

KORÁN

Preklad

do slovenského jazyka

s vysvetlivkami a výkladom

www.islamic-invitation.com

KORÁN

Preklad do slovenského jazyka

S vysvetlivkami a výkladom

Preložené z arabského jazyka
podľa tlačenej verzie Koránu
vydanej v Kráľovstve Saudskej Arábie
v Stredisku kráľa Fahda pre tlač Koránu

KORÁN

Preklad do slovenského jazyka s vysvetlivkami a výkladom

Tretie vydanie

© Abdulwahab Al-Sbenaty

Rok vydania:

2015

Vydal:

LEVANT consulting, s.r.o.

ISBN: 978-80-969967-8-0

Na udelenie povolenia na používanie prekladu

a na jeho tlač majú oprávnenie

JUDr. Abdulwahab Al-Sbenaty a

Ing. Zouheir Kotroch,

každý z nich samostatne.

Úvod

K druhému vydaniu 2015

Sme radi a ďakujeme Bohu v prvom rade, že dnes môžeme čitateľom predložiť ďalšie vydanie prekladu Koránu s vysvetlivkami a výkladom do slovenského jazyka. Toto vydanie prichádza takmer po siedmich rokoch od vydania kompletného prekladu Koránu s vysvetlivkami a výkladom v roku 2008 a takmer po 17 rokoch od vydania prekladu 30. časti Koránu.

V tomto novom vydaní ponúkame čitateľom kompletný preklad s vysvetlivkami a výkladom, ktorý sme na niektorých miestach ešte spresnili. Zároveň sme aj rozšírili slovník na konci prekladu o nové slová a pojmy.

Ako text Koránu čítať? Na čítanie textu Koránu neexistuje všeobecný návod.

Text je Bohom zoslaný pre každého, aby sa nad ním zamyslel a uvažoval. Je zachovaný presne tak, ako bol poslovi a prorokovi Muhammadovi počas niekoľkých rokov zoslaný. Text Koránu nie je preto súvislý od začiatku až do konca alebo rozdelený do tematických celkov. Takmer každú kapitolu tvoria ucelené celky, ktoré na seba nadväzujú. Každý celok dáva človeku podnet na zamyslenie sa nad určitou konkrétnou myšlienkou alebo súborom myšlienok a odkazov.

Čím viac Korán čítame a opakujeme, tým viac získame schopnosť spájať jednotlivé celky a dostávať sa k hlbšiemu vnímaniu a poznaniu obsahu Koránu.

Dúfame, že Boh dá aj tomuto vydaniu, aby splnilo svoje poslanie a otvorí srdcia ľudí tak, aby dokázali vnímať krásu a zmysel slov Koránu.

Prekladateľ

Úvod

K prvému vydaniu 2008

Vďaka Bohu za to, že nám umožnil vykonať túto nesmierne náročnú a dôležitú prácu. Predstava preložiť do slovenského jazyka Korán, prvý a najdôležitejší prameň islamského náboženstva, sa zrodila začiatkom roka 1995. Dovtedy existovali len tri preklady Koránu v českom jazyku, ale ani jeden preklad v slovenskom jazyku. To nás presvedčilo o dôležitosti tejto práce a o tom, že s prácou na preklade je potrebné začať.

Podľa počiatočných odhadov mal byť preklad celého Koránu hotový v priebehu dvoch rokov. Ako prvá sa mala preložiť posledná - tridsiata časť Koránu, ktorá mala pomôcť najmä novým muslimom pri modlitbách, keďže obsahovala krátke kapitoly. Práce na samotnej tridsiatej časti však trvali takmer dva roky a výsledkom bolo vydanie Tridsiatej časti Koránu s vysvetlivkami v roku 1997. Potom práce na preklade ostatných častí pokračovali. Už spočiatku sa vynorilo mnoho problémov, s ktorými sa bolo treba vysporiadať. Z tohto dôvodu sme pristúpili k použitiu omnoho väčšieho množstva literatúry, než bolo plánované. Boli to staršie i novšie výklady Koránu v arabskom jazyku, rôzne arabské staré aj nové výkladové slovníky a preklady v anglickom jazyku.

Z uvedeného dôvodu sa termín ukončenia prekladu oddialil až o niekoľko rokov.

Počas roka 2004 a začiatkom roka 2005 sa skompletizovala základná jazyková redakcia. Ukázalo sa však, že preklad niektorých veršov treba prerobiť, preklad iných zasa zjednodušiť. Preto bolo potrebné celý preklad znova skontrolovať a vyriešiť problémy, ktoré sa počas redakcie vyskytli. Následne sa pristúpilo k poslednej a kompletnej kontrole a redakcii, grafickému spracovaniu a tlači.

Pri preklade sme sa držali maximálnej presnosti, aby bol preklad čo najdôveryhodnejší a najvýstižnejší. Snažili sme sa preniesť, tam kde to slovenský jazyk umožnil, presné rozloženie slov a viet z arabského originálu do slovenského prekladu, aby sa zachovala autenticita originálu čo najviac. Použili sme pri tom techniku zátvoriek, ktorá sa objavuje v minimálnej miere a v zjednodušenej forme aj v niektorých novších anglických prekladoch. Túto metódu sme rozvinuli a prispôbili tak, aby čitateľ mal možnosť čítať pôvodný text zvýraznený veľkým písmom a k tomu vysvetlivky, ktoré presnejšie objasňujú význam tohto textu.

Je to úplne nová technika prekladu Koránu. K jej použitiu nás viedla najmä snaha o to, aby sme čo najviac zabránili nejasnostiam a špekuláciám súvisiacim s prekladom a významom niektorých veršov. Takéto nejasnosti sa objavujú pri používaní prekladov Koránu v iných jazykoch. Naším cieľom je, aby každý, kto má záujem, mal prístup k čo najsprávnejšiemu prekladu, najmä v prípade, ak by si chcel overiť, či informácia, ktorú počul, je obsiahnutá v Koráne, alebo nie a ako v ňom znie.

Naším jediným cieľom pri tomto preklade bola a je Božia spokojnosť. Aj z tohto dôvodu sa celý preklad uskutočnil bez nároku na akýkoľvek honorár. Dúfame, že Boh vloží doň požehnanie a otvorí jeho slovám cestu do srdiec ľudí, aby do nich vniesol svetlo a uľahčil im pochopiť to, čo v ňom spočíva – čo bolo v Koráne zoslané:

„Tento Korán správne usmerňuje k tomu, čo je správnejšie a oznamuje radostnú zvesť veriacim, ktorí konajú dobré skutky, že sa im dostane odmena veľká“ (17:9)

Prekladateľ

**„Tento Korán správne usmerňuje k tomu, čo je správnejšie
a oznamuje radostnú zvesť veriacim, ktorí konajú dobré
skutky, že sa im dostane odmena veľká“ (17:9)**

PodĎakovanie

Moja nesmierna vĎaka patrí Ing. Zouheirovi Kotrochovi, bez neustálej podpory ktorého by bolo veľmi obtiažne preklad dokončiť a vydať v kvalite a na úrovni, na akej dnes je. Niektoré vecné a konštruktívne poznámky, ktoré sa nakoniec zapracovali do prekladu a do výkladov a ktoré ho v konečnej podobe obohatili, prišli práve na podnet Ing. Kotrocha.

Moja veľká vĎaka taktiež patrí Doc. PhDr. Antónii Minárovej, CSc., ktorá svojimi cennými jazykovými znalosťami a poznámkami prispela ku skvalitneniu prekladu a k jeho súladu so slovenským jazykom.

Týmto by som chcel tiež vyjadriť svoju vĎaku každému, kto sa podieľal čo i len v najmenej miere na dokončení a vydaní tohto prekladu.

Prekladateľ

Dôležité poznámky k prekladu

- **Allah (Boh).** Slovo Allah v arabskom jazyku je ekvivalentom slova Boh v slovenskom jazyku. V obsahu tohto slova je však rozdiel. Slovo Allah totiž znamená Boh, ktorý je jedinečný, ktorý nespľodil a nebol splodený, nemá potomstvo a ktorému sa nik a nič nevyrovná. Je najvyššia existencia, prvotná a večná. Boh všetko, čo je vôkol nás, stvoril a dal životu vzniknúť. Pre preklad slova Allah sme použili slovenský ekvivalent Boh.

- **Ája (verš).** Arabské slovo Ája znamená v slovenskom jazyku „znamenie“. Korán sa skladá z kapitol a každá kapitola pozostáva z množstva znamení, nie veršov. Keďže preklad slova Ája ako verš sa natoľko vžil v slovenskom jazyku, ponechali sme tento preklad tam, kde to bolo nevyhnutné.

- **Dín (náboženstvo).** Slovo Dín znamená základ, ktorý predstavuje u Boha jediné správne náboženstvo a ktorý prikazuje v prvom rade oddanosť Bohu jednému jedinému. Z dôvodu ľahšieho čítania Koránu sme toto slovo uviedli v texte prekladu ako náboženstvo. Rozdiel je totiž v tom, že základ náboženstva je len jeden. Boh ho ustanovil a zoslal ľuďom a ten od nich prijme. Je to ten istý základ pre islamské, židovské i kresťanské náboženstvo. Pozri napríklad verš 3:19 „Jediné náboženstvo u Boha je islam.“ Od tohto základu a s odstupom času sa potom ľudia viac alebo menej postupne odchyľujú vo svojich výkladoch, ustanoveniach a predstavách. Korán vysvetľuje ľuďom, že nebeské náboženstvá, t.j. náboženstvá, ktoré majú základ pochádzajúci od Boha, medzi ktoré patrí aj kresťanské a židovské náboženstvo, nepochádzajú jedno z druhého, ale pochádzajú z toho istého zdroja. Korán vysvetľuje, že všetky nebeské náboženstvá majú zdroj a základ v jednej Knihe, ktorá je uchovaná v nebesiach. Každému poslovi bolo vnukané posolstvo priamo od Boha z tohto zdroja.

- **Kufr (odmietanie viery).** Arabské slovo „kufr“, ktoré sme preložili ako odmietanie viery, sa takmer vo väčšine prekladov Koránu do rôznych jazykov prekladá ako nevier. Z toho je potom odvodený aj gramatický tvar „káfer“, čo sa zvyklo prekladať ako neveriaci. Takýto preklad sa dnes vžil a bežne sa používa. Staré výklady Koránu a staré slovníky arabského jazyka však spresňujú význam tohto slova, keď hovoria, že ide o človeka, ktorý „odmieta vieru“. Keďže sa tento pojem často v Koráne opakuje, pokladali sme za potrebné čo najviac ho spresniť.

- **Ľudia knihy (židia a kresťania).** Korán označuje židov a kresťanov za Ľudí knihy. Je to preto, že obom boli predtým zoslané prostredníctvom poslov im určeným nebeské posolstvá, ktorých obsah pochádzal z Knihy. Korán zároveň objasnil veriacim oboch náboženstiev, ako vyzerá ich viera a čo ich čaká, ak nenapravia základ svojej viery a nevrátia sa k viere, od ktorej sa odklonili. Zdôrazňuje však, že otázka ich návratu ku skutočnej viere v Boha je ich osobnou záležitosťou a ich vzťahom k Bohu a že nemožno ich nútiť, podobne ako kohokoľvek iného, k tomu, aby svoju vieru napravili alebo zmenili. Korán učí muslimov, že vo vzťahu k ostatným ľuďom majú rozlišovať dve oblasti, a to duchovný život ostatných ľudí, do ktorého môžu vstupovať len dobrým slovom, argumentáciou a výmenou názorov a svetský každodenný život. Korán usmerňuje muslimov, ako sa majú vo svojich svetských záležitostiach správať, ako sa majú zachovať v situáciách, ktoré život so sebou prináša, aké princípy majú uplatňovať vo svojich vzájomných vzťahoch, ale aj vo vzťahu k ostatným ľuďom a spoločenstvám.

- **Na zemi.** Medzi zaujímavosti obsiahnuté vo veršoch Koránu patrí i skutočnosť, že vo väčšine prípadov, v ktorých sa spomína zem alebo nebo či nebesá, sa uvádza výraz „v zemi“ a „v nebi“ a nie „na zemi“ a „v nebi“, ako sme to použili pri preklade. Arabský jazyk pritom

dobre pozná konštrukciu „na zemi“ a Korán ju na niektorých miestach aj používa. Z lingvistického hľadiska to jasne znamená, že ide o objekt, o teleso, v ktorom sa určité udalosti odohrávajú. Pre lepšiu zrozumiteľnosť z pohľadu slovenského jazyka sme však slovné konštrukcie „v zemi“ a „v nebi“ preložili „na zemi“ a „v nebi“.

- **(p.).** Skratka, ktorá sa pridáva vtedy, keď sa spomenie posol a prorok Muhammad a znamená: požehnanie Božie a mier nech ho sprevádzajú.

- **Získat'.** Arabské slovo KASABA sme preložili ako získal. Je to presný a doslovný preklad tohto slova do slovenského jazyka.

Rozdiel sa ale objavuje v tom, že Korán toto slovo používa v širšom zmysle. Týmto slovom sa v Koráne vyjadruje skutočnosť, že niekto získa, resp. sa mu zapíše do knihy jeho skutkov dobrý alebo zlý skutok. Najschodnejšou cestou sa ukazovalo preložiť slovo kasaba ako vykonal. Tým by sme však do značnej miery obmedzili pôvodný význam. Pretože človek môže do knihy svojich skutkov získať dobrý aj zlý záznam, a to nielen za niečo, čo by získal, ale aj za niečo, čo by vykonal alebo nevykonal (a pritom vykonať mal), za niečo, čo by povedal, ba dokonca aj za niečo, čo by si vymyslel. Aby sme pôvodný význam neoklieštili, rozhodli sme sa arabské slovo kasaba preložiť doslovne ako získal s tým, že na túto odlišnosť upozorníme, aby čitateľ pri čítaní prekladu bral do úvahy širší zmysel tohto slova.

- **Číselné označenie kapitol a veršov.** Kapitoly a verše sa zvyknú označovať v skratke dvoma číslami v zátvorke. Prvé číslo naľavo poukazuje na číslo kapitoly, druhé číslo napravo poukazuje na číslo verša v danej kapitole. Napríklad označenie (1:2) znamená, že sa jedná o prvú kapitolu, verš druhý.

KAPITOLA

PRVÁ

Al Fátíha

(Úvodná kapitola)

1. V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť (1:1)

(1:1): Boh je jediný, kto ľuďom svoju milosť dáva. Od Jeho milosti je odvodená akákoľvek forma nižšej milosti. Jedine v moci Boha je tá najväčšia a absolútna milosť. Boh nielen milosť dáva, ale aj od Neho pochádza a má moc nad ňou.

2. Vďaka Bohu, Pánovi tvorstva,

3. Milostivému, v moci ktorého je milosť

4. V moci ktorého je Deň zúčtovania (1:4)

(1:4): Deň zúčtovania. Dňom zúčtovania sa podľa výkladov Koránu myslí súdny deň, v ktorom náleží Bohu najvyššiemu súdenie, ustanovenie absolútnej spravodlivosti, odmena, stanovenie trestu a všetko ostatné.

5. Teba (Bože) uctieваме a Teba o pomoc prosíme (na Teba sa vo všetkom, čo konáme, spoliehame a o pomoc žiadame)

6. Správne nás usmerni na (tú) cestu rovnú (správnu, ktorá je bez vybočení z pravdy),

7. Na cestu tých, ktorým si dary Svoje podaroval, nie (na cestu) **tých, na ktorých je hnev** (tvoj) **zoslaný, ani** (nie na cestu) **tých, ktorí zblúdili.**

KAPITOLA DRUHÁ

Al Baqara (Krava)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Alef, Lám, Mím (2:1)

(2:1): Prvý verš tejto kapitoly sa začína tromi písmenami A, L, M. Podobnými písmenami arabskej abecedy sa začínajú aj niektoré ďalšie kapitoly Koránu. Názorov a výkladov ohľadom dôvodu uvedenia takýchto písmen na začiatok týchto kapitol je mnoho. Jeden z nich hovorí, že Korán upozorňuje na to, že je zložený z podobných písmen, aké tvoria abecedu, že neobsahuje žiadne slová, ktoré by Arabi v čase vnukania Koránu nepoznali a ktoré by z Koránu urobili nezrozumiteľné alebo záhadné písmo. Tieto písmená každý pozná a môže z nich tvoriť slová a vety, aké chce. Avšak i napriek tomu, že sa skladá z obyčajných písmen, Korán i jeho poznanie ostáva nenapodobiteľné. Keď tí, ktorí odmietli veriť, obvinili posla a proroka Muhammada, že si Korán vymyslel, Boh, nad ktorým vyššieho niet, ich neraz vyzval k tomu, aby dokázali svoje obvinenia a tvrdenie a vytvorili čo i len jednu kapitolu podobnú Koránu z hľadiska formy, ale predovšetkým obsahu a pravdivosti poznatkov v ňom obsiahnutých.

2. Táto Kniha (Korán), niet pochýb o nej, že je správnym usmernením pre bohabojných,

3. Ktorí veria v to, čo nie je známe (veria vo veci, ktoré si nemôžu overiť, že existujú a že v budúcnosti nastanú) **a konajú modlitbu a z toho, čo sme im dali, mínajú** (rozdávajú na dobré účely, chudobným, pocestným, atď.),

4. A ktorí veria v to, čo ti bolo (Muhammad) **dole zoslané a v to, čo bolo dole zoslané pred tebou a o živote poslednom** (a večnom) **sú bezpochyby presvedčení** (že on existuje a v stanovený čas príde, aby v ňom pokračovali naveky),

5. Tí sú správne usmernení Pánom svojim a to sú tí, ktorí prosperovali (v skúške, ktorej boli v živote pozemskom vystavení).

6. Tým, ktorí odmietli veriť, je jedno, či ich budeš varovať (pred trápením, ktoré ich postihne), **alebo ich varovať nebudeš, aj tak neuveria** (v to, čo hovoríš a pred čím ich varuješ).

7. Boh zapečatil ich (spomenutých v predchádzajúcom verši) **srdcia a ich sluch a na ich zraku je závoj** (ktorý ho zahaľuje a cez ktorý nevidia; to všetko je ako trest za to, že vieru a posolstvo, ktoré On zoslal, odmietali). **A dostane sa im trápenie obrovské.**

8. A medzi ľuďmi sú takí, ktorí hovoria: „Uverili sme v Boha a v Deň posledný“, ale pritom (skutočne) **neveria** (len sa pretvarujú), (2:8)

(2:8): Podľa výkladov Koránu sa deň zmŕtvychvstania alebo súdny deň nazýva v Koráne i Dňom posledným zrejme preto, že je to posledný deň v pozemskom živote ľudí.

9. Chcú preľstiť Boha a tých, ktorí uverili (tým, že vieru predstierali), **pritom však necítia, že v skutočnosti svoje duše ľstia** (konajú sami proti sebe, pretože následky toho, čo konajú, sa nakoniec obrátia proti nim),

10. V ich srdciach je choroba a Boh im pridal na tejto chorobe. A dostane sa im trápenie bolestivé za to, že klamali.

11. A keď by im (týmto ľuďom) bolo povedané: „Nešírte skazu na zemi“, povedia: „My len nápravu chceme“.

12. Veru oni sú tí, ktorí skazu šíria, ale necítia to (neuvedomujú si, že skazu šíria, pretože choroba a pokrytectvo ich srdcia ovládlo).

13. A keď by im (spomenutým ľuďom) bolo povedané: „Uverte podobne, ako uverili (ostatní) ľudia“, (oni) povedia: „Máme uveriť podobne, ako uverili tí nerozumní (tomu istému, čomu tí nerozumní uverili)!“ Oni (tí, ktorí takto hovoria) sú veru tí nerozumní, len to (túto skutočnosť) nevedia. (2:13)

(2:13): Medzi prvými ľuďmi v Mekke, ktorí uverili v posolstvo posla a proroka Muhammada, boli zväčša chudobní, slabí a bezvýznamní ľudia, medzi ktorých patrili aj oslobodený otrok Bilal. Pokrytci, spomenutí vo verši, najmä bohatšia vrstva z významnejších rodov z Mekky, nedokázali pochopiť, že nové náboženstvo - islam prichádza, aby zjednotilo ľudí a zrušilo akékoľvek rozdiely, ktoré medzi nimi predtým prevládali z titulu bohatstva a príslušnosti k vznešenejšiemu rodu alebo z titulu otroctva. Z toho dôvodu odmietali i sedávať s týmito chudobnými ľuďmi a uznanie nového náboženstva (islamu) podmieňovali tým, že prorok týchto ľudí vyženie z miesta, kde oni (bohatí) sedia. Verš na adresu týchto pokrytcov hovorí, že oni sú nerozumní pre svoje povyšovanie sa nad ostatnými, pre svoje odmietanie a pokrytectvo, čo si však neuvedomujú.

14. A keď by stretli (títo pokrytci) tých, ktorí uverili, povedia: „Uverili sme“, ale keď ostanú osamote so svojimi satanmi (slovo satan na tomto mieste môže mať dva významy: buď vyjadruje pochybné úmysly týchto pokrytcov, alebo sa ním označujú ich neveriaci vodcovia), **povedia: „My sme s vami. My si len posmech** (z veriacich muslimov) **robíme** (tým, že im nahovárame, že sme s nimi)“.

15. Boh si posmech z nich (týchto pokrytcov) robí (tým, že ich necháva) **a predlžuje ich prekračovanie medzí** (dobu alebo rozsah tohto prekračovania), **oni tápu** (Boh týchto pokrytcov trestá za to čo robia tým, že ich necháva tápať v tom, v čom sú a predlžuje im dĺžku ich života, aby si nahromadili čo najviac zlých skutkov),

16. To sú tí (uvedení pokrytci), **ktorí kúpili blud za správne usmernenie** (namiesto správneho usmernenia a viery v Boha a nasledovania islamu si vybrali blud), **ich obchod** (ktorým vymenili správne usmernenie za blud) **však nebol ziskový a** (preto) **neboli správne usmernení** (smerom, ktorý by im zabezpečil dobrý život v živote poslednom a večnom),

17. Ich príklad (spomenutých pokrytcov) **sa podobá príkladu toho, kto zapálil oheň, ktorý keď osvietil to, čo je vôkol neho** (uchránil ho pred strachom a zimou a ukázal mu správnu cestu, po ktorej má kráčať), **Boh im** (jemu a jemu podobným za trest) **svetlo vzal a nechal ich nevidiacich v temnotách** (keďže si títo pokrytci toto svetlo nevážili, Boh im ho odňal a ponechal ich v temnotách, v ktorých predtým tápali), (2:17)

(2:17): Boh dal ľuďom, vrátane týchto pokrytcov, svetlo v podobe posolstva, ktoré zoslal poslovi Muhammadovi, aby ho ľuďom oznámil. Pokrytci sa o tomto svetle dozvedeli a prehlásili, že po jeho svetle budú kráčať a budú sa ho držať, aby ich vyviedlo z temnôt do svetla. To prehlasovali pred veriacimi muslimami. Inak sa ale správali, keď už boli osamote alebo v spoločnosti svojich veliteľov a popredných ľudí. Vtedy toto svetlo nechali a upadali znova do temnôt, ktoré ich obklopovali. A tak ich Boh potrestal spôsobom, že ich v týchto temnotách nechal tápať dlhšiu dobu a k tomuto svetlu už cestu nenachádzali.

18. Hluchých, nemých, slepých (ich Boh ponechal bez akéhokoľvek svetla, ktoré by ich duše viedlo), **preto sa nevrátia** (z bludu, do ktorého sa dostali),

19. Alebo (príklad týchto pokrytco) **sa podobá mrakom daždivým na nebi, v ktorých sú temnoty, hrom a blesk; dávajú si** (títo pokrytci) **prsty svoje do svojich uší pri blesku z obavy pred smrťou** (myslia si, že keď nič nebudú počuť, tak ich blesk nezasiahne a keď nebudú počúvať to, čo prorok Muhammad hovorí a čo Boh v Koráne zosiela, žiaden trest ich nepostihne). **Ale Boh obklopuje tých, ktorí odmietajú veriť** (Boh obklopuje všetko svojou znalosťou a mocou a trápeniu, pred ktorým boli varovaní, neuniknú),

20. Blesk im (spomenutým ľuďom, ktorí si uši prstami zapchávajú) **takmer odníme zraky. Vždy, keď im** (blesk) **zasvieti, kráčajú v jeho svetle** (vo svetle blesku) **a keď sa nad nimi zotmie** (svetlo blesku sa rozptýli), **zastavia sa** (keď títo pokrytci na okamžik veria a ich viera je úprimná, kráčajú v jej svetle po správnej ceste, keď sa však v ich srdciach zasa začne objavovať neviera, svetlo zhasína a ostanú stáť bez pomoci). **Keby Boh bol chcel, bol by dal odísť ich sluchu a zraku** (odňal by im ho, takže by už svetlo viery nikdy nevideli). **Ved' Boh má nad všetkým moc.**

21. Ľudia! Uctieвайте Pána svojho, ktorý vás stvoril i (stvoril) **tých, ktorí boli pred vami, azda sa vyvarujete** (Božieho hnevu a nájdete konečne cestu k bohabojnosti a k Jeho spokojnosti),

22. (Pán) Ktorý vám učinil zem lôžkom (učinil povrch zeme, po ktorej chodíte, rovným ako lôžko) **a nebo stavbou** (nebo nad zemou učinil ako stavbu v niekoľkých vrstvách) **a zoslal dole z neba vodu, ktorou dal vyjsť von** (vyrásť) **mnohým plodom** (rôznym druhom plodov, ktoré určil) **ako obživu pre vás. Nečiňte** (nestavajte) **teda Bohu rovných a pritom viete** (že On je jeden jediný Stvoriteľ, ktorému sa nik nevyrovná a viete, čo všetko pre vaše dobro a pohodlie stvoril).

23. Ak by ste boli (ľudia, ktorí odmietate veriť) **na pochybách o tom, čo sme zoslali dole nášmu poddanému** (poslovi Muhammadovi), **tak prineste kapitolu tomu** (Koránu) **podobnú a privolajte svojich svedkov** (akýchkoľvek svedkov chcete) **okrem Boha** (ktorí dosvedčia, že to, čo ste priniesli, pochádza od Boha), **ak ste pravdovravní**, (Privolajte si akýchkoľvek svedkov okrem Boha, ktorí by dosvedčili, že ste vytvorili čo i len jednu kapitolu podobnú Koránu alebo ktorí by vám dosvedčili, že to, čo by ste priniesli, od Boha pochádza. Urobte tak, ak ste pravdovravní vo svojich podozreniach a tvrdeniach o tom, že tento Korán Muhammad alebo akýkoľvek iný človek vytvoril a že od Boha nepochádza.) (2:23)

(2:23): V tomto verši sa použilo na označenie posla Muhammada (požehnanie a mier Boží nech ho sprevádzajú) slovo poddaný, a to i napriek vysokému postaveniu, ktoré má posol Muhammad u Boha zaručené. Takéto označenie sa vyskytuje aj v niekoľkých ďalších veršoch Koránu. Označujú sa ním napríklad Noe, Abrahám, Mojžiš, Ježiš a Muhammad. Je známe, že poddaní sú zbavení možnosti samostatného konania bez súhlasu svojho pána - toho, kto má nad nimi moc. To znamená, že ak aj niečo konajú, tak len v intenciách, ktoré na to majú vymedzené. Čo sa týka Koránu, posol Muhammad konal tiež len na príkaz Boha – svojho Pána, keď ľuďom presne oznamoval len to, čo mu anjel Gabriel od Boha prinášal. V ostatných každodenných záležitostiach už prorok Muhammad konal, i keď v intenciách toho, čo mu bolo zoslané, ale už samostatne. Pozri napríklad kapitolu č. 53.

24. Ak by ste tak neurobili (nič nedokázali vytvoriť alebo si zadovážiť) **a ani neurobíte** (v budúcnosti), **tak sa vyvarujte ohňa, ktorého palivom budú ľudia a kamene, pripravený je** (ohň) **pre tých, ktorí odmietli veriť.**

25. I oznám (Muhammad) **radostnú zvesť tým, ktorí uverili a dobré skutky konali, že sú pre nich pripravené záhrady** (rajské), **pod ktorými tečú rieky. Vždy, keď im bude daný z nich** (z týchto záhrad akýkoľvek) **plod ako potrava, povedia** (títo veriaci): „**To je to** (je to podobné tomu), **čo nám bolo dané predtým** (v živote pozemskom)“. **A bude im to** (tieto plody) **dané v tej istej podobe** (podobné tomu, čo v živote pozemskom mali, aby nemali

pocit, že v živote pozemskom o niečo prišli, keď svoje náboženstvo a jeho zásady dodržiavali). **A budú v nich (záhradách) mať družky očistené a budú v nich naveky.**

26. Boh sa neostýcha uviesť akýkoľvek príklad, komára alebo toho, čo je nad (napríklad iného živočicha, ktorý by bol väčší alebo vyspelejší). **Tí, ktorí uverili, tí vedia, že je to pravda od ich Pána, avšak tí, ktorí odmietli veriť, povedia: „Čo Boh chcel týmto príkladom? (Čo chcel povedať uvedením príkladu tohto malého a bezvýznamného tvora?)“.** **Do bludu ním (týmto príkladom) uvádza (Boh) veľa (stvorených) a správne ním usmerní veľa (stvorených).** **A do bludu ním (Boh) uvádza len spurných (len tých, ktorí tvrdohlavu a bezdôvodne trvajú na odmietaní viery alebo na pokrytctve, tých Boh do bludu podobnými príkladmi uvádza),**

27. Ktorí porušujú sľub daný Bohu (ktorým sa pred Ním zaviazali, že budú nasledovať to, čo zošle a prikáže) **a prerušujú to, čo Boh prikázal, aby sa spájalo a** (ktorí) **širia skazu na zemi. To sú tí, ktorí prehrali** (život pozemský i posledný a večný). (2:27)

(2:27): To, čo Boh prikázal, aby sa spájalo môžu byť napríklad príbuzenské vzťahy, o ktorých Boh prikázal, že sa majú udržiavať dobré, súdržné a pevné)

28. Ako môžete odmietnuť vieru v Boha a pritom ste boli mŕtvymi a On vám dal život (keď ste sa poprvé v lonách svojich matiek rodili a vyvíjali) **a potom vás nechá umrieť** (opustiť život pozemský) **a potom vám život (znova) dá** (vzkriesi vás) **a potom k Nemu bude váš návrat** (aby každému človeku spravodlivo odplatil to, čo v živote pozemskom konal).

29. On (Boh) je ten, kto vám stvoril všetko, čo je na zemi (nad a pod jej povrchom) **a potom do neba istavá a učinil sedem nebies. A On (Boh) o všetkom** (čo sa deje a ako sa to udialo) **vie** (nič nie je pred Ním skryté). (2:29)

(2:29): Istavá znamená vystúpiť hore, stúpať hore, nasmerovať niekam, atď.

30. Keď Pán tvoj (spomeň ľudom Muhammad) **povedal anjelom: „Učiním na zemi zástupcu (človeka)“.** **Povedali (anjeli Bohu): „Učiníš na nej (Zemi) niekoho, kto bude na nej skazu šíriť a krv prelievať** (mysleli tým ľudí, ktorí sa nebudú riadiť tým, čo Boh uložil, budú skazu šíriť a neprávom krv prelievať) **a my pritom vďakou Tebe svedčíme o jedinečnosti tvojej a že sa Ti nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (svedčíme, že ti je vzdialené všetko to, čo ti je nepravdivo pripisované a len Tebe vďačíme za všetko) **a Teba svätíme** (dosvedčujeme, že vo svojich vlastnostiach si ojedinelý a úctu a pokoru Ti vzdávame)?!“ **Povedal (Boh): „Ja viem to, čo vy nevíete“.** (2:30)

(2:30): Slovo Chelífa (kalif), ktoré sme preložili ako zástupca, môže mať niekoľko významov. Všetky výklady sa zhodujú v tom, že sa ním myslí Adam (p.) a ľudia pochádzajúci z jeho potomstva. Slovo zástupca môže mať podľa výkladu Al Qurtubi niekoľko významov. Môže napríklad znamenať, že človek prichádza na zem, aby prebral jej správu po anjeloch, ktorí ju spravovali pred príchodom človeka na ňu. Slovo zástupca môže tiež znamenať, že človek bol Bohom ustanovený ako správca, ktorý bude Zem spravovať alebo ktorý bude Boha na zemi zastupovať a žiť v súlade s ustanoveniami, ktoré Boh určil. Tretí výklad hovorí, že Boh učinil na Zemi Adama a Evu, z ktorých potom vzišlo ďalšie potomstvo a po ňom ďalšie, a tak nasledovalo jedno pokolenie po druhom a s ním aj zodpovednosť za to, ako sa človek na zemi správa pri jej správe. V zmysle tretieho výkladu sa tiež uvádza, že Adam bol súčasne aj prvým z Božích poslov, ktorý bol poverený oznámiť posolstvo Božie svojim deťom, aby ich učil, že majú uctievať Boha a nasledovať to, čo im od Neho oznamuje. Všade, kde sa uvádza „svedčíme o jedinečnosti tvojej a že sa Ti nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde“ sa tým presne myslí, že dotýčny uznáva, že Boh je jeden jediný, ktorý nesplodil a nebol splodený a ktorému sa nik nevyrovná a že uznáva, že všetko, čo je Bohu nepravdivo pripisované, je nepravdivé a že Boh je dokonalý bez akýchkoľvek negatívnych vlastností.

- 31. I (Boh) naučil Adama všetky mená a potom ich predviedol (tieto mená ukázal) anjelom a povedal: „Oznámte mi (anjeli) mená týchto, ak pravdu hovoríte (o tom, že človek bude na zemi len skazu šíriť a krv prelievať)“.** (2:31)
- (2:31): Boh naučil Adama niečo, čo anjeli nevedeli, aby im pripomenul, že nepoznajú úplne všetko, ale len to, čo ich On naučil. Boh tak urobil, keď sa anjeli začudovali nad Božím rozhodnutím urobiť ľudí na zemi.
- 32. Povedali (anjeli): „Jedinečný si, nemá sa Ti pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (je ti vzdialené všetko to, čo ti je nepravdivo pripisované). Nepoznáme nič iné okrem toho, čo si nás naučil. Ved' Ty všetko vieš a múdrosťou oplývaš“.**
- 33. Povedal (Boh): „Adam! Oznám im ich mená (mená, ktoré Boh Adama naučil a o ktorých anjeli nič nevedeli)!“ Keď im (Adam) oznámil ich mená, (Boh) povedal (anjelom): „A či som vám nepovedal, že poznám to, čo nie je známe (to, čo ľudia nepoznajú zo správ a tajomstiev minulosti, súčasnosti i budúcnosti a ktoré sa nachádzajú) v nebesiach a na zemi a že viem, čo prejavujete a čo ste skrývali“.**
- 34. I (spomeň im, Muhammad, ako) povedali sme anjelom: „Pokloňte sa do polohy sužúdu pred Adamom a oni sa poklonili; len Iblís (satan, Iblís je jedno z jeho mien) odmietol a povyšoval sa a patrili medzi tých, ktorí odmietli poslúchnuť“.** (2:34)
- (2:34): Sužúd je poklona, v ktorej sa človek skloní, kľakne na kolená, nakloní trup a hlavu smerom k zemi a spojí čelo a nos so zemou.
- Iblís je jedno z mien satana.
- 35. I povedali sme: „Adam! Obývaj ty i tvoja družka záhradu rajskú a jedzte z nej hojne, odkiaľ chcete, ale nepribližujte sa k tomuto stromu, inak budete patriť medzi krivdiacich (ľudí, ktorí sa krivdy dopustili predovšetkým sami voči sebe)“.**
- 36. Satan ich (Adama a jeho družku Evu) však zviedol ku sklznutiu z nej (zo záhrady, pozri verš 7:19 a nasl.), a tak ich vyviedol von z toho, v čom obaja (Adam a Eva) boli (spôsobil, že museli rajskú záhradu opustiť). A povedali sme: „Zíd'te dolu (z raja), jedni druhým (navzájom) nepriateľmi budete (človek a satan voči sebe). A na zemi bude pre vás miesto usídlenia sa a úžitok tam nájdete na určitý čas (až kým nenastane deň zmŕtvychvstania a súdny deň, po ktorom ľudia budú pokračovať na miesto, kde sa usídlia, a to buď do raja, alebo do pekla)“.**
- 37. I (nato) prijal Adam od Pána svojho slová, a tak mu On odpustil (Boh vnukol Adamovi slová, ktoré keď ten povedal, Boh mu odpustil, čo vykonal, pozri verš 7:23). Ved' On (Boh) je ten, kto pokánie prijíma a je milostivý.**
- 38. Povedali sme: „Zíd'te dolu z nej (zo záhrady) všetci (Adam, Eva a Satan). Keď k vám príde odo mňa správne usmernenie (nebeské posolstvá a nebeské Knihy), tak tí, ktorí budú nasledovať toto moje správne usmernenie, o tých niet strachu (v ich živote a v súdny deň) a ani nebudú zarmútení“,**
- 39. „Tí ale, ktorí odmietli veriť a za lož označili naše znamenia (ktoré sme ľudom zoslali), tí budú obyvateľmi ohňa, budú v ňom naveky“.**
- 40. Synovia (potomkovia proroka) Izraela (Jakuba)! Spomeňte si na dar Môj, ktorý som vám podaroval a plňte sľub, ktorým ste sa mi zaviazali (v ktorom ste sa zaviazali, že budete nasledovať mojich poslov a prorokov a posolstvá, ktorými som ich poveril), splním sľub, ktorý som vám dal (dostane sa vám odmena, ktorú som vám sľúbil). A Mňa (Boha) sa obávajte,**
- 41. A uverte v to, čo som zoslal (v posolstvo posla a proroka Muhammada a v Korán), potvrdzujúc (tým) to, čo už máte (čo vám bolo už predtým zoslané prostredníctvom predchádzajúcich poslov) a nebud'te prví, kto v to (posolstvo a Korán) odmietne veriť a**

nevymieňajte Moje (Božie) znamenia za lacný cieľ (neodmietajte moje znamenia, ktoré v Koráne zosielam za cenu udržať si nejaké postavenie alebo finančný prospech) **a Mňa sa bojte,**

42. A nemiešajte (alebo nezakrývajte) **pravdu s nepravdou** (ktorú si vymýšľate, adresátmi sú stále spomínaní potomkovia proroka Izraela) **a nezamlčujte pravdu** (o zvesti, ktorú máte vo svojich Knihách o príchode očakávaného proroka a o tom, že znaky a vlastnosti tohto proroka sú zhodné s vlastnosťami proroka Muhammada) **a pritom viete** (že posolstvo, ktorým bol posol Muhammad poverený, je pravdivé),

43. A konajte modlitbu a dávajte zakat a klaňajte sa do polohy rukú s tými, ktorí sa do polohy rukú klaňajú, (2:43)

(2:43): Zakat je povinný odvod na sociálne účely, ktorý sa vyberá z určenej časti majetku a predstavuje vo všeobecnosti 2,5 % z hodnoty peňažného majetku. V Koráne sú určené aj účely, na ktoré sa tieto odvedené prostriedky majú použiť, pozri napríklad verš 9:60.

Rukú je poklona typická pre modlenie, pri ktorej modliaci skloní trup dopredu o 90 stupňov, vystrie chrbát a so spustenými rukami sa nimi oprie o kolená.

44. Prikazujete ľuďom (stále sa hovorí o popredných predstaviteľoch židov, ktorí žili v Medine za čias posla a proroka Muhammada), **aby boli úctiví a zabúdate na svoje duše** (sami na seba, keď sa úctivosti nedržíte) **a pritom prednášate Knihu** (čítate Tóru, ktorá vám zbožnosť a mravnosť prikazuje)! **A či nechápete** (čo konáte a kam vás podobné činy dovedú)?! (2:44)

(2:44): Ibn Abbas (jeden zo spoločníkov proroka Muhammada) rozprával, že tento verš sa vzťahuje na židov, ktorí žili v Medine. Niektorí z nich hovorili muslimom, s ktorými ich viazali príbuzenské vzťahy: „Zotrvať v náboženstve, v ktorom ste (t. j. v islame) a uznávajúte to, čo prikazuje tento muž (posol a prorok Muhammad), pretože vec, s ktorou prišiel, je pravdivá.“ Títo židia fakticky prikazovali ostatným ľuďom, aby v posolstvo Muhammada (p.) verili a držali sa ho, čím ich správnym smerom navádzali, pritom ale sami toto posolstvo nenásledovali a svojim dušiam toto dobro odopierali. Preto na ich adresu Boh, nad ktorým vyššieho niet, káravo zoslal tento verš, v ktorom im odkazuje, že nestačí len ľuďom kázať a ukazovať im, kde je ich dobro, ale takéto dobro aj osobne nasledovať a želať si ho i pre svoju dušu. Túto skutočnosť mali z tohto verša pochopiť a uvedomiť si ju.

45. A hľadajte pomoc v trpezlivosti a modlení. Ona (vykonanie tejto modlitby) **je veru priťažká, okrem pre tých, ktorí sú pokorní** (tí ju ako ťarchu necítia),

46. Ktorí si myslia, že stretnú Pána svojho a že sa k Nemu vrátia (po smrti v tomto živote).

47. Synovia Izraela (ľudia z rodu proroka Izraela)! **Spomeňte si na dar Môj, ktorý som vám podaroval a** (na to,) **že som vás uprednostnil** (pri zosielaní nebeských posolstiev a Kníh a darmi, ktoré sa vám vtedy dostali) **pred stvorenými** (v dobe, v ktorej ste žili),

48. A vyvarujte sa dňa, v ktorom nenahradí (nepomôže a neodbremení) **duša dušu** (inú) **v ničom** (každý sa bude sám zodpovedať za to, čo vykonal), **nebude od nej** (od takejto duše) **prijaté prihovorenie sa** (inej duše za ňu) **a nebude od nej** (od takejto duše) **vzatá žiadna náhrada** (za odmietanie viery a zla, ktorého sa dopustila v živote pozemskom a bude súdená spravodlivo podľa toho, čo konala) **a ani im** (takýmto dušiam) **nebude pomoc a podpora daná** (nik im bez Božieho povolenia žiadnu pomoc neposkytne).

49. I (spomeňte si na to, synovia proroka Izraela) **zachránili sme vás pred rodinou Faraóna, ktorá vás sužovala najhoršími mukami, zarezávala vašich synov a šetrila vaše ženy** (nechala ich žiť, aby jej slúžili). **A v tom je veru pre vás skúška od Pána vášho obrovská.**

- 50. I** (spomeňte si na to) **rozostúpili** (rozdvajili) **sme pre vás more, a tak sme vás zachránili a potopili sme rodinu Faraóna a vy ste sa pritom *len* pozerali** (čo sme s ňou urobili a stali ste sa svedkami toho, ako ju more pohltilo).
- 51. I** (spomeňte si na to) **stanovili sme Mojžišovi štyridsať nocí** (aby sa na horu, na ktorej si Boha vypočul, dostavil); **avšak po ňom** (po Mojžišovom odchode) **ste si učinili teľa** (ako objekt uctievania) **a boli ste pritom krivdiaci** (takýmto činom ste sa krivdy dopustili).
- 52. I** (po oľutovaní toho, že ste Mojžiša nevyčkali a teľa ste uctievali) **prepáčili sme vám to potom** (ako ste sa takejto krivdy dopustili), **azda budete d'akovať** (za všetko, čo vám Boh dal a uposlúchnete to, čo vám Boh prikázal).
- 53. I** (spomeňte si na to) **dali sme Mojžišovi Knihu a rozlíšenie** (Knihu, ktorá rozlišovala pravdu od nepravdy a dobro od zla), **azda (toto) správne usmernenie budete nasledovať**.
- 54. I** (spomeňte si na to) **Mojžiš povedal svojim ľuďom: „Ľudia moji! Ukrivdili ste svojim dušiam, keď ste si učinili teľa** (ako boha). **Pokánie k svojmu stvoriteľovi** (Bohu, ktorý všetkému dal vzniknúť z ničoho) **učiňte a zabite sami seba** (ako pokánie a odčinenie toho, čo ste vykonali). **Je to** (tak urobiť) **pre vás lepšie u vášho Stvoriteľa, ktorý všetkému dal vzniknúť z ničoho“.** **On** (Boh) **ale od vás prijal pokánie** (a odpustil vám to i bez toho, aby ste sami seba zabili), **ved' On** (Boh) **pokánie prijíma** (od toho, kto sa naňho s prosbou obráti) **a je milostivý.**
- 55. I** (spomeňte si na to) **povedali ste: „Mojžiš, nebudeme ti veriť, pokým neuvidíme Boha jasne a zreteľne“**, **za to vás vzal blesk** (zasiahol, usmrtil a vzal zo života pozemského) **medzitým, ako ste pozerali** (či Boha neuvidíte).
- 56. Potom sme vás po vašej smrti** (potom, ako vás blesk usmrtil) **vzkriesili, azda budete d'akovať**,
- 57. A zatienili sme vás oblakmi** (aby vás pred slnkom chránili) **a zoslali sme vám Al Mann a Al Salwá.** „Jedzte (povedali sme im) **z dobrôt toho, čo sme vám dali**“. **A nám neukrivdili** (keď Božie príkazy porušovali, Bohu činili rovných a mimo Boha teľa uctievali), **ale svojim dušiam krivdili** (pretože za to, čo konali, sa budú zodpovedať a svoje duše vlastnými činmi ztratili). (2:57)
- (2:57): Al Mann je druh potravy. Al Salwá je taktiež druh potravy.
- 58. I** (spomeňte si na to) **povedali sme** (a prikázali): **„Vojdite do tejto dediny a jedzte z toho, čo je v nej** (z plodov, ktoré sa v nej nachádzajú), **kdekoľvek by ste chceli, hojne** (koľko chcete). **A vojdite cez bránu v polohe sužúdu** (sužúd je poklona, v ktorej sa človek sklóni, kľakne na kolená, nakloní trup a hlavu smerom k zemi a spojí čelo a nos so zemou) **a povedzte: „Odpusť** (nám Bože, čo sme vykonali)“, **odpustíme vám vaše omyly. A pridáme tým, ktorí dobro konajú** (nielen že im odpustíme, ale dáme im i ďalšie dobrodenia)“.
- 59. Avšak tí, ktorí sa krivdy dopustili, zamenili to, čo im bolo povedané** (a prikázané), **za slová iné** (povedali niečo iné než to, čo im bolo prikázané, aby povedali, keď budú cez bránu vchádzať), **a tak sme zoslali dole na tých, ktorí sa krivdy dopustili, po sebe prichádzajúce trápenie z neba za to, že boli spurní.** (2:59)
- (2:59): Medzi spomenutými ľuďmi, ktorí vošli do dediny, sa našli takí, ktorí sa hriechu znova dopustili tým, že zamenili slovo „odpusť“ za iné slovo a nedodrжали tak postup, ktorý im Boh uložil. Preto ich Boh potrestal zoslaním nepretržitého trápenia, ktoré ich zastihlo.
- 60. A** (spomeňte si na to) **Mojžiš poprosil Boha o vodu pre svojich ľudí, na čo sme** (Mojžišovi) **povedali: „Udri palicou svojou o skalú“**, **a (keď tak urobil) vytrysklo z nej** (zo skaly) **dvanásť prameňov** (vody). **Každá skupina ľudí vedela, odkiaľ má piť.** „Jedzte (povedali sme im) **a pite z obživy Bohom danej** (ktorú vám dal) **a nešírte skazu na zemi a nebud'te skazu šíriaci**“.

61. A (spomeňte si na to) povedali ste: „Mojžiš! Nevydržíme na jednom jedle (nevydržíme ješť len jeden druh jedla), popros pre nás svojho Pána, aby dal pre nás vyrásť niečo z toho, čo zo zeme rastie, niečo z jej rastlín prízemných, Qisá, Fúm, šošovicu a cibuľu.“ Povedal (im Mojžiš): „Chcete zameniť to, čo je dobré, za to, čo je horšie (chcete sa vzdať stravy, ktorú vám Boh dal a ktorá je plnohodnotná a žiadate o stravu, ktorá je výživnou hodnotou horšia)?! Zid'te dole do mesta (opustite oblasť, v ktorej teraz žijete a chodíte do mesta), tam budete mať (nájdete) to, o čo ste žiadali.“ A boli uvrhnutí do poníženia a prejavu biedy (pretváрка sa stala súčasťou ich povahy) a boli sprevádzaní hnevom od Boha pochádzajúcim. To preto (ich Boží hnev sprevádzal), že odmietali veriť v Božie znamenia a neprávom zabíjali prorokov (ktorých Boh k nim posielal). To všetko (ten všetok spomenutý trest ich postihol) za to, že neposlušnými boli a že mieru prekračovali (nedržali sa toho, čo mali). (2:61)

(2:61): Qisá je rastlina podobná uhorkám. Fúm znamená v arabskom jazyku pšenicu alebo cesnak.

62. Tí, ktorí uverili (v Boha jedného jediného, ktorý nemá žiadnych spoločníkov ani potomstvo) a tí, ktorí pokánie činili (židia) a tí, ktorí pomohli a podporili (Ježiša a nasledovali ho) a Sábijovci, ten z nich (z týchto skupín), kto uveril v Boha (podľa vlastností, ktorými Boh seba v Koráne opísal) a v Deň posledný (deň zmŕtvychvstania alebo súdny deň, uveril, že ony nastanú) a dobro konal, ten bude mať svoju odmenu (zachovanú) u Pána svojho, niet oňho strach a ani nebude zarmútený. (2:62)

(2:62): Tými, ktorí pokánie činili, sa tu myslia židia. Tými, ktorí pomohli a podporili, sa tu myslia kresťania.

Sábijovci. Niektorí učenci z oblasti islamských vied, ktorí sa zaoberali výkladom tohto verša, hovoria, že Sábijovci sú určitá skupina kresťanov, iní zasa hovoria, že sú to ľudia, ktorí nemali žiadne náboženstvo, ale verili v Boha, tretí zasa, že sú to ľudia, ktorí zanechali svoje náboženstvo a prijali iné, a preto Arabi hovorili tým židom a kresťanom, ktorí prijali islam, že sú Sábijovci. I keď slovo Sábijovci na tomto mieste môže mať viacero významov, vždy sa však jedná o ľudí, ktorí uctievali jedného jediného Boha, ktorý nemá spoločníkov, ktorý nesplodil, nebol splodený a ktorému sa nik nevyrovná.

63. I (spomeňte si na to, potomkovia proroka Izraela) prijali sme od vás sľub (ktorý ste nám dali, že budete nasledovať to, čo Boh zoslal) a zdvihli sme nad vami horu (a povedali): „Vezmite pevne to (pevne sa držte toho), čo sme vám dali (v Tóre) a spomeňte si na to, čo je v ňom (v tom, čo sme vám dali), azda sa vyvarujete (vyvarujete sa Božieho hnevu a zlého konca po súdnom dni a azda vaše srdcia konečne nájdú cestu k bohabojnosti)“,

64. Vy ste sa ale odvrátili potom (ako vám bola Tóra daná). A nebyť Božieho dobrodenia vám daného a Jeho milosti, patrili by ste medzi tých, ktorí prehrali (život pozemský i posledný a večný).

65. I vedeli ste (dobré - adresátni sú tu všetci židia) o tých, ktorí z vás prekročili mieru v sobotu (ako sme potrestali tých, ktorí v sobotu zákaz lovu porušili a prekročili mieru toho, čo im bolo povolené), a tak sme im povedali: „Bud'te (staňte sa) opicami opovrhnutými“.

66. Učinili sme to (túto premenu na opice) odplatou (trestom a príkladom odstrašujúcim) za to prítomné i za to, čo už je za nimi (čoho sa predtým dopustili) a poučením (do budúcnosti) pre bohabojných.

67. I (spomeňte si na to) Mojžiš povedal svojim ľuďom: „Boh vám prikazuje, aby ste zarezali kravu.“ Povedali (Mojžišovi ľudia): „Robíš si z nás posmech?“ Povedal (Mojžiš odpovedajúc): „Božechráň, aby som patrili k neznalým (k ľuďom, ktorí si z ostatných pre ich neznalosť posmech robia)“. (2:67)

(2:67): Tu sa začína príbeh o krave (podľa ktorého je aj pomenovaná táto kapitola), ktorý rozpráva o vražde, ku ktorej došlo za čias Mojžiša. Ľudia boli rozdelení do skupín a každá skupina obviňovala tú druhú z tejto vraždy. Nato im Mojžiš povedal, že Boh im prikazuje, aby zarezali kravu a hodili na zavraždeného zopár kúskov z jej mäsa. Keď tak urobili, zavraždený ožil a ukázal na páchatel'a.

68. Povedali (Mojžišovi ľudia): „Popros pre nás tvojho Pána, aby nám objasnil, aká má byť“. Povedal (Mojžiš): „On (Boh) hovorí, že je to krava ani stará, ani mladá, niečo medzi tým. Konajte to, čo je vám prikázané“.

69. Povedali (Mojžišovi ľudia): „Popros pre nás tvojho Pána, aby nám objasnil, akú farbu má mať“. Povedal (Mojžiš): „On hovorí, že je to krava jasnej žltej farby, ktorá (svojím vzhľadom) poteší tých, ktorí sa na ňu pozerajú“.

70. Povedali (Mojžišovi ľudia): „Popros pre nás Pána tvojho, aby nám objasnil, aká má byť, kravy nám pripadajú rovnaké, a ak Boh bude chcieť (a umožní nám to), my tú správnu nájdeme“.

71. Povedal (Mojžiš): „On hovorí, že je to krava ani nie pokorná orúca pôdu a ani nezavlažuje orané polia, je zdravá, bez škvrn.“ Povedali (Mojžišovi ľudia): „Teraz si prišiel s pravdou“. (Keď Mojžiš vyslovil poslednú vlastnosť spomenutej kravy, jeho ľudia požadovanú kravu našli.) **Zarezali ju i napriek tomu, že takmer to neurobili** (kravu síce našli, ale váhali, či ju zarezať, a to buď pre veľkú cenu, ktorú za ňu pýtal jej majiteľ, alebo pre strach z hanby, keď dôjde k odhaleniu páchatel'a. Nakoniec ale kravu predsa zarezali).

72. I (spomeňte si na to keď ste) zabili ste dušu (t. j. človeka) a navzájom ste sa z toho obviňovali (každý z vás bočil od zavraždeného a obviňoval z jeho vraždy ostatných), Boh ale odhalil, čo ste skrývali, (2:72)

(2:72): Verš je vsunutý do kontextu ostatných veršov, aby objasnil, prečo Boh prikázal Mojžišovi, aby jeho ľudia kravu zabili. Hovorí, že niekto z radov židov zabil nejakého človeka. O páchatel'ovi sa vedelo, ale tí, ktorí o tom vedeli, to tajili. To však viedlo k tomu, že sa ľudia rozdelili na niekoľko skupín a každá skupina začala obviňovať tú druhú z vraždy. Tak to bolo, až kým nedošlo k zarezaniu spomenutej kravy. Vtedy bolo Mojžišovým ľudom prikázané, aby mŕtveho udreli niekoľkými kúskami mäsa z kravy, tak ako to opisuje nasledujúci verš.

73. Povedali sme (Mojžišovým ľudom): „Udrite ho časťou z nej (udrite mŕtveho nejakým kúskom z kravy. Vtedy mŕtvy na chvíľu ožil a ukázal na svojho vraha)“. Takto Boh dáva život mŕtvym a ukazuje vám svoje znamenia, azda budete chápať (význam takýchto znamení).

74. Potom však (ako ste boli svedkami znamenia spojeného s kravou a oživením mŕtveho) vaše srdcia stvrdli, ostali ako kamene alebo ešte tvrdšie. A pritom medzi kameňmi sú také, z ktorých rieky vytryskujú a sú medzi nimi i také, ktoré popraskajú a voda z nich vychádza von (začne z nich vyvierat' voda) a sú medzi nimi i také, ktoré sa zosypávajú z obavy pred Bohom. A veru Boh nie je nepozorný (a neznalý) voči tomu, čo konáte.

75. A či dúfate (muslimovia), že budú (židia, ktorí s vami žijú) veriť tomu, k čomu ich vyzývate, keďže (i napriek tomu, že) skupina z nich (z týchto židov) počúvala slová Božie a potom, ako ich pochopila (tieto slová), ich pozmeňovala a pritom (veľmi dobre) vedela, čo robí (a čoho sa dopúšťa)?, (2:75)

(2:75): Tu sa končí príbeh o krave a vraciame sa do čias posla a proroka Muhammada. Dôvod zoslania tohto verša spočíval v tom, že v Medine žili Arabi i Židia, ktorí boli predtým spojencami a vládli medzi nimi dobré vzťahy. Keď Arabi žijúci v Medine prijali islam, želali si, aby i títo Židia prijali islam. Neskôr však Boh v Koráne muslimom zoslal tento verš, v ktorom im oznamuje, že nech by sa snažili akokoľvek, spomenutá skupina Židov nikdy islam

neprijme, pretože už predtým, keď sa im dostávali slová Božie, miesto toho, aby ich počúvali a poslúchali, vedome ich začali prekrucovať podľa toho, ako sa im to hodilo.

76. A keď stretnú (pokrytci z radov spomenutých židov) **tých, ktorí uverili** (veriacich muslimov), **hovoria** (pred nimi): „**Uverili sme** (uznali sme, že Muhammad je posol a prorok, príchod ktorého Tóra predpovedá a že islam je to náboženstvo, ktoré sme očakávali a ktoré sme sa zaviazli nasledovať)“. **Keď ale osamote ostanú** (títo pokrytci) **jedni s druhými** (spoločne sa stretnú), **hovoria: „Rozprávate im** (muslimom), **čo vám Boh odhalil, aby sa s vami na podklade toho** (čo ste im povedali) **dohadovali u Pána vášho?** (Pretvarujete sa pred muslimami, ale v skutočnosti sa oni stali svedkami, ktorí pred Bohom dosvedčia, že vám posolstvo zoslané prostredníctvom posla Muhammada oznámili a že ste ho nenasledovali napriek tomu, že ste prehlásili jeho pravdivosť.) **A či nechápete** (čo robíte) ?“ (2:76)

(2:76): Členovia skupiny spomenutej v predchádzajúcom verši jeden druhému vyčítali, že muslimom hovoria pravdu o tom, že Muhammad je ten prorok, príchod ktorého bol v Tóre zvestovaný a v ktorom spoznali znaky tohto očakávaného proroka. Vyčítali si to najmä preto, že sa obávali, že keď nastane súdny deň, muslimovia by sa mohli stať svedkami proti nim a mohli by dosvedčiť, že v prorokovi Muhammadovi spoznali očakávaného proroka a i napriek tomu v posolstvo, s ktorým prichádzal, neuverili.

77. A či nevedia (spomenutí židia a neuvedomujú si), **že Boh vie, čo taja a čo prejavujú** (a na to, aby ich usvedčil, nepotrebuje svedectvo nikoho)?

78. Medzi nimi (v radoch spomenutých židov) **sú aj negramotní** (a neznalí), **ktorí nepoznajú Knihu** (obsah Tóry), **ale len falošné želania** (poznajú len falošné želania, ktoré si vymysleli ich duchovní a poprední predstavitelia, o ktorých sa domnievali, že sú súčasť Tóry) **a len si myslia** (títo negramotní židia), **že ju poznajú** (žijú v domnienke, že to, čo nasledujú a o čom si myslia, že pochádza z Knihy, skutočne z nej pochádza). (2:78)

(2:78): Knihou sa tu myslí, podľa výkladov Koránu, Tóra.

79. Beda tým, ktorí píšú Knihu (pozmeňujú, uberajú a pridávajú ku Knihe) **vlastnými rukami a potom hovoria: „Toto je od Boha“**, **aby tým získali lacný cieľ** (v živote pozemskom). **Beda im za to, čo ich ruky písali a beda im za to, čo získavajú** (za hriechy, ktoré spáchali).

80. I povedali (židia): „**Nedotkne sa nás oheň, iba ak len na určitý počet dní**“. **Povedz** (im, Muhammad): „**A či ste dostali od Boha** (o tejto vašej domnienke) **sľub? Potom Boh určite svoj sľub neporuší** (ak vám ho dal). **Alebo** (ste ho nedostali a) **hovoríte o tom, čo bude u Boha, bez toho, aby ste mali o tom poznanie?**“ (2:80)

(2:80): Boh kladie otázku týmto židom, ktorí tvrdili, že do ohňa vojdú len na niekoľko vopred určených dní, či majú od Boha daný sľub, že sa tak stane, alebo si zasa o Bohu vymýšľajú niečo, čo Boh nezoslal? Verš tých židov upozorňuje, aby si veľmi dobre premysleli, čo hovoria, pretože Boh im takýto sľub nedal a v súdny deň budú spolu s ostatnými ľuďmi bez rozdielu spýtaní na to, čo konali a dostane sa im odmena alebo trest podobné tým, aké sa dostanú i ostatným ľuďom.

Ibn Abbás povedal, že dôvod zoslania tohto verša spočíval v tom, že židia hovorili: „Život pozemský má sedemtisíc rokov a za každých tisíc rokov budeme potrestaní jedným dňom. Dohromady to bude len sedem dní trestu“.

81. Veru áno (je pravda), **kto sa dopustil zlého skutku a vedomý omyl, ktorého sa dopustil, ho obklopil** (zo všetkých strán tak, že už nemal východisko z neho), **ten** (takýto človek i každý, kto podobne koná) **bude obyvateľom ohňa. Bude v ňom naveky.**

82. A (pravda je, že) **tí, ktorí uverili a dobré skutky konali, tí budú obyvateľmi záhrady rajskej, budú v nej naveky.**

83. I (spomeňte si na to) prijali sme sľub od synov (proroka) Izraela (v ktorom stálo): „Nebudete uctievať nikoho iného okrem Boha a s rodičmi budete dobre zaobchádzať (budete sa o nich starať, keď to budú potrebovať, vážiť si ich a pomáhať im, pozri verš 17:23) a s príbuznými, sirotami a biednymi a hovorte s ľuďmi dobre (hovorte im dobré slová) a konajte modlitbu a dávajte zakat“. Potom (ako ste sa zaviazali na to všetko) ste sa ale odvrátili odmietajúc (tento sľub dodržať), okrem (s výnimkou) malého počtu z vás.

84. I (spomeňte si na to,) prijali sme od vás sľub: „Nebudete prelievať svoju krv (nebudete sa navzájom zabíjať) a nebudete sa (navzájom) vyhánať zo svojich príbytkov“. Uznali ste to (tento sľub a zaviazali ste sa ho dodržiavať) a boli ste svedkami toho (že ste ho uznali).

85. Potom ale (ako ste to uznali) hľa, zabíjate sa (a vraždíte sa navzájom) a vyhánate skupinu svojich ľudí z ich príbytkov, podporujete sa navzájom proti nej (proti členom tejto skupiny) hriechom (prostredníctvom neho) a prekračovaním miery (toho, k čomu ste sa zaviazali). A ak k vám prichádzajú (tí, ktorých ste vyhнали) ako zajatci, vykupujete ich (zo zajatia) a pritom vám bolo (pôvodne) zakázané ich vyhánať. V časť Knihy veríte a v ostatnú odmietať veriť (beriete si z Knihy, čo vám vyhovuje a to, čo nie, toho sa už nedržíte)?! Odplatom pre toho, kto z vás tak koná, bude poníženie v živote najnižšom (pozemskom) a v deň zmŕtvychvstania bude (on i ostatní jemu podobní) vrátený (k životu) do trápenia najprísnejšieho. A veru, Boh nie je nepozorný (a neznalý) voči tomu, čo konáte. (2:85)

(2:85): Podľa výkladu Koránu od Ibn Kesíra bol tento verš zoslaný o židoch, ktorí žili v Medine. V Medine totiž žili dva arabské kmene a dva židovské. Vzťahy medzi nimi boli také, že prvý židovský kmeň bol spojencom prvého arabského kmeňa a druhý zasa druhého. Tieto dve zoskupenia proti sebe neustále bojovali, útočili na seba, jedny obsadzovali obydlia tých druhých a každé zoskupenie bralo zajatcov z členov toho druhého. Po príchode proroka Muhammada do Mediny sa oba arabské kmene uzmierili a v rámci toho, že už uznávali jedno náboženstvo, ich vzťahy dostali nový charakter a mier už zavládol medzi nimi (aj keď to spočiatku bola pomerne náročná úloha). To viedlo k tomu, že v Medine zavládol poriadok a pokoj i medzi židmi. Vo vzťahu k predchádzajúcim veršom Boh týchto židov, ktorí žili v Medine, upozorňuje, že neustále porušujú záväzky, na ktoré sa pred Bohom zaviazali a uvádza im príklady toho, ako ich porušovali. Medzi záväzkami, ktoré na seba prebrali, bolo napríklad i to, že keď príde prorok, ktorého znaky majú vo svojich knihách, tak v neho uveria. Keď však tento prorok, ktorým bol prorok Muhammad, prišiel s posolstvom a oznámil im ho, odmietli ho nasledovať i napriek tomu, že spoznali v prorokovi Muhammadovi a v znakoch, ktoré sprevádzali posolstvo, ktorým bol poverený, očakávaného proroka. Skutočnosť, že proroka Muhammada uznávali, dokladujú aj mnohé historické pramene. Problém židov bol v tom, že i napriek ich uznaniu proroka Muhammada nechceli islam nasledovať, spoznali, že je pravdou, ale trvali na svojom tvrdohlavom odmietavom postoji.

86. To sú (tí, ktorí sa držia len časti Knihy) tí, ktorí kúpili život najnižší (pozemský) za život posledný (a večný). (Uprednostnili život najnižší a dočasný prospech v ňom pred životom posledným a večným, ktorý príde po súdnom dni.) Nebude im zmiernené trápenie a ani im nebude pomoc a podpora daná (nenájdu nikoho, kto by im pomohol bez Božieho povolenia).

87. I dali sme Mojžišovi Knihu a poslali sme po ňom po sebe prichádzajúcich poslov. A dali sme Ísovi (Ježišovi), synovi Márie jasné dôkazy (poukazujúce na pravdivosť toho, že bol Bohom za proroka vybraný) a podporili sme ho (Ježiša) Duchom svätým. A či vždy, keď k vám príde posol s niečím, čo nie je vašim dušiam po vôli, povyšujete sa, a tak skupinu (poslov) za luhárov označíte a skupinu zabijete? (Náboženstvo nikdy nebude také, aké by ho ľudia chceli, ale bude také, aké ho Boh chce a v tom je zmysel dodržiavania toho,

čo ukladá s cieľom dosiahnutia lepšieho života pre všetkých ľudí, a nie len pre určitú skupinu z nich). (2:87)

(2:87): Ísom, synom Márie sa myslí posol a prorok Ježiš.

88. I povedali (spomenutí židia): „**Naše srdcia sú obalené** (obalom, ktorý im bráni v tom, aby vnímali to, s čím posol Muhammad prišiel - sú nevnímavé)“. **Veru nie** (nie je to tak, oni nič nevnímajú, pretože), **Boh ich preklial za ich odmietanie viery, a preto málokedy veria.** (2:88)

(2:88): Židia prorokovi Muhammadovi hovorievali, že ich srdcia sú akoby obalené, zahalené alebo nevnímavé, a preto nevnímajú a odmietajú nasledovať posolstvo, s ktorým prišiel, aby sa teda vzdal pokusov o ich presvedčanie. Nato Boh, nad ktorým vyššieho niet, zoslal tento verš, v ktorom im hovorí, že nie ich srdcia sú obalené a nevnímavé, ale že to On ich preklial pre ich odmietanie viery, a preto nedokážu vnímať posolstvo, s ktorým posol a prorok Muhammad prišiel. V tomto verši tak ako v mnohých ďalších, ktoré sa týkajú aj iných udalostí, dokážeme lepšie pochopiť, prečo niektorí ľudia veria a iní nie. V prvom rade treba poznať dôležitú skutočnosť a to, že Boh človeku dal slobodu, aby si vybral okrem iného, či bude veriť, alebo nie. Viera a nevier a však nie sú absolútnou záležitosťou človeka, pretože v určitom okamihu do nej zasahuje Božia moc. Sloboda človeka spočíva v tom, že Boh mu zoslal určité znamenia, určitý návod, ktorým mu ukazuje, že Boh existuje, kto je Boh a že v Neho má veriť a konať podľa zásad, ktoré On ľuďom určil. Sloboda vôle u človeka sa potom uplatňuje v tom, že je na ňom, aby si tieto znamenia dobre preštudoval, aby návod podrobne preskúmal a rozhodol sa, či sa skutočne o Bohu presvedčil, alebo nie. Ak začal pátrať s úprimnosťou o tom, kto je Boh a ako Ho možno spoznať, Boh mu pomôže k tomu, aby k takémuto poznaniu skôr či neskôr dospel. Nasleduje potom ďalšia etapa, v ktorej sa prejaví sloboda rozhodovania u človeka, a to pri hodnotení, či to, k čomu sa dopátral, považuje za pravdivé, alebo nie (v tomto štádiu sa spolieha sčasti na rozum a logiku a sčasti na pocity svojho srdca). Ak uverí, že to poznanie, ku ktorému dospel, je pravdivé a viera začne v jeho srdci silnieť bez toho, aby sa tomu bránil, Boh mu ju bude zachovávať a prehlbovať.

Všetko, čo sme tu uviedli, platí aj opačne. Ak niekto rozumom, logikou a citmi dospeje k záveru čo i len čiastočne, že poznanie, ktoré má pred sebou, je pravdivé alebo môže byť pravdivé, ale z nejakého dôvodu ho odmieta nasledovať, v závislosti od tohto dôvodu mu Boh buď nechá ešte dvere otvorené v budúcnosti, aby sa k viere mohol dostať, alebo mu takúto šancu už znemožní. V tomto smere nám ale Boh odkazuje, že je milostivý a odpúšťajúci voči každému, kto sa Naňho obráti s úplne čistým srdcom a úmyslom, kajú sa pred Ním a prosí o odpustenie. Z tohto dôvodu Boh vo verši o uvedenej skupine židov hovorí, že ich srdcia nie sú nevnímavé, ale za to, že sa neustále vzpierali veriť v posolstvo, ktoré zoslal prostredníctvom posla a proroka Muhammada a v súvislosti s tým i neustále porušovali to, čo mali vo svojich Knihách, Boh im už nedal viac možnosť toto náboženstvo vnímať, dospieť k pravdivej viere a vytvoril akúsi prekážku medzi nimi a tým, aby vnímali to, čo posol Muhammad hlásal.

89. Keď k nim (spomenutým židom) **prišla Kniha** (Korán) **od Boha** (pochádzajúca) **potvrdzujúca to, čo majú** (Tóru) - **keďže predtým prosili o pomoc** (prosili Boha o pomoc, ktorá by im umožnila zvíťaziť a) **zdolať tých, ktorí odmietli veriť** (spomenutí židia neustále Boha prosili, aby im poslal sľúbeného proroka a Knihu, aby im pomohol proti ich nepriateľom) -, **keď k nim prišlo to, čo spoznali, odmietli v to veriť** (keď k nim prišiel tento prorok - prorok Muhammad, ktorého vlastnosti z Tóry poznali a o ktorého tak žiadali spolu s Knihou - Koránom, odmietli ho nasledovať tak, ako to u nich bolo zvykom a ako to opisuje verš 88). **Prekliatie Božie nech teda spočinie na tých, ktorí odmietajú veriť**.

90. Je zlé, za čo (títo židia) **zapredali svoje duše, že odmietli veriť v to, čo Boh zoslal len z púhej nevraživosti** (spôsobenej tým), **že by Boh zoslal zo svojho dobrodenia, komu by chcel z Jemu oddaných.** (Je to zlé, že zo závislosti a nevraživosti voči skutočnosti, že Boh si

nevyvolil očakávaného posla a proroka z ich radov, svoje duše zapredali a sami seba zavrhli. Stratili všetko tým, že v posla Muhammada a v poslanstvo, ktoré mu bolo zoslané, odmietli veriť a nenasledovali proroka, ktorého nasledovať predtým sľúbili.) **A tak (pre tento čin) boli sprevádzaní hnevom po hneve** (ktorý si od Boha predtým vyslúžili a privolali na seba ešte ďalší hnev). **A tým, ktorí odmietajú veriť, je určené trápenie ponížujúce.**

91. A keď by im (spomenutým židom) **bolo povedané:** „Uverte v to, čo Boh zoslal (verte v Korán a v poslanstvo posla a proroka Muhammada, ktoré Boh zoslal)“, **povedia:** „**Veríme (len) v to, čo nám bolo (predtým) zoslané“ a odmietajú veriť v to, čo prišlo** (bolo zoslané) **po tom a pritom je to pravda potvrdzujúca to, čo majú** (poslanstvo posla Muhammada a Korán je pravdou, ktorá okrem iného potvrdzuje to, že už predtým boli Bohom zoslané poslanstvá a boli nimi poverení poslovia a proroci). **Povedz** (im, Muhammad, na toto ich tvrdenie a spýtaj sa ich): „**Prečo ste teda predtým zabíjali Božích prorokov** (ktorí k vám prichádzali z Božieho poverenia), **keď ste v to skutočne** (ako tvrdíte) **verili** (ak ste v to, čo vám bolo zoslané predtým, verili)?“ (Vtedy ste ich odmietali a zabíjali a teraz, keď prichádza nové poslanstvo, ktoré vám nie je po vôli, ich zrazu uznávate a veríte im!)

92. I prišiel k vám Mojžiš s jasnými dôkazmi, ale i tak ste si po ňom (po jeho odchode na horu) **učinili tel'a** (ako objekt uctievania) **a boli ste** (pri tomto vašom čine) **krivdiaci** (krivdy ste sa dopustili).

93. I (spomeňte si na to) **prijali sme od vás sľub a zdvihli sme nad vami horu** (a povedali sme): „**Vezmite pevne to** (pevne sa držte toho), **čo sme vám dali a počúvajte** (dobré, čo vám prikazujeme a držte sa toho)“. **Povedali:** „**Počuli sme a neuposlúchli sme**“. **A ich srdcia nasiakli tel'aťom** (láskou k nemu a obavou pred ním, až ho začali uctievať, stalo sa tak) **pre ich odmietanie viery. Povedz:** „**Je zlé, čo vám prikazuje vaša viera, ak ste veriaci** (ak ste skutočne veriaci, ako to tvrdíte a vaša viera vám prikazuje uctievať tel'a, tak to veru dobré nie je).“ (2:93)

(2:93): Po tomto všetkom, čo vaši predkovia robili a čo i vy robíte v mene viery, o ktorej si myslíte, že je správna, od zabíjania poslov a prorokov až po uctievanie tel'aťa a iného, ako môžete po tomto tvrdiť, že ste veriaci a že ste správne usmernení?. Ak toto všetko, čo ste konali a čo konáte, považujete za správnu vieru, tak je vaša viera zlá, nedobrá.

94. Povedz (Muhammad, tým židom, ktorí tvrdia, že Boh pripravil raj len pre nich a pre nikoho iného): „**Ak je u Boha príbytok posledný** (a večný, t.j. raj) **určený čisto len pre vás bez ostatných ľudí, tak si zaželajte smrť, ak ste pravdovravní** (ak ste pravdovravní, tak si želajte čo najrýchlejšiu smrť, ktorá by vás doviedla do tohto raja).“

95. Nebudú si (spomenutí židia) **ju** (smrť) **želať nikdy za to, čo ich ruky vykonali** (vedia, že ich tvrdenia sú nepravdivé a že za hriechy, ktoré vykonali, sa im dostane len trest a trápenie, pred ktorým boli varovaní). **A Boh dobre vie o krivdiacich** (čo vykonali a ktorí sú to).

96. Zistíš (a budeš vidieť), **že (títo židia) sú najbedlivejší ľudia vo vzťahu k svojmu životu, a to i viac než tí, ktorí pridružujú k Bohu** (spomedzi všetkých ľudí sa títo židia najviac obávajú o svoj pozemský život a dokonca ešte viac než tí, ktorí vôbec neveria alebo ktorí k Bohu pridružujú niekoho alebo niečo). **Každý z nich** (z týchto židov) **si praje, aby sa jeho život predĺžil na tisíc rokov, avšak** (nech vie, že) **neodsunie ho to od trápenia, i keď by sa jeho život predĺžil** (určený trest a trápenie ho nakoniec postihne za to, čo konal, nech by žil akokoľvek dlho). **A Boh vidí všetko, čo konajú.**

97. Povedz (Muhammad, týmto židom): „**Kto je nepriateľom anjela Gabriela**, (ten nech vie, že) **on** (anjel Gabriel) **ho** (poslanstvo) **zoslal dolu do tvojho srdca** (Muhammad) **z Božieho príkazu, potvrdzujúc to** (pravdivosť toho), **čo bolo zoslané predtým** (že boli predtým od Boha zoslané poslanstvá, ktorými boli poverení poslovia a proroci) **a** (Korán bol zoslaný) **ako správne usmernenie a radostnú zvesť pre veriacich.**“ (2:97)

(2:97): Dôvodom zoslania tohto verša bolo, že židia povedali prorokovi Muhammadovi (požehnanie Božie a jeho mier nech ho sprevádzajú): „Ku každému prorokovi, ktorý je poslaný ľuďom, príde niektorý z anjelov s posolstvom a proroctvom od Boha. Kto je tvojím anjelom, aby sme ťa nasledovali?“ Posol Muhammad povedal: „Anjel Gabriel“. Židia odpovedali: „Ten, ktorý prichádza s výzvou do boja, ten je náš nepriateľ! Keby si bol povedal: Mikael (Michael), ktorý prichádza s milosťou, boli by sme ťa nasledovali.“

Nato bol zoslaný tento verš, ktorý znamená: Povedz im, Muhammad: Kto je nepriateľom anjela Gabriela, ten nech vie, že bol zoslaný k poslovi Muhammadovi s posolstvom z príkazu Božieho, aby tak potvrdil, čo bolo predtým zoslané z nebeských Kníh a aby priniesol ľuďom správne usmernenie a radostnú zvesť pre tých, ktorí skutočne veria v Boha.

98. Kto je nepriateľom Boha, Jeho anjelov, Jeho poslov, Gabriela a Mikaela (Michaela), potom (ten nech vie, že) Boh je nepriateľom tých, ktorí odmietajú veriť (Boh je nepriateľom toho, kto v Neho, v Jeho anjelov a poslov odmieta veriť, neznáša ich a chová v srdci voči Bohu a voči nim nepriateľstvo a nenávisť). (2:98)

(2:98): Všetko uvedené tvorí neoddeliteľnú súčasť úplnej viery u veriaceho človeka, ktorú dopĺňa verš 4:136 o ďalšie dva články, ktorými sú viera v Božie Knihy, ktoré Boh prostredníctvom poslov zoslal a viera v Posledný deň (v deň zmŕtvychvstania alebo súdny deň).

Gabrielom sa myslí anjel Gabriel a Mikaelom sa myslí anjel Mikael.

99. I zoslali sme dolu k tebe (Muhammad) znamenia jasné. V ne odmietajú veriť len tí spurní.

100. A či vždy, keď (títo židia) prisľúbia sľub (dajú sľub, že budú nasledovať poslov a držať sa toho, čo je Bohom zoslané), skupina z nich ho (tento sľub) odvrhne? Veru, väčšina z nich neverí (je to jasný dôkaz ich neviery).

101. A keď k nim (k týmto židom, ktorým bola predtým daná Tóra) prišiel posol (prichádzajúci) od Boha (posol a prorok Muhammad) potvrdzujúci pravdivosť toho, čo majú (čo im bolo v predchádzajúcich posolstvách už zoslané), **skupina z radov tých, ktorým bola Kniha daná** (skupina židov - konkrétne ich duchovní - ktorým bola Tóra predtým daná), **Knihu Božiu odhodila za svoje chrbtý** (ignorovali, čo bolo v Tóre už predtým zoslané o znameniach a vlastnostiach posla, o ktorom sa tam písalo, že príde), **ako keby nevedela** (o ničom a nič z toho, čo čítala v knihách, nepoznala).

102. A nasledovali (títo židia) to, čo satani prednášali o kráľovstve Šalamúnovom (uvedená skupina židov zanechala Knihu a nasledovala cestu mágie a čarov, o ktorých im satani rozprávali v dobe kralovania kráľa a proroka Šalamúna, ktoré sa však okrem iného spájali aj s prejavmi odmietania viery v Boha). **Šalamún nikdy neodmietol vieru** (Šalamún tým, že ovládal určité sily a čary, vieru neodmietal a nebol ani mágom, pretože túto silu a moc mu dal Boh ako dôkaz jeho proroctva), **ale to satani vieru odmietali, učili (títo satani) ľudí čary a to, čo bolo zoslané dvom anjelom v Babylone, Hárutovi a Márutovi** (satani učili ľudí zlú mágiu a čary, ktorými mohli len zlé veci konať, ako i to, čo bolo zoslané dvom anjelom v Babylone, Hárutovi a Márutovi). **A (títo satani) neučili nikoho, pokiaľ mu nepovedali** (satani túto mágiu nikoho nezačnú učiť, kým ho neupozornia): „**My sme skúškou** (pre ľudí a to, čo ľudí učíme, vedie k odmietaniu viery v Boha), **tak** (nenasleduj nás a) **neodmietaj vieru** (to, čo sa chceš od nás naučiť, je skúškou tvojej viery, pretože ten, kto sa od nás niečo naučí, svoju vieru stráca, preto radšej od toho ustúp)“. **A od nich oboch (oboch anjelov) sa** (ľudia, ktorí sa i napriek varovaniu čarom priučiť chceli) **naučia to** (také čary), **čím oddelia muža od jeho manželky** (keď niekto z ľudí i napriek upozorneniam anjelov súhlasí a obetuje svoju vieru za cenu naučiť sa túto mágiu, tak sa od anjelov naučí okrem iného i spôsob, ako sa dá odlúčiť manžel od manželky a zmeniť city jedného k druhému). **Avšak** (i napriek tomu, že ľudia, ktorí sa tieto čary učia, obetujú kvôli tomu svoju vieru)

nikomu (z ľudí) **tým** (čarami) **neublížia bez Božieho povolenia** (i keď sa ľudia uvedenej mágie učia, nemôžu ňou ublížiť tomu, koho Boh pred jej účinkami chráni). **A učia sa** (spomenutí ľudia od oboch anjelov) **to, čo im uškodí a neprospeje. A vedeli, že, kto si to kúpi** (a zapredá tomu svoju dušu), **ten nebude mať v živote poslednom (a večnom) podiel** (na Božej milosti a na raji, pretože zamenil to, čo Boh zoslal, za lacný a dočasný cieľ, a tým aj skúške podľať). **A veru je zlé (to), za čo zapredali svoje duše** (keď vieru za mágiu vymenili). **Keby to len vedeli** (keby vedeli do čoho sa dostali). (2:102)

(2:102): Dôvod, prečo bol tento verš zoslaný, spočíval v tom, že jedného dňa, keď prorok Muhammad (p.) spomenul Šalamúna ako proroka, niektorí židovskí rabíni povedali: „Nie je vám Muhammad čudný, keď tvrdí, že Dávidov syn bol prorokom?! Prisaháme na Boha, že nebol ničím iným než čarodejníkom“. Nato Boh najvyšší zoslal tento verš, aby očistil Šalamúna od nepravdivých slov, ktorými ho opisovali.

Šalamún je prorok Šalamún. V arabskom jazyku sa vyslovuje Sulejmán.

103. Keby boli (uvedení židia miesto učenia sa čarom) **uverili a vyvarovali sa** (podľať skúške), **odmena, ktorá by sa im od Boha dostala, by bola lepšia. Keby to len vedeli.**

104. Vy, ktorí ste uverili (veriaci muslimovia), **nehovorte** (pokiaľ by ste chceli požiadať posla Muhammada, aby vám dal viac času na naučenie sa Koránu a na vykonanie povinností, ktoré sú vám uložené, slovo) **ráina, ale hovorte** (používajte slovo) **unzurná a počúvajte** (a poslúchnite to, čo vám prorok odpovie). **A tým, ktorí odmietali veriť** (uvedené nedodržiavali), **sa dostane trápenie bolestivé.** (2:104)

(2:104): Obe slová ráina a unzurná majú v arabskom jazyku ten istý význam a predstavujú prosbu: „Daj nám viac času, počkaj na nás, kým to vykonáme“. Keď muslimovia niečo nestíhali alebo to nedokázali včas splniť, požiadali proroka Muhammada, aby im dal viac času na to, aby splnili svoje úkony, alebo na to, aby sa naučili Korán. Túto požiadavku vyjadrovali slovom ráina. Židia, ktorí v tom čase žili v Medine, však toto slovo používali v inom význame, znamenalo to u nich hlúposť a určitý druh nadávky. Židov tešilo, že muslimovia toto slovo používajú a začali ho používať aj oni, keď hovorili s prorokom. Z tohto dôvodu bolo muslimom zakázané, aby slovo ráina používali v tejto súvislosti a mali ho nahradiť slovom unzurná, ktoré vyjadrovalo uvedenú prosbu a jeho význam bol jednoznačný.

105. Neprajú si tí z Ľudí Knihy, ktorí odmietli veriť a ani tí, ktorí k Bohu pridružujú, aby vám bolo zoslané akékoľvek dobro od vášho Pána (neprajú si to zo závesti a neprajnosti). **Ale Boh si vyberá pre svoju milosť, koho chce** (aby mu ju udelil bez ohľadu na ich želania). **A Bohu náleží vďaka za dobrodenie obrovské** (ktoré ľuďom preukazuje).

106. Ak zrušíme akékoľvek znamenie alebo spôsobíme, že sa naň zabudne (spôsobíme, že ho ľudia zabudnú), **prídeme s lepším** (znamením) **alebo podobným** (ak zrušíme ustanovenie akéhokoľvek verša v Koráne alebo necháme ľudí, aby naň zabudli, nahradíme ho iným veršom a iným ustanovením lepším alebo podobným). **A či nevieš** (človek, ktorý sa na to pýtaš), **že Boh má nad všetkým moc?!** (2:106)

(2:106): Dôvod zoslania toho verša spočíval v tom, že zásady, ktoré Boh prostredníctvom Koránu ľuďom zoslal, aby sa nimi riadili, boli v mnohých prípadoch presným opakom toho, čo v predislamskom období vládlo. Preto boli tieto zásady a pravidlá zoslané postupne a po určitých etapách, aby si na ne muslimovia zvykli. Tak sa napríklad muslimom v Koráne zakázalo modliť sa v stave opitosti a až neskôr, keď muslimovia dokázali pitiu opojných nápojov odolať väčšiu časť dňa, aby sa nemodlili v stave opitosti, bolo ustanovenie takéhoto verša nahradené iným, v ktorom sa pitie opojných nápojov úplne zakázalo. I napriek tomu, že sa konzumácia opojných nápojov nakoniec definitívne zakázala, oba verše, teda prvý, ktorý zakazoval modliť sa v stave opitosti a vyžadoval úplnú triezvosť a druhý, ktorý pitie opojných nápojov už úplne zakázal, ostali súčasťou Koránu (verše 4:43 a 5:90). A tak jedného dňa tí, ktorí odmietli veriť v posolstvo zoslané prostredníctvom posla Muhammada, povedali:

„Vidíte Muhammada, najprv prikazuje svojim spoločníkom niečo a potom im to zakáže a prikáže im niečo iné. Dnes povie niečo a na druhý deň to zasa odvolá. Tento Korán sú len slová Muhammada, ktoré hovorí sám od seba a sú to slová, ktoré si protirečia“. Tomu istému sa čudovali i židia v Medine a pýtali sa, prečo je verš zoslaný a neskôr nahradený iným. Ako odpoveď na tieto otázky Boh zoslal tento verš, v ktorom im dáva odpoveď v tom zmysle, že verše, ktoré niečo zakazujú, sa zosielajú postupne, aby si na ne ľudia dokázali zvyknúť, a tak postupom času ľudia zanechajú zlé zvyky bez toho, aby pocítovali obrovský tlak. Vždy, keď sa ustanovenie skoršieho verša nahradí ustanovením neskoršieho, toto neskoršie ustanovenie prináša podobný prospech a má taký účinok ako zrušené ustanovenie alebo ešte väčší.

107. A či nevieš (človek, ktorý sa pýtaš), že Bohu náleží kráľovstvo nebies i zeme? Nemáte mimo Boha (žiadneho) dôverníka a ani nikoho, kto by sa vás zastal a podporil vás.

108. Chcete snád' požiadať vášho posla (Muhammada) o to, o čo bol predtým Mojžiš požiadaný (chcete mať tie isté požiadavky, ako keď predtým židia Mojžiša požiadali: „Mojžiš, nebudeme ti veriť, pokiaľ neuvidíme Boha jasne a zreteľne“ verš 2:55)? A kto zamení vieru za odmietanie viery, ten zblúdi z cesty rovnej. (2:108)

(2:108): Dôvod zoslania tohto verša spočíval v tom, že tí, ktorí odmietali veriť a židia neustále žiadali od posla a proroka Muhammada nové a nové dôkazy na to, aby v jeho posolstve uverili. Niektorí od neho žiadali, aby im premenil horu Al-Safá v Mekke na zlato, iní, aby im zväčšil rozlohu Mekky (chceli zrejme, aby im prorok odstránil hory vo vnútri Mekky a vokol nej, aby sa zväčšila jej rozloha), tretí, aby spôsobil, že začnú potoky vyvierat' a tiecť uprostred Mekky. Židia zasa žiadali, aby bola poslovi a prorokovi Muhammadovi zoslaná jedna ucelená Kniha z neba tak, ako boli Mojžišovi predtým tabule dané - pozri verše 7:145, 150, 154. Iní ľudia zasa žiadali, aby im Boh zoslal z neba Knihu, ktorá by bola adresovaná menovite im a v ktorej by Boh dal napísať: „Poslal som Muhammada ľudom ako posla“. Ďalší od proroka zasa žiadali, aby sa im Boh s anjelmi ukázal, aby tak uverili. A mnoho ďalších podmienok kládli prorokovi tí, ktorí odmietali veriť. Treba spomenúť i to, že aj niektorí veriaci muslimovia si želali, aby Boh zoslal nejaký zázrak alebo zjavný dôkaz, aby sa tí hore spomenutí, ktorí odmietali veriť v posolstvo, ktoré bolo Muhammadovi zoslané, presvedčili a uverili. Preto Boh upozorňuje všetkých, aby sa s podobnými požiadavkami nezahrávali a aby sa poučili z toho, ako dopadli tí, ktorí pred nimi na svojich prorokov mali podobné požiadavky.

Mojžiš je prorok Mojžiš. V arabskom jazyku sa vyslovuje Músa.

109. Mnohí z Ľudí Knihy by si priali, aby vás mohli prinavrátiť po tom, ako ste uverili, k odmietaniu viery (vrátiť vás do pôvodného stavu, v ktorom ste boli predtým ako ste uverili), (a to) zo závidi nachádzajúcej sa v ich dušiach, (chceli by tak urobiť) po tom, ako sa im jasne ukázala pravda (po tom, ako zistili, že to, čo je poslovi Muhammadovi zoslané a čo nasledujete, je pravdivé). Prepáčte im to a nechajte ich (nepotrestajte), až kým Boh nezošle Svoj príkaz (odpustite im to, čo konajú, až kým nepríde Boží príkaz, ako sa k nim, k ich intrigám a nenávisti máte zachovať). A Boh má nad všetkým moc. (2:109)

(2:109): Dôvodom zoslania tohto verša bolo, že keď prorok Muhammad (p.) s muslimami emigroval z Mekky do Mediny, tí, ktorí odmietali veriť a židia, ktorí tam žili, im veľmi ubližovali. Boh však muslimom prikázal, aby im odpustili a prepáčili ich činy, až kým nepríde od Boha príkaz, ako majú voči nim ďalej postupovať.

110. A konajte modlitbu a dávajte zakat. Akékoľvek dobro, ktoré vopred pripravíte pre svoje duše, nájdete (neskôr) u Boha (za dobro, ktoré vykonáte v živote pozemskom, nájdete u Boha dobrú odmenu). Veď Boh všetko, čo konáte, vidí.

111. I povedali (židia a kresťania povedali každý sám o sebe): „Nevojde do záhrady rajskej nik, len ten, kto bol židom alebo kresťanom“. To (čo hovorí) sú len ich želania (nikde od Boha nemali nič také potvrdené). Povedz (im, Muhammad, odpovedajúc): „Predložte svoj

dôkaz, ak ste pravdovravní (dôkaz tohto vášho tvrdenia, ak pravdu hovoríte)“. (Nasledujúci verš objasňuje, kto Božiu spokojnosť a raj získa.)

112. Veru áno (pravdou je, že), **kto obrátil svoju tvár k Bohu** (bude mu oddaný a bude nasledovať, čo Boh v Koráne zoslal) **a pritom dobro konal, ten bude mať svoju odmenu u Pána svojho a nebude oňho strach a ani nebude zarmútený.**

113. Židia povedali: „Kresťania nenasledujú nič (pravdivé)“, i kresťania povedali: „Židia nenasledujú nič (pravdivé)“ a oni (obaja) pritom prednášajú Knihu (ktorú každý z nich má a vedia, ako sa veci majú). **Takto** (slová tomuto podobné) **povedali aj tí, ktorí nemajú poznanie, slová podobné tomu, čo títo** (židia a kresťania) **povedali** (každý tvrdil, že to čo má, je to pravé a že to, čo ostatní majú, sú len bludy). **Boh rozhodne medzi nimi v deň zmŕtvychvstania ohľadom toho, o čom sa sporili** (a rozhodne, kto mal pravdu a kto nie). (2:113)

(2:113): Podľa mienky značnej časti učencov sa tými, „ktorí nemajú poznanie“, myslia tí z radov Arabov, ktorí odmietli veriť v posolstvo posla Muhammada a ktorí nemali žiadnu nebeskú Knihu, ktorá by im ukázala a potvrdila, že posolstvo zvestované poslovi Muhammadovi bolo predpovedané už predtým.

Ibn Isháq o dôvode zoslania tohto verša napísal, že jedného dňa prišli k prorokovi Muhammadovi (p.) kresťanskí kňazi z oblasti Nežránu (oblasť na Arabskom polostrove). Keď ich židovskí rabíni uvideli, prišli i oni k prorokovi Muhammadovi. Obe skupiny (kňazi a rabíni) sa však začali u proroka sporiť o tom, kto z nich má pravdu a čie náboženstvo je pravdivé. Jeden z rabínov povedal kňazom: „Nenasledujete nič pravdivé“, a tým akoby poprel proroctvo Ježiša (p.). Jeden z kňazov nato rabínom povedal: „Nenasledujete nič pravdivé“, a tým akoby poprel posolstvo Mojžiša. Nato Boh zoslal tento verš, kde vyčíta obom skupinám ich tvrdohlavosť a spurnosť a pritom židia majú v Tóre napísané, že prorok Ježiš so svojím posolstvom príde, a teda je tam aj potvrdená správnosť jeho posolstva a kresťania majú v Evanjeliu napísanú pravdivosť Mojžišovho posolstva. Obe skupiny čítajú svoje Knihy a pritom sa sporia, ako keby im nebolo nič zoslané a ako keby nemali žiadne poznanie od Boha. Boh pokračuje a dodáva, že On medzi nimi v súdny deň rozhodne ohľadom toho, o čom sa sporili.

114. Kto väčšiu krivdu pácha než ten, kto zakazuje, aby sa v modlitebniach Bohom určených (v modlitebniach určených na uctievanie Boha) **spomínalo Jeho meno a usiloval sa o ich zrúcanie** (a zničenie)? **Tým** (takýmto ľuďom) **nenáleží do nich vstúpiť, jedine ak so strachom** (pred tým, čoho sa dopustili). **V živote najnižšom** (pozemskom) **ich bude sprevádzať potupa a dostane sa im v živote poslednom** (a večnom) **trápenie obrovské.**

115. Bohu náleží východ i západ; na ktorúkoľvek stranu by ste sa obrátili (na ktorúkoľvek stranu by sa človek obrátil), **je tam Božia tvár** (tam je Boh, pretože On je všade). **Ved' Boh všetko obsiahol a všetko vie.** (2:115)

(2:115): Týmto veršom Boh povoľuje muslimom, pokiaľ by sa chceli pomodliť a nedokázali by určiť smer Mekky, aby sa pomodlili akýmkoľvek smerom, pretože Boh je všade. Výraz „Božia tvár“ Korán používa na označenie Boha.

116. I povedali (tí židia, ktorí Bohu pripísali syna, kresťania z oblasti Nežránu, ktorí povedali, že Mesiáš je synom Božím a tí Arabi, ktorí hovorili, že anjeli sú Božími dcérami): **„Boh si učinil diet'a“.** **Jedinečný je** (Boh), **nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (Bohu nad ktorým vyššieho niet je vzdialené všetko to, čo mu je nepravdivo pripisované). **Jemu** (Bohu) **náleží, čo je v nebesiach i na zemi.** **Všetci sú mu poslušní** (všetci podliehajú Jeho vôli a rozhodnutiu, pretože sú riadení zákonmi, ktoré vesmíru, svetu i stvoreniam On dal a stanovil).

117. Je tvorcom nebies i zeme (Boh). Keď o nejakej veci rozhodne, tak jej (tejto veci) len povie: „Bud“ a ona je (stane sa).

118. Tí, ktorí nemajú poznanie, povedali: „Keby k nám Boh prehovoril alebo by k nám prišlo znamenie (potom by sme uverili)“. Tak povedali (a žiadali od svojich poslov a prorokov) i tí, ktorí boli (žili) pred nimi, (povedali) niečo podobné tomu, čo títo povedali (to isté žiadali ľudia, ktorí odmietali veriť, od svojich prorokov už predtým, keď ich oni vyzývali k viere v Boha a k nasledovaniu posolstva, s ktorým prišli). Ich srdcia sú si podobné (srdcia týchto skupín a srdcia tých, ktorí boli predtým a ktorí vieru odmietali). Znamenania sme už objasnili ľuďom, ktorí sú bezpochyby presvedčení (znamenania sme už predtým zoslali a objasnili, v ne však uverili len tí, ktorí sú o existencii Boha a jeho jedinosti a ojedinelosti bezpochyby presvedčení).

119. My sme ťa (Muhammad) poslali s pravdou ako oznamovateľa radostnej zvesti i ako varovateľa (aby si ľudom oznámil, že ten, kto bude veriť a dobro konať, jeho konečným príbytkom bude raj a aby si ľudí varoval, že ten, kto veriť odmietne a svoj život naplní zlom a zlými skutkami, toho koniec bude v ohni pekelnom). A nebudeš opýtaný na obyvateľov pekla (nebudeš, Muhammad, zodpovedný za nikoho, kto by v tvoje posolstvo odmietol uveriť, zlo konal a stal sa tak jedným z obyvateľov pekla, tvoja úloha spočíva len v oznámení posolstva).

120. Ani židia, ani kresťania nebudú s tebou spokojní (Muhammad), až kým nebudeš nasledovať ich cestu (kým nebudeš nasledovať cestu, po ktorej kráčajú). Povedz (im, Muhammad): „Správne usmernenie pochádzajúce od Boha je tým správnym usmernením“. Ak by si (Muhammad) nasledoval ich túžby (a to, čo si títo kresťania a židia želajú) po tom, ako sa ti dostalo poznania (pokiaľ by si, Muhammad, nasledoval to, k čomu ťa títo židia a kresťania vyzývajú po tom, čo ti Boh dal poznanie a naučil ťa, čo je pravda, a čo nie a čo je správne, a čo nie), (potom už) nedostane sa ti už od Boha ochrancu a ani nikoho, kto by ti pomohol a podporil ťa. (2:120)

(2:120): Posol a prorok Muhammad (p.) sa snažil židom a kresťanom, ktorí žili v jeho dobe, objasniť svoje posolstvo a vyzýval ich k tomu, aby v toto posolstvo uverili. Oni ho však vždy žiadali o to, aby im dal ešte čas a že po čase budú nasledovať posolstvo, ktoré mu bolo zoslané. To sa ale preťahovalo a ich požiadavka sa vždy opakovala. Boh mu preto ohľadom nich zoslal tento verš.

121. Tí, ktorým sme dali Knihu a ju prednášajú tak, ako sa má prednášať (a dodržiavajú, čo je v nej zoslané, bez toho, aby k nej niečo pridávali, opomenuli alebo pozmenili), tí v ňu (skutočne) veria. A kto v ňu odmietne veriť, to sú tí, ktorí prehrali (život pozemský i posledný a večný). (2:121)

(2:121): Existujú tri výklady v Dôvodoch zoslania o tom, na koho sa tento verš vzťahuje. Jeden výklad hovorí, že sa v ňom hovorí o ľuďoch, ktorí prišli na lodi spolu so Žafarom Bin Ebí Tálebom z Habaše (približne oblasť dnešnej Etiópie) a z oblasti Šámu (prírodnej Sýrie). Ďalší výklad hovorí, že verš bol zoslaný v súvislosti s tými židmi, ktorí uverili v posolstvo posla Muhammada a nasledovali ho. Tretí výklad hovorí, že sa tu hovorí o poslovi Muhammadovi (p.).

122. Synovia (proroka) Izraela (ľudia z rodu proroka Jakuba)! Spomeňte si na Môj (Boží) dar, ktorý som vám dal a že som vás uprednostnil (pri zosielení nebeských posolstiev a Kníh a darov, ktoré sa vám vtedy dostali) pred stvorenými (v dobe, v ktorej ste žili). (2:122)

(2:122): Boh synov proroka Jakuba uprednostnil pred ľuďmi, ktorí v tom čase žili tým, že posolstvá zosielať práve v ich radoch a vyberal prorokov spomedzi nich.

123. A vyvarujte sa (synovia proroka Jakuba) dňa, v ktorom (neodbremení, nepomôže a) nenahradí duša dušu (inú) v ničom (každý sa bude sám zodpovedať za to, čo vykonal),

nebude od nej (od takejto duše) **prijaté výkupné** (ktorým by vykúpila zlo, ktoré konala v živote pozemskom) **a nepomôže jej prihovorenie sa** (inej duše za ňu) **a ani jej nebude pomoc a podpora daná** (nik jej bez Božieho povolenia žiadnu pomoc neposkytne). (2:123)

(2:123): Veta „nenahradí duša dušu v ničom“ znamená, že každý sa bude sám zodpovedať za to, čo vykonal.

124. I Abraháma skúške podrobil jeho Pán (určitými) **slovami a on** (Abrahám) **ich splnil** (a vykonal, čo mu bolo Bohom prikázané). **Povedal** (mu Boh): „**Učiním ťa vzorom a príkladom pre ľudí**“. **Povedal** (Abrahám): „**Aj z môjho potomstva** (tiež učiníš dobrých a veriacich ľudí, ktorí sa stanú vzorom pre ostatných)?“. **Povedal** (Boh): „**Môj sľub nedostanú tí krivdiaci** (učiním i z tvojho potomstva poslov, prorokov a správnych ľudí, ktorí budú vzorom pre ostatných, tento Môj sľub sa ale nebude vzťahovať na tých, ktorí by sa krívd dopúšťali).“

125. I učinili sme Dom (Domom sa myslí Kába v Mekke) **návštevným miestom pre ľudí** (miestom, ktoré ľudia sústavne navštevujú a ku ktorému putujú) **i miestom bezpečným a poručili sme: „Učinite si z Abrahámovho stanovišťa miesto na modlenie“**. (Abrahámovo stanovište je miesto, na ktorom prorok Abrahám stál, keď budoval Kábu spolu so svojim synom Ismailom.) **A poručili sme Abrahámovi a Ismailovi: „Očistite Môj Dom** (od všetkého, čo tam nepatrí, nech sa stane miestom len) **pre krúžiacich pútnikov** (krúženie vôkol Káby je jedným z rituálov púte), **pre tých, ktorí sa v ňom zdržiavajú** (aby Boha uctievali, velebili a spomínali), **pre klaňajúcich sa do polohy rukú a pre klaňajúcich sa do polohy sužúdu**“.

(2:125): Domom sa myslí Kába v Mekke. Ismail je prorok Ismail, syn prorok Abraháma.

Rukú je poklona, ktorá sa vykonáva počas modlenia a v nej modliaci sa skloní trup dopredu o 90 stupňov, hlavu má vystretú a ruky položené na kolená.

Sužúd je poklona, ktorá tvorí jednu zo súčastí modlitby, v ktorej sa človek pokloní, kľakne na kolená, nakloní trup a hlavu smerom k zemi, spojí čelo a nos so zemou a položí ruky ku hlave.

126. I Abrahám povedal (a Boha poprosil): „**Pane môj, učiň túto** (krajinu) **krajinou bezpečnou a daj z plodov** (dobrých) **tým z jej obyvateľov, ktorí uverili v Boha a v Deň posledný**“. **Povedal** (Boh): „**A kto odmietne veriť, toho nechám trochu si užiť a potom ho poženiem do trápenia v ohni. A je to veru koniec zlý**“.

(2:126): Abrahám je prorok Abrahám. V arabskom jazyku sa vyslovuje Ibráhim.

127. I Abrahám zdvíhal základy Domu (budoval múry Káby) **i Ismáil** (spoločne so svojim synom Izmailom, obaja ju spoločne budovali a pritom hovorili): „**Pane náš, prijmi to od nás** (prijmi, čo pre Tvoju spokojnosť robíme). **Ved' Ty všetko počuješ a všetko vieš**“,

128. „A Pane náš (Abrahám a Ismail pokračujú), **učiň nás Tebe oddanými a z nášho potomstva učiň spoločenstvo Tebe oddané. A ukáž nám naše obrady a pokánia od nás prijmi** (za chyby, ktoré by sme urobili). **Ved' Ty si Ten, kto pokánia prijíma a si milostivý**“,

129. „Pane náš, a učiň im (ľuďom tohto spoločenstva) **posla pochádzajúceho z nich** (z ich radov, a tak im Boh splnil ich prosbu a poslal posla a proroka Muhammada), **ktorý im bude prednášať Tvoje znamenia a bude ich učiť Knihu a múdrosť a ktorý ich očistí. Ved' Ty si mocný a múdrosťou oplývaš**“.

130. Od cesty Abrahámovej (po ktorej on kráča) **by sa chcel odkloniť len ten, kto svoju dušu k nerozumnosti doviedol. A vyvolili sme si ho v živote najnižšom** (pozemskom, aby odovzdal ľuďom posolstvo, ktorým bol poverený). **A on** (Abrahám) **v živote poslednom** (a večnom) **bude patriť medzi zbožných**. (2:130)

(2:130): Cesta Abraháмова je tá cesta, ktorá viedla k uctievanu jedného jediného Boha bez toho, aby sa Mu pripisovali akíkoľvek spoločníci alebo potomstvo. Táto cesta vedie k uctievanu Boha, ktorému náležia len vlastnosti, ktorými sám Seba v Koráne opísal, ktorého sa žiadna z ľudských slabostí netýka. Posolstvo posla a proroka Muhammada (p.) prišlo, aby túto cestu dovŕšilo a dalo ľuďom náboženstvo, ktoré ich povedie správnym smerom až do príchodu súdneho dňa. Posolstvo, ktorým bol posol Muhammad poverený, očisťuje náboženstvo od akejkoľvek formy pridružovania k Bohu, ktorá sa môže prejavovať v mnohých formách. Môže sa prejavovať vo forme priradenia spoločníkov, detí či ľudských slabostí Bohu. Takéto formy pridruženia potom človeka vedú k nedokonalejšej viere, resp. až k deformácii viery. Práve návrat k čistej a pôvodnej forme viery bol cieľom každého náboženstva a je i prvoradým cieľom islamského náboženstva, ktoré prichádza napraviť to, čo ľudia v predchádzajúcich posolstvách a Knihách pozmenili alebo mylne interpretovali.

131. Keď mu (Abrahámovi) jeho Pán povedal: „Oddaj sa“, povedal (Abrahám, odpovedajúc): „Oddal som sa Pánovi tvorstva“.

132. I odkázal to Abrahám svojim synom i Jakub (Abrahám odkázal svojim synom nasledovať cestu, po ktorej on šiel a ktorú mu Boh určil a to isté po ňom urobil i Jakub, keď povedali): **„Synovia moji, Boh vám (dal, zoslal a) vyvolil náboženstvo** (t. j. základ náboženstva, ktorý tvorí u Boha jediné správne náboženstvo a ktorý prikazuje v prvom rade oddanosť Bohu jednému jedinému, ktorý nemá žiadnych spoločníkov, potomstvo a ani žiadne ľudské nedostatky či slabosti), **preto nech nik z vás nezomrie bez toho, že by bol muslimom** (t.j. Bohu oddaný, slovo muslim znamená v arabskom jazyku Bohu oddaný človek)“.

(2:132): Jakub je prorok Jakub. V arabskom jazyku sa vyslovuje Jaqúb. Slovo muslim znamená v arabskom jazyku Bohu oddaný človek.

Keď Boh videl, že Abrahámove deti sa držia toho, čo Abrahámovi prikázal, nasledujú jeho príklad a že sú už pripravení nie byť takúto zodpovednosť, dal im ten základ, ktorého sa majú držať a ktorý majú nasledovať. Ten istý základ bol neskôr daný aj iným poslom a prorokom, medzi ktorých patrili aj Ježiš a Muhammad (Božie požehnanie a mier nech ich sprevádzajú).

133. Boli ste azda svedkami toho, keď sa smrť dostavila k Jakubovi, keď (Jakub) povedal svojim synom: „Čo budete uctievať po mne (po mojej smrti)?“ Povedali: „Budeme uctievať tvojho Boha a Boha tvojich otcov (predkov) Abraháma, Ismaila a Izáka; Boha jedného jediného. A my sme Mu (Bohu) oddaní.“ (2:133)

(2:133): Izák je prorok Izák. V arabskom jazyku sa vyslovuje Isháq.

Keď verš 130 oznámil, že cesta, ktorá bola určená Abrahámovi a po ktorej kráčal, je tá správna cesta, židia sa proroka Muhammada (p.) spýtali: „A či nevieš, že Jakub v deň, keď zomrel, odkázal svojim synom židovské náboženstvo?“ Ako keby tým chceli povedať, že všetci proroci predtým boli židmi. Tento verš bol zoslaný preto, aby im priniesol presné svedectvo toho, čo Jakub pred svojou smrťou povedal a ako mu odpovedali jeho synovia. K tomu pozri tiež verš 3:67.

134. To bolo spoločenstvo, ktoré už pominulo; má, čo získalo a vy budete mať, čo získate. A nebudete opýtaní na to, čo konali (nebudete sa zodpovedať pred Bohom za to, čo títo predošli ľudia konali, ale zodpovedať sa budete za to, čo ste si sami zvolili a vybrali a čo ste vykonal).

135. I povedali (židia a kresťania každý o svojom): „Budte (staňte sa) židmi alebo kresťanmi a budete správne usmernení“. Povedz (im, Muhammad): „Ba nie. Cestu Abraháma (budeme nasledovať), ktorý bol Bohu verný (priklonený ku skutočnej viere). A on (Abrahám) nepatrí medzi tých, ktorí pridružujú (k Bohu rovných, potomstvo, vlastnosti slabosti a nedokonalosti alebo čokoľvek iné)“.

136. Povedzte (muslimovia): „Uverili sme v Boha a v to, čo nám bolo zoslané a v to, čo bolo zoslané Abrahámovi, Ismailovi, Izákovi, Jakubovi a kmeňovým spoločenstvám (ktoré vzišli z potomkov Jakuba (p.) a na čele ktorých stál niektorý z jeho synov) a v to, čo bolo dané Mojžišovi a Ježišovi a v to, čo bolo dané prorokom od ich Pána. Nerobíme rozdiel medzi nimi a my sme Mu (Bohu) oddaní“. (2:136)

(2:136): Kmeňové spoločenstvá sú kmene, ktoré vzišli z potomkov Jakuba a na čele ktorých stál niektorý z jeho synov.

137. Ak by (títo židia a kresťania) uverili v to isté, v čo ste uverili vy (muslimovia), tak sú správne usmernení. A ak by sa odvrátili, tak sa chcú sporiť; a Boh ťa (Muhammad) pred nimi ochráni. On (Boh) všetko počuje a všetko vie.

138. Charakteristika Bohom daná (viera v jedného jediného Boha, na ktorej sme, je určitým smerovaním, ktoré od Boha pochádza a charakteristickým znakom, ktorý nám Boh dodal). A kto môže lepšie charakteristickú vlastnosť dodať (keď niečomu dáva určitú charakteristiku, tón, smerovanie a podstatu) než Boh? A my (muslimovia) Jeho (Boha) uctieваме.

139. Povedz (Muhammad, týmto židom a kresťanom): „Dohadujete sa s nami o Bohu? A On je pritom naším Pánom i vaším (chcete sa s nami sporiť o tom, či je správna vaša viera v Boha, alebo naša a pritom Boh je len jeden a viera v Boha len jedna). A my máme svoje skutky (a za ne sa budeme zodpovedať) a vy máte svoje skutky (za ktoré sa budete sami zodpovedať). A my sme Mu (Bohu) verní (uznávame a uctieваме len Jeho samotného a jediného).“

140. Alebo chcete povedať (Ľudia knihy, keď tvrdíte, že židovské alebo kresťanské náboženstvo je tou správnou cestou), že Abrahám, Ismail, Izák, Jakub a kmeňové spoločenstvá (ktoré vzišli z potomkov Jakuba (p.) a na čele ktorých stál niektorý z jeho synov) boli židmi alebo kresťanmi? Povedz (im, Muhammad): „Viete (akí v skutočnosti boli) lepšie vy, alebo Boh (ktorý vám objasnil, akú cestu nasledovali)?“. A kto väčšiu krivdu môže páchať než ten, kto zatajuje svedectvo, ktoré má od Boha (týka sa to tiež uvedených židov a kresťanov, pretože oni vedeli zo svojich Kníh, že uvedení poslovia neboli ani židia ani kresťania, ale boli Bohu oddaní, i napriek tomu však uvedení židia i kresťania tieto svoje poznatky zatajovali). A veru Boh nie je nepozorný (a neznalý) voči tomu, čo konáte.

141. To bolo spoločenstvo (uvedení proroci a poslovia a ich ľudia), ktoré už pominulo; má, čo získalo a vy budete mať, čo získate. A nebudete opýtaní na to, čo konali. (2:141)

(2:141): Boh znova zopakoval to isté znenie, ako vo verši 134, aby ľudom tým zdôraznil, že nech by si mysleli o posolstvách, ktoré predchádzali posolstvu posla a proroka Muhammada, čokoľvek, faktom ostáva, že každý bude zodpovedať sám za seba a nebude v ničom zodpovedný za to, čo iní ľudia konali.

142. Tí nerozumní z radov ľudí (ktorí nechápu skutočný zmysel a význam viery a náboženstva) budú hovoriť (a čudovať sa): „Čo ich odvrátilo (a odklonilo) od qibly, ku ktorej sa obracali predtým (prečo muslimovia zmenili smer modlitby od smeru k Jeruzalemu na smer k Mekke)?“ Povedz (im, Muhammad): „Bohu patrí východ i západ (preto je to jedno, na ktorú stranu prikáže tým, ktorí ho uctieujú, obracať sa v ich modleniach). Správne usmerní (Boh), koho chce, na cestu rovnú“, (2:142)

(2:142): Qibla je strana a miesto, ku ktorému sa modliaci obracia počas modlenia.

Pod rovnou cestou sa myslí cesta, ktorá nemá žiadne vybočenia, je priama, a teda správna.

Dôvodom zoslania tohto verša bolo, že keď prorok Muhammad (p.) prišiel z Mekky do Mediny, šestnásť alebo sedemnásť mesiacov sa modlil s muslimami smerom k Jeruzalemu. Boh mu potom ale prikázal, aby sa začal spolu s muslimami modliť smerom ku Kábe v

Mekke. Niektorí nemuslimovia v Medine sa začali vypytovať na dôvod, pre ktorý Boh prikázal muslimom zmeniť smer, ku ktorému sa modlili. Nato Boh zoslal tento i nasledujúce verše.

143. Učinili sme vás (muslimovia) stredným umierneným (striedmym a spravodlivým) spoločenstvom (vaše spoločenstvo je podobne ako vaše náboženstvo striedme, ani nie priveľmi tvrdé a ani nie priveľmi mäkké), **aby ste svedčili o ľuďoch** (o tom, čo konajú a že im boli posolstvá od Boha oznámené) **a aby posol svedčil o vás** (o tom, že vám posolstvo od Boha zoslané oznámil a vysvetlil). **A učinili sme qiblu, ku ktorej si sa (Muhammad) predtým obracal** (smer modlenia k Jeruzalemu, ku ktorému ste sa s prorokom predtým modlili) **len preto, aby sme vedeli** (dali rozpoznať), **kto (z muslimov) bude nasledovať posla** (keď príde k zmene smeru modlenia) **a kto sa obráti späť** (k neviere, na ktorej bol a správne usmernenie - islam zanechá). **I keď to bola** (zmena strany modlenia) **veru veľká** (a ťažká) **vec, nie však pre tých, ktorých Boh správne usmernil. A Boh by** (nikdy) **nedopustil, aby sa stratila vaša viera** (odmena za vašu vieru, a i keď ste sa predtým modlili k Jeruzalemu, odmena a Božia spokojnosť sa vám dostane). **Ved' Boh je voči ľuďom zľutujúci sa a milostivý.** (2:143)

(2:143): Učinili sme vás, muslimovia, umierneným spoločenstvom. Slovom **spoločenstvo** sme preložili arabské slovo **Umma**. Umma vyjadruje určitú skupinu alebo spoločenstvo ľudí, ktorých spája nejaká charakteristická črta. Vo väčšine prípadov, v súvislosti s ktorými sa toto slovo v Koráne uvádza, sa ním myslí náboženské spoločenstvo, resp. skupina ľudí, ktorá má to isté náboženstvo bez ohľadu na akékoľvek rasové, jazykové, národnostné alebo iné rozdiely. V tomto zmysle poznáme muslimskú ummu, židovskú ummu, kresťanskú ummu atď. Týmto slovom sú ale označené aj iné živé tvory, nielen človek. Verš (6:38) hovorí, že všetko, čo chodí po zemi, vtáci, ktorí lietajú krídlami, sú tiež ummou, určitým druhom spoločenstva. Tento podrobný výklad slova umma uvádzame preto, lebo ono sa nesprávne prekladá takmer vo všetkých prekladoch Koránu ako národ. Ak by tomu tak bolo, potom by sme mohli napríklad povedať, že medvede sú národ, lastovičky sú národ alebo, že muslimovia tvoria národ, keď sa o nich hovorí ako o „muslimskej umme“, čo by nebolo správne, pretože muslimovia nikdy netvorili a pravdepodobne ani nebudú tvoriť jeden národ. O muslimoch môžeme povedať, že tvoria jednotné náboženské spoločenstvo v tom zmysle, že to, čo ich spája, je islam. Verš v tomto zmysle hovorí: Učinili sme vás, muslimovia, umierneným spoločenstvom, ktoré nasleduje strednú a umiernenú cestu vo všetkom. Po tejto strednej ceste muslimov vedie islam, ktorý ich umiernenosti vo všetkom aj učí. Táto umiernenosť sa stala podkladom toho, že muslimovia sa v súdny deň stanú určitými svedkami toho, čo ľudia vo všeobecnosti s náboženstvami, ktoré im boli zoslané a oznámené, konali. V tom istom čase sa však posol a prorok Muhammad (p.) stane svedkom toho, že muslimov všetko, čo mu Boh zoslal, naučil a že im Jeho posolstvo oznámil. V súdny deň budú zrejmé vytvorené určité kontinuálne svedectvá, ktoré sa začnú Adamom a skončia poslednými ľuďmi, ktorí budú obývať zem pred príchodom dňa zmŕtvychvstania, čo dokladuje aj verš (7:38). Každé spoločenstvo alebo pokolenie bude svedčiť o tom spoločenstve, ktoré bolo pred ním, akí to boli ľudia a čo po sebe zanechali. Tu sa končí prvá časť verša a začína sa druhá časť, ktorá hovorí o príčine zmeny smeru a strany, ku ktorej sa muslimovia modlia, zo smeru Jeruzalema k Mekke. V tejto časti Boh objasňuje prorokovi Muhammadovi i muslimom dôvod, pre ktorý im bolo prikázané, aby zmenili smer modlitby. Muslimovia sa totiž nemodlili od začiatku zoslania posolstva poslovi Muhammadovi smerom ku Kábe v Mekke, ale určitý čas sa modlili smerom k Jeruzalemu. To trvalo, až kým neprišiel príkaz tento smer zmeniť. Dôvodom, prečo bolo spočiatku muslimom prikázané, aby sa modlili smerom k Jeruzalemu, ako hovorí verš, bolo, aby Boh dal všetkým vedieť, kto takýto príkaz poslúchne a kto sa od neho i od proroka z tohto dôvodu odvráti, resp. čia viera bola úprimná. Verš ďalej potvrdzuje, že uposlúchnutie takejto výzvy nebolo pre muslimov ľahké okrem iného pre neprijemnosti a posmech, ktorému boli zo strany nemuslimov vystavení. Avšak tí, ktorí skutočne verili a ktorých Boh uviedol na

správnú cestu, takýto príkaz bez ďalšieho poslušli. Potom, ako bol smer modlitby zmenený ku Kábe, muslimovia sa spýtali proroka, čo s tými, ktorí sa smerom k Jeruzalemu modlili a zomreli ešte pred zoslaním tohto príkazu. Nato prorok Muhammad (p.) dostal od Boha odpoveď, že Boh nedopustí, aby vyšla viera a skutky tých muslimov, ktorí už zomreli, nazmar, ale odmení ich za to, v čo verili a čo konali.

144. Vidíme, ako obraciaš tvár svoju (Muhammad) k nebu (túžiš, aby bola zmenená strana, ku ktorej sa modlíš). Obrátime ťa teda ku qible, s ktorou budeš spokojný. Obráť svoju tvár smerom k Posvätnej mešite (v Mekke, to bude smer, ku ktorému sa budete modliť). A kdekoľvek by ste boli (muslimovia), obracajte svoje tváre smerom k nej (pri modlení). A tí (židia), ktorým bola daná Kniha, vedia, že je to pravda pochádzajúca od ich Pána (že táto zmena nie je ľubovoľná, ale je smerom ku Kábe, ktorá bola predtým Abrahámom na Boží príkaz dostavaná). (Židia sa totiž snažili zasiahť u muslimov pochybnosti o pravdivosti príkazu zmeniť smer modlitby z Jeruzalema k Posvätnej mešite, vo vnútri ktorej sa Kába nachádza). A Boh nie je nepozorný (a neznalý) voči tomu, čo konajú (títo židia). (2:144)

(2:144): Posvätná mešita je najväčšia mešita v Mekke, uprostred ktorej sa nachádza Kába.

Prorok Muhammad (p.) sa spočiatku s muslimami modlil k Jeruzalemu tak, ako mu to bolo prikázané. To trvalo približne šesťnásť alebo sedemnásť mesiacov. Sám si však želal, aby Boh smer modlenia muslimov zmenil ku Kábe, ktorú Abrahám s Ismailom na Boží príkaz dostávali a ktorá bola prvou stavbou na zemi určenou na uctievanie Boha jedného jediného. Po uplynutí uvedeného počtu mesiacov, bol tento dočasný smer modlenia zmenený a muslimovia sa už nemodlili v smere Jeruzalema, ale v smere Posvätnej mešity v Mekke.

145. I keby si (Muhammad) prišiel k tým, ktorým bola daná Kniha (židom a kresťanom) s každým (akýmkoľvek) znamením (ktorým by si potvrdil, že zmena strany a smeru, ku ktorému by sa mali všetci modliť, je správna), nenasledovali by tvoju qiblu (nenasledovali by smer k Mekke, ku ktorému ich vyzývaš, aby sa modlili) a ani ty (Muhammad s muslimami) nebudeš nasledovať ich qiblu (nebudeš sa modliť v smere k Jeruzalemu, v smere, v ktorom sa oni modlia) a nikto z nich nebude nasledovať qiblu tých druhých (každý z nich bude trvať na smere, ku ktorému sa modlí). A pokiaľ by si nasledoval ich túžby (a zanechal modlenia v smere k Mekke a vrátil sa k smeru k Jeruzalemu) potom, ako sa ti dostalo poznania (potom, ako ti Boh dal poznanie, v ktorom ti ukázal, že modlenie v smere k Mekke je ten správny smer modlenia), patril by si veru medzi krivdiacich (medzi tými, ktorí sa krivdy dopustili).

146. Tí, ktorým sme dali Knihu (židia a kresťania), ho (proroka Muhammada) poznajú tak dobre, ako poznajú svoje deti (vedeli veľmi dobre, že prorok Muhammad je ten prorok, ktorého očakávali podľa správ, ktoré mali z predchádzajúcich nebeských Kníh. Taktiež poznali i pravdivosť posolstva, s ktorým posol a prorok Muhammad prišiel). A (i tak) skupina z ich radov zatajuje pravdu a pritom ju pozná (a je si vedomá, že posolstvo, s ktorým posol Muhammad prišiel, pochádza od Boha). (2:146)

(2:146): Prvá časť verša hovorí o skupine veriacich z radov Ľudí Knihy (židov a kresťanov), na čele ktorých stál Abudulláh Bin Salam. Títo veriaci poznali proroka Muhammada, jeho meno, vlastnosti a pravdivosť jeho posolstva zo správ, ktoré mali z predchádzajúcich nebeských Kníh, a to dokonca lepšie, než poznali svoje vlastné deti. Abdulláh Bin Salam povedal: „Ja poznám Božieho posla (Muhammada) lepšie než môjho syna“. Omar Bin Al-Chattáb (jeden z blízkych prorokových spoločníkov, ktorý sa po smrti proroka Muhammada stal v poradí druhým kalifom), sa ho spýtal: „A to ako Bin Salam?“. Odpovedal: „To preto, že svedčím a uznávam s úplnou istotou, že Muhammad je poslom Božím, čo nemôžem dosvedčiť o mojom synovi (nemôže dosvedčiť, že jeho syn je skutočne jeho), pretože neviem, čoho sa ženy mohli dopustiť.“ Ale i napriek uvedenému, skupina z radov Ľudí Knihy sa zdráhala túto skutočnosť priznať a tvrdohlavo ju popierala.

147. Je to pravda od Pána tvojho (všetko to, čo ti Pán tvoj, Muhammad, zoslal), **tak nepatri k tým, ktorí** (o tom) **pochybujú.**

148. Každý má smer, ku ktorému sa obracia (pri modlení). **Predbiehajte sa teda v konaní dobra** (nemyslite na to, čo o zmene smeru modlitby ostatní hovoria, ale myslite na dobré konanie a činy, ktorými si získate spokojnosť Božiu). **Kdekoľvek by ste boli, Boh vás privedie všetkých** (najmä v súdny deň, aby vás rozsúdil a ukázal každému, kde je pravda). **A Boh má veru nad všetkým moc** (všetko Mu podlieha a nič Mu neunikne).

149. Odkiaľkoľvek by si vyšiel (kamkoľvek by si cestoval alebo by si bol, Muhammad, ty alebo niekto z muslimov a nastal by čas modlenia), **obráť svoju tvár smerom k Posvätnej mešite** (postav sa na modlenie tvárou v smere k Posvätnej mešite v Mekke). **Je to veru** (tento príkaz) **pravda pochádzajúca od Pána tvojho. A Boh veru nie je nepozorný** (a nezalý) **voči tomu, čo konáte.**

150. Odkiaľkoľvek (z akéhokoľvek miesta) **by si vyšiel** (adresátom je každý muslim), **obráť svoju tvár smerom k Posvätnej mešite** (modli sa smerom k nej). **A kdekoľvek by ste boli, obráťte svoje tváre smerom k nej** (k Posvätnej mešite), **aby ľudia nemali žiadnu výhovorku, ktorú by použili proti vám** (že sa modlite ku smeru, ku ktorému sa židia modlia a pritom nenasledujete ich náboženstvo. Boh prorokovi i muslimom prikázal zmeniť smer modlitby, aby im žiaden človek nemohol vyčítať, že sa modlia v smere, ku ktorému sa židia modlia. Židia totiž medzi ľuďmi prehlasovali, že ich náboženstvo je lepšie ako to, s ktorým prišiel Muhammad, pretože bolo zoslané skôr. Taktiež tí Arabi, ktorí k Bohu pridružovali, prehovárali ostatných, aby neprijali islam, keďže Muhammad i muslimovia sa obracajú k tomu istému smeru ako židia. Teraz už Boh všetko v Koráne vyjasnil a nik to už viac nebude môcť tvrdiť), **okrem tých z nich, ktorí krivdili** (len tí z radov týchto židov, ktorí sa krivdy dopúšťali a tí z radov Arabov, ktorí k Bohu pridružovali, si budú i naďalej vymýšľať nové výhovorky a lži, ktoré sa vám budú snažiť pred ľuďmi vyčítať, aby spochybňovali vaše náboženstvo). **Neobávajte sa ich** (týchto ľudí, ktorí sa krivdy dopúšťajú a proti vám broja), **ale Mňa sa obávajte.** A (prikázal som vám zmeniť smer modlenia) **aby som dovŕšil svoj dar** (spočívajúci v správnom usmernení) **vám daný. A azda správne usmernenie budete nasledovať.** (2:150)

(2:150): Obrátiť tvár smerom k Posvätnej mešite v Mekke znamená modliť sa smerom k Posvätnej mešite v Mekke.

151. Tak, ako sme vám poslali posla (Muhammada) **pochádzajúceho z vás** (z vašich radov), **ktorý vám prednáša naše znamenia** (verše Koránu) **a očisťuje vás** (vaše duše od neviery a od zlých správani a zvykov) **a učí vás Knihu a múdrosť a učí vás to, čo ste** (predtým) **nevedeli** (podobne vám zosielame i príkaz k modleniu smerom ku Kábe ako ďalší prejav darov a dobrodení, ktorými vás Boh obdaril)

152. Spomínajte si na Mňa (Boha a majte ma stále v srdci), **spomeniem si na vás** (budem vás svojou milosťou i naďalej zahŕňať) **a buďte Mi vd'ační a vieru neodmietajte.**

153. Vy, ktorí ste uverili, hľadajte pomoc v trpezlivosti a v modlení. Veď Boh je s tými, ktorí sú trpezliví. (2:153)

(2:153): Boh muslimom objasnil islam, objasnil im, že islam a muslimovia sa riadia vo všetkom strednou cestou a prikázal im modliť sa smerom ku Kábe. To všetko si od nich vyžadovalo obrovskú dávku výdrže a trpezlivosti. Preto Boh prikazuje muslimom, aby boli trpezliví voči všetkému a aby sa modlili k Bohu, ktorý im všetko pomôže prekonať. Veď Boh stojí po boku trpezlivých ľudí.

154. Nehovorte (muslimovia) **o tých, ktorí boli zabití za cestu, ktorú Boh určil** (zomreli, aby chránili hodnoty, ktoré im Boh prikázal, že sa majú chrániť, chrániť islamské

náboženstvo, svoj život, majetok, česť, atď.), **že sú mŕtvi. Ba nie** (mŕtvymi nie sú), **oni sú živí, avšak vy to necítite** (pretože oni v živote pokračujú v inom živote). (2:154)

(2:154): Keď počas bitky Bedr padlo štrnásť muslimov (bola to prvá bitka medzi muslimami a tou skupinou z kmeňa Qurejš, ktorá odmietala veriť, ktorá proti muslimom neustále brojila a bojovala; v tejto bitke muslimovia zvíťazili), ostatní muslimovia o takýchto zomrelých muslimoch hovorili, že zomreli a prišli o pôžitky a krásu života pozemského. Boh im preto zoslal tento verš, v ktorom im vysvetľuje, že tí, ktorí zomreli za ochranu hodnôt a toho, čo Boh muslimom prikázal chrániť, nie sú mŕtvi, ale žijú svojím životom, ktorý však ľudia žijúci v pozemskom živote nevnímajú.

155. Podrobíme vás (muslimovia) skúške tým, že vás vystavíme určitému strachu, hladu, úbytku majetkov, životov a plodov (ktoré ste sadili). A oznám (Muhammad) radostnú zvesť (o tom, čo Boh pripravil) **tým, ktorí budú trpezliví** (ktorí v týchto skúškach obstoja a vydržia),

156. Ktorí, keď by ich postihlo nešťastie, povedia: „My patríme Bohu (On nás stvoril a v Jeho moci je náš život) a k Nemu sa vrátíme (po smrti)“.

157. Tým patrí požehnanie od ich Pána a milosť. A to sú tí správne usmernení.

158. Al Safá a Al Marwá patria k rituálom, ktoré Boh určil. Kto by konal púť k Domu (ku Kábe) alebo by konal umru (k nej), tak sa nedopustí hriechu, ak by medzi nimi (oboma horami) chodil. A kto by dobrovoľne dobro vykonal (kto by potom, ako vykoná povinnú púť, túto púť v iný rok zopakoval dobrovoľne a dobro by konal), tak nech vie, že Boh sa vždy odvdáči a všetko vie. (2:158)

(2:158): Al Safá a Al Marwá sú dve hory v Mekke, kde sa konajú rituály, ktoré sú súčasťou púte muslimov. Tento rituál spočíva v ôsmich kolách chôdze medzi týmito dvoma horami. Rituál pochádza od proroka Abraháma. Arabi v Mekke v predislamskom období si zachovali časť týchto rituálov, ale na vrchol týchto hôr postavili dve sochy, ktoré uctievali popri Bohu. Niektorí muslimovia sa po prijatí islamu obávali, že ak by pokračovali v tomto rituáli, dopustili by sa hriechu, zvlášť pre modly, ktoré tam boli (verš bol zoslaný ešte v období pred očistením Mekky od týchto modiel). Dôvod zoslania tohto verša spočíval v tom, že Boh oznámil muslimom, že chodenie medzi horami Al Safá a Al Marwá patrí k rituálom, ktoré On sám predtým uložil a nedopustí sa hriechu ten, kto by konal púť alebo umru a medzi nimi by krúžil.

Umra je putovanie do Mekky mimo určeného obdobia púte. Putovanie do Mekky nazývame púťou, ak sa vykonáva počas dní, ktoré sú na to v roku určené. Ak sa putovanie do Mekky koná v inom čase, nazýva sa umra. Ktokoľvek by konal púť alebo umru okrem toho, čo mu bolo uložené a počas nej by konal dobro, Boh sa mu za jeho snahu odvdáči, pretože vie o všetkom, čo veriaci jemu oddaní konajú.

159. Tí (z radov Ľudí Knihy), ktorí zatajujú to, čo sme zoslali z jasných dôkazov a správneho usmernenia (zatajujú znamenia o príchode proroka Muhammada a o jeho poslanstve, znamenia, ktoré sme už predtým zoslali), **po tom, ako sme ho** (toto správne usmernenie) **objasnili ľuďom v Knihe** (potom, ako im boli všetky náznaky a znamenia sprevádzajúce príchod tohto posla objasnené), **tých Boh preklína a tých preklínajú i tí, ktorí niekoho (alebo niečo) preklínajú,**

160. Okrem tých, ktorí pokánie učinili, napravili svoje správanie a pravdu objasnili (tých sa uvedené prekliatie už nebude týkať). **Od tých pokánie prijmem a Ja som ten, kto pokánie prijíma a milostivý som.**

161. Tí, ktorí odmietli veriť (neupustili od svojho odmietania viery počas svojho života) **a zomreli, odmietajúc vieru, tým je určené prekliatie Božie, prekliatie anjelov a všetkých ľudí.**

162. Ostanú (tí, ktorí odmietajú veriť, uvedení v predchádzajúcom verši) **v ňom** (v tomto prekliatí) **naveky. Nebude im zmiernené trápenie a ani im nebude dožičený žiaden odklad** (nebude im daný žiaden odklad výkonu trestu, ktorý bol pre nich určený).

163. Váš Boh (ľudia) **je jeden jediný Boh, niet boha okrem Neho, v Jeho moci je milosť a je milostivý** (od Neho pramení všetka milosť a On nielenže má moc milosť udeľovať, ale ju v skutočnosti stvoreným aj udeľuje a ňou ich zahrňuje).

164. V stvorení nebies a zeme, v rozdielnosti (obmieňanie, zmena, striedanie) **noci a dňa, v lodiach, ktoré sa plavia po mori s tým, čo ľudom pomáha** (nesú a premiestňujú ľudí a tovary), **vo vode, ktorú Boh zoslal dole z neba, a tak ňou oživil zem po tom, ako bola mŕtva a rozptýlil na nej** (na zemi) **z každého druhu chodiacich tvorov a v premieňaní sa vetrov a v mračnách podriadených** (a nachádzajúcich sa) **medzi nebom a zemou,** (v tom všetkom) **sú znamenia** (o existencii Boha) **ľudom, ktorí chápu** (a vnímajú zmysel a hodnotu takýchto znamení). (2:164)

(2:164): Keď bol zoslaný predchádzajúci verš č. 163, v ktorom sa hovorí, že Boh je len jeden jediný, tí, z rodu Qurejš v Mekke, ktorí odmietali veriť, povedali: „Ako môže postačiť jeden Boh pre všetkých ľudí?! Ak je (Muhammad) pravdovravný, nech nám ukáže znamenie“. Nato Boh zoslal tento verš, v ktorom im odpovedá, že stvorenie nebies a zeme a všetkého ostatného je postačujúcim znamením pre ľudí, ktorí premýšľajú a chápu zmysel tohto všetkého.

165. Medzi ľudmi sú takí, ktorí si berú (činia) **mimo Boha Bohu rovných** (stavajú iné bytosti alebo veci na roveň Boha), **milujú ich tak** (s takou intenzitou), **ako** (akou) **by mali Boha milovať. Avšak veriaci, tí Boha milujú omnoho viac** (ako milujú tí, ktorí odmietli veriť, svoje bytosti a modly, ich láska k Bohu sa ničomu nevyrovná). **A keby videli** (do budúcnosti, keď nastane súdny deň) **tí, ktorí sa krivdy dopustili** (tým, že si učinili mimo Boha Bohu rovných, ako budú vyzerat'), **keď uvidia trápenie** (a zistia), **že všetka moc náleží Bohu a že trápenie Bohom určené je prisne** (ktoré uvalí na toho, kto si to zaslúži).

166. Keď sa (v súdny deň) **tí, ktorí boli nasledovaní** (tí, ktorí boli uctievaní mimo Boha alebo popri ňom, ďalej poprední ľudia i vodcovia každého spoločenstva, ktorých ostatní ľudia tohto spoločenstva nasledovali) **zrieknu tých, ktorí ich nasledovali** (tých, ktorí ich v živote pozemskom uctievali alebo ktorí poslúchali to, čo im títo vodcovia hovorili) **a uvidia trápenie a pretrhnú sa** (a zaniknú) **medzi nimi** (medzi oboma skupinami) **väzby** (ktoré ich spájali v živote pozemskom, každý sa v ten deň už bude starať len sám o seba a o to, aby zachránil svoju dušu),

167. Povedia (v súdny deň) **tí, ktorí nasledovali** (spomenutých popredných ľudí a vodcov): **„Keby sme sa len mohli vrátiť** (do života pozemského), **aby sme sa ich** (tých, ktorých sme tam nasledovali a ktorí nás do bludu dostali) **mohli zriecť, tak ako sa oni zriekli nás** (v tento deň)!“ **Takto im Boh ukáže ich skutky k ich zármutku** (nad všetkým, čo nesprávne konali). **A z ohňa von nevyjdú** (nedostanú sa).

168. Ľudia! Jedzte z toho, čo je na zemi, ako jedlo, ktoré je dovolené a dobré (okrem toho, čo vám Boh zakázal, je všetka ostatná dobrá potrava dovolená) **a nenasledujte kroky satanove. Ved' on je pre vás zjavným nepriateľom.** (2:168)

(2:168): V predislamskom období Arabi považovali za zakázané jesť mäso niektorých druhov zvierat alebo niektoré druhy mäsa. Preto im aj muslimom Boh objasnil, že všetka dobrá potrava, ktorá je na zemi, s výnimkou toho, čo je v Koráne zakázané, je dovolená. Verš bol síce adresovaný týmto Arabom, týka sa však všetkých ľudí a všetkých čias.

169. On (satan) **vám káže** (len) **zlo a nemravnosť a aby ste hovorili o Bohu to, čo nepoznáte** (aby ste si o Bohu vymýšľali veci, ktoré nepoznate a nie sú správne).

170. Keď je im (ľudom) **povedané: „Nasledujte to, čo Boh zoslal** (posolstvo posla a proroka Muhammada a Korán, ktorý mu bol Bohom zoslaný)“, **povedia** (títo ľudia): **„Veru**

nie (nebudeme to nasledovať), **budeme nasledovať** (len) **to, čo sme videli, že naši otcovia nasledovali**“. **Aj keby ich otcovia neboli nič chápať a neboli ani správne usmernení** (budú svojich otcov nasledovať i keby tí v blude tápali)?!.

171. Príklad tých, ktorí odmietli veriť, je podobný príkladu toho (pastiera), ktorý húka na to, čo nepočuje (ktorý vykrikuje na zvieratá, ktoré jeho slová nevnímajú), **ak** (niečo počujú), **tak iba volanie a krik** (tieto zvieratá vnímajú len určitý zvuk a krik bez toho, aby chápali, čo pastier hovorí). **Hluchí, nemí a slepí sú** (tí, ktorí odmietajú veriť), **a teda nič nechápu.** (2:171)

(2:171): Verš porovnáva tých z Mekky, ktorí odmietajú veriť, ku stádu. Počujú síce, že im prorok Muhammad niečo hovorí, avšak nič z toho, čo im hovorí, nevnímajú. Nepoužívajú svoj sluch, jazyk a zrak na účel, pre ktorý boli tieto orgány stvorené, a preto vyzerajú, ako keby boli hluchí, nemí a slepí, o ničom nepremýšľajú a nič z toho, čo im prorok hovorí, nechápu.

172. Vy, ktorí ste uverili, jedzte z dobrôt toho, čo sme vám dali (jedzte bez obáv z dobrôt, ktoré sú na zemi a ktoré sme vám dali) **a ďakujte Bohu, ak Jeho** (Boha skutočne) **uctievate.** (Verš potvrdzuje to, čo bolo povedané vo verši 168.)

173. On (Boh) **vám** (muslimovia) **zakázal** (jesť) **zdochliny, krv, bravčové mäso a to, nad čím** (keď bolo zarezané) **bolo vyslovené meno iné než Božie. Kto by bol ale nútený** (nemal by nič iné na jedenie než spomenuté štyri druhy mäsa), **nebol by nevraživý, alebo prekračujúci mieru, ten sa hriechu nedopustí.** (Kto by jedol z núdze z uvedených druhov mäsa, nedopustí sa hriechu. Kto by však tento zákaz porušil bezdôvodne alebo by ho vzal na ľahkú váhu, ten sa hriechu dopúšťa.) **Veď Boh je odpúšťajúci a milostivý.** (2:173)

(2:173): Keď muslim chce zviera zarezať, položí ho tak, aby bolo oddýchnuté, aby nevidelo nôž. Potom by mu mal jedným úderom prerezať tepnu, aby sa čo najmenej trápilo a aby z neho vytiekla krv. Pritom musí povedať vetu: „V mene Boha“, vysloviť Božie meno, aby si okrem iného uvedomil, že usmrcuje živého tvora, ktorého Boh človeku povolil usmrtiť len preto, aby sa naplnili jeho základné potreby, a nie pre zábavu či mrhanie životom živých tvorov. Keď muslim vysloví Božie meno pri zarezaní zvieraťa, to ako keby žiadal od Boha, ktorý všetko stvoril a ktorý má moc nad životom všetkých tvorov, povolenie na jeho usmrtenie.

174. Tí, ktorí zatajujú to, čo z Knihy Boh zoslal a vymieňajú to za lacný cieľ, tí sa nekrmia ničím iným než ohňom, ktorý privádzajú do svojich brúch, Boh k nim neprehovorí v deň zmŕtvychvstania, ani ich neočistí a dostane sa im trápenie bolestivé. (2:174)

(2:174): Tento verš sa týka predstaviteľov židov v Medine, ktorí dostávali od obyčajných ľudí rôzne dary, pretože ľudia si mysleli, že očakávaný prorok vzíde z ich radov. Keď bol však prorok Muhammad (p.) Bohom vybraný a poverený posolstvom, začali sa títo predstavitelia obávať, že prídu o tieto dary, o svoje vážené a výsadné miesta a výhody, preto zatajili, čo bolo v ich Knihe – v Tóre napísané o prorokovi Muhammadovi a o jeho vlastnostiach. Od toho očakávali, že ľudia toto posolstvo nebudú nasledovať a odmietnu uveriť v to, že je to skutočné posolstvo a že Muhammad je skutočne ten posol a prorok, ktorý je v ich Knihách spomenutý.

Existuje mnoho ďalších veršov, v ktorých sa odsudzuje časť židov, zvlášť skupina ich duchovných a vplyvných ľudí, ktorí žili za čias proroka Muhammada. Arabi totiž pred zoslaním posolstva poslovi a prorokovi Muhammadovi, uznávali židov ako nositeľov nebeského náboženstva, teda poznania pochádzajúceho od Boha. Preto sa na nich v mnohých záležitostiach obracali o rady. A tak si títo židovskí duchovní získali u arabských kmeňov v oblastiach, v ktorých spolu žili, veľkú úctu a výhody, ktoré aj z finančného hľadiska neboli zanedbateľné. Keď bol prorok Muhammad (p.) Bohom poverený oznámiť posolstvo a židia zistili, že očakávaný prorok nepochádza z ich radov, automaticky sa začali obávať, že prídu o

všetky výhody, ktoré mali z arabských kmeňov. Išlo najmä o židov, ktorí žili v Medine. Prorok Muhammad týchto židov vyzýval, aby uverili v posolstvo, ktorým bol poverený a uznali ho za proroka na základe znakov a indícií očakávaného posla a proroka, ako ich opisujú ich Knihy. Prorok by ich tým získal na svoju stranu a mnohé z arabských kmeňov by v islam uverili, keby videli, že židia v proroka Muhammada uverili.

Ako už bolo uvedené, židia nedokázali akceptovať, že by prorok pochádzal z radov Arabov, ktorých oni nazývali neznalými. Aj finančná stránka tu zohrala významnú úlohu. Židia v Medine sa preto rozdelili na viacero skupín. Jedna skupina uverila v posolstvo posla a proroka Muhammada (medzi nich patril aj strýko Chadiže, prvej manželky proroka Muhammada). Ďalšia skupina vyhlásila otvorený boj proti muslimom, tretia sa zasa pretvarovala, že je s prorokom, ale v skutočnosti bola proti nemu a muslimom, kula len samé úklady a nezdráhala sa spojiť aj s nepriateľmi muslimov, len aby sa zbavila proroka a muslimov. Viaceré verše Koránu preto týchto židov žijúcich v Medine odsudzujú za to. Stretneme sa však i s takými veršami, ktoré majú všeobecnejší charakter a hovoria o židoch vo všeobecnejšej rovine, najmä tie verše, ktoré sa týkajú predošlých poslov a prorokov.

175. To sú tí, ktorí kúpili blud (výmenou) za správne usmernenie (vieru v Boha a nasledovanie islamského náboženstva) a (vymenili a vyslúžili si) trápenie za odpustenie. A akú výdrž majú voči ohňu (keď si dovoľia takýto vopred prehratý obchod uzavrieť)? (2:175)
(2:175): Je obdivuhodné, ako sa zdajú byť voči ohňu odolní a silní. To všetko sa však rozplynie v momente, keď na vlastné očividia skutočnú silu takéhoto ohňa a trápenia, ktoré zažijú.

176. To preto (sa týmto ľudom dostane trápenie), že Boh zoslal Knihu (Korán) s pravdou. A tí, ktorí sa o Knihe sporia, (ktorí sa dohadujú, či je Korán skutočne Bohom zoslaný, alebo nie) sú v spore ďaleko siahajúcim.

177. Úctivosť (voči Bohu) nie je (nespočíva) v tom, aby ste obracali svoje tváre pri modlení k východu alebo západu (podľa toho, na ktorej časti zeme sa človek nachádza, je smer Káby buď na východ alebo na západ), ale úctivosť je u toho, kto uveril v Boha, v Deň posledný (že nastane deň, ktorý bude pre život ľudí na zemi posledný, keď všetko živé umrie, aby potom nastal deň zmŕtvychvstania a súdny deň), v anjelov (ktorých stvoril Boh), v Knihy (ktoré ľudom zoslal a pri ktorých bol Korán záverečnou a najúplnejšou Knihou), v prorokov (ktorých Boh obdaril proroctvom a niektorých poveril aj oznámením posolstiev; posledným z týchto prorokov a poslov, a to až do príchodu súdneho dňa bol posol a prorok Muhammad. Úctivosť je u toho), kto dával peniaze z lásky k Nemu (Bohu) príbuzným, sirotám, biednym, stiesneným pocestným (ktorí cestovali a nečakane sa dostali do tiesne a nemali na návrat do svojej vlasti), prosiacim o pomoc (všeobecne), (prosiacim o pomoc) na vykúpenie zo zajatia a (úctivosť je znakom toho,) kto konal modlitbu, dával zakat (zakat je stanovený povinný odvod, ktorý by mal každý muslim zo svojho majetku odvieť v určených percentách a ktorý sa potom rozdáva chudobným a tým, ktorí to potrebujú; Korán vo verši 9:60 presne stanovuje, na aké účely sa má rozdeliť) a u tých, ktorí plnia svoj sľub, ak niečo sľúbia a ktorí sú trpezliví v biede i nešťastí i v dobe vojny. To sú (tí, ktorí všetko uvedené dodržiavajú) tí, ktorí boli úprimní (vo svojej viere) a to sú tí bohabojní.

178. Vy, ktorí ste uverili, je vám predpísaná odvetá za zabitých (odveta za zabitých ľudí v nasledujúcom poradí): slobodný za slobodného (ak slobodný zabije slobodného a sú splnené všetky podmienky na odsúdenie za úmyselnú vraždu, vrah má byť zabitý), otrok za otroka a žena za ženu (vždy sa musia pritom sledovať zásady spravodlivosti). Ak by bolo niekomu niečo odpustené zo strany jeho brata (ak by príbuzní zavraždeného vrahovi odpustili, v dôsledku čoho sa vrah už na trest smrti odsúdiť nemôže), nech sa (tento príbuzný) zachová (voči vrahovi) chvályhodne (Korán poskytuje vrahovi ako jednu z možností vyhnutia sa trestu smrti odpustenie a finančnú dohodu. To znamená, že oprávnený príbuzný zavraždeného

môže vrahovi odpustiť jeho čin bez toho, aby od neho čokoľvek žiadal. Na strane druhej však takýto príbuzný môže svoje odpustenie podmieniť finančným odškodnením rodiny zavraždeného zo strany vraha. To všetko sa samozrejme deje pod dohľadom súdu. Takáto čiastka by mala rodine zavraždeného, teda jeho prípadnej manželke alebo deťom, zabezpečiť zdroj financií ako náhradu za živiteľa rodiny, ktorého stratili. Príbuzný sa však má riadiť zásadami slušnosti a žiadať len toľko, koľko je v tej ktorej spoločnosti zvykom žiadať v podobných prípadoch) **a nech mu (tomuto príbuznému) zaplatí (vrah) s dobrým úmyslom.** (Posledná veta vraha vyzýva k tomu, aby zaplatil, čo má, s dobrým úmyslom a nesnažil sa tejto povinnosti akýmkoľvek spôsobom zbaviť). **Je to** (toto ustanovenie) **úľava od vášho Pána a milosť** (takéto ustanovenie o možnosti dohody príbuzného zavraždeného a vraha Boh stanovil ľuďom, aby im uľahčil život a ako milosť od Neho). **Kto (z vás) by potom prekročil mieru** (usmrtil by vraha alebo ho odsúdil na smrť alebo by sa snažil ublížiť rodine zavraždeného, aby sa finančnej čiastky vzdala, atď.), **tomu sa dostane trápenie bolestivé.** (2:178)

(2:178): Uvedený verš obsahuje veľmi dôležité ustanovenie pre formujúcu sa islamskú spoločnosť v Medine. Verš hovorí: Vy, ktorí ste uverili, je vám stanovené, ako treba postupovať v prípade, ak bol niekto z vás úmyselne zavraždený: Ak slobodný muž zabije slobodného muža, tento útočník má byť zabitý, čo platí i v prípade otroka alebo ženy. Medzi Arabmi v predislamskom období sa stávalo, že ak bol napríklad zabitý otrok patriaci silnému kmeňu slobodným mužom zo slabého kmeňa, tak sa odplata vykonala na celom kmeni a zahynulo pritom mnoho nevinných ľudí zo slabšieho kmeňa. V mnohých prípadoch dokonca vznikali dlhoročné vojny medzi kmeňmi, ak bol niektorý z príslušníkov jedného z nich zabitý a druhý kmeň, príslušníkom ktorého bol páchatel', ho odmietal vydať. A tak Boh stanovil, že sa má konať odvetu za úmyselné zabitie. Je tu však prípustná aj výnimka v tej podobe, že by sa rodina zavraždeného resp. ten, komu patrí právo žiadať o odvetu, rozhodli páchatel'ovi odpustiť bez ničoho, prípadne za určité finančné odškodnenie. Ak by k tomu došlo, páchatel' sa má voči rodine zavraždeného slušne zachovať a bez otáľania zaplatiť sumu, na ktorú sa zaviazal. Takéto náhradné riešenie, ktoré Boh pri úmyselnom zabití ľuďom povolil, je úľavou a milosťou od Neho. Pokiaľ by došlo k dohode o odpustení alebo o zaplatení výkupného, nesmie sa v žiadnom prípade táto dohoda porušiť a ublížiť páchatel'ovi zo strany rodiny zavraždeného alebo v súvislosti s týmto prípadom. A kto by tak konal, tomu je pripravené trápenie bolestivé.

Tu sa v islame položili aj základy inštitútu odpustenia v trestnom práve, pretože ak by došlo k úmyselnej vražde a rodina zavraždeného alebo ten, komu by patrila odvetu za krv zavraždeného, by páchatel'ovi odpustil, nie je možné, aby takýto páchatel' bol odsúdený na trest smrti a takýto trest sa zo strany orgánov štátu už nemôže uplatniť. Ide pomerne o široko rozpracovanú právnu otázku.

179. V (stanovenej) odplate je pre vás život, vy, ktorí rozum máte (uvažujete ním a používate ho), **azda sa vyvarujete** (zla, zabíjania a krvnej pomsty a v dôsledku toho aj Božieho hnevu). (2:179)

(2:179): Ustanovenie tejto odplaty nemá za cieľ pomstiť sa páchatel'ovi za vraždu. V ustanovení odplaty sa stabilizuje ľudská spoločnosť z dvoch hľadísk: Jednak je to výstraha pre prípadného páchatel'a, ktorá ho môže v konečnom dôsledku odradiť od spáchania vraždy, pretože vopred už vie, aký bude jeho koniec a jednak táto odplata chráni spoločnosť pred možnými individuálnymi alebo kolektívnymi prejavmi pomstychtivosti za úmyselné spáchanú vraždu. To znamená, že ustanovením odplaty páchatel', ktorý sa dopustil úmyselnej vraždy, možno príde o život, ale takéto odsúdenie prináša pokoj a život celej spoločnosti.

180. Je vám predpísané (muslimovia), **ak by sa k niekomu z vás dostavila smrť a zanechal by po sebe niečo dobré** (majetky a úžitky), **nech odkáže z neho** (z tohto dobra, majetkov a úžitkov) **rodičom** (neskôr vo verši 4:11 bol rodičom stanovený povinný podiel z

dedičstva) **a príbuzným, a to chvályhodným spôsobom** (aby zachoval spravodlivosť a neodkázal bohatým a chudobným nie, atď.). **Je to povinnosť určená bohobojným** (ktorú by mal bohobojný človek dodržať). (2:180)

(2:180): Ustanovenie tohto verša bolo v neskoršom období, keď si ľudia už zvykli odkazovať zo svojich majetkov rodičom a príbuzným, nahradené iným, konkrétnejším ustanovením, ktoré už bližšie špecifikovalo povinné podiely týchto kategórií ľudí z pozostalostí, ktoré bolo možné aj súdne vymáhať.

181. Kto by ho (odkaz - závet) **pozmenil po tom, ako ho počul** (kto by bol svedkom nejakého závetu a pozmenil by obsah tohto závetu), **tak hriech spočinie na tých** (jeho následky budú znášať tí), **ktorí ho pozmeňujú** (a to za všetko, čo by sa v dôsledku takéhoto pozmenenia udialo). **Veď Boh všetko počuje a všetko vie** (počuje, čo porúčiteľ odkázal, dobre vie, či svedkovia pozmenia jeho obsah a pozná i pohnútky, ktoré ich k tomu viedli). (2:181)

(2:181): V tomto verši sa slovom pozmenil myslí pozmeniť odkaz - závet.

182. Kto (z tých, ktorí boli svedkami závetu) **by sa bál, že sa porúčiteľ zmýlil alebo sa dopustil hriechu** (a nespravodlivosti, napríklad tým, že neprávom niekomu odkázal viac a inému menej, keď delil pozostalosť), **a preto učinil nápravu** (a urovnal nespravodlivosť, ktorá sa stala) **medzi nimi** (medzi porúčiteľom a dedičom, a tak nastolil spravodlivosť medzi dedičmi), **ten sa hriechu nedopustí. A Boh je odpúšťajúci a milostivý.**

183. Vy, ktorí ste uverili, bol vám predpísaný pôst tak, ako bol predpísaný tým, ktorí boli pred vami, azda sa vyvarujete (toho, čo je zakázané a získate tým Božiu spokojnosť, pretože pôst vychováva v človeku pevnú vôľu a pomáha mu dodržiavať to, čo Boh uloží).

184. Určitý (a stanovený) **počet dní je to** (tento pôst trvá). **Kto by z vás bol chorý alebo na cestách** (nemusí sa postiť), (ale) **ten vynechané dni** (ktoré premeškal z pôstu) **nahradí inými dňami** (premeškané dni nahradí inokedy v tom istom počte dní, aký premeškal počas Ramadanu). **A pre tých, ktorí ho** (pôst) **ťažko znášajú, je vykúpením** (z tohto pôstu poskytnúť) **jedlo pre biedneho** (nakŕmenie biedneho človeka). **A kto by dobrovoľne dobro vykonal** (dobrovoľne by pomáhal biednym a chudobným), **koná dobro pre seba** (samého, pretože mu Boh takéto dobro vráti). **A postiť sa je lepšie pre vás, keby ste to len vedeli** (keby ste vedeli, že takéto postenie, pokiaľ ho vládnete dodržať, je pre vás lepšie než ho vynechať). (2:184)

(2:184): Pôst predstavuje jeden mesiac v roku - mesiac Ramadan, počas ktorého sa muslim musí postiť. Kto by bol ale počas tohto mesiaca chorý alebo by cestoval, ten sa postiť nemusí. Po vyzdravení alebo po návrate z cesty sa takýto muslim musí postiť taký istý počet dní, aký počas mesiaca Ramadan premeškal. Tí muslimovia, ktorí len s veľkou ťažkosťou znášajú pôst, napríklad pre slabosť alebo starobu, sa nemusia postiť, ale za každý deň, počas ktorého sa nepostili, musia nakŕmiť biedneho človeka (v rámci svojich možností). Ktokoľvek, kto by ľudom pomáhal nad rámec uloženej povinnosti, koná dobro iným, ale aj sebe. Pokiaľ je jeho úmysel úprimný, Boh mu požehná v živote pozemskom a v súdny deň mu takúto pomoc niekoľkokrát znásobí a pripíše k dobrým skutkom. I napriek tomu, že sú tí, ktorí sú chorí alebo sú na cestách a tí, ktorí pôst ťažko znášajú, z povinnosti postiť sa dočasne alebo úplne oslobodení, je pre nich omnoho lepšie, ak sa i napriek svojmu stavu postia, pretože Boh za takýto pôst ľudom sľúbil veľkú odmenu. Ako sa však na konci verša uvádza, veľa ľudí si cenu tohto pôstu nedokáže uvedomiť.

Otázka pôstu je do veľkej miery podrobne upravená v knihách islamských autorov. V týchto knihách sú uvedené aj situácie, počas ktorých sa muslim nesmie postiť, i keď by takýto pôst dokázal zniesť. Ide napríklad o prípady, keď odborný lekár odporučí pacientovi nepostiť sa, pretože by sa jeho zdravotný stav mohol rapídne zhoršiť, ďalej sú to tehotné ženy, ktoré by pôstom mohli ohroziť samy seba alebo dieťa, ktoré v sebe nosia atď.

185. Mesiac Ramadan je mesiac, v ktorom bol zoslaný dole Korán (Boh začal počas neho zosielať Korán poslovi a prorokovi Muhammadovi) **ako správne usmernenie ľuďom a jasné dôkazy správneho usmernenia a rozlíšenia** (pravdy od nepravdy a dobra od zla). **Kto z vás** (muslimovia) **by bol svedkom príchodu tohto mesiaca, nech sa počas neho postí. A kto by bol chorý alebo na cestách** (nemusí sa postiť), (ale) **ten vynechané dni** (čo premeškal z pôstu) **nahradí inými dňami** (počet dní, ktoré počas Ramadanu vynechal, si bude musieť nahradiť inokedy po skončení tohto mesiaca. Takéto vynechané dni si muslim musí náhradným pôstom vynahradiť v období až do príchodu mesiaca Ramadan nasledujúceho roka). **Boh vám chce všetko uľahčiť** (uľahčiť vám pôst, náboženské úkony i váš ostatný život) **a nechce vám to sťažiť** (nie je Jeho zámerom vám pôst alebo čokoľvek iné sťažiť). **A chce, aby ste dokončili stanovený počet dní** (počas ktorých vám Boh uložil postiť sa, aby vám dal odpustenie a požehnanie, ktoré vám za to sľúbil) **a aby ste Boha velebili za to, ako vás správne usmernil** (vo vašom živote) **a azda budete ďakovať** (za to všetko, čo vám Boh dal).

186. Ak by sa t'a (Muhammad) **na Mňa** (Boha) **tí, Mne odovzdaní, pýtali, tak** (nech vedia, že) **som blízko** (nich). **Naplňam prosbu prosiaceho, keď Ma** (o niečo) **prosí. Nech Ma teda poslúchnu a nech uveria vo Mňa, azda k tomu skutočne rozumnému** (konečne) **dospejú** (a pochopia, čo je pre nich dobré). (2:186)

(2:186): Jedného dňa sa skupina Arabov spýtala proroka Muhammada (p.): „Muhammad, je náš Pán blízko a stačí nám Ho v tichosti spomínať, alebo je ďaleko a treba naňho volať?“ Ako odpoveď na to Boh zoslal tento verš, v ktorom im vysvetľuje, že je blízky každému a že vypočuje prosbu každého, kto sa Mu odovzdal a kto Ho o niečo prosí. A tak, ako ich Boh vypočuje a splní ich prosby, nech aj oni - títo prosiaci poslúchnu to, čo im zoslal a nech v Neho uveria. Azda pochopia zmysel toho, čo im zoslal a dostanú sa tak k tomu, čo je pre nich správne a rozumné.

187. Je vám dovolený počas noci v deň pôstu intímny styk s vašimi ženami. Ony (vaše ženy) **sú vašim odevom** (ktorý vás chráni pred nemravnosťou) **a vy** (muži) **ste ich odevom** (ktorý zasa chráni ich). **Boh vie, že ste zrádzali sami seba** (snažili ste sa vydržať jeden bez druhého a pôst neporušiť, ale občas ste sami seba zradili, porušili ho a stýkali ste sa intímne jeden s druhým), **a tak prijal od vás pokánie a prepáčil vám to** (zlutoval sa nad vami a odpustil vám, čo ste konali s vašimi ženami). **Teraz sa s nimi** (vašimi ženami) **môžete intímne stýkať** (v čase, keď sa nepostíte, bez toho, aby ste zhrešili) **a sledujte to, čo vám Boh predpísal** (užite si všetko, čo vám Boh cez pôst povolil, ale nezabúdajte pritom na svoje ďalšie povinnosti, ktoré vám Boh stanovil a v Koráne uložil). **A jedzte a pite, až kým nerozoznáte biely lúč od čierneho lúča na úsvite** (pôst sa každý deň začína od východu prvého lúča svetla). **Potom** (až prvý lúč svetla vyjde, pôst začnite a) **dovršte** (tento) **pôst** (tým, že v ňom budete pokračovať) **až do noci** (pôst sa končí každý deň západom slnka). **A nezačínajte s nimi** (s vašimi ženami, manželkami, akýkoľvek) **intímny styk, pokiaľ sa oddávate Bohu v mešitách**. (Oddávanie sa Bohu v mešite znamená, že človek vstúpi do mešity s úmyslom modlitbami a myšlienkami sa zahĺbiť a premýšľať o Bohu, o Jeho existencii, vlastnostiach, stvorení, atď. Mešita v arabskom jazyku znamená miesto, ktoré je určené výhradne na modlenie a uctievanie Boha bez ohľadu na jej architektonický štýl alebo rozlohu.) **To sú hranice Bohom určené** (ktoré vám určil), **tak sa k nim nepribližujte** (neprekračujte ich). **Takto Boh objasňuje Svoje znamenia ľuďom, azda sa vyvarujú** (prehreškov počas pôstu). (2:187)

(2:187): Spočiatku, keď bol muslimom uložený pôst ako jeden zo základných náboženských úkonov, muslimovia mohli len po určitý čas po západe slnka jesť, piť a intímne sa stýkať so svojimi ženami. Pokiaľ by sa stalo, že by niekto po západe slnka zaspal ešte predtým, než by sa najedol a prebudil by sa neskôr, nebolo mu dovolené už ani jesť ani piť, ani sa intímne stýkať so svojou ženou. To mohol až na druhý deň po západe slnka. Niektorým muslimom sa

stávalo, že po západe slnka nebolo jedlo ešte pripravené alebo prinesené, a tak si zdriemli. Keď sa neskôr zobudili, už sa nemohli najesť ani napiť, a tak museli pokračovať vo svojom pôste až do západu slnka nasledujúceho dňa. To však muslimom spôsobovalo veľkú námahu a vyčerpanosť. A tak sa stalo, že niektorí nevydržali, porušili svoj pôst, najedli sa, iní sa zasa napili a tretí nemohli vydržať zákaz intímneho styku so svojimi ženami. Prorok sa o tom dozvedel a čakal, čo mu Boh zošle. O tom mu bol zoslaný práve tento verš, v ktorom Boh zmiernil niektoré pravidlá pôstu. Je zrejmé, že pôst bol spočiatku uložený v jeho ťažšej forme, aby si muslimovia neskôr, keď bude zmiernený, uvedomili, že nie je až taký náročný a ťažký, ako by sa niekomu mohlo na prvý pohľad zdať a aby pochopili i to, že Boh pre nich chce len dobro, a nie im sťažovať život.

188. I neoberajte sa (ľudia a neokrádajte sa) **navzájom o majetky medzi sebou** (vzájomne) **neprávom** (podvodom, ktorého by ste sa dopustili) **a neponúkajte ich** (ako úplatky) **vládcom** (a úradným osobám, ktorí o veciach verejných a súkromných rozhodujú), **aby ste tak** (vedome) **obrali ľudí o časť ich majetkov hriechom** (hriešnym spôsobom, ktorého by ste sa dopustili) **a pritom viete** (že konáte niečo, s čím by Boh nikdy nesúhlasil a čo vás nechá oľutovať).

189. Pýtajú sa ťa (Muhammad) **na nov** (prečo sa mení, mizne a potom sa zasa postupne znova objavuje, prečo boli novy stvorené), **povedz** (im odpovedajúc): **„Sú to časomery pre ľudí a pre púť** (meniace a fázy mesiaca sú ako časomery pre ľudí, podľa ktorých si ľudia môžu organizovať svoj život a je to tiež časomer na určenie času, v ktorom nastane Ramadan i púť)“. **A úctivosť nie je** (nespočíva) **v tom, aby ste prichádzali** (a vchádzali) **do domov zo zadnej strany, ale úctivosť je u toho, kto sa vyvaroval** (toho, čo Boh zakázal). **A prichádzajte** (vchádzajte) **do domov cez ich dvere a bojte sa Boha, azda** (tým u Neho) **prospejete.** (2:189)

(2:189): Počas výkonu púte alebo po jej skončení si skupina muslimov z Mediny zachovala zvyk, ktorý vládol u nich v predislamskom období a spočíval v tom, že vchádzali do svojich domovov alebo stanov nie cez dvere, ale zo zadnej časti domu alebo stanu. Mysleli si, že takýto zvyk ich priblíži k Bohu. Verš im vysvetľuje, že úctivosť voči Bohu a dosiahnutie Jeho spokojnosti spočíva v tom, aby sa vyvarovali toho, čo im Boh zakázal. Okrem toho im odkazuje, že do domu majú vchádzať prednými dverami na to určenými.

190. I bojujte za cestu, ktorú Boh určil (snažte sa brániť to, čo vám Boh uložil, že máte brániť a držte sa pravidiel, ktoré vám Boh určil) **proti tým, ktorí bojujú proti vám, ale neprekračujte mieru. Ved' Boh nemá rád tých, ktorí mieru prekračujú.** (2:190)

(2:190): Bojujte za ochranu svojej viery i náboženstva proti tým, ktorí proti vám bojujú, ale neprekračujte medze ľudskosti a slušnosti počas tohto boja. Islam stanovil určité pravidlá a zásady, podľa ktorých sa má viesť vojna. Ako príklad uvedieme niektoré z nich:

1. Ibn Omar povedal: „Bola nájdená zabitá žena počas jednej z bitiek, ktoré prorok Muhammad viedol. Preto prorok jasne zakázal zabíjanie žien a detí.“

2. Abdulláh Bin Jezíd Al Ansári povedal: „Posol Boží zakázal rabovanie a zohavovanie tiel mŕtvych.“

191. Zabite ich (tých z Mekky, ktorí odmietajú veriť a ktorí vám mier a pokoj nechcú dopriať) **tam, kde by ste ich našli. A vyžeňte ich odtiaľ** (z Mekky a Posvätnej mešity), **odkiaľ vás oni vyhnali** (keď ste odtiaľ museli prchať s holými životmi). **A prepadnúť v skúške** (ktorej sú muslimovia vystavení) **je horšie než zabitie.** (Každá situácia, ktorej sa muslimovia vystavili, bola akoby skúška ich viery, ako sa zachovávajú. Či budú poslúchať to, čo im Boh zosiela a čo im prorok hovorí, alebo nie. V tomto prípade museli muslimovia čeliť dvom skúškam: prvá - porušiť posvätnosť Posvätnej mešity, v ktorej sa nemá v žiadnom prípade bojovať. Tento zákaz boja v Posvätnej mešite mali Arabi vrytý v podvedomí do takej miery, že by ho za akýchkoľvek okolností neboli porušili. Preto bolo pre nich ťažké porušiť

ho, aj keby to bolo na obranu. Druhá skúška spočívala v tom, že museli čeliť nepriateľom, s ktorými ich spájali rodinné putá, častokrát veľmi blízke. Boh ich však upozorňuje, že nedodržanie a vzdanie sa toho, čo im zoslal a čo im prorok prikazuje, je horšie než to, ak v sebaobrane zabijú alebo budú zabíjať) **A nebojujte s nimi** (s týmito vašimi nepriateľmi) **pri Posvätnej mešite, až kým oni nezačnú v nej proti vám bojovať** (to je ďalšie upozornenie, že oni nemajú byť tí, ktorí s bojom začnú). **Ak by proti vám** (v nej) **bojovali, tak ich zabite** (nesmiete sa ich báť, pretože oni vás šetriť nebudú). **Taká je odplata pre tých, ktorí odmietajú veriť** (a proti vám so zbraňou v ruke vystupujú). (2:191)

(2:191): Uvedený verš na základe správy, ktorú nám o ňom zanechal Ibn Abbás, jeden z prorokových súčasníkov a spoločníkov, bol zoslaný v súvislosti s mierom nazvaným Al Hudejbija, uzavretým medzi prorokom Muhammadom a tými z obyvateľov Mekky, ktorí odmietali uveriť a nepriateľstvo voči muslimom prejavovali. Uzavretie mieru vzišlo z toho, že prorok Muhammad sa s muslimami vybral na púť do Mekky (v tom čase bola Mekka ešte v rukách nepriateľov muslimov), ale počas cesty ich zastavili tí z Mekky, ktorí odmietali uveriť a požiadali proroka, aby v tom roku púť nekonal s tým, že na ďalší rok mu uvoľní Mekku na tri dni, aby tam mohol s muslimami uskutočniť svoju púť. Prorok Muhammad s tým súhlasil (napriek odmietavému postojú niektorých muslimov) a bola uzavretá dohoda, ktorá stanovila okrem iného i to, že nik zo zúčastnených strán nezaútočí na tú druhú alebo na kmene, ktoré boli pod jej ochranou. Na druhý rok sa muslimovia vybrali na svoju púť i napriek tomu, že sa obávali, že tí z Mekky, ktorí odmietajú veriť, nedodržia svoj sľub, porušia dohodu a zaútočia na nich. Muslimovia sa okrem toho nazdávali, že by sa dopustili hriechu, keby sa bránili, a tým preliali krv človeka počas púte, keď sa nemá bojovať. Boh im však zoslal tieto verše, v ktorých im odkazuje, že ak by boli vystavení nebezpečenstvu a boli by napadnutí počas púte, nech sa bránia, ale len natoľko, nakoľko je to potrebné. A môžu i zákaz boja porušiť a dokonca i zabiť svojich nepriateľov, aby sa bránili, kdekoľvek by boli napadnutí, dokonca i v samotnej Posvätnej mešite. Potom nech muslimovia tých z obyvateľov Mekky, ktorí odmietali veriť a začali proti muslimom bojovať, vyženú odtiaľ, odkiaľ ich títo predtým vyhнали (t.j. z Mekky a Posvätnej mešity). Bude to spravodlivá odplata za všetko, čo sa títo proti muslimom dopustili. Boh ďalej muslimom vysvetľuje, že nech sa neobávajú brániť sa i v Posvätnej mešite, pretože pridružovanie k Bohu a odmietanie viery je u Boha horšie než porušenie svätosti púte preliatím krvi počas nej za účelom obrany. Boh muslimom ďalej prikazuje, aby neboli oni v žiadnom prípade tí, ktorí s bojom začnú, ale nech sa začnú brániť až vtedy, keď budú napadnutí. A zabitie pre napadnutie, to je odplata pre týchto, ktorí odmietajú veriť a svoje záväzky hrubo porušujú.

192. Ak by prestali (títo vaši nepriatelia proti vám bojovať), **tak** (vedzte, muslimovia, že) **Boh je odpúšťajúci a milostivý** (preto im odpustite a zmilujte sa nad nimi).

193. I bojujte proti nim (proti uvedeným nepriateľom), **aby ste v skúške neprepadli** (neuspeli v nej a boli zabíjať) **a aby bolo tým skutočným náboženstvom to, v ktorom sa uctieva len Boha** (aby náboženstvo ostalo zachované čisto len na uctievanie Boha jedného jediného, preto sa treba brániť a brániť i toto náboženstvo). **Ak by prestali, tak neprekračujte mieru, iba ak voči krivdiacim** (ktorí by bojovali proti vám neprestali).

194. Posvätný mesiac za posvätný mesiac (porušenie svätosti mesiaca, ktorý je pre vás posvätný a v ktorom sa nepripúšťa násilie, sa musí odplatiť porušením svätosti mesiaca, ktorý je posvätný pre tých, ktorí sa takéhoto násilia a nepráva dopustili voči vám) **a pre posvätnosti platí pravidlo odplaty** (ak niekto poruší posvätnosť vášho mesiaca, tak mu to odplaťte porušením posvätnosti jeho mesiaca). **Kto by prekročil mieru voči vám, tak prekročte mieru voči nemu niečím podobným tomu, čím on prekročil mieru voči vám** (v tom istom pomere a rozsahu). **A bojte sa Boha a vedzte, že Boh je s tými, ktorí sú bohabojní.** (Boh pomáha bohabojným ľuďom a stojí pri nich proti tým, ktorí vo vzťahu k nim medze

prekračujú. Odplata však musí byť primeraná, nesmie sa pri nej páchať žiadna krivda alebo bezprávie. Verš ešte stále nadväzuje na predchádzajúce verše.)

195. Míňajte (zo svojich majetkov) **na cestu, ktorú Boh určil** (dávajte zo svojich peňazí na účely, ktoré vám Boh určil, ako napríklad pomáhanie chudobným a biednym, výzbroj muslimskej armády, aby si muslimovia mohli svoje záležitosti brániť a iné) **a nevrhajte sa vlastnými rukami do záhuby** (tým, že by ste boli lakomí a neprispievali) **a číňte dobro. Ved' Boh má rád tých, ktorí dobro činia.**

196. Dokončíte (oboje) **púť i umru** (umra je púť vykonaná mimo obdobia, určeného na púť, ktorá má aj odlišné rituály) **určenú Bohu** (púť i umru, ktorú vykonávate pre získanie Božej spokojnosti, treba vždy skompletizovať so všetkým, čo k nim náleží). **Ak by ste ale boli stiesnení** (ak by vám bolo znemožnené púť alebo umru skompletizovať pre chorobu alebo existenciu nepriateľa), **tak obetujte** (akúkoľvek) **obet', ktorá by vám bola dostupná.** (Jedena zo zásad zavŕšenia púte je obetovanie zvierať.) **A nehoďte si hlavy, pokým sa obeť nedostane na určené miesto** (ďalšia zo záverečných rituálov púte je ostrihať si vlasy alebo oholiť si hlavu, to sa však môže urobiť až po vykonaní obete). **Kto by z vás ale bol chorý alebo by pociťoval niečo nepríjemné a bolestivé na hlave** (mal by na hlave nejakú kožnú chorobu, vši a pod., a preto si hlavu oholil ešte pred rituálom obetovania), **ten nedodržanie tohto príkazu odčiní pôstom, alebo milodarom, alebo obetovaním obete** (keď tak pútník urobí, potom sa porušenie tohto rituálu púte scelí a púť je od neho prijatá ako kompletná). **Keď by ste už boli v bezpečí** (pred nepriateľom alebo by ste vyzdraveli), **tak ten, kto by si užil umru až do času** (začatia) **púte** (kto by vykonal umru a po jej ukončení by si zaobstarával iné záležitosti, ktoré sa počas púte nepovoľujú, a to až dovtedy, kým nepríde čas vykonania púte a chcel by púť vykonať), **nech obetuje** (akúkoľvek) **dostupnú obeť. Kto by však (obeť) nenašiel, nech sa postí tri dni počas púte a sedem (dní), keď sa (z nej) vrátite** (späť domov); **to je desať (dní) úplných** (ktoré by sa mal postiť a tak toto porušenie odčiní). **To platí pre toho, čia rodina nežije v blízkosti Posvätnej mešity. A bojte sa Boha a vedzte, že Boh je prísny v trestaní** (toho, kto zámerne porušuje pravidlá, ktoré On stanovil). (2:196)

(2:196): Púť sa v islame začne vykonávať v presne stanovených mesiacoch, ktorými sú mesiac Šawwál, mesiac Zul Qida a prvých desať dní z mesiaca Zil Hižža. Má svoje určené pravidlá a rituály a pre muslima je povinné púť vykonať aspoň raz za svoj život, pokiaľ by to zvládol finančne i zdravotne. Umrou nazývame púť, ktorá sa vykonáva mimo týchto stanovených mesiacov. Umra sa okrem toho od púte odlišuje aj niektorými rituálmi a jej vykonanie nie je povinné, ale dobrovoľné. Takže putovanie do Mekky počas uvedených troch mesiacov sa nazýva púť a putovanie do Mekky mimo nich sa nazýva umra. Verš hovorí: Ak by ste sa rozhodli vykonať umru a spojiť ju aj s púťou, aby sa tak vaša odmena u Boha zväčšila, tak ich obe dokončíte so všetkým, čo k tomu patrí. Ak by vám to však bolo znemožnené pre chorobu alebo z iného dôvodu, vykonajte obetovanie na mieste, kde ste sa rozhodli umru alebo púť ukončiť. Obetovanie je jeden z posledných rituálov púte, kde pútník pristúpi k obetovaniu zvieraťa (teľaťa, kravy, barana, ovce alebo ťavy). Je to jeden z rituálov, ktoré pochádzajú od proroka Abraháma. To znamená, že pokiaľ by bolo pútnikovi znemožnené púť dokončiť, postačí, keď vykoná obetovanie na mieste, ku ktorému sa dostal namiesto miesta, na ktorom ho mal pôvodne vykonať. Počas púte sa nesmú strihať vlasy. To sa smie až po dokončení obetovania. Ak by pútník mohol púť dokončiť bez ťažkostí, nemal by si strihať vlasy alebo holiť hlavu, pokým nevykoná obetovanie na určenom mieste. Výnimku z tohto rituálu majú tí, ktorí sú chorí alebo ktorí majú chorú pokožku na hlave a musia si vlasy dať ostrihať i počas púte. Títo chorí ale takéto porušenie musia odčiniť pôstom (tri dni) alebo milodarom, ktorý spočíva v nakŕmení šiestich biednych ľudí, alebo obetovaním obete a rozdaním jej mäsa chudobným podľa zásad na to stanovených. Ak by bol pútník v prípade vojny už v bezpečí alebo by už nebol stiesnený a rád by vykonal umru a po nej hneď

aj púť, nech obetuje ako náznak skončenia umry a začatia púte, koľko môže z obetí. Ak by však niekto nemal čo obetovať alebo by na to nemal, tak náhradné riešenie je, aby sa postil tri dni počas púte a sedem dní, keď ju ukončí a vráti sa z nej domov. Celkovo to činí desať dní pôstu.

Ďalšia zásada konania púte sa týka len tých ľudí, ktorí žijú v blízkosti Posvätnej mešity v Mekke (obyvatelia Mekky). Obyvatelia Mekky umru nikdy nemôžu vykonať, pretože žijú v mieste konania púte alebo blízko neho, sú pri Posvätnej mešite sústavne, takže nemusia prekonávať veľké vzdialenosti, aby navštívili Posvätnú mešitu. Týchto ľudí sa zásady umry netýkajú. Oni môžu vykonať jedine púť, nakoľko púť predstavuje jednu zo základných náboženských povinností muslima. Verš sa končí tým, že upozorňuje muslimov, aby sa snažili o Božiu spokojnosť vo všetkom, čo konajú, v úmysle púť konať i v uplatňovaní výnimiek, ktoré im Boh povolil, aby boli bohabojní, pretože Boh je prísny pri trestaní vedomých prehreškov.

197. Púť je (koná sa) v známych (presne určených) mesiacoch (mesiace Šawwál, Zul Qiada a prvých desať dní z mesiaca Zil Hižža islamského lunárneho roka). **Kto by sa rozhodol v nich** (počas nich) **vykonať púť** (putovať kvôli Bohu do Posvätnej mešity v Mekke), **tak** (nech počas nich nekoná) **žiaden intímny styk** (so svojimi ženami a ani žiadne obdobné túžby) **a ani spurnosť a ani hádky počas púte** (s ľuďmi bez ohľadu na to, či dôvody takejto hádky nastali počas púte, alebo pred ňou). **A akékoľvek dobro vykonáte**, (vedzte, že) **Boh o ňom vie**. **A zásobte sa** (keď ide pútnik na púť, má sa zaopatriť zásobami a potravou alebo prostriedkami na jej obstaranie, takže sa má snažiť si všetko vopred obstaráť), **aj keď najlepšia zásoba je bohabojnosť** (a to, aby človek veril v Boha tak ako má a nebol záťažou pre nikoho). **A bojte sa Ma** (môjho hnevu) **vy, ktorí rozum máte** (a ním aj premýšľate).

198. Nie je pre vás hriech (nedopúšťate sa žiadneho hriechu), **ak by ste sledovali** (usilovali sa o) **dobrodenie od Pána vášho** (uzatváraním obchodov i počas púte). **Keď by ste sa** (potom) **vrátili z Arafátu** (je to hora a údolie v ktorom sa pútnik počas púte určitý čas zdrží, aby vzýval a prosil Boha), **tak spomínajte si na Boha pri Al Maš'ar Al Harám** (Al Maš'ar Al Harám je ďalšie miesto, na ktorom sa pútnici zastavia a ktoré sa tiež nazýva Al Muzdelifa); **a spomínajte si naňho** (na Boha) **tak, ako vás** (On) **správne usmernil** (spomínajte spôsobom, aký vám On ukázal a s intenzitou prejavujúcou vašu hlbokú vďaku za toto usmernenie), **veď vy ste predtým patrili** (pred zoslaním tohto správneho usmernenia a Koránu) **medzi blúdiacich** (spomínajte na Boha a uctieajte ho takou intenzitou, aká je hodná Toho, kto vás správne usmernil a vyviedol z bludu). (2:198)

(2:198): Potom ako ľudia prijali islam, zavrhlí všetko, čo v predislamskom období konali, s výnimkou vecí a správania, ktoré by Boh alebo prorok boli povolili. Týkalo sa to aj obchodovania počas púte. V predislamskom období sa počas púte voľne a intenzívne obchodovalo. Púť bola udalosť, ktorá priviedla do Mekky veľký počet ľudí z okolia i z ďalekých častí zeme, a tak sa v predislamskom období konali obrovské trhy, na ktorých sa uzatvárali rôzne obchody. Po prijatí islamu muslimovia v uzatváraní obchodov videli určitý druh prežitkov z predislamského obdobia a určité zneuctenie púte, preto sa obchodovaniu začali vyhýbať a hovorili, že púť je na spomínanie si na Boha a Jeho uctievanie, nie na obchodovanie.

V tejto súvislosti bol zoslaný aj tento verš, v ktorom Boh milostivý muslimom povoľuje obchodovanie počas púte, pokiaľ sa snažia o zabezpečenie svojho živobytia a získať niečo z dobrodení a štedrosti, ktoré Boh ľuďom dal. V takom prípade totiž konajú činnosť, za ktorú budú odmenení u Boha. Pútnikovým hlavným úmyslom a starosťou pri konaní púte však musí ostať samotná púť a dokončenie jej rituálov a až potom prichádza všetko ostatné.

Verš potom uvádza niektoré rituály sprevádzajúce púť, medzi ktoré patrí zdržanie sa určitý čas v údolí hory Arafát a potom smerovanie k miestu zvanému Al Maš'ar Al Harám v

Muzdelife. Pri púti a plnení týchto úkonov a rituálov majú pútnici spomínať na Boha a ďakovať Mu, že ich usmernil na správnu cestu, pretože predtým, než im Boh ukázal, čo je správne, tápali v blude hlbokom.

199. Potom sa vracajte (pútnici) **odtiaľ, odkiaľ sa vracajú** (ostatní) **ľudia** (Qurejšovci - obyvatelia Mekky v predislamskom období konali jeden z vtedajších rituálov púte inak ako ostatní pútnici, ktorí prichádzali do Mekky. K tomu ich viedla pýcha a povýšenosť nad ostatnými ľuďmi. Preto verš prikazuje muslimom, aby všetci bez výnimky a spoločne vykonávali tie isté rituály) **a proste Boha o odpustenie. Ved' Boh je odpúšťajúci a milostivý.**

200. Keď skončíte svoje (vám predpísané) **obradu, spomínajte si na Boha tak, ako ste si predtým** (v predislamskom období) **spomínali na vašich otcov** (pýšili ste sa nimi, ako aj vašimi rodmi a rodokmeňmi) **alebo ešte viac** (s ešte väčšou intenzitou) **Ho** (Boha) **spomínajte. Niektorí ľudia hovoria** (keď Boha o niečo prosia): „**Pane náš, daj nám v živote najnižšom** (pozemskom tie najlepšie dary a dobrodenie a ich jediným záujmom je život pozemský, v ktorom žijú a zabúdajú na život posmrtný)“; **a v živote poslednom** (a večnom) **nebudú mať žiaden podiel** (z dobrodení a štedrosti Boha). (2:200)

(2:200): V predislamskom období, keď ľudia putovali do Mekky, Mekka bola počas púte veľkým centrom obchodu, ale i miestom, na ktorom sa ľudia schádzali, aby sa pýšili svojimi predkami a svojím pôvodom. Mekka bola i miestom, kde sa usporadúvali jedny z najznámejších súťaží v tvorbe básní a v ich recitovaní. To sa po zoslaní islamu zmenilo a Boh pútnikom odkazuje, aby Ho po vykonaní obradov, ktoré im stanovil, spomínali namiesto toho, aby sa pýšili svojím pôvodom a spomínali svojich predkov. Nech Boha spomínajú s ešte väčšou intenzitou a oddanosťou, než akou spomínali svojich predkov.

Boh, nad ktorým vyššieho niet, potom hovorí, že existuje druh pútnikov, ktorí sa o svoj pozemský život tak obávajú, že keď prichádzajú na púť a prosia Boha o niečo, prosia Ho len o dobro v tomto živote, aby im dal dobrú úrodu, dobré a silné potomstvo atď., a pritom zanedbávajú prosbu o niečo z dobra života trvalejšieho a večného, ktorý ešte len príde. Takýmto ľuďom, ktorých pozemský život zaujal do tej miery, že takmer zabúdajú na všetko ostatné, Boh dá v živote pozemskom to, čo žiadajú, ak usúdi, že si to zaslúžia, avšak v živote konečnom z toho, čo dá ostatným, nič nezískajú.

201. Niektorí (pútnici) **ale hovoria** (a prosia Boha): „**Pane náš, daj nám v živote najnižšom** (pozemskom) **dobro a v živote poslednom** (a večnom) **dobro a ochráň nás pred trápením ohňa**“.

202. Tí (ktorí žiadajú o dobro v živote pozemskom i poslednom a večnom i o to, aby ich Boh ochránil pred ohňom) **budú mať podiel z toho, čo získali** (z dobra a z uctievania Boha, ktoré vykonávali v živote pozemskom; okrem toho, že im Boh odplatí dobro, ktoré konali v živote pozemskom, dá im za to náležitú odmenu i v živote posmrtnom, v súdny deň). **A Boh je rýchly v účtovaní** (nikomu nič neuberie a rýchlo každému odplatí, čo konal).

203. I (neustále) **spomínajte si na Boha počas dní, ktorých počet je** (stanovený a) **určený** (sú to tri dni mesiaca Zul Hižža 11, 12 a 13 deň, počas ktorých sa obetujú zvieratá, velebí sa Boh a hádžu sa kamienky ako časť rituálov púte). **Kto by sa poponáhľal v priebehu dvoch dní** (s rituálom hádzania kamienkov a odišiel by v 12. deň mesiaca Zul Hižža miesto 13. dňa do Mekky, kde by ukončil púť), **nedopustí sa hriechu a kto by sa zdržal** (a ukončil púť až na 13. deň), **nedopustí sa** (takisto) **hriechu, to** (že sa nedopustí hriechu) **platí pre toho, kto je bohabojný** (a kto má v úmysle správne vykonať a ukončiť púť). **A bojte sa Boha** (vo všetkom, čo konáte) **a vedzte, že k Nemu** (Bohu) **budete zhromaždení** (a pred Ním sa budete zodpovedať).

204. Medzi ľuďmi sú takí, u ktorých sa ti (Muhammad) **páči, čo hovoria v živote najnižšom** (pozemskom, keď prídu k tebe, preukazujúc svoju oddanosť, bohabojnosť a lásku,

ich reči sú v tomto živote pozemskom plné pokory a dobra, a preto sa ti ich reči páčia), **avšak Boh je svedkom toho, čo je v ich srdciach a že patria k (tvojim) najprotivnejším protivníkom,**

205. A keď (nejaký zo spomenutých pokrytcov v predchádzajúcom verši) **niektorý z nich odíde preč** (od teba, Muhammad), **chodí po zemi, aby na nej šíril skazu a hubil úrodu a potomstvo** (v protiklade s tým, čo od teba počuje a čo Boh prikazuje). **Boh ale nemá rád šírenie skazy.** (2:205)

(2:205): Verše 2:204-205 boli zoslané o mužovi, ktorý žil za čias posla a proroka Muhammada a volal sa Al Achnas Bin Šurejġ Al Saqafi. Ten jedného dňa prišiel k prorokovi a pretvaroval sa pred ním dodržiavaním islamu, bohabojnosťou a peknými slovami o živote a náboženstve a povedal: „Prišiel som, aby som prijal islam a Boh dobre vie, že pravdu hovorím.“ Keď však od proroka odišiel, prešiel popri pôde, na ktorej bola úroda a stádo patriace muslimskej rodine. Úrodu spálil a stádo zarezal, a tým im všetko zničil. Z tohto dôvodu Boh zoslal uvedené verše, aby upozornil proroka, že tento človek patrí medzi jeho najväčších protivníkov, aj keď navonok prejavuje niečo iné. V mnohých prípadoch boli verše Koránu zoslané pri nejakej príležitosti alebo v spojitosti s nejakou udalosťou, čím ľudia omnoho lepšie pochopili ich význam a praktické uplatnenie. Tieto verše ale obsahovali v sebe i všeobecný význam a odkaz, ktorý je možné z nich vyčítať. Predchádzajúce dva verše napríklad upozorňujú tak proroka ako aj muslimov na nebezpečenstvo pokrytcov, ale aj na to, že nestačí sa k islamu len hlásiť a potom konať v príkrom rozpore s tým, čo ukladá. Nasledovať islam znamená aj správať sa podľa neho, čo je vyjadrené v poslednej vete, kde Boh zdôrazňuje, že nemá rád, keď niekto ničí a skazu šíri.

206. A ak by mu (spomenutému mužovi) **bolo povedané: „Boj sa Boha** (a prestaň s tým, čo robíš)“, **jeho pýcha ho privedie k hriešnosti** (a k vychvaľovaniu sa takouto hriešnosťou a čím ďalej tým viac sa v hriešnosti topí). **Peklo mu postačí** (ako dostatočný trest za to, čo konal). **A je to veru zlým miestom odpočinku.**

207. Medzi ľudmi sú i takí (ktorí v Bohu veria), **ktorí by obetovali i svoje duše** (sami seba), **sledujúc Božiu spokojnosť** (zriekli by sa akéhokoľvek osobného cieľa a prospechu a všetko by konali len pre Božiu spokojnosť). **A Boh je zľutujúci k tým, ktorí sú Mu odovzdaní** (žiada od nich len toľko, koľko je v ich silách a neukladá im nič, čo by ich nadmerne zaťažilo).

208. Vy, ktorí ste uverili, prijmite islam (buďte len Bohu oddaní) **všetci** (svojimi slovami, skutkami i srdcom) **a nenasledujte stopy satana** (nekráčajte po jeho stopách). **On (satan) je pre vás zjavným nepriateľom.** (2:208)

(2:208): Podľa výkladov Koránu bol tento verš zoslaný tým židom v Medine, ktorí uverili v posolstvo zoslané poslovi a prorokovi Muhammadovi a ktorí prijali islam za svoje náboženstvo. Ďalej však dodržiavali niektoré zvyky, ktoré im predtým ukladalo židovské náboženstvo. Napríklad svätili sobotu, nejedli ťavie mäso, ani nepili ich mlieko. Opreli sa pritom o to, že islam im dodržiavanie takýchto vecí a zvykov povoľuje a nezakazuje a povedali prorokovi Muhammadovi: „Posol Boží, Tóra je kniha zoslaná Bohom, nechaj nás, aby sme sa ňou riadili vo svojich nočných modlitbách“. Prorok im nič nepovedal, ale Boh zoslal v tejto spojitosti tento verš, v ktorom im hovorí, aby všetci dodržiavali islam v celistvosti a aby sa riadili len tým, čo je v ňom. Boh im v Koráne mnohé veci, ktoré im boli predtým zakázané, povolil, ale niektoré zakázal a v mnohom zmenil ich celkový pohľad na ľudí a život pozemský, preto majú dodržiavať len to, čo je v Koráne a nemali by pulzovať medzi ustanoveniami oboch náboženstiev.

209. Ak by ste skĺzli (a opustili islam a jeho zásady) **potom, ako k vám prišli jasné dôkazy** (že Korán a poznanie v ňom obsiahnuté pochádza od Boha), **vedzte, že Boh je mocný a múdrosťou oplýva.**

210. Čakajú snád' (tí, ktorí odmietali uveriť v posolstvo posla a proroka Muhammada) **už len na to, až príde Boh v tieňoch z mračien a anjeli** (s ním v deň zmŕtvychvstania), **keď bude (celá) vec už rozhodnutá?** (Kto do tej chvíle nebude veriť, už na to neskôr nebude mať možnosť.) **A Bohu náležia všetky veci** (len na ňom bude záležať, ako a kedy o všetkom rozhodne).

211. Spýtaj sa (Muhammad) **synov** (proroka) **Izraela** (jeho potomkov), **koľko sme im dali zjavných znamení** (poukazujúcich na Božiu existenciu, na Jeho vlastnosti, moc a jedinosť, koľko varovaní sme im zoslali, oni ich však vždy brali na ľahkú váhu). **A kto vymení Boží dar** (vieru a správne usmernenie, ktoré by sa mu od Boha dostalo) **potom, ako sa mu dostal** (a ako ho Boh ním obdaril), **ten nech vie** (a uvedomí si), **že Boh je prísny v trestaní.**

212. Tým (v očiach tých), **ktorí odmietli veriť, bol skráslený život najnižší** (pozemský, ktorý žijú a stal sa ich hlavným a jediným cieľom) **a robia si posmech z tých, ktorí uverili** (pretože sa títo veriaci snažili dobro konať, snažili sa správať čestne a konať všetko, čo by ich k Bohu priblížilo, pričom nedbali až do takej veľkej miery ako tí, ktorí odmietali uveriť, na pocty a pôžitky života pozemského, ktorý žili). **Avšak tí, ktorí boli bohobojnými, budú nad nimi** (budú povýšení nad tých, ktorí odmietali uveriť a ktorí sa im posmievali) **v deň zmŕtvychvstania. A Boh dáva, komu chce, bez toho, aby počítal** (bezmedzne, bez toho, aby počítal čo a koľko dáva). (2:212)

(2:212): Posledná veta je odpoveďou na neustále posmechy tých, ktorí odmietali uveriť, keď sa veriacim posmievali a hovorili im: „My máme úctyhodnejšie miesto, viac potomstva a majetkov ako vy“. Pričom sa veriacich pýtali, kde je všetko to dobrodenie a dary, ktoré im Boh sľúbil, keďže sú ešte stále chudobní.

213. Ľudia (spočiatku) **tvorili jedno spoločenstvo.** (Ľudia spočiatku tvorili jedno spoločenstvo, s jednou vierou v jediného Boha, s jedným náboženstvom a s tými istými zásadami a predstavami o živote. Neskôr sa však začali vyvíjať, a tým sa začali odlišovať ich predstavy, názory a viera a vznikli náboženstvá, ktoré sa už líšili od toho pôvodného jednotného náboženstva a jednotné spoločenstvo sa rozdelilo.) **A tak Boh poslal** (k ľuďom) **prorokov ako oznamovateľov radostnej zvesti i ako varovateľov a zoslal dole s nimi Knihu s pravdou** (obsahujúcu pravdu o našom živote a o Bohu), **aby rozhodla medzi ľuďmi o tom, o čom sa sporili** (v predstavách o správnej podobe Boha a náboženstva). **A o nej** (o pôvode a obsahu zoslanej Knihy) **sa sporili len tí** (ľudia), **ktorým bola daná, po tom, ako im prišli jasné dôkazy** (o správnosti poznania, ktoré obsahovala), **a to** (len) **zo vzájomnej nevraživosti** (všetky spory ohľadom poznania obsiahnutého v zoslanej Knihe neboli podnietené pochybnosťami o jej obsahu, ale len vzájomnými spormi a nevraživosťou, ktorá vládla medzi rôznymi skupinami ľudí). **Boh** (preto) **tých, ktorí uverili, svojím povolením správne usmernil k pravde, o ktorej sa sporili** (Boh dal svoje povolenie k tomu, aby boli správne usmernení tí, ktorí v Neho skutočne verili). **A Boh správne usmerní** (toho,) **koho** (Sám) **chce, k ceste rovnej** (k ceste správnej, v ktorej nie sú žiadne vybočenia alebo zahýbania). (2:213)

(2:213): V tomto jednom verši je zosumarizovaný príbeh existencie náboženstva a viery počas celej existencie ľudstva, od Adama až po poverenie posolstvom posledného posla a proroka - Muhammada. Verš nám hovorí o tom, že ľudia spočiatku boli jedným spoločenstvom, vyznávali jedno náboženstvo a uznávali len jedny zásady a jedného jediného Boha. Ľudia sa však začali vyvíjať, a tak sa začali odlišovať aj ich predstavy, názory a viera a vznikli náboženstvá, ktoré sa už líšili od toho pôvodného jednotného náboženstva. Neskôr, keď sa ľudia začali sporiť o tom, ktoré náboženstvo je to pravé, Boh ľuďom poslal svojich prorokov s Knihou, ktorá obsahovala pravdu o viere a náboženstve, o ktorej sa ľudia medzi sebou sporili.

Všetci proroci, ktorí boli vybraní Bohom, prichádzali s jednou jedinou a tou istou pravdou a poznatkami o Bohu. Toto jednotné poznanie má svoj obrovský význam, pretože predstavuje

hlavný prameň, z ktorého ľudia potom čerpajú svoje poznatky o Bohu a zásady svojho náboženstva. Všetci poslovia a proroci v skutočnosti prišli s jednou Knihou. Ide o jednu Knihu, o jedno základné náboženstvo, ktoré stojí na jednej predstave: Jeden jediný Boh, jeden jediný Pán, jeden jediný, kto si zaslúži uctievanie, jedny jediné zásady, ktorými sa má ľudstvo riadiť, aby sa vyvíjalo k lepšiemu. Ostatné detaily a spôsob usporiadania spoločnosti sa už líšia podľa doby a potreby ľudí v čase, v ktorom ten ktorý posol s poslanstvom prišiel. Ľudská spoločnosť sa vyvíja a čím ďalej sa vyvíja, tým sú jej fyzické i duševné potreby väčšie a jej spoločenský život komplikovanejší a viac rozvetvený. Z tohto dôvodu základ každého nebeského náboženstva ostal ten istý, ale pravidlá, ktoré ľudskú spoločnosť riadili, sa líšili. Každý prorok prišiel v skutočnosti s tým istým základom náboženstva, jadro ktorého tvoril jeden a ten istý princíp: princíp absolútnej jednosti Boha. Postupom času však nastáva v takomto náboženstve zlom, a to v momente, keď ho ľudia začnú pozmeňovať, a tak sa v ňom nahromadia rôzne príbehy a čisto ľudské predstavy a túžby, až sa takéto náboženstvo nakoniec úplne alebo čiastočne vzdiali od podoby, v ktorej bolo zoslané. Keď sa toto udeje, prichádza ďalšie poslanstvo, ktoré vráti ľudí k pôvodnej viere, ale pravidlá, ktorými sa majú riadiť jednotlivci i spoločnosť, sú prispôbené dobe, v ktorej bolo toto nové poslanstvo zoslané. Až nakoniec prišiel posol a prorok Muhammad (p.) s náboženstvom, o ktorom Boh povedal, že je už dovŕšením všetkých predchádzajúcich poslanstiev a do dňa zmŕtvychvstania a súdneho dňa je to posledné poslanstvo ľudom zoslané. V tomto poslanstve sú znamenia, ktoré sa budú ľudom postupne odhaľovať a ktoré sú dôkazom toho, že toto poslanstvo pochádza od Boha.

214. Mysleli ste si snád', že vojdete do záhrady rajskej bez toho, aby k vám prišlo niečo (skúšky) podobné tomu, čo prišlo tým (zastihlo tých), ktorí boli (žili) pred vami? Dotkla sa ich (postihla ich) bieda a nešťastie a boli otrásení (od strachu), až (do takej miery, že) posol (Muhammad) a tí (muslimovia), ktorí uverili spolu s ním, povedali: „Kedy (už) príde pomoc a podpora Božia?“ Pomoc a podpora Božia je (už) veru nablízku. (2:214)

(2:214): Boh, nad ktorým vyššieho niet, odkazuje prvým muslimom a hovorí im: „Islam ste prijali, ale nemyslite si, že vojdete do raja bez toho, aby ste boli podrobení skúške podobnej tej, akej boli podrobení tí, ktorí boli a žili pred vami. Postihla ich bieda a nešťastie a triasli sa od strachu. To isté postihne i vás, bieda, nešťastie i veľký strach, až začne prorok i tí spomedzi vás, ktorí uverili, prosiť: „Kedy už príde pomoc Božia?“. Vydržte a majte trpezlivosť, pretože Božia pomoc vám bude čoskoro zoslaná“.

215. Pýtajú sa ťa (Muhammad, muslimovia), čo majú míňať (a rozdávať ako milodary zo svojich majetkov, aká má byť ich výška a komu ich majú rozdávať). Povedz (im odpovedajúc): „Čokoľvek by ste z dobra minuli (a rozdali, aby ste tým získali Božiu spokojnosť), tak dajte rodičom, príbuzným, sirotám, biednym a stiesneným počestným (ktorí sa na cestách dostali do tiesne a ťažkostí). A akékoľvek dobro by ste robili, tak Boh o tom (všetko) vie. (2:215)

(2:215): Prorok Muhammad (požehnanie a mier nech ho sprevádzajú) ohľadom poradia rozdávania milodarov povedal: „Začni sám so sebou, daj sám sebe milodar a staraj sa sám o seba (o svoje potreby), ak by niečo ostalo, tak to daj svojej rodine, ak by ostalo aj potom niečo, tak to daj svojim príbuzným, ak by ostalo i potom niečo, tak to daj ...“.

Z verša Koránu a z výroku proroka Muhammada vyplýva, že človek si má ponechať v prvom rade sebe toľko, koľko potrebuje, aby si tak mohol dopriať i niečo z radostí a dobrôt tohto života. Nemal by však nič preháňať alebo si dopriať nadmerný prepych. Mal by vždy voliť stred všetkých vecí. Keď je už človek sebestačný a mal by niečo navyše, čo by chcel iným dať, nech začne v prvom rade so svojou rodinou, ak by ona nepotrebovala, alebo by spotrebovala len časť toho, čo jej dával, potom nech dá svojim príbuzným a ak by aj tí mali dostatok, tak nech dá sirotám atď.

216. Bol vám predpísaný (muslimovia) boj, i keď sa vám protiví. Môže sa vám však protivíť niečo a pritom je v tom pre vás dobro. (Nepoznáte budúcnosť a preto nemôžete vedieť či práve v tom, čo sa vám protiví, netkvie vaše dobro.) Môže sa vám ale aj niečo zapáčiť a pritom je v tom pre vás zlo (nepoznáte budúcnosť, a preto nemôžete vedieť, čo je pre vás lepšie). A Boh (všetko) vie, ale vy neviete (že keď vám On toto prikázal, dobre vedel, prečo vám to ukladá). (2:216)

(2:216): Tento príkaz bol konkrétne adresovaný muslimom, ktorí žili za čias proroka Muhammada. V prvých rokoch posolstva mali muslimovia zakázané púšťať sa do ozbrojeného konfliktu s kýmkoľvek, a to i napriek tomu, že trápenie a ubližovanie zo strany tých, ktorí odmietali uveriť, bolo veľké. Po emigrácii proroka a muslimov z Mekky do Mediny bolo muslimom už povolené brániť sa proti svojim nepriateľom a tento verš je jedným zo skupiny veršov, ktoré im to povoľujú.

217. Pýtajú sa ťa (Muhammad, tí, ktorí odmietajú uveriť) na posvätný mesiac: „Je v ňom boj (povolený)?“. Povedz (im, odpovedajúc): „Bojovať v ňom je veľká vec (veľkým hriechom), ale bránenie (ľuďom) ísť po ceste, ktorú Boh určil, odmietanie viery v Neho (Boha) a bránenie (ľuďom) vstupu do Posvätnej mešity (v Mekke) a vyhánanie jej ľuďí (muslimov) z nej (z Posvätnej mešity) je u Boha ešte väčšia vec (väčším hriechom)“. A vystaviť (veriaceho) skúške (ktorá vyústi k tomu, že sa veriaci vráti k neviere) je ešte väčšia vec (a horšie u Boha) než zabitie. (Tí, ktorí odmietajú vieru, sa snažili veriacich rôznym mučením, psychickým nátlakom, vyhnanstvom, konfiškáciou majetku a pod. odvrátiť od viery a od cesty, ktorú Boh určil. Boh však v tomto verši oznamuje prorokovi, muslimom i tým, ktorí odmietali uveriť, že odvrátenie veriacich od viery je u Neho väčším hriechom než smrť niekoľkých vojakov v prebiehajúcej vojne, i keď by sa to stalo v mesiacoch, ktoré sa považujú za posvätné a v ktorých by sa ľudská krv nemala prelieváť. Tento verš nadväzuje na predchádzajúci tým, že povoľuje boj v nevyhnutných prípadoch aj v období, v ktorom je to inak zakázané.) A neprestanú (tí z kmeňa Qurejš, ktorí odmietajú uveriť) proti vám (muslimovia) bojovať, až kým vás neodvrátia od vášho náboženstva, ak by mohli (ak by sa im to podarilo). A tí z vás (muslimovia), ktorí by sa odvrátili od svojho náboženstva (od islamu) a zomreli by ako odmietajúci vieru, tých skutky budú márne v živote najnižšom (pozemskom) i živote poslednom (a večnom, ktorý už príde ako posledný a bude trvať naveky). A tí (ktorí sa takto odvrátia) budú obyvateľmi ohňa, budú v ňom naveky. (2:217)

(2:217): Veľkou vecou sa vo verši myslí veľký hriech.

Jedného dňa (bolo to ešte v dobe pred vypuknutím prvej bitky „Bedr“ medzi muslimami a tými z Qurejšu, ktorí odmietali uveriť) prorok Muhammad poslal Abdulláha Bin Žahša na čelo hliadky, ktorá sa skladala z ôsmich muslimov. Dal mu zapečatený list s inštrukciami a prikázal mu, aby ich neotvoril, pokiaľ neuplynú dve noci. Po dvoch nociach Abdulláh otvoril list a našiel v ňom napísané: „Keď si prečítaš tento môj list, chod', až prídeš pod palmu (bola to palma, ktorá sa nachádzala medzi Mekkou a Medinou), sleduj odtiaľ Qurejšovcov (tých z kmeňa Qurejš, ktorí odmietali uveriť a ktorí proti muslimom brojili) a zisti nám ich správy. A nenúť nikoho z tvojich spoločníkov, aby s tebou šiel.“ Keď Abdulláh dočítal prorokov príkaz, povedal: „Počul som a poslúchnem“. Potom povedal svojim spoločníkom: „Posol Boží mi prikázal, aby som šiel k určitej palme, aby som sledoval Qurejšovcov a priniesol mu ich správy. Zakázal mi, aby som nútil niekoho z vás so mnou ísť. Kto chce, nech ide so mnou a kto nie, nech sa vráti. Ja idem. Nato Abdulláh odišiel a s ním i všetci ostatní, nik sa nevrátil. Šli smerom k Hižazu (oblasť nachádzajúca sa v saudskeoarabskej púšti). Po ceste zabúdila ťava dvoch z nich, a tak zaostali za skupinou, pretože ju chceli nájsť a ostatní šiesti pokračovali v ceste. Keď sa hliadka dostala k palme, prešla popri nich karavána patriaca Qurejšovcom, ktorá niesla tovar. Na čele karavány bol Amro Bin Al Hadrami a ďalší traja muži. Hliadka zabila Amra, zajala dvoch, štvrtý ušiel a ukoristila karavánu. Šiesti muslimovia, ktorí tvorili hliadku, si mysleli, že sú v poslednom dni mesiaca Žamáda Al

Áchira, ale v skutočnosti bol už prvý deň nasledujúceho mesiaca, mesiaca Ražab, ktorý bol prvým z mesiacov, ktoré Arabi považovali za posvätné.

Keď sa hliadka vrátila k prorokovi spolu s karavánou a dvoma zajatcami, prorok im povedal: „Neprikázal som vám bojovať v posvätnom mesiaci“ a odmietol prijať zajatcov i karavánu. Keď to prorok Muhammad povedal, účastníci hliadky sa zľakli a nazdávali sa, že sú zatratení. Okrem toho ich odsudzovali i ostatní muslimovia za to, čo urobili. Keď sa to ich nepriatelia - tí z kmeňa Qurejš, ktorí odmietli uveriť, dozvedeli, poslali k prorokovi Muhammadovi svojich poslov. Keď k nemu prišli, spýtali sa ho: „Povolil si boj v posvätnom mesiaci?!“ Nato Boh zoslal svojmu prorokovi tento verš, v ktorom sa hovorí: Pýtajú sa ťa, Muhammad na boj v posvätnom mesiaci, či je povolený, povedz: „Bojovať v posvätnom mesiaci je veľkým hriechom. Ale snaha o násilné bránenie veriacim nasledovať islam a cestu, ktorú im Boh určil, odmietanie viery v Boha, snaha zabrániť muslimom vstup do Posvätnej mešity v Mekke a vyhánanie muslimov z nej (keď museli Mekku opustiť zo strachu pred tými z kmeňa Qurejš, ktorí odmietli uveriť), to všetko je u Boha oveľa väčším hriechom“. Boh ďalej prorokovi, muslimom i tým, ktorí odmietli uveriť, oznamuje, že snaha tých, ktorí odmietli vieru veriacich odvrátiť od viery a cesty, ktorú im Boh určil, je u Boha väčším hriechom než smrť zopár vojakov v prebiehajúcej vojne, i keď by sa to stalo v mesiacoch, ktoré sa považujú za posvätné a v ktorých by sa ľudská krv nemala prelievať. Boh ďalej muslimom odkazuje, že tí z Qurejšu, ktorí odmietajú veriť, neprestanú proti nim bojovať, pokiaľ ich neodvrátia od islamu a pokiaľ budú mať čo i len ten najmenší pocit, že by to mohli dosiahnuť. A kto by sa z vás, muslimovia, odvrátil od islamu a zomrel by ako človek odmietajúci veriť v Boha a v to, čo On zoslal, nech vopred vie, že dobré skutky, ktoré by konal, budú márne v terajšom pozemskom živote, ale i v ďalšom živote, ktorý bude už trvať večne. A takíto ľudia sa stanú obyvateľmi ohňa, v ktorom budú naveky.

218. Tí, ktorí uverili a tí, ktorí emigrovali (z Mekky do Mediny) a usilovali sa (svojimi majetkami a životom svojím) o vec, ktorú Boh určil, tí (skutočne v Boha veria a všetko robia preto, že) dúfajú v Božiu milosť. A Boh je odpúšťajúci a milostivý. (2:218)

(2:218): Potom, ako Boh povolil muslimom boj i v posvätných mesiacoch, pokiaľ sú k tomu nútení a pokiaľ by im bolo bránené v dodržiavaní a praktizovaní ich náboženstva, prorokovi spoločníci, ktorí sa zúčastnili na hliadke, sa spýtali, či za ich snahu a námahu, ktorú na hliadke vynaložili, nedostanú od Boha nejakú odmenu. Nato bol zoslaný tento verš, v ktorom Boh vysvetľuje, že tí muslimovia, ktorí uverili, tí ktorí emigrovali z Mekky, aby si zachovali svoje náboženstvo a bojovali za ochranu tohto náboženstva, sú tí, ktorí skutočne v Boha veria a ktorí dúfajú, že sa im dostane Jeho milosť.

219. Pýtajú sa ťa (Muhammad) na opojné nápoje a na hazardné hry. Povedz (im odpovedajúc): „V oboch spočíva veľký hriech ale i prospech pre ľudí (tak alkohol ako aj hazardné hry majú svoje kladné i záporné stránky), hriech, ktorý v nich spočíva (ich záporné a škodlivé stránky), je však väčší než prospech z nich (preto Korán muslimom prikazuje, aby sa k obom nepribližovali)“. A pýtajú sa ťa (Muhammad), čo majú míňať (a rozdávať zo svojich majetkov na pomoc ostatným), povedz (im odpovedajúc): „Čo máte nazvyš“. Takto vám Boh objasňuje znamenia, azda budete premýšľať (a uvažovať o účele a opodstatnenosti týchto ustanovení) (2:219)

(2:219): Jedného dňa prišli k prorokovi Muhammadovi Omar Bin Al Chattáb, Muáz Bin Žabal' a skupina ďalších muslimov a povedali mu: „Povedz nám, či sú opojné nápoje a hazardné hry povolené, alebo zakázané, pretože ony oberú človeka o rozum a peniaze.“ V tomto období ešte opojné nápoje a hazardné hry neboli zakázané, ale ani nebola nikde v Koráne zmienka o ich povolení. To znamená, že ešte nenastal čas, v ktorom by sa úplne zakázali, pretože spoločnosť na takýto definitívny zákaz ešte nebola pripravená. Ako odpoveď na otázku muslimov Boh zoslal tento verš, v ktorom im objasňuje, že opojné nápoje a hazardné hry majú svoje klady, ale aj záporné stránky a že tie ich záporné stránky prevažujú

nad kladnými. Ide tu v podstate ešte len o určité skryté odporúčanie muslimom, aby sa im vyhýbali, pokiaľ je to možné, čo najviac.

220. O živote najnižšom (pozemskom) i poslednom (a večnom, ktorý príde). (Začiatok verša nadväzuje na poslednú vetu z predchádzajúceho verša: Azda budete premýšľať o tom, čo je pre vás lepšie v živote pozemskom i budúcom, ktorý vás čaká.) **A pýtajú sa ťa (Muhammad) na siroty** (ako sa majú k ich majetku a k ich záležitostiam správať), **povedz** (im odpovedajúc): „**Starat' sa o ich majetok** (a ich záležitosti) **znamená dobro** (nedopustíte sa tým hriechu, ale vykonáte dobrý skutok). **A ak by ste s nimi nažívali** (starali sa o ne, o ich potreby a spravovali by ste ich majetky alebo im pomáhali ich spravovať), **tak sú vašimi bratmi** (sú akoby vašimi bratmi, preto sa k nim správajte vládne a starostlivo tak, ako by ste sa starali o vlastných súrodencov).“ **Boh (dobro) vie, kto skazu chce** (kto má zlý úmysel a chce osirelému škodiť a okradnúť ho) **a kto nápravu** (kto chce preňho dobro a chce mu pomôcť a jeho majetok zveľadiť). **A keby Boh bol chcel, bol by vám všetko sťažil** (bol by vám uložil také povinnosti a obmedzenia vo vzťahu k sirotám i k správe ich majetku, ktoré by vám váš život s nimi veľmi sťažili). **Boh je mocný a múdrosťou oplýva.** (2:220)

(2:220): Boh v Koráne zoslal niekoľko veršov, v ktorých muslimov upozorňuje, aby sa nepribližovali k majetkom sirôt so zlým úmyslom a pohrozil tým, ktorí by sirotám uberali z majetkov alebo by ich oň okrádali. To mnohých muslimov, žijúcich v dome, v ktorom žili siroty, viedlo k tomu, že začali striktné oddelovať svoju potravu od potravy, ktorú mali tieto siroty, svoje majetky od majetku týchto sirôt z obavy pred tým, aby im z toho nevedomky niečo nevzali. Stávalo sa mnohokrát, že takéto osirelé dieťa nezjedlo všetko jedlo, ktoré bolo preň uskladnené, a tak sa pokazilo (pričom si musíme uvedomiť, že jedlo nebolo vždy dostupné, ako je tomu dnes). Muslimov kazenie a marenie takéhoto jedla trápilo, a tak prišli k prorokovi Muhammadovi, aby sa ho spýtali, ako majú tento problém riešiť. Prorok Muhammad čakal, aby mu prišla odpoveď na otázku, ktorú mu muslimovia položili. Ako odpoveď bol zoslaný tento verš, v ktorom Boh muslimom hovorí, že sa majú o siroty starať svedomite a spravovať ich majetok presne tak, ako keby sa starali o svojich súrodencov, to znamená, dávať naň pozor a opatrovať ho. Boh muslimov upozorňuje, že keby bol chcel, bol by im prikázal, aby striktné oddelovali všetko, čo patrí sirotám, od svojich majetkov, čím by im značne sťažil a zneprijemnil život. Boh im ale chce všetko uľahčiť a nie sťažiť, preto nech dbajú na to, aby boli ich vzťahy k sirotám normálne a vyvierajúce z dobra voči nim. V niektorých ďalších veršoch sa konkretizujú určité práva a povinnosti správcov sirotského majetku. Vo verši 4:10 sa napríklad opatrovníkovi alebo správcovi v nevyhnutnej miere povolilo jesť a obstaráť si živobytie z jedla a majetku sirôt, pokiaľ by správca takéhoto majetku bol sám chudobný. Avšak to, čo by si vzal na živobytie z tohto majetku, by neskôr vrátil, pokiaľ by mohol. Ak by však bol stále chudobný, nemusel by nič vracať.

221. Nežente sa (muslimovia) so ženami, ktoré k Bohu pridružujú (niekoho alebo niečo, okrem žien pochádzajúcich z Ľudí Knihy), **pokým sa nestanú veriace (neuveria).** **Veriaca otrokyňa je lepšia** (na to, aby sa stala vašou manželkou a partnerkou) **než taká, ktorá k Bohu pridruhuje, i keď by sa vám (táto pridružujúca) páčila.** **A nedávajte veriace ženy za manželky tým, ktorí k Bohu pridružujú, pokým sa nestanú veriacimi (neuveria).** **Veriaci otrok je lepší** (ako manžel a životný partner pre ženu) **než taký, ktorý k Bohu pridruhuje, i keď by sa vám (takýto pridružujúci) páčil.** **Tí (ktorí k Bohu pridružujú, vás) vyzývajú k ohňu** (pretože sa môže stať, že vás v rámci spolužitia odvrátia od viery, privedú vás k vykonaniu vecí, ktoré sú v rozpore s islamom a celkový život s takýmto manželom nebude pokojný pre rôznosť pováh, presvedčení a názorov na život) **a Boh** (tým, že vás chce takýmto zákazom chrániť pred všetkými týmito možnými problémami, vás) **vyzýva k záhrade rajskej a k odpusteniu na základe Svojho povolenia. I objaňuje (Boh) Svoje znamenia ľudom, azda to budú mať na pamäti.** (2:221)

(2:221): Dôvod zoslania tohto verša spočíval v tom, že jeden muslim za čias proroka Muhammada sa chcel oženiť so ženou, ktorá k Bohu pridružovala rovných a prosil proroka Muhammada, aby mu takéto manželstvo schválil. Boh na to zoslal tento verš, v ktorom muslimom odkazuje, aby takéto manželstvá neuzatvárali.

222. Pýtajú sa ťa (Muhammad) na menštruáciu (na pohlavný styk počas nej), povedz (odpovedajúc): „Spôsobuje ublíženie (žene i mužovi takýto styk počas menštruácie), zdržte sa preto pohlavného styku so ženami po dobu menštruácie a nepribližujte sa k tomu (k praktizovaniu pohlavného styku s nimi), až kým nebudú čisté (po skončení ich menštruácie nepristúpte k pohlavnému styku, kým sa neumyjú). Keď sa očistia, tak k nim pristúpte odtiaľ, odkiaľ vám to Boh prikázal (spôsobom, akým vám Boh prikázal; čo sa tu myslí touto vetou, vysvetľuje okrem iného i nasledujúci verš). Ved' Boh má rád tých, ktorí pokánie činia a má rád tých, ktorí sa očisťujú.“ (2:222)

(2:222): V predislamskej dobe u Arabov prevládal zvyk, ktorý oni prebrali od iných národov a spoločností a ktorý spočíval v tom, že keď sa dostavila menštruácia u ženy, prestali sa s ňou stýkať, jesť, piť, ba dokonca s ňou nebývali v jednom dome, až kým sa jej menštruácia neskončila. Iná skupina Arabov zasa nepoznala žiadne obmedzenie a i v dobe menštruácie so svojimi ženami súložili. Preto sa jedného dňa jeden muslim zvaný Abú El Dahdáh spýtal proroka Muhammada: „Posol Boží, čo máme robiť so ženami, keď sa dostaví ich menštruácia?“. O tom Boh zoslal muslimom tento i nasledujúci verš, v ktorom je napísané: Pýtajú sa ťa, Muhammad, na pohlavný styk so ženami v období ich menštruácie, či je povolený, alebo zakázaný? Povedz: „Je to obdobie nečistoty pre ženu, a preto sa zdržte pohlavného styku so svojimi ženami, až pokým neuplynú toto obdobie, nezastaví sa krvácanie a neočistia sa“. Táto časť verša zdôrazňuje, že počas menštruácie by manželia nemali mať žiadny pohlavný styk, až kým sa krvácanie u ženy nezastaví a ona sa neumyje. V Koráne sa menštruácia ženy berie skôr ako fyziologický proces, nie ako náboženská nečistota. Preto toto obdobie v ničom neovplyvní každodenný život oboch manželov. To znamená, že okrem zákazu pohlavného styku všetko beží ako obyčajne, ani vzájomné dotyky manželov sa nijak neobmedzujú. Boh ďalej pokračuje: Keď sa skončí obdobie menštruácie a ženy sa očistia, potom toto obmedzenie odpadáva. Muž by mal však dbať na to, aby dodržiaval určité pravidlá i pri tomto akte. Medzi ne napríklad patrí zákaz análneho styku, na strane druhej sa vyžadujú prejavy určitej náklonnosti a pochopenia medzi manželmi a iné. Boh pokračuje a žiada od tých muslimov, ktorí konali inak, ako to ustanovil tento verš, aby pokánie učinili za to, čo predtým konali, aby sa očistili a nevracali sa už viac k tomu.

223. Vaše ženy sú ako polia pre vás (ktoré, keď správne oriete, zožnete i dobrú úrodu), prichádzajte preto na svoje pole, kedy chcete a ako chcete (bez akýchkoľvek obmedzení, ktorými ste predtým sami seba obmedzovali, ale súčasne i v rámci zásad islamského náboženstva) a učinite predtým (pred samotným aktom) niečo dobré jeden pre druhého. A bojte sa Boha a vedzte, že sa s Ním stretnete (príde čas, kedy pred ním budete stáť a zodpovedať sa za to, čo konáte). A oznám radostnú zvesť veriacim (o odmene, ktorá ich čaká, keď sa tejto bohabojnosti budú držať). (2:223)

(2:223): Pred príchodom proroka Muhammada (požehnanie a mier nech ho sprevádza) do Mediny, žila v nej popri Araboch aj skupina židov. Nakoľko židia mali Tóru zoslanú Bohom, pokladali sami seba za vlastníkov Písma a boli presvedčení, že majú viac poznatkov a znalostí ako Arabi, ktorí tam žili. Z tohto dôvodu Arabi prebrali mnohé zvyky od nich. Jeden zo zvykov, ktoré si medinskí Arabi osvojili, bol aj spôsob intímneho styku so ženami. Židia totiž pohlavný styk so ženami praktizovali tak, že žena bývala v ležiacej polohe. Židia hovorili, že keby muž súložil so svojou ženou v polohe zozadu, dieťa, ktoré sa z takéhoto styku narodí, bude mať fyzickú vadu. Okrem toho sa židia snažili, aby bola žena počas takéhoto styku čo najviac zakrytá. Arabi v Mekke však praktizovali pohlavný styk so ženami vo všetkých polohách, ktoré v tom čas poznali.

Keď muslimovia emigrovali z Mekky do Mediny, jeden z nich sa oženil so ženou pochádzajúcou z Mediny. Keď však došlo k tomu, že chceli naplniť i intímnu stránku svojho manželského života, manžel sa chcel riadiť zvykmi, ktoré platili v Mekke. Manželka však také niečo odmietala, pretože v Medine bolo zvykom intímny styk so ženami praktizovať len v jednej polohe po ležiacky a so zakrytým telom (podobne, ako to bolo u medinských židov). A tak manželka požiadala manžela, aby dodržal zvyky, ktoré platili v Medine, alebo aby sa jej stránil. Tak to pokračovalo, až kým sa o nich nedopočul prorok Muhammad. Onedlho bol poslovi Muhammadovi zoslaný tento verš, v ktorom Boh porovnáva manželky s dobrou a úrodnou pôdou, ktorá prináša spokojnosť a dobré potomstvo bez ohľadu na to, akou technikou je táto pôda obrábaná. Ďalej muslimom hovorí, že je im dovolené, aby zúrodnili svoj intímny život kedykoľvek, keď budú pociťovať potrebu a v akejkolvek polohe (s výnimkou análneho styku a styku, ktorý by mohol niektorému z manželov ublížiť).

Veta „A učinite predtým (pred samotným aktom) niečo dobré jeden pre druhého“ ukladá manželom povinnosť psychickej i fyzickej prípravy a predohry na takýto intímny styk, aby obaja manželia pocítili z neho pôžitok. Verš sa končí tým, že Boh muslimov upozorňuje na to, aby boli bohobojní vo všetkom, čo konajú.

224. Nečinite prísahu na Boha (ak by ste na Neho prisahali) prekážkou toho, aby ste boli úctiví a bohobojní a aby ste naprávali vzťahy medzi ľuďmi (odprisahanie na Boha, že niečo urobíte, alebo neurobíte, sa nesmie stať prekážkou na ceste k zbožnosti, bohobojnosti a k náprave vzťahov medzi ľuďmi). **A Boh všetko počuje a všetko vie, (2:224)**

(2:224): Jedného dňa muslim zvaný Abdulláh Bin Raváha prisahal na Boha, že sa nebude stýkať s manželom svojej dcéry, že k nemu nevojde nikdy do domu, že sa s ním nebude rozprávať, ani nebude už nikdy udobrovať vzťah medzi ním a jeho manželkou, teda medzi ním a svojou dcérou. Zrejme to bolo v dôsledku nedorozumenia medzi Abdulláhom a manželom jeho dcéry. Abdulláh dodržiaval svoju prísahu a vždy hovoril, že mu neprislúcha porušiť ju. V dôsledku Abdulláhovej prísahy na Boha sa však prestal stýkať s manželom svojej dcéry, čím však porušil jednu zásadu, o dodržiavanie ktorej sa islam zasadzuje, a to dobré vzťahy s príbuznými. Boh preto zoslal tento verš, v ktorom muslimov učí, aby sa prísaha na Boha nestala výhovorkou a prekážkou v konaní dobra, zbožných a bohobojných skutkov alebo v naprávaní vzťahov medzi rozhádanými a znepriatelenými ľuďmi. Ak by mali ľudia preto, aby dodržali svoju prísahu, prestať konať dobro, môžu ju porušiť a takéto porušenie odčiniť spôsobom, ktorý na to islam stanovil. Porušenie prísahy je však u Boha veľmi veľký hriech, takže si treba dávať dobrý pozor, pokiaľ by ju niekto chcel porušiť. Porušenie prísahy je prípustné výlučne v prípadoch, ak by človek svojou prísahou porušil ďalšie podstatné zásady islamu. V tomto prípade je to udržiavanie dobrých vzťahov s príbuznými alebo zlepšovanie vzťahov medzi ľuďmi. Porušenie takejto prísahy však nesmie uškodiť nikomu tretiemu. Prorok Muhammad povedal: „Nemalo by sa prisahať vo veciach, ktoré by viedli k neposlušnosti voči Bohu, ktoré by viedli k prerušeniu vzťahov medzi príbuznými alebo o ktorých by človek nemohol rozhodovať.“

225. Boh vás nebude brať na zodpovednosť za vaše nechcené prísahy, ale vás bude brať na zodpovednosť za to, k čomu sa vaše srdcia rozhodli (mienili a mysleli vážne). **A Boh je odpúšťajúci a má veľkú trpezlivosť. (2:225)**

(2:225): Boh vás nebude volať na zodpovednosť za nedodržanie prísah, ktoré ste nechceli a ktoré ste vyslovili bez toho, aby ste si uvedomovali, že ide o prísahu. V arabskom jazyku ľudia zvykli používať rôzne frázy. Jedna z nich sa napríklad zvykne používať pri ponúkaní jedla hosťom. Ak by niekto hosťa ponúkol jedlom, ale hosť by sa ospravedlnil a odmietol jesť, niektorí hostitelia zvyknú naliehať a pritom používať vety obsahujúce prísahu ako napríklad „Prisahám na Boha, že sa musíš z jedla ponúknuť“. Pokiaľ by sa hosť nakoniec neponúkol, znamenalo by to obvykle nedodržanie prísahy a zhrešenie hostiteľa. Používanie

takýchto viet a prísah sa však už zaužilo ako spôsob prosby, aby hosť jedol. Takže aj keby ju hostiteľ použil, nemyslí tým skutočnú prísahu, ale skôr prosbu. Ľudia takéto frázy poznajú a vedia, že neznamenajú prísahu, ale prosbu, preto ich za prísahu ani nepokladajú, a teda, ak sa nimi hosť neriadi, hostiteľ nezhreší. Za hriech sa však už považuje porušenie takej prísahy, ktorá bola mienená vážne, ako napríklad prísaha na súde, prísahy pri obchodných dohodách, atď. Treba tu zdôrazniť, že podľa Koránu, ak by veriaci človek chcel prisahať, mal by prisahať len na Boha, aby tak jeho prísaha bola mienená vážne a aby ju on aj skutočne dodržal.

226. Tí (muži), ktorí prisahajú, že sa svojich žien nedotknú, nech na nich tieto (ich ženy - manželky) vyčkajú štyri mesiace, ak by sa (manželia) vrátili (ku svojim manželkám počas nich a odvolali svoju prísahu), tak Boh je odpúšťajúci a milostivý (odpustí manželom porušenie takejto prísahy). (2:226)

(2:226): V predislamskom období nemali Arabi obmedzený počet manželiek, muž mohol mať jednu, dve, desať alebo aj sto manželiek. Prevládal i taký zvyk, že keď muž už nechcel žiť so svojou ženou, ale ani nechcel, aby sa s ňu oženil niekto iný, prisahal, že sa jej už nikdy nedotkne, a tak takáto žena bola v situácii, keď fakticky nemala manžela, ale sa nemohla ani vydať, pretože oficiálne bola ešte vydatá. Doba, počas ktorej táto prísaha platila, nebola obmedzená. To znamenalo, že manželka mohla stráviť i celý svoj život v stave, keď fakticky nemala manžela, ale ani nebola rozvedená. Príchodom islamu sa celá situácia zmenila. Počet manželiek, ktoré muslim mohol mať, sa obmedzil len na štyri v tom istom čase. Spomenutá prísaha a jej účinky v manželstve však stále platili až dovtedy, kým nebol zoslaný tento verš, ktorý obmedzil dobu platnosti prísahy manžela, že sa svojej manželky už nedotkne, na štyri mesiace. To znamená, že ak by sa stalo, že manžel odprisahal, že sa svojej manželky už nedotkne, Korán poskytol takejto manželke automatickú ochranu. Ak by manžel svoju prísahu v priebehu štyroch mesiacov neodvolal, tak má manželka právo obrátiť sa na sudcu so žiadosťou o rozvod. Ak by sa ani sudcovi nepodarilo manžela presvedčiť, aby svoju prísahu odvolal, potom má sudca právomoc prinútiť manžela k rozvodu, teda manželstvo na požiadanie manželky ukončiť. Aby sa však prísahy mysleli vážne a nevyslovovali sa nezodpovedne, dotýčny manžel musel odvolanie alebo porušenie prísahy odčiniť, a to spôsobom, ktorý na to Korán stanovil. Bolo to napríklad nakŕmenie desiatich biednych ľudí, alebo ich ošatenie, vykúpenie otroka spod otroctva, atď. (pozri verš 5:89).

227. Ak by sa rozhodli (takíto manželia) pre rozvod, tak (nech majú na pamäti, že) Boh všetko počuje a všetko vie. (2:227)

(2:227): Ak by manžel i po tých štyroch mesiacoch neodvolal svoju prísahu, že sa svojej manželky už nedotkne, a nevrátil sa k nej, podľa niektorých právnych škôl a smerov nastane rozvod manželstva automaticky. Podľa iných právnych škôl a smerov manželka získava titul na to, aby požiadala súd o rozvedenie manželstva, kedy súd dá manželovi ešte možnosť vrátiť sa k svojej manželke. Ak by však návrat odmietol, súd manželstvo rozvedie.

228. Rozvedené ženy majú vyčkať tri cykly. A nie je im dovolené (rozvedeným manželkám), aby zatajovali to, čo Boh stvoril v ich lŕnách (utajovať ŕarchavosť pred manželom), ak veria (takéto ženy) v Boha a v Deň posledný (deň zmŕtvychvstania alebo súdny deň). A ich manželia majú väčšie právo na ich návrat, ak by chceli nápravu uiniť. (Určité čas po rozvode, po dobu uddy, Korán manželom zachováva výlučné právo na to, aby sa k sebe ešte vrátili, pokiaľ by to obaja chceli a snažili sa o nápravu vzájomných vzťahov. Aj z tohto dôvodu by rozvedená manželka nemala zatajovať prípadné tehotenstvo pred manželom.) A majú (manželky) toľko práv, koľko je na nich povinností, podľa dobrej zvyklosti (na tom ktorom mieste a v tom ktorom čase, celý vzťah medzi manželmi by sa však mal zakladať na dobrovoľnosti a malo by sa vylúčiť násilie a donútenie); muži však majú o stupeň viac ako ony (ich manželky). (Boh dal mužom určité vlastnosti, ktorými sa líšia od žien a ktoré ich v určitom smere zvyhodňujú, ale zároveň sa zvyšuje miera zodpovednosti

muža, okrem toho majú muži o jedno oprávnenie viac než ženy, čo spočíva v tom, že manžel má právo uskutočniť rozvod mimosúdne) **A Boh je mocný a oplýva múdrosťou.** (2:228)

(2:228): Ak by došlo k rozvodu medzi manželmi, Korán určil ochrannú dobu - dobu uddy, počas ktorej je možné uskutočnený rozvod zrušiť. Počas tejto doby (uddy) je možné, aby sa manželia k sebe vrátili bez potreby uzavretia nového sobáša. Počítanie času v dobe zoslania verša bolo rôzne. V niektorých oblastiach sa riadili lunárnym kalendárom, inde zasa počítali čas inak, existovali teda mnohé spôsoby počítania času. Korán možno preto volí jednotnú časovú mierku, ktorá ostáva nemenná na akomkoľvek mieste alebo v akomkoľvek čase. Rozhodujúcimi pre výpočet začiatku a konca ochrannej doby sa stali menštruačné cykly ženy, teda jednej zo strán, ktorej sa rozvod najviac týkal. Ochranná doba, ako hovorí verš, sa končí uplynutím troch menštruačných cyklov dotknutej ženy - rozvedenej manželky. Počas tejto ochrannej doby sa rozvedená žena nemôže vydať a rozvedené manželstvo môže byť kedykoľvek obnovené so súhlasom muža a ženy, teda rozvod môže byť odvolaný. Po uplynutí ochrannej doby sa síce rozvedení manželia k sebe môžu znova vrátiť, ale musia už uzavrieť nové manželstvo a stanoviť nové podmienky takéhoto manželstva. (Môžu si dohodnúť tvrdšie podmienky alebo postihy v prípade zopakovania sa sporu, ktorý viedol k rozvodu prvého manželstva). Ak by sa stalo, že by žena zistila ťarchavosť v priebehu ochrannej doby, je povinná oznámiť to manželovi, s ktorým sa rozviedla. Je to i snaha o zachovanie rodiny, pretože sa môže stať, že takéto dieťa by vyriešilo spory medzi rozvedenými manželmi a primälo by ich k zrušeniu rozvodu a návratu k sebe. Vzťahy medzi manželmi by sa ozdravili a dieťa by netrpelo, že sa narodilo v rozvedenom manželstve. Verš ďalej ustanovuje dôležitú zásadu adresovanú rodičom a príbuzným rozvedených manželov. Neraz sa totiž stávalo, že sa rozvedení manželia chceli k sebe vrátiť, avšak odmietavý postoj rodičov a príbuzných k takémuto návratu to nakoniec znemožnil. Preto Korán takýmto rodičom prikazuje, aby rozvedeným manželom nestáli v ceste k návratu do manželstva, pokiaľ by to obaja mienili vážne a úprimne. Verš sa venoval aj problematike práv a povinností manželov v rámci manželstva. Deklaruje v prvom rade skutočnosť, že ich vzťahy sa majú riadiť zásadou dobrovoľnosti, a nie násilím. Deklaruje, že obaja manželia majú toľko práv jeden voči druhému, koľko povinností sa od nich vyžaduje. To znamená, že manželia si musia rozdeliť úlohy v domácnosti, napríklad žena sa stará o domácnosť a muž pracuje mimo nej. Všetko závisí od toho, ako sa obaja dohodnú a čo si prirodzeným spôsobom rozdelia. Od takejto dohody a jej rešpektovaní potom závisí existencia manželstva a jeho zotrvanie. Boh dal mužom určité vlastnosti, ktorými sa líšia od žien a ktoré ich v určitom smere zvýhodňujú, ale zároveň sa zvyšuje miera zodpovednosti muža za rozhodnutia, ktoré sú mu zverené. Korán okrem toho manželovi dáva o jedno oprávnenie viac než manželke. Manžel má oprávnenie rozviesť sa s manželkou i mimosúdnou cestou a takisto mimosúdnou cestou takýto rozvod počas ochrannej doby zrušiť. Manželka o rozvod môže požiadať len súdnou cestou. Svojím spôsobom je toto ustanovenie určitou ochranou pre ženu z hľadiska majetkových vzťahov a ich vysporiadania a v určitom smere i ochranným opatrením pre deti a ich výchovu. Niektoré výklady ale vetu „muži však majú o stupeň viac ako ony“ vykladajú tak, že muži majú o jednu prirodzenú vlastnosť viac než ženy a tou je určitá fyzická a psychická odlišnosť mužov od žien, ktorá činí mužov pri všeobecnom spravovaní záležitostí rodiny lepšími správcami. Boh v závere verša pripomína ľuďom, že je mocný a má nekonečnú múdrosť a všetko, čo im ukladá, je nakoniec v ich prospech.

229. Rozvod (medzi tými istými manželmi) **je povolený dvakrát. Potom buď si ich** (manželia, manželky) **ponecháte podľa dobrej zvyklosti** (a budete spolu spokojne a dobre nažívať), **alebo ich uvoľníte z manželského zväzku s dobrým úmyslom** (nie preto, aby ste im uškodili alebo aby ste ich obrali o niečo z ich majetku, atď.). **A nie je vám** (manželia) **dovolené, aby ste vzali niečo z toho, čo ste im** (svojim manželkám) **dali** (darovali); **jedine ak by sa obaja** (manželia) **obávali, že nedodržia hranice Bohom určené** (Výnimku z

uvedených zásad tvorí len prípad, ak by sa manželia báli, že pokiaľ by ich dodržali, porušili by hranice, ktoré Boh správaniu a spolužitiu manželov stanovil). **Ak by ste sa obávali** (vy, ktorí by ste boli opatrovníkmi alebo zástupcami takýchto žien), **že** (obaja manželia) **nedodržia hranice Bohom určené** (ak by spoločne ostali v manželstve), **tak nie je pre nich** (pre manželov) **hriechom to, ak by sa ona** (manželka) **vykúpila** (nie je hriechom, ak by sa manželka vzdala časti toho, čo od manžela dostala alebo mala dostať ako náhradu za to, že žiada od neho rozvod a rozchádza sa s ním). **To sú hranice Bohom určené, tak ich neprekračujte. A kto prekročí hranice Bohom určené, to je ten, kto sa krivdy dopúšťa** (každý, kto by tieto hranice prekročil, sa dopúšťa krivdy). (2:229)

(2:229): Na pochopenie významu verša musíme poznať udalosti, ktoré sprevádzali jeho zoslanie. Inštitút zrušenia alebo odvolania rozvodu bol známy u Arabov ešte pred tým, než Boh poveril posla a proroka Muhammada posolstvom. Možnosti uskutočnenia rozvodu i jeho zrušenia boli však neobmedzené. To znamená, že manžel sa mohol so svojou manželkou rozviesť aj stokrát a vždy pred uplynutím doby uddy (ochrannej doby), rozvod zrušiť a manželku znova zaviazať manželstvom, atď. Podľa toho, ako to z udalostí pred zoslaním tohto verša vyplýva, ak by sa bol manžel rozhodol rozvod zrušiť, manželka by sa bola musela k manželovi vrátiť bez ohľadu na to, či s tým súhlasila, alebo nie. Raz sa jeden manžel rozviedol so svojou manželkou a vyčkal, kým sa priblíži koniec doby uddy. Tesne pred jej uplynutím rozvod zrušil a svojej manželke povedal: „Prisahám na Boha, nevrátiš sa ku mne, ale ani sa ma nikdy nezbavíš“. Manžel tým myslel, že sa s manželkou po každý raz rozvedie a keď sa bude blížiť koniec doby uddy (ochrannej doby), rozvod zruší. Nato bol zoslaný tento verš, v ktorom Boh muslimom určuje, že rozvod a jeho zrušenie sa pripúšťa len dvakrát. Ak by sa manžel s manželkou rozviedol po tretíkrát, takýto rozvod sa stáva absolútnym bez možnosti jeho zrušenia. Ak by sa niekto so svojou manželkou rozviedol dvakrát a dvakrát rozvod odvolal, potom sa už musí definitívne rozhodnúť, či s manželkou zotrvá v dobrom spoločnom živote, alebo sa s ňou rozíde a uvoľní ju z manželského zväzku bez toho, aby sa voči nej dopustil akejkoľvek krivdy. Majetok, ktorý manžel svojej manželke dá, napríklad veno, rôzne dary počas manželstva a iné, ostáva majetkom manželky počas manželstva i v prípade jeho zániku a manžel bez manželkinho súhlasu s ním nesmie v nijakej forme nakladať. Existuje však aj výnimka zo zásady, ktorá hovorí, že manžel nesmie vziať od manželky nič z toho, čo jej daroval. Ide o prípad, keď sa manželka rozhodne, že už v manželstve nechce zotrvať, ak pocíti, že zotrvaním v tomto manželstve by sa dopustila hriechu, alebo by nedokázala byť pre svojho manžela dobrou manželkou, a tak požiada manžela alebo súd, aby manželstvo rozviedol. Keďže v tomto prípade manželka spôsobila rozbitie alebo rozvod manželstva, manžel má právo na to, aby si po dohode s manželkou vzal späť časť toho, čo jej daroval alebo dokonca i všetko. Závisí to od dĺžky trvania manželstva a od dohody týchto manželov, resp. manžela a osoby, ktorú manželka poverí vyjednávaním s manželom. Je to určité odškodnenie pre manžela za ublíženie, alebo prípadnú potupu, ktorú mu mohla manželka svojím konaním spôsobiť. Ibn Abbás, jeden z prorokových spoločníkov, uviedol, že prvá žena, ktorá sa v islame rozviedla na vlastnú žiadosť, bola sestra Abdulláha Bin Ubejja, a to vtedy, keď prišla k prorokovi Muhammadovi a povedala mu: „Posol Boží, už nikdy nič nespojím moju hlavu s hlavou môjho manžela (myslela tým, že už nikdy nechce byť so svojím manželom). Keď som zdvihla záves v dome, videla som, ako prichádza v sprievode mužov a on mal spomedzi nich najtmavšiu farbu pleti, mal najnižšiu postavu a najškaredšiu tvár.“ Jej manžel nato povedal: „Posol Boží, dal som jej to najlepšie z môjho majetku: záhradu, ktorú som vlastnil (a teraz žiada o rozvod). Ak by mi ju vrátila, tak s rozvodom súhlasím.“ Prorok sa manželky spýtal: „Čo hovoríš?“ Odpovedala: „Vrátim mu ju a ak by chcel, ešte mu aj pridám.“ Ibn Abbás povedal: „A tak ich prorok rozlúčil.“

230. Ak by sa (manžel) **s ňou** (manželkou) **rozviedol, tak mu** (manželovi) **nebude** (manželka znova) **dovolená** (nebude sa môcť vrátiť k nej alebo uzavrieť nové manželstvo),

pokiaľ sa (manželka) nevydá za iného muža. Ak by sa s ňou (i tento nový manžel) rozviedol, tak nie je pre nich (pre manželku a bývalého prvého manžela) hriechom, aby sa k sebe znova vrátili (znova vstúpili v manželský zväzok), pokiaľ by si mysleli, že budú dodržiavať hranice Bohom určené. To sú hranice Bohom určené, objasňuje ich (Boh) ľudom, ktorí vedia (čoho by sa mali vyvarovať). (2:230)

(2:230): V predchádzajúcom verši sa hovorí, že odvolanie rozvodu sa povoľuje dvakrát. V tomto verši sa ďalej hovorí, že ak by sa manžel s manželkou ešte raz, t.j. po tretíkrát rozviedol, nastáva už absolútny a definitívny rozvod bez možnosti jeho odvolania alebo zrušenia. Tu platí pravidlo, že aj keby sa obaja chceli k sebe vrátiť uzavretím nového manželstva, nie je to možné. Najprv bývalá manželka musí skúsiť manželstvo s iným mužom, spoznať odlišný manželský život, a tak posúdiť výhody a nevýhody oboch manželstiev. Je už na nej, či sa rozhodne v novom manželstve pokračovať a zabudnúť na svojho bývalého manžela, alebo či usúdi, že jej prvé manželstvo bolo skutočne omnoho lepšie a požiada o rozvod. Ak by sa rozviedla s druhým manželom a usúdila by, že by sa chcela vrátiť k prvému manželovi a že by boli tentoraz k sebe omnoho zhovievavejší a dokázali by už dodržiavať zásady manželského spolunažívania, ktoré Boh uložil, tak sa k sebe môžu vrátiť. Toto sú hranice a zásady, ktoré Boh objasňuje tým ľuďom, ktorí vedia a dokážu pochopiť, že to, čo im Boh uložil, je len pre ich dobro.

231. Ak by ste sa rozviedli (manželia) so ženami (so svojimi manželkami) a ony (tieto manželky) by dosiahli im stanovenú lehotu (blížili by sa ku koncu ochrannej doby - uddy), tak ich podržte podľa dobrej zvyklosti (zotrvať s nimi v manželstve s dobrými úmyslami), alebo ich uvoľnite (z manželského zväzku) podľa dobrej zvyklosti (platnej na tom ktorom mieste a v tom ktorom čase). A nedržte ich v manželstve (len preto), aby ste im uškodili a voči nim mieru prekročili. A kto by tak konal, ten krivdí svojej duši. A neberte si Božie znamenia na posmech (tým, že budete ignorovať to, čo vám Boh ukladá) a spomeňte si na dar Boží vám daný a na to, čo vám (Boh) zoslal z Knihy a z múdrosti, aby vás tým poučil (zoslal vám také zásady, ktoré vám umožnia žiť čo najlepšie v živote pozemskom a čo vám zabezpečí dobrý život i v živote posmrtnom). A bojte sa Boha (dajte si pozor, aby ste si nevyslúžili Jeho hnev) a vedzte, že Boh o všetkom (čo robíte) vie. (2:231)

(2:231): Verš je adresovaný manželom a hovorí: Ak by ste sa rozviedli so svojimi manželkami a doba ich uddy by sa blížila ku koncu, tak sa rozhodnite, či rozvod zrušíte a budete s nimi pokračovať v dobrom manželskom živote, alebo ich od manželského zväzku oslobodíte a každý z vás pôjde svojou cestou. Ďalej verš manželov upozorňuje, aby nikdy nepristúpili k odvolaniu rozvodu len preto, aby manželke ublížili, pretože by sa dopustili obrovskej krivdy voči nej i sami voči sebe. Islam síce možnosť odvolania rozvodu ohraničil na dvakrát, ale doba od prvého rozvodu až k poslednému tretiemu rozvodu by mohla trvať približne šesť mesiacov a možno i viac. Boh na to muslimov upozorňuje i preto, že aj keď sa k odvolaniu rozvodu vyžaduje súhlas oboch rozvedených manželov, manželka, netušiac o zlých úmysloch svojho manžela, by mohla po prvýkrát i po druhýkrát súhlasiť s odvolaním rozvodu, a tým by sa jej utrpenie z rozvodu ešte znásobilo. Boh vo verši pokračuje a hovorí, že kto by dal súhlas na zrušenie, resp. odvolanie rozvodu len preto, aby svojej manželke ublížil a predĺžil dobu jej uvoľnenia sa z takéhoto manželstva, ten krivdí sám sebe, pretože porušuje Božie príkazy. Boh pripomína manželom, aby ustanovenia, ktoré im zoslal, brali vážne a aby ich nebrali s ľahostajnosťou a nech si spomenú na Božie dary, na to, čo im On zoslal v Knihe, na múdrosti a poznania, aby ľudí tým poučil a ukázal im, čo je správne a čo nie. Verš v závere pripomína manželom, aby sa Boha báli vo všetkom, čo konajú a nech majú stále pred očami, že Boh o všetkom vie.

232. Ak by ste sa rozviedli (manželia) so ženami (svojimi manželkami) a ony by dosiahli im stanovenú lehotu (koniec ochrannej doby - uddy), tak im (adresátmi sú opatrovníci alebo zástupcovia týchto žien) nebráňte, aby sa znova vydali za svojich bývalých manželov, ak

by dospeli k vzájomnej spokojnosti (udobrili sa a rozhodli sa, že budú spolu žiť) **podľa dobrej zvyklosti** (ktorá platí a nie je v rozpore s islamom). **Toto poučenie je určené pre toho z vás, kto verí v Boha a v Deň posledný** (deň zmŕtvychvstania alebo v súdny deň, ktorý sa za posledný deň v Koráne označuje zrejme preto, že sa začína tam, kde sa končí posledný deň v živote pozemskom). **To** (takto sa zachovať) **je cnostnejšie pre vás a čistejšie** (zo všetkých hľadísk). **A Boh vie** (čo je pre vás čistejšie) **a vy nevíete** (v čom spočíva skutočné dobro a spravodlivosť). (2:232)

(2:232): Jedného dňa za čias proroka Muhammada (požehnanie a mier nech ho sprevádzajú) Maqal Bin Jesár (jeden z radov muslimov) vydal svoju sestru za istého muža, muslima. Manželia spolu žili, avšak po čase sa manžel rozviedol so svojou manželkou a uplynula i ochranná doba bez toho, aby rozvod odvolal, takže rozvod sa stal absolútne platným. Po čase však obaja rozvedení manželia oľutovali, že sa rozviedli a zatúžili vrátiť sa k sebe. Muž sa preto pobral a šiel za bratom svojej bývalej manželky a požiadal ho, aby dal súhlas k tomu, aby sa s ňou znova oženil. Maqal však bývalému manželovi svojej sestry povedal: „Ty nezbedník, syn nezbedníka! Bol som k tebe štedrý a súhlasil som, aby sa moja sestra stala tvojou manželkou, ale ty si sa s ňou rozviedol. Prísahám na Boha, nevráti sa k tebe už nikdy viac.“ O tom bol zoslaný tento verš, ktorý zakladá ďalšie z ustanovení Koránu vzťahujúcich sa na inštitút manželstva. Aj napriek tomu, že islam vyžaduje, aby mala žena pri uzatváraní manželstva zástupcu, ktorý za ňu dojedná všetky náležitosti predmanželskej zmluvy, posledné slovo vždy dáva jej. Ak by sa preto takýto zástupca postavil proti uzatvoreniu tohto sobáša alebo by konal proti nemu, žena má právo obrátiť sa na súd, aby jej ustanovil nového zástupcu, alebo aby sobáš povolil. Niektoré právne školy však dávajú možnosť žene, aby sa vydala aj bez zástupcu, pokiaľ by bola dostatočne zrelá a vyspelá, aby všetko bez jeho pomoci zvládla.

Keď Maqal počul verš, povedal: „Počul som Pána svojho a poslušnem Ho“. Potom zavolať bývalého manžela svojej sestry a povedal mu: „Dám ti ju za manželku a budem k tebe štedrý ..“

233. Matky majú kŕmiť svoje deti celé dva roky; to platí pre toho, kto by chcel dovŕšiť kojenie. A ten, komu sa narodili tieto deti (otec týchto detí alebo kto ho zastupuje) **má povinnosť zabezpečiť im** (matkám týchto detí) **potravu a ošatenie podľa dobrej zvyklosti** (zabezpečiť matke, ktorá kŕmí svoje deti, počas obdobia kojenia všetko, čo potrebuje ona i dieťa podľa dobrej zvyklosti v tej ktorej krajine). **Žiadnej duši nie je uložené nič iné než to, čo zvládne** (každý má plniť túto povinnosť len potiaľ, pokiaľ vládze). **Nesmie byť poškodená** (žiadna) **matka dieťaťom svojím** (nesmie byť na ňu vyvíjaný nátlak, aby prijala určité nevhodné podmienky a pod.), **ale ani ten** (muž), **komu sa dieťa narodilo**, (nesmie byť poškodený) **dieťaťom svojím**. (Je tu vyjadrený všeobecný zákaz používať deti ako prostriedok na ubližovanie a nátlaku voči ktorémukoľvek z rodičov.) **Pre dediča platí to isté** (tá istá zásada). **Ak by ale obaja** (muž aj žena) **ho** (dieťa) **chceli odstaviť od kojenia** (predčasne ukončiť dobu jeho kojenia) **po vzájomnej dohode a porade, tak nezhrešia** (doba prirodzeného kojenia sa môže predčasne ukončiť, ale za podmienky, že sa obaja bez nátlaku na tom dohodli). **A ak by ste si chceli vziať dojku pre vaše deti, tak nezhrešíte, pokiaľ jej odovzdáte, čo ste sľúbili** (odmeny, ktorú ste sľúbili) **podľa dobrej zvyklosti** (s dobrým srdcom bez toho, aby ste ju ukrátili o niečo alebo ju za to ponížovali). **A obávajte sa Boha a vedzte, že Boh vidí všetko, čo konáte.** (2:233)

(2:233): Uvedený verš stanovuje, že doba kojenia dieťaťa a povinnej starostlivosti matky oň je dva roky; to platí pre tých, ktorí chcú, aby sa ich dieťaťu dostala úplná starostlivosť matky počas tohto obdobia. Boh uložil povinnosť kojenia a starostlivosti o dieťa matke, na strane druhej však nenechal celé bremeno na jej pleciach a zaviazal toho, komu sa dieťa narodilo, k nie menej dôležitej povinnosti, ktorá spočíva v starostlivosti o dieťa a o jeho matku tým, že im zabezpečí potravu a ošatenie a bude sa k nim dobre správať. Tieto povinnosti však Boh

obom uložil v medziach toho, čo zvládnu a znesú. Verš použil konštrukciu „ten, komu sa narodili tieto deti“, aby tým vyjadril skutočnosť, že nie vždy je zodpovedný za opateru a finančné zabezpečenie otec dieťaťa, ale môže to byť napríklad aj starý otec, strýko alebo opatrovník v prípade smrti otca. Verš pokračuje a ustanovuje ďalšiu dôležitú zásadu spočívajúcu v tom, že nik z rodičov alebo tretia osoba by nemala dieťa použiť ako zámienku pre poškodenie alebo ublíženie tomu druhému. Ani otec by nemal využiť city a lásku matky voči dieťaťu, aby ju tým vydieral a vynútil si napríklad vzdanie sa práva na výživné, ale na strane druhej ani matka by nemala využívať cit a lásku otca k svojmu dieťaťu a nemala by ho nadmieru zaťažovať svojimi požiadavkami. Všetky uvedené zásady sa v prípade smrti otca vzťahujú aj na jeho dediča, to znamená, že ak by otec zomrel, dedič otca je povinný matku i dieťa namiesto otca zaopatrovať. Právo dieťaťa i matky ostáva tak zachované. Ďalej Boh stanovuje výnimku zo zásady, že matka má koiť a starať sa o svoje dieťa, až kým dieťa nedosiahne dva roky. Výnimka spočíva v tom, že ak by sa matka a otec alebo matka a dedič dohodli na tom, že dieťa odstavia od kojenia ešte skôr, ako dovŕši dva roky, nezhršia. Podmienkou takéhoto odstavenia však musí byť sledovanie prospechu dieťaťa, ako je napríklad odstavenie zo zdravotných dôvodov. Ďalšia zásada spočíva v tom, že ak by sa otec s matkou nedohodli ohľadom kojenia dieťaťa, otec si môže prenajať dojku, ktorá by sa o dieťa starala s tým, že on sa k nej bude správať dobre a dá jej včas celú odmenu, ktorú jej za jej prácu sľúbil. To by sa malo v konečnom dôsledku pozitívne prejavovať na dieťati a na jej starostlivosti oň. Verš sa končí tým, že Boh ľuďom pripomína, aby ráтали s tým, že On vidí všetko, čo konajú a ako zmýšľajú, tak nech si dajú pozor a neprekračujú medze toho, čo určil.

234. Tí z vás, ktorí umrú a zanechajú po sebe manželky, tie nech vyčkajú (dajú si čas na oddych a zacelenie rany zo straty manžela, a to na dobu) **štyri mesiace a desať dní** (počas tejto doby sa nesmú vydať). **Keď dokončia** (vdovy, túto) **im stanovenú lehotu, tak nezhršite** (vy, ktorí sa o takúto vdovu po smrti ich manžela staráte) **za to, čo urobili sami so sebou podľa dobrej zvyklosti** (ak by sa takáto vdova znova vydala). **A Boh o tom, čo konáte, dobre vie.** (2:234)

(2:234): Verš sa zaoberá otázkou ochrannej doby - uddy, ktorú by mala manželka dodržať po smrti svojho manžela a hovorí: Ak niektorí muži z vašich radov, muslimovia, zomrú a zanechajú po sebe manželky, nech tieto vyčkajú štyri mesiace a desať dní, t.j. dobu, počas ktorej sa nesmú vydať, zdobiť sa alebo okrášľovať, vychádzať v noci z domu a majú ostať v manželskom dome. Ide tu o ochranné opatrenie pre prípad, že by vdova bola tehotná so svojim zosnulým manželom. Po takejto dobe by sa totiž už ukázalo, či je vdova tehotná, alebo nie. Musíme si uvedomiť dôležitý fakt spočívajúci v tom, že až donedávna nebolo vo všeobecnosti možné zistiť, kto je otcom dieťaťa, pokiaľ by matka, nemuslimka, mala styk s viac ako s jedným mužom v tom istom čase. Preto bolo dôležité aj kvôli príbuzenským a dedičským vzťahom vedieť, kto je otcom narodeného dieťaťa. Pre tehotné ženy je tiež stanovená ochranná doba - udda, ktorá má ale inú dĺžku. U tehotnej ženy sa ochranná doba končí pôrodom. Až po pôrode alebo potrate sa môže znova vydať (pozri verš 65:4). Keď sa ochranná doba skončí, všetko sa vracia do normálnych koľají, t.j. všetky obmedzenia, ktoré platili v ochrannej dobe, odpadajú. Verš okrem obmedzení, ktoré pre ochrannú dobu určuje, zakotvuje pre vdovu podstatné a veľmi dôležité práva. Zakotvuje právo vdovy ďalej bývať v dome, v ktorom žila so svojim zosnulým manželom a právo na finančné zabezpečenie aspoň v najnutnejšej miere v dobe najväčšieho smútku za zosnulým manželom.

V dobe pred islamom sa žena, ktorej manžel zomrel, stretávala s veľkým neporozumením a s ťažkosťami zo strany svojej rodiny, zo strany rodiny zosnulého manžela, ale aj zo strany spoločnosti ako takej. V tej dobe u Arabov platilo, že keď manžel zomrel, vdova musela bývať vo veľmi zlých podmienkach, obliekať si najhoršie šaty, nesmela sa zdobiť, používať dobré vône alebo sa z niečoho radovať po dobu jedného roka od smrti manžela. Po roku musela opustiť miesto, kde bývala a vykonať niekoľko nezmyselných rituálov, ako napríklad

nasadnúť na somára, barana alebo kozu. Príchodom islamu boli všetky tieto nezmyselné rituály zrušené.

235. I nezhrešíte (muži) tým, ak by ste naznačili ženám (vdovám uvedeným v predchádzajúcom verši) možnosť sobáša (s nimi po uplynutí ochrannej doby) alebo by ste to (takýto zámer) vo svojich dušiach skrývali. Boh vie, že ich budete spomínať (a o nich premýšľať, nech tak je, ak je váš úmysel dobrý), nedohovárajte sa ale s nimi tajne (na uzatvorenie sobáša), jedine že by ste povedali slová dobré (nepristupujte k tomu, že by ste si pred uplynutím ochrannej doby dohodli s takýmito vdovami tajne náležitosti sobáša). A neodhodlávajte sa k uzavretiu manželského zväzku, pokiaľ neuplynie stanovená lehota (ochranná doba). A vedzte, že Boh vie, čo je vo vašich dušiach (o čom premýšľate a aké sú vaše zámery), tak sa majte pred Ním (Bohom) na pozore (aby ste sa nedopustili nejakého prehrešku). A vedzte, že Boh je odpúšťajúci a má veľkú trpezlivosť'. (2:235)

(2:235): Nezhrešíte, muslimovia, ak by ste ženám, ktorých manželia zomreli, ešte pred uplynutím ochrannej doby - uddy naznačili, že by ste sa s nimi neskôr oženili. Nesmie pritom ísť o jasnú žiadosť alebo o získanie súhlasu na sobáš, ale len o náznak možnosti jeho uzavretia. Touto zásadou sa do veľkej miery zohľadňujú city, smútok a psychický stav vdovy, kedy je možno ešte stále otrasená smrťou svojho manžela a žiadosť o sobáš by ju mohla ešte viac zarmútiť alebo by sa jej človek, ktorý by o to otvorene požiadal, sprivil. Boh ďalej pokračuje a dodáva, že nezhreší ani ten, kto v sebe skrýva zámer túto vdovu po uplynutí ochrannej doby - uddy požiadať o ruku. Boh vie, že ak by sa mužovi takáto žena zapáčila, bude o nej neustále premýšľať. Keďže pocit lásky Boh do človeka vložil od narodenia, nezakázal mu takýto pocit zaľúbenosti prežívať, ale ho formoval spôsobom, aby ostal čistým a nepoškvrneným. Ďalej Boh upresňuje, že muž by sa mal vyhýbať žiadosti o sobáš s takouto vdovou nielen verejne, ale i v tajnosti. Ďalšia veta upozorňuje mužov i ženy, aby nepristúpili k uzavretiu manželského zväzku napríklad v tichosti a tajnosti, pokiaľ neuplynie doba, ktorú na to Boh stanovil. Boh vie, o čom každý z nás premýšľa a čo sa v ňom odohráva, preto si to treba uvedomovať a neporušovať, čo On stanovil.

236. Nezhrešíte, ak by ste sa rozviedli so ženami (ešte) predtým, než by ste sa ich dotkli alebo pre ne určili povinné plnenie (povinným plnením sa myslí veno, ktoré Boh určil ako dar ženicha neveste). A obdarujte ich (manželky, s ktorými sa rozvádzate, pokiaľ by ste im neboli ešte veno určili), bohatý podľa svojich možností a chudobný podľa svojich možností, obdarením podľa dobrej zvyklosti (a s dobrým úmyslom). (Účelom obdarenia je aj to, aby sa zachovali pokiaľ je to možné, dobré vzťahy medzi rozvádžajúcimi sa manželmi a ich rodinami.) Je to povinnosť pre tých, ktorí dobro činia, (2:236)

(2:236): Povinným plnením sa vo verši myslí veno. Prichádzame k ďalšiemu ustanoveniu týkajúceho sa rozvodu. Pred zoslaním tohto verša prorok Muhammad (požehnanie a mier nech ho sprevádzajú) zakázal muslimom vstúpiť do manželstva len pre samotný pôžitok. Ak chcú vstúpiť do manželstva, má to byť s úmyslom chrániť sa pred tým, čo Boh zakázal, t.j. pred mimomanželským intímnyim stykom a s úmyslom získať pre seba partnera, žiť s ním a založiť si rodinu. Z tohto dôvodu si muslimovia mysleli, že ten, kto by sa oženil a onedlho by sa rozviedol, dopustil by sa hriechu. Boh však zoslal tento i nasledujúci verš, v ktorom objasňuje, že ten, kto nemal v úmysle uzavrieť sobáš len pre uspokojenie túžby, ktorá sa v ňom prebudila, nezhreší, ak sa z nejakého dôvodu po čase rozvedie. Verš rieši aj situáciu, ak by sa niekto so svojou manželkou rozviedol ešte predtým, než by mal s ňou pohlavný styk a predtým, než by jej určil veno. Podľa ustanovení islamu každá žena, ktorá sa vydá, musí dostať od svojho manžela určitý dar, hodnota ktorého sa mení podľa oblasti a zvykov tej ktorej časti sveta (môže ísť o väčší dar, alebo len o dar symbolický). Ak by teda došlo k rozvodu takéhoto manželstva, je povinnosťou manžela, aby manželku niečím obdaril s dobrým úmyslom a s pocitom, že jej podaruje aspoň niečo, čo nezanechá v jej srdci žiaľ alebo ľútosť z ich rozchodu. Hodnota alebo veľkosť takéhoto obdarenia nie je pevne stanovená, je

ponechaná na štedrosť a majetkové pomery manžela. Aby Boh túto zásadu v muslimoch upevnil, zakončil verš tým, že takéto obdarenie je povinnosťou každého, kto by chcel dobro činiť.

237. A ak by ste sa (manželia) s nimi (s vašimi manželkami) rozviedli ešte predtým, než by ste sa ich dotkli (mali s nimi pohlavný styk), pričom ste im už určili povinné plnenie (predchádzajúci verš hovoril o situácii, kedy by veno ešte nebolo určené, tento verš už o prípade, keby bolo veno už dohodnuté a určené), tak im dajte (dajte vašim manželkám, s ktorými sa rozvádzate) polovicu toho, čo ste (im) určili (ako veno), s výnimkou (v tom prípade by ste svojim manželkám, s ktorými sa rozvádzate, polovicu vena nemuseli dať), ak by vám ho odpustili (ak by vám ho, manželia, vaše manželky, s ktorými sa rozvádzate, odpustili) alebo by ho odpustil ten, v ruke (právomoci) ktorého je uzavretie manželského zväzku (ten, kto zastupuje nevestu pri uzatváraní sobáša). A odpustiť ho (vena zo strany rozvádzajúcej sa manželky alebo jej zástupcu) je bližšie k bohabojnosti. A nezabúdajte na vzájomné dobrodenie (snažte sa rozísť v dobrom a manžel by mal, ako to hovorí predchádzajúci verš, manželke, s ktorou sa rozvádza, venovať nejaký dar ako prejav dobrej vôle, ak by mu veno bolo odpustené). Ved' Boh vidí všetko, čo konáte. (2:237)

(2:237): Ak by ste sa, manželia, rozviedli s vašimi manželkami ešte predtým, než by došlo medzi vami k pohlavnému styku a boli by ste im už určili veno, tak im dajte polovicu toho vena, ktoré ste im určili. Verš pritom pripomína obom rozvádzajúcim sa manželom, ale i tomu, kto by manželku zastupoval a hájil jej záujmy, aby nezabudli na ostatné zásady islamu, medzi ktoré patrí odpúšťanie.

Verš neuložil ani rozvádzajúcej sa manželke a ani jej zástupcovi povinnosť vzdať sa určenej polovice vena, ale im oznamuje, že ten, kto by rozvádzajúcemu sa manželovi veno odpustil, vo svojom správaní by sa priblížil viac k bohabojnosti. Ustanovenia verša sa ale nesmú vykladať v tom zmysle, že ten, kto by uvedenú časť vena neodpustil, nie je bohabojný. Tu si treba povšimnúť, že Korán rozlišuje právny a faktický vznik manželstva. Z právneho hľadiska manželstvo vzniká uzavretím manželskej zmluvy (alebo i bez nej) a uskutočnením jednoduchého formálneho sobášneho obradu. Faktický vznik manželstva však Korán viaže na prvý pohlavný styk medzi manželmi (predmanželský intímny styk je neprípustný). Je to zrejme i z toho dôvodu, že pred takýmto stykom manželov manželstvo ešte neplní všetky svoje úlohy, resp. spoločnému životu manželov ešte chýba to bližšie spojenie, ktoré manželov úplne duševne i fyzicky zbliži. Je to zrejme i preto, že pohlavným stykom manželov je už daná príležitosť, aby manželka otehotnela a narodilo sa dieťa.

238. Dodržiavajte (muslimovia) modlitby, i (zvlášť dodržiavajte) strednú modlitbu a stojte pred Bohom poslušní (zachovajte voči Nemu poslušnosť). (2:238)

(2:238): Pred zoslaním tohto verša sa muslimovia počas modlitby rozprávali medzi sebou o neodkladných záležitostiach, ktoré ich napadli. Po jeho zoslaní už vedeli, že keď stoja a modlia sa, nič by nemalo pútať ich pozornosť a že sa majú sústrediť iba na modlenie a stáť pred Bohom v tichosti a pokore. O tom, čo sa myslí pod strednou modlitbou, existuje mnoho výkladov. Jeden hovorí, že sa tým myslí popoludňajšia modlitba, ktorá je v poradí tretia modlitba z povinných piatich modlitieb denne. Druhý výklad hovorí, že sa ňou myslí ranná modlitba. Tretí, že ide o poludňajšiu modlitbu. Štvrtý výklad hovorí, že ide o modlitbu, ktorá sa vykonáva pri západe slnka. Piaty, že ide o večernú modlitbu. Šiesty hovorí, že sa ňou myslí piatková modlitba. Siedmy výklad hovorí, že pod strednou modlitbou sa myslia všetky modlitby vo všeobecnosti atď. Stretneme sa aj s výkladom, ktorý hovorí, že sa ňou myslí striedmosť v modlení, to znamená vykonávanie jednotlivých modlitieb v stanovenom čase, modlenie sa s pokorou a neskracovanie ani nepredlžovanie doby výkonu jednotlivých modlitieb a vo všetkom sa držať striedmosti.

239. Ak by ste mali (muslimovia) strach (z niečoho a nastal by čas modlenia), tak sa modlite pri chôdzi alebo za jazdy (modlite sa v akejkoľvek pozícii, ktorú vám dovolí vaša situácia). **Keď by ste už ale boli v bezpečí** (keď pominie nebezpečenstvo a váš strach), **tak spomínajte si na Boha tak, ako vás (On) naučil to, čo ste predtým nevedeli** (spomínajte na Boha a modlite sa k Nemu takým spôsobom, ktorý vás On naučil a ktorý ste predtým nepoznali - teda tradičným spôsobom modlenia so všetkým, čo k nemu patrí). (2:239)

(2:239): Verš ustanovuje muslimom spôsob modlenia v prípade nebezpečenstva, resp. ak by nastala situácia, ktorá by im neumožnila modliť sa tradičným spôsobom, napríklad počas vojny, na úteku pred nebezpečenstvom atď. V takomto prípade sa môže muslim modliť podľa situácie v akejkoľvek polohe a v akejkoľvek dĺžke. Keď však pominie nebezpečenstvo a človek sa už cíti v bezpečí, potom sa má vrátiť k obvyklému spôsobu výkonu modlitby.

240. Tí z vás (muslimovia), ktorí zomrú a zanechajú (po sebe) manželky, nech zanechajú odkaz pre svoje manželky (v ich prospech a to) **obdarenie (zaopatrenie) na jeden rok bez toho, aby boli povinné opustiť obydlie**. (Vdova po zomrelom mala byť zaopatrená z majetku zomrelého po dobu jedného roka od jeho smrti a počas tejto doby mala právo bývať v dome, kde žila so zosnulým manželom) **Ak by ho (takýto dom, vdovy) opustili** (samy od seba pred uplynutím tejto doby), **tak nezhréšite (vy, ktorí sa o túto vdovu staráte) za dobro, ktoré by (tieto vdovy) urobili pre svoje duše**. (Ten, kto sa o túto vdovu staral po smrti jej manžela, by sa nedopustil žiadneho hriechu, ak by táto vdova dom opustila a potom sa znova vydala.) **A Boh je mocný a múdrosťou oplýva**. (2:240)

(2:240): Verš prikazuje muslimom, ktorí majú manželky, aby pre prípad svojej smrti zaopatrili svoje manželky takým spôsobom, že odkázu svojim dedičom, aby ich nechali bývať v manželskom dome po dobu jedného roka od smrti poručiteľa. Počas tohto roka majú dedičia vdovu po zomrelom manželovi zaopatríť. Počas tejto doby sa vdova nemohla vydať, zdobiť a ani vychádzať z domu. Povinnosti dediča voči vdove by odpadli, ak by táto dobrovoľne opustila manželský dom. Ustanovenia tohto verša boli prechodnými ustanoveniami a neskôr boli nahradené ustanoveniami verša 2:234, ktoré ochranné obdobie u vdovy skrátili na dobu štyroch mesiacov a desať dní. Uvedený verš okrem toho už záväzným spôsobom zakotvil zaopatrenie vdovy dedičmi poručiteľa počas ochrannej doby, teda už nielen na základe odkazu poručiteľa. Zaopatrenia vdovy počas ochrannej doby už nebolo závislé od odkazu poručiteľa a jeho vôle, ale stalo sa záväznou povinnosťou vyplývajúcou priamo z Koránu.

241. Rozvedeným ženám náleží právo na obdarenie (svojimi bývalými manželmi) podľa dobrej zvyklosti (a v takej miere, aby nebol manžel priveľmi zaťažný). **Je to povinnosť pre bohobojných**. (2:241)

(2:241): Okrem uvedených prípadov, kedy majú rozvedené ženy právo na obdarenie, Boh v tomto verši ustanovil právo každej rozvedenej ženy na určité obdarenie bez ohľadu na hodnotu takéhoto obdarenia alebo finančného stavu manžela. Toto obdarenie je povinnosť, ktorú Boh určil bohobojným veriacim.

242. Takto vám Boh objasňuje svoje znamenia (zásady, ktoré vám určil, za ktorými je skrytá múdrosť a dobro pre vás), azda budete chápať (význam a podstatu takýchto ustanovení).

243. A či si nevidel (a nedostala sa ti, ty, ktorý tento verš počúvaš, správa o) **tých (ľudí), ktorí opustili svoje príbytky - a boli ich (týchto ľudí) tisíce - (opustili svoje príbytky) zo strachu pred smrťou, a tak im Boh povedal: „Zomrite (a oni zomreli)“ a potom ich oživil** (aby im ukázal, že čas smrti si nik nevyberá a ani ho nik nedokáže bez Božieho povolenia odvrátiť). **Veru Boh svoje dobrodenie ľuďom dáva** (preukazuje im veľké dobrodenie, za ktoré by mu mali byť ľudia vďační), **ale väčšina ľudí (za to všetko i tak) nedákuje**. (2:243)

(2:243): V nasledujúcich veršoch Boh žiada od muslimov, aby sa nebáli a ak je to potrebné, aby svoje náboženstvo chránili, aby neboli lakomí a dávali zo svojich majetkov na jeho ochranu. Ako príklad im pritom uvádza ľudí, ktorí žili pred nimi. V príklade týchto ľudí, ktorí žili pred nimi, totiž spočíva poučenie.

Verš sa pýta, či sa tomu, kto tento verš počuje alebo ho číta, nedostala správa o ľuďoch, ktorí v tisíckach opustili svoje domovy zo strachu pred smrťou, a to práve vtedy, keď boli vyzvaní k boju a ochrane svojho náboženstva. Mysleli si, že svojím útekem sa smrti vyhnú. Boh im preto povedal „zomrite“ a oni zomreli. Potom ich oživil, aby im ukázal, že útek pred povinnosťou im nepomôže a že pokiaľ je niekomu už súdené, že má umrieť, tak umrie bez ohľadu na to, či je na bojisku, alebo na najbezpečnejšom mieste na zemi. A Boh je štedrý a má nespočetné zásluhy voči ľuďom, ale väčšina ľudí si to neváža a svoju vďačnosť voči Bohu neprejavuje.

244. Bojujte (muslimovia) za cestu, ktorú Boh určil (aby ste chránili to, čo vám Boh zoslal) a vedzte, že Boh všetko počuje a všetko vie.

245. Kto je ten, kto poskytne Bohu dobrú pôžičku, aby mu ju (Boh) viacnásobne zväčšil? (Ten, kto zo svojich majetkov dáva na účely, ktoré Boh určil, je v postavení človeka, ktorý dáva Bohu pôžičku. Boh mu túto pôžičku zúročí veľkým počtom násobkov a vráti mu ju spôsobom, ktorý uzná za vhodný) **A Boh berie a dáva a k Nemu bude váš návrat (po smrti).** (2:245)

(2:245): Ten, kto zo svojich majetkov dáva na účely, ktoré Boh určil, je v postavení človeka, ktorý dáva Bohu pôžičku. Boh mu túto pôžičku zúročí veľkým počtom násobkov a vráti mu ju spôsobom, ktorý uzná za vhodný.

246. A či si nevidel (a nedostala sa ti, ty, ktorý tento verš počúvaš, správa o) popredných (ľuďoch a dôverníkoch) zo synov (proroka) Izraela (Jakuba), ktorí žili po Mojžišovi, keď povedali jednému zo svojich prorokov (meno proroka sa neuvádza zrejme preto, že dôraz sa kladie viac na ponaučenie plynúce z tohto príbehu, než aby sa kládol dôraz na samotný príbeh ako taký): „Pošli (a ustanov) nám kráľa, aby sme bojovali (pod jeho vedením) za cestu, ktorú Boh určil (za vec, ktorú nám Boh stanovil)“. Povedal (im ich prorok, aby sa uistil, že to myslia vážne a že sú skutočne odhodlaní za svojím cieľom ísť): „Nemyslíte si, že ak by vám bol predpísaný boj, že bojovať nebudete?“. Povedali (títo poprední): „A prečo by sme nebojovali za cestu, ktorú Boh určil, keďže sme boli vyhnaní z našich príbytkov a od našich synov?“. Keď im však bol boj predpísaný, odvrátili sa, okrem malého počtu z nich (nadšenosť a nadchnutie čoskoro pominuli, keď im bol boj skutočne uložený). A Boh dobre vie o tých, ktorí sa krivdy dopúšťajú.

247. Ich prorok im povedal (synom proroka Izraela - Jakuba, potom, ako im bol predpísaný boj): „Boh vám poslal Táluta za kráľa (ktorý vás bude viesť)“. Povedali (títo poprední ľudia): „Ako mu môže náležať kralovanie nad nami a pritom my máme väčšie právo na kralovanie než on a ani neoplýva hojnosťou majetkov (nepatrí k rodu, z ktorého ich králi pochádzali a ani neoplýva bohatstvom, ktoré by odôvodnili jeho nárok na kralovanie)“. Povedal (im ich prorok): „Boh si ho vyvolil nad vami (aby vám vládol) a pridal mu hojnosť poznania a hojnosť tela (nemá ani urodzený pôvod, ani neoplýva bohatstvom, jeho oprávnenie je však ešte opodstatnenejšie, pretože si ho Boh vybral, aby sa stal vašim kráľom a dal mu hojné poznanie i silné telo, aby ste zvíťazili nad svojimi nepriateľmi)“. A Boh dáva svoje kralovstvo, komu chce. A Boh všetko obsiahol (svojou znalosťou i štedrosťou) a je vševediaci.

248. Ich prorok im povedal (spomenutým ľuďom pochádzajúcim z potomstva proroka Izraela): „Znameníím jeho kralovania (znameníím toho, že Boh si vybral Táluta za vášho kráľa) bude, že k vám príde truhla, v ktorej bude pokoj pochádzajúci od vášho Pána (do ktorej Boh vložil silu, ktorá prináša pokoj vašim dušiam) a pozostatky toho, čo zanechala

rodina Mojžišova a rodina Áronova, ktorú (truhlu) budú niest' anjeli. V tom je veru znamenie pre vás, ak ste veriaci“.

249. Keď Tálut vyšiel (vyrazil do boja) **s vojakmi, povedal:** „Boh vás skúške podrobí riekou (prejdeme po ceste pri rieke, kde Boh preskúša vašu trpezlivosť a odhodlanie). **Kto sa z nej napije, ten nepatrí ku mne** (a môjmu vojsku), **a kto by z nej** (rieky) **neochutnal** (ani kvapku), **iba ak si raz dlaňou načrie** (vody bez toho, aby ju viac chutnal alebo z nej pil), **ten ku mne patrí** (kto by sa z tejto rieky napil a poruší môj príkaz, nepatrí ku mne a nebude so mnou pokračovať, a kto sa nenapije, jedine ak si len raz dlaňou vodu načrie, patrí medzi mojich vojakov). **I (keď vojaci dorazili k rieke) napili sa z nej okrem malej skupinky z ich radov. Keď ju (rieku) prekročil on i tí, ktorí (spolu) s ním uverili, povedali:** „Nemáme dnes síl (postaviť sa) **proti Goliášovi a jeho vojakom**“. **Tí (z radov vojska), ktorí si ale mysleli, že stretnú Boha** (boli presvedčení, že existuje súdny deň, v ktorý budú pred Bohom stáť), **povedali:** „**Koľko bolo malých skupín, ktoré porazili** (v boji) **veľké skupiny, keď to Boh povolil. A Boh je s tými, ktorí sú trpezliví** (stojí pri nich)“.

250. Keď sa ukázali (Tálut a tí vojaci, ktorí ostali s ním) **Goliášovi a jeho vojakom, povedali** (títo veriaci): „**Pane náš, zošli na nás trpezlivosť a upevni naše kroky a pomôž nám a podpor nás proti ľuďom, ktorí odmietajú veriť**“.

251. I porazili ich s Božím povolením (Tálut s menšou skupinou veriacich porazil veľké vojsko Goliáša, potom, ako Boh povolil toto víťazstvo). **A Dávid zabil Goliáša a Boh mu** (Dávidovi) **dal kráľovstvo a múdrosť a naučil ho z toho, čo On chcel** (Boh dal Dávidovi poznanie a múdrosť v miere, ktorú On sám určil). **A nebyť toho, že Boh odráža** (zlo a skazu) **jedných ľudí druhými** (snahou a dobrom iných ľudí), **bola by nastala skaza na zemi** (bola by sa na nej rozmáhala a prevládla skaza a zlo). **Ale Boh svoje dobrodenie stvoreným dáva** (dáva im nespočetné dobrodenia, preto si zasluhuje od nich aspoň minimálnu mieru vďaky a oddanosti).

252. To sú Božie znamenia, prednášame ti ich (Muhammad) **pravdivo** (všetky spomenuté znamenia sú pravdivými znameniami). **A ty** (Muhammad) **veru patriš medzi poslov** (ktorých Boh poveril posolstvom).

253. Tých poslov (ktorých príbehy sme ti, Muhammad, v Koráne spomenuli) **sme uprednostnili jedných pred druhými. K niektorým Boh prehovoril** (napríklad k Mojžišovi) **a niektorých pozdvihol o niekoľko stupňov** (nad ostatných). **A dali sme Ísovi** (Ježišovi), **synovi Márie znamenia a podporili sme ho Duchom svätým** (anjelom Gabrielom). **A keby Boh bol chcel, neboli by sa pobili tí, ktorí prišli po nich potom, ako k nim prišli** (a boli im dané) **znamenia; ale oni sa začali sporiť**. (I napriek tomu, že Boh ľuďom poslal toľkých poslov a toľko znamení, aby ľudí zjednotili pod jednu vieru, ich stúpenci sa pobili medzi sebou. Keby Boh bol chcel, bol by tomu zabránil, ale On ponechal ľudí, aby premýšľali a použili rozumové danosti, ktoré im dal. Avšak miesto toho, aby títo ľudia nasledovali vieru, ktorú im zoslal, začali sa medzi sebou sporiť. Tieto ich spory a nezhody sa natoľko vyostрили, že ľudia sa rozdelili na dve skupiny.) **Niektorí z nich uverili a niektorí odmietli veriť. A keby Boh bol chcel, neboli by sa pobili, ale Boh robí, čo chce.** (Boh znova ľudí uistuje, že keby bol chcel, bol by urobil všetkých veriacimi a mierumilovnými, ale On sa rozhodol človeku dať rozum a nechal ho, aby ním uvažoval a obdaril ho slobodou rozhodovania. V tom spočíva aj podstata súdneho dňa, že každý sa pred Bohom bude zodpovedať za to, ako naložil s rozumom a slobodou, ktorú mu Boh dal.)

254. Vy, ktorí ste uverili, míňajte (a rozdeľajte) **z toho, čo sme vám dali** (pomáhajte ľuďom majetkami, ktoré vám Boh dal) **predtým, než príde deň** (súdny deň), **v ktorom už nebude žiaden predaj** (nebudete sa môcť za nič na svete vykúpiť zo zlých skutkov, ktoré ste v živote pozemskom napáchali), **žiadne blízke priateľstvo** (ktoré by vám pomohlo a odvrátilo od vás trápenie, pred ktorým vás Boh varoval) **a žiadne prihovorenie sa** (nenájdete nikoho, kto by

sa za vás u Boha prihovoriť). **A tí, ktorí odmietli veriť, sú tí, ktorí sa krivdy dopustili** (ktorí sami sebe krivdia, pretože sa vlastnými činmi dovedú do trápenia). (2:254)

(2:254): V tomto verši sa vykúpenie z hriechov porovnáva s predajom, pretože keď niekto koná dobro, rozdáva zo svojich peňazí a pomáha ľuďom, ako keby predával určitý tovar a dostával zaň odpustenie a vykúpenie zo svojich hriechov. To, či uspel, alebo nie, sa dozvie až v súdny deň. Preto sa má človek snažiť celý svoj život dodržiavať zásady, ktoré Boh v Koráne určil a má konať dobro.

255. Boh, niet boha okrem Neho, večne živého, večne existujúceho (a večne sa starajúceho o chod všetkého, čo stvoril). **Nezastihne ho driemota ani spánok. Jemu (Bohu) náleží, čo je v nebesiach a čo je na zemi. Ktože by sa u Neho (u Boha) mohol prihovoriť** (za niekoho iného) **inak než s Jeho (samotným) povolením. Pozná ich** (stvorených) **súčasnosť** (čo doposiaľ konali a ako mysleli) **i budúcnosť** (to, čo príde a bude), **ale oni neobsiahnu z Jeho poznania nič, jedine to, čo by On chcel** (čo im Sám ukáže a povolí získať). **Jeho Kursy (trón) pojíma nebesia a zem a nezaťahuje Ho ich ochrana a opatrovanie. A On je ten, nad ktorým vyššieho niet** (niet toho, kto by bol vyššie postavený než On) **a je preveľký** (vo svojej existencii a moci je nad všetkým a nad všetkými stvorenými). (2:255)

(2:255): Tento verš je jedným z najdôležitejších veršov v Koráne, pretože nám podáva predstavu o vlastnostiach Boha spôsobom, ktorý môže ľudská myseľ ľahko vnímať a pochopiť. Verš hovorí: **Boh je jediný, niet iného boha než je On**. Je večne živý a večne existujúci. Je to skutočnosť, ktorá potvrdzuje, že existencia Boha nie je dôsledkom akéhokoľvek stvorenia. Jeho existencia je absolútna, nemá časový pojem alebo meradlo. Boh bdie nad všetkým a všetko podlieha Jeho moci a zákonom, ktoré On pre všetko stanovil. **Nezastihne ho driemota ani spánok**. Je to potvrdenie toho, že Boh všetko riadi a na všetko dozerá. Vyvracia sa tu ďalšia vlastnosť, driemota a spánok, ktorú ľudia potrebujú, avšak Boh žiadny oddych nepotrebuje. **Jemu náleží, čo je v nebesiach a čo je na zemi**. Bohu patrí všetko, čo je na nebesiach a na zemi, čo potvrdzuje absolútne vlastníctvo a stvorenie všetkého i existenciu Boha ako počiatočného i konečného jediného vlastníka, ktorý nemá žiadnych spoločníkov. To potvrdzuje to, čo Korán hovorí na inom mieste, že ľudia sú len správcami, ktorých Boh na zemi ustanovil a že nakoniec sa všetko k Nemu vráti. **Nik zo stvorených sa nemôže u Boha prihovoriť za nikoho iného bez toho, aby mu to Boh povolil**. Aj to je ďalšia vlastnosť, ktorá patrí len Bohu. Všetci pred Ním v pokore stoja a nik z nich sa neodváža prihovoriť sa za nikoho, jedine vtedy, keď mu to Boh povolí. **Pozná súčasný pozemský život ľudí i ich život budúci**. Táto veta ešte výstižnejšie objasňuje vlastnosti Boha. Boh pozná minulý, súčasný i budúci pozemský i konečný a večný život ľudí. On disponuje absolútnym poznaním všetkého existujúceho. Ľudia z tohto absolútneho poznania však dostanú a spoznajú len to, čo im Boh určil, že majú spoznať a len v tej vývojovej etape, ktorú im na dosiahnutie tohto poznania On určil. **Boží „Kursy“ pojíma nebesá i zem a nezaťahuje Ho ich ochrana a opatrovanie**. Slovo Kursy znamená v arabskom jazyku stolička, ale aj sedadlo trónu. Keďže vznikli určité výhrady proti prekladu tohto slova do iných jazykov ako trón, bolo toto slovo ponechané vo verši bez prekladu a uviedla sa len jeho výslovnosť v arabskom jazyku. Tieto výhrady si všimneme najmä pri prekladoch Koránu do anglického jazyka, kde sa v starších prekladoch uvádza slovo trón a v novších prekladoch sa ponecháva arabský prepis tohto slova a vysvetľuje sa jeho význam. O aký trón presne ide a či ide o skutočný trón alebo ide len o porovnanie, ktoré má ľuďom priblížiť chcený význam tohto slova, presne nevieme. Dôležité však je, že nám táto veta približuje rozsah Božej moci a Božieho poznania, keď hovorí, že Božia moc a Božie poznanie pojímajú nebesá a zem a Boha nezaťahuje nebesá a zem ochraňovať a opatrovať. A Boh je ten, nad ktorým vyššieho niet a je obrovský vo svojej existencii a moci.

256. V náboženstve niet donútenia (uznanie a nasledovanie náboženstva nesmie byť na podklade donútenia, ale musí vyvierať z presvedčenia a dobrovoľnosti). **Správne a rozumné**

od nesprávneho a nerozumného je už rozlíšené (je už dostatočne jasné, čo je správne a rozumné a čo nie). **Kto odmietne nasledovať a veriť v tágúta** (v satana a vo všetky negatívne vlastnosti a predsudky, ako je bezprávie, nevier a iné) **a uverí v Boha, ten sa uchopí pevnej rukováti, ktorá sa nikdy nerozloží** (pridrží sa tej správnej rukováti, ktorá ho bude stále spájať s pravdou v otázke viery, náboženstva, ale i každodenného života). **A Boh všetko počuje a všetko vie** (počuje a vidí, čo sa deje). (2:256)

(2:256): Za čias posla a proroka Muhammada (požehnanie Božie a mier nech ho sprevádzajú) mal jeden muslim z Mediny dvoch synov, ktorí prijali kresťanstvo ešte pred zoslaním posolstva islamu poslovi a prorokovi Muhammadovi. Jedného dňa títo synovia prišli do Mediny so skupinou obchodníkov, ktorí tam niesli jedlo. Keď sa to ich otec dozvedel, ostal s nimi a povedal im: „Prisahám na Boha, nepustím vás, kým neprestúpíte na islam.“ Obaja však odmietli a svoj spor predniesli pred prorokom Muhammadom. Otec povedal: „Posol Boží! A či mám nechať časť zo mňa (myslel tým svojich synov), ako kráča do pekla a mám sa na to len prizerať?!“ Nato bol zoslaný tento verš, v ktorom Boh muslimom vysvetľuje, že nesmú nikoho nútiť, aby prijal islam a každý človek sa musí sám slobodne a bez akéhokoľvek nátlaku rozhodnúť, akú cestu si v tomto živote vyberie. Ako už bolo pri mnohých veršoch uvedené, Boh dal na jednej strane človeku slobodu myslenia a výberu, na strane druhej však za uplatnenie tejto slobody uložil i určitú zodpovednosť. Keď otec verš počul, nechal svojich synov a tí odišli. Vo verši sa uviedlo slovo „tágút“ bez prekladu, pretože slovenský jazyk nemá presný ekvivalent tohto slova. Slovo tágút sa zvyklo prekladať ako satan. Toto slovo má ale širší význam než len pomenovanie satana, pretože koreň slova pochádza z výrazu, ktorý predstavuje obrovské bezprávie a nespravodlivosť. Tágút znamená satan, ale i všetko to, čo prekračuje určité medze, ktoré Boh ľuďom stanovil, to čo zakrýva pravdu, to čo je uctievané mimo Boha alebo popri ňom.

257. Boh je ochrancom tých, ktorí uverili, vyvádza ich z temnôt do svetla (osvecuje im cestu, po ktorej majú vo svojom živote kráčať). **A tí, ktorí odmietli veriť, tých ochrancom je tágut** (satan a všetky negatívne vlastnosti a prostriedky, ako je bezprávie, nevier a iné, ktoré takýchto ľudí podnecujú), **vyvádza ich zo svetla (a žene ich) do temnôt. Tí** (ktorí odmietli uveriť a nasledovali tágúta) **budú obyvateľmi ohňa, budú v ňom naveky.**

258. A či si nevidel (a nedostala sa ti, ty, ktorý tento verš počúvaš, správa ohľadom) **toho** (kráľa), **ktorý sa dohadoval s Abrahámom o jeho Pánovi** (o existencii Boha) **len preto, že mu** (tomuto mužovi) **Boh dal kráľovstvo?** (To, že Boh dal tomuto kráľovi kráľovstvo a moc, viedlo tohto muža hnaného pýchou a nerozvážnosťou k tomu, že si myslel a prehlasoval, že už niet nikoho, kto by mal väčšiu moc a postavenie.) **Keď** (stalo sa to vtedy keď) **Abrahám povedal** (kráľovi): „**Môj Pán je ten, kto oživuje** (dáva život) **a usmrcuje** (určuje smrť)“. **Povedal** (kráľ): „**Ja** (tiež) **dávam život a určujem smrť** (aj ja som vládcom nad životom a smrťou svojich ľudí, takže aj ja dávam život a prinášam smrť)“. **Abrahám povedal** (kráľovi usudzujúc, že nemá význam s kráľom pokračovať v takejto diskusii): „**Boh privádza slnko od východu, prived' ho ty od západu** (ak máš tú istú moc, akú má Boh).“ **Zarazený ostal ten** (kráľ), **ktorý odmietal veriť** (pred požiadavkou, o ktorej vedel, že ju nedokáže nikdy splniť). **A Boh správne neusmerňuje ľudí krivdiacich** (ktorí tvrdohlavo vieru odmietajú, čím sa dopúšťajú krivdy voči Bohu, ostatným ľuďom i sami voči sebe).

259. Alebo (si nevidel a nedostala sa ti správa a príbeh) **toho** (muža), **kto prešiel okolo dediny, ktorá ležala v troskách a povedal** (položil sám sebe otázku): „**Ako môže Boh oživiť túto** (dedinu a prinavrátiť jej život) **po tom, ako umrela?**“ (Myslel tým dedinu i jej obyvateľov, ktorí v nej žili. Boh mu priamo nedal odpoveď na otázku, ako je to možné, ale mu dal hmatateľný dôkaz o tom, ako sa to deje.) **A tak ho** (tohto muža) **Boh usmrtil na sto rokov a potom ho vzkriesil. Povedal** (Boh sa spýtal muža): „**Ako dlho si pobudol** (v tomto stave)?“ **Povedal** (muž mysliac si, že si len zdriemol): „**Pobudol som** (tak) **jeden deň alebo časť dňa.**“ **Povedal** (Boh): „**Ba nie** (nie je tomu tak), **pobudol si sto rokov. Hľa, pozri sa**

na svoje jedlo a pitie, neskazili sa. A pozri sa na svojho somára (ostali z neho len prašivé kosti)! **A učiníme ťa znamením pre ľudí** (znamením svedčiacim o našej moci a o tom, ako Boh dokáže ľudí vzkriesiť). **Pozri sa na kosti, ako ich skladáme a potom pokryjeme mäsom** (Boh mu ukázal, ako sa deje vzkriesenie, na kostiach jeho dávno mŕtveho somára, ktoré poskladal dohromady, pokryl mäsom a somárovi znova vrátil život)“. **Keď mu to už bolo jasné** (keď muž pochopil, ako Boh vzkriesi mŕtvych), **povedal** (muž): „**Viem, že Boh má nad všetkým moc** (všetko zmôže)“.

260. Hľa, keď Abrahám povedal: „Pane môj, ukáž mi, ako oživuješ mŕtvych (ako im dávaš život)“. **Povedal** (Boh): „**A či si ešte neuveril?**“. **Povedal** (Abrahám): „**Áno, ale aby sa upokojilo moje srdce** (prorok Abrahám bol zvedavý, ako sa to deje)“. **Povedal** (Boh): „**Vezmi si teda štyri vtáky a pritisni ich k sebe.** (Abrahám si mal tieto vtáky dobre obzrieť, aby ich dokázal potom spoznať, potom ich mal usmrtiť, rozštvrtiť a rozdeliť ich časti na štyri kôpky.) **Potom daj na každý kopec** (na každý vrch) **časť z nich** (časť z každého rozštvrteneho vtáka) **a zavolaj na ne** (na tieto vtáky), **ony k tebe snažiac sa prídu** (živé a zdravé sa k tebe ponáhľajú budú, takýmto spôsobom Boh Abrahámovi ukázal to, o čo žiadal). **A vedz** (Abrahám), **že Boh je mocný a múdrosťou oplýva**“. (2:260)

(2:260): Tento verš nám priniesol v poradí už tretí príbeh o tom, ako Boh ľuďom v minulosti ukázal, že vzkriesenie mŕtvych nie je pre Neho nič ťažké a že príde deň, kedy všetkých ľudí podobným spôsobom vzkriesi.

261. Príklad tých, ktorí míňajú (rozdávajú) **svoje majetky** (peniaze) **na cestu, ktorú Boh určil** (na účely, ktoré Boh určil), **sa podobá príkladu zrnka, z ktorého vyrástlo sedem klasov, v každom klase** (je) **sto zrníek** (každú peňažnú jednotku, ktorú niekto dá na spomenuté účely, Boh znásobí 700 krát). **A Boh znásobí** (odmenu), **komu chce** (Boh tomu, kto tak činí, jeho odmenu môže znásobiť ešte väčším počtom násobkov, než je uvedený v tomto verši). **A Boh všetko obsiahol** (svojou znalosťou i štedrosťou) **a je vševediaci** (presne vie, čo sa deje a kto si koľko zaslúži). (2:261)

(2:261): Tento verš bol zoslaný, keď sa muslimovia pripravovali na výpravu pod názvom Tabúk. Vtedy prišli k prorokovi Muhammadovi dvaja muslimovia, Usmán Bin Affán a Abdulrahmán Bin Avf. Usmán zo svojho majetku vypravil tisíc tiav a k tomu ešte daroval tisíc denárov na výbroj výpravy. Abdulláh zasa daroval štyritisíc dirhamov (ďalšia peňažná jednotka, ktorá sa v tom čase používala) a prorokovi povedal: „Mal som osemtisíc dirhamov, ponechal som sebe i mojej rodine štyritisíc a štyritisíc požičiavam Bohu“. Nato Boh zoslal tento verš, v ktorom sľubuje každému, kto rozdáva zo svojich peňazí na účely, ktoré Boh určil, že mu odmenu za každý dirham znásobí niekoľko stonásobne. Tieto ich peniaze sa podobajú na zrnko, ktoré zasadia. Z tohto zrnka potom vyrastie sedem klasov, v každom klase je sto zrníek.

262. Tí, ktorí míňajú (rozdávajú) **svoje majetky na cestu, ktorú Boh určil** (na účely, ktoré Boh určil, ako napríklad pomáhanie chudobným a biednym, na vykúpenie ľudí z dlhu atď.) **a potom na to, čo minuli** (rozdali), **nemajú narážky a ani neublížujú** (tým, ktorým pomáhajú, napríklad tak, že by im to neustále pripomínali a robili by si zásluhy, ponížovali by ich pred ľuďmi atď.), **tí budú mať svoju odmenu u Pána svojho a niet strach o nich** (v súdny deň) **a ani nebudú zarmútení** (za to, čo vo svojom pozemskom živote rozdávali, keď uvidia, čo nakoniec za to dostali). (Boh sľúbil veriacemu veľkú odmenu za dobro, ktoré by vykonal, avšak s podmienkou, že po takomto dobrom čine nesmie nasledovať zlý čin, ktorý by takúto odmenu zmaril.)

263. Dobré slovo a odpustenie je lepšie než milodar (ktorý je) **nasledovaný ublížením** (po ktorom nasleduje ublíženie). **A Boh nikoho nepotrebuje** (nikoho nepotrebuje a na nikoho nie je odkázaný) **a má veľkú trpezlivosť**. (2:263)

(2:263): Boh pokračuje v tom, čo bolo povedané v predchádzajúcom verši a hovorí, že milodar, po ktorom nasleduje ublíženie tomu, komu bol poskytnutý, je nepotrebný. Ak niekto bol požiadaný o pomoc a nechcel by pomôcť, alebo by na to nemal, nech sa ospravedlní tomu, kto ho o túto pomoc žiada, že mu pomôcť nemôže a nech mu odpustí jeho prípadnú dotieravosť. Boh končí verš tým, že ľudom objasňuje, že On je sebestačný, nikoho nepotrebuje a pomôcť môže každému, komu chce, On však dáva možnosť ľudom, aby získali dobré skutky a zaslúžili sa o Jeho spokojnosť. A Boh má veľkú trpezlivosť voči ľudom i voči tomu, čoho sa dopúšťajú, tak nech sú aj oni sami voči sebe trpezliví.

264. Vy, ktorí ste uverili, nečinite neplatnými (neznehodnocujte) svoje milodary narážkami a ubližovaním (voči tým, ktorým ste ich poskytli, ohováraním a zhadzovaním ich pred ľuďmi) **ako ten, kto rozdáva zo svojho majetku kvôli obdivu ľudí a (pritom) neverí v Boha a v Deň posledný** (rozdáva nie z viery alebo pre spokojnosť Božiu, ale aby ho ľudia chválili a ukazovali naňho - teda z pokrytectva; dňom posledným sa myslí deň zmŕtvychvstania alebo súdny deň). **Jeho príklad** (príklad takéhoto človeka) **je podobný príkladu hladkej skaly, na ktorej je hlina, na ktorú dopadol silný dážď a nechal ju hladkú.** (Takýto neveriaci sa skrýva pod pokrývkou viery a dobra, avšak jeho jadro je chladné a neúrodné, podobá sa na chladnú a neúrodnú skalu, ktorá je pokrytá malou vrstvou úrodnej hliny a každý, kto túto skalu vidí, si pomyslí, aká je to dobrá a úrodná pôda. Keď však na túto skalu dopadne silný dážď a zmyje z nej vonkajšiu vrstvu hliny, každý uvidí neúrodné a neužitočné jadro. Tak isto, keď by sa z takéhoto neveriaceho snala pokrývka viery, ktorou sa zakrýva, ukázalo by sa jeho neplodné a neužitočné jadro) **Nezmôže sa** (takýto neveriaci človek i jemu podobní) **na nič tým, čo získal** (nič mu to nebude platné). (Všetko, čo v živote pozemskom takíto ľudia získali z dobrých skutkov, bude v súdny deň bezcenné, pretože tieto skutky nevyvierali zo skutočnej viery, ale z neviery a pokrytectva.) **A Boh správne neusmerní ľudí, ktorí odmietajú veriť.**

265. Príklad tých, ktorí mŕňajú (rozdávajú) svoje majetky, sledujúc Božiu spokojnosť a posilnenie svojich duší (posilnenie svojej viery a dodržiavanie toho, čo im Boh uložil), **je podobný príkladu záhrady na vyvýšenine, na ktorú dopadol silný dážď, a tak priniesla dvojnásobnú úrodu. Ak by na ňu nedopadol silný dážď, tak (dopadne) aspoň jemný dážďik.** (Takíto veriaci sa podobajú na úrodnú záhradu, na ktorú keď dopadne silný dážď, dá dvakrát viac úrody ako inokedy a ak by na ňu dopadol čo i len jemný a slabý dážďik, i tak dá dobrú úrodu. Nech by teda veriaci človek rozdal viac či menej, vždy má dobrý úmysel, preto i to, čo rozdá, je dobré a dobrý skutok, ktorý za to dostane, sa mu najviac oplatí v súdny deň, keď nájde odmenu za všetko, čo predtým pre Božiu spokojnosť vykonal.) **A Boh vidí všetko, čo konáte.** (2:265)

(2:265): Ak má človek rozdávať zo svojho majetku ostatným bez získania akéhokoľvek prospechu, pre väčšinu ľudí je to to najťažšie, o čo môžu byť požiadaní. Ubúdanie majetku je vo väčšine prípadov pre človeka ťažšie ako najťažší náboženský úkon. Keď preto dávame z našich peňazí na účely, ktoré určil Boh, posilňujeme súčasne svoju vieru. To vyrovná človeka, odučí ho byť lakomým a naučí ho pomáhať ostatným a pre svoju vieru prekonávať i tie najťažšie úkoly.

266. Želal by si snád' niekto z vás, aby mal záhradu, v ktorej sú palmy a viniče a pod ktorou tečú rieky, má z nej zo všetkých plodov - a postihla ho staroba a má slabé potomstvo - aby ju (záhradu) postihol orkán (silná víchrica), v ktorom je oheň a tak sa (záhrada) spálila? Takto vám Boh objasňuje znamenia, azda budete premýšľať. (2:266)

(2:266): V tomto verši Boh ukazuje ľudom, ako dokážu narážky a ubližovanie, ktorými človek sprevádza svoje milodary, zmariť a zničiť všetko, čo konal. Boh porovnal milodar k peknej záhrade, v ktorej sú palmy a viniče, pod ktorou tečú rieky a z ktorej má jej majiteľ hojné plody. To je podoba milodaru u Boha. Čo však zlomyseľné narážky a ubližovanie

dokážu s takýmto milodarom urobiť? V najťažších chvíľach svojho života, keď už človek zostarne a nemá v sebe žiadnu silu, keď plody tejto záhrady najviac potrebuje, jeho deti sú ešte malé a slabé a nemá nikoho, kto by mu v nej pomáhal, záhradu postihne obrovská víchrica s ohňom, ktorá ju úplne spáli a zničí. Človek si vybudoval svojimi rukami krásnu záhradu a svojimi rukami a činmi ju aj zničil. Takisto aj človek, ktorý dáva milodary a potom ponízuje a ubližuje tým, ktorým tieto milodary dáva, si myslí, že koná dobre a že si nazbieral veľa dobrých skutkov, ale v súdny deň, keď bude výsledky svojej práce najviac potrebovať, zistí, že jeho neviera, jeho ubližovanie ľuďom mu zničili všetky dobré skutky, ktoré si na tento deň so sebou zo života pozemského mal priniesť. Boh dáva tieto znamenia a príklady ľuďom, tak veriacim ako i neveriacim, aby sa zamysleli sami nad sebou a nad následkami toho, čo konajú.

267. Vy, ktorí ste uverili, mňajte (rozdávajte na účely, ktoré Boh určil) z dobrých vecí, ktoré ste získali a z toho, čo sme pre vás dali vyjsť von (vyrásť) zo zeme (rôzne plody, ktoré rastú zo zeme). A nechod'te k tomu zlému a nečistému (čo ste získali a čo sme vám dali), aby ste z toho mňali (a rozdávali) a pritom vy sami by ste si to nevzali (keby vám to niekto ponúkal), jedine ak by ste sklopili zrak nad tým (a nevšíмали si nedostatky, ktoré sú v tom). (Verš prikazuje ľuďom, že ak by chceli chudobným a biednym vecne pomôcť, tak nech im dajú dobré a pekné veci, nie také, ktoré by sami nevzali, keby im ich niekto dával.) A vedzte, že Boh nepotrebuje nikoho (nepotrebuje ničiu pomoc a keď ľudia nebudú dávať, pomôže týmto chudobným Sám) a Jemu vďaka patrí (za všetko). (2:267)

(2:267): Verš prikazuje ľuďom, že ak by chceli chudobným a biednym vecne pomôcť, tak nech im dajú dobré a pekné veci, nie také, ktoré by sami nevzali, keby im ich niekto dával. Jedného dňa prorok Muhammad (požehnanie a mier Boží nech ho sprevádzajú) prikázal muslimom, aby odvedli zakat Al Fitr. (Zakat Al Fitr predstavuje menšiu suma peňazí, ktorú muslimovia odvádzajú pred sviatkom nasledujúcim po skončení mesiaca pôstu Ramadanu, aby sa následne rozdala medzi chudobnými, ktorí sa tak môžu radovať zo sviatku a môžu si dopriať to, čo inokedy nie.) Vo vtedajších pomeroch to bolo niekoľko sto gramov datlí alebo iných plodov. Jeden muslim, ktorý poslúchol príkaz proroka Muhammada, však priniesol zlé datle. Nato bol zoslaný uvedený verš. Ďalšie výklady Koránu uvádzajú dôvod zoslania tohto verša podrobnejšie, keď hovoria: „Muslimovia v Medine, keď nastával čas zberu datlí, povyberali zo svojich záhrad tie datle, ktoré ešte nedozreli a vešali ich na šnúru visiacu medzi dvoma stĺpmi v prorokovej mešite, aby z nej mohli jesť chudobní ľudia. Niektorí však vešali medzi dobré datle i zlé a mysleli si, že robia dobre. V súvislosti s tým bol zoslaný tento verš, ktorý hovorí: Vy, ktorí ste uverili, ak chcete ľuďom pomáhať, tak im rozdávejte len z dobrých vecí, ktoré ste zarobili alebo získali z plodov, ktoré sme pre vás dali vyrásť zo zeme. Ak by ste chceli chudobnému niečo dať a pomôcť mu, tak mu nedávajte tie najhoršie veci, ktoré máte a ktorých sa chcete zbaviť a o ktorých dobre viete, že ak by vám niekto podobné veci ponúkol, nevzali by ste si ich, jedine ak by ste boli nútení a sklopili by ste zrak, aby ste ich nevideli. A vedzte, že Boh je sebestačný, nepotrebuje vaše milodary, ale vy sami ich dávate, aby ste získali od Neho odmenu a vedzte, že Boh sa vám odvdáči dobrom, ak budete pomáhať ostatným ľuďom.“

268. Satan vám sľubuje chudobu (straší vás chudobou a hrozí vám ňou, ak by ste ľuďom pomáhali a rozdávali zo svojich majetkov na milodary a účely, ktoré vám Boh uložil) a prikazuje vám nemravnosti (lakomosť a iné odsúdeniahodné správanie). A Boh vám (na strane druhej) sľubuje Svoje odpustenie a dobrodenie (ak budete k ľuďom vládni a budete rozdávať zo svojich majetkov, odpustí vám hriechy a umožní vám znova získať ďalšie peniaze, do ktorých vám vloží požehnanie). A Boh všetko obsiahol (svojou znalosťou i štedrosťou) a je vševediaci (presne vie, čo sa deje a kto si koľko zaslúži).

269. Dáva (Boh) múdrosť (a poznanie), komu chce. A komu je (takéto poznanie a) múdrosť daná, tomu je dané veľké dobro. A poučia sa (z múdrosti a poznania, ktoré

ľuďom dáva) **len tí, ktorí rozum majú** (tí, ktorí rozumom premýšľajú a uvažujú, dokážu oceniť význam a hodnotu múdrosti a poznania, ktoré Boh ľuďom dáva).

270. Čokoľvek by ste minuli (a rozdali z vašich majetkov) **alebo čokoľvek by ste prisľúbili Bohu** (že urobíte), **Boh o tom vie. A krivdiaci** (ktorí sa neriadia zásadami uvedenými v predchádzajúcich veršoch, ktoré hovoria o spôsobe pomáhania chudobným a biednym ľuďom) **nebudú mať nikoho, kto by sa ich zastal a pomohol im** (a odvrátil od nich hnev Boží).

271. Ak prejavíte (verejne rozdáte svoje) **milodary** (chudobným a tým, ktorí ich potrebujú), **je to dobré** (dobro robíte) **a ak ich utajíte a dáte ich chudobným** (v tajnosti), **je to pre vás lepšie**. (Ak budete tieto milodary chudobným dávať v tajnosti, aby ste ich tak ušetrili poníženia a aby ste sami seba ušetrili podozrenia, že ich dávate preto, aby ste pred ľuďmi ukázali, že činíte dobro, bude to pre vás lepšie, ako keby ste ich dali verejne, i keď Boh od vás oba spôsoby prijme.) **A vymaže vám** (Boh) **vaše zlé skutky** (ako odmenu za dobro a pomoc, ktorú činíte). **A Boh o tom, čo konáte, dobre vie.** (2:271)

(2:271): Existuje určitá zásada, týkajúca sa povinných sociálnych dávok a milodarov, ktorá hovorí, že povinné dávky (ako je napríklad zakat) by sa mali vyberať a rozdávať verejne. Tie nepovinné, dobrovoľné dávky a milodary by sa naopak mali rozdávať v tajnosti.

272. Nie je na tebe (Muhammad) **ich správne usmernenie, to Boh správne usmerní, koho chce**. (Tvojou povinnosťou, Muhammad, je oznámiť ľuďom posolstvo, ktoré ti bolo Bohom zoslané. Nie je to tvoja povinnosť, aby ľudia prijali vieru a náboženstvo, ktoré im oznamuješ, pretože usmernenie ľudí na správnu cestu je už záležitosť, o ktorej rozhoduje výlučne Boh.) **A čokoľvek miniete** (rozdáte, ľudia) **z dobra** (z dobrých vecí, ktoré vlastnité), **je to** (dobro) **pre vaše duše** (pretože i vy tým získavate ako odmenu dobro od Boha). **A mŕňate** (rozdávate) **len preto, aby ste sledovali Božiu tvár**. (Konštrukcia „pre Božiu tvár“ sa v arabskom jazyku vyskytuje pomerne často a znamená pre Božiu spokojnosť, resp. robiť niečo s čistým srdcom a len pre získanie Božej spokojnosti.) **A čokoľvek miniete** (rozdáte) **z dobra, bude vám odplatené a pritom vám nebude** (v ničom) **ukrivené**. (2:272)

(2:272): Muslimovia dávali milodary a finančne pomáhali aj chudobným, ktorí neboli muslimami. Keď však počet chudobných muslimov veľmi vzrástol, prorok Muhammad povedal: „Dávajte milodary už len tým, ktorí nasledujú náboženstvo, ktoré vy nasledujete.“ Nato bol zoslaný uvedený verš, ktorý povolil dávať milodary a finančne pomáhať aj tým, ktorí nie sú muslimami.

Týmto veršom Boh zrušil akýkoľvek rozdiel z hľadiska náboženstva, ak ide o charitatívny a humanitný účel. Keď bolo muslimom v Koráne Bohom uložené, aby ľuďom pomáhali, nebolo povedané, akým ľuďom sa má pomáhať. To znamená, že pomoc sa vztiahla na akéhokoľvek človeka bez rozdielu. Jediným meradlom je fakt, že on pomoc potrebuje. Preto i v dobe, keď bolo medzi muslimami veľmi veľa chudobných a prorok Muhammad chcel, aby sa najprv pomohlo im a potom ostatným, Boh mu odkázal, aby sa v poskytovaní takejto pomoci nerobil rozdiel medzi ľuďmi.

273. Určené je chudobným (dobro, majetky a pomoc), **ktorí sú obmedzovaní za to, že nasledovali cestu, ktorú Boh určil** (ktorí boli predtým vyhnaní zo svojich domovov, pretože prijali a nasledovali islam a ktorí sami seba zaviazali, že budú brániť islam), (preto) **nemôžu cestovať po zemi** (za obživou, týmto chudobným pomáhajte a rozdávať im zo svojich peňazí), **pre ich skromnosť** (pretože sú spokojní s tým, čo majú a od nikoho nič nežiadajú) **si o nich neznalý** (človek neznalý pomerov ľudí a ich života) **myslí, že sú bohatí, spoznáš ich podľa ich vlastností, nepýtajú od ľudí s dotieravosťou nič. A čokoľvek miniete** (a rozdáte) **z dobra, Boh o tom** (dobro) **vie.** (2:273)

(2:273): Z toho, čo rozdáвате, dajte i chudobným, ktorí sú stiesnení a ktorých možnosti cestovania, práce a hľadania obživy sa ohraničili, pretože sa zaviazali, že budú obhajovať a ochraňovať svoje náboženstvo. Kto ich nepozná, si pomyslí, že sú bohatí a majú dostatok všetkého. Pravda je však taká, že sú chudobní, ale pritom skromní, od nikoho nič nežiadajú. Týchto ľudí človek spozná podľa ich vlastností, medzi ktoré patrí i to, že neprosia ľudí o pomoc a ak by poprosili, tak nie dotieravo. A čokoľvek rozdáte z dobra, ktoré vám Boh dal, Boh o tom vie a odmení vás za vašu úprimnosť a láskavosť voči ostatným. Skupinou ľudí, ktorú tento verš spomína, je tzv. skupina biednych ľudí, ktorým Boh určil jeden z podielov dávky zakat, ktorú by muslimovia mali odvádzať a ktorá by sa potom mala rozdeliť na účely, ktoré Korán vo verši (9:60) stanovil.

274. Tí, ktorí rozdávali zo svojich majetkov v noci i vo dne, tajne i verejne, budú mať svoju odmenu u Pána svojho, niet o nich strach a ani nebudú zarmútení. (2:274)

(2:274): Je to prísľub Boha najštedrejšieho pre tých, ktorí vždy rozdávali milodary zo svojich majetkov s tým, že svoju odmenu za to, čo konajú, nájdu u Neho. Nebude o nich strach v súdny deň a ani nebudú v tento deň zarmútení za to, čo rozdávali v živote pozemskom, keď uvidia odmenu, ktorá ich čaká.

275. Tí, ktorí berú ribá (k slovu ribá pozri nasledujúci výklad), nevstanú (z mŕtvych) inak, než ako (vstáva) ten, ktorého satan postihol šialenstvom. To preto (budú títo ľudia vyzerat' ako postihnutí šialenstvom), že povedali: „Ved' predaj je podobný ribá“. Boh však predaj povolil, ale ribá zakázal. Ten, komu sa dostalo poučenie od jeho Pána (dopočul sa, že Boh ribá zakázal) a skoncoval s tým, tomu ostane, čo (predtým) mal (ponechá si majetok, ktorý pred dozvedením sa o zákaze mal) a rozhodnutie vo veci jeho Bohu náleží (Boh rozhodne, či mu odpustí a ako). Avšak, kto by sa k tomu vrátil (k obchodovaniu s ribá), ten (a jemu podobní) bude obyvateľom ohňa, bude v ňom naveky. (2:275)

(2:275): V českých prekladoch Koránu sa slovo ribá prekladá ako úroky. Jeho význam je však obsiahlejší než úroky. Slovo ribá znamená peňažnú čiastku alebo akékoľvek plnenie, ktoré veriteľ obdrží od dlžníka ako odplatu za to, že mu poskytol pôžičku alebo mu predĺžil dobu jej splatnosti. To platí bez ohľadu na to, či sa jedná o peňažnú alebo inak určenú pôžičku, napríklad o tovar poskytnutý ako pôžičku. Toto slovo v sebe zahŕňa význam úroku, úžerníctva i čohokoľvek, čo sa na ne podobá.

V dobe, v ktorej žil prorok Muhammad, sa obchodovalo okrem iného aj takým spôsobom, že sa kupovali a predávali tovary toho istého druhu, avšak s rozdielnou kvalitou s tým, že rozdiel v kvalite sa vyrovnával rozdielom v množstve. To znamená, že niekto kúpil napríklad kilo datlí dobrej kvality výmenou za dve kilá datlí horšej kvality. I tento spôsob obchodovania prorok zakázal, pretože vzbudzoval dojem, že sa jedná o ribá a povedal, že ak by niekto chcel kúpiť ten lepší druh datlí, nech najprv predá za peniaze alebo iný tovar tie horšie datle, ktoré chce predat' a až potom za to, čo dostal, nech si kúpi tie datle, ktoré mal v úmysle kúpiť.

Verš hovorí: tí, ktorí žijú z ribá, vstanú v deň zmŕtvychvstania tak, ako keby boli postihnutí šialenstvom. Boh ich takýmto trestom potrestá, pretože povoľovali to, čo Boh zakázal, porovnali ribá s predajom a povedali, že predaj je to isté ako ribá. Boh však objasňuje, že svojou podstatou i výsledkom je ribá, ktoré je zakázané, odlišné od predaja, ktorý je povolený. Ak sa toto napomenutie o zákaze uplatnenia ribá niekomu dostalo, on poslúchol a s bráním ribá prestal, tomu ostávajú majetky, ktoré mal prv, než sa o tomto zákaze dopočul (i keď časť jeho majetku môže pochádzať z takéhoto ribá) a o jeho prípade Boh rozhodne, či ho za to potrestá, alebo mu to odpustí. To znamená, že ustanovenie o zákaze úrokovania, úžerníctva i všetkého, čo vyjadruje slovo ribá, v tom čase nemalo spätnú účinnosť a začalo platiť až od okamihu, keď sa o ňom ľudia dozvedeli. Verš sa končí výstrahou pre ľudí a upozorňuje ich, že kto by sa vrátil k braniu alebo dávaniu ribá, ten bude patriť medzi obyvateľov ohňa, v ktorom bude naveky.

V dnešnej dobe sa ale objavujú názory niektorých učencov, ktorí hovoria, že pojmom ribá sa nemyslia bežné úroky, ktoré dnes banky vyplácajú, ale doslova správanie, ktoré možno prirovnať k nadmerne vysokým úrokom alebo úžere.

276. Boh postupne zmenší (všetko), čo pochádza z ribá a zúročí milodary. (Ten, kto i naďalej používa ribá vo svojom finančnom a inom styku s ľuďmi, síce zúročí svoj majetok niekoľkonásobne, Boh však takémuto majetku odníme akékoľvek požehnanie a dobro a majetok sa postupne začne zmenšovať. Na strane druhej Boh zúročí milodary tým, že tým, ktorí ich poskytujú, za to pripíše odmenu a požehná majetok, z ktorého bol takýto milodar poskytnutý.) **A Boh nemá rád toho, kto odmieta vieru a kto je hriešnikom.**

277. Tí, ktorí uverili, dobré skutky konali, modlitby konali a zakat dávali, tí budú mať svoju odmenu u Pána svojho, niet o nich strach (v deň zmŕtvychvstania a v súdny deň) **a ani nebudú zarmútení** (v tento deň).

278. Vy, ktorí ste uverili, bojte sa Boha a zrieknite sa (vzdajte sa) **pozostatkov ribá, ktoré ostali** (zrieknite sa už i tých posledných zvyškov obchodovania na základe ribá, ktoré sa vo vašom styku objavujú), **ak ste** (skutočne) **veriaci.** (2:278)

(2:278): Jedného dňa, za čias proroka Muhammada, poskytla Amrová rodina patriaca ku kmeňu Sukejf pôžičku rodine Al Mugíru, pri ktorej bol stanovený určitý úrok za požičané peniaze (pôžička bola zrejme poskytnutá ešte predtým, než bolo prikázané ribá zanechať). Keď nastal čas splatnosti dlhu (medzi tým bol uložený príkaz ribá zanechať), Amrová rodina oň požiadala i s úrokmi, ktoré boli predtým dohodnuté. Nato bol zoslaný uvedený verš.

Keď to ľudia z kmeňa Sukejf počuli, povedali: „Nemáme silu bojovať proti Bohu a jeho poslovi“, a tak sa úrokov vzdali a vzali si len sumu, ktorú pôvodne poskytli ako pôžičku. Preto Boh upozorňuje muslimov, že ak sú skutočne veriaci, nech zanechajú i tie posledné zvyšky, ktoré po ribá ostali. I keď bol tento verš zoslaný ohľadom konkrétnej udalosti, jeho platnosť sa vzťahuje na všetky prípady, v ktorých sa ribá vyskytuje v akejkolvek dobe.

Vo verši si ďalej môžeme všimnúť, že Boh vieru človeka podmienil zanechaním akejkolvek formy ribá.

279. Ak by ste tak neurobili (a nezanechali i tie posledné zvyšky ribá), **vedzte, že sa vystavujete vojne zo strany Boha a jeho posla** (vystavujete sami seba nebezpečenstvu, že proti vám budú stáť muslimovia na čele s prorokom, ba ešte horšie, že budete vystavení Božiemu hnevu v najširšom zmysle; verš nadväzuje na predchádzajúci verš). **Ak by ste však pokánie učinili** (Bohu a zanechali ribá), **tak vám ostanú vaše pôvodné majetky** (ostane vám základný kapitál, suma, ktorú ste požičali bez akéhokolvek navýšenia), **nebudete krivdiť a ani vám nebude ukrivdené** (prestanete s ribá a ponecháte si len svoje pôvodné majetky, čo je úplne spravodlivé, pretože nikomu tým neublížite a zároveň o svoje peniaze neprídete).

280. Ak by bol niekto v tiesni, tak počkajte (vy veritelia), **až príde úľava.** (Ak by bol nejaký dlžník vo finančnej tiesni a nemohol by svoj dlh včas splatiť, tak naňho s jeho splatením počkajte, až kým sa z najhoršieho nedostane a dlh vám vráti. V predislamskom období, keď nastal čas splatenia dlhu, veritelia dlžníkom dávali dve možnosti: buď dlh splatiť, alebo zúročiť a navýšiť, čím sa dlh dlžníkov postupne zväčšoval až do takej miery, že niekoľkokrát prevýšil pôvodnú požičanú sumu a dlžník ho už vôbec alebo len veľmi ťažko mohol splatiť.) **A ak** (veritelia) **niečo dobrovoľne odpustíte** (dlžníkovi, ktorý sa dostal do finančnej tiesne), **je to lepšie pre vás, keby ste len vedeli** (aké dobro pramení pre vás u Boha z odpustenia takéhoto dlhu). (2:280)

(2:280): Ak by bol dlžník v tiesni, mal by veriteľ počkať kým sa dlžník nedostane z najhoršieho a bude schopný splácať svoj dlh.

Vo verši si môžeme všimnúť, že odpustenie dlhu nie je povinnosťou veriteľa, i keď Boh takémuto veriteľovi odkazuje, že ak by uľavil dlžníkovi bremeno tohto dlhu, tak mu to odpláti

dobrou odplatou. Vo verši nájdeme skrytý príkaz pre veriteľa, aby so splatením dlhu nenaliehal aj keď možnosť odpustenia dlhu je stále ponechaná na jeho vôľu. Oddialením splatnosti dlhu veriteľ koná dobro, avšak neodpustením dlhu sa nedopúšťa hriechu. Islam stanovil, že jedným z účelov, na ktoré má dávka zakat slúžiť, je splatenie dlhov dlžníka, ktorý sa nie vlastnou vinou dostal do platobnej neschopnosti. Tým sa pomáha dlžníkom oslobodiť sa spod dlhu a na strane druhej inštitút dávky zakat poskytuje určitú záruku veriteľovi, že svoje peniaze, ktoré poskytol ako pôžičku, dostane späť, i keď možno o niečo neskôr, ako si to s dlžníkom pôvodne dohodol.

281. A vyvarujte sa (ľudia) dňa (útrap takéhoto dňa), v ktorom bude váš návrat k Bohu (v deň zmŕtvychvstania a v súdny deň). Potom (keď sa tak stane) každej duši bude odplatené, čo získala (v živote pozemskom) a nebude im (stvoreným) ukrivdené (každému sa dostane to, čo predtým konal, odmena za dobro a trest za zlo). (2:281)

(2:281): Predchádzajúce verše boli zakončené týmto veršom, v ktorom Boh pripomína ľuďom, aby sa báli dňa, kedy sa vrátia k Bohu a kedy bude každej duši dané to, čo si vyslúžila v živote pozemskom. V tento deň nastane absolútna spravodlivosť a nebude nikomu ukrivdené. Ibn Abbás (prorokov spoločník) povedal, že tento verš bol posledný verš, ktorý bol prorokovi Muhammadovi pred jeho smrťou Bohom zoslaný.

282. Vy, ktorí ste uverili, ak by ste požičiavali pôžičku na čas stanovený (lehotu určenú), tak ju spíšte. A nech ju medzi vami spíše pisár spravodlivo (nech nič nepridá ani neuberie dlžníkovi či veriteľovi). A nech žiadny pisár neodmietne písať (ak by bol vyzvaný k tomu, aby pôžičku spísal) tak, ako ho Boh naučil (dodržiavajúc všetky zásady spravodlivosti a čestnosti, ktoré Boh ľuďi učí), nech (pisár) píše a nech diktuje (text záväzku – pôžičky) ten, na koho je (kto berie na seba) záväzok a nech sa bojí Boha, Pána svojho a nech z neho (zo záväzku) nič neuberie (ten, kto diktuje, by mal mať dobré úmysly a mal by diktovať celý záväzok v správnej výške a v správnej forme). Ak by bol ten, na koho je záväzok (kto berie na seba záväzok), nerozumný alebo slabý, alebo by on sám nemohol diktovať, tak nech diktuje jeho zástupca spravodlivo (aj tu sa vyslovuje požiadavka spravodlivosti i voči zástupcovi). A dosvedčte to (spísaný záväzok) dvoma svedkami z radov vašich mužov. Ak by to neboli dvaja muži, tak muž a dve ženy z radov svedkov, s ktorými súhlasíte (spomedzi svedkov, s čestnosťou ktorých obe strany súhlasia), ak by sa jedna z nich (týchto žien) zmýlila, pripomenie to jedna z nich tej druhej. (Posledná veta sa týka spomenutých dvoch svedkýň. Verš jasne vysvetľuje, že svedectvo dvoch žien miesto jedného muža sa vyžaduje pre prípad, že by jedna z týchto žien zabudla obsah záväzku alebo o ňom zapochybovala. Potom jej ho má pripomenúť tá druhá. V období zoslania tohto verša sa ženy obchodom a obchodnými záležitosťami zriedkakedy zaoberali. Drvivá väčšina žien bola negramotná, nevedela dobre počítať a v obchodných zvyklostiach sa nevyznala. Preto verš z hľadiska dosvedčenia pôžičky vyžaduje ako svedkov najprv dvoch mužov a až potom muža a dve ženy. Ak by boli ustanovení muž a žena a žena by zapochybovala, čo sa zrejme v tej dobe aj stávalo, potom by bolo slovo proti slovu a celý záväzok by mohol byť spochybnený. Preto tu tá druhá žena hrá určitú poistku pre prípad, že by niektorá z nich zabudla.) A nech svedkovia neodmietnu, pokiaľ by boli vyzvaní (svedkovia by nemali odmietnuť svedčiť, ak by boli k tomu vyzvaní, jedine ak z nejakého vážneho dôvodu). A nech vás neunúva napísať ho (záväzok), nech by šlo o malý alebo veľký (dlh), s určením času splatnosti (neunúvajte sa dlh spísať, i keď by šlo o malý dlh a uveďte v listine lehotu jeho splatnosti). (Verš takýmito ustanoveniami nechráni len majetok, ale predovšetkým chráni medzilidské vzťahy, dôvod, pre ktorý stanovuje, že i bezvýznamný dlh by sa mal spísať.) To (spísanie dlhu a jeho dosvedčenie) je spravodlivejšie u Boha a (predstavuje to) istejšie svedectvo (dlh v písomnej forme dosvedčený svedkami je istejší a dôveryhodnejší než čisto ústne uzavretý záväzok) a (je to) bližšie k tomu, aby ste nezapochybovali (o existencii, výške a splatnosti dlhu). Jedine (výnimkou zo zásady spísania dlhu je prípad) ak by šlo o priamy obchod, ktorý

vediete medzi sebou (vybavovanie bežných záležitostí, pri ktorých sa tovar a kúpna cena odovzdávajú z ruky do ruky), **tak nie je pre vás hriech, ak by ste ho nespísali** (nemusí to byť spísané). **A ak by ste medzi sebou uzatvárali obchod, dosvedčte to** (i keď pri bežnej kúpe a predaji tovarov by sa upustilo od spísania záväzkov, požiadavka svedkov stále ostáva). **A nesmie byť poškodený pisateľ a ani svedok** (nesmie byť na nich vyvíjaný nátlak, aby pozmenili obsah záväzkov alebo aby svedčili krivo). **A ak by ste tak urobili, bude to spurnosť z vašej strany. A bojte sa Boha** (a pamätajte na Neho pri každom úkone, ktorý robíte). **A Boh vás učí** (dôležité zásady, ktorými by sa mal riadiť váš život). **A Boh o všetkom** (čo robíte) **vie** (tak si dajte pozor). (2:282)

(2:282): V časti o svedectve žien verš jasne vysvetľuje, že svedectvo dvoch žien miesto jedného muža sa vyžaduje pre prípad, že by jedna z týchto žien zabudla obsah záväzku alebo o ňom zapochybovala. Potom jej ho má pripomenúť tá druhá. V období zoslania tohto verša sa ženy obchodom a obchodnými záležitosťami zriedkakedy zaoberali. Drvivá väčšina žien bola negramotná, nevedela dobre počítať a v obchodných zvyklostiach sa nevyznala. Preto verš z hľadiska dosvedčenia pôžičky vyžaduje ako svedkov najprv dvoch mužov a až potom muža a dve ženy. Ak by boli ustanovení muž a žena a žena by zapochybovala, čo sa zrejme v tej dobe aj stávalo, potom by bolo slovo proti slovu a celý záväzok by mohol byť spochybnený. Preto tu tá druhá žena hrá určitú poistku pre prípad, že by niektorá z nich zabudla. Po tom, ako sme sa v Koráne dočítali o „ribá“ a o poskytovaní pôžičiek bez akýchkoľvek úrokov, prichádza ďalšie dôležité ustanovenie, ktoré pokračuje v úprave otázky poskytovania úverov a pôžičiek a ktoré určuje niekoľko dôležitých zásad týkajúcich sa obchodných záväzkov.

Verš sa začína tým, že sa prihovára ľuďom, ktorí skutočne uverili a prikazuje im, že ak by si požičiavali peniaze na dobu určitú, aby o tom vyhotovili písomný záznam. To znamená, že verš v otázke poskytovania pôžičiek akéhokoľvek druhu záväzne stanovuje požiadavku písomnej formy, pričom zdôrazňuje dôležitosť takejto formy, najmä z hľadiska nespochybniteľného zakotvenia okamihu splatnosti dlhu. Takýto dokument by mala napísať tretia nestranná osoba, ktorá má dodržať zásady spravodlivosti pri jeho písaní a nemá sa prikloniť na stranu žiadnej zo zmluvných strán. To znamená, že verš zakotvuje zásadu nestrannosti osoby alebo inštitúcie, ktorá má spísanie uskutočniť. Žiadny pisár by nemal odmietnuť takúto pôžičku spísať, pokiaľ by bol o to požiadaný a mal by sa pridržiavať zásad, ktoré ho Boh naučil, ako je napríklad spravodlivosť, čestnosť a nestrannosť. V tejto časti verš zakotvuje povinnosť pisára pôžičku spísať, pokiaľ by bol o to požiadaný, v čom je zakotvená požiadavka rovnosti medzi stranami a malo sa tým zabrániť pokusom silnejšej strany ovplyvniť pisárov, aby dlh nespísali. Druhou časťou vety, ktorá určuje pisárovi, že má písať tak, ako ho Boh naučil, sa v skutočnosti nepriamo do celého vzťahu vsunuli mravné zásady, obsiahnuté v Koráne, ako je napríklad čestnosť, spravodlivosť, slušnosť, pravda a iné, ktorými bol pisár zaviazaný. Verš ďalej určuje, kto má diktovať text a obsah takéhoto zmluvného vzťahu a začína sa stranou, ktorá na seba berie určitý záväzok, určitú povinnosť. Keď osoba, ktorá preberá na seba záväzok, diktuje obsah záväzku, vylučuje sa do budúcnosti akékoľvek spochybnenie obsahu a formy záväzku zo strany dlžníka (zachováva sa však právo veriteľa namietat' proti tomu, čo dlžník diktuje). Dlžník by mal teda text záväzku pisárovi diktovať, pričom ho Boh upozorňuje, že text má nadiktovať pravdivo a v správnej forme bez toho, aby z obsahu pôžičky niečo ubral. Verš ďalej upravuje otázku nespôsobilosti dlžníka na uzavretie záväzku, pričom rozoznáva tri prípady takejto nespôsobilosti. Ide o dlžníkov, ktorí sú nerozumní, teda duševne chorí, márnотratní alebo neschopní rozumného a rozvážneho uvažovania alebo spravovania majetku. Ďalej ide o dlžníkov, ktorí by boli veľmi slabí pre svoj nízky alebo vysoký vek. Tretí prípad nespôsobilosti dlžníka uzavrieť záväzok je akýkoľvek ďalší dôvod, pre ktorý by nemohol dlžník text záväzku pisárovi diktovať. Sem by sme mohli zaradiť osoby nevidomé, hluché, nemé atď. V spomenutých troch prípadoch

preberá povinnosť diktovať text záväzku za takéto nespôsobilé osoby ich zástupca (ktorý môže takéto osoby zastupovať priamo zo zákona, napríklad rodič, alebo v určitých prípadoch na základe splnomocnenia udeleného takouto osobou, napríklad v prípade nevidomého dlžníka, alebo na základe rozhodnutia súdu). Verš v tejto časti stanovil okruh osôb, ktoré sú nespôsobilé na uzatváranie záväzku a ktorých musí zastupovať zástupca. Po stanovení zástupcu verš pokračuje a adresuje svoje slová práve takémuto zástupcovi. Pripomína mu, že i keby sa ho záväzok netýkal a nepriniesol by mu žiaden prospech, mal by byť spravodlivý a svoju povinnosť dôkladne vykonať či už z hľadiska obhajovania záujmov osoby, ktorú zastupuje, alebo z hľadiska diktovania textu a obsahu záväzku.

Verš tým uzatvára otázku zastupovania a prechádza k ďalšej dôležitej náležitosti záväzkového vzťahu, k svedkom. Verš totiž vyžaduje pre úplnosť záväzkového vzťahu i svedectvo dvoch spôsobilých svedkov svedčiacich o jeho spísaní a obsahu. Je to ďalšia poistka v záujme istoty právnych vzťahov. Verš určuje minimálne predpoklady, ktoré by mali svedkovia spĺňať: v prvom rade by mali byť známi svojou bezúhonnosťou a čestnosťou. Okrem toho s ich svedectvom by mali súhlasiť obe zmluvné strany. Ako sme už uviedli, verš vyžaduje svedectvo dvoch spôsobilých mužov. Ak by sa však nenašli dvaja takíto muži, ktorí by záväzok dosvedčili, potom sa pripúšťa aj svedectvo ženy, i keby sa tá obchodnými záležitosťami nikdy nezaoberala. Tu sa však určuje, že dosvedčiť takúto pôžičku môžu nie muž a žena, ale muž a dve ženy. Verš hneď nato objasňuje dôvod, prečo sa vyžaduje svedectvo dvoch žien, keď hovorí, že si to vyžaduje prípad, ak by sa jedna z nich zmýlila alebo pozabudla, tak jej tá druhá záväzok pripomenie. Tu si musíme uvedomiť, že keď verš vyžaduje svedectvo dvoch žien, hovorí o konkrétnej veci, ktorá sa týka obchodných záležitostí a ešte konkrétnejšie, uzatvárania zmlúv. Ako sme už spomenuli, počet žien, ktoré sa zaoberali obchodnými záležitosťami, nebol veľký. Predstavme si, že žena, ktorá za svojho života z obchodných záležitostí vykonala maximálne kúpu nejakej veci, sa má stať svedkom dôležitého záväzku, ktorý obsahuje množstvo rôznych definícií a ustanovení. Je celkom možné, že ich po čase zabudne, a preto je tu poistka v osobe druhej ženy, ktorá by jej to pripomenula. Verš pokračuje a určuje ďalšiu dôležitú zásadu. Určuje totiž svedkom povinnosť svedčiť, pokiaľ by došlo k nedorozumeniu medzi zmluvnými stranami, k strate písomnej zmluvy atď. Podatť svedectvo o obsahu záväzku by svedkovia nemali odmietnuť. Ďalšia záležitosť, na ktorú verš upozorňuje, je nutnosť spísania akéhokoľvek dlhu alebo pôžičky, či už malej, alebo veľkej. Táto povinnosť je určená pre prípad, že by sa niekomu nechcelo dlh spísať, či už z nedbanlivosti, lenivosti alebo ostychu voči druhej strane. Vzápätí verš túto povinnosť odôvodňuje tým, že spísanie takéhoto dlhu je u Boha spravodlivejšie, istejšie ako dôkaz existencie dlhu a jeho podmienok a zárukou toho, že žiadna strana nezačne o dlhu alebo jeho výške, splatnosti či iných náležitostiach, ktoré sa ho týkajú, pochybovať.

Každá zásada má svoje výnimky, a tak je tomu aj v prípade písomného uzatvárania záväzkov. Ak by išlo totiž o priamy obchod, t.j. o obchod, ktorý sa uskutočňuje v tom istom čase, ktorý prebieha rýchlo a opakuje sa v krátkych časových intervaloch, tak sa tu už nevyžaduje písomná forma na jeho uskutočnenie. Od písomnej formy sa v tomto prípade upustilo. Zmluvné strany si môžu o takomto obchode vyhotoviť písomný doklad, platnosť zmluvy však už nie je touto písomnou formou podmienená. Povinnosťou ale ostáva dosvedčiť uskutočnenie takéhoto obchodu hore uvedenými spôsobilými svedkami.

V tomto ohľade sa však časť učencov priklonila k tomu, že pokiaľ by šlo o jednoduchý obchod, uprednostňuje sa prítomnosť svedkov, avšak nie je to nevyhnutnou podmienkou. Boh pokračuje a hovorí, že žiadnemu z pisárov, ktorí záväzok spísali alebo svedkom, ktorí jeho uzavretie dosvedčili, nesmie byť ublížené akýmkoľvek spôsobom, t.j. oni nesmú utpieť žiadnu škodu v dôsledku svojej ochoty svedčiť; a pokiaľ by k tomu došlo, pokladá sa to za hrubé porušenie náboženstva a ustanovení Koránu. Dôležitosť tejto výstrahy spočíva v tom, že pisári alebo svedkovia (najmä ženy) môžu byť v dôsledku svojej ochoty vystavení rôznym

nátlakom a nepríjemnostiam zo strany niektorej zo zmluvných strán, a preto sa tu určuje, že kto by pristúpil k poškodeniu alebo k ublíženiu pisárom a svedkom, hrubo by porušil zásady náboženstva. Boh verš končí tým, že pripomína ľuďom, aby sa Ho báli v tom, čo konajú. Usmerňuje ich pozornosť na zásady, ktoré organizujú ich život a ktoré sú im len užitočné a pripomína im, že o všetkom vie a vie, v čom spočíva dobro pre ľudí.

283. Ak by ste boli na cestách (a chceli by ste si jeden od druhého požičať) a nenašli by ste pisára, tak prevezmite záloh (ako záruku). A pokiaľ by jedni voči druhým prejavili dôveru, nech ten, voči komu bola dôvera prejavená, vráti to, čo mu bolo zverené a nech sa bojí Boha, Pána svojho. A nezatajujte svedectvo (ak ste boli svedkami poskytnutia takejto pôžičky a prijatia zálohu), a kto by ho (svedectvo) zatajil, tak toho srdce je hriešne. A Boh o tom, čo konáte, všetko vie. (2:283)

(2:283): Pokračujeme v tom, čo bolo načrtnuté v predchádzajúcom verši. Verš rieši situáciu, keď by bol niekto na cestách a chcel by si požičať určitú sumu peňazí, pričom by veriteľ ani dlžník nemali po ruke pisára. Verš v tomto výnimočnom prípade povoľuje uzavretie pôžičky ústne s podmienkou, že dlžník fakticky odovzdá veriteľovi záloh, ktorým sa má zabezpečiť vrátenie dlhu. Ide tu o vzťah dôvery medzi veriteľom a dlžníkom, na ktorom je celá pôžička založená. Preto Boh prikazuje, aby sa obaja zachovali správne voči sebe, aby dlžník veriteľovi dlh riadne a včas splatil a veriteľ dlžníkovi prijatý záloh vrátil. Ak by nastal spor ohľadom prijatého zálohu a uzavretej pôžičky, tak každý, kto bol svedkom jej uzavretia, má povinnosť svedčiť a svoje svedectvo nesmie zatajovať, pretože kto by takéto svedectvo zatajil, dopustí sa takého hriechu, ktorý sa dotkne hlbín jeho srdca a jeho viery, keďže viera pramení zo srdca.

284. Bohu náleží, čo je v nebesiach a čo je na zemi (pozná všetko, čo sa v nich deje). A nech by ste prejavili (navonok), čo je vo vašich dušiach (vaše úmysly i to, čo v sebe skrývate) alebo (by ste) to skryli (nechali utajené), Boh vám to (všetko nakoniec) zúčtuje, odpustí, komu chce a podrobí trápeniu, koho chce. A Boh má veru nad všetkým moc.

285. Posol (Muhammad) uveril v to, čo mu bolo zoslané od svojho Pána i veriaci (taktiež v to uverili), všetci (títo veriaci) uverili v Boha (v jeho skutočnú podobu, ako je v Koráne opísaný), v Jeho anjelov, v Jeho Knihy (ktoré ľuďom prostredníctvom svojich poslov zoslal a ktorých záverom a dovŕšením bol Korán) a v Jeho poslov (všetkých od prvého posla až po posledného a záverečného posla Muhammada), nerobíme rozdiely medzi nikým z Jeho poslov. (Títo veriaci uverili vo všetkých poslov, ktorých Boh poveril posolstvom pred poslom a prorokom Muhammadom. Neurobili to, že by uznali niektorých a odmietli uznať iných, ale uznali úplne všetkých.) A povedali (títo veriaci): „Počuli sme (čo si nám, Bože, poručil) a poslúchli, o tvoje odpustenie prosíme, Pane náš, a k tebe (Bože) speje koniec (všetkého)“. (2:285)

(2:285): Keď bol zoslaný predchádzajúci verš „... a nech by ste prejavili čo je vo vašich dušiach alebo to skryli, Boh vám to zúčtuje.“, muslimovia ostali ustarostení a prišli za prorokom Muhammadom (požehnanie Božie a Jeho mier nech ho sprevádzajú) a povedali mu: „Boli nám uložené mnohé úkony, ktoré vládžeme vykonať: modlenie, pôst, žihad a pomoc ľuďom. Bol ti však zoslaný tento verš a my ho už nezvládneme (bude to s nami zle, ak nám Boh zúčtuje i to, čo sme skrývali v našich dušiach)“. Prorok im povedal: „Chcete povedať to isté, čo povedali vlastníci oboch nebeských Kníh (židia a kresťania), ktorí boli pred vami a ktorí povedali: „Počuli sme a neposlúchli sme“? Miesto toho povedzte: „Počuli sme a poslúchli sme““. Keď muslimovia vetu „Počuli sme a poslúchli sme“ počuli od proroka, začali ju opakovať pri svojich úkonoch, až si na ňu zvykli a dobre pochopili jej význam. Vtedy Boh zoslal tento verš, v ktorom potvrdzuje úprimnosť ich viery a pridržiavania sa toho, čo im uložil. Keď už muslimovia správne pochopili, čo od nich Boh chce, On zoslal nasledujúci verš 2:286, v ktorom sňal z nich bremeno zodpovednosti za všetko, o čom premýšľajú a prehlásil, že sa budú zodpovedať len za to, čo im ich sily dovolili.

286. Boh neukladá žiadnej duši nič iné, než to, čo zvládne (človeku sa ukladá len to, čo je v jeho silách, nič nad rámec jeho možností). **Bude mať** (každá duša), **čo získala** (dostane z dobra toľko, koľko vykonala) **a bude zatťažená tým, čoho sa dopustila** (bude na nej spočívať bremeno zodpovednosti za to, čoho sa dopustila a čo nadobudla a bude sa zodpovedať za zlo, ktoré vykonala a ktorým sama seba zatťažila). „**Pane náš, neber nás na zodpovednosť, ak by sme zabudli (na niečo) alebo sa zmýlili (v niečom). Pane náš** (neukladaj nám a) **nezatťažuj nás ťažkými úkonmi, tak ako si nimi zatťažil** (ako si ich uložil tým, ktorým si poslal svoje posolstvo pred posolstvom Muhammada) **tých, ktorí boli pred nami. Pane náš a neukladaj nám to, na čo sily nemáme, prepáč nám, odpusti nám a zmiluj sa nad nami.** (Uvedená prosba je jednou z prosieb, s ktorou by sa mal človek na Boha obracať.) **Ty si naším ochrancom, tak nám pomôž a podpor nás proti ľuďom odmietajúcim vieru** (ktorí voči nám nepriateľstvo prechovávajú)“.

KAPITOLA TRETIA

Ál Imrán (Rodina Imránová)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Alef, Lám, Mím (3:1)

(3:1): Sú to pomenovania troch písmen arabskej abecedy: A, L a M. Pozri vysvetlivku k prvému veršu druhej kapitoly.

2. Boh, niet boha okrem Neho, večne živého, večne existujúceho (a večne sa starajúceho o chod všetkého, čo stvoril).

3. Zoslal (Boh) ti (Muhammad) Knihu (Korán) s pravdou, potvrdzujúcu to, čo je prítomné (že boli predtým Bohom zoslané posolstvá, ktorými boli poverení poslovia a proroci, akými boli Abrahám, Mojžiš, Ježiš, atď.). **A zoslal (Boh) Tóru a Evanjelium**

4. Predtým (než zoslal Korán), ako správne usmernenie pre ľudí, a zoslal Al Furqan. (Al Furqan znamená „Rozlíšenie“. Boh zoslal ľuďom slová, prostredníctvom ktorých dokážu rozlíšiť dobro od zla a pravdu od nepravdy.) **Tí, ktorí odmietli veriť v Božie znamenia, tým sa dostane trápenie prísne. A Boh je mocný a pomsta je v Jeho moci.**

5. Boh (všetko pozná a všetko vie), pred ním sa nič neskryje na zemi a ani v nebi. (3:5)

(3:5): Medzi zaujímavosti obsiahnuté vo veršoch Koránu patrí i skutočnosť, že vo väčšine prípadov, v ktorých sa spomína zem alebo nebo či nebesá, sa uvádza výraz „v zemi“ a „v nebi“, a nie „na zemi“ a „v nebi“, ako sme to použili pri preklade tohto i ďalších veršov. Arabský jazyk pritom dobre pozná konštrukciu „na zemi“ a Korán ju na niektorých miestach aj používa. Z lingvistického hľadiska to jasne znamená, že ide o objekt, o teleso, v ktorom sa určité udalosti odohrávajú. Pre lepšiu zrozumiteľnosť z pohľadu slovenského jazyka, sme však slovné konštrukcie „v zemi“ a „v nebi“ preložili „na zemi“ a „v nebi“.

6. On (Boh) vám (ľudia) dáva podobu v materniciach, akú chce (dáva vám určité konkrétne podoby pri vašom tvorení v lónach vašich matiek). **Niet boha okrem Neho, mocného a oplývajúceho múdrosťou.**

7. On (Boh) je ten, kto zoslal na teba (Muhammad) Knihu (Korán). Sú v nej (v Knihe) znamenia jednoznačné (ktoré majú jednoznačný význam), **ktoré tvoria základ Knihy, ale aj iné** (znamenia, ktoré sú) **mnohoznačné** (pripúšťajú viaceré významy). **Tí, srdcia ktorých sa odchýlili** (od správneho usmernenia), **nasledujú z nej** (z Knihy) **tie mnohoznačné** (znamenia), **sledujúc tým vystavenie ľudí skúške** (odklonenie ich od správneho usmernenia) **a sledujúc aj jej výklad** (výklad znamení Knihy podľa svojich zámerov). (V Koráne boli zoslané dve skupiny veršov. Prvú skupinu tvoria verše s jednoznačným významom. Tieto verše tvoria základ Koránu - Knihy. Sú to napríklad verše opisujúce Boha, súdny, atď. Druhú skupinu tvoria verše, ktoré nemajú jednoznačný význam, ale sa dajú rôzne vyložiť a ktoré treba posudzovať podľa celkového ducha Koránu, aby tak človek dospel k ich správne mu pochopeniu. Treba ešte poznamenať, že Korán verše v ňom obsiahnuté nazýva znameniami.) **A nik nepozná jej výklad** (výklad Knihy a v jej rámci aj výklad jej mnohoznačných veršov) **okrem Boha, a tí, ktorí majú hlboké poznanie, tí hovoria: „Uverili sme v ňu** (v Knihu - v

Korán), **celá je (pochádza) od nášho Pána“**. A poučia sa len tí, ktorí rozum majú (tí, ktorí rozumom premýšľajú a uvažujú). (3:7)

(3:7): V Koráne boli zoslané dve skupiny veršov. Prvú skupinu tvoria verše s jednoznačným významom. Tieto verše tvoria základ Koránu - Knihy. Sú to napríklad verše opisujúce Boha, súdny deň atď. Druhú skupinu tvoria verše, ktoré nemajú jednoznačný význam, ale sa dajú rôzne vyložiť a ktoré treba posudzovať podľa celkového ducha Koránu, aby tak človek dospel k ich správne mu pochopeniu. Treba ešte poznamenať, že Korán svoje verše nazýva znameniami.

8. Pane náš (hovoria tí, ktorí sú rozumní): „Nenechaj naše srdcia odchyliť sa po tom, ako si nás správne usmernil a daj nám milosť pochádzajúcu od Teba. Ved' Ty si nekonečne štedrý (bezmedzne a bez hraníc dávaš).“

9. Pane náš: „Ty zozbieraš (a zhromaždiš) ľudí ku dňu, o ktorom niet pochýb“. A Boh stretnutie (sľub, ktorý dal ľuďom, že Ho v súdny deň stretnú) neporuší.

10. Tým, ktorí odmietli veriť, tým nepomôžu ich majetky a ani ich deti pred Bohom (keď budú pred ním v súdny deň stáť) **v ničom. A tí budú palivom ohňa.**

11. Podobne (sa k tebe, Muhammad, správajú tí z radov tvojich ľudí, ktorí odmietli uveriť), **ako to bolo zvykom v rodine Faraóna a u tých, ktorí boli pred nimi** (ako sa tí správali k poslom, ktorí k nim prichádzali), **za lož označili naše znamenia, a tak ich Boh za ich hriechy vzal** (zo života pozemského). **A Boh je prísny v trestaní.** (3:11)

(3:11): Príklad tých, ktorí odmietli veriť v posla a proroka Muhammada a v posolstvo, ktorým bol poverený, je podobný zvyku, ktorý bol vo Faraónovej rodine, u Faraónových ľudí a u tých, ktorí boli ešte pred nimi, ktorí Božie znamenia za lož označovali, a tak ich Boh za ich hriechy zo života pozemského vzal, aby skazu na zemi nešírili.

12. Povedz (Muhammad) **tým, ktorí odmietli veriť: „Budete premožení** (v živote pozemskom) **a zhromaždení do pekla** (po súdnom dni).“ **A je to veru zlé miesto odpočinku.** (3:12)

(3:12): O dobe zoslania tohto verša sa v starých prameňoch uvádzajú dve udalosti:

1. Židia, ktorí žili v Medine, po tom, ako muslimovia zvíťazili v bitke Bedr (prvý vojenský stret, ktorý sa odohral medzi prorokom Muhammadom a muslimami na jednej strane a tými z Mekky, ktorí odmietali uveriť a proti muslimom brojili, na strane druhej), povedali: „To je, prisaháme na Boha, posol, príchod ktorého nám Mojžiš oznámil, ktorého meno, vlastnosti a popis nachádzame v našej Knihe a o ktorom sa píše, že ho nepremôže nik.“ A tak chceli v posolstvo a proroctvo posla a proroka Muhammada uveriť a nasledovať ho. Lenže si povedali, že sa nebudú náhliť a že počkajú, kým sa odohrá ešte ďalšia bitka a uvidia, ako dopadne. Keď však nastala bitka Uhod (druhá bitka medzi muslimami a tými z Mekky, ktorí odmietali uveriť) a muslimovia boli porazení, títo židia zapochybovali a povedali: „Nie, prisaháme na Boha, nie je to on.“ A ostali na svojom starom náboženstve a odmietli uveriť v posolstvo posla a proroka Muhammada a nenásledovali islam. V tom čase bola medzi nimi a prorokom Muhammadom uzavretá Dohoda o mieri a usporiadaní verejných záležitostí v Medine (v meste, v ktorom žili spolu s muslimami). Túto dohodu židia porušili a jeden z nich, zvaný Kaeb Bin Al Ašraf, vyrazil so šesťdesiatimi mužmi k tým z Mekky, ktorí odmietli veriť (ktorí nad prorokom v Uhode zvíťazili), uzavreli s nimi pakt proti muslimom a povedali: „Naše slovo bude jednotné“ a potom sa vrátili do Mediny. Nato bol zoslaný tento verš.

2. Druhá udalosť, počas ktorej bol tento verš zoslaný, sa tiež odohrala po bitke Bedr. Keď prorok Muhammad a muslimovia zvíťazili v bitke Bedr nad tými z kmeňa Qurejš z Mekky, ktorí odmietali veriť a vrátili sa do Mediny, prorok nechal zhromaždiť židov a povedal im: „Bojte sa Boha a dajte si pozor pred Ním, aby vás nepostihlo to, čo postihlo tých z Qurejšu v Bedre, ktorí odmietli uveriť a prijmite islam prv, než vás postihne to isté, čo ich postihlo,

pretože dobre ste spoznali, že som poslaný prorok. Skutočnosť že som prorok, ktorého vám Boh sľúbil, nachádzate vo svojej Knihe“. Židia mu na to odpovedali: „Muhammad, nepýš sa tým, že si stretol ľudí neznalých, ktorí nepoznajú boj a jeho umenie i tým, že si nad nimi zvíťazil. Prisaháme na Boha, keby sme proti tebe bojovali my, bol by si zistil, že my sme muži vojny“. Nato bol zoslaný tento verš.

13. Bolo pre vás (židia) znamenie v dvoch skupinách, ktoré sa stretli (v udalostiach, ktoré sa odohrali, keď sa stretli proti sebe dve strany v bitke Bedr). **Prvá skupina** (ktorú tvorili veriaci muslimovia) **bojovala za cestu, ktorú Boh určil** (aby si ju chránili) **a druhá skupina odmietajúca vieru** (ktorú tvorili tí z Mekky, ktorí odmietali uveriť). **Videli** (tí veriaci, ktorí tvorili prvú skupinu) **ich** (tých, ktorí odmietali uveriť) **na vlastné oči dvojnásobne**. (Počet tých, ktorí odmietli uveriť sa rovnal dvojnásobku počtu veriacich. Veta ale môže znamenať i to, že tým, ktorí odmietli uveriť, sa počet veriacich zdal dvojnásobkom počtu ich mužov) **A Boh podporí svojou pomocou a podporou, koho chce** (pomôže tomu, kto to potrebuje a koho uzná za hodného takejto pomoci). **V tom je veru ponaučenie pre tých, ktorí zrak majú** (a ktorí ním vidia, ako sa veci skutočne majú). (3:13)

(3:13): Boh najmocnejší týmto veršom ľuďom vysvetľuje, že víťazstvo v akomkoľvek spore alebo bitke nespočíva len v dobrej materiálnej výbave, i keď sa treba usilovať o zabezpečenie čo najlepšej výzbroje, ale rozhodnutie o víťazstve a prehre náleží Bohu.

14. Ľuďom bola skrášlená láska k túžbam (boli v nich umocnené určité pocity túžby): **k ženám, deťom, nakopeným hromadám zlata a striebra, ušľachtilým koňom, k dobytkom a siatinám. To sú úžitky** (a radosti) **života najnižšieho** (pozemského), **ale Boh, u Neho je ten dobrý návrat** (k životu ďalšiemu a večnému). (3:14)

(3:14): Všetky spomenuté radosti sú len dočasné. Človek by sa mal snažiť o Božiu spokojnosť, aby bol jeho návrat do života v budúcnosti dobrý a hodnotný. A práve Božia spokojnosť je ten prostriedok, ktorý človeku takýto dobrý návrat zabezpečí.

15. Povedz (Muhammad, ľuďom): **„Mám vám hovoriť o niečom lepšom než to** (než všetky úžitky spomenuté v predchádzajúcom verši)? **Tí, ktorí boli bohobojní, majú u Pána svojho záhrady** (rajské), **pod ktorými tečú rieky, v ktorých budú naveky, a majú** (v týchto záhradách) **očistené družky a spokojnosť pochádzajúcu od Boha** (ako najväčší dar, ktorý sa im môže dostať)“. **A Boh dobre vidí tých, ktorí sú Mu odovzdaní** (vidí čo robia a ako sa správajú), (3:15)

(3:15): Verš ľudí poučuje o tom, že si môžu užívať radosti života pozemského, ale majú pritom dbať na to, aby neprekročili striedmosť. To znamená napríklad to, že mať majetky nie je hriechom, pretože majetky boli Bohom vytvorené na to, aby ich ľudia mali a aby ich užívali, hriechom ale je, keď sa takéto majetky nepoužívajú na účely, ktoré sú v súlade s tým, čo Boh určil, ako je napríklad starostlivosť o seba, o svoju rodinu, pomoc ľuďom atď.

16. Tí (sú tí bohobojní, ktorí dary spomenuté v predchádzajúcom verši od Boha dostanú), **ktorí hovoria** (a Boha prosia): **„Pane náš, my sme uverili, tak nám odpusti naše hriechy a ochráň nás pred trápením ohňa** (pred útrapami pekla)“,

17. Tí, ktorí sú trpezliví (v dobrom i zlom), **pravdovravní** (vo všetkom, čo sa ich života týka, najmä viery a náboženstva), **poslušní** (Bohu tým, že sa snažia riadiť zásadami, ktoré Boh zoslal), **míňajúci zo svojich majetkov** (a rozdávajúci z nich na účely, ktoré Boh určil, napríklad na pomoc chudobným, sirotám, príbuzným a každému, kto pomoc potrebuje) **a prosiaci** (Boha) **o odpustenie na sklonku noci** (to sú tí, pre ktorých sú pripravené záhrady uvedené vo verši č. 15).

18. Boh dosvedčil, že niet boha okrem Neho (svedectvo Boha je naj dôveryhodnejšie svedectvo, aké môže existovať. Svedectvo Boha samého o sebe môže mať veľký význam a náznak najmä pre tých veriacich, ktorí veria v existenciu Boha, ale k Nemu pridružujú iné

stvorenia alebo veci) **a dosvedčili to i anjeli a tí, ktorým bolo dané poznanie** (o jedinstvi Boha svedčia aj anjeli, ale i tí, ktorým bolo dané poznanie potvrdzujúce túto skutočnosť), **On udržuje spravodlivosť** (udržiava spravodlivosť a rovnováhu v celom vesmíre). **Niet boha okrem Neho, mocného, oplývajúceho múdrosťou.** (3:18)

(3:18): Jedného dňa po tom, ako sa prorok Muhammad usadil v Medine, prešli popri mestečku dvaja rabíni z oblasti Šamu. Šam bola oblasť rozprestierajúca sa približne na území dnešnej Sýrie, Libanonu, Jordánska a niekdajšej Palestíny. Keď uvedení rabíni zazreli mesto, jeden z nich druhému povedal: „Aká veľká je podoba medzi týmto mestom a mestom proroka, ktorý má prísť na konci času!“. Obaja vstúpili do mesta, do Mediny a keď vošli k prorokovi Muhammadovi, podľa jeho vlastností a výzoru spoznali, že on je ten prorok, príchod ktorého bol v ich Knihe oznámený. Spýtali sa ho: „Ty si Muhammad?“ On odpovedal: „Áno“. Ďalej sa ho spýtali: „A ty si i Ahmad (prorok Muhammad bol známy dvoma menami, ktoré Korán spomína, sú to Muhammad a Ahamad)?“. Prorok odpovedal: „Áno“. Rabíni mu nato povedali: „Spýtame sa ťa na jedno svedectvo, ak nám ho povieš, tak v teba uveríme a dosvedčíme tvoju pravdivosť“. Prorok im povedal: „Spýtajte sa ma“. Rabíni mu povedali: „Povedz nám o najväčšom svedectve, ktoré je v Knihe Božej!“. Nato Boh svojim poslovi a prorokovi zoslal tento verš, ktorý sa začína tým, že Boh dosvedčil, že niet boha okrem Neho samého; a taktiež anjeli a tí, ktorým bolo dané poznanie, to dosvedčujú ..“. Obaja muži nato prijali islam za svoje náboženstvo a uverili v posla a proroka Muhammada i v poslanstvo jemu zvestované.

19. Jediné náboženstvo u Boha je islam (t.j. náboženstvo, ktorého jadro tvorí oddanosť Bohu jednému jedinému, len takéto náboženstvo Boh od ľudí prijme). **A začali sa sporiť tí, ktorým bola daná Kniha** (židia a kresťania), **až potom, ako sa im dostalo poznanie, sporiť sa len zo vzájomnej**. (Medzi židmi a kresťanmi nastala nezhoda v otázke viery. Židia nadobudli presvedčenie, že majú iného Boha než ostatní ľudia a Bohu priradili rôzne ľudské vlastnosti, ktoré Mu nepatria. Kresťania sa zasa dopustili pridružovania k Bohu, keď jedna skupina tvrdila, že Ježiš je Boh a iná, že je synom Božím. Boh nám ďalej objasňuje, že takéto odchýlenie viery od obsahu a významu pôvodnej zoslanej Knihy, teda Tóry a Evanjelia, nastala až v období, keď sa vyznávači oboch náboženstiev dozvedeli, čo znamená skutočná viera. I napriek tomu však z rôznych dôvodov sa títo ľudia od toho, čo bolo zoslané v Knihách, odchýlili.) **A kto odmietne veriť v Božie znamenia** (ktoré poukazujú na to, čo je správne a čo nie), **tak** (nech vie, že) **Boh je rýchly v účtovaní** (a každému odplatí to, čo konal). (3:19)

(3:19): Jediným náboženstvom u Boha je islam, t.j. náboženstvo, ktorého jadro tvorí oddanosť Bohu jednému jedinému, len takéto náboženstvo Boh od ľudí prijme. Boh objasňuje ľuďom, že pôvodné, pravé a skutočné náboženstvo, ktoré majú dodržiavať a jeho zásadami sa riadiť, je to, ktoré vyviera z islamu, t. j. z oddanosti Bohu, ktorej obsah a zásady sú v Koráne jasne vysvetlené. Slovo Dín, ktoré sme do slovenského jazyka preložili ako náboženstvo, vyjadruje ten jednotný a pôvodný zdroj a cestu, ktorá je u Boha len jedna jediná.

Islam nie je len názov náboženstva, ktoré muslimovia uznávajú. Taktiež nespočíva len vo vykonávaní stanovených úkonov a dodržiavaní určitých zásad. Slovo islam v prvom rade znamená oddanie sa Bohu vo všetkom, čo konáme a vo všetkých pocitoch, ktoré cítime. Oddanie sa Bohu znamená uznanie existencie Boha ako jedného jediného Stvoriteľa všetkého, čo existuje, uznanie Jeho neohraničenej moci a poznania a v dôsledku takehoto uznania aj nasledovanie všetkého ostatného, čo tvorí obsah islamu ako cesty, ale i náboženstva. Každá nebeská Kniha, ktorá bola predtým zoslaná, bola zoslaná v duchu jedinstvi Boha a jeho uctievania a v duchu oddanosti Bohu a dodržiavania toho, čo je v týchto Knihách. Zmeny v týchto Knihách, najmä v ich výklade, však nastali po smrti posla alebo proroka, ktorý ich ľuďom od Boha prinášal.

20. Ak by sa s tebou (Muhammad, ľudia Knihy) dohadovali (o viere a náboženstve a ich obsahu), **povedz: „Obrátil som svoju tvár k Bohu i tí, ktorí ma nasledovali** (my budeme nasledovať islam i vieru v podobe, v akej nám ju Boh určil)“. **A povedz (Muhammad) tým, ktorým bola daná Kniha i neznalým** (neznali ľudia bola prezývka, ktorou sa označovali ľudia, ktorým nebola zoslaná žiadna nebeská Kniha a nebol k nim poslaný žiaden prorok ani posol s posolstvom): „**Oddali ste sa Bohu** (a uverili ste v to, čo vám od Boha prinášam)?“ **Ak sa Bohu oddali, tak sú správne usmernení a ak sa odvrátili, tak je na tebe** (tvojou úlohou je) **len oznámiť to, čo ti bolo zverené** (oznámiť posolstvo, ktorým si bol Bohom poverený). **A Boh dobre vidí tých, ktorí sú mu odovzdaní** (čo robia a ako sa správajú). (3:20)

(3:20): V správach, ktoré sa z toho času zachovali, sa uvádza, že keď prorok Muhammad (požehnanie Božie a mier nech ho sprevádzajú) tento verš Ľuďom Knihy (židom a kresťanom) predniesol, títo povedali: „Odovzdali sme sa do vôle Božej“. Prorok nato židom povedal: „Uznávate, že Ježiš je slovom Božím, Jemu poddaným a že je Jeho poslom?!“ Židia odpovedali: „Božechráň“. Prorok potom povedal kresťanom: „Uznávate, že Ježiš je Bohu poddaný a že je Jeho poslom?!“ Odpovedali: „Božechráň, aby bol Ježiš Bohu poddaným“. A práve to sa myslelo vetou: „... ak sa odvrátili, tak je na tebe len oznámiť to, čo ti bolo zverené ..“.

21. Tí, ktorí odmietajú veriť v Božie znamenia a zabíjajú prorokov (ktorí boli Bohom poverení im proroctvá oznámiť) **neprávom** (bez akejkoľvek viny, len preto, že proroctvá ľudom oznamovali) **a zabíjajú tých z radov ľudí, ktorí kážu spravodlivosť** (jej dodržiavanie voči Bohu, ale i vo svojom každodennom živote), **tým oznám radostnú zvesť o trápení bolestivom** (ktoré ich čaká). (3:21)

(3:21): V predchádzajúcom verši Boh prikázal svojmu prorokovi, aby sa s nikým nespóril a aby posolstvo, ktorým bol poverený, ľudom len oznámil, aby oni mali tak možnosť slobodne sa rozhodnúť, či mu uveria, alebo nie. V tomto verši ich však upozorňuje na to, čo ich čaká, ak odmietnu uveriť.

22. To sú tí (spomenutí v predchádzajúcich veršoch), **ktorých skutky budú márne v živote najnižšom** (pozemskom, v ktorom teraz žijeme) **i v živote poslednom** (a večnom, ktorý už príde ako posledný a bude trvať naveky). **A nebudú mať nikoho, kto by im pomohol a podporil ich** (a pred Bohom sa ich zastal).

23. A či si nevidel tých, ktorým bol daný podiel z Knihy (t.j. židov), **ako sú vyzvaní ku Knihe Božej (Tóre), aby medzi nimi rozhodla** (aby sa podľa nej rozhodlo o hriechu, ktorý sa stal), **avšak potom** (ako sa o veci podľa nej rozhodne) **sa skupina z nich** (z týchto židov, ktorí o rozhodnutie žiadali) **odvracia, odmietajú** (rozhodnutie prijať). (3:23)

(3:23): Jedného dňa sa muž a žena z radov židov, ktorí žili v Medine, dopustili cudzoložstva. Tóra za cudzoložstvo ukladala trest ukameňovania, a tak v snahe vyhnúť sa tomuto trestu prišli židia za prorokom Muhammadom a požiadali ho, aby rozhodol o treste tých dvoch. Prorok Muhammad však rozhodol, že sa má rozhodnúť podľa ich Knihy, Tóry, preto majú byť ukameňovaní za cudzoložstvo, ktorého sa dopustili. Židia tento trest odmietli a tvrdili, že v Tóre je uložený iný trest. A tak bola Tóra prinesená a v nej našli napísané, že trestom za cudzoložstvo je ukameňovanie. Boli teda ukameňovaní, čo židov rozhnevalo. Boh nato zoslal tento verš i dva nasledujúce verše, v ktorých upozorňuje spomenutých židov na to, čo konajú. Verš hovorí: Videl si, Muhammad, židov, ktorým bola daná Tóra - určitý podiel z Knihy - aby podľa nej súdili, ako ju dodržiavajú? Keď niečo vykonajú a majú sa obrátiť na Knihu Božiu, aby v nej našli rozsudok, skupina z nich sa odvráti, odporuje tomu a svoju neposlušnosť tým potvrdzuje. Dôvod tejto neposlušnosti vysvetľuje nasledujúci verš.

24. To preto (dôvodom ich odmietnutia riadiť sa Knihou, ktorá im bola zoslaná, bolo), **že povedali** (uvedení židia): „**Nedotkne sa nás oheň** (za všetko, čo konáme a za všetky hriechy,

ktorých sa dopúšťame), **iba ak len na niekoľko dní**“. A namyslenosťou ich naplnilo z ich náboženstva (práve) **to, čo si vymýšľali** (na túto ich namyslenosť a nesprávnosť ich uvažovania upozorňuje aj verš 2:80).

25. Ako to s nimi bude (ako budú vyzerat' uvedení židia, ktorí od Nás nikdy nedostali žiaden sľub, že sa ich oheň dotkne za hriechy, ktoré konali, iba ak na niekoľko dní a potom pôjdu do raja), **keď ich zozbierame ku dňu** (súdneho dňa), **o ktorom niet pochýb** (ktorý s určitosťou nastane) **a každej duši** (v tento deň) **bude odplatené, čo získala** (každému sa vráti to, čo v živote pozemskom vykonal). **A nebude im** (v ničom) **ukrivené** (bude sa všetko diať spravodlivo, nikomu sa nič neuberie a ani nepridá, jedine s Božím povolením). (3:25)

(3:25): Keďže židia nemajú od Boha žiaden sľub, že sa ich oheň dotkne a postihne ich len na niekoľko dní, ako budú vyzerat', keď budú všetci zhromaždení v súdny deň!. Ako budú vyzerat', keď sa dozvedia, že ich domnienky a želania niekoľkodňového trestu za akýkoľvek hriech, ktorého by sa v živote pozemskom dopustili, boli len bezvýznamné želania a že každej duši sa spravodlivo dostane to, čo konala, kedy si uvedomia, koľko hriechov sa dopustili a koľko za ne budú pykať.

26. Povedz: „Bože, vlastník všetkého, čo sa vlastní (všetkého existujúceho), **dávaš to, čo vlastníš** (vlastníctvo toho, o čom sa rozhodneš), **komu chceš a odnímeš vlastníctvo, komu chceš, dávaš moc, komu chceš a ponížiš, koho chceš. V Tvojej ruke** (moci) **je dobro. A Ty** (Bože) **máš moc nad všetkým**“, (3:26)

(3:26): Keď prorok Muhammad (p.) spolu s muslimami dobyl Mekku a sľúbil muslimom, že budú mať i kráľovstvo Peržanov a Byzantských Rimanov, pokrytci a židia povedali: „Kdežeby mohol mať Muhammad kráľovstvo Peržanov a Rimanov! Oni sú mocnejší a odolnejší, než aby mu podľahli. Nestačila mu Mekka, že zatúžil po kráľovstve Perzie a Ríma?“. Nato Boh najmocnejší zoslal tento verš, v ktorom svojmu prorokovi hovorí, aby im objasnil, že Boh je jeden jediný, a preto Mu náleží vlastníctvo všetkého, čo kto vlastní. Z pozície absolútneho vlastníka prepožičiava svoje vlastníctvo, komu chce a odoberie ho, komu chce. A takisto dáva moc a vládu nad týmto vlastníctvom, komu chce a odoberá ju a poníženie a pokoru zosiela, na koho chce. U Neho je všetko dobro, ktoré dáva tým ľuďom, ktorým chce. A Boh má moc vykonať, čokoľvek by chcel.

27. „Dáš noci vojsť do dňa a dáš dňu vojsť do noci. A dáš vyjsť živému z mŕtveho a dáš vyjsť mŕtvemu zo živého. A dávaš tomu, komu chceš, bez počítania“. (3:27)

(3:27): Verš pokračuje a opisuje ďalšie znaky Božej moci a hovorí, že Boh dáva noci, aby postupne vchádzala do dňa a nahradzovala ho a taktiež dáva dňu, aby postupne vchádzal do noci, a tým sa deň a noc obmieňajú. Boh dáva vyjsť živému z mŕtveho a mŕtvemu zo živého. Vo výkladoch Koránu nachádzame rôzne výklady poslednej vety. Autori výkladov ju vysvetľujú podľa znalostí, ku ktorým ľudstvo v dobe písania výkladu dospelo. V starších výkladoch sa spomína, že sa tým myslí obilie, ktoré vychádza zo zrna a zrno, ktoré vychádza z obilia, ďalej, že je to palma, ktorá rastie z kôstky a kôstka, ktorá pochádza z palmy, ďalej že je to vajce, ktoré vychádza zo sliepky a sliepka, ktorá sa rodí z vajca. V ďalších výkladoch sa píše, že to znázorňuje neveriaceho, ktorý sa stane veriacim a veriaci, ktorý sa stane neveriacim. V novších výkladoch sa už píše, že ide o človeka a zvieratá, ktoré sa rodia zo spermii a vajíčka a spermie a vajíčka potom z nich vychádzajú. Niektoré výklady z 20. storočia však hovoria o bunkách v tele človeka, ktoré sa rodia a odumierajú, až vymrie celý organizmus, rozloží sa a stane sa súčasťou niečoho iného živého, a tak prebieha celý cyklus. Verš však jasne hovorí, že ide o niečo mŕtve, v ktorom niet už žiadnej známky života, z ktorého však neskôr vzíde niečo živé. Ten istý cyklus sa opakuje i v opačnom smere. To znamená, že táto veta môže naznačovať celkový cyklus života vo vesmíre, kedy je niečo akoby mŕtve, potom ožije a potom zasa zaniká. Verš sa končí tým, že Boh uštedrí tomu, komu chce, bezmedzne a bez toho, aby počítal, čo mu dáva.

28. Nech si veriaci neberú tých, ktorí odmietajú veriť, za dôverníkov mimo veriacich. A kto by tak robil, ten k Bohu nepatrí. Iba ak by ste tak robili z obavy pred nimi (pred tými, ktorí odmietajú uveriť, že by vám ublížili). A Boh vás varuje Sám pred Sebou. A k Bohu speje koniec všetkého. (3:28)

(3:28): Ibn Abbás spomínal, že za čias posla a proroka Muhammada (požehnanie Božie a mier nech ho sprevádzajú), keď anjel Gabriel zvestoval poslovi Korán, traja židia, Al Hažžáz Bin Amro, Kahmas Bin Ebí Al Haqíq a Qajs Ibn Zajd predstierali priateľstvo so skupinou muslimov. Židia si však určili za cieľ odvrátiť týchto muslimov od islamu. Keďže ostatní muslimovia sa o túto skupinu báli, snažili sa im pomôcť a upozorniť ich na nekalé zámery týchto troch mužov a požiadali ich, aby sa im vyhýbali. Členovia tejto skupiny však odmietli rady ostatných muslimov, ktorí sa im snažili pomôcť a neprerušili svoje styky a priateľstvo so spomenutými tromi židmi. Preto Boh zoslal tento verš, v ktorom upozorňuje veriacich, aby sa nevzdŕaľovali od ostatných veriacich, aby neodmietali ich dobré rady a pomoc a že sa nemajú zdôverovať a priateľiť s tými, ktorí odmietajú uveriť, ktorí im chcú uškodiť. Kto by tak činil, ten nepatrí medzi veriacich, ktorí dodržujú a nasledujú to, čo im Boh zoslal. Výnimku z tejto zásady Boh povoľuje vtedy, ak by sa veriaci dostali medzi nepriateľov a hrozilo by im veľké nebezpečenstvo. V takomto prípade je im povolené nadväzovať dôverné priateľstvá, aby sami seba chránili.

Verš však neznamená, že veriaci muslim nemôže nadväzovať žiadne priateľské vzťahy s nemuslimom (pozri napríklad verš 60:8). Na lepšie pochopenie významu tohto verša, ktorý sa viaže na určitú konkrétnu udalosť, odkazujeme čitateľa na verše (3:118-120), kde je podrobnejšie objasnený.

29. Povedz (im, Muhammad): „Či už skryjete, čo je vo vašich hrudiach, alebo to prejavíte, Boh o tom vie“; a vie (i o tom), čo je v nebesiach a čo je na zemi. A Boh má nad všetkým moc.

30. V deň (verš nadväzuje na oba predchádzajúce a hovorí už o súdnom dni), keď každá duša nájde prítomné dobro, ktoré vykonala (predtým v živote pozemskom); a o zle, ktoré vykonala (bude tiež pred ňu predložené), bude si (v ten deň) priat', aby bol medzi ňou a ním (týmto zlom) čas d'aleký (vzdialený a aby bol človek za takéto zlé skutky braný na zodpovednosť až v ďalekej budúcnosti). A Boh vás varuje Sám pred Sebou (aby ste nepodceňovali Jeho trest). A Boh je zľutujúci k tým, ktorí sú mu odovzdaní.

31. Povedz (Muhammad, ľuďom): „Ak máte radi Boha (ako to tvrdíte), tak ma nasledujte, Boh vás bude mať rád a odpustí vám vaše hriechy“. A Boh je odpúšťajúci a milostivý. (3:31)

(3:31): Za čias posla a proroka Muhammada niektorí ľudia tvrdili, že majú radi Boha a povedali: „Muhammad, my máme radi nášho Pána“. Nato Boh zoslal tento verš, v ktorom svojmu prorokovi Muhammadovi odkazuje, aby im povedal: „Ak máte skutočne radi Boha, tak ma nasledujte, pretože som Jeho poslom a prorokom, Boh vás za to, že ste ma nasledovali, bude mať rád a odpustí vám vaše hriechy. A Boh je odpúšťajúci a milostivý“.

32. Povedz (im, Muhammad): „Poslúchajte Boha a Jeho posla (Muhammada)“. Ak by sa odvrátili, tak (nech vedia, že) Boh nemá rád tých, ktorí odmietajú veriť.

33. Boh si vyvolil Adama (z potomstva ktorého pochádza ľudstvo) a Noema a rodinu Abrahámovu (z ktorej pochádza Ismail, Izák a proroci z ich potomstva; prorok Muhammad pochádza z potomstva Ismaila) a rodinu Imránovu (z ktorej pochádza Ježiš) spomedzi ľudí (v dobe, v ktorej žili), (3:33)

(3:33): Uvedení poslovia boli menovite spomenutí, pretože všetci ostatní poslovia a proroci pochádzajú z ich potomstva a všetci títo poslovia pochádzajú od Adama (požehnanie Božie a mier nech ho sprevádzajú). Boh, nad ktorým vyššieho niet, si týchto poslov vyvolil a vybral

spomedzi ľudí doby v ktorej žili, aby priniesli Jeho posolstvá ľuďom. Rodinou sa vo verši myslia veriaci a dobrí ľudia z rodiny každého spomenutého posla a proroka.

34. Potomstvo pochádzajúce jedno z druhého (títo poslovia pochádzajú každý z potomstva toho druhého a sú obdarení pobožnosťou, bohabojnosťou a cnostným správaním). **A Boh všetko počuje a všetko vie.**

35. Hľa, keď Imránova žena povedala (spomeň im, Muhammad, príbeh o Imránovej žene - volala sa Hinna Bint Fáqúd, keď povedala): „**Pane môj, Tebe som prisľúbila, čo je v mojom lone, aby bolo zasvätené Tvojim službám** (aby Ťa uctievalo, poslúchalo a slúžilo Tvojej spokojnosti). **Prijmi to odo mňa, veď Ty všetko počuješ** (vypočuj moje prosby) **a všetko vieš** (a vieš i to, čo v duši skrývam).“

36. Keď ju porodila (keď Imránova žena porodila dievčatko), **povedala** (smutným a ospravedlňujúcim sa hlasom): „**Pane môj, porodila som dieťaťko ženského pohlavia** (Ibn Abbás, jeden z prorokových súčasníkov túto vetu komentoval, že v tom čase sa mohli prisľúbiť do Božích služieb len novorodeniťka mužského pohlavia)“. **A Boh lepšie vie** (ako ona), **čo porodila** (a k čomu si ju vyvolil). „**Dieťaťko mužského pohlavia** (Imránova žena pokračovala) **nie je ako dieťaťko ženského pohlavia** (žena nemá výdrž v uctievaní a v obsluhu Božieho chrámu tak ako muž) **a nazvala som ju Marjam** (Mária sa v arabskom jazyku nazýva Marjam a znamená „pobožná, slúžiaca Bohu“). **A dávam ju pod Tvoju ochranu i jej potomstvo pred satanom vyvrhnutým**“. (3:36)

(3:36): Marjam (Mária sa v arabskom jazyku nazýva Marjam a znamená „pobožná, slúžiaca Bohu“

37. Jej Pán ju prijal (Máriu) **dobрым prijatím a dal jej vyrásť rastom dobrým** (Boh Máriu prijal od jej matky a pripravil jej dobré a zbožné prostredie, v ktorom bola vychovaná) **a zveril ju Zachariášovi** (Zachariášovi, ktorý bol známy svojou zbožnosťou a mravnosťou). **Vždy, keď k nej Zachariáš vošiel do mihrábu** (mihráb je miesto určené na modlenie), **našiel u nej potravu. Povedal** (a spýtal sa Márie): „**Mária, odkiaľ to máš?!**“ **Povedala** (Mária): „**Je to od Boha. Boh dáva tomu, komu chce, bez počítania** (bezmedzne, bez toho, aby počítal, čo a koľko dáva)“.

38. Tam (v mihrábe) **Zachariáš poprosil Pána svojho. Povedal**: „**Pane môj, daj mi z moci Tvojej potomstvo dobré. Ty veru prosby vypočuješ** (a splníš)“.

39. I zavolali naňho (na Zachariáša) **anjeli, keď stál a modlil sa v mihrábe** (a povedali mu): „**Boh ti odkazuje radostnú zvesť o (synovi) Jánovi, ktorý uverí v slovo od Boha pochádzajúce** (v Ježiša, ktorý bude stvorený slovom „bud“) **a bude (Ján) pánom** (medzi svojimi ľuďmi), **odriekajúcim sa** (bude sa zdržiavať radostí života pozemského, aby sa tak držal toho, čo Ježiš hlásal) **a (bude) prorokom patriacim medzi zbožných (ľudí)**.“

40. Povedal (Zachariáš sa spýtal, adresujúc svoje počudovanie Bohu): „**Pane môj, ako by som mohol mať syna, veď som už starý a moja žena je neplodná?**“ **Povedal** (Boh): „**Tak** (sa stane), **Boh vykoná, čo (Sám) chce** (čokoľvek by Boh rozhodol, že sa stane, to sa aj skutočne stane)“.

41. Povedal (Zachariáš pokračujúc): „**Pane môj, učiň mi znamenie** (že moja žena porodí)“. **Povedal** (Boh): „**Tvojím znamením bude, že neprehovoriš s ľuďmi (s nikým) tri dni inak než posunkami. A spomínaj si na Pána svojho veľa** (často) **a svedč o jedinečnosti Jeho a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (a dosvedčuj, že Mu je vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované), **rob tak večer i ráno**“.

42. Hľa, anjeli povedali (Korán pokračuje ďalej a hovorí o Márii a Ježišovi): „**Mária! Boh si ťa vyvolil a očistil** (učinil ťa zbožnou, dobrou, očistenou a poctivou ženou) **a vyvolil si ťa spomedzi žien tvorstva** (v dobe, v ktorej si žila, aby si porodila dieťa bez otca a aby ste boli obaja znamením Božej moci pre ľudí)“,

43. „Mária, buď Pánovi svojmu poslušná a klaňaj sa do polohy sužúdu (sužúd je poklona, v ktorej sa človek pokloní, kľakne na kolená, nakloní trup a hlavu smerom k zemi a spojí čelo a nos so zemou) a klaňaj sa (Bohu) do polohy rukúu s tými, ktorí sa (Mu) do polohy rukúu klaňajú“.

44. Toto (táto správa o udalostiach okolo narodenia posla Ježiša) je zo správ toho, čo nie je známe (ktoré nepoznáš a nemáš ako poznať), ktoré ti zvestujeme (Muhammad). Nebol si u nich, keď vrhali svoje perá (ktorými písali alebo šípy, ktorými výber rozhodovali, ktoré mali určiť), kto z nich sa ujme Márie a nebol si u nich, keď sa sporili. (3:44)

(3:44): Muhammad, toto je jedna zo správ, ktoré ti zvestujeme, ktoré si pred tým nepoznal. Nebol si ani prítomný v čase, keď sa vrhali perá alebo šípy, aby určili, kto z vrhajúcich sa ujme Márie a nebol si s nimi ani vtedy, keď sa sporili o to, kto sa o ňu bude starať a vychovávať ju. Boh však určil, že výchova a starostlivosť o Máriu pripadne Zachariášovi.

45. Hľa, keď anjeli povedali: „Mária, Boh ti odkazuje radostnú zvesť o slove (zoslanom) od Neho (o tom, že sa ti narodí syn), jeho meno bude Al-Mesih Ísa ibn Marjam (Mesiáš Ísa syn Márie), bude mať vysoké postavenie (a bude ctihodný) v živote najnižšom (pozemskom) i v živote poslednom (a večnom) a bude medzi priblíženými (bude patriť medzi tých, ktorí budú k Bohu bližšie než iní)“.

46. „I prehovorí (Ježiš) k ľuďom z detského lôžka (z kolísky ako malé dieťa - pozri verše 19:27 až 34) i ako muž stredného veku. A bude patriť medzi zbožných (a dobrých ľudí)“.

47. Povedala (Mária a spýtala sa): „Pane môj, ako môžem mať dieťa a nedotkol sa ma (pritom žiaden) človek?“ Povedal: „Tak (sa stane), Boh stvorí, čo chce. Keď rozhodne o nejakej veci, tak jej (tejto veci) len povie: „Bud“ a (ona) je (stane sa)“.

48. „A naučí ho (Boh svojho posla Ježiša) Al Kitáb a múdrosť a Tóru a Evanjelium“, (3:48)

(3:48): Slovo Al Kitáb v tomto verši islamskí učitelia v mnohých výkladoch vysvetľujú ako písanie. V slovníku arabského jazyka toto slovo má niekoľko významov: kniha, písať, osud, človek, ktorý má poznanie.

49. „A učiní ho poslom k synom (k potomstvu proroka) Izraela (Jakuba, aby im oznámil): Prišiel som k vám so znamením od Pána vášho (ktoré dosvedčí pravdivosť môjho posolstva a ktoré spočíva v tom), že vytvorím (vyformujem) vám z hliny podobu vtáka, vdýchnem doň a stane sa vtákom s Božím povolením a vyliečim slepých (ktorí sa ako slepi narodili) a malomocných a oživím mŕtvych s Božím povolením a oznámim vám, čo jete (aký druh jedla jete) a čo odkladáte (aké jedlo si odkladáte a skladujete na neskoršie časy) vo vašich domoch (oznamil im veci, ktoré sa týkali ich súkromia). V tom je veru znamenie pre vás, ak veríte“.

50. „A prišiel som (k vám) potvrdzujúc to, čo mám v rukách svojich (v prítomnosti) z Tóry a aby som vám povolil niečo z toho, čo vám bolo zakázané (zrušil niektoré z predošlých obmedzení a zákazov). A prišiel som k vám so znamením od Pána vášho. Tak sa bojte Boha a poslúchnite ma“.

51. „Boh je (pokračuje Ježiš) mojím Pánom i vašim Pánom, tak Ho uctieajte. To je veru cesta rovná (v arabskom jazyku sa používa pojem rovná cesta ako cesta, na ktorej nie sú žiadne záhyby alebo vybočenia, čím sa rozumie správne usmernenie, správna cesta)“.

52. Keď ale Ísa (Ísa je jedno z mien Ježiša v Koráne) pocítil u nich odmietanie, povedal (Ježiš): „Kto budú tí, ktorí mi pomôžu a podporia ma vo výzve k Bohu (kto ma bude nasledovať po ceste, ktorú mi Boh určil)?“ Učitelia povedali: „My pomôžeme vo výzve k Bohu, uverili sme v Boha (a v to, s čím si k nám prišiel) a buď (Ježiš) svedkom toho, že sme muslimovia (t.j. Bohu oddaní)“.

53. „Pane náš (učenci pokračovali), uverili sme v to, čo si zoslal dole a nasledovali sme posla (Ježiša, ktorého si k nám s posolstvom poslal). Zapíš nás teda medzi svedkov (ktorí v posolstvo, s ktorým Ježiš prišiel, uverili a ktorí ho nasledovali)“.

54. I strojili úklady, i Boh nástrahy nastražil. A Boh je ten najlepší, kto niečo nastraží (ak sa niekoho rozhodne potrestať, tak niet toho, kto by to lepšie dokázal). (3:54)

(3:54): Keď sa v arabskom jazyku a v Koráne hovorí, že Boh strojí úklady alebo nastraží nástrahy, myslí sa tým presný opak toho, ako keď povieme o človeku, že strojí úklady. Ide tu o zvláštnosť arabského jazyka. V prípade, keď povieme, že Boh strojí úklady alebo nastraží nástrahy, myslíme tým, že prekazil zlý čin, na ktorý sa niekto chystal a zlo, ktoré chcel, Boh obrátil proti nemu samému, a tým ho zároveň aj potrestal.

55. Keď Boh (potom, ako zmaril ich úklady, ktoré voči jeho poslovi Ježišovi strojili) povedal: „Ísa (Ježiš)! Vezmem ťa a vyzdvihnem k Sebe (do nebies) a očistím ťa od tých, ktorí odmietli veriť a učiním tých, ktorí ťa nasledovali (vo výkladoch Koránu sa píše, že slovom nasledovali sa tu myslí každý, kto uveril v Ježiša ako posla Božieho a v jeho posolstvo v pôvodnej podobe), nad tými, ktorí odmietli veriť (učiním ich nad nimi), až do dňa zmŕtvychvstania. Potom bude váš návrat ku Mne, kedy rozhodnem medzi vami o tom, o čom ste sa sporili. (Islamskí učenci poslednú vetu komentovali v tom zmysle, že v súdny deň Boh najspravodlivejší rozhodne o všetkom, o čom sa ľudia ohľadom Ježiša, jeho posolstva a pôvodu v živote pozemskom sporili, rozhodne o tom, kto mal pravdu a kto nie)“

56. „Tých, ktorí odmietli veriť, podrobím trápeniu prísnemu v živote najnižšom (pozemskom) i v živote poslednom (a večnom). A nebudú mať nikoho, kto by im pomohol a podporil ich (a pred Bohom sa ich zastal)“,

57. „A tých, ktorí uverili a dobré skutky konali, tých (Boh) odmení náležitými odmenami (za vernosť a dobré činy, ktoré v živote pozemskom konali). A Boh nemá rád krivdiacich (každému spravodlivo odplatí to, čo mu patrí)“.

58. Toto (čo ti prednášame, Muhammad, v týchto veršoch) ti prednášame zo znamení a múdreho pripomenutia (ktoré sme ľuďom a poslom pred tebou poslali a v ktorom sú pravdivé správy a ponaučenie pre ľudí).

59. Ísov (Ježišov) príklad u Boha je podobný príkladu Adama (zrodenie Ježiša bez otca, ktoré veľa ľudí spochybňuje, nie je pre Boha ničím novým alebo ťažkým, pretože tým istým spôsobom, ako predtým stvoril Adama, stvoril i Ježiša). Stvoril ho (Ježiša) zo zeme (hliny) a potom jej (tejto hline) povedal: „Bud’ (staň sa tým, čím sa máš stať)“ a ona je (stala sa a takýmto spôsobom sa Adam i Ježiš zrodili).

60. Je to pravda od Pána tvojho (všetko spomenuté o Ježišovi), tak nepatri (Muhammad) k tým, ktorí (o tom) pochybujú. (3:60)

(3:60): Adresátom je tu prorok Muhammad, ale z konštrukcie vety v arabskom jazyku vyplýva, že je adresovaná všetkým ľuďom, a nie len prorokovi.

61. Kto by sa s tebou (Muhammad) o ňom (o Ježišovi, jeho pôvode a posolstve) sporil po tom, ako sa ti dostalo (od Boha) poznania (o ňom), tak (mu) povedz: „Pod’te, vyzveme našich synov i vašich synov a naše ženy i vaše ženy a naše duše i vaše duše (sami seba) a potom sa obrátíme s našimi výzvami na Boha a budeme prosiť, aby Božie prekliatie dopadlo na luhárov (na tých z nás, ktorí klamú)“. (3:61)

(3:61): S týmto veršom je vo výkladoch Koránu spojený aj príbeh, ktorý vysvetľuje, kedy a pri akej príležitosti bol poslovi a prorokovi Muhammadovi verš zoslaný. Podstata príbehu, ako ho uvádza Ibn Isháq a Ibn Kasír (dvaja z významnejších učencov), spočíva v tom, že jedného dňa prišla k prorokovi Muhammadovi (požehnanie Božie a jeho milosť nech ho sprevádzajú) delegácia zložená zo zástupcov kresťanov z Nažránu (oblasť na Arabskom polostrove). Ich počet bol šesťdesiat a medzi nimi bolo štrnásť mužov, ktorí patrili k

uznávaným osobnostiam tejto oblasti. Títo štrnásti aj o všetkých záležitostiach rozhodovali. Traja z nich však mali rozhodujúce slovo. Boli to: Al Áqeb, ktorý bol ich vodcom, Al Sajjed, ktorý bol najvzdelanejší spomedzi nich a Abú Hárisa Bin Alqama, ktorý bol ich biskupom. Keď delegáti prišli do Mediny, vošli do mešity k prorokovi Muhammadovi práve vtedy, keď vykonával popoludňajšiu modlitbu. Všetci boli vyobliekaní tak, že kto z muslimov ich toho času videl, neskôr hovoril, že po nich nikdy nevidel takú delegáciu, akou bola ich. Keď prišli do mešity, práve nastal čas, v ktorom sa títo kresťania modlili, a tak sa šli v priestore mešity pomodliť. Prorok Muhammad povedal muslimom: „Nechajte ich (aby sa pomodlili)“.

Keď skončili, prorok sa prihovril k trom z nich. Títo traja boli síce kresťania, ale i tak sa v mnohých otázkach medzi sebou nezhodovali. Jeden z nich hovoril, že Ježiš je boh, druhý, že je božím synom a tretí, že je súčasťou Svätej trojice. Skupina, ktorá tvrdila, že Ježiš je boh, argumentovala tým, že oživoval mŕtvych, liečil slepých, malomocných a chorých ľudí, hovoril ľuďom veci z ich súkromia, dokonca i také, ktoré sami nepoznali, modeloval hlinu do podoby vtáka a keď dýchol do nej, ožila a stala sa skutočným vtákom. Tí, ktorí tvrdili, že Ježiš je synom božím, argumentovali tým, že nemal otca a že rozprával už v koliske, čo žiaden človek predtým ešte nikdy neurobil. Tretia skupina tvrdila, že Ježiš je súčasťou Svätej trojice preto, že Boh povedal: „Urobili sme, prikázali sme, stvorili sme, rozhodli sme“. Keby bol Boh len jeden, povedal by iba: „Urobil som, prikázal som, stvoril som, rozhodol som“. Ako odpoveď na všetky uvedené tvrdenia boli zoslané predchádzajúce verše. Keď to biskupi počuli, prorok Muhammad im povedal: „Staňte sa muslimami (muslim znamená v arabskom jazyku úplná oddanosť Bohu, ktorý je jediný a ktorý nemá žiadne deti ani spoločníkov)“. Povedali: „My sme muslimovia“. Prorok povedal: „Vy nie ste muslimovia, tak sa nimi staňte“. Povedali: „My sme boli muslimami ešte pred tebou“. Prorok povedal: „Klamete! Od islamu vás delí vaše tvrdenie, že Boh má syna a vaše uctievanie kríža ..“ Kňazi povedali: „Tak, kto je jeho (Ježiša) otcom, Muhammad?“ Prorok Muhammad im neodpovedal a vyčkal, až mu Boh najvyšší (prostredníctvom anjela Gabriela) zošle odpoveď. Ako odpoveď boli zoslané predchádzajúce verše tejto kapitoly a Boh najvyšší prikázal prorokovi, ak by odmietli uznať za pravdu to, čo mu zoslal, aby ich vyzval priviesť svojich synov, manželky a samých seba a aby sa všetci obrátili na Boha a žiadali, aby zoslal Svoje prekliatie na tých, ktorí tvrdia nepravdu a klamstvo o Bohu a o jeho poslovi Ježišovi. Biskupi prorokovi odpovedali: „Aba Al Qásem (bola to prezývka, ktorou bol prorok Muhammad známy), nechaj nás, aby sme sa poradili a potom prideme za tebou s odpoveďou na to, k čomu si nás vyzval“. Potom sa utiahli a spýtali sa Al Áqeba (ktorého prezývka bola Ježišov služobník): „Ježišov služobník, čo radiš?“ Povedal: „Prisahám na Boha, kresťania; viete, že Muhammad je poslaným prorokom a oznámil vám rozhodujúcu správu o Ježišovi (o živote a poslanstve ktorého sa sporíte). A viete dobre, že keď sa ľudia, ktorí žili pred vami, pustili do sporu s prorokom a požiadali Boha, aby zoslal svoje prekliatie na tých, ktorí klamú a pravdu popierajú, postihla ich kliatba, neostal v nich žiaden dospelý človek a ani nevyrástlo žiadne ich dieťa (dospelí vymreli a deti nedosiahli vek dospelosti). Bude to váš koniec, ak by ste tak urobili (t.j. ak by sa pustili spolu s prorokom do preklínania). Ak ste sa rozhodli aj napriek tomu ostať na svojom náboženstve a zotrvať na tom, čo tvrdíte, tak sa rozlúčte s vaším spoločníkom (teda s prorokom Muhammadom) a vráťte sa do svojej krajiny.“ Biskupi sa potom vrátili za prorokom a povedali mu: „Aba Al Qásem, rozhodli sme sa, že sa s tebou nepustíme do preklínania, necháme ťa pri tvojom náboženstve a vrátime sa k nášmu náboženstvu, ale pošli s nami muža spomedzi tvojich druhov, ktorý by mal tvoju dôveru, aby rozhodol medzi nami v záležitostiach týkajúcich sa našich majetkov, o ktoré sme sa sporili, pretože ste si získali našu priazeň“. Prorok Muhammad im povedal: „Pridte za mnou večer a pošlem s vami niekoho silného a spravodlivého“. Neskôr, keď prorok s muslimami dokončil obedňajšiu modlitbu, prebehol zrakom po modliacich sa a zazrel Abu Ubejdu Bin Al Žarráha. Vyzval ho a povedal mu: „Chod s nimi a rozhodni medzi nimi spravodlivo o tom, o čom sa sporia.“

62. To (všetko, čo bolo povedané o Ježišovi) **je veru príbeh pravdivý. A niet boha okrem Boha** (všetci ľudia a všetko tvorstvo má len jedného jediného Boha, vlastnosti ktorého sú opísané v Koráne). **A Boh, On je veru ten mocný, ktorý múdrosťou oplýva.**

63. Ak by sa odvrátili (od toho, čo si im povedal), **tak Boh dobre vie o tých, ktorí skazu šíria.**

64. Povedz (Muhammad, židom a kresťanom): „**Ľudia Knihy** (Korán používa na označenie židov a kresťanov výraz „Ľudia Knihy“, pretože im boli predtým zoslané nebeské Knihy), **podťte k spravodlivému** (striedmemu, rovnému a úplnému) **slovu medzi nami a vami** (o tom), **že nebudeme uctievať** (nikoho a nič) **iné ako Boha a že nebudeme k Nemu nič pridružovať** a **že nik z nás si nebude z ostatných činiť pánov popri Bohu** (budeme uctievať len jedného jediného Boha, nebudeme nič, ani nikoho k nemu pridružovať a nikto z nás stvorených si neurobí z nikoho iného pána mimo Boha a jediným našim Pánom bude Boh Najvyšší).“ **Ak by sa odvrátili, povedzte** (muslimovia): „**Buďte svedkami** (toho), **že sme muslimovia** (teda Bohu a len Jemu oddaní).“ (3:64)

(3:64): Vo štvrtej kapitole v Koráne nazvanej „Ženy“ je verš, ktorý hovorí: „Boh neodpustí to, aby bolo k Nemu niečo pridružené, a odpustí mimo toho, komu chce (čo chce). A kto by k Bohu pridružil, ten si vymyslel hriech obrovský“ (4:48). Ak spojíme oba posledné verše (t.j. 3:64 a 4:48), pochopíme, čo islam kresťanom odkazuje. V predchádzajúcich veršoch Boh najvyšší v Koráne spomína celý príbeh narodenia Ježiša Krista, ako aj okolnosti, ktoré ho sprevádzali, keď ho Boh zdvihol k Sebe a nedovolil, aby sa ho niekto v zlom dotkol. Tak sa v Koráne vyvrátil akýkoľvek božský pôvod proroka Ježiša (požehnanie Božie a jeho mier nech ho sprevádzajú) a potvrdilo sa jeho stvorenie bez otca ako znamenie pre ľudí o moci Boha najvyššieho. Záver celého príbehu však spočíva v jednom verši, kde sa vlastne aj objasňuje vzťah islamu k židovskému a kresťanskému náboženstvu (3:64).

Korán kresťanov a židov v prvom rade vyzýva k uznaniu a nasledovaniu islamu ako záverečného nebeského posolstva, ktoré bolo ľudom Bohom zoslané. Pokiaľ by však islamské náboženstvo a jeho zásady nechceli dodržiavať, tak ich vyzýva k dodržaniu základného princípu každého nebeského náboženstva, ktoré bolo doposiaľ Bohom zoslané, a to uznanie a uctievanie Boha jedného jediného, ktorý nesplodil a nebol splodený a ktorému sa nik nevyrovná v žiadnej vlastnosti alebo podobe. Aby bol uctievaný len Boh a aby ľudia k nemu nič a nikoho nepridružovali, aby nepripisovali ľudom také vlastnosti a schopnosti, ktoré má výlučne Boh ako jediný Stvoriteľ.

Takže Boh najvyšší ponecháva kresťanom i židom slobodnú vôľu, či budú islamské náboženstvo nasledovať, alebo nie. Ak by sa rozhodli ostať na svojom pôvodnom náboženstve, tak ich vyzýva, tak ako vyzýva všetkých ľudí, k trom základným princípom, ktorými sú:

1. Uctievanie jedného jediného Boha, ktorý stvoril všetko existujúce, ktorý nesplodil a nebol splodený a ktorý má moc nad všetkým.
2. Odmietnutie akejkoľvek formy pridružovania k Bohu, ktorá sa prejavuje aj odmietnutím akéhokoľvek tvrdenia o tom, že by niekto alebo niečo malo tú moc, aby pôsobilo ako sprostredkovateľ medzi človekom a Bohom, pretože takýto vzťah človeka so svojím Stvoriteľom má byť priamy a bezprostredný. Jedine poslovia a proroci mali v minulosti takúto moc a to sa skončilo posledným a záverečným posolstvom, ktorým bolo posolstvo posla Muhammada a zvestovanie Koránu.
3. Žiaden človek by nemal uctievať iného človeka alebo stvorenie a pripisovať mu nadprirodzené vlastnosti hodné uctievania alebo svätosť.

Tieto tri princípy tvoria základ viery v posolstve islamu a ako nám o tom hovorí Korán, tvorili i základ viery vo všetkých nebeských náboženstvách zoslaných predtým. Viera v Boha

znamená obrátiť sa k Bohu a pochopiť Jeho existenciu presne takú, aká v skutočnosti je, bez toho, aby človek k takémuto chápaniu niečo pridával, zasahoval doň alebo ho skresľoval. To bola i podstata a základ všetkých nebeských posolstiev, ktoré Boh najvyšší ľuďom predtým zoslal. Boh nám ale ďalej vo verši 4:136 odkazuje, že čistá viera v Boha, tak ako ju Korán prikazuje je základom všetkého, avšak na to, aby bola viera človeka úplná, musí veriť v Boha, v Jeho anjelov, v Jeho Knihy, ktoré zoslal, v Jeho poslov, ktorých záverom bol posol Muhammad a v to, že nastane Posledný deň, ktorý oznámi začatie udalosti zmŕtvychvstania a súdneho dňa.

65. Ľudia Knihy! Prečo sa sporíte ohľadne Abraháma (židia tvrdili, že bol židom a kresťania tvrdili, že bol kresťanom) **a pritom Tóra a Evanjelium boli zoslané až po ňom** (po Abrahámovej smrti, ako by teda Abrahám mohol byť židom či kresťanom?). **A či nechápete** (to, čo hovoríte)? (Nasledujúce verše hovoria o tom, čo Abrahám nasledoval.)

66. Hľa, sporili ste sa ohľadom toho, o čom máte poznanie (o skutočnostiach a udalostiach, o ktorých ste mali jasné správy). **Prečo sa ale sporíte o tom, o čom poznanie nemáte** (napríklad o tom, či bol Abrahám židom, alebo kresťanom)? **A Boh (všetko) vie, a vy neviete.**

67. Abrahám nikdy nebol židom a ani kresťanom, ale bol Bohu verný (priklonený ku skutočnej viere), **bol muslimom** (t.j. Bohu oddaný) **a nepatril medzi tých, ktorí k Bohu pridružovali.** (3:67)

(3:67): V tomto verši Boh najvyšší Ľuďom Knihy objasňuje, akú vieru prorok Abrahám vyznával. Abrahám nebol nikdy ani židom ani kresťanom, ale bol to človek so skutočnou a inštinktívnou vierou, ktorú Boh do ľudí vložil, bol Bohu oddaný vo všetkom, čo mu Boh uložil alebo prikázal a nepatril medzi tých, ktorí by k Bohu ako Jemu rovného niekoho alebo niečo pridružovali.

68. Ľudia, ktorí si najviac zaslúžia Abraháma (majú nárok k nemu sa hlásiť), **sú tí, ktorí ho nasledovali** (nasledovali to, v čo Abrahám skutočne veril v dobe, v ktorej žil) **a tento prorok** (Muhammad) **a tí, ktorí uverili** (ktorí proroka Muhammada nasledovali a uverili v Boha podobne ako v Neho veril i Abrahám). **A Boh pomôže a podporí veriacich.**

69. Skupina z radov Ľudí Knihy si priala, aby vás mohla do bludu uviesť (jestvuje skupina židov a kresťanov, ktorí by vás najradšej videli, ako sa odvraciate od svojho náboženstva a vraciate sa do bludu, v ktorom ste boli predtým). **Do bludu však** (svojím konaním) **vedú svoje duše** (sami seba), **len to necítia.**

70. Ľudia Knihy! Prečo odmietate veriť v Božie znamenia (ktoré zosielame nášmu poslovi Muhammadovi) **a pritom svedčíte** (že sú pravdivé a vlastnými slovami to aj potvrdzujete)?!

71. Ľudia Knihy! Prečo miešate (alebo zakrývate) **pravdu s nepravdou** (ktorú si vymýšľate, čím pozmeňujete význam toho, čo máte v rukách) **a zatajujete pravdu a pritom viete** (čo je pravda a čo nie)?

72. I povedala skupina z radov Ľudí Knihy (skupina židovských rabínov, ktorej členovia sa navzájom dohodli): **„Uverte na začiatku dňa v to, čo bolo zoslané tým, ktorí uverili** (v posolstvo posla a proroka Muhammada) **a odmietnite v to veriť na jeho konci** (na začiatku dňa muslimom povedzte, že ste uznali za pravdu to, čo bolo poslovi a prorokovi Muhammadovi zoslané a že je to pravda a na konci dňa to zasa poprite a povedzte, že ste dospeli k presvedčeniu, že to pravdou nie je), **azda sa vrátia späť** (k neviere, na ktorej boli pred príchodom Muhammada)“, (Takýmto spôsobom chceli vyvolať u muslimov pochybnosti ohľadom posolstva posla a proroka Muhammada.) (3:72)

(3:72): Jedného dňa sa dvanásť rabínov z radov židov, ktorí žili v Chejbare (mesto v dnešnej Saudskej Arábii), potajomky dohodlo a jeden druhému si odkázali: Prehlásťe navonok pred ľuďmi, že prijímate Muhammadovo náboženstvo na začiatku dňa a zaprite ho na jeho konci a

povedzte: „Potom ako sme sa pozreli do našich kníh a poradili sme sa s našimi duchovnými, sme zistili, že Muhammad nie je ten prorok, príchod ktorého máme v našich knihách oznámený a ukázalo sa nám jeho klamstvo a nepravdivosť jeho náboženstva.“ Keď tak urobíte, jeho nasledovníci (nasledovníci proroka Muhammada) začnú pochybovať o svojom náboženstve a povedia si: „Oni sú vlastníkmí Knihy a oni by ho mali poznať (očakávaného proroka) lepšie ako my“, a tak sa odvrátia od ich náboženstva a prijmú vaše. Nato Boh najvyšší zoslal tento verš, v ktorom proroka i muslimov varuje pred úkladmi, ktoré proti nim táto skupina židov kula.

73. „A neverte nikomu (rabíni pokračujú), jedine tým, ktorí nasledujú náboženstvo, ktoré vy nasledujete“. Povedz (im, Muhammad): „Správne usmernenie je usmernenie Božie (správne usmernenie nie je závislé od vás, ale od Boha)“. „Aby nebolo dané (rabíni pokračujú) niekomu niečo podobné tomu, čo bolo dané vám (podobné poznanie od Boha, aké bolo vám zoslané), alebo aby sa s vami nesporeli u vášho Pána (v súdny deň o tom, že ste spoznali pravdivosť posolstva zoslané poslovi Muhammadovi a i tak ste toto posolstvo odmietli nasledovať)“. Povedz (im, Muhammad): „Dobrodenie (vo všetkých jeho formách vrátane zoslania posolstva a poznania niekomu) je v ruke Božej (v Jeho moci), dáva ho, komu chce (a svojím posolstvom poveruje, koho chce)“. A Boh všetko obsiahol (svojou znalosťou i štedrosťou) a je vševediaci (presne vie, čo sa kde a ako deje). (3:73)

(3:73): Verš nadväzuje na predchádzajúci verš a pokračuje v odhaľovaní obsahu sprisahania, ktoré rabíni proti muslimom kuli. Rabíni pokračovali vo svojom rozhovore a hovorili: „Neverte vôbec nikomu, kto by nepatrí medzi vás a nenasledoval židovské náboženstvo a nezdôverujte sa mu o ničom z toho, čo máte vo svojich Knihách napísané o očakávanom poslovi. Nechcete predsa, aby bolo niekomu inému než niektorému z nás dané poznanie od Boha podobné tomu, aké máme my. Nik z vás nesmie uznať alebo potvrdiť verejne nič z toho, čo bolo Muhammadovi zoslané, aby sa nestalo, že v súdny deň budú muslimovia proti vám svedčiť, že ste v prorokovi Muhammadovi spoznali očakávaného proroka a aj tak ste ho nenasledovali a v jeho posolstvo odmietli uveriť. Preto dodržujte plán, ktorý sme si určili.“

Boh najvyšší prorokovi Muhammadovi vo verši odkazuje, aby tejto skupine židov vysvetlil, že správne usmernenie nie je závislé od nich, ale od Boha, ktorý ľudí zasluhujúcich si takéto usmernenie k Sebe usmerní. Akékoľvek dobrodenie je v moci Boha a On ho dáva tomu, kto si to zasluhuje. A Boh všetko svojou znalosťou obsiahol a o všetkom, čo sa deje, vie.

74. Vyberá (Boh) pre Svoju milosť, koho chce (vyberá si a určuje, koho chce, aby mu dal Svoju milosť a Svoje poznanie). A Bohu náleží vďaka za dobrodenie obrovské (ktoré ľuďom dáva).

75. Medzi Ľuďmi Knihy sú takí, ktorí, ak im zveríš hromadu peňazí, vrátia ti ich. A sú medzi nimi i takí, ktorí, ak im zveríš jeden dinár, nevrátia ti ho, pokiaľ nebudeš nad nimi (neustále) stáť (pokiaľ ich nebudeš o to neustále žiadať); to preto, že (títo) povedali: „Kvôli neznalým (arabom, ktorým nebolo zoslané žiadne nebeské posolstvo predtým) niet voči nám (oprávnenej) príčiny na potrestanie (za takéto správanie. Keď by sme si teda ponechali majetky týchto Arabov, ktoré nám boli zverené, Boh nás nepotrestá, pretože sa hriechu nedopustíme a nik nenájde cestu a ani odôvodnenie v našich knihách, že by sme sa dopustili takýmto činom hriechu, za ktorý by sme mali byť potrestaní)“. A Hovorí o Bohu lži a pritom vedia (že takéto konanie a nespravodlivosť by Boh nikdy neschválil). (3:75)

(3:75): Medzi židmi a kresťanmi sú ľudia dobrí i zlí. Sú medzi nimi takí úprimní, hodnoverní a čestní ľudia, ktorým ak by človek zveril hromadu peňazí, vrátia ich všetky do posledného dinára. Ale sú medzi nimi i takí zlovestní, ktorým ak by človek zveril čo i len jeden dinár (bola to platobná jednotka vo vtedajšej dobe), tak mu ho nevrátia, pokiaľ on nebude nad ich hlavou neustále stáť a žiadať späť svoje peniaze. Tento druhý typ ľudí ospravedlňuje svoju zlovestnosť tvrdením, že v ich Knihách sa nikde nenachádza, že by sa dopustili hriechu, ak by

neznalým ľuďom ich majetky nevracali. Neznalými ľuďmi najmä židia nazývali Arabov, ktorí si neosvojili židovské alebo kresťanské náboženstvo. Neznalosť im pripisovali preto, že im nebola zoslaná žiadna nebeská Kniha. V tom čase Korán nebol ešte zoslaný, alebo bolo posolstvo ešte len vo svojich počiatkoch. Tvrdenie tejto druhej skupiny židov o tom, že sa nedopustia žiadneho hriechu, keď nevracajú veci im zverené, je len vedomou lžou a oni to veľmi dobre vedia.

Al Tabari (jeden zo známych učencov v oblasti islamských vied, od ktorého pochádza výklad Koránu, známy ako výklad Al Tabariho) sa pri tomto verši pozastavil a napísal: Skupina židov uzavrela dohodu s mužmi z kmeňa Qurejš, ktorí im dali peniaze. Keď neskôr títo muži z kmeňa Qurejš prijali islam, prišli k uvedenej skupine židov a požiadali ju o vrátenie svojich peňazí. Židia im však povedali: „Nemáte u nás nič, keďže ste zanechali svoje náboženstvo (ktoré vyznávali predtým než prijali islam)“. Židia sa vo svojom tvrdení odvolali na to, že takéto pravidlo našli napísané vo svojich knihách.

Potom ako bol tento verš zoslaný, prorok Muhammad sa dopyčul, čo táto skupina židov povedala a s hnevom povedal: „Klamali Boží nepriatelia. Nič z toho, čo bolo v dobe neznalosti (dobou neznalosti sa označuje doba a zvyky, ktoré boli u Arabov pred islamom), v islame neplatí, okrem peňažných záväzkov (pochádzajúcich z tej doby). Tie musia byť vrátené tak veriacemu ako i neveriacemu“.

Príslušnými veršami Koránu a týmto prorokovým výrokom sa v islame zakotvila zásada, podľa ktorej má muslim plniť a dodržiavať svoje peňažné záväzky bez ohľadu na to, či ich má plniť voči muslimovi, kresťanovi, židovi, inovercovi alebo neveriacemu. Viera toho, voči komu sa má záväzok plniť, tu nemá žiaden význam. Z tejto zásady však existuje niekoľko výnimiek, ktoré sa uplatňujú najmä v čase vojny.

76. Áno, veru (je pravdou u Boha, že) **ten, kto** (niečo sľúbil a) **splnil svoj sľub a vyvaroval sa** (prítom takéhoto hriechu a držal sa bohabojnosti), **ten** (i každý) **nech vie, že Boh má rád bohabojných** (ktorí svoje sľuby dodržiavajú).

77. Tí, ktorí vymieňajú sľub daný Bohu (ktorým sa pred Bohom zaviazali, že budú poslúchať a dodržiavať zásady, ktoré im zoslal) **a svoje prisahy** (ktoré odprisahali) **za lacný cieľ** (ktorým je neoprávnené získanie niečoho), **tí v živote poslednom** (a večnom) **nebudú mať podiel** (na ničom z dobra, ktoré Boh bohabojným pripravil), **Boh k nim neprehovorí, nepozrie sa na nich v deň zmŕtvychvstania, neočistí ich a dostane sa im trápenie bolestivé.** (77)

(77): O dôvode zoslania tohto verša sa zachovali dve príhody, ktoré sa do určitej miery podobajú: Prvá hovorí, že raz jeden muslim zvaný Al Ašas Bin Qejs poveril jedného žida spravovaním svojho pozemku. Tento žid však odmietol nárok Al Ašasa na vrátenie tohto pozemku, a tak ho Al Ašas zažaloval u proroka Muhammada. Prorok Muhammad sa Al Ašasa spýtal: „Máš na to nejaký dôkaz?“ Al Ašas odpovedal: „Nie“. Prorok židovi povedal: „Prisahaj, že Al Ašas nemá u teba nič.“ Nato Al Ašas povedal: „On to odprisahá a oberie ma o to, čo uňho mám.“ Nato Boh najvyšší zoslal tento verš.

Druhá príhoda hovorí, že raz sa dvaja muži pohádali kvôli majetku, a tak s tým šli k prorokovi Muhammadovi. Prorok sa spýtal jedného z nich: „Máš na to, čo tvrdíš, dôkaz?“ Ten odpovedal: „Nie.“ Prorok sa ho spýtal: „Odprisaháš, čo tvrdíš?“ Muž odpovedal: „Nech odprisahá on (myslel tým svojho protivníka)“. Predtým než prorok Muhammad nechal kohokoľvek z nich prisahať, povedal: „Kto odprisahá vedome krivú prisahu, aby ňou získal nejaký majetok, vráti sa k Bohu v súdny deň a Boh bude na neho nahneváný.“ Nato bol zoslaný i tento verš, ktorý to potvrdil.

78. Veru medzi nimi (uvedenými ľuďmi Knihy) **je skupina, ktorá prekrúca svojimi jazykmi obsah Knihy** (prekrúca význam slov Tóry a Evanjelia pri čítaní), **aby ste si** (vy ostatní ľudia) **mysleli, že je to z Knihy** (že to patrí k obsahu nebeských Kníh, ktoré majú),

avšak ono to z **Knihy nie je. A hovoria** (tí, ktorí obsah tých Kníh prekrúcajú): „**Je to od Boha**“ (tvrdia pred ostatnými ľuďmi, že význam Kníh, ktorý oni prekrútili, je zoslaný od Boha) **a pritom to od Boha nie je** (Boh by také niečo nikdy nezoslal). **A hovoria o Bohu lži a pritom vedia** (čo konajú). (Lži, ktoré si vymýšľajú a ktoré pripisujú Bohu, hovoria vedome a zámerne, nie z neznalosti či nedbanlivosti.)

79. Neprislúcha žiadnemu človeku, ktorému by Boh dal Knihu, múdrosť a prorocko, aby potom (ako to všetko od Boha dostal) **ľuďom povedal: „Mimo Boha, buďte mne odovzdaní“, ale aby im** (takýto človek) **povedal: „Budte silno zbožnými** (ľuďmi, ktorí sú znali náboženstva, ktorí tieto znalosti aj praktizujú a ktorí učia tieto znalosti aj ostatných), **pretože učíte** (ľuďi) **Knihu a pretože ju študujete.“** (3:79)

(3:79): Ibn Abbás povedal: „Abú Ráfe z radov židov a Al Raís z radov kresťanov Nažránu povedali: „Muhammad! Chceš, aby sme ťa uctievali a učinili ťa Pánom?“ Prorok Muhammad odpovedal: „Božechráň, aby bol uctievaný niekto iný než Boh. A či máme prikázať ľuďom, aby uctievali niekoho iného než Boha?! To nie je to, s čím ma Boh poslal a ani to, čo mi prikázal.““ Nato Boh zoslal tento verš, ktorý hovorí:

Neprislúcha žiadnemu človeku na zemi, a najmä nie takému, ktorého Boh obdaril a poveril prorockom, dal mu Knihu, v ktorej je poznanie o existencii Boha jedného jediného a dal mu múdrosť, ktorá život ľudí usmerňuje k ich dobru, aby po tom všetkom ľuďom povedal a učil ich: Uctievať mňa, nie Boha. Je to proti akémukoľvek správne uvažovaniu. Prorok, ktorého si Boh vyberie a poverí posolstvom, naopak, ľuďom vždy káže, aby uctievali jedného jediného Boha, aby boli veľmi zbožní, pretože na ich pleciach leží učiť ostatných ľudí a zanechať im Knihu správnu a nepozmenenú. Zbožnosť im takýto prorok prikazuje i preto, že túto Knihu študujú a oboznamujú sa s jej obsahom a podľa toho by mali vedieť, čo je správne, a čo nie.

80. Neprikazuje vám (takýto človek nikdy), **aby ste si vzali za Pánov anjelov a prorokov. Myslíte si, že by vám** (takýto človek) **prikázal, aby ste odmietali vieru** (a odklonenie sa od uctievania Boha jedného jediného) **po tom, ako ste sa stali muslimami** (teda Bohu oddanými)?! (Každý prorok má vopred stanovený cieľ a posolstvo od ktorého sa nikdy neodchýli.)

81. Boh prijal záväzok od prorokov (ktorí boli posolstvami Bohom poverení ešte pred zoslaním posolstva poslovi a prorokovi Muhammadovi a povedal im): „**Čokoľvek by som** (Boh) **vám dal z Knihy a múdrosti a potom by prišiel k vám** (neskôr) **posol, ktorý by potvrdzoval to, čo máte** (čo vám bolo predtým Mnou zoslané), **tak v neho uveríte a pomôžete mu a podporíte ho.**“ Povedal (Boh pokračoval a povedal im): „**Uznávate a zaväzujete sa k tomu** (že jeho posolstvo uznáte a budete mu pomáhať) **predo Mnou?**“ Povedali (poslovia): „**Uznávame**“, povedal (Boh): „**Budte svedkami toho** (na čo ste sa pred Mnou zaviazali) **a Ja som spolu s vami svedkom toho** (Ja dosvedčím všetky vaše príisahy a svedectvá)“. (3:81)

(3:81): Boh prijal od všetkých prorokov určitý sľub, ktorý títo proroci dosvedčili a ktorého bol Boh svedkom. Obsahom tohto sľubu bolo, že všetci Boží proroci sa pred Bohom zaviazali, že keď im Boh zošle Knihu a múdrosť, budú ľudí k viere vyzývať a učiť ich z tejto Knihy a múdrosti. Pokiaľ však bude prvému prorokovi a poslovi niečo zoslané a príde po ňom druhý prorok potvrdzujúci to, čo bolo predtým zoslané, tak prvý prorok uverí v posolstvo toho druhého, podporí ho a bude mu pomáhať. To je povinnosť každého proroka i ľudí, ktorí posolstvo takéhoto proroka nasledovali, až kým neprišiel posledný a záverečný prorok, ktorým bol posol a prorok Muhammad, ktorý oznámil ľuďom už posledné a záverečné posolstvo.

82. Kto by sa potom (z prorokov alebo z ľudí, ktorí v ich posolstvách uverili) **odvrátil** (odmietol uznať posolstvo nového proroka), **to je ten spurný.**

83. A či iné náboženstvo než Bohom určené by chceli (želajú si Ľudia Knihy nasledovať náboženstvo, ktorého základ je iný než ten, ktorý Boh svojim prorokom zosiela a ktorý On sám považuje za správny)? **Jemu (Bohu) sa pritom oddal každý, kto je v nebesiach a na zemi, či už dobrovoľne, alebo nedobrovoľne. A k Nemu (Bohu) bude ich návrat** (všetci sa k Bohu vrátia v deň zmŕtvychvstania a v súdny deň a budú stáť pred Ním). (3:83)

(3:83): Ibn Abbás o dôvode zoslania tohto verša povedal: Jedného dňa sa vlastníci oboch Kníh, židia a kresťania, začali medzi sebou sporiť, a tak prišli k prorokovi Muhammadovi, aby rozhodol, kto z nich má pravdu. Spor spočíval v tom, že tak židia ako i kresťania sa sporili o tom, kto je oprávnenejší hlásiť sa k náboženstvu, ktoré prorok Abrahám uznával. Prorok Muhammad im však povedal, že ani jedna skupina z nich nenasleduje Abrahámovu náboženstvo, na čo sa rozhnevali a povedali: „Prisaháme na Boha, nesúhlasíme s твоjím rozsúdením, a nebudeme nasledovať tvoje náboženstvo.“ Nato bol zoslaný tento verš, v ktorom ich Boh za to karhá a pýta sa ich, či si želajú nasledovať iné náboženstvo, ktorého základ by bol iný než ten, ktorý Boh svojim prorokom zosiela a ktoré On sám považuje za správne? Nech vedia, že Boha všetko poslúcha a zákonitostiam, ktoré stanovil všetkému, čo je v nebesiach a na zemi, sa všetko existujúce podriadilo, či už dobrovoľne alebo nedobrovoľne a k Nemu sa všetci nakoniec vrátia.

84. Povedz (odpovedz, Muhammad, týmto židom a kresťanom): „**Uverili sme** (my muslimovia) **v Boha** (podľa skutočných vlastností, aké Mu náležia a akými Sám Seba v Koráne opísal) **a v to, čo nám bolo zoslané** (čo nám Boh zoslal v Koráne), **v to, čo bolo zoslané Abrahámovi, Ismailovi, Izákovi, Jakubovi a kmeňovým spoločenstvám** (ktoré vzišli z potomkov proroka Jakuba a na čele ktorých stál niektorý z jeho synov) **a v to, čo bolo dané Mojžišovi, Ísovi (Ježišovi) a prorokom od ich Pána; nerobíme rozdiely medzi nikým z nich** (nerobíme rozdiely medzi Božími prorokmi, všetci sú u nás za ctených považovaní a všetkých uznávame) **a my sme Mu (Bohu) oddaní** (sme muslimovia, t. j. Bohu oddaní)“.

85. Ktokoľvek by chcel iné náboženstvo než islam, nebude od neho prijaté a bude v živote poslednom patriť medzi tých, ktorí prehrali (život pozemský i posledný a večný). (3:85)

(3:85): Tento verš je v podstate dovŕšením predchádzajúcich veršov, najmä veršov (3:81-84). V predchádzajúcich veršoch sa jasne hovorilo o sľube, ktorým sa každý prorok pred Bohom zaviazal, že on i tí, ktorí ho budú nasledovať, uveria v posolstvo proroka, ktorý neskôr príde, ktorý bude potvrdzovať to, čo bolo predtým Bohom zoslané a ktorý ľuďom napravia a obnoví ich vieru a náboženstvo, ktoré by časom ľudia pozmenili. Keďže islam bol posledným a záverečným nebeským náboženstvom, Boh najvyšší ľuďom oznamuje, že neprijme od nikoho iné náboženstvo než islam, t. j. oddanosť Bohu, ktorej význam a obsah Korán jasne vysvetľuje. To je tá neodvratná skutočnosť, ktorú Korán deklaruje.

Pri tomto verši sa ešte trochu zastavíme, aby sme lepšie objasnili význam slova „islam“. Pojem „islam“ Korán vykladá v dvoch rovinách: užšej a širšej. V užšom zmysle slovo „islam“ znamená odovzdanie sa do vôle Božej alebo oddanosť Bohu, uznanie existencie jedného jediného Boha, ktorý nikdy nesplodil, nebol splodený, ktorý sa na nič z toho, čo poznáme, nepodobá a ktorému sa nik v ničom nevyrovná. V širšom zmysle islam zahŕňa v sebe už okrem viery a oddanosti Bohu aj vieru v Jeho anjelov, Knihy, poslov a v súdny deň, aj základné náboženské úkony, ktorými sú modlenie, zakat, pôst a púť do Mekky. Patria sem tiež rôzne morálne zásady a niektoré uzákonenia týkajúce sa života muslimov i islamskej spoločnosti.

Z uvedeného vyplýva, že tento verš je adresovaný všetkým ľuďom bez ohľadu na to, či sú bez viery, židia, kresťania alebo akéhokoľvek presvedčenia. Židom a kresťanom však Korán odkazuje, že ak by chceli tvrdohlavo zotrvať na svojom náboženstve a odmietali by prijať

islamské náboženstvo v najširšom zmysle slova, mali by sa bezpochyby aspoň vrátiť k obsah pojmu „islam“ v jeho najužšom zmysle, vysvetlenom vo verši (3:64), teda v zmysle uznania jedinosti Boha a viery v článkoch viery, ktoré boli pôvodne aj im uložené v podobe, v akej boli muslimom neskôr uložené. Je teda na každom človeku, na jeho slobodnom rozhodnutí, k akej voľbe sa prikloní. Za túto voľbu však bude niesť zodpovednosť a nesprávna voľba sa potom prejaví tak, že takýto človek „bude v živote konečnom patriť medzi tých, ktorí prehrali“.

86. Ako si môže niekto myslieť, že Boh správne usmerní (takých) ľudí, ktorí odmietli vieru potom, ako už boli veriaci a (potom, ako) dosvedčili, že posol (Muhammad) je pravdivý (a posolstvo, ktoré mu je zvestované taktiež), a potom, ako prišli k nim (uvideli) jasné dôkazy (od Boha, potvrdzujúce pravdivosť tohto posolstva)? Boh správne neusmerní ľudí krivdiacich. (3:86)

(3:86): Ibn Abbás povedal: Jedného dňa za čias proroka Muhammada (požehnanie Božie a mier nech ho sprevádzajú) sa jeden muslim odvrátil od islamu a vrátil sa k neviere, ale potom to oľutoval. Vtedy poslal (správu) svojim ľuďom: „Spýtajte sa posla Božieho (Muhammada), či mi môže byť odpustené, pretože som oľutoval, čo som urobil?“ Nato bol zoslaný tento verš i nasledujúce tri verše od 3:86 až po 3:89.

Verš hovorí: Ako si niekto môže predstaviť, že by ho Boh usmernil na správnu cestu potom, ako prestal veriť? Potom, ako sa začalo so zosielaním posolstva a Koránu poslovi a prorokovi Muhammadovi, sa deklarovalo, že je to záverečné posolstvo od Boha pre ľudí až do dňa zmŕtvychvstania a že po ňom už žiadne iné posolstvo ani Kniha nebeská nebudú zoslané. Ak teda niekto z ľudí opustí toto posolstvo a Korán potom, ako v ne uveril, ten sa už k správne usmerneniu nedopátra, pretože už žiadne ďalšie posolstvo nebude. A Boh neprivedie na správnu cestu tých, ktorí Bohu i sami sebe krivdia, keď sa vzdávajú dobra, ktoré mali a zásad, ktoré im Boh uložil.

87. Tých (ľudí, ktorí prestali veriť) odplata bude, že na nich spočinie prekliatie Božie, (prekliatie) anjelov i všetkých ľudí.

88. Naveky v ňom (v tomto prekliatí) ostanú (uvedení ľudia, ktorí sa od viery odvrátili), nebude im zmiernené trápenie a ani im nebude dožičený žiaden odklad (nebude im daný žiaden odklad výkonu trestu, ktorý im bol určený).

89. Avšak k tým, ktorí pokánie potom učinili (potom ako sa od viery odvrátili, uznali svoju chybu a k viere sa znova vrátili) a napravili, čo konali, Boh je odpúšťajúci a milostivý (Boh toto prekliatie voči nim zastaví, odpustí im a zmiluje sa nad nimi).

90. Tí, ktorí odmietli vieru po tom, ako už boli veriaci (odvrátili sa od viery v Boha a od toho, čo bolo prorokovi Muhammadovi zoslané) a svoje odmietnutie viery ešte vystupňovali (a postupne prehlbovali), od tých nebude prijaté ich pokánie. To sú tí, ktorí zblúdili. (3:90)

(3:90): Otázka neprijatia pokánia v tomto verši nadväzuje na verš 4:18, ktorý hovorí, že pokánie nebude prijaté od takých ľudí, ktorí až vtedy, keď zistia, že smrť je blízka a že z terajšieho života odchádzajú, by sa chceli kajať. V tomto smere prorok Muhammad (požehnanie Božie a mier nech ho sprevádzajú) povedal: „Boh prijíma od človeka pokánie až dovtedy, kým sa smrť nedostaví“.

91. Tí (ľudia), ktorí odmietli veriť a zomreli ako odmietajúci vieru, od žiadneho z nich nebude prijatá (ako výkupné) ani celá Zem zlatom naplnená (i keby priniesli všetky majetky, ktoré v živote pozemskom mali a okrem toho i také množstvo zlata, že by sa ním Zem naplnila), pokiaľ by sa chcel (niektorý z nich) ním (takýmto zlatom) vykúpiť. Tým (ktorí umreli ako odmietajúci vieru) sa dostane trápenie bolestivé a nebudú mať nikoho, kto by im pomohol a podporil ich (a pred Bohom sa ich zastal). (3:91)

(3:91): Verš okrem iného potvrdzuje skutočnosť, že bohatstvo, chudoba, pôvod, urodzenosť, farba pleti, rasa a iné ľudské vlastnosti v otázke viery a Božej spokojnosti nezohrávajú žiadnu rolu, ale u Boha o viere či neviere rozhodujú pocity srdca a skutky každého človeka.

92. Nezískate (ľudia) úctivosť (Božiu spokojnosť), pokým nebudete rozdávať (rozdávať a pomáhať tým, ktorí pomoc potrebujú) z toho, čo máte radi (nie majetky a veci, ktoré nemáte radi alebo ktoré nepotrebujete alebo sú opotrebované, ale z tých, ktoré sú dobré a ktoré sú vám blízke). A čokoľvek rozdáte, Boh o tom vie (a odplatí vám to). (3:92)

(3:92): Boh najvyšší ľudom objasňuje, že nedosiahnu úplnú úctivosť - pozri význam pojmu úctivosť vo verši (2:177), pokým nebudú rozdávať zo svojich peňazí tým, ktorí to potrebujú, a z toho, čo je k ich srdcu najmilšie.

93. Všetka potrava bola dovolená synom (potomstvu proroka) Izraela, okrem toho, čo (prorok) Izrael (Jakub) zakázal sám sebe ešte predtým, než bola zoslaná Tóra. Povedz (Muhammad, tým židom, ktorí tvrdia opak): „Prineste Tóru a predneste ju (predneste slová tej časti, kde sa hovorí, že obmedzenia, ktoré dodržiavate, dodržiaval i Abrahám), ak ste pravdovravní“. (3:93)

(3:93): Keď prorok Muhammad povedal: „Ja nasledujem cestu Abrahámovu“ (pozri predchádzajúce verše), židia mu odpovedali: „Ako ju nasleduješ, keď ješ mäso tiav a piješ ich mlieko?“ Prorok povedal: „To všetko bolo Abrahámovi povolené, a preto to povoľujeme i my“. Židia nato povedali: „Všetko, čo dnes zakazujeme, bolo zakázané Noemovi a Abrahámovi a postupne sa to dostalo až k nám“. Nato Boh najvyšší zoslal tento verš, v ktorom im hovorí: Všetka potrava bola dovolená ľudom žijúcim pred prorokom Izraelom (Jakubom). Zlom však nastal vtedy, keď prorok Izrael zakázal sám sebe i svojim ľudom určité jedlá, a to ešte predtým, než bola zoslaná Tóra. Ak sa chceš s tebou sporiť, Muhammad, tak im povedz: „Prineste Tóru, predneste ju a dokážte, že toto jedlo bolo za čias Noema a Abraháma zakázané.“ Keď to prorok Muhammad povedal židom, tí ostali prekvapení, neodvážili sa ju priniesť a odišli.

94. Kto by si vymýšľal o Bohu lži ešte aj potom, tak to sú tí krivdiaci. (3:94)

(3:94): Potom ako Boh najvyšší objasnil, že prorok Abrahám nezakazoval jedlá, ktoré majú židia zakázané, ale boli zakázané až neskôr, upozorňuje ich, že ten, kto si bude vymýšľať na Boha lži ešte i potom, ako zistil, že nemá pravdu, ten patrí medzi tých, ktorí páchajú krivdu.

95. Povedz (im, Muhammad - je to stále adresované spomenutým židom): „Boh pravdu hovorí (pravdu zosiela), tak nasledujte cestu Abrahámovu, ktorý bol Bohu verný (priklonený ku skutočnej viere) a nepatrí medzi tých, ktorí k Bohu pridružovali.“

96. Prvý Dom, ktorý bol pre ľudí založený (prvá stavba na zemi, ktorá bola postavená na uctievanie Boha jedného jediného), je ten, ktorý je v Bekke (Mekke), požehnaný je a správnym usmernením pre tvorstvo je. (3:96)

(3:96): Prvou stavbou na zemi, ktorá bola postavená za účelom uctievania Boha, je Kába, ktorá sa nachádza v Mekke a ktorá sa často označuje aj ako Dom alebo Starý dom. Mekka má taktiež niekoľko mien a označení, medzi ktoré patria Bekka, Um Al Qurá, t.j. Matka dedín, atď. Tento Dom je Bohom požehnané miesto, ktoré usmerňuje tvorstvo k správnej viere a náboženstvu.

97. Sú v ňom (v tomto Dome - Kábe) jasné znamenia (o tom, že je to prvé miesto určené na modlenie k Bohu), miesto (alebo stanovište) Abrahámovo; a kto doň (do Domu) vstúpi, ten je v bezpečí. A Boh má voči ľudom právo žiadať, aby putovali k Domu, (a to) voči tomu z nich, kto by mal možnosť na cestu k nemu (k Domu, a to zo zdravotného i finančného hľadiska). A kto by odmietol veriť, tak Boh nepotrebuje nikoho zo stvorených (kto by odmietol vykonať púť alebo by vieru v Boha úplne odmietal, ten nech vie, že Boha o nič

neukráti a že Boh jeho vieru a uctievanie nepotrebuje, avšak človek Božiu priazeň potrebuje a bez Jeho pomoci sa nezaobíde).

98. Povedz (spýtaj sa, Muhammad, židov a kresťanov): „**Ľudia Knihy! Prečo odmietate veriť v Božie znamenia a pritom (viete, že) Boh je svedkom toho, čo konáte?**“

99. Povedz: „**Ľudia Knihy! Prečo bránite tým, ktorí uverili, ísť po ceste, ktorú Boh určil** (prečo im bránite nasledovať cestu Koránu a posolstvo posla a proroka Muhammada)? **Chcete, aby sa stala krivou** (snažíte sa týmto bránením pokriviť a prekrútiť význam tejto cesty a tohto posolstva) **a pritom ste svedkami** (toho, že Korán i posolstvo Muhammada pochádzajú skutočne od Boha).“ **A Boh veru nie je nepozorný (a neznalý) voči tomu, čo konáte.**

100. Vy (muslimovia), **ktorí ste uverili, ak by ste poslúchli skupinu z radov tých, ktorým bola daná Kniha** (ak by ste poslúchli určitú skupinu židov, ktorá žila v Medine a ktorá muslimom neustále kula úklady a skrývala nenávisť a nepriateľstvo), **vrátia vás po tom, ako ste uverili, späť k odmietaniu viery** (budú vás dovtedy navádzať na porušovanie vašej viery a náboženstva, až sa nakoniec znova dostanete do neviery potom, ako ste už boli veriacimi kráčajúcimi po správnej ceste). (3:100)

(3:100): Jedného dňa muž zvaný Šas Bin Qejs, ktorý uznával židovské náboženstvo, prešiel popri skupine muslimov z kmeňov Al Avs a Al Chazraž z Mediny. Pred islamom Medinu obývali dva arabské kmene Al Avs a Al Chazraž. Popri nich tam žili aj židia. Židia si chceli udržať nad oboma kmeňmi moc, a preto neustále šíрили medzi nimi konflikty, ktoré často viedli k vojne. Šas ich videl, ako sa v pokoji rozprávajú. To, že zlobu a nenávisť, ktorá medzi nimi vládla v predislamskom období, nahradilo porozumenie a pokoj, vyvolalo v ňom veľkú zlosť a povedal: „Nebudeme môcť s nimi vydržať na jednom mieste, ak by sa zjednotili“. Potom prikázal jednému mladému židovi, aby si s nimi sadol a pripomenul im deň „Buás“ a aby im zarecitoval niečo z toho, čo sa v ten deň z básní povedalo. („Buás“ bol deň, kedy sa pobil kmeň Al Avs s kmeňom Al Chazraž a v ktorom kmeň Al Avs zvíťazil.) Mladík urobil, čo mu Šas povedal. V tom momente sa členovia spomenutej skupiny muslimov pohádali, začali opakovať básne, ktoré proti sebe v ten deň odrecitovali. Zachvátil ich obrovský hnev voči sebe navzájom a povedali: „Do zbraní, do zbraní!“ To sa dostalo až k prorokovi Muhammadovi, ktorý k nim vyšiel spolu s muslimami z Mekky i Mediny, ktorí uňho boli a povedal: „Vyzývate sa navzájom k tomu, čo bolo pred islamom v dobe neznalosti (k vzájomným bojom a nenávisti) a ja som pritom medzi vami!. Vyzývate sa k tomu všetkému po tom, ako vás Boh obdaril islamom, oslobodil vás od toho, na čom ste boli predtým v dobe neznalosti (v predislamskej ére) a zjednotil vás?“ Tu pohnevaní muslimovia spoznali, čoho sa skoro dopustili a že to bola situácia, do ktorej ich dohnali úklady, ktoré im pripravil niekto, kto voči nim chová nepriateľstvo. Odhodili zbrane, rozplakali sa, objímali sa a odišli s prorokom Muhammadom poslušne a s pokorou. Nato Boh najvyšší zoslal tento verš.

101. Ako by ste mohli (ako môžete, Muslimovia, zabudnúť na vieru a na to, čo vo vás náboženstvo vychováva - na trpezlivosť, mierumilovnosť, bratstvo a iné vlastnosti a) **odmietat' vieru, veď sú vám prednášané Božie znamenia** (znamenia Koránu) **a Jeho posol** (Boží posol Muhammad) **je prítomný medzi vami! A kto sám seba uchráni držaním sa Boha** (uchráni sám seba pred nevierou spomínaním Boha a pridržiavaním sa toho, čo On zoslal), **ten je správne usmernený na cestu rovnú** (správnu, ktorá je rovná a nemá žiadne vybočenia či záhyby).

102. Vy, ktorí ste uverili, bojte sa Boha s bážňou, aká mu náleží (nepodceňujte Ho a majte na pamäti Jeho moc a hnev) **a neumierajte bez toho, aby ste boli muslimovia** (t.j. Bohu oddaní). (Dajte si pozor, aby vás smrť nezastihla v inom stave než v stave, keď ste muslimovia, teda Bohu oddaní, dodržiavajúc to, čo vám Boh uložil. Neodvracajte sa od toho,

čo Boh uložil čo i len na zlomok svojho života, pretože nik nevie, kedy ho smrť zastihne a v akom stave.)

103. A uchráňte (muslimovia) sami seba držaním sa povrazu Božieho (držte sa všetci toho, čo vám Boh v Koráne zoslal; Boh porovnal to, čo ľuďom zoslal, k silnému povrazu, ktorý chráni toho, kto sa ho drží pred zblúdením) **a nerozdeľujte sa; a spomeňte si na dar Boží vám daný, keď ste boli nepriateľmi** (rozdelení a rozhnevaní ste bojovali proti sebe) **a On (Boh) spojil vaše srdcia** (zrušil rozdiely, nesváry a spory medzi vami, zasial mier a porozumenie medzi vás vierou a náboženstvom - islamom), **a tak ste sa stali vďaka Jeho daru bratmi** (začali ste sa jeden k druhému správať ako bratia). **A boli ste na okraji priepasti ohňa** (pekelného), **ale On vás pred ňou zachránil. Takto vám Boh objasňuje svoje znamenia** (to sú niektoré z Božích znamení, ktoré Boh ľuďom objasňuje), **azda správne usmernenie budete nasledovať** (o tom budete premýšľať, pochopíte to a oceníte a budete nasledovať to správne usmernenie). (3:103)

(3:103): Znamenie spočívalo najmä v tom, že nasledovaním islamu tí istí ľudia, ktorí sa predtým neznášali a nenávideli, sa stali v priebehu krátkeho času takými priateľmi, ako keby ich spájalo bratské puto.

104. A nech je vo vašich radoch spoločenstvo, členovia ktorého vyzývajú k dobru a prikazujú chvályhodné veci a správanie a zakazujú odsúdeniahodné veci a správanie. To sú tí, ktorí prospeli.

105. A nebuďte (muslimovia) ako tí (židia a kresťania), ktorí sa rozdelili a nezhodli sa (medzi sebou) **po tom, ako k nim prišli jasné dôkazy** (pozri verš 42:13). **Tým (ktorí sa budú rozdeľovať a nezhodnú sa medzi sebou potom, ako videli jasné dôkazy) sa dostane trápenie obrovské,**

106. V deň, keď sa niektoré tváre stanú biele a niektoré tváre sčernejú (obrovské trápenie spomenuté v predchádzajúcom verši bude pre nich pripravené v súdny deň, keď niektoré tváre budú žiarieť a iné budú čierne a zatratené). **Tí, ktorých tváre sčernejú** (tým bude povedané): **„Odmietli ste vieru po tom, ako ste už boli veriaci** (ako ste mohli znova vieru odmietiť po tom, ako vám Boh ukázal cestu k nej!) **Okúste teda trápenie (sľúbené) za to, že ste veriť odmietali.“**

107. Ale tí (verš nadväzuje na predchádzajúci), **ktorých tváre sa stanú bielymi** (a zažiaria), **tí budú v Božej milosti** (Boh sa nad nimi zmiluje a obdarí ich všetkým, čo im v živote pozemskom sľúbil). **Budú v nej** (ostanú v tejto milosti) **naveky.**

108. To sú Božie znamenia, prednášame ti ich v pravde (znamenia a verše Koránu, ktoré ti prednášame, Muhammad, sú pravdou a sú zoslanou milosťou od Boha). **A Boh nechce krivdu pre stvorených.** (Boh chce ľuďom ukázať to, čo je správne. Nie je jeho cieľom ľuďom zosielať niečo, čo nie je pravdivé a krivdiť im tým, že by ich nechal nepravosti nasledovať.)

109. Bohu patrí to (všetko), **čo je v nebesiach i čo je na zemi. A Bohu náležia všetky veci** (Jemu prináleží rozhodovanie o všetkom, čo sa v nebesiach i na zemi deje).

110. Stali ste sa (muslimovia) najlepším spoločenstvom, aké kedy bolo pre ľudí vytvorené (aké kedy medzi ľuďmi vzniklo); **prikazujete chvályhodné veci a správania a zakazujete odsúdeniahodné veci a správania a veríte v Boha. A keby Ľudia Knihy uverili, bolo by to pre nich lepšie. Sú medzi nimi veriaci, avšak väčšina z nich je spurná.** (3:110)

(3:110): Jedného dňa dvaja židia z radov židov, ktorí žili v Medine, povedali skupine muslimov: „Naše náboženstvo je lepšie než to, k čomu nás vyzývate a my sme oveľa lepší než vy“. Nato Boh najvyšší zoslal tento verš, v ktorom sa hovorí: Dodržiavaním islamu ste sa stali, muslimovia, najlepším spoločenstvom ľudí (ummou), aké kedy medzi ľuďmi vzniklo. Je to tak, pretože ste prikazovali chvályhodné veci a správania a zakazovali ste odsúdeniahodné

veci a správania a verili ste v Boha skutočnou vierou, verili ste v Jeho jedinosť, v Jeho moc a milosť a v ostatné Jeho vlastnosti a prijímali ste, čo vám zoslal. A keby Ľudia Knihy - tu sa nimi myslia židia - boli uverili v to, čo vám bolo zoslané, bolo by to pre nich lepšie. Sú medzi nimi takí, ktorí skutočne veria v Boha tak, ako majú veriť, avšak väčšina z nich patrí medzi spurných ľudí.

111. Neuškodia (títo židia) vám (muslimovia), iba ak ublížia (žiadnu vážnu ujmu vám nedokážu spôsobiť). A ak by proti vám bojovali, tak pred vami zutekajú a potom im pomoc a podpora nebude daná (bez Božieho povolenia sa ich už nik nezastane a ani im nepomôže). (3:111)

(3:111): Jedného dňa prišli k Abdulláhovi Bin Salamovi a jeho spoločníkom (Abdulláh Bin Salam bol jeden zo židov, ktorí uverili v posolstvo posla a proroka Muhammada) hlavní predstavitelia židov v Medine a ublížili im, pretože títo islam uznali a prijali. Nato Boh najvyšší zoslal tento verš, v ktorom sa píše: Nik z nich vám podstatne neuškodí, iba ak vám len trocha ublíži. A pokiaľ by sa proti vám, muslimovia, postavili, tak začnú pred vami títo židia prchať a ak vám potom budú robiť zle a vytasia proti vám zbrane, nik im už nepomôže. Pre židov z Mediny to bolo upozornenie, aby prestali proti muslimom vyčínať a kuť podrazy a úklady. Avšak ani tento a ani ďalšie verše túto väčšiu skupinu židov neodradili a v momente, keď videli, že muslimovia sú na pokraji zrútenia po prehre v bitke Uhod, dohodli sa potajomky s nepriateľmi muslimov na tom, že keď si to muslimovia nevšimnú, otvoria im mestské brány a vpustia ich do mesta, aby s muslimami skoncovali. Prorok sa však o tom dozvedel a prekazil im ich plány. Potom ako muslimovia odrazili nepriateľov po niekoľkotýždňovom obliehaní mesta, prorok považoval vyčinenie tejto skupiny židov za zradu a porušenie všetkých dohôd, ktoré s nimi uzavrel, a tak museli Medinu opustiť a odísť. Ďaleko však neodišli, šli do iných blízkych miest a pevností, kde žili židia, ktorí boli proti prorokovi a muslimom a začali sa na muslimov pripravovať.

Preto k týmto mestám a opevneniam prorok ešte za svojho života vysielal vojská, aby sa konečne zbavil zla, ktoré táto skupina židov muslimom spôsobovala.

112. Je na nich (na spomenutú skupinu židov) uvrhnuté poníženie, kdekoľvek by boli, nie však, ak by sa držali povrazu Bohom daného (držali by sa skutočne toho, čo Boh zoslal, a nie, čo si vymysleli) a povrazu ľudmi daného (v podobe pomoci, ktorú by im ľudia poskytli). A boli sprevádzaní hnevom od Boha (zoslaného) a bola na nich uvrhnutá pretváрка (pretváрка sa stala súčasťou ich povahy). To preto, že odmietali veriť v znamenia Božie a zabíjali prorokov neprávom. To všetko (ich zastihlo) za to, že boli neposlušní a že mieru prekračovali.

113. Nie sú všetci (Ľudia Knihy) rovnakí. Medzi Ľudmi Knihy je spoločenstvo rovné (ktoré priamočiaro nasleduje to, čo Boh zoslal a dodržiava to). Prednášajú Božie znamenia počas noci a pritom sa v polohe sužúdu klaňajú. (3:113)

(3:113): Ibn Abbás spomínal, že keď Abdulláh Bin Salam a niektorí židia prijali a nasledovali posolstvo posla a proroka Muhammada (požehnanie Božie a mier nech ho sprevádzajú), židovskí rabíni povedali: „V Muhammada uverili len tí zlí z našich radov. Keby patrili medzi tých dobrých z nás, neboli by zanechali náboženstvo svojich predkov“. Ďalej rabíni povedali tým, ktorí nasledovali posolstvo zoslané poslovi Muhammadovi: „Dopustili ste sa zrady, keď ste vymenili svoje náboženstvo za iné náboženstvo.“ Nato Boh najvyšší zoslal tento verš, v ktorom ľudom hovorí, že nie všetci židia a kresťania sú zlí a spurní. Je medzi nimi skupina, ktorá sa drží správneho smeru, toho, čo Boh zosiela, ktorá Boha uctieva a počas noci sa k Nemu modlí. Pozri verš 3:199.

114. Veria v Boha (tí, ktorí nasledujú rovnú a správnu cestu) a v Deň posledný (že nastane deň, ktorý bude v živote ľudí posledný, po ktorom bude nasledovať udalosť zmŕtvychvstania

a súdny deň), **prikazujú chvályhodné veci a správania a zakazujú odsúdeniahodné veci a správania a usilujú sa o dobré činy. Tí patria medzi zbožných** (a dobrých ľudí).

115. Čokoľvek dobré by (títo ľudia Knihy) urobili, nič z toho im nebude odmietnuté (Boh ich za to odmení a nič z ich dobrých skutkov nebude márne). **Boh dobre vie o bohabojných** (ktorí sú to a ako sa správajú).

116. Tým, ktorí odmietli veriť, nepomôžu ich majetky a ani ich deti pred Bohom (keď budú pred ním v súdny deň stáť) **v ničom. Tí budú (stanú sa) obyvateľmi ohňa, budú v ňom naveky.**

117. Príklad toho, čo v tomto živote najnižšom (pozemskom) rozdávali (tí, ktorí odmietli uveriť, zo svojich majetkov alebo o čokoľvek by sa snažili), **sa podobá príkladu ľadového vetra, ktorý zasiahol úrodu ľudí, ktorí ukrivdili sami svojim dušiam** (sami sebe) **a zničil ju** (ich odmietnutie viery sa podobá tomuto vetru, ktorý v súdny deň zničí a zmarí všetko dobro, ktoré v živote pozemskom robili). **Boh im neukrivdil** (keď ich za dobro, ktoré vykonali, neodmenil), **ale sami svojim dušiam** (sebe) **krivdili** (tým, že vieru odmietali i napriek tomu, že vedeli, že bez viery ich skutky v súdny deň nebudú mať žiadnu hodnotu). (3:117)

(3:117): Čokoľvek by v živote pozemskom robili tí, ktorí odmietli uveriť, čokoľvek by rozdávali alebo o čokoľvek by sa snažili, nebude mať v súdny deň žiadnu váhu, pokiaľ tieto činy nebudú spojené s vierou. Ich príklad sa bude podobáť príkladu ľudí, ktorí sadili a snažili sa o dobrú úrodu a v jednej chvíli zavial na pole silný ľadový vietor, ktorý zničil všetko, o čo sa dlhý čas snažili. To isté sa stane aj s tými, ktorí vieru odmietali, v živote pozemskom sa možno snažili, aby žili dobre, ale neverili v Boha, ktorý túto ich snahu nakoniec má ohodnotiť, a tak ukrivdili sami sebe, pretože všetko, čo konali, bude v súdny deň zmarené. Musia si však potom uvedomiť, že Boh im neukrivdil, pretože ich na to upozornil, ale oni sa dopustili krivdy sami voči sebe.

118. Vy, ktorí ste uverili, neberte si za blízkych dôverníkov nikoho mimo vás, pretože tí (pred ktorými ste varovaní) **nevynechajú žiadnu príležitosť, aby vás skazili. Želajú si, aby ste sa dostali do ťažkosti. Nenávisť sa zračí z ich úst a to, čo ich hrude skrývajú** (z nenávisťi a zloby voči vám), **je ešte väčšie. Objasnili sme vám znamenia** (ktoré by ste mali brať na zreteľ), **ak ste chápaví** (ak dokážete veci správne pochopiť). (3:118)

(3:118): Ibn Abbás (jeden zo spoločníkov proroka Muhammada) poznamenal, že tento verš bol zoslaný o skupine muslimov, ktorí sa zdôverovali so svojimi záležitosťami pokrytcom a udržiavali vrelé vzťahy so židmi, ktorí im chceli len zle. Preto Boh najvyšší zoslal tento verš, v ktorom týchto muslimov upozorňuje, aby sa nezdôverovali so svojimi súkromnými záležitosťami tejto skupine pokrytcov a židov. I keď bol verš adresovaný určitej skupine muslimov, ktorí žili za života proroka Muhammada, patrí do skupiny veršov, ktoré majú všeobecný význam. To znamená, že Boh najvyšší upozorňuje muslimov v každom čase, aby sa mali na pozore pred pokrytcami a pred ľuďmi, ktorí by ich zjavne chceli odkloniť od ich náboženstva. Nezakazuje muslimom dobre sa k nim správať a udržiavať s nimi dobré vzťahy, pretože od muslima sa vyžaduje dobré správanie voči všetkým ľuďom a tvorom, ale ich varuje pred tým, aby sa takýmto ľuďom zdôverovali s tými najosobnejšími záležitosťami svojho života, aby sa potom nestalo, že takéto informácie budú neskôr zneužitú proti nim. Boh najvyšší verš končí odkazom pre muslimov, že ak sú chápaví a chcú pre seba dobro, nech sa týmto veršom riadia.

Nasledujúce verše nám objasňujú ďalšie vlastnosti ľudí, pred ktorými Boh muslimov varuje.

119. Hľa, vy ich máte radi, ale oni vás radi nemajú, a vy veríte v celú Knihu (veríte vo všetky nebeské posolstvá, ale oni vaše odmietajú uznať). **A keď vás stretnú** (členovia uvedenej skupiny pokrytcov a židov), **povedia: „Uverili sme“** (priateľstvo a úprimnosť predstierajú), **ale keď ostanú osamote, hryzú si prsty od zlosti voči vám. Povedz** (tejto

skupine, Muhammad): „**Umrite na svoju zlosť** (ktorú voči ľuďom skrývate)! **Ved' Boh dobre vie, čo je v hrudiach skryté** (a dobre pozná, ako každý premýšľa a ako by sa zachoval)“.

120. Ak sa vás dotkne (pritrafi sa vám) **dobro, zarmúti ich to a ak vás postihne zlo** (nešťastie), **radujú sa z toho** (verš pokračuje opisom ďalších vlastností uvedenej skupiny pokrytcov a židov). **Ak budete** (muslimovia) **trpezliví a bohabojní, neuškodí vám ich úklady** (ktoré proti vám kujú) **v ničom. Ved' Boh obklopuje** (svojou mocou a znalosťou) **to, čo konajú** (nič mu neunikne a o všetkom vie).

121. I (spomeň si, Muhammad, keď) **v ranných hodinách si odišiel od svojej rodiny, aby si veriacich rozostavil na stanovištiach** (pripravujúc ich) **k boju** (ktorý príde). **A Boh všetko počuje a všetko vie.** (3:121)

(3:121): Boh najvyšší pripomína prorokovi Muhammadovi a muslimom, že sa majú vo všetkom na Nehu spoliehať. Nech robia, čo môžu a v ostatnom im On pomôže. Tento verš i nasledujúcich osem veršov (3:121-129) nám objasňuje niektoré udalosti bitky Uhod, druhej bitky, v ktorej sa prorok Muhammad a muslimovia stretli so svojimi nepriateľmi z kmeňa Qurejš, ktorí obývali Mekku (prvou v poradí bola bitka Bedr). V tejto bitke - bitke Uhod muslimovia prehrali najmä preto, že určitá časť z nich porušila príkazy proroka Muhammada a opustila svoje stanovišťa, na ktoré ich prorok rozostavil a prikázal im ich neopustiť. Verš hovorí: Spomeň si, Muhammad, keď si v ranných hodinách odišiel od svojej rodiny, aby si veriacich rozostavil k boju, každého na jeho určené stanovište. A Boh všetko, čo sa odohralo, počul a videl.

122. Dve skupiny z vašich radov (z vášho vojska po tom, ako si ich, Muhammad, pripravil k boju) **takmer zlyhali, ale Boh bol ich ochrancom** (a ochránil ich pred takýmto zlyhaním). **A na Boha nech sa spoliehajú veriaci.** (3:122)

(3:122): Pri bitke Uhod prorok vyrazil na čele armády zloženej z 1000 bojovníkov rozdelených do niekoľkých skupín. Armáda ich nepriateľov z kmeňa Qurejš pozostávala z 3000 bojovníkov. Ešte pred začatím boja jeden z pokrytcov, Abdulláh Bin Ubej Bin Selúl, ktorý šiel s muslimskou armádou, sa oddelil s tretinou muslimského vojska od ostatnej armády a povedal: „Prečo by sme mali nechať seba i naše deti zabíť!“ a vrátili sa späť. Táto zrada takmer ovplyvnila i bojovníkov dvoch ďalších kmeňov (Benú Salama a Benú Hárisa), ktorí sa chceli v dôsledku toho vrátiť, avšak vydržali a pokračovali s prorokom. Verš teda muslimom pripomína, ako bojovníci týchto dvoch kmeňov takmer zlyhali, ale Boh držal ochrannú ruku nad nimi, posilnil ich a nenechal ich zlyhať. Boh im odkazuje, aby sa na Nehu spoliehali vo všetkom, čo konajú a že pri ich vlastnej snahe im pomôže.

123. Boh vám pomohol a podporil vás (k víťazstvu) **v Bedre** (v bitke Bedr), **keď ste** (ešte) **boli slabí. Preto sa bojte Boha** (a nasledujte to, čo vám ukladá), **azda budete** (za to) **d'akovať** (azda sa prejaví vaša vďačnosť Bohu za túto pomoc bohabojnosťou a budete spokojní s tým, čo sa vám od Nehu dostane). (3:123)

(3:123): Boh pomohol muslimom v bitke Bedr i napriek tomu, že boli ešte slabí. Boh najvyšší uviedol muslimom dve bitky, dva vojenské strety, ktoré sa odohrali, aby pochopili, kde urobili chybu, keď boli porazení v tej druhej z nich - v bitke Uhod. Pri bitke Bedr totiž muslimovia držali spolu, prosili Boha o pomoc a mali za cieľ dosiahnuť Božiu spokojnosť a plniť prorokove príkazy a nariadenia. To všetko viedlo k tomu, že im Boh pomohol zvíťaziť v boji proti nepriateľovi, ktorý ich prevyšoval trojnásobným počtom bojovníkov i výzbrojou. Pri bitke Uhod však bola situácia odlišná. Tretina vojska z celkového počtu o niečo menej než tisíc bojovníkov ešte pred začatím boja zradila muslimov i proroka. I ďalšie dve skupiny v dôsledku odchodu tej prvej takmer opustili vojsko, ich viera bola však nakoniec silnejšia. Prorok vojsko rozostavil a každému prikázal, aby svoje miesto neopustil, aj keď by videl, že muslimovia vyhrávajú. Keď sa bitka začala, bol počet muslimov okolo 600 bojovníkov, ktorí

bojovali s vojskom nepriateľa, ktorého počet predstavoval 3000 plne vyzbrojených mužov. I napriek tejto prevahe nepriateľa muslimovia boj vyhrávali a vojsko Qurejšovcov a ich spojencov sa dalo na útek. Tu nastala ďalšia chyba: väčšia časť tej skupiny vojakov, ktorých prorok rozostavil na hore, v blízkosti ktorej sa boj odohral, aby muslimov chránili z tylu, opustila svoje stanovištia, aby mohla zbierať čo najviac vojnových koristi. To bol ten moment, ktorí Qurejšovci využili a zaútočili na muslimov spoza hory, z tylu. Konečný výsledok bitky sa potom už skončil porážkou muslimov.

V udalostiach sprevádzajúcich bitku Uhod sa prejavila zrada a pokrytectvo, chamtivosť a porušenie prorokových príkazov časťou vojska. Preto Boh najvyšší muslimom hovorí, že podstata víťazstva nie je v počte, ale v odhodlaní a bohabojnosti.

Odkazuje im, aby mali Boha vždy v srdciach, aby sa báli Jeho hnevu a toho, že by ich opustil a aby sa dobre pripravili, a tak nad svojimi nepriateľmi zvíťazia. Potom si azda uvedomia, aké cenné ustanovenia im Boh dal a budú Mu za to vďační.

124. Keď si (Muhammad) hovoril veriacim (muslimom pred bitkou): „Nebude vám stačiť, ak vás Boh posilní (a podporí) tromi tisícami anjelov zoslaných (od Neho, ktorí vás budú podporovať, v boji proti vášmu nepriateľovi)?“

125. Veru áno (je to tak), ak budete (muslimovia) trpezliví a bohabojní a náhle by sa (tí, ktorí odmietajú uveriť) na vás valili, Boh vás posilní piatimi tisícami anjelov s označením (ktorí budú mať zvláštne označenie).

126. Boh ho (toto posilnenie a podporu anjelmi) učinil ako radostnú správu pre vás (ktorou vám naznačuje, že vás neopustil a že bdie nad vami) a aby sa tým (týmto posilnením) upokojili vaše srdcia (pred bojom). A víťazstvo pochádza len od Boha mocného a múdrosťou oplývajúceho. (3:126)

(3:126): Týmto veršom už Boh muslimom jasne naznačil, že keď boli trpezliví a bohabojní v bitke Bedr, všetko sa i napriek prevahe nepriateľov skončilo ich víťazstvom. V bitke Uhod už mnohých muslimov skôr zlákal osobný prospech pred bohabojnosťou a trpezlivosťou, a preto sa táto bitka skončila ich prehrou.

127. Aby ut' al (Boh) týmto (posilnením a víťazstvom) časť z (vojska) tých, ktorí odmietli veriť (od ostatnej časti a eliminoval ich) alebo ich (prehrou) vystavil poníženiu, a tak sa (títo nepriatelia odmietajúci vieru) obrátia späť (odkiaľ prišli) sklamaní (to je dôvod, prečo Boh anjelov na pomoc zosiela a víťazstvo vám dáva a určuje).

128. Nenáleží ti (Muhammad) vo veci (rozhodovania o osude tých, ktorí odmietali uveriť) nič (nie tebe náleží rozhodnutie o tom, čo sa s nimi stane, preto sa netráp tým, čo ich postihne po prehre). Buď od nich (Boh) prijme pokánie, alebo ich trápeniu podrobí, pretože boli krivdiaci (voči Bohu, voči ľuďom, ale predovšetkým sami voči sebe). (3:128)

(3:128): Počas bitky Uhod bol prorok Muhammad zranený na hlave, krv mu po tvári tiekla a hovoril na adresu tých z kmeňa Qurejš, ktorí odmietli uveriť a ktorí proti nemu a muslimom vojnu viedli: „Ako môžu uspieť (u Boha) ľudia, ktorí pokryli tvár svojho proroka krvou (zranili ho a spôsobili, že mu krv po tvári tiekla), keď ich vyzýval k ich Pánovi?“. Vtedy Boh najvyšší svojmu prorokovi zoslal: Nie tebe, Muhammad, patrí rozhodnutie o tom, čo ich postihne, tak sa kvôli nim netráp. Boh im buď odpustí, alebo ich potrestá za to, že páchali krivdu a len Jemu náleží takéto rozhodnutie. O tých, ktorí odmietli uveriť, Korán mnohokrát hovorí, že sú krivdiaci, a to preto, lebo krivdia sami sebe, keď vieru odmietajú a maria svoj pozemský život niečím, čo im v budúcnosti nepomôže. Oni však krivdia i iným ľuďom, keď ich vyzývajú k neviere alebo im vo viere v Boha bránia.

129. Bohu náleží, čo je v nebesiach (v priestore medzi nimi) a čo je na zemi. Odpustí, komu chce a podrobí trápeniu, koho chce. A Boh je odpúšťajúci a milostivý. (Verš potvrdzuje predchádzajúci verš v tom, že osud tých, ktorí odmietajú uveriť, je už v Božej

moci a znova prorokovi Muhammadovi opakuje, že prorok nenesie žiadnu zodpovednosť za zmýšľanie a skutky nikoho z ľudí.)

130. Vy, ktorí ste uverili! Neberte ribá (presný význam slova ribá pozri vo výklade k veršu 2:275) **znásobenú niekoľkonásobne** (tu sa slovom ribá myslí úžerníctvo, ktoré požičanú sumu znásobuje niekoľkokrát). **A bojte sa Boha, azda** (u Neho) **prospejete** (riadte sa pri svojich obchodných vzťahoch tým, čo vám Boh uložil, pretože jedine tak si Boha získate a napraví sa tým i váš pozemský život).

131. A vyvarujte sa (ľudia) **ohňa, ktorý je pripravený pre tých, ktorí odmietajú veriť** (medzi ktorých patria i tí, ktorí poberajú úžeru).

132. A poslúchajte (ľudia) **Boha a posla** (Muhammada), **azda vám bude milosť** (od Boha) **daná**.

133. A ponáhľajte sa (ľudia, konať to, čo vás privedie k tomu, že uspejete u Boha a k tomu, čo vás privedie) **k získaniu odpustenia od vášho Pána** (od Boha) **a k získaniu záhrady rajskej, ktorej šírka sa rovná nebesiam a zemi. Pripravená je** (táto záhrada rajská) **pre tých, ktorí sa vyvarujú** (konaní, pred ktorými Boh v predchádzajúcich veršoch varoval a ktorí sa držia toho, čo Boh uložil),

134. Ktorí mňajú (rozdávajú a pomáhajú ostatným zo svojho majetku) **v blahobyte i v biede** (kedy škoda a tieseň nemína ani ich) **a potláčajú svoj hnev** (ak by sa na niekoho hnevali) **a prepačujú ľudom** (nevhodné správania, ktorými by sa voči nim previnili). **A Boh má rád tých, ktorí dobro činia** (a ktorí všetko konajú s dobrým úmyslom, takýmto odpustenie a raj patria),

135. A ktorí ak by sa dopustili nemravnosti alebo by ukrivdili svojim dušiam (sami sebe), **spomenuli by si na Boha a poprosili o odpustenie svojich hriechov. A kto iný než Boh hriechy odpúšťa** (nik iný než Boh nemá v moci hriechy odpúšťať). **A vedome by netrvali na tom, čo robili a pritom vedia** (že to, čo robia, je nesprávne; takéto správanie tiež patrí k vlastnostiam tých bohabojných, ktorým odpustenie a raj patrí).

136. Odmenou tých (odmenou spomenutých bohabojných ľudí) **bude odpustenie od ich Pána a záhrady, pod ktorými tečú rieky, v ktorých budú naveky. A je to veru výborná odmena pre tých, ktorí konajú** (ktorí konajú v súlade s tým, čo Boh stanovil a snažia sa o Jeho spokojnosť).

137. Pred vami (muslimovia) **už plynuli určité zákonitosti** (ktoré Boh stanovil a ktoré sa uplatnili voči spoločenstvám, ktoré pred vami žili). **Kráčajte teda po zemi** (cestujte) **a pozrite sa, aký bol koniec tých, ktorí za lož označili** (všetko, s čím prišli predchádzajúci Boží poslovia a proroci).

138. Toto (vyššie uvedené) **je objasnenie** (určitých zákonitostí) **pre ľudí a správne usmernenie** (pre nich) **a poučenie pre bohabojných**.

139. Nestrácajte (muslimovia) **odvahu a silu** (pre prehru, ktorá vás v bitke Uhod postihla) **a nesmúťte, veď vy ste na vyššej** (u Boha) **pozícii, keď ste veriaci** (keď bude vaše srdce naplnené vierou a ňou sa necháte viesť).

140. Ak vás postihli rany (a niektorí z vás v bitke Uhod padli), **tak podobné rany postihli i tých druhých ľudí** (ktorí odmietali vieru, ktorí proti vám bojovali). **A spomienku na tieto dni necháme kolovať medzi ľudmi** (ako ponaučenie pre nich) **aj preto, aby Boh spoznal** (nechal spoznať pred ostatnými) **tých, ktorí uverili** (a odhalil tých, ktorých viera nebola úprimná) **a aby si vybral z vás svedkov** (ktorí budú v súdny deň o takýchto ľuďoch svedčiť). **A Boh nemá rád krivdiacich**.

141. A aby Boh očistil tých, ktorí uverili (očistil ich tým, že im odpustí ich hriechy za to, že vydržali trápenie i všetko, čo ich postihlo a zotrvali na svojej viere) **a (aby) postupne zničil tých, ktorí odmietli veriť** (preto sa víťazstvo a prehra v boji striedali).

142. A či ste si mysleli (muslimovia), že vojdete do záhrady rajskej a Boh pritom ešte nespoznal (nenechal spoznať pred ostatnými ľuďmi) **tých z vás, ktorí sa snažili** (o Jeho spokojnosť a bojovali za ochranu viery a náboženstva, ktoré ľuďom zoslal) **a nespoznal ešte ani tých, ktorí trpezlivými boli** (vydržali všetky ťažkosti, ktoré ich stretli a nevzdali sa svojho náboženstva pri prvej prekážke, ktorá by ich stretla).

143. I želali ste si (adresátom je tu skupina muslimov) **smrť ešte pred tým, než ste ju stretli** (želali ste si bojovať a zomrieť predtým, než ste pochopili, aké útrapy boj a smrť so sebou prinášajú). **Teraz ste ju** (smrť) **uvideli** (a spoznali ste ju počas boja na vlastné oči) **medzitým, ako ste sa** (na ňu) **pozerali** (a zistili ste, čo ste v skutočnosti chceli a čakali). (3:143)

(3:143): Keď muslimovia zvíťazili v bitke Bedr nad tými z kmeňa Qurejš, ktorí odmietli uveriť, existovala skupina muslimov, ktorá ostala v Medine, členovia ktorej s prorokom a muslimami z rôznych dôvodov do boja nešli. Táto skupina muslimov si želala zúčastniť sa spolu s prorokom nejakej bitky proti svojim nepriateľom, aby získala od Boha podobnú odmenu, akú Boh sľúbil tým, ktorí sa na bitke Bedr zúčastnili. Bola to práve táto skupina muslimov, ktorá úpenlivo žiadala od proroka Muhammada, aby muslimovia vyrazili do boja proti svojim nepriateľom, ktorí ich k boju vyzývali s cieľom získať hrdosť, ktorú stratili v bitke Bedr. Prorok Muhammad chcel zostať v Medine a nechcel sa nechať zlákať výzvou týchto nepriateľov, ktorí odmietli uveriť i preto, že si dobre uvedomoval, aké útrapy obom táborom vojna prináša. Nakoniec prorok dal na názor väčšiny muslimov, ktorá sa nazdávala, že by mali výzvu tých, ktorí odmietli uveriť, na boj prijať (priebeh bitky pozri verš 3:123). Muslimovia sa potom s týmito nepriateľmi stretli. Spočiatku muslimovia vyhrávali, ale neskôr, keď začali prehrávať, začali prechať a nechali proroka samého na bojisku. Proroka bránilo len zopár mužov, až kým sa prechádzajúci muslimovia nespamätali a nevrátili sa proroka brániť. V tomto verši to Boh tejto skupine muslimov vyčíta, pretože najprv sa hrnuli do boja a presvedčili proroka i ostatných muslimov, že by sa tým, ktorí odmietajú uveriť a ktorí k nim nepriateľstvo chovajú, mali postaviť na odpor, ale keď videli mŕtvych a ranených, proroka opustili a začali utekať.

144. Muhammad je len posol, pred ktorým boli (mnohí) **poslovia** (poslaní). **Ak by zomrel alebo bol zabitý, tak sa obrátite späť** (k neviere, v ktorej ste boli predtým)?! **Kto by sa obrátil späť** (k neviere), **ten Bohu neuškodí v ničom. A Boh odmenu** (dobrú) **dá vďačným** (ktorí Bohu vďačia za to, že ich k islamu priviedol a na svojej viere za každých okolností zotrvajú). (3:144)

(3:144): V bitke Uhod, keď sa všetko obrátilo naruby a ľudia začali kričať, že Muhammad bol zabitý, niektorí muslimovia chceli, aby sa boj zastavil a aby sa s tými, ktorí odmietali uveriť, uzatvorilo prímerie. Iní pokrytci zasa kričali: „Keby bol Muhammad prorokom, neboli by ho zabili. Vráťte sa ku svojim bratom a k svojmu predchádzajúcemu náboženstvu.“ Tretia skupina muslimov však ostatným povedala: „Ľudia! Ak bol Muhammad zabitý, tak Muhammadov Boh je živý a nezomrie. Čo budete v tomto živote po Muhammadovi robiť? Bojujte za to, za čo on bojoval a zomrite za to, za čo on bojoval.“. Neskôr Boh najvyšší poslovi Muhammadovi prostredníctvom anjela Gabriela zoslal verše (3:144-148).

145. Žiadnej duši nenáleží, aby zomrela (pred časom, ktorý jej je na smrť stanovený) **bez Božieho povolenia v inej než v stanovenej dobe.** (Boh určuje dobu, kedy má každá duša opustiť život pozemský a na takýto odchod zo života pozemského sa vyžaduje Jeho súhlas.) **A kto by chcel odmenu v živote najnižšom** (pozemskom), **dáme mu z nej** (kto by si želal za dobré skutky, ktoré koná, v živote pozemskom okamžitú odmenu, tak sa mu dostane) **a kto by chcel odmenu v živote poslednom** (a večnom za dobré skutky, ktoré v živote pozemskom koná), **dáme mu z nej** (z tejto odmeny v živote pozemskom, ale odložíme mu podobnú odmenu aj na súdny deň a táto odmena bude v tento deň tvoriť jeho kapitál, ktorý si so sebou

priniesol). **A náležite odmeníme vd'ačných** (tých, ktorí sú Bohu vd'ační za čokoľvek, čo im dá).

146. Koľko bolo (predtým) **prorokov, na strane ktorých bojovalo veľa zbožných, ktorí neochabli z toho, čo ich postihlo za to, že kráčali po ceste, ktorú Boh určil a nezoslabli a nevzdávali sa. A Boh má rád trpezlivých.**

147. A (spomenutí zbožní ľudia) **nič iné nehovorili, iba to, že povedali: „Pane náš, odpusti nám naše hriechy a nestriednosť v našej veci** (vo veci, ktorou si nás poveril), **upevni naše kroky** (v čase boja) **a pomôž nám a podpor nás proti ľuďom, ktorí odmietajú veriť.“**

148. A tak im Boh (týmto zbožným) **dal odmenu v živote najnižšom** (pozemskom) **a** (pripravil pre nich) **najlepšiu z odmien v živote poslednom** (a večnom). **A Boh má rád tých, ktorí dobro činia.**

149. Vy, ktorí ste uverili, ak poslúchnete tých, ktorí odmietli veriť, navrátia vás späť k neviere a obrátite sa späť (k tomu, na čom ste boli predtým) **so stratou** (strácajúci akýkoľvek prospech Bohom sľúbený v živote pozemskom alebo konečnom a večnom). (3:149)

(3:149): Keď boli muslimovia porazení v bitke Uhod a vrátili sa späť do Mediny, pokrytci im povedali: „Keby bol Muhammad skutočne prorokom, nebolo by ho postihlo to, čo ho postihlo. Vráťte sa ku svojim bratom a k tomu, čo predtým uctievali“. Nato bol zoslaný uvedený verš, ktorý muslimov varoval pred týmito pokrytcami a pred ich slovami.

150. To Boh je vašim ochrancom a On je tým najlepším, kto pomôže a podporí (On vás ochráni a je lepším a mocnejším než ktokoľvek iný, koho by ste požiadali, aby sa vás zastal a pomohol vám, preto neposlúchajte nikoho z tých, ktorí veriť odmietajú, keď vás od viery v Boha chcú odkloniť).

151. Vrhne (a naženieme) **do srdca tých, ktorí odmietli veriť, hrôzu za to, že pridružili k Bohu to, o čom** (On) **nezoslal žiaden dôkaz** (že by sa malo k Nemu pridružovať). **Ich útočiskom bude oheň. A zlé je veru obydlie krivdiacich.** (3:151)

(3:151): Keď sa skončila bitka Uhod a muslimovia boli porazení, tí, ktorí odmietli uveriť, odišli z bojiska smerom k Mekke. Keď sa však vracali, oľutovali, že muslimov úplne nezlikvidovali a povedali: „Je zlé, čo sme urobili. Porazili sme ich a zabili a keď z nich ostala už len malá skupina, nechali sme ich. Vráťte sa za nimi a vyhubte ich do posledného.“ Keď sa však rozhodli, že tak urobia, Boh do ich srdca nahnal strach a hrôzu, a tak si to rozmysleli a pokračovali v ceste do Mekky.

152. Boh voči vám (muslimovia) **dodrži svoj sľub, keď ste ich** (vojsko tých, ktorí odmietali uveriť a ktorí voči vám brojili) **s Jeho** (Božím) **povolením pobili** (a svoj sľub držal), **až dovtedy** (ste vyhrávali), **kým ste nezlyhali a nezačali ste sa o veci hádať a prestali ste poslúchať** (prorokov príkaz) **po tom, ako vám** (Boh) **ukázal** (a doprial vám) **to, čo ste mali radi** (t.j. víťazstvo v boji. Boh svoj sľub, ktorý vám dal, dodrži a pomáhal vám v bitke Uhod proti vašim nepriateľom, avšak len do tej chvíle, kedy ste sa začali dohadovať vo veci zotrvania na kopci na svojich pozíciách, na ktoré vás prorok rozostavil a ktoré ste následne opustili, porušujúc tým príkaz proroka Muhammada. Porušením tohto príkazu ste sa neposlušnosti dopustili, a tak vás Boh až do skončenia boja nechal bez posíl, až kým ste neprehrali a neľutovali, čo ste vykonali). **Niektorí z vás** (muslimovia) **chceli život najnižší** (pozemský, ktorý sledovali, keď opustili svoje pozície na kopci, aby pozbierali čo najväčšie množstvo koristi) **a niektorí z vás chceli život posledný** (a večný a Božiu odmenu, ktorá sa im v ňom dostane, keď na svojich pozíciách na kopci Uhod zotrvali). **Potom vás** (muslimovia) **od nich** (od vašich nepriateľov) **odvrátil** (odobral vám podporu na čo ste začali ustupovať a nechal zvíťaziť vašich nepriateľov), **aby vás skúške podrobil** (kto na islame

zotrvať a koho prehra od islamu odvráti). **A už vám to** (že ste svoje pozície na kopci opustili, Boh) **prepáčil. Boh svoje dobrodenie veriacim dáva.** (3:152)

(3:152): Keď sa prorok Muhammad (požehnanie Božie a Jeho mier nech ho sprevádzajú) vrátil do Mediny s muslimami z bitky Uhod, v ktorej boli nakoniec porazení, niektorí jeho spoločníci sa spytovali: „Odkiaľ nás postihla táto prehra, keď nám Boh sľúbil víťazstvo?“ Nato Boh najvyšší prorokovi Muhammadovi zoslal tento verš, v ktorom im odpovedá na ich otázky a hovorí, že im spočiatku pomáhal a oni skutočne aj víťazili, avšak keď sa niektorých z nich zmocnila túžba po pozemských statkoch a hnali sa za vojnovou korisťou, ich cieľom už nebolo brániť náboženstvo, ktoré im zoslal, ale veci života pozemského. Preto im pomoc v tomto momente už odoprel a onedlho sa istá výhra premenila na prehru. Boh tým podrobil všetkých skúške, aby sami pred sebou odhalili, aký bol ich úmysel, keď šli do boja. V závere verša muslimom Boh oznamuje, že im prepáčil to, čo urobili, čím sa im dostalo jedno z nespočetných dobrodení, ktoré Boh veriacim dáva.

153. Vtedy sa tak stalo, keď ste utekali (z bojiska v Uhode) **a nevšímali ste si nikoho a posol** (Muhammad) **vás** (prítom) **volal z tyla** (aby ste sa vrátili; spomeňte si na to muslimovia, ako ste vyzerali). **A tak na vás** (Boh) **zoslal starosti väčšie než starosti, v ktorých ste boli** (spôsobil, že sa medzi muslimami rozšírila správa o prorokovej smrti, čo pre nich predstavovalo omnoho väčšie nežšťastie než ich prehra v boji), **aby ste nesmútili nad tým, čo vám uniklo a čo vás postihlo** (prehra, ktorá vás postihla, a tak, keď muslimovia zistili, že prorok je živý, ich duše sa upokojili aj napriek prehre, ktorú utrpeli). **Boh dobre vie o tom, čo konáte.** (3:153)

(3:153): Keď muslimovia začali prehrávať v dôsledku chýb a porušení, ktorých sa dopustili, boli ustarostení a psychicky na dne jednak z toho, že ich víťazstvo sa premenilo na prehru a jednak z toho, že sa nedočkali víťazstva, ktoré im Boh sľúbil a pri svojom úteku premýšľali o chybách, ktorých sa dopustili a v dôsledku ktorých prehrali. Prehra bola pre nich aj dôkazom Božej nespokojnosti s nimi. Muslimovia boli už úplne na dne z nešťastia, ktoré ich postihlo, a tak si nikoho ani nič pri svojom úteku nevšímali. Aby bol prekonaný tento žiaľ a obrovská starosť, ktorá ich zaťažovala, Boh na nich zoslal ešte väčšiu starosť, aby na tú prvú zabudli. Táto väčšia starosť spočívala v tom, že sa medzi prchajúcimi muslimami rozchýrilo, že prorok bol zranený a neskôr, že bol dokonca zabitý. Vtedy muslimovia zabudli na všetky starosti, ktoré ich zaťažovali, pretože prípadná smrť proroka Muhammada by bola pre nich tou najväčšou stratou. Keď však potom zistili, že prorok je živý, spadli z nich všetky predchádzajúce starosti a vedomie, že prorok ešte žije, ich natoľko potešilo a povzbudilo, že sa začali vracieť na bojisko a bránili aspoň to, čo ostalo po ich prehre. Keď im Boh neskôr oznámil, že im odpustil chyby, ktorých sa v bitke dopustili, muslimovia sa takmer psychicky uzdravili z prehry, ktorá ich v Uhode postihla. Išlo tu teda o psychický efekt, ktorý Boh najvyšší voči muslimom dal uplatniť, aby sa tak ozdravili z prehry.

154. Potom na vás (muslimovia) **zoslal po starostiach** (ktoré vás postihli) **pokoj v podobe ospanlivosti, ktorá pokryla skupinu z vás** (boli to tí muslimovia, ktorí úprimne verili); **d ďalšia skupina** (ktorá mala v srdci pochybnosti) **však ostala ustarostená** (neustále) **nad svojimi dušami** (sama nad sebou), **myslela si o Bohu niečo nepravdivé** (že muslimov opustil alebo dokonca o ňom zapochybovali) – **mysliac ako v dobe neznalosti** (v tomto ich myslení sa ešte odrážali pozostatky ich starej predstavy o Bohu z obdobia pred príchodom islamu) – **hovorili** (členovia tejto druhej skupiny hovorili): „**Máme na tejto veci** (na rozhodovaní o účasti na boji a na rozhodovaní o prehre alebo víťazstve) **nejaký podiel?**“ **Povedz** (im, Muhammad): „**Vec celá** (rozhodnutie o účasti na boji, o prehre či víťazstve) **Bohu náleží** (On všetko vie a vie, v čom tkvie vaše dobro)“. **Skrývajú vo svojich dušiach** (v sebe členovia tejto druhej skupiny, ktorá zapochybovala) **to, čo ti neprejavujú a hovoria:** „**Keby sme mali na tejto veci** (na rozhodovaní o účasti na boji a na rozhodovaní o prehre alebo víťazstve) **akýkoľvek podiel, nebolo by tu medzi nami zabitých** (keby stál tento boj

za niečo, nebol by nás Boh nechal prehrať).“ **Povedz** (im, Muhammad): „**Aj keby ste boli** (ostali) **vo svojich domoch, tí, ktorým bolo určené, že budú zabíť, by boli vyšli na miesto svojej smrti** (tým, ktorým bolo určené, že v tomto okamihu, v okamihu tejto bitky padnú, by boli zomreli, i keď by boli ostali v Medine a nezúčastnili by sa boja).“ **Boh** (touto prehrou, ktorá vás postihla) **skúške podrobil to, čo je vo vašich hrudiach a očistil to, čo je vo vašich srdciach. A Boh dobre pozná, čo je v hrudiach skryté.**

155. Tí z vašich radov, ktorí sa odvrátili (utiekli z bojiska) **v deň, keď sa stretli oba zástupy** (v deň bitky Uhod, keď sa stretli muslimovia s tými, ktorí odmietli uveriť a voči muslimom so zbraňou v ruke vystupovali), **tých zviedol satan ku skĺznutiu** (k úteku) **pre niektoré hriechy, ktoré spáchali** (pretože sa dopustili určitých hriechov, ktoré oslabili ich vieru, a tak sa k nim cez takto oslabené miesto satan dostal). **Boh im to už prepáčil. Ved' Boh je odpúšťajúci a má veľkú trpezlivosť.**

156. Vy, ktorí ste uverili, nebud'te ako tí, ktorí odmietli veriť a povedali svojim bratom (príbuzným i bratom; bratmi sa nemyslia pokrvní bratia, ale bratia z titulu tej istej viery a toho istého náboženstva), **keď títo chceli cestovať po zemi alebo tiahnuť do boja: „Keby boli** (tí, ktorí predtým umreli) **ostali u nás** (a nikam nešli), **neboli by zomreli a neboli by zabíť“.** **Boh to** (že nie ste ako oni, že pre svoju vieru dokážete to, čo oni nedokážu) **učiní príčinou zármutku v ich srdciach** (a ukáže im tým, že ich viera nie je úprimná a že vaša je). **A Boh oživuje** (dáva život) **a usmrcuje** (určuje smrť). **A Boh vidí všetko, čo konáte.**

157. A ak by ste boli zabíť za cestu, ktorú Boh určil (bránili by ste to, čo Boh zoslal) **alebo by ste za ňu zomreli, tak** (vedzte, že) **odpustenie od Boha a milosť** (ktoré sa vám za to dostanú) **sú lepšie než to, čo** (ľudia v živote pozemskom) **zbierajú** (a hromadia).

158. A ak by ste zomreli alebo boli zabíť (pre to, čo Boh zoslal alebo by ste boli doma a na svojej posteli umreli), **k Bohu budete zhromaždení** (v súdny deň všetci).

159. Z milosti Božej (ktorú na teba, Muhammad, Boh zoslal) **si voči nim** (voči tým, ktorí sa v bitke Uhod odvrátili) **zmäkol. Keby si bol k nim hrubý, s tvrdým srdcom, boli by sa** (tí, ktorí boli vôkol teba) **zôkol teba rozprchli. Prepáč im teda** (že ťa v bitke opustili), **pros pre nich** (Boha) **o odpustenie a porad' sa s nimi vo veci** (vojny i v každej veci, ktorá sa týka vášho života a o ktorej Boh žiadnu stálu zásadu, pravidlo alebo normu nezoslal; v tomto smere sa o prorokovi Muhammadovi traduje, že sa o dôležitých záležitostiach, o ktorých mu Boh nič nezoslal, radil s ostatnými muslimami a dal na názor väčšiny). **Keď sa pevne rozhodneš** (niečo vykonať), **tak sa spoľahni na Boha** (a konaj). **Ved' Boh má rád tých, ktorí sa na Neho** (Boha) **spoliehajú.**

160. Keď vám Boh pomôže a podporí vás, tak vás nik nepremôže, ale ak vás opustí, kto je ten, kto by vám po Ňom (potom, ako vám svoju podporu a pomoc odňal) **pomohol a podporil vás?** (Ak Boh odoprie pomoc niekomu, tak už niet toho, kto by mu dokázal pomôcť.) **A na Boha nech sa spoľahnú veriaci.**

161. Žiadnemu prorokovi nenáleží (nepatrí k cnostiam žiadneho proroka, teda ani proroka Muhammada), **aby neprávom vzal čokoľvek** (z koristi alebo z čohokoľvek iného; proroci vždy mali tie najvyššie morálne zásady a dbali najviac o Božiu spokojnosť). **A kto by** (z ľudí) **neprávom niečo vzal** (z koristi), **ten príde spolu s tým, čo vzal, v deň zmŕtvychvstania** (a bude sa za to zodpovedať). **Potom každej duši bude vrátené to, čo získala** (v živote pozemskom) **a nebude im ukrivdené** (nikomu zo stvorených, ktorí budú v tento deň na to, čo konali, opytovaní).

162. A či ten, kto nasledoval Božiu spokojnosť, môže byť ako ten (postavený na roveň tomu), **kto bol sprevádzaný silným Božím hnevom a jeho útočiskom bude peklo?!** (Je zrejmé, že sa ich pozícia u Boha porovnávať ani v najmenšom nedá.) **A je to veru koniec zlý.**

163. Sú (tí, ktorí sledujú Božiu spokojnosť a tí, ktorí sú sprevádzaní Božím hnevom) **na rôznych stupňoch u Boha** (raj i peklo sú rozdelené na určité stupne, do ktorých sa ľudia

v súdny deň roztriedia, každý podľa stupňa svojej zbožnosti alebo hriešnosti v živote pozemskom). **A Boh vidí všetko, čo konajú.**

164. Boh preukázal svoju láskavosť veriacim (muslimom), keď posolstvom poveril posla pochádzajúceho spomedzi nich samých (posla a proroka Muhammada, ktorý nebol pre nich cudzí, ale ktorý pochádzal z ich radov, žil medzi nimi a ktorého pravdovravnosť a česť sami poznali ešte pred tým, než mu posolstvo začalo byť vnukané a zosielané), **(ktorý) prednáša im Jeho (Božie) znamenia, očisťuje ich a učí ich Knihu (Korán) a múdrosť; kým predtým** (pred zoslaním posolstva islamu) **boli (títo veriaci) v blude zjavnom.**

165. A či vtedy, keď vás (muslimovia) postihlo nešťastie (prehra v bitke Uhod), **pričom sami ste spôsobili** (predtým tým, ktorí odmietli uveriť a vystupovali proti vám so zbraňou v ruke) **nešťastie dvojnásobné, ste povedali: „Odkiaľ je to** (odkiaľ nás postihla táto prehra)?“ **Povedz (im, Muhammad): „Je to z vašich duší** (sami vlastnými činmi ste si prehru zapríčinili)“. **A Boh má veru nad všetkým moc** (má moc vám pomôcť, ale vás môže nechať aj prehrať). (3:165)

(3:165): Boh muslimom sľúbil, že ak sa budú držať cesty, ktorú im stanovil a poslal prostredníctvom posla a proroka Muhammada, bude im pomáhať a podporovať ich. Tak sa aj stalo v prípade prvej bitky, ktorá sa odohrala medzi muslimami a tými, ktorí odmietli veriť, ľuďmi z kmeňa Qurejš. Preto mnohí si už mysleli, že i bitka Uhod je vopred vyhraná. I napriek tomu ešte pred začatím bitky Uhod sa tretina vojska muslimov odtrhla od zvyšku a vrátila sa späť. Dve tretiny vojska, ktoré ostali a do stretu s nepriateľom šli, dokázali zvíťaziť nad početnou prevahou vojska týchto nepriateľov. Boh im pomáhal a podporoval ich a oni to aj pociťovali. Keď sa ale neskôr výsledok obrátil a muslimovia nakoniec prehrali, nastala určitá situácia, ktorú muslimovia ešte nezažili. Boh totiž dopustil, aby prehrali. Niektorí muslimovia začali premýšľať, prečo im Boh nepomáhal až do konca, keďže im sľúbil víťazstvo. Iní zasa zapochybovali o Bohu a o posolstve posla a proroka Muhammada. Ďalší boli z toho, čo sa stalo, nešťastní, atď. Boh im však v tomto verši objasňuje, že všetko, čo sa stalo, prehru, ktorú utrpeli, mŕtvych, o ktorých prišli a zranených, ktorí trpia, to všetko si zapríčinili sami. S Božou pomocou mohli rátať len vtedy, keď ich úmysel a viera boli úprimné. Keď ich však naplnila túžba po majetku a koristi, ich cieľ sa už takmer v ničom nelíšil od cieľa tých, ktorí odmietali uveriť a so zbraňou proti nim stáli s cieľom získať bohatstvá života pozemského. Vtedy už Boh nechal priebeh bitky voľný, a teda zvíťazil nakoniec ten tábor, ktorý mal väčší počet bojovníkov a lepšiu výzbroj. To, že sa výsledok bitky obrátil proti muslimom, si títo zavinili sami. Ďalšie ponaučenie pre muslimov bolo v tom, že keď začali oplakávať svojich mŕtvych a ranených, vtedy dobre spoznali, že v každej vojne ľudia trpia. Hlbku nešťastia ostatných zažili na vlastnej koži, a tak si už nikto nič nezľahčoval, najmä utrpenie ostatných a nehnať sa tak do boja ako predtým. Táto udalosť, tento verš i ďalšie verše v Koráne boli ponaučením pre muslimov do budúcnosti, aby sa bez príčiny nepúšťali do boja. To sa neskôr prejavilo aj v celkovej predstave muslimov o bojoch i spôsobe nakladania s porazeným obyvateľstvom a so získaným majetkom, až jeden západný kronikár vo svojej kronike zaznamenal: „Svet nepoznal milosrdnejších dobyvateľov, než boli muslimovia“.

Boh končí verš, pripomínajúc muslimom, že má moc nad všetkým a že tak ako im môže pomôcť k výhre, môže im privodiť aj prehru, ak sa nebudú držať toho, čo zoslal, alebo ak to nebudú správne aplikovať.

166. To, čo vás postihlo (muslimovia) v deň, keď sa stretli oba zástupy (v deň bitky Uhod, keď sa stretli veriaci s tými, ktorí odmietli uveriť), **sa stalo s Božím povolením** (pretože ste sa nedržali toho, čo vám Boh uložil a k tomu ešte ste porušili príkazy proroka Muhammada). **A (to sa stalo,) aby rozpoznal veriacich** (aby Boh nechal rozpoznať tých, ktorí úprimne verili, od ostatných).

167. A aby spoznal (stalo sa tak i preto, aby Boh nechal rozpoznať) **tých, ktorí pokrytectvo skrývali.** (Myslia sa tým členovia tej skupiny muslimov, ktorá sa pred bitkou Uhod oddelila od vojska muslimov a vrátila sa do Mediny - pozri verš 3:122.) **Bolo im** (týmto pokrytcom) **povedané: „Pod’te, bojujte za cestu, ktorú Boh určil, alebo bráňte** (bojujte, aby ste bránili seba i svoje majetky, ak náboženstvo brániť nechcete).“ **Povedali** (títo pokrytci, odpovedajúc): **„Keby sme (boli) vedeli, že bude boj, boli by sme vás nasledovali“.** **K odmietaniu viery boli v ten deň** (keď tak konali a povedali) **bližšie než k viere. Hovorila svojimi ústami to, čo nie je v ich srdciach. A Boh lepšie vie, čo zatajujú.**

168. Sú to tí (ďalšia vlastnosť spomenutých pokrytcov), **ktorí povedali svojim bratom a prítom ostali sedieť** (doma a boja sa nezúčastnili): **„Keby nás boli poslúchli** (tí, ktorí v bitke padli a do boja by neboli šli), **neboli by (teraz) zabití.“** **Povedz** (im, Muhammad): **„Odvráťte teda od seba smrť, ak ste pravdovravní** (to, čo tu tvrdíte, nemá žiaden význam, pretože žiaden človek nevie, kedy príde jeho koniec. Je možné, že niekto celý život bojuje a dožije sa vysokého veku a je možné, že niekto nikdy nebojoval a zomrie mladý. Keby ste smrť dokázali zastaviť alebo by ste vedeli, kedy príde, boli by ste sami seba pred ňou uchránili)“.

169. Nemyslíte si (ľudia), **že tí, ktorí boli zabití za cestu, ktorú Boh určil** (na jej ochranu alebo šírenie spôsobom, ktorý na to Boh určil), **sú mŕtvi. Ba nie** (naopak), **sú živí u Pána svojho** (žijú svojím životom, ktorý im Boh určil) **a je im dané** (to, čo im Boh za ich oddanosť sľúbil),

170. Radujú sa (veriaci spomenutí v predchádzajúcom verši) **z toho, čo im Boh dal z dobrodení Svojich** (v ich ďalšom živote) **a tešia sa** (títo veriaci) **z toho, že o tých, ktorí ich ešte nenasledovali a ostali za nimi** (v živote pozemskom, konajúc tak, ako títo veriaci pred nimi konali), **niet strachu a nebudú ani zarmútení** (po ich odchode zo života pozemského do ďalšieho života).

171. Radujú sa (spomenutí veriaci, ktorí sú už v ďalšom živote) **z darov** (ktoré dostali) **od Boha a z dobrodenia** (ktoré sa im dostalo) **a (tešia sa i z toho) že Boh nedopustí, aby sa stratila odmena veriacich** (aby ich snaha v živote pozemskom vyšla nazmar).

172. Tí (muslimovia, ktorí sa zúčastnili bitky Uhod), **ktorí poslúchli Boha a posla** (Muhammada) **po tom, ako ich postihli zranenia** (ako boli zranení v bitke Uhod), **tým z nich, ktorí dobro činili a boli bohabojnými, sa dostane odmena obrovská,** (3:172)

(3:172): Po tom, ako sa skončila bitka Uhod a tí, ktorí odmietali uveriť nakoniec vyhrali, vrátili sa do Mekky. Po ceste však oľutovali, že muslimov úplne nedorazili, preto sa rozhodli vrátiť do Mediny a zbaviť sa ich raz a navždy. Keď sa o tom prorok Muhammad dozvedel, vyzval muslimov, aby sa pripravili na boj, aby na stretnutie svojich nepriateľov vyrazili ešte predtým, než sa tí do Mediny dostanú. Prorok však dovolil, aby s ním šli len tí, ktorí sa zúčastnili bitky Uhod. Spomenutí muslimovia uposlúchli prorokovu výzvu i napriek zraneniam, ktorými boli postihnutí a vyrazili s ním na miesto zvané Ham'rá Al Usd, ktoré sa nachádza približne osem míľ od Mediny a tam sa utáborili. A práve o týchto verných a oddaných muslimoch hovorí verš a sľubuje im obrovskú odmenu, ktorá sa im od Boha dostane.

173. Tým, ktorým keď ľudia povedali (ešte sa hovorí o skupine úprimných veriacich spomenutých v predchádzajúcom verši): **„Ľudia** (ktorí odmietajú uveriť a ktorí k vám smerujú) **zhromaždili proti vám veľké vojsko, tak sa ich obávajte** (a nikam nechod'te).“ **To** (varovanie) **ich vieru však ešte posilnilo a povedali** (títo veriaci): **„Postačí nám Boh** (On nám pomôže) **On je veru ten najlepš, kto sa niekoho ujme.“**

174. A tak sa vrátili (muslimovia, ktorí poslúchli proroka a šli s ním) **s darom od Boha a s dobrodením, nepostihlo ich nič zlé; a sledovali spokojnosť Božiu.** (Spomenutí muslimovia šli s prorokom, pretože sledovali Božiu spokojnosť. To im Boh odplatil tým, že nakoniec boli

ušetrení boja, keď si to ich nepriatelia rozmysleli a upustili od nového stretnutia s muslimami. Okrem toho, že muslimovia nemuseli bojovať, úspešne uskutočnili i obchody, ktoré na mieste určenom na zraz vojsk nakoniec uzatvorili) **A Boh dáva dobrodenie obrovské** (komu chce).

175. To len satan zastrašuje tých, ktorí ho za dôverníka majú (spomenutá výzva vo verši 173, aby muslimovia nešli do boja proti svojim nepriateľom, pretože tí sa početne a silno vyzbrojili, je len jeden zo spôsobov, akými satan zastrašuje tých, ktorí jeho našepkávaniu naslúchajú a ktorým ich vieru oslabuje). **Nebojte sa ich** (tých, ktorí odmietajú uveriť), **ale Mňa** (Boha) **sa bojte, ak ste veriaci** (v Mojej moci je rozhodnúť o výhre či prehre).

176. Nech ťa nermútia (Muhammad) **tí, ktorí sa ponáhľajú** (bez premýšľania) **vieru odmietnuť** (nech ťa netrápi ich osud v živote konečnom a večnom a netráp sa ani tým, že nechcú veriť v Boha a posolstvo, ktoré ti bolo zoslané nasledovať, ani to, že sa tebe i muslimom snažia ubližovať), **oni neuškodia Bohu v ničom** (či už uveria, alebo budú vieru odmietajú, Bohu neuškodia a On ťa pred nimi ochráni). **Boh chce** (tým, že týchto, ktorí odmietajú uveriť, nezastaví a necháva ich i naďalej vystrájať), **aby nemali žiaden** (dobrý) **podiel na živote poslednom** (a večnom) **a dostane sa im trápenie obrovské**. (3:176)

(3:176): Druhy trestov, ktoré Boh voči niektorým ľuďom môže uplatniť, nespočívajú len v tom, že im v ich terajšom živote na zemi niečo alebo všetko odoberie. Jeden z takýchto trestov môže spočívať i v tom, že takýmto ľuďom dá zo všetkého, čo si želajú, dá im veľa majetkov, potomstva, spoločenské postavenie a nechá ich tápať v tom všetkom a deň čo deň sa ich nevieru prehľbuje a ich zlé skutky sa zväčšujú, až sa nakoniec pred ich smrťou nahromadia do takej miery, že ich dostanú do pekla a uplatní sa na nich trápenie a potupa, ktoré Boh takýmto ľuďom v budúcom živote určil.

Treba si uvedomiť, že kým je človek v živote terajšom na zemi, má nádej, že keď zomrie, všetko jeho trápenie sa skončí. V živote budúcom však Boh nedovolí takémuto človeku ani zomrieť, čo znamená, že bude bez ohľadu na to, či chce, alebo nie, nažive a bude musieť znášať trápenie, ktorému bude vystavený, až kým sa nestane, že sa Boh rozhodne oslobodiť ho od tohto trápenia.

177. Tí, ktorí kúpili odmietanie viery výmenou za vieru (uverili v Boha a potom ako uverili, zasa vieru odmietli a ostali neveriacimi), **neuškodia Bohu v ničom a dostane sa im trápenie bolestivé**.

178. Nech si nemyslia tí, ktorí odmietli veriť, že keď im predlžujeme dobu trvania ich života (v živote pozemskom), **že je to dobro pre ich duše** (pre nich). **Predlžujeme im ju, aby získali ešte viac hriechov. A dostane sa im trápenie ponížujúce**.

179. Boh by nikdy nenechal veriacich na tom, na čom ste vy (veta je adresovaná pokrytcom), **pokým nerozozná zlé od dobrého** (Boh vás nenechá bez toho, aby vás všetkých preskúšal, aby tak ľudia rozoznali toho, kto skutočne verí a kto sa len pokrytecky pretvaruje). **A Boh by vás nikdy neoboznámil s tým, čo nie je známe** (nikdy by vám priamo neobjasnil veci a udalosti, ktoré patria výlučne do sféry Jeho poznania), **Boh si vyberá zo svojich poslov, koho chce** (aby jeho prostredníctvom ľuďom posielal poznatky). **Uverte teda v Boha a jeho poslov. Ak uveríte a budete bohabojní, dostane sa vám odmena obrovská**. (3:179)

(3:179): Jedného dňa tí z kmeňa Qurejš, ktorí odmietli uveriť v posolstvo posla Muhammada, poslovi povedali: „Muhammad, ty tvrdíš, že kto ťa nenasledoval, bude v pekle a Boh je naňho nahneván a že ten, kto nasledoval náboženstvo, s ktorým si prišiel, bude patriť medzi obyvateľov raja a Boh je s ním spokojný. Povedz nám teda, kto v teba (v budúcnosti) uverí (a všetko sľúbené získa) a kto nie“. Ako odpoveď na túto otázku Boh zoslal prorokovi Muhammadovi tento verš, v ktorom im oznamuje, že poznanie vecí a udalostí, ktoré sa odohrajú v budúcnosti, patria do poznania, ktoré Boh nikomu priamo neukáže, ale vyberá si z ľudí poslov, prostredníctvom ktorých ľuďom niečo z budúcich vecí odhaľuje.

180. Nech si nemyslia tí, ktorí neradi rozdávať z toho, čo im Boh dal zo Svojho dobrodenia, že je to dobro pre nich (nech si nemyslia tí, ktorí neradi pomáhajú ostatným ľuďom majetkami, poznaním, teda darmi, ktoré im Boh dal, že dobre konajú); **je to zlo pre nich** (takouto lakomosťou ubližujú len sami sebe). **V deň zmŕtvychvstania budú ovinutí tým, čo neradi rozdávali** (ovinu ich všetky majetky, ktorými mohli ľuďom pomôcť, ale nepomáhali a budú ich dusiť). **Bohu náleží dedičstvo nebies a zeme.** (K Bohu sa všetko nakoniec vráti. Nik si nevezme po smrti so sebou nič z terajšieho života okrem skutkov, ktoré vykonal. A až všetko na zemi vymrie, potom sa vlastníctvo všetkého na zemi a v nebesiach vráti Bohu. Nech si teda ľudia uvedomia, že majetok, ktorý dočasne vlastní, majú na to, aby si ním kúpili čo najviac dobrých skutkov, ktoré budú tým skutočným majetkom v súdny deň.) **A Boh o tom, čo konáte, dobre vie.**

181. Boh počul to, čo hovorili tí, ktorí povedali: „Boh je chudobný a my sme bohatí“. Zapišeme to, čo povedali a aj to, že zabíjali prorokov neprávom a povieme (v súdny deň): „Okúste trápenie ohňa“. (3:181)

(3:181): Jedného dňa Abú Bakr Al siddiq (prorokov spoločník a prvý kalif po prorokovej smrti) prišiel k židom, ktorí žili v Medine, kde našiel skupinu zhromaždenú okolo jedného z nich, ktorý sa volal Finhás Bin Ázúra. Finhás patril medzi znalcov židovského náboženstva a patril k židovským rabinom v Medine. Abú Bakr Finhásovi povedal (zrejme Finhás predtým niečo na muslimov povedal): „Boj sa Boha, uznaj jedinosť Boha a Jemu sa oddaj. Prisahám na Boha, že dobre vieš, že Muhammad je poslom Božím, poslanstvom poverený, že k vám prišiel s pravdou od Boha a že správu o príchode proroka Muhammada nachádzate napísanú u vás v Tóre a Evanjeliu. Uver a uznaj pravdivosť poslanstva posla a proroka Muhammada a poskytni Bohu dobrú pôžičku“.

Keď sa povie v arabskom jazyku veta „Poskytnúť Bohu dobrú pôžičku“, myslí sa tým, že keď človek rozdáva zo svojho majetku na účely, ktoré mu Boh uložil, ako napríklad pomoc chudobným ľuďom, ako keby poskytoval Bohu pôžičku alebo úver, ktorý mu Boh splatí okrem iného i v súdny deň dobrými skutkami, ktoré sa mu pripíšu na jeho účet. Takto konštruovanú vetu nachádzame aj v Koráne a práve to Abú Bakr myslel uvedenými slovami. Abú Bakr pokračoval: „Boh ťa potom odmení rajom a znásobí ti odmenu za tvoje skutky“. Tu mu Finhás povedal: „Abú Bakr, tvrdíš, že Boh od nás žiada pôžičku z našich peňazí, pôžičku ale žiada len chudobný od bohatého. Ak je pravda, čo hovoríš, tak Boh je chudobný a my sme bohatí, a keby bol bohatý, nebol by žiadal, aby sme mu pôžičku poskytli.“ Finhás si urobil posmech z toho, čo mu Abú Bakr povedal, ale i z toho, čo bolo v Koráne zoslané i napriek tomu, že Abú Bakr prišiel k nemu a úprimne a úctivo ho vyzval, aby prijal islam v jeho skutočnej podobe, v akej bol zoslaný poslovi a prorokovi Muhammadovi od Boha. Keď Abú Bakr počul Finhása vysmievať sa z Koránu, rozhneval sa a udel Finhása silno do tváre a povedal: „Prisahám na Toho, v rukách ktorého je moja duša (myslel tým Boha), nebyť sľubu a dohody, ktorá je medzi nami a tebou, bol by som ti sťal hlavu, ty Boží nepriateľ“. Keď prorok Muhammad prišiel do Mediny, podpísal s nemuslimami dohodu, podľa ktorej sa mali riadiť vzájomné vzťahy muslimov a nemuslimov. V tejto dohode sa okrem iného nemuslimom, najmä židom, ktorí tam žili, zaručila náboženská sloboda. Finhás nato šiel k prorokovi Muhammadovi a povedal mu: „Muhammad, pozri sa, čo mi urobil tvoj spoločník.“ Prorok Muhammad sa Abú Bakra spýtal: „Čo ťa viedlo k tomu, čo si urobil?“ Abú Bakr povedal: „Posol Boží, tento Boží nepriateľ povedal niečo obrovské, keď neprávom povedal, že Boh je chudobný a že oni (skupina židov, ktorá tam sedela) sú bohatí, a tak som sa rozhneval a udel som ho do tváre.“ Finhás Abú Bakrovo tvrdenie poprel. Boh najvyšší však prorokovi Muhammadovi zoslal tento verš, ktorý dosvedčuje, že Abú Bakr hovoril pravdu a pripomenul každému, kto niečo podobné povie, že všetko, čo hovorí, sa zapisuje a v stanovený čas sa za svoje slová bude zodpovedať.

182. To (trápenie a útrapy spomenuté v predchádzajúcom verši vás postihnú) **za to, čo vaše ruky vykonali** (čo ste si vlastným konaním zapríčinili), **ale aj preto, že Boh nie je krivdiaci voči poddaným.** (K slovu poddaný pozri vysvetlivku k veršu 2:23. Boh sľúbil, že ľudí spravodlivo v čase Ním určenom rozsúdi a každému dá, čo si zaslúži. Preto, keď Boh v budúcnosti voči ľuďom uvedeným v predchádzajúcom verši sľubované trápenie uplatní, to bude uplatnené právom za to, čoho sa dopustili, a nie preto, že by im krivdil.)

183. Tým, ktorí povedali (skupina židov, ktorá prišla k prorokovi Muhammadovi): „**Boh nám poručil, aby sme neuverili žiadnemu poslovi, až kým nám neprinesie obeť, ktorú pohltí oheň**“, **povedz** (Muhammad): „**Už predtým prišli k vám poslovovia s jasnými dôkazmi a s tým, čo ste povedali** (s tým, o čo ste žiadali), **prečo ste ich** (týchto poslov) **teda zabili, ak ste pravdovravní?** (Tvrdíte, že posolstvu Muhammada neuveríte, až kým vám neprinesie obeť, ktorú oheň z neba pohltí. To však nie je pravda, pretože pred Muhammadom prišli k vašim predkom proroci, ktorí priniesli to, čo žiadate a mnoho iných znamení, ale i tak ich vaši predkovia pozabíjali. Takže bez ohľadu na to, či by im prorok priniesol to, o čo žiadali, alebo nie, aj tak by neuverili, pretože mali pred sebou dostatok znamení potvrdzujúcich pravdivosť posolstva Muhammada a kto z radov židov skutočne v Boha veril, ten Muhammada a jeho posolstvo uznal a islam prijal, a kto nie, toho by žiadne ďalšie znamená už nezmenili. V Medine v tom čase existovala skupina židov, ktorá onedlho po príchode posla a proroka Muhammada do nej v jeho posolstvo uverila a islam prijala)“ (3:183)

(3:183): Jedného dňa prišla skupina zložená zo šiestich židov k prorokovi Muhammadovi a povedala mu: „Tvrdíš, že ťa Boh poslal k nám ako proroka a zoslal ti Knihu. Boh nám ale v Tóre poručil, aby sme neuverili žiadnemu poslovi, kým nám neprinesie obeť, ktorú oheň pohltí. Ak by si nám ju priniesol, tak ti uveríme.“ Ako odpoveď na to, čo od proroka Muhammada žiadali, Boh zoslal tento verš, v ktorom ich tvrdenie vyvracia.

184. Ak by ťa (Muhammad) **obvinili zo lži** (spomenutí židia), **tak** (nermúť, pretože) **zo lži boli obvinení aj poslovovia pred tebou, ktorí prišli s jasnými dôkazmi, s knihami** (ktoré obsahovali Bohom zoslané usmernenia pre ľudí) **a s Knihou osvecujúcou** (ktorá svetlom svojho poznania osvietila cestu ľuďom).

185. Každá duša okúsi smrť (každý musí zomrieť a skúsiť smrť pred dňom zmŕtvychvstania). **A v deň zmŕtvychvstania vám budú dané vaše odmeny** (každému sa dostane odplata za to, čo konal v živote pozemskom). **Ten, kto bude odsunutý od ohňa a uvedený do raja, ten vyhral. Život najnižší** (pozemský) **je len klamlivý pôžitok** (v porovnaní s pôžitkami života večného).

186. Budete (muslimovia) **skúške podrobení na svojich majetkoch i dušiach** (nešťastie postihne vás i vaše majetky) **a budete počuť od tých, ktorým bola daná Kniha pred vami** (myslia sa tým židia i kresťania alebo len židia, ktorí v Medine v tom čase žili a prorokovi i muslimom ubližovali) **i od tých, ktorí k Bohu pridružujú** (niekoho alebo niečo), **veľa takého, čo vám ublíži. Ak** (však) **budete trpezliví a bohabojní, tak to** (táto vaša trpezlivosť) **patrí veru medzi veci veľké** (vydržať takého ubližovanie je veľmi ťažká vec, preto si vyžaduje veľkú dávku trpezlivosti a zbožnosti). (3:186)

(3:186): V niektorých výkladoch Koránu sa píše, že tento verš bol zoslaný tesne po príchode proroka Muhammada a muslimov z Mekky do Mediny, kde už žili muslimovia. Žili tam židia, žili tam i takí, ktorí k Bohu pridružovali, ale i takí, ktorí v Boha vôbec neverili. Títo ľudia začali prorokovi už od jeho príchodu ubližovať a hrubými slovami ho napádať. Preto Boh zoslal tento verš, aby odkázal prorokovi a muslimom trpezlivosť voči týmto ľuďom, i keď by to bola v niektorých prípadoch priveľmi ťažká úloha.

187. Boh prijal záväzok od tých, ktorým bola daná Kniha (židov a kresťanov, v ktorom sa zaviazali): „**Objasníte ju** (túto Knihu a jej obsah) **ľuďom a nebudete ju zatajovať**

(nebudete zatajovať nič z toho, čo je v nej pred ľuďmi z akéhokoľvek dôvodu).“ **Oni ju** (Knihu a jej obsah) **ale odhodili za svoje chrbty a vymenili ju za lacný cieľ** (porušili svoj záväzok, oznámili ľuďom z nej len to, čo chceli a čo im vyhovovalo, aby tým dosiahli rôzne ciele a osobný prospech). **Zlé je veru to, za čo ju vymenili** (zlé sú ciele, pre ktoré ľuďom Knihu alebo jej časti zatajili).

188. Nemysli si (Muhammad), **že tí, ktorí sa radujú z toho, čoho sa dopustili a sú radi, keď sa im prejavuje vďaka za niečo, čo neurobili, nemysli si, že tí sú v bezpečí pred trápením** (v bezpečí nie sú). **Dostane sa im trápenie bolestivé.** (3:188)

(3:188): Dôvodom zoslania tohto verša bolo, že jedného dňa sa prorok Muhammad spýtal židov na niečo. Židia mu ale pravdu o tom, na čo sa pýtal, zatajili a dali mu nepravdivú odpoveď. Židia odišli od proroka celí šťastní, že mu zatajili pravdu a k tomu ešte sa im prorok poďakoval a pochválil ich. Nato však Boh zoslal tento verš, v ktorom ich varuje a odkazuje im, aby si nemysleli, že keď proroka oklamali a ešte od neho za to dostali aj pochvalu a vďaku, že uniknú pred zodpovednosťou za takýto čin. V jednom z výkladov Koránu sa píše, že i keď bol tento verš zoslaný v konkrétnej udalosti, nesie v sebe podobne ako značná časť veršov všeobecný význam. Tento význam spočíva v tom, že ak by bol niekto na niečo opýtaný a oklamal by a ešte by sa za takúto lož nechal pochváliť alebo si dokonca odmenu zaplatiť, nech si nemyslí, že ho Boh nevidí a že zodpovednosti za takýto čin unikne.

189. Bohu náleží kráľovstvo nebies i zeme. Boh má veru nad všetkým moc.

190. V stvorení nebies a zeme a rozdielnosti (obmieňanie, zmena, striedanie) **noci a dňa sú znamenia pre tých, ktorí rozum majú** (tí, ktorí rozumom premýšľajú a uvažujú), (3:190)

(3:190): Po prorokovej smrti jedného dňa Ibn Omar spomínal: Povedal som Ájiši (manželke proroka Muhammada): „Povedz mi, čo bolo najzvláštniešie z toho, čo si u proroka Muhammada videla.“ Ájiša sa pustila do plaču, dlhšie je tiekli slzy z očí, až povedala: „Všetko bolo na ňom zvláštne. V jednej noci si ľahol pod moju deku, až sa dotkla jeho koža mojej a potom mi povedal: „Ájiša, vadilo by ti, keby si ma túto noc ospravedlnila, pretože by som sa chcel modliť k Bohu.“ Odpovedala som: „Som rada pri tebe a mám rada tvoju lásku ku mne, ale ospravedlňujem ťa.“ Nato sa prorok zdvihol k hlinenému džbánu s vodou, umyl sa, ale pritom nepoužil veľmi veľa vody. Potom sa postavil a začal sa modliť. Hovoril slová z Koránu a slzy sa mu spustili z očí. Potom si sadol, ďakoval Bohu a velebil Ho a znova mu začali slzy tiecť. Potom zdvihol ruky a zasa som videla slzy, ako sa mu tlačia z očí, až dopadli na zem a pokropili ju (zrejme tu bol časový odstup medzi jednotlivými okamihmi, počas ktorých sa Ájiša vždy na proroka pozrela). Potom prišiel Bilal, oznámil čas rannej modlitby a našiel ho plakať, tak sa ho spýtal: „Posol Boží! Plačeš a Boh ti pritom odpustil všetky tvoje hriechy minulé i budúce?“ Prorok Muhammad mu nato povedal: „Bilal, a či nemám byť Bohu vďačný“ Potom prorok pokračoval: „Ako by som neplakal, keď Boh mi v tejto noci zoslal verš hovoriaci: V stvorení nebies a zeme ...“ Prorok potom dodal: „Beda tomu, kto to prečítal a nezamyslel sa nad tým.“

191. Tí (ktorí rozum majú a ním uvažujú, sú tí), **ktorí si spomínajú na Boha stojac, sediac i na bokoch ležiac** (vo všetkých polohách) **a premýšľajú o stvorení nebies a zeme** (hovoria, uznávajú a prosia): „**Pane náš, nestvoril si toto** (nebesá a zem) **nadarmo. Jediný si, nemá sa Ti pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (a je ti vzdialené všetko to, čo ti je nepravdivo pripisované), **ochráň nás pred trápením ohňa** (pred útrapami pekla)“,

192. „Pane náš (pokračujú tí, ktorí rozum majú a ním uvažujú hovoriac), **toho, koho do ohňa uvrhneš, toho si do potupy uvrhol. A krivdiaci nebudú mať nikoho, kto by sa ich zastal a pomohol im** (a odvrátil od nich trápenie, ktoré ich čaká)“,

193. „Pane náš! (Pokračujú tí, ktorí rozum majú a ním uvažujú hovoriac) **Počuli sme hlas volajúceho** (hlas proroka Muhammada), **ktorý** (tajne aj verejne volal a) **vyzýval k viere: „Uverte v Pána vášho“, a tak sme uverili. Pane náš, odpusti nám naše hriechy a vymaž**

nám naše zlé skutky a vezmi nás k Sebe spolu s úctivými“, (Prosili Boha, aby ich vzal k Sebe, aby na nich smrť doľahla v stave úctivosti a úplnej a úprimnej oddanosti.)

194. „Pane náš (tí, ktorí rozum majú a ním uvažujú, pokračujú), **i daj nám, čo si nám sľúbil skrz svojich poslov** (ich ústami) **a nepotup nás v deň zmŕtvychvstania** (tým, že by si nás do ohňa uvrhol spolu s tými, ktorí v Teba odmietali uveriť a to čo si uložil, odmietali nasledovať). **Veď Ty neporušíš žiaden sľub.**“

195. Ich Pán ich vypočul (Boh vypočul prosby spomenutých prosiacich a odkázal im): **„Nedopustím, aby sa stratilo konanie konajúceho** (aby bolo zmarené dobré konanie kohokoľvek z vás), **či už jednotlivca mužského pohlavia** (muža), **alebo jednotlivca ženského pohlavia** (ženy), **pochádzate jeden z druhého** (generácie ľudí pochádzajú jedna z druhej a všetci pochádzajú od Adama a Evy, od našich prarodičov). **Tí, ktorí emigrovali a boli vyhnaní zo svojich príbytkov** (muslimovia, ktorí museli emigrovať s prorokom Muhammadom z Mekky do Mediny, aby unikli prenasledovaniu zo strany tých, ktorí odmietali uveriť) **a bolo im ublížené za cestu, ktorú som určil** (bolo im ublížené, pretože nasledovali cestu, ktorú im Boh určil, teda boli prenasledovaní pre svoje náboženstvo) **a bojovali a boli zabíjati, tým vymažem ich zlé skutky a dám im vojsť do záhrad, pod ktorými tečú rieky, ako odmenu od Boha**“. **A Boh, u Neho je tá odmena dobrá.**

196. Nech ťa neklame (Muhammad, ale ani muslimov) **to, že tí, ktorí odmietli veriť, sa voľne pohybujú po krajine** (a žijú si dobrý a bohatý život). (3:196)

(3:196): Tento verš bol zoslaný v začiatkoch islamu, keď muslimovia ešte žili v Mekke v biede a tiesni. Verš hovorí o tých obyvateľoch Mekky, ktorí odmietli uveriť a ktorí stupňovali nepriateľstvo voči muslimom deň čo deň. Muslimovia totiž videli, že týmto, ktorí odmietajú uveriť, sa blahodarne žije, slobodne obchodujú a užívajú si život i napriek tomu, že v Boha veriť odmietajú a muslimovia takmer už umierali od hladu a obklúčenia, ktorému boli vystavení. Preto Boh zoslal prorokovi a muslimom, aby sa nenechali oklamať týmto dočasným stavom.

197. Malý je to úžitok (ktorý títo odmietajúci vieru získali) **a potom** (po ich smrti) **ich útočiskom bude peklo. A je to veru zlé miesto odpočinku.**

198. Ale tí, ktorí sa svojho Pána obávali, tí budú mať záhrady, pod ktorými tečú rieky, v ktorých budú naveky, ako pohostenie od Boha (tieto záhrady budú ako odmena a pohostenie od Boha za ich zbožnosť). **A to, čo je u Boha, je lepšie pre úctivých** (je lepšie než všetky úžitky života pozemského).

199. I medzi ľuďmi Knihy (židmi a kresťanmi) **sú takí, ktorí veria v Boha a v to, čo bolo vám** (muslimovia) **zoslané i v to, čo bolo zoslané im** (v posolstvách a Knihách, v ktoré pôvodne verili), **sú Bohu pokorní, nevymieňajú Božie znamenia za lacný cieľ** (za nejaký pôžitok z pôžitkov tohto sveta pozemského). **Tí (títo veriaci) budú mať svoju odmenu u Pána svojho. A Boh je rýchly v účtovaní.** (3:199)

(3:199): Jedného dňa sa prorokovi Muhammadovi donieslo, že Al Nažáši, kráľ z Abesínie (v arabskom jazyku Habaša) zomrel. Bol to kráľ, u ktorého sa časť muslimov skryla pred tými z Mekky, ktorí odmietli uveriť. Bol to ten kráľ, pred ktorým keď muslimovia predniesli to, čo je v Koráne zoslané o Márii a Ježišovi, povedal: „Toto i to, s čím prišiel Ježiš, má rovnaký pôvod.“ Prorok muslimom povedal: „Vstaňte a pomodlite sa za dušu vášho brata Al Nažášiho.“ Prorokovi spoločníci sa s počudovaním spýtali: „Posol Boží! Máme sa pomodliť za dušu neveriaceho človeka z Abesínie?“ Nato Boh najvyšší zoslal tento verš, ktorý hovorí: I medzi ľuďmi Knihy (židmi a kresťanmi) sú takí ľudia, ktorí veria v Boha jedného jediného, ktorí veria v to, čo vám bolo zoslané, muslimovia, a veria, že Boh je jeden jediný, ktorý nemá žiadne deti ani žiadnych spoločníkov a ktorí veria i v to, čo bolo im ešte predtým zoslané a sú pred Bohom pokorní a Jemu oddaní.

Títo veriaci z radov ľudí Knihy úprimne veria v Boha i v to, čo im On zoslal a nevymieňajú Božie znamenia za lacný cieľ, za pôžitky sveta pozemského. Títo veriaci budú mať svoju odmenu u Boha zachovanú.

200. Vy, ktorí ste uverili, buďte trpezliví a majte viac trpezlivosti počas vojny (než vaši nepriatelia) **a strážte hranice** (svojho územia) **a bojte sa Boha, azda (u Neho) prosperujete** (riadte sa pri svojom každodennom živote a vzájomných vzťahoch tým, čo vám Boh uložil, pretože jedine tak si Boha získate a napravi sa tým i váš pozemský život).

KAPITOLA ŠTVRTÁ

Al Nisá
(Ženy)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Ľudia! Bojte sa svojho Pána, ktorý vás stvoril z duše jednej (z Adama) a z nej (z tejto duše) stvoril jej družku (Evu) a z nich oboch dal rozmnožiť veľké množstvo mužov a žien. Bojte sa Boha, v mene ktorého sa na seba obraciate (veriaci ľudia často používajú vety: „V mene Boha urob to a to, prisahám na Boha, že to urobíš“, atď.) **a vyvarujte sa prerušenia príbuzenských vzťahov** (bojte sa Boha a neprerušujte príbuzenské vzťahy, ktoré sú medzi vami). **Ved' Boh na vás dozerá** (a všetko vidí).

2. Dávajte (je to adresovane opatrovníkom) **sirotám ich majetky** (ktoré ste spravovali, keď dosiahnu plnoletosť alebo vek, v ktorom si ich už môžu sami spravovať) **a nezamieňajte dobré za zlé** (neberte ich dobre majetky a nezamieňajte ich za svoje majetky, ktoré sú horšej kvality) **a neoberajte ich o ich majetky** (neoberajte siroty o ich majetky alebo o akúkoľvek časť z nich, ale odovzdajte im ich cele i s prírastkami, ktoré by k nim časom pribudli) **a nepripájajte ich k svojim majetkom, pretože je to hriech veľký** (ak by sa opatrovník dopustil niektorého z uvedených činov).

3. Ak by ste sa báli (je to adresovane opatrovníkom), **že nebudete spravodliví k sirotám** (ak by sa opatrovník chcel oženiť so ženou, ktorá mu bola zverená do opatery, avšak by sa obával, že by nebol k nej spravodlivý alebo že by tým mohol nepravom vziať časť jej majetku, ktorý spravuje), **tak sa ženíte s toľkými ženami, s koľkými sa vám zaľúbi, s dvoma, tromi a štyrmi.** (Nech sa opatrovník s touto sirotou, ktorá mu bola zverená do opatrovnictva, nežení, ale nech si vyberie inú ženu za manželku. Tato časť verša obmedzuje počet manželiek, s ktorými sa muslim môže oženiť, na štyri, čím sa obmedzil zvyk, ktorý v arabskej spoločnosti dovtedy platil a ktorý mužom dovoľoval mať súčasne nespočetne množstvo manželských vzťahov.) **Ak by ste sa však obávali, že nebudete spravodliví, tak (sa oženíte) len s jednou** (ak by sa muž obával, že by nedokázal byť ku svojim manželkám spravodlivý, pokiaľ by mal viac než jednu, tak nech sa ožení len s jednou), **alebo s tými, ktoré vlastní vaša pravica** (alebo nech si postačí s otrokyňami, ktoré vlastní). **Je to lepšie, než aby ste sa mali odchyliť od spravodlivosti** (oženiť sa len s jednou manželkou je pre veriaceho pred Bohom lepšie než mať dve a byť k nim alebo k jednej z nich nespravodlivý). (4:3)

(4:3): Tento verš, podobne ako ten predchádzajúci, je adresovaný vo svojej prvej časti opatrovníkom a upravuje otázku sobáša opatrovníka s osobou, ktorej majetok spravuje. Verš ustanovuje, že ak by sa opatrovník chcel oženiť so ženou, ktorá mu bola zverená do opatery, musí dávať veľký pozor, aby ju nepravom neobral o nič z jej majetku, ktorý pre ňu spravoval. Ak by sa opatrovník obával, že by takúto povinnosť nemohol splniť, potom nech sa s takouto ženou nežení a nech si vyberie za manželku inú. Verš tu zvlášť zdôrazňuje otázku spravodlivosti, pretože takáto sirota nemá nikoho, kto by sa jej zastal a pomáhal jej, okrem opatrovníka, u ktorého by došlo k stretu záujmov v prípade, ak by sa chcel oženiť s osobou, ktorej majetky a rôzne záležitosti spravuje.

Verš v druhej časti obmedzuje počet manželstiev, ktoré môže mať muž uzavreté v tom istom čase, na štyri. Do zoslania tohto verša bol počet manželstiev, ktoré mohol muž uzavrieť, neobmedzený.

V čase zoslania tohto verša boli funkcie a charakter inštitútu manželstva v niečom odlišné od nášho dnešného vnímania tohto inštitútu. Inštitút manželstva plnil vo vtedajšej dobe okrem iného aj veľmi dôležitú sociálnu funkciu, keď sa napríklad muži ženili s vdovami po padlých muslimoch, aby sa tak o ne i o ich deti mal kto starať. Nebolo preto zriedkavé, že sa niekto oženil druhý alebo tretíkrát, pričom jeho druhá alebo tretia manželka bola vdova omnoho staršia než bol on. To nám dokladuje aj životný príbeh proroka Muhammada. Napríklad jedna z jeho manželiek bola vdova po muslimovi, ktorý zomrel v čase, keď sa muslimovia skrývali v Abesínii (približne územie dnešnej Etiópie) ešte v počiatkoch islamu. Keď manžel tejto vdovy zomrel, veľmi za nim smútila a nevedela, ako bude bez neho ďalej žiť. Sprava o nej sa dostala po čase k prorokovi Muhammadovi, ktorý jej poslal správu, že si ju chce vziať za manželku, pokiaľ by s tým súhlasila. S ďalšou manželkou proroka Muhammada je spojený príbeh, ktorý je obsiahnutý vo verši (33:37), atď. Verš ďalej položil veľký doraz na otázku spravodlivosti manžela voči svojim manželkám. Ak by sa takouto spravodlivosťou nedokázal riadiť, tak by sa nemal oženiť s viac než jednou slobodnou ženou alebo otrokyňou, ktorú by vlastnil. Akúkoľvek formu otroctva islam zakazuje, ustanovenia o otroctve, ktoré nájdeme obsiahnuté v Koráne, však vychádzali zo skutočného života vtedajšej spoločnosti. Islam ustanovil mnohé účinné spôsoby na odstránenie otroctva, čo v podstate počas dlhého obdobia existencie otroctva prispelo k oslobodeniu veľkého počtu ľudí spod neho. Jedným z takýchto prostriedkov bol aj inštitút dávky zakat.

4. Dávajte ženám ich veno so srdečnosťou (je to adresované manželom, aby dávali svojim manželkám vena, ktoré im sľúbili a je to zároveň adresované aj tým opatrovníkom, ktorí sa oženili so ženami, ktorých záležitosti spravovali) **a ak by vám z neho (z vena) dobrovoľne niečo prenechali** (ak by vám manželky dobrovoľne, a nie z donútenia niečo z vena prenechali), **tak z toho jedzte ako z niečoho dobrého a čistého** (užívajte to, ako niečo, čo vám bolo s dobrým úmyslom ponechané a ako niečo, čo ak by ste si vzali, tak nezhršíte).

5. Nedávajte nerozumným svoje majetky, ktoré pre vás Boh učinil prostriedkom obživy, ale dávajte im z nich (z týchto majetkov toľko, koľko im postačí na živobytie) **a odievajte ich a hovorte im slová dobré** (snažte sa ich usmerniť dobrými radami a dobrým slovom).

6. A skúške podrobte siroty (aby ste zistili, ako by dokázali s majetkom narábať a hospodáriť), **až (dovtedy) kým nedosiahnu vek spôsobilý na uzavretie manželstva** (skúške ich podrobte, aby ste zistili, či sú už schopne postarať sa o seba i o svoj majetok; tejto skúške ich podrobujte do času, kým dosiahnu vek, v ktorom by boli už spôsobilé na uzavretie manželstva). **Ak by ste mali pocit, že sú už (tieto siroty) rozumné, tak im odovzdajte ich majetky. A neoberajte ich o ne rozhadzovaním a rýchlym mňaním predtým, než vyrastú** (neoberajte siroty o ich majetok tým, že z neho začnete rozhadzovať a rýchlo mňanť, aby ste im nemuseli nič odovzdať, keď vyrastú). **A kto by bol bohatý, nech sa uskromní** (kto by bol bohatý, nech správu takéhoto majetku vykonáva bezplatne) **a kto by bol chudobný, nech z nich** (spravovaných majetkov siroty) **je podľa dobrej zvyklosti** (opatrovník, ktorý by bol chudobný, si môže určiť odmenu za prácu vykonanú v súvislosti so správou tohto majetku, takúto odmenu si však musí stanoviť spravodlivo, podľa miestnych zvyklostí a primerane k práci, ktorú vykonáva). **Keď by ste im (sirotám) odovzdali ich majetky** (ak by opatrovník videl, že sirota, ktorej majetok spravuje, si už môže sama takýto majetok spravovať a rozhodne sa jej ho odovzdať), **treba to dosvedčiť** (odovzdanie takéhoto majetku a ukončenie opatrovníctva nech dosvedčia dôveryhodní svedkovia, aby v budúcnosti nevznikli žiadne pochybnosti). **A Boh postačí ako účtovateľ** (Boh všetko sleduje, i to, čo opatrovníci konajú a pokiaľ by sa krivdy voči sirotám dopustili, tak On si to s nimi zúčtuje). (4:6)

(4:6): Tento verš bol zoslaný v súvislosti s muslimom, ktorý sa nazýval Sabet Bin Rafea a v súvislosti s jeho strýkom. Rafea totiž zomrel a zanechal po sebe malého syna Sabeta. Nato prišiel Sabetov strýko k prorokovi Muhammadovi a spýtal sa ho: „Mam synovca, ktorý je sirotou a o ktorého sa starám. Čo mi je povolené, aby som si vzal z jeho majetku a kedy mu mam tento majetok odovzdať?“. Nato bol poslovi Muhammadovi zoslaný tento verš, v ktorom sú odpovede na uvedené otázky.

7. Muži majú podiel z toho, čo zanechali ako dedičstvo rodičia a najbližší (blízki príbuzní) a ženy majú podiel z toho, čo zanechali ako dedičstvo rodičia a najbližší (blízki príbuzní), nech by šlo o menej alebo viac (bez ohľadu na konečnú sumu tohto podielu, či by šlo o jednu peňažnú jednotku alebo o veľké množstvo majetkov). Je to podiel povinný (ktorý Boh stanovil dedičom, a preto sa musí vyplatiť tým, ktorým patri). (4:7)

(4:7): Jedného dňa jeden muslim zomrel a zanechal po sebe vdovu a tri dcéry, ktoré vzišli z ich spoločného manželstva. Keď tento muž zomrel, prišli jeho dvaja bratrancí, ktorí po ňom mali dediť, vzali celú pozostalosť a vdove s dcérami nič nedali. V predislamskej dobe a v dobe až do zoslania veršov upravujúcich dedičské vzťahy, ženy ani deti, aj keď by sa jednalo o chlapcov, nededili z pozostalosti nič, dedili len dospelí muži. Odôvodňovalo sa to tým, že byť dedičom má právo len ten, kto bojoval v sedle koňa a získal vojnovú korisť. Vdova (volala sa Um Hakka) sa však zobrala a šla za prorokom Muhammadom a povedala mu: „Môj manžel zomrel a nechal mi dcéry a ja som žena a nemám nič, z čoho by som ich živila. Ich otec nechal pomerne dobrý majetok, ktorý je u jeho bratrancov a z ktorého nič nedali ani mne ani jeho dcéram. A tieto dcéry sú u mňa a manželovi bratrancí mne nedávajú ani jesť ani piť a im vôbec nepomáhajú.“ Prorok Muhammad si nato zavolať oboch bratrancov zomrelého a spýtal sa ich, ako celú záležitosť vidia z ich uhla pohľadu. Obaja povedali: „Posol Boží, žiadne z jej detí (z detí Um Hakky) nejazdi na koni, nenosí meče a neútočí na nepriateľa.“ Prorok Muhammad im nato povedal: „Môžete odísť a vyčkám, čo mi Boh o nich zošle.“ A tak všetci odišli a po čase bol zoslaný tento verš. Tento i ďalšie verše v Koráne v skutočnosti stanovili ženám a deťom zákonné právo dediť, ktoré už nebolo závislé od vôle nikoho, muselo sa rešpektovať a stalo sa zákonom vynútiteľné voči ostatným dedičom.

8. A keď by sa delenia (pozostalosti) zúčastnili príbuzní, siroty a biedni (ak by sa delenie dedičstva zúčastnili takí príbuzní, siroty a biedni ľudia, ktorí z neho nemajú žiaden zákonný podiel či nárok), tak im z neho (dedičstva) dajte a povedzte im slová dobré (podarujte im z pozostalosti niečo a správajte sa k nim vládne a dobre).

9. Nech pociťujú obavu (Boha v tom, čo konajú) tí (opatrovníci, ktorým bola zverená starostlivosť o záležitosti a majetok sirôt), ktorí ak by zanechali po sebe slabé potomstvo, báli by sa oň (nech sa o siroty starajú s takou čestnosťou a svedomím, aké by očakávali v prípade svojej smrti od iných opatrovníkov, ktorí by boli ustanovení ich potomstvu, ktoré mali radi a o ktoré by sa báli). Nech sa boja Boha (títo opatrovníci) a nech hovoria niečo správne (nech sa starajú, utišujú a učia tieto siroty tak, ako keby šlo o ich vlastné deti). (4:9)

(4:9): Tento verš je adresovaný ľuďom vo všeobecnosti, aby sa starali o siroty. Boh od ľudí žiada, aby sa o siroty starali s takou istou láskou, aby ich dobre vychovávali, aby im správne radili a pomáhali, ako keby to boli ich vlastné deti. Verš túto požiadavku podporuje tým, že predostiera pred rodičmi predstavu, v ktorej by zomrel jeden z nich alebo obaja a nechali by po sebe ešte malé a slabé deti, o ktoré by sa obávali. Ako by boli títo rodičia radi a šťastní, keby sa niekto o tieto ich deti dobre staral. Presne podobným spôsobom a s láskou nech sa títo rodičia starajú o iné deti, ktoré stratili otca alebo matku, s akou by chceli, aby sa ľudia o ich deti v prípade ich smrti starali.

10. Tí, ktorí neprávom oberajú siroty o ich majetky krivdou, tí akoby jedli oheň, ktorý privádzajú do svojho brucha (všetko, o čo ich oberú, sa stane v súdny deň ohňom, ktorý vzbĺkne v ich bruchách). A budú horieť v planúcom ohni.

11. Boh vám odkazuje o vašich det'och (odkazuje vám, ako mate pozostalosť po vás rozdeliť medzi nich): **Mužskému potomkovi náleží rovnaký podiel, aký náleží dvom potomkom ženského pohlavia. Ak by šlo o ženy, dve a viac** (ktoré by mali po zosnulom dediť), **tak im náležia dve tretiny z toho, čo** (poručiteľ) **zanechal. Ak by bola (len) jedna** (dcéra), **tak jej náleží polovica** (pozostalosti). **A jeho rodičom** (rodičom zosnulého poručiteľa), **každému z nich náleží šestina** (matke šestina i otcovi šestina) **z toho, čo zanechal** (poručiteľ), **ak by mal** (tento poručiteľ) **deti. Ak by** (poručiteľ) **deti nemal a jeho rodičia by po ňom dedili, tak jeho matke náleží tretina** (pozostalosti a zvyšok otcovi). **Ak by mal** (poručiteľ) **bratov, tak jeho matke náleží šestina** (pozostalosti). **To potom** (uvedené delenie sa uskutoční až potom), **ako sa vykoná odkaz, ktorý by** (poručiteľ) **odkázal** (zanechal) **alebo by sa splatila dlžoba** (najprv sa musí splniť odkaz zosnulého a splatiť jeho dlhy a až potom sa vykoná delenie zvyšku dedičstva). **Vaši otcovia a synovia, neviete, kto z nich je pre vás užitočnejší.** (Boh takéto povinné delenie ustanovil, pretože bez toho by sa ľudia mohli odchyliť od spravodlivosti a svoje majetky potomkom svojim nesprávne rozdeliť. Dodržujte takéto delenie Bohom určené, pretože nikdy nemôžete vedieť, ak by ste delenie sami určili, či by ste boli spravodliví a ako by dedičia s takýmto majetkom potom naložili. To iste je adresované i dedičom, pretože keby nebolo takéto delenie ustanovené, nemôžu vedieť, či by z pozostalosti nakoniec niečo vôbec dostali.) **Je to** (takéto delenie) **povinnosť od Boha** (preto ju dodržiavajte). **A Boh všetko vie a múdrosťou oplýva** (preto vám takéto delenie stanovil). (4:11)

(4:11): Jedného dňa prišla vdova Sada Bin Al Rabia k prorokovi Muhammadovi (požehnanie Božie a mier nech ho sprevádzajú) spolu so svojimi dcérami a povedala: „Posol Boží, toto sú dcéry Sada, ich otec padol v bitke Uhod, keď šiel s tebou do boja. Ich strýko vzal všetky ich majetky a nenechal im vôbec nič a nemôžem ich ani vydať bez toho, aby mali nejaké majetky.“ Prorok Muhammad jej povedal: „Boh musí o tom rozhodnúť.“ Potom bol zoslaný tento verš, a tak prorok Muhammad zavolať strýka oboch dievčat a povedal mu: „Dáš obom dcéram Sada dve tretiny pozostalosti, ich matke osminu a čo ostane, je tvoje.“ V súvislosti s dedením sú v Koráne zoslane i ďalšie verše, medzi ktoré patria verše (4:12) a verš (4:176).

12. Vám (manželia) **patrí polovica toho, čo by zanechali vaše manželky, pokiaľ by nemali deti** (pokiaľ by manželka nemala deti, tak manželovi patri polovica z toho, čo jeho manželka zanechala). **Ak by ale deti mali, tak vám náleží** (manželia) **štvrtina toho, čo zanechali** (ak by manželka deti mala, tak manželovi náleží štvrtina pozostalosti po manželke). **To potom, ako sa vykoná odkaz, ktorý by odkázali** (vaše manželky) **alebo by sa splatila dlžoba** (delenie sa vykoná až potom, ako sa vykoná odkaz zosnulej ženy a potom, ako sa splatia všetky jej dlžoby). **A náleží im** (manželkám) **štvrtina z toho, čo by ste zanechali, pokiaľ by ste nemali deti** (manželkám náleží štvrtina toho, čo by manžel zanechal, pokiaľ by nemal deti). **Ak by ste ale deti mali, tak im náleží osmina z toho, čo ste zanechali** (ak by mal manžel deti, tak manželkám náleží osmina pozostalosti). **To potom, ako sa vykoná odkaz, ktorý by ste odkázali alebo by sa splatila dlžoba** (delenie sa vykoná až potom, ako sa vykoná odkaz, ktorý by manžel zanechal a potom, ako sa vyplatia všetky jeho dlžoby). **A ak by šlo o zosnulého muža, po ktorom sa dedí, ktorý by bol bez** (žijúcich) **predkov alebo potomstva** (nemal by nikoho z mužských predkov alebo potomkov v priamej línii), **alebo by šlo o takúto zosnulú ženu** (ktorá by bola bez predkov a potomstva) **a mal by** (takýto muž) **brata alebo sestru, tak každý z nich by dostal šestinu** (ak by poručiteľ, a to muž alebo žena, nemali predkov alebo potomkov mužského pohlavia v priamej línii a mali by brata alebo sestru, tak brat dedí šestinu a sestra šestinu). **Ak by ich bolo viac, tak sú spoločníkmi v tretine** (ak by bol počet takýchto bratov a sestier väčší, tak spoločne dedia jednu tretinu pozostalosti a tato tretina sa medzi nimi delí rovnakým dielom pre muža i ženu). **To potom, ako sa vykoná odkaz, ktorý by on odkázal** (poručiteľ) **alebo by sa splatila dlžoba, a to všetko bez ujmy** (delenie sa uskutoční potom, ako sa vykoná odkaz poručiteľa a potom, ako sa splatia všetky jeho dlžoby, zosnulý však nesmie zanechať taký odkaz, ktorý by mal

niekoho z dedičov ukrátiť alebo mu ublížiť). **Je to odkaz od Boha** (stanovene podiely sú Bohom určené, preto by sa mali dodržiavať). **Boh všetko vie a má veľkú trpezlivosť** (Boh vie, ako sa s dedičstvom nakladá a či sa stanovene podiely dodržujú a Boh je veľmi trpezlivý s trestom pre tých, ktorí uvedené ustanovenia nedodržiavajú alebo ich porušujú).

13. To sú hranice Bohom určené (uvedené zásady a povinne stanovene podiely sú hranice, ktoré Boh ľuďom stanovil a pod ktoré by sa nemalo ísť). **Kto poslúchne Boha a jeho posla** (Muhammada), **tomu dá (Boh) vojsť** (po súdnom dni) **do záhrad, pod ktorými tečú rieky, v ktorých bude naveky. A to je veru to víťazstvo obrovské** (spomínaná odmena predstavuje obrovsky zisk a výhru pre človeka).

14. Kto neuposlúchne Boha a jeho posla (Muhammada) **a prekročí hranice Ním (Bohom) určené** (ktoré ľuďom stanovil), **tomu (Boh) dá vojsť do ohňa, v ktorom bude naveky. Dostane sa mu trápenie ponížujúce.**

15. Tie z radov vašich žien (z muslimiek), **ktoré sa dopúšťajú nemravností** (prekročia povolené hranice intímneho alebo pohlavného styku), **usvedčte ich** (z takéhoto činu) **štyrmi z vašich radov** (takýto čin musia dosvedčiť štyria spôsobili svedkovia, ktorí musia dosvedčiť, že skutočne videli, ako došlo k takémuto styku). **Ak by to dosvedčili** (títo štyria svedkovia), **tak ich** (tieto ženy) **podržte v domoch** (izolovane od ostatných, aby sa takýchto činov už viac nedopustili), **až kým ich smrť úplne nevezme** (zo života pozemského) **alebo im Boh neučiní východisko** (a určí, čo bude s nimi ďalej).

16. A tí dvaja (muži alebo muž a žena) **z vašich radov, ktorí sa jej** (nemravnosti) **dopúšťajú** (prekročia povolené hranice intímneho alebo pohlavného styku), **tým ublížte** (uplatnite voči nim náležité morálne odsúdenie). **Ak by pokánie učinili a napravili svoje správanie, tak ich nechajte. Ved' Boh pokánie prijíma a je milostivý.**

17. Pokánie, ktoré Boh určil, že ho prijme (že ho od ľudí prijme), **je určené tým, ktorí sa dopúšťajú zla nevedomky** (nie sú si vedomí toho, že zle robia) **a potom** (keď sa dozvedia o nesprávnosti svojho konania) **čoskoro pokánie učinia. Od tých Boh pokánie prijme. Boh všetko vie a múdrosťou oplýva.**

18. Pokánie však nepatrí tým, ktorí sa dopúšťajú zlých skutkov a až keď sa k niekomu z nich dostaví smrť, vtedy povie: „Teraz už pokánie činím“ a (nepatri) ani tým, ktorí zomrú, odmietajúc vieru (od tých Boh žiadne pokánie neprijme). **Tým sme pripravili trápenie bolestivé.**

19. Vy, ktorí ste uverili, nie je vám dovolené dedit' ženy, konajúc proti ich vôli (nie je vám dovolené držať ženy násilím a zakazovať im vydať sa alebo nútiť ich k manželstvu, aby ste získali ich majetok alebo majetok, ktorý zdedili po manželovej smrti). **A nebráňte im vydať sa, aby ste ich mohli obráť o časť toho, čo ste im dali** (nezakazujte im vydať sa a ak by ste ich už mali za manželky, tak ich v manželstve nedržte len preto, aby ste od nich mohli dostať časť vena alebo darov, ktoré ste im pred manželstvom alebo počas neho dali), **iba ak by sa dopustili nemravnosti zjavnej** (len vtedy ich môžete doma držať, ak by sa dopustili konania uvedeného v predchádzajúcom verši č.15). **A nažívajte s nimi** (so svojimi manželkami) **v dobrom a ak by sa vám sprotivili** (vaše manželky z akéhokoľvek dôvodu), **tak je možné, že sa vám protiví niečo** (práve to), **z čoho Boh dá vzísť dobro veľké** (pokiaľ sa to da, treba ich znášať a byť k nim trpezlivý, pretože je možné, že určitá stránka manželského spolužitia má nedostatky, ktoré sa ale nahrádzajú inými dobrými vlastnosťami). (4:19)

(4:19): V predislamskom období, keď nejaký muž zomrel, ženy sa v mnohých prípadoch považovali za časť pozostalosti po ňom. To znamenalo, že ak by nejaký muž zomrel, mohol iný z príbuzenstva tohto zomrelého hodiť na ženu svoj odev a povedať: „Ja mam na ňu väčšie právo než ktokoľvek iný.“ Tým sa tato žena dostala pod jeho moc bez ohľadu na to, či s tým súhlasila, alebo nie. Zvyčajne takýto muž o túto ženu prejavil záujem len preto, aby získal

majetok, ktorý by mala ona po poručiteľovi zdediť, pričom sa k nej správal veľmi zle a stávalo sa i to, že ju uväznil doma, až kým nezomrela alebo sa v jeho prospech nevzdala všetkého svojho majetku, aby sa tak vyslobodila. Príbuzní po zosnulom mali okrem toho právo oženiť sa s vdovou po ňom, alebo ju vydať za niekoho iného (čo v praxi znamenalo, že ju prakticky predali za určitý obnosí peňazí). Ak sa príbuzný s takouto vdovou neoženil, ani ju za niekoho iného nevydal, mal právo zakázať jej vydať sa za kohokoľvek iného. Počet žien, s ktorými sa muž mohol v tej dobe ženiť, bol neobmedzený, takže po zosnulom mužovi mohlo ostať i desať manželiek.

Verš v skutočnosti zakazuje veriacim muslimom akékoľvek takéto prejavy. Stanovuje, že vdova po zosnulom má mať úplnú voľnosť v tom, ako a s kým bude vo svojom živote ďalej pokračovať, rešpektujúc zásady islamu v tomto smere. Verš v sebe nesie okrem uvedeného obsiahlejší význam, keď upozorňuje veriacich, že nesmú nútiť ženy, aby sa v ich prospech vzdali dedičstva alebo aby im pod nátlakom pred svojou smrťou svoj majetok odkázali. To znamená, že sa vylučuje akýkoľvek nátlak alebo donútenie.

20. Ak by ste chceli vymeniť manželku za inú manželku (ak by sa nejaký muž chcel rozviesť s manželkou, aby sa oženil s inou) **a dali ste** (predtým) **jednej z nich** (tej s ktorou sa chcete rozviesť) **hromadu peňazí** (ako dar alebo veno bez ohľadu na množstvo), **tak z nej** (z tejto hromady) **nič neberte** (to, čo ste manželke predtým dali alebo jej sľúbili, musí jej ostať v súlade s pravidlami rozvodu). **Chcete ju** (túto hromadu peňazí) **vziať, dopúšťajúc sa klamstva a hriechu zjavného?** (Keď ich raz manžel manželke daroval, stali sa manželkiným majetkom a manžel i v prípade rozvodu nemá právo žiadať ich späť okrem prípadov, kedy to Korán určuje) (4:20)

(4:20): Verš hovorí o situácii, keď by došlo k rozvodu medzi manželmi, pričom by rozvod prišiel z podnetu manžela. Pri uzatváraní manželstva islam určil, že manžel ma obdať manželku venom. Výška tohto vena nebola obmedzená a riadi sa skôr zvyklosťami každej krajiny a oblasti. Preto sa môže stať, že takéto veno ma niekde vysokú hodnotu. Toto veno alebo dar sa stáva majetkom manželky počas manželstva i po jeho prípadnom zániku. Pri rozvode sa môže stať, že by manžel takéto veno alebo jeho časť pýtal od manželky späť alebo by sa k nej zámerne hrubo správal, aby ona požiadala o rozvod, a tým by sa mu časť tohto vena vrátila (ako to bolo v predchádzajúcom verši č. 19). Verš preto určuje, že ak by došlo k rozvodu z vôle manžela, on nemá právo od manželky žiadať späť veno alebo dary, ktoré jej dal. Manžel sa ma tiež vyhýbať klamstvám, podvodom alebo akýmkoľvek nemorálnym spôsobom, ktoré by mohli viesť k získaniu takéhoto majetku.

Pokiaľ by pri rozvode nebola zodpovedaná otázka, z podnetu koho rozvod nastal, alebo kto ho zapríčinil, rozhodne sa o nej v konaní pred arbitrom alebo sudom.

21. Ako ju (uvedenú hromadu peňazí) **chcete vziať** (akým pravom by ste ich, manželia, chceli vziať späť od vašich bývalých manželiek), **ved' ste sa zdôverili jeden druhému** (žili ste spolu v manželstve, vzniklo medzi vami silne puto, zdôverili ste sa jeden druhému rôznymi dôvernosťami a zdieľali ste spoločný život) **a prijali od vás** (vaše manželky) **záväzok pevný** (dostali od vás uzavretím manželstva pevný záväzok pred Bohom, že sa k nim budete dobre správať a že im dáte všetko, čo im patri).

22. Nežente sa s tými (ženami), **s ktorými boli ženatí vaši otcovia, ibaže sa tak už stalo. Je to veru nemravnosť a ohavnosť a zlá cesta** (verš zakazuje muslimom ženiť sa s vlastnou alebo nevlastnou matkou). (4:22)

(4:22): V predislamskom období sa stávalo, že po smrti otca sa syn oženil s nevlastnou matkou, a to z rôznych dôvodov. Aj keď to nebolo vo zvykoch vtedajšej spoločnosti výslovne zakázané, Arabi takéto manželstvá nazývali Zavaž Al Maqt, t.j. ohavné manželstvo. V počiatkoch islamu takýto zvyk zotrval až dovtedy, kým prví muslimovia nezvládli základy viery a islamského náboženstva, čo bolo predpokladom začiatku zmien vo vtedajšej

spoločnosti, v jej zvyklostiach a pravidlách. Keď sa v Koráne začali upravovať právne otázky a zvyklosti, medzi ktoré patria aj úpravy týkajúce sa manželstva, bol zoslaný tento verš, ktorý u muslimov definitívne podobné manželské zväzky s nevlastnou matkou zakázal.

Veta „ibaže sa tak už stalo“ znamená, že človek sa dopúšťa ohavného a nemravného konania, ak by sa takýto zväzok snažil uzavrieť po tom, ako boli zákaze takéto manželstvá.

23. Sú vám zakázané (brať si za manželky) vaše matky, dcéry, sestry, tety z otcovej strany, tety z matkinej strany, dcéry (vašich) bratov, dcéry (vašich) sestier, vaše matky z titulu kojenia, ktoré vás kojili (ženy, ktoré vás kojili v detstve), vaše sestry z titulu kojenia (dcéry ženy, ktorá vás kojila v detstve), matky vašich manželiek a vaše odchovankyne (nevlastne dcéry), ktoré sú vo vašej starostlivosti a ktoré pochádzajú z vašich manželiek, do ktorých ste vstúpili (mali ste s nimi pohlavný styk). Ak by ste však do nich neboli vstúpili (nemali s nimi pohlavný styk), nebude to pre vás hriechom oženiť sa s ich dcérami. A sú vám zakázané manželky vašich synov, ktorí pochádzajú z vašich bedier (sú vám zakázané manželky vašich vlastných synov) a (je vám zakázané) mať súčasne za manželky dve sestry, ibaže sa tak už stalo (pred zoslaním tohto verša). A Boh je odpúšťajúci a milostivý. (4:23)

(4:23): Verš presne vymenúva kategórie žien, s ktorými sa muž nesmie oženiť a pre ktoré platia trvale prekážky manželstva. Ide o vlastne i nevlastne matky, ako to bolo spomenuté už v predchádzajúcom verši, o vlastne dcéry a sestry. Ďalej sem patria tety z otcovej i matkinej strany, dcéry bratov a sestier - sesternice. Ďalšou špecifickou kategóriou žien, u ktorých vzniká trvala prekážka manželstva, sú ženy, ktoré muža v detstve kojili. Podmienkou na vznik trvalej prekážky z titulu kojenia je, aby kojenie prebehlo prirodzeným spôsobom (nie umelým), kojenie sa stalo predtým než kojenec dovŕšil dva roky života, teda dobu v ktorej je mlieko ešte stále hlavným zdrojom potravy dieťaťa a aby sa počet kojení rovnal minimálne piatim nasycujúcim dávkam. Pod piatimi nasycujúcimi dávkami sa rozumie koiť dieťa dovtedy, kým samo od seba neprestane mlieko piť. Okrem ženy, ktorá kojila dieťa, trvala prekážka manželstva vzniká i u dcér takejto ženy voči takémuto dieťaťu. To znamená, že kojenec sa už v budúcnosti nemôže ženiť s dcérami ženy, ktorá ho kojila a splnila všetky uvedené podmienky. Trvala prekážka manželstva vzniká i voči matke manželky, teda svokre. Ďalej je tu osobitná kategória, a to dcéra manželky, resp. nevlastná dcéra manžela. Ak došlo k uzavretiu manželstva medzi mužom a ženou, ktorá mala dcéru z iného manželstva, potom verš rozlišuje dve situácie. Prvá, ak by medzi manželmi došlo k pohlavnému styku. Veta, resp. fráza „do ktorých ste vstúpili“ vyjadruje pohlavný styk. Ak by medzi manželmi došlo k pohlavnému styku, vzniká trvala prekážka voči dcére manželky, pretože voči manželovi nadobúda postavenie dcéry. Druhá situácia nastáva v prípade, ak by k pohlavnému styku medzi manželmi nedošlo a došlo by k rozvodu manželstva ešte pred takýmto stykom. V takom prípade nevzniká voči dcére manželky žiadna prekážka, čo znamená, že muž sa môže oženiť s dcérou svojej bývalej manželky, s ktorou styk nemal. Ďalšiu kategóriu žien, u ktorých vzniká trvala prekážka manželstva, sú manželky vlastných synov. Ďalej sa muž nesmie ženiť s dvoma sestrami súčasne. To znamená, že i keď muž môže mať viac než jednu manželku súčasne, nesmú to byť sestry.

24. A počestné vydaté ženy (sú vám zakázané), okrem tých, ktoré vlastní vaša pravica (uvedený zákaz sa nevzťahuje na vydaté ženy, ktoré ste získali ako otrokyne), sú určenou hranicou od Boha vám danou. (Zákaz akéhokoľvek intímneho styku s vydatými ženami je pre vás záväzným ustanovením daným Bohom v Koráne. Z tohto zákazu sú vyňaté len ženy, ktoré boli vydaté, ale neskôr zajate a predané do otroctva. Ak by ste takéto otrokyne kúpili, je vám dovolené mať s nimi mimomanželsky intímny styk bez uzavretia manželstva.) A je vám dovolené všetko mimo toho (mimo spomenutého zákazu), aby ste sledovali svojimi majetkami (prostredníctvom nich hľadali pre seba manželky), sledujúc ochranu pred nepovoleným intímnym stykom, nie mať nepovolený intímny styk (mimo horeuvedeného

zákazu môžete použiť svoje majetky, aby ste sa oženili a dali z nich vašej neveste veno, sledujúc tým ochranu seba pred mimomanželským intímny stykom). **Za úžitok, ktorý ste** (manželia) **z nich** (z manželiek) **mali** (za úžitok, ktorý ste mali v rámci manželského spolužitia a náklonnosti), **dajte im** (svojim manželkám) **ich odmeny** (vena, ktoré ste im sľúbili), **je to povinnosť určená** (ktorú vám Boh určil a stanovil). **A nezhrešíte** (manželia) **za to, na čom ste sa vzájomne dohodli po splnení povinnosti** (ak by ste si takúto odmenu a veno určili a splnili ju, tak čokoľvek by ste si dohodli so svojimi manželkami alebo si darovali navzájom nad rámec povinného vena, nedopustíte sa tým hriechu, pretože dary medzi manželmi nie sú limitovane venom, ale náklonnosťou a vzájomnou láskou a úctou). **Ved' Boh všetko vie a múdrosťou oplýva.** (4:24)

(4:24): Verš nadväzuje na predchádzajúci verš a ďalej určuje, s ktorými ženami môže mať muslim intímny styk a s ktorými nie, respektíve s ktorými do manželského zväzku môže vstúpiť a s ktorými nie. Verš bol zoslaný po skončení jednej bitky, v ktorej niektorí muslimovia zajali ženy nepriateľov a tieto ženy im potom pripadli v rámci delenia vojnovkej koristi ako otrokyne. Keď však títo muslimovia zistili, že šlo o vydaté ženy, pocítili rozpaky v tom, že by mali s nimi mať akýkoľvek intímny styk. Tento verš však muslimom určil, ako sa majú zachovať v takýchto prípadoch.

Verš teda zakazuje muslimom mať akýkoľvek intímny styk mimo manželstva. Výnimku tvorí len prípad, ak by niekto vlastnil otrokyne. S takýmito otrokyňami, ktoré sú v jeho vlastníctve, môže mať intímny styk i mimo manželstva i keď by boli tieto vydaté predtým, než padli do zajatia a boli predane do otroctva. To znamená, že ak sa žena dostala do zajatia a potom do otroctva, tak sa muslimovi povoľovalo mať s ňou intímny styk i keď by to oficiálne nebola jeho manželka. Dôvodom takéhoto povolenia zrejme nebolo sprístupniť mužom toľko žien, koľko by len chceli, ale riešiť vážny spoločenský problém. Po vojnách a po mnohých ďalších ničivých udalostiach totiž ostával veľký nepomer medzi mužmi a ženami v muslimskej spoločnosti. Otroctvo bolo v tej dobe niečím samozrejým na celom vtedy známom svete. Ustanovenia tohto verša v podstate vyjadrovali spoločenskú nutnosť, pretože inak by sa veľké množstvo ľudí ocitlo bez bývania, ošatenia a stravy a navyše v cudzom prostredí, kde by nemali žiadnu príležitosť nejako si privyrobiť. Nútiť muža uzavrieť s takýmito ženami manželstvo by bolo nespravodlivé nielen voči nemu, ale i voči samotnej otrokyni, pretože by to bolo z donútenia, nie z lásky, náklonnosti alebo potreby. Okrem toho sa počet manželiek u muslima obmedzil na štyri manželky a nie každý by dokázal uživiť a byť súčasne spravodlivý voči viac než jednej. A nakoniec by aj tak došlo k situácii, že by ostal značný počet žien bez manželstva a smerovalo by to k spoločenskému, sociálnemu a morálnemu kolapsu. Preto sa Korán zameral skôr na postupné zlepšovanie pomerov otrokov a určil mnohé účinne prostriedky na ich postupné prepúšťanie na slobodu, po ktorom nadobudli rovnaké postavenie, práva a povinnosti ako všetci ostatní muslimovia.

25. Kto by z vás (muslimovia) **nedokázal dosiahnuť** (nemal možnosť), **aby sa oženil s počestnými veriacimi slobodnými ženami, tak nech si vyberie** (za manželku) **z tých veriacich dievčín, ktoré vlastní vaša pravica** (ktoré vlastnite, muslimovia, ako otrokyne). **Boh lepšie vie o vašej viere** (Boh dobre vie, či ste veriaci, alebo nie a za akým účelom sa s nimi chcete zosobášiť). **Jedni pochádzajú od druhých** (ľudia všetci pochádzajú jeden z druhého a je možné, že takáto žena bude nakoniec lepšia manželka než slobodná, ktorú by ste chceli). **Ožeňte sa s nimi** (so spomenutými veriacimi otrokyňami) **s povolením ich rodiny** (v tomto prípade je vlastník takejto otrokyně v postavení jej rodiny, a to aj z toho dôvodu, že on bude najviac dotknutý takýmto sobášom; na jednej strane ma vlastník právo rozhodnúť, čo s otrokyňou, ktorú vlastní, ale na strane druhej ma aj zodpovednosť postarať sa o to, aby jej záujmy pred tretími osobami hájil) **a dajte im** (takýmto veriacim otrokyniam) **ich odmeny** (vena ako dar za spolužitie s vami) **podľa dobrej zvyklosti** (dajte im takúto vena s dobrým úmyslom a podľa toho, čo je zvykom v spoločnosti, v ktorej žijete, bez toho, aby ste ich o

niečo ukrátili z titulu, že neboli slobodne), **už ako počestným** (ženy, ktoré chránia samy seba pred mimomanželským stykom), **nedopúšťajúcim sa mimomanželského** (intímneho) **styku** (neprevádzkujúc prostitúciu a nestýkajúc sa s mužmi za účelom mimomanželského intímneho styku) **a nemajúcim milencov** (v zmysle milencov, s ktorými by sa schádzali a takýto mimomanželský intímny styk tajne praktizovali). **Keď sa už stanú počestnými** (keď sa takéto ženy, ktoré by sa predtým dopúšťali mimomanželského styku, vydajú a majú splnené podmienky na to, aby už viedli počestný život), **ak by sa** (potom) **dopustili nemravnosti, tak sa voči nim uplatní polovičné trápenie** (a trest), **aké sa uplatní voči počestným ženám** (ak by sa takáto manželka, ktorá bola predtým otrokyňou, už v manželstve dopustila mimomanželského styku, tak sa voči nej uplatní len polovičný trest, ktorý by sa v podobnom prípade uplatnil voči počestným ženám, ktoré by sa dopustili mimomanželského pohlavného styku). **To platí pre toho, kto z vás by sa obával poklesku** (oženiť sa s takouto veriacou otrokyňou, ktorá už mala mimomanželský pohlavný styk, sa odporúča len tým z vás, ktorí by sa báli, že by sa inak dopustili poklesku, nedokázali by sa ovládnuť a ubrániť pred nemravnosťami). **Ak budete trpezliví, je to lepšie pre vás** (ak by ste dokázali vydržať, kým si nájdete počestnú slobodnú ženu, tak je to len lepšie pre vás samých, pokiaľ by ste ale vydržať nedokázali, máte možnosť siahnuť po spomenutom riešení). **A Boh je odpúšťajúci a milostivý.** (4:25)

(4:25): Tento verš predstavoval ďalšie riešenie určitej mimoriadnej situácie, ktorá by mohla nastať. Ide o prípad, ak by muž nedokázal nájsť počestnú slobodnú ženu, ktorú by si vzal za manželku. Dôvodov k tomu, že by si muž nedokázal nájsť počestnú manželku, mohlo byť viacero, napríklad bol chudobný alebo invalidný a nenašla by sa taká žena, ktorá by si ho za manželku vzala.

Ak by takýto muž dokázal vydržať bez manželky, kým sa mu podarí nájsť takú počestnú ženu, s ktorou by bol spokojný a ktorá by s ním súhlasila žiť, tak nech ma trpezlivosť a nech vyčká. Pokiaľ by to však nedokázal zvládnuť, môže sa oženiť aj s otrokyňou. Takáto otrokyňa by však mala byť jednak veriac a jednak by mala byť počestná, respektíve pokiaľ by mala už predtým mimomanželsky pohlavný styk, musela by sa zaviazat', že sa k tomu už viac nevráti. Verš zároveň zaväzoval muža, aby sa s takouto otrokyňou ženil len s dobrým úmyslom a aby jej dal veno, ktoré Boh ženám určil. Verš podmienil uzavretie takéhoto manželstva obavou pred pokleskom zo strany muža, aby zdôraznil, že takéto manželstvo môže priniesť so sebou zväčšene riziko, ktoré by spočívalo v tom, že by sa takáto manželka vrátila k praktizovaniu mimomanželského styku aj po uzavretí manželstva. Verš tuto skutočnosť podčiarkuje i tým, že priamo určuje ako sa majú postihovať ženy, ktoré by sa k takémuto styku vrátili. To, že verš týmto ženám určuje len polovicu postihu, ktorý by sa inak uplatnil voči počestnej žene, ktorá nikdy nemala mimomanželsky pohlavný styk, zdôrazňuje skutočnosť, že riziko dopustenia sa takejto ženy mimomanželského styku je tu znásobene. Preto by sa v rámci prevencie k takémuto manželstvu mal muž uchýliť len v nevyhnutnom prípade.

26. Boh vám to chce (všetko) objasniť a správne vás usmerniť k zákonitostiam (ktoré platili u) **tých, ktorí boli pred vami** (Boh vám chce objasniť ako sa v určitých životných situáciách máte zachovať, ako sa zachovali ti, ktorí boli pred vami, ktorých Boh správne usmernil a aké zákonitosti sa u nich v podobných prípadoch uplatnili) **a chce pokánie od vás prijať. Boh všetko vie a múdrosťou oplýva.**

27. Boh chce od vás pokánie prijať, ale tí, ktorí nasledujú túžby (svoje), chcú, aby ste sa odklonili (od cesty správnej) **odklonom obrovským** (aby ste z cesty správnej ostro vybočili a zlo sledovali).

28. Boh vás chce odbreمنيť (a chce vám uľahčiť váš život i tým, že vám povolil ženiť sa s otrokyňami). **A človek bol stvorený slabým** (človek bol stvorený ako slabá bytosť, ktorú dokázu túžby a rôzne pocity bez rozmýšľania hnať a ktorá nedokáže mnohé veci vydržať).

29. Vy, ktorí ste uverili, neoberajte sa navzájom (a neokrádajte sa) o majetky neprávom (podvodom, ktorého by ste sa dopustili, a to lžou, intrigami, podvodmi alebo akýmkoľvek nečestným spôsobom, ktorým by ste získali majetkový prospech prevyšujúci obvyklú mieru pri podobných obchodoch), **ibaže by šlo o obchod, na ktorom ste sa dohodli** (Prijať plnenie v obchodných záležitostiach, ktoré by prevyšovalo obvyklú mieru plnenia na tom istom mieste a v tom istom čase, je možné vtedy, ak by sa na takomto plnení dohodli všetky dotknuté strany v rámci korektných, slobodných a nenanútených obchodných vzťahov). **A nezabíjajte svoje duše** (nezabíjajte sa navzájom kvôli majetkom, ani nezabíjajte sami seba spáchaním samovraždy, ak by ste o nejaký majetok prišli a ani nekonajte nič, čo by vám mohlo smrť prívodiť). **Ved' Boh je k vám milostivý** (nezúfajte ihneď a vyčkajte, kým vám Boh pomôže a pamätajte, že pokiaľ vám bolo ukrivdene, Boh vám pomôže a zmiluje sa nad vami).

30. Kto by tak robil (činy spomenuté v predchádzajúcom verši), **prekračujúc mieru a krivdiac** (nepravom by obral niekoho o majetok, zabil by ho pre majetok, zapríčinil smrť niekoho alebo by spáchal samovraždu), **toho necháme horieť v ohni** (v pekle). **Je to pre Boha veru ľahké** (pre Boha je ľahkou záležitosťou niekoho za podobne prehrešky do trápenia ohňa uvrhnúť).

31. Ak sa budete vyhýbať tomu najväčšiemu (tým najväčším prečinom a hriechom) **z toho, čo je vám zakázané** (toho najhoršieho z konaní, ktoré sú vám zakázané), **vymažeme vám vaše zlé skutky a dáme vám vojsť na miesto štedré** (a vznešene, do raja, v ktorom nájdete hojnosť všetkého, čo si zaželite).

32. A neželajte si to, čím Boh uprednostnil niektorých z vás pred inými. Muži majú podiel z toho, čo získali a ženy majú podiel z toho, čo získali. A proste Boha, aby vám dal zo Svojho dobrodenia. Ved' Boh o všetkom (čo robíte) vie. (4:32)

(4:32): Jedného dňa Um Salama (jedna z manželiek proroka Muhammada) prorokovi povedala: „Posol Boží, muži chodia do boja (a získavajú za to veľa dobrých skutkov), a my nie a nám náleží len polovica podielu z dedičstva“ (pozri verše ustanovujúce dedičské podiely na začiatku tejto kapitoly, verš 7 a nasl.). V súvislosti s touto otázkou bol aj tento verš zoslaný. Verš odkazuje ženám, aby boli spokojné s podielmi, ktoré im Boh v Koráne určil. Taktiež odkazuje všetkým muslimom, aby neboli chamtiví a závistliví a aby si nezávideli navzájom majetky, silu, krásu atď. Každý človek bez ohľadu na to, či ide o muža, alebo o ženu, má v pozemskom živote svoje skutky a povinnosti, za ktoré sa mu zapisujú dobré skutky.

Korán vo svojich veršoch upravuje len niektoré základné právne otázky týkajúce sa života muslimov. V spojitosti s nasledujúcim veršom č. 34 Boh ľuďom objasňuje, že muž a žena sú v niektorých vlastnostiach odlišní, a preto aj niektoré úpravy, ktoré sa ich týkajú, musia byť odlišné. V niektorých oblastiach sa mužom poskytuje viac práv než ženám, aby vzápätí v iných oblastiach sa zasa ženám poskytlo viac práv než mužom. Pri stanovení práv a povinností muža a ženy si musíme uvedomiť, že ony sa navzájom dopĺňajú. To znamená, že muži by nemohli existovať bez žien a ženy bez mužov. Z tohto nerozlučného vzťahu potom vychádzajú aj ustanovenia Koránu. Napríklad, v rámci ľudskej spoločnosti úloha nosenia ľudského plodu, jeho porodenie a starostlivosť oň, najmä v prvých rokoch života, je úlohou ženy. V tomto období je žena obmedzovaná vo všetkom, čo koná. Ťarchavosť ako taká sa na nej odrazí tak na fyzickej, ako aj na psychickej stránke. Boh uložil mužovi, a to v prvom rade manželovi, povinnosť starať sa o ženu v takomto štádiu a ak by manžel neexistoval (bol by napríklad mŕtvy) alebo by bol chudobný, starostlivosť by mal prevziať na seba muž z radov príbuzenstva, a to od najbližšieho k vzdialenejšiemu. Muž ma pritom povinnosť starať sa o ženu, pokiaľ sa tá nemôže sama o seba postarať. Napríklad, otec ma povinnosť starať sa o dcéru a okrem iného ju aj finančne zabezpečiť, až kým sa táto nebude môcť postarať sama o

seba, napríklad tým, že sa vydá a táto povinnosť prejde potom na manžela. Na to však, aby sa muž mohol o ženu starať, zvlášť v prípadoch, kedy sa žena sama o seba nedokáže postarať, musí mať aj zdroj, ktorý by mu plnenie tejto povinnosti umožnil. Týmto zdrojom je zväčša samotná práca muža, avšak v niektorých prípadoch je takýmto zdrojom práve podiel z dedičstva. Preto majú muži dvojnásobne vyšší podiel z dedičstva než ženy. Kým žena svoj dedičský podiel dostane a nemá povinnosť z neho nič minúť na domácnosť a môže si ho odložiť na horšie časy, muž z takéhoto podielu musí živiť seba, ženu a prípadne aj deti. To znamená, že rozdelenie dedičského podielu v pomere dva podiely mužovi a jeden žene nevychádza z nijakej diskriminácie žien v prospech mužov, ale vychádza z reálneho rozloženia práv a povinností medzi nimi. Verš ďalej všetkým odkazuje, aby prosili Boha, nech im uštedrí zo svojho dobrodenia toľko, čo by im umožnilo dobrý život, ale nech im tiež dopraje prežiť situácie a príležitosti, ktoré by im umožnili získavať dobré skutky. Verš sa končí tým, že Boh všetkým pripomína, že o všetkom vie a že všetko rozdelil tak, aby to bolo len pre ich dobro.

33. Každému (mužom a ženám) sme učinili dedičov, ktorí dedia z toho, čo zanechali rodičia a príbuzní (žiadne dedičstvo neostáva bez dediča, každá pozostalosť musí niekomu prináležať). **A tým, s ktorými ste záväzok vašou pravicom potvrdili** (v predislamskej dobe Arabi medzi sebou uzatvárali záväzky, ktoré obsahovali záväzok, že sa budú navzájom brániť a podporovať proti nepriateľom a že budú po sebe aj dediť), **tým dajte ich podiel** (z dedičstva, na ktorom ste sa predtým dohodli). **Ved' Boh je všetkého svedkom.** (4:33)

(4:33): V predislamskej dobe arabské kmene medzi sebou uzatvárali pakty, ktoré obom stranám alebo niektorej z nich okrem práva na podporu a ochranu zaručovali aj určité dedičské právo z pozostalosti druhej strane. To znamená, že ak príslušník jednej strany zomrel, druhá strana na základe paktu dostala určitý podiel z jeho pozostalosti. Verš muslimom prikazuje, aby takto uzavreté pakty a dohody dodržali až do konca, kým neskončí ich platnosť a aby podiel, ktorý z nich náleží druhej strane, vyplatili.

34. Muži sú povinní starať sa o ženy za to, že Boh uprednostnil jedných pred druhými (dal mužom určité výhody pred ženami) **i za to, čo mŕňajú** (títo muži na živienie rodiny) **zo svojich majetkov. Dobré manželky** (sú tie, ktoré) **sú poslušné** (vypočujú svojich manželov a neodvrávajú im vo všetkom), **strážiace v neprítomnosti svojich manželov to, čo Boh určil, že sa má strážiť** (keď nie je manžel prítomný, tak takáto manželka sama seba stráži pred neverou, pred utrácaním a iným správaním, pred ktorým Boh ľudí varoval). **A tie (manželky), ktorých spurnosti sa obávate, (tie) poučte** (múdrymi a zmysluplnými slovami), **opustite na lôžkach** (tak, že sa im otočíte chrbtom pri spaní) **a udríte** (symbolicky, pretože cieľom je vzťah napraviť a nie ho zhoršiť, aby nedošlo k tomu najhoršiemu); **ak by vás poslúchli, tak nehľadajte dôvod** (ako by ste im ublížili alebo sa s nimi sporili), **prečo im ublížiť. Ved' Boh je nad všetkými** (všetko pozná a ma moc nad všetkým) **a je veľký** (a žiadne krivdy nenechá bez odplaty). (4:34)

(4:34): Verš hovorí, že Boh uložil mužom povinnosť starať sa o ženy, a to z dvoch dôvodov. Prvý spočíva v tom, že Boh vo všeobecnosti mužov zvýhodnil v určitých smeroch pred ženami, preto im uložil povinnosť starať sa o ženy. (Pozri výklad predchádzajúceho verša číslo 32).

Druhý dôvod uloženia takejto povinnosti spočíval v tom, že muži zvyčajne zarábali na živobytie a ženy sa starali o domácnosť a o deti. Samozrejme, treba brať do úvahy, že to bolo tak na celom svete ešte pred niekoľkými desaťročiami a dodnes je to tak ešte v mnohých častiach sveta a že sa to líši od oblasti k oblasti, od rodiny k rodine. To znamená, že pokiaľ by muž mal zdroj príjmov a bol by schopný ženu i rodinu živiť, takáto výživa by nebola ponechaná na jeho ľubovôľu, ale stáva sa povinnosťou uloženou Bohom v Koráne. Verš pokračuje a hovorí, že dobré manželky sú tie, ktoré v neprítomnosti svojich manželov strážia

to, čo Boh určil, že sa má strážiť. To znamená, že manželke v neprítomnosti jej manžela je všetko zverené a má sa o to zodpovedne starať. Ide najmä o to, aby sa nedopustila nevery voči manželovi, nemravnosti, aby neprítomnosť manžela nebola pre manželku príležitosťou utrácať majetok, ktorý jej zveril a pod. Okrem dobrých manželiek sa však verš zmieňuje aj o tých manželkách, ktorých povaha spôsobuje nemalé ťažkosti v manželstve. Ide o tvrdohlavé a spurné manželky. Správanie sa takýchto manželiek môže vyvolať nemalé problémy a starosti, najmä v neprítomnosti manžela. Liek na možné zle správanie takýchto manželiek verš predstavuje v troch prostriedkoch: prvý z nich je poučiť manželku o nesprávnom správaní, ktorého sa dopustila a vysvetliť jej, kde sa stala chyba a všetko si jasne a otvorene vysvetliť. Ak by to nepomohlo, druhý prostriedok je už prísnejší, a to opustenie manželky na lôžku. To znamená, že manžel do určitej miery ignoruje manželku po citovej aj intímnej stránke, pričom ani jeden z nich nesmie opustiť domácnosť a odísť. Ak ani tento prostriedok nepomôže, verš dáva manželovi ešte jeden prostriedok, po ktorom môže siahnúť pre prípad, že by sa nazdával, že tým manželstvo pred rozpadom zachráni. Verš povoľuje manželovi symbolicky udrieť svoju manželku, pričom jej nesmie spôsobiť žiadne modriny, nijak jej ani v najmenšom ublížiť alebo povedať ponižujúce slovo. Prorok Muhammad (požehnanie Božie a mier nech ho sprevádzajú) to porovnal k tomu, ako keď niekto vezme malý prútik a slabo a symbolicky nim niekoho udrie. Dôvod, pre ktorý verš udretie pri manželskom nedorozumení uvádza, má svoje odôvodnenie aj v tom, že nie raz sa stane, že počas manželskej hádky alebo sporu niektorý z manželov, býva to zvyčajne muž, toho druhého, i keď neškodným spôsobom, udrie. Takéto neškodné udretie však môže vyústiť až do celospoločenského sporu, najmä ak by manželka pochádzala z vplyvnej a urodzenej rodiny a manžel z obyčajných pomerov. Verš preto určuje, že manželia by si mali svoje spory riešiť predovšetkým vzájomne a až v krajnom prípade sa uchýliť k rodine, príp. k súdu. Hovoríme stále o neškodnom udretí, a nie o ublížení na zdraví, pri ktorom sa postupuje podľa platných trestnoprávných ustanovení.

Dôvodom zoslania tohto verša bola jedna udalosť, ktorá sa odohrala pred prorokom Muhammadom. Raz sa manžel s manželkou pohádali a manžel dal svojej manželke facku. Manželka sa zobrala a šla za prorokom Muhammadom a povedala mu: „Môj manžel mi dal facku a ja žiadam odvetu“. Prorok jej na to odpovedal: „Áno, bude odвета.“ Nato ale k prorokovi Muhammadovi zostúpil anjel Gabriel s týmto veršom a prorok manželke povedal: „Chceli sme urobiť odvetu, ale Boh chcel inak.“ V prípade manželskej hádky sa teda urobila výnimka zo zásady odvety a spravodlivého zadosťučinenia za neškodný prejav sily alebo urážky. To znamená, že slovo „udrite“ vo verši predstavuje situáciu, ak by medzi manželmi došlo k menším prejavom sily vo chvíli afektu alebo sporu. To isté platí v konečnom dôsledku aj o manželke pre prípad, že by manžela takýmto neškodným spôsobom napadla. Nato, aby sme obsah verša ešte hlbšie pochopili, si musíme uvedomiť, že Korán takéto fyzicky neškodné udretie pripustil aj preto, aby sa manželský život nepremenil na každodenný strach a na nekončiacu sa súdnu spory, v ktorých by sa manželia navzájom neustále žalovali. To dokladuje aj ďalšia veta vo verši, kde Boh manželov upozorňuje, že ak by manželka upustila od svojho chybného správania, nech jej to odpustia a nech sa nesnažia spor predlžovať alebo hľadať spôsoby, ako manželke ublížiť alebo sa jej pomstiť. Verš sa končí tým, že pripomína veriacim, že Boh je nad všetkými, všetko vidí a žiadnu krivdu nenechá bez odplaty. Tri prostriedky, ktoré verš spomína ako spôsoby riešenia spurného správania sa manželky, sú poslednou etapou, ako celý nastávajúci spor vyriešiť pričinením manžela. Ak by ani jeden prostriedok nepomohol, potom prichádza ešte do úvahy snaha o zmierenie prostredníctvom rodičov a príbuzných a ak by sa ani to nepodarilo, potom sa siaha po krajnom riešení, ktorým je rozvedenie už nefungujúceho manželstva. Treba si pritom uvedomiť, že spôsob, akým sa možné spory v manželstve riešia, závisí v prvom rade od úrovne života a vyspelosti manželov. Verš poskytuje manželovi riešenia a to, či ich manžel použije, závisí už len od neho a od toho, akým spôsobom sa odohráva komunikácia medzi manželmi. Takže spôsob,

akým sa spory riešia, sa líši od jednej rodiny k druhej. Treba ešte podčiarknuť nesmiernu dôležitosť tohto verša aj v tom smere, že verš stanovuje, že v manželstve sa môže pripustiť len symbolické použitie sily, čo znamená, že verš obmedzuje hornú hranicu použitia akejkolvek fyzickej sily alebo násilia medzi manželmi na symbolické udretie. Takémuto ustanoveniu zamedzujúcemu domáce násilie by mali manželia prispôbiť svoj každodenný život, obmedziť použitie sily, až kým sa takýchto prejavov definitívne nezbavia. Ak by došlo k ublíženiu na zdraví alebo k hrubému správaniu zo strany manžela, Korán dáva manželke právo požiadať o rozvod. Ak by manžel manželke ublížil, jeho správanie sa už dostáva do roviny trestnoprávnej a môže byť za to aj stíhaný. To isté ale platí aj ohľadne správania sa manželky voči manželovi.

35. Ak by ste sa obávali rozkolu medzi nimi (medzi manželmi), tak pošlite (k nim) rozhodcu z jeho rodiny a rozhodcu z jej rodiny (v rovnakom pomere sa zídu jeden rozhodca, ktorého si manželka vyberie zo svojej rodiny a jeden rozhodca, ktorého si manžel vyberie zo svojej rodiny), **ak by chceli zmier** (ak by títo rozhodcovia chceli spor urovnať a ak by manželia chceli spolu zotrvať), **Boh medzi nimi zhodu učiní** (nechá ich udobriť sa a vrátiť sa k normálnemu životu). **Ved' Boh všetko vie a je všeznalý** (dobře pozná, aký je úmysel každého z vás).

36. Uctieajte Boha a nepridružujte k Nemu nič a dobre zaobchádzajte s rodičmi (starajte sa o nich, keď to budú potrebovať, vážte si ich a pomáhajte im, pozri verš 17:23), **s príbuznými, sirotami, biednymi, so susedom príbuzným** (s ktorým vás spája príbuzensky vzťah), **so susedom cudzím** (s ktorým vás žiadne príbuzenstvo nespája), **so spoločníkom cudzím** (s človekom, s ktorým ste sa náhodne zoznámili, napríklad pri cestovaní, v knižnici atď.), **so stiesneným počestným** (ide o cudzincov, ktorí sa dostali mimo miesta svojho bydliska do finančnej tiesne a nemohli sa do svojho mesta či krajiny vrátiť) **a s tými, ktoré vlastní vaša pravica** (sú to otroci a otrokyne, ktorých slobodný človek vlastnil). **A Boh nemá rád toho, kto je pyšný a namyslený** (Boh nemá rád ľudí pyšných a hrdých vo svojom správaní k ostatným).

37. Tí, ktorí sú skúpi (nepomáhajú ľuďom zo svojich majetkov tak, ako im Boh uložil) **a prikazujú ľuďom, aby boli skúpymi** (ku svojej lakomosti ešte aj iných ľudí k lakomosti navádzajú) **a zatajujú, čo im Boh dal zo svojich dobrodení** (zatajujú, že majú majetky, aby z nich nemuseli rozdávať a ostatným pomáhať); **pre tých, ktorí odmietajú veriť, sme pripravili trápenie ponižujúce**, (4:37)

(4:37): Ibn Abbas (jeden zo spoločníkov proroka Muhammada) spomínal, že tento verš bol zoslaný v spojitosti s určitou skupinou židov, ktorí žili v Medine. Členovia tejto skupiny chodili za niektorými muslimami, ktorí bývali v Medine, priatelili sa s nimi a radili im, mimo iného i to, aby si schovávali svoje majetky. Tato skupina židov muslimom hovorila: „Nemiňajte svoje majetky (a nerozdávajte na účely, ktoré vám Boh určil), pretože sa obávame, že vás chudoba postihne“. Preto bol zoslaný tento verš, v ktorom Boh uvedenú skupinu židov aj ľudí vo všeobecnosti varuje pred lakomosťou a chamtivosťou.

38. A tí (sú to tí, ktorým ponižujúce trápenie bude patriť), **ktorí míňajú** (rozdávajú) **svoje majetky kvôli obdivu ľudí a neveria v Boha a ani v Deň posledný** (neveria, že nastane deň, ktorý bude posledným dňom v terajšom živote, po ktorom príde deň zmŕtvychvstania a súdny deň). **Komu sa stane satan druhom** (kto satanovo našepkávanie bude poslúchať a nasledovať), **ten má veru zlého druha**,

39. Čo by sa im stalo (spomenutým ľuďom), **keby boli uverili v Boha a uverili v Deň posledný a míňali** (rozdávali) **z toho, čo im Boh dal?** (Čo by sa bolo stalo tým, ktorí veriť odmietajú, keby boli v Boha verili a z majetkov, ktoré im Boh dal, ľuďom pomáhali?). Aká strata, pohroma a nešťastie by ich boli postihli?) **A Boh o nich všetko vie** (Boh všetko o týchto vie a vie, ako uvažujú a čo zamýšľajú).

40. Boh neukrivdí (nikomu) ani za váhu maku (každého odmení alebo potrestá za jeho vlastne skutky) **a ak by šlo o dobro, znásobí ho a dáva On Sám odmenu obrovskú.** (Boh človeku zúčtuje len to zlo, ktoré by takýto človek vykonal a nikomu v ničom neukrivdí. Pokiaľ však pôjde o dobro, Boh človeka nielenže za takéto dobro odmení v pomere, v akom človek takéto dobro vykonal, ale mu takúto odmenu za vykonane dobro ešte niekoľkokrát znásobí, až sa takémuto človeku nakoniec dostane od Boha odmena obrovská.)

41. Ako to s nimi bude (ako budú vyzerat' ľudia spomenutí v predchádzajúcich veršoch v súdny deň), **keď privedieme z každého spoločenstva svedka a privedieme t'a ako svedka svedčiaceho o nich** (v deň sudu príde každý prorok, aby svedčil, ako sa jeho ľudia voči posolstvu, ktoré im oznámil zachovali a v tento deň tiež príde i prorok Muhammad, aby svedčil o tom, ako sa jeho ľudia voči posolstvu, ktoré im priniesol, zachovali).

42. V ten deň (súdny deň) **si budú želať tí, ktorí odmietli veriť a posla** (Muhammada) **neposlúchli, aby sa s nimi zrovnala zem** (zo zúfalstva a aby nemuseli vidieť, že všetko, pred čím boli varovaní, sa skutočne naplnilo). **A pred Bohom nič z toho, čo bolo povedané, nezataja** (nič z toho, čo v živote pozemskom konali, nezataja pred Bohom, pretože všetko, čo konali, nájdu v úplnej presnosti zaznamenané).

43. Vy, ktorí ste uverili, nepristupujte k modleniu (nikdy sa nemodlite), **keď ste opití, až kým nebudete vedieť, čo hovoríte** (až kým nevytriezviete), **a ani** (sa nemodlite) **nečistí, jedine ak by ste boli na cestách, až kým sa neumyjete. A ak by ste boli chorí alebo na cestách alebo by niekto z vás prišiel z miesta vykonania potreby** (z toalety) **alebo by ste sa dotýkali** (cudzie) **žien a nenašli by ste vodu** (aby ste sa umyli), **tak vykonajte tajammom z čistého povrchu tak, že si obtrieťe svoje tváre a ruky** (tajammom znamená symbolické očistenie, ktoré spočíva v obtrení si rúk o čistú zem, piesok alebo kameň a potom prejsť týmito rukami po tvári a po rukách až po lakte). **Veď Boh je prepačujúci a odpúšťajúci** (nežiada od vás nemožné a preto, ak by ste nemali vodu, prijme od vás aj symbolické očistenie bez toho, aby vám z odmeny za modlitbu niečo ubral). (4:43)

(4:43): Verš vysvetľuje dve základne otázky. Prvá spočíva v tom, že modlenie má určité prvky a zásady, ktoré treba dodržiavať. Medzi tieto zásady patri triezvosť a čistota. Zásadu triezvosti verš zdôraznil, keď zakázal veriaciim modliť sa v stave opilosti. Táto časť verša bola zoslaná o niektorých muslimoch, ktorí pili opojné nápoje a v stave opilosti sa šli modliť. Počas modlenia však stratili predstavu o tom, koľko sa modlili a čo vlastne hovorili, či modlitbu vôbec správne vykonali. Verš bol zoslaný v čase, keď ešte pitie opojných nápojov nebolo definitívne zakázané, bolo to obdobie, v ktorom sa už postupne začínalo s obmedzovaním užívania opojných látok. Takže prvá časť verša zakazuje muslimom modliť sa v stave opilosti, až kým nevytriezvejú. Ďalej verš kladie doraz na otázku fyzickej čistoty. Z hľadiska čistoty islamské náboženstvo pozná tri druhy očistenia. Prvý sa nazýva ichtisal, druhý vudu a tretí tajammom. Ichtisal sa vykonáva najmä v prípade, ak by došlo k pohlavnému styku medzi manželmi, ak by došlo k výronu semena alebo po skončení menštruácie u ženy a pri umývaní mŕtveho muslima pred jeho pochovaním. Ichtisal spočíva v tom, že si muslim najprv umyje znečistene miesta a následne na to aj celé telo, počnúc hlavou a pokračuje krkom, ramenami, rukami, prsiami, bruchom, chrbtom atď. Na odstránenie nečistoty uvedenej v prvej časti verša je potrebné vykonať ichtisal. Vudu je ďalší druh očisty, ktorá sa vykonáva vtedy, ak by niekto šiel na toaletu na menšiu či väčšiu potrebu, ak by vylúčil žalúdočné plyny alebo by sa inak zašpinil. Vudu sa vykonáva pred každým modlením, pokiaľ by došlo k uvedenému znečisteniu tela. Vudu sa vykonáva tak, že si muslim umyje ruky až po lakte, tvár, nohy až po členky a mokrými rukami si obtrie hlavu, aby si tak umyl tie miesta na tele, ktoré sú najviac vystavené bežnému znečisteniu. Ak by však muslim nenašiel vodu, mal by jej nedostatok a množstvo, ktoré má, mu stačí len na pitie alebo by bol chorý a dotyk s vodou by mu mohol ublížiť, potom môže namiesto ichtisal alebo vudu vykonať tzv. tajammom. Tajammom predstavuje symbolické očistenie, ktoré spočíva v tom,

že sa muslim rukami dotkne čistej zeme alebo piesku alebo kameňa a týmito rukami si obtrie tvar, potom sa znova rukami dotkne zeme a obtrie si pravú ruku až po lakeť ľavou rukou a potom ľavú ruku až po lakeť pravou rukou. Tajammom môže muslim vykonávať vždy, keď dôjde k znečisteniu uvedenému pri ichtisale a pri vudu, a to dovtedy, kým nenájde dostatok vody a vhodné miesto na vykonanie ichtisalu alebo vudu alebo kým nevyzdravie z choroby. Druhá časť verša teda hovorí o vudu a tajammome.

44. A či si nevidel (Muhammad) tých, ktorým bola daná časť z Knihy (tých židovských rabínov, ktorým bolo dane poznanie časti z Knihy), ako kupujú bludy (ako vymieňajú pravdu, ktorá je v nej, za bludy, ktoré si vymysleli pre lacné a dočasne ciele, ktoré sledujú) a chcú (tým), aby ste z cesty zblúdili (dajte si pozor pred nimi, pretože vás chcú zviest' do bludu, tak ako predtým sami seba do bludu už zvedli). (4:44)

(4:44): Pod kupovaním bludov sa vo verši myslí zamieňanie pravdy, ktorá je v Knihe, za bludy, ktoré si vymysleli pre lacné a dočasné ciele, ktoré sledujú.

45. Boh lepšie vie (než vy) o vašich nepriateľoch (kto voči vám nepriateľstvo chova). Boh postačí ako ochranca (pre vás) a Boh postačí ako pomocník a podporovateľ (Božia pomoc vám postačí, aby vás ochránila a podporila vaše úsilie).

46. Medzi tými, ktorí predtým pokánie činili, sú takí, ktorí menia pozíciu slov (Tóry a presúvajú ich) z ich pôvodného miesta (menia pozíciu, význam a výklad slov Tóry podľa toho, ako sa im to hodí) a hovoria (títo židia poslovi a prorokovi Muhammadovi, keď ich k islamu vyzýva): „Počuli sme (tvoju výzvu) a neposlúchli sme“ a (dodávajú:): „Počúvaj (čo hovoríme my), kiež by si nič nepočul (títo židia želajú poslovi a prorokovi Muhammadovi ohluchnutie alebo smrť) a (títo židia ďalej prorokovi hovoria slovo) ráina (význam tohto slova sa nachádza vo výklade verša 2:104)“, prekrucujúc slová svojimi jazykmi a napádajúc náboženstvo (snažili sa islam napadnúť a spochybniť tým, že prekrucovali význam slova raina a hovorili, že keby bol Muhammad prorokom, bol by vedel, že si z neho posmech robia. Boh preto prorokovi zoslal tento verš, v ktorom mu odhaľuje, v akom význame títo židia v rozhovore s nim používajú slovo raina, a teda ho pred úkladmi tejto skupiny židov upozornil, až nakoniec Boh muslimom v spomenutom verši 2:104 toto slovo zakázal používať). Keby boli (spomenutí židia ako odpoveď na výzvu proroka Muhammada) povedali: „Počuli sme a poslúchli sme (vypočuli sme si výzvu k viere, s ktorou si k nám prišiel)“ a (keby boli povedali:): „Počúvaj a daj nám viac času (namiesto vety, ktorú hovorili prorokovi: „Počúvaj, kiež by si nič nepočul a raina“)“, bolo by to pre nich lepšie a správnejšie (získali by si tým Božiu spokojnosť a dostali sa opäť na správnu cestu). Boh ich ale preklial pre ich odmietanie viery, a preto veria len málo. (Pre všetky hriechy, ktorých sa títo židia dopustili, pre ich neustále odmietanie výzvy posla a proroka Muhammada k viere a pre ich odrádzanie ľudí od islamu, pričom mali patriť medzi prvých, ktorí v tuto výzvu uverili, ich Boh preklial. Toto preklatie okrem iného spočívalo v tom, že Boh srdcia týchto židov uzatvoril, preto len málokedy verili alebo len malý počet z nich v správnej forme v Boha veril.)

47. Vy, ktorým bola daná Kniha (potom, ako Boh odsúdil výčiny niektorých židov a objasnil im, že to, čo konajú, im prinesie len Jeho preklatie, v tomto verši ich znova vyzýva k tomu, aby uverili v posolstvo, ktoré ľuďom zoslal prostredníctvom posla a proroka Muhammada), uverte v to, čo sme zoslali (v Koráne), potvrdzujúce to, čo máte (poznanie, ktoré sme zoslali vo veršoch Koránu, potvrdzuje to, že vám predtým boli zoslane od Boha posolstva, ale je to zároveň i znamenie pre vás, že poznanie, ktoré je v Koráne obsiahnuté, je zoslane od Boha; Uverte v to, čo sme zoslali), prv než zmažeme stopy tvári, a tak ich vrátíme k ich zadnej časti alebo ich prekľajeme tak, ako sme prekliali ľudí soboty (ako sme urobili s tými židmi, ktorí porušili zákaz lovu v sobotu). A Boží príkaz sa naplní (jedna z dvoch vecí nastane, buď uveria, alebo ich postihne spomenuté poníženie a preklatie). (4:47)

(4:47): Veta „prv než zmažeme stopy tvári, a tak ich vrátíme k ich zadnej časti“ môže mať dva významy: prvý môže spočívať v určitej fyzickej premene - treste; druhý význam môže znamenať upozornenie pre týchto židovských rabínov, aby uverili predtým než stratia akékoľvek popredie a vplyvne postavenie medzi ľuďmi a ostatnú úplne obyčajnými a bezvýznamnými ľuďmi na okraji spoločnosti - v zadnej a poslednej časti spoločnosti.

48. Boh neodpustí, ak by bolo k Nemu čokoľvek pridružené a odpustí mimo (okrem) toho, komu chce (čo chce). A kto k Bohu pridružil, ten si vymyslel hriech obrovský (vymyslel si tu najväčšiu lož, akú mohol, a tým sa dopustil obrovského hriechu, ktorý Boh neodpustí).

49. A či si nevidel (Muhammad) tých, ktorí sami seba za očistených považujú (Muhammad, videl si a počul tých židov, ktorí sami o sebe tvrdia, že im je odpustený akýkoľvek hriech, ktorý urobia bez toho, aby im to Boh sľúbil)? **Ba nie** (nie je to tak, ako hovoria), **to Boh očisťuje, koho chce** (Boh Sám a len On rozhoduje o tom, koho očisti a komu odpustí. Nie je to tak, ako si títo židia myslia, že sú automaticky očistení od akéhokoľvek hriechu, ktorého by sa dopustili) **a nebude im** (týmto židom a ani nikomu inému) **ukrivené ani o veľkosť vlákna datľovej kôstky**. (Toto porovnanie vyjadruje skutočnosť, že Boh nikomu v ničom neukrívdi, očisti toho, kto si to zaslúži a spravodlivo o všetkom rozhodne.) (4:49)

(4:49): Tento verš bol zoslaný o skupine mužov z radov židov, ktorí prišli k prorokovi Muhammadovi (p.) so svojimi deťmi a povedali: „Muhammad, majú a zodpovedajú tieto naše deti za nejaký hriech?“ Prorok odpovedal: „Nie“. Títo muži nato povedali: „Prisaháme na Toho (na Boha), v mene ktorého prisaháme, že sa od nich v ničom nelíšime. Akýkoľvek hriech, ktorý urobíme cez deň, je nám odpustený v noci a akýkoľvek hriech, ktorý urobíme v noci, je nám odpustený cez deň“. To znamená, že títo muži tvrdili, že nech by urobili akýkoľvek hriech, tak je im automaticky Bohom odpustený.

50. Pozri sa (Muhammad), ako si vymýšľajú (spomenutí židia) **o Bohu lži** (keď tvrdia, že majú u Boha vyvolené postavenie). **A postačí to** (postačí už len toto samotné lživé tvrdenie) **ako hriech zjavný** (ktorého sa dopúšťajú).

51. A či si nevidel (Muhammad) tých, ktorým bola daná časť z Knihy (židov, ktorým bola daná Tóra)? **Veria v modly a v táguta** (t.j. klaňajú sa modlám a veria v satana a vo všetky zle vlastnosti a prostriedky, ako je bezprávie, nevier a iné), **hovoria tým, ktorí odmietli veriť: „Títo** (Qurejšovci, ktorí k Bohu pridružujú rovných a uctievať popri ňom rôzne modly) **sú na správnejšej ceste než tí, ktorí uverili“** (než veriaci muslimovia). (4:51)

(4:51): Jedného dňa dvaja poprední predstavitelia židov v Medine, Haj Bin Achtab a Kaeb Bin Al Ašraf, šli spolu so skupinou židov do Mekky, aby s Qurejšovcami (najsilnejší kmeň v Mekke a zároveň jeden z tých kmeňov, ktorí proti prorokovi najostrejšie bojovali) uzavreli dohodu o spojení proti prorokovi Muhammadovi. Qurejšovci židom povedali: „Vy ste Ľudia Knihy (t.j. bola vám daná nebeská Kniha, ktorou je Tóra) a z tohto titulu mate k Muhammadovi bližší vzťah než my, preto sa bojíme úkladov z vašej strany (ak by sa spojenectvo uzavrelo). Poďte a skloňte svoje hlavy k zemi pred našimi božstvami.“ A tak sa títo židia sklonili pred modlami Qurejšovcov na znak toho, že považujú uctievanie týchto modiel za správnejšie než náboženstvo, ktoré Boh prostredníctvom Muhammada zoslal. Tento ich čin je vyjadrený slovami: „Veria v modly a v táguta“, pretože sa títo židia pred modlami poklonili a nasledovali satana a zle vlastnosti a správania. Abu Sufian (vodca Qurejšovcov) sa potom spýtal židov: „A či my sme po správnejšej ceste vedení, alebo Muhammad?“ Kaeb povedal: „A čo hovorí Muhammad?“ Qurejšovci odpovedali: „Prikazuje uctievať Boha samotného a zakazuje, aby sa k Nemu niečo pridružovalo.“ Kaeb sa spýtal: „A čo je vašim náboženstvom?“ Qurejšovci povedali: „My sa staráme o Dom (o Kabu), dávame napíť pútnikom, pohostíme host'a a pomôžeme tomu, kto je v tiesni“ a spomenuli i ďalšie veci a

dobročinnosti, ktoré vykonávali. Kaeb im potom povedal: „Vy kráčate po správnejšej ceste než Muhammad“.

Spomenutí židia uzavreli s najväčšími nepriateľmi muslimov tajne spojenectvo, cieľom ktorého bolo muslimov úplne vyhubiť. Toto spojenectvo bolo o to horšie, že židia na rozdiel od Qurejšovcov žili v Medine spolu s muslimami a mali s nimi uzavretú dohodu, podľa ktorej mali s muslimami nažívať v mieri. Títo židia svoj diel z tajnej dohody s Qurejšovcami aj skutočne plnili v dobe, keď bola Medina, hlavne mesto islamského štátu, obliehaná Qurejšovcami a kmeňmi, ktoré sa s nimi proti prorokovi Muhammadovi a muslimom spojili. Vtedy sa títo židia snažili otvoriť brány obliehaného mesta a vpustiť nepriateľov doň bez tušenia muslimov. Plán im však nakoniec nevyšiel a obliehanie sa po čase skončilo neúspešne. Túto zradu zo strany židov, ktorí žili v Medine, muslimovia považovali za vrchol všetkého, čoho sa voči nim veľká časť týchto židov dopúšťala, a tak boli po skončení obliehania považovaní za vojnových zajatcov a zradcov. Najhorších z nich muslimovia popravili z obavy, že ak by ich pustili, začali by proti nim burcovať a štváť ostatné kmene. Zvyšok židov muselo Medinu natrvalo opustiť. Tento zvyšok sa však potom uchýlil k iným židovským kmeňom, ktoré žili na Arabskom polostrove a začali proti muslimom otvorený boj, čo nakoniec vyústilo aj v niekoľko ozbrojených stretov medzi muslimami a týmito židovskými kmeňmi a ich spojencami.

V tomto verši Boh židom vyčíta nielen to, že muslimov podrazili namiesto toho, aby im pomohli odraziť tých, ktorí odmietali uveriť a so zbraňou sa proti veriacim muslimom postavili. Vyčíta im hlavne to, že sa nakoniec poklonili pred modlami, ktoré títo odmietajúci vieru uctievali a nechali sa satanom zviest' k činom, ktorých sa nakoniec dopustili.

52. To sú (ľudia podobní židom uvedeným v predchádzajúcom verši) **tí, ktorých Boh preklial. A koho Boh prekláje, tomu nenájdeš pomocníka a podporovateľa** (ten už nenájde nikoho, kto by sa ho zastal alebo mu pomohol).

53. Majú (spomenutí židia) **snád podiel na kráľovstve** (Božom a na Jeho moci, že si myslia, že im je všetko odpustene a že im všetko prejde)? **Potom** (ak by sa na moci Božej i na tom, ako Boh svoje dobrodenia rozdeľuje, podieľali) **by nedali ľuďom nič ani o veľkosti ryhy na datľovej kôstke.** (4:53)

(4:53): Verš hovorí, že keby sa spomenutí židia mali podieľať na určovaní toho, kto si zasluhuje milosť, správne usmernenie alebo Božiu štedrosť, potom by vo svojej lakomosti a nenávisti voči ostatným nedopriali ľuďom vôbec nič čo i len o veľkosti malej vyhlbeniny na datľovej kôstke.

54. Alebo je to tak (spomenutí židia konajú, čo konajú a hovoria tým, ktorí odmietajú uveriť, že sú správnejšie vedení, preto), **že závidia ľuďom** (prorokovi Muhammadovi a muslimom) **to, čo im Boh dal zo Svojho dobrodenia** (závidia poslovi a prorokovi Muhammadovi, že ho Boh posolstvom poveril a že to nebol človek z ich radov, závidia muslimom, že k nim bol poslaný posol a prorok Muhammad, ale závidia im aj pevnú vieru, ktorú im Boh dal). **My sme ale dali rodine Abrahámovej knihu a múdrosť a dali sme im kráľovstvo obrovské.** (Prečo týchto židov zožiera závisť, že si Boh nevybral očakávaného posla a proroka z ich radov. Veď Boh dal Abrahámovi a jeho rodine posolstvo a múdrosť a obdaril ich kráľovstvom obrovským, aby ľudí priviedol k uctievaniu Boha jedného jediného.)

55. Niektorí z nich (z týchto židov) **v neho** (v proroka Muhammada a v posolstvo, ktorým bol poverený) **uverili a niektorí z nich** (len zo závisť a nenávisti) **bránili ľuďom nasledovať ho** (odmietli v neho veriť a okrem toho ešte aj ostatným ľuďom bránili v neho a v jeho posolstvo veriť). **A postačí** (ako trest pre tých ktorí v posolstvo Muhammada a v Korán odmietli uveriť), **že v pekle bude oheň planúť** (a postihne ich ako odplata za všetko, čoho sa dopúšťali).

56. Tí, ktorí odmietli veriť v naše znamenia, tým dáme horieť v ohni. Vždy, keď sa ich kože spečú (budú upečené a zrelé, ešte nespálené), **vymeníme im ich za kože iné** (vždy, keď sa ich kože spečú, odumrú nervy a citové bunky a prestanú cítiť bolesť, budú ich kože vymenené za nové, ktoré začne muka ohňa znova trápiť), **aby tak** (títo, ktorí vieru odmietali) **okúsili trápenie** (pred ktorým boli varovaní). **Boh je veru mocný a múdrosťou oplýva** (ma moc všetko urobiť, ale i múdrosť, ako to urobiť).

57. Tí, ktorí uverili a dobré skutky konali, tým dáme vojsť do záhrad, pod ktorými tečú rieky, budú v nich na veky vekov. Budú v nich mať (v týchto záhradách) **očistené družky a dáme im vojsť pod tieň tieniaci** (zatienime týchto veriacich skutočným tieňom, ktorý ich ochráni pred akýmkoľvek škodlivým svetlom).

58. Boh vám prikazuje, aby ste zverené veci (a záležitosti) **vracali ich majiteľom** (akýkoľvek majetok, ktorý by vám bol zverený, mate vrátiť poctivo tomu, komu patri a akúkoľvek povinnosť, ktorou by ste boli poverení, mate plniť voči oprávnenému taktiež poctivo) **a ak by ste medzi ľuďmi rozhodovali** (o spore alebo o akejkolvek záležitosti), **tak rozhodujte spravodlivo. Je veru dobré to, o čom vás Boh poučuje** (Boh vás poučuje o tom, aby ste boli čestní a spravodliví; držať sa týchto vlastností znamená len dobro pre vás). **Boh všetko počuje a všetko vidí** (čo hovoríte a čo konáte).

59. Vy, ktorí ste uverili, poslúchajte Boha a poslúchajte posla a tých z vás, ktorým náleží rozhodovanie o veciach (ktorí sú poverení rozhodovaným o veciach verejných). **A ak by ste sa o niečom začali hádať** (s týmito poverenými ľuďmi), **tak sa s tým** (so sporom) **obráťte na Boha** (na to, čo vám Boh zoslal v Koráne) **a na posla** (Muhammada počas jeho života), **ak veríte v Boha a v Deň posledný** (deň, ktorý bude posledným dňom v živote pozemskom, po ktorom príde deň zmŕtvychvstania a súdny deň). **V tom spočíva dobro** (pre vás) **a vedie to k lepšiemu** (a vhodnejšiemu) **výkladu** (toho, o čom sa hádate). (4:59)

(4:59): V predchádzajúcom verši sme sa dočítali, že Boh ľuďom vo všeobecnosti prikazuje čestnosť a spravodlivosť. V tomto verši ľuďom odkazuje, aby sa predovšetkým riadili zásadami, ktoré im v Koráne uložil. Aby poslúchali posla a proroka Muhammada v tom, ako medzi nimi rozsúdi. A aby poslúchali tých, ktorým bolo zverene rozhodovať o verejných záležitostiach a ktorým náleží rozhodovať o veciach týkajúcich sa ľudí.

Jedného dňa prorok Muhammad poslal Chaleda Bin Al Valida na čele vojenskej výpravy do oblasti, ktorú obýval jeden z arabských kmeňov. S Chalidom šiel vo výprave ďalší zo spoločníkov proroka Muhammada, Ammar Bin Jaser. Keď sa výprava priblížila k cieľu, vojaci sa utáborili s úmyslom oddýchnuť si a na druhý deň ráno doraziť k spomínanému kmeňu. Príslušníci kmeňa sa však o výprave dozvedeli, a tak všetci utiekli okrem jedného muža, ktorý islam prijal už predtým. Tento muž povedal svojej rodine, aby bola pripravená na odchod a odišiel sám k táboru muslimov. Keď tam prišiel, vošiel k Ammarovi a povedal mu: „Otec Jaqzana (tak Ammara prezývali), ja patrím k vám (som muslim), ale moji ľudia, keď počuli, že ste prišli, všetci utiekli. Iba ja som tu ostal, pretože som muslim, pomôže mi to, alebo mam utiecť tak, ako utiekli moji ľudia?“ Ammar mu odpovedal: „Ostaň, keďže si muslim, nič sa ti nestane“. A tak muž odišiel k svojej rodine, späť do oblasti, ktorú jeho kmeň obýval a prikázal jej, aby tam ostala. Keď Chaled s vojskom na druhý deň dorazil do oblasti, v ktorej mal byť ich nepriateľ, našiel tam už len tohto muža, a tak ho zajal a skonfiškovoval jeho majetok. Tu k Chaledovi pristúpil Ammar a povedal mu: „Pusť tohto muža, pretože on prijal islam a ja som sa mu zaručil, že ak ostane, tak sa mu nič nestane a prikázal som mu, aby tu ostal“. Chaled sa rozhneval a povedal Ammarovi: „Dávaš takýto sľub bez môjho vedomia a ja som tu veliteľom?“ Ammar mu nato odpovedal: „Áno, dávam sľub, i keď si tu veliteľom“. A tak sa medzi nimi strhla hádka. Keď sa vrátili z výpravy, šli za prorokom Muhammadom a porozprávali mu, čo sa stalo v súvislosti so spomenutým mužom. Prorok muža oslobodil a uznal záruku, ktorú mu dal Ammar s tým, že Ammarovi zakázal dávať akékoľvek záruky alebo sľuby bez toho, aby si vyžiadal povolenie svojho veliteľa. Osobný spor medzi

Chaledom a Ammarom však ešte pokračoval a obaja si adresovali i niekoľko nevhodných poznámok v prítomnosti proroka. Ammar vystúpil ostrejšie proti Chaledovi, čo Chaleda veľmi rozhnevalo a povedal: „Posol Boží, necháš tohto otroka nadávať mi (Ammar bol otrokom jedného z muslimov, ktorý sa nazýval Hašem Bin Al Muqira.) Prorok Muhammad mu nato povedal: „Chaled, už nechaj Ammara tak, pretože kto Ammarovi adresuje nevhodne slova, tomu Boh takéto slova vráti a kto znenávidí Ammara, toho i Boh bude nenávidieť“. Vtedy Ammar vstal a Chaled šiel za nim, chytil Ammara za odev a požiadal ho, aby mu to odpustil a Ammar mu to odpustil. V súvislosti s touto udalosťou bol potom zoslaný tento verš, ktorý muslimom prikazuje, aby sa snažili poslúchať tých, ktorým bola zverená sprava verejných vecí, teda i velenie vojska. To však platí až potiaľ, pokiaľ sa nezačnú porušovať zásady, ktoré Boh v Koráne určil, ako napríklad zásada spravodlivosti a zásada čestnosti, uvedené v predchádzajúcom verši.

60. A či si nevidel (Muhammad) tých, ktorí tvrdia, že uverili v to, čo ti bolo zoslané i v to, čo bolo zoslané pred tebou, ale by sa chceli nechať rozsúdiť tágutom (tághutom sa nazýva satan a všetky negatívne vlastnosti a prostriedky, ktoré sú s ním spojené. Týmto názvom sa však prezýval aj jeden žid zvaný Kaeb Bin Al Ašraf, ktorý žil v Medine a ktorý neustále brojil proti prorokovi Muhammadovi rôznymi spôsobmi. Táto prezývka mu zrejme bola daná i preto, že jeho konania a správanie sa podobali činom satana) **a pritom im bolo prikázané, aby v neho (tágota) odmietali veriť** (veriacim bolo prikázané, aby v satana a tých, ktorí nasledujú jeho stopy a činy, neverili a nenásledovali ich). **A satan ich (týchto ľudí) chce zviest' do bludu d'alekého. (4:60)**

(4:60): Jedného dňa nastal spor medzi jedným židom v Medine a jedným pokrytcom, ktorý sa len pretvaroval, že islam prijal. Žid tomuto pokrytcovi povedal: „Pod', pôjdeme k Muhammadovi, nech nás rozsúdi.“ Pokrytec však povedal: „Nie, pôjdeme ku Kaebovi Bin Al Ašrafovi (na ktorého sa v Koráne vzťahovala aj prezývka tágut)“. Žid odmietol a trval na tom, že sa nenechá rozsúdiť nikým iným než prorokom Muhammadom. Prorok Muhammad ich rozsúdil a dal za pravdu židovi proti spomenutému muslimovi (pokrytcovi) .. Tak bol zoslaný tento verš, v ktorom Boh upozorňuje muslimov na túto skupinu pokrytcov, ale zároveň i varuje týchto pokrytcov pred tým, čo konajú.

61. A keď im (spomenutým pokrytcom) je povedané: „Pod'ťe k tomu, čo Boh zoslal a k poslovi (nech medzi vami rozsúdi Korán a posol a prorok Muhammad)“, uvidíš (Muhammad) pokrytcov, ako sami sebe (aj ostatným) bránia bránením (silným) nasledovať ťa.

62. Ako to s nimi bude (ako budú vyzerat' a čo si títo pokrytci počnú), ak by ich postihlo nešťastie za to, čo ich ruky vykonali (ak by ich postihlo nešťastie za to, že odmietli prorokove rozhodovanie v spomenutej záležitosti). **Potom (ako ich takéto nešťastie postihne) prídu k tebe (Muhammad, znova ťživo) prisahajúci na Boha: „Chceli sme len dobro konať a zmierenie** (chceli sme len zmieriť oboch mužov, a nie neposlušnosť voči Bohu alebo tvojmu rozhodnutiu)“.

63. Sú to tí (tí, ktorí konajú podobne, ako bolo hore spomenuté), o ktorých Boh dobre vie, čo je v ich srdciach (Boh dobre vie, čo je v srdciach týchto pokrytcov). **Stráň sa (Muhammad) ich (týchto pokrytcov) a pouč ich** (snaž sa ich napraviť, ukázať im, čo je pre nich dobré a čoho by sa mali strániť) **a prehovor im do ich duší (ohľadom nich) slová pôsobivé** (prehovor si s týmito pokrytcami, Muhammad, v tichosti, bez toho, aby si ich zosmiešnil alebo hanil pred ostatnými ľuďmi a snaž sa k nim prehovoriť pôsobivými slovami, ktoré by sa dotkli ich duše, srdca a viedli by ich k tomu, aby sa nad sebou zamysleli). (4:63)

(4:63): O prorokovi Muhammadovi bolo známe, že aj keď poznal týchto pokrytcov, ich mená verejne neprezradil, pokiaľ nebol na to vážny dôvod, ale o nich povedal len niektorým zo svojich spoločníkov. Prorok tak robil preto, aby neboli títo pokrytci úplne ostatnými muslimami vypudení zo spoločnosti a v snahe postupne týchto pokrytcov napraviť.

64. Každého posla, ktorého sme poslali, sme poslali preto, aby bol poslúchaný s Božím povolením. (Učinili sme z niektorých ľudí našich poslov a dali sme im posolstvá, aby ľudia nasledovali tieto posolstvá a aby poslúchli týchto poslov v tom, čím ich Boh poveril. Tým sa ešte stále poukazuje na spomenutých pokrytcoch a Boh im v tejto vete odkazuje, že poznanie, ktoré prostredníctvom poslov, a teda aj Muhammada, ľudom dal, zoslal preto, aby sa ním ľudia riadili a poslúchali to, čo im posol a prorok z tohto poznania dáva.) **Keby boli** (spomenutí pokrytci) **potom, ako ukrivdili sami sebe** (keď odmietli, aby prorok oboch mužov rozsúdil, čím nepriamym spôsobom odmietli aj Korán - poznanie, ktoré bolo poslovi Muhammadovi od Boha zoslané), **k tebe** (Muhammad) **prišli a prosili Boha o odpustenie a posol** (Muhammada) **by pre nich poprosil** (Boha) **o odpustenie, boli by zistili** (uvideli), **že Boh pokánie prijíma a že je milostivý** (Boh by bol ich pokánie prijal a odpustil by im, čo urobili).

65. Prisahám na tvojho Pána (Muhammad; Boh prisahá sám na Seba), **že sa nestanú** (uvedení pokrytci) **veriacimi, pokým t'a neučinia rozhodcom v tom, o čom sa medzi sebou sporili** (pokým sa na teba nebudú obracať so všetkým, o čom sa sporia) **a potom** (keď medzi nimi rozhodneš) **nebudú v sebe cítiť úzkosť z toho, čo si rozhodol a oddajú sa** (tvoju rozhodnutiu) **úplným oddaním** (predložia ti ich spory, aby si ich rozhodol v súlade s tým, čo ti Boh zoslal a potom toto tvoje rozhodnutie budú bez ďalšieho rešpektovať a plniť bez toho, aby pocítili akýkoľvek ostych alebo rozpaky).

66. Keby sme im boli stanovili (prikázali): **„Zabite sami seba“ alebo „Opustite svoje príbytky“, neboli by tak urobili, len málo z nich by tak urobilo.** (Keby sme boli prikázali uvedeným pokrytcom niečo podobné, ako sme synom Izraela predtým prikázali, aby sami seba zabili alebo aby opustili svoje príbytky, čím by odčinili hriech, ktorého sa dopustili, z týchto pokrytcoch by tak urobilo len zopár, pretože ich viera je priveľmi slabá a nestabilná na to, aby dokázali takéto niečo poslúchnuť.) **A keby boli urobili** (títo pokrytci) **to, o čom sú poučovaní, bolo by to dobro pre nich a ešte viac by ich to posilnilo** (keby boli vykonali a dodržiavali to, čo Boh prikázal a za prorokom prišli a jeho rozhodnutie poslúchali, bolo by to pre nich oveľa lepšie a bolo by to ich vieru len posilnilo).

67. Boli by sme im (určite) **potom dali od nás pochádzajúcu odmenu obrovskú** (Boh by ich bol za to odmenil),

68. A boli by sme ich usmernili po ceste rovnej (správnej, ktorá nemá žiadne vybočenia).

69. Kto poslúchne Boha a posla (Muhammada), **tí budú** (v živote poslednom a večnom spoločne) **s prorokmi, s pravdovravnými** (ľuďmi), **so šehidmi a so zbožnými** (ľuďmi), **ktorých Boh obdaroval. A sú to veru dobrí spoločníci** (spomenutí proroci, pravdovravní, šahidovia a zbožní ľudia sú dobrými spoločníkmi pre každého). (4:69)

(4:69): Šehid je veriaci človek, ktorý umrie pri dodržiavaní alebo pri plnení povinnosti, ktoré mu viera a islamské náboženstvo ukladajú. Občas sa toto slovo prekladá ako mučeník. Pojem šehid však okrem významu mučeníka nesie v sebe aj ďalšie nemenej dôležité významy. V tomto ohľade sa pojem šehid zvykne chápať v užšom a v širšom slova zmysle. Užší zmysel pojmu šehid možno stotožniť s obsahom slova mučeník. V užšom zmysle sa šehidom chápe veriaci muslim, ktorý zomrel pre ochranu svojej viery a náboženstva. V širšom zmysle slova šehid znázorňuje veriaceho muslima, ktorý zomrel v stave, plniac alebo dodržiavajúc niektorú zo zásad a povinností, ktoré Boh v Koráne určil. To znamená, že v širšom slova zmysle sa za šehida pokladá veriaci muslim, ktorý obetoval svoj život alebo jeho časť, aby sa výlučne venoval šíreniu islamu, teda učeniu ľudí Koránu, základom a zásadám islamu. Za šehida v tomto zmysle možno napríklad označiť vedca, ktorý zahynul pri experimente, ktorého výsledky by ľudstvu pomohli. Mohlo by ísť o veriaceho muslima, ktorý cestoval za účelom získania poznania a vedomostí a na svojich cestách zahynul. Mohlo by taktiež ísť o záchranára, ktorý pri výkone svojej profesie zahynul. Mohol ním byť aj veriaci muslim, ktorý

si chránil svoj majetok alebo rodinu pred napadnutím a bol pritom smrteľne zranený. Mohlo by ísť o matku, ktorá pri pôrode zomrela, atď. V prvom prípade by šlo o veriaceho muslima, ktorý zomrel pri učení ľudí islamu, snažil sa usmerniť ľudí na cestu, ktorú im Boh určil, teda vykonával osvetovú činnosť. V druhom prípade by sa naplňala zásada, podľa ktorej by mal muslim ostatným ľuďom pomáhať. V treťom prípade by sa naplnila požiadavka vzdelanosti, ku ktorej Korán muslimov nabáda a o ktorej prorok Muhammad povedal: „Hľadanie a dožadovanie sa poznania je povinnosťou každého muslima“ atď.

Väčšia zásluha u Boha sa vždy pripisuje šehidovi chápanému v užšom zmysle slova, teda tomu, ktorý zomrel pri obrane islamského náboženstva, čo je v konečnom dôsledku aj pochopiteľné, pretože ak by islam zanikol, zanikli by s ním i všetky jeho ostatné princípy a zásady a nebolo by možné už hovoriť o šehidovi v širšom zmysle. O to viac, že na to, aby niekto zomrel ako šehid, musí činnosťou, pri ktorej zomrel, sledovať Božiu spokojnosť a naplňovanie zásad, ktoré Boh určil. V prípade zániku islamu by ľudia už nedokázali určiť, aké sú to tieto princípy a zásady. Treba si ale aj tak uvedomiť, že odmeňovanie za to, čo človek koná, náleží v konečnom dôsledku Bohu a On určuje, akú odmenu komu a za čo pripíše.

70. To je to dobrodenie od Boha (spomenuté obdarenie je tým dobrodením, ktoré Boh dá tým, ktorí nasledujú to, čo On uložil). **A postačí, že Boh o všetkom vie** (Boh o všetkom vie, aj o tom, čo každý konal a aký bol jeho úmysel, nech sa preto nik nebojí, že by jeho konanie vyšlo nazmar).

71. Vy, ktorí ste uverili, majte sa na pozore (majte sa na pozore pred vašim nepriateľom, ktorý na vás číha) **a tiahnite do boja po skupinách, alebo tiahnite do boja všetci naraz.** (Boh dal muslimom na výber, aby sa rozhodli, keď musia ísť do boja, akú taktiku si zvolia, či sa rozdelia na skupiny a oddiely a pôjde len časť z nich, alebo vyrazia všetci spoločne v jednej väčšej armáde.) (4:71)

(4:71): Verš muslimov jednak upozorňuje, aby sa mali vždy na pozore pred nepriateľmi, ktorí by mohli na nich číhať a jednak im dáva už voľnosť rozhodovať o spôsobe vedenia vojny. Bolo to zrejme aj preto, že povinnosť brániť islam bola uložená každému muslimovi, ktorý mal na to silu a výzbroj. V niektorých prípadoch, keď už bolo muslimov veľa, nebolo potrebné, aby sa všetci zúčastnili boja alebo aby šli všetci naraz, preto sa už taktika boja ponechala na samotných muslimov, kto a koľko ich pôjde. O to viac, že nasledujúci verš 74 nabáda muslimov k tomu, aby šli a neboli bojazliví, zbabelí alebo pokryteckí.

72. Sú medzi vami takí, ktorí sa zámerne omeškávajú (verš nadväzuje na predchádzajúce verše, kedy muslimov varuje pred pokrytcami, ktorí sú medzi nimi a ktorí, keď sa má vyraziť do boja, ostávajú a zdržiavajú sa za vojskom, aby nemuseli bojovať). **Keď by vás postihlo nešťastie, povedia** (keď by muslimovia prehrali, ako tomu bolo v bitke Uhod, tak takýto pokrytec povie): „**Boh nás obdaroval** (svojím dobrodením) **tým, že sme sa s nimi nezúčastnili toho, čo sa stalo** (boja a prehry, ktorá ho nasledovala).“

73. Keď by sa vám ale dostalo dobrodenie od Boha (keby ste v boji vyhrávali a Boh by vám dal veľkú korisť), **povie** (spomenutý druh pokrytcov), **ako keby nebola bývala medzi vami a ním žiadna láskavosť** (ako keby k muslimom nepatril): „**Kiež by som bol šiel s nimi, aby som vyhral výhru obrovskú** (a získal podiel na vojnovnej koristi).“

74. Nech bojujú za cestu, ktorú Boh určil, tí, ktorí si chcú kúpiť život posledný (a večný) **za život najnižší** (tí, ktorí chcú dosiahnuť raj a dobro života posledného, ktorý príde v poradí ako posledný a večný). **A kto by bojoval za cestu, ktorú Boh určil a bol by zabitý alebo premožený** (bol by zabitý alebo by v boji prehral), **tomu dáme odmenu obrovskú** (ten o nič nepríde, pretože mu Boh pripravil obrovskú odmenu).

75. Prečo nebojujete (muslimovia) **za cestu, ktorú Boh určil** (aby ste chránili svoje náboženstvo pred tými z Mekky, ktorí odmietajú veriť a ktorí vás chcú vyvraždiť) **a za**

slabých z radov mužov, žien a detí (patriacich k obyvateľom Mekky, ktorí uverili v posolstvo posla Muhammada, ktorým bránili v odchode z Mekky vaši nepriatelia, patriaci k tej skupine obyvateľov Mekky, ktorá odmietala uveriť a ktorá proti vám brojila), **ktorí hovoria: „Pane náš, daj nám odísť z tejto dediny** (pomôž nám, aby sme sa dostali preč z Mekky), **ktorej ľudia** (obyvatelia) **sú krivdiaci a učíš nám od Teba pochádzajúceho ochrancu a učíš nám od Teba pochádzajúceho pomocníka a podporovateľa.“** (Verš bol zoslaný ešte v dobe, keď tí obyvatelia Mekky, ktorí odmietali uveriť, páchali proti muslimom rôzne krivdy a ubližovali im.)

76. Tí, ktorí uverili, bojujú za cestu, ktorú Boh určil (medzi vlastnosti tých, ktorí uverili, patrí, že chránia náboženstvo aj tých, ktorí ho nasledujú pred tými, ktorí proti nemu bojujú) **a tí, ktorí odmietli veriť, bojujú za cestu, ktorú tágut** (pozri význam tohto slova vo verši 2:256) **určil** (medzi vlastnosti tých, ktorí veriť odmietali, zasa patrí, že bojujú za to, čo im satan nahovára a za to, k čomu ich nabáda). **Bojujte teda** (muslimovia) **proti dôverníkom satana** (proti tým, ktorí odmietajú veriť a ktorí zlo a skazu šíria a nebojte sa ich). **Ved' satanove úklady sú slabé** (satanové úklady v porovnaní s pomocou, ktorú muslimom Boh sľúbil, sú priveľmi slabé a bezvýznamné).

77. A či si (Muhammad) **nevidel tých** (muslimov), **ktorým bolo povedané: „Zdržte sa boja** (proti tým z Mekky, ktorí odmietli veriť, pretože ešte nenastal jeho čas), **konajte modlitbu a dávajte zakat.“** (V dobe, keď boli muslimovia ešte v Mekke, pred emigráciou do Mediny, mali zakázané bojovať proti tým, ktorí odmietli uveriť a ubližovali muslimom pre ich náboženstvo. Muslimom bolo v tej dobe prikázané, aby dodržiavali náboženské úkony, medzi ktoré patrila modlitba a zakat. V tom čase niektorí muslimovia veľmi túžili bojovať proti týmto, ktorí veriť odmietli a ktorí muslimom ubližovali len pre ich náboženstvo.) **Keď im** (muslimom) **však bol neskôr** (po emigrácii z Mekky do Mediny) **určený boj** (bol im už povolený a uložená povinnosť proti týmto ich nepriateľom z Mekky bojovať), **hľa skupina z nich** (z tých muslimov, ktorí boli v Mekke veľmi zapálení pre boj) **začala mať obavy z ľudí** (ktorí odmietali uveriť, proti ktorým im Boh už povolil bojovať) **v takej istej miere, ako sa Boha bála, alebo** (dokonca z nich mali) **ešte viac** (strachu než z Boha). (Keď bol uvedenej skupine muslimov boj zakázaný, boli veľmi smelí, ale keď už nastala chvíľa, v ktorej sa mali so svojimi nepriateľmi stretnúť, začali sa týchto nepriateľov báť tak, ako sa báli Boha, ba dokonca niektorí z týchto muslimov mali väčšie obavy z nepriateľov, než boli ich obavy z Boha.) **A povedali** (tí muslimovia, ktorí spočiatku chceli veľmi bojovať): **„Pane náš, prečo si nám predpísal boj? Daj nám odklad** (tejto našej povinnosti tiahnuť do boja) **ešte na čas krátky** (ešte je priskoro, odlož nám túto povinnosť o nejakú dobu)“. **Povedz** (im, Muhammad): **„Úžitok života najnižšieho** (pozemského) **je malý a život posledný** (a večný) **je lepší pre toho, kto bol bohabojný a nebude vám ukrivdené ani o veľkosti vlákna datľovej kôstky“.** (4:77)

(4:77): Tento verš bol zoslaný o členoch určitej skupiny muslimov, ktorí prijali islam ešte v Mekke pred emigráciou do Mediny a zažili v Mekke s prorokom Muhammadom na vlastnej koži ubližovanie, zlosť a nenávisť, ktoré tí z obyvateľov Mekky, ktorí odmietli uveriť, voči nim chovali a prejavovali. Títo muslimovia chodili za prorokom Muhammadom a hovorili mu: „Posol Boží, dovoľ nám bojovať proti týmto (ktorí nám ubližujú)“. Prorok im vždy odpovedal: „Dajte od nich ruky preč, pretože mi ešte nebolo prikázané proti nim bojovať“. Keď však neskôr muslimovia emigrovali z Mekky do Mediny a Boh im už prikázal začať boj proti týmto ich nepriateľom, ktorí čakali na akúkoľvek príležitosť, aby s muslimami skoncovali, rozhodnutie niektorých muslimov z tej skupiny, ktorá sa v Mekke najviac dožadovala boja, zoslablo a bolo pre nich už ťažké ísť bojovať. Preto Boh zoslal tento verš, v ktorom im vysvetľuje, že bránenie svojho náboženstva a získanie Jeho spokojnosti je omnoho cennejšie než všetko, čo v živote pozemskom majú.

78. Kdekoľvek by ste boli (ľudia), **smrť vás dostihne** (keď nastane čas vašej smrti, tak na vás príde, nech ste kdekoľvek a nech by ste robili čokoľvek), **aj keby ste boli v mohutných vežiach** (smrť vás zastihne, nech by ste sa pred ňou schovávali kdekoľvek, tak sa jej nebojte a neobávajte sa boja). **Ak by sa im** (muslimom) **dostalo dobro** (ak muslimovia zvíťazia v boji, pokrytci z ich radov), **povedia:** „**Je to od Boha** (zvíťazili sme, pretože Boh vedel, že si to zaslúžime)“, **ale keď by ich postihlo zlo** (keď by muslimovia v boji prehrali, títo pokrytci), **povedia:** „**Toho príčinou si ty** (prehru sme utrpeli, pretože sme ťa nasledovali, Muhammad)“. **Povedz** (týmto pokrytcom, Muhammad): „**Všetko je od Boha** (všetko, čo sa deje, je dané od Boha, tak výhra ako aj prehra, všetko má svoj účel a cieľ)“. **Čo je s týmito ľuďmi, že nechápu takmer nič z toho, čo je im povedané** (že vôbec nič nechápu z toho, čo prežili a videli a že nechápu, aký chod Boh všetkému určil)? (4:78)

(4:78): Keď muslimovia vyhrali v bitke Bedr nad tými z Mekky, ktorí odmietli uveriť, pokrytci sa radovali a presviedčali sami seba, že výhru im Boh uštedril, pretože si ju zaslúžili. Keď však v nasledujúcej bitke muslimovia prehrali, začali spomenutí pokrytci z prehry viniť proroka Muhammada a prehru pripisovali aj tomu, že ho nasledovali. Nehľadali pritom príčinu prehry v sebe a v chamtivosti za korist'ou, ktorá ich popadla na bojisku.

79. Akékoľvek dobro by sa ti dostalo, je to od Boha a akékoľvek zlo by ťa postihlo, toho príčinou je tvoja vlastná duša. (Keď sa človeku dostane nejaké dobro, tak sa mu dostáva od Boha za nejaké dobro, ktoré vykonal a za ktoré ho Boh odmenil. A keď človeka zlo postihne, tak nech hľadá príčinu aj sám v sebe, a nielen v ostatných ľuďoch, pretože sám si takéto zlo častokrát privodí. Verš tým reaguje na pohoršenie pokrytcov v predchádzajúcom verši, keď pripisovali akékoľvek zlo či prehru, ktorú utrpeli, prorokovi Muhammadovi a skutočnosti, že ho vôbec nasledovali. Tento verš im objasňuje, že príčinu zla a prehry majú hľadať predovšetkým sami v sebe, vo svojej neúplnej viere a vo svojom chamtivom konaní a správaní.) **Poslali sme ťa** (Muhammad) **k ľuďom, ako posla** (ktorý im oznámi posolstvo Božie a všetko ostatné už ostáva na nich). **A Boh postačí ako svedok** (aby dosvedčil pravosť a správnosť posolstva, s ktorým si bol, posol Muhammad, k ľuďom poslaný a aby dosvedčil to, ako ľudia s týmto posolstvom naložili).

80. Kto poslúchne posla (Muhammada), **ten poslúchol aj Boha a kto by sa odvrátil, tak** (nech vie, že) **my sme ťa** (Muhammad) **k nim** (ľuďom) **neposlali ako strážcu** (aby si ich strážil, ty im Božie posolstvo len oznám a zodpovedať už budú sami za to, či uveria, alebo nie a za to, čo a ako konali).

81. I hovoria (pokrytci): „**Poslušnosť ti sľubujeme** (Muhammad)“, **ale keď od teba odídú, skupina z ich radov sa v tajnosti rozhodne** (konať) **inak, než si povedal** (rozhodnú sa, že nebudú konať to, čo si im povedal). **Boh zapisuje to, pre čo sa v tajnosti rozhodli. Stráž sa ich** (týchto pokrytcov a nechaj ich v tom, čo zamýšľajú) **a spoľahni sa na Boha** (v tom, čo budeš konať bez ohľadu na to, čo zamýšľajú). **A Boh sám postačí, aby sa na Neho** (vo všetkom) **spoliehalo** (stráž sa týchto pokrytcov, Muhammad, spoľahni sa na Boha a On ti pomôže aj bez nich).

82. Prečo dobre nepremýšľajú (títo pokrytci) **o Koráne** (o jeho obsahu a poznaní, ktoré v ňom je)? **Keby bol od niekoho iného než od Boha, boli by v ňom našli veľa rozporov.** (Keby Korán nebol Bohom zoslaný, boli by v ňom našli veľa protirečenia a veľký nesúlad, najmä vo veršoch, ktoré hovoria o vedeckých skutočnostiach na zemi a vo vesmíre. Takéto rozpory v ňom však nie sú, ba naopak, vedecké poznatky, ktoré obsahuje, sa deň čo deň ukazujú ako pravdivé a odhaľujú ľuďom fakt, že poznanie podobné poznaniu Koránu by nik z ľudí tej doby nedokázal obsiahnuť.)

83. Ak by sa (títo pokrytci) **dopočuli o nejakej veci** (alebo správe), **o mieri alebo o hrozbe** (o tom, že muslimské vojská vyhrali alebo prehrali nejakú bitku), **rozširujú ju ďalej** (začnú takúto správu rozširovať ďalej medzi ľuďmi bez toho, aby sa uistili, či je správna, alebo nie).

Keby sa s ňou (s touto správou) **boli obrátili na posla a na tých spomedzi nich, ktorí o veci rozhodujú** (aby zistili, či je takáto vec alebo správa pravdivá, alebo nie), **boli by ju** (pravdivosť tejto správy alebo veci) **zistili tí spomedzi nich, ktorí ju vysvetľujú** (keby sa títo pokrytci so správou boli najprv obrátili na posla Muhammada alebo na tých spomedzi muslimov, ktorí jej dokážu porozumieť a rozlúštiť jej obsah, bolo by to rozumnejšie, pretože by zistili skutočný stav vecí a nešírila by sa zbytočná predčasná radosť alebo smútok a panika). **A nebyť Božieho dobrodenia vám daného** (muslimovia) **a Jeho milosti, boli by ste až na malý počet z vás nasledovali satana** (nebyť toho, že vás Boh chráni, bola by drvivá väčšina z vás nasledovala našepkávania satana a boli by ste odbočili zo správnej cesty).

84. Boj (Muhammad) **za cestu, ktorú Boh určil** (bráň náboženstvo, ktoré ti Boh zoslal a bojuj proti tým, ktorí proti tebe a muslimom bojujú, aj keď by ťa všetci opustili a ostal si len sám a nepodľahni ničomu a vedz), **nie si zodpovedný za nikoho iného než za seba** (nevšímaj si pokrytco, ktorí s tebou nešli, za ich čin sa nebudeš zodpovedať, ale sami sa budú za svoje činy zodpovedať). **A povzbudzuj veriacich** (Muhammad, do boja), **azda** (potom) **Boh odvráti silu a vojnychtivosť tých, ktorí odmietli veriť** (povzbudzuj ich, Muhammad, aby bránili svoje náboženstvo a keď Boh bude vidieť, že sú úprimní a obetaví, tak im pomôže). (V tejto vete je aj odpoveď na to, prečo Boh proroka a muslimov vyzval, aby bojovali. Išlo o to, aby odvrátili a odrazili od seba tých, ktorí odmietali uveriť a ktorí neustále chceli proti nim bojovať a poraziť ich.) **A Boh má oveľa väčšiu silu** (než ktokoľvek iný) **a oveľa väčšiu odplatu** (trest a odstrašujúce príklady, než by si títo pokrytci dokázali predstaviť).

85. Kto sa za niečo dobré prihovorí, bude mať podiel na odmene za to udelenej (keď sa človek za niekoho prihovorí pre dobrú vec, a tým napríklad pomôže vyriešiť nejaký spor alebo ukončí niečie utrpenie, Boh mu za to dá odmenu) **a kto sa za niečo zlé prihovorí, bude niest' podiel na vine z toho** (kto sa za niekoho prihovorí pre zlú vec, čím by sa niekomu inému ublížilo alebo by niekto iný bol ukrátený na svojich právach, tak ten, kto sa za takéto niečo prihovoril, bude niest' ťarchu viny a hriechu za takéto konanie spolu s tým, za koho sa prihovoril a kto takéto prihovorenie akceptoval a podľa neho konal). **Boh zo všetkého** (čo človek vykoná) **podiel dáva**. (Každému Boh pripíše podiel, buď dobrý alebo zlý, za veci a konania, ktoré sa jeho pričinením uskutočnili. Ak by napríklad niekto sprostredkoval úplatok, nesie podiel na zle, ktoré sa tým spôsobilo podobne ako ten, kto úplatok dal alebo ho prijal.)

86. Ak by ste boli pozdravení (muslimovia), **tak pozdrav opätujte** (tomu, kto vás pozdravil) **ešte lepším** (pozdravom) **alebo** (aspoň) **podobným**. **Ved' Boh** (vám) **všetko zúčtuje** (započíta ľuďom takýto pozdrav k dobru a zvýši tým počet ich dobrých skutkov; pozdrav a opätovanie pozdravu však okrem toho aj zlepši vzájomné medziľudské vzťahy i celkový spoločenský život ľudí).

87. Boh, niet boha okrem Neho. Zozbiera vás ku dňu zmŕtvychvstania, o ktorom niet pochyb (že nastane a že ľudia budú v ňom zozbieraní a zhromaždení). **A kto by pravdivejšie slová rozprával než Boh**. (Niet toho, čie slová by mohli byť pravdivejšie než Božie slová, sľuby a varovania, ktoré ľuďom zosiela.)

88. Čo vám je, že ste sa ohľadom pokrytco rozdelili na dve skupiny? Boh ich obrátil späť (k neviere) **za to, čo získali** (za to, čo konali). (Prečo sa muslimovia dohadujete medzi sebou ohľadom pokrytco. Niektorí z vás by ich chceli zabiť, iní zasa nie. A či nevidíte, že Boh ich obrátil späť k neviere ako trest za ich pokrytectvo a za to, akých odsúdeniahodných činov a hriechov sa dopustili.) **Chceli by ste správne usmerniť toho, koho Boh do bludu uviedol?! Koho Boh do bludu uvedie, tomu už nenájdeš** (z neho) **cestu späť**. (Márne sa budete týchto pokrytco zastávať a dúfať, že sa napravia. Boh im dal mnoho príležitostí na to, aby sa napravili, oni na svojej pretvárke ale stále trvali, preto Boh rozhodol, že už ich viac správne neusmerní a zostanú v blude tapať.) (4:88)

(4:88): Tento verš bol zoslaný o skupine ľudí žijúcich v Mekke. Títo ľudia začali hovoriť o islame a pretvarovali sa, že ho prijali, na strane druhej však spolupracovali s tými z Mekky, ktorí odmietali uveriť a podporovali ich proti muslimom, takže hrali na oboch stranách a snažili sa z toho ťažiť. Jedného dňa vycestovali z Mekky niečo si vybaviť a povedali si navzájom: „Ak by sme stretli Muhammadových spoločníkov, nemusíme sa ich báť – neublížia nám ..“. Keď sa muslimovia v Medine dozvedeli, že títo ľudia Mekku opustili, časť muslimov povedala: „Nasadajte a choďte za týmito zbabelcami a zabite ich, oni podporujú vašich nepriateľov.“ Ďalšia časť muslimov však povedala: „Chcete zabiť ľudí, ktorí sa hlásia k islamu tak ako vy, len preto, že neemigrovali z Mekky do Mediny, keď ich prorok k tomu vyzval a neopustili svoje domovy? Sami sebe dovoľíme preliať ich krv a vziať im ich majetky?“ A tak sa muslimovia pokiaľ ide o týchto ľudí rozdelili na dve skupiny. Prorok to všetko počúval, ale nikomu nič nepovedal a ani nikomu nezakázal vyjadriť svoj názor. Onedlho mu však bol zoslaný tento verš, ktorý všetko ukončil. Ešte niekoľko rokov od začatia zosielania Koránu poslovi a prorokovi Muhammadovi prorok s muslimami žil v Mekke, kde ich tí, ktorí odmietali uveriť, sužovali rôznymi mukami a stále im ubližovali. Keď však prišiel prorokovi od Boha príkaz, aby všetci muslimovia emigrovali do Mediny, niektorí z nich tak neurobili a ostali v Mekke. Časť z tých, ktorí neemigrovali, mali na to svoje dôvody a prorok ich uznal. Iní však na to dôvod nemali a ukázalo sa, že sa len pretvarovali a na islame im vôbec nezáležalo, ba dokonca niektorí z nich podporovali tých, ktorí odmietali veriť, v ich boji proti muslimom. Preto aj prorok Muhammad voči pokrytcom postupoval dvojako. Voči tým pokrytcom, ktorí žili v Medine, bol zdržanlivý a keď sa niečoho zlého dopustili, stránil sa ich spolu s ostatnými muslimami, ako sa o tom hovorí napríklad vo verši 4:63. Voči pokrytcom, ktorí boli v Mekke a ktorí podporovali tých, ktorí odmietali uveriť, v boji proti muslimom sa však už postupovalo inak. Tí boli totiž ešte nebezpečnejší než samotní neveriaci, pretože muslimovia pri nich nevedeli, na čom sú, nevedeli, či môžu s ich podporou rátať, alebo nie. Ba dokonca neraz takíto pokrytci v spolupráci s časťou židov, ktorí žili v Medine, vyvolali ostré spory medzi samotnými muslimami s cieľom oslabiť ich a rozdeliť. Tento verš je jeden z veršov, ktoré hovoria o pokrytcoch z Mekky.

89. Želali by si (spomenutí pokrytci), aby ste odmietli vieru, tak ako ju oni odmietli, aby ste boli na tom všetci rovnako (títo pokrytci si želajú, aby aj muslimovia prestali veriť, a aby tak ostali všetci neveriaci). **Preto si spomedzi nich neberte žiadnych dôverníkov, až kým neemigrujú kvôli ceste, ktorú Boh určil** (kým neemigrujú z Mekky do Mediny, aby tak plnili to, čo im Boh určil). **Ak by sa odvrátili, tak ich vezmite a zabite tam, kde by ste ich našli.** (Ak by títo pokrytci poslúchli prorokov príkaz, emigrovali by a napravili sami seba, tak by dobre konali. Ak by však emigrovať odmietli, dokázali by, že neveria v Boha a že vás chceli len podraziť a tým, ktorí odmietali uveriť, proti vám pomôcť. V takom prípade sa rovnajú vašim nepriateľom, a preto kdekôľvek by ste ich našli, zbavte sa ich. Mala to byť zrejme výstraha pre ostatných, keďže verš muslimom prikazuje, aby sa takýchto nepriateľov zbavili tam, kde by ich našli.) **A neberte si z ich radov žiadneho dôverníka, ani pomocníka a podporovateľa** (od ktorého by ste žiadali, aby sa vás zastal alebo vám pomohol, nedôverujte im vôbec v ničom),

90. Okrem tých (zbavte sa uvedených pokrytcoch s výnimkou tých), **ktorí by sa dostali k ľudom, s ktorými máte uzavretý záväzok** (s ktorými vás viaže uzavretá mierová zmluva alebo s ktorými ste uzavreli záväzok o prímerí a neútočení. Ak by sa takíto pokrytci dostali pod ochranu niekoho, s kým máte uzavreté prímerie, tak prímerie dodržte a títo pokrytci už nadobúdajú voči vám postavenie ľudí, ktorých sa prímerie týka, pokiaľ budú jeho podmienky rešpektovať), **alebo ktorí by prišli k vám s hruďami stiesnenými od toho, že by mali proti vám bojovať alebo by mali bojovať proti svojim ľudom** (Nedotknite sa v zlom ani takých pokrytcoch, ktorí by proti vám nechceli bojovať, nechceli by vám ani zlo spôsobiť, ale súčasne vás nechcú ani podporovať, pretože nechcú bojovať proti svojim ľudom, takže ostanú

neutrálni, nebudú s muslimami, ale ani proti nim.). **Keby Boh bol chcel, bol by ich na vás naviedol a boli by proti vám bojovali.** (Keby bol Boh videl, že už nie je v takýchto pokrytcoch nič dobré, bol by ich naviedol k tomu, aby proti vám začali bojovať a aby ste ich nakoniec chytili a pobili. Ale ušetril ich. Preto jednou zo zásad vedenia vojny u muslimov je, že ak by niekto proti islamu a muslimom nič zlého nekonal, nemalo by mu byť ublížené.) **Ak by sa vás** (spomenutí pokrytci) **stránili, nebojovali by proti vám a ponúkli by vám mier, potom vám už Boh na boj proti nim nedáva žiadne oprávnenie** (ani spôsob, ktorý by vás viedol alebo oprávňoval v niečom im ublížiť). (Ak by proti muslimom nik nebojoval alebo by im nechcel ublížiť, potom Boh muslimom nedáva žiaden legálny a u Neho ospravedlniteľný dôvod, pre ktorý by mohli na takýchto ľuďoch zaútočiť alebo im v niečom ublížiť.)

91. Nájdete ale aj iných (ďalšiu skupinu pokrytcov), **ktorí chcú byť pred vami v bezpečí a ktorí chcú byť v bezpečí pred svojimi ľuďmi** (chcú byť v bezpečí pred muslimami, ale aj pred svojimi ľuďmi, ktorí odmietajú uveriť a ktorí bojujú proti islamu, a tak títo pokrytci pulzujú), **vždy, keď sú opakovane vystavení skúške viery** (či je ich viera skutočne úprimná a silná), **vrátia sa späť k neviere** (a pomáhajú nepriateľom muslimov proti nim). (Ide o takých pokrytcoch, ktorí sa pretvarovali, že boli s muslimami a že ich viera je neochvejná a dá sa na nich spoľahnúť. Kedykoľvek by však boli preskúšaní ohľadom ich viery tak, že by ich niekto z neveriacich vyzval, aby sa späť k neviere vrátili alebo aby bojovali proti muslimom, bez váhania vieru a islam zanechajú, obrátia sa späť k neviere a bojujú proti muslimom.) **Ak by sa vás** (títo pokrytci) **nestránili a neponúkli vám mier a nedržali svoje ruky ďaleko od vás** (ak by s vami neuzavreli mier a dali vám pokoj), **tak ich vezmite a zabite ich tam, kde by ste ich našli. Proti týmto sme vám dali dôkaz zjavný** (na to, aby ste sa takýchto ľudí zbavili, máte už zjavný dôkaz o tom, že sa s nimi inak nedalo jednať a ak by ste s nimi neskoncovali, boli by vás pozabíjali do posledného). (4:91)

(4:91): Šlo tu o dva rody, ktoré sa nazývali Asd a Gafan. Keď ich príslušníci prišli do Medíny, verejne prijali islam, aby boli v bezpečí pred muslimami. Keď sa však potom vrátili k svojim ľuďom späť, prehlásili, že znova odmietajú vieru a vracajú sa k neviere, na ktorej boli ich ľudia a verejne podporili svojich ľudí proti muslimom, aby boli pred svojimi ľuďmi v bezpečí.

92. Žiadnemu veriacemu nenáleží zabiť iného veriaceho, jedine ak z omylu. Kto by z omylu zabil veriaceho, tak nech oslobodí veriaceho otroka (nech vykúpi veriaceho otroka spod otroctva) **a nech zaplatí odškodné, ktoré odovzdá jeho rodine** (rodine zabitého), **iba že by mu to odpustili** (ak veriaci omylom zabije veriaceho, mal by to odčiniť tým, že oslobodí veriaceho otroka spod otroctva, pretože týmto oslobodením ako by otrokovi dal nový život a jednak musí dať odškodné rodine zabitého. Odškodné však dať nemusí v prípade, ak by mu to rodina zabitého dobrovoľne odpustila). **Ak by patrila (zabitý) k ľuďom, ktorí sú vašimi nepriateľmi a bol by (tento zabitý) veriacim, tak nech** (ten, kto ho zabil) **oslobodí veriaceho otroka.** (Pokiaľ by bol zabitý veriacim, ale jeho ľudia by proti muslimom bojovali, tak vinník svoj čin odčiniť len oslobodením otroka spod otroctva a rodine zabitého sa tu neplatí žiadne odškodné, aby sa nestalo, že sa toto odškodné použije na boj proti muslimom.) **A ak by patrila (zabitý) k ľuďom, s ktorými máte dojednaný záväzok** (dohodnutý mier), **nech zaplatí** (ten, kto ho zabil) **odškodné, ktoré sa odovzdá jeho rodine** (rodine zabitého) **a nech** (ten, kto zabil) **oslobodí veriaceho otroka.** (Ak by zabitý patrila k ľuďom, s ktorými majú muslimovia uzavretú zmluvu o neútočení alebo o mieri, má sa rodine zavraždeného zaplatiť odškodné a mal by sa spod otroctva oslobodiť veriaci človek. Stále samozrejme hovoríme o neúmyselnom zabíjaní.) **Kto by nenašiel** (kto by nemal veriaceho otroka, ktorého by prepustil a ani sa nemá ako k nemu dostať), **nech sa postí dva po sebe idúce mesiace, bude to pokánie, ktoré Boh za to určil** (ktoré Boh určil každému, kto by sa podobného činu dopustil). (Ak by ten, kto niekoho omylom zabil, nenašiel otroka, má sa postiť dva po sebe idúce mesiace. Toto

postenie sa považuje za pokánie za to, čo vykonal.) **Boh všetko vie a múdrosťou oplýva.** (4:92)

(4:92): Pokiaľ by zabitý bol veriacim, ale jeho ľudia by proti muslimom bojovali, tak vinník svoj čin odčiní len oslobodením otroka spod otroctva a rodine zabitého sa tu neplatí žiadne odškodné, aby sa nestalo, že sa toto odškodné použije na boj proti muslimom. Ak by zabitý patril k ľuďom, s ktorými majú muslimovia uzavretú zmluvu o neútočení alebo o mieri, má sa rodine zavraždeného zaplatiť odškodné a mal by sa spod otroctva oslobodiť veriaci človek. Stále samozrejme hovoríme o neúmyselnom zabití.

Dôvodom zoslania tohto verša bolo, že jeden z radov tých z Mekky, ktorí odmietli uveriť, zvaný Al Háres Bin Zejd, veľmi ostro vystupoval a bojoval proti prorokovi Muhammadovi. Jedného dňa však šiel za prorokom a chcel pritom uznať islam pred ním. Po ceste ho stretol Ajjáš Bin Ebí Rabía, ktorý nevedel, že Al Háres uznal islam a že práve šiel za prorokom Muhammadom, aby to verejne vyhlásil. A tak Ajjáš Al Háresa omylom zabil v domnienke, že zabil nepriateľa. Keď to ľudia videli, povedali: „Čo si to urobil, keď on prijal islam“. A tak sa Ajjáš vrátil k prorokovi Muhammadovi a vysvetlil mu, že Al Háresa zabil omylom, pretože si myslel, že chcel prorokovi ublížiť a nevedel o tom, že Al Háres sa stal muslimom. Nato bol zoslaný tento verš, ktorý rieši otázku neúmyselného zabitia.

93. Kto by zabil veriaceho úmyselne, toho odplatou bude peklo, v ktorom ostane naveky a Boh na neho zošle svoj hnev, prekľaje ho a pripraví preňho trápenie obrovské.

94. Vy, ktorí ste uverili, ak by ste cestovali kvôli ceste, ktorú Boh určil (ak by ste cestovali a tiahli do boja preto, aby ste si chránili svoje náboženstvo a dodržiavali to, čo vám Boh uložil), **tak si všetko ujasnite** (nezačnite ihneď bojovať, ale pokiaľ je to možné, dôsledne si zistite, ako sa veci majú a kto je s vami, kto proti vám a kto je neutrálny) **a nehovorte tomu, kto vás mierom zdraví: „Nie si veriaci** (preto si náš nepriateľ, a preto je našou povinnosťou proti tebe bojovať)“, **sledujúc tým prospech života najnižšieho** (pozemského). **Veď u Boha sú početné koristi.** (Keď tiahnete do boja, tak si najprv overte, aký je stav veci. Ak by ste stretli počas pochodu niekoho, kto vás zdraví a svojím pozdravom mier sleduje, tak vyčkajte. Nehovorte tomu, kto vás mierom zdraví, že nie je veriaci, aby ste mohli proti nemu bojovať a získať vojnovú korisť z takéhoto boja. Uvedomte si, že u Boha sú nespočetné koristi a nekonečné dobro, ktorým vás odmení za dobro, ktoré konáte a za to, že sa zlu vyhýbate. Keď budete úprimní, tak u Boha nájdete odmenu a dobro, ktoré by ste nikde inde nedosiahli.) **Podobne** (ako oni) **ste boli na tom aj vy predtým** (aj vy ste boli predtým podobne ako títo ľudia, proti ktorým tiahnete, neveriaci), **ale Boh vám preukázal svoju láskavosť** (usmernil vás na správnu cestu a naviedol k viere a k islamu), **preto si všetko ujasnite** (majte trpezlivosť a pochopenie). **Veď Boh o tom, čo konáte, dobre vie.** (4:94)

(4:94): Dôvodom zoslania tohto verša bolo, že za čias proroka Muhammada žil muž, ktorý sa volal Mirdás Bin Nehík a pochádzal z kmeňa alebo z oblasti, ktorá sa volala Fadak. Spomedzi ľudí Fadaku bol jediný, kto prijal islam. Jedného dňa na ľudí Fadaku zaútočil oddiel muslimov. Všetci ľudia utiekli okrem Mirdása. Keď však Mirdás videl oddiely muslimov, zahnal svoj dobytok na horu a vystúpil na ňu i on. Keď sa boj skončil, Mirdás zišiel dole a povedal: „Niet boha okrem Boha a Muhammad je jeho poslom, mier s vami.“ Tu ho však Usáma Bin Zejd zabil a odviezol jeho dobytok. Neskôr to prorokovi Muhammadovi povedal a proroka to veľmi zarmútilo a povedal: „Zabili ste ho za to, že ste chceli majetok, ktorý mal“ a predniesol tento verš Usámovi. Usáma prorokovi povedal: „Posol boží, popros pre mňa Boha o odpustenie.“ Prorok povedal: „A čím mám ospravedlniť (u Boha) to, že Mirdás povedal: Niet boha okrem Boha (ako mám odôvodniť to, že ste zabili nevinne niekoho, kto v Boha veril a proti vám nebojoval)?“ Usáma, pokračujúc v rozprávaní príhody, povedal: „Prorok poslednú vetu toľkokrát opakoval, až som si želal, aby som sa stal muslimom až v ten deň (želal si, keby nebol predtým nikam šiel a keby bol prijal islam len v tú chvíľu, aby sa

nedopustil toho, čoho sa dopustil). Potom pre mňa posol poprosil o odpustenie a povedal mi: „Oslobod' veriaceho otroka spod otroctva, aby si to odčinil.““

Podľa spôsobu, akým prorok požiadala Usámu, aby svoje previnenie odčinil, je zrejmé, že ľudia z Fadaku viedli proti muslimom boj a chovali voči nim zjavné nepriateľstvo.

95. Nie sú na rovnakej úrovni (v odmene) tí z radov veriacich, ktorí ostali sedieť doma s výnimkou tých, ktorí sú boja neschopní, s tými, ktorí sa usilovali o cestu, ktorú Boh určil, majetkom svojím i dušami svojimi (samými sebou). Boh uprednostnil (v odmene i vo svojej spokojnosti) o jeden stupeň (majú u Boha vyššie miesto o jeden stupeň) tých, ktorí sa snažili majetkami svojimi (samými sebou) a dušami svojimi, pred tými, ktorí ostali doma. A všetkým Boh sľúbil dobro (v každom prípade všetkým, ktorí v Boha veria, Boh sľúbil dobrú odmenu i keď by bola od veriaceho k veriacemu v určitých ohľadoch a stupňoch odlišná). Boh uprednostnil (v odmene i vo svojej spokojnosti) tých, ktorí sa snažili, pred tými, ktorí ostali sedieť doma (napriek tomu, že boli bojaschopní a neboli ospravedlnení od účasti na boji), obrovskou odmenou, (4:95)

(4:95): Boh v Koráne ľudom objasňuje, že nielenže raj a pekle existujú, ale obe sa delia ešte na mnoho stupňov. Raj sa stupňuje od dobrého k lepšiemu, ešte lepšiemu, atď., a pekle sa stupňuje od zlého k horšiemu, ešte k horšiemu, atď. To znamená, že aj odmena za dobré skutky ako aj trest za zlé skutky sa tiež stupňuje. Záleží zrejme na mnohých faktoroch, ako napríklad na druhu skutku a veľkú rolu tu zohráva aj úmysel, viera a iné.

96. Stupňami Ním (Bohom) udelenými (táto obrovská odmena, posunie takéhoto veriaceho o jeden, dva alebo viac stupňov smerom k tým najvyšším stupňom raja) a odpustením a milosťou (okrem spomenutej odmeny sa týmto veriacim od Boha dostane aj odpustenie a milosť). Boh je odpúšťajúci a milostivý.

97. Tým, ktorých anjeli berú zo života pozemského (odnímajú ich duše z tela v čase, keď smrť nastáva) a ktorí sami sebe ukrivdili, (títo anjeli) povedia (pýtajú sa ich): „Ako ste na tom boli (ako to vyzeralo s vašim pozemským životom, s vašou vierou a dodržiavaním náboženstva)?“ Povedia (tí, ktorí umierajú a ktorých anjeli zo života pozemského berú): „Boli sme slabí na zemi (boli sme slabí a nemohli sme nič robiť, aby sme si svoju vieru uchránili a svoje náboženstvo dodržiavali)“. Povedia (im anjeli): „A či nebola Božia zem (zem, ktorú Boh stvoril) rozsiahla, aby ste na nej emigrovali?“. (Anjeli sa ich spýtajú: A či nebola zem, ktorú Boh stvoril a na ktorej ste žili, dostatočne rozsiahla, aby ste emigrovali na iné miesto, kde by vám nemohli ublížiť a kde by ste mohli svoje náboženstvo dodržiavať? To, čo vravíte, sú len výhovorky.) Tých (ktorí tak konali a ktorí sa na podobné výhovorky vyhovárali) útočiskom bude pekle (v živote konečnom a večnom). Je to veru zlý koniec. (4:97)

(4:97): Tento verš bol zoslaný v súvislosti s niektorými ľuďmi v Mekke, ktorí tvrdili, že sú muslimovia, ale neemigrovali z Mekky do Mediny, keď ich Boh v Koráne a následne aj prorok Muhammad k tomu vyzval. Títo ľudia navonok prejavovali islam, ale vo vnútri boli plní pokrytectva. Keď nastala bitka Badr, šli spolu s tými z Mekky, ktorí odmietali uveriť, do boja proti muslimom a v boji zahynuli. Verš opisuje chvíle, v ktorých títo pokrytci umierali a aké boli prvé otázky, na ktoré boli po svojej smrti opýtaní.

98. S výnimkou tých slabých z radov mužov, žien a detí, ktorí sa na nič nezmôžu a ktorí nenachádzajú žiadnu cestu (nenachádzajú spôsob, ako by sa spod vlády tých, ktorí odmietli uveriť, vymanili, nemajú síl ani prostriedky, aby emigrovali a nemali ani miesto, kam by šli; Takých sa výstraha pred peklom a zlým koncom netýkala, pokiaľ pretrvávali dôvody, pre ktoré emigrovať nemohli),

99. Tým azda Boh prepáči (posúdi, v akej situácii boli a či skutočne emigrovať nemohli). A Boh je prepačujúci a odpúšťajúci.

100. Kto emigruje za vec, ktorú Boh určil, nájde na zemi veľa útočísk a nekončiacich sa priestorov (nájde voľný priestor, v ktorom môže žiť, pracovať, zarábať a voľne vyznávať svoje náboženstvo). **A kto vyjde zo svojho domu, emigrujúc k Bohu a k jeho poslovi** (Muhammadovi) **a potom ho zastihne smrť, toho odmena je u Boha** (kto by emigroval, aby splnil svoj záväzok voči Bohu a jeho poslovi Muhammadovi v dodržiavaní viery a náboženstva a predtým než by sa dostal ku konečnému cieľu svojej emigrácie, by zomrel, tomu Boh dá za jeho cestu celú odmenu, ako keby bol doputoval ku svojmu cieľu a naplnil cieľ svojej cesty). **Boh je veru odpúšťajúci a milostivý.** (4:100)

(4:100): Abdulrahmán Bin Avf, jeden z prorokových spoločníkov, ktorí emigrovali z Mekky do Mediny, vždy písal ľuďom v Mekke, ktorí neemigrovali, verše Koránu, ktoré boli zoslané a ktoré sa týkali aj ich. A tak im napísal aj verš 4:97, ktorý hovoril o tých, ktorým anjeli odnímajú duše a ako títo ukrivdili sami sebe tým, že neemigrovali. Keď si to muslimovia v Mekke prečítali, Habíb Bin Damra Al Lajsí, ktorý bol už starcom vo vysokom veku, povedal svojim synom: „Odneste ma, pretože ja nepatrím medzi slabých a dobre poznám aj cestu (z Mekky do Mediny)“. A tak ho jeho synovia odniesli na nosidlách a nasmerovali do Mediny. Po ceste však zomrel. To sa dostalo k prorokovým spoločníkom v Medine, ktorí na to povedali: „Keby bol došiel až do Mediny, jeho odmena by bola väčšia.“ Boh však o tomto mužovi zoslal tento verš, v ktorom ostatným oznamuje, že kto by emigroval, aby chránil svoje náboženstvo, toho Boh odmení podľa úmyslu a nie podľa toho, či sa nakoniec dostal na miesto a k cieľu, ku ktorému sa chcel dostať.

101. Ak by ste cestovali po zemi, nebude pre vás hriechom, ak by ste skrátili modlitbu (obedňajšia, poobedňajšia a večerná modlitba sa skracuje na polovicu), **pokiaľ by ste sa báli, že by vás mohli vystaviť skúške** (a snažiť sa vás od vášho náboženstva odvrátiť) **tí, ktorí odmietli veriť** (Ak by ste cestovali a nemali by ste pocit bezpečia a báli by ste sa, že ak by niekto zistil, že sa modlíte, mohol by začať na vás vyvíjať nátlak alebo vás trápiť, aby ste sa svojho náboženstva vzdali, tak potom môžete povinnú modlitbu skrátiť. V tomto smere islam dokonca povoľuje modliť sa inak ako obvykle, ak by bol niekto nejakým nebezpečenstvom ohrozený, pozri napríklad verš 2:239). **Veru tí, ktorí odmietli veriť, sú pre vás nepriateľmi zjavnými.** (4:101)

(4:101): Jedného dňa sa Jála Bin Umeja (je to meno jedného muslima) spýtal Omara Bin Al Chattába (neskôr druhého kalifa po smrti proroka Muhammada a jeden z najbližších spoločníkov proroka Muhammada): „Boh hovorí (v tomto verši) „pokiaľ by ste sa báli“ a ľudia sú už dnes v bezpečí, platí povolenie skracovať modlitbu aj naďalej?“ Omar odpovedal: „Čudoval som sa tomu tak ako ty, preto som sa na to spýtal proroka Muhammada a on mi povedal: „Je to dobrodenie, ktoré vám Boh dal, tak prijmite jeho dobrodenie.““ To znamená, že skracovanie modlitby počas cestovania je uľahčením pre ľudí, ktoré im Boh povolil, preto bude platiť vždy, keď človek cestuje.

Nasledujúci verš vysvetľuje spôsob výkonu skrátenej modlitby v prípade vojny alebo ak by muslimovia pociťovali nebezpečenstvo.

102. Ak by si bol medzi nimi (ak by si bol, Muhammad, s muslimami v momente, keď by sa chceli modliť skrátenú modlitbu) **a zvolal by si ich na modlenie, tak nech sa časť z nich** (z muslimov) **postaví s tebou k modleniu a nech si vezmú svoje zbrane.** (Nech sa muslimovia rozdelia na dve časti. Jedna bude strážiť a druhá sa bude modliť. Obe skupiny majú mať pritom svoje zbrane po ruke. Tá, ktorá stráži, aj tá, ktorá sa modlí. Je to opatrenie ustanovené na to, aby neboli muslimovia napadnutí počas modlenia.) **Potom, ako sa sklonia** (tí, ktorí sa s tebou modlia) **na zem do polohy sužúdu** (a z poklony vstanú), **nech ustúpia dozadu za vás** (aby vám strážili tyľ pred nepriateľom) **a nech príde ďalšia skupina, ktorá sa ešte nemodlila, nech sa pomodlí s tebou a nech si dá** (táto ďalšia skupina) **pozor a nech si vezme so sebou svoje zbrane.** (V tejto skrátenej modlitbe sa muslimovia rozdelia na dve

skupiny a postaví sa za tým, kto vedie spoločnú modlitbu. To v prípade, ak by boli nepriatelia na strane, na ktorej sa muslimovia modlia - smerom ku Kábe. Ak by bol nepriateľ v inom smere, potom sa jedna z týchto dvoch skupín postaví na modlenie za tým, kto modlitbu vedie a druhá skupina sa postaví v smere nepriateľa. Keď prvá skupina ukončí jednu časť modlitby, ktorá sa končí poklonou v polohe sužúdu, potom sa posunie dozadu, zaujme miesto druhej skupiny a druhá skupina, ktorá sa ešte nemodlila, sa posunie dopredu a za osobou, ktorá modlitbu vedie, sa pomodlí aj ona. Takýmto spôsobom sa obe skupiny vystriedajú v modlení aj v strážení. To platí, pokiaľ by situácia spoločné modlenie umožnila. Ak by to neumožňovala, potom sa každý muslim pomodlí sám akýmkoľvek spôsobom, ktorý mu daná situácia umožní) **Tí, ktorí odmietli veriť, by si želali, aby ste si prestali všímať svoje zbrane a veci svoje, a tak by mohli na vás zaútočiť naraz jediným útokom** (a nad vami zvíťaziť a poraziť vás počas vašej modlitby). **A nebude pre vás hriech, ak by vám dážď spôsoboval nejaké ublíženie alebo ak by ste boli chorí, aby ste položili svoje zbrane** (nemali by ste ich priamo pri sebe pri modlení), **ale buďte pritom na pozore.** (Ak by vám nosenie zbraní počas modlenia mohlo spôsobiť problémy alebo bolesti, tak ich môžete položiť niekam blízko, ale dávajte veľký pozor, aby ste ich mali po ruke pre prípad, že by vaše zaneprázdnenie modlením vaši nepriatelia využili a zaútočili na vás.) **Boh veru pripravil pre tých, ktorí odmietali veriť, trápenie ponížujúce.** (4:102)

(4:102): Verš určuje spôsob modlenia sa na bojisku alebo v prípade nebezpečenstva číhajúceho zo strany nepriateľov. V tejto skrátenej modlitbe sa muslimovia rozdelia na dve skupiny a postaví sa za tým, kto vedie spoločnú modlitbu. To v prípade, ak by boli nepriatelia na strane, na ktorej sa muslimovia modlia - smerom ku Kábe. Ak by bol nepriateľ v inom smere, potom sa jedna z týchto dvoch skupín postaví na modlenie za tým, kto modlitbu vedie a druhá skupina sa postaví v smere nepriateľa. Keď prvá skupina ukončí jednu časť modlitby, ktorá sa končí poklonou v polohe sužúdu, potom sa posunie dozadu, zaujme miesto druhej skupiny a druhá skupina, ktorá sa ešte nemodlila, sa posunie dopredu a za osobou, ktorá modlitbu vedie, sa pomodlí aj ona. Takýmto spôsobom sa obe skupiny vystriedajú v modlení aj v strážení. To platí, pokiaľ by situácia spoločné modlenie umožnila. Ak by to neumožňovala, potom sa každý muslim pomodlí sám akýmkoľvek spôsobom, ktorý mu daná situácia umožní.

Dôvodom zoslania tohto verša bolo, že prorok Muhammad (p.) spolu s muslimami odišiel z Mediny, aby sa stretol s tými, ktorí odmietali uveriť a ktorí proti muslimom bojovali a chovali proti nim nepriateľstvo. Ozbrojený stret sa mal odohrať v oblasti zvanej Asfán. Keď nastal čas popoludňajšej modlitby, prorok s muslimami sa začali modliť. Ich nepriatelia si vtedy povedali: „To bola naša príležitosť, keby sme boli na nich zaútočili, neboli by nás spozorovali, až kým by sme sa nedostali k nim.“ Jeden z radov tých, ktorí odmietli uveriť, povedal: „Oni majú ešte ďalšiu modlitbu, ktorá je pre nich dôležitejšia než ich rodiny a majetky (myslel tým popoludňajšiu modlitbu). Pripravte sa, aby ste na nich počas nej zaútočili.“ V tej istej chvíli však Boh zoslal svojmu poslovi Muhammadovi prostredníctvom anjela Gabriela tento verš, z ktorého sa prorok i muslimovia dozvedeli, čo ich nepriatelia plánovali. Podstata verša spočíva v tom, že učí muslimov, ako sa majú modliť počas boja alebo keď majú strach z niečoho. Muslimovia sa rozdelia na skupiny bez ohľadu na to, či ich je len zopár alebo početná skupina a modlia sa tak, že kým sa jedna modlí, druhá za ňou stojí, stráži a dáva pozor, aby ich nič neprekvapilo.

103. Keď skončíte modlitbu, spomínajte si na Boha v stoj, v sede i ležiac na bokoch. Keď by ste už pokoj pocítili (nič by vám nehrozilo a pocítili by ste bezpečie), **tak konajte už kompletnú modlitbu** (keď pominie strach a dôvod, pre ktorý ste modlitbu skracovali, začnite sa znova modliť kompletnú modlitbu, tak ako ste ju predtým, než vzniklo nebezpečenstvo, vykonávali). **Vedť modlitba je pre veriacich ako časovaná kniha** (modlitba

má presne určený čas, v rozmedzí ktorého sa má vykonať a možno ju omeškať, skrátiť alebo vynechať iba v odôvodnených prípadoch). (4:103)

(4:103): Modlitba sa vo verši porovnáva k časovanej knihe, ku knihe, kde je presne určené, kedy má nastať čas tej ktorej modlitby. Čas každej modlitby sa každým dňom posúva, je premenlivý zo dňa na deň. Avšak z roka na roka je tento čas v konkrétny deň rovnaký. Časovanú knihu možno prirovnať ku kalendáru, v ktorom sa dĺžka dňa a noci síce mení zo dňa na deň, avšak počet dní a ich poradie sa nemení.

104. Nestrácajte (muslimovia) odvahu na sledovanie týchto ľudí. (Ľuďmi sa tu myslia bojovníci z kmeňa Qurejš, ktorí odmietali uveriť v posolstvo posla a proroka Muhammada a ktorí muslimom ubližovali, úklady proti nim strojili a vysielali výpravy s cieľom muslimov úplne zničiť. Najhoršia z nich bola výprava opísaná v 33. kapitole vo veršoch 9 a v nasledujúcich veršoch) **Ak cítite bolesti, tak aj oni cítia bolesti podobne, ako vy bolesti cítite, vy (muslimovia) ale dúfate od Boha v to, v čo oni nedúfajú.** (Tak ako vy cítite bolesti z toho, čo vás v boji zastihlo, bolesti cítia aj vaši nepriatelia, všetci ste ľuďmi. Rozdiel medzi vami a nimi je však v tom, že vy dúfate, že za tieto bolesti, toto utrpenie, snahu a trpezlivosť získate Božiu spokojnosť a odmenu, ale oni nemajú v čo dúfať. Takže sa nevzdávajú a keď by ste aj boli nútení bojovať, majte na pamäti, že aj toto utrpenie má svoju cenu a hodnotu a nevyjde nazmar.) **A Boh všetko vie a múdrosťou oplýva.** (4:104)

(4:104): Ako uvádza Al Qurtubi (jeden z významných učencov z oblasti islamských vied zaoberajúcich sa výkladom Koránu), tento verš bol zoslaný po bitke Uhod. Vtedy muslimovia prehrali a tí z kmeňa Qurejš, ktorí odmietali uveriť a proti muslimom bojovali, sa vracali do Mekky. Po ceste si však začali vyčítať, prečo muslimov úplne nepobili keďže mali na to príležitosť. Preto sa rozhodli vrátiť sa. Keď sa to prorok Muhammad (p.) dozvedel, požiadal muslimov, ale iba tých, ktorí sa bitky Uhod zúčastnili, aby šli s ním na miesto nachádzajúce sa v blízkosti Mediny, kde by týchto nepriateľov vyčkali. Muslimovia, ktorí sa bitky zúčastnili, však boli unavení a doráňaní a zrejme sa im veľmi do boja nechcelo. Tu Boh zoslal tento verš, v ktorom im hovorí, aby nestrácali odvahu a aby šli s prorokom a sledovali vojsko nepriateľov. Okrem toho im Boh pripomenul, že nie sú sami len tí, ktorí utrpeli v boji zranenia a ktorí pociťujú bolesti, ale aj v radoch ich nepriateľov sú mnohí ranení a pociťujú tie isté bolesti, napriek tomu sa ale vracajú na bojisko. Ďalej im Boh pripomenul, že oba tábory, tí, ktorí odmietli uveriť a tí, ktorí uverili, pociťujú bolesti, ale veriaci dúfajú, že za to dostanú odmenu od Boha a tí, ktorí odmietli uveriť, v žiadnu odmenu od Boha dúfať ani nemôžu. Ako keby im Boh hovoril, že nech sa zmôžu a nech sa postavia proti vojsku nepriateľa a On im za to pomôže a odmení ich náležitou odmenou. V skutočnosti neskôr, keď muslimovia vyrazili a unavení sa utáborili, pripravujúc sa na boj, tí, ktorí odmietli uveriť, si to náhle rozmysleli, uspokojili sa s výhrou, ktorú dosiahli v prvom boji a vrátili sa do Mekky z obavy pred tým, že by už v druhom boji mohli byť porazení. Takže muslimovia, ktorí šli s prorokom, získali sľúbenú odmenu a nemuseli nakoniec ani bojovať.

105. My sme ti (Muhammad) zoslali dole Knihu (Korán) s pravdou, aby si rozhodoval medzi ľuďmi podľa toho, čo ti Boh ukázal. Za nečestných sa nikdy nespôr (nečestných nikdy nezastupuj a nezastávajú sa ich). (4:105)

(4:105): Jedného dňa v Medine muž menom Túma Bin Iberaq ukradol štít ďalšiemu mužovi, ktorý sa volal Qutáda Ibn Al Númán. Štít bol vo vreci, v ktorom bola múka. Vrece ale bolo prepichnuté, a tak sa múka sypala cez dieru vo vreci na zem po celú cestu až k domu Túmu. Túma však potom vrece so štítom vzal k jednému židovi, ktorý žil v Medine a ktorý sa volal Zejd Bin Al Sumeir. Majitelia štítu onedlho začali štít hľadať u Túmu, nič ale u neho nenašli a on im odprisahal na Boha, že ho nevzal a že o ňom nič nevie. Majitelia štítu ale Túmovi nedôverovali. Keď si však náhle všimli pás múky, ktorý sa z vreca vysypal, šli po tejto stope, ktorá ich doviedla znova k Túmovi. Nakoľko ale Túma už predtým prisahal, že štít nevzal a

ani o ňom nič nevie, majitelia štítu stopu sledovali ďalej, až kým nedošli k domu Zejda. Keď Zejda chytili, ten im povedal: „Štít mi dal Túma Bin Iberaq“. Túto skutočnosť Zejdovi dosvedčili i ďalší židia. Členovia kmeňa, z ktorého Túma pochádzal, si však povedali: „Podme za poslom Božím (za prorokom Muhammadom).“ Keď došli k prorokovi, porozprávali mu celú udalosť trochu inak, než ako sa skutočne odohrala a požiadali ho, aby sa ujal obhajoby ich človeka, teda Túmu a aby viedol spor na jeho obhajobu a povedali mu: „Ak by si nášho človeka neobhajoval, je stratený, bude odhalený a žid bude oslobodený.“ Prorok Muhammad sa pripravil na to, aby Túmu obhajoval, pretože sa domnieval, že pravda je na jeho strane a že Zejd by mal byť potrestaný za krádež. Vtedy mu však Boh zoslal tento verš, v ktorom ho upozorňuje, aby nebránil a nespornil sa za človeka, ktorý bol nečestný a ktorý štít skutočne ukradol. S týmto príbehom sú spojené verše 105 až 116 tejto kapitoly. Boh v nich okrem iného poukazuje na to, že človek by nemal rozhodovať a ani nikoho brániť, pokiaľ sa sám neuistí a nepresvedčí o pravde. A pokiaľ by zistil, že niekto klame, nemal by sa ho v žiadnom prípade zastat', ale o ňom podľa pravdy a spravodlivosti rozhodovať.

106. A pros Boha o odpustenie. Ved' Boh je odpúšťajúci a milostivý (odpustí ti a milosť Svoju na teba zošle).

107. A nesporn sa za tých, ktorí zrádzajú svoje duše (nezastávajú sa takých, ktorí sa zrady dopúšťajú sami voči sebe tým, že iným krivdia, a tak naberajú a hromadia sami na seba krivdy a hriechy, ktoré ich nakoniec možno až do pekla dostanú). **Ved' Boh nemá rád toho, kto by bol zradcom hriešnym.**

108. Snažia sa skryť pred ľuďmi a nesnažia sa skryť pred Bohom (spomenutý typ ľudí sa vždy snaží skrývať to, čo koná a plánuje, pred ľuďmi z obavy pred nimi, pričom ale nemyslí na Boha, ktorý vie o všetkom, o čom premýšľajú a čo konajú a ktorého by sa takíto ľudia mali v prvom rade obávať) **a pritom On (Boh) je s nimi** (dostáva sa Mu všetko, o čom premýšľajú, čo hovoria a konajú), **keď sa v tajnosti rozhodujú o tom, čo budú hovoriť a s čím On nesúhlasí** (keď potajomky plánujú, ako obvinia nevinného a ako si krivé svedectvá pripravujú). **Boh to, čo konajú, obklopuje** (svojou mocou a znalosťou).

109. Hľa, vy ste sa sporili za nich v živote najnižšom (bránili ste ich v živote pozemskom a sporili ste sa za nich a obhajovali, aj keď ste vedeli, že pravdu nemajú a že sa krivdy dopustili), **kto sa ale za nich bude sporiť pred Bohom v deň zmŕtvychvstania** (kto sa v ten deň odváži ich pred Bohom, ktorý o všetkom vie, obhajovať), **alebo kto bude ten, na koho sa budú môcť vtedy spoliehať** (že sa ujme ich obrany, podobne ako sa jej ujal v živote pozemskom)? (Nik sa na to v ten deň neodváži.)

110. Kto by vykonal niečo zlé alebo by ukrivdil svojej duši, ale potom by o odpustenie Boha poprosil, spozná, že Boh je odpúšťajúci a milostivý (odpustí mu to).

111. Kto spácha hriech (zapíše sa mu k jeho skutkom), **tak ho pácha proti svojej duši** (hriech sa zapíše tomu, kto ho spáchal a získal, a nie niekomu inému). **Boh všetko vie a múdrosťou oplýva.**

112. Kto by sa dopustil omylu alebo hriechu a potom by z neho obvinil nevinného, ten bude niest' ako bremeno klamstvo a hriech zjavný (ten, kto by nevinného obvinil z činu, ktorý sám spáchal, ponesie všetky následky svojho klamstva i hriech spojený s týmto činom).

113. Nebyť Božieho dobrodenia tebe daného (Muhammad) **a Jeho milosti** (dobrodením a milosťou sa tu myslí skutočnosť, že Boh v týchto veršoch proroka Muhammada upozornil na omyl, ktorého sa takmer dopustil, keď sa nechal ovplyvniť ľuďmi z Túmovho kmeňa, ktorí chceli, aby sa prorok vinného Túmu zastal), **bola by sa skupina z nich pokúsila zvieŕť ťa do bludu** (tým, že by prehovorili proroka postaviť sa na stranu Túmu proti Zejdovi) **a pritom by len svoje duše do bludu zvádzala. V ničom by ti neuškodili.** (Týmto činom by Túma a jeho ľudia zvedli do bludu len sami seba a prorokovi by neboli v ničom uškodili, pretože Boh ho

chráni a príkladom tejto ochrany je, že ho na celú vec upozornil.) **Boh ti zoslal (Muhammad) Knihu (Korán) a múdrosť a naučil ťa to, čo si predtým nevedel. Dobrodenie Božie tebe dané je veru obrovské.**

114. Niet dobra vo veľkej časti tajných hovorov, ktoré medzi sebou vedú (nič dobrého neschádza z rozhovorov, ktoré spomenutí ľudia medzi sebou vedú, pretože tým sledujú niekomu ublížiť), **okrem tých, v ktorých by prikázali milodar alebo chvályhodnú vec alebo nápravu vzťahov medzi ľuďmi.** (Tajné rozhovory prinesú prospech a dobro len tomu, kto prostredníctvom nich nabádal alebo prikazoval ľuďom pomáhať iným finančne alebo by nabádal ľudí na chvályhodné správanie a veci alebo by sa tak snažil udobriť a napraviť vzťahy ľudí, medzi ktorými vládnu spory a hádky.) **Kto by tak konal** (kto by potajomky nabádal k dobru), **sledujúc tým spokojnosť Božiu, tomu dáme odmenu obrovskú.**

115. A kto by sa postavil proti poslovi (Muhammadovi) **po tom, ako sa mu** (tomuto človeku) **ukázalo správne usmernenie** (potom, ako sa presvedčil, že posolstvo posla Muhammada od Boha skutočne pochádza) **a nasledoval by inú cestu než cestu veriacich** (bude sa správať inak, než ako to od neho jeho viera vyžaduje), **toho necháme nasledovať to, čo nasledoval** (nebudeme mu brániť v tom, aby nasledoval cestu, ktorú si sám zvolil, aj keď by bola nesprávna) **a dáme mu horieť v pekle.** (Keďže Boh takémuto človeku pomohol k správne mu usmerneniu a on ho aj napriek tomu nenasledoval a odklonil sa od neho, sám ponesie následky svojho správania a postihne ho sľúbené trápenie) **A je to veru zlý koniec.**

116. Boh neodpustí, aby bolo k Nemu čokoľvek pridružené a odpustí mimo (okrem) **toho, komu chce** (čo chce). **Kto by k Bohu pridružil, ten zblúdil v blude ďalekom** (dostal sa vo svojom blúdení veľmi ďaleko).

117. Oni (tí z Arabov, ktorí k Bohu pridružovali) **vzývajú mimo Neho** (mimo Boha) **len modly ženského pohlavia** (vzývali popri Bohu modly, ktoré sami vyrobili, ktorým dávali ženské mená a o ktorých tvrdili, že ich k Bohu približujú alebo že sa ich u Boha zastanú). **A oni vzývajú len satana vzbúreného** (tým, že tieto modly vzývajú, nevzývajú Boha, ale plnia to, čo im satan, ktorý príkaz svojho Pána neposlúchol, našepkával).

118. Boh ho (satana) **prekľal. A satan povedal: „Vezmem si z tých, ktorí sú Tebe odovzdaní, časť určenú“**, (Satan Bohu sľúbil, keď mu Boh povolil ostať na zemi až do dňa zmŕtvychvstania, že sa bude snažiť podmaniť si určenú časť ľudí, ktorí v Boha veria a Jemu sa odovzdali, a to tak, že im bude našepkávať, aby v Boha neverili alebo aby k Nemu niečo pridružovali. Tým sa chcel satan pomstiť Adamovi, o ktorom si myslel, že bol príčinou toho, že sa do pekla dostal. A tak by satan so sebou vzal do pekla určitú časť ľudí, ktorí ho v živote pozemskom nasledovali.)

119. „A uvediem ich (spomenutú časť ľudí) **do bludu a nechám ich dúfať** (nechám ich dúfať v márne a nepravdivé predstavy a sľuby) **a budem im prikazovať** (rôzne príkazy), **a tak budú odrezávať uši dobytku a budem im prikazovať** (rôzne príkazy), **a tak budú meniť to, čo Boh stvoril“.** **Kto si satana bude brat ako dôverníka mimo Boha** (bude poslúchať satanovo našepkávanie a bude nasledovať to, čo mu satan poručí a zanechá Boha i to, čo ľuďom prikázal a na Boha prestane myslieť), **ten prehral prehru zjavnú.** (4:119)

(4:119): Tento verš nám možno hovorí o tom, čo sa dnes deje a čo sa bude v budúcnosti zrejme diať. Čo má symbolizovať odrezávanie alebo odsekávanie uší dobytku, o tom sa môžeme zatiaľ len dohadovať, avšak čo symbolizuje meniť to, čo Boh stvoril, sa nám už javí v dnešnej dobe ako blízka realita. Ak si uvedomíme, ako Boh stvoril živé tvory na zemi, zistíme, že každý tvor má určitú genetickú štruktúru, ktorú mu Boh určil a ktorá určuje jeho vývoj od momentu počatia až do narodenia, resp. celé štádium jeho vzniku. Ak sa genetická štruktúra zmení pod vplyvom zásahu čohokoľvek, teda pod vplyvom nielen vnútorných, ale aj vonkajších faktorov, celý vývoj sa začína meniť a vyvinie sa niečo, čo sa pôvodnému živému tvorovi možno už nebude ani podobáť. Čo všetko takéto genetické pokusy v budúcnosti prinesú,

nevieme, ale jedno je isté, že otvárajú pred človekom veľmi nebezpečnú oblasť, o ktorej len málo vieme.

120. Sľubuje im (satan týmto ľuďom sľubuje) **a necháva ich dúfať** (že získajú to, čo im sľubuje). **Satan im veru nesľubuje nič iné než klam** (satan spomenutých ľudí navádza k tomu, aby menili to, čo Boh stvoril, sľuboval im všemožné a nechával ich dúfať v to, čo všetko tým získajú, ale to, čo satan človeku sľubuje, sú len plané klamstvá),

121. Ich (ľudí spomenutých v predchádzajúcich veršoch) **útočiskom bude peklo, pred ktorým nenájdu, kam utiecť** (ostanú v ňom a nebude kam z neho utiecť, pokiaľ ich Boh z neho neoslobodí).

122. Tí, ktorí uverili a dobré skutky konali, tým dáme vojsť do záhrad, pod ktorými tečú rieky, budú v nich naveky vekov. Je to sľub od Boha pravdivý. A čie slová môžu byť pravdovravnnejšie než Božie. (Čie slová už môžu byť pravdivejšie než slová Toho, kto všetko stvoril a kto má moc nad všetkým?)

123. Nebude podľa vašich želaní (muslimovia) **a ani podľa želaní Ľudí Knihy.** (Nie podľa želaní ľudí sa niekto stane veriacim alebo neveriacim a ani podľa želaní muslimov či nemuslimov sa niekomu dostane Božia odmena, trest, raj alebo peklo) **Kto vykoná zlo, bude mu odplatené** (a bude niest' následky takéhoto konania) **a nenájde sám pre seba mimo Boha** (žiadneho) **dôverníka a ani pomocníka a podporovateľa.** (4:123)

(4:123): Jedného dňa za čias posla a proroka Muhammada sa muslimovia a Ľudia Knihy, teda židia a kresťania, začali sporiť. Ľudia Knihy povedali: „My sme na správnejšej ceste než vy, náš prorok prišiel pred vašim a naša Kniha bola zoslaná pred vašou a my sme oprávnenejší Bohom než vy.“ Muslimovia im na to povedali: „My sme na správnejšej ceste než vy a oprávnenejší Bohom, pretože náš prorok bol poslaný ako posledný spomedzi všetkých prorokov a naša Kniha ruší všetky Knihy, ktoré boli pred ňou zoslané.“ A tak Boh zoslal tento verš i ďalšie tri verše, ktoré po ňom nasledujú.

124. Kto by konal nejaké dobré skutky, či už by šlo o jednotlivca mužského pohlavia, alebo o jednotlivca ženského pohlavia (bez ohľadu na pohlavie a vek) **a bol by pritom veriaci, tí** (muži a ženy) **vojdú do raja a nebude im ukrivdené ani o veľkosti ryhy na datľovej kôstke.**

125. Čie náboženstvo môže byť lepšie než toho, kto obrátil svoju tvár k Bohu a pritom dobro konal a nasledoval cestu Abraháma, ktorý bol Bohu verný (priklonený ku skutočnej viere)? **A Boh učinil Abraháma blízkym Sebe** (Boh si obľúbil proroka Abraháma).

126. Bohu náleží, čo je v nebesiach a čo je na zemi. A Boh všetko obklopuje (svojou mocou a znalosťou).

127. Žiadajú ťa (Muhammad) **o vysvetlenie ohľadom žien** (muslimovia sa ťa pýtajú, Muhammad, na ustanovenia týkajúce sa žien). **Povedz** (im, Muhammad): **„Boh vám vysvetlí** (v týchto veršoch), **na čo sa ohľadom nich pýtate,** (a okrem toho) **i to, čo je vám povedané** (v iných veršoch) **v Knihe** (v Koráne) **o sirotách ženského pohlavia, ktorým nedávate to, čo bolo pre ne určené** (ich povinný podiel z dedičstva) **a s ktorými sa chcete oženiť** (adresátmi sú poručníci, ktorí by sa mali o tieto siroty starať) **a** (vysvetlí vám i ustanovenia) **o tých deťoch, ktoré považujete za slabé** (ako sa máte správať k tým deťom, ktoré sú ešte slabé a ktoré ešte nedospeli) **a** (ustanovenia určujúce) **to, aby ste sa zachovávali voči sirotám spravodlivo“.** **A akékoľvek dobro by ste urobili, Boh o tom všetko vie.** (4:127)

(4:127): Podstata verša spočíva v tom, že Boh prikazuje muslimom, aby dávali ženám - sirotám dedičský podiel, ktorý im podľa Koránu prináleží. A nech im poručníci nezakazujú vydávať sa alebo nech sa sami s nimi neženia len preto, aby ich o toto dedičstvo obrali. Takisto majú byť zachované i dedičské podiely detí, ktoré ešte nedospeli, aby svoje dedičstvo

neskôr prevzali a starali sa oň sami. Predtým než boli zoslané ustanovenia Koránu ohľadom dedičstva, ženy a deti nič nededili a nemali žiaden podiel z dedičstva, dedili len dospelí muži. Až v Koráne sa ustanovil povinný podiel z dedičstva ženám a deťom. Na záver verša Boh tieto zásady potvrdzuje tým, že prikazuje muslimom, aby sa spravodlivo správali voči sirotám, nakoľko tie nemajú nikoho, kto by ich záujmy hájil. A ktokoľvek by sa o siroty staral a pomáhal by im, Boh o tom vie.

128. Ak by sa nejaká žena obávala spurnosti alebo nevšímavosti (zo strany) svojho manžela, tak nie je pre nich (pre oboch manželov) hriechom, ak by sa navzájom zmierili (aj keď by si celý problém medzi sebou vyriešili vzájomnými ústupkami). Zmierenie je lepšie (než rozchod). V duši je veľká lakomosť prítomná (lakomosť je jednou z existujúcich vlastností človeka). Ak budete dobro konať a budete bohabojnými, tak Boh o tom, čo konáte, dobre vie. (4:128)

(4:128): Verš bol zoslaný v spojitosti s určitou situáciou, ktorá v manželstve môže nastať. Verš číslo 34 tejto kapitoly upravil spôsob riešenia sporov medzi manželmi, pokiaľ by bola manželka tá, kto spor zapríčinil. Verš číslo 128 zasa upravuje situáciu, pri ktorej by bol pôvodcom sporu manžel. Ak by sa nejaká žena obávala, že ju manžel už nemá rád pre akúkoľvek príčinu, čo by mohlo viesť až k tomu, že si ju prestane všimnúť alebo že sa dokonca s ňou rozvedie (rozvod sa pritom v islame, tak ako povedal prorok Muhammad (p.), považuje za najhoršiu z nezakázaných vecí), tak nezhrší, ak si svoj vzťah s manželom upraví a zmieri sa s ním i za cenu ústupku v niektorých svojich právach, ktoré voči nemu mala. Ako príklad možno uviesť manželku, ktorá by dlhodobo bola taká chorá, že by už nedokázala plniť žiadnu zo svojich povinností a manžel by to nedokázal po určitej dobe zniesť alebo vydržať. Takáto manželka by sa oprávnené mohla obávať, že by sa manžel s ňou mohol rozviesť a oženiť sa s inou ženou. V tomto prípade by sa mohla s manželom napríklad dohodnúť, že pokiaľ by sa s ňou nerozvedol a ostala by jeho manželkou aj naďalej, tak sa voči nemu vzdáva väčšiny svojich práv s tým, že sa o jej živobytie postará a z času načas sa jej bude venovať.

Nakoľko islam povoľuje mužovi mať uzavreté aj dve manželstvá súčasne, manžel s prvou manželkou zotrvá v manželstve, ale zároveň sa ožení s druhou manželkou, s ktorou by žil normálny manželský život. V takomto prípade sa predišlo možným sporom alebo rozvodu manžela s prvou manželkou v tom zmysle, že táto manželka neostala sama opustená a prípadne finančne odkázaná len na určitú podporu, ale mala stále manžela, ktorý sa o ňu, aj keď len čiastočne, staral. Zároveň by sa tým vyriešilo aj trápenie manžela, keďže svoju prvú manželku v tiesni neopustil a na strane druhej žije normálny a plnohodnotný život s druhou manželkou. V skutočnosti, pokiaľ by manžel dokázal vytvoriť určitý pozitívny vzťah medzi oboma manželkami, nemusí medzi nimi vždy vládnuť len napätie a rivalita.

Verš teda preferuje uzmierenie medzi manželmi, ale len v tom prípade, ak by spoločne dospeli k riešeniu, ktoré by bolo prijateľné pre oboch. Verš sa končí tým, že veriacich upozorňuje, že Boh dobre vie o všetkom, čo konajú a o čom premýšľajú a ak budú dobro konať, tak im to dobrom odplatí.

129. Nikdy nebudete vládnuť (nikdy sa vám nepodarí) byť spravodliví medzi vašimi ženami, aj keby ste boli opatrní. (Každý, kto by mal viac než jednu manželku, musí vopred vedieť, že ku všetkým súčasne nikdy spravodlivý nebude, aj keby sa o to akokoľvek snažil. Vždy bude niektorá z nich uprednostnená v niečom na úkor ostatných.) Neodkláňajte sa teda úplným odklonením od niektorej z nich (k ostatným), aby ste ju nenechali visieť (sklamaniu, zanedbávaniu a utrápeniu, nevediac, čo má so sebou robiť a kam vlastne patrí). (Treba vždy dbať na to, aby bol manžel ku všetkým, ako sa to len dá, spravodlivý a aby nedával prednosť jednej manželke pred druhou, iba že by sa na tom vopred manžel s dotknutou manželkou dohodli.) A ak sa budete snažiť o nápravu (krívd, ktorých ste sa dopúšťali alebo ktorými ste sa previnili voči niektorej z nich) a budete bohabojní (a

spravodliví medzi nimi), **tak Boh je odpúšťajúci a milostivý** (odpustí vám a zmiluje sa nad vami). (4:129)

(4:129): Neodkláňajte sa teda úplným odklonením od niektorej z nich k ostatným, aby ste ju nenechali visieť sklamanú, zanedbávanú a utrápenú, nevediac, čo má so sebou robiť a kam vlastne patri. Treba vždy dbať na to, aby bol manžel ku všetkým, ako sa to len dá, spravodlivý a aby nedával prednosť jednej manželke pred druhou, ibaže by sa na tom vopred manžel s dotknutou manželkou dohodli.

130. A ak by sa obaja rozišli, Boh každému z nich pomôže a dá zo svojej hojnosti. (Ak by sa manželia rozhodli pre rozvod v dôsledku sporu, ktorý medzi sebou nedokázali vyriešiť (verš 128) alebo preto, že manžel mal viac než jednu manželku a uprednostňoval niektorú z nich nad rámec únosnosti pre rozvádzajúcu sa manželku a takýto rozvod by nesprevádzala žiadna krivda zo strany niektorého z rozvádzajúcich sa manželov voči druhému, tak Boh im pomôže a dá im zo svojej hojnosti toľko, aby sa mohol každý z nich zaobiť bez toho druhého.) **Boh všetko obsiahol** (svojou znalosťou i štedrosťou) **a múdrosťou oplýva.**

131. Bohu náleží, čo je v nebesiach a čo je na zemi. Odkázali sme tým, ktorým bola daná Kniha pred vami (židom a kresťanom) **i vám** (muslimovia): „**Bojte sa Boha** (a buďte bohobojní)“. **A ak budete odmietať vieru, tak** (vedzte, že) **Bohu (i tak) náleží, čo je v nebesiach a čo je na zemi** (bez ohľadu na to, či uveríte, alebo nie, nič nezmeníte na skutočnosti, že Bohu všetko náleží). **Boh nepotrebuje nikoho** (nepotrebuje pomoc od nikoho a vo všetkom je sebestačný) **a Jemu vd'aka patrí** (za všetko existujúce).

132. Bohu náleží, čo je v nebesiach a čo je na zemi. Boh sám postačí, aby sa na Neho (vo všetkom) **spol'ahlo.**

133. Keby On (Boh) **chcel, poslal by vás preč** (zo života pozemského), **ľudia, a priviedol by iných** (priviedol by na zem alebo stvoril by iných ľudí miesto vás). **Boh má na to moc** (takéto niečo nepredstavuje pre Boha žiadnu prekážku alebo záťaž).

134. Kto by (z ľudí) **chcel odmenu života najnižšieho** (pozemského za svoju vieru a dobro, ktoré v tomto živote koná), **nech vie, že u Boha je odmena života najnižšieho** (pozemského) **aj posledného** (a večného a Boh môže takémuto človeku dať obe odmeny). (Preto je pre človeka lepšie snažiť sa o obe odmeny než len o tú krátku a dočasnú z nich v tomto živote.) **A Boh všetko počuje a všetko vidí.**

135. Vy, ktorí ste uverili, buďte ľuďmi uskutočňujúcimi spravodlivosť (riadiacimi sa ňou a neochvejnými pri jej dodržiavaní a nastolovaní), **svedčiacimi pre Božiu spokojnosť, aj keď** (by ste svedčili) **sami proti sebe, alebo proti rodičom, alebo proti blízkym.** (Keď svedčíte, svedčte spravodlivo a pravdivo, aj keby sa toto svedectvo týkalo vás, vašich rodičov, príbuzných alebo kohokoľvek blízkeho vášmu srdcu.) **Nech by šlo** (o osobu, v prospech ktorej by ste mali svedčiť) **o bohatého** (dôvod, prečo by ste sa ho obávali) **alebo chudobného** (dôvod, pre ktorý by vám ho bolo ľúto), **Boh je oprávnenejší o oboch rozhodnúť** (čo si zaslúžia, vy sa preto držte zásad spravodlivosti). (Nech by šlo o akéhokoľvek človeka vplyvného alebo chudáka, tak sa má dodržať spravodlivosť, ktorú Boh prikázal, aby sa dodržiavala v každom prípade. Veta „Boh je oprávnenejší o oboch rozhodnúť“ znamená, že Boh lepšie vie, čo je pre takéhoto bohatého alebo chudobného človeka dobré a Sám ustanovil, že dodržiavanie spravodlivosti je zárukou spokojnosti všetkých strán, ale predovšetkým Božej spokojnosti.) **Preto nenasledujte** (žiadne) **túžby a neuprednostňujte ich pred tým, že by ste boli spravodliví. A ak prekrúťte svedectvá alebo ich odmietnete, tak Boh o tom, čo konáte, dobre vie** (ak by sudca alebo svedok prekrútil svedectvá alebo ak by svedok odmietol svedčiť alebo sudca jeho svedectvo odmietol v rozpore so zásadou spravodlivosti, tak nech vie, že Boh dobre vie o všetkom, čo sa deje). (4:135)

(4:135): Dôvodom zoslania tohto verša bolo, že jedného dňa dvaja muži, jeden bohatý a druhý chudobný, sa nezhodli a svoj spor predložili prorokovi Muhammadovi (p.). Prorok sa priklonil k rozhodnutiu v prospech chudobného, pretože sa nazdával, že chudobný by nemohol bohatému ukrivdiť. Boh však svojmu prorokovi zoslal tento verš, v ktorom veriacim prikazuje, aby sa báli len Jeho a aby svedčili spravodlivo, aj keď by šlo o nich samých, o ich rodičov alebo príbuzných. Zároveň ale prikazuje tým, ktorí rozhodujú, aby rozhodovali spravodlivo bez ohľadu na svoje pocity k niektorému zo sporových strán. Korán v tomto verši v podstate deklaruje zásadu spravodlivosti tak na strane svedkov, ako aj na strane sudcov pri rozhodovaní sporov.

136. Vy, ktorí ste uverili, verte v Boha a Jeho posla (Muhammada) a v Knihu (Korán), ktorú zoslal dole (Boh) svojmu poslovi (Muhammadovi) a v Knihu, ktorú zoslal dole predtým (verte aj v to, že nebeské knihy, ktoré boli predtým zoslané, boli zoslané Bohom). (Dnes z nich už máme len Tóru a Evanjelium, vo význame a výklade ktorých však ľudia v dobe ešte pred zoslaním Koránu podstatné veci pozmenili.) Kto by odmietol veriť v Boha, v Jeho anjelov, v Jeho knihy (vo všetky nebeské knihy), v Jeho poslov (všetkých poslov, ktorí boli Bohom vybraní, aby Jeho posolstvo ľuďom oznámili, a to od prvého posla po Adamovi až po posledného posla Muhammada) a v Deň posledný (ktorý ukončí život na zemi a ktorý spúšťa proces zmŕtvychvstania), ten zblúdlil v blude ďalekom. (4:136)

(4:136): Tento verš bol zoslaný v súvislosti s tým, že jedného dňa po emigrácii muslimov z Mekky do Mediny prišli k prorokovi Muhammadovi tí židia, ktorí konvertovali na islam a prorokovi Muhammadovi povedali: „Posol Boží, my veríme v teba a v tvoju Knihu (Korán) a v Mojžiša a v Tóru a v Uzejra a odmietame veriť v akékoľvek iné knihy alebo poslov.“ Nato Boh zoslal tento verš, v ktorom objasňuje, že obsah viery je v tom, aby človek veril v Boha v podobe, v akej Boh sám Seba v Koráne opisuje, aby veril v existenciu anjelov a v to, že Boh zoslal Korán ako aj ďalšie knihy a posolstvá pred ním, ďalej, aby veril v to, že pred poslom a prorokom Muhammadom boli mnohí ďalší poslovia, ktorých poznáme, ale aj takí, o ktorých nič nevieme. Medzi tých, ktorých poznáme napríklad patrí Noe, Abrahám, Mojžiš, Ježiš a posol Muhammad, ktorý bol už pečaťou všetkých posolstiev. Okrem toho obsah viery spočíva aj v tom, aby človek veril, že nastane koniec ľudstva a príde obdobie, v ktorom budú pôvodné ľudské telá znovu zložené, bude s každým telom spojená duša, ktorá v ňom v živote pozemskom bola a každému človeku bude prednesené to, čo v živote pozemskom konal, aby sa za svoje činy zodpovedal.

137. Tí, ktorí uverili a potom veriť odmietli (potom ako uverili, prestali veriť) a potom znova uverili a potom znova veriť odmietli (potom ako uverili a prestali veriť, zasa začali veriť a vzápätí zasa veriť prestali) a potom svoje odmietnutie viery ešte vystupňovali (nielen že po druhé veriť prestali a vieru odmietli, ale toto svoje odmietnutie aj vystupňovali a prejavovali rôznymi formami), tým by Boh už viac neodpustil a ani by ich na cestu správnu neusmernil (ide o ľudí, ktorým viera raz vyhovuje, inokedy zasa nie).

138. Oznam (Muhammad) radostnú zvesť pokrytcom (nech si z teba robia posmech a nech sa len radujú tomu, čo ich čaká, nech ale vedia), že je pre nich pripravené trápenie bolestivé (nasledujúce verše uvádzajú niektoré vlastnosti týchto pokrytcov),

139. Tým (pokrytcom), ktorí si berú dôverníkov z radov tých, ktorí odmietli veriť, a nie z radov veriacich (stýkajú sa s tými, ktorí odmietli uveriť, zdôverujú sa im so všetkým, žiadajú od nich pomoc a nestýkajú sa vôbec s veriacimi). A či hľadajú u nich (u tých, ktorí odmietli veriť) moc a víťazstvo? Všetka moc a víťazstvo ale Bohu náleží. (Nech si uvedomia túto skutočnosť a nech si aj medzi veriacimi nájdu dôverníkov a dobrých priateľov, ktorí im budú pomáhať zotrvať na viere a svoje náboženstvo dodržiavať. Podporu a moc nenájdu len u tých silnejších, ale nájdu ju u veriacich a úprimných ľudí, ktorí nasledujú to, čo Boh uložil a ktorých Boh pre ich vieru podporuje.)

140. On (Boh, verš pokračuje vo vyobrazovaní pokrytcov) **vám pritom zoslal v Knihe** (v Koráne, poučenie o tom), **že ak by ste počuli znamenia Božie** (verše Koránu), **ako sú odmietané** (tými, ktorí odmietajú veriť) **a ako sa z nich posmech robí** (ako sú terčom ich posmechov a nenávisti), **tak neseďte s tými, ktorí tak robia, až kým nezačnú hovoriť o niečom inom** (neseďte s tými, ktorí veriť odmietajú, až pokým neprestanú a nezačnú hovoriť o niečom inom). **Boli by ste potom** (ak by ste počuli, čo o Božích znameniach a o veršoch hovoria a aj tak ste ostali sedieť s nimi) **ako oni** (v ničom by ste sa od nich nelíšili a vaša viera by nebola úprimná). **Boh zozbiera pokrytcov a tých, ktorí odmietali veriť, v pekle všetkých spolu** (všetci títo sa v pekle nakoniec stretnú).

141. Tí, ktorí vyčkávajú, čo vás postihne (to sú tí pokrytci). **Ak by ste dosiahli víťazstvo Bohom dané** (ak by vám Boh pomohol a zvíťazili by ste nad svojimi nepriateľmi), **tak povedia: „A či sme neboli s vami?**“ (podporovali sme vás a pomáhali, za čo si zaslúžime podiel na koristi)“ **A ak by podiel na víťazstve mali tí, ktorí odmietli veriť** (v tomto verši sa výhra muslimov v boji opísala ako víťazstvo, pretože okrem pôžitkov, ktoré týmto víťazstvom v živote pozemskom získali, dosiahli aj spokojnosť Božiu, takže ich víťazstvo bolo úplné. Kým na strane druhej víťazstvo tých, ktorí odmietli uveriť, sa považuje len za podiel - časť z víťazstva, pretože síce nad veriacimi vyhrali a získali pôžitky z tohto víťazstva na tomto svete, ich víťazstvo ale nebolo ani zďaleka úplné, pretože stratili Božiu priazeň a akúkoľvek odmenu v dni súdenia, ba dokonca si týmto víťazstvom nad veriacimi pohoršili), **povedia** (im títo pokrytci): **„A či sme nezískali nad vami vládu** (už mnohokrát, keď ste boli v bitkách porazení) **a ochránili sme vás pred veriacimi?**“ (čím sme vám preukázali službu a dokázali našu priazeň voči vám)“ **Boh medzi vami** (medzi veriacimi a medzi tými, ktorí odmietli veriť a medzi pokrytcami) **rozhodne v deň zmŕtvychvstania** (kto bol na pravde a kto nie a kto sa správal správne a kto nie). **Boh nedá** (v tento deň) **tým, ktorí odmietli veriť, proti veriacim žiadne oprávnenie**. (Tí, ktorí odmietli veriť, nemajú oprávnenie ani dôvod, ktorým by mohli ospravedlniť svoje vyčíňanie proti veriacim, a ani pokrytcom sa nepodari ospravedlniť svoju chamtivosť a podporovanie tých, ktorí proti veriacim bojovali.)

142. Pokrytci sa snažia preľstíť Boha (tým, že navonok prejavujú vieru a bohabojnosť, ale vo vnútri skrývajú nevieru), **On ale ich lešť proti ním obracia** (myslia si, že Boha dokážu oklamať, Boh ich ale za to trestá bez toho, aby o tom vedeli a ich snahu oklamať Ho im vrátil tým, že prikázal muslimom ušetriť ich životy, čím títo pokrytci jednak naberajú na seba neustále nové a nové hriechy a okrem toho si ani neužijú život pozemský, pretože sú v neustálom strachu pred odhalením, ponížením a odplatou). **A keď vstávajú** (títo pokrytci) **k modleniu, vstávajú lenivo, pretvarujú sa pred ľuďmi a nespomínajú si na Boha a ak, tak len málo** (len málokedy spomínajú na Boha a to vo chvíľach, kedy sa im to hodí),

143. Kolísajúc medzi tým všetkým (medzi vierou a nevierou, raz sú na tej strane, inokedy zasa na onej, sústavne váhajú, na čiu stranu sa pridať). **Ani k tým** (veriacim) **nepatria a ani k tým** (odmietajúcim vieru) **nepatria. A koho Boh do bludu uvedie, tomu už nenájdeš cestu späť** (kto trvá na odmietaní viery, toho Boh uvedie do bludu, z ktorého ho už nedokáže zachrániť nik okrem Boha samotného).

144. Vy, ktorí ste uverili, neberte si za dôverníkov tých, ktorí odmietli veriť, vynechávajúc veriacich (nečiňte si z tých, ktorí vieru odmietli, dôverných priateľov, pričom by ste sa veriacich stránili). **Chcete snáď dať Bohu proti vám dôvod zjavný** (chcete sami od seba Bohu a vášmu okoliu jasne dokázať svoje pokrytectvo)?

145. Pokrytci budú v spodnej úrovni ohňa. Pre nich už nenájdeš nikoho, kto by im pomohol a podporil ich (nenájdeš toho, kto by im pomohol alebo sa ich zastal pred Bohom),

146. Okrem tých (tí nebudú v spodnej úrovni ohňa), **ktorí pokánie učinili a napravili správanie svoje a chránili sami seba držaním sa Boha** (snažili sa žiť v súlade s tým, čo im určil, stále na Neho mysleli a vo všetkom, čo konali, na Neho pamätali) **a boli Bohu verní**

v náboženstve svojom (verne svoje náboženstvo dodržiavali kvôli Bohu, nie kvôli ľuďom alebo z pokrytectva). **Tí** (ktorí tak konali) **patria k veriacim** (budú považovaní za veriacich a budú medzi nich zaradení). **A Boh dá veriacim odmenu obrovskú.**

147. K čomu by Bohu bolo podrobiť vás trápeniu, keď by ste d'akovali a veriacimi boli? (Boh vás trápeniu vystaviť nechce. Vaše trápenie Mu v ničom nepomôže ani neuškodí. On vám ale určil určité pravidlá, ktorých sa máte vo svojom živote držať a na následky ich nerešpektovania vás vopred upozornil. Preto ak Mu budete vďační a budete veriť v to, čo vám určil, nie je dôvod na to, aby vás trestal.) **Boh sa vždy odvd'ací** (odvd'ací sa tomu, kto v Neho veril a riadil sa tým, čo zoslal) **a všetko vie** (vie o každom úplne všetko).

148. Boh nemá rád, ak sa nahlas (a verejne) hovoria zlé slová (voči komukoľvek, či už by šlo napríklad o ohováranie alebo neoprávnené obviňovanie niekoho a iné), **výnimka je len u toho, komu bolo v niečom ukrivdené** (výnimka z uvedenej zásady sa pripúšťa len u toho, voči komu bola krivda spáchaná, vtedy sa dotýčny nedopúšťa hriechu, ak by hovoril o tom, v čom mu bolo ublížené). **Boh všetko počuje a všetko vie** (vie o všetkom, čo konáte a hovoríte).

149. Ak prejavíte dobro, ktoré ste vykonali, alebo ho skryjete (ak vykonáte dobro alebo niekomu pomôžete či už verejne alebo tajne), **alebo prepáčite zlo vám spôsobené** (ak prepáčite niekomu to, čoho sa voči vám dopustil a nebudete to verejne spomínať, tak to bude lepšie než ohováranie a obviňovanie, i keď by ste mali pravdu), **tak** (vedzte, že) **Boh je prepačujúci a je mocný** (potom vám možno i Boh prepáči zlo, ktoré ste vykonali).

150. Tí, ktorí odmietajú veriť v Boha a jeho poslov (ktorých poveril oznámiť Svoje posolstvá ľuďom a ktorých pečaťou bol posol Muhammad) **a chceli by oddeliť Boha od jeho poslov** (chcú v Boha veriť, ale v Jeho poslov alebo niektorých z nich, ktorých posolstvom poveril, už nie) **a hovoria: „Budeme veriť v niektorých (poslov) a v niektorých odmietame veriť** (posol, ktorý sa im zapáči, o tom povedia, že bol Bohom poslaný a uveria v jeho posolstvo a posol, ktorý by sa im pre niečo nepáčil, o tom povedia, že to nie je posol a že jeho posolstvo od Boha nepochádza; veriť chcú v to, čo sa im hodí a v ostatné nie)“ **a chceli by ísť cestou medzi tým,** (Chcú si sami určiť, v čo budú veriť a v čo nie a určiť si tým vlastnú cestu. Takáto cesta sa však nachádza na určitom rozhraní, pretože v otázke viery a neviery neexistuje žiadna stredná cesta. Buď človek v Boha a v to, čo zoslal, verí vcelku, alebo neverí. To nám aj objasňuje nasledujúci verš.)

151. To sú tí, ktorí skutočne veriť odmietajú (ľudia spomenutí v predchádzajúcom verši, ktorí si sami vytvárajú vlastné náboženstvo a vlastné pravidlá, preberajúc z náboženstiev len to, čo im vyhovuje). **A pripravili sme pre tých, ktorí odmietajú veriť, trápenie ponížujúce.**

152. A tí, ktorí uverili v Boha a v jeho poslov a nerobili rozdiel medzi nimi (nerobili žiadne rozdiely medzi týmito poslami a všetkých uznávali ako Božích poslov), **tým** (týmto veriacim) **On dá ich odmeny** (ktoré im náležia). **A Boh je odpúšťajúci a milostivý.**

153. Ľudia Knihy od teba žiadajú (Muhammad), **aby si na nich zoslal dole Knihu z neba** (aby si im tak dokázal pravdivosť svojho posolstva). **Od Mojžiša** (už predtým však) **žiadali niečo ešte väčšie** (táto ich žiadosť nie je ničím novým, pretože od Mojžiša žiadali ešte väčší dôkaz o pravdivosti jeho posolstva než je ten, ktorý od teba žiadajú), **keď povedali: „Ukáž nám Boha jasne a zreteľne.“** **Vtedy ich zachvátil** (a usmrtil) **šok** (silný svetelný elektrický alebo iný) **za krivdu, ktorej sa dopúšťali.** **Neskôr** (im znova dal život - pozri verše 2:54-56, ale oni) **si teľa učinili ako objekt uctievania** (urobili si z tohto teľaťa boha, ktorého uctievali), **a to i po tom, ako sa im dostali jasné dôkazy** (dostali od Boha znamenia Jeho existencie, avšak i napriek tomu sa oddali uctievaniu teľaťa, ktorého si sami vyrobili), **a i tak sme to prepáčili** (i napriek tomu všetkému sme im tento čin prepáčili). **A dali sme Mojžišovi dôkaz jasný** (o jeho posolstve). (4:153)

(4:153): Tento verš bol zoslaný vtedy, keď židia v Medine povedali prorokovi Muhammadovi (p.): „Ak si prorok, tak nám prines kompletnú Knihu z neba podobne, ako bola daná predtým Mojžišovi“.

154. A zdvihli sme nad nimi horu pre záväzok, ktorým sa zaviazali (ktorým sa nám zaviazali, že budú uctievať len Boha a nebudú k nemu nič pridružovať a že budú svojich poslov a posolstvá, s ktorými títo prídu, nasledovať) **a povedali sme im: „Vojdite cez dvere v polohe sužúdu“ a povedali sme im: „Neprekračujte mieru (zákazy vám uložené) v sobotu“.** A prijali sme od nich záväzok pevný.

155. Za to (Boh prekliat týchto židov), **že porušovali svoj záväzok a za to, že odmietali veriť v znamenia Božie a za to, že zabíjali prorokov neprávom a za to, že hovorili: „Naše srdcia sú obalené** (obalom, ktorý nám bráni v tom, aby sme vnímali)“. **Nie je tomu tak** (že ich srdcia nevnímajú), **to Boh ich** (tieto srdcia) **zapečatil pre ich odmietanie viery, preto veria len málo** (ako trest za to, že títo židia neustále porušovali svoje záväzky, Boh ich srdcia zapečatil tak, aby sa k viere nedostali a ak aj áno, tak len veľmi ťažko, a preto z nich len málokedy niekto uverí a jeho viera je slabá),

156. A (potrestali sme ich) **za ich odmietanie viery** (v posolstvo posla Ježiša) **a za to, že o Márii hovorili obrovskú lož** (obvinenie Márie z mimomanželského styku),

157. A za to, že hovorili: „My sme zabili Mesiáša, Ísu (Ísa je jedno z mien Ježiša v Koráne), **syna Márie, posla Božieho“.** **Oni ho ale nezabili a ani ukrižovali, len sa im tak zdalo** (len sa im zdalo, že Ježiša zabili a ukrižovali). **A tí, ktorí sa o tom sporili** (ktorí sa medzi sebou sporili o Ježišovi, či ho skutočne ukrižovali a zabili), **pochybujú o tom** (sú na pochybách a presne nevedia, či ho skutočne ukrižovali a zabili, alebo nie). **Nemajú o ňom** (o Ježišovi) **jednoznačné poznanie** (s istotou nevedia, či ho zabili alebo ukrižovali), **len nasledovať dohady môžu** (ktoré sa okolo Ježišovho ukrižovania objavili). **A úplne naisto ho nezabili** (neboli si úplne istí, či ho zabili, alebo nie).

158. Boh ho (Ježiša) **zdvihol k Sebe. Boh je mocný a múdrosťou oplýva.**

159. Niet nikoho z Ľudí Knihy, kto by v neho neuveril predtým, než zomrie. A on bude v deň zmŕtvychvstania o nich svedčiť. (4:159)

(4:159): Vo výklade Koránu od Al Qurtubiho sa píše, že potom, ako Boh najvyšší zdvihol Ježiša k Sebe, vráti ho pred príchodom dňa zmŕtvychvstania znova na Zem, čo bude i znamením blížiaceho sa súdneho dňa. Potom už nebude nikoho z Ľudí Knihy, z kresťanov alebo židov, kto by v neho a v jeho posolstvo neuveril v skutočnej podobe, v akej ho Boh ľudom prvýkrát poslal. A v súdny deň bude Ježiš svedkom svedčiacim o nich všetkých, ako prijali posolstvo, s ktorým prišiel a ako s ním po jeho smrti naložili. Takto tento verš vysvetlila časť islamských učencov.

Existuje aj ďalší výklad verša, ktorý hovorí, že niet nikoho z Ľudí Knihy, kto by v Ježiša neuveril pred svojou smrťou, keď anjel smrti prichádza k umierajúcemu človeku (a to aj tí, ktorí v neho počas svojho života neverili) a v súdny deň bude Ježiš svedkom toho, či boli veriaci, alebo nie.

Tu sa končia verše, ktoré hovoria o Ježišovi, ale pokračujú i naďalej verše, ktoré hovoria o židoch.

160. Pre krivdu, ktorej sa dopúšťali tí, ktorí pokánie činili (t.j. židia, sme spomenutých židov potrestali, a to tým, že), **sme im** (židom) **zakázali dobroty, ktoré im boli povolené** (predtým než sa toho dopustili), **ale zakázali sme ich aj preto, že veľmi bránili ľudom ísť po ceste, ktorú Boh určil,**

161. A preto, že ribá (presný význam slova ribá pozri vo výklade k veršu 2:275) **brali a pritom im to bolo zakázané, a preto, že oberali** (ostatných) **ľudí** (a okrádali ich) **o ich**

majetky neprávom (lžami, intrigami a nečestnými spôsobmi). **A pripravili sme tým z nich, ktorí odmietali veriť, trápenie bolestivé.**

162. Avšak tí z ich radov (z radov uvedených židov), **ktorí majú hlboké poznanie** (a ktorí uverili v posla Muhammada a v to, čo mu bolo zoslané) **a veriaci** (veriaci muslimovia; obe tieto skupiny ľudí, teda židia, ktorí majú hlboké poznanie a veriaci muslimovia), **tí veria v to, čo ti bolo** (Muhammad) **zoslané a v to, čo bolo zoslané pred tebou** (v posolstvá a v Knihy, ktoré boli pred posolstvom posla a proroka Muhammada zoslané), **a** (okrem toho, že títo ľudia sú veriaci, medzi ich ďalšie vlastnosti patrí i to, že sú to) **tí, ktorí konajú modlitbu a dávajú zakat a tí, ktorí veria v Boha a v Deň posledný** (ktorý ukončí život na zemi a ktorý spúšťa proces zmŕtvychvstania), **tým dáme odmenu obrovskú.**

163. My sme ti vnukli (Muhammad, posolstvo), **podobne ako sme vnukli** (posolstvo) **Noemovi a prorokom, ktorí nasledovali po ňom. A vnukli sme Abrahámovi a Ismailovi a Izákovi a Jakubovi a kmeňovým spoločenstvám** (ktoré vzišli z potomkov Jakuba (p.) a na čele ktorých stál niektorý z jeho synov) **a Ísovi** (Ježišovi) **a Jóbovi a Jonášovi a Áronovi a Šalamúnovi** (všetkým týmto sme vnukli ich posolstvá podobne, ako sme ho tebe, Muhammad, vnukli). **A dali sme Dávidovi Zabúr** (Zabúr je Kniha, ktorá bola Dávidovi Bohom daná a v ktorej boli Božie prikázania),

164. A (vnukli sme posolstvá) **poslom, o ktorých sme ti predtým rozprávali, ale i poslom, o ktorých sme ti nerozprávali** (a o ktorých nevieš). **A Boh prehovoril k Mojžišovi priamo** (bez prostredníka),

165. Poslom oznamujúcich radostnú zvesť (pre veriacich o tom, čo pre nich bude pripravené) **a varujúcich** (pred Božím trestom), **aby ľudia nemali voči Bohu žiadnu výhovorku po poslaní týchto poslov** (aby sa ľudia, keď budú opýtaní, prečo neverili, nemohli vyhovoriť, že o ničom nevedeli a že nik k nim nebol poslaný, aby ich varoval). **A Boh je veru mocný a múdrosťou oplýva.**

166. Boh svedčí o tom (o správnosti toho), **čo ti** (Muhammad) **zoslal** (Boh) **dole. Zoslal to dole na základe poznania Svojho.** (Boh v Koráne zoslal ľuďom určité a konkrétne poznatky a Sám dobre pozná, čo zoslal a prečo zoslal práve tento druh poznatkov.) **I anjeli** (taktiež) **svedčia o tom** (že Korán, ktorý ti bol zoslaný a poznanie v ňom od Boha pochádza). **A Boh postačí ako svedok** (svedectvo Boha najvyššieho je nad všetkými svedectvami, a preto je nespochybniteľné). (4:166)

(4:166): Jedného dňa prišli k prorokovi Muhammadovi poprední predstavitelia ľudí Mekky a povedali mu: „Spýtali sme sa na teba židov a oni tvrdili, že ťa nepoznajú (že v tebe nespoznali proroka, ktorého príchod čakali). Prived' nám teda niekoho, kto by ti dosvedčil, že Boh ťa k nám poslal ako posla.“ Ako odpoveď na to, čo títo ľudia žiadali, Boh zoslal tento verš.

167. Tí, ktorí odmietli veriť a bránili ľuďom nasledovať cestu, ktorú Boh určil, tí zblúdili v blude d'alekom.

168. Tí, ktorí odmietli veriť a krivdy sa dopúšťali, tým Boh už viac neodpustí (nič z toho, čoho by sa dopustili) **a ani ich neusmerní na cestu správnu**, (Boh v tomto verši ľuďom jasne hovorí, že kto veriť odmietal a k tomu by ešte krivdy páchal, tomu sa už odpustenie od Boha nedostane a ani ho k tej pravej ceste a viere už nikdy neusmerní.)

169. Jedine ak (ich usmerní) **na cestu pekla, v ktorom ostanú na veky vekov.** (Jedine kam Boh takýchto naničhodných a krivdiacich ľudí usmerní, je cesta, ktorá ich do pekla povedie.) **A je to pre Boha veru priľahké** (nie je pre Boha vôbec ťažké ich uvrhnúť do pekla naveky).

170. Ľudia! Prišiel k vám posol (Muhammad) **s pravdou od Pána vášho, tak uverte, je to lepšie pre vás** (ak si má človek vyberať medzi vierou a neverou, tak viera je tá lepšia cesta pre každého). **Ak odmietnete veriť, tak vedzte, že Bohu náleží, čo je v nebesiach a na**

zemi (bez ohľadu na to, či budete veriť, alebo nie, Bohu tým v ničom neuškodíte, vierou prinášate dobro len sami sebe). **Boh všetko vie a múdrosťou oplýva.**

171. Ľudia Knihy, neprekračujte medze (a účel) svojho náboženstva a nehovorte o Bohu (nič) iné než pravdu. Ved' Mesiáš, Ísa (Ježiš), syn Márie, je len poslom Božím a Jeho (Božím) slovom, ktoré vrhol (vložil) Márii a duchom od Neho. (Ježiš bol počatý príkazom od Boha, a to slovom „bud“ a tak bol. Boh potom vložil do Ježiša ducha, ktorý ho vždy viedol k viere v Boha a usmerňoval ho správnym smerom.) **Verte teda** (ľudia Knihy) **v Boha a jeho poslov a nehovorte: „Traja“** (nehovorte o žiadnej trojici ani o žiadnom synovi). **Prestaňte** (s tým), **je to lepšie pre vás. Ved' Boh je len jeden** (Boh je len jeden jediný, jednotná a jedinečná Existencia bez akýchkoľvek spoločníkov či potomstva a je Bohom všetkých ľudí a všetkého existujúceho.) **Boh, Je jedinečný** (a je mu vzdialené všetko to, čo mu je nepravdivo pripisované) **na to, aby mal syna** (Bohu sa nič a nik nepodobá). **Jemu náleží, čo je v nebesiach a čo je na zemi. A Boh sám postačí, aby sa na Neho** (vo všetkom) **spol'ahlo** (nepotrebuje nikoho iného, aby mu v čomkoľvek pomáhal).

172. Mesiáš nikdy neopovrhne tým, aby bol Bohu poddaný (k slovu poddaný pozri vysvetlivku k veršu 2:23), **a (neopovrhnu) tým ani priblížení anjeli** (ktorých si Boh vyvolil spomedzi anjelov, ako je napríklad anjel Gabriel). **A kto opovrhne Jeho uctievaním a bude sa povyšovať** (opovrhne uctievaním Boha a bude sa povyšovať nad tým, aby vzdal úctu Bohu), **tých všetkých** (takéhoto človeka i jemu podobných) **k Sebe** (Boh v súdny deň) **zhromaždí.**

173. Tí, ktorí uverili a dobré skutky konali, tých (Boh) **odmení náležitými odmenami** (ktoré si zaslúžili za svoje konania a činy v živote terajšom) **a (okrem toho) pridá im zo Svojho dobrodenia. Ale tí, ktorí opovrhovali** (uctievaním Boha) **a povyšovali sa, tých podrobí trápeniu bolestivému a nenájdu si mimo Boha žiadneho dôvernika a ani nikoho, kto by im pomohol a podporil ich** (ktorý by sa ich zastal alebo by im pomohol).

174. Ľudia! Dostal sa vám dôkaz od Pána vášho (dôkaz o všetkom, o pravdivosti posolstva Muhammada, o otázkach, o ktorých ste sa sporili a v prvom rade o tom, kto je Boh a aký je), **a zoslali sme vám svetlo jasné** (ktorým je Korán, ktorý ľuďom všetky sporné otázky objasňuje).

175. Tí, ktorí uverili v Boha a Ním chránili sami seba (chránili sami seba pred zlom a hriechmi touto vierou v Boha), **tých zahrnie** (Boh) **milosťou svojou a dobrodením a usmerní ich k Sebe** (Boh ich usmerní na správnu cestu, ktorá ich k Nemu povedie) **po ceste rovnej** (správnej, ktorá nemá vybočenia).

176. Pýtajú sa ťa (Muhammad) **na vysvetlenie** (muslimovia sa ťa pýtajú, Muhammad, na pravidlá ustanovujúce, ako naložiť s dedičstvom, ak by niekto zomrel a nemal by žiadneho syna). **Povedz** (im, Muhammad): **„Boh vám vysvetlí** (v tomto verši dedičské ustanovenia) **ako sa zachovať, ak by niekto zomrel bez (žijúcich) predkov či potomstva** (nemal by mužských predkov alebo potomkov v priamej línii)“. **Ak by zomrel muž, ktorý by nemal dieťa** (ani otca) **a mal by sestru** (vlastnú sestru od vlastného otca a matky alebo sestru len zo strany otca; dedenie sestry len zo strany matky upravuje verš č. 12 tejto kapitoly), **tak jej náleží polovica toho, čo zanechal. A on** (takýto muž) **po nej dedí** (všetko), **ak by nemala dieťa** (potom, ako sa vykoná posledná vôľa). **Ak by ale boli dve** (sestry), **tak im náležia dve tretiny z toho, čo zanechal** (ak by takýto muž zomrel a mal by dve sestry, tak obom sestrám náležia dve tretiny z dedičstva, ktoré zanechal, pre každú z nich tretina). **A ak by boli súrodenci** (ak by mal takýto muž súrodencov) **mužského pohlavia i ženského pohlavia, tak mužskému súrodencovi náleží podiel, aký náleží dvom súrodencom ženského pohlavia.** (Ak by po uvedenom poručiteľovi ostalo viacero bratov a sestier pochádzajúcich od vlastného otca a matky alebo len od vlastného otca, tak si dedičstvo rozdelia v pomere jedného podielu pre sestru a dva pre brata. Je dôležité pochopiť, že Korán už v tej dobe stanovil povinné

podieľ z dedičstva aj ženám, ktoré mali dostať bez ohľadu na to, či im porúčiteľ niečo iné ešte odkázal, alebo nie. To znamená, že bez ohľadu na to, či porúčiteľ žene niečo odkázal, alebo nie, žena mala zachované svoje právo na povinný podiel.) **Boh vám to objasňuje** (svoje ustanovenia), **aby ste nezblúdili. A Boh o všetkom vie.** (4:176)

(4:176): Jedného dňa bol prorokov spoločník Žáber chorý, a tak k nemu prorok Muhammad prišiel, aby ho navštívil. Žaber mal sedem sestier a povedal: „Posol Boží, mám odkázať svojim sestrám tretinu majetku?“ Prorok povedal: „Pridaj“ a Žaber sa spýtal: „Tak polovicu?“ Prorok povedal: „Pridaj“ a potom odišiel. „Potom ku mne prorok znova vošiel“, Žáber pokračuje, a povedal: „Nezomrieš od choroby, ktorú teraz máš. Boh ale zoslal, aký podiel majú tvoje sestry z tvojho majetku a sú to dve tretiny.“

To bol aj dôvod zoslania tohto verša.

KAPITOLA PIATA

Al Máida
(Prestretý stôl)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Vy, ktorí ste uverili, plňte zmluvy (ktoré ste uzavreli). Je vám dovolené konzumovať (všetky) zvieratá z radov dobytkov okrem toho, čo je vám prednesené (čo bolo v Koráne zakázané, aby sa jedlo, ide pritom len o niektoré druhy zvierat), s tým, že vám je zakázané loviť, keď ste v pútnickom stave. (Dobá púť je obdobie, kedy je pútnikovi zakázané loviť. Mimo tohto obdobia je veriacim dovolené loviť a jesť akúkoľvek zver, ktorá nie je v Koráne zakázaná.) **A Boh rozhodne, čo chce** (Jemu náleží rozhodnúť o tom, ktoré zvieratá môžete konzumovať a ktoré nie).

2. Vy, ktorí ste uverili, neporušujte rituály Bohom určené (rituály, ktoré vám Boh uložil počas púte) a ani neporušujte nič spojené s posvätnosťou posvätného mesiaca (Ramadan, tým, že by ste počas tohto mesiaca začali akýkoľvek boj alebo v ňom pokračovali), s obeťami (zvieratami, ktoré pútnici obetujú v mesiaci Ramadan, z ktorých potom dávajú najesť chudobným a biednym ľuďom), s označenými darmi (zvieratami, ktoré boli privedené do Mekky a označením určené na obetovanie) a s tými, ktorí smerujú k posvätnému Domu (ku Kábe v Mekke), sledujúc (títo pútnici) dobrodenie od Pána svojho a spokojnosť. Keď by ste púť skončili, tak lovte (po skončení púte už je vám loviť povolené). A nech vás nepodnieti nepriateľstvo k určitým ľuďom, ktorí vám bránili vstup do Posvätnej mešity (v Mekke), aby ste prekročili medze (a pustili sa s nimi v tomto mesiaci do boja). (Myslia sa nimi tí z obyvateľov Mekky, ktorí predtým odmietli uveriť v posolstvo posla a proroka Muhammada, muslimom ubližovali a bránili im vykonať púť.) Pomáhajte si (vzájomne) k úctivosti a bohabojnosti a nepomáhajte si k hriešnosti a prekročeniu miery. A bojte sa Boha, pretože Boh je prísny v trestaní. (5:2)

(5:2): Posvätným mesiacom sa myslí mesiac Ramadan. Obeťami sa myslia zvieratá, ktoré pútnici obetujú v mesiaci Ramadan, z ktorých potom dávajú najesť sa chudobným a biednym ľuďom.

Po určitej dobe po emigrácii proroka Muhammada a muslimov z Mekky do Mediny sa muslimovia v čase púte vybrali na púť do Mekky. Vtedy im však tí z obyvateľov Mekky, ktorí v posolstvo posla a proroka Muhammada odmietali uveriť a ktorí k Bohu pridružovali modly, zakázali do Mekky za účelom púte vstúpiť. V tom čase bol uzavretý medzi prorokom Muhammadom a týmito obyvateľmi mier, ktorý sa nazýval mier Al Hudejbijja, podľa miesta, v ktorom bol uzavretý. Mnohí muslimovia s uzavretím mieru nesúhlasili a považovali ho za nespravodlivý vo vzťahu k muslimom, ale proroka nakoniec poslúchli a podriadili sa. V tom čase prešlo popri muslimoch zopár ľudí patriacich k tým, ktorí k Bohu pridružovali, ktorí smerovali do Mekky za účelom púte. Prorokovi spoločníci povedali: „Zabráňime im v tom, aby šli do Mekky na púť podobne, ako nám v tom zabránili ich spoločníci“. Vtedy Boh zoslal tento verš, v ktorom ich upozorňuje, aby ich nepriateľstvo k spomenutej časti obyvateľov Mekky neprivedlo k tomu, aby porušili posvätnosť posvätného mesiaca a prikázal im, aby týchto ľudí nechali ďalej do Mekky pokračovať.

3. Sú vám zakázané (zakázaná konzumácia) zdochliny, krv, mäso z prasiat a všetko, nad čím bolo vyslovené meno iné než Božie (pozri poznámku vo verši 2:173), (sú vám ďalej zakázané) zvieratá, ktoré sa zadusili, ktoré boli ubité k smrti (a tie), ktoré sa zabili pri páde z výšky, (tie) ktoré zomreli ubodaním parohami iného zvierat'a, ďalej (je vám zakázané) to, z čoho jedla divá zver (zvieratá, z ktorých divá zver jedla) s výnimkou tých zvierat, ktoré ste ešte stihli v mene Boha zarezat' (pred ich smrťou) a (sú vám zakázané) zvieratá, ktoré boli zarezané na oltároch (nie v mene Božom). A je vám zakázané, aby ste sa rozhodovali (o svojich konaniach a záležitostiach) veštiacimi šípami. To všetko je spurnosť (voči Bohu). Dnes sú už tí, ktorí odmietli veriť, zúfalí z možnosti zničiť vaše náboženstvo. Nebojte sa teda ich, ale bojte sa Mňa. Dnes som vám (ľudia) dokončil vaše náboženstvo, dovŕšil som voči vám Svoj dar a súhlasil som, aby bol islam vašim náboženstvom (dal som súhlas na to, aby sa islam v jeho konečnej podobe stal náboženstvom pre vás všetkých). Kto by bol nútený hladom (z uvedených druhov zakázaného mäsa jesť) bez toho, aby sa chcel úmyselne hriechu dopustiť, nech vie, že Boh je odpúšťajúci a milostivý. (V prípade, ak by bol niekto veľmi hladný a nemal by čo jesť, môže porušiť zákazy uvedené v tomto verši.) (5:3)

(5:3): Tento verš bol poslovi a prorokovi Muhammadovi zoslaný na poslednej púti, ktorú vykonal pred svojou smrťou v roku 10. islamského letopočtu, keď bolo už zosielanie Koránu takmer ukončené.

4. Pýtajú sa ťa (Muhammad, muslimovia), čo je im dovolené (aké druhy jedla). Povedz (im odpovedajúc): „Je vám dovolené všetko, čo je dobré. Aj to, k čomu ste dravcov naučili a vycvičili (loviť), keď ste ich učili niečo z toho, čo vás Boh naučil (všetko, čo vycvičené dravce človeku ulovia, je dovolené jesť). Jedzte z toho, čo pre vás ulovili a spomeňte Božie meno pri tom (povedzte „V mene Boha“, keď dravca na lov posielate a keď chcete úlovok, ktorý dravec priniesol, zarezat').“ A bojte sa Boha (v tom, čo konáte). Ved' Boh je rýchly v účtovaní. (5:4)

(5:4): Jedného dňa prišli za poslom a prorokom Muhammadom dvaja muži a povedali: „Posol Boží! My sme ľudia, ktorí lovia psami a dravými vtákmi. Naše psy lovia mnohé druhy divej zveri. Niektoré z týchto zvierat stihneme ešte zarezat' pred ich smrťou. Avšak sú aj také ulovené zvieratá, ktoré naše psy a vtáky usmrtia ešte predtým, než ich zarezat' stihneme. Pritom sme si vedomí toho, že Boh mŕtvoly jesť zakázal. Povedz nám, čo z takýchto zvierat môžeme jesť a čo nie?“ Vtedy Boh zoslal tento verš ako odpoveď na ich otázku.

5. Dnes je vám dovolené všetko, čo je dobré (všetka potrava, ktorá je dobrá a čistá). A jedlo tých, ktorým bola daná Kniha (jedlo židov a kresťanov) je vám dovolené a vaše jedlo je im dovolené. A (sú vám dovolené) počestné ženy z radov veriacich (muslimiek) a počestné ženy z radov tých, ktorým bola daná Kniha pred vami, pokiaľ im dáte ich odmeny (vená ako dar za spolužitie s vami) chrániac tým seba (aj ich), nie s cieľom mať mimomanželský styk (verejne známy) alebo mať priateľky (tajne - milenky, s ktorými by ste sa tajne schádzali). A kto by odmietol vieru, toho skutky budú zmarené a v živote poslednom (a večnom) bude patriť medzi tých, ktorí prehrali (svoj život pozemský i večný).

6. Vy, ktorí ste uverili, ak by ste vstali, aby ste sa modlili (pripravujúc sa na vykonanie modlitby), umyte si svoje tváre, (umyte si) svoje ruky po lakty, mokrymi rukami si obtrite hlavy a (umyte si) nohy po členky. A ak by ste boli znečistení, tak sa očistite. (Znečistením sa tu myslí tzv. veľká nečistota, po ktorej sa vykonáva umývanie zvané Ichtisál. Pozri poznámku k veršu 4:43.) Ak by ste boli chorí alebo na cestách alebo by niekto z vás prišiel z miesta vykonania potreby (z toalety) alebo by ste sa dotýkali žien (dotykom ukladajúcim povinnosť umytia Ichtisál - pozri výklad spomenutého verša 4:43) a nenašli by ste vodu (ktorou by ste sa očistili), tak vykonajte tajammom (symbolickú očistu) z čistého povrchu tak, že si obtriete svoje tváre a ruky oň (tajammom znamená symbolické

očistenie, ktoré spočíva v obtrení si rúk napríklad o čistú zem, piesok alebo kameň a potom prejsť týmito rukami po tvári a po rukách až po lakte). **Boh vám nechce spôsobiť úzkosť, ale chce vás očistiť a dovŕšiť Svoj dar vám daný, azda budete vd'ační.**

7. A spomínajte si na Boží dar vám daný a na záväzok, ktorým ste sa Mu zaviazali, keď ste povedali: „Počuli sme a poslúchli (všetko, čo si nám uložil, čím ste záväzok utvrdili)“. A bojte sa Boha. Ved' Boh dobre pozná, čo je v hrudiach skryté.

8. Vy, ktorí ste uverili, buďte ľuďmi zachovávajúcimi to, čo Boh uložil, svedkami spravodlivými (ktorí spravodlivo a pravdovravne svedčia). A nech vás nepodnieti nepriateľstvo k určitým ľuďom (k vašim nepriateľom) k tomu, aby ste boli nespravodliví (dbajte na to, aby ste boli spravodliví vždy a všade, vrátane spravodlivosti k vašim nepriateľom). Bud'te spravodliví, je to bližšie k bohabojnosti. A bojte sa Boha. Ved' Boh dobre vie všetko o tom, čo konáte.

9. Boh sľúbil tým, ktorí verili a dobré skutky konali, že sa im dostane odpustenie a odmena obrovská.

10. A tí, ktorí odmietli veriť a za lož naše znamenia označili, tí budú obyvateľmi pekla.

11. Vy, ktorí ste uverili, spomeňte si na dar Boží vám daný, keď sa skupina ľudí chystala vztiahnuť na vás svoje ruky (a ublížiť vám), ale On (Boh) ich ruky od vás odvrátil. A bojte sa Boha. A na Boha nech sa spoľahnú veriaci. (5:11)

(5:11): Jedného dňa jeden muslim zabil omylom dvoch mužov z kmeňa, s ktorým muslimovia udržiavali dobré vzťahy. Rodiny týchto dvoch mužov prišli za prorokom Muhammadom a žiadali od neho peňažné odškodnenie za oboch mŕtvych. V tom čase zrejme muslimovia nedisponovali požadovanou peňažnou čiastkou, preto prorok Muhammad v sprievode niekoľkých svojich spoločníkov šiel za jedným židom zvaným Kaeb Al Ašraf, ktorý pochádzal z kmeňa Bení Al Nadír, ktorý obýval Medinu, aby si od neho požadovanú sumu požičal. Židia z kmeňa Bení Al Nadír povedali: „Abá Al Qásem (jedna z prezývok proroka Muhammada), už bolo na čase, aby si k nám zavítal a požiadal nás o nejakú pomoc. Posad' sa, aby sme ťa jedlom pohostili a dali ti to, čo žiadaš.“ Prorok so svojimi spoločníkmi sa posadili. Skupinka židov prišla k ďalšej a navzájom sa začali zhovárať a povedali si: „Už nikdy nebude Muhammad tak blízko k nám, ako je teraz. Kto pôjde na strechu domu, vrhne naňho skalou, a tým budeme mať od neho pokoj navždy?“ Jeden žid zvaný Umar Bin Žaháš Bin Kaeb povedal: „Ja“. A prišiel k veľkej skale, aby ju na proroka Muhammada hodil. Tu ho však Boh najvyšší zastavil a anjel Gabriel zostúpil k prorokovi Muhammadovi a oznámil mu, čo sa chystalo.

12. Boh prijal od synov Izraela (proroka Izraela) záväzok (že budú nasledovať a poslúchať, čo im uloží) a poslali sme z ich radov dvanásť popredných zástupcov. Boh (im) povedal: „Som s vami. Ak budete konať modlitbu, dávať zakat (pomoc, ktorou ľuďom v tiesni budete pomáhať a ktorou očistíte svoj majetok), veriť v Mojich poslov a podporovať ich a ak poskytnete Bohu dobrú pôžičku, tak vám vymažem vaše zlé skutky a dám vám vojsť do záhrad, pod ktorými tečú rieky. Kto z vás by ale potom (všetkom) vieru odmietol, ten zblúdil z cesty rovnej (správnej)“. (5:12)

(5:12): Dať Bohu dobrú pôžičku je výraz, ktorý Korán na niektorých miestach používa, napríklad vo verši 2:245. Význam tejto frázy spočíva v tom, že Boh prirovnal pomoc a milodary, ktoré veriaci ľudia dávajú ostatným ľuďom, k dobrej pôžičke, ktorú Bohu dávajú a ktorú týmto veriacim po čase, v súdny deň vráti aj s mnohonásobnými úrokmi v podobe dobrých skutkov, ktoré sa k ich skutkom prirátajú.

13. Za to, že porušovali svoje záväzky, sme ich prekliali a učinili sme ich srdcia tvrdé. Menia pozíciu slov (Tóry a presúvajú ich) z ich pôvodného miesta (menia pozíciu, význam a výklad slov Tóry podľa toho, ako sa im to hodí) a zabudli na určitú časť toho, čo im bolo

pripomenuté. A neustále sa dozvedáš (Muhammad) o zradách z ich strany (zo strany židov, ktorí v Medine žili) s výnimkou malého počtu z nich (ktorí sa na takýchto zradách a úkladoch nezúčastňujú). Prepáč im (čo vykonali) a nechaj ich (netrestaj ich). Ved' Boh má rád tých, ktorí dobro konajú.

14. A od tých, ktorí povedali: „My sme tí, ktorí podporovali a nasledovali Mesiáša (Ježiša, t.j. kresťania)“, sme prijali záväzok (že budú nasledovať to, čo bolo Bohom zoslané), ale oni zabudli na určitú časť z toho, čo im bolo pripomenuté. A tak sme ich zlákali k vzájomnému nepriateľstvu a nenávisti (čo bude trvať) až do dňa zmŕtvychvstania. (To, že vynechali časť toho, čo im bolo pripomenuté viedlo k tomu, že medzi nimi vznikli spory a nepriateľstvo.) A Boh im oznámi (v ten deň) to, čo robili.

15. Ľudia Knihy! Prišiel k vám náš posol (Muhammad), aby vám objasnil (odhalil) mnoho z toho, čo ste z Knihy skrývali (veľa zásad, ktoré vám boli zoslané v Tóre a Evanjeliu, ktoré ste zatajovali a nedodržiavali a v odhalení ktorých je pre vás znamenie jeho posolstva) a aby mnoho prepáčil a neodhalil. (Mnohé ustanovenia odhalil, ale mnohé ďalšie nie. Bola vám prepáčená skutočnosť, že ste ich zatajovali, čím vás ušetril poníženia a strápnenia pred ľuďmi za to, že ste tieto ustanovenia zatajovali a nedodržiavali.) Prišlo k vám od Boha svetlo a Kniha (Korán) zjavná (prišiel k vám prorok Muhammad s Koránom, ktorý je svetlom pre každého, kto vníma a nasleduje poznanie v ňom obsiahnuté a ktorý je zjavným posolstvom zoslaným od Boha k ľuďom).

16. Boh ňou (touto Knihou – Koránom) správne usmerňuje tých, ktorí sledovali Jeho (Božiu) spokojnosť, k cestám bezpečným (ktoré človeka privedú na správnu a bezpečnú cestu v živote pozemskom) a vyvedie ich (všetkých, ktorí túto Jeho spokojnosť sledovali) z temnôt do svetla s povolením Svojím a usmerní ich k ceste rovnej (na cestu, ktorá ľudí vedie rovno a správne k Božej spokojnosti).

17. Odmietli veriť (a vieru svoju zmiešali s nepravdou a krivdou) tí, ktorí povedali: „Boh je Mesiáš, syn Márie (Ježiš)“. Povedz (spýtaj sa ich, Muhammad): „Kto by niečo zmohol proti Bohu, ak by chcel zahubiť Mesiáša, syna Márie, aj jeho matku a všetkých na Zemi?“ Bohu náleží kráľovstvo nebies a Zeme a toho, čo je medzi nimi. Stvorí, čo chce (a čo pokladá za vhodné). Boh má veru nad všetkým moc (má moc urobiť čokoľvek). (5:17)

(5:17): Odpoveď na otázku, kto by sa na niečo zmohol proti Bohu, ak by sa rozhodol zahubiť Ježiša, jeho matku a všetkých ľudí na Zemi, znie: Nik by sa proti Bohu na nič nezmohol, pretože Bohu patrí všetko, čo je na nebesiach, na Zemi i medzi nimi a On má moc nad všetkým.

18. Židia a kresťania povedali: „My sme deti Božie a Jeho milovaní (preto nás trestať nebude)“. Povedz (im, Muhammad, a spýtaj sa ich): „Prečo vás teda (Boh) trápeniu vystavuje za vaše hriechy?“ Vy ste len ľudia z radov ľudí, ktorých stvoril (ste obyčajnými ľuďmi, ako všetci ostatní, ničím sa od nich v tomto smere nelíšite). Odpustí (Boh), komu chce a trápeniu podrobí, koho chce. Bohu náleží kráľovstvo nebies a zeme a čo je medzi nimi a k Nemu (Bohu) speje koniec (všetkého).

19. Ľudia Knihy: „Prišiel k vám náš posol (Muhammad), aby vám objasnil pravdu (o tom, v čom ste zblúdili), po dlhšej dobe, počas ktorej neboli poslaní žiadni poslovia, (prišiel k vám) aby ste nepovedali: „Neprišiel k nám žiadny zvestovateľ radostnej zvesti (ktorý veriacim pripomenie Božiu odmenu) a ani varovateľ (ktorý by ich varoval pred Božím trestom)“. Teraz k vám prišiel zvestovateľ radostnej zvesti a varovateľ (ktorým je posol a prorok Muhammad, ktorý vám objasnil, ako máte napraviť svoju vieru, aby ste seba zachránili pred Božím hnevom).“ A Boh má veru nad všetkým moc (posiela svojich poslov, kedy uzná za vhodné).

20. I (spomeňte si na to) **Mojžiš povedal svojim ľuďom:** „Ľudia moji, spomeňte si na dar **Boží vám daný, keď** (Boh) **učinil z vašich radov prorokov a učinil vás kráľmi** (kralovali ste sami sebe, potom, ako ste boli zbadačenými otrokmi pod nadvládou Faraóna) **a dal vám to, čo nedal nikomu zo stvorených** (v dobe, v ktorej ste žili). (Dal vám toľké dobrodenia a dary, aké nedal nikomu z tých, ktorí v tom čase žili)“,

21. „Ľudia moji, vojdite do posvätnéj zeme, ktorú vám Boh určil (že do nej vstúpíte) **a nevracajte sa späť** (vojdite do zeme a neutekajte pred nepriateľom), **pretože sa obrátite späť so stratou** (vrátite sa k tomu, na čom ste boli predtým, strácajúc pritom akýkoľvek prospech Bohom sľúbený v živote pozemskom alebo budúcom a večnom).“

22. Povedali (Mojžišovi ľudia): „**Mojžiš! Sú v nej** (posvätnéj zemi) **ľudia veľmi silní a my do nej nevojdemo, kým oni z nej nevyjdú von. Ak by z nej vyšli von, potom do nej vojdeme**“.

23. Dvaja muži z radov tých, ktorí sa (Boha) **obávali a ktorých Boh obdaril darom svojím, povedali:** „**Vojdite k nim** (zaútočte na týchto silných ľuďoch) **cez bránu. A až tam vojdete, určite zvíťazíte. A na Boha sa spoľahnite, ak ste veriaci**“.

24. Povedali (Mojžišovi ľudia): „**Mojžiš, nevojdemo do nej** (do posvätnéj zeme) **nikdy, pokiaľ budú v nej. Chod' ty so svojím Pánom a bojujte, my ostávame tu sedieť**“.

25. Povedal (Mojžiš): „**Pane môj, ja mám moc iba sám nad sebou a nad svojím bratom. Oddel' nás od ľudí spurných**“.

26. Povedal (Boh): „**Bude pre nich** (táto zem) **zakázaná štyridsať rokov, počas ktorých budú blúdiť po zemi. Nežiaľ** (Mojžiš) **nad ľuďmi spurnými**“.

27. Prednes (Muhammad) **im** (židom, ktorí boli u teba) **pravdivú správu o dvoch synoch Adama, keď obaja Bohu priniesli obeť. Tá bola od jedného z nich prijatá a od druhého z nich prijatá nebola. Povedal** (ten, od ktorého nebola obeť prijatá): „**Zabijem t'a** (za to, že moja obeť nebola prijatá a tvoja áno).“ **Povedal** (druhý brat, ktorého obeť prijatá bola): „**Boh prijíma** (obete a činy) **len od bohobojných**“,

28. „Ak by si vystrel ku mne svoju ruku, aby si ma zabil, ja nevystriem svoju ruku k tebe, aby som t'a zabil. Ja sa bojím Boha, Pána tvorstva“,

29. „Ja chcem, aby t'a sprevádzal hriech môj (hriech za to, že si ma zabil) **aj hriech tvoj** (pre ktorý nebola od teba tvoja obeť prijatá), **a tak budeš patriť medzi obyvateľov ohňa. Taká je odplata určená pre krivdiacich**“.

30. I naviedla ho jeho duša (duša brata, od ktorého nebola obeť prijatá) **k zabitiu svojho brata, a tak ho zabil a stal sa** (tým) **jedným z tých, ktorí prehrali** (svoj život pozemský aj budúci).

31. Boh nato poslal (potom, ako došlo k vražde) **havrana, ktorý hrabal zem, aby mu ukázal** (aby Boh ukázal bratovi, ktorý svojho brata zavraždil), **ako ukryť** (pochovať) **telo** (mŕtvolu) **svojho brata. Povedal** (hriešny brat): „**Beda mi, nebol som schopný byť ani ako tento havran a ukryť telo** (mŕtvolu) **svojho brata!**“ **A tak sa stal jedným z tých, ktorí ľútosť prejavili** (za čin, ktorý spáchali).

32. Preto (kvôli tomu, že človek neprávom zabíja človeka) **sme stanovili synom Izraela** (synom a potomkom proroka Izraela), **že ten, kto by zabil dušu za niečo iné než za dušu zavraždenú** (kto by niekoho zabil za niečo iné než za vraždu, ktorú ten spáchal) **alebo za skazu, ktorú šírla** (takáto zabitá duša – človek) **na zemi, akoby zabil všetkých ľudí** (zhreší podobným hriechom, ako keby bol zabil všetkých ľudí na zemi). **A kto by ju oživil** (zachránil jej život), **akoby oživil všetkých ľudí** (odmena za záchranu takéhoto človeka sa rovná odmene za záchranu všetkých ľudí). **A prišli k nim** (k synom Izraela) **naši poslovia s jasnými dôkazmi** (ktoré potvrdili ustanovenia, ktoré sme im uložili), **ale aj tak veľký počet**

z nich sa správa (chová vo svojom živote) **na zemi nestriedmo**. (Zabíjali ľudí aj za iné prehrešky než úmyselnú vraždu a šírili medzi ľuďmi nesváry a rozkoly, čím ich priamo alebo nepriamo podnecovali k tomu, aby sa navzájom vraždili, a to aj napriek uvedeným varovaniam.)

33. Odplata (a trest) **tých, ktorí bojujú proti Bohu** (proti tomu, čo Boh zoslal a uložil) **a jeho poslovi** (Muhammadovi) **a šíria na zemi skazu, je, aby boli pozabíjaní alebo ukrižovaní alebo aby boli odseknuté ich ruky a nohy v opačnom poradí** (pravá ruka a ľavá noha) **alebo, aby boli vyhnaní zo zeme** (odsúdení do vyhnanstva). **Bude to pre nich potupa v živote najnižšom** (pozemskom) **a v živote poslednom** (a večnom) **sa im dostane trápenie obrovské**. (5:33)

(5:33): Tento verš sa týka ľudí Hilala Bin Uvejmera, ktorého k prorokovi Muhammadovi a k muslimom viazala mierová dohoda a záväzok, že nikomu ubližovať nebudú. Jedného dňa však popri nich prešla skupina ľudí, ktorá šla za prorokom Muhammadom a Hilalovi ľudia ju prepadli. Nato bol zoslaný tento verš. Verš spolu s ďalšími veršami sa v neskoršom období, po smrti proroka Muhammada stal podkladom systému trestov za prepadnutie a lúpežníctvo na cestách a za ohrozovanie bezpečnosti cestujúcich. Učenci sa však pri určovaní systému trestu rozdelili na dve hlavné názorové skupiny. Prvá skupina zastávala stanovisko, že stupeň trestu sa delil podľa toho, aký zločin bol spáchaný. Určili, že ak lupič pri lúpežnom prepadnutí zabije a olúpi niekoho z cestujúcich, bude zabitý a ukrižovaný. Lúpežník, ktorý pri prepade cestujúceho zabije bez toho, aby ho olúpil, má byť len zabitý. Lúpežníkovi, ktorý pri prepade nikoho nezabije, ale cestujúcich len oberie o majetok, má byť odseknutá ruka na jednej strane a noha na strane druhej (pravá ruka a ľavá noha). Ruka má byť odseknutá za krádež a noha za strach a pocit nebezpečenstva, ktorý na cestách šírili. Ak by lúpežník nikoho ani nezabil, ani nič neukradol, tak potom mal byť poslaný do vyhnanstva za to, že strach šírili na cestách. Druhá skupina učencov sa zasa zasadzovala za to, že ak by sa lúpežník dopustil akéhokoľvek z uvedených trestných činov, je na vládcovi, resp. sudcovi, aby sám páchatelovi vymeral druh trestu. To znamená, že kým prvá skupina učencov striktnie stanovila konkrétny trest za konkrétny trestný čin, druhá skupina nechala určenie druhu trestu sudcovi na uváženie. Vyhnanstvom sa môže rozumieť aj väzenie, pretože účelom trestu je v prvom rade ochrana spoločnosti pred ďalším možným vyčíňaním páchatel'a.

34. Okrem tých (z týchto trestov sú vyňatí tí), **ktorí pokánie učinili** (ešte) **predtým, než by ste sa na nich zmohli** (predtým, než by ste ich chytili a mohli na nich tieto tresty uplatniť, t.j. sami od seba oľutovali tieto činy a napravili sa). (Na takýchto sa už tieto tresty neuplatnia, avšak zodpovednosť za trestné činy zabitia a krádeže, ktorých by sa lúpežník dopustil, ostáva týmto nedotknutá a lúpežník bude za ne súdený podľa príslušných ustanovení o zabíjaní a krádeži. Odpúšťa sa len trestný čin lúpežníctva, pokiaľ nebolo nikomu ublížené.) **Vedzte, že Boh je odpúšťajúci a milostivý** (odpustí tým, ktorí sami seba napravili, vrátili ľuďom to, čo im patrí a v mieri a pokoji vo svojom živote pokračovali).

35. Vy, ktorí ste uverili, bojte sa Boha a usilujte sa o cestu, ktorá vás priblíži k Nemu (usilujte sa dodržiavať, čo vám uložil, aby ste tak našli cestu, ktorá vás priblíži k Bohu a k Jeho spokojnosti) **a usilujte sa za vec, ktorú (Boh) určil** (bráňte islam, náboženstvo, ktoré vám Boh zoslal), **azda tak** (u Boha) **prospejete**.

36. Tí, ktorí odmietli veriť, aj keď by mali všetko, čo je na zemi (majetky, moc atď.) **a k tomu ešte raz toľko, aby sa tým vykúpili z trápenia dňa zmŕtvychvstania, neprijalo by sa to od nich. A dostane sa im trápenie bolestivé**.

37. Chceli by vyjsť von z ohňa, ale z neho von nevyjdú (chceli by sa trápeniu ohňa vyhnúť za akúkoľvek cenu, nič im tam však už nebude platné). **A dostane sa im trápenie trvalé**.

38. Zlodějovi a zlodějke odseknite ruky po zápěstí (pokial' by sa preukázala ich vina) ako odplaty (a trest) za to, čo získali (neprávom sa dopustili). Je to odstrašujúce ustanovenie (a trest) Bohom určené. A Boh je mocný a múdrosťou oplýva. (5:38)

(5:38): Verš ustanovuje druh trestu za krádež. Vo verši si pritom treba všimnúť, že takýto trest má predovšetkým slúžiť ako odstrašujúci príklad pre samotného páchatel'a, ale aj pre ostatných, aby sa krádeži nedopúšťali. V islamskom náboženstve sa pritom položili prísne kritériá na uloženie trestu odseknutia ruky za krádež. Napríklad ukradnutý majetok nesmel byť vystavený bez akéhokoľvek označenia alebo zabezpečenia na verejnosti. Páchatel' nesmel kradnúť od hladu. Nesmelo ísť o priame príbuzenstvo medzi páchatel'om a poškodeným atď. To znamená, že páchatel' si musel plne uvedomovať dosah svojho činu. Ďalej tu nesmela byť žiadna pochybnosť o tom, že ukradnutý majetok alebo čo i len najmenšia časť tohto majetku môže patriť páchatel'ovi. A v neposlednom rade páchatel' musel trestný čin krádeže spáchať z vlastnej vôle, teda nie z donútenia. Z toho vyplýva, že ak by niekto ukradol, pretože nemal čo jesť, tak sa uloženie trestu odseknutia ruky za krádež automaticky vylučuje a uloží sa miernejší trest, akým je napríklad peňažná pokuta alebo väzenie.

39. Kto by ale pokánie učinil po krivde, ktorej sa dopustil (kto by oľutoval, čo vykonal, po krivde, ktorú spáchal) a napravil správanie svoje, tak Boh od neho pokánie prijme. Ved' Boh je odpúšťajúci a milostivý.

40. A či si nevedel (ty, ktorý sa pýtaš), že Bohu náleží kráľovstvo nebies a zeme? Podrobí (Boh) trápeniu, koho chce a odpustí, komu chce. Boh má nad všetkým moc.

41. Posol (Muhammad)! Nech ťa nezarmucujú tí, ktorí sa ponáhľajú vieru odmietat' (pokrytci, ktorí sa pretvarujú, že veria a pri prvej príležitosti, ktorá sa im naskytne, ako napríklad keď muslimovia prehrali jednu z bitiek, prehlásia svoju nevieru), ktorí patria k radom tých, ktorí ústami svojimi povedali: „Uverili sme“, ale ktorých srdcia neuverili (prehlasovali, že uverili, v ich srdciach však žiadnej viery niet). A medzi tými, ktorí pokánie činili (židia), sú takí, ktorí naslúchajú klamstvám (ktoré im hovoria ich rabíni a ktoré sa líšia od toho, čo bolo v Tóre uložené), naslúchajú iným ľuďom, ktorí k tebe neprišli. (Židia, ktorí žili v Medine a boli v každodennom styku s muslimami a chodievali aj k prorokovi Muhammadovi, aby sa ho pýtali na mnohé záležitosti a aby si vypočuli, čo nové z Koránu bolo zoslané, naslúchajú mnohým klamstvám, ktoré im nahovorili židia z mesta Chajbar, ktorí dokonca z nenávisti k prorokovi Muhammadovi odmietali k nemu prísť a posediť si s ním a vypočuť si ho) Menia pozíciu slov (Tóry) potom, ako boli tieto (slová) na svoje miesta umiestnené (menia umiestnenie jej slov, čím jej význam pozmeňujú). (Tento verš bol v podstate aj varovaním pre židov z Mediny, aby si dávali pozor na klamstvá, ktoré im židia z Chajbaru navrávajú.) Hovoria: „Ak vám bude dané toto (čo vám hovoríme a čo by ste si želali počuť), tak to vezmite, ak by vám ale nebolo dané, dajte si pozor (a neprijmite to)“. Koho Boh chce skúške vystaviť, pre toho nemá od Boha nič, čo by mu pomohlo (nič, čo by mu pomohlo skúšku úspešne absolvovať a je už rozhodnuté, že v nej neuspje). To sú tí, ktorých srdcia Boh nechcel očistiť (boli natoľko skazené a zanovité, že sa im očista od Boha zoslaná nedostala). Dostane sa im v živote najnižšom (pozemskom) potupa. A dostane sa im v živote poslednom (a večnom) trápenie obrovské. (5:41)

(5:41): Jedného dňa prešiel popri prorokovi Muhammadovi zbičovaný žid s očiernenou tvárou. Prorok si prizval židov, ktorí žili v Medine a povedal: „Takto je vo vašej Knihe určený trest pre toho, kto sa dopustí mimomanželského pohlavného styku?“ Oni odpovedali: „Áno“. Prorok si potom zavolať jedného mladíka z ich radov a povedal mu: „Pýtam sa ťa, prisahajúc na Boha, ktorý zoslal Tóru Mojžišovi. Takto je určený vo vašej Knihe trest pre toho, kto sa dopustí mimomanželského pohlavného styku? (Prorok Muhammad dobre vedel, aký druh trestu sa ukladal za podobný čin, chcel však, aby túto skutočnosť prehlásil jeden z nich.)“ Mladík odpovedal: „Nie. A nebyť toho, že si ma nechaj prisahať na Boha, nebol by som ti to

ani povedal. Trest pre toho, kto sa dopúšťa mimomanželského pohlavného styku, je v našej Knihe ukameňovanie. Takýchto prehreškov však pribúdalo v radoch našich popredných a vplyvných predstaviteľov, preto keď by sa takéhoto prehrešku dopustil nejaký popredný a vplyvný človek, nechali by sme ho bez trestu. Avšak keby sa ho dopustil nejaký slabý a bezvýznamný človek, uplatnili by sme na ňom trest. Preto sme si povedali: Poďte, dohodnime sa na niečom, čo by sme uplatnili na poprednom a vplyvnom, ako aj na slabom a bezvýznamnom človeku. A tak sme sa dohodli, že takémuto hriešnikovi očiernime tvár a zbičujeme ho namiesto ukameňovania.“ Prorok Muhammad nato povedal: „Ja som prvý, kto oživil príkaz Tvoj, keď ho všetci zanechali.“ Potom prikázal, aby bol spomenutý zbičovaný žid privedený a nechal ho ukameňovať. A tak Boh zoslal: „Posol! Nech ťa nezarmucujú tí, ktorí sa ponáhľajú vieru odmietajú, ktorí patria k radom tých, ktorí ústami svojimi povedali: „Uverili sme“, ale ktorých srdcia neuverili. A medzi tými, ktorí pokánia činili (židia) sú takí, ktorí naslúchajú klamstvám, naslúchajú iným ľuďom, ktorí k tebe neprišli. Menia pozíciu slov (Tóry) potom, ako boli tieto (slová) na svoje miesta umiestnené“. Vtedy židia povedali: „Chodte za Muhammadom, ak by vám povedal, že trest za mimomanželský pohlavný styk má byť očiernenie tváre a zbičovanie, tak to od neho prijmite a ak by vám povedal, že trestom má byť ukameňovanie, tak si dajte pozor a nepočúvnite ho“. To je zmysel vety: „Ak vám bude dané toto (čo vám hovoríme a čo by ste si želali počuť), tak to vezmite, ak by vám ale nebolo dané, dajte si pozor“.

42. Naslúchajú klamstvám (spomenutí židia, ktoré im ich rabíni nahovorili) **a berú si z majetkov všetko, čo je zakázané** (ako je napríklad úžera, podplácanie, atď.). **Ak by k tebe prišli** (títo židia a požiadali ťa, aby si medzi nimi ohľadom trestu za mimomanželský pohlavný styk rozhodol), **tak rozhodni medzi nimi** (a rozsúd ich podľa toho, čo im Boh zoslal), **alebo sa ich stráž** (ak chceš, môžeš rozhodnúť o tom, o čo ťa žiadajú a ak nie, tak rozhodnúť odmietni). **Ak by si sa ich stránil** (a rozhodovať odmietol), (vedz, že) **v ničom ti neuškodí** (nebudú na tvoju adresu môcť nič povedať a ani ti ublížiť). **A ak by si rozhodoval** (ak by si sa rozhodol, že rozhodneš spor, ktorý ti predložili), **tak rozhoduj medzi nimi spravodlivo. Ved' Boh má rád tých, ktorí zachovávajú spravodlivosť**.

43. Ako ťa môžu žiadať (Muhammad, spomenutí židia) **o rozhodnutie** (v otázke trestu za mimomanželský pohlavný styk), **keď majú u seba Tóru, v ktorej je rozhodnutie Božie** (v ktorej majú zreteľne určený trest za podobný prehrešok)? **A potom** (keď by si medzi nimi rozhodol podľa toho, čo v Tóre majú určené) **sa aj tak odvracajú** (a tvoje rozhodnutie odmietajú). **Tí nie sú veru veriaci** (ktorí takto činia). (Odmietajú, čo im Boh zoslal a keď rozhodneš v súlade s tým, čo im bolo uložené, tak sa tvojmu rozhodnutiu podrobiť odmietajú.) (5:43)

(5:43): Podstata celej veci aj v spojitosti s dôvodom zoslania k udalosti uvedenej v predchádzajúcom verši spočívala v tom, že židia mali v Knihe, Tóre, ktorou sa riadili, uložené za mimomanželský pohlavný styk trest ukameňovania. Tento trest im samozrejme nevyhovoval najmä vtedy, keď sa takýchto prehreškov začali dopúšťať vplyvní ľudia z ich radov. Preto sa stretli rabíni z Mediny s rabínmi z mesta Chajbar a dohodli sa, že pred obyčajnými ľuďmi zataja tento určený trest a vymysleli si, že Boh im určil ako trest za mimomanželský pohlavný styk očiernenie tváre (zrejme nejakou farbou) a zbičovanie hriešnika. Keď tento vymyslený trest uplatnili na židovi, ktorý sa takéhoto prehrešku dopustil a prorok Muhammad ho uvidel, pochopil, že židia zasa vymysleli lož, ktorú pripísali Bohu. Muhammad ako prorok a posol Bohom poslaný ľuďom, nemohol takéto klamstvo voči Bohu zo strany týchto židov trpieť, preto sa pod prísahou spýtal jedného z nich, či je to, čo videl, ten skutočný trest, ktorý Boh židom za podobný prehrešok uložil. Keďže žid, ktorého sa prorok pýtal, bol pod prísahou a dobre vedel, že prorok skutočný trest pozná, nemohol nič iné než povedať pravdu a priznať, že trest za takýto prehrešok je podľa Tóry ukameňovanie. Tu už spomenutí židia nevedeli, kam z konopy. Arabi si ich totiž dovtedy vážili a dôverovali im,

pretože si mysleli, že mali dané od Boha posolstvo a Knihu, ktorú dodržiavali a ktorou sa riadili, čím žili v súlade s tým, čo Boh chce. Jediným východiskom pre nich preto bolo, že predložili celú vec prorokovi Muhammadovi, aby on rozhodol, aký má byť trest pre toho, kto sa dopustí mimomanželského pohlavného styku. Zrejme pritom dúfali, že prorok im stanoví miernejší trest, aby si ich získal. Z toho dôvodu sa aj zhodli na tom, že ak im prorok Muhammad určí miernejší trest, budú ho akceptovať, ale ak im určí ten istý trest, aký majú v Tóre, odmietnu ho. Boh však prorokovi zoslal tieto verše, v ktorých týchto židov odhaľuje a dáva prorokovi na výber, ak chce, môže o celej záležitosti rozhodnúť a ak nie, tak nech sa toho celého stráni a nech odmietne. Pritom ho upozorňuje na to, že ak by sa predsa rozhodol celú záležitosť rozhodnúť, nech rozhodne spravodlivo, čo bolo v tomto prípade rozhodnutie o tom, že obvinenému uložil ten istý trest, aký Boh židom za podobný prehrešok v Tóre uložil.

Treba ešte dodať, že jedným z najväčších dôvodov, prečo veľká časť židov, ktorí žili v Medine a v jej okolí, proroka Muhammad nenávidela, bol aj fakt, že prorok postupne odhaľoval ich neustále porušovanie toho, čo mali vo svojej Knihe. V tom čase drvivá väčšina ľudí, tak Židov ako aj Arabov, bola negramotná, čo znamenalo, že veľká časť spomenutých židov sa musela spoliehať na to, že čo im ich rabíni povedia, to je v Tóre aj skutočne napísané. To potvrdzujú napríklad aj verše 2:75-79. Keď Korán a v jeho intenciách aj prorok Muhammad postupne odhaľovali výmysly a porušovania zo strany týchto rabínov, autorita rabínov sa podrývala a ich nenávisť sa voči prorokovi a muslimom deň čo deň zväčšovala, až to nakoniec dospelo k tomu, že židia, ktorí dovtedy žili v Medine spolu s muslimami v mieri, uzavreli tajnú dohodu s nepriateľmi muslimov, v ktorej sa zaviazali, že až títo muslimov v Medine začnú obliehať, otvoria im zadné brány mesta a tak s muslimami skoncuju. Urobili to napriek tomu, že mali s prorokom a s muslimami uzavretú skoršiu dohodu, v ktorej okrem iného stálo, že im muslimovia zabezpečia ochranu výmenou za to, že ich nezradia a nepridajú sa k táboru ich nepriateľov. Prorok sa o tejto tajnej dohode a zrade však dozvedel a po skončení boja a odrazení nepriateľov boli títo židia braní na zodpovednosť za porušenie dohody a za vojnovú zradu.

44. My sme zoslali Tóru. V nej je (obsiahnuté) správne usmernenie a svetlo (ktoré tmú neznalosti odháňa). **Ňou** (na jej základe) **rozhodujú proroci, ktorí sa Bohu oddali**, (rozhodujú) **pre tých, ktorí pokánie učinili** (pre židov; poslovia, ktorí boli k židom poslaní po zoslaní Tóry, na jej základe rozhodovali vo všetkých záležitostiach, ktoré Tóra riešila) **i** (na jej základe rozhodujú) **silne zbožní a rabíni podľa toho, čo im bolo uložené, aby sa naučili z Knihy Božej a na základe toho, čoho sa svedkami stali** (svedkami toho, čo Boh skutočne zoslal). **Nebojte sa teda ľudí, ale bojte sa Mňa a nevymieňajte Moje (Božie) znamenia za lacný cieľ** (za to, aby ste dosiahli nejaký pôžitok z pôžitkov života pozemského alebo aby ste sa tak uloženému trestu vyhli). **A kto by nerozhodoval podľa toho, čo Boh zoslal, to sú tí, ktorí vieru odmietajú** (ktorí odmietajú plniť to, čo im Boh uložil, čím len potvrdzujú, že vieru odmietajú).

45. Stanovili sme im v nej (židom v Knihe): Duša za dušu (život za život), oko za oko, nos za nos, ucho za ucho, zub za zub a za zranenie odvetu. Kto by ju (odvetu a svoje právo na ňu) **odpustil formou milodar** (vzdal sa ho a nechcel by za to protináhradu), **vymažú sa mu tým zlé skutky** (ak by sa niekto takejto odvety vzdal, Boh mu za odmenu vymaže celé alebo časť zlých skutkov, ktorých sa dopustil). **A kto by nerozhodoval podľa toho, čo Boh zoslal (uložil), to sú tí krivdiaci** (ktorí sa krivdy dopúšťajú voči sebe a voči ostatným, a tým porušujú aj to, čo Boh uložil).

46. I vyslali sme po stopách, ktoré po nich ostali (po stopách spomenutých poslov, podľa tých istých zásad a s tým istým posolstvom k viere v Boha), **Ísu (Ježiša), syna Márie, aby potvrdil (Ježiš) to, čo má v rukách svojich** (čo bolo predtým zoslané) **z Tóry.** (Ježiš neprišiel len s posolstvom od Boha, ale svojím príchodom aj potvrdzoval to, čo bolo predtým z Tóry zoslané.) **A dali sme mu Evanjelium, v ktorom bolo správne usmernenie a svetlo,**

potvrdzujúce (toto Evanjelium) to, čo mal v rukách svojich (čo bolo predtým zoslané) z Tóry a ako správne usmernenie a poučenie pre bohobožných,

47. A aby Ľudia Evanjelia rozhodovali podľa toho, čo v ňom (v Evanjeliu) Boh zoslal dole (Evanjelium bolo zoslané preto, aby ho tí, ktorí v neho uverili, dodržiavali a riadili sa ním). A kto by nerozhodoval podľa toho, čo Boh zoslal, to sú tí spurní. (5:47)

(5:47): V tomto verši si môžeme všimnúť, že Korán použil označenie Ľudia Evanjelia. Na označenie kresťanov Korán používa dva pojmy: „Tí, ktorí pomohli a podporili (Ježiša a nasledovali ho, pozri verš 3:52)“ a „Ľudia Evanjelia“. Používa tiež aj tretie označenie „Ľudia Knihy“, ktorým však na niektorých miestach myslí židov, na iných kresťanov a na ďalších oboch - židov aj kresťanov. Ktorá skupina sa pod Ľuďmi Knihy v tom-ktorom verši myslí, sa potom dozvedáme zo samotného obsahu verša a z dôvodov zoslania. Označenie „Ľudia Evanjelia“ Korán použil len v tomto jedinom verši, a to v spojitosti s dobou, v ktorej Ježiš žil a určitý čas po jeho zdvihnutí k Bohu - verše 4:157-158, aby nim zrejme označil tých ľudí, ktorí sa Evanjeliom riadili v jeho čistej a nepozmenenej podobe, tak ako ho dostali od Ježiša, teda ešte predtým, než došlo k akýmkoľvek zásahom do Evanjelia a chápania jeho slov a pojmov. Podľa toho, čo bolo v niektorých veršoch Koránu zoslané, Evanjelium podľa mnohým zmenám od doby jeho zoslania. Najväčšia z nich však spočívala v chápaní a vnímaní podoby Boha.

48. Zoslali sme ti (Muhammad) dole Knihu (Korán) s pravdou, potvrdzujúcu to, čo jestvuje z Knihy (potvrdzujúcu to, že boli predtým zoslané iné posolstvá a knihy od Boha) a ako svedectvo o nej (zoslali sme ti, Muhammad, Korán aj preto, aby dosvedčil to, čo bolo skutočne zoslané v predchádzajúcich nebeských Knihách). Rozhodni teda (Muhammad) medzi nimi podľa toho, čo Boh zoslal a nenasleduj a neuprednostňuj ich túžby pred tým, čo sa ti dostalo z pravdy (rozhodni v otázkach, o rozhodnutie ktorých ťa spomenutí židia žiadajú v súlade s tým, čo im Boh zoslal, a nie podľa toho, ako by si želali, aby si rozhodol). Každému z vás sme učinili zákony a cestu svoju. (Všetky nebeské Knihy prinášali ľuďom jedno a to isté hlavné posolstvo o existencii Boha, o Jeho podobe a žiadali ich, aby sa Bohu oddali a uctievali Ho. Každé zo spomenutých Kníh a v ich intenciách každé spoločenstvo však malo aj svoje špecifické zákony a cestu, po ktorej sa vydávalo, ktoré boli aj v súlade s dobou, v ktorej bolo to ktoré posolstvo zoslané.) A keby bol Boh chcel, bol by vás učinil jedným spoločenstvom, ale neurobil tak, aby vás skúške podrobil v tom (ohľadom toho), čo vám dal. Predbiehajte sa preto v konaní dobrých vecí (snažte sa konať čo najviac dobrých vecí, aby ste tak prospeli v tom, ohľadom čoho vás Boh preskúšaniam podrobuje). K Bohu sa vrátite (po smrti) všetci (všetci bez výnimky sa k Nemu v súdny deň vrátite, aby vám boli zúčtované vaše skutky) a vtedy vám oznámi to (pravdu o tom), o čom ste sa sporili. (5:48)

(5:48): Slovo Muhejmen sme preložili vo verši „ako svedectvo o nej“. Toto slovo však môže mať viacero významov. Dá sa tiež preložiť aj ako ochranca pred niečím, v tomto prípade pred nenáležitým výkladom. Tiež ho možno preložiť ako dozorca nad niečím, v tomto prípade tiež nad predchádzajúcimi knihami a nad ich výkladom zo strany ľudí, atď.

49. Rozhodni (Muhammad) medzi nimi (medzi židmi, ktorí k tebe prišli) podľa toho, čo Boh zoslal a nenasleduj ich túžby a buď pred nimi na pozore, aby ťa neodklonili od niečoho z toho, čo ti Boh zoslal (od niektorých zásad a pravidiel, ktoré ti Boh zoslal). Ak by sa odvrátili (a neprijali tvoje rozhodnutie, ktoré si vyslovil v súlade s tým, čo bolo zoslané), tak vedz, že Boh ich chce postihnúť trestom za niektoré ich hriechy (a tak ich necháva robiť si, čo chcú). A veru veľká časť ľudí je spurná. (5:49)

(5:49): Jedného dňa sa v Medine zišla skupina popredných židov, ktorí tam žili. Jedni povedali druhým: „Podťe, pôjdeme k Muhammadovi, možno sa nám podarí ho odkloniť od jeho náboženstva“. A tak šli za prorokom Muhammadom a povedali mu: „Muhammad, vieš

dobre, že sme rabíni židov a ich čelní predstavitelia a vieš dobre, že keby sme ťa nasledovali, tak by nás všetci židia nasledovali (nasledovali tvoje posolstvo). Vieš, že medzi nami a určitými ľuďmi je spor a my chceme tento spor pred teba predložiť, aby si rozhodol v náš prospech proti nim. Potom v teba a tvoje posolstvo uveríme“. Prorok Muhammad to odmietol. Neskôr mu bol zoslaný tento verš, v ktorom Boh proroka upozorňuje, aby si dal pozor a neodklonil sa od toho, čo mu Boh zoslal.

50. A či rozhodnutie podľa zásad doby neznalosti si želajú (títo židia)? (Dobou neznalosti sa u Arabov nazývala doba pred zoslaním islamu ako náboženstva.) **Kto lepšie než Boh by stanovil rozhodnutie ľuďom bezpochyby presvedčeným?** (Zásady a rozhodnutia, ktoré Boh stanovil a zoslal, sú najlepšie rozhodnutia, ktoré by mohli ľudia, ktorí v Boha pevne veria, dodržiavať).

51. Vy, ktorí ste uverili (veriaci muslimovia), neberte si židov a kresťanov za dôverníkov. Jedni sú dôverníkmi druhých (členovia každého z týchto náboženstiev držia spolu proti tým, ktorí nenasledujú ich náboženstvo). **A kto z vás by si ich vzal za dôverníkov, ten patrí k nim. Veru Boh správne neusmerní ľudí krivdiacich.** (5:51)

(5:51): Dôvodom zoslania tohto i nasledujúcich veršov bolo, že niektorí muslimovia, v srdciach ktorých viera ešte nebola silná, sa zdôverovali s tajnými záležitosťami a informáciami židom a kresťanom, ktorých považovali za blízkych priateľov. Od tohto priateľstva si sľubovali pomoc a ochranu pre prípad, že by boli muslimovia niekedy v boji porazení. Podobné správanie sa napríklad prejavilo u niektorých takýchto muslimov, keď muslimovia prehrali v bitke Uhod. Takéto dôverné priateľstvá sa potom okrem iného prejavovali v oslabovaní muslimov, rozdeľovalo ich to a prezrádzalo mnohým z radov tých, ktorí voči muslimom prechovávali hlboké nepriateľstvo, tajné a strategické informácie o muslimoch. Nehovoriac už o určitom druhu pokrytectva u tejto skupiny muslimov, keď nemali dôveru v to, že Boh pomôže prorokovi a muslimom a dá im zvíťaziť. Takýto postoj uvedenej skupiny muslimov sa zreteľne ukázal aj pred bitkou Uhod. Pozri verš 3:123 a nasledovné. Verš zvyrazňuje skutočnosť, že každý z príslušníkov týchto náboženstiev sleduje záujmy, ktoré mu diktuje jeho príslušnosť ku svojej náboženskej skupine a za dôverníkov a ochrancov si berie len ľudí patriacich do svojho náboženstva. Iným sa s dôvernými informáciami nezdôveruje. Presné vymedzenie židov, kresťanov a tých, ktorí odmietajú veriť, ktorým sa nemajú muslimovia zdôverovať, nachádzame v nasledujúcich veršoch 5:57-59.

Korán vo všeobecnosti u muslimov podporuje rozvíjanie dobrých a priateľských vzťahov so všetkými ľuďmi bez ohľadu na ich náboženstvo, ako je to napríklad vo veršoch 60:8-9. Stanovuje však v týchto aj v iných veršoch hranice, v rámci ktorých sa majú takéto vzťahy rozvíjať, aby ostali dobré a úprimné. To znamená, že tieto vzťahy sa mohli rozvíjať bez obmedzenia potiaľ, pokiaľ by sa nezačalo ohrozovať náboženské zázemie u muslima, jeho mravné zásady alebo pokiaľ by takýto vzťah už nezačal ohrozovať bezpečnosť islamského štátu alebo muslimov. Verše nepriamym spôsobom nabádajú muslimov, aby sa navzájom podporovali a držali spolu, podobne ako držia spolu členovia ostatných náboženstiev. Tieto myšlienky sa dajú vyčítať z obsahu nasledujúcich veršov, ako aj z obsahu dôvodov zoslania, ktoré tieto verše sprevádzajú.

52. Vidiš (Muhammad) tých, v srdciach ktorých je choroba (pokrytectvo, pretvarovanie a predstieranie), **ako sa ponáhľajú k nim** (ako pomáhajú a zbližujú sa s týmito židmi a kresťanmi), **hovoria** (tí, v srdciach ktorých je choroba): „**Obávame sa, že nás postihne nešťastie** (pokrytci svoju pomoc židom odôvodňujú tým, že sa boja, aby židia nad muslimami nezvíťazili, a tak sa uisťujú, aby sa im nepomstili).“ **Azda Boh zošle (muslimom) víťazstvo alebo zošle príkaz Svoj** (zošle na nich pohromu podobnú pohromám, aké predtým zosiela), **a tak budú (títo pokrytci) Putovať to, čo vo svojich dušiach tajili** (tajili svoje podozrenia ohľadom víťazstva, ktoré im Boh sľúbil).

53. Tí (muslimovia), ktorí uverili, hovoria (a pýtajú sa s počudovaním na adresu spomenutých pokrytcov): „**To sú tí, ktorí na Boha prisahali najväčšou prisahou, že sú s vami?**” (Muslimovia sa pýtali navzájom, či títo pokrytci sú skutočne tí, ktorí predtým prisahali, že budú ostatných muslimov podporovať a brániť? Ako by mohli ostatným muslimom pomáhať, keď sami nevedia, na čom sú a na čej strane stoja.) **Ich skutky sa stali márne** (pokrytectvom, ktoré skrývali), **preto prehrali** (svoj život pozemský i posmrtný).

54. Vy, ktorí ste uverili (veriaci muslimovia)! **Ktokoľvek z vás by sa odvrátil od svojho náboženstva** (od základu tohto náboženstva a prestal by v poslanstvo islamu veriť, ten nech vie, že), **potom Boh privedie ľudí, ktorých má rád a ktorí Ho majú radi, ktorí budú pokorní** (nebudú sa povyšovať) **voči** (ostatným) **veriacim a ktorí budú mocní voči tým, ktorí odmietli veriť. Budú sa** (títo veriaci) **usilovať o cestu, ktorú Boh určil a nebudú sa báť výčitiek tých, ktorí by sa im snažili čokoľvek vyčítať** (nebudú sa báť výčitiek nikoho za to, že sa snažia plniť to, čo im Boh uložil). **To je Božie dobrodenie** (keď si niekto získa Jeho spokojnosť a keď ho Boh uvedie na cestu správnu), **ktoré dáva, komu chce. A Boh všetko obsiahol** (svojou znalosťou, štedrosťou a mocou) **a všetko vie.**

55. Vaším dôverníkom (muslimovia) **je Boh a Jeho posol** (Muhammad) **a tí, ktorí uverili, ktorí konajú modlitby, dávajú zakat a pritom sa do polohy rukúu (Bohu) klaňajú.** (5:55)

(5:55): Keď určitá časť židov, ktorí bývali v Medine, prijala islam, ostatná časť židov sa ich začala strániť. A tak jedného dňa Abdullah Bin Salam prišiel k prorokovi Muhammadovi v sprievode niekoľkých židov, ktorí prijali islam a prorokovi Muhammadovi povedali: „Posol Boží, naše domovy sú ďaleko a nemáme, ku komu by sme si sadli a rozprávali sa s nim. Naši ľudia (židia, ktorí tam žili), keď videli, že sme uverili v Boha a jeho posla Muhammada a za pravdu sme označili tvoje poslanstvo, nás odmietli a zaumienili si, že s nami nebudú sedieť, ani uzavierať manželské zväzky a ani sa nebudú s nami rozprávať. To už bolo na nás priveľa“. Prorok Muhammad im povedal: „Vaším dôverníkom je Boh a jeho posol (prorok tým myslel seba) a tí, ktorí uverili (v poslanstvo islamu)“ a predniesol pred nimi tento verš, ktorý mu bol zoslaný. Abdullah Bin Salam spolu s tými, ktorí boli s nim, nato povedali: „Súhlasíme teda s tým, aby bol Boh a jeho posol a veriaci našimi dôverníkmi“.

56. Kto si vyberie za dôverníka Boha (bude sa Ho držať a bude Ho mať za najbližšieho svojmu srdcu) **a Jeho posla** (Muhammada) **a tých, ktorí uverili** (v Boha a v poslanstvo posla a proroka Muhammada), **ten nech vie, že tí, ktorí sú na strane Božej** (ktorí v Boha veria a držia sa toho, čo im v Koráne zoslal), **sú tí, ktorí zvíťazia** (získajú dobro života pozemského i posledného).

57. Vy, ktorí ste uverili, neberte si za dôverníkov tých, ktorí si berú vaše náboženstvo na posmech a zábavu, tých, ktorí pochádzajú z radov tých, ktorým bola daná Kniha pred vami (z radov židov a kresťanov) **a z radov tých, ktorí odmietli veriť** (v Boha a v poslanstvo posla a proroka Muhammada). **A bojte sa Boha, ak ste veriaci.**

58. A keď by ste zvolávali k modlitbe, robia si z nej posmech a zabávajú sa na nej (spomenutí v predchádzajúcom verši si robia posmech z muslimov aj z ich spôsobu modlenia a zabávajú sa na nich). **To preto, že sú to ľudia, ktorí nechápu** (robia si z modlitby ako aj zo všetkého, čo sa muslimov týka posmech, pretože sú to ľudia, ktorí nepremýšľajú a nič nechápu, svojou nenávisťou a povýšenosťou sú zaslepení).

59. Povedz (Muhammad, spomenutým židom, kresťanom a tým, ktorí odmietli uveriť): „**Ľudia Knihy! Zášť chováte proti nám len preto, že sme uverili v Boha a v to, čo nám bolo zoslané a v to, čo bolo zoslané predtým a preto, že väčšina z vás je spurná.**“ (Chováte proti nám zášť a nenávisť len preto, že veríme v Boha, veríme v to, čo nám bolo zoslané prostredníctvom Jeho posla Muhammada, že veríme, že pred jeho poslanstvom boli aj ďalšie poslanstvá zoslané, ale hlavne preto, že dodržiavame to, čo Boh určil, čo väčšina z vás nedodržiava.)

60. Povedz (im, Muhammad): „Mám vám oznámiť, či a odmena bude u Boha horšia (než naša)? Tých (odmena ale zároveň aj trest je u Boha horší), ktorých Boh prekliat a Svoj hnev na nich zoslal a (odmena, ale zároveň aj trest ľudí) z radov ktorých učinil opice, prasce a poddaných tágutovi. (Hnev a trest Boží sa uplatnil voči týmto židom patriacim k predchádzajúcim pokoleniam. K slovu tágut pozri vysvetlivku k veršu 2:256) Tí majú horšie miesto (a postavenie po každej stránke) a ešte viac zblúdili z cesty rovnej (správnej)“. (5:60)

(5:60): Jedného dňa prišla skupina židov k prorokovi Muhammadovi (p.) a spýtala sa ho na to, v ktorých predchádzajúcich Božích poslov verí. Prorok im odpovedal: „Verím v Boha a v to, čo bolo nám, muslimom, zoslané a v to, čo bolo zoslané Abrahámovi a Ismáilovi (pozri verš 3:84) ..“. Keď však prorok spomenul, že verí i v posolstvo Ježiša, títo židia odmietli uznať posolstvo a proroctvo proroka Muhammada a povedali: „Prisaháme na Boha, nepoznáme žiadnych ľudí, ktorí by mali nejaké náboženstvo a ktorí by mali menší podiel na živote pozemskom i posmrtnom než vy a nepoznáme ani horšie náboženstvo, než je vaše“. Nato Boh zoslal tento verš ako odpoveď na to, čo povedali.

61. Keď k vám (muslimovia) prišli, povedali: „Uverili sme“, ale pritom odmietajúci vieru k vám vošli (na miesto, kde ste boli) a tak isto odmietajúci vieru od vás vyšli von (z tohto miesta). A Boh lepšie vie, čo zatajovali. (5:61)

(5:61): Tento verš bol zoslaný o skupine židov, ktorej členovia chodili k prorokovi Muhammadovi a navonok predstierali, že veria v posolstvo, ktorým bol poverený. Boh zoslal tento verš, aby prorokovi a muslimom objasnil, že táto skupina vieru odmieta. Keď od proroka členovia tejto skupiny odchádzajú, zotrávajú na tom istom stave v akom boli, keď k nemu vošli. Ani Korán, ktorý pred nimi prorok prednášal, ale ani slová, ktoré im hovoril, v nich nezanechali žiadnu stopu.

62. Vidiš (Muhammad), ako sa mnohí z nich (veľká časť týchto židov) ponáhľajú k hriechnosti a k prekračovaniu miery (smerujú k neprávosti) a ako berú z majetkov všetko, čo je zakázané (ako je úžera, podplácanie, atď. Ako môžeš teda očakávať, že ti uveria a všetkého toho sa vzdajú). A je veru zlé, čo konali.

63. Kiežby im tí, silne zbožní a rabíni zakazovali, aby hovorili hriechnosti a aby brali z majetkov všetko, čo je zakázané (bolo by to pre nich oveľa lepšie)! Je veru zlé, čo robili.

64. Židia povedali: „Božia ruka je spútaná“. (Ide o frázu, ktorou sa v arabskom jazyku niekto charakterizuje lakomosťou.) To ich ruky sú spútané (a lakomosť ich neustále sprevádza) a boli prekliati za to, čo povedali. Jeho (Božie) ruky sú vystreté a dáva a rozdáva (štedro z dobrodení svojich, komu chce), ako chce. To, čo ti bolo zoslané dole (Muhammad) od Pána tvojho, povedie mnohých z nich (zo spomenutých židov) k ešte väčšiemu prekračovaniu medzí (toho, čo Boh stanovil) a k ešte väčšiemu odmietaniu viery. A vrhli sme medzi nich (medzi židov) nepriateľstvo a nenávisť až do dňa zmŕtvychvstania (tak, že sa medzi sebou nenávideli alebo že nepriateľstvo a nenávisť k ostatným ľuďom chovali). Vždy, keď (títo židia) roznieť oheň vojny, Boh ho uhasí (zariadi všetko tak, aby sa tento oheň po čase uhasil a nepohltil úplne všetko). A šíria na zemi skazu. Boh ale nemá rád tých, ktorí skazu šíria. (Táto veta bola upozornením pre vyššie uvedených židov, ktorí si mysleli, že majú u Boha špeciálne postavenie, ktoré im zaručí, že ich Boh nepotrestá za čokoľvek, čoho by sa dopustili, vrátane šírenia skazy na zemi.) (5:64)

(5:64): Ak sa v arabskom jazyku povie, že niečia ruka je spútaná, ide o frázu, ktorou sa niekto charakterizuje a opisuje lakomosťou. Arabský jazyk občas používa obraz ruky na to, aby vyjadril ľudskú lakomosť alebo štedrosť. Potom sa lakomosť vyjadruje spútanou alebo zovretou dlaňou a štedrosť naopak, vystretou alebo otvorenou dlaňou. Takéto zobrazenie používa aj tento verš, keď cituje na začiatku to, čo židia o Bohu povedali.

65. Keby boli Ľudia Knihy uverili (keby boli židia a kresťania uznali posolstvo posla a proroka Muhammad, ktoré bolo v poradí už záverečným nebeským posolstvom) **a Boha sa báli, boli by sme im vymazali ich zlé skutky a boli by sme im dali vojsť do záhrad blaženosti.**

66. A keby boli konali podľa Tóry a Evanjelia a podľa toho, čo im bolo zoslané od ich Pána, boli by jedli (z Božích dobrodení) **spomad nich** (zhora) **i spod ich nôh** (Boh by im bol dal zhora, zdola i z každej strany zo svojich dobrodení). **Je medzi nimi** (Ľuďmi Knihy) **umiernené spoločenstvo** (ktoré sa drží toho, čo im Boh uložil), **ale to, čo veľký počet z nich koná, je zlé.**

67. Posol (Muhammad)! Oznam (všetko), **čo ti bolo zoslané od Pána tvojho. Ak by si tak neurobil, potom si Jeho posolstvo** (posolstvo Bohom zoslané) **akoby neoznámil** (je tvojou povinnosťou oznámiť ľuďom všetko, čo ti Boh zosiela, pretože ak vynecháš čo i len časť z toho, to ako keby si ľuďom nebol vôbec nič oznámil). **A Boh ťa ochráni pred ľuďmi. A Boh správne neusmerní ľudí odmietajúcich vieru.** (5:67)

(5:67): Prorok Muhammad o zoslaní tohto verša Bohom najvyšším povedal: „Keď ma Boh poveril oznámením Svojho posolstva ľuďom, mal som veľké obavy a bol som stiesnený, pretože som vedel, že budú aj takí ľudia, ktorí ma z klamstva budú obviňovať“. Okrem toho sa prorok Muhammad obával Qurejšovcov (svojho kmeňa), židov a kresťanov, ktorí tam žili. Z tohto dôvodu sa muslimovia spočiatku o prorokov život báli a strážili ho. Boh však zoslal prorokovi po čase tento verš, v ktorom ho upozorňuje, aby ľuďom oznámil úplne všetko, čo mu Boh zosiela z Koránu a aby sa nikoho z ľudí nebál, pretože Boh sa sám postará o jeho ochranu pred ľuďmi.

68. Povedz (Muhammad): „Ľudia Knihy (židia a kresťania)! **Nenasledujete nič** (neriadite sa žiadnym náboženstvom), **pokým nebudete konať podľa Tóry a Evanjelia a podľa toho, čo vám bolo zoslané od vášho Pána** (vrátane záverečného posolstva, ktorým je posolstvo zoslané poslovi a prorokovi Muhammadovi)“. **To, čo ti bolo zoslané dole** (Muhammad) **od Pána tvojho, podnieti veľké množstvo z ich radov** (zo spomenutých židov) **k ešte väčšiemu prekračovaniu medzí** (toho, čo Boh stanovil) **a k ešte väčšiemu odmietaniu viery. Nežiaľ preto** (Muhammad) **nad ľuďmi odmietajúcimi vieru.**

69. Tí, ktorí uverili (veriaci muslimovia) **a tí, ktorí pokánie činili** (židia) **a Sábijovci** (Sábijovci sú podľa výkladov Koránu skupiny židov a kresťanov, ktorí uctievali jedného jediného Boha) **a tí, ktorí podporovali a nasledovali Mesiáša** (kresťania), **kto z nich uveril v Boha a v Deň posledný** (ktorý ukončí život na zemi a ktorý spúšťa proces zmŕtvychvstania) **a konal dobro, o tých niet strachu a ani nebudú zarmútení** (v súdny deň).

70. I prijali sme od synov Izraela (potomkov proroka Izraela – Jakuba) **záväzok** (že budú nasledovať a poslúchať, čo im Boh uloží) **a poslali sme k nim poslov** (aby poslov synovia Izraela nasledovali). **Vždy však, keď k nim prišiel posol** (od Boha) **s niečím, čo nebolo po vôli ich dušiam, skupinu** (poslov) **zo lži obvinili a skupinu** (poslov) **zabíjali.**

71. I mysleli si (títo židia), **že nebudú skúške vystavení** (Bohom, pretože sami seba presvedčili, že si ich Boh vyvolil zo všetkých ostatných ľudí a že ich nepotrestá), **a tak nič nevideli a nič nepočuli** (nevideli a nepočuli pravdu, keď k nim prišla a nenasledovali ju). **Potom Boh od nich pokánie prijal** (keď si uvedomili, čo konali a prosili Boha o odpustenie). **Potom však mnohí z nich znova prestali vidieť a počuť.** (Prestali vidieť a počuť pravdu, s ktorou k nim poslovia prichádzali. Vrátili sa k hriechom, ktoré predtým konali.) **A Boh všetko, čo konajú, vidí.** (5:71)

(5:71): Boh upozorňuje židov, ktorí žili za čias posla a proroka Muhammada, na skutočnosť, že znova odmietajú veriť v posolstvo posla, ktorého On k ľuďom s posolstvom poslal. Pritom im uvádza ako príklad ich predkov. Boh k nim posielal poslov s posolstvami, avšak vždy sa

od týchto posolstiev odklonili a odmietali čokoľvek počúvať alebo vidieť. Po čase zasa k nim poslal ďalšieho posla, ktorý im otvoril zrak a sluch. Vtedy Boha prosili o odpustenie a On im odpustil. Ale aj napriek tomu po čase sa všetko opakovalo a zasa sa od posolstva odklonili a posolstvo nasledujúceho posla odmietli uznať napriek tomu, že vedeli o jeho pravdivosti. To sa stalo aj v prípade posla a proroka Muhammada.

72. Odmietli veriť (v Boha v Jeho skutočnej podobe) tí (ľudia), ktorí povedali: „**Boh je Mesiáš, syn Márie.**“ **A Mesiáš pritom povedal:** „**Synovia** (potomkovia proroka) **Izraela, uctieajte Boha, môjho i vášho Pána** (ktorý je jediným Pánom náš všetkých).“ **Ten, kto by k Bohu** (niekoho alebo niečo) **pridružil, pre toho Boh zakázal raj** (aby doň vstúpil) **a jeho útočiskom bude oheň. Krivdiaci** (ktorí by prehlasovali, že Boh je Mesiáš) **nebudú mať nikoho, kto by im pomohol a podporil ich** (kto by sa ich zastal).

73. Odmietli veriť (v Boha v jeho skutočnej podobe) tí (ľudia), ktorí povedali: „**Boh je tretí z trojice** (Boh je jedným zo svätej trojice, ktorá sa skladá z otca, syna a ducha svätého).“ **Niet boha okrem Boha jedného jediného** (existuje len jeden jediný Boh pre všetkých ľudí, všetko ostatné sú len stvorenia, ktoré On stvoril). **Ak neprestanú s tým, čo hovoria** (neprávom o Bohu), **dotkne sa** (a postihne) **tých, ktorí z ich radov** (z radov týchto ľudí) **odmietli veriť** (v Boha v jeho skutočnej podobe), **trápenie bolestivé.**

74. Nemali by už konečne pokánie k Bohu urobiť a poprosiť Ho o odpustenie? (Mali by sa k Bohu pokajať a poprosiť Ho o odpustenie za to, čo o Ňom hovorili a za to, čo k Nemu pridružovali.) **A Boh je odpúšťajúci a milostivý** (voči tomu, kto oľutuje, čo robil a o odpustenie Ho prosí).

75. Mesiáš, syn Márie, je len posol, pred ktorým boli (poslaní ďalší) **poslovia a jeho matka bola siddíqa.** (Siddíqa znamená silne veriaci. Mária bola nazvaná podľa tejto vlastnosti, pretože verila úprimne a pravdivo v znamenia zoslané Bohom najvyšším a v posolstvo svojho syna Ježiša.) **Obaja jedli jedlo** (ako môžu byť Bohmi alebo súčasťou Boha, keď sa obaja živili jedlom ako ostatní ľudia?). **Pozri** (Muhammad), **ako im objasňujeme znamenia** (a vysvetľujeme im skutočnosť stvorenia Ježiša a jeho matky Márie) **a pozri sa, ako sú aj napriek tomu zvedení** (z cesty správnej).

76. Povedz (im, Muhammad a spýtaj sa ich): „**Uctiebate mimo Boha to, čo nemá v moci privodiť** (spôsobiť) **vám škodu ani prospech?**!“ (Obraciate sa na Ježiša a jeho matku so svojimi prosbami a zármutkami a pritom ani Ježiš a ani jeho matka sa na nič nezmôžu. Len Boh sám má tú moc, aby vám v niečom pomohol alebo aby od vás škodu a zlo odvrátil.) **A Boh je Ten, kto všetko počuje a všetko vie** (pozná všetko, čo sa deje).

77. Povedz (Muhammad): „**Ľudia Knihy** (židia a kresťania), **neprekračujte medze stanovené vašim náboženstvom tým, že budete hovoriť niečo nepravdivé** (tým, že k Bohu pridružujete rovných) **a nenasledujte túžby ľudí, ktorí zblúdili už predtým** (keď Bohu učinili deti a spoločníkov a Jeho existenciu do trojice rozdelili) **a ktorí spôsobili, že veľa ďalších** (ľudí) **zblúdilo** (ľudia, ktorí po nich nasledovali a prevzali zblúdenie, do ktorého sa títo dostali), **ktorí zblúdili z cesty rovnej** (správnej).“

78. Tí zo synov (potomkov proroka) **Izraela** (Jakuba), **ktorí odmietli veriť, boli prekliatí ústami Dávida a Ísu** (Ježiša), **syna Márie. To všetko** (celé to prekliatie bolo) **za ich neposlušnosť a prekračovanie medze.**

79. Nezakazovali si navzájom žiadnu odsúdeniahodnú vec, ktorú urobili. (Ak by sa jeden z nich dopustil odsúdeniahodnej veci, ostatní ho od toho vôbec neodrádzali a ani sa mu nesnažili naznačiť, že koná zle alebo ho od takéhoto činu odhovoriť.) **Je veru zlé to, čo robili** (že sa nesnažili poukázať na chybné konanie, keď sa u niektorého z nich vyskytlo).

80. Vidíš mnohých z ich radov (z radov týchto židov), **ako si berú za dôverníkov tých, ktorí odmietli uveriť** (aby sa s nimi proti muslimom spojili, verš stále hovorí o spomenutej

skupine židov). **Zlé je veru to, na čo ich naviedli ich duše, až sa Boh na nich silno nahneval a v trápení budú naveky.**

81. Keby boli verili v Boha a v proroka (Muhammada) a v to, čo mu bolo zoslané dole, neboli by si ich vzali za dôverníkov. Ale veľký počet z nich (zo spomenutých židov) je spurný. (Spomenutá skupina židov si za dôverníkov vzala tých, ktorí v Boha a v posolstvo proroka Muhammada odmietali veriť. Verš hovorí, že keby táto skupina židov bola skutočne verila v Boha a v to, čo Boh poslovi a prorokovi Muhammadovi zoslal, neboli by si za dôverníkov vzali takýchto ľudí. Na záver verš konštatuje, že veľká časť členov tejto skupiny je voči Bohu spurná.)

82. Zistiš (Muhammad), že z radov ľudí najväčšie nepriateľstvo k tým, ktorí uverili (k veriacim muslimom), chovajú židia a tí, ktorí k Bohu (niekoho alebo niečo) pridružili. A zistiš, že najlákavejší k tým, ktorí uverili (k veriacim muslimom) sú tí, ktorí povedali: „My sme tí, ktorí nasledovali Mesiáša (kresťania)“. To preto, že z ich radov (z radov týchto kresťanov) pochádzajú kňazi a mnísi (ktorí sa snažia o Božiu spokojnosť a veria v to, čo im bolo zoslané i v to, čo bolo muslimom zoslané, pozri verš 3:199) a preto, že sa nepovyšujú. (5:82)

(5:82): Tými, ktorí uverili sa vo verši myslia veriaci muslimovia. V súvislosti s týmto veršom sa uvádzajú dve príhody, ktoré boli dôvodom jeho zoslania. Prvá z nich hovorí, že keď muslimovia utiekli do Habaše (zvaná tiež Avenicia a predstavuje približne dnešné územie Etiópie) pred tými, ktorí odmietali uveriť, ktorí ich v Mekke prenasledovali a keď neskôr prečítali kráľovi Nažašimu a kňazom, ktorí boli u neho, verše z kapitoly Mária, kráľovi a kňazom sa pustili slzy z očí a kráľ o Koráne povedal: „Toto i to, s čím prišiel Ježiš, má rovnaký pôvod“. O tomto kráľovi bol zoslaný tento a nasledujúci verš. Druhý dôvod zoslania sa spája s príchodom delegácie kresťanov z Habaše, ktorú poslal jej kráľ Nažaši, aby si vypočula z úst proroka Muhammada niečo z toho, k čomu on ľudí vyzýva. Delegácia sa skladala zo sedemdesiatich mužov – mníchov a kňazov, šesťdesiat dva bolo z Habaše a ôsmi z oblasti Šamu (prírodnej Sýrie). Prorok im predniesol verše z 36. kapitoly zvanej Já Sín, načo sa z očí týchto mužov pustili slzy a povedali: „Ako veľmi sa toto podobá tomu, čo bolo Isovi (Ježišovi) zosielané“.. Vtedy boli zoslané tieto verše.

83. A keď počujú, čo bolo zoslané (v Koráne) poslovi (Muhammadovi), vidíš, ako sa ich oči zaplavia slzami pre pravdu, ktorú v tom spoznali (ktorú Korán obsahuje). Hovorí (títo kresťania): „Pane náš, uverili sme (v to, čo bolo tvojmu poslovi Muhammadovi zoslané), zapíš nás medzi svedkov (ktorí svedčili, že čo je v Koráne zoslané, je pravda a že v posolstvo posla Muhammada uverili)“,

84. „Ako by sme (kresťania pokračujú) nemali veriť v Boha a v pravdu, ktorá nám prišla (prostredníctvom posla a proroka Muhammada), keďže dúfame v to, že nám náš Pán dá vojst' medzi dobrých a zbožných ľudí (spolu s nimi do raja)“.

85. A tak ich (týchto kresťanov) Boh odmenil za to, čo povedali, záhradami, pod ktorými tečú rieky a v ktorých budú naveky. A to je odmena tých, ktorí dobro konajú.

86. A tí, ktorí odmietli veriť a za lož naše znamenia označili, tí budú obyvateľmi pekla.

87. Vy, ktorí ste uverili, nezakazujte (sami sebe a ľuďom) dobroty (života pozemského), ktoré vám Boh povolil (ktoré vám výslovne nezakázal) a neprekračujte medze (toho, čo vám Boh ustanovil). Ved' Boh nemá rád tých, ktorí (Jeho) medze prekračujú. (5:87)

(5:87): Jedného dňa si prorok Muhammad (požehnanie a mier nech ho sprevádzajú) prisadol ku skupine ľudí a začal im opisovať deň zmŕtvychvstania, čo všetko sa v ňom bude diať a ako budú v ňom ľudia vyzeráť. Ľudia, ktorí tam sedeli, pocítili určitú pokoru a strach a spustili sa im slzy z očí z obavy pred touto udalosťou. Neskôr sa zhromaždilo v dome Usámu Bin Mezúna Al Žimhiho desať mužov z radov spoločníkov proroka Muhammada, ktorí proroka

počuli opisovať deň zmŕtvychvstania. Boli to Abú Bakr Al Siddíq, Ali Bin Ebí Táleb, Abdulláh Bin Mesúd, Abdulláh Bin Omar, Abú Zer Al Ghufári, Sálem - otrok Abú Huzejfu, Al Miqdád Bin Al Asvad, Salmán Al Fárisi a Maqal Bin Mudar. Títo desiati vzali na seba sľub pred Bohom, že sa budú postiť celý deň, modliť sa celú noc, nebudú spať na posteli (ale na tvrdých rohožiach alebo na zemi), nebudú jesť mäso ani žiadny zvierací tuk, budú sa venovať len modleniu a nebudú sa stýkať so ženami. Prorok sa o tom dozvedel, a tak týchto svojich spoločníkov zhromaždil a povedal: „Bolo mi správne oznámené, že ste sa dohodli na tom a tom?“ Odpovedali: „Áno, posol Boží a chceli sme tým len dobro“. Prorok povedal: „Nebolo mi nič podobné prikázané. Vaše duše majú voči vám svoje práva (sami voči sebe máte určité práva, ktoré nesmiete porušiť). Postite sa, ale aj jedzte, ostávajú hore (v noci, aby ste sa modlili), ale aj spíte. Ja ostávam hore, ale aj spím, postím sa, ale aj jem (nepostím sa tak, že nikdy nejem), jedávam mäso aj tuky. Kto sa chce odkloniť od mojej cesty (od toho, čo dodržiavam ja), ten ku mne nepatrí“. Potom prorok vyšiel k ľuďom a predniesol im kázeň, v ktorej povedal: „Čo sa deje s niektorými ľuďmi, že zakázali (sami sebe aj ostatným) ženy, jedlo, pekné vône, spánok a dobroty života pozemského (všetko, z čoho by mal človek radosť a úžitok)? Ja som vám neprikázal, aby ste boli kňazmi a mníchmi. V náboženstve, ktoré mi bolo zoslané, sa neuvádza zanechanie mäsa a žien, ani uzamykanie sa v uzavretých priestoroch a nerobiť nič iné len sa modliť. Miesto putovania po zemi bol môjmu spoločenstvu (muslimom) uložený pôst a miesto toho, aby sa uzamykalo pred ľuďmi na modlenie, mu bola uložená snaha o to, čo Boh určil. Uctievať Boha a nepridružujte k Nemu nič, konajte púť, konajte modlitby, dávajte zakat a postite sa v mesiaci Ramadan. Tých, ktorí boli pred vami, zahubilo to, že boli tvrdí sami na seba, a tak Boh pritvrdil podmienky ich života. Ich pozostatky sú okolo vás v domoch a miestach na modlenie“. Neskôr Boh zoslal tento verš, v ktorom muslimov upozorňuje na to, aby nezakazovali to, čo im Boh nezakázal. Po zoslaní verša sa spomenutí desiati muži spýtali proroka Muhammada: „Posol Boží, a ako naložíme so sľubmi, ktorými sme sa pred Bohom zaviazali (že sa budeme držať obmedzenia, ktoré sme sami sebe vytýčili)?“ Vtedy bol prorokovi Muhammadovi zoslaný nasledujúci verš č. 89.

88. A jedzte z toho, čo vám Boh dal, jedlo (ktoré je) dovolené a dobré (okrem toho, čo vám Boh zakázal, je všetka ostatná dobrá potrava dovolená). A bojte sa Boha, v ktorého vy veríte (držte sa stredy a striedmosti vo všetkom bez toho, aby ste boli ľahostajní a bez toho, aby ste sami boli voči sebe a ostatným tvrdí).

89. Boh vás nebude brat' na zodpovednosť za vaše nechcené prisahy, ale vás bude brat' na zodpovednosť za to, na čo ste sa vašou pravickou zaviazali (čo ste so všetkou vážnosťou odprisahali a potom ste to porušili). Za vymazanie hriechu nedodržania prisahy je povinnosť nakrmiť desiatich chudákov z bežného jedla, ktoré dávate vašim rodinám (človek, ktorý sa chce z takéhoto hriechu vykúpiť, musí nakrmiť desiatich chudákov takým druhom a kvalitou jedla, aké on sám i jeho rodina jedávajú, nie horším), alebo ich ošatiť (takýchto desiatich chudákov), alebo oslobodiť jedného otroka. Kto by nenašiel (a nemohol vykonať nič zo spomenutého), nech sa postí tri dni (to bude preňho vykúpenie). Takto odčinite nedodržanie prisahy, na ktorú by ste sa zaviazali vašou pravickou, ak by ste prisahali. (Ak by ste prisahali na Boha a zdvihnutím pravej ruky túto prisahu aj potvrdili, tak za nechcené porušenie takejto prisahy by ste mali vykonať niektorý zo spomenutých úkonov, aby vám bol vymazaný hriech za nedodržania prisahy.) A dodržiavajte prisahy pravickou vašou potvrdené. (Prisahajte len na také veci, ktoré si svojou dôležitosťou prisahu vyžadujú. Ak by ste na všetko sústavne prisahali, mohlo by sa stať, že by sa vážnosť vašej prisahy znehodnotila a neustále by ste ju porušovali. A pokiaľ by ste prisahali, tak sa snažte svoju prisahu dodržať.) Takto vám Boh objasňuje svoje znamenia, azda budete vd'ační (že vás učí, ako sa máte správať a čo je pre vás lepšie). (5:89)

(5:89): Otázke možnosti porušenia sľubu je venovaná určitá pozornosť v dielach učencov z odboru islamských vied. Vo všeobecnosti platí prísna zásada dodržiavania sľubov. Sľub alebo prisahu, ktorou by sa niekto zaviazal, však možno porušiť v taxatívne vymedzených prípadoch. Napríklad sľub môže ten, kto ho dal, porušiť, ak by sa stal nesplniteľný. Napríklad niekto by niekomu sľúbil darovať alebo predať vec, ktorá zanikla.

90. Vy, ktorí ste uverili! Opojný nápoj, hazardné hry, modly a veštiace šípy (Arabi mali pred príchodom islamu zvyk, ktorý spočíval v tom, že ak sa ohľadom niečoho nevedeli rozhodnúť, hodili niekoľko šípov a podľa toho, kam dopadli, konali) **sú nečistotou z diel satana, tak sa tomu vyhýbajte, azda tak (u Boha) prospejete.** (5:90)

(5:90): V predislamskom období a určitú dobu aj v islame bolo pitie opojných nápojov, ako bolo napríklad víno, bežnou a rozšírenou záležitosťou. Postupne sa však takéto opojné nápoje začali zakazovať najmä pre negatívne, ba až tragické dôsledky, ktoré na jednotlivcovi a spoločnosti zanechávali. Spočiatku bol o opojných nápojoch zoslaný verš 2:219, ktorý muslimom objasňoval, že opojné nápoje a látky vedú človeka k dopusteniu sa mnohých hriechov. Neskôr bol zoslaný verš 4:43, ktorý už konkrétnejšie zakazoval muslimom modliť sa v stave opojenia a opitosti. Tretím veršom, ktorý bol zoslaný o opojných látkach, bol tento verš, podľa ktorého sa majú veriaci muslimovia takýmto nápojom a látkam vyhýbať, čo prakticky znamená, že majú prestať opojné nápoje piť. So zoslaním tohto verša je spojená aj príhoda, ktorá sa pred jeho zoslaním odohrala. Príhoda spočívala v tom, že Ali Bin Ebí Táleb (bratranec proroka Muhammada) sa chcel oženiť s prorokovou dcérou Fatimou. Ali šiel spolu so svojím strýkom Hamzom do mesta, kde chcel spolu s jedným židom - zlatníkom, ktorý býval v Medine, nazbierať určitý druh voňavých rastlín, aby ich potom predali zlatníkom, a tak si Ali z utrženej ceny mohol vystrojiť svadbu. Ali mal so sebou dve staršie ťavy, na ktoré chcel naložiť rastliny. Ťavy priviazal o jeden dom v meste a odišiel. Keď sa vrátil k ťavám, uvidel obraz, ktorému nechcel veriť. Obe ťavy mali odseknuté hrby, boli zarezané na bokoch a boli odseknuté časti ich pečene. Ali sa spýtal: „Kto to urobil?“ Ľudia odpovedali: „Urobil to Hamza (bol to Aliho strýko a zároveň aj strýko proroka Muhammada). Je v dome a pije so skupinou ľudí, ktorí sú tam“. V spoločnosti, v ktorej sedel Hamza, bola aj jedna poetka, ktorá predtým odrecitovala verše z básne, ktorými Hamzu vyzvala, aby obe ťavy zarezal, vzal si z nich dobré mäso a aby sa najedli, čo aj Hamza urobil. Ali sa nato vybral za prorokom Muhammadom a keď k nemu prišiel, našiel u neho sedieť Zejda Bin Hárisu, podľa čoho Ali spoznal, že to, čo sa stalo, sa už dostalo k prorokovi. Prorok sa Aliho spýtal: „Čo ti je?“ Ali povedal: „Posol Boží, ešte som nezažil deň podobný dnešku. Hamza vztiahol ruku svoju k mojim obom ťavám, odsekol im hrby a zarezal ich z bokov. Teraz je v jednom dome, kde pije.“ Prorok požiadal o svoje šaty a šiel preč. Ali spolu so Zejdom šli za ním, až kým prorok neprišiel k domu, v ktorom bol Hamza. Ohlásil sa, načo mu bolo dovolené do domu vstúpiť. Keď tam vošiel, našiel ich opitých. Prorok začal Hamzovi vyčítať to, čo urobil a karhal ho za to. Hamza bol taký opitý, že mal až červené oči, pozrel sa na proroka a povedal: „Nie ste ničím iným než otrokmi môjho otca“. Prorok tu zistil, že Hamza je úplne opitý, a tak sa obrátil a odišiel a za ním aj Ali a Zejd. Tu sa celá príhoda končí. Treba ešte dodať, že Hamza patril medzi čestných a ctených ľudí tak pred tým než prijal islam, ako aj po jeho prijatí. Vážil si Aliho aj proroka Muhammada a ostatných ľudí. Keď sa však veľmi opil, zrejme už nevedel, čo hovorí, ako sa to mnohým ľuďom v podobných prípadoch stáva. Vtedy bol zoslaný verš, ktorý pitie alkoholu definitívne zakázal. V neskorších obdobiach po smrti proroka Muhammada sa z času na čas rozprúdila medzi učencami z odboru islamských vied diskusia o tom, či bolo zakázané len pitie alkoholu, alebo jeho užívanie vôbec. Veľká časť učencov sa priklonila k tomu, že sa jeho užívanie celkovo zakázalo. Menšia skupina sa priklonila k tomu, že sa môže použiť vo veciach, ktoré ľuďom pomáhajú, napríklad pri výrobe liekov. Celá diskusia o tejto problematike sa rozvetvila a boli povedané argumenty za a proti. Niektorí učenici užívanie alkoholu považovali za úplne vylúčené, iní zasa ho povolili užiť len v

nutných prípadoch, keď by bol život človeka ohrozený, tretí ho povolili len v prípade, ak by bol ohrozený život človeka a neexistoval by iný liek, atď. Vo všeobecnosti však zákaz či povolenie užívania alkoholu možno, podobne ako je to pri iných zakázaných veciach, zahrnúť pod všeobecnú zásadu platnú v islame, ktorá hovorí: „V nutnosti sa povoľujú aj zakázané veci“, ako je to napríklad vo verši 5:3, ktorý zakazuje jesť určité druhy mäsa.

91. Satan chce medzi vami opojnými nápojmi a hazardnými hrami (pomocou nich) vyvolať nepriateľstvo a nenávisť a (chce) brániť vám (takýmto spôsobom) spomínať si na Boha a modliť sa. Prestanete s tým už teda? (Potom, ako vám bol objasnený účel spomenutých ustanovení, nastal čas, aby ste s tým konečne skoncovali pre vaše dobro.)

92. Poslúchajte Boha (v tom, čo vám zoslal, muslimovia) a poslúchajte posla (Muhammada) a dajte si pozor (aby ste neporušili, čo vám bolo zoslané alebo čo vám prorok prikázal). Ak by ste sa odvrátili (a neposlúchli), tak vedzte, že úlohou nášho posla (Muhammada) je len oznámenie zjavné (za povinnosť má len ľudom jasne oznámiť to, čím ho Boh poveril).

93. Nie je pre tých, ktorí uverili a dobré skutky konali, hriech v tom, čo pojedli predtým (v minulosti z jedál a pitia, ešte predtým, než boli tieto jedlá zakázané), pokiaľ by sa toho už vyvarovali, verili by a konali dobré skutky (hriechu sa nedopustili tí veriaci, ktorí v minulosti pojedli a popili teraz už zakázané jedlá a nápoje, ak ich už zanechali a už sa im vyhýbajú) a aj potom (po zoslaní tohto zákazu v súčasnosti) by sa vyvarovali (konzumácie takýchto jedál) a verili (by) a pokiaľ by sa aj potom (v budúcnosti) vyvarovali (konzumácie takýchto zakázaných jedál a nápojov úplne) a dobro konali. A Boh má rád tých, ktorí dobro konajú. (5:93)

(5:93): Po tom, ako bol zoslaný predchádzajúci verš, v ktorom sa muslimom prikazuje, aby sa vyhýbali pitiu opojných nápojov, niektorí muslimovia sa spýtali: „Čo sa stane s našimi spoločníkmi (muslimami), ktorí zomreli a takéto opojné nápoje pili?“ Vtedy bol zoslaný tento verš, ktorý im objasnil, že pokiaľ boli tí, ktorí zomreli, bohabojní, verili v Boha a dobré skutky konali, tak sa im konzumácia takýchto nápojov nebude rátať ako hriech. To isté platí aj pre tých, ktorí ešte žijú a ktorí predtým tieto nápoje konzumovali. Tiež sa ich doterajšia konzumácia nebude za hriech považovať, pokiaľ boli predtým bohabojní, veriaci a dobré skutky konali a pokiaľ aj bohabojní ostanú a dobro konať budú aj potom, ako im tieto jedlá a nápoje boli zakázané.

94. Vy, ktorí ste uverili, Boh vás podrobí skúške (počas vykonania púte, kedy vám zakázal zvieratá loviť) spojenej s určitým lovom (divou zverou), ktorý bude na dosah vašich rúk a kopijí (pošle vám zver, ktorá bude priamo pred vašimi očami na dosah vašich rúk a kopijí, ktorú budete môcť ľahko rukami chytiť alebo zbraňami uloviť, aby vás skúške podrobil), aby Boh dal rozpoznať, kto sa Ho (Boha) obáva aj keď Ho bližšie nepoznal (kto sa Boha obáva aj bez toho, aby Ho priamo pred sebou videl). Kto by po tom (ako bol stanovený zákaz loviť počas púte) prekročil medze, tomu sa dostane trápenie bolestivé.

95. Vy, ktorí ste uverili, nezabíjajte úlovok (divú zver, ktorá sa loví), pokiaľ ste v pútnickom stave. Kto by ho z vás zabil (úlovok - zver, ktorá sa môže inokedy loviť) úmyselne, tak jeho trestom (úkonom, ktorým takýto lov a prehrešok odčiní) bude povinnosť obetovať dobytok rovnajúci sa tomu, čo zabil (koľko zvierat ulovil, podobný počet bude musieť obetovať z určených druhov dobytka, týmito druhmi sú ťavy, kravy a barany), o ktorom (množstve a druhu takéhoto dobytka) rozhodnú dvaja spravodliví z vašich radov (z radov muslimov). Bude to (obetované zvieratá) obeť, ktorá má byť privedená ku Kábe (kde sa potom zvieratá zarežú a rozdajú biednym a chudobným ľudom a pútnikom). Alebo (pokiaľ by niekto ulovil zviera, u ktorého sa nedá odhadnúť jeho protihodnota z dobytka) to odčiní poskytnutím jedla biednemu (určí sa hodnota uloveného zvieraťa, ktoré pútnik ulovil a kúpi sa za to jedlo, ktoré sa dá biednym a chudobným) alebo

pôstom, ktorý by sa tomu (veľkosti takéhoto hriechu) **rovnal** (počet dní, ktorých by sa mal postiť, sa líši podľa druhu a hodnoty zvieratá, ktoré ulovil), **aby okúsil** (ten, kto zákaz porušil) **následok konania, ktorého sa dopustil** (keď príkaz porušil). **Boh prepáčil, čo sa už stalo** (kto porušil tento zákaz pred zoslaním tohto verša, tomu to Boh prepáčil). **Kto by sa však k tomu vrátil** (k zabíjaniu úlovku, keď je v pútnickom stave - keď púť vykonáva), **tomu sa Boh pomstí. A Boh je mocný a pomsta je v Jeho moci.**

96. Je vám dovolený lov z mora i potrava z neho (jeť všetko, čo pochádza z mora) **ako úžitok pre vás aj pre cestujúcich.** (Ako obživa pre pútnikov, ktorí sú už v Mekke alebo ktorí sú na ceste na púť. Úžitkom sa myslí povolenie jeť všetko, čo z mora pochádza.) **A je vám zakázaný lov** (čohokoľvek, čo je) **na súši, pokiaľ ste v pútnickom stave. Bojte sa Boha, ku ktorému budete** (v deň zmŕtvychvstania) **zhromaždení** (a pred ktorým budete v ten deň stáť).

97. Boh učinil Kábu (v Mekke) – **posvätný Dom, ľudom na vykonávanie rituálov** (púte, umry, konaním stanovených rituálov, na zabezpečenie životných potrieb ľudí, ktorí tam žili) **a učinil** (na tento účel) **posvätný mesiac, obete** (zvieratá, ktoré sa počas púte obetujú a pomáha sa ich mäsom biednym a chudobným) **a označené dary** (zvieratá, ktoré boli privedené do Mekky a označením určené na obetovanie). **To preto, aby ste vedeli, že Boh vie, čo je v nebesiach a čo na zemi a že Boh o všetkom vie.**

98. Vedzte, že Boh je prísny pri trestaní a že Boh je odpúšťajúci a milostivý. (Na jednej strane Boh má moc silno trestať ľudí, ktorí prekračujú medze Ním určené, avšak na strane druhej odpúšťa a je milostivý voči tomu, kto by oľutoval svoje činy a zámerne takéto medze znova neprekročil.)

99. Úloha posla (Muhammada) **je len** (posolstvo ľudom) **oznámiť. A Boh vie, čo prejavujete a čo** (v sebe) **skrývate.**

100. Povedz (im, Muhammad): **„Zlé** (veci a správania, ktoré Boh zakázal) **a dobré** (veci a správania) **sa nikdy nevyrovnajú** (nebudú si rovné, na tej istej úrovni), **aj keď by to zlé veľkosťou svojho množstva obdiv vzbudzovalo“.** (Zlo v jeho najširšom zmysle, zlé správania, neprávom získané majetky atď. prinesú človeku len to najhoršie a možno krátky úžitok, avšak dobro, aj keď by ho bolo oveľa menej, človeku vždy prinesie dobrý úžitok a šťastie.) **Bojte sa preto Boha, vy, ktorí rozum máte** (a ním premýšľate), **azda tak** (u Boha) **prospejete.**

101. Vy, ktorí ste uverili, nepýtajte sa na záležitosti, ktoré keby vám boli ukázané, boli by pre vás nepríjemné (muslimovia, nepýtajte sa proroka na veci a ustanovenia, ktoré sú vám nepotrebné, o ktorých Boh nič nezoslal a ktorými vás nezaťažil). **Ak by ste sa na ne však spýtali v čase, keď sa Korán zvestuje dole, budú vám ukázané** (ak by vám však neskôr bolo niečo z takýchto vecí a ustanovení v čase zvestovania Koránu uložené a spýtali by ste sa na ne, tak vám bude význam a obsah týchto ustanovení ukázaný a vysvetlený v plnej miere). **Boh vám to prepáčil** (odpustil vám vaše neustále spytovanie sa na uvedené veci a ustanovenia, ktoré vám Boh zámerne neuložil, aby vás nimi nezaťažil). **A Boh je odpúšťajúci a má veľkú trpezlivosť,** (5:101)

(5:101): Keď bol zoslaný verš 3:97, ktorý uložil muslimom povinnosť konať púť, niektorí muslimovia sa proroka Muhammada spýtali: „Každý rok máme púť konať?“. Prorok bol ticho a neodpovedal. Nato sa zasa spýtali: „Každý rok?“. Keď sa to po štvrté spýtali, prorok im odpovedal: „Nie. Nie je povinná každý rok, ale keby som vám bol povedal že áno, bola by sa stala povinná každý rok“. Nato Boh zoslal tento verš, v ktorom muslimom hovorí, aby sa nepýtali na veci a ustanovenia, ktoré im neboli zoslané alebo ustanovené, pretože by sa potom mohlo stať, že im budú uložené a sťažia im život. V dobe zoslania tohto verša veľké množstvo muslimov malo možnosť vykonávať púť každý rok. Keby im bol prorok povedal, že ju vzhľadom na ich blízkosť k Mekke majú konať každý rok, potom by takýto prorokov

príkaz muslimovia považovali za záväzný aj po prorokovej smrti. Keď sa islam v neskoršom období rozšíril aj na ďaleké oblasti, ľudia by už takúto možnosť neboli mali. To je aj význam prorokovej vety, že keby im bol odpovedal áno, bola by sa púť stala povinnou každý rok. Korán ustanovil povinnosť vykonať púť len raz za život, a to v prípade, ak by muslim mal možnosť ju vykonať.

102. Pýtali sa na ne (na ustanovenia spomenuté v predchádzajúcom verši) **už ľudia, ktorí žili pred vami** (určenie podrobných ustanovení, na aké sa pýtate, už pred vami požadovali iní ľudia - židia, avšak keď im boli podrobnosti objasnené a uložené, nezvládali ich), **potom ich ale začali odmietat'** (začali hľadať cesty, ako ich obísť, ako to bolo napríklad v prípade trestu za mimomanželský pohlavný styk spomenutý v predchádzajúcich veršoch).

103. Boh neučinil žiadnu Buhejru, ani Sáibu, ani Vasílu a ani Hámiho (sú to názvy štyroch druhov dobytká, ktoré sú bližšie vysvetlené vo výklade). **To tí, ktorí odmietli veriť, si o Bohu vymýšľajú lži** (tí z radov Arabov, ktorí odmietli uveriť v poslanstvo posla Muhammada, si podobné klamstvá a zvyky povymýšľali a neprávom hovorili, že im ich Boh uložil). **A väčšina z nich** (z týchto Arabov odmietajúcich vieru) **nechápe** (že sú to len staré zvyky, ktoré po svojich predkoch zdedili, ktoré im Boh nikdy neuložil). (5:103)

(5:103): Všetky spomenuté štyri názvy, Buhejra, Sáiba, Vasíl a Hámi, boli názvami druhov dobytká. Ak sa u niektorého jedinca z radu takéhoto dobytká naplnili určité znaky, potom Arabi v predislamskom období týchto jedincov vyhlásili za svätých, nesmeli sa z nich brať výťažky a ani ich používať na prepravu. Ak ťava porodila päťkrát, pričom posledný z nich bol samec, potom takejto ťave rozrezali ucho a zakázali, aby sa na nej ktokoľvek vozil. Takéto zviera sa nazývalo Buhejra. Sáiba zasa bolo ťažné zviera, pri ktorom niekto prisľúbil, že ak sa vráti z cesty bezpečne alebo sa uzdraví z choroby, nechá ho voľne behať. Pri Buhejre a Sáibe sa zakazoval brať akýkoľvek úžitok z nich, boli to voľne pobežujúce zvieratá, z ktorých sa ani mlieko nesmeli brať, aj keď by mali ľudia od hladu umierať. Keby sa bolo u predislamských Arabov stalo, že by ovca porodila samičku, tak si ju ponechali, ak by však porodila samca, tak ho obetovali svojim božstvám bez toho, aby z neho niečo mali. Ak by porodila ovca samca i samičku, potom takáto samička nasledovala osud svojho brata a obetovali ich oboch. Tento rituál sa nazýval Vasíla. Ak by z nejakého samca samička porodila desaťkrát, potom sa na tomto samcovi už nesmeli nič nosiť a ani sa na ňom prevážať. Tento verš všetky podobné javy zakazuje a objasňuje muslimom, že Boh podobné ustanovenia nikdy nikomu z Arabov neuložil.

104. A ak by im (spomenutým ľudom odmietajúcim veriť v poslanstvo posla a proroka Muhammada) **bolo povedané: „Nasledujte to, čo Boh zoslal a posla** (Muhammada, aby vám objasnil, čo je správne a čo nie)“, **povedia: „Postačí nám to, na čom sme našli svojich otcov** (stačia nám zvyky, ktoré sme po svojich predkoch zdedili, tie sú pre nás záväzné)“. **Aj keď ich otcovia nič nevedeli a neboli ani správne usmernení** (budú nasledovať to, čo ich otcovia nasledovali aj napriek tomu, že ich otcovia nevedeli, čo je správne a neboli správne usmernení)?!

105. Vy, ktorí ste uverili, dbajte o svoje duše (a snažte sa správne žiť). **V ničom vám neuškodí taký, ktorý zblúdil, pokiaľ vy budete správne usmernení** (starajte sa o to, aby ste napravili sami seba a správne žili a nestarajte sa o to, čo ostatní robia, iba ak by ste sa snažili dať im dobrú radu). **K Bohu sa vrátite všetci** (v deň zmŕtvychvstania) **a vtedy vám oznámia, čo ste konali.**

106. Vy, ktorí ste uverili! Ak sa k niekomu z vás dostaví smrť vo chvíli, keď robí závet, za platné svedectvo (vo vzťahu k závetu) **sa považuje svedectvo dvoch spravodlivých z vašich radov** (t.j. z muslimov) **alebo dvoch iných, ktorí z vašich radov nepochádzajú** (ktorí nie sú muslimami, ak by ste dvoch muslimov nenašli), **pokiaľ by ste práve cestovali po zemi a postihlo by vás nešťastie smrti** (doľahla by na vás náhle smrť). **Zadržíte ich po**

modlení (po popoludňajšej modlitbe zadržíte takýchto dvoch svedkov, aby ste si vypočuli, čo odkázal poručiteľ), **pokiaľ by ste mali pochybnosti** (ak by niekto mal pochybnosti o tom, či pravdu hovoria o všetkom, čo odkázal poručiteľ), **nech odprisahajú na Boha: „Nezameníme našu prísahu za lacný cieľ** (nebudeme krivo na Božie meno prisahať, aby sme tým získali lacný cieľ alebo pôžitok v živote pozemskom), **aj keby šlo o príbuzného. A nebudeme zatajovať svedectvo Bohom prikázané. Inak by sme patrili** (ak by sme sa takéhoto niečoho dopustili) **medzi hriešnikov.“** (5:106)

(5:106): Temím Al Dari a Adi Bin Zejd chodievali do Mekky. Raz s nimi šiel jeden muslim z kmeňa Qurejš. Tento muslim zomrel na mieste, kde nebol nik z muslimov, a tak obom odkázal, aby doručili jeho majetok jeho dedičom. Keď Temím a Adi prišli domov, odovzdali majetok tohto muslima jeho rodine okrem jednej striebornej nádoby, ktorá bola pozlátená. Keď sa ich na ňu rodina spýtala, popreli, že by ju videli. A tak boli privedení k prorokovi Muhammadovi, ktorý ich nechal odprisahať, že nič neskryli a o ničom nevedia. Keď odprisahali, prorok ich pustil. Neskôr sa nádoba našla u určitej skupiny ľudí v Mekke, ktorí keď boli na ňu spýtaní, povedali, že ju kúpili od Temíma a Adiho. Dedičia spomenutého muslima vzali od tejto skupiny nádobu a dvaja z dedičov odprisahali, že nájdená nádoba je nádoba, ktorú zomrelý muslim vlastnil, odprisahali, že ich svedectvo je oprávnenejšie a pravdivejšie než svedectvo Temíma a Adiho, že neprekročili medze a vo svojom svedectve neklamú. A tak bol zoslaný tento a nasledujúci verš, ktorý upravuje ustanovenia o svedectve v prípade závetu.

107. Ak by sa zistilo (dokázalo po tom, ako uvedení svedkovia prisahali), **že sa dopustili hriechu** (a krivo svedčili), **tak nech svedčia miesto nich dvaja ďalší pochádzajúcich z radov tých, ktorí sú najoprávnenejší** (dediči), **títo nech odprisahajú na Boha: „Naše svedectvo** (a prísaha) **je pravdivejšie než ich svedectvo** (a prísaha tých dvoch predchádzajúcich svedkov) **a neprekročili sme medze** (našou prísahou sme sa klamstva nedopustili). **Inak** (keby sme klamali v našom svedectve) **by sme patrili medzi krivdiacich** (tých, ktorí sa krivdy dopúšťajú)“,

108. To (spomenutá protiprísaha dedičov) **ich** (svedkov, ktorí svedčili o poslednej vôli zomrelého) **skôr privedie k tomu, aby uviedli svedectvo v správnom tvare** (také, aké má byť, ako ho počuli od poručiteľa) **alebo aby sa báli** (že keby boli konfrontovaní s dedičmi), **že ich prísaha by mohla byť zamietnutá po prísaha** (dedičov). **A bojte sa Boha a počúvajte** (čo je vám prikázané). **Boh správne neusmerní ľudí spurných.** (5:108)

(5:108): Predpísaný spôsob podania svedectva o poslednej vôli poručiteľa je zárukou spravodlivosti. Jednak predstavuje prevenciu proti krivej prísaha svedkov, pretože sa títo budú báť, aby neboli odhalení, ak by krivo svedčili a jednak predpisuje spôsob, akým sa má postupovať v prípade, ak by dedičia mali podozrenie z krivého svedectva svedkov.

109. V deň, keď Boh zozbiera poslov a povie: „Aká odpoveď sa vám dostala (od vašich ľudí, keď ste ich k viere vyzvali)?“, **povedia** (títo poslovia): **„Nemáme o tom žiadne poznanie** (Tebe, Bože náš, náleží posúdenie toho, ako sa naši ľudia k posolstvám, s ktorými sme k nim prišli, postavili a ako s nimi po našom odchode zo života pozemskom naložili). **Ved' ty si Ten, kto pozná to, čo nie je známe** (kto pozná úplne všetko, aj to, čo nik iný nepozná)“.

110. Boh povie (a spýta sa Ježiša v tento deň): **„Ísa (Ježiš), syn Márie, spomeň si na Môj dar daný tebe aj tvojej matke, keď som ťa podporil** (a pomohol ti) **duchom svätým, keď si hovoril s ľuďmi z detského lôžka** (z kolísky) **a ako muž stredného veku. A keď som ťa naučil Knihu, múdrosť, Tóru a Evanjelium. A keď si stvoril z hlíny podobu vtáka s Mojm povolením a potom si do nej dýchol a stala sa** (skutočným) **vtákom s povolením Mojm** (tým, že som dovolil, aby sa tak stalo). **A keď si liečil slepých a malomocných s mojm povolením. A keď si s mojm povolením kriesil mŕtvych. A ako som zabránil**

synom Izraela (potomkom proroka Izraela), **aby ti ublížili** (a ochránil Som ťa v dobe), **keď si k nim prišiel s jasnými dôkazmi, keď tí z ich radov** (z potomkov proroka Izraela), **ktorí odmietli uveriť** (v tvoje posolstvo), **povedali: „To je len čaro zjavné** (nadprirodzené veci, ktoré Ježiš koná, sú len čary)“““,

111. „A keď som (Boh pokračuje) **vnukol učeníkom: Uverte vo Mňa a v môjho posla** (Ježiša). **Povedali** (títo učeníci): **„Uverili sme a bud’ svedkom toho, že sme muslimovia** (že sme Bohu oddaní, Muslim znamená Bohu oddaný človek)“““,

112. „A (spomeň si na to) **keď učeníci povedali: „Ísa** (Ježiš), **syn Márie, môže nám Pán tvoj zoslať z neba prestretý stôl?“** (Jedná sa zrejme o poslednú večeru, kedy bol Ježišovi a jeho učeníkom zoslaný z neba dole stôl s jedlom, ktorý mal potvrdiť pravdivosť posolstva Ježiša.) **Povedal** (Ježiš): **„Bojte sa Boha, ak ste veriaci.“““**,

113. „Povedali (učeníci): **Chceme z neho jest’ a** (okrem toho) **aby sa upokojili naše srdcia a aby sme vedeli, že si nám pravdu hovoril, a aby sme boli toho svedkami** (svedkami zoslania tohto prestretého stola, ako Božieho znamenia).““,

114. „Ísa (Ježiš), **syn Márie, povedal** (Boh stále pokračuje a spomína celú udalosť spojenú s Ježišom): **„Bože, Pane náš, zošli nám dole z neba prestretý stôl, ktorý by bol sviatkom pre prvého i posledného z nás** (na ktorom bude dostatok hojného jedla, ktoré postačí nám všetkým) **a ktorý by bol** (ľuďom) **znamením od Teba. A daj nám** (z tvojej štedrosti a dobrodení), **veď Ty si najlepší, kto dáva** (nik nemôže komukoľvek dať nič lepšieho než Ty)“““,

115. „Boh povedal: „Zošlem vám ho, ale kto z vás potom odmietne veriť, toho podrobím trápeniu, ktorému nepodrobím nikoho iného zo stvorených“““. (Podobne ako sa to stalo niekoľkokrát už pri posloch, ktorí boli poslaní predtým, Boh ľuďom dal jasné znamenie, avšak ich upozornil, že ak aj potom odmietnu veriť, potom ich podrobí tomu najprisnejšiemu trestu a trápeniu.)

116. I keď Boh povie (Boh sa v tento deň ďalej bude Ježiša pýtať): **„Ísa** (Ježiš), **syn Márie, a či ty si povedal ľuďom: Učinite mňa i moju matku dvoma bohmi mimo Boha** (ty si prikázal ľuďom - kresťanom, aby si z teba i z tvojej matky urobili dvoch bohov, ktorých by uctievali a ku ktorým by sa obracali mimo skutočného a jediného Boha alebo ktorých by bez Boha uctievali)?“ **Povie** (Ježiš): **„Jedinečný si** (Bože), **nemá sa Ti pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (a je Ti vzdialené všetko to, čo Ti je nepravdivo pripisované), **neprislúcha mi, aby som hovoril niečo, na čo nemám právo. Ak som to povedal, iste by si o tom vedel** (ja som však nič také nepovedal, pretože by som nehovoril pravdu). **Poznáš, čo je vo mne** (o čom premýšľam a čo v mojej duši je) **a ja nepoznám, čo je v Tebe** (ty všetko vieš a poznáš a ja viem len toľko, koľko si ma naučil a koľko si mi dovolil naučiť sa). **Veď Ty si ten, kto pozná to, čo nie je známe“**,

117. „Nepovedal som im (Ježiš pokračuje) **nič iné než to, čo si mi prikázal: „Uctieвайте Boha, môjho Pána i vášho Pána.“ A bol som svedkom svedčiacim o nich** (bol som svedkom toho, čo robili), **pokiaľ som bol medzi nimi, ale keď si ma vzal k Sebe, ostal si Ty nad nimi** (a nad všetkým, čo robili) **dozerat’. A Ty si všetkého svedkom“**,

118. „Ak ich (ľudí - kresťanov, ktorí ma k Tebe pridružili) **trápeniu podrobíš, sú** (v každom prípade) **Tebe odovzdaní** (dal si im síce slobodu voľby a výberu a obdaril si ich rozumom, avšak ich konečný osud je v Tvojej moci). **A ak im odpustiš, Ty si ten mocný oplývajúci múdrosťou“**.

119. Boh povie: „Toto je deň (súdny deň), **v ktorom pravdovravným** (ktorí o Bohu pravdu hovorili) **pomôže ich pravdovravnosť** (tu sa už zvažujú všetky skutky). **Budú** (tu) **mať** (títo pravdovravní) **záhrady, pod ktorými tečú rieky, v ktorých budú na veky vekov. Boh je s nimi spokojný a oni sú spokojní s Ním** (sú spokojní s odmenou, ktorú pre nich Boh pripravil

a že všetko, čo im sľúbil, sa naplnilo a ich snaha v živote pozemskom nebola márna). **To je veru tá výhra obrovská“.**

120. Bohu náleží kráľovstvo nebies a zeme a všetkého, čo je v nich (verte teda len v Neho a nepridružujte k Nemu nič ani nikoho). **A On má veru moc nad všetkým.**

KAPITOLA

ŠIESTA

Al An'ám

(Dobytok)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Vďaka patrí Bohu, ktorý stvoril nebesá a zem a učinil temnoty a svetlo (Boh ľuďom pripomína, že On stvoril nebesá a zem, svetlo a temnoty, za čo by mu mali ďakovať). **A aj tak tí, ktorí odmietli veriť, Pánovi svojmu rovných činia.**

2. On (Boh) je ten, kto vás stvoril z blata (hlíny) a potom stanovil čas (vašej smrti). **A stanovený čas je u Neho** (Boh stanovil aj ďalší čas, čas vzkriesenia ľudí, ktorý len On pozná). **A aj tak vy** (ktorí odmietate veriť) **pochybujete** (o Bohu). (6:2)

(6:2): Boh dáva v Koráne mnohé dôkazy, ktoré vám ukazujú ten správny smer, akým sa máte vo svojom terajšom živote uberať, dáva vám všetky predpoklady na to, aby ste žili správnym životom, ale aj napriek tomu o tom mnohí ľudia pochybujú a odmietajú v to uveriť.

3. On (Boh) je Bohom v nebesiach i na zemi. Pozná, čo tajíte (vaše tajomstvá) **i čo zverejňujete** (čo prejavujete). **A vie, čo všetko získavate** (vie, čo konáte a čo získavate a čo sa zapisuje do knihy skutkov vašich, či už dobro alebo zlo).

4. Nepríde k nim (k tým, ktorí odmietajú veriť) **žiadne znamenie zo znamení ich Pána bez toho, aby sa od neho** (od znamenia) **neodvrátili.**

5. Oni za lož označili pravdu, keď k nim prišla (pravdou sa myslí Korán a posolstvo posla a proroka Muhammada). **Prídu k nim však správy o tom, z čoho si posmech robili** (nech len čakajú, v určenom čase zistia, aký význam malo to, z čoho si robili posmech).

6. A či nevideli, koľko pokolení, ktoré existovali pred nimi, sme zahubili? Upevnili sme ich postavenie na zemi spôsobom, akým sme ani vaše postavenie neupevnili (dali sme im omnoho väčšiu moc na zemi, než akú sme dali vám, vy ľudia patriaci ku kmeňu Qurejš, ktorí veriť odmietate) **a poslali sme na nich mraky z neba, z ktorých padal hojný dážď a dali sme, aby rieky tiekli pod nimi. Potom** (keď prestali veriť a začali hriechy páchať) **sme ich však zahubili za ich hriechy a dali sme po nich vzniknúť ďalším pokoleniam** (nahradili ich iní ľudia). (6:6)

(6:6): Qurejšovci vypravovali dve obchodné cesty do roka, zimnú smerom na juh a letnú smerom na sever. Počas nich prechádzali popri ruinách miest a dedín, v ktorých žili ľudia, ktorých Boh predtým zahubil za ich odmietanie viery a za ich nemravnosť. Počas prestávok pri týchto ruinách počúvali od ľudí, ktorí bývali blízko týchto ruín, rôzne príbehy o tých predošlých ľuďoch a o tom, aký druh trápenia ich zasiahol. Boh tým z kmeňa Qurejš, ktorí odmietali veriť, v tomto verši pripomína, ako títo ľudia dopadli a to napriek tomu, že boli oveľa mocnejší než oni a mali väčšie bohatstvá. Nič im to však nepomohlo, keď sa Boh rozhodol ich zahubiť za hriechy, ktoré páchali. Oni odišli a na ich miesto prišli ďalšie pokolenia, ktoré sa tam usadili a žili.

7. Aj keby sme ti zoslali dole (z neba) **Písmo na pergamene a oni** (tí, ktorí k Bohu iných pridružujú a ktorí odmietajú veriť) **by sa ho dotkli vlastnými rukami, tí, ktorí odmietajú veriť, by povedali: „To je len čaro zjavné“.** (6:7)

(6:7): Dôvodom zoslania tohto verša bolo, že tá časť ľudí z kmeňa Qurejš, ktorá pridružovala k Bohu rovných a ktorá odmietala veriť v poslanstvo posla a proroka Muhammada, povedala prorokovi: „Muhammad! Nebudeme veriť v tvoje poslanstvo, až kým nám neprinesieš Knihu zoslanú od Boha a s ňou štyroch anjelov, ktorí odprisahajú, že pochádza od Boha a že ty si Jeho poslom“. Nato bol zoslaný tento verš.

8. I povedali (tí, ktorí odmietali veriť): „**Kiežby k nemu** (k prorokovi Muhammadovi) **bol zoslaný dole anjel** (aby potvrdil poslanstvo, ktoré mu Boh dal, možno by sme uverili).“ **Keby sme zoslali dole anjela, bola by celá vec rozhodnutá a nebol by im dožičený žiaden odklad** (keby im Boh dal úplne jasný dôkaz svojej existencie, aj tak by zotrvali na odmietaní viery, ale potom by už neostalo miesto na žiadnu zmenu alebo vieru a nebolo by týmto ľudom už dovolené zotrvať vo svete pozemskom).

9. A aj keby sme ho (posla) **učinili anjelom** (aj keby bol ľudom zoslaný ako posol anjel, a nie človek), **dali by sme mu podobu muža a zmiatli by sme ich v tom, v čom sa zmietajú** (aj keby bol zoslaný ako posol anjel, mal by ľudskú podobu a to by tých, ktorí odmietajú veriť, zmiatlo a viedlo k ešte väčšiemu odmietaniu viery).

10. Mnohí poslovia ešte pred tebou (Muhammad) **boli vystavení posmechu. A tak postihlo tých, ktorí si z nich** (z týchto poslov) **posmech robili, to, z čoho sa vysmievali** (postihlo ich trápenie, v existenciu ktorého neverili a existenciu ktorého odmietali a posmech si z neho robili).

11. Povedz (Muhammad, tým z kmeňa Qurejš, ktorí odmietajú veriť v poslanstvo, ktoré sme ti zoslali): „**Putujte po zemi** (a hľadajte a skúmajte) **a potom sa pozrite, aký bol koniec tých, ktorí za lož označili** (posolstvá predchádzajúcich prorokov)“.

12. Povedz (spýtaj sa, Muhammad, tých, ktorí odmietajú veriť): „**Komu patrí to, čo je v nebesiach a na zemi?**“ **Povedz** (na túto otázku im aj priamo odpovedz): „**Bohu**“. **Sám Sebe** (Boh) **predpísal milosť. Zozbiera vás ku dňu zmŕtvychvstania, o ktorom niet pochyb** (že nastane a že všetci ľudia budú v ňom zhromaždení). **Tí, ktorí svoje duše stratili, sú tí, ktorí neveria.**

13. Jemu (Bohu) **náleží, čo v noci i vo dne v tichosti prebýva. On** (Boh) **všetko počuje a všetko vie.**

14. Povedz (Muhammad, týmto, ktorí odmietali veriť): „**A či niekoho iného než Boha si mám vziať ako ochrancu? Je** (Boh) **stvoriteľom nebies a zeme, ktorý obživu (iným) dáva a sám obživu nepotrebuje**“. **Povedz** (im, Muhammad): „**Bolo mi prikázané, aby som bol prvý, kto islam prijal** (prvý z tých, ktorí sú Bohu oddaní), **a** (bolo mi prikázané, aby som) **nepatril medzi tých, ktorí k Bohu pridružujú** (niekoho alebo niečo)“.

15. Povedz (im, Muhammad): „**Ja sa bojím, ak by som neposlúchol Pána svojho, trápenia dňa preveľkého**“.

16. Od koho bude (trápenie) **odvrátené v ten deň** (v deň zmŕtvychvstania), **toho** (Boh) **omilostil. A to je veru výhra zjavná.**

17. Ak by sa ťa Boh dotkol (postihol) **škodou** (spôsobil ti nejakú malú škodu alebo ti nechal privodiť malé nešťastie), **nik ťa jej nezbaví, jedine On** (len On ju dokáže svojou mocou odstrániť). **A ak by sa ťa dotkol dobrom** (nechal by, aby sa ťa dobro čo i len dotklo a tým ti pomohol), **tak vedz, že On má nad všetkým moc** (On má moc privodiť ti nešťastie, ale aj dať ti z dobra, preto sa Ho drž a On ti bude vždy pomáhať). (6:17)

(6:17): Uvedený verš je odpoveďou tým ľudom, ktorí k Bohu pridružovali niečo alebo niekoho v domnienke, že to od nich odvráti nešťastie alebo im to privodí dobro. Boh tu jasne svojmu poslovi Muhammadovi hovorí, že jedine v Jeho moci je privodiť niekomu škodu a následne ju aj odstrániť alebo niekomu pomôcť a dať mu dobro. Nič sa nedeje bez Jeho súhlasu a nič sa nedeje mimo Neho.

18. On (Boh) má moc nad tými, ktorí sú Mu odovzdaní (nad všetkými ľuďmi, ktorých stvoril a ktorým dal slobodu vôle, voľby a výberu). **A On (Boh) múdrosťou oplýva a je všeznalý.**

19. Povedz (Muhammad, tým, ktorí žiadali svedectvo potvrdzujúce, že posolstvo, ktorým si bol poverený, pochádza skutočne od Boha): „**Čo má** (aké svedectvo) **najväčšiu svedeckú hodnotu** (najväčšiu dôveryhodnosť)?“ **Povedz** (Muhammad, ak by ti neodpovedali, alebo by sa ťa na to oni spýtali): „**Boh je svedkom medzi mnou a vami** (jeho svedectvo je najväčšie a najdôveryhodnejšie a On je mojím svedkom, že to, čo vám oznamujem, pochádza od Neho)“. **A tento Korán mi bol vnuknutý, aby som vás ním varoval i aby som varoval každého, komu by sa dostal** (každého, kto by sa s obsahom čo i len niekoľkých veršov Koránu oboznámil). **Vy** (ktorí k Bohu pridružujete, týmto svojím činom akoby) **svedčíte** (a svojimi slovami potvrdzujete), **že popri Bohu sú aj iné božstvá** (a chcete, aby som to aj ja uznal a dosvedčil výmenou za to, že v posolstvo, ktorým som bol poverený, uveríte)! **Povedz** (im, Muhammad): „**Ja nebudem svedčiť** (o niečom, čo pravdou nie je)“. **Povedz** (im, Muhammad): „**Je len jeden jediný Boh a ja nemám nič spoločné s tým, čo k Nemu pridružujete**“. (Ja som vám oznámil, že Boh je len jeden jediný a že nemá žiadnych spoločníkov a odmietol som dosvedčiť pravosť modiel, ktoré k Bohu pridružujete. Preto nenesiem vinu a ani zodpovednosť za to, čo naďalej k Nemu pridružujete.) (6:19)

(6:19): Jedného dňa prišli k prorokovi Muhammadovi niektorí poprední predstavitelia Mekky a povedali: „Muhammad, vidíme, že nik neverí v to, čo hovoríš ohľadom posolstva (ktoré prorok Muhammad hlásal). Spýtali sme sa na teba židov a kresťanov, ale oni tvrdili, že nie si u nich nikde spomenutý a nespomínajú sa u nich ani žiadne vlastnosti, ktoré by poukazovali na teba. Ukáž nám toho, kto ti dosvedčí to, čo tvrdíš, že si posol.“ A tak Boh zoslal tento a nasledujúce verše.

20. Tí, ktorým sme dali Knihu (židom a kresťanom), **ho** (proroka, ktorého príchod a vlastnosti boli v predošlých nebeských Knihách spomenuté a ktoré sa zhodujú s vlastnosťami a znameniami, aké sa u proroka Muhammada nachádzali) **poznajú tak dobre, ako poznajú svojich synov. Tí sú to, ktorí stratili svoje duše** (zatratili sami seba), **pretože neveria** (spomenutí židia a kresťania sami seba uvrhli do neviery, pretože odmietli uveriť v posolstvo posla a proroka Muhammada, ale ešte viac preto, že zatajili vlastnosti a znaky proroka, ktorého príchod očakávali).

21. Kto by väčšiu krivdu mohol páchať než ten, kto by si vymýšľal o Bohu lži alebo za lož by označil Jeho (Božie) **znamená?** (Takéto konanie je jednou z najväčších krívd, akých sa môže niekto dopustiť.) **Neuspejú veru** (v tom, čo konajú) **krivdiaci** (tí, ktorí krivdy páchajú).

22. V deň (deň zmŕtvychvstania), **keď ich zhromaždíme všetkých a potom povieme tým, ktorí pridružovali k Bohu:** „**Kde sú vaši spoločníci** (ktorých ste k Bohu pridružovali), **o ktorých ste tvrdili že existujú** (popri Bohu, že vám pomôžu, keď to budete potrebovať a že majú tú moc zastat' sa vás pred Bohom)?“

23. Skúškou pre nich (či už pochopili a uvedomili si, akého omylu sa dopustili, keď k Bohu pridružili) **bude už len to, že povedia** (odpoveďou na otázku z predchádzajúceho verša: kde sú vaši spoločníci): „**Bože, Pán náš, prisaháme, že sme nič nepridružovali** (k Tebe; vtedy im však už nič okrem Božej milosti nebude platné)“.

24. Pozri sa (Muhammad), **ako budú klamať svoje duše** (sami seba, v momente, keď zbadajú, že v živote pozemskom si zlú cestu zvolili, keď budú tvrdiť, že k Bohu predtým nikoho nepridružovali) **a ako ich opustí to, čo si vymýšľali** (keď uvidia v súdny deň, ako sa sami voči sebe previnili, potom ich už opustia všetky ilúzie a výmysly, ktoré si predtým vymýšľali).

25. Medzi nimi (spomenutými ľuďmi) **sú takí, ktorí ťa** (Muhammad) **počúvajú** (keď prednášaš Korán, aby sa s tebou o ňom sporili). **My sme ale učinili na ich srdciach rúško, aby mu neporozumeli** (aby Korán nechápali) **a hluchotu v ich ušiach** (ohluchli vo chvíľach, keď sa Korán prednášal). **A nech by videli akékoľvek znamenie** (s ktorý by si prišiel), **neuveria voň** (v toto znamenie). **A až k tebe prídu, aby sa s tebou** (Muhammad) **sporili, tí, ktorí odmietli veriť, povedia: „To** (tieto znamenia) **sú len historky starobylých“.** (Ako trest za ich neustále odmietanie viery v posolstvo posla a proroka Muhammada Boh už srdcia týchto ľudí uzatvoril pred vnímaním veršov Koránu a znamení, s ktorými prišiel prorok Muhammad. Preto už nič z toho, čo videli alebo počuli, nedokázali chápať.) (6:25)

(6:25): Boh v otázke viery ponechal človeku voľnosť s tým, že človek by k nej mal sám dospieť, a to aj pomocou posolstiev, ktoré mu On poslal. Ak by sa však niekto len z čistej tvrdohlavosti bránil nasledovaniu toho, čo Boh zoslal, potom sa môže stať, že Boh mu za trest odníme ďalšiu možnosť Jeho znamenia vnímať a chápať.

26. Oni (tí, ktorí k Bohu pridružujú) **ho pritom zakazujú** (zakazujú Korán počúvať alebo veriť v posolstvo posla a proroka Muhammada) **ostatným a sami sa mu** (Koránu a prorokovi) **vyhýbajú. Do záhuby sami seba tým vrhajú, ale pritom necítia** (čoho sa vlastne voči sebe a ostatným dopúšťajú).

27. Keby si videl (ten pohľad), **keď budú postavení pred oheň a povedia: „Keby nám len bolo umožnené vrátiť sa** (do života pozemského), **aby sme už znamenia nášho Pána za lož neoznačovali a aby sme patrili medzi veriacich“.** (To bude posledné želanie uvedených ľudí po súdnom dni, keď budú stáť na pokraji ohňa.)

28. Tam (keď budú stáť zoči voči trestu) **už budú jasne vidieť to, čo sa predtým snažili skryť** (a budú vidieť, kam ich odmietanie posolstva posla Muhammada a zanovitosť, ktorej sa v pozemskom živote držali, nakoniec doviedla). **A keby aj boli vrátení** (do života pozemského znova), **vrátili by sa k tomu, čo im bolo zakázané** (k opätovnému pridružovaniu k Bohu). **Oni sú veru klamári** (keď tvrdia, že by sa zmenili, keby boli do života pozemského znova vrátení). (Aj keby boli vrátení, v ničom by sa nezmenili, pretože by sa vrátili znova k tomu, čo robili.)

29. I povedali (tí, ktorí súdny deň popierali): **„Existuje len tento náš život najnižší** (budeme žiť len náš terajší život) **a nebudeme nikdy vzkriesení“.**

30. Keby si videl (Muhammad, ten pohľad), **keď budú** (tí, ktorí k Bohu pridružujú a ktorí popierali súdny deň) **postavení pred Pána svojho. Povie** (Boh): **„Nie je to pravdivé** (nie je tento sľúbený deň súdu skutočný)?“ **Povedia** (tí, ktorí existenciu tohto dňa popierali): **„Áno, prisaháme na nášho Pána** (že tento deň je skutočnosťou).“ **Povie** (Boh - ich Pán): **„Okúste teda trápenie za to, že ste veriť odmietali“.**

31. Prehrali (všetko) **tí, ktorí za lož označili stretnutie s Bohom** (že budú v súdny deň stáť pred Bohom a to tým, že popierali existenciu takéhoto dňa). **Ale keď k nim príde Hodina** (ktorá spúšťa proces zmŕtvychvstania) **znenazdania, povedia: „Beda nám za to, čo sme v ňom** (v živote pozemskom) **zanedbali** (nebrali sme vážne všetky varovania, ktoré nám Boh zoslal a nepripravili sme sa na túto hodinu)!“ **A budú niest' svoje bremená** (hriechy a zlé skutky) **na chrbtoch svojich. Je veru zlé, aké bremená hromadia** (sami na seba).

32. Život najnižší (pozemský) **je len hraním sa a zábavou** (oproti životu poslednému a večnému). **A príbytok posledný** (a večný) **je lepší pre tých, ktorí sa vyvarujú** (chýb a bremien). **A či nechápete** (a neuvažujete o tom, v čom spočíva vaše dobro)?!

33. Vieme (dobro), **že ťa zarmucuje** (Muhammad) **to, čo hovoria** (tí, ktorí k Bohu pridružujú, o tvojom posolstve, ktoré odmietajú prijať). **Oni teba zo lži neobviňujú** (veria v to, že si úplne a bezpochyby čestný človek a že by si nikdy neklamal), **ale znamenia Božie, tí ktorí sa krivdy dopúšťajú, popierajú.** (6:33)

(6:33): Jeden z najväčších protivníkov islamu za čias proroka Muhammada povedal: „Nikdy by sme o tebe, Muhammad, nepovedali, že klameš, pretože si u nás pravdovravným, ale neveríme v posolstvo, ktorým si k nám prišiel.“ Boh vo verši oznamuje svojmu poslovi Muhammadovi, že tí členovia jeho kmeňa Qurejš, ktorí odmietajú veriť v posolstvo, ktoré mu Boh zoslal, ho neobviňujú z klamstva a vo svojej duši veria v jeho pravdovravnosť, avšak v toto posolstvo veriť odmietajú len z čírej povýšenosti a tvrdohlavosti.

34. Už pred tebou boli (žili) poslovia, ktorí boli zo lži obvinení (ich ľudia odmietali veriť v posolstvá, ktoré im boli zoslané). **Oni (títo poslovia) však voči týmto obvineniam zo lži boli trpezliví a bolo im ubližované, až kým k nim neprišla naša pomoc a podpora. A niet toho, kto by slová Božie menil** (Boh prikázal poslom, aby posolstvá, ktoré im zoslal, ľudom oznámili a poslom sľúbil, že keď v tieto posolstvá ľudia odmietnu veriť a proti poslom sa postaví, poslom pošle pomoc na prekonanie tohto odmietania.). **A dostalo sa ti mnoho správ zo správ poslov** (ktorí boli pred tebou, boli to správy, ktoré hovorili o tom, ako im ich ľudia ubližovali a ako sme im nakoniec pomohli).

35. Ťažko na teba (Muhammad) dopadá ich odmietanie (posolstva, s ktorým si k nim prišiel). **Keby si mohol vyhľadať tunel v zemi alebo schody do neba, aby si im priniesol znamenie** (potvrdzujúce tvoje posolstvo), **urobil by si tak. Keby Boh bol chcel, bol by ich všetkých zhromaždil na ceste k správne mu usmerneniu.** (Boh dal ľudom slobodnú vôľu premýšľať a rozhodovať sa. Keby tak nebol urobil a ľudia by boli bez slobodnej vôle, bol by všetkých ľudí učinil veriacimi a nechal by ich nasledovať tú jedinou správnu cestu, ktorú určil.) **Nepatri teda (Muhammad) medzi neznaých** (netráp sa tým, že odmietajú veriť, pretože vieš, že aj keby si im priniesol akýkoľvek dôkaz o pravdivosti posolstva, s ktorým si bol poverený, neuverili by ti). (6:35)

(6:35): Boh v tomto verši zvyrazňuje skutočnosť, že ľudom dal slobodnú vôľu, rozum, cit a srdce, aby ich používali. Vložil do nich aj prirodzený inštinkt viery, čím získali od narodenia pocit viery, aby tak ľahšie spoznali svojho Stvoriteľa. Ponechal však už na človeka, aby sa sám rozhodol, či bude v Boha veriť a nasledovať to, čo mu uložil, alebo nie. Verš túto skutočnosť zvyrazňuje ešte tým, že Boh k ľudom posielal poslov s posolstvami, aby im ukázal, ako rozoznať to, čo je správne a čo nie. Ponecháva im slobodu vybrať si, aj keď by mohol učiniť všetkých ľudí veriacimi a priamo ich k tomu usmerniť. Túto slobodu im ponechal, ale ich upozornil, že keďže im ju ponechal, stávajú sa zodpovednými za o, ako s ňou naložia a ako budú svoj život viesť.

36. Len tí, ktorí počujú, uposlúchnu (vypočujú si a uposlúchnu tvoju výzvu, Muhammad, a dokážu o tom, s čím si prišiel, uvažovať). **A mŕtvych Boh vzkriesi a potom k Nemu bude ich návrat.** (Boh svojmu prorokovi odkazuje, že tí ľudia z kmeňa Qurejš, u ktorých si najviac želá, aby uverili v posolstvo, ktorým bol poverený, nič z toho, čo im hovorí, nepočujú a nevnímajú. Z tohto pohľadu sú ako mŕtvi, v ktorých žiaden život nie je. Boh ich v stanovenom čase vzkriesi a oni potom zistia pravdivosť toho, čo ignorovali.)

37. I povedali (tí z Mekky, ktorí odmietali veriť): „Kiežby mu (Muhammadovi) bolo zoslané znamenie od jeho Pána (ktoré by potvrdilo pravdivosť posolstva, s ktorým prišiel, potom by sme možno uverili)“. **Povedz (im, Muhammad): „Boh má moc zoslať znamenie“. Väčšina z nich to ale nevie** (že keby im bolo takéto jasné znamenie zoslané a oni by v neho odmietli uveriť, potom by ich postihlo to isté, čo postihlo ľudí pred nimi, keď požiadali od svojich prorokov podobné znamenia).

38. Všetko, čo chodí po zemi (všetky stvorenia, ktoré po zemi chodia) **i vtáci, ktorí krídlami svojimi letia, sú spoločenstvá ako vy. Nezanedbali sme v Knihe nič** (všetko je v nej zaznamenané, evidované a určené). **A potom** (v deň zmŕtvychvstania) **k Pánovi svojmu budú zhromaždení.**

- 39. Tí, ktorí za lož naše znamenia označili, sú hluchí a nemí** (pravdu nepočujú a ich ústa ju nevyslovujú), **v temnotách** (neznalosti tápajú). **Boh uvedie do bludu, koho chce. A povedie po ceste rovnej** (správnej, z ktorej niet vybočení), **koho chce.**
- 40. Povedz** (spomenutým ľuďom, Muhammad): „**Chcel by som vás vidieť, ak by k vám prišlo trápenie Bohom určené alebo by k vám prišla Hodina** (ktorá spúšťa deň zmŕtvychvstania), **či iného než Boha by ste vzývali, ak ste pravdovravní** (v tvrdení, že Boh má spoločníkov, ktorí vám vtedy pomôžu a ktorí sa vás v takýto deň zastanú)?“
- 41. Len Jeho (Boha) budete vzývať** (o pomoc a o odpustenie prosiť). **On (Boh) vás zbaví toho, o odvrátenie čoho Ho prosíte, ak bude chcieť** (ak Boh vtedy usúdi, že si pomoc a milosť zaslúžite, pomôže vám). **A zabudnete na to, čo ste k Nemu pridružovali.** (Vtedy zistíte, že celá vaša námaha a snaha získať si spokojnosť niekoho iného než Boha bola úplne zbytočná.)
- 42. I poslali sme poslov a posolstvá spoločenstvám, ktoré boli** (existovali a žili) **ešte pred tebou** (Muhammad). **Postihli sme ich biedou a nešťastím, azda budú o milosť prosiť** (a pochopia, že to, čo mimo Boha uctievajú, im v ničom nepomôže a že jedine Boh má moc im pomôcť).
- 43. Keby boli** (uvedené spoločenstvá) **aspoň prosili o milosť, keď k nim prišla naša mocná sila** (ktorá im prinášala trápenie, pred ktorým boli predtým mnohokrát varovaní). **Ich srdcia však stvrdli a satan im okrášlil to, čo konali.** (Satan sa postaral svojím neustálym našepkávaním o to, aby ľudia, ktorí k týmto spoločenstvám patrili, videli všetko zlé ako pekné a naopak.)
- 44. Keď zabudli** (uvedení ľudia) **na to, čo im bolo pripomenuté** (keď prestali dodržiavať posolstvá, ktoré im Boží poslovia priniesli a prestali dodržiavať to, čo im Boh uložil a čo im ústami svojich poslov pripomínal), **otvorili sme im brány všetkého** (dobra a dobrodenia, a tak žili určitú dobu hojným životom). **Keď sa však potom už začali radovať z toho, čo im bolo dané** (a chceli si tento hojný život užiť), **zasiahli sme ich znenazdania** (trestom, ktorý neočakávali), **a hľa, akí zúfalí ostali,** (Jeden z druhov trestov, ktorý Boh voči ľuďom v živote pozemskom uplatňuje, spočíva v tom, že takýmto ľuďom dá zo všetkého, ženú sa za peniazmi a prospechom celý život, avšak keď príde chvíľa, v ktorej si to chcú všetko začať užívať, vtedy im to Boh všetko odníme. Živých príkladov o tom je v každej spoločnosti dostatok.)
- 45. Tým bol prerušený sled potomstva ľudí, ktorí krivdili.** (Uvedeným trestom sa zastavilo potomstvo a kontinuita týchto ľudí, čím zanikli a vytratili sa zo života pozemského.) **Vďaka** (patrí) **Bohu, Pánovi tvorstva** (za to, že vzal zo života pozemského ľudí, ktorých srdcia stvrdli, ostali kruté a krívd sa dopúšťali).
- 46. Povedz** (Muhammad, uvedeným ľuďom, ktorí k Bohu pridružovali, verše 40 - 41): „**Ak by Boh odňal váš sluch a zrak a zapečatil vaše srdcia** (a prestali by ste tak pravdu vnímať), **ktorý iný boh než Boh by vám ich vrátil** (späť)?“ **Pozri** (Muhammad), **ako im podrobne vysvetľujeme znamenia a ako sa aj potom odkláňajú** (od nich, od viery a od nepridružovaniu k Bohu).
- 47. Povedz** (tým ľuďom, Muhammad): „**Chcel by som vás vidieť, ak by k vám prišlo trápenie Bohom určené znenazdania alebo jasne a zreteľne** (nečakané trápenie alebo trápenie jasne a zreteľne predtým sľúbené), **bude snád' zahubený niekto iný než ľudia krivdiaci?**“ (Keď trápenie doľahne, budú vyhubení a postihnutí len krivdiaci ľudia.)
- 48. Poslov posielame** (ľuďom) **len ako oznamovateľov radostných zvestí** (pre tých, ktorí verili) **a ako varovateľov** (pred trestom, ktorý Boh určil tým, ktorí odmietli uveriť, taká je ich skutočná úloha). **Tí, ktorí uverili a nápravu učinili** (napravili sami seba i svoje správanie), **o tých niet strachu** (v súdny deň) **a ani nebudú zarmútení.**

49. A tí, ktorí za lož naše znamenia označili, tých sa dotkne (postihne) trápenie (trest) za to, voči čomu boli spurní.

50. Povedz (Muhammad, uvedeným ľuďom, ktorí od teba žiadajú, aby si im priniesol zázraky potvrdzujúce tvoje posolstvo): „**Nehovorím vám** (a ani pred vami netvrdím), **že mám** (vlastným) **pokladnice Božie** (že mám nekonečné bohatstvo, aby ste ma pre toto bohatstvo nasledovali) **a ani nepoznám to, čo nie je známe** (ani netvrdím, že poznám nespoznané) **a ani vám nehovorím, že som anjel** (netvrdím nič z toho, som len človek, ktorého Boh poveril určitou úlohou), **ja len nasledujem to, čo mi je zvestované**“. **Povedz** (im, Muhammad): „**Dá sa porovnať slepý a vidiaci** (človek z hľadiska toho, čo každý z nich vidí)? (Veru tí, ktorí odmietajú veriť, tápajú v tme) **A či nepremýšľate** (o stvorení tohto sveta a o tom, čo bolo Muhammadovi zoslané)?“

51. I varuj ním (varuj, Muhammad, týmto Koránom) **tých, ktorí sa boja, že budú k svojmu Pánovi zhromaždení** (tých, ktorí veria, že nastane súdny deň, v ktorý budú pred svojim Pánom stáť). **Nebudú mať mimo** (okrem) **Neho ochrancu** (ktorý by ich pred trápením ochránil) **a ani nikoho, kto by sa za nich prihovril** (kto by sa ich pred Bohom zastal). **Varuj ich, azda sa vyvarujú** (toho, čo ich čaká).

52. I neodháňaj (od seba, Muhammad) **tých** (slabých muslimov), **ktorí vzývajú Pána svojho ráno a večer, sledujúc Jeho** (Božiu) **spokojnosť. Nebudeš** (Muhammad) **zodpovedať za nič z ich účtov** (vyúčtovanie sa uskutoční len s nimi a ty za to, čo konajú, nebudeš zodpovedať) **a ani oni za nič z tvojich účtov zodpovedať nebudú** (každý bude skladať účty len za to, čo sám robil). **Ak by si ich odohnal, patrili by si medzi krivdiacich.** (6:52)

(6:52): V tomto verši sa nám jasne javí, prečo časť obyvateľov Mekky odmietala nasledovať posolstvo, ktorým bol poverený posol a prorok Muhammad. Oni verili Muhammadovi, verili v jeho česťnosť a ešte pred posolstvom ho prezývali pravdovravným a čestným. Skutočný problém spočíval v tom, že arabská spoločnosť v Mekke sa delila na niekoľko sociálnych vrstiev, medzi ktorými boli silné rozdiely. V prvých rokoch posolstva v toto posolstvo uverili najmä príslušníci najslabších vrstiev spoločnosti, medzi ktorých patrili aj otroci a chudobní a biedni ľudia. To viedlo bohatšie a vplyvnejšie vrstvy spoločnosti k odmietnutiu nasledovania posolstva posla a proroka Muhammada, pretože považovali za obrovské poníženie, aby oni sedeli spolu s chudobnými a otrokmi. Jedného dňa preto prišli k prorokovi a svoju účasť na posedeniach, ktoré prorok konal pre muslimov a ostatných ľudí podmienili tým, že prorok odoženie najprv chudobných ľudí od seba a pošle ich preč. Niektorí títo majetní a vplyvní sami seba považovali za niečo viac, než sú tí chudobní, ktorí boli u proroka, iní sa zasa hanbili, že ich ľudia uvidia sedieť v spoločnosti chudobných a otrokov. Prorok si uvedomoval váhu týchto vplyvných ľudí a ich vplyv na názory a smerovanie ostatných ľudí, preto ich chcel získať na svoju stranu. Chcel im preto vyhovieť v tom, že sa s nimi stretne osve a požiada muslimov, ktorí boli u neho, aby odišli. Vtom mu však Boh zoslal tento verš, v ktorom mu odkazuje, aby týchto slabých a chudobných ľudí nikdy od seba neodháňal, pretože by sa tak dopustil krivdy. Týmto veršom sa okrem iného posilnil princíp rovnosti ľudí, ktorý Korán stanovil.

53. Takto sme vystavili skúške jedných (ľudí) **druhými** (skúške sme podrobili bohatých a silných, ako sa budú správať k chudobným a slabým), **aby** (tí bohatí a silní nakoniec) **povedali: „To sú tí z našich radov** (z radov nášho spoločenstva), **ktorým Boh preukázal láskavosť** (a spokojnosť) **svoju?!“** (Čudovali sa títo bohatí a silní, že napriek tomu, že oni majú bohatstvo a vysoké spoločenské postavenie medzi svojimi ľuďmi, čo bolo dôvodom, že považovali sami seba za oprávnenejších získať priazeň Božiu, Boh svoju milosť a láskavosť preukázal tým chudobným a slabým.) **A či nie Boh lepšie pozná tých vd'ačných.** (Boh najlepšie vie, kto Mu je vd'ačný a kto si zasluhuje Jeho milosť a priazeň.)

54. Keď k tebe (Muhammad) prídu tí, ktorí veria v naše znamenia (muslimovia spomenutí vo verši 52), **povedz: „Mier s vami. Váš Pán sám Sebe predpísal udeliť milosť spočívajúcu v tom, že kto z vašich radov by vykonal zlo nevedomky** (nebol by si vedomý toho, že koná zlo) **a potom** (keď sa dozvie o nesprávnosti svojho konania) **by pokánie učinil a nápravu vykonal** (napravil by svoje správanie), (nech vie, že) **voči tomu je On (Boh) odpúšťajúci a milostivý.“**

55. Takto (jasne a podrobne) **objasňujeme** (a vysvetľujeme) **znamenia. Objasňujeme ich takto aj preto, aby si jasne spoznal cestu previnilcov** (naše znamenia a ustanovenia podrobne objasňujeme v Koráne, aby bolo ľuďom jasné, čo hriešnosť a previnenie znamená a aká cesta k nej vedie).

56. Povedz (Muhammad, tým, ktorí odmietajú nasledovať posolstvo, ktorým si bol poverený): **„Bolo mi zakázané uctievať tých, ktorých vzývate mimo Boha“.** **Povedz** (pokračuj, Muhammad): **„Nebudem nasledovať vaše túžby** (uctievať nikoho mimo Boha, aj keby ste si to želali a žiadali ma o to), **pretože potom by som zblúdil a nepatril by som k tým, ktorí sú správne usmernení“.**

57. Povedz (Muhammad): **„Ja mám jasné presvedčenie od Pána svojho** (v podobe Koránu a jeho veršov, ktoré mi Boh posielal) **a aj tak ste ho za lož označili. Nie u mňa je to, o čo urýchlene žiadate.** (Nie je v mojej moci zoslať na vás trápenie, pred ktorým ste boli varovaní v prípade, ak odmietnete veriť. Tí obyvatelia Mekky, ktorí odmietli nasledovať posolstvo posla a proroka Muhammada, s posmechom od neho žiadali, aby na nich zoslal trápenie, pred ktorým boli vo veršoch Koránu varovaní.) **Rozhodnutie** (o jeho zoslaní) **náleží len (jedine) Bohu. Oznamuje vám pravdu** (všetko, čo vám Boh v Koráne oznamuje, je len pravda a ak bolo takéto trápenie sľúbené, potom aj nastane, ale v čase, ktorý On na to určí). **A On je tým najlepším, kto rozhoduje** (čo a kedy sa má stať, čo je pravda, a čo nie)“.

58. Povedz (im, Muhammad): **„Keby u mňa bolo to, o čo urýchlene žiadate** (zoslanie sľúbeného trápenia), **záležitosť** (spor) **medzi mnou a vami by už bola rozhodnutá** (bol by som toto trápenie na vás zoslal a dokázal vám, že to, pred čím ste boli varovaní, je pravdivé a skutočné)“.

A Boh lepšie pozná krivdiacich. (Keby to záviselo odo mňa, bolo by vás už trápenie postihlo, Boh však pozná minulosť, súčasnosť aj budúcnosť, pozná, čo v sebe skrývate, a preto je na ňom, aby rozhodol, čo s vami.)

59. U neho (u Boha) **sú kľúče od toho, čo je neznáme** (spôsoby a cesty, ako určovať a poznať to, čo nik nepozná), **nepozná ich nik okrem Neho. A pozná** (Boh), **čo je na súši a čo je v mori. Nespadne žiaden list** (zo stromu) **bez toho, aby o ňom nevedel a niet zrnka v temnotách zeme a ani nič vlhké** (zelené), **a ani nič suché bez toho, aby to bolo** (zaznamenané) **v Knihe zjavnej.** (Všetko, čo sa deje, sa zaznamenáva, a to do najmenších detailov.)

60. On (Boh) je ten, kto vás (vaše duše z tela) **berie v noci** (počas spánku) **a vie** (pritom), **čo ste získali** (aké skutky) **cez deň, potom vás vzkriesi** (vráti vaše duše späť do tela) **znova v ňom** (v deň, ktorý prichádza po noci, pred vašim prebudením), **aby sa naplnil čas stanovený** (aby duše ostali v tele na čas, ktorý pre ne bol stanovený - až do chvíle smrti). **Potom bude k Nemu váš návrat a potom vám oznámi to, čo ste** (počas vášho života pozemského) **konali.**

61. On (Boh) má moc nad tými, ktorí sú Mu odovzdaní (nad všetkými ľuďmi, ktorých stvoril a ktorým dal slobodu vôle, voľby a výberu). **A posielal na vás strážcov** (anjelov, ktorí zapisujú vaše činy). **A až sa smrť dostaví k niekomu z vás, naši poslovia ho vezmú** (vytiahnu jeho dušu z tela). **A oni** (títo anjeli) **nič** (z toho, čo im je prikázané) **nezanedbávajú.**

62. Potom (keď anjeli duše týchto ľudí vezmú) **budú vrátení** (títo ľudia, ktorí už zomreli) **k Bohu, svojmu skutočnému ochrancovi** (k Bohu, ktorý je ich skutočným ochrancom, a nie

modly a všetko ostatné, čo ľudia mimo Neho alebo popri Ňom uznávajú). **Jemu (Bohu) veru náleží** (v dni, keď sa k Nemu vrátia) **rozhodovanie. A On (Boh) je najrýchlejší spomedzi tých, ktorí niečo zúčtovávajú.**

63. Povedz (Muhammad, tým, ktorí odmietajú veriť): „**Kto vás zachráni z temnôt súš a mora? Vzáývate Ho** (keď sa dostanete do nejakej tiesne, zabudnete na všetko a začnete prosiť Boha), **prosíte o milosť a v tajnosti hovoríte:** „Ak nás (Boh) zachráni pred touto tiesňou, budeme patriť medzi vd'ačných““.

64. Povedz (im, Muhammad): „**Boh vás pred ňou** (pred touto tiesňou) **zachráni i pred každou tiesňou** (keď Ho o to úprimne poprosíte). **A hľa, potom** (ako sa z toho dostanete a vás zachráni) **vy znova pridružíte k Bohu** (niečo alebo niekoho a zabudnete na svoje sľuby).“

65. Povedz (o Bohu, Muhammad): „**On má tú moc poslať na vás trápenie sponad vás** (z neba) **alebo spod vašich nôh** (zo zeme) **alebo vás rozdeliť na** (znepriatelené) **skupiny a dať jedným** (jednej časti z vás) **okúsiť obrovskú silu tých druhých** (silu druhej časti).“ **Pozri** (Muhammad), **ako podrobne vysvetľujeme znamenia, azda budú chápať** (že Boh má v moci všetko, On o všetkom rozhoduje a On im vo všetkom pomáha).

66. I tvoji ľudia (Muhammad) **ho** (Korán) **za lož označili a on** (Korán) **je pritom pravda** (stelesňuje pravdu Bohom zoslanú). **Povedz** (im, Muhammad): „**Ja nie som za vás** (i za vaše konania) **zodpovedný** (mojou povinnosťou je len vám oznámiť posolstvo)“.

67. Každá správa (a udalosť, ktorú Boh sľúbil, nastane a) **má konečný cieľ** (svoj stanovený čas, ku ktorému speje). **A dozviete sa** (až tento stanovený čas nastane, že všetko sľúbené je skutočné).

68. Ak by si uvidel (Muhammad) **tých** (ktorí veriť odmietajú), **ktorí hovoria znevažujúco o našich znameniach, tak sa ich stráž, až pokým nezačnú hovoriť o niečom inom. A ak by satan spôsobil, že by si zabudol** (že nemáš sedávať s tými, ktorí Božie znamenia znevažujú), **tak neostávaj sedieť s ľuďmi krivdiacimi potom, ako si na to spomenieš** (že s nimi nemáš sedieť).

69. Tí, ktorí sú bohobojní (veriaci muslimovia, aj keby sedeli s ľuďmi spomenutými v predchádzajúcom verši), **nebudú zodpovedať za nič z účtov tamtých** (z účtov tých, ktorí znevažujúco o znameniach hovoria, každý bude zodpovedať len za to, čo vykonal alebo spôsobil), **mali by im to ale pripomenúť** (povinnosťou týchto veriacich je pripomenúť tým, ktorí znamenia Božie znevažujú, že človek bude za všetko, čo koná, zodpovedať, že príde čas, v ktorom sa budú takéto činy odplácať), **azda sa toho vyvarujú** (znevažovania, ktorého sa dopúšťajú a zlého konca, ktorý by ich čakal v súdny deň).

70. Nechaj (Muhammad) **tých, ktorí si vzali svoje náboženstvo na zábavu a hranie** (nebrali ho vážne) **a zlákal ich život najnižší** (pozemský). **A pripomeň ním** (týmto Koránom, ľuďom), **čo príde, aby žiadna duša neprivedla samu seba do záhuby za to, čo získala** (za skutky, ktoré získala), **kde nebude mať** (v súdny deň) **mimo Boha ochrancu a ani toho, kto by sa za ňu prihovril. A nech by** (takáto duša) **ponúkla akúkoľvek náhradu** (za to, čo konala, aby sa vykúpila z trestu), **nebude od nej prijatá. To sú** (tí, ktorí si náboženstvo svoje na posmech a zábavu učinili) **tí, ktorí sami seba dostali do záhuby za to, čo získali** (za skutky, ktoré vykonali). **Dostane sa im** (po súdnom dni) **nápoj z vriacej vody a trápenie bolestivé za to, že veriť odmietali.**

71. Povedz (Muhammad, tým, ktorí si posmech robia): „**Máme vzývať mimo Boha to, čo nám nepomôže a ani nám neuškodí a po tom, ako nás Boh správne usmernil, sa máme vrátiť späť** (k neviere) **ako ten, ktorého satani na zemi** (zo správnej cesty) **zlákali** (sa máme zachovať), **zmätený je** (nevie, ktorým smerom má ísť) **a pritom má priateľov, ktorí ho vyzývajú k správne usmerneniu** (hovoria mu): „Pod' k nám“. **Povedz** (Muhammad):

„Správne usmernenie pochádzajúce od Boha (ktoré mi bolo zoslané) je to správne usmernenie. A bolo nám prikázané, aby sme sa oddali (Bohu) Pánovi tvorstva““,

72. „Konajte modlitby (bolo nám ďalej prikázané) a bojte sa Ho (Boha). On je ten, ku komu budete (v deň zmŕtvychvstania) zhromaždení“.

73. On (Boh je ten, kto) stvoril nebesá a zem v pravde (stvoril ich na konkrétny účel, a nie bezcieľne). A v deň, keď (Boh) povie „Bud’ (staň sa)“, ono bude (stane sa). To, čo povie, je pravdou (vždy, keď Boh niečo stvorí, má to svoj konkrétny účel). A Jemu (Bohu) náleží kráľovstvo (nad všetkým, aj) v deň, keď bude fúknuté do trúby (v deň zmŕtvychvstania). Pozná (Boh) to, čo nie je známe (to, čo ľudia nepoznajú zo správ minulosti, súčasnosti a budúcnosti) i čo je známe (pozná i všetko, čo tvorstvo pozná, robí a ako premýšľa). A On múdrosťou oplýva a je všeznalý.

74. I (spomeň, Muhammad, ľudom, ktorí veriť odmietajú, príbeh o prorokovi Abrahámovi) Abrahám povedal svojmu otcovi Ázarovi: „Činíš si modly za bohov?! Vidím, že ty i tvoji ľudia ste v blude zjavnom“.

75. A taktiež sme ukázali Abrahámovi kráľovstvo nebies a zeme (aby videl našu moc). Aby patrili medzi tých, ktorí sú bezpochyby presvedčení (o existencii Boha),

76. Keď sa nad ním (nad Abrahámom) rozprestrela noc, uvidel planétu a povedal: „Toto je môj Pán“. Keď ale zapadla (zmizla z oblohy), povedal: „Nemám rád (uctievanie) takých, ktorí zapadajú (nezotrývajú)“,

77. Keď uvidel (Abrahám) vychádzajúci mesiac (ako svieti na okolí), povedal: „Toto je môj Pán“. Keď ale (mesiac) zapadol, povedal (Abrahám): „Ak ma môj Pán správne neusmerní (ako Ho mám spoznať), budem patriť k ľuďom blúdiacim“,

78. Keď uvidel (Abrahám) vychádzajúce slnko (ako svieti na okolí), povedal: „Toto je môj Pán, je to väčšie (než planéta a mesiac, ktoré predtým videl)“. Keď ale zapadlo (aj ono), povedal: „Ľudia moji, nemám nič spoločné s tým, čo pridružíte k Bohu (nebudem sa na tomto pridružovaní k Bohu podieľať).“

79. „Ja som upriamil svoju tvár k (Bohu) Tomu, kto stvoril nebesá a zem, verný som Mu a nepatrím k tým, ktorí pridružujú k Bohu (niečo alebo niekoho)“.

80. Jeho (Abrahámovi) ľudia sa s ním začali sporiť. Povedal (im Abrahám): „Chcete sa so mnou sporiť o Bohu a On ma pritom správne usmernil (ukázal mi cestu, ako Ho spoznať)! Nebojím sa toho, čo k Nemu (Bohu) pridružíte (nebojím sa, že by ma od nich niečo postihlo, že by ma mohlo trápenie zasiahnuť), nič ma nepostihne, iba ak by tým môj Pán niečo sledoval (jedine vtedy ma niečo postihne, ak by môj Pán chcel, aby ma niečo postihlo pre účel, ktorý by On chcel). Pán môj znalosťou (ktorú má) obsiahol všetko (existujúce - vie úplne o všetkom). A či sa nepoučíte (a nezačnete konečne rozoznávať medzi tým, kto má skutočnú moc, a kto nie)?“

81. „Ako sa môžem (Abrahám pokračuje) báť toho, čo k Bohu pridružíte (veď to nedokáže nikomu v ničom pomôcť ani ublížiť)?! A vy sa pritom nebojíte toho, že ste k Bohu pridružili niečo, o čom vám nezoslal žiaden dôkaz (ako sa môžete nebáť, že ste k Bohu pridružili rovných, uctievanie ktorých vám neuložil, pričom Boh je ten, koho by ste sa mali báť, a nie modiel, ktoré popri Bohu uctievate)“. Ktorá z týchto dvoch skupín (tí, ktorí veria len v Boha alebo tí, ktorí k Nemu pridružujú) má väčšie právo na bezpečie (na pocit bezpečia, ochrany a podpory v živote pozemskom i v súdny deň), ak (skutočne) viete (o Bohu všetko)?

82. Tí (členovia tej skupiny majú väčšie právo na bezpečie), ktorí uverili a nezmiešali svoju vieru s krivdou (s krivdou voči Bohu tým, že k Nemu pridružili niečo, čo toho hodné nie je), tým bezpečie náleží (budú pred trápením Božím ochránení). A tí sú správne usmernení.

83. To bol náš dôkaz (všetko spomenuté v predchádzajúcich veršoch), **dali sme ho Abrahámovi proti jeho ľudom** (aby ich podnietil premýšľať o Bohu, ktorý všetko stvoril). **Zdvihneme o stupne** (v poznaní, nadaní a múdrosti), **koho** (z ľudí) **chceme** (a takéto pozdvihnutie v myslení sme dali Abrahámovi). **A Pán tvoj múdrosťou oplýva a všetko vie.**

84. A dali sme mu (Abrahámovi) **Izáka a Jakuba, každého z nich sme správne usmernili.** **A Noema sme už predtým správne usmernili.** **A z jeho potomstva** (sme správne usmernili) **Dávida, Šalamúna, Jóba, Jozefa, Mojžiša a Árona.** **A takto odmeňujeme dobro konajúcich** (takouto odmenou - dobrým potomstvom odmeňujeme toho, kto Boha uctieval a dobro konal).

85. A (správne sme usmernili aj) **Zachariáša, Jána, Ísu a Eliáša.** **Každý z nich patrila k zbožným** (ľuďom).

86. A (správne sme usmernili aj) **Ismaila, Elizea, Jonáša a Lota.** **A každého z nich sme uprednostnili** (posolstvom) **pred stvorenými** (v tej dobe, v ktorej žili).

87. A (správne sme usmernili aj ľudí) **z radov ich otcov, potomkov a bratov.** **A vybrali sme ich a správne usmernili na cestu rovnú** (a správnu).

88. To (spomenuté správne usmernenie dané poslom) **je správne usmernenie od Boha pochádzajúce, ním** (Boh) **správne usmerňuje, koho chce z radov tých Jemu odovzdaných** (všetkých ľudí, ktorých stvoril a ktorým dal slobodu vôle, voľby a výberu). **Keby boli** (spomenutí poslovia) **pridružili k Bohu** (čokoľvek alebo kohokoľvek), **bolo by márne všetko, čo konali** (boli by aj títo poslovia trápeniu podrobení, a to bez ohľadu na to, či si ich Boh vybral, aby jeho posolstvo niesli a ľudom oznámili).

89. To boli tí, ktorým sme dali Knihu a múdrosť a proroctvo. **Ak v to** (v tieto znamenia, Muhammad) **títo odmietajú veriť** (ľudia tvojej doby pochádzajúci z kmeňa Qurejš, ktorí odmietli uveriť), **tak sme to** (a dodržiavanie toho, čo sme zoslali) **zverili iným ľudom** (myslia sa tým prví muslimovia, ktorí v posolstvo posla a proroka Muhammada uverili), **ktorí v to veriť neodmietajú** (veria v to a dodržiavajú, čo im Boh uložil).

90. To sú (uvedení proroci) **tí, ktorých Boh správne usmernil.** **Spôsob, akým nasledovali správne usmernenie nech je pre teba príkladom** (Muhammad). (Boh každému z uvedených poslov a prorokov dal jednu spoločnú základnú črtu, a to, že všetci uctievali a vyzývali k uctievaniu jedného jediného Boha, ktorý nemá spoločníkov. Okrem tejto základnej črty však každý z nich vynikal aj ďalšou dobrou črtou, napríklad Jób mal veľkú trpezlivosť, Ismail bol pravdovravný, Dávid sa vo všetkom na Boha s prosbou o pomoc obracal, atď. Boh v tomto verši svojmu poslovi a prorokovi Muhammadovi prikazuje, aby okrem tej základnej črty a posolstva, ktorou je výzva k Bohu, nasledoval a osvojil si všetky tieto dobré vlastnosti a črty predchádzajúcich poslov a prorokov.) **Povedz** (svojim ľudom, Muhammad): **„Nežiadam od vás za to** (že vám toto posolstvo od Boha zvestované oznamujem), **žiadnu odmenu. Je to** (Korán a celé moje posolstvo) **len pripomenutie pre stvorených** (pripomína im Boh a učí ich dobrému a ušľachtilému správaniu).“

91. Nedocenili Boha docenením, ktoré mu náleží, keď povedali: „Boh nezoslal žiadnemu človeku nič.“ (Židia, ktorí žili v Medine, v snahe podkopať dôveryhodnosť posolstva posla a proroka Muhammada začali tvrdiť, že Boh nikdy svoje posolstvá žiadnemu človeku nezoslal. Tento verš poučuje proroka Muhammada, ako im má odpovedať.) **Povedz** (a spýtaj sa ich, Muhammad): **„Kto teda zoslal Knihu, s ktorou prišiel Mojžiš a ktorá bola svetlom** (pre blúdiacich) **a správnym usmernením pre ľudí? Knihu, ktorú delíte na pergameny, ktoré ukazujete** (časť týchto pergamenov ukazujete ľudom), **ale zároveň veľké množstvo z nich skrývate.** (Podľa toho, čo vám v danom okamihu vyhovuje, niektoré pergameny ukážete, iné zasa zatajíte. Medzi poznatky, ktoré skrývali, patrila aj popis posla, príchod ktorého očakávali, vlastnosti a znaky ktorého sa zhodovali s vlastnosťami a znakmi proroka Muhammada.) **A k**

tomu ešte ste boli naučení tomu, čo ste nepoznali ani vy, ani vaši otcovia (v Koráne vám boli objasnené veci, ktoré ste nepoznali ani vy ani vaši predkovia).“ **Povedz** (Muhammad, týmto židom): „**Boh** (zoslal Knihu Mojžišovi, Boh zoslal aj Tóru, Evanjelium, Korán a všetky nebeské Knihy a posolstvá, ktoré ukončil posolstvom posla a proroka Muhammada)“. **Povedz im to a potom ich nechaj v ich znevažujúcom rozprávaní** (o našich znameniach a o tom, čo sme zoslali), **nech sa zabávajú** (a posmech si robia).

92. Toto je Kniha (Korán), **ktorú sme zoslali, požehnaná je, potvrdzuje to, čo bolo zoslané predtým** (v nebeských Knihách) **a je určená, aby si** (Muhammad) **ňou** (Knihou) **varoval Matku dedín** (Mekku) **i to, čo je vôkol nej** (i všetkých ľudí, ktorí žijú vôkol nej na zemi). **Tí, ktorí veria v život posledný** (a večný), **v ňu** (v Knihu - v Korán) **veria a svoje modlitby dodržiavajú.**

93. Kto väčšiu krivdu môže páchať (voči Bohu, sebe a ostatným ľuďom) **než ten, kto si lži o Bohu vymýšľa, alebo** (ten) **kto by povedal: „Bolo mi** (od Boha niečo) **vnuknuté“ a pritom mu vnuknuté nič nebolo, alebo ten** (pácha tú najväčšiu krivdu), **kto by povedal: „Zošlem dolu niečo podobné tomu, čo Boh dolu zoslal** (vytvorím Korán podobný tomu, ktorý Boh zoslal).“ **Keby si videl** (Muhammad) **krivdiacich, keď sú v hĺbinách** (mukách) **smrti** (keby si ich videl, ako vyzerajú vo chvíli, keď umierajú), **keď k nim anjeli vystierajú ruky** (a hovoria im): „**Nechajte svoje duše vyjsť von** (z tiel vašich, vtedy duše prechádzajú do iného stavu). **Dnes sa vám dostane odplata - trápenie potupné za to, že ste hovorili nepravdu o Bohu a za to, že ste sa nad Jeho znamenia povyšovali** (a odmietli ste ich nie preto, že by vás nepresvedčili, ale len zo samej zanovitosti).“ (6:93)

(6:93): Tento verš bol zoslaný v súvislosti s mužom zvaným Museilema Al Kazzáb, ktorý si vymýšľal rôzne básne a pred ľuďmi hovoril, že mu boli zoslané Bohom. Zmysel a obsah takýchto básní bol však priveľmi ďaleko od zmyslu a obsahu, ktorý niesli v sebe verše Koránu a mnohí ľudia Musejlemu vysmiali.

94. Prídete k nám (v deň zmŕtvychvstania) **osamotení, tak ako sme vás prvýkrát stvorili** (prídete k nám osamotení bez nikoho a bez ničoho z toho, čo ste v živote pozemskom mali, presne tak, ako keď ste sa v živote pozemskom narodili), **zanecháte za sebou** (vo svete pozemskom), **čo sme vám zverili** (všetko, čo ste v živote pozemskom mali: deti, zástancov, majetky, peniaze a iné). „**Nevidíme** (bude povedané) **s vami tých, ktorí by sa za vás mali prihovoriť** (modly a spoločníkov, ktorých ste popri alebo mimo Boha uctievali a o ktorých ste tvrdili, že sa vás pred Bohom zastanú), **o ktorých ste tvrdili, že si zasluhujú vaše uctievanie popri Bohu**“. **Prerušilo sa medzi vami všetko** (všetky možné spojenia) **a opustilo vás to, čo ste tvrdili** (ukázalo sa vám, že všetko, čo ste k Bohu pridružovali, bola len priepasť, do ktorej ste sami seba pomaly a iste hnali a že to, o čom ste si mysleli, že sa za vás u Boha prihovorí, aby vás trápenie obišlo, boli len čisté výmysly, ktoré mali k pravde prídaleko).

95. Boh je Ten, kto dáva klíčiť zrnú a roztvárať sa jadrám. Dáva vyjsť von živému z mŕtveho a On je Ten, kto dáva vyjsť von mŕtvemu zo živého (pozri výklad k veršu 3:27). **To je Boh. Kam ste teda zvedení** (po akej ceste to kráčate a smerujete, keď tieto všetky znamenia nevidíte a nevnímate)?

96. On (Boh) **spôsobuje rozbieženie** (rána). **A On určil noc k odpočinku a slnko a mesiac takými, aby sa podľa nich dali výpočty robiť** (napríklad plynutia času). **To** (stanovenie a stvorenie takéhoto systému) **je ustanovenie Mocného a Vševediaceho.**

97. A On (Boh) **vám učinil hviezdy, aby ste nimi** (ich svetlom a pozíciami) **boli správne usmernení v temnotách súše i mora** (keď cestujete v noci). **Objasnili sme znamenia ľuďom, ktorí vedia** (ktorí sú znali).

98. A On (Boh) vám dal vzniknúť z duše jednej. A je pre vás príbytkom a miestom (vášho) uloženia (až do stanoveného času). Objasnili sme znamenia ľuďom chápavým.

99. A On (Boh) je ten, kto zoslal dole z neba vodu. Ňou (touto vodou) sme dali vyjsť von všetkému, čo rastie (rastlínstvo) a potom sme z neho (z toho, čo rastie) dali vyjsť von zeleň, z ktorej sme dali vyjsť von zrna zoskupenému (určitým spôsobom, ako je pšenica, kukurica atď.). A z datlí, z ich pošiev trsy naklonené (dole). A záhrady viníc. A olivy a granátové jablká rovnaké i nerovnaké. Pozrite sa na ich plody, keď plody dozrievajú i keď dozrú (sledujte celý tento proces). V tom sú veru znamenia (o Božej moci) ľuďom veriacim.

100. Učinili (tí, ktorí veriť odmietli) Bohu spoločníkov z radov žinnov (žinnovia sú stvorenia, ktorých Boh stvoril z ohňa) a pritom stvoril ich (týchto žinnov) On (Boh, takže ako môžu byť Božími spoločníkmi alebo Jemu rovní?). A vymysleli mu (Bohu) deti mužského pohlavia a deti ženského pohlavia bez toho, aby mali o tom znalosť (bez toho, aby mali isté poznanie o tom, či Boh má skutočne deti, alebo je len jeden jediný a jedinečný). Jedinečný je (Boh), nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (Bohu je vzdialené všetko to, čo mu je nepravdivo pripisované) a je vysoko nad tým, čo opisujú (po žiadnej stránke sa nedajú porovnávať tí, ktorí sú k Bohu pridružení, so samotným Bohom, ktorý je v tomto smere ojedinelý a jedinečný). (6:100)

(6:100): Tento verš bol zoslaný ohľadom skupiny ľudí, ktorí povedali, že Boh a satan sú bratia. Boh stvoril ľudí a zvieratá, ktoré chodia po zemi a satan stvoril hadov, dravé zvieratá a škorpióny. Verš predstavuje aj odpoveď pre tých Arabov, ktorí povedali, že Boh má synov a dcéry a že anjeli sú Božími dcérami.

101. Je tvorcom nebies a zeme. Ako by mohol mať dieťa, keď nemal žiadnu družku a On všetko stvoril (ako môže mať deti, keď je ojedinelý a keď sám všetko stvoril). A On (Boh) o všetkom vie.

102. Taký je Boh, Pán váš. Niet boha okrem Neho, stvoriteľ všetkého, tak Ho (a len jeho) uctievať. A On sa všetkého ujíma (všetko udržiava, chráni a pozoruje).

103. Zraky (ľudí alebo stvorených) Ho (Boha) nedosahujú, ale On všetky zraky (ľudí alebo stvorených i to, čo vidia) dosahuje. A On je milostivý a všeznalý.

104. Prišli k vám viditeľné dôkazy od Pána vášho. Kto sa ich snažil vidieť (a uveril v ne) urobil tak (dobro) pre svoju dušu, a kto ich nevidel (a snažil sa si ich nevšimnúť a v ne neveriť), urobil tak proti nej (privolať škodu a stratu na svoju dušu). A ja (ja Muhammad) nie som vašim strážcom (nebudem strážiť to, čo robíte a ani sa predomnou za to nebudete zodpovedať, ja vám len oznamujem to, čím ma Boh poveril, aby som vám oznámil).

105. Takto (ľuďom) podrobne vysvetľujeme znamenia (aby premýšľali a poučili sa) a nech (tí, ktorí odmietli uveriť) hovoria (Muhammadovi): „Naučil si sa to (učil si sa a študoval si, až sa ti podarilo Korán vytvoriť)“. Objasníme ich (tieto znamenia) ľuďom, ktorí majú poznanie (sú presvedčení, že Korán a tieto znamenia sú pravdou Bohom zoslanou). (6:105)

(6:105): Zoslanie znamení malo dvojaký účel, ako to hovorí verš: aby sa prehĺbila neviera tých, ktorí veriť odmietali, a aby sa posilnila viera tých, ktorí veria, že tieto znamenia sú Bohom zoslané.

106. Nasleduj (Muhammad) to, čo ti bolo vnuknuté od Pána tvojho. Niet boha okrem Neho (Boha). A stráž sa tých, ktorí pridružujú k Bohu (niečo alebo niekoho).

107. Keby Boh bol chcel (bol by ich prinútil a), nepridružili by k Nemu (nič a nikoho). A neučinili sme ťa (Muhammad) strážcom nad nimi (nad tými, ktorí k Bohu pridružujú, aby si ustrážil to, čo konajú) a nie si za nich (a za ich konania) zodpovedný. (Tvojou povinnosťou je len oznámiť im posolstvo, nie si ani ich strážcom ani dozorcom, tak ich nechaj, nech si robia, čo chcú a nech kráčajú po ceste, ktorú si vybrali.)

108. Nenadávať na tých, ktorých vzývajú mimo Boha (na to, čo vzývajú mimo Neho), **aby oni nenadávali na Boha, prekračujúc tak mieru nevedomky** (nevedomujúc si, čo konajú). **Takto sme okrášlili v očiach každého spoločenstva to, čo robili jeho členovia.** **Potom k Pánovi svojmu bude ich návrat, kedy im oznámi to, čo** (počas svojho života pozemského) **konali.** (6:108)

(6:108): Tí z kmeňa Qurejš, ktorí odmietali uveriť v posolstvo posla a proroka Muhammada, jedného dňa povedali prorokovi Muhammadovi: „Muhammad, buď zakážeš nadávať na naše božstvá, alebo budeme nadávať na tvojho Pána.“ Preto Boh najvyšší v tomto verši muslimom zakázal nadávať na modly, ktoré oni uctievali, aby sa títo Qurejšovci a im podobní nedopustili takých hriechov voči Bohu, ako sú nadávky, čo by mohli v budúcnosti, pokiaľ by uverili, oľutovať.

109. Prisahali (tí z Mekky, ktorí veriť odmietali) **na Boha najväčšou prísahou, ak by k nim prišlo znamenie** (ak by dostali znamenie od Boha), **uveria voň** (v toto znamenie). **Povedz** (im, Muhammad): **„Znamená sú u Boha** (nie sú v mojej moci a Boh ich zošle, keď bude chcieť)“. **Vy ale necítite** (neviete, čo títo v sebe skrývajú), **že aj keď by prišli** (tieto znamenania), **že i tak títo veriť nebudú** (pretože ich odmietanie viery pramení z ich tvrdohlavosti a zanovitosti, a nie z nedostatku znamení). (6:109)

(6:109): Jedného dňa pred emigráciou muslimov do Mediny prišli k prorokovi Muhammadovi ľudia z kmeňa Qurejš a povedali mu: „Muhammad, hovoríš nám, že Mojžiš mal palicu, ktorou uderil do zeme a zo zeme vytrysklo dvanásť prameňov. A že Ježiš oživoval mŕtvych. A že Samúdovci mali ako znamenie ťavu. Prines nám niektoré z týchto znamení, aby sme ti uverili“. Prorok sa ich spýtal: „Čo by ste si želali, aby som vám priniesol a uskutočnil?“. Povedali: „Učiniš nám horu Safa (hora v Mekke) zo zlata“. Prorok povedal: „Ak by som vám to splnil, budete mne i môjmu posolstvu veriť?“. Povedali: „Áno, prisaháme na Boha, ak by si to urobil, budeme ťa nasledovať všetci“. Prorok vstal a začal vzývať Boha, až k nemu prišiel anjel Gabriel a povedal prorokovi: „Ak budeš chcieť, Safa sa premení na zlato. Avšak vždy, keď som priniesol nejaké znamenie a nebolo voň uverené, priniesol som po ňom aj trápenie. Ak by si chcel, tak ich nechaj, kým z ich radov pokánie neučiní ten, kto tak bude chcieť urobiť“. Prorok povedal anjelovi Gabrielovi: „Nechaj ich, nech radšej pokánie učiní ten, kto sa bude chcieť kajať (prv než bude neskoro)“. Boh najvyšší vo verši následne prorokovi zoslal, že aj keby spomenutí Qurejšovci dostali, o čo žiadali, aj tak by odmietli uveriť.

110. Poobraciame ich srdcia (spomenutej skupiny ľudí) **a zraky** (aby nevnímali a nevideli znamenania, ktoré sme zoslali) **a budú ho** (Korán a znamenania v ňom obsiahnuté) **vidieť tak, ako ho videli prvýkrát** (keď ich prorok Muhammad k tomu po prvé vyzval), **keď v neho** (v Korán) **neuverili. A ponecháme ich tápať vo vlastnej skaze.** (Verš opäť potvrdzuje zásadu, že človek sa má snažiť o Bohu a Jeho znamení premýšľať, avšak či k viere skutočne dospeje, na to už potrebuje Božiu pomoc a povolenie.)

111. Aj keby sme k nim zoslali dole anjelov a aj keby k nim prehovorili mŕtvi a aj keby sme pred nimi všetko zhromaždili (všetky znamenania a dôkazy, ktoré žiadali), **aj tak by neuverili, iba ak by Boh chcel.** (Uverili by len vtedy, keď by Boh videl, že vynakladajú snahu na to, aby sa k vnímaniu a chápaniu takýchto dôkazov dostali a nesnažili by sa povyšovať nad ničím. Vtedy by ich srdcia usmernil a vložil do nich vieru.) **Väčšina z nich** (z týchto ľudí, ktorí vieru odmietajú) **je však neznalá** (tejto zásady, ktorú stanovil Boh, a preto stále len žiada nové znamenania, o ktorých je vopred rozhodnutá, že v ne neuverí).

112. Takto sme učinili (s podobným postojom, aký majú k tebe, Muhammad a k muslimom títo ľudia z Qurejšu, ktorí odmietajú veriť) **každému prorokovi nepriateľov – satanov z radov ľudí a z radov žinnov. Vnukajú jedni druhým okrášlené slová** (rôzne plané, nepravdivé, ale pekne znejúce slová o tom, že Boh neexistuje alebo že má spoločníkov a podobne) **v podobe klamu** (ktorý ich od pravdy odvádza). **A keby** (Muhammad) **tvoj Pán**

chcel, neboli by to robili. (Boh však chcel ľudí skúške podrobiť, aby títo ľudia sami seba videli, kto takéto plané reči bude nasledovať a kto ich zavrhne a na svojej viere ostane.) **Nechaj ich i to, čo si vymýšľajú** (nevšímaj si ich a Boh ťa pred nimi ochráni).

113. Nech sa k nim (k takýmto planým rečiam) **naklonia srdcia tých, ktorí neveria v život posledný** (a večný), **nech sa s nimi uspokojia a nech páchajú** (z hriechov), **čo chcú páchať** (a čo im len príde na um). (Život pozemský je zanedbateľný v porovnaní so životom posledným, v ktorom budú mať dostatok času, aby sa nad sebou zamýšľali a ľutovali.)

114. A či iného než Boha mám chcieť ako rozhodcu (aby medzi nami rozhodol v tom, čo je pravda a čo nie)?! **A On** (Boh) **je pritom Ten, kto k vám zoslal Knihu objasnenú** (Korán, v ktorom je všetko a v ktorom sú jasné znamenia). **A tí, ktorým sme dali Knihu** (židia), **dobře vedia, že je** (Korán) **zoslaný dole od Pána tvojho s pravdou. Nepatri teda k tým, ktorí pochybujú** (ani ty, Muhammad a ani nik iný by o pravdivosti znamení, ktoré sú v Koráne zoslané, nemal pochybovať). (6:114)

(6:114): Tento verš bol zoslaný vtedy, keď tí z kmeňa Qurejš, ktorí odmietali veriť, požiadali proroka Muhammada, aby ustanovil rozhodcu z radov židovských duchovných. Tento rozhodca potom mal rozhodnúť o tom, či je posolstvo posla a proroka Muhammada pravdivé a či je skutočne Bohom zoslané. Verš prorokovi odkazuje, aby sa ničoho nebál a nepochyboval o tom, že v predchádzajúcich nebeských Knihách, medzi ktoré patrila aj Tóra a Evanjelium, je zmienka o ňom a o jeho posolstve.

115. Slová Pána tvojho (Muhammad) **sa naplnili v pravde a spravodlivo** (naplnilo sa a naplní sa všetko, čo Boh povedal a čo sľúbil). **Niet toho, kto by Jeho slová** (a to, čo rozhodol a určil) **menil. A On** (Boh) **všetko počuje a všetko vie.**

116. Ak by si (Muhammad) **poslúchal väčšinu tých, ktorí sú na zemi** (väčšinu ľudí na zemi), **dali by ti zblúdiť z cesty Božej** (zo správnej cesty, ktorú ti Boh ukázal). **Oni nasledujú len dohady.** (Títo ľudia nasledujú len čisté dohady, o ktorých si myslia, že sú správne. Nevedia určite, či je to, čo tvrdia, pravda, alebo nie. Aj napriek tomu, že im Boh objasnil, že ich dohady správne nie sú, trvajú na nich.) **A len sa domnievajú** (že to, čo si myslia a čo tvrdia, je pravda, s istotou ale nič nevedia).

117. Pán tvoj lepšie vie, kto zblúdi z cesty Ním určenej (z cesty, ktorú Boh ľuďom objasnil a určil). **A On lepšie vie** (než ktokoľvek iný) **o tých, ktorí sú správne usmernení.**

118. Jedzte z toho, nad čím bolo vyslovené meno Božie, ak v Jeho znamenia veríte. (6:118)

(6:118): Jedného dňa tí, ktorí odmietali veriť, videli, že muslimovia nejedia mäso zvierat, ktoré zomreli prirodzenou smrťou (pozri verš č. 5:3, v ktorom sú vymenované zvieratá, ktoré muslim nesmie jesť), ani zdochliny, a tak im povedali: „Keďže tvrdíte, že uctieвате Boha, o to skôr by ste mali jesť zvieratá, ktoré Boh usmrtil prirodzenou smrťou než tie, ktoré ste vy sami zarezali.“ Nato Boh zoslal tento verš, v ktorom veriacich upozorňuje, že ak sú skutočne veriaci, nech jedia len mäso tých zvierat, nad ktorými bolo vyslovené meno Božie predtým, než zomreli. To znamená, aby sa vyhýbali druhom mäsa uvedeným vo verši (5:3). Povinnosť vysloviť Božie meno, povedať „V mene Boha“ pred zarezaním zvierat malo okrem iného muslimov učiť vážiť si všetko živé a nezabíjať nič bez príčiny a bez vážneho dôvodu. Ďalej to malo zrejme okrem iného zabezpečiť aj istotu, že ten, kto mäso zvierat bude jesť, vidí, v akom stave zviera je, či je zdravé, alebo choré.

119. Prečo by ste nejedli z toho, nad čím bolo vyslovené meno Božie (kde vidíte prekážku v tom, aby ste jedli z mäsa zvierat, nad ktorými bolo vyslovené meno Božie), **keďže vám objasnil, čo vám zakázal** (mali by ste sa už riadiť tým, čo vám Boh uložil najmä preto, že už vám jasne objasnil, aké druhy mäsa by ste nemali jesť). **Zákaz môžete porušiť, len ak by ste boli k tomu nútení** (zákaz môžete porušiť jedine vtedy, keď by ste k tomu boli donútení

hladom alebo nejakou inou okolnosťou mimo vás). **A mnohí** (ľudia z radov tých, ktorí odmietajú veriť) **pre svoje túžby** (a chútky zakazujú, čo Boh povolil ľuďom jesť a povoľujú ľuďom jesť, čo Boh zakázal, čím) **do bludu uvádzajú** (ostatných ľudí a navádzajú ich porušiť Bohom uložené zákazy) **a pritom nemajú** (tí, ktorí veriť odmietajú) **poznanie** (alebo dôkaz, ktorý by potvrdil, že Boh ľuďom povolil jesť zdochliny a mŕtve zvieratá a že zakázal ľuďom jesť mäso zvierat, ktoré sami zarezali). (Nemajú od Boha žiadne poznatky a sami si vymýšľajú zákazy a dovolenia a tie potom ostatným ľuďom prikazujú nasledovať.) **A Pán tvoj** (Muhammad) **lepšie vie o tých, ktorí mieru prekračujú.**

120. Zanechajte (ľudia) **hriechy zjavné i skryté** (tie, ktoré ostatní vidia, ale i tie, ktoré nik z ľudí nevidí). **Tí, ktorí sa dopúšťajú hriechov** (a tie sa zapisujú do knihy ich skutkov), **tým sa dostane odplata za to, čo páchali.**

121. Nejedzte z toho (nejedzte z mäsa zvierat), **nad čím nebolo vyslovené meno Božie, pretože** (ak by ste to jedli) **je to spurnosť** (voči Bohu). **A satani vnukajú svojim dôverníkom** (našepkávajú tým ľuďom, ktorí ich poslúchajú), **aby sa s vami sporili** (satani našepkávajú svojim dôverníkom, aby sa s muslimami začali sporiť ohľadom toho, čo Boh povolil z mäsa jesť a čo nie, aby tak vzbudili v muslimoch pochybnosti a aby ich naviedli porušiť zákaz, ktorý Boh uložil, aby tak zhrešili). **Ak by ste ich** (tých, ktorí sa vás snažia naviesť na porušenie zákazu uloženého Bohom) **poslúchli, tak pridružíte k Bohu** (ak by ste ich poslúchli, ako keby ste pridružili k Bohu niečo alebo niekoho, pretože by ste uznali v tejto záležitosti inú autoritu než Božiu a pritom Boh o celej veci jasne a zreteľne rozhodol).

122. A či môže byť ten, kto bol mŕtvy a ktorého sme (následne) **oživili** (dali sme mu život) **a učinili sme mu svetlo** (usmernili sme ho správnym smerom), **podľa ktorého kráčal medzi ľuďmi, podobný príkladu toho, kto je v temnotách, z ktorých sa nemôže dostať von** (a či sa dá porovnať ten, koho sme vierou usmernili správnym smerom, čím sme vdýchli život do jeho srdca, s takým človekom, ktorého srdce tápa v temnotách a neistote a z týchto temnôt nemôže nájsť cestu von)? **Takto bolo okrášlené tým, ktorí veriť odmietali, to, čo konali** (domnievali sa, že všetko zlo, ktoré konali, je užitočné a dobré). (6:122)

(6:122): Jedného dňa, ešte v počiatkoch posolstva, ktoré bolo poslovi a prorokovi Muhammadovi Bohom zoslané, Abú Žahl, jeden z bohatých a vplyvných ľudí Mekky, ktorí v tej dobe proti prorokovi Muhammadovi ostro vystupovali, hodil na proroka Muhammada výkaly zvierat. V tom čase Hamza, jeden zo strýkov proroka Muhammada, ktorý sa stal neskôr jedným z opôr muslimov, ešte posolstvo proroka Muhammada odmietal uznať. Keď sa Abú Žahl dopustil uvedeného činu, Hamza sa práve vracal z lovu a v ruke držal svoj luk. Ľudia mu povedali, čo Abú Žahl urobil. Hamzu to veľmi rozhnevalo a vybral sa za Abú Žahlom. Prišiel k nemu a keď už stál nad ním s lukom, Abú Žahl mu prosiac povedal: „Abá Jaalá (bola to Hamzová prezývka)! A či nevidíš, s čím (Muhammad) prišiel? Pomiatol naše rozumy, urazil naše božstvá a šiel inou cestou než naši otcovia“. Hamza mu nato povedal: „Či rozum môže byť viac pomätený než váš? Veď uctieвате kamene mimo Boha. Uznávam, že niet boha okrem Boha, ktorý nemá spoločníka a že Muhammad je jedným z ľudí, ktorých stvoril a je Jeho poslom“. A tak Hamza prijal islam. V súvislosti s touto príhodou bol zoslaný tento verš.

123. Takto (podobne ako proti tebe, Muhammad, Abú Žahl vystupuje a ubližuje ti) **sme učinili v každej dedine, kde tí najväčší previnilci** (a hriešnici) **v nej** (v tej ktorej dedine) **úklady strojili** (proti prorokom a ľuďom). **Oni však** (takíto zločinci) **úklady len proti svojim dušiam** (proti sebe) **stroja** (tým, že sa im deň čo deň počet hriechov, ktoré páchajú, zväčšuje) **a pritom to necítia** (necítia, čo sami na seba privolávajú).

124. A keď k nim (k podobným ľuďom, ako bol Abú Žahl) **príde znamenie, povedia:** „**Neuveríme, pokým nám nebude dané niečo** (znamenie) **podobné tomu, aké bolo dané poslom Božím**“. Boh lepšie vie, kam určí svoje posolstvo (koho týmto posolstvom poverí).

Tých, ktorí sa previnení (a hriechov) dopúšťali, postihne poníženie u Boha a trápenie veľmi silné za úklady, ktoré strojili.

125. Koho Boh chce správne usmerniť, otvorí jeho hrud' voči islamu (zbaví ju akejkoľvek tiesne či zlých predtúch a pochybností voči islamu). **A koho chce (Boh) uviesť do bludu, učini jeho hrud' stiesnenú, úzkostlivú, ako keby stúpал do neba.** (Boh nechá jeho hrud' voči islamu stiesnenú tak, že čím viac by sa k nemu snažil priblížiť, tým väčšie stiesnenie v hrudi pocíti, presne tak, ako keby stúpал do neba - čím vyššie je, tým väčšiu stiesnenosť pociťuje pod vplyvom gravitácie.) **Takto Boh nečistotou (duše a srdca) postihuje tých, ktorí neveria.**

126. Toto (náboženstvo – islam) **je rovná** (a správna) **cesta daná Pánom tvojím** (ktorá bola tvojím Pánom, Muhammad, určená). **Objasnili sme znamenania ľuďom, ktorí sa poučia** (že Boh má všetko v moci a že to, čo poslovi Muhammadovi zoslal, je cesta, ktorú chce, aby ľudia nasledovali.)

127. Je pre nich (pre ľudí, ktorí veria a kráčajú po ceste, ktorú im Boh určil) **pripravený príbytok mieru u ich Pána** (raj, v ktorom vládne mier). **A On (Boh) je ich ochrancom** (ktorý ich chráni) **za to, čo konali** (za to, že dobro konali a Božie ustanovenia dodržiavali).

128. V deň, keď ich všetkých zhromaždí (v súdny deň, keď Boh zhromaždí všetkých stvorených a povie): „**Zoskupenie žinnov! Priveľa ľudí ste do bludu uviedli**“. **Tí ľudia, ktorí boli ich** (týchto žinnov) **dôverníkmi** (nasledovali uvedených žinnov, a tak zblúdili), **povedia:** „**Pane náš, mali sme úžitok jedni z druhých** (obe skupiny žinnovia, i ľudia, ktorí týchto žinnov nasledovali, mali z takéhoto vzájomného vzťahu a vzájomného bludu úžitok) **a teraz sme dosiahli lehotu nám určenú, ktorú si pre nás určil** (Pane náš, varoval si nás pred dňom, v ktorý budeme vzkriesení a my sme neverili a nevenovali sme tomu pozornosť, nasledovali sme bludy, na ktoré nás žinnovia navádzali a teraz nastal čas vzkriesenia, ktorý si sľúbil, že príde a pred ktorým si nás upozorňoval).“ **Povie (Boh): „Oheň bude vašim obydlím, ostanete v ňom naveky s výnimkou toho, čo Boh bude chcieť** (stane sa tak, iba ak by Boh inak rozhodol).“ **Tvoj Pán (Muhammad) múdrosťou oplýva a všetko vie.**

129. Tak učiníme (v súdny deň), **aby sa niektorí krivdiaci zastali iných** (krivdiacich) **za to, čo získali.** (Ako už bolo v predchádzajúcom verši uvedené, skupina ľudí sa zastane skupiny žinnov s odôvodnením, že ľudia si užívali, keď týchto žinnov nasledovali, a preto za hriechy a krivdy, ktorých sa dopustili a ktoré získali, si môžu len oni sami.)

130. „Zoskupenie žinnov a ľudí! A či neprišli k vám poslovia pochádzajúci z vašich radov (poslovia, ktorých ste poznali a ktorí vám neboli cudzí), **ktorí vám rozprávali moje** (Božie) **znamenania a ktorí vás varovali pred tým, že príde** (a nastane) **tento váš deň** (že nastane tento deň, v ktorom sa teraz nachádzate, a pred tým, čo všetko sa v ňom bude diať)?“ **Povedia** (žinnovia a ľudia): „**Stali sme sa svedkami sami proti sebe** (pretože nemôžeme poprieť, že takíto poslovia k nám prišli a varovali nás a nemôžeme poprieť ani to, že my sme ich varovaniam nevenovali žiadnu pozornosť)““. **Zlákal ich** (uvedených žinnov a ľudí) **život najnižší** (pozemský) **a dosvedčili sami proti sebe, že vieru odmietali.**

131. To preto (preto sme k nim poslali poslov, ktorí ich pred trápením Bohom určeným varovali), **že Pán tvoj** (Muhammad) **by do záhuby dediny neuvrhol za krivdu** (ktorej sa dopúšťali), **pokiaľ sú jej obyvatelia nepozorní** (a neznalí). (Boh by nikdy do záhuby neuvrhol obyvateľov žiadnej dediny či mesta za krivdu, ktorú by spáchali, bez toho, aby im poslal niekoho alebo niečo, čo im vysvetlí a ukáže, kde sa dopustili chyby a aká je cesta na jej odstránenie.)

132. Pre každého (kto niečo koná či už v súlade alebo nesúlade s tým, čo Boh uložil) **sú určené stupne** (podľa ktorých sa jeho skutky hodnotia) **podľa toho, čo konal. A Pán tvoj**

(Muhammad) **nie je nepozorný** (a neznalý) **voči tomu, čo konajú** (veľmi dobre vie, čo každý robí).

133. Pán tvoj nikoho nepotrebuje a milosť je v moci Jeho. Keby chcel, pošle vás (ľudia) **preč** (zo života pozemského - zomreli by ste) **a poverí po vás, koho chce** (poverí, koho chce, po vašej smrti, aby na tejto zemi zaujal vaše miesto a obýval ju) **podobne, ako vám dal vzniknúť z potomstva ľudí iných** (Boh dosadí na zem niekoho iného podobne, ako nechal vás, ktorí odmietate veriť, vzniknúť z potomstva ľudí pred vami a nechal vás obývať túto zem).

134. To, čo vám je sľúbené, príde. A vy tomu nemôžete zabrániť (nemáte moc zastaviť to, nemáte kam utiecť a nemáte nikoho, kto by vám pomohol).

135. Povedz (Muhammad, tým, ktorí odmietajú veriť): **„Ľudia moji! Konajte, ako myslíte, ja budem tiež konať** (každý z nás nech koná, čo si myslí, že je správne). **Dozviete sa, komu bude patriť konečný príbytok** (v raji). **Neuspejú veru** (v tom, čo konajú) **krivdiaci** (tí, ktorí krivdy páchajú)“.

136. I určili Bohu (tí, ktorí k Bohu pridružovali) **z toho, čo stvoril, z úrody a dobytku podiel** (samí od seba stanovili jeden podiel z úrody a dobytku Bohu, z ktorého potom chudobným rozdali a ďalší podiel modlám, ktoré popri Bohu uctievali) **a povedali: „Toto je určené Bohu“**, - **na základe toho, ako to vymysleli** – **„a toto je určené pre naše modly.“** **To, čo bolo určené pre ich modly, sa Bohu nikdy nedostalo** (nikdy z toho nedali na účely, ktoré Boh určil) **a to, čo bolo určené Bohu, to sa dostávalo ich modlám. Je zlé, ako usudzujú** (spôsob, akým všetko posudzujú).

137. Takto (podobne, ako tomu bolo s úrodou a obilím) **modly naviedli tých, ktorí k Bohu pridružovali** (modly, ktoré títo ľudia popri Bohu uctievali, ich priviedli k nápadu), **aby** (tí, ktorí pridružujú) **zabíjali svoje deti, aby ich** (modly, tých, ktorí k Bohu pridružujú) **tým uvrhli do záhuby a pomýlili ich v ich náboženstve. Keby Boh chcel, nerobili by to** (keby Boh bol chcel do toho, čo konali, priamo zasiahnuť, donútil by ich nerobiť to, Boh však rozhodol, že nechá ľudí konať podľa vlastného uváženia a za svoje skutky sa potom budú pred ním zodpovedať). **Nechaj ich** (Muhammad) **i to, čo vymýšľajú** (keď ťa nechcú počúvať, nech robia to, čo si vymysleli a čo usúdili, že je správne, avšak za to budú nakoniec niesť náležitú zodpovednosť).

138. I povedali (uvedení ľudia, ktorí k Bohu pridružovali): **„Toto je dobytok a plodiny** (ktoré sme určili pre naše modly), **ktoré sú zakázané. Nik nesmie z nich jesť okrem toho, komu to dovoľíme“**. **Takto si to vymysleli. A tamto je dobytok, na chrbtoch ktorého je vozenie sa a nosenie zakázané** (nesmie sa na ňom nič nosiť ani sa na ňom prevážať) **a dobytok, nad ktorým nevyslovujú meno Božie** (keď ho zarezávajú). **Vymýšľajú si na Neho** (Boha) **nepravdu** (rôzne lži a nepravdy). **Odplatu** (ktorú si zaslúžia) **im** (Boh) **dá za to, čo si vymýšľali**,

139. I povedali (spomenutí ľudia): **„To, čo je v lonách týchto zvierat, je určené výlučne len pre jednotlivcov** (ľudí) **mužského pohlavia a je to zakázané našim družkám** (ženám)“. **Ak by to** (čo je v lonách týchto zvierat) **však bolo mŕtve, tak sa o to podelia. Odplatu náležitú** (ktorú si zaslúžia) **im** (Boh) **dá za to, čo** (Bohu) **pripisovali** (za lživé ustanovenia, ktoré Bohu bezprávne pripísali). **Ved' On** (Boh) **múdrost'ou oplýva a všetko vie.** (6:139)

(6:139): Pri určitých druhoch zvierat, uvedení ľudia odmietajúci vieru, stanovili štyri pravidlá: 1) mlieko takýchto zvierat môžu piť len muži, ženy nie, 2) ak by takéto zviera porodilo samca, zarezú ho a z jeho mäsa by smeli jesť len muži, 3) ak by bolo narodené zviera samička, nechali by ju a nezarezali, 4) ak by sa zviera narodilo mŕtve, potom z jeho mäsa mohli jesť spoločne muži aj ženy.

140. Prehrali (svoj život pozemský i večný) **tí, ktorí zabili svoje deti z nerozumnosti a nevedomosti** (niektorí z radov tých, ktorí k Bohu pridružovali, zabíjali novorodeniatka z obavy pred chudobou alebo zajatím). **Zakazovali to, čo im Boha dal** (nepripúšťali, aby novorodeniatka ženského pohlavia žili), **vymýšľajúc si lži o Bohu** (zakazovali mnohé a mnohé veci, ktoré im Boh dal, len pre lži, ktoré si o Bohu vymýšľali a ktoré Mu pripisovali). **Zblúdili a neboli** (veru nikdy) **správne usmernení**. (6:140)

(6:140): V predislamskej dobe mnohí muži z obavy pred chudobou alebo potupou, ale niekedy aj z pýchy, nerozvážnosti a hrdosti, zabíjali každé dieťa ženského pohlavia, ktoré sa im narodilo. Jednou z prvých vecí, ktoré islam muslimov začal učiť, bola úcta k životu, a tým aj jednoznačný zákaz podobných javov. To, čo sa v predislamskej dobe odohrávalo, nám priblíži príhoda, ktorá sa odohrala za čias proroka Muhammada. Jeden muž, ktorý sedával u proroka Muhammada, býval stále ustarostený a smutný. Prorok Muhammad mu povedal: „Prečo si smutný a ustarostený?“ Muž odpovedal: „Posol Boží, ja som sa v predislamskej dobe dopustil hriechu a bojím sa, že mi ho Boh neodpustí, aj keď som sa stal muslimom“. Prorok mu povedal: „Porozprávaj mi o svojom hriechu.“ Muž povedal: „Patril som k tým, ktorí zabíjali svoje novorodené dievčatká. Jedného dňa sa mi narodila dcéra a moja žena ma úpenlivo prosila, aby som ju nechal žiť. A tak som ju nechal žiť, až kým nevyrástla a nedospela a stala sa jednou z najkrajších žien. Vtedy ma poprosili o jej ruku. Tu sa ma zmocnila hrdosť a nerozvážnosť a moje srdce neznieslo, aby som ju vydal za niekoho, alebo aby som ju nechal v dome bez vydaja, bez manžela. A tak som povedal manželke, že chcem ísť navštíviť svojich príbuzných, nech ju pošle so mnou. Moju ženu to potešilo, dala jej najkrajšie šaty a rôzne ozdoby a vyžiadala si odo mňa sľub, že ju neznamienam. Odišiel som s dcérou, až som prišiel na okraj studne a nazrel som do nej. Dcére došlo, že ju chcem hodiť do studne, a tak sa ma chytila a začala plakať. Nato som sa nad ňou zmlieval. Potom som sa pozrel do studne a tu sa ma zmocnila hrdosť a nerozvážnosť, až kým ma satan nepremohol a hodil som ju do studne. Ostal som tam, kým jej hlas úplne nezmizol. Potom som sa vrátil.“ Prorok Muhammad sa rozplakal spolu s jeho spoločníkmi, ktorí boli u neho a povedal: „Keby mi bolo bývalo prikázané, aby som niekoho potrestal za to, čo v predislamskej dobe urobil, bol by som trest na tebe uplatnil“.

141. On (Boh) dal vzniknúť záhradám prepleteným i neprepleteným (nechal vzniknúť záhrady z prepletených viničov a záhrady voľné, neprepletené) **a palmám a sadiť** (rastlinám, ktoré sa sadia), **ktoré dávajú stravu rozličnú** (rozličnej chuti, farby a na rôzne účely) **a olivám a granátovým jablkám, podobným i nepodobným** (majú podobný výzor, avšak v chuti sa líšia). **Jedzte z ich plodov, keď plody dozrú a odovzdajte určený podiel v deň ženby** (odovzdajte povinný odvod na dávku zakat z týchto plodov chudobným a tým, ktorým má byť takáto pomoc určená) **a nebud'te nestriedmymi**. (Dajte chudobným a tým, ktorí sú v núdzi a ktorých Korán pomenoval vo verši 9:60, povinný podiel zo zisku z plodín. Takýto podiel predstavuje 5 až 10 % z úrody podľa toho, či bola úroda zavlažovaná umelo alebo prirodzene. Ak by ste videli, že môžete poskytnúť väčší podiel než 5 alebo 10 %, tak môžete dať viac, musíte ale aj v takomto prípade dodržiavať striedmosť, aby ste seba alebo rodinu, ktorú živíte, nedostali do tiesne, chudoby alebo biedy.) **Ved' On (Boh) nestriedmych rád nemá,**

142. A dal vzniknúť druhom dobytky (zvierat určené) **na nosenie** (vecí) **a** (druhy určené) **na vystretie** (na vystretie kože, ktorou sa pokrýva zem alebo na vystretie zvierat a na zem za účelom jeho zarezania a získania mäsa). **Jedzte z toho, čo vám Boh dal a nenasledujte satanove šľapaje** (nenasledujte satana v tom, že sa odmietol podriaďovať tomu, čo mu Boh prikázal a nenasledujte ani to, čo vám našepkáva a čo vás nakoniec vedie k tomu, aby ste o Bohu vymýšľali lži a na zemi šíрили skazu). **On (satan) je pre vás nepriateľom zjavným.**

143. Osem párov (je počet druhov, ktoré tí, ktorí k Bohu pridružujú, zakazovali jesť alebo obmedzovali brať úžitky z nich, ktorých jedenie Boh ničím neobmedzil). **Z oviec dva a z kôz**

dva (Boh vám nezakázal jesť nič z toho, môžete jesť oba páry samca a samičku, či ide o ovcu alebo kozu). **Povedz** (spýtaj sa ich, Muhammad): „**A či (Boh) zakázal (jesť) oboch samcov alebo obe samičky alebo to, čo je v lonách oboch samíc** (spýtaj sa ich, Muhammad, odkiaľ majú lživé a vymyslené ustanovenie, že Boh zakázal jesť mäso samcov, samičiek alebo ich plody)? **Oznámte mi to poznanie, na základe ktorého to tvrdíte, ak ste pravdovravní.**“

144. A z tiav dva (páry) a z kráv dva (páry). (Tento verš nadväzuje na predchádzajúci verš a pokračuje vo výpočte zvyšných štyroch druhov zvierat. Verš pokračuje a hovorí, že Boh ľuďom nezakázal jesť či brať úžitky ani zo samca či samičky ťavy, ani zo samca či samičky kravy.) **Povedz** (spýtaj sa ich, Muhammad): „**A či (Boh) zakázal (jesť) oboch samcov alebo obe samičky alebo to, čo je v lonách oboch samíc?**“ (Verš kladie opakované tým, ktorí k Bohu pridružovali a ktorí obmedzovali branie úžitkov z uvedených zvierat, otázku, odkiaľ majú lživé a vymyslené ustanovenie, že Boh zakázal jesť mäso samcov, samičiek alebo ich plody?) **Boli ste snád' svedkami toho, že by vám to Boh odkázal?** (Držíte sa týchto nezmyselných obmedzení a ustanovení, ako keby ste boli svedkami toho, že vám to Boh odkázal! Žiaden dôkaz nemáte a neboli ste ani svedkami toho, že by vám bol Boh takéto obmedzenia odkázal, aby ste to dosvedčili. Prečo sa teda o ne sporíte a obhajujete ich, keď sami vidíte, že Boh dodržiavanie podobných výmyslov neschvaľuje?) **Kto väčšiu krivdu môže páchať než ten, kto by si vymýšľal o Bohu lži, aby tým ľuďi do bludu uviedol, bez toho, aby mal poznanie** (o tom čo hovorí)? (Nik nemôže väčšiu krivdu páchať než ten, kto tvrdí, že Boh niečo ustanovil a pritom nemá na to žiaden dôkaz ani poznanie, o ktoré by takéto svoje tvrdenie oprel.) **Boh správne neusmerní ľuďi krivdiacich.**

145. Povedz (Muhammad, spomenutým ľuďom): „**Nenachádzam v tom, čo mi bolo vnuknuté** (v Koráne, ktorý mi bol vnuknutý), **nič zakázané pre toho, kto by** (uvedené druhy mäsa) **chcel jesť** (nenachádzam v Koráne nič Bohom zoslané, čo by zakazovalo jesť niečo z toho, čo vy ľuďom zakazujete), **iba ak by šlo o zdochlinu alebo o preliatu krv alebo o mäso z prasat'a - to je nečisté, alebo ak by šlo o spurnosť prejavujúcu sa vo vyslovení iného mena než Božieho nad ním** (nad takýmto zvierat'om pri jeho zarezaní, pozri poznámku vo verši 2:173).“ **Kto by bol ale nútený z toho jesť, nebol by nevraživý, ani prekračujúci mieru, tak Pán tvoj je odpúšťajúci a milostivý** (koho by hlad alebo akákoľvek iná okolnosť donútila z takéhoto mäsa jesť bez toho, aby chcel zámerne a úmyselne porušiť to, čo Boh uložil alebo prekročiť mieru toho, čo Boh ustanovil, nech je a nech vie, že Boh odpúšťa a zmiluje sa nad ním).

146. Tým, ktorí pokánie činili (židom), sme zakázali všetko, čo má nechty. A z kráv a baranov sme im zakázali ich tuky okrem toho (tuku), ktorý majú (tieto zvieratá) na chrbte alebo vo vnútornostiach alebo ktorý sa zmiešal s kosťami. To bol náš náležitý trest pre nich za ich nevraživosť (a neposlušnosť). A my veru pravdu hovoríme. (Okrem toho, čo bolo uvedené v predchádzajúcom verši, je ľuďom všetko dovolené. Výnimka sa týka len tých, ktorí prijali židovské náboženstvo, tým za ich nevraživosť a neposlušnosť bolo zakázané všetko uvedené v tomto verši.)

147. Ak by ťa (Muhammad) zo lži (židia) obvinili, povedz: „Váš Pán má rozsiahlu milosť (ktorá obsiahne všetko, nech vás to však neprivedie k neposlušnosti), **Jeho obrovská sila však nebude odvrátená od ľudí previnilých** (Boh je síce milostivý, ale hnev svoj neodvráti od previnilých a hriešnych ľudí)“.

148. Tí, ktorí pridružili k Bohu (niečo alebo niekoho), povedia: „Keby Boh bol chcel, nepridružovali by sme (k Nemu nič ani nikoho) my, ani naši otcovia (by nepridružili) **a ani by sme neboli nič zakazovali** (a ani by sme neboli zakazovali nič z toho, čo Boh nezakázal)“. **Podobné lži hovorili** (a našich poslov zo lži obviňovali) **aj tí, ktorí boli (žili) pred nimi, až kým neokúsili našu obrovskú silu** (dovtedy šíрили lži, kým si nevyslúžili hnev a pohromu zoslanú Bohom). **Povedz** (im, Muhammad): „**Máte nejaké poznanie, žeby ste**

nám ho ukázali? (Máte nejaké dôkazy, ktoré potvrdzujú vaše tvrdenia? Ak áno, tak ich ukážte.) **Vy nasledujete len dohady a len sa domnievate** (že to, čo si myslíte a čo tvrdíte, je pravda, s istotou však nič neviete)“.

149. Povedz (Muhammad): „**Boh má dôkaz postačujúci** (o vašich činoch a o spôsobe, akým ste premýšľali, u Neho je taktiež jednoznačný dôkaz toho, že vám dal slobodu uvažovania a rozhodovania, takže sa na Boha v tomto vyhovárať nemôžete). **Keby bol chcel, bol by vás všetkých správne usmernil** (keby Boh bol chcel, aby ste Mu boli vo všetkom podriadení, bol by tak učinil a bol by všetkých správne usmernil, On vám ale slobodu ponechal)“.

150. Povedz (Muhammad, týmto, ktorí k Bohu pridružujú): „**Prived'te svojich svedkov, ktorí dosvedčia, že Boh toto** (jedlo spomenuté v predchádzajúcich veršoch) **zakázal.**“ **Ak by svedčili, nesvedč spolu s nimi.** (Ak by priviedli niekoho, pravdepodobne židov, ktorí tam žili, keďže verše aj o nich hovorili, ktorí by dosvedčili, že to, čo hovorili, je pravda, potom sami proti sebe dali jasný dôkaz o tom, že majú slobodnú vôľu a že Boh ich k ničomu neprinútil, pretože inak by o nepravde nikdy nesvedčili. Ak by svedčili, potom sa ty na takomto svedectve nezúčastni, aj keď by si to oni veľmi želali a nechaj ich tak.) **A nenasleduj** (Muhammad) **túžby tých, ktorí za lož označili naše znamenia a tých, ktorí neveria v život posledný** (a večný) **a ktorí Pánu svojmu rovných činia.**

151. Povedz (Muhammad, tým, ktorí k Bohu pridružujú): „**Pod'te, prednesiem vám, čo vám váš Pán zakázal:** **Aby ste pridružovali k Nemu čokoľvek a aby ste zle zaobchádzali s rodičmi a aby ste zabíjali svoje deti z obavy pred chudobou, my obživu vám aj im dáme, a (zakázal vám) približovať sa k nemravnostiam, k zjavným i skrytým a zabíjať dušu, ktorú Boh zakázal zabíjať, jedine ak v práve** (nezabíjajte ľudí, jedine ak právom za zločin, ktorý by spáchali a boli by zaň odsúdení). **Toto vám (Boh) odkázal, azda budete chápať** (že to, čo vám Boh odkazuje, má do vášho života vnieť dobro, a nie vás rozdeľovať a život vám sťažovať)“.

152. A (prikázal vám) **nepribližujte sa k majetku siroty, iba ak by to bolo pre ňu lepšie** (dbajte na majetky sirôt a neberte z nich nič ani ich na nič nepoužívajte, iba ak by ste chceli dobro pre tieto siroty a ak by ste im ich majetok chceli zväčšiť a pomôcť im v niečom, čo im prinesie len prospech), **až kým nedosiahne** (takáto sirota) **dospelosť** (nepribližujte sa k tomuto majetku jedine ak v dobrom a starajte sa oň zodpovedne, až kým táto sirota nedosiahne vek, v ktorom bude už môcť tento svoj majetok dobre a zodpovedne spravovať a kým sa nebude o svoj majetok sama starať). **A dávajte úplné miery a váhy** (a zachovajte sa) **spravodlivo. Neukladáme žiadnej duši nič iné než to, čo zvládne** (žiadame od vás, aby ste všetko dodržiavali a každému podľa vašich možností a schopností dali spravodlivo, čo mu patrí, od nikoho nežiadame nič, čo by nedokázal urobiť). **A ak by ste niečo hovorili, tak buďte spravodliví, aj keď by šlo o príbuzného a sľub daný Bohu dodržiujte** (dodržiujte všetko, čo ste Bohu sľúbili, že budete dodržiavať, neokrádajte ľudí, pravdu hovorte a konajte všetko tak, ako vám to Boh uložil). **Toto vám (Boh) odkázal, azda sa poučíte** (a budete to dodržiavať).

153. Toto (čo vám bolo prikázané) **je cesta rovná Mnou daná** (je to tá cesta, ktorú som vám Ja - Boh určil a zoslal, ktorá je správna a nemá žiadne vybočenia), **preto ju nasledujte. A nenasledujte iné cesty, pretože tie vás odvedú od cesty Ním určenej** (nenasledujte žiadne iné cesty než tú, ktorú vám Boh určil, pretože takéto cesty vás odklonia od tej správnej). **Toto vám (Boh) odkázal, azda sa vyvarujete** (toho, pred čím vás varoval).

154. Potom (ako sme uvedené zákazy uložili tým, ktorí nasledovali židovské náboženstvo) **sme dali Mojžišovi Knihu ucelenú pre toho, kto dobro konal** (zoslali sme ucelenú Knihu tým ľuďom, ktorí v Mojžišovej dobe žili, ktorí dobro konali a dodržiavali, čo od Boha mali) **a (zoslali sme ju) ako objasnenie všetkého** (na čo sa pýtali a čo potrebovali) **a ako správne**

usmernenie a milosť (od nás pre nich), **azda v stretnutie Pána svojho budú veriť** (azda potom, keď sa čas na to určený naplní, budú veriť v súdny deň a v to, že budú vzkriesení).

155. Toto je Kniha (Korán), ktorú sme zoslali dole a ktorá je požehnaná, nasledujte ju. A vyvarujte sa (jej zanedbania), azda sa vám dostane (Božia) milosť.

156. Aby ste nemohli povedať (v súdny deň sa vyhovoriť): „**Kniha bola zoslaná dole len dvom skupinám (ktoré žili) pred nami (židom a kresťanom) a my sme boli toho, čo sa oni učili, neznali** (nevedeli sme a nepoznali, čo sa oni vlastne učia)“,

157. A aby ste nemohli povedať (nevyhovoriť sa): „**Keby bola nám zoslaná dole Kniha, boli by sme správnejšie usmernení než oni** (mali by sme správnejšiu a hlbšiu vieru a všetko by sme lepšie dodržiavali než oni)“. **Teraz k vám prišiel dôkaz od Pána vášho a správne usmernenie a milosť** (vybrali sme vám preto posla a proroka Muhammada, ktorého sme posolstvom poverili, aby ste sa nemali už na čo vyhovoriť). **Kto väčšiu krivdu môže páchať než ten, kto za lož označil znamenia Božie a odklonil sa od nich?** (Niet väčšej krivdy, ako keď niekto označí Božie znamenia a posolstvo, ktoré zoslal, za lož a odkloní sa od nich.) **Náležitou odplatou pre tých, ktorí sa odkláňajú od našich znamení, bude to najhoršie trápenie za to, že sa odkláňali.**

158. Čakajú snád' (všetci spomenutí, ktorí v posolstvo posla a proroka Muhammada odmietali veriť) **už len na to, až prídu k nim anjeli, alebo príde k nim Pán tvoj, alebo prídu niektoré znamenia Pána tvojho** (aby potom uverili)? (Všetky tri spomenuté udalosti - anjeli, príchod Boha najvyššieho a niektoré znamenia sú znamienami súdneho dňa.) **V deň, keď prídu (nastanú) niektoré zo znamení tvojho Pána** (keď nastanú znamenia ohlasujúce príchod dňa zmŕtvychvstania a súdneho dňa), **nepomôže žiadnej duši jej viera, pokiaľ už predtým neuverila, alebo pokiaľ nezískala svojou vierou niečo dobré.** (Keď sa začnú naplňovať príznaky príchodu súdneho dňa, vtedy už nikomu, kto predtým neuveril, nepomôže, ak aj veriť začne. Taktiež nikomu nepomôže viera, ktorá síce v jeho srdci už predtým bola, avšak ho nevedla ku konaniu dobra, k dodržiavaniu zásad, ktoré Boh ľuďom uložil a k získaniu dobrých skutkov a odpustenia.) **Povedz (im, Muhammad): „Vyčkávajte (až sa naplní, čo Boh sľúbil), my budeme tiež vyčkávať** (naplnenie tohto sľubu)“.

159. Tí, ktorí rozdelili svoje náboženstvo (vo výkladoch Koránu sa píše že sa nimi myslia židia a kresťania, ale uvádza sa v nich aj to, že sa to týka každého, a teda aj muslimov, ktorí by sa rozdelili do niekoľkých znepriatelených skupín) **a z ktorých sa vytvorili skupiny, k tým nepatríš** (Muhammad) **v ničom** (nenasledovali to, s čím si prišiel k nim odo Mňa, a teda ty nemáš s nimi nič spoločného a ani oni nemajú s tebou nič spoločného). **Rozhodnutie o nich patrí Bohu** (Bohu náleží, aby posúdil, čo ich k tomu viedlo a čo s nimi ďalej v súdny deň bude) **a potom** (v súdny deň) **im oznámi, čo konali.**

160. Kto príde (v súdny deň) **s dobrým skutkom, bude mu náležať jeho desaťnásobok** (za každý dobrý skutok sa mu zaráta desaťnásobok jeho skutočnej hodnoty). **A kto príde so zlým skutkom, tomu sa odplatí len podobný** (zlý skutok sa zaráta len ako jeden zlý skutok a nebude sa násobiť desiatimi). **A nebude im ukrivdené** (nikomu nebude v ničom ukrivdené pri zúčtovaní).

161. Povedz (Muhammad, spomenutým ľuďom): „**Pán môj ma správne usmernil na cestu rovnú** (uviedol ma na správnu cestu, ktorá je rovná a nemá žiadne vybočenia), **k náboženstvu vyrovnanému** (ktoré je vo všetkom striedme a vyrovnané), **k ceste Abraháma, ktorý bol Bohu verný** (priklonený ku skutočnej viere). **A on** (Abrahám) **nepatrí k tým, ktorí pridružujú k Bohu** (niekoho alebo niečo, nech preto nik netvrdí, že nasleduje Abrahámovu cestu a pritom k Bohu niečo alebo niekoho pridruhuje)“.

162. Povedz (im, Muhammad): „**Modlitba moja, obet' moja, môj život i moja smrť** (to všetko) **náleží Bohu, Pánovi tvorstva**“,

163. „Nemá (Boh) spoločníka. Toto mi bolo prikázané (prikázané, aby som to nasledoval). A ja som prvý muslim (t.j. prvý z radov tých, ktorí sú Bohu oddaní)“. (6:163)

(6:163): Verš na začiatku potvrdzuje, že Boh nemá spoločníka. Potom Boh prikazuje prorokovi Muhammadovi, aby túto skutočnosť pred ľuďmi vyhlásil. Aby vyhlásil, že to je podstata posolstva, ktorým bol poverený, aby ho ľuďom oznámil a aby verejne vyhlásil, že on - prorok patrí medzi prvých ľudí, ktorí sa Bohu oddali, nikoho iného uctievať nebude a ani k Nemu nič nebude pridružovať.

164. Povedz (spýtaj sa ich, Muhammad): „A či iného než Boha mám chcieť ako Pána a On je pritom Pánom všetkého?“ Každá duša, ak pácha zlo, koná proti sebe. A nikto, kto bremeno (hriechu) nosí, nebude nosiť bremeno za iného (každý bude zodpovedať len sám za seba a nik neponesie hriechy za niekoho iného). Potom (ako odídete zo života pozemského so skutkami, ktoré ste konali) bude váš návrat k Pánu vášmu a On vám oznámi to (pravdu o tom), o čom ste sa sporili (kto mal pravdu, a kto nie).

165. On (Boh) je ten, kto vás učinil následníkmi na zemi (zem budete spravovať generácia po generácii) a pozdvihol niektorých z vás nad niektorých (dal niektorým väčšie bohatstvo než ostatným, iným zasa viac poznania než ďalším a podobne), aby vás podrobil skúške tým, čo vám dal (aby vás podrobil skúške, či budete v Neho veriť, alebo nie a či sa budete držať zásad, ktoré stanovil). Pán tvoj (Muhammad) je rýchly v trestaní, ale je (zároveň) aj odpúšťajúci a milostivý.

KAPITOLA SIEDMA

Al Aráf (Múr)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Alef, Lám, Mím, Sád (7:1)

(7:1): Ide o štyri písmená arabskej abecedy, ktoré sú v poradí: A, L, M, Sád. Posledné písmeno, označené ako sád, slovenská abeceda nepozná. Pozri poznámku k prvému veršu druhej kapitoly.

2. Je to Kniha (Korán), ktorá ti (Muhammad) bola zoslaná dole (Bohom). Nech nie je v tvojej hrudi pocit úzkosti z nej (je to pravdivé poznanie od Boha, tak sa ničoho neboj, aj keď by v ňu ľudia odmietali veriť). **Zoslaná bola, aby si ňou varoval** (ľudí pred tým, čo príde) **a ako pripomenutie pre veriacich** (aby mali Boha v srdci a na pamäti vždy a všade).

3. Nasledujte (ľudia) to, čo vám bolo zoslané dole od vášho Pána (je to výzva pre ľudí, aby nasledovali Korán a to, čo je v ňom obsiahnuté) **a nenasledujte mimo Neho (Boha) žiadnych dôverníkov.** (Vo veciach, ktoré vám Boh ustanovil, sa riadte len týmito ustanoveniami, nenasledujte a neposlúchajte nikoho, kto by vám prikazoval niečo odlišné, aj keď by vám bol blízky.) **Málokedy sa ale poučíte** (z varovaní, ktoré tu máte).

4. Koľko bolo dedín (vrátane obyvateľov tých dedín), **ktoré sme vyhubili. Prišla k nim** (k týmto dedinám a zasiahla ich) **naša obrovská sila za noci alebo keď popoludní odpočívali.**

5. Ich prosby, keď k nim prišla naša obrovská sila, neboli nič iné než to, že povedali: „My sme veru boli krivdiaci (keď zazreli to, pred čím boli varovaní, vtedy priznali chybu, ktorej sa dopustili)“.

6. Spýtame sa (keď súdny deň nastane) **tých** (ľudí a spoločenstiev), **ku ktorým to** (Kniha a pripomenutie) **bolo poslané** (či im poslovia oznámili Božie posolstvo, ale aj to, ako sa voči tomuto posolstvu zachovali) **a spýtame sa aj poslov** (pred všetkými, či posolstvá, ktorými boli poverení, ľudom oznámili, ale aj to, ako sa voči nim a voči týmto posolstvám ľudia zachovali),

7. A budeme im rozprávať o všetkom (čo konali) **na základe znalosti** (poznania) **všetkého.** (Porozprávame týmto ľudom s určitou a konkrétnou znalosťou založenou na faktoch, ktoré sa o týchto ľuďoch a o ich činoch v živote pozemskom zapisovali, čoho všetkého sa tam dopustili a ako sa správali.) **A nikdy sme neboli neprítomní** (vždy sme sledovali, čo konali a ani na chvíľu sme ich bez toho, aby sme ich pozorovali, nenechali).

8. Váhou v ten deň (súdny deň) **bude pravda. Tí, ktorých váhy** (dobrých skutkov) **budú ťažké** (pravdou a dobrými skutkami naplnené), **tí prospeli** (v skúške, ktorej v živote pozemskom boli vystavení),

9. A tí, ktorých váhy (dobrých skutkov) **budú** (v ten deň) **ľahké, to budú tí, ktorí stratili svoje duše zato, že sa voči našim znameniam krivdy dopúšťali,** (Stratili dobro a šťastie života posledného a večného a uvrhli sa svojimi skutkami do pekla. Bude to trest za to, že sa

dopúšťali krivdy voči našim znameniam, ale aj za to, že naše znamenia používali na to, aby ostatným krivdili.)

10. I upevnili sme postavenie vaše na zemi (nechali sme vás na zemi žiť, usadiť sa na nej a prispôbiť sa podmienkam života na nej) **a učinili sme vám v nej živobytie. Málokedy ste ale vd'ачní.**

11. I stvorili sme vás, potom sme vám dali podobu (formu a výzor) **a potom sme povedali anjelom: „Pokloňte sa pred Adamom do polohy sužúdu“.** A oni sa (všetci) poklonili, len Iblís (satan) nepatril k tým, ktorí sa do polohy sužúdu poklonili (neposlúchol a odmietol sa pokloniť).

12. Povedal (Boh): „Čo ti bránilo (Iblís), aby si sa poklonil, keď som ti to prikázal?“ Povedal: „Ja som lepší než on, stvoril si ma z ohňa a jeho si stvoril z blata“.

13. Povedal (Boh): „Zíd' z neho dole (z raja). Neprislúcha ti, aby si sa v ňom povyšoval. Vyjdi von (z raja alebo neba), budeš patriť medzi pokorených“.

14. Povedal (satan): „Dožič mi odklad (počkaj s mojím trestom) **až do dňa, keď budú (ľudia) vzkriesení.“**

15. Povedal (Boh): „Odklad ti bol umožnený“.

16. Povedal (satan): „Zato, že si ma nechal do bludu sklznúť, budem na nich číhať na priamej ceste tvojej (budem sa ich snažiť zviest' zo správnej cesty, ktorú si im určil, vždy, keď budem mať k tomu príležitosť)“.

17. „A potom k nim budem prichádzať spredu, zozadu, sprava a zľava. A uvidíš, že väčšina z nich je nevďačná (budem sa snažiť ich zviest' neustále a všetkými spôsobmi a potom zistíš, Bože, že väčšina z nich si nebude vážiť, čo si jej dal)“.

18. Povedal (Boh): „Vyjdi von z nej (zo záhrady rajskej) opovrhnutý a zavrhnutý. Tými z nich (ľuďi), ktorí t'a budú nasledovať (nech vedia, že), **vami všetkými peklo naplním“.**

19. „A ty, Adam, obývaj so svojou družkou záhradu (rajskú), kde môžete jesť (z nej) odkiaľ chcete, ale nepribližujte sa k tomuto stromu, inak budete patriť medzi krivdiacich (ľuďi, ktorí sa krivdy dopustili predovšetkým sami voči sebe)“.

20. Satan im (Adamovi a Eve) ale našepkal, aby im obom odhalil to, čo z ich nahoty bolo skryté a povedal (im): „Váš Pán vám tento strom zakázal (jesť z tohto stromu) len preto, aby ste sa nestali anjelmi alebo aby ste neboli veční (aby ste sa nestali nesmrteľnými)“.

21. A odprisahal im: „Ja som vám radcom dobrým (radím vám len to, čo vám dobro prinesie)“.

22. A tak ich (Adama a Evu) dostal (satan) ľst'ou tam, kam chcel. Keď ale obaja (Adam a Eva) ochutnali strom (plody zo stromu), **ukázala sa im ich nahota a začali na seba lepiť lístie zo záhrady rajskej. A zavolať na nich ich Pán: „A či som vám nezakázal tamten strom a nepovedal som vám, že satan je pre vás nepriateľom zjavným?“**

23. Povedali (Adam a Eva): „Pane náš, ukrivdili sme našim dušiam a ak nám neodpustíš a nezmiluješ sa nad nami, budeme patriť medzi tých, ktorí prehrali (všetko)“.

24. Povedal (Boh): „Zíd'te dolu (zíd'te z raja), jeden druhému (navzájom) nepriateľmi budete (človek a satan navzájom voči sebe). **Zem bude pre vás miestom usídlenia sa a úžitku na určitý čas** (až kým nenastane deň zmŕtvychvstania a súdny deň, po ktorom ľudia budú pokračovať na miesto, kde sa usídlia naveky, a to buď do raja, alebo do pekla)“.

25. Povedal (Boh pokračoval): „Na nej (na zemi) budete žiť a na nej zomriete a z nej budete vyvedení von (vzkriesení)“.

26. Synovia Adama (t.j. ľudia, ktorí všetci pochádzajú z Adama), **zoslali sme vám dole odev, ktorý zakrýva vaše nahoty a zoslali sme vám perie.** (Zoslali sme vám dva druhy

odevov, jeden zakrýva vašu nahotu a druhý je len na ozdobu.) **Odev bohobojnosti je však ten dobrý odev** (bohobojnosť je to najlepšie, čo môže ľudskú nahotu a ľudské hriechy a nedostatky zakryť). **To patrí k Božím znameniam** (uvedené zoslané veci a odkaz patria medzi Božie znamenia zoslané ľudom), **azda budú na to spomínať** (budú Bohu za to vďační a budú sa bohobojnosti držať).

27. Synovia Adama, nech vás satan nevystaví skúške (nenechajte ho, aby vás naviedol na vec, ktorá by pre vás znamenala skúšku a kde by ste sa mohli ľahko pomýliť) **podobne, ako bol príčinou toho, že vaši rodičia boli vyvedení von zo záhrady rajskej, strhávajú z nich ich odev, aby im ukázal ich nahotu. Vidí vás on (satan) i jeho skupina** (tvorená z tých, ktorí ho poslúchali a nasledovali) **odtiaľ, odkiaľ ich vy nevidíte** (vidia vás i vaše slabiny bez toho, aby ste to cítili). **My sme učinili satanov dôverníkmi pre tých, ktorí neveria.** (Satani sa stali dôverníkmi tých, ktorí neuverili v Boha. Tí ľudom radia a vedú ich len k tomu, čo im neprinesie nič iné než zlo a prehru.)

28. A keď by sa (tí z Mekky, ktorí odmietali uveriť) dopustili nemravnosti, povedia (ospravedlňujúc skutočnosť, že sa jej dopustili): „**Našli sme našich otcov, ako ju dodržiavajú a Boh nám ju prikázal**“. **Povedz (im, Muhammad): „Boh neprikazuje nemravnosti. Hovoríte o Bohu niečo, čo neviete** (hovoríte, že vám to Boh prikázal a pritom pre takéto tvrdenie nemáte žiaden dôkaz)!“

29. Povedz (im, Muhammad): „Môj Pán prikázal spravodlivosť. A správne obráťte svoje tváre (s úmyslom modliť sa k Bohu, nie k modlám alebo k čomukoľvek inému) **v každej mešite, keď sa modlíte** (v každej mešite, v ktorej by ste sa modlili, modlite sa len k Bohu) **a vzývajte Ho (Boha) a buďte v náboženstve svojom Jemu verní** (buďte oddaní len Bohu). **Tak ako vás začal tvoriť** (po prvé), **sa vrátite** (budete v deň zmŕtvychvstania znova stvorení)“,

30. „Skupinu (z radov ľudí) správne usmernil (nechal ich srdcia otvoriť sa voči islamu) **a na (druhej) skupine (ľudí) sa právom uplatnilo blúdenie** (sami sa uzavreli voči tomu, čo bolo prorokovi Muhammadovi Bohom zoslané, čím sa z vlastnej vôle do bludu dostali a Boh ich za trest v tomto blude ponechal). **Oni (členovia tej skupiny, ktorá v blude tápala) si vzali satanov za dôverníkov mimo Boha** (poslúchali, čo im satani radili a našepkávali a zanechali to, čo im Boh zoslal a uložil) **a myslia si (pritom), že sú správne usmernení**“.

31. Synovia Adama (ľudia), berte si svoje ozdoby do každej mešity (oblečte si to najlepšie a najčistejšie zo šiat, keď idete do akejkolvek mešity), **a jedzte a pite, ale nebudte nestriedmi, pretože On (Boh) nemá rád tých, ktorí striedmymi nie sú** (tých, ktorí čokoľvek preháňajú). (7:31)

(7:31): Arabi v predislamskej dobe konali púť ku Kábe v Mekke, avšak s odlišnými rituálmi, než aké jej islam stanovil. Jedným z rituálov predislamskej púte bolo, že pútnici pri rituáli krúženia vôkol Káby v Posvätnnej mešite sa vyzliekali úplne donaha. To sa samozrejme týkalo mužov aj žien. Tento rituál odôvodňovali tým, že im neprislúcha púť konať v oblečení, v ktorom sa každodenne hriechov dopúšťajú. Tento i ďalšie verše podobný rituál zakázali a naopak, muslimom prikázali, aby si brali tie najčistejšie a najkrajšie šaty, ktoré majú, keď idú do mešity.

32. Povedz (spýtaj sa, Muhammad, ľudí, ktorí svoju púť okolo Káby nahí vykonávajú): „Kto zakázal Božie ozdoby, ktoré (Boh) učinil pre tých Jemu odovzdaných i všetko to z potravy, čo je dobré (vy zakazujete ostatným ľudom, aby púť vykonávali a modlili sa v oblečení, povedzte mi ale, kto takýto nezmyselný zákaz vydal)?“ **Povedz (im, Muhammad): „Sú určené** (tieto ozdoby a dobroty) **aj tým, ktorí uverili** (v Boha a posolstvo Koránu) **v živote najnižšom** (pozemskom, ale aj ostatným ľudom) **a v deň zmŕtvychvstania sú výlučne im určené** (výlučne určené týmto veriacim)“. (Tieto dobroty Boh ľudom všeobecne v živote pozemskom povolil a stvoril ich pre nich, avšak v živote budúcom budú určené už

výlučne len pre týchto veriacich.) **Takto** (jasne a detailne) **objasňujeme znamenia ľudom, ktorí vedia** (a sú presvedčení, že tieto znamenia a Korán, ktorý je Muhammadovi zvestovaný, od Boha pochádzajú).

33. Povedz (im, Muhammad): „**Pán môj zakázal len nemravnosti, tie zjavné z nich i skryté a** (zakázal) **hriechy a neoprávnenú nevraživosť** (porušovanie zásad, ktoré Boh uložil, bez pádneho dôvodu na ich porušenie) **a** (zakázal) **aby ste pridružili k Bohu to, o čom nezoslal dole žiaden dôkaz** (že sa popri Ňom má uctievať alebo k Nemu pridružovať) **a** (zakázal) **aby ste hovorili o Bohu, čo neviete** (môžete sa na Boha odvolávať len v záležitostiach, ktoré vám objasnil a nesmiete mu pripisovať zákazy a ustanovenia, o ktorých vám nič nezoslal)“.

34. Každé spoločenstvo má stanovený čas (každé spoločenstvo ľudí, ktoré odmietlo Božieho posla, ktorého k nim Boh s posolstvom poslal, má stanovený čas, po ktorom život pozemský opustí). **Keď sa ich čas naplní, nemôžu ho zadržať čo i len na hodinu a ani ho urýchliť** (keď sa naplní čas, ktorý bol pre nich stanovený ako čas príchodu trestu, tento trest nebudú môcť ani čo i len o hodinu oddialiť, aby svoje postoje zmenili alebo ho urýchliť, aby ho mali za sebou čo najskôr).

35. Synovia Adama (ľudia), **keď k vám prídu poslovia pochádzajúci z vašich radov** (poslovia, ktorých ste poznali a ktorí vám neboli cudzí) **a budú vám rozprávať Moje znamenia, tak vedzte, že kto sa bude Boha báť a nápravu učiní** (sám seba aj svoje správanie napraví), **o tých niet strachu** (v súdny deň) **a ani nebudú zarmútení,**

36. A tí, ktorí za lož označia naše znamenia a povyšovať sa budú nad ne, tí budú obyvateľmi ohňa, budú v ňom naveky.

37. Kto väčšiu krivdu môže páchať než ten, kto by si vymýšľal o Bohu lži, alebo by za lož označil Jeho znamenia? Tým sa dostane ich podiel z Knihy (podiel zo života pozemského, ktorý im bol v Knihe určený). **A až k nim prídu naši poslovia** (anjel smrti a anjeli, ktorí sú s ním), **aby ich vzali** (aby vyňali ich duše z tela), **povedia** (títo anjeli spomenutým ľudom): „**Kde je to, čo ste vzývali mimo Boha** (kde sú teraz modly a božstvá, ktoré ste mimo Boha uctievali, nech vám teraz pomôžu, keďže ste tvrdili, že vás zachráni)?“ **Povedia** (spomenutí ľudia odpovedajúc): „**Opustili nás**“. **A dosvedčili sami proti sebe, že vieru odmietali.**

38. Povie (v súdny deň Boh tým, ktorí veriť odmietali): „**Vstúpte do ohňa medzi spoločenstvá žinnov a ľudí, ktoré boli pred vami** (ktoré žili pred vami a ktoré podobne ako vy v Boha veriť odmietali).“ **Vždy, keď jedno spoločenstvo vojde** (do ohňa), **preklína spoločenstvo sesterské** (každé spoločenstvo, keď do ohňa vojde, preklína spoločenstvo, ktoré bolo pred ním, za to, že dedičstvo, ktoré po sebe zanechalo, do bludu uviedlo spoločenstvá nasledujúce). **Až keď tam budú všetky** (spoločenstvá), **posledné** (spoločenstvo) **povie prvému: „Pane náš, títo nás do bludu uviedli, daj im preto z ohňa trápenie dvojnásobné“.** **Povie** (Boh): „**Každý má svoj násobok** (každý má svoj určený podiel z trestu), **vy to ale neviete**“.

39. Prvé (spoločenstvo) **povie poslednému** (prvé spoločenstvo v poradí, ktoré zblúdilo, povie poslednému spoločenstvu): „**Nemáte pred nami žiadnu výhodu.** (Nemáte pred nami žiadnu výhodu, ktorá by vám zaručovala nižší trest. Nemáte sa prečo na nás vyhovárať, že sme vás zblúdiť nechali. Mali ste svoj rozum a vybrali ste si blúdenie namiesto pravdy, preto sme si rovní v tom, čoho sme sa dopustili.) **Okúste trápenie zato, čo ste páchali** (za hriechy, ktorých ste sa dopúšťali)“.

40. Tí, ktorí naše znamenia za lož označili a povyšovali sa nad ne (povyšovali sa nad uznanie a prijatie týchto znamení), **pre tých sa neotvorí brány neba a nevstúpia do**

záhrady rajskej, kým neprejde ťava cez ucho ihly. A takto náležite odplácame činy previnilcov.

41. Z pekla budú mať lôžka a nad nimi budú prikrývky (pekelné). A takto odplácame činy krivdiacich.

42. A tí, ktorí uverili a dobré skutky konali, pričom neukladáme žiadnej duši nič iné než to, čo zvládne, tí budú obyvateľmi záhrady rajskej, budú v nej naveky.

43. A vyjmeme zlobu, ktorá bola v ich hrudiach (odnímeme z nich akýkoľvek druh zloby a nenávisti, ktorú by mohol človek voči čomukoľvek alebo komukoľvek cítiť), **rieky budú tiecť pod nimi. A povedia** (títo veriaci): „**Vďaka Bohu, že nás správne usmernil k tomuto** (že nám dal správne usmernenie v živote pozemskom, vďaka čomu sme sa do raja dostali) **a neboli by sme sa k správne usmerneniu dostali, nebyť toho, že nás Boh správne usmernil. Poslovia nášho Pána** (ktorých k nám v živote pozemskom s posolstvami poslal) **prišli s pravdou** (a nimi vyslovené radostné zvesti o raji a varovania pred peklom a trápením sa naplnili).“ **A bude na nich zavolané: „Toto je záhrada rajska, zdedili ste ju za to, čo ste konali** (za vašu vieru a dobro, ktoré ste v živote pozemskom robili)“.

44. A obyvatelia raja zavolajú na obyvateľov pekla: „Zistili sme, že to, čo nám náš Pán sľúbil, je pravda. Zistili ste aj vy, že je pravdivé to, čo Pán váš sľúbil (je trápenie, pred ktorým vás varoval pravdivé)?“ **Povedia** (obyvatelia pekla): „**Áno** (je pravdivé)“. **Tu oznamovateľ oznámi medzi nimi** (medzi oboma skupinami): „**Prekliatie Božie dopadne na krivdiacich** (ktorí nevierou ukrivdili predovšetkým sami sebe a sami seba do pekla dostali)“,

45. „Ktorí bránia ľuďom nasledovať cestu, ktorú Boh určil a chcú, aby sa stala krivou (snažia sa týmto bránením pokriviť a prekrútiť význam a obsah tejto cesty) **a v život posledný** (a večný, v deň zmŕtvychvstania, v súdny deň a v život po ňom) **odmietajú veriť**“.

46. A medzi nimi (medzi tými, ktorí budú v raji a tými, ktorí budú v pekle) **bude závoj** (určitá prekážka, ktorá bude oddelovať jedných od druhých). **A na múre** (spomenutý závoj bude zrejme mohutný ako múr) **budú muži, ktorí poznajú každého** (obyvateľov raja ako aj obyvateľov pekla) **podľa jeho vlastností** (dokážu rozoznať, ktorí sú obyvateľmi raja a ktorí obyvateľmi pekla podľa vlastností, ktoré sú typické pre každú skupinu z nich). **I zavolajú** (muži stojaci na múre) **na obyvateľov raja** (a povedia im): „**Mier s vami**“. **Nevstúpili doň** (títo muži, ktorí na múre stoja, sa ešte do raja nedostali), **ale dúfajú** (muži stojaci na múre boli ešte na rozmedzí raja a pekla, avšak dúfajú, že sa do raja medzi jeho obyvateľov dostanú),

47. A keď sa ich zraky obrátia ku strane obyvateľov pekla (keď sa zraky mužov z vrchu múra obrátia smerom k obyvateľom pekla), **povedia** (títo muži): „**Pane náš, neučiň nás, aby sme patrili k ľuďom krivdiacim** (nech sa nedostaneme medzi tých ľudí, ktorí sa v živote pozemskom krívd dopúšťali - do pekla)“,

48. A obyvatelia z vrchu múra zavolajú na mužov, ktorých poznali podľa ich vlastností (zavolali na mužov, ktorí boli v pekle a u ktorých v živote pozemskom videli, že veriť odmietali a krívd sa dopúšťali) **a povedia: „Nepomohol vám váš zástup** (počet), **ani to, že ste sa povyšovali** (nad to, čo Boh zoslal)“,

49. Sú to tí, o ktorých ste (vy, obyvatelia pekla) **prisahali, že ich Boh nezahrnie žiadnou milosťou** (budú obyvatelia pekla opýtaní)? (Pred obyvateľov pekla bude predvedená určitá skupina ľudí, o ktorých v živote pozemskom tí, ktorí sa medzi obyvateľov pekla dostali, tvrdili, že ju Boh nikdy svojou milosťou nezahrnie a nikdy sa do raja nedostane.) **Vojdite do raja** (bude povedané členom predvedenej skupiny), **o vás niet strachu a ani nebudete zarmútení.** (7:49)

(7:49): Zo spomenutej skupiny ľudí si obyvatelia pekla v živote pozemskom robili posmech, že sa nikdy do raja nedostane a ani Boh jej členov nikdy milosťou nezahrnie. Takéto niečo

ešte v počiatkoch posolstva proroka Muhammada tvrdili aj tí vplyvní a bohatí z obyvateľov Mekky, ktorí v jeho posolstvo odmietali uveriť, o tých chudobných a biednych, ktorí v toto posolstvo uverili. Z tohto dôvodu bude zrejme táto skupina ľudí najprv predvedená pred obyvateľov pekla a až potom do raja poslaná, aby obyvatelia pekla konečne pochopili, že o tom, či niekto pôjde do raja, alebo do pekla, rozhodujú jeho skutky a viera, a nie ničím nepodložené ľudské domnienky.

50. Obyvatelia pekla zavolajú na obyvateľov raja: „Vylejte na nás vodu alebo niečo z toho, čo vám Boh dal“. Povedia (obyvatelia raja): „Boh jedno i druhé zakázal pre tých, ktorí veriť odmietali“,

51. „Pre tých, ktorí si vzali svoje náboženstvo na zábavu a hranie (nebrali ho vážne) a zlákal ich život najnižší (pozemský, pre tých budú voda a dary Božie v súdny deň zakázané)“. Dnes (keď sú v pekle) na nich zabudneme (a ponecháme ich v trápení, v ktorom sú) tak, ako oni zabudli na stretnutie s týmto ich dňom (v ktorom sa budú za všetko zodpovedať) a zato, že naše znamenia popierali (ich v trápení ponecháme).

52. I prišli sme k nim s Knihou (poslali sme ľudom Mekky prostredníctvom nášho posla Muhammada Korán), ktorú sme objasnili (a vysvetlili) na základe znalosti všetkého (poznali sme všetko, čo sme doň vložili, a preto obsahoval pravdu a správne vedenie), ktorá je (táto Kniha – Korán) správnym usmernením a milosťou pre ľudí veriacich.

53. Čakajú snád' (ľudia) už len na to, až bude daný jej (Knihy - Koránu) úplný výklad! (Čo čakajú ľudia, ktorí v posolstvo posla a proroka Muhammada a v Korán veriť odmietajú, aby už konečne uverili? Azda len nevyčkávajú na deň, kedy bude Kniha – Korán a to, čo je v nej obsiahnuté a sľúbené, vyložené do detailov pred ich očami! V takýto deň už viera nikomu v ničom nebude platná, pretože už nebude v čo veriť.) V deň, keď jej úplný výklad príde (v súdny deň, keď bude Kniha úplne a jednoznačne vyložená), tí, ktorí na ňu (Knihu) zabudli predtým (v živote pozemskom pozabudli, že existuje, jej obsahu nevenovali pozornosť a nevšimli si jej varovania), povedia: „Poslovie nášho Pána prišli s pravdou (my sme ju ale nenásledovali a nevšimli sme si ju). Nájde sa niekto, kto by súhlasil s prihovorením sa za nás a prihovril by sa tu za nás (aby nám boli krivdy, ktorých sme sa v živote pozemskom dopustili, odpustené), alebo (kto by sa za nás prihovril) aby sme boli vrátení späť (do života pozemského), aby sme konali inak, než sme konali?“ (V súdny deň si ľudia, ktorí veriť odmietali, budú želať, aby sa našiel niekto, kto by sa za nich prihovril, aby im bolo všetko odpustené, alebo keby sa mohli vrátiť do života pozemského znova, aby tentokrát verili a konali úplne odlišne, než konali prvý raz.) Stratili svoje duše (sami seba uvrhli do poníženia a potupy v súdny deň) a opustilo ich to, čo si vymýšľali (keď v súdny deň uvidia, ako sa sami voči sebe previnili, potom ich už opustia všetky ilúzie a výmysly, ktoré si predtým vymýšľali).

54. Vaším Pánom je Boh, ktorý stvoril nebesá a zem za šesť dní a potom na Trón istavá. (Istavá znamená, vystúpiť hore, stúpať hore, nasmerovať niekam, atď. Ohľadom slova Trón nevieme presne, či sa týmto slovom myslí skutočný trón v podobe, akej ho poznáme, alebo či ide len o obrazné vyjadrenie, ktoré nám má priblížiť jeden z prejavov absolútnej moci Boha najvyššieho.) Noc pokrýva deň, urýchlene ho nasleduje (noc urýchlene nastupovala po dni a zatienila ho). A slnko, mesiac a hviezdy sú podriadené príkazu Jeho (sú podriadené Bohu a bežia podľa zákonov, ktoré im Boh určil). Jemu (Bohu) náleží stvorenie a prikazovanie (Boh rozhoduje o stvorení a všetko riadi). Požehnaním oplýva Boh, Pán tvorstva.

55. Vyzývajte svojho Pána a proste o milosť aj v tajnosti (vzývajte Boha a proste ho o milosť nielen keď ste medzi ľuďmi, ale aj keď ste sami a keď vás nik z ľudí nevidí). On (Boh) nemá rád tých, ktorí (Jeho) mieru prekračujú (ktorí sa nedržia medzí, ktoré stanovil), (Za prekročenie medzí sa považuje aj snaha niekoho zviditeľniť sa pred ľuďmi tým, že preukazuje prílišnú a mnohokrát falošnú pobožnosť.)

- 56. A nešírte skazu na zemi po tom, ako bola na nej (na zemi) náprava učinená a vzývajte Ho (Boha) so strachom (majte pred Ním hlboký rešpekt a úctu) a nádejou (že sa vám dostane Jeho milosť). Ved' milosť Božia je blízka dobro konajúcim.**
- 57. On (Boh) je ten, kto posielal vetry ako radostnú predzvest' svojej milosti (posiela vetry, ktoré ľuďom predzvestujú príchod dažďa). A keď už ponesú (tieto vetry) ťažké mračná, povedieme ich do mŕtvej krajiny, v ktorej dáme zísť vode dole a dáme ňou (vodou) vyjsť von (vyrásť) všetkým plodom. (Vetry zavejú a cestou ponesú so sebou mračná, potom s týmito mračnami nasmerujú do krajiny, kde je všetko akoby mŕtve a mračná vodu spustia. Pôsobením tejto vody začnú z mŕtvej zeme vychádzať rôzne plody. Takéto vetry, ich príchod a fúkanie sú jedným zo znamení Božej milosti voči ľuďom.) Takto (podobným spôsobom) dáme vyjsť von mŕtvym (zo zeme v deň zmŕtvychvstania). Azda sa poučíte (spomíname vám to, azda pochopíte, že nič nie je nemožné).**
- 58. V dobrej krajine (z jej zeme) vychádza von (vyrastá) vegetácia (s hojnosťou a ľahko) s povolením Pána svojho (keď Boh - Pán tejto vegetácie povolí, aby začala rásť, tak rastie). A zo zlej (zeme) nevychádza von (nevyrastá), iba ak ťažko. (Boh porovnal veriaceho a neveriaceho so zemou. Keď mračná, znázorňujúce vieru, vodou polejú dobrú zem, tá ozelenie a rozkvitá, a keď polejú zlú zem, nič z nej nevyrastie a keď aj niečo vyrastie, tak len veľmi ťažko a bez veľkej hodnoty.) Takto objasňujeme znamenia ľuďom vd'ačným (ľuďom, ktorí v Boha veria a ktorí sú mu vd'ační za všetko, čo majú).**
- 59. I poslali sme Noema k jeho ľuďom (s posolstvom). Povedal (Noe): „Ľudia moji! Uctieвайте Boha, niet pre vás iného boha než On. Bojím sa o vás pred trápením dňa prevel'kého (že vás toto trápenie zasiahne)“.**
- 60. Poprední (ľudia a dôvernici) z radov jeho ľudí povedali: „Vidíme, že si v blude zjavnom.“**
- 61. Povedal (Noe): „Ľudia moji! Nie som v blude, ale som poslom od Pána tvorstva“,**
- 62. „Oznamujem vám posolstvá môjho Pána a radím vám a viem od Boha to, čo vy neviete“,**
- 63. „Čudujete sa, že k vám prišlo pripomenutie od vášho Pána skrze (prostredníctvom) muža pochádzajúceho z vás (čudujete sa, že Boh vám pripomenul samého Seba a zoslal svoje posolstvo prostredníctvom mňa, jedného z vás), aby vás varoval a aby ste sa vyvarovali (toho, pred čím vás varuje). Azda získate (Božiu) milosť (tým, že toto posolstvo budete nasledovať)“.**
- 64. Oni ho ale zo lži obvinili, a tak sme ho zachránili i tých, ktorí boli s ním v arche a potopili sme tých, ktorí za lož naše znamenia označili. Oni boli ľuďmi slepými.**
- 65. I k Ádovcom sme poslali ich brata Húda, ktorý povedal: „Ľudia moji! Uctieвайте Boha, niet pre vás iného boha než On. A či sa nevyvarujete (toho, pred čím vás varujem)?“**
- 66. Poprední (ľudia a dôvernici) z radov jeho ľudí, ktorí odmietli veriť, povedali: „Vidíme, že si nerozumný a myslíme si, že patíš medzi klamárov“.**
- 67. Povedal (Húd): „Ľudia moji, nie som nerozumný, ale som poslom od Pána tvorstva“,**
- 68. „Oznamujem vám posolstvá môjho Pána a som vám radcom poctivým (a radím vám niečo, čo je vo váš prospech)“,**
- 69. „Čudujete sa (pokračuje Húd), že k vám prišlo pripomenutie od vášho Pána skrze (prostredníctvom) muža pochádzajúceho z vás (čudujete sa, že Boh vám pripomenul samého Seba a zoslal svoje posolstvo prostredníctvom mňa, jedného z vás), aby vás varoval? Spomeňte si (na to), ako vás učinil nástupcami Noemových ľudí (nastúpili ste na ich miesto po pohrome, ktorou ich ich Pán postihol) a hojnosti vám pridal k stvoreniu vášmu**

(vášmu doterajšiemu stvoreniu, výzoru a vlastnostiam pridal nové výzorové črty a vlastnosti). **Spomínajte si preto na Božie dary, azda tak (u Boha) prospejete“.**

70. Povedali (Húdovi ľudia): „Prišiel si k nám (preto), aby sme uctievali len Boha jedného jediného a zanechali to, čo naši otcovia uctievali (chceš, aby sme uctievali len Boha a zanechali uctievanie všetkých božstiev, ktoré naši predkovia uctievali)?! Prived' na nás, čo nám sľubuješ, ak patríš k pravdovravným (neuveríme tomu, s čím si prišiel a nenecháme božstvá, ktoré sme uctievali, môžeš na nás priviesť trest, ktorý nám sľubuješ, ak skutočne pravdu hovoríš, čomu ale my neveríme)“.

71. Povedal (im Húd): „Dopadli na vás nečistota (duše i srdca) a hnev Pánom vaším určené. Sporíte sa so mnou o menách, ktoré ste vymysleli vy a vaši otcovia, o ktorých Boh nezoslal žiaden dôkaz (sporíte sa so mnou o pravdivosti a existencii modiel a o vymyslených božstvách, ktorým ste sami dali mená a nazvali ste ich božstvami, o uctievaní a božskom pôvode ktorých Boh nezoslal žiadnu správu či dôkaz)? Vyčkávajte (čo bude nasledovať), ja budem s vami vyčkávať (a zistíte, kto z nás mal pravdu)“.

72. A tak sme ho (Húda) i tých, ktorí boli s ním (ktorí uverili v posolstvo, s ktorým od Boha prišiel), zachránili milosťou od nás pochádzajúcou a prerušili sme sled potomstva tých, ktorí za lož naše znamenia označili. Tí veru veriacimi neboli.

73. I k Samúdvcom sme poslali ich brata Sáleha, ktorý povedal: „Ľudia moji! Uctieajte Boha, niet pre vás iného boha než On. Prišiel k vám jasný dôkaz od Pána vášho (v podobe ťavy). Toto je ťava od Boha vám určená ako znamenie. Nechajte ju jesť (pásť sa) na zemi Božej (na zemi, ktorá celá i všetko, čo je na nej, patrí Bohu, ktorý ju stvoril) a nedotknite sa jej žiadnym zlom, pretože inak vás zasiahne trápenie bolestivé (pohroma, ktorú na vás Boh zošle)“.

74. „A spomeňte si, ako vás učinil nástupcami Ľudí Áda a usadil vás na zemi (usadil vás na ich miesto). Robíte si z jej planín paláce a vysekávate si v horách domy. Spomínajte si teda na Božie dary a nešírte skazu na zemi a nebud'te skazu šíriaci“.

75. Poprední (ľudia a predstavitelia) patriaci k jeho (Sálehovým) Ľuďom, ktorí sa povyšovali, povedali tým, ktorí boli považovaní za slabých, tým z nich (z tých, ktorí za slabých boli považovaní), ktorí uverili (v Sálehovo posolstvo a nasledovali ho): „Poznáte s určitosťou, že Sáleh je poslaný Pánom svojim?“ Povedali (tí veriaci, ktorí v posolstvo Sáleha uverili): „Veríme v to, s čím bol (Sáleh k nám) poslaný (že od Boha pochádza to, čo hlása a že je to pravda)“.

76. Tí (zo Sálehových Ľudí), ktorí sa povyšovali, povedali: „My v to, v čo ste vy uverili, odmietame veriť“.

77. A tak zarezali ťavu a povýšili sa nad príkaz svojho Pána (povýšili sa nad to, čo im Boh prikázal) a povedali: „Sáleh! Prived' na nás, čo nám sľubuješ (trápenie, ktoré nám sľubuješ), ak patríš skutočne medzi poslov“.

78. A tak ich (neveriacich z jeho Ľudí) otras (zemetrasenie alebo silný ohlušujúci výkrik) zasiahol (a vzal zo života pozemského) a ráno ležali vo svojich príbytkoch mŕtvymi (nehybnými, ako vtáci, keď niekde nehybne sedia).

79. Odvrátil sa od nich (posol Sáleh od svojich mŕtvych Ľudí) a povedal: „Ľudia moji! Oznamil som vám posolstvo (zoslané od) môjho Pána a dobre som vám radil, vy ale tých, ktorí vám dobre radia, nemáte radi“.

80. I (posol) Lot (Lota sme poslali k jeho Ľuďom s posolstvom) povedal svojim Ľuďom (vyčítavo): „Dopúšťate sa nemravnosti (homosexuality), ktorej sa pred vami nedopustil nik zo stvorených!“

81. „Vy prichádzate s túžbou (svojou) k mužom a nechávate ženy (vaša sexuálna túžba smeruje k mužom, nie k ženám, čo by mal byť prirodzený stav). Vy ste ľuďmi nestriednymi“. (7:81)

(7:81): Ideálny a prirodzený stav všetkého je striedmosť. Mimo toho je už všetko prekročením miery a určených hraníc ľudskej prirodzenosti. V prípade sexuálneho styku je krajná nestriedmosť na jednej strane úplne sa vyhybat' akémukoľvek intímneho styku, avšak na strane opačnej je krajnou nestriedmosťou intímny styk s ľuďmi toho istého pohlavia.

82. Odpoveď jeho (Lotových) ľudí (na Lotové výzvy) bolo len to, že povedali: „Vyženie ich (Lota spolu tými, ktorí jeho výzvu nasledovali) z tejto vašej dediny. Oni sú ľudia, ktorí sa očisťujú (sú to ľudia, ktorí chcú ostať čisti a nechcú praktizovať to, čo my)“,

83. A tak sme ho (Lota) zachránili i jeho rodinu s výnimkou jeho ženy, ona patrila medzi tých, ktorí ostali (v dedine, ktorí sa nezachránili a pod vplyvom zoslaného trápenia tam aj zahynuli),

84. A učinili sme, aby na nich padal dážď. Pozri sa (a zamysli sa nad tým), aký bol koniec previnilcov.

85. I k Medianovcom sme poslali (ku kmeňu Median sme poslali ako posla) ich brata Šába, ktorý povedal: „Ľudia moji! Uctieajte Boha, niet pre vás iného boha než On. Prišiel k vám jasný dôkaz od Pána vášho (potvrdzujúci moje posolstvo). Dávajte úplné miery a váhy a neuberajte ľuďom z ich vecí (dodržujte spravodlivo miery a váhy a neoberajte ľudí o veci, ktoré im patria alebo ktoré im mali patriť) a nešírte skazu na zemi po tom, ako bola na nej (na tejto zemi) náprava učinená. To je pre vás lepšie, ak ste veriaci“,

86. „A nesedávajú pri každej ceste (tí, ktorí v jeho posolstvo odmietali uveriť, sedávali pri každej ceste, ktorá viedla k Šábovi - Šuajbovi, aby ostatným ľuďom zabránili k nemu chodiť), vyhrážate sa (týmto ľuďom rôznymi vyhrážkami, pokiaľ by v posolstvo, ktorým som bol poslaný, uverili) a bránite tým, ktorí v Neho (Boha) uverili, nasledovať cestu, ktorú Boh určil (bránite ľuďom nasledovať cestu a zásady, ktoré im On určil) a chcete, aby sa (táto cesta) stala krivou (želáte si a svojím konaním sa usilujete o to, aby sa táto rovná a jasná cesta, ktorú Boh ľuďom ukázal, zakrivila, zo správneho smeru vybočila a odchyľila sa). A spomeňte si, ako málo vás bolo a On (Boh) dal vášmu počtu vzrásť (čím ste silu a rešpekt u ostatných ľudí získali). A pozrite sa, aký bol koniec tých, ktorí skazu šírili“,

87. „A ak (Šuajb pokračuje) skupina z vás uverila v to, s čím som bol poslaný a druhá skupina neuverila, tak počkajte, až kým Boh medzi nami nerozhodne (kto z nás má pravdu). Ved' On (Boh) je najlepším sudcom (len On rozhoduje s absolútnou spravodlivosťou)“.

88. Poprední (ľudia a predstavitelia) z radov jeho ľudí (Šuajbových), ktorí sa povyšovali, povedali: „Vyženieme ťa, Šáb, aj tých, ktorí s tebou uverili, z našej dediny, alebo sa vrátite na našu cestu (na cestu, ktorú ste nasledovali pred príchodom Šuejba s posolstvom)“. Povedal (im Šuejb): „Aj keď by sa nám to protivilo (chcete nás vyhnáť z našej dediny alebo vrátiť na cestu, na ktorej sme boli aj napriek tomu, že by to bolo proti našej vôli a že by sa nám takýto návrat protivil)?!“

89. „Vymysleli by sme si o Bohu veru lži, ak by sme sa vrátili na vašu cestu po tom ako nás z nej Boh zachránil. Neprislúcha nám vrátiť sa na ňu, jedine ak by tak chcel Boh, Pán náš. Pán náš obsiahol všetko (existujúce, vie o všetkom) znalosťou svojou. Na Boha sme sa spoľahli (On nám vo všetkom pomôže a postačí). Pane náš (veriaci pokračovali prosbou k Bohu) rozhodni medzi nami a našimi ľuďmi podľa pravdy (absolútnej, ktorou Ty disponuješ). Ved' Ty si najlepším rozhodcom“.

- 90. Poprední (ľudia a predstavitelia) z radov jeho (Šuajbových) ľudí, ktorí odmietli veriť, povedali (tým, ktorí v posolstvo Šuajba uverili): „Ak by ste nasledovali Šába, stratu veru utrpíte (stratíte všetko)“.**
- 91. A tak ich (tých jeho ľudí, ktorí odmietli uveriť) otras (zemetrasenie alebo silný ohlušujúci výkrik) zasiahol (vzal zo života pozemského) a tak ráno ležali vo svojich príbytkoch mŕtvymi (nehybnými, ako vtáci, keď nehybne niekde sedia).**
- 92. Tí, ktorí zo lži Šába obvinili, ako keby v nich (v ich príbytkoch a na mieste, kde žili) nikdy nežili (ostalo tam všetko tiché a prázdne). Tí, ktorí zo lži Šába obvinili, boli tí, ktorí stratu utrpeli (odmietnutím viery privodili na seba Boží hnev, čím prišli o všetko).**
- 93. A tak sa odvrátil od nich (posol Šuejb sa od svojich mŕtvych ľudí odvrátil) a povedal: „Ľudia moji! Oznamil som vám posolstvá (zoslané od) môjho Pána a dobre som vám radil. Ako môžem žiaľovať nad ľuďmi odmietajúcimi vieru? (Oznamil som vám posolstvá môjho Pána a vy ste ma neposlúchli, robili ste si, čo ste chceli, nebudem teda smútiť za ľuďmi, ktorým som dobre radil, ktorí moje rady ignorovali a ktorí ma zo lži obvinili)“**
- 94. Neposlali sme (nikdy) do žiadnej dediny posla (ktorý by ich k Bohu vyzýval a od ktorého by sa odvrátili) bez toho, aby sme jej ľudí nepostihli biedou a nešťastím, azda budú o milosť prosiť (pochopia, že zoslané posolstvá sú pravdivé a že by v ne mali veriť a nimi sa riadiť),**
- 95. Potom sme vymenili za zlo (ktorým sme ich preskúšali) dobro (miesto biedy a nešťastia sme im dali bohatstvo a dobro), až vzrástli (vzrástol ich počet, bohatstvo a dobrodenie, ktoré sme im dožičili) a (potom) povedali: „Našich otcov sa dotklo (postihlo) nešťastie a bieda (pôsobením prírodných zákonov a zákonov osudu, a nie preto, že by ich Boh za niečo trestal alebo skúšal)“. Vtedy sme ich zasiahli (vzali zo života pozemského) znenazdania, bez toho, aby cítili (a uvedomili si, čo sa deje). (Potom, ako Boh zoslal na týchto ľuďoch chudobu a zlo, zoslal bohatstvo a dobro. Ukázal im, ako vyzerali, keď boli v biede a chudobe a ukázal im i to, ako sa nad nimi zľutoval a dal im bohatstvo a dobro. To preto, aby si boli vedomí tohto dobra, ktoré im dal a aby mu za to vďačili a nasledovali to, čo im prostredníctvom poslov zoslal. Keď však títo ľudia mali už dostatok všetkého a neboli v núdzi, od Boha sa odvrátili, zapreli jeho dobrodenia a pokračovali v nasledovaní bludu, ktorý ich predkovia nasledovali.)**
- 96. Keby boli obyvatelia (uvedených) dedín uverili a vyvarovali sa (toho, pred čím sme ich varovali), boli by sme pre nich otvorili požehnanie pochádzajúce z neba i zo zeme. Oni ale (miesto toho) za lož (naše znamenia a posolstvá) označili. Preto sme ich zasiahli (vzali zo života pozemského) za to, čo získavali (museli život pozemský opustiť ako následok hriechov a zla, ktoré získali a pre seba nahromadili).**
- 97. A či majú obyvatelia (týchto) dedín istotu, že k nim nepríde naša obrovská sila za noci, keď spia (od koho dostali ľudia záruku, že ich trápenie nepostihne práve vtedy, keď to najmenej očakávajú a keď im už nič nepomôže)?**
- 98. Alebo majú obyvatelia (týchto) dedín istotu, že k nim nepríde naša obrovská sila za dňa, keď sa budú baviť (užívať si radosti života pozemského a nevšímať si nič iné)?**
- 99. A či si môžu byť istí (takíto ľudia) pred tým, čo môže pre nich Boh nastražiť (pred tým, že Boh ich môže skúške podrobiť bez toho, že by si to uvedomili a že môžu v takejto skúške úplne zlyhať)? Pred tým, čo Boh môže nastražiť, si nemôže byť istý nikto, len ľudia stratení. (Nikto si nemôže byť istý, čo ho čaká a čo Boh preňho pripravil, preto by nemal vieru a posolstvá odmietat'. Len stratení ľudia, ktorí o svoj posledný a trvalý život nedbajú, takto konajú.)**
- 100. A či nedošlo tým (neuvedomili si tí), ktorí dedia zem po jej obyvateľoch (nedochádza tým, ktorí sa usadzujú na miesta, kde predtým žili ľudia, ktorých Boh postihol trápením a vzal ich zo života pozemského), že keby sme chceli, zasiahli by sme ich (trápením a bezodkladne**

volali na zodpovednosť) **za ich hriechy** (podobne, ako sme to urobili s ich predchodcami)? **A zapečatujeme ich srdcia, takže nepočujú** (necháme ich srdcia za hriechy, ktorých sa dopúšťajú, zatvrdnuté a uzavreté, takže už nedokážu pravdu spoznať, počuť ani vnímať).

101. O tých (uvedených) **dedinách ti rozprávame úryvky z ich správ** (rozprávame ti, Muhammad, to najpodstatnejšie zo správ spomenutých dedín, ich obyvateľov a poslov, ktorí boli k nim poslaní). **Prišli k nim** (k obyvateľom týchto dedín) **ich poslovia** (ktorých k nim Boh poslal) **s jasnými dôkazmi** (o existencii Boha a o tom, že sú Ním poverení posolstvami). **Oni by však aj tak** (bez ohľadu na to, či boli k nim poslovia poslaní s dôkazmi, alebo nie) **neboli uverili** (po zoslaní týchto dôkazov) **v niečo, čo za lož predtým označili** (poslali sme k týmto ľuďom poslov a jasné dôkazy aj napriek tomu, že sme vedeli, že nikdy nebudú veriť a neuznajú niečo, čo predtým už raz za lož označili). **Takto** (takýmto spôsobom) **Boh zapečatuje srdcia tých, ktorí veriť odmietajú** (keď sústavne vieru a posolstvá odmietajú, Boh zatvrdí ich srdcia tak, že už žiadne znamenie, ktoré by im poslal, na nich nezapôsobí).

102. U väčšiny z nich sme nenašli vôľu a odhodlanie dodržať daný sľub (daný Bohu, že budú nasledovať Jeho poslov a posolstvá, ktoré k nim ich prostredníctvom pošle), **ba naopak, našli sme väčšinu z nich spurných**.

103. Po nich (po ich smrti) **sme potom poslali Mojžiša s našimi znameniami k Faraónovi a jeho popredným** (ľuďom a predstaviteľom), **oni sa však voči týmto znameniam krivdy dopustili** (keď v ne odmietli uveriť, nedocenili ich a nedokázali odhadnúť, aké dôkazy a zmysel v sebe nesú, ale aj vtedy, keď zakazovali iným v ne veriť). **Hľa, pozri, aký bol koniec tých, ktorí skazu šíрили**,

104. Mojžiš Faraónovi povedal: „Ja som posol Pána tvorstva“,

105. „Hoden toho, aby som nepovedal na Boha nič iné než pravdu. Prišiel som k vám s jasným dôkazom od Pána vášho (dôkaz, ktorý dokazuje moju pravdovravnosť), **tak pošli so mnou** (Faraón) **synov Izraela** (ľudí z potomstva proroka Izraela)“.

106. Povedal (Faraón): „Ak si prišiel (k nám skutočne) so znamením, tak ho predved', ak si pravdovravný“.

107. A tak hodil (Mojžiš) **svoju palicu a hľa, zmenila sa v hada zjavného** (v hada skutočného a zreteľne viditeľného pre každého),

108. A vyňal (Mojžiš) **svoju ruku** (zo svojich prs spod odevu, kde ju mal vsunutú) **a hľa, ona bielou ostala** (žiariacou a úplne zdravou) **pred očami tých, ktorí sa dívali** (na Mojžiša, ako ju zo svojich prs spod odevu vyňal).

109. Poprední (ľudia a predstavitelia) **z radov ľudí Faraóna povedali: „Toto je veru čarodej znalý** (tajomstva čarov)“,

110. „Chce vás (svojimi čarami) **vyhnať z vašej zeme** (zo zeme, na ktorej žijete). **Čo teda prikazujete** (radili sa navzájom, ako konať, aby sa Mojžiša zbavili)“.

111. Povedali: „Odlož ho i jeho brata na neskôr (nechaj Mojžiša a jeho brata Árona čakať) **a pošli** (svojich ľudí) **do miest a zhromaždi** (znalých a zručných čarodejov a mágov)“,

112. „Privedú ti (tvoji ľudia) **každého čarodeja znalého** (tajomstiev čarov a mágie)“.

113. A tak čarodeji prišli k Faraónovi. Povedali: „Budeme mať (dostaneme) **odmenu, ak my budeme tí, ktorí premôžu** (svojho súpera - Mojžiša)“.

114. Povedal (Faraón): „Áno, a budete patriť medzi priblížených (budete mať u nás blízke a vysoké miesto)“.

115. Povedali (čarodeji): „Mojžiš, bud' vrhneš (a hodíš svoju palicu ako prvý) **alebo budeme vrhať** (a hádzať ako prví) **my?“**.

116. Povedal (Mojžiš): „Vrhnite (a hádžte ako prví vy)“. Keď ale vrhli (a hodili, čo mali v rukách), očarili oči ľudí (ktorí to sledovali) a nahnali im strach a predviedli kúzlo obrovské (svojou veľkou zručnosťou a znalosťou čarov a mágie dokázali vohnať strach prítomným ľuďom).

117. A vnukli sme Mojžišovi: „Vrhni palicu svoju“. A hľa, ona začala pohlcovať, čo pričarovali.

118. Vtedy nastala pravda (ukázala sa pravda o pôvode znamení, s ktorými Mojžiš k Faraónovi prišiel) a neplatné sa stalo (voči tomu, čo Mojžiš mal) to, čo konali (títo čarodeji).

119. Tam boli premoženie (čarodeji, Faraón a jeho ľudia, boli Mojžišom pred ostatnými zhromaždenými ľuďmi porazení) a vrátili sa (Faraón a jeho poprední ľudia a predstavitelia) poníženie (potom, ako si mysleli, že čarodejmi, ktorých zhromaždili a ich čarami dokážu Mojžiša pred ostatnými ľuďmi premôcť).

120. Čarodeji sa hodili (tvármi na zem) do polohy sužúdu. (Potom, ako čarodeji uvideli znamenie, s ktorým Mojžiš prišiel, sami dobre spoznali, že takéto niečo človek nemôže dokázať a že to mohol Mojžišovi dať len Boh, ktorý má nekonečnú moc. Preto sa sklonili v polohe sužúdu pred Bohom najvyšším, aby tak poukázali na to, že v Neho i v posolstvo, s ktorým Mojžiš prišiel, uverili.)

121. Povedali (čarodeji): „Uverili sme v Pána tvorstva“,

122. „V Mojžišovho a Áronovho Pána“.

123. Faraón povedal: „Uverili ste v Neho (Boha) pred tým, než som vám to povolil? Toto (všetko, čo sa stalo) sú len úklady, ktoré ste kuli v (tomto) meste, aby ste vyviedli z neho jeho obyvateľov. Všetci vy sa dozviete (čo s vami za to urobím)“,

124. „Dám vám odsekať ruky a nohy v opačnom poradí (pravú ruku a ľavú nohu alebo naopak) a potom vás dám ukrižovať všetkých“.

125. Povedali (čarodeji): „My sa k Pánovi nášmu vrátíme“, (Aj keď by si tak urobil, od viery nás neodvrátiš. Po smrti sa totiž nakoniec k Bohu všetci vrátíme a dúfame, že nám Boh odpustí, čo sme konali pretože sme boli prví ľudia, ktorí uverili v Boha a posolstvo Mojžiša za pravdivé označil.)

126. „Máš (Faraón) zášť voči nám len preto, že sme uverili v znamenia nášho Pána, keď k nám prišli (keď sme ich uvideli). Pane náš (čarodeji pokračovali prosbou k Bohu), zošli na nás trpezlivosť a vezmi nás k sebe v stave, v ktorom budeme Tebe oddanými (t.j. muslimovia)“. (Čarodeji Faraónovi povedali, že on voči nim zášť chová len preto, že uverili v Boha potom, ako uvideli jasné znamenie od Neho. Zároveň prosili Boha, aby im dal trpezlivosť a výdrž, aby faraónovo mučenie vydržali a aby umreli ako muslimovia, t.j. Bohu oddaní.)

127. Poprední (ľudia a predstavitelia) z radov ľudí Faraóna povedali: „Necháš (adresátom je Faraón) Mojžiša a jeho ľudí, aby šíрили skazu na zemi a aby ťa opustil i tvoje božstvá?“ Povedal (Faraón): „Pozabíjame ich synov a ušetríme ich ženy (aby nám slúžili). A my máme nad nimi moc (našou mocou a silou si ich aj podrobíme, ako tomu bolo doposiaľ)“.

128. Mojžiš svojim ľuďom povedal: „Proste o pomoc Boha a buďte trpezliví (nebojte sa, spoľahnite sa na Boha, že vám pomôže proti Faraónovi a jeho ľuďom a buďte trpezliví). Zem patrí Bohu, dáva ju ako dedičstvo, komu chce z radov tých (ľudí), ktorí sú Mu odovzdaní. A koniec dobrý náleží bohabojným“. (7:128)

(7:128): V Koráne sa stretávame v mnohých veršoch, zvlášť v tých, ktoré rozprávajú príbehy predošlých ľudí, s tým, že Boh dáva nejakému spoločenstvu ľudí určitú zem ako dedičstvo po obyvateľoch, ktorí pred nimi žili. Princíp dedenia zeme v Koráne vychádza z toho, že celá Zem spolu s tým, čo na nej je, náleží Bohu, ktorý ju stvoril. Potom ako Boh stvoril Adama

a neskôr Evu, poveril ich dočasnou správou tejto Zeme. Toto poverenie bolo všeobecnej povahy, čo znamenalo, že ho spolu s určitou časťou zeme vždy dedili a v tejto správe pokračovali pokolenia po pokoleniach. Tento všeobecný princíp platil, až kým nedošlo k tomu, že Boh určitých ľudí vzal zo života pozemského (postihol ich nejakou katastrofou) a na miesto vymretých ľudí, ktorí vymreli aj so všetkými potomkami, dosadil ľudí iných - lepších a všeobecné poverenie správou takejto časti zeme ďalej pokračovalo. Takéto poverenie a dedenie zeme bude pokračovať, až kým nenastane doba zmŕtvychvstania, vtedy sa Zem spolu s tým, čo bude na nej, znova vracia Bohu, pretože neostane na Zemi už žiaden človek, ktorý by toto poverenie po svojich predkoch zdedil. Následne sa potom začína proces oživenia a vzkriesenia všetkých ľudí, ktorí žili od Adama až po dobu zmŕtvychvstania (pozri verš 19:40).

129. Povedali (Mojžišovi ľudia): „Bolo nám ubližované predtým, než si k nám prišiel a aj potom, ako si k nám prišiel“. Povedal (im Mojžiš): „Snád' Pán váš zahubí vášho nepriateľa a poverí vás usadiť sa na zemi (ktorú predtým obývali vaši nepriatelia - poverí vás správou a obývaním tejto zeme) a bude sledovať, ako budete robiť (ako sa na tejto zemi, ktorú vás nechal obývať, budete správať)“.

130. I postihli sme rodinu Faraónovu (a jeho príbuzenstvo) rokmi sucha a úbytkom plodov, azda sa poučia (a uvedomia si, že všetko je v Božej moci a keď bude chcieť, tak ich rôznym mukám a útrapám podrobí),

131. Keď by sa im (rodine Faraóna) neskôr dostalo dobro (ak by nastali lepšie a úrodné časy), povedia: „Je to určené pre nás (plody a všetko dobro, ktoré sa nám dostalo, je určené nám a my si to zaslúžime)“, ale ak by ich postihlo zlo, majú zlé predtuchy z Mojžiša a každého, kto je s ním (kto nasleduje posolstvo, s ktorým prišiel). Naplnenie ich zlých predtúch (a ich osud) závisí od Boha. (Keď sa k Nemu vrátia, tam ešte len zistia, čo ich čaká za to, čo konali. Musia vedieť, že všetko, čo sa k nim dostane, či už dobro alebo zlo, je od Boha a je to aj následkom toho, čo konajú, a nie následkom nejakých predtúch či smoly, ktorú na nich Mojžiš a tí, ktorí ho nasledovali, privolali.) Väčšina z ich radov to ale nepozná (túto skutočnosť).

132. Povedali (Faraónovi ľudia Mojžišovi): „Nech nám prinesieš akékoľvek znamenie, aby si nás ním očaril, aj tak ti neuveríme“.

133. A tak sme na nich poslali potopu (silné dažde, ktoré vzali ich úrody) a kobyľky (ktoré pojedli všetko zelené, čo po ceste stretli) a vši a žaby a krv ako znamenia objasnené. (Keďže neverili v to, pred čím ich Mojžiš varoval, tak sme im to skutočne predviedli, aby sa na vlastnej koži o tom presvedčili.) Oni sa však povyšovali (uvedomili si, že posolstvo Mojžišovo je pravdivé, avšak len z čistej povýšenosti ho uznať odmietali) a boli ľudmi previnilými (znamenia uznať nechceli a vo svojej hriechnosti pokračovali).

134. Keď však na nich (na spomenutých ľudí) po sebe prichádzajúce trápenie dopadlo, povedali: „Mojžiš, vzývaj pre nás (a pros) tvojho Pána na základe sľubu, ktorý ti (Boh) dal (nech nás zbaví tohto po sebe prichádzajúceho trápenia). Ak nás zbavíš tohto po sebe prichádzajúceho trápenia, tak ti uveríme (uveríme v posolstvo, s ktorým si prišiel) a pošleme s tebou synov (potomkov proroka) Izraela“.

135. Keď sme ich ale zbavili po sebe prichádzajúceho trápenia, a to do času (vopred určeného), ku ktorému sa mali dostať (zbavili sme ich tohto trápenia na vopred určenú dobu, počas ktorej mali preukázať, že skutočne tentokrát už svoj sľub daný Mojžišovi dodržia a budú nasledovať to, s čím bol k nim od Boha poslaný), hľa, oni to (svoj sľub daný Mojžišovi - predchádzajúci verš) porušili (a vrátili sa k tomu, na čom boli predtým),

136. A tak sme sa im odplatili (za ich činy a neustále porušovanie sľubov) a potopili sme ich v mori za to, že znamenia naše za lož označili a boli voči nim (týmto znameniam) nepozorní (nevšímaví a ľahostajní, vedeli o nich a aj tak ich na ľahkú váhu brali),

137. A ako dedičstvo (po Faraónových ľudoch) sme dali ľuďom, ktorí boli za slabých považovaní (za takých, ktorí sa na nič nezmôžu, ani na to, aby zmenili svoje postavenie), východné časti zeme i časti západné, na ktoré sme zoslali požehnanie. A dobré slovo Pána tvojho (Muhammad) sa naplnilo nad synmi Izraela za to, že boli trpezliví. A zničili sme, čo Faraón a jeho ľudia robili a čo stavali (všetko, čo robili a o čom si mysleli, že im prinesie prospech, sme zničili).

138. I previedli sme synov (potomkov proroka) Izraela cez more. Tam prišli k ľuďom, ktorí sa oddávali (s pravidelnosťou uctievali) modlám, ktoré im patrili (ktoré títo ľudia vlastnili). Povedali (synovia Izraela): „Mojžiš! Učiň nám boha, tak ako oni majú božstvá svoje“. Povedal (im Mojžiš odpovedajúc): „Vy ste ľudia neznalí (neviete, čo je pravda a čo nie a kde je dobro a kde nie)“,

139. „Zničené bude to, na čom títo sú (nezotrvá, zanikne a zničené bude, čo títo ľudia uctievali - uctievanie modiel) a neplatné bude, čo konali (budú zničené a zabudnuté všetky modly, ktoré títo uctievali a neplatnými sa stanú akékoľvek skutky, ktoré títo ľudia vykonali a ktorými sa chceli modlám priblížiť)“,

140. Povedal (Mojžiš dodal): „A či iného než Boha mám pre vás chcieť ako boha, a On (Boh) vás pritom uprednostnil pred stvorenými (v dobe, v ktorej žijete, rôznymi dobrodeniami, ktorými vás obdaril)?!“

141. I (spomeňte si na jednu z týchto dobrodení,) zachránili sme vás pred rodinou (a príbuzenstvom) Faraóna, ktorej členovia vás sužovali najhoršími mukami, zabíjali vašich synov a šetrili len vaše ženy. A v tom je pre vás skúška (ako sa zachováte a či vydržíte, alebo nie) od Pána vášho obrovská.

142. A stanovili sme Mojžišovi tridsať nocí (aby sa na horu, na ktorej si Boha vypočul, dostavil) a doplnili sme ich (týchto tridsať nocí ďalšími) desiatimi (nocami, a tak ich bolo dohromady štyridsať nocí), a tak sa završil čas stanovený jeho Pánom (Bohom - Pánom Mojžiša) na štyridsať nocí. Mojžiš povedal svojmu bratovi Áronovi: „Zastúp ma (v mojej neprítomnosti) u mojich ľuďí a nápravu čiň (naprávaj to, čo by v mojej neprítomnosti pokazili alebo k čomu by sa skĺzli) a nenasleduj cestu tých, ktorí skazu šíria“.

143. Keď Mojžiš prišiel na stretnutie s nami a jeho Pán k nemu prehovoril, povedal (Mojžiš): „Pane môj, ukáž mi (a daj mi), pozriem sa na Teba.“ Povedal (Boh): „Neuvidíš ma, ale pozri sa na horu, ak by ostala na svojom mieste, tak ma uvidíš (keď sa hore ukážem a ona by sa nepohla a vydržala by takýto pohľad, tak ma potom uvidíš)“. Keď sa ale Pán jeho zreteľne ukázal hore, rozdrvil ju (rozdrvila sa a zrovnala so zemou) a Mojžiš padol pod vplyvom šoku. Keď sa prebudil, povedal (Mojžiš): „Jedinečný si (Bože), nemá sa Ti pripisovať to, čo nezodpovedá pravde, kajám sa pred Tebou a som prvý z radov tých, ktorí (v Teba, Bože) uverili“.

144. Povedal (Boh najvyšší): „Mojžiš! Vyvolil (a vybral) som si ťa pred ľuďmi (uprednostnil som ťa pred ostatnými ľuďmi) Svojím posolstvom (zveril som ti ho) a tým, že som k tebe prehovoril. Vezmi si preto, čo som ti dal a patri medzi vd'ačných“.

145. I napísali sme mu na tabuliach zo všetkého (čo potreboval a mal vedieť on i jeho ľudia v tom čase) ako poučenie a objasnenie všetkého (to, čo bolo na doskách, bolo poučenie pre ľudí a objasnenie všetkého, čo mali vedieť). „Vezmi si ich (Mojžiš) a drž sa ich silno a prikáž svojim ľuďom, aby si vzali (nasledovali) to najlepšie z nich (aby sa čo najlepšie snažili dodržiavať zásady, ktoré v nich sú). Ukážem vám príbytky spurných“, (Dajte si pozor, aby ste tieto zásady dodržiavali. Ukážem vám, čo sa stalo s ľuďmi spurnými, ako boli vyhubení a ako ostali po nich už len ich príbytky.)

146. Odožením (Boh odoženie) od svojich znamení tých, ktorí sa povyšujú na zemi neprávom. A aj keby (títo povyšujúci sa) uvideli každé znamenie (ktoré by sme im

ukázali), **neuveria v neho** (ich povýšenosť ich priviedla k tomu, že už nič nevnímali, preto ich už žiadne znamenie nedokáže presvedčiť). **A ak by uvideli cestu správnu a rozumnú** (ktorá by ich správnym smerom viedla), **za (svoju) cestu si ju nevolia** (neprijmú). **A keď by uvideli cestu nesprávnu a nerozumnú, za cestu (svoju) si ju zvolia** (prijmú). **To preto, že za lož označili naše znamenia a boli voči nim** (týmto znameniam) **nepozorní** (ľahostajní, vedeli o nich a aj tak ich na ľahkú váhu brali),

147. Tí, ktorí za lož označili naše znamenia i (ľžou označili) **stretnutie v živote poslednom** (ľžou označili existenciu súdneho dňa a ďalšieho večného života po súdnom dni), **tých skutky budú márne** (v súdny deň nebudú mať dobré skutky, ktoré títo vykonali, žiadnu cenu, pretože im ich Boh už odplatil v živote pozemskom, nakoľko neverili v existenciu súdneho dňa a v tomto živote odplatu za dobré skutky, ktoré vykonali, požiadali). **Bude im odplatené niečo iné, než čo konali?** (Neverili, že súdny deň príde, preto si odplatu za svoje dobré skutky vyžiadali v živote pozemskom, čím im na súdny deň žiadne dobré skutky neostali. V tento deň sa im dostane odplata spravodlivá rovnajúca sa tomu, čo konali a v čo dúfali.)

148. I učinili si (za boha) **Mojžišovi ľudia po jeho odchode** (k hore) **zo svojich ozdôb tel'a majúce telo, ktoré bučalo** (zo svojich ozdôb si vyrobili sochu tel'aťa a toto tel'a vydávalo zvuky- pozri verš 20:85). **A či nevideli, že k nim neprehovorí a ani ich na** (žiadnu) **správnu cestu neusmerní?** **Učinili si ho** (za boha) **a boli** (týmto svojím činom) **krivdiaci** (krivdy sa voči Bohu i voči sebe dopustili),

149. Keď to oľutovali (keď si Mojžišovi ľudia uvedomili, čoho sa dopustili uctievaním tel'aťa a začali to ľutovať) **a uvideli, že zblúdili, povedali:** „**Ak sa nad nami náš Pán nezmiluje a neodpustí nám, budeme patriť medzi tých, ktorí stratu utrpeli** (stratili život pozemský i posledný a večný)“.

150. Keď sa Mojžiš vrátil k svojim ľudom (potom, ako dostal od Boha najvyššieho tabule) **rozhnevaný a zarmútený povedal:** „**Je zlé, ako ste ma zastúpili po mojom odchode** (po odchode Mojžiša na horu). **Chceli ste predstihnúť príkaz svojho Pána** (bolo vám dlho čakať na mňa, kým sa s príkazmi Božími k vám vrátim, že ste začali tel'a uctievať)“? **A odhodil** (Mojžiš) **tabule a chytil hlavu svojho brata, ťahajúc ju k sebe** (chytil ho za vlasy a ťahal ho). **Povedal** (mu jeho brat Áron): „**Syn mojej matky, ľudia ma slabého videli** (bol som v menšine) **a takmer ma zabili** (keď som sa ich snažil odhovoriť od uctievania tel'aťa a presvedčiť ich, aby na tvoj príchod vyčkali). **Nedopusti, aby sa mi nepriatelia posmievali a nezaraď ma medzi ľudí krivdiacich** (nezaraďuj ma k tým ľuďom, ktorí sa uctievaním tel'aťa krivdy dopustili)“.

151. Povedal (Mojžiš): „**Pane môj, odpusť mi i môjmu bratovi a daj nám vojsť pod milosť Tvoju. Veď Ty** (Bože) **si najmilostivejší spomedzi tých, ktorí milosťou niekoho zahrňujú**“.

152. Tí, ktorí si učinili tel'a ako boha (urobili si z tel'aťa boha a uctievali ho), **tých postihne hnev pochádzajúci od ich Pána a poníženie v živote najnižšom** (pozemskom). **A takto odplácame činy tých, ktorí si vymýšľajú** (o Bohu klamstvá, čím sami seba aj iných do bludu uvádzajú),

153. A tí, ktorí vykonali zlé skutky a po nich (potom, ako ich vykonali) **pokánie učinili** (oľutovali ich) **a uverili** (v Boha v jeho skutočnej podobe), **voči tým je Pán tvoj potom** (po ich úprimnom kajaní) **odpúšťajúci a milostivý** (odpustí im hriechy, ktoré spáchali a zmiluje sa nad nimi).

154. Keď Mojžišov hnev ustúpil, (Mojžiš) **vzal tabule, v texte ktorých bolo správne usmernenie a milosť pre tých, ktorí sa Pána svojho obávali.**

155. I vybral si Mojžiš zo svojich ľudí sedemdesiat mužov na stretnutie s Nami (na stretnutie, ktoré mu Boh určil). **Keď ich zasiahol otras** (zemetrasenie alebo silný ohlušujúci

výkrik, od ktorého ostali títo muži bez seba a ktorý im ukázal zlomok toho, čím by ich Boh mohol postihnúť, Mojžiš), **povedal** (s pokorou): „**Pane môj! Keby si bol chcel, bol by si ich zahubil už predtým aj so mnou. Zahubil by si nás (Pane môj) za to, čo urobili tí nerozumní z nás? Je to len** (všetko, čo sa stalo - môj odchod, uctievanie teľaťa mojimi ľuďmi, tento otras) **skúška Tebou daná, ktorou dávaš zblúdiť tomu, komu chceš a ktorou dávaš správne usmernenie tomu, komu chceš. Ty si naším ochrancom, tak nám odpusti a zmiluj sa nad nami. A Ty si najlepší, kto odpúšťanie udeľuje** (kto dokáže odpustiť a povzniesť sa nad naše chyby a kto má moc takéto odpustenie udeliť)“,

156. „A urči pre nás dobro v terajšom živote najnižšom (pozemskom) i v živote poslednom (a večnom dobro, za to, že sme nasledovali to, čo nám ukladáš). So správnym usmernením sa vraciame k Tebe (nasledujúc správne usmernenie, ktoré si nám poslal, sa vraciame správnym smerom k Tebe, Bože náš)“. Povedal (Boh): „Trápením mnou určeným (zoslaným odo mňa) zasiahnem, koho chcem. Moja milosť obsiahla všetko, určím ju (túto milosť) tým, ktorí sa vyvarujú (toho, čo som zakázal) a dávajú zakat a tým, ktorí v naše znamenia veria“,

157. „Pre tých (túto milosť určím), ktorí budú nasledovať posla (Muhammada) - proroka neznaleho písma (ktorý pred posolstvom, ktorým bol Bohom poverený, nepoznal, nevedel a ani neštudoval žiadne Písmo ani Nebeskú Knihu), ktorého (príchod a vlastnosti tohto proroka) nachádzajú napísaného u nich v Tóre a Evanjeliu, ktorý im bude prikazovať chvályhodné veci (a správania) a zakazovať odsúdeniahodné veci (a správania) a ktorý im bude povoľovať dobroty a zakazovať všetko zlé a nečisté a ktorý ich odbremení od ťažkých úkonov a pút, ktoré ich zväzovali (a zaťažovali). (Tento posol, ktorým bol posol Muhammad, odbremení židov i kresťanov od mnohých záväzkov a obmedzení, ktorými sa pred Bohom zaviazali, že ich budú dodržiavať.) Tí, ktorí v neho (v proroka Muhammada) uverili a podporili ho a pomáhali mu a nasledovali svetlo, ktoré bolo s ním zoslané dole (t.j. Korán), to budú tí, ktorí prospeli (v skúške, ktorej boli v živote pozemskom vystavení a sú to tí, ktorí nakoniec získajú sľúbenú Božiu milosť)“. (7:157)

(7:157): V tomto verši sa v súvislosti s poslom a prorokom Muhammadom (p.) vyskytuje arabské slovo „ummi“, ktoré sme preložili ako „neznaleho písma“. Toto slovo sa pri rôznych prekladoch Koránu prekladalo trochu rozdielne. V českom preklade od I. Hrbeka je toto slovo preložené ako „neučený“. V anglickom preklade The noble Qur'an sa toto slovo preložilo ako „ktorý nevie čítať alebo písať“. V inom anglickom preklade bolo preložené ako „negramotný alebo nevzdelaný“, atď. Slovo ummi uvedené v tomto verši sa ale v predislamskom období používalo v dvoch významoch. Ním sa označoval človek, ktorý bol negramotný, nevedel písať a ani čítať. Vo vtedajšej spoločnosti to však nebolo nič neobvyklé a málokto čítať a písať vedel. Toto slovo však používali aj židia na označenie ľudí, ktorým nebolo Bohom zoslané žiadne posolstvo, resp. ktorí nepatrili medzi židov alebo kresťanov, a teda nemali ani žiadne biblické poznatky (pozri napríklad verše 3:20 a 3:75). O poslovi a prorokovi Muhammadovi bolo vo vtedajšej spoločnosti známe, že sa pred prvým zjavením anjela Gabriela nikdy nezaujímal o Tóru alebo Evanjelium, nečítal z nich, nakoľko nevedel čítať a písať a ani sa o ne inak nezaujímal. Z tohto dôvodu slovo ummi v tomto verši vyjadruje neznalosť písma v dvoch rovinách a to neznalosť čítania a písania a tiež neznalosť písma a obsah predošlých posolstiev. Verš tak opätovne potvrdzuje skutočnosť uvedenú napríklad vo verši 29:48, spočívajúcu v tom, že všetko poznanie obsiahnuté v Koráne je poslovi Muhammadovi (p.) vnukané Bohom a nie sú to poznatky čerpané z Tóry a Evanjelia. To je zreteľné aj v mnohých prípadoch, keď Korán opravuje a uvádza mnohé skutočnosti a udalosti inak ako obe Knihy, ale aj v tom, že Korán prináša mnohé nové poznatky a znamenia, ktoré v oboch knihách nie sú.

158. Povedz (Muhammad, ľudom): „Ľudia! Ja som Boží posol poslaný k vám všetkým, posol toho (Boha), ktorému náleží kráľovstvo nebies i zeme. Niet boha okrem Neho, On

oživuje (dáva život) a usmrcuje (určuje smrť).“ Uverte preto v Boha a v jeho posla – proroka neznalého písma (pozri výklad k predchádzajúcemu veršu), ktorý verí v Boha a v Jeho slov. Nasledujte ho, azda budete správne usmernení (verte, ľudia, v posolstvo posla a proroka Muhammada, v posolstvo posla, ktorý verí v Boha a v slová, ktoré mu Boh posielal - v Korán a nasledujte ho, azda sa vaše srdcia viere otvoria a dokážete správne vnímať a chápať toto posolstvo a tieto slová, a tak sa k tomu správne usmerneniu, podľa ktorého sa máte vo svojom živote riadiť, dostanete).

159. Z radov Ľudí Mojžišových bolo spoločenstvo (veriacich), ktorého členovia usmerňovali (ľudí) k pravde a podľa nej spravodlivosť zavádzali.

160. I rozdelili sme ich (ľudí Mojžišových) na dvanásť kmeňových spoločenstiev (každé spoločenstvo vzišlo z niektorého z potomkov proroka Jakuba). A vnukli sme Mojžišovi, keď ho jeho ľudia o vodu požiadali: „Udri svojou palicou o skalú“, v tom (keď tak urobil) vytrysklo z nej (skaly) dvanásť prameňov. Každá skupina Ľudí vedela, odkiaľ má piť. A zatienili sme ich oblakmi (aby ich pred slnkom chránili) a zoslali sme im Al Mann a Al Salwá (ide o druh potravy). „Jedzte (povedali sme) z dobrôt toho, čo sme vám dali“. Oni nám nekrivdili (keď to, čo im Boh uložil, porušovali), ale svojim dušiam (sami sebe) krivdili (pretože si tým vyslúžili hnev Boží).

161. I (sami sebe krivdili, keď) bolo im povedané: „Obývajte túto dedinu a jedzte z nej, kdekoľvek by ste chceli (pohybujte sa v nej voľne a jedzte z čohokoľvek, čo v nej je), a povedzte „odpusť“ a vojdite cez dvere v polohe sužúdu, odpustíme vám vaše omyly (i zlé skutky, ktoré sa vám za ne zapísali). A pridáme (dobro a dobrých skutkov) dobro konajúcim“.

162. Avšak tí z nich (z Mojžišových Ľudí), ktorí sa krivdy dopustili, zamenili za iné to, čo im bolo povedané (povedali iné slovo než slovo odpusť, ktoré mali pri vchádzaní cez dvere povedať). A tak sme poslali na nich po sebe prichádzajúce trápenie z neba za to, že krivdili.

163. A spýtaj sa ich (spýtaj sa, Muhammad, židov) na dedinu (ako dopadla), ktorá pri mori stála, ako jej obyvatelia prekračovali zákazy im uložené v sobotu (zákazy lovu v sobotu, ktoré im boli uložené). Ako k nim prichádzali ryby v deň soboty viditeľné na hladine a v deň, ktorý nesvätili (v ostatné dni týždňa okrem soboty), k nim (ryby) neprišli. Takto (a v takej miere) ich skúške podrobujeme za to, že boli spurní,

164. I jedno spoločenstvo z nich (z Ľudí spomenutých v predchádzajúcom verši) povedalo: „Prečo poučate (kážete, radíte a trápíte sa pre) Ľudí, ktorých Boh zahubí alebo podrobí trápeniu veľmi silnému?“ Povedali (tí, ktorí poučovali, kázali a radili): „Aby sme boli ospravedlnení u vášho Pána (že sme robili, čo sme mohli a snažili sa ich odhovoriť od toho, čo konali) a (tak dúfame, že) azda sa vyvarujú (pocítia ich srdcia bohabojnosť a budú sa Božieho trápenia obávať a snažiť sa ho vyvarovať)“. (7:164)

(7:164): Vo výklade Ibn Kesíra sa hovorí, že obyvatelia tejto dediny sa rozdelili na tri skupiny. Prvá z nich porušovala zákaz lovu, druhá tento zákaz dodržiavala a pritom poučovala a upozorňovala prvú skupinu, že sa chyby dopúšťa. Tretia skupina sa len prizerala a čudovala sa druhej skupine, prečo sa snaží poučovať a varovať prvú skupinu, ktorú Boh aj tak zahubí alebo trápeniu podrobí.

165. Keď zabudli na všetko, čo im bolo pripomenuté (keď prvá skupina, ktorá bola napomenutá druhou skupinou, zabudla a ignorovala, čo jej radila táto druhá skupina v predchádzajúcom verši), zachránili sme tých, ktorí zakazovali zlo a zasiahli sme tých, ktorí krivdili (vzali sme ich zo života pozemského) trápením silným za to, že boli spurní (vzali sme ich zo života pozemského za ich spurnosť).

166. Keď sa povyšovali nad príkaz svojho Pána (povýšili sa nad to, čo im Boh prikázal a vo svojej krivde pokračovali), **povedali sme im: „Staňte sa opicami opovrhnutými** (premenili sme ich na opice)“.

167. I (pripomeň im, Muhammad, ako dopadli, keď) **Pán tvoj** (s konečnou platnosťou) **oznámil, že proti nim** (proti tým židom, ktorí jeho príkazy neustále porušovali) **bude posilať až do dňa zmŕtvychvstania niekoho, kto ich bude sužovať najhoršími mukami** (vždy, keď zlo páchať budú, pošle na nich Boh niekoho, kto ich premôže a potrestá). **Pán tvoj** (Muhammad) **je rýchly v trestaní, ale je aj odpúšťajúci a milostivý.**

168. A rozdelili sme ich do spoločenstiev na zemi (rozdelili sme na viaceré spoločenstvá Izraelitov, ktorí boli predtým jedným spoločenstvom). **Niektorí z ich radov sú dobrí, iní zasa horší** (niektorí ľudia z týchto skupín sú naplnení vierou a dobrom, iní sú na nižšom stupni viery a ich dobré skutky sa so zlými krížia, niektorí sú však úplne bez viery a ich srdcia sú naplnené zlom a nenávisťou). **A skúske sme ich podrobili dobrom i zlom, azda sa vrátia späť.** (7:168)

(7:168): Uvedení ľudia a spoločenstvá boli Bohom najvyšším preskúšaní rôznymi skúškami, aby sa k viere vrátili a zotrvali na nej. Dostali to najlepšie zo života pozemského, ale vyskúšali aj biedu a zlo tohto života. To všetko, dobro i zlo, na nich Boh zoslal, azda sa k viere vrátia a na nej nakoniec zotrvajú.

169. Po nich potom nasledovali následníci (po uvedenej skupine ľudí, medzi ktorými boli dobrí aj zlí, prišli ďalší ľudia), **ktorí zdedili Knihu** (ktorí od nich prebrali to, čo bolo v Knihe od Boha zoslané), **ktorí brali len prospech tohto života najnižšieho** (pozemského, ktorí zapredali to, čo v Knihe bolo zoslané a pozmenili to za osobný prospech v živote pozemskom, aj keď to bolo v rozpore s tým, čo Boh zoslal, nehľadiac pritom na osud, ktorý ich po smrti a v súdny deň postihne) **a ktorí hovorili: „Bude nám to odpustené** (zlo konali a náboženstvo svoje nedodržiavali a žili v domnienke, ktorú si sami vymysleli, že Boh im odpustí akékoľvek zlo či prehrešenie, ktorých by sa dopustili).“ **A keby im bol znova daný podobný prospech, vzali by si ho** (potom, ako spomenutí ľudia svoje náboženstvo porušovali a mysleli si, že im to Boh odpustí a potom, ako dúfali, že ich za to nepotrestá, ich srdcia sa neočistili a sami seba nenapravili, pretože keby sa im naskytla šanca znova utržiť nejaký prospech zo života pozemského na úkor porušenia svojho náboženstva, tak by ho porušili a takýto úžitok by sa snažili získať). **A či nebol od nich prijatý záväzok Knihy** (ktorý je v Knihe obsiahnutý), **že nebudú o Bohu hovoriť nič iné než pravdu?** (Keď Izraeliti dostali od Boha najvyššieho Knihu, zaviazali sa, že budú o Bohu hovoriť len pravdu a že si na Neho nebudú nič vymýšľať.) **A naučili sa, čo v nej je.** (Títo Izraeliti sa text Knihy naučili a z neho sa dozvedeli, že Boh v nej prisľúbil obrovský trest a trápenie pre toho, kto by si na Boha nepravdu vymýšľal a kto by hrubo svoje náboženstvo porušoval. Ale aj napriek tomu sa Knihy nepridržiali a hrubo ju porušovali. Ako potom môžu čakať, že im to Boh len tak odpustí?!) **Príbytok v živote poslednom** (a večnom) **je lepší** (a určený) **pre tých, ktorí sa vyvarujú** (podobných činov). **A či nechápete** (a neuvažujete, v čom je vaše dobro)?

170. Tí, ktorí sa držia Knihy a konajú modlitbu, nech vedia, že nedopustíme, aby sa stratila odmena tých, ktorí po náprave volajú (Boh odmení každého, kto verí, dobro koná a snaží sa dobro šíriť medzi ľuďmi a vyzvať ich k náprave svojho správania, myslenia a života).

171. I (pripomeň im, Muhammad,) **strhli sme horu nad nimi** (vytrhli sme ju z jej miesta a zdvihli nad nimi), **akoby bola príkrovom** (ktorý nad nimi tienil) **a oni si mysleli, že na nich spadne.** (Odmietali sa držať toho, čo im Boh uložil, a tak Boh nad nimi zdvihol horu, ktorá ich sprevádzala. Vtedy sa zľakli a začali sa obávať, že na nich spadne a rozdrtí ich, a tak sa začali riadiť tým, čo im Boh prikázal. Keď tak urobili, povedali sme im:) **„Vezmite si, čo sme vám dali a držte sa toho silno** (pevne) **a dobre pamätajte na to, čo v tom je** (čo je v Knihe), **azda sa vyvarujete** (trápenia, ktoré by vás inak postihlo)“.

172. I (spomeň im, Muhammad, ako) **Pán tvoj vzal z Adamových synov, z ich chrbtov potomstvo a dal im svedčiť o ich vlastných dušiach** (samým na seba, povedal): „**Nie som snád' vašim Pánom?**“ **Povedali:** „**Veru áno, dosvedčujeme to** (veru áno a svedčíme, že si, Bože, našim Pánom)“ (je vám to pripomenuté), **aby ste nepovedali** (a nevyhovárali sa) **v deň zmŕtvychvstania:** „**My sme boli voči tomuto nepozorní** (a neznalí, nevedeli sme, že len Boh je Pánom všetkého)“,

173. Alebo (je vám to pripomenuté aj preto,) **aby ste nepovedali:** „**To naši otcovia pridružili k Bohu ešte predtým** (než sme sa narodili) **a my sme boli len potomstvom, ktoré prišlo po nich** (ktoré nevedelo, že to všetko nie je pravdivé). **Zahubiš nás** (Pane náš) **za to, čo urobili tí, ktorí sa odklonili** (od prirodzeného a vrozeného inštinktu viery v jedného jediného Pána a Boha ľudí i všetkého existujúceho)“.

174. Takto (jasne a detailne im) **objasňujeme znamenania. Azda sa vrátia späť** (k uctievaniu Boha jediného a zanechajú uctievanie čohokoľvek iného než Jeho).

175. Prednes im (Muhammad) **správu** (pravdivý príbeh) **o tom, ktorému sme dali naše znamenania** (ide o príbeh muža, ktorému bolo dané poznanie a znamenania od Boha zoslané), **avšak on ich zanechal. A tak ho nasledoval satan** (keď satan videl, že tento muž Božie znamenania zanechal, nasledoval ho, našepkával mu a čím ďalej, tým do väčšieho hriechu ho dostával), **a tým sa** (tento muž) **stal jedným z tých, ktorí do bludu skĺzli.** (7:175)

(7:175): V tomto príbehu nie je dôležité, o koho ide, ale dôležitý je samotný príbeh a ponaučenie, ktoré z neho plyní.

176. Keby sme boli chceli, boli by sme ho (spomenutého muža) **nimi** (znameniami a poznáním, ktoré sme mu dali) **pozdvihli** (na úroveň znalých a zbožných ľudí), **on sa ale trvalo priklonil k zemi** (k životu pozemskému, uprednostnil ho pred životom posledným a večným) **a nasledoval svoje túžby. Jeho príklad je podobný príkladu psa, na ktorého ak by si zaútočil, tak dychčí a ak by si ho nechal, aj tak dychčí.** (Príklad tohto muža je podobný príkladu psa v tom, že nech by človek takéhoto muža vyzval, aby sa k viere vrátil a aby zanechal, čo robí alebo by ho nechal na zlej ceste, na ktorej je, je to vždy to isté bez výsledku. Je to podobné psovi v tom, že aj pes, či zaútočíš naňho a necháš ho utekať, alebo ho necháš a nedotkneš sa ho, vždy ostane dychčať, pretože dychčanie sa stalo jednou z jeho vlastností.) **Taký je príklad ľudí, ktorí za lož označili naše znamenania** (je to príklad každého, kto uvidí Božie znamenania, zanechá ich a odmieta v ne veriť). **Vyprávaj** (Muhammad, muslimom) **príbehy, azda budú premýšľať** (a poučia sa z príkladu tých, ktorí boli pred nimi).

177. Veru sú zlým príkladom ľudia, ktorí za lož naše znamenania označili a ktorí svojim dušiam (sami sebe) **krivdili** (krivdili sami sebe, nie Bohu, pretože sami seba, vlastnými činmi ku zlému koncu priviedli).

178. Koho Boh správne usmerní, ten je správne usmernený a koho do bludu uvedie, to je ten, kto prehrá (nielen život posledný a večný, ale aj život pozemský). (7:178)

(7:178): Verš hovorí, že človek sa má snažiť hľadať pravdu o svojej existencii a o existencii všetkého vôkol neho. Keď tak urobí, či dospeje k tomu správne poznaniu a vedeniu, či bude kráčať po tej správnej ceste, to už závisí od posúdenia jeho snahy Bohom najmilostivejším. Boh potom na základe úprimnosti takéhoto človeka mu buď ukáže cestu k správne usmerneniu, alebo ho ponechá v blude, v ktorom bol.

179. I stvorili sme pre peklo veľa žinnov a ľudí (spomedzi žinnov a ľudí, ktorých sme stvorili, skončí veľký počet v pekle). **Majú** (títo žinnovia a ľudia) **srdcia, ktorými necítia** (nevnímajú a necítia nič) **a majú oči, ktorými nevidia** (aj keď sa pozerajú na pravdu, nevnímajú ju) **a majú uši, ktorými nepočujú** (aj keď pravdu počujú, nevnímajú ju). (Títo ľudia vnemy a zmysly, ktoré im Boh dal, nepoužívajú na to, na čo boli určené, na spoznávanie

Boha.) **Oni sú ako dobytok, ba ešte vo väčšom blude sú.** (Porovnanie s dobytkom sa tu uvádza preto, že dobytok ide tam, kam je vohnaný, bez toho, aby premýšľal o tom, kam ide a prečo.) **To sú tí nepozorní** (a neznalí, ktorí si to najpodstatnejšie v živote nevšímajú a nevnímajú).

180. Bohu náležia najlepšie mená, tak Ho nimi nazývajte. A nechajte tých, ktorí sa neviery dopúšťajú odchýlením sa od Jeho mien. (Týkalo sa to tých obyvateľov Mekky, ktorí si robili sochy a modly, ktoré potom uctievali a o ktorých boli presvedčení, že ich k Bohu približujú alebo že sú prostriedkom medzi nimi a Bohom. Týmto modlám ich výrobcovia dávali mená odvodené od mien, ktorými bol nazývaný Boh. Napríklad z pomenovania Al Azíz, Mocný, odvodili meno jednej modly, ktorú nazvali Al Uzzá, z pomenovania Al Mannán, Preukazujúci láskavosť, odvodili meno pre modlu, ktorá sa nazývala Manát, atď.) **Dostane sa im náležitá odplata za to, čo konali.** (7:180)

(7:180): Boha možno nazvať a vzývať len tými najlepšimi menami. Prorok Muhammad (p.) v jednom zo svojich výrokov spomenul 99 takýchto mien, medzi ktoré napríklad patrí: Ten, v moci ktorého je milosť, Milostivý, Štedrý, Odpúšťajúci, Mocný a iné. Týchto mien sa treba pridržať a v žiadnom prípade Bohu neprisúvať nové mená a vlastnosti, ktoré mu nenáležali a ktorými sám Seba v Koráne neopísal. Z mien, ktorými Boh sám Seba opísal a nazval, by sa nemalo nič uberať a ani k nim nič pridávať či pozmeňovať. Verš prikazuje muslimom, aby sa stránili takých ľudí, ktorí vedome niečo na týchto menách pozmeňujú.

181. V radoch tých, ktorých sme stvorili, je spoločenstvo (veriacich), **ktoré usmerňuje** (ľudí) **k pravde a podľa nej spravodlivosť zavádza** (medzi stvoreniami, ktoré sme stvorili, existuje spoločenstvo, skupina ľudí, ktorá vždy ľudí k pravde vedie a ktorá sa touto pravdou aj riadi a dodržiava ju).

182. A tí, ktorí za lož naše znamenia označili, tých prilákame postupne (k tomu, aby sa dopúšťali čoraz viac hriechov a priestupkov) **odtiaľ** (zo strany), **odkiaľ netušia** (že by k nim mohlo niečo prísť, čo by ich prilákalo k dopúšťaniu sa hriechov).

183. I predĺženie im doprajem (predĺžim im dobu trvania ich života pozemského, aby sa dopustili čo najviac priestupkov). **Nástraha Mnou určená** (odplata za ich činy) **je veru pevná** (nepovolí a niet pred ňou úniku).

184. A či nepremýšľali (tí obyvatelia Mekky, ktorí odmietajú nasledovať posolstvo zoslané poslovi Muhammadovi a ktorí toto posolstvo za lož označujú)? **Žiadne šialenstvo ich spoločníka** (proroka Muhammada) **nepostihlo. On** (prorok Muhammad) **je len varovateľom zjavným** (ktorý k ľuďom prichádza s varovaním pred tým, čo v súdny deň a v živote poslednom a večnom príde). (7:184)

(7:184): Keď prorok Muhammad prišiel s posolstvom k ľuďom, niektorí obyvatelia Mekky, ktorí posolstvo, s ktorým bol poverený, odmietali nasledovať, o ňom povedali, že je začarovaný, iní zasa, že ho šialenstvo postihlo. Boh najvyšší im v tomto verši odkazuje, aby dobre premýšľali o tomto posolstve, ktoré im prostredníctvom Muhammada (P.) poslal. Aby premýšľali o varovaniach, ktoré so sebou prináša, a tak zistia, že ich spoločníka - Muhammada žiadne šialenstvo nepostihlo, ale že si ho Boh vybral, aby Jeho posolstvo ľuďom oznámil.

185. Nevideli snád' kráľovstvo nebies a zeme a všetko, čo Boh stvoril (aby im už konečne došlo, že to všetko mohol stvoriť len Boh jeden jediný)? **A** (či si neuvedomujú) **že je možné, že čas im stanovený je už blízko.** (Prečo sa ľudia spomenutí v predchádzajúcom verši nepozerajú na nebesá a zem, čo všetko, aké veci Boh stvoril a ako to stvoril, aby našli znamenia pravdivosti toho, čo im bolo v Koráne zoslané? A či nepremýšľajú o tom, že sa už možno blíži čas ich smrti a odchodu zo života pozemského a že v takom prípade zomrú ako

neveriaci.) **V aké slová po ňom** (po tomto Koráne a znamení, ktoré v sebe nesie) **budú veriť** (ak po takýchto znameniach neuverili, v čo iné by teda veriť chceli)?

186. Koho Boh do bludu uvedie, toho už nik správne neusmerní. A ponechá ich (takých ľudí) **v ich skaze tápať**. (Koho sa Boh rozhodne uviesť do bludu, pre jeho vzdorovitosť a neustále odmietanie nasledovať všetky znamenia, ktoré svojmu poslovi Muhammadovi zoslal, toho už nik z radov stvorených nezachráni a neusmerní na cestu správnu. Takýchto ľudí Boh ponechá v skaze, do ktorej sami seba svojou tvrdohlavosťou a povýšenosťou dostali, aby v nej i naďalej tápali.)

187. Pýtajú sa ťa (Muhammad) **na Hodinu** (na súdny deň): „**Kedy nastane?**“ **Povedz: „Poznanie o nej** (a o čase jej príchodu) **je u môjho Pána. Nevyjaví ju v jej určenom čase nik, jedine On** (len Boh pozná, kedy súdny deň nastane). **Ťažké je bremeno s ňou spojené tak v nebesiach, ako aj na zemi.** (Táto hodina a poznanie času jej príchodu je ťažkým bremenom pre všetko, čo existuje v nebesiach a na zemi.) **Nepríde k vám inak než znenazdania** (náhle bez toho, aby ste jej príchod očakávali).“ **Pýtajú sa ťa** (na túto Hodinu, Muhammad, a žiadajú ťa, aby nastala alebo aby si presne povedal, kedy nastane), **ako keby si sa ty na ňu neustále** (Boha najvyššieho) **spytoval** (a vedel, kedy ona nastane). **Povedz: „Poznanie o nej je len u Boha** (Boh o nej všetko vie a Sám určil, kedy nastane), **väčšina ľudí to ale nevie** (nepozná múdrosť toho, že čas príchodu hodiny súdu pozná len Boh).“ (Učenci z odboru islamských vied napísali, že nakoľko Boh najvyšší stvoreným neodtajil čas jej príchodu, majú sa mať vždy na pozore, aby ich hodina súdu nezastihla pri páchaní hriechu.) (7:187)

(7:187): Jedného dňa niektorí ľudia z kmeňa Qurejš povedali prorokovi Muhammadovi: „Medzi nami a tebou je príbuzenský vzťah, prezrad' nám, kedy hodina súdu nastane?“ Vtedy bol zoslaný tento verš.

188. Povedz (Muhammad ľudom z Mekky): „**Nie je v mojej moci sebe samému prospech alebo škodu privodiť, môžem len to, čo Boh chce** (aj keď som Božím poslom, ostávam len človekom a podobne ako vy ostatní som podriadený Božej vôli a stane sa so mnou len to, čo Boh bude chcieť). **Keby som bol poznal to, čo nie je známe, bol by som si zaobstaral veľa dobra a nebolo by sa ma žiadne zlo dotklo.** (Na to, aby som vedel, kedy súdny deň nastane, musel by som poznať budúcnosť i veci v nej skryté. Keby som bol vedel, kedy sa čo v budúcnosti stane, bol by som si zaobstaral veľa majetku a úžitku vo svete pozemskom a bol by som sa vyhol akémukoľvek zlu, ktoré by ma malo postihnúť. Ja však poznám len to, čo mi Boh, môj Pán, prezradí, a preto som aj podriadený osudu, ktorý každému určil.) **Ja som len varovateľom a oznamovateľom radostnej zvesti ľudom, ktorí veria** (ja som len posol, ktorý má konkrétnu a určenú úlohu, a to varovať ľudí pred tým, čo príde a priniesť radostnú zvesť ľudom, ktorí v Boha veria, aká odmena a aký život ich v živote poslednom a večnom čaká).“ (7:188)

(7:188): Obyvatelia Mekky Muhammadovi povedali: „Muhammad, prečo ti Pán tvoj neoznami, ktoré veci, dnes lacné, v budúcnosti zdrazia a naberú na hodnote, v dôsledku čoho by si si z toho kúpil, a tak veľa zarobil. A prečo ti neoznami, ktoré pozemky sa stanú pusté, aby si ich nechal a odišiel na pozemky, ktoré sa stanú zelené a hojné?“. Nato bol zoslaný tento verš, v ktorom im Boh vysvetľuje, že posla Muhammada poveril len určitou konkrétnou úlohou, a to ľudí varovať a oznámiť radostnú zvesť a mimo toho sa na neho vzťahujú takmer všetky zákonitosti, ktoré sa na život ostatných ľudí vzťahujú.

189. On (Boh) **vás stvoril z duše jednej** (Adama) **a z nej učinil** (nechal z nej oddeliť) **jej družku** (Evu), **aby u nej** (Adam) **pokoj našiel**. (Boh stvoril ľudí z jednej duše, z Adama a z neho samého mu potom Boh stvoril družku - Evu. Boh Evu stvoril preto z Adama, aby Adam v nej našiel útechu a útulnosť, aby mu bola blízka. Podľa výkladov Koránu sa toto stalo v raji.) **A potom, ako ju** (Adam Evu) **zahalil** (pozri výklad), **poniesla ľahké bremeno a prešla**

ním (prešla touto fázou bez väčšej námahy). (Po styku Adama s Evou Eva otehotnela a spočiatku šlo o ľahké bremeno, o počiatkové fázy tehotenstva, ktorými Eva prešla bez väčších problémov. Postupne potom prešla celým vývojom tehotenstva, až kým sa plod nezväčšil.) **Ked' ot'azela** (ked' už bol plod ťažký a blížil sa pôrod), **vzývali** (Adam a Eva) **Boha, svojho Pána** (hovoriac): „**Ak nám dáš dieťa dobré, budeme patriť medzi vd'ačných** (ak nám dáš, Bože, dieťa dobré a zdravé, budeme ti za to vd'ační)“. (7:189)

(7:189): Veta „A potom, ako ju zahalil“ znamená: Potom, ako mal Adam s Evou pohlavný styk. Korán tento výraz používa, aby vyjadril, že došlo k intímnemu styku, ale zároveň, aby takýto styk medzi mužom a ženou povzniesol na určitú vyššiu citovú úroveň, na vzťah, ktorý je na vyššej a vyspelejšej úrovni ako u ostatných tvorov na zemi. To isté si môžeme všimnúť, že Korán používa na začiatku verša vetu „Aby u nej pokoj našiel“, čím sa zdôrazňuje, že vzťah muža a ženy má určitý citový základ skôr, než by šlo o uspokojenie určitých telesných túžob človeka.

190. Ked' im (Adamovi a Eve) **však dal dobré dieťa, pripísali Mu** (Bohu) **spoločníkov v tom, čo im On dal** (pripísali takéto dobro už nie Bohu samému, ktorý im ich prosbu a želanie splnil, ale aj niekomu inému, kto na tom žiadnu zásluhu nemal). **Boh je ale vysoko nad tým, čo k Nemu pridružuju** (Boh stojí nad všetkým, preto sa nedá porovnať moc, spravodlivosť, milosť a všetky ostatné vlastnosti Boha s tým, čo k Bohu ľudia pridružuju).

191. Pridružuju k Bohu to, čo nič nestvorí a čo stvorené bolo (pridružuju k Bohu niečo, čo nemá moc nič nové stvoriť a čo bolo samo stvorené)? (7:191)

(7:191): K vlastnostiam Stvoriteľa, ktorý je hoden toho, aby bol stvorenými uctievaný, musí patriť, že je to prvotný Stvoriteľ, ktorého nik nestvoril a ktorý všetko ostatné stvoril.

192. A (pridružuju k Bohu to,) **čo im nemôže pomôcť, ani ich podporiť a** (čo nemôže) **ani samo sebe pomoc a podporu poskytnúť** (to, čo k Bohu pridružuju - najmä modly - sa na nič nezmôžu, nebudú môcť pomôcť ani sami sebe a vonkoncom už nie tým, ktorí ich k Bohu pridružovali),

193. A ak by ste ich (tieto modly i čokoľvek, čo k Bohu pridružujete) **vyzvali k správne mu usmerneniu, nebudú vás nasledovať** (nevšimnú si vás a ani nebudú chápať to, k čomu ich vyzývate). **Je to jedno, či ich budete vyzývať** (k niečomu), **alebo budete mlčať**. (Nič vám to nepomôže a nikam sa s týmito modlami a so všetkým, čo k Bohu pridružujete, nedostanete a k žiadnemu správne mu usmerneniu nedospejete. Oni vám odpoveď na nič nedajú.)

194. Tých, ktorých vzývate mimo Boha (ktorých uctievate a nazývate božstvom), **sú Bohu odovzdaní** (Jeho moci podrobení), **podobne ako vy** (tieto modly i všetko ostatné sú len formy hmoty, ktoré Boh stvoril podobne, ako stvoril aj vás a všetko vôkol vás). **Vzývajte ich, nech vám splnia vaše prosby, ak ste pravdovravní**. (Ak si myslíte, že pravdu hovoríte a že sú tie modly skutočné božstvá, ktoré majú moc, nech odpovedajú na výzvy a prosby, s ktorými sa na nich obraciate.)

195. Majú snád' (tieto modly) nohy, ktorými chodia, alebo majú ruky, ktorými mocne udierajú, alebo majú oči, ktorými vidia, alebo majú uši, ktorými počujú (to všetko nemajú, oni nič nevidia, nemajú moc niekoho zasiahnuť zlom a ani nič z toho, čo sa deje, nevidia ani nepočujú, ako ich teda môžete uctievať a kvôli čomu)? **Povedz** (Muhammad, tým, ktorí k Bohu pridružuju a ktorí tvoje poslanstvo odmietajú nasledovať a ktorí si myslia, že ich modly majú akúkoľvek moc): „**Vzývajte tých, ktorých pridružujete k Bohu** (vzývate všetkých, ktorých pridružujete k Bohu, aby vám pomohli) **a kujte proti mne** (úklady, aké chcete) **a nedožičte mi žiaden odklad** (vystrojte úkladov, koľko len chcete vy i tí, ktorých mimo Boha uctievate a vaše úklady proti mne bez počkania namierte, uvidíme, čo sa stane)“,

196. „Mojím ochrancom je Boh, ktorý zoslal dole Knihu (Korán). **A On ochráni zbožných** (ľudí pred úkladmi ľudí vám podobných)“,

- 197. „Tí, ktorých vzývate mimo Neho (mimo Boha), vám nedokážu pomôcť a podporiť vás (keď to budete potrebovať) a nedokážu ani vlastným dušiam (sami sebe) pomoc a podporu poskytnúť (nedokážu pomôcť nikomu v ničom a dokonca ani sami sebe)“.**
- 198. Ak by si ich vyzval nasledovať správne usmernenie (ak by si tieto modly vyzval, aby nasledovali správnu cestu), nebudú počuť. A uvidíš ich, ako sa na teba pozerajú a pritom nič nevidia (aj keby sa zdalo, že sa tieto modly na človeka pozerajú, i tak nič nepočujú a nič nevidia, pretože sú to nehybné a bezduché predmety).**
- 199. Riad' sa (Muhammad) odpustením (buď odpúšťajúci a milosrdný voči ľuďom) a prikazuj zvyky dobré a stráň sa tých neznalých. (Nechaj ich tak a nevracaj im zlo, ktoré ti spôsobili. Prikazuj ľuďom to, čo je dobré, nepúšťaj sa do sporov a odpúšťaj tým, ktorí nevedomky niečo zlé vykonali alebo ktorí ti z neznalosti v niečom ublížili.)**
- 200. A ak by ťa podpichlo od satana podpichnutie (ak by si niekedy pocítil, že ťa satan podnecuje a našepkáva niečo zlé), tak žiadaj od Boha ochranu. On (Boh) všetko počuje a všetko vie.**
- 201. Tí, ktorí sú bohabojní, ak by sa ich dotkol prelud od satana, spomenú si na Boha a hľa, opäť jasne vidia. (Jednou z vlastností bohabojných ľudí je, že ak by sa im satan snažil niečo zlé našepkať, spomenú si na Boha. To im znova otvorí oči, ukáže im, čo je správne a čo nie, a tak sa zlu vyhnú.)**
- 202. Ich bratia sú však vtáňovaní hlbšie do nesprávneho a nerozumného (konaniu) a oni sa potom (ako sú vtiahnutí) už nezastavia. (Bratov týchto bohabojných, v srdciach ktorých sa viera ešte neumocnila, satani svojím našepkávaním postupne odkláňajú od správnej cesty a vrhajú ich neustále do bludu hlbšie a hlbšie. Posledná veta môže v sebe niesť dva významy: prvý, že títo satani sa nezastavia a neustále uvedených ľudí ku zlu nabádajú a do bludu vrhajú, a druhý, že tí, ktorých satani do bludu uviedli, v tomto blude ostali a nedokázali sa už zastaviť.)**
- 203. Ak im neprinesieš (Muhammad) znamenie (ihneď potom, ako ťa on požiadajú tí, ktorí odmietali prijať posolstvo, ktorým si bol Bohom poverený), povedia: „Prečo si si ho sám nevymyslel? (Čo sa stalo, že nám znamenie, o ktoré ťa žiadame, nedávaš? Vymysli si ho sám a máš od nás pokoj.)“ Povedz (odpovedz im, Muhammad): „Ja nasledujem len to, čo mi je vnukané mojím Pánom. Toto (tento zoslaný Korán) je viditeľný dôkaz od vášho Pána a správne usmernenie a milosť ľuďom, ktorí veria (vieru hľadajú a o všetkom premýšľajú)“.**
- 204. Keď je prednášaný Korán, tak ho počúvajte a stíchnite, azda (tým, že ho budete v tichosti počúvať a nad jeho slovami premýšľať) sa vám milosť (Božia) dostane (a jeho slová si k srdcu vezmete). (7:204)**
- (7:204): Tento verš bol zoslaný v súvislosti s tým, že v počiatkoch islamu nebolo počas modlenia zakázané hovoriť. Viackrát sa však stalo, že počas modlenia prišiel niekto, kto sa k modliacim pridal. Predtým než sa začal modliť, sa spýtal modliacich na to, kam sa dostali. To ostatných v modlení rušilo. Okrem toho sa stávalo, že keď sa muslimovia modlili na čele s prorokom Muhammadom, ktorý Korán prednášal, modliaci po prorokovi nahlas opakovali, čo prednášal, čím proroka mýlili. Preto sa ustanovilo, že pokiaľ by niekto prednášal Korán, ostatní prítomní by mali stíchnuť, nerozprávať a počúvať, kým prednášajúci neskončí.
- 205. A spomínaj si na Pána svojho v duši svojej (v sebe, vo svojej mysli a srdci), prosiac o milosť a so strachom (pred Ním), nie hlasnými slovami, ráno i pri konci dňa (doba od popoludnia, až kým sa nezačne stmievať). A nepatri medzi nepozorných (a neznalých, ktorí na Boha zabúdajú a málo naňho spomínajú).**
- 206. Tí, ktorí sú u Pána tvojho (Muhammad), sa nepovyšujú nad to, aby Ho uctievali (a aby mu boli úplne oddaní), svedčia o jedinečnosti Jeho a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (velebia Ho) a Jemu (Bohu) sa v polohe sužúdu klaňajú.**

KAPITOLA

ÔSMA

Al Anfál

(Vojnová korisť)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Pýtajú sa ťa na korisť (muslimovia sa po bitke Bedr spýtali proroka, ako sa má korisť rozdeliť). **Povedz** (odpovedz im, Muhammad): „**Korisť je určená pre Boha a posla.**“ **Bojte sa Boha a napravte si vzťahy medzi sebou** (keď sa malo rozhodovať o delení koristi, niektorí muslimovia sa medzi sebou pohnevali, preto im tento verš a následne prorok Muhammad prikázal, aby sa udobrili a urovnali spory, ktoré medzi nimi vznikli) **a poslúchajte Boha a jeho posla, ak ste veriaci** (poslúchnite Boha a proroka v tom, ako sa korisť má rozdeliť a buďte s delením spokojní, ak skutočne veríte v Boha a v poslanstvo, ktoré vám prostredníctvom svojho posla Muhammada zoslal).

2. Veriaci sú tí, ktorí ak by sa Boh spomenul (pred nimi), **ich srdcia strach pocítia a ak by im boli prednesené Jeho** (Božie) **znamenia, posilní to ešte viac ich vieru** (ak by pred nimi boli prednesené Božie znamenia, len sa posilní a umocní pocit viery v ich srdciach) **a na Pána svojho sa spoliehajú** (veriaci sú tí ľudia, ktorí, ak by niečo konali, vždy sa spoľahnú na Boha a Jeho o pomoc prosia),

3. Tí (veriaci sú), **ktorí konajú modlitbu a z toho, čo sme im dali, mňajú** (a rozdeľujú). (Veriaci ľudia sú tí, ktorí konajú modlitby a ktorí ľuďom finančne pomáhajú zo svojho majetku, ktorý im Boh dal.)

4. To sú tí skutočne veriaci. Majú určené (vysoké) **stupne u Pána svojho** (sú na vysokom stupni u Pána svojho) **a odpustenie i potravu štedrú.** (8:4)

(8:4): V predchádzajúcich veršoch nám Korán presne vyrátal, aké sú vlastnosti ľudí, ktorí v Boha skutočne veria. Sú to ľudia, ktorí majú v srdci strach a pokoru pred Bohom, ľudia, ktorí vždy, keď uvidia znamenia Božie, tieto znamenia ich ešte viac vierou naplnia. Sú to ľudia, ktorí, keď by chceli čokoľvek vykonať, vždy sa spoliehajú na to, že im Boh pomôže, keď sa budú snažiť, ktorí dbajú na dodržiavanie modlitby a z majetkov i peňazí ostatným ľuďom dávajú a pomáhajú im, ako len môžu. U koho sa všetky uvedené vlastnosti stretli, ten je skutočne veriaci človek.

5. Podobne (sa ťa, Muhammad, veriaci pýtajú na spôsob rozdelenia koristi), **ako** (v prípade) **keď ti** (Muhammad) **Pán tvoj poručil opustiť tvoj dom, na základe pravdy, aj keď sa to skupine veriacich protivilo.** (Delenie koristi medzi muslimami spôsobom, aký Boh na to určil, je len dobro pre nich, aj keď si to oni neuvedomujú. Nech si spomenú, ako ťa poslúchli, keď si im prikázal ísť do boja aj napriek tomu, že niektorým z nich to nebolo po vôli a nakoniec ste získali veľké dobro. Nech ťa poslúchnu aj teraz a nech sú s delením koristi spokojní.)

6. Sporia sa s tebou (Muhammad) **o pravde po tom, ako sa ona ukázala, ako keby boli vedení na smrť, pozerajú sa** (na to). (8:6)

(8:6): Tu sa verš zasa vracia k udalostiam, ktoré sprevádzali vojenskú bitku a stret vojsk pri Bedre. Muslimovia sa totiž dozvedeli ešte pred touto bitkou, že karavána, ktorá niesla tovar

ich nepriateľov z radov obyvateľov Mekky, sa vracia z obchodnej cesty. Preto sa rozhodli, že ju zajmú spolu s tovarom, ktorý nesie, aby si tak vynahradili aspoň časť svojich majetkov, ktoré museli za sebou zanechať, keď boli nútení z Mekky utiecť. O úmysle muslimov sa dozvedeli majitelia karavány v Mekke - ich nepriatelia, ktorí sa zmobilizovali a vyrazili s najlepšimi vojakmi, akých mali, s odhodlaním splniť jeden z dvoch cieľov: buď proroka Muhammada a muslimov poraziť, alebo vyhlásiť medzi arabskými kmeňmi, že muslimovia sa ich báli, a preto z bojiska utiekli. Keď sa prorok s muslimami dozvedel, že armáda z Mekky vyrazila na ochranu karavány, prorok im povedal, že Boh mu sľúbil dosiahnuť jednu z dvoch vecí. Ak by šli za karavánou, tak ju zajmú a ak by sa rozhodli proti svojim nepriateľom (ktorí posolstvo posla a proroka Muhammada odmietli nasledovať, a preto muslimom ubližovali) bojovať, pomôže im a bitku vyhrajú. Prorok sa muslimov spýtal, či chcú ísť za karavánou, alebo či sa chcú stretnúť s vojskom nepriateľa. Muslimovia spočiatku chceli ísť za karavánou a vyhnúť sa boju. Avšak po zvážení situácie s ohľadom na to, že keby sa boju vyhli, došlo by k veľkému oslabeniu ich pozície medzi arabskými kmeňmi, sa rozhodli, že pôjdu do boja. I napriek tomu, že skupina veriacich nebola priveľmi nadšená predstavou boja proti Qurejšovcom, pred ktorými utiekli z Mekky, šla s ostatnými muslimami.

Verš hovorí, že spomenutá skupina veriacich sa s prorokom sporí o tom, či by sa mali pustiť do boja s Qurejšovcami, ktorí proti nim vyrazili. Táto skupina argumentovala tým, že počet veriacich predstavuje približne jednu tretinu počtu vojska ich nepriateľov, ktorí majú silnejších bojovníkov a ktorí sú dobre vyzbrojení. Z pohľadu počtu, kvality bojovníkov a výzbroje videli, že na víťazstvo nemajú žiadnu šancu, a tým sami seba, ako keby viedli na istú smrť. Zabúdali pritom, že Boh najvyšší prorokovi a muslimom sľúbil, že ak by šli do boja, pomôže im a dá im zvíťaziť, pokiaľ ich srdcia budú Jemu oddané. Prorok Muhammad vzhľadom na možné následky vyhnutia sa boju preferoval stretnutie s vojskom Qurejšovcov s ohľadom na to, že mu Boh víťazstvo sľúbil.

7. A (spomeňte si na to,) Boh vám sľúbil jednu z dvoch skupín, že bude vaša (že zajmete skupinu sprevádzajúcu karavánu alebo zvíťazíte nad tými z Mekky, ktorí veriť odmietali a ktorí proti vám kvôli vašej viere bojovali). **Vy ste si želali, aby tá slabá (skupina) bola vaša** (želali ste si, aby ste zajali karavánu, ktorá bola ľahkou korisťou a nechceli ste bojovať), **Boh ale chcel uplatniť pravdu svojimi slovami** (tým, že vám Boh prikázal postaviť sa voči vašim nepriateľom a karavánu nechať, chcel vám ukázať, že vaša viera je tá pravá a správna a že vám pomôže tak, ako vám to sľúbil) **a prerušiť sled potomstva tých, ktorí veriť odmietali** (aby tak zoslabli, až napokon by úplne vymreli a veriaci by ich miesto zaujali),

8. Aby tak (Boh) uplatnil pravdu a učinil nepravdu neplatnú (tým, že vám Boh prikázal postaviť sa proti vojsku tých, ktorí veriť odmietali, a preto proti vám bojovali, chcel uplatniť pravdivú vieru a islam a učiniť nevieru, presvedčenia a božstvá, ktoré boli mimo neho uctievané, neplatnými), **aj keď by sa to protivilo previnilcom** (Boh rozhodol, že sa pravda stane platnou, aj keby sa to tým, ktorí odmietali vieru, nepáčilo).

9. I (spomeňte si na to, ako) prosili ste o pomoc Pána svojho a On vás vypočul (vypočul vaše prosby a odkázal vám): „**Posilním vás tisíckou anjelov jedných po druhých** (prichádzajúcich)“, (8:9)

(8:9): Hovorilo sa, že pred bitkou Bedr sa prorok Muhammad (p.) pozrel na vojsko Qurejšovcov prichádzajúcich z Mekky, ktorí jeho posolstvo odmietali a uvidel tisíc mužov. Potom sa pozrel na svojich spoločníkov a uvidel tristo mužov. Prorok sa potom obrátil smerom ku Kábe, zdvihol ruky a prosil Boha: „Bože! Uskutočni, čo si mi sľúbil. Bože! Ak necháš zomrieť túto skupinu muslimov, nebudeš už uctievaný na zemi.“ Takto prorok prosil, až mu spadol odev z pliec. Nato mu ho Abú Bakr zdvihol, prehodil ho cez jeho plecia, postavil sa za neho a povedal: „Prorok Boží! Už si dosť prosil Pána svojho. On ti splní, čo ti sľúbil“. Nato bol zoslaný tento verš.

Po skončení bitky Bedr a po víťazstve muslimov boli nepriatelia muslimov v šoku, pretože boli v nepomernej prevahe z hľadiska počtu, ale predovšetkým z hľadiska kvality bojovníkov a výzbroje. Nakoľko boli následky tejto bitky veľmi dôležité a rozhodujúce v mnohých smeroch, tých, ktorí odmietali veriť, táto bitka dosť poznačila aj preto, že v nej stratili mnohých svojich hrdinov a vynikajúcich bojovníkov. Abú Žahl' (jeden z vodcov Qurejšovcov) sa spýtal Ibn Mesúda (muslima, ktorý sa zúčastnil bitky): „Odkiaľ bol ten hlas, ktorý sme počuli a pritom sme nikoho nevideli?“ Ibn Mesúd povedal: „Bol to (hlas pochádzajúci) od anjelov“. Nato Abú Žahl' povedal: „To oni nás premohli, nie vy“.

10. Boh tak (že vám anjelmi pomohol) **učinil radostnú zvesť** (bola to pre vás radostná zvesť pochádzajúca od Neho, že víťazstvo bude nakoniec na vašej strane), **aby sa tým upokojili vaše srdcia. Víťazstvo pochádza len od Boha. Ved' Boh je mocný a múdrosťou oplýva.**

11. I (spomeňte si na to, ako) **dopadala na vás ospalosť ako forma pokoja od Neho zoslaná.** (Boh najvyšší zoslal na muslimov pred bitkou ospalosť a všetci zaspali okrem proroka Muhammada, ktorý sa modlil. Týmto spánkom chcel Boh muslimov upokojiť pred bitkou.) **A zoslal na vás z neba dole vodu, aby vás ňou očistil a aby z vás sňal nečistotu satanovu a aby posilnil vaše srdcia a aby ňou spevnil** (pôdu pod) **vaše nohy,** (Muslimovia boli v oblasti, kde bol suchý sypký piesok, do ktorého sa nohy borili. Keď však napršalo, piesok spevnel a bolo možné už chodiť po pevnej zemi.)

12. Vtedy Pán tvoj vnukol (poslal správu) **anjelom: Ja som s vami, tak upevnite** (a podporte) **tých, ktorí uverili** (nech sa neboja). **Vrhnem hrôzu do srdca tých, ktorí odmietli veriť. Udierajte** (tých, ktorí veriť odmietli a veriacim ubližovali) **ponad krk a udríte ich po koncoch všetkých prstov** (aby už nemohli bojovať),

13. To preto (preto spomenutá potupa postihla tých, ktorí uveriť odmietli), **že sa postavili proti Bohu** (proti tomu, čo Boh zoslal) **a** (proti) **jeho poslovi** (Muhammadovi). **A kto sa postaví proti Bohu a jeho poslovi, ten nech vie, že Boh je prísny v trestaní.**

14. Tak je to (taký je sľúbený trest na zemi pre tých, ktorí odmietli nasledovať to, čo Boh poslal). **Preto ho** (trest a trápenie) **okúste. A tým, ktorí veriť odmietli, sa dostane trápenie ohňa** (v živote poslednom a večnom).

15. Vy, ktorí ste uverili (veriaci muslimovia), **ak by ste stretli tých, ktorí odmietli veriť, ako tiahnu** (na vás s obrovským vojskom), **tak nezačnite pred nimi prchať** (nezačnite pred nimi utekať, ale postavte sa proti nim, spoľahnite sa na Boha a vydržte),

16. Kto by pred nimi v ten deň začal prchať (pred vojskom tých, ktorí veriť odmietali a proti vám bojovali) **s iným cieľom než zmeniť pozície v boji, alebo pridať sa k inej skupine, ten bude sprevádzaný silným hnevom Bohom určeným a jeho útočiskom bude peklo.** (Výnimku zo zásady zotrvania v boji tvoria len dva prípady, a to zmena pozície v boji a taktické preľstanie svojho nepriateľa alebo pridanie sa k inej skupine muslimov na posilnenie svojich pozícií a vojenskej sily.) **A je to veru koniec zlý** (peklo, ktoré bude náležať tomu, kto by z boja uprchol z iných dôvodov, než sú spomenuté v tomto verši).

17. Vy ste ich (vašich nepriateľov v boji pri Bedre) **nezabili, ale Boh ich zabil** (tým, že na nich poslal anjelov a týchto anjelov posilnil Svojou mocou). **A nie ty** (Muhammad) **si hodil, keď si hodil** (Prorok Muhammad počas boja chytil do ruky hrstku zeme a rozprášil ju smerom k svojim nepriateľom, prach sa im dostal do očí a oni už takmer nič nevideli), **ale bol to Boh, kto hodil.** (Boh touto vetou vysvetľuje, že nebola to tá hrstka, ktorú prorok hodil a ktorá vojsko nepriateľov zasiahla, ale bol to prach, ktorým Boh ich oči zasiahol.) **A** (Boh nechal muslimov v boji vyhrať) **aby skúške podrobil veriacich dobrou skúškou Ním určenou** (či vydržia v boji a neutečú, keďže na začiatku uvideli zástupy vojsk tých, ktorí odmietli uveriť - svojich nepriateľov, ktorí ich chceli pozabíjať a vyhubiť). (Boh ich podrobil aj skúške, ako sa po vyhranom boji dokážu dohodnúť pri rozdeľovaní koristi, ktorú na bojisku

získali, či budú aj potom rešpektovať to, čo Boh zoslal a rozhodnutia Jeho posla Muhammada, alebo nie.) **A Boh všetko počuje a všetko vie, (8:17)**

(8:17): Ibn Abbás (jeden z prorokových spoločníkov) povedal: „Prorok Muhammad (p.) vzal za hrst' zeme a hodil ju do tváre tých, ktorí odmietli veriť a povedal: Zbledli tváre (týchto ľudí, ktorí veriť odmietli). V ten deň neostal nik, koho by nezasiahol prach z tej hrstky do očí a nosa“. Verš muslimom hovorí: Vy ste týchto svojich nepriateľov v bitke Bedr nepremohli vlastnými silami, ale Boh ich premohol, keď vám proti nim pomohol a vrhol do ich srdce hrôzu z vás. A keď si hodil hrstku zeme, Muhammad, smerom k nepriateľom, nebola to tá tvoja hrstka, ktorá ich zasiahla, ale Boh na nich rozprášil zrnká prachu. A Boh nechal tých, ktorí veriť odmietli, prehrať aj preto, aby vás podrobil skúške, ako sa zachováte po víťazstve nad nimi. A Boh všetko počuje a všetko vie.

18. Tak sa stalo (cieľom toho, čo sa stalo v bitke Bedr, je posilniť veriacich a oslabiť tých, ktorí veriť odmietali). **A** (aby všetci vedeli, že) **Boh oslabí úklady tých, ktorí veriť odmietali.**

19. Ak žiadate o rozhodnutie, tak rozhodnutie sa vám dostalo. (Adresátni sú tí z Mekky, ktorí odmietli veriť a ktorí začali boj proti muslimom. Pred bitkou Bedr títo ľudia totiž prosili Boha, aby zahubil tú skupinu bojujúcich, ktorá je vo väčšom blude a aby dal víťazstvo tej, ktorá je na pravde. A tak sa stalo, že tí, ktorí veriť v posolstvo posla a proroka Muhammada odmietali, v skutočnosti prosili Boha, aby boli muslimovia tí, ktorí vyhrajú bez toho, aby to tušili, a tak v bitke Bedr tí, ktorí veriť odmietli, prehrali. Preto im Boh hovorí, že ak Ho budú žiadať, aby sa stal výsledok bitky Bedr znamením toho, kto je na pravde a kto je v blude, tak im splní ich prosbu a znamenie im dá.) **Ak prestanete s tým, čo robíte, bude to lepšie pre vás** (ak prestanete bojovať proti poslovi a prorokovi Muhammadovi a muslimom a budete nasledovať Moje posolstvo, ktoré som vám jeho prostredníctvom zoslal, bude to pre vás po všetkých stránkach lepšie). **Ak sa však k tomu vrátite** (k ubližovaniu prorokovi a muslimom a k odmietaniu tohto posolstva), **my sa tiež vrátíme** (ak sa proti muslimom znova postavíte, premôžeme vás znova) **a nepomôže vám vaša skupina v ničom, aj keby bola početná** (nech by vás bolo akokoľvek veľa a nech by ste mali akékoľvek veľké vojsko, nepomôže vám a neodvráti to od vás prehru). **A** (dobre si pamätajte, že) **Boh je s veriacimi** (keď sa budú držať toho, čo im uložil, vždy im bude pomáhať).

20. Vy, ktorí ste uverili, poslúchajte Boha (to, čo vám zoslal prostredníctvom svojho posla Muhammada) **a Jeho posla** (Muhammada) **a neodvracajte sa od neho** (od Božieho posla Muhammada, pretože kto sa od neho odvráti, ako keby sa od Boha odvrátil) **a pritom počujete** (čo vám prorok hovorí a počujete pravdu v Koráne obsiahnutú, ktorú vám prednáša).

21. A nebud'te ako tí, ktorí povedali: „Počuli sme (tvoju výzvu k viere, Muhammad)“ **a pritom nepočúvajú** (pretože si nedokázali uvedomiť význam toho, k čomu ich prorok vyzýval a nenasledovali to a preto bol výsledok taký istý, ako keby jeho výzvu neboli vôbec počuli).

22. Najhoršie z radov toho, čo po zemi chodí (ľudí alebo zvierat), **je u Boha to hluché a nemé** (stvorenie), **ktoré nič nechápe.** (Z tvorov, ktoré chodia po zemi, sú u Boha najhoršie tie, ktoré nič nepočujú, nič nehovoria a ani nechápu a ktoré nepremýšľajú nad tým, čo je im povedané, alebo čo vidia. Tie nedokážu rozoznať dobro od zla.)

23. Keby Boh vedel, že je v nich dobro (že by boli schopní vieru prijať a o islame premýšľať), **bol by im dal počuť** (bol by ich Boh nechal počúvať a vnímať posolstvo, s ktorým prorok Muhammad bol poslaný). **Ale aj keby im dal počuť** (a naslúchať tomuto posolstvu), **boli by sa aj tak odvrátili odmietajúc.** (Keby bol Boh nechal týchto ľudí prorokovu výzvu počuť a vnímať, aj tak by sa boli títo ľudia odvrátili, odmietajúc, čo počuli, ako keby neboli nič počuli.)

24. Vy, ktorí ste uverili, vypočujte si a poslúchnite Boha (to, čo vám zoslal) **a posla** (Muhammada), **keď by vás vyzval k tomu, čo vám život dá** (keď vás vyzve k viere a náboženstvu, ktoré vás naučí len všetko dobré v živote pozemskom a ktoré ak by ste dodržali, vás dovedie k dobrému životu v živote poslednom a večnom). **A vedzte, že Boh môže odlúčiť človeka od jeho srdca.** (Vedzte, že Boh vám nedal úplnú moc nad vašim srdcom, ale na vás dozerá a vieru pripustí len do srdca človeka, ktorý si to zasluhuje a ktorý sa o spoznanie Boha úprimne snaží, o ktorom Boh vie, že má vo svojom srdci dobro. Táto veta je zároveň aj výzvou pre ľudí, aby uverili a snažili sa islam dodržiavať predtým, než ich smrť zastihne, aby človek nepremárnil príležitosť, ktorú mu Boh dáva, aby napravil svoje myslenie a život.) **A vedzte, že k Nemu budete zhromaždení.** (Na záver verš ľudí upozorňuje, že nakoniec v deň vzkriesenia budú všetci pred Bohom zhromaždení.)

25. A vyvarujte sa skúšky (ktorej by ste boli vystavení), **ktorá nepostihne len tých z vás, ktorí krivdili** (bojte sa muslimovia a majte sa na pozore pred tým, aby ste neprepadli pri skúške, ktorá vás postihne všetkých, nie len tých z vašich radov, ktorí krivdili a ktorá preskúša silu vašej viery). **A vedzte, že Boh je prísny v trestaní,**

26. A spomeňte si (na to, muslimovia), **ako vás bolo málo a ako ste boli považovaní za slabých na zemi** (ako vás bolo spočiatku málo a ako si každý voči vám dovoľoval, čo chcel), **báli ste sa, aby vás ľudia neunášali a** (obávali ste sa toho, aby vás tí, ktorí odmietali veriť a posolstvo posla Muhammada nasledovať, nezačali unášať a zabíjať) **ako vám On (Boh) útočisko dal** (zabezpečil) **a podporil vás svojou pomocou a podporou** (Boh vám dal v týchto ťažkých chvíľach útočisko v Medine, ktoré vás pred tými, ktorí veriť odmietali, ochránilo a pomohol vám a podporil vás v deň bitky Bedr, kde ste nad vašimi nepriateľmi zvíťazili) **a dal vám (Boh) z dobrôt** (z dobrôt sveta pozemského), **azda budete vd'ační.**

27. Vy, ktorí ste uverili, nezrádzajte Boha a posla (dodržiujte to, čo vám Boh uložil a čo vás jeho posol Muhammad učil, pretože inak sa dopustíte zrady voči Nemu a voči Jeho poslovi). (Ďalší význam, ktorý uvedená veta v sebe nesie, je varovanie veriacich pred vojnovou zradou a pred prezradením vojenských tajomstiev muslimov ich nepriateľom.) **A nezrádzajte to, čo vám bolo zverené** (dodržiujte svoje sľuby, ktoré dávate a vracajte veci, ktoré sú vám zverené, ich majiteľom), **a pritom viete** (k akému zlému koncu môže takáto zrada viesť),

28. A vedzte, že vaše majetky a deti sú skúškou (sú skúškou pre vás - skúškou vašej viery - Bohom určenou, pretože kvôli nim sa môže človek dopustiť mnohých vecí vrátane zrady, ktorých by sa inak nedopustil) **a (vedzte) že Boh má u Seba obrovskú odmenu** (pre tých, ktorí si dajú pozor a ktorí na svojej viere a náboženstve zotrávajú).

29. Vy, ktorí ste uverili, ak sa budete držať bohabojnosti (budete dodržiavať, čo vám Boh zoslal a budete naňho vždy pamätať), **učiní vám (Boh) rozlíšenie** (vloží svetlo do vašich srdiec, ktorým dokážete rozlíšiť pravdu od nepravdy) **a vymaže vám vaše zlé skutky a odpustí vám. A Bohu náleží vďaka za dobrodenie obrovské** (ktoré ľuďom dáva).

30. Úklady strojili proti tebe (Muhammad) **tí** (z obyvateľov Mekky), **ktorí odmietli veriť, aby ťa znehybnili** (aby ťa uväznili a spútali), **alebo ťa zabili alebo ťa vyhnali** (z Mekky). **Úklady strojili, ale aj Boh nástrahy nastražil a Boh je ten najlepší, kto nástrahy nastraží.** (Boh tým, že úklady obráti proti ich strojcom, týmto strojcom uštedruje najlepší trest a najlepšie ponaučenie.) (8:30)

(8:30): Keď sa povie v arabskom jazyku, že Boh nástrahy nastražil, vyjadruje to skutočnosť, že Boh obráti úklady každého, kto úklady strojí, proti nemu samému.

Tento verš je spojený s udalosťami, ktoré sa odohrali tesne pred emigráciou proroka Muhammada a muslimov z Mekky do Mediny. V dobe ešte pred emigráciou proroka Muhammada (p.) spolu s muslimami do Mediny prišli k nemu ľudia z Mediny, vypočuli si, k čomu ľudí vyzýva, prijali islam a pozvali proroka spolu s muslimami, aby prišli do Mediny,

kde sa o nich postarajú a podporia ich. Keď sa tí z kmeňa Qurejš, ktorí veriť odmietali, dozvedeli, že Muhammad má už aj mimo Mekky ľudí, ktorí v islam veria, začali sa obávať, že jeho sila sa zväčší a že náboženstvo, ktoré hlása, sa začne rýchlo šíriť. Preto zvolali schôdzu, aby sa poradili, čo majú robiť. Tu k nim vošiel satan v podobe starca a povedal: „Ja som stariec z Neždu (oblasť v dnešnej Saudskej Arábii), vstúpil som do Mekky a dopočul som sa o vašej schôdzi, a tak som sa chcel k vám pridať a nebudem k vám skúpy svojím názorom ani radou.“ Jeden z prítomných zvaný Abú Al Bachtari povedal, keď sa diskusia rozprúdila ohľadom toho, čo s Muhammadom urobia: „Môj názor na vec je, aby ste ho uväznili v dome, spútali, uzavreli vchod do domu a nechali len malé okienko, cez ktoré mu budete hádzať jedlo a pitie a počkáte, až ho niečo postihne a umrie.“ Satan povedal: „Je to zlá rada, pretože by mohli prísť ľudia z jeho rodu a oslobodiť ho.“ Hišám Bin Amro povedal: „Podľa mňa by ste ho mali posadiť na ťavu a vyhnať preč. Potom vám už neuškodí, nech by robil čokoľvek a budete mať pokoj.“ Satan nato povedal: „Je to zlá rada, pretože pokazí ďalších ľudí a bude proti vám s nimi bojovať.“ Tu Abú Žahl povedal: „Radím vám, aby ste vzali z každého rodu mladíka, dáte mu ostrý meč a oni (títo mladíci) ho udrú úderom jedného muža, a tak sa jeho krv rozleje medzi kmeňmi a jeho ľudia z rodu Hášimovcov nebudú mať silu pomstiť sa všetkým Qurejšovcom a neskôr, ak by žiadali odškodné, tak ich odškodníme za preliatie Muhammadovej krvi a budeme mať pokoj.“ Stariec (satan) povedal: „Tento mladík trafil pravdu a jeho rada je najlepšia.“ Nato sa všetci rozišli s tým, že vykonajú to, čo im Abú Žahl poradil a zabijú proroka. Tu prišiel anjel Gabriel k prorokovi Muhammadovi a oznámil mu, čo sa chystá a prikázal mu, aby nespál vo svojej posteli. Boh prorokovi v tú noc povolil emigrovať do Mediny. Prorok Alimu (svojmu bratrancovi) vysvetlil, o čo ide a požiadal ho, aby si ľahol na jeho posteľ a povedal mu: „Prikrý sa mojím plášťom a nepostihne ťa nič, čo by si nemal rád (nik sa ťa v zlom nedotkne).“ Medzi tým Qurejšovci vybrali mladíkov, dali im meče a čakali. Keď prišlo ráno, vošli do prorokovej spálne a tu ostali zarazení, keď uvideli Aliho. Nasadli na kone a začali pátrať po tom, ktorou cestou prorok šiel, avšak nepodarilo sa im ho objaviť. Pátranie po prorokovi malo zasa ďalší priebeh, ktorý sa však nakoniec skončil úspešným príchodom proroka do Mediny v úplnom zdraví.

31. Keď sú im prednesené naše znamenia (obsiahnuté v Koráne), hovoria (tí z Mekky, ktorí veriť odmietali): „Počuli sme a keby sme chceli, povedali by sme niečo podobné. (Počuli verše, ktoré pred nimi predniesol posol a prorok Muhammad, ale s tvrdohlavosťou, pri ktorej si neuvedomujú, čo hovoria, odpovedajú: Keby sme chceli, vytvorili by sme niečo podobné týmto veršom.) Sú to (verše, ktoré nám prednášaš) len historky starobylých“.

32. A keď povedali (tí, ktorí veriť odmietli, o ktorých je reč v predchádzajúcich veršoch): „Bože, ak je toto pravda zoslaná od Teba, pošli na nás z neba v podobe dažďa kamene, alebo prived' na nás trápenie bolestivé“. (Tí, ktorí veriť odmietali s posmechom a opovrhovaním, pred prorokom požiadali Boha, že ak sú verše Koránu skutočne pravdou zoslanou od Neho, nech na nich zošle trápenie bolestivé. Povedali to, aby prorokovi naznačili, že nikdy nebudú veriť, že Korán je od Boha zoslaný a že on je Jeho poslom.)

33. Boh by ich nikdy trápeniu nepodrobil, pokiaľ si (Muhammad) medzi nimi. A Boh by ich nikdy trápeniu nepodrobil, pokiaľ by o odpustenie prosili. (8:33)

(8:33): Verš nadväzuje na predchádzajúci verš v tom zmysle, že Boh by trest na spomenutých ľudí z Mekky nikdy nezoslal, pokiaľ je prorok Muhammad medzi nimi a pokiaľ ich vyzýva k viere a k nasledovaniu posolstva, s ktorým bol k nim poslaný. A Boh by nikdy trápeniu nepodrobil ľudí, ktorí ho o odpustenie prosia. Medzi obyvateľmi Mekky bola totiž skupina, ktorá v Boha verila a ktorá Ho prosila o odpustenie. Až odchodom proroka Muhammada z Mekky sa na tých, ktorí veriť odmietali, začali sypať nešťastia a pohromy.

34. Prečo by ich Boh trápeniu nepodrobil (prečo si myslia, že po odchode proroka Muhammada by na nich Boh trápenie nezoslal), keďže bránia ľudom vstup do Posvätnej

mešity (bránia veriacim muslimom vstup do Posvätnej mešity v Mekke, ako aj konaniu púte; bolo to v období ešte pred tým, než muslimovia Mekku dostali pod svoju správu) **a pritom nie sú jej** (Posvätnej mešity v Mekke) **ochrancovia**. (Určité rody, ktoré žili v Mekke, medzi popredných predstaviteľ ktorých patrili tí, ktorí odmietali nasledovať posolstvo posla a proroka Muhammada, považovali sami seba za ochrancov Posvätnej mešity v Mekke. Časom sa ustálil zvyk, že majetní a vplyvní príslušníci týchto rodov sa starali o potreby pútnikov, ktorí putovali do Mekky.) **Jej** (Posvätnej mešity) **ochrancovia sú len tí bohabojní** (ktorí v Boha veria a nasledujú to, čo Boh prostredníctvom svojho posla Muhammada ľuďom zoslal). **Väčšina z nich to však nechápe** (väčšina tých obyvateľov Mekky, ktorí veriť odmietli, nevie, že Boh poveruje ochranou tejto mešity len Jemu oddaných a bohabojných, medzi ktorých oni už nepatrili).

35. Ich modlenie (modlenie spomenutej časti obyvateľov Mekky, ktorí odmietli nasledovať posolstvo posla a proroka Muhammada) **pri Dome** (Domom sa myslí Kába, ktorá bola vybudovaná ako prvá stavba určená výlučne na uctievanie Boha jedného jediného) **bolo len piskotom a tleskaním** (takto si predstavovali modlenie). **Okúste trápenie za to, že ste veriť odmietali** (nastal čas, kedy sa vaše odmietanie toho, čo som vám zoslal prostredníctvom svojho posla Muhammada, bude trestať).

36. Tí, ktorí odmietli veriť, mňajú svoje majetky, aby bránili ľuďom nasledovať cestu, ktorú Boh určil (posolstvo zoslané ľuďom prostredníctvom posla Muhammada). **Pomňajú ich a** (miesto toho, aby im úžitok a dobré skutky priniesli) **stanú sa pre nich príčinou zármutku a potom budú premožení** (tieto svoje peniaze pomňajú naprázdno, budú cítiť zármutok nad týmito premárnenými peniazmi a aj tak nakoniec budú premožení a porazení). **A tí, ktorí veriť odmietli, budú do pekla vedení a tam zhromaždení**, (8:36)

(8:36): Tento verš bol zoslaný ohľadom jedného muža patriaceho k majetným ľuďom Mekky, ktorý sa nazýval Abú Sufián. Jeho nenávisť voči prorokovi Muhammadovi a muslimom dosiahla také medze, že poskytol veľké peňažné čiastky z majetkov, ktoré vlastnil na boj proti muslimom. Verš hovorí každému, kto svoje majetky vynakladal na boj proti prorokovi a muslimom, že dáva tieto majetky na nesprávny účel, pretože nakoniec aj tak on a jemu podobní utrpia horkú porážku, pocítia trpkosť premárnených peňazí, ktoré nepriniesli žiaden osoch a k tomu ešte ich tieto majetky do pekla dovedú. Niekoľko rokov po tom, ako boli muslimovia nútení z Mekky utiecť, sa vojensky zmohli a Mekku vrátili pod svoju správu a ochranu.

37. Aby Boh dal rozoznať zlé od dobrého (tí, ktorí odmietli uveriť, utrpia prehru, aby Boh nechal rozpoznať, kto sa drží toho, čo Boh zoslal a na to aj svoje majetky dáva a kto je proti tomu, čo Boh zoslal a svoje majetky proti tomu stavia. Takýmto spôsobom Boh ukázal ostatným ľuďom, že posolstvo zoslané poslovi a prorokovi Muhammadovi je tá správna cesta, ktorú podporí) **a aby nahromadil všetko zlé na jednu kopu a vrhol to do pekla** (Boh tak učiní, aby všetkých tých, ktorí veriť odmietali a zlo, ktoré konali, zhromaždil na jednu hromadu a pošle ich spolu so svojimi skutkami, ktoré konali, rovno a naraz do pekla). **To sú tí** (spomenutí ľudia, ktorí veriť odmietali), **ktorí prehrali** (v živote pozemskom svoje majetky a v živote poslednom a večnom Božiu spokojnosť a život v raji).

38. Povedz (Muhammad) **tým, ktorí veriť odmietali, že ak prestanú, bude im odpustené, čoho sa v minulosti dopustili** (ak by prestali proti vám bojovať, zanechali zlo, ktoré konali, tak im Boh odpustí to, čo predtým vykonali). **A ak by sa k tomu vrátili, uplatnia sa zákonitosti, ktoré sa uplatnili u tých prvých** (ak by sa k zlu znova vrátili po tom, ako ho zanechali, tak sa na nich uplatnia zákonitosti, ktoré sa uplatnili už v dobách prvých prorokov, kedy Boh nechal poraziť a prehrou ponížiť tých, ktorí sa voči jeho prorokom postavili a ktorí v Neho a v posolstvá, ktoré ľuďom posielal, odmietali veriť).

39. I bojujte proti nim (bojujte proti tým, ktorí vám ubližujú a bojujú proti vám), **aby ste v skúške neprepadli** (aby sa vám nestalo, že v skúške, ktorú pre vás Boh pripravil, neuspejete. Skúška spočívala v tom, že Boh muslimom dal na starosť chrániť islamské náboženstvo pred kýmkoľvek, kto by sa ho snažil zničiť alebo mu ubližovať a muslimovia sa zaviazali, že toto náboženstvo budú ochraňovať, keď to bude potrebné. V dobe zoslania tohto verša mali muslimovia mnohých nepriateľov, medzi ktorých patrila aj časť obyvateľov Mekky, ktorí chceli muslimov vykynožiť a islamské náboženstvo zmiest' z povrchu zemskeho. Preto bolo povinnosťou muslimov brániť jednak samých seba a jednak islam, na obranu čoho sa zaviazali, aj keď sa mnohým do boja nechcelo. Preskúšanie určené Bohom spočívalo v tom, či muslimovia svoj sľub dodržia a budú islam chrániť, alebo podľahnú slabote a strachu z takéhoto boja) **a aby bolo jediným skutočným náboženstvom to, v ktorom sa uctieva len Boh** (aby sa nik iný neuctieval, len Boh, skutočný a jediný Boh). **Ak prestanú** (ak vás nechajú na pokoji), **tak** (nechajte ich aj vy - pozri verš 4:90 – avšak) **nech vedia, že Boh vidí všetko, čo konajú** (nech vedia, že Boh všetko vidí a dobre vie, čo konajú a čo chystajú).

40. Ak by sa odvrátili (od toho, k čomu ich vyzývate a trvali by na boji proti vám), **tak vedzte** (muslimovia), **že Boh je vašim ochrancom. On (Boh) je veru najlepším ochrancom a On je veru ten najlepší, kto pomôže a podporí.**

41. Vedzte (muslimovia), **že čokoľvek by ste ukoristili** (od vašich nepriateľov vo vojne), **z toho pätina patrí Bohu, poslovi, príbuzným, sirotám, biednym a stiesneným pocestným** (Boh ustanovil v Koráne, že ak by muslimovia vo vojne získali korisť, tak predtým než sa korisť rozdelí medzi bojovníkmi, pätina z nej sa zoberie, rozdelí a rozdá sa na spomenuté účely a spomenutým druhom ľudí. Pätina sa rozdelí na podiely a tie sa potom dajú po jednom diely prorokovi, jeden diel prorokovým príbuzným, jeden sirotám, jeden biednym ľuďom a jeden stiesneným pocestným, ktorí nemajú na to, aby sa vrátili do svojej krajiny. Ostatné štyri pätiny sa rozdelia medzi vojakmi. Diel, ktorý Bohu náleží, sa mal rozdeliť podľa spomenutého kľúča), **ak ste skutočne uverili v Boha a v to, čo sme zoslali nášmu poddanému** (k slovu poddaný pozri výklad k veršu 2:23) **v Deň rozlíšenia** (v deň bitky Bedr, v ktorej bolo ľuďom ukázané, čo je pravda a čo nie - pozri verš č. 19 tejto kapitoly), **v deň, keď sa stretli oba zástupy.** (Takto majú muslimovia korisť rozdeliť, ak skutočne uverili v Boha a vo víťazstvo, ktoré im Boh dal v bitke Bedr, ak skutočne veria, že toto víťazstvo dosiahli preto, že im Boh pomohol, a nie len vlastnými silami. Bitka Bedr sa nazýva dňom rozlíšenia, pretože víťazstvom muslimov Boh pred ľuďmi rozlíšil to, čo je pravda od toho, čo pravda nie je a ukázal, že to, s čím prorok Muhammad prišiel, je tá skutočná pravda.) **A Boh má nad všetkým moc,**

42. Keď ste vy boli (pred začatím bitky Bedr - verš nadväzuje na predchádzajúci) **na bližšej strane údolia** (na strane údolia bližšej k Medine) **a oni boli na vzdialenejšej strane údolia** (tí, ktorí odmietli uveriť, boli na strane údolia vzdialenejšej od Mediny) **a karavána pod vami** (karavána bola pod vami zo strany bližšej k morskému brehu). **Keby ste si boli dohodli stretnutie, neboli by ste sa na tomto stretnutí** (ohľadom neho) **zhodli** (keby ste sa muslimovia, boli snažili dohodnúť s tými, ktorí veriť odmietli, na mieste, kde by ste sa stretli, neboli by ste sa zhodli). **Ale stretli ste sa** (k tomuto stretnutiu oboch vojsk muselo dôjsť aj bez toho, aby to bolo vopred dohodnuté), **aby Boh rozhodol o veci, ktorá sa mala už naplniť** (aby Boh nechal uskutočniť vec, ktorá už bola stanovená a ktorá rozhodla o víťazstve muslimov v tejto bitke), **aby zahynul ten, kto zahynul s jasným úmyslom a aby žil ten, komu bol život daný s jasným úmyslom** (každému z oboch táborov už bolo jasné na čej strane stojí a s akým úmyslom žije a s akým úmyslom zomrie). **A Boh veru všetko počuje a všetko vie, (8:42)**

(8:42): Boh všetko pripravil tak, aby sa oba tábory, tábor muslimov i tábor ich nepriateľov, stretli v ozbrojenom boji. Bitka, ktorá sa odohrala a ktorá neskôr dostala pomenovanie bitka Bedr, už musela nastať, aby bolo obom táborom jasné, kto na čej strane stojí. Každému už

musel byť jasný úmysel, pre ktorý bojuje, pre ktorý žije a pre ktorý zomrie. Keď niekto bojoval na strane muslimov, jeho úmyslom bolo žiť vo viere a v nej aj umrieť. Keď niekto bojoval na strane ich nepriateľov, mal úmysel bojovať proti islamu a za odmietanie viery aj život položiť, a tak umrieť, odmietajúc vieru.

43. Boh ti ich (Muhammad, tvojich nepriateľov) **ukázal v tvojom sne v malom počte.** (Boh najvyšší ukázal svojmu poslovi a prorokovi Muhammdovi vo sne nepriateľov, s ktorými sa mali v bitke stretnúť, v malom počte. Prorok tento sen potom muslimom oznámil. Boh tak urobil, aby posilnil dôveru muslimov v samých seba a aby pozdvihol ich odhodlanie.) **Keby ti ich bol ukázal vo veľkom počte, boli by ste zlyhali a vo veci sa začali sporiť** (keby ti bol Boh vo sne ukázal vojsko nepriateľov v počte, v akom skutočne bolo a ty by si to bol muslimom, ktorí s tebou boli, povedal, do ich srdce by sa bol dostal strach, boli by sa začali medzi sebou dohadovať, či majú do boja ísť oproti toľkej presile a boli by ste vo všetkom zlyhali), **Boh tomu však bezpečný koniec určil** (ochránil vás pred takýmto niečím a pripravil vás duševne tak, aby ste sa s nimi stretli a pomohol vám, aby ste zvíťazili a aby sa pozícia islamu značne upevnila). **A On (Boh) dobre pozná, čo je v hrudiach skryté** (Boh dobre vie, ako každý premýšľa a ako by sa zachoval),

44. A ukázal (Boh) **vám ich** (vojsko vašich nepriateľov), **keď ste sa stretli** (v bitke Bedr), **videných vašimi očami v malom počte a ukázal vás videných ich očami tiež v malom počte** (vám sa ich počet zdal malý, a tak ste sa ich nezľakli a im sa zdal váš počet tiež malý, takže sa osmelili na boj proti vám a podcenili vás. Tak sa stalo), **aby tak Boh rozhodol vec, ktorá sa mala už naplniť** (aby Boh dal uskutočniť vec, ktorá už bola stanovená a ktorá rozhodla o víťazstve muslimov v tejto bitke). **A Bohu náležia všetky veci** (Jemu náleží rozhodovanie o všetkom).

45. Vy, ktorí ste uverili, ak by ste stretli skupinu (tých, ktorí veriť odmietali a ktorí proti vám so zbraňou v ruke vystupovali), **tak buďte pevní** (vo svojich pozíciách a vydržte v boji) **a spomínajte si na Boha často, azda tak** (u Boha) **prospejete** (a dostane sa vám Jeho pomoc).

46. A poslúchajte Boha (v tom, čo vám zoslal) **a jeho posla** (Muhammada) **a nesporte sa, pretože potom zlyháte a odíde vaša sila. A buďte trpezliví, veď Boh je s tými, ktorí sú trpezliví.**

47. A nebud'te (adresátmi sú muslimovia) **ako tí, ktorí sa vybrali zo svojich príbytkov s pýchou a kvôli obdivu ľuďí** (šlo o tých obyvateľov Mekky pochádzajúcich z kmeňa Qurejš, ktorí v deň bitky Bedr, šli do boja proti muslimom len preto, aby sa pred ostatnými ľuďmi pýšili a získali ich obdiv), **ktorí bránili ľuďom nasledovať cestu, ktorú Boh určil** (chceli bojovať proti muslimom len preto, že muslimovia chceli nasledovať posolstvo, ktoré Boh ľuďom poslal prostredníctvom posla Muhammada). **A Boh obklopuje** (svojou mocou a znalosťou obsiahne všetko) **to, čo** (títo ľudia) **konajú** (nič mu neunikne a o všetkom, čo konajú, vie).

48. Tým (ktorí veriť odmietali) **satan okrášľil to, čo konali** (nabádal ich na vojnu proti muslimom) **a povedal im: „Dnes vás nik z radov ľuďí nepremôže a ja vám** (voči nim) **poskytnem ochranu“.** Keď sa ale obe skupiny ukázali (na bojisku, kde sa stretli muslimovia s tými z Qurejša, ktorí veriť odmietali a proti nim tiahli), **obrátil sa späť** (ustúpil a stiahol sa) **a povedal** (tým, ktorí veriť odmietali): **„Ja nemám nič spoločné s vami, ja vidím to, čo vy nevidíte** (keď zbadal anjelov, ako prichádzajú na pomoc muslimom, stiahol sa), **ja sa Boha bojím. A Boh je prísny v trestaní.“**

49. Keď (sa to stalo) **pokrytci a tí, srdcia ktorých boli choré** (tí, ktorí neustále preskakovali medzi odmietaním a nasledovaním viery), **hovorili: „Týchto** (muslimov) **zlákalo ich náboženstvo** (do záhuby preto, že sa opovážili postaviť sa proti veľkej presile nášho vojska)“.

Kto sa ale na Boha spoľahne, ten nech vie, že Boh je mocný a múdrosťou oplýva (má moc nad všetkým, ale aj absolútnu múdrosť, na základe ktorej všetko v pravý čas určuje).

50. Keby si videl (Muhammad), ako anjeli brali (zo života pozemského) tých, ktorí veriť odmietali, ako ich udierali po tvárach a zozadu (po chrbtoch hovoriac pritom): „Okúste trápenie ohňa“.

51. To (trápenie vás postihlo) za to, čo vaše ruky vykonali (za to, čo ste si vlastným konaním zapríčinili), ale aj preto, že Boh nie je krivdiaci voči poddaným. (8:51)

(8:51): Slovo poddaný predstavuje človeka bez slobodnej vôle, bez možnosti výberu alebo odmietnutia čohokoľvek. Toto slovo už vystihuje situáciu ľudí v súdny deň, kedy už nebudú mať takú istú slobodu výberu a myslenia, akú mali v živote pozemskom, pretože tu sa už uplatní absolútna Božia spravodlivosť, dostane sa každému, čo si zasluhuje a každý bude už nútený vykonať to, čo mu je prikázané.

52. Tak, ako to bolo zvykom (stalo sa s vami to isté, čo sa dialo) v rodine Faraóna a u tých, ktorí boli pred nimi, odmietli veriť v znamenia Božie, a tak ich Boh za ich hriechy vzal (zo života pozemského). Ved' Boh je silný (má potrebnú silu čokoľvek prikázať a vykonať) a je prísny v trestaní.

53. To preto (trest postihol tých, ktorí veriť odmietali), že Boh nezmení dar, ktorý by nejakým ľudom dal, pokiaľ oni nezmenia to, čo je v ich dušiach (pokiaľ nezmenia svoje myslenie a správanie k horšiemu, a to je dôvod, pre ktorý im Boh odníme všetky dary, ktoré im v živote dal). A (to preto, že) Boh všetko počuje a všetko vie.

54. Tak (konajú tí, ktorí veriť odmietali), ako to bolo zvykom v rodine Faraóna a u tých, ktorí boli pred nimi. Za lož znamenia Pána svojho označili, a tak sme ich zahubili za ich hriechy a potopili sme rodinu Faraónovu. Tí všetci (spomenutí) krivdu páchali.

55. Najhoršími z tých, čo po zemi chodia, sú u Boha tí, ktorí odmietli veriť a veriť ani nebudú (viera sa od nich očakávať nedá),

56. S ktorými ste si sľub dali (ty, Muhammad, si im sľub dal a oni tebe sľub dali), avšak po každý raz daný sľub porušujú a nevyvarujú sa (toho, aby svoje záväzky porušovali a aby si Boží hnev vyslúžili). (8:56)

(8:56): Tento verš hovorí o konkrétnom židovskom rode, ktorý sa nazýval Beni Qurejza. Tento rod žil v Medine pri muslimoch a prorok Muhammad mal s nimi uzavretú zmluvu, v ktorej stálo, že sa proti muslimom nepostavia na odpor a že nebudú pomáhať ich nepriateľom. Za to im prorok zaručil náboženskú slobodu. Príslušníci tohto rodu však prvýkrát pomohli nepriateľom muslimov proti muslimom tým, že im dodali zbrane, aby mohli proti muslimom bojovať. Neskôr to pred prorokom ospravedlnili tým, že zabudli a pochybili. Prorok im to odpustil s podmienkou, že znova prisľúbia, že budú dodržiavať spomenutú zmluvu. Keď však neskôr nepriatelia muslimov na muslimov zaútočili v bitke zvanej Al Chandaq, t.j. zákopa, počas ktorej boli muslimovia vo veľmi zlej situácii a ich nepriatelia s približne desaťtisícovým vojskom obliehali Medinu, príslušníci tohto rodu, rodu Beni Qurejza, znova porušili danú zmluvu a pridali sa na stranu nepriateľov muslimov. Nebezpečenstvo týchto židov bolo o to väčšie, že žili v Medine spolu s muslimami a miesto toho, aby pomohli pri obrane mesta, čo by od nich v takej situácii muslimovia očakávali, zradili ich po druhýkrát, pridali sa k ich nepriateľom a snažili sa im otvoriť brány mesta.

57. Ak by si sa (adresátom je prorok Muhammad a muslimovia) s nimi (s príslušníkmi spomenutého rodu) stretol vo vojne, tak nimi (ich porážkou) rozožen tých, ktorí sú za nimi (správaj sa k nim a potrestaj ich trestom hodným zradcov, aby sa stali ponaučením pre každého, kto po nich príde a kto by chcel činiť to, čo oni činili), azda budú na to spomínať (a poučia sa z toho),

58. A ak by si sa bál zrady zo strany ľudí, s ktorými máš uzavretú dohodu (s ktorými máš uzavretú mierovú alebo spojeneckú dohodu, resp. máš od nich daný sľub), **tak im ju vypovedz úplne jasne** (zreteľne a jasne im oznám, že od tejto zmluvy alebo sľubu odstupuješ). **Ved' Boh nemá rád tých, ktorí sa zrady dopúšťajú.** (8:58)

(8:58): Verš ustanovuje jednu z dôležitých zásad islamského práva, a to jednu zo zásad mierového a vojnového práva. Táto zásada spočíva v tom, že zakazuje muslimom napadnúť svojich spojencov alebo ľudí, ktorým dali sľub, že proti nim nezaútočia, i keď by sa dozvedeli, že takíto ľudia ich zradili. To platí až dovtedy, kým doba platnosti takejto zmluvy neuplynie alebo kým muslimovia jasne a zreteľne spojeneckú alebo mierovú zmluvu nevypovedajú a vypovedanie neoznámia druhej strane.

59. Nech si nemyslia tí, ktorí odmietli veriť (a ktorí vyviazli z bitky Bedr), **že sa im podarilo pred nami ujsť. Oni tomu nemôžu zabrániť** (nemajú totiž kam utiecť a nebudú mať nikoho, kto by im dokázal pomôcť proti nám, keď rozhodneme, že čas ich odchodu zo života pozemského nastal).

60. Pripravte proti nim (proti tým, ktorí veriť odmietali a proti vám brojili a bojovali), **koľko len budete môcť, síl a konských popruhov** (konskými popruhmi sa myslia kone, ktoré sa osedlávajú pri boji alebo ktoré sú určené na boj), **aby ste nimi nahnali strach nepriateľom Boha i vašim nepriateľom a okrem nich i ďalším** (iným), **o ktorých neviete, o ktorých však Boh vie** (keď tí, ktorí v Boha odmietajú veriť, ktorí sa snažia ľudí slovom i silou od viery v Neho odohnať, ktorí vám jasne a zreteľne nepriateľstvo prejavujú, ale aj tí, ktorí voči vám nepriateľstvo skrývajú, o ktorých neviete a ktorých Boh dobre pozná a pozná ich povahy a myslenie, budú vidieť vašu silu, potom sa už na vás neopovážia a dajú vám pokoj). **A čokoľvek miniete na cestu, ktorú Boh určil, bude vám vrátené a nebude vám ukrivdené** (všetko, čo dáte na účel, ktorý Boh určil, vám bude vrátené v živote pozemskom, ale aj v súdny deň a nebude vám nič z toho, čo ste dali, ubraté). (8:60)

(8:60): Verš prikazuje muslimom, aby boli stále v stave bdelosti a vojenskej pripravenosti. Táto pripravenosť zahŕňa v sebe všetky stránky prípravy, a to tak fyzickú, duchovnú ako aj technologickú podľa potrieb tej ktorej doby. Účelom takejto bdelosti a neustálej pripravenosti je, ako uvádza verš, nahnať strach zjavným i skrytým nepriateľom, ktorí by na muslimov číhali. To znamená, že takáto príprava má slúžiť v prvom rade ako psychologický efekt, na zabránenie akémukoľvek vojenskému konfliktu. Verš vyjadruje zásadu, ktorá hovorí, že pokiaľ budú muslimovia silní a pripravení, nik sa s nimi do boja nepustí.

61. Ak by sa (nepriatelia, ktorí bojujú proti tebe, Muhammad, i proti muslimom) **priklonili k mieru, tak sa k nemu priklon a spoľahni sa na Boha** (aby ti pomohol). **Ved' On** (Boh) **všetko počuje a všetko vie** (pozná, čo skrývajú a aký úmysel z uzavretia mieru sledujú),

62. A ak by ťa chceli (ponukou na mier alebo uzavretím mieru) **oklamať, Boh ti Sám postačí** (On ti pomôže). **On** (Boh) **ťa** (Muhammad) **podporil svojou pomocou** (ktorú ti poskytol) **i veriacimi** (Boh ti pomohol, keď si to potreboval aj bez toho, aby si to vedel, ale pomohol ti i tým, že ťa podporil veriacimi), (8:62)

(8:62): Podľa výkladov Koránu sa tu veriacimi myslia veriaci z Mediny, ktorí prijali proroka a ostatných muslimov v Medine za svojich bratov.

63. A spojil ich srdcia (zrušil rozdiely, nesváry a spory medzi veriacimi a zasial mier a porozumenie medzi nich vierou a náboženstvom - islamom). **Keby si** (Muhammad) **minul** (a vynaložil) **všetko, čo je na zemi, nebol by si ich srdcia spojil** (nedokázal by si ich srdcia zjednotiť), **ale Boh ich spojil** (spojil ich týmto náboženstvom a jeho dodržiavaním a pokiaľ sa ho budú držať, ich srdcia ostanú jednotné). **Ved' On** (Boh) **je mocný a múdrosťou oplýva.** (8:63)

(8:63): Al Qurtuby vo svojom výklade Koránu napísal, že spojenie Arabov napriek ťažkej povahe, ktorá bola pre nich charakteristická, bolo jedným zo znamení pravdivosti posolstva posla a proroka Muhammada. Arabi vtedy boli takí, že keby niekto z nich dostal čo i len facku, bol by kvôli nej rozpútal vojnu. Patrili do skupiny ľudí, v ktorých bola umocnená obrovská hrdosť.

64. Prorok! Postačí ti Boh a tí z radov veriacich, ktorí ťa nasledovali. (Nikoho iného nepotrebuješ, preto sa na Boha a na tých úprimných veriacich spoľahni. Boh vám vo všetkom pomôže, aj keby sa všetci ostatní proti tebe obrátili.)

65. Prorok! Povzbudzuj veriacich k boju (aby nezoslabli a neodvrátili sa, keď dôjde k stretu s vašimi nepriateľmi, kedy bojaschopných mužov budete najviac potrebovať). **Ak by boli medzi vami dvadsiati trpezliví** (úprimne veriaci a odhodlaní), **premôžu dvesto** (vašich nepriateľov) **a ak by bolo medzi vami sto** (úprimne odhodlaných a veriacich), **premôžu tisíc z radov tých, ktorí veriť odmietli** (a proti vám bojovali). **To preto, že sú to** (tí, ktorí veriť odmietli) **ľudia, ktorí nechápu** (že Boh predurčil a ustanovil prežitie islamu, aby ľudom ukazoval správnu cestu, po ktorej majú v živote pozemskom kráčať a aby ich učil poznaniu, ktoré im v Koráne zoslal).

66. Teraz vás Boh odbremenil a vie, že je vo vás slabosť. Ak by bolo vo vašich radoch sto trpezlivých (úprimne veriacich a odhodlaných), **premôžu** (a porazia) **dvesto** (vašich nepriateľov) **a ak by bolo vo vašich radoch tisíc** (úprimne odhodlaných a veriacich), **premôžu dvetisíc s Božím povolením** (a s jeho pomocou). **A Boh je s tými, ktorí sú trpezliví.**

67. Neprišlo žiadnemu prorokovi, aby mal zajatcov, až kým silné rany na zemi nezasadí (nik z prorokov nesmel mať zajatcov, pokiaľ by do boja vyrazil, až dovtedy, kým svojim nepriateľom nezasadí silné rany, ktoré ich oslabia a ktoré im budú vždy pripomínať silu a odhodlanie tohto proroka a tých, ktorí sú s ním, a tak sa budú boja čo najviac strániť). **Sledujete prospech života najnižšieho** (pozemského), **ale Boh pre vás chce život posledný** (a večný, aby ste sa dostali do jeho dobrej časti). **A Boh je mocný a múdrosťou oplýva.** (8:67)

(8:67): Po skončení bitky Bedr sa prorok Muhammad (p.) poradil s muslimami, čo urobia so zajatcami, medzi ktorými bol aj jeho strýko Al Abbas a mnohí ďalší zajatci, ktorí patrili k tým najtvrdším nepriateľom muslimov. Skupina muslimov, ku ktorej patrili Abu Bakr (jeden z najbližších spoločníkov proroka Muhammada), mu poradila, aby ich oslobodil za výkupné. Druhá skupina, na čele ktorej bol Omar Bin Al Chattab (ďalší z blízkych spoločníkov proroka Muhammada), mu poradila, aby ich zabil, pretože medzi nimi boli takí ľudia, ktorí mali veľký vplyv a vysoké postavenie u nepriateľov muslimov a obávali sa, že ak ich prepustia, môžu muslimom v budúcnosti veľmi uškodiť. Okrem toho Omar chcel, aby nepriatelia muslimov videli, že nebudú voči nikomu z nich zhovievaví a budú sa správať k zajatcom presne tak, ako sa správali ich nepriatelia k zajatým muslimom. Nakoniec sa prorok priklonil k prvému riešeniu a dovolil vykúpiť zajatcov. Nato mu bol zoslaný od Boha najvyššieho tento verš, v ktorom Boh vyčíta tým, ktorí prorokovi poradili, aby zajatcov vymenil za výkupné. Z verša je zrejmé, že úmysel niektorých z radov tých, ktorí boli za vykúpenie, bol aj finančný, zvlášť ak si uvedomíme, že muslimovia mali za sebou boj a ešte stále im hrozilo veľké nebezpečenstvo, na ktoré sa museli pripravovať. V každom prípade verš dáva za pravdu tým, ktorí chceli zajatcov popraviť. Pre lepšie pochopenie dôvodu toho, prečo sa mali zajatci zabiť, a nie vykúpiť, si musíme uvedomiť, že ľudia v tej dobe mali iné zvyky, správanie a život ako ľudia dnes. To, čo by sa nám dnes pozdávalo ako neprijateľné, bolo v tých časoch možno považované za normálne. Ľudia v tej dobe na celom svete a aj mnoho storočí potom mali drsnejšie povahy v porovnaní s dneškom.

To vysvetľuje aj skutočnosť, prečo muslimom prišiel príkaz zajatcov zabiť, a nie vykúpiť. Samozrejmosťou bolo, že keď boli zajatci oslobodení za výkupné, väčšina z nich sa znova pridala k táboru proti muslimom a neboli to veru milosrdní ľudia.

Ako jednoduchý príklad toho, aké bolo myslenie nepriateľov muslimov v tej dobe, poslúži spôsob, akým bol prorokov strýko Hamza v nasledujúcej bitke - bitke Uhod, zabitý. Hamza bol prebodnutý kópiou a po skončení bitky prišla k nemu jedna žena z tábora nepriateľov muslimov, ktorá ho nenávidela, roztrhla mu brucho, vybrala vnútornosti, požula ich a vyplula. Vzhľadom na dnešný spôsob myslenia sa to dá hodnotiť prinajmenšom ako neľudské, ale mnohým z tých, ktorí vtedy proti prorokovi a muslimom vystupovali a bojovali, takéto činy problémy nerobili.

Ďalším momentom vo verši okrem toho, že bol zoslaný v súvislosti s konkrétnou situáciou po bitke Bedr, je, že niektorým muslimom šlo len o zisk, ktorý by plynul z vykúpenia zajatcov, a to aj napriek tomu, že pri posudzovaní následkov vojny by zisk nemal hrať žiadnu úlohu, ale mali by sa sledovať zásady, ktoré ukladá náboženstvo. K tomu ešte treba dodať, že príkaz verša na zabitie zajatcov sledoval určitú stratégiu, ktorá bola v tom čase nevyhnutná v záujme bezpečnosti muslimov a odstrašenia ich nepriateľov. V ďalších veršoch z neskoršej doby, keď boli muslimovia už silní a mali dostatočný rešpekt a dostatok vojenskej sily, si už môžeme všimnúť, že Boh dáva prorokovi ohľadom naloženia so zajatými zajatcami na výber jednu z dvoch možností: buď ich prepusti bez ničoho, alebo ich prepusti za výkupné (pozri verš 47:4).

68. Nebyť Knihy od Boha predtým danej (v ktorej Boh stanovil, že nepotrestá nikoho, kto by sa chyby z neznalosti dopustil, ako to bolo v predchádzajúcom verši, keď skupina, ktorá navrhla vykúpenie zajatcov, nevedela, že v tej konkrétnej udalosti zle konala), **bolo by sa vás** (tej skupiny muslimov) **za to, čo ste vzali** (za výkupné, ktoré ste obdržali) **dotklo** (postihlo) **trápenie obrovské**.

69. Jedzte teda (keďže vám to Boh odpustil) **z toho, čo ste ukoristili, je to dovolené a dobré. A bojte sa Boha** (v tom, čo konáte, zamýšľate a sledujete). **Ved' Boh je odpúšťajúci a milostivý**.

70. Prorok (Muhammad)! Povedz tým z radov zajatcov (z bitky Bedr), **ktorí sú vo vašich rukách** (sú v zajatí muslimov): „**Ak Boh bude vedieť** (a On pritom dobre vie, čo je vo vašom srdci), **že vo vašich srdciach je dobro** (niektorí z týchto zajatcov prehlásili, že prijali islam, a tým nemuseli platiť žiadne výkupné a boli prepustení, výkupné iných zasa spočívalo v tom, že mali naučiť určitý počet negramotných muslimov písať a čítať atď.), preto práve týmto Boh hovorí, že ak bude ich viera úprimná), **dá vám niečo lepšie než to, čo od vás bolo vzaté** (ak bude váš úmysel úprimný, tak vám Boh dá niečo lepšie než to, o čo ste prišli) **a odpustí vám** (všetko, čoho ste sa doposiaľ dopustili)“. **A Boh je odpúšťajúci a milostivý**,

71. Ak by ťa (Muhammad) **chceli zradiť** (tí, ktorí prijatie islamu vyhlásili, tým, že by to len predstierali), **tak už predtým sa zrady voči Bohu dopustili, a teda** (vám, muslimovia, Boh) **umožnil dostať ich** (a poraziť, a umožní vám ich dostať znova a znova, pokiaľ v zrade budú pokračovať). **A Boh všetko vie a múdrosťou oplýva**.

72. Tí, ktorí uverili a emigrovali (myslia sa tým muslimovia, ktorí utiekli a emigrovali z Mekky do Mediny) **a usilovali sa svojimi majetkami a dušami svojimi** (sami sebou) **o cestu, ktorú Boh určil** (aby kráčali po ceste, ktorú im Boh určil a tým Jeho spokojnosť získali) **a tí, ktorí im útočisko poskytli a pomohli im a podporili ich** (proti ich nepriateľom - myslia sa tým muslimovia, ktorí pôvodne bývali a žili v Medine ešte pred príchodom muslimov z Mekky), **tí sú jeden druhému dôverníkmi**. (Obe tieto skupiny muslimov sú si k sebe najbližšie. Z tohto dôvodu prorok Muhammad, keď emigroval z Mekky do Mediny, vytvoril z titulu jedného náboženstva akési bratské putá medzi muslimami, ktorí prišli z Mekky a muslimami, ktorí žili v Medine.) **Avšak tí, ktorí uverili a neemigrovali** (ostali v Mekke), **voči tým nemáte žiadne podobné záväzky, až kým neemigrujú**. (Medzi takéto

záväzky, ktoré vznikli medzi emigrujúcimi muslimami z Mekky a muslimami z Mediny, ktorí im poskytli pomoc a útočisko, patrili niektoré ustanovenia dedičského práva, keď jedni dostávali dedičský podiel z dedičstva po druhých.) **Ak by však žiadali** (tí veriaci muslimovia, ktorí neemigrovali z Mekky) **o vašu pomoc a podporu ohľadom náboženstva** (na ochranu islamu, pokiaľ by na nich v Mekke tí, ktorí veriť odmietli zaútočili), **je vašou povinnosťou pomôcť im, okrem prípadu, ak by šlo o ľudí, s ktorými máte dojednaný záväzok** (je vašou povinnosťou týmto veriacim pomôcť s výnimkou prípadu, ak by boli útočníkmi ľudia, s ktorými vás viaže dohoda o neútočení, ktorej obsahom je záväzok, že na nich nezaútočíte a ani oni na vás). **A Boh vidí všetko, čo konáte,**

73. A tí, ktorí odmietli veriť, sú jeden druhému dôverníkmi. (Sú si navzájom dôverníkmi. A vy, veriaci, vyberajte si dôverníkov zo svojich radov, pretože vašimi dôverníkmi nemôžu byť tí, ktorí veriť odmietli, keďže máte odlišné ciele a odlišný postoj.) **Ak tak neurobíte, nastane a spustí sa skúška na zemi a skaza veľká.** (Adresátni sú už všetci veriaci, ktorí boli v Medine.) (8:73)

(8:73): Verš hovorí muslimom, ktorí boli v Medine, že za blízkych dôverníkov si majú brať len veriacich a nemajú sa tým, ktorí vieru odmietali, zdôverovať s dôvernými informáciami. Okrem toho by sa mali riadiť ustanoveniami predchádzajúceho verša a pomôcť ostatným veriacim, ktorí ostali v Mekke, ak by boli prenasledovaní pre svoju vieru a ak by ich o pomoc požiadali. Ak podľa tohto príkazu nebudú konať, potom budú podrobení omnoho ťažšej skúške a dostanú sa do veľkých ťažkostí, keď nastane veľká skaza na zemi.

74. Tí, ktorí uverili a emigrovali a usilovali sa o cestu, ktorú Boh určil (usilovali sarobiť, čo je v ich silách, aby po nej kráčali) **a tí** (muslimovia z Mediny), **ktorí poskytli útočisko a pomohli a podporili** (muslimov z Mekky), **to sú tí skutoční veriaci, je pre nich pripravené** (v súdny deň) **odpustenie a potrava štedrá,**

75. A tí, ktorí neskôr uverili a emigrovali a usilovali sa s vami (o Božiu spokojnosť), **tí patria k vám.** (Jedná sa o muslimov, ktorí emigrovali do Mediny neskôr, až potom, ako prorok s prvými muslimami do nej emigroval. Títo veriaci muslimovia sa považujú za rovnocenných s tými, ktorí skôr emigrovali, pokiaľ sa aj oni snažia o to, čo Boh ľuďom uložil.) **A tých, ktorých spájajú príbuzenské vzťahy, sú oprávnenejší dediť jeden po druhom podľa Knihy Božej. A Boh o všetkom vie** (vie, v akej situácii ste boli a čo ste potrebovali a vie, že už tá najväčšia núdza pominula, preto všetko vracia do obvyklého stavu, ako to určil v Knihe). (8:75)

(8:75): Keď muslimovia emigrovali z Mekky do Mediny a prorok medzi nimi vytvoril bratské puto z titulu toho istého náboženstva, muslim z Mekky dedil po muslimovi z Mediny a naopak. Bolo to nutné, pretože tí, ktorí emigrovali, boli chudobní, niektorí si z Mekky nemohli nič vziať so sebou, všetko tam nechali a bolo potrebné spočiatku ich zabezpečiť. Preto sa muslimovia z Mediny delili s muslimami z Mekky o všetko, aj dedili navzájom po sebe, až kým sa všetko nevyrovnalo a emigranti sa potom prispôsobili a mohli si začať zarábať a živiť seba a svoje rodiny. Vtedy bol zoslaný tento verš, ktorý vrátil všetko tak, ako to malo byť z hľadiska dedenia a vyhlásil, že dediť sa má podľa príbuzenských vzťahov tak, ako je to na inom mieste v Koráne určené.

KAPITOLA DEVIATA

Al Tavba (Pokánie)

1. Boh a jeho posol (Muhammad) vás (muslimovia) oprostujú od tých, s ktorými vás viaže sľub (a dohoda o neútočení) a ktorí pochádzajú z radov tých, ktorí k Bohu pridružujú, (9:1)

(9:1): Boh a jeho posol Muhammad sa zriekajú dohôd uzavretých s tými, ktorí veriť odmietali a neustále porušovali dohody, ktoré s prorokom Muhammadom uzatvárali. Preto, keď už porušovanie týchto dohôd zo strany tých, ktorí odmietli veriť, presahovalo únosné hranice, Boh najvyšší oznamuje, že oslobodzuje proroka Muhammada a muslimov od dohôd, ktoré s nimi predtým uzavreli.

2. Pohybujte sa teda bezpečne po zemi (vy, ktorých sa oprostenie týka) po dobu štyroch mesiacov (po oznámení vypovedaní zmlúv, ktoré boli medzi muslimami a tými, ktorí veriť odmietali a ktorí tieto mierové zmluvy neustále porušovali, Boh dal týmto nepriateľom muslimov štyri mesiace na to, aby sa rozhodli, ako budú ďalej konať), ale vedzte pritom, že nezabránite Bohu v ničom (a že neuniknete pred Ním) a že Boh potupe vystaví tých, ktorí veriť odmietali,

3. A je to vyhlásenie od Boha dané (Ním určené) a (prehlásenie) od jeho posla (Muhammada) ľuďom v deň veľkej púte o tom, že Boh je oprostený od tých, ktorí k Nemu pridružujú a oprostený je od nich i Jeho posol. (Zmluvy muslimovia vždy začínajú v mene Boha v tom zmysle, že Boh je svedkom toho, čo uzatvárajú. V tomto verši i v predchádzajúcich však Boh muslimom oznamuje, že ich oslobodzuje spod záväzkov, na ktorých sa s tými, ktorí veriť odmietali, dohodli, keďže títo ich neustále porušujú. Boh taktiež oznamuje tým, ktorí veriť odmietali, že ich už zanecháva, že im už nebude pomáhať, pretože sa nechcú držať tohto, čo im zoslal.) Ak by ste (vy, ktorí ste veriť odmietali) pokánie učinili (vieru prijali a svoje záväzky prestali porušovať), je to pre vás lepšie. A ak by ste sa odvrátili, tak vedzte, že nezabránite Bohu v ničom (a že neuniknete pred Ním). A oznám (Muhammad) tým, ktorí odmietli veriť, radostnú zvesť, zvesť o trápení bolestivom (ktoré ich čaká, za to, čo konajú),

4. S výnimkou (oprotie a vypovedanie sa netýka) tých, s ktorými ste uzavreli dohody a ktorí pochádzajú z radov tých, ktorí k Bohu pridružujú, ktorí (potom, ako tieto dohody s vami uzavreli, ich neporušili) vám však neubrali nič z toho, na čom ste sa dohodli a ani nepodporili proti vám nikoho (žiadneho z vašich nepriateľov). Voči tým dodržte sľub (a dohody, ktorými ste sa voči nim zaviazali) až do (vypršania) stanovenej lehoty (v zmluve určenej). Ved' Boh má rád bohabojných. (9:4)

(9:4): Boh muslimov oslobodil od záväzkov a dohôd, ktoré mali uzavreté s tými, ktorí k Bohu pridružovali a umožnil im dohody jednostranne vypovedať so štvormesačnou výpovednou lehotou. Odstúpenie od takýchto dohôd Boh ale pripustil len voči tým, ktorí svoje záväzky voči muslimom hrubo porušili. Voči ostatným, ktorí svoje dohody plne dodržiavali, rešpektovali a nepomáhali nepriateľom muslimov, sa majú tieto dohody plne dodržiavať a rešpektovať aj zo strany muslimov, až kým nevyprší doba, na ktorú boli tieto dohody

uzavreté. Na záver verša, Boh muslimom pripomína, že dodržiavanie dohôd je vlastnosťou bohobojných, ktorých má Boh rad.

5. A až posvätné mesiace (uvedené v druhom verši) **uplynú, tak zabíte tých, ktorí k Bohu pridružiajú** (uvedených v predchádzajúcich veršoch), **kdekoľvek by ste ich našli a vezmite ich do zajatia a obliehajte ich a číhajte na nich na každom mieste** (ide o tých, ktorí dohody uzavreté s muslimami hrubo porušili). **Ak by potom pokánie učinili a konali modlitbu a dávali zakat, tak ich pustíte** (ak by potom, ako ich zajmete alebo budete obliehať, začali dodržiavať islam, tak ich nechajte). **Ved' Boh je odpúšťajúci a milostivý** (Boh im odpustí a zmiluje sa nad nimi, pokiaľ budú úprimní).

6. Ak by t'a niekto z tých, ktorí k Bohu pridružiajú, požiadal o ochranu, tak mu poskytni ochranu až dovtedy, kým si nevypočuje Božie slová (slová, ktoré Boh v Koráne zoslal svojmu poslovi Muhammadovi) **a potom ho doved' do bezpečia** (ak by uplynuli spomenuté štyri mesiace a niektorí z radov tých, ktorí k Bohu pridružiajú a ktorých s muslimami neviaže žiadna mierová dohoda, požiadal muslima o ochranu pred muslimskými vojskami, nech mu takýto muslim poskytne ochranu až dovtedy, kým mu nevysvetlí Korán a islamské náboženstvo. Ak by uveril, stal by sa jedným z muslimov a nik už nemá právo sa ho dotknúť. Ak by však islam odmietol prijať, tak nech tento muslim takéhoto človeka chráni, až kým ho nedoviedie na bezpečné miesto mimo územia muslimov, kde ho nechá). **To preto** (preto sa majú muslimovia takto zachovať), **že sú to** (tí, ktorí k Bohu pridružiajú) **ľudia, ktorí nevedia** (o islame a o jeho zásadách nič a ktorí nevedia, že ich dobro v živote pozemskom i posmrtnom, spočíva v islame).

7. Ako môžu mať tí, ktorí k Bohu pridružiajú (a svoje sľuby a dohody vážne porušujú), **rešpektovaný sľub u Boha a u jeho posla?** (Ved' svoje sľuby a dohody neustále porušujú, preto sa sľuby, ktoré oni dali, už viac nebudú akceptovať.) **Len tí** (z radov tých, ktorí k Bohu pridružiajú), **s ktorými vás viaže sľub daný pri Posvätnej mešite** (s ktorými ste, muslimovia, uzavreli mierové dohody), **ak by boli priami vo svojom správaní k vám, tak bud'te aj vy priami vo svojom správaní k nim** (ak dodržali svoje záväzky, tak ich dodržujte aj vy). **Ved' Boh má rád tých, ktorí sú bohobojní** (ktorí sa vo všetkom Boha boja a ktorí svoje sľuby dodržiajú).

8. Ako ho môžu mať, ved' ak by vás premohli (ak by sa im podarilo vás premôcť), **nebrali by do úvahy žiadne príbuzenstvo, ani dohodu** (pozabíjali by vás do posledného človeka a nezabránila by im v tom ani skutočnosť, že ste príbuzní a ani žiadna dohoda, ktorá medzi vami bola). **Snažia sa vás uspokojiť slovami vychádzajúcimi z ich úst, ich srdcia to ale odmietajú** (odmietajú sľuby dodržiavať). **A väčšina z ich radov je spurná.**

9. Vymenili Božie znamenia za lacný cieľ (miesto toho, aby nasledovali to, čo Boh ľuďom poslal, nasledovali svoje krátkodobé a lacné ciele), **a tak bránili** (ľuďom) **kráčať po ceste, ktorú Boh určil. Je zlé to, čo konali.**

10. Nebrali by do úvahy u žiadneho veriaceho príbuzenstvo ani dohodu. To sú veru tí, ktorí mieru (toho, čo Boh pripúšťa) **prekračujú.**

11. Ak by však pokánie učinili, konali modlitbu a dávali zakat, stanú sa vašimi bratmi na základe náboženstva. A objasňujeme znamenia ľuďom, ktorí vedia (že znamenia pravdu od Boha prinášajú a že sú od Neho zoslané).

12. Ak by porušili svoje prísahy po tom, ako sľub dali (že ich budú dodržiavať) **a napadli by vaše náboženstvo** (ak by prehlásili, že prijali islam a že sa ním budú riadiť a potom zámerne sa od neho odvrátili, aby vyvolávali v ľuďoch pochybnosti ohľadom islamu), **tak bojujte proti vodcom tých, ktorí odmietajú vieru** (proti vodcom tých, ktorí sa snažia vaše náboženstvo pred ľuďmi zámerne odmietat' a sponchybnit'), **pretože oni si žiadnu prísahu nectia** (všetky svoje sľuby a záväzky porušujú), **azda prestanú** (azda so svojím činom

prestanú). (Nasledujúci verš už konkrétne objasňuje, kto sú to vodcovia tých, ktorí odmietajú vieru.)

13. A či nebudete bojovať proti ľuďom, ktorí svoje prísahy (záväzky a sľuby) porušili a snažili sa posla (Muhammada) vyhnúť (z Mekky, keď sa proti nemu postavili a tajne sa dohodli, že ho zabijú)? Oni (okrem toho) boli tí, ktorí proti vám začali útočiť prvýkrát (oni boli tí, ktorí s násilím začali, nie vy, vy ste sa len bránili a snažili ste sa ich zlo zahnať). A či sa ich obávate (obávate sa ich snád' i napriek tomu, že pravda je na vašej strane a vy ste v práve)? Boh si viac zasluhuje, aby ste sa Ho obávali (bránite vec, ktorú vám Boh zoslal, preto by ste sa mali skôr obávať Boha, aby ste neporušili to, čo vám uložil), ak ste veriaci (ak skutočne veríte v Boha).

14. Bojujte proti nim (proti uvedeným ľuďom, ktorí k Bohu pridružujú a ktorí porušujú sľuby a záväzky vám dané a vám ubližujú), Boh ich trápeniu podrobí vašimi rukami (Boh na nich svoj trest za ich previnenia zošle vašimi rukami), do potupy ich uvedie, dá vám nad nimi zvíťaziť a uzdraví hrude ľudí veriacich (z pocitu krivdy a bezmocnosti, ktorý ich postihol a ktorý v ich srdciach trvá), (9:14)

(9:14): Význam poslednej vety „a uzdraví hrude ľudí veriacich“ súvisí s udalosťami, ktoré sa stali tesne pred tým, ako muslimovia oslobodili Mekku. V dôsledku mierovej zmluvy, ktorú prorok Muhammad uzavrel s tými z kmeňa Qurejš, ktorí veriť odmietli, s nepriateľmi muslimov, na mieste zvanom Al Aqaba sa kmeň Beni Bekr stal spojencom Qurejšovcov a kmeň Chuzaa spojencom muslimov. Po čase kmeň Beni Bekr za podpory Qurejšovcov zaútočil na kmeň Chuzaa, čím došlo k porušeniu mierovej zmluvy (nebolo to po prvé, avšak v tomto prípade už bolo mnoho obetí zo strany Chuzay). To vyvolalo u kmeňa Chuzaa pocit bezmocnosti, krivdy a zloby voči kmeňu Beni Bekr a Qurejšovcom. Po útoku jeden muž z Beni Bekr odrecitoval báseň, v ktorej ohováral proroka Muhammada a provokoval ľudí z kmeňa Chuzaa. Tu mu niektorí z kmeňa Chuzaa povedali: „Ak to zopakuješ, rozbijeme ti ústa“. Muž to zopakoval, a tak dostal úder a ostal s rozbitými ústami. Nato sa strhla bitka medzi kmeňmi Beni Bekr a Chuzaa a bolo mnoho mŕtvych zo strany Chuzay. Tu sa ale už skupina mužov z kmeňa Chuzaa vybrala k prorokovi Muhammadovi, povedala mu, čo sa stalo a ako okrem porušenia mierovej zmluvy tí, ktorí veriť odmietali, provokovali a zabili z nich mnohých mužov. Keď to prorok Muhammad počul, vošiel do domu svojej manželky Mejmuny a povedal: „Nalejte mi vodu“ a umyl sa a pritom hovoril: „Nech mi už nikdy nik nepomôže, ak nepomôžeme Beni Kaebovi (bol to rod z kmeňa Chuzaa)“. Potom prorok Muhammad prikázal muslimom vystrojiť sa a vyraziť smerom k Mekke, ktorá bola nakoniec oslobodená takmer bez boja.

15. A dá, aby zlosť (a pocit bezvládnosti) opustila ich srdcia (srdcia tých, ktorým bolo predtým ublížené). A Boh prijme pokánie, od koho chce (z radov tých, ktorí veriť odmietali a ktorí boli premožení, pokiaľ sa na Boha s pokáním a prosbou o odpustenie obrátia). A Boh všetko vie a múdrosťou oplýva.

16. Mysleli ste si (veriaci muslimovia), že budete ponechaní (len tak) a pritom Boh ešte nespoznal tých z vás, ktorí sa usilovali (o Božiu spokojnosť) a ktorí si mimo Boha, jeho posla a veriacich nezvolili nikoho iného (za blízkeho)? (Boh vašu vieru skúske podrobil, aby sa pred všetkými ukázalo, kto skutočne verí a kto nie.) A Boh dobre vie o tom, čo konáte.

17. Neprislúcha tým (obyvateľom Mekky), ktorí k Bohu pridružujú, aby obývali a starali sa o miesta určené na klaňanie sa Bohu v polohe sužúdu (na miestach, kde sa k Bohu v Posvätnej mešite modlí) a pritom sami o sebe svedčia, že vieru odmietajú (Kába a Posvätná mešita v Mekke boli určené len na uctievanie jedného jediného Boha bez akýchkoľvek spoločníkov, preto by túto mešitu nemali obývať a ani sa už o ňu starať tí, ktorí k Bohu

pridružujú). **Tých** (ktorí k Bohu pridružujú) **skutky budú márne a v ohni budú naveky.** (9:17)

(9:17): Po skončení bitky Bedr, t.j. po prvej bitke, ktorá sa odohrala medzi muslimami a tými z kmeňa Qurejš z Mekky, ktorí veriť odmietali a ktorí voči muslimom bojovali, boli zajatí niektorí významní členovia tohto kmeňa. Medzi zajatých patrila aj Al Abbás Bin Abdulmuttaleb, strýko proroka Muhammada. Skupina muslimov k týmto zajatcom pristúpila a vyčítala im ich pridružovanie k Bohu a odmietanie posolstva Bohom zoslaného prostredníctvom posla a proroka Muhammada. Ali Bin Ebí Táleb, prorokov bratranec, ktorý bol vtedy muslimom, ostro vyčítal Al Abbásovi, že sa postavil proti prorokovi Muhammadovi, bojoval proti nemu a pretrhol tým príbuzenské vzťahy, ktoré ho s prorokom spájali. Al Abbas tejto skupine muslimov povedal: „Prečo spomínate len naše nedostatky a mlčíte o dobrých činoch, ktoré robíme?“ Ali sa ho spýtal: „A máte nejaké dobré činy?“ Al Abbas povedal: „Áno, staráme sa o Posvätnú mešitu a modlíme sa v nej, vyrábame a zakrývame plášťom Kábu, zabezpečujeme vodu pútnikom a oslobodzujeme tých, ktorí sú v zajatí“. Neskôr bol prorokovi Muhammadovi zoslaný tento a nasledujúci verš, v ktorom Boh ľuďom objasňuje, kto má právo sa modliť a starať sa o miesta, kde sa Boh jeden jediný uctieva a len Jemu sa klania.

Časť spoločníkov proroka Muhammada po jeho smrti povedala, že tento verš sa vzhľadom k udalosti, pri ktorej bol zoslaný, týka len Posvätnej mešity v Mekke. Iní spoločníci sa ale vyjadrili v tom zmysle, že tento verš sa týka všetkých miest, mešít a modlitební, ktoré sú určené na uctievanie Boha jedného jediného. V každom prípade však možno povedať, že vstup do mešít a modlitební má svoje pravidlá, ktoré treba rešpektovať a dodržiavať.

18. Miesta určené na klaňanie sa Bohu v polohe sužúdu (uvedené v predchádzajúcom verši) **obýva a stará sa o ne ten, kto uveril v Boha a v Deň posledný** (posledný deň, po ktorom už nastáva deň zmŕtvychvstania a súdny deň), **modlitbu konal, zakat dával a nikoho okrem Boha sa nebál** (t.j. každý, kto všetkých päť podmienok splnil). **Azda títo** (ktorí sa toho držia) **budú patriť k tým, ktorí sú správne usmernení**, (Ak sa toho budú v správnej forme držať, tak sa zaradia medzi tých, ktorí sú správne usmernení.)

19. Napájanie pútnikov, obývanie a starostlivosť o Posvätnú mešitu (tieto služby a úkony a odmenu za ne) **ste postavili na roveň tomu, kto uveril v Boha, v Deň posledný** (v deň zmŕtvychvstania alebo súdny deň) **a usiloval sa o cestu, ktorú Boh určil** (snažil sa islam dodržiavať a chrániť)? (Skutočne si myslíte, že napájanie pútnikov, obývanie a starostlivosť o Posvätnú mešitu bez skutočnej viery v Boha má u Boha takú istú hodnotu, akú má veriaci človek a skutky, ktoré koná?) **Nie je to veru u Boha na rovnakej úrovni. A Boh správne neusmerní ľudí krivdiacich** (Boh tých, ktorí krivdu páchajú a neprestanú s ňou, na cestu správnu neusmerní a oni takúto cestu nespoznajú).

20. Tí, ktorí uverili a emigrovali (myslí sa tu emigrácia muslimov z Mekky do Mediny, ktorá sa udiala za života proroka Muhammada) **a svojimi majetkami i svojimi dušami sa usilovali o cestu, ktorú Boh určil** (tým, že pomáhali svojimi majetkami a sami sa obetovali, aby posolstvo chránili), **sú u Boha na vyššom stupni** (majú vyššie postavenie u Boha ako tí, ktorí len pútnikom vodu zabezpečovali a starali sa o Posvätnú mešitu v čase, keď ich bolo treba niekde inde). **A to sú tí** (spomenutí v tomto verši), **ktorí vyhrali**.

21. Ich Pán im oznamuje (spomínaným veriacim muslimom) **radostnú zvesť o Svojej milosti a spokojnosti** (ktorou ich zahrnie) **a o záhradách, v ktorých budú mať trvalú blaženosť**,

22. Budú v nich naveky vekov (uvedení veriaci muslimovia). **A Boh má u Seba odmenu obrovskú.**

23. Vy, ktorí ste uverili, nerobte si z vašich otcov a bratov dôverníkov, pokiaľ by oni dali prednosť odmietaniu viery pred vierou. A kto z vás by si ich zvolil za dôverníkov, ten bude patriť k tým, ktorí sa krivdy dopustili. (9:23)

(9:23): Keď prorok Muhammad (p.) prikázal muslimom emigrovať z Mekky do Mediny na Boží príkaz, každý muslim povedal svojmu otcovi, bratovi a manželke, že prišiel príkaz k emigrácii. Niektorí muslimovia sa poponáhľali a so spokojným srdcom svoje domy opustili. Pre iných muslimov splnenie tohto príkazu nebolo ľahké, zvlášť keď ich ženy a deti prosili, aby s nimi ostali, lebo inak budú stratení. A tak časť muslimov emigrovala a časť nie. O tej časti, ktorá neemigrovala, bolo zoslaných mnoho veršov, ktoré im to vyčítali a medzi ne patrí aj tento verš a verš, ktorý za ním nasleduje. Verš túto skupinu muslimov upozorňuje, aby sa nenechali ničím odradiť od emigrácie do Mediny.

24. Povedz (Muhammad, tým, ktorí neemigrovali): „Ak sú vám vaši otcovia, deti, bratia, manželky, kmeň, majetky, ktoré ste získali, obchod, ktorého úpadok sa obávate a príbytky, s ktorými ste spokojní, milšie (drahšie a hodnotnejšie) než Boh a Jeho posol a úsilie o cestu, ktorú Boh určil (snaha o Božiu spokojnosť), tak vyčkávajte, až kým nepríde Boh s príkazom svojím (vyčkajte, až kým Boh nerozhodne, čo s vami).“ (V niektorých výkladoch sa píše, že tým príkazom bolo oslobodenie Mekky od tých, ktorí veriť odmietali.) A Boh správne neusmerní ľudí spurných.

25. Boh vám pomohol a podporil vás (aby ste víťazstvo dosiahli) na mnohých bojiskách aj v deň Hunejnu (v deň bitky zvanej Hunejn), keď sa vám zapáčil váš veľký počet (a naplnil vás pýchou), ktorý vám však nepomohol v ničom (pocit neporaziteľnosti v dôsledku vášho veľkého počtu vám v ničom nepomohol, pretože ste zabudli, že víťazstvo prichádza od Boha bez ohľadu na počet bojujúcich). Zem sa vám zdala byť tesná napriek všetkému, čo obsiahla (keď ste začali prehrávať, od strachu, ktorý ste pocítili, sa vám zem i napriek jej rozľahlosti zdala byť veľmi tesná a malá). Potom ste sa obrátili chrbtom a začali ste prchať (a utekať z bojiska), (9:25)

(9:25): Tento a nasledujúci verš hovorí v stručnosti o bitke Hunejn, aby si z nej muslimovia vzali príklad. Podstata bitky Hunejn spočívala v tom, že keď prorok Muhammad s muslimami oslobodili Mekku z rúk tých Qurejšovcov, ktorí odmietali veriť, dva kmene zvané Havazen a Saqif dali svoje vojská dohromady a vyrazili na boj proti muslimom. Niektoré historické pramene uvádzajú, že počet príslušníkov týchto dvoch kmeňov, ktorí veriť odmietali a ktorí proti muslimom vyrazili, bol 4000, iné zasa udávajú počet 8000. Veliteľ vojska nepriateľov prikázal, aby vojsko sprevádzali ženy a deti a aby so sebou vzali všetok majetok bojovníkov. Odôvodnil to tým, že ich to psychicky posilní a prinúti k väčšej obetavosti v boji. Muslimovia vyrazili s vojskom v počte okolo 12000 bojovníkov. Desaťtisíc prišlo z Mediny pri oslobodzovaní Mekky a ďalšie dve tisícky sa k vojsku pridali zo štyroch ďalších kmeňov. Počet muslimov dovtedy ešte nikdy nebol taký veľký. To viedlo niektorých muslimov k predstave, že sú neporaziteľní v takomto počte, keďže predtým v mnohých bitkách vyhrali nad svojimi nepriateľmi, ktorí boli vo veľkej presile. Keď muslimské vojsko dorazilo skoro ráno k údoliu Hunejn, už ich tam čakalo nepriateľské vojsko, ktoré sa rozdelilo na dve časti a každá časť obsadila jednu stranu údolia. Keď muslimskí vojaci prechádzali údolím, ich nepriatelia sa na nich vrhli naraz z oboch strán údolia. Muslimské vojsko sa rozprášilo a vojaci porazení začali utekať všetkými smermi. S prorokom Muhammadom zotrvali v boji len desiaty muži a jedna žena, ktorá v jednej ruke držala ťavu a v druhej dýku. Prorok Muhammad sa obrátil na Abbasa, jedného z desiatich, ktorí s ním v boji zotrvali a povedal mu, aby zavolať na muslimov, nech sa vrátia spať na bojisko. Keď prchajúci muslimovia výzvu počuli, časť z nich sa vrátila a bojovala. Ako uvádzajú historické pramene, prorok Muhammad potom vzal do ruky piesok, fukol naň a rozprášil ho smerom k nepriateľskému vojsku. Jeden z vojakov nepriateľského vojska neskôr priebeh bitky opísal takto: „Stretli sme sa s muslimami a onedlho sme ich porazili a prenasledovali, až sme prišli k mužovi, ktorý sedel na bielej mulici

(k prorokovi Muhammadovi, ktorý vtedy bojoval na bielej mulici zvanej Daldal). Keď nás zbadal, zakázal nám to, čo sme robili a vzal do ruky piesok a hŕstku zeme, hodil to a povedal: „Nech ošpatnejú tváre“. Vtedy nebolo nikoho z nás, komu by sa piesok nedostal do očí, a tak sme sa na nič iné nezmohli, len utiecť z bojiska.“ Koniec bitky bol taký, že sa všetko nečakane obrátilo. Nepriateľské vojsko ušlo a muslimom ostali okrem iného všetky majetky, ktoré tam ich nepriatelia za sebou zanechali a do zajatia padol veľký počet mužov, žien a detí z tábora oboch kmeňov, ktoré proti muslimom bojovali.

Boh najvyšší v tomto a nasledujúcom verši muslimom pripomína, že víťazstvo nezávisí len od počtu vojakov, ale aj od viery a od toho, či Boh svoju pomoc a podporu niekomu zošle, alebo nie.

26. Potom (ako začali muslimovia prechať a boli porazení) **Boh zoslal dole pokoj Svoj na Svojho posla** (Muhammada) **a na veriacich** (muslimov, a tak sa do boja vrátili) **a zoslal dole** (z neba) **vojakov, ktorých ste nevideli** (podľa výkladov Koránu to boli anjeli) **a trápeniu podrobil tých, ktorí veriť odmietali** (potrestal ich prehrou po tom, ako sa zdalo ich víťazstvo nesporné). **Taká je veru odplata určená tým, ktorí veriť odmietali** (podobným trestom Boh trestá tých, ktorí veriť odmietajú).

27. Potom (po skončení bitky) **Boh pokánie prijme, od koho chce** (u koho uzná, že si to zasluhuje). **A Boh je odpúšťajúci a milostivý.**

28. Vy, ktorí ste uverili! Tí, ktorí k Bohu pridružujú, sú nečistota (ich viera a presvedčenie nie sú čisté), **tak nech sa nepriblížia k Posvätnej mešite po tomto roku.** (Podľa výkladov Koránu veta znamená, že po roku, v ktorom bol tento verš zoslaný, už nesmie žiaden z tých, ktorí k Bohu pridružujú, prichádzať do Posvätnej mešity za účelom vykonať púť, ktorú Arabi v predislamskom období konali.) **A ak by ste sa báli chudoby** (púť bola v predislamskom období okrem iného aj najväčším zhromaždením ľudí v Mekke, kde sa v tomto čase konali aj významné obchodné trhy. Na týchto trhoch Qurejšovci a obyvatelia Mekky predávali a kupovali tovar. Ich hlavný zárobok za celý rok sa sústredil na obdobie púte. Preto by pre mnohých nebolo ľahké zakázať tým, ktorí k Bohu pridružujú, aby do Mekky v tomto období vchádzali, pretože by stratili hlavný zdroj svojich príjmov), **tak Boh vám pomôže svojou štedrosťou** (dá vám z nej), **pokiaľ bude chcieť.** (Z dôvodov uvedených obáv z chudoby Boh muslimom obývajúcim Mekku prisľúbil, že ak tento príkaz dodržia a budú sa ním riadiť, zabezpečí pre nich náhradný zdroj príjmov, ktorý im takúto stratu vynahradí.) **Veď Boh všetko vie a múdrosťou oplýva.** (Verš bol zakončený tým, že Boh vie, ako sa tento príkaz dodržiava a Svojou múdrosťou ľudí len k lepšiemu vedie.)

29. Bojujte proti tým, ktorí neveria v Boha ani v Deň posledný (súdny) **a ktorí nezakazujú to, čo zakázal Boh a jeho posol** (Muhammad) **a ktorí nevyznávajú pravdivé náboženstvo a pochádzajú z radov tých, ktorým bola daná Kniha** (židom a kresťanom), **až kým neodvedú poplatok** (ktorý sa dohodol v zmluve medzi nimi a muslimami) **rukou vlastnou** (teda dobrovoľne), **pocitujúc pokoru** (a rešpektujúc vládu vládnuce podľa zásad islamu). (9:29)

(9:29): Vo všeobecnosti Korán vychádza zo zásady mierového nažívania s ostatnými, avšak učí muslimov, že ich prvoradou úlohou je oznamovať islamské náboženstvo nemuslimom, teda dostať ho, pokiaľ je to možné, ku všetkým ľuďom, aby sa s nim oboznámili a zabezpečiť, že nebude existovať prekážka, ktorá by bránila jeho oznámeniu ostatným ľuďom. Uvedený verš nie je možné izolovať od ostatných veršov Koránu, a treba ho chápať v kontexte ostatných veršov. Aby nedochádzalo k zlému pochopeniu alebo k zneužitiu ustanovení tohto verša, predkladáme komentár, ktorým ho okomentovali dvaja významní islamskí učitelia. Prvý z nich je Ibn Kesir, známy učenec 14. storočia, ktorého výklad veľká časť muslimov v dnešnej dobe pokladá za jeden z najlepších výkladov Koránu. Druhým je Muhammad Al Ghazali, ktorý patri medzi popredných islamských učencov a mysliteľov 20. storočia. Výklad

Ibn Kesíra je dlhý a čo sa týka týchto veršov, jeho značnú časť tvoria historické udalosti, ktoré sprevádzali prípravu na boj s Rimanmi, preto z tohto výkladu vyberieme len tú časť, v ktorej Ibn Kesír hovorí o význame tohto verša. Ibn Kesír napísal: „Keďže Ľudia Knihy odmietli uveriť v Muhammada (p.), už v nich neostala správna viera v žiadneho posla (Božieho) a ani v to, s čím títo poslovia prišli. Títo ľudia začali nasledovať svoje názory, túžby a svojich predkov, nie zákony Božie a náboženstvo Ním určené. To preto, že keby verili v to, čo majú vo svojich rukách (v Písmo, ktoré majú) správnou vierou, bolo by ich to viedlo k viere v Muhammada (p.), pretože všetci proroci pred ním oznamovali tú radostnú zvesť, že príde a že ho majú nasledovať. Keď ale Muhammad (p.) prišiel a on bol najvznešenejší zo všetkých poslov, odmietli v neho uveriť. Stalo sa už preto známym, že sa nedržia toho, s čím prišli skorší proroci, pretože i to pochádzalo od Boha. Preto Ľuďom Knihy nepomôže ich viera v ostatných prorokov, keďže odmietli uveriť v prvého z týchto prorokov, najlepšieho z nich, posledného z nich a najdokonalejšieho z nich“. Ibn Kesír ďalej pokračuje: „Tento verš je začiatkom príkazu na boj proti Ľuďom Knihy po tom, ako sa už ustálili záležitosti s tými, ktorí k Bohu pridružovali, po tom, ako ľudia prijímali islam v zástupoch (vo veľkých počtoch) a stabilizovali sa pomery na Arabskom polostrove. Vtedy Boh prikázal boj proti Ľuďom oboch Kníh, proti židom a kresťanom a bolo to v roku 9 islamského letopočtu ..“ Ďalej sa už píše len o podmienkach, za akých sa má prijať symbolický poplatok - džizja a o podmienkach, za ktorých sa uzavrela mierová dohoda s kresťanmi v oblasti prírodnej Sýrie.

Muhammad Al Ghazáli napísal k tejto kapitole a k tomuto veršu celú štúdiu, z ktorej vyberáme nasledovné: Kapitola Baráa (táto kapitola je známa pod dvoma názvami, buď ako Al Tavba, alebo Baráa) bola zoslaná pätnásť mesiacov pred smrťou posla Božieho (p.). To znamená, že po 22 rokoch od doby, keď sa začalo zvestovanie Koránu. Počas tejto doby bola vo vzťahu k nepriateľom islamu používaná politika: „Ak by ťa (Muhammad) zo lži obvinili, tak im povedz: „Ja mám svoje skutky (za ktoré sa budem zodpovedať) a vy máte svoje skutky (za ktoré sa budete zodpovedať). Vy nenesiete žiadnu vinu na tom, čo konám (nebudete nieť za moje konania žiadnu zodpovednosť) a ja nenesiem žiadnu vinu na tom, čo konáte (ani ja nebudem nieť za to, čo vy robíte, žiadnu zodpovednosť, každý bude zodpovedať za to, čo konal)““ verš 10:41. Je to politika, ako to vidí každý objektívny človek, v ktorej niet nútenia k prijatiu žiadneho náboženstva a ani náznak začatia akéhokoľvek útoku! Nepriatelia islamu pochádzajúci z radov tých, ktorí k Bohu pridružovali a z radov Ľudí Knihy, však odmietali, aby si výzva islamu razila svoju mierumilovnú cestu a pustili sa s ním do bojov, ktoré sa skončili ich porážkou. Priznali však následne faktický stav a prestali s prekračovaním medzí? Nie neprestali. Boli ako líška, ktorá sa pretvarovala, že zomrela, aby si zachránila svoj život a potom pokračovala so zradou a vraždením! Jednotlivci i skupinky sa zmenili na skupiny, ktoré oberali muslimov o ich práva a zasahovali do ich postavenia. Preto nebolo už iného východiska ako sa postaviť proti nim a zastaviť ich. To znamená, že oprostenie sa Boha a jeho posla Muhammada od záväzkov, spomenuté hneď v prvom verši, bolo práve proti tejto skupine, ktorá sa zrady dopustila!! Je poľutovaniahodné, že niektorí ľudia to, čo bolo poslovi a prorokovi Muhammadovi zoslané, vzali a začali to krivdiacim a odchylným spôsobom vykladať. Takíto ľudia totiž rozdelili celú vetu na dve časti, vzali si jej prvú časť a zabudli na druhú, hovoria, že táto kapitola (deviata) vyhlásila útočnú vojnu proti všetkým tým, ktorí odmietli uznať islam. Pritom argumentujú vetou: „A bojujte proti všetkým tým, ktorí pridružujú k Bohu“ verš 9:36 a zabúdajú na zvyšok vety, ktorá hovorí: „podobne ako oni všetci bojujú proti vám“!! To isté platí aj o otázke chápania týchto ľudí slova „ľudia“ vo verši: „A je to vyhlásenie od Boha dané a od jeho posla Ľuďom v deň veľkej púte ...“ verš 9:3, kde pochopili, že slovom ľudia sa myslia úplne všetci ľudia!! Pritom zabudli na vyňatie a pokračovanie, ktoré po tomto všeobecnom slove nasledovalo. Ide v prvom rade o vetu: „S výnimkou tých, s ktorými ste uzavreli dohody a ktorí pochádzajú z radov tých, ktorí k Bohu pridružujú, ktorí (potom, ako tieto dohody s vami uzavreli, ich neporušili) vám však neubrali

nič z toho, na čom ste sa dohodli a ani nepodporili proti vám nikoho (žiadneho z vašich nepriateľov). Voči tým dodržte sľub (a dohody, ktorými ste sa voči nim zaviazali) až do (vypršania) stanovenej lehoty (v zmluve určenej). Ved' Boh má rád bohabojných ...“ verš 9:4. Význam je tu úplne jasný v tom, že vojna je namierená proti konkrétnym ľuďom, ktorí pomáhali našim nepriateľom proti nám a ktorí nás obrali o naše práva. Dopustili by sme sa azda nejakého hriechu, ak by sme proti takýmto ľuďom bojovali? Veta, ktorá potom nasleduje, má veľmi dôležitý význam, a to preto, že počas boja proti tým, ktorí voči nám prekročili medze únosnosti, sa objavia ľudia, ktorí z vojny nič nemajú, nechcú sa zúčastniť žiadnych bojov a ani o tom nepremýšľajú! Voči týmto prorok Muhammad (p.) prikázal, aby sme im zaručili bezpečnosť, uistili ich, že ich nič nepostihne a vrátili ich v mieri do ich krajiny: „Ak by ťa niekto z tých, ktorí k Bohu pridružujú, požiadal o ochranu, tak mu poskytni ochranu až dovtedy, kým si nevypočuje Božie slová a potom ho doved' do bezpečia. To preto, že sú to ľudia, ktorí nevedia“, verš 9:6. Kde tu nachádzame nejakú útočnú vojnu?! Je zrejmé, že tí, ktorí pochopili, že kapitola vyhlasuje všeobecnú vojnu proti odmietaniu nasledovania islamu, vychádzali vo svojom nazeraní na vec z boja, ktorý sa neskôr odohral v Egypte, Sýrii a Iraku a ktorý sa rozšíril, až zničil Perzskú ríšu a rozštiepil Rímsku ríšu .. To je ale chybné chápanie, ktoré by malo opodstatnenie, keby boli muslimovia nasmerovali svoje vojská priamo do Ríma a do hlavného mesta Perzskej ríše. Išlo však o to, že tieto ríše okupovali územia, ktoré im nepatrili, využívali a ponížovali podrobených ľudí, ktorí nemali silu proti nim. Preto sa vojny s týmito ríšami začali a sústredili na oslobodenie území a národov a na zamedzenie vykorisťovania a ponížovania. Potom bol islam ponúknutý týmto národom, ktoré ho prijali a onedlho ho začali aj brániť ...!! Kapitola Koránu Baráa je úplne oprostena od nabádania na prekračovanie miery voči ostatným alebo na uzákoňovanie útočnej vojny proti nevinným a mierumilovným. Pozrime sa ešte raz na stred tejto kapitoly, čo si tam môžeme všimnúť? Islam dal tým, ktorí proti nemu bojovali, štvormesačné ultimátum, aby znova posúdili svoje myšlienky a aby od svojho chybného konania upustili: „Pohybujte sa teda bezpečne po zemi po dobu štyroch mesiacov, ale vedzte pritom, že nezabráňte Bohu v ničom a že Boh potupe vystaví tých, ktorí verit' odmietali“, verš 9:2. Verš hovorí nepriateľom muslimov, že ultimátum nebolo dané ako prejav slabosti zo strany muslimov, preto nech ich ich sila neprivedie k pýche a k zotrvaní na zle, ktoré konajú, pretože koniec zrady je veľmi zlý .. Ultimátum bolo vyhlásené v deň veľkej púte, na ktorej sa zhromažďovali všetci Arabi, veriaci i pridružujúci k Bohu, ten, s ktorým je podpísaná mierová zmluva, ale aj ten, s ktorým nie je žiadna zmluva podpísaná. Ultimátum bolo vyhlásené v tento deň v rámci tohto zhromaždenia, aby bolo všetko úplne jasné a aby nikomu neostala žiadna výhovorka. Aby bolo všetko ešte jasnejšie a aby bolo jasné, o čom tí, ktorí verit' odmietali, premýšľali a aby sa vylúčila možnosť akéhokoľvek obvinenia z napadnutia zo strany muslimov, kapitola jasne povedala: „Ako môžu mať tí, ktorí k Bohu pridružujú, rešpektovaný sľub u Boha a u jeho posla? Len tí, s ktorými vás viaže sľub daný pri Posvätnnej mešite, ak by boli priami vo svojom správaní k vám, tak buďte aj vy priami vo svojom správaní k nim. Ved' Boh má rád tých, ktorí sú bohabojní.“ verš 9:7. Tu vidíme, ako nám záleží na dodržiavaní záväzkov voči tomu, kto ich dodržal! Čo sa však týka tých, ktorí nás zradili, ako máme voči nim dodržať záväzky, ktoré oni sami nedodržali? „Ako?, ved' ak by vás premohli, nebrali by do úvahy žiadne príbuzenstvo ani dohodu. Snažia sa vás uspokojiť slovami vychádzajúcimi z ich úst, ich srdcia to ale odmietajú. A väčšina z nich je spurná. Vymenili Božie znamenia za lacný cieľ a tak bránili ísť po ceste, ktorú Boh určil. Je zlé to, čo konali. Nebrali by do úvahy u žiadneho veriaceho príbuzenstvo ani dohodu. To sú veru tí, ktorí mieru prekračujú“, verše 9:8-10.

My sme neprekročili únosnú mieru voči nikomu, nepremýšľali sme o tom a ani neprijmeme to, aby sme boli takýmto opisom označovaní! Vyzerá to tak, že muslimovia cítili nervozitu voči takejto situácii, uvedomovali si, že ich nepriatelia sú silní a že ich sila ich vedie k

pokúšaníu muslimov a k páchaniu krívd voči nim!! Korán neschválil takéto obavy, a tak muslimov vyzval k odporu a k uštedreniu lekcie zradcom, keď povedal: „...tak bojujte proti vodcom odmietania viery, pretože oni žiadnu prísahu nemajú; azda prestanú“ verš 9:12. Čakáte snáď dodržanie zmlúv alebo sľubov od tých, ktorí žiadne náboženstvo nerešpektujú? Potom sa vystupňovala požiadavka na uštedrenie lekcie zradcom a tým, ktorí zmluvy porušovali, keď Boh najvyšší povedal: „A či nebudete bojovať proti ľuďom, ktorí svoje prísahy porušili a snažili sa posla vyhnúť? Oni boli tí, ktorí proti vám začali útočiť prvýkrát. A či sa ich obávate? Boh si viac zasluhuje, aby ste sa Ho obávali, ak ste veriaci.“ Verš 9:13. Keď budeme čítať ďalej, uvidíme, že ľudia, voči ktorým nám bolo prikázané bojovať, neboli ľuďmi, ktorí by chceli mier alebo ktorí by chceli svoje záväzky a zmluvy dodržať. Boli to ľudia, ktorí muslimom dlho ubližovali, naplnili ich srdcia hnevom a zasadili im mnohé urážky a rany. „Bojujte proti nim, Boh ich trápeniu podrobí vašimi rukami, do potupy ich uvedie, dá vám nad nimi zvíťaziť a uzdraví hrude ľudí veriacich. A dá, aby zlosť opustila ich srdcia.“ verše 9:14-15. Vidíme snáď v tomto slede akúkoľvek zmienku o útočení na ľudí, ktorí nevedú vojnu proti nám? Alebo zmienku o takých skupinách, ktoré sú mierumilovné ..? Pravdou je, že hovoriť o kapitole Baráa (deviata kapitola), že ona zmenila priebeh vojny v islame, je veľká neznalosť. Boli sme, sme a budeme udržiavať mier s tým, kto s nami mier udržiava a budeme bojovať proti tomu, kto proti nám bojuje. Budeme sa pri našom vyzývaní ľudí k islamu spoliehať na dostatočné vysvetlenie a na jasné argumenty s tým, že budeme odmietat akékoľvek poníženie alebo potupu.

To bola časť toho, čo Muhammad Al Ghazáli o tejto kapitole napísal. Nie je možné na tomto mieste uviesť celý jeho výklad tejto kapitoly, uvedieme však ešte jeden odsek z toho, čo napísal: Nie je na škodu, aby sme znova vysvetlili naše záväzky na poli vyzývania ľudí k islamu. My nebojujeme proti nikomu, kto by prekročil nejaké medze (myslel tým nemuslimov) a ani nenútime nikoho prijať akékoľvek náboženstvo! My len ostatným ponúkame islam na základe verša: „...Kto chce, nech uverí a kto chce, nech veriť odmietne.“ verš 18:29. Ak by niekto uprednostnil odmietanie viery, povieme mu: „To nič, žiadne zlo od nás ťa nepostihne! Všetko, čo od teba žiadame, je, aby si nás nechal k islamu vyzývať ostatných a aby si v ničom neublížil tým ostatným, pokiaľ by prijali to, k čomu ich vyzývame. Islam je z nášho hľadiska ten najlepší vzťah medzi Bohom a tým, koho stvoril a Boh nám uložil povinnosť oznámiť islam ostatným a zapáliť svetlo pred tým, kto poznanie nemá. Nestoj nám v ceste, keď ľudí k tomu vyzývame a nestoj v ceste ostatným, ak by Boh ich srdcia pravde otvoril“. Ak by súhlasil s takouto neutralitou, jeho vzťah k nám bude podľa verša, v ktorom Boh povedal: „...Ak by sa vás stránili, nebojovali by proti vám a ponúkli by vám mier, potom vám už Boh na boj proti nim nedáva žiadne oprávnenie.“ verš 4:90. Ak by však povedal: „Zakážem vám čokoľvek oznamovať a zakážem ostatným výzvu počúvať a nasledovať“, potom mu povieme, že vojna sa začne medzi nami a tebou. Ak by nám potom Boh dal víťazstvo nad vami, odzbrojíme vás od zbraní, ktorými ste prekročili mieru voči nám. A umožnili by sme vám žiť s nami v bezpečí bez toho, aby ste sa strachovali o svoje majetky alebo sami o seba. Preberieme za vás bremeno obrany, pokiaľ by vám niekto chcel ublížiť. Naším cieľom bude len to, aby ste zistili skutočnosť o nás, aby ste videli, čo v sebe skrývame a potom vám uložíme povinnosť zaplatiť trochu peňazí, ktoré použijeme na to, aby sme bránili vás i vaše presvedčenie .. Toto je ten poplatok (vo verši spomenutý), okolo ktorého sa toľké hlasy ozývali. Toto sú okolnosti sprevádzajúce uloženia tohto poplatku, nemajú byť uložené tomu, kto bol nestranným a ostal ďaleko od boja s nami! Ukladá sa tomu, kto sa rozhodol proti nám bojovať alebo pomáhal tým, ktorí medze voči nám prekročili .. Koniec citácie.

Treba ešte podotknúť, že Muhammad Al Ghazáli uvedeným výkladom objasňoval význam tohto verša muslimom v snahe upozorniť ich na celkový charakter a význam tejto kapitoly. Poplatok (Džizja) mal symbolický charakter. Jeho výška nebola pevne stanovená a určovala

sa rôzne podľa finančných pomerov toho, kto ho mal odvieť. Povinnosť odvieť tento poplatok mal každý muž, ktorý bol bojaschopný a slobodný (netýkal sa otrokov). To znamená, že z platenia tohto poplatku bola vylúčená veľmi veľká časť obyvateľstva. Boli z nej vylúčení: ženy, neplnoletí chlapci, otroci, duševne chorí, biedni ľudia, tí, ktorí nevládali pracovať (postihnutí nejakým druhom invalidity), slepci a iní invalidi, mnísi v kláštoroch, pokiaľ neboli bohatí. Bol to teda poplatok, ktorý sa použil najmä na výzbroj vojska. Ako protihodnotu za odvedenie tohto poplatku mali muslimovia povinnosť takýchto ľudí chrániť pred kýmkoľvek, kto by im chcel ublížiť.

Koniec výkladu k veršu 9:29

30. Tí, ktorí pokánie činili (židia), povedali: „Ezra je synom Božím.“ A tí, ktorí podporovali a nasledovali Mesiáša (kresťania), povedali: „Mesiáš je synom Božím.“ To sú ich slová prednesené ich vlastnými ústami. Napodobňujú (svojimi slovami) slová tých, ktorí odmietali veriť (v jednotu a ojedinelosť Boha) už predtým (svojimi slovami napodobňujú slová tých ľudí, ktorí pred nimi žili a ktorí veriť odmietali a svoju vieru s nevierou zmiešali). Boh nech je proti nim (nech svoj hnev zošle na nich). Kam sú zvedení (zo správnej cesty)? (9:30)

(9:30): Verš sa končí tým, že privoláva Boží hnev na nich a pýta sa ich, ako môžu byť ešte stále zvedení od pravdivej viery a trvať na pridružení k Bohu napriek tomu, že im Boh zoslal Korán - ďalšiu nebeskú Knihu, v ktorej im jasne odkazuje, že je jeden jediný a že nemá družku, ani žiadneho syna či potomka.

Jedného dňa prišli k prorokovi Muhammadovi traja muži (Salam Bin Muškem, Nomán Bin Avfa a Málek Bin Al Sajf) a povedali: „Ako ťa máme nasledovať, keď si nechal stranu, na ktorú sme sa modlili (smer modlitby sa zmenil zo strany Jeruzalema k Mekke) a okrem toho neuznávaš, že Uzejr (Ezra) je synom Božím?“ Nato bol prorokovi Muhammadovi zoslaný tento verš ako odpoveď na ich otázku.

31. Učinili si (židia) rabínov a (kresťania) mníchov svojich ako pánov mimo Boha, aj Mesiáša syna Márie (urobili z neho boha a syna božieho). A pritom im nebolo nič iné prikázané, len aby uctievali jedného jediného Boha, veď niet boha okrem Neho. Jedinečný je (Boh), nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (Bohu je vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované) a je vzdialený od toho, čo k Nemu pridružujú. (9:31)

(9:31): V spojitosti s týmto veršom sa zachoval príbeh Adiho Ibn Hátema, ktorý povedal: Prišiel som k prorokovi Muhammadovi a na krku som mal kríž zo zlata. Prorok mi povedal: „Adi, zhoď zo seba túto modlu“, potom som proroka počul, ako odrecitoval: „Vzali si rabínov a mníchov svojich za pánov mimo Boha“. Povedal som: „Posol Boží, ale oni ich neuctievali (chcel tým povedať, že židia a kresťania neuctievali svojich rabínov a mníchov).“ Prorok mu nato povedal: „A či rabíni a mnísi nezakazujú ľuďom, ktorí ich nasledujú, čo Boh povolil a títo ľudia ich poslúchajú a zakazujú to tiež? A či rabíni a mnísi nepovoľujú ľuďom, ktorí ich nasledujú, čo Boh zakázal a títo ľudia ich poslúchajú a povoľujú to tiež?!“ Povedal som (Adi): „Áno“. Prorok povedal: „Tak to sa rovná ich uctievaniu (ako keby ich uctievali)“.

Veta hovorí o tom, že tým, že ľudia slepo a bez akéhokoľvek premýšľania o správnosti a logike toho, čo im títo duchovní hovoria, týchto duchovných nasledovali, čím povýšili myšlienky týchto ľudí, ktorí podliehajú omylu, na roveň toho, čo Boh prikázal a zakázal.

32. Chcú (tí, ktorí k Bohu pridružujú a ľudia knihy) zhasiť svetlo Božie ústami svojimi (svetlom Božím sa tu myslí jednak islam ako náboženstvo zoslané od Boha a jednak viera v Boha v jej pravdivej podobe a v podobe, v akej bola zvestovaná poslovi a prorokovi Muhammadovi). Boh však nepripustí inak, než aby svetlo Svoje dokončil (aby bolo zoslanie islamu a poznatkov Koránu prorokovi Muhammadovi a muslimom dovŕšené a

dokončené), **aj keď by sa to protivilo tým, ktorí odmietajú veriť** (aj keby to bolo proti ich vôli).

33. On (Boh) poslal svojho posla (Muhammada) so správnym usmernením a s náboženstvom pravdy (s islamom), aby ho (toto správne usmernenie a tento základ) pozdvihol nad všetky náboženstvá (tento základ nebeských náboženstiev svojou pravdivosťou, autenticnosťou a logikou zavŕšil všetky nebeské posolstvá predtým zoslané, ktoré sa stali základom dnešných nebeských náboženstiev a uviedol na správnu mieru základ, na ktorom boli postavené, aby boli v súlade s tým, čo v nich Boh pôvodne ustanovil), **aj keď by sa to protivilo tým, ktorí pridružujú k Bohu** (niečo alebo niekoho).

34. Vy, ktorí ste uverili, veru veľká časť rabínov a mníchov oberá ľudí o majetky neprávom a bráni ľuďom nasledovať cestu, ktorú Boh určil. Tí, ktorí hromadia zlato a striebro (hromadia bohatstvá) **a nemínajú ich na cestu, ktorú Boh určil, tým oznám radostnú zvesť o trápení bolestivom** (nech sa len tešia na to, čo ich čaká). (9:34)

(9:34): Vo výkladoch Koránu nájdeme dva výklady o tom, kto bol adresátom týchto veršov. Jeden hovorí, že boli adresované len ľuďom Knihy, druhý zasa hovorí, že boli adresované ľuďom Knihy, ale aj muslimom. Keď bol zoslaný tento verš, prorok Muhammad (p.) povedal: „Beda zlatu a striebru“. Muslimovia sa spýtali: „Posol Boží! Aký majetok máme teda hromadiť?“ Povedal: „Vďačné srdce, jazyk, ktorý stále na Boha spomína a dobrú manželku“.

35. V deň, keď tieto budú rozpálené (spomenuté majetky, zlato a striebro) **v ohni pekelnom a budú nimi vypálené ich čelá, boky a chrbty** (a bude im s pokarhaním povedané): **„Toto je to, čo ste hromadili pre svoje duše** (sami pre seba v živote pozemskom), **okúste teda to** (akú slasť majú teraz majetky), **čo ste hromadili“**.

36. Počet mesiacov u Boha je dvanásť mesiacov, ten bol určený v Knihe Božej v deň, keď (Boh) stvoril nebesá a zem (keď Boh stvoril nebesá a zem, stanovil vo vesmírnom poriadku, ktorý nášmu vesmíru určil, že počet mesiacov roka bude dvanásť a tomu sa prispôsobilo krúženie Zeme vďaka slnku), **z nich sú štyri posvätné**. (Z týchto dvanástich mesiacov sú štyri mesiace posvätné: Zul Qi'da, Zul Hižža, Muharram a Ražab. Ide o štyri mesiace, ktoré sú súčasťou lunárneho kalendára, podľa ktorého sa ráta aj islamský letopočet. V týchto mesiacoch by sa mali muslimovia viac sústrediť na uctievanie Boha a vyhýbať sa akýmkoľvek bojom, pokiaľ je to možné.) **To je náboženstvo rovné** (tieto ustanovenia tvoria súčasť správneho náboženstva, ktoré nemá žiadne vybočenia alebo odchýlky). **Nekrivdite počas nich** (počas týchto mesiacov) **svojim dušiam** (sami sebe tým, že by ste porušovali to, čo pre ne Boh stanovil). **A bojujte proti všetkým tým, ktorí pridružujú k Bohu** (niečo alebo niekoho), **podobne, ako oni všetci bojujú proti vám** (keďže bol v týchto mesiacoch akýkoľvek boj alebo konflikt medzi ľuďmi zakázaný, verš pripúšťa, aby muslimovia bojovali aj v týchto mesiacoch proti tým, ktorí by ich napadli). **A vedzte, že Boh je s tými, ktorí sú bohaborní**.

37. Veru presúvanie posvätnosti mesiacov predstavuje ešte väčšie prehĺbenie odmietania viery. (Ešte v dobe pred zvestovaním posolstva islamu poslovi Muhammadovi Arabi zachovávali posvätnosť spomenutých štyroch posvätných mesiacov ako jeden z pozostatkov toho, čo dodržiavali ešte z čias proroka Ismaila, syna proroka Abraháma, z potomstva ktorého Arabi pochádzali. Posvätnosť týchto mesiacov, v ktorých sa boj zakázal, však porušovali. Ak sa totiž stalo, že by niektorý z týchto mesiacov nastal a oni by práve viedli vojnu proti sebe, túto vojnu nezastavili, ale v nej pokračovali aj napriek tomu, že vedeli, že sa v týchto mesiacoch bojovať nemá. Aby nemuseli porušiť posvätnosť takéhoto mesiaca a ani boj zastaviť, dohodli sa, že túto posvätnosť presunú na iný mesiac v roku. Ako posvätné mesiace sú označené štyri mesiace, o ktorých sa vie, kedy počas roka nastávajú. Tejto posvätnosti sa treba držať a porušenie posvätnosti niektorého z týchto mesiacov s tým, že sa v ten rok

vyhlási iný mesiac za posvätný miesto mesiaca, ktorého posvätnosť sa porušila, predstavuje odchýlku od viery a prehĺbenie odmietania viery v Boha. Dôležitosť dodržiavania posvätnosti týchto mesiacov možno vidieť okrem iného aj v tom, že znamenajú dlhšiu prestávku v boji, ktorý možno dovtedy zúril. To by mohlo byť dostatočným dôvodom na to, aby sa počas tejto lehoty znepriatelené strany stretli a snažili sa vojnu zastaviť a konflikt mierovým spôsobom vyriešiť.) **Sú ním** (týmto presúvaním posvätnosti mesiacov) **uvedení do bludu tí, ktorí vieru odmietali** (takto činia len tí, ktorí vieru odmietali a tento čin ich vrhá ešte do väčšieho bludu, než v akom boli). **V jednom roku to** (toto presúvanie) **povoľujú a v druhom roku to** (toto presúvanie) **zakazujú, aby tak zosúladiť počet mesiacov, v ktorých Boh zakázal boj** (toto presúvanie posvätnosti mesiacov robia, aby tak zachovali štyri posvätné mesiace v roku, tým sa ale dopúšťajú niečoho, čo Boh zakázal), **tým ale povoľujú niečo, čo Boh zakázal** (týmto svojím činom sa dopúšťajú jedeného z najväčších hriechov, keď sami sebe dávajú právo povoliť to, čo Boh zakázal). **Boli im** (boli v ich očiach) **okrášlené ich zlé skutky** (ich zlé skutky sa im zdali byť dobrými). **A Boh správne neusmerní ľuď odmietajúcich vieru.**

38. Vy, ktorí ste uverili, čo sa to s vami deje, keď je vám povedané: „Tiahnite do boja za cestu, ktorú Boh určil (keď máte brániť náboženstvo, ktoré Boh zoslal)“? **Lenivosť vás pripútala k zemi** (k pôžitkom a životu, ktorý máte na zemi)? **Uspokojili ste sa so životom najnižším** (pozemským) **pred životom posledným** (a večným, uspokojovalo vás to málo, čo v živote pozemskom máte oproti tomu, čo by ste v živote poslednom a večnom mali, že sa vám lení ísť brániť to, čo vám Boh prikázal chrániť)? **Veru úžitok života najnižšieho** (pozemského) **bude vyzerat' v živote poslednom** (v porovnaní s jeho úžitkami) **malý.** (9:38)

(9:38): Keď sa prorok Muhammad vrátil z mesta Táef (nachádza sa v Saudskej Arábii niekoľko desiatok kilometrov od Mekky) a z bitky Hunejn spomenutej vo verši 25 tejto kapitoly, prikázal muslimom pripraviť sa na výpravu proti Rimanom, ktorí obsadzovali severné časti Arabského polostrova a boli hrozbou pre islamský štát zo severu a severozápadu. Bolo to v čase hladu a sucha a veľkých horúčav a v čase, keď práve dozrievali d'atle na palmách. Ľuďom sa preto lenilo tiahnuť do boja proti Rimanom a skôr by uprednostnili chládok a ostať vo svojich domovoch.

Podľa niektorých správ s prorokom Muhammadom nešli dve skupiny: skupina veriacich muslimov a skupina pokrytcov. Preto Boh najvyšší zoslal tento verš, v ktorom muslimom vyčíta, že sa uspokojujú s tým, čo majú a nebrali ohľad na slová proroka Muhammada, keď im prikázal pripraviť sa na výpravu. Vo veršoch 38 až 43 sa dozvedáme o určitom stave, ktorý nastal vtedy, keď prorok muslimom prikázal pripraviť sa na výpravu.

39. Ak nebudete tiahnuť do boja (ak neuposlúchnete proroka, nebudete ho nasledovať a plniť to, čo vám Boh uložil), **podrobí vás** (Boh) **trápeniu bolestivému a nahradí vás inými ľuďmi** (vezme vás zo života pozemského a privedie na vaše miesto iných ľudí, ktorí budú proroka poslúchať) **a pritom Mu v ničom neuškodíte** (vaša neochota nasledovať proroka a to, čo Boh prikázal, Bohu v ničom neuškodí, uškodíte tým len sami sebe). **A Boh má veru nad všetkým moc** (nikoho nepotrebuje a má moc čokoľvek vykonať).

40. Ak mu nepomôžete a nepodporíte ho (ak proroka neuposlúchnete a nesplníte to, k čomu vás vyzýva), **Boh mu pomôže tak, ako mu pomohol už predtým, keď ho tí, ktorí odmietali veriť, vyhнали ako druhého z dvoch, keď boli obaja** (prorok s Abú Bekrom) **v jaskyni a keď** (prorok) **hovoril svojmu spoločníkovi: „Nermúť! Ved' Boh je s nami.“** (Boh prorokovi už predtým v mnohých prípadoch pomohol. Jedným z takýchto prípadov bol odchod a emigrácia proroka Muhammada z Mekky do Mediny. V tú noc boli tí, ktorí v jeho posolstvo odmietali veriť, odhodlaní zabiť ho, a tak mu Boh prikázal, aby v tú noc emigroval. Prorok odišiel z Mekky spolu s Abú Bakrom a po ceste sa schovali v jaskyni zvanej Sawr. Tam ho tiež Boh zachránil a ukryl pred zrakmi tých, ktorí ho prenasledovali. Abú Bakr opísal, ako bol s prorokom v jaskyni, slovami: „Medzi tým, ako som bol s poslom Božím v jaskyni a

nohy tých, ktorí odmietli veriť, spočinuli tesne nad našimi hlavami, som povedal: „Posol Boží, keby ktorýkoľvek z nich zdvihol nohu, bol by nás zbadal.“ Prorok odpovedal: „Abú Bakr! Čo si myslíš o dvoch spoločníkoch, ktorých tretím (spoločníkom) je Boh (ktorých stráži a chráni Boh pred všetkým)?““ **A tak Boh zoslal pokoj svoj naňho** (na proroka Muhammada) **a podporil ho vojakmi, ktorých ste nevideli** (vojakov, ktorých ľudia nevideli a ktorí proroka chránili) **a slovo tých, ktorí odmietli veriť, učinil nízkym** (slabým a ponížením), **a slovo Božie vysokým** (ktoré sa nakoniec presadilo nadovšetko). **A Boh je mocný a múdrosťou oplýva,**

41. Tiahnite do boja, keď ste ľahkí i ťažkí (posledné dve slová nesú v sebe mnohé významy, ako napríklad s ľahkou alebo ťažkou výzbrojou, bez starostí o tom, čo doma zanechávate alebo so starosťou o svoje rodiny a majetky a iné. Dôležité je, že verš prikazuje každému muslimovi, aby šiel bojovať s prorokom, pokiaľ sú k tomu muslimovia okolnosťami nútení. Výnimka platí len pre tých, ktorí majú dôvod na to, aby sa boja zdržali. Podrobnejšie o tom hovorí verš 90 a nasledujúce verše tejto kapitoly) **a usilujte sa svojimi majetkami a svojimi dušami** (sami sebou) **o cestu, ktorú Boh určil** (snažte sa brániť všetko, čo vám Boh prikázal a plniť, čo vám uložil, tým, že budete pomáhať svojimi majetkami ale aj vlastnými rukami). **Je to pre vás lepšie, keby ste to len vedeli** (snaha o Božiu spokojnosť je pre vás lepšia než všetko ostatné, čo máte, keby ste si to len uvedomovali). (9:41)

(9:41): Keď prorok prikázal muslimom, aby sa pripravili na výpravu proti Rimanom, mnohým z nich, ako už vieme, sa lenilo ísť v tom teple mimo svojich obydli, preto sa vyhovorili na rôzne okolnosti, ako únavu, nevládnosť či zaneprázdnenosť, aby nemuseli ísť. Prorok mnohých z nich ospravedlnil a povolil, aby ostali doma a nezúčastnili sa výpravy bez toho, aby si ich výhovorky overil, čo mu však Boh aj vyčítal vo verši číslo 43.

42. Keby bolo šlo o blízko dosiahnuteľný prospech (o výpravu na neďaleké miesto, kde by sa dala vojnová korisť bez väčšej námahy získať) **a o cestu ľahkú** (nenáročnú), **boli by ťa** (spomenutá skupina muslimov) **nasledovali** (Muhammad). **Ďaleká sa im však zdala táto ťažká cesta** (preto sa účasti na výprave snažili vyhnúť). **A budú prisahať** (títo pokrytci) **na Boha** (klamúc): „Keby sme boli mohli, boli by sme šli s vami“. **Do záhuby vrhajú sami seba, a Boh** (pritom) **vie, že klamú.**

43. Boh ti to prepáčil (Muhammad). **Prečo si im** (každému, kto sa na niečo vyhovoril, len aby nešiel) **dal povolenie** (ostať doma) **predtým, než sa ti jasne ukázalo, kto sú tí, ktorí pravdu hovorili a predtým, než si spoznal luhárov.** (Boh najvyšší vyčítal prorokovi Muhammadovi, že skôr, ako uvedenú skupinu pokrytcov oslobodil z účasti na výprave, si neoveril ich tvrdenia a nezistil, kto hovoril pravdu a kto klamal. Verš začína tým, že oznamuje prorokovi, že mu Boh prepáčil, že si uvedené tvrdenia najprv neoveril a až potom dal povolenie. Boh tým chcel, aby si prorok a muslimovia dávali pozor, ale zároveň nechcel, aby sa prorok trápil výčtkami.)

44. O povolenie (ostať doma) **ť'a nežiadajú tí, ktorí veria v Boha a v Deň posledný** (v deň zmŕtvychvstania alebo súdny deň, je však možné, že sa tento deň nazýva dňom posledným preto, že je to doba, v ktorej sa ľudia naposledy stretnú s tým, čo vo svojom pozemskom živote konali), **aby sa tým vyhli povinnosti vynakladať snahu svojimi majetkami a svojim dušami** (samými sebou plniť záväzky, ktorými sa Bohu a Jeho prorokovi zaviazali, vrátane chrániť islam svojimi majetkami a vlastnými rukami a životom) . (Tí, ktorí skutočne veria, nikdy nežiadali o žiadne povolenie či už sa zdržať boja, alebo do boja ísť. Títo si vždy vypočuli, čo prorok povedal a poslúchli ho). **A Boh dobre pozná bohabojných** (ktorí sú to tí bohabojní).

45. O povolenie (ostať doma) **ť'a žiadajú tí, ktorí neveria v Boha a neveria ani v Deň posledný a ktorých srdcia zapochybovali** (ktorých viera nie je úplná ale je posiatá

pochybnosťami), a tak vo svojich pochybách váhajú (pre tieto pochyby váhajú, či majú ísť s tebou, alebo nie).

46. Keby boli chceli skutočne vyjsť von s vojskom (s prorokom na výpravu), **boli by vykonali na to potrebnú prípravu** (neboli by sedeli, ale sa začali aj bez výzvy pripravovať). **Bohu sa ale nepáčil ich výjazd s vojskom** (pretože v ich viere existovali pochybnosti a k pokrytectvu boli bližší než k viere), **preto** (Boh) **nechal klesnúť ich morálku** (za ich pokrytectvo a neochotu poslúchnuť proroka Boh u nich zapríčinil pokles morálky) **a bolo im povedané: „Ostaňte sedieť s tými, ktorí ostali doma sedieť** (ostaňte doma a nikam s vojskom nechodte. Nasledujúci verš vysvetľuje, prečo im tak bolo povedané),

47. Keby boli (títo pokrytci) **vyšli von s vami** (do boja), **neboli by vám pridali nič iné, len zmätok a boli by sa poponáhľali medzi vás sváry zasiat', sledujúc tým, aby ste boli vystavení skúške** (či skutočne vydržíte a budete proroka a to, čo vám Boh uložil, nasledovať, alebo nie). **Medzi vami** (muslimovia) **sú takí, ktorí by im naslúchali** (medzi vami, veriaci muslimovia, sú takí, ktorí by ich počúvali a dali by sa nimi oklamať). **A Boh dobre vie o krivdiacich.**

48. Oni sa usilovali o to, aby vás vystavili skúške (aby vystavili vašu vieru skúške, v ktorej by ste zlyhali) **už predtým. A skresľovali veci pred tebou** (Muhammad, všetko prekrucovali a úklady ti strojili, aby teba i toto náboženstvo zničili) **dovtedy, kým neprišla pravda** (snažili sa o to dovtedy, kým sa islam a základy islamského štátu neupevnili) **a neprevládol príkaz Boží** (že islam zotrvá a rozšíri sa) **napriek tomu, že sa im to protivilo** (protivilo sa im, že pravda a islam prevládli).

49. Niektorí z ich radov hovoria (prorokovi Muhammadovi): **„Dovoľ mi** (ostať doma a nejísť na výpravu) **a nevystav ma skúške** (tým, že mi prikazuješ ísť s tebou na výpravu)“. **Tým** (že s prorokom odmietali ísť, keď ich potreboval a vymýšľali si rôzne výhovorky) **sa však skúške vystavili a prepadli** (v nej - v skúške viery, ktorú sami na seba privolali, neuspeli a skĺzli do hriechu a od viery sa vzdialili). **A peklo veru obklopí tých, ktorí odmietli veriť.** (9:49)

(9:49): Stále sme pri udalostiach spojených s prípravou na bitku Tabúk. Vtedy jeden muslim požiadal proroka Muhammada, aby mu povolil ostať doma a nesprevádzať ho na výpravu, pretože chová veľkú vášeň k ženám a bojí sa, že keby na výprave nejakú zahliadol, tak nevydrží, zhreší a skúške podľahne. Prorokovi ale ponúkol, že mu pomôže so svojím majetkom pri výzbroji vojska. Prorok akceptoval odôvodnenie tohto muslima a povolil mu ostať. Boh najvyšší však tomuto muslimovi i každému, kto by si podobné výhovorky vymýšľal, v tomto verši jasne naznačil, že podobná žiadosť a zdráhanie sa proroka poslúchnuť je jasným znakom odmietania viery.

50. Ak sa ti (Muhammad, s muslimami) **dostane dobro** (vít'azstvo v boji), **zarmúti ich to** (spomenutých pokrytcov) **a ak ťa postihne zlo** (prehra v boji), **povedia: „Poistili sme sa už predtým** (tým, že si povymýšľali rôzne výhovorky, aby s prorokom a muslimami nešli)“, **a odvrátia sa** (od proroka a od viery) **radujúc sa** (z toho, čo proroka a muslimov postihlo).

51. Povedz (im, Muhammad): **„Nepostihne nás nič iné než to, čo nám Boh predpísal** (predurčil), **On je naším ochrancom. A na Boha nech sa spoľahnú veriaci“.**

52. Povedz (im, Muhammad): **„Vyčkávate pre nás niečo iné než jednu z dvoch dobrých vecí!** (Vy nám prajete len jednu z dvoch dobrých vecí, a to buď víťazstvo z koristi, ktorého sa ujde aj vám a ktoré bude pre nás znamenať získanie Božej spokojnosti, alebo prehru, pri ktorej si budete myslieť, že ste sa nás zbavili, my však ňou taktiež získame Božiu spokojnosť, pretože sme chránili to, čo nám prikázal chrániť. V každom prípade, či už zvíťazíme, alebo prehráme, získame veľké dobro a Božiu spokojnosť, aj keď si vy myslíte opak.) **My vyčkávame, že vás Boh zasiahne trápením, Ním zoslaným** (ktoré na vás priamo, bez nášho

pričinenia zošle) **alebo našimi rukami uplatneným** (prostredníctvom nás, tým, že vás odhalí a prikáže nám potrestať vás za vašu nevieru a pokrytectvo). **Vyčkávajte, my budeme s vami vyčkávať** (ako sa to všetko skončí).“

53. Povedz (Muhammad, týmto pokrytcom): „**Dávajte zo svojich majetkov** (a prispievajte na výzbroj vojska muslimov) **či už dobrovoľne, alebo nedobrovoľne** (nútení k tomu okolnosťami, aby ste svoje pokrytectvo neodhalili), **nebude to od vás prijaté** (aj tak Boh od vás nič neprijme a neodmení vás za to, pretože to dávate z pokrytectva, nie z viery). **Vy ste boli ľuďmi spurnými** (preto sa to od vás ani neprijme)“.

54. Nič iné nebránilo tomu, aby boli od nich (od spomenutých pokrytcom) **ich príspevky prijaté, iba to, že odmietli veriť v Boha a v Jeho posla** (vieru len predstierali) **a že prichádzali k modleniu lenivo** (modlili sa bez chuti a lenivo, len preto, aby ich ľudia videli) **a že mýľali zo svojich majetkov** (na účely, ktoré Boh a Jeho posol určili) **s odporom** (a znechutením).

55. Nech nevzbudzujú tvoj obdiv (Muhammad) **ich majetky, ani ich deti** (nepozerať na ne s obdivom a so snahou získať ich na svoju stranu). **Boh ich chce cez ne** (prostredníctvom týchto majetkov a potomstva) **podrobiť trápeniu v živote najnižšom** (pozemskom) **a chce, aby ich duše odišli** (opustili ich telá – zomreli) **v stave, keď vieru odmietajú.** (9:55)

(9:55): Prorok Muhammad si veľmi želal od počiatku, kedy začal šíriť posolstvo jemu zvestované Bohom, aby tí bohatší a vplyvnejší ľudia prijali islam, pretože vedel, že potom by ich nasledovali aj ostatní ľudia, ktorí ich považovali za určitý vzor vo vtedajšej spoločnosti. Bohatí a vplyvní ľudia však existovali aj medzi pokrytcami, o ktorých tieto verše hovoria. Preto Boh prorokovi odkazuje, aby sa nepozeral na ich majetky a početné potomstvo, pretože všetko toto, o čom si myslia, že je dobro pre nich, je vskutku len zlo, ktoré Boh proti nim obráti. Okrem toho ich trápenie neminie ani v živote poslednom a večnom, pretože zo života pozemského odídu ako ľudia odmietajúci vieru.

56. Prisahajú na Boha (uvedení pokrytci), **že patria medzi vás** (že sú veriaci muslimovia) **a pritom medzi vás nepatria** (pretože veriaci nie sú), **sú to ľudia, ktorí sa vás len boja** (boja sa toho, čo by ste s nimi urobili, keby svoje odmietanie viery prejavili).

57. Keby mohli nájsť (spomenutí pokrytci) **úkryt alebo jaskyne alebo vchod niekam, kde by sa mohli skryť, boli by tam rýchlo utiekli** (bez rozmýšľania alebo ovládania sa, ako keď sa kôň rozbehne a nedá sa zastaviť).

58. Sú medzi nimi (medzi uvedenými pokrytcami) **takí, ktorí ťa** (Muhammad) **tupia** (hania) **kvôli milodarom** (že si im z nich nedal, keď si ich medzi ľuďmi delil a oni ich pritom nepotrebujú a nie sú na ne odkázaní). (Slovo milodary tu treba chápať v širšom zmysle, pretože tu ide jednak o bežné milodary, ale taktiež o zakat.) **Ak by im z nich** (z týchto milodarov) **bolo dané** (týmto pokrytcom), **boli by spokojní, ale ak by im z nich dané nebolo, tak by sa silno rozhnevali.** (9:58)

(9:58): Raz sa stalo, že prorok Muhammad delil milodary, ktoré dostal, ľuďom, ktorí ich potrebovali. Prorok z týchto milodarov samozrejme nedal každému, ale len tým ľuďom, ktorí boli v tiesni. To sa skupine pokrytcom nepáčilo, pretože aj napriek tomu, že mali viac, než potrebovali, chamtivosť ich hnala a čakali, že sa im z týchto milodarov niečo ujde. Keď však videli, že im prorok nič nedal, začali ho ohovárať, že milodary nespravodlivo rozdelil a jeden z nich prorokovi Muhammadovi povedal: „Buď spravodlivý, posol Boží.“ Prorok mu nato odpovedal: „Beda ti, a kto má spravodlivosť činiť, ak by som nebol spravodlivý ja.“ Tu sa postavil Omar Bin Al Chattab a povedal: „Nechaj ma, posol Boží, aby som zabil tohto pokrytca.“ Prorok mu povedal: „Bože chráň, aby ľudia hovorili, že zabíjam svojich spoločníkov. Tento muž a jeho spoločníci prednášajú Korán, ale jeho význam sa nedostáva

d'alej ako k ich hrdlám, prechádzajú cezeň tak, ako prechádza šíp cez cieľ (Korán síce recitujú, ale jeho význam nikdy nechápu a o ňom ani nepremýšľajú)“.

59. Keby boli spokojní (spomenutí pokrytci) **s tým, čo im dal Boh a Jeho posol a povedali by: „Postačí nám Boh, Boh nám dá zo Svojej štedrosti i Jeho posol nám dá. A my k Bohu spieť chceme“.** (Naším konečným cieľom je získať Božiu spokojnosť, a preto sme spokojní s tým, čo Boh a Jeho posol stanoví. Keby boli takto povedali a cítili, bolo by to pre nich oveľa lepšie a Boh by im bol uštedril omnoho viac než to, za čo proroka Muhammada ohovárali.)

60. Milodary (milodarmi sa v tomto verši tiež chápe aj zakat) **sú určené** (a rozdeľujú sa len) **chudobným, biednym, správcom, ktorí sa o ne starajú** (správcami, ktorí tieto príjmy z milodarov a zakatu spravujú a rozdeľujú), **tým, ktorých srdcia sú spriaznené s muslimami, na oslobodenie krkov spod otroctva, na oslobodenie dlžníkov spod dlžoby, na cestu, ktorú Boh určil** (na účely, ktoré Boh stanovil, napríklad na výzbroj armády, na poskytnutie štipendií študentom, na pomoc tým, ktorí sú v tiesni atď. Možno povedať, že tento podiel je určený na podporu a ochranu všetkého, o čom Korán hovorí a káže) **a cestujúcim v tiesni** (ktorí boli na cestách a ktorým z nejakého dôvodu došli finančné prostriedky na návrat domov). **Je to povinnosť Bohom uložená.** (Všetkým spomenutým ôsmim kategóriám sa majú milodary a zakat poskytovať nie z vlastného uváženia alebo láskavosti, ale ako povinnosť, ktorú Boh stanovil. To znamená, že ktokoľvek z uvedených kategórií ľudí má na poskytnutie takejto pomoci nárok.) **A Boh všetko vie a múdrosťou oplýva.**

61. Medzi nimi (medzi pokrytcami) **sú aj takí, ktorí ubližujú prorokovi a hovoria: „On je len ucho“.** (Vetu „Je to ucho“ Arabi používali ako výraz, ktorým označovali toho, kto ľudí počúval a akceptoval všetko, čo povedali.) **Povedz** (im, Muhammad): **„Je ucho prinášajúce dobro pre vás** (tým, že vás prorok vždy vypočuje, snaží sa vám naznačiť, že vám dôveruje, a nie preto, že by každému vo všetkom, čo mu povie, úplne veril. To, že vás prorok vypočuje, je len prejavom dobra z jeho strany k vám a snaha o vašu nápravu)“, **verí** (prorok) **v Boha a verí veriacim a je milosťou pre tých z vás, ktorí uverili. Tým, ktorí ubližujú poslovi Božiemu, sa dostane trápenie bolestivé.** (9:61)

(9:61): Skupina pokrytcov vždy ohovárala posla a proroka Muhammada a ubližovala mu. Niektorí z nich však ostatným radili, aby s tým prestali, pretože sa to môže dostať k prorokovi Muhammadovi a ten ich pokrytectvo odhalí. Jeden pokrytec nato však povedal: „Môžeme o ňom hovoriť, čo len chceme, pretože keď k nemu prideme, uverí tomu, čo mu hovoríme. Muhammad je uchom toho, koho práve počúva (vypočuje si a verí tomu, koho práve počúva)“. Preto Boh najvyšší zoslal tento verš, aby im objasnil, že prorok ich počúva nie preto, že by bol prostorek, ale preto, že dúfa, že ich naprávi.

62. Prisahajú vám na Boha (uvedení pokrytci, že nič zlé o prorokovi nepovedali), **aby ste boli s nimi spokojní** (sledujúc tým vašu spokojnosť), **a pritom Boh a Jeho posol majú väčšie právo na to, aby sa o Jeho** (o Božiu) **spokojnosť snažili, ak sú** (skutočne) **veriaci.** (Boh tým, že ich stvoril a dal im zo všetkého dobrého, čo majú, má oveľa väčšie právo na to, aby sa snažili o jeho spokojnosť, než aby sa snažili uspokojiť ostatných ľudí.)

63. A či nevedeli (títo pokrytci), **že kto sa prieči Bohu a jeho poslovi** (kto ide proti nim), **tomu sa dostane oheň pekelný, v ktorom bude naveky. To je veru tá obrovská potupa** (tá najväčšia potupa).

64. Pokrytci sa obávajú, že by bola o nich zoslaná kapitola, ktorá by im oznámila, čo (skutočne) **je v ich srdciach** (ktorá ich odhalí a odhalí ich pokrytectvo). **Povedz** (im, Muhammad): **„Robte si posmech** (zo mňa i z náboženstva, ktoré mi bolo vnuknuté, koľko len chcete). **Boh dá vyjsť najavo tomu, čoho sa obávate“.** (Boh nakoniec odhalí všetko, odhalenia čoho ste sa tak veľmi obávali.)

65. Ak by si (Muhammad) sa ich na to spýtal (týchto pokrytcoch na to, čo mysleli tým, čo o tebe a o tvojom posolstve hovoria), **povedali by: „My sme sa len rozprávali a zabávali** (nebolo to myslené vážne).“ **Povedz (im): „A či z Boha, Jeho znamení a posla ste si posmech robili** (až do tej miery je vám všetko ľahostajné)?“. (9:65)

(9:65): Keď prorok Muhammad (p.) s muslimami vyrazil na spomenutú výpravu zvanú Tabúk, skupina pokrytcoch šla s ním. Členovia tejto skupiny sa smiali a hovorili medzi sebou: „A či chce tento muž získať paláce Rimanov a dobyť ich pevnosti?! Kdežeby, kdežeby sa mu to podarilo.“ Boh prorokovi však odhalil, čo v ich srdciach je a o čom sa zhovávajú. Prorok povedal tým, ktorí ho sprevádzali: „Počkajte tu na mňa“ a šiel za pokrytcami. Keď k nim prišiel, povedal im: „Povedali ste to a to?“ Pokrytci začali prisahať, že sa len rozprávali a zabávali, aby si krátili čas. Nato bol zoslaný o nich tento verš.

66. Neospravedlňujete sa (neospravedlňujte svoje správanie a slová, ktoré šírite klamlivou prisahou, že ste sa len bavili), **vy ste vieru odmietli znova** (a odvrátili ste sa od nej) **potom, ako ste sa veriacimi stali. Ak prepáčime skupine z vás** (ktorá sa napravila a prosila Boha s čistým srdcom o odpustenie), **druhú skupinu trápeniu podrobíme za to, že jej členovia previnilcami boli** (previnili sa a na tomto previnení trvali).

67. Pokryteckí muži a pokrytecké ženy patria jeden k druhému. Prikazujú odsúdeniahodné veci a zakazujú chvályhodné veci a skúpo zatvárajú svoje dlane (svojimi majetkami nikomu nepomáhajú, nedávajú z nich na účely, ktoré Boh určil a ulakomia sa na všetko). **Zabudli na Boha** (neverili v Neho, neuctievali a neďakovali), **a tak na nich** (Boh) **zámerne zabudol** (Boh ich vynechal zo štedrosti a milosti Svojej). **Veru pokrytci sú tí spurní** (to sú tí spurní ľudia).

68. Boh sľúbil pokryteckým mužom a pokryteckým ženám a tým, ktorí veriť odmietali, oheň pekelný, v ktorom budú naveky. Ten im postačí (tento oheň sám osebe im postačí ako trest). **Boh ich preklial** (týchto pokrytcoch) **a dostane sa im trápenie trvalé.**

69. Podobáte sa tým, ktorí boli pred vami (vaše správanie a všetko, čo robíte, sa podobá správaniu ľudí, ktorí žili už predtým), **oni mali však oveľa väčšiu silu** (a moc ako vy) **a viac majetkov a detí. Oni si užili svoj podiel** (zo života pozemského). **Aj vy ste si užili svoj podiel, tak ako si svoj podiel užili tí, ktorí boli pred vami a rozprávali ste to isté, ako oni rozprávali** (podobne ako vy aj oni si posmech robili z poslov a zo znamení, ktoré Boh ľuďom zoslal). **Tých skutky budú márne v živote najnižšom** (pozemskom) **i poslednom** (a večnom, nebudú mať žiadnu váhu ani význam). **To sú tí stratení** (ktorí stratili nielen život posledný a večný, ale aj život pozemský).

70. A či sa im (spomenutým pokrytcom) **nedostala správa o tých, ktorí boli** (žili) **pred nimi** (o ľuďoch, ktorí pred nimi žili a o tom, čo sa s nimi stalo), **o ľuďoch Noema, Áda, Samúda, o ľuďoch Abraháma, o obyvateľoch Midiana a o vyvrátených dedín? Prišli k nim ich poslovia** (ktorých Boh k nim poslal) **so znameniami** (oni však tých poslov zabíjali, označovali za luhárov a ubližovali im). **Boh by im nikdy neukrivil** (keď na nich rôzne trápenia a katastrofy posielal), **ale oni sami sebe krivdili** (činmi, ktoré konali).

71. Veriaci muži a veriace ženy sú si dôverníkmi jeden druhému (mali by si pomáhať a podporovať sa v rámci zásad, ktoré Boh stanovil). **Kážu chvályhodné veci a zakazujú odsúdeniahodné veci, konajú modlitbu, dávajú zakat a poslúchajú Boha a Jeho posla** (Muhammada). **Tých Boh zahrnie svojou milosťou. Ved' Boh je mocný a múdrosťou oplýva.**

72. Boh sľúbil veriacim mužom a veriacim ženám záhrady, pod ktorými tečú rieky, budú v nich naveky a sľúbil im príbytky dobré v záhradách Edenu. A spokojnosť Božiu väčšiu než to všetko (Božia spokojnosť, ktorá sa im dostane, bude ešte väčšia než čokoľvek iné, čo by kedy dostali). **To je veru tá obrovská výhra.** (9:72)

(9:72): V jednom z výrokov proroka Muhammada prorok (p.) muslimom opisuje jednu z udalostí, ktoré nastanú po súdnom dni, kedy Boh najvyšší prehovorí k obyvateľom raja: „Obyvatelia raja“. Títo obyvatelia sa ozvú a povedia: „Uposlúchli sme ťa, Pane náš“ a Boh povie: „Ste spokojní?“ Odpovedia: „Ako by sme mohli byť nespokojní, keď Ty si nám dal, čo si nedal nikomu z Tvojich stvorených!“ Boh povie: „Dám vám niečo ešte lepšie než toto.“ Odpovedia: „A čo môže byť lepšie než toto?“ Boh povie: „Dám vám Svoju spokojnosť, takže sa na vás potom už nikdy nenahnevám.“

73. Prorok! Bor sa s tými, ktorí verit' odmietajú a s pokrytcami a buď na nich prísny. Ich útočisťom bude peklo a je to veru koniec zlý. (9:73)

(9:73): Stále ostávame pri udalostiach výpravy zvanej Tabuk. Ako bolo už spomenuté, s prorokom Muhammadom šla na túto výpravu aj skupina pokrytcov. Keď sa tato skupina ocitla osamote, začali jej členovia ohovárať a opisovať rôznymi nadávkami proroka a jeho spoločníkov. Okrem toho sa objavila ich snaha o rozvrátenie a podrytie islamského náboženstva. Jeden z veriacich muslimov zvaný Huzejfa sa to dopyčul a povedal to prorokovi Muhammadovi. Prorok Muhammad k nim šiel a spýtal sa ich: „Ste vy ale pokrytci, čo som sa to dopyčul o vás?“ A tu pokrytci začali prisahať, že nič z toho nepovedali. Nato boli zoslané tieto verše.

74. Prisahajú na Boha (uvedení pokrytci), že nič nepovedali (o prorokovi ani o jeho spoločníkoch alebo islame). Oni ale povedali slovo vyjadrujúce odmietanie viery (slovo, ktoré ich zasa dostalo od viery k jej opätovnému odmietaniu) a (tým) vieru odmietli po tom, ako už boli muslimami. A chceli vykonať niečo, čo nedosiahli (snažili sa proroka Muhammada zabiť po ceste z výpravy Tabúk). A zášť chovali (voči prorokovi a muslimom) len preto, že im Boh a Jeho posol pomohol a dal zo svojej štedrosti (z Božej štedrosti). (Vďačnosť týchto pokrytcov za to, že im Boh príchodom proroka Muhammada uštedril mnohé dobrodenia, ktoré predtým nemali, bola taká, že sa proroka snažili zabiť a z Mediny ho spolu s muslimami vyhnúť.) Ak by pokánie učinili, bolo by to lepšie pre nich, ale ak sa odvrátia, Boh ich podrobí trápeniu bolestivému v živote najnižšom (pozemskom) i poslednom (a večnom). A nebudú mať na zemi žiadneho dôverníka a ani nikoho, kto by im pomohol a podporil ich. (9:74)

(9:74): Okrem toho, že uvedená skupina pokrytcov robila všetko možné preto, aby ublížila prorokovi a muslimom, niektorí jej členovia sa dohodli, že v noci zaútočia na proroka a zabijú ho. Rozhodli sa na proroka vyčkať a keď bude na okraji priepasti, tam ho z jeho ťavy zhodia. Huzejfa, ktorý držal prorokovu ťavu, však začul zvuk ich tiav, otočil sa a zbadal zahalených mužov. Nato skríkol: „Idem k vám, nepriatelia Boží“. Keď pokrytci zistili, že boli odhalení, stiahli sa. Potom prorok pokračoval v ceste až na miesto, kam sa chcel dostať. To je význam vety „A chceli vykonať niečo, čo nedosiahli“.

75. Medzi nimi (medzi spomenutými pokrytcami) sú takí, ktorí prisľúbili Bohu: „Ak nám Boh dá zo Svojej štedrosti, budeme dávať milodary (a pomáhať chudobným a tým, ktorých Boh určil, že sa im má pomáhať - spomenutých vo verši č. 60) a budeme patriť medzi zbožných“. (9:75)

(9:75): Tento verš bol zoslaný v súvislosti s udalosťou, ktorá sa odohrala za čias proroka Muhammada, ktorá hovorí aj o pokrytectve a chamtivosti. Jedného dňa prišiel k prorokovi muž menom Salaba Bin Háteb Al Ansári a povedal: „Posol Boží, požiadaj Boha, aby mi dal majetky“. Posol (p.) povedal: „Beda ti, Salaba, keď budeš mať málo, za čo budeš Bohu náležite ďakovať, je lepšie než mať tak veľa a nezvládať to“ a potom prorok dodal: „Nebol by si spokojný s tým, keby si mal to isté, čo má prorok Boží (prorok tým myslel seba)? Prisahám na Toho, v ruke ktorého je moja duša (na Boha), keby som bol chcel, aby sa hory premenili na striebro a zlato, tak by sa premenili“. Salaba povedal: „Prisahám na Toho, kto ťa s pravdou poslal (na Boha), ak požiadáš Boha, aby mi dal majetky, tak dám každému, komu bude z

tohto majetku náležať nejaké právo, právo, ktoré mu náleží.“ Posol Boží (p.) povedal: „Bože, daj Salabovi majetok.“ Salaba si kúpil barany a ovce a tie sa začali rozrastať tak rýchlo, ako sa rozrastajú červíky. Medina už bola primalá pre jeho dobytok, preto z nej odišiel a presídlil sa do jedného z jej údolí. Nestíhal už celú spoločnú modlitbu, ale len spoločnú poludňajšiu a popoludňajšiu, zvyšok už vynechával. Dobytok sa ďalej rozrastal a Salaba už do Mediny chodieval len na spoločnú piatkovú modlitbu. Dobytok pokračoval v rozrastaní sa a Salaba napokon vynechal aj piatkovú spoločnú modlitbu. Posol Boží sa spýtal, čo Salaba porobil a ako sa má. Muslimovia mu povedali, že Medina už nedokázala obsiahnuť jeho dobytok a porozprávali mu, čo sa s ním stalo. Prorok povedal: „Beda Salabovi“ a opakoval to trikrát. Keď Boh najvyšší zoslal verš 9:103, v ktorom prorokovi káže, aby vzal z majetkov muslimov milodary a zakat, ktoré ich očistia a očistia aj ich majetky, posol Boží poslal dvoch mužov, aby tieto milodary a zakat vyzbierali. Prorok obom mužom dal písomné presné inštrukcie, ako majú milodary a zakat vyzbierať a povedal im: „Chodte za Salabom a za ďalším mužom z rodu Bení Selím a vezmite z ich majetkov určené milodary a zakat“. Muži odišli a šli k Salabovi. Keď k nemu prišli, požiadali ho, aby im odovzdal povinný podiel z odvodov na dávku zakat a ukázali mu písomný príkaz posla Božieho. Salaba povedal: „Toto je veru vojnová daň, je to len daň podobná vojnovéj dani. Nevie, čo to vlastne je, pokračujte vo svojej práci, až kým ju neskončíte a potom sa ku mne vráťte“. Obaja muži odišli a šli za tým ďalším mužom z rodu Bení Selím. Keď prišli k mužovi, povedali mu, prečo prišli. Muž sa pozrel po najlepších ťavách, aké mal, oddelil ich od zvyšku stáda a dal ich obom mužom. Keď muži ťavy uvideli, povedali mu: „Toľko toho nám nemusíš dať a nechceme od teba toľko tiav ani vziať“. Muž im odpovedal: „Ale áno, vezmite si to, moja duša je s tým, čo vám dávam spokojná a sú to moje ťavy“. Muži ťavy vzali a na spiatočnej ceste sa zastavili u Salabu. Salaba im povedal: „Ukážte mi ten písomný príkaz, aby som sa naň pozrel.“ Keď sa pozrel znova, povedal: „Toto je daň podobná vojnovéj dani.“ Odíďte, aby som porozmýšľal. Muži odišli a vrátili sa k prorokovi Muhammadovi (p.). Keď ich prorok uvidel, povedal: „Beda Salabovi“, a to ešte predtým než obaja muži, ktorí milodary a zakat mali vyzbierať, prehovorili. Prorok poprosil Boha o požehnanie pre muža z rodu Bení Salím. Potom obaja muži prorokovi porozprávali o tom, ako sa Salaba zachoval a ako sa zachoval muž z rodu Bení Salím. Onedlho bol zoslaný tento verš. Keď bol verš zoslaný, u proroka sedel jeden z príbuzných Salabu, ktorý keď verš počul, odišiel od proroka, šiel za Salabom a povedal mu: „Beda ti, Salaba, Boh o tebe zoslal to a to.“ Salaba nato šiel za prorokom (p.) a požiadal ho, aby od neho prijal milodary a zakat. Prorok mu povedal: „Boh mi zakázal, aby som od teba prijal akýkoľvek milodar alebo zakat.“ Salaba si začal hádzať zem na svoju hlavu od nešťastia. Posol Boží mu povedal: „To je následok toho, čo si konal. Prikázal som ti niečo, ale ty si ma neposlúchol“. Keď Salaba videl, že prorok od neho odmieta čokoľvek prijať, vrátil sa domov. Prorok potom až do svojej smrti od Salabu žiaden milodar alebo zakat neprijal. Keď prorok zomrel, Salaba prišiel k Abú Bakrovi (prvému kalifovi po smrti proroka) a povedal mu: „Vieš, aké blízke miesto som mal u posla Božieho a aké postavenie mám medzi muslimami z Mediny, ktorí prorokovi pomohli, keď emigroval z Mekky do Mediny. Vezmi si preto milodary a zakat, ktoré ti dávam.“ Abú Bakr povedal: „Posol Boží ich od teba neprijal a ja ich mám od teba prijať?“. Abú Bakr odmietol čokoľvek od Salabu vziať. To sa opakovalo aj počas kalifátu druhého kalifa Omara a tretieho Kalifa Osmána, počas kalifátu ktorého Salaba zomrel.

76. Keď im však Boh dal zo Svojej štedrosti, skúposť ich ovládla (ostali lakomí a ničím z tejto štedrosti a z toho, čo im Boh dal, ostatným nepomáhali) **a odvrátili sa, odmietajú** (poskytnúť akúkoľvek pomoc),

77. Následne nato vložil (Boh) do ich srdc pokrytectvo (za to, že svoj sľub nedodrжали, Boh umocnil v ich srdciach všetky vlastnosti pokrytectva) **až do dňa, kedy Ho stretnú** (až do doby, kedy budú pred Bohom stáť) **za to, že porušili to, čo Bohu sľúbili a za to, že klamali,**

78. A či nevedeli (spomenutí pokrytci), že Boh vie, čo skrývajú aj ich tajné hovory, ktoré medzi sebou vedú a že Boh pozná to, čo nie je známe (to, čo nik iný nepozná)?

79. Tí (pokrytci), ktorí tých veriacich, ktorí dobrovoľne milodary dávajú (ktorí dobrovoľne ľuďom pomáhajú a dobrovoľne dávajú na účely, ktoré Boh určil), tupia (hania) za ich milodary (za milodary, ktoré dávajú) a tupia tých, ktorí nenachádzajú nič iné (čo by ako milodary dávali) než to, na čo sa zmohli (dávajú len toľko, koľko môžu, aj keď by toho bolo len málo, pretože sami toho veľa nemajú), a preto si robia (títo pokrytci) z nich posmech (z chudobných, dobrosrdečných a úprimných veriacich), nech títo (pokrytci) vedia, že Boh si posmech z nich samých urobil (veta „Boh si posmech z nich samých urobil“ predstavuje určitý slovný zvrät vyjadrený v Koráne, ktorý znamená, že Boh všetko zlo a plané reči, ktoré títo pokrytci robili a hovorili, obrátil proti nim samým) a bude pre nich pripravené trápenie bolestivé. (9:79)

(9:79): Keď boli zoslané verše nabádajúce muslimov k tomu, aby dávali zo svojich majetkov na pomoc ostatným a na účely Bohom určené, ako napríklad vo verši č. 60, jeden muslim prišiel a dal prorokovi veľa peňazí, aby ich rozdal a prorok ich od neho prijal. Pokrytci na to ihneď reagovali slovami, že sa chce len pretvarovať pred ľuďmi. Iný muž, ktorý bol chudobný, ale chcel aj on prispieť, zasa prišiel k prorokovi a dal mu miskú datlí, ktorú od neho prorok tiež prijal. Pokrytci ani tu nezaostávali a povedali, že Boh nepotrebuje miskú datlí tohto chudobného (takýto milodar sa im zdal priveľmi malý a bezcenný). Inak povedané, pokrytci zo svojich majetkov dať nechceli, ale keď niekto prorokovi niečo priniesol, ihneď proti nemu niečo vymysleli. Podľa nich, ktokoľvek, kto by prorokovi niečo priniesol, sa chcel buď pretvarovať alebo sledoval nejaký nepoctivý účel alebo dal málo, atď. Prorok Muhammad (p.) pritom vzal od každého toľko, koľko priniesol, cenil si to a zaďakoval mu. Preto Boh najvyšší zoslal tento verš, aby uvedených pokrytcov a každého im podobného varoval pred tým, čo robí a hovorí.

80. Či už budeš (Muhammad) pre nich (pre týchto pokrytcov) prosiť o odpustenie, alebo pre nich o odpustenie prosiť nebudeš (je to jedno), aj keby si pre nich prosil o odpustenie sedemdesiatkrát, aj tak im Boh neodpustí. To preto, že odmietli veriť v Boha a Jeho posla. A Boh správne neusmerní ľudí spurných.

81. Tí (pokrytci), ktorí sa zdržali (ostali doma a nezúčastnili sa s prorokom na výprave - pozri verš č. 41 a nasl.), sa radovali z toho, že ostali v zradu (doma) za poslom Božím (že ich posol a muslimovia nechali za sebou v meste a šli bez nich) a protivilo sa im, aby sa usilovali svojimi majetkami a dušami svojimi (sami sebou) o cestu, ktorú Boh určil a povedali (jeden druhému): „Netiahnite do boja v horúčavách“. Povedz (im, Muhammad): „Oheň pekla je oveľa horúcejšia“. Keby to len chápali (a chápali význam toho, čo im je povedané a sľubované).

82. Nech sa (teraz v živte pozemskom) trochu smejú a nech potom (v živote poslednom a večnom) veľa plačú, to bude odplata za to, čoho sa (v živote pozemskom) dopúšťali (i napriek mnohým varovaniam).

83. Ak by ťa Boh vrátil ku skupine patriacej k nim (keď sa vrátiš, Muhammad, z výpravy Tebúk do Mediny, v ktorej spomenutí pokrytci ostali) a žiadali by ťa (títo pokrytci, keď sa budete pripravovať na ďalšiu výpravu) o povolenie, aby šli (do boja) s tebou, tak povedz: „Nepôjdete so mnou už nikdy a nebudete so mnou bojovať proti žiadnemu nepriateľovi. Vy ste sa uspokojili zdržaním sa (a sedením) doma prvý raz (prvýkrát, keď som vás vyzval, aby ste so mnou šli na výpravu Tebúk), preto ostaňte (aj teraz doma sedieť) s tými, ktorí sa doma zdržali.“ (9:83)

(9:83): Boh najvyšší týmto veršom prorokovi Muhammadovi prikázal, aby všetkých pokrytcov, ktorí sa bez skutočného dôvodu počas výpravy Tebuk zdržali doma, už viac so sebou nevzal na žiadnu výpravu, na ktorú s muslimami v budúcnosti pôjde. Bolo to zrejme

preto, aby ochránil muslimov pred možnou zradou zo strany takýchto pokrytcov, ale aj preto, aby každý vedel, že prorok s ním prestane rátať, pokiaľ v ňom nebude vidieť úprimnosť a podporu.

84. A nemodli sa pri hrobe nikoho z nich (nikoho zo spomenutých pokrytcov), **keď by zomrel, nikdy** (sa nezúčastní procesu jeho pochovávaní) **a nezdržuj sa nad jeho hrobom** (aby si preňho Boha o odpustenie prosil). **Oni odmietali veriť v Boha a Jeho posla a zomreli v stave spurnosti.** (9:84)

(9:84): Keď Abdulláh Bin Ubej (jeden z pokrytcov, ktorý proroka Muhammada neustále ohováral a ubližoval mu a ktorý sa snažil neraz vyvolať rozpory medzi muslimami) zomrel, jeho syn prišiel k prorokovi Muhammadovi (p.) a povedal mu: „Daj mi svoju košeľu, aby som ho do nej zabalil a pomodli sa za pokoj jeho duše a pros pre neho o odpustenie“. Prorok mu dal svoju košeľu a povedal mu: „Oznám konanie modlitby (muslimovia majú špeciálnu modlitbu, ktorá sa nazýva Modlitba nad zomrelým, ktorú vykonávajú pred spustením mŕtveho do hrobu)“. Keď tak Abdulláhov syn urobil, prorok sa pripravil, aby sa pomodlil nad dušou Abdulláha. Tu mu ale Omar Bin Al Chattáb (jeden z blízkych prorokových spoločníkov) povedal: „Nezákázal ti Boh modliť sa nad dušou pokrytcov?“ Prorok mu odpovedal: „Boh mi dal na výber, či sa budem nad nimi modliť, alebo nebudem“. A tak sa prorok nad dušou Abdulláha pomodlil. Onedlho nato bol zoslaný tento verš, v ktorom Boh prorokovi a muslimom ukladá, aby sa za dušu tých, ktorí veriť odmietali a za dušu pokrytcov nemodlili.

85. Nech nevzbudzujú tvoj obdiv ich majetky a ich deti (majetky a deti týchto pokrytcov a nepozerať na ne s obdivom a so snahou získať ich na svoju stranu). **Boh ich chce cez ne** (prostredníctvom týchto majetkov a potomstva) **podrobiť trápeniu v živote najnižšom** (pozemskom) **a chce, aby ich duše odišli** (opustili ich telá – zomreli) **v stave, keď vieru odmietajú** (pozri poznámku k veršu č. 55),

86. A keď je (Bohom) **zoslaná dole kapitola, v ktorej, sa hovorí** (ktorá prikazuje muslimom): „**Verte v Boha a vynakladajte snahu spolu s Jeho poslom**“, (Snahou sa tu myslí poslúchnuť proroka, keď žiadal, aby s ním šli na stret s nepriateľom) **žiadajú ťa o povolenie** (nezúčastniť sa) **tí zámožní z nich** (z uvedených pokrytcov) **a hovoria: „Nechaj nás, aby sme zostali s tými, ktorí ostali sedieť doma“**,

87. Spokojní boli, že ostali s tými, ktorí sa zdržali vo svojich domoch (jednak prijali sami na seba tú hanbu, že ostali doma spolu s deťmi, ženami a nevládnymi mužmi a jednak prišli o odmenu, ktorú Boh sľúbil tým, ktorí proroka poslúchli). **A ich srdcia boli zapečatené, preto nechápu** (dôvod, pre ktorý im Boh boj prikázal, že ním v prvom rade získavajú Božiu spokojnosť a v neposlednom rade si ním zaisťujú mier sebe i svojim potomkom).

88. Posol (Muhammad) **a tí, ktorí uverili spolu s ním, sa snažili svojimi majetkami a dušami svojimi** (sami sebou o Božiu spokojnosť a poslúchali, čo im Boh uložil). **Tí získajú tie najväčšie a najlepšie dobré a to budú tí, ktorí prospeli** (v skúške, ktorej boli v živote pozemskom vystavení),

89. Boh pre nich (pre spomenutých veriacich) **pripravil záhrady, pod ktorými tečú rieky, v ktorých budú naveky. To je veru tá obrovská výhra.**

90. Tí z radov kočovných Arabov, ktorí si výhovorky vymysleli, prišli (k prorokovi), **aby im bolo povolené nezúčastniť sa** (na výprave). **A sedieť doma ostali aj tí, ktorí klamali Bohu a Jeho poslovi** (ide o ďalšiu skupinu, ktorá sa nezúčastnila na výprave, ale ani nepožiadala proroka o žiadne ospravedlnenie). **Tých z ich radov** (z radov uvedených dvoch skupín), **ktorí odmietli veriť, postihne trápenie bolestivé.** (9:90)

(9:90): Verše uvádzajú tri skupiny ľudí, ktorí sa s prorokom Muhammadom boja nezúčastnili. Prvú tvorili pokrytci z Mediny, o ktorých hovorili predchádzajúce verše. Druhú tvorili určité arabské kmene, príslušníci ktorých prišli k prorokovi s rôznymi výhovorkami, aby im povolil

ostať doma. Tretiu skupinu tvorili Arabi z okolitých kmeňov, ktorí sa na výprave nezúčastnili a ktorí sa nesnažili svoj postoj ani ospravedlniť.

91. Pre slabých, chorých, aj pre tých, ktorí nenachádzajú nič, čo by minuli (ktorí sú takí chudobní, že si nedokážu zaobstarať zbraň, ani zásoby na cestu a ani prorok im ich nedokázal zaobstarať z verejných financií a milodarov), **nie je hriechom, ak by nešli s prorokom, pokiaľ by boli úprimní k Bohu a k Jeho poslovi. Niet dôvodu (a príčiny) na potrestanie dobro konajúcich. A Boh je odpúšťajúci a milostivý,**

92. A (nie je hriechom neísť s prorokom) ani pre tých (chudobných muslimov), ktorým, keď by k tebe prišli, aby si ich vzal so sebou, by si povedal: „Nemám nič, na čom by som vás vzal so sebou (nemám už žiadne prostriedky, z ktorých by som vám mohol výzbroj zabezpečiť)“, a tak odišli a ich oči boli zaplavené slzami od zármutku a od toho, že nenachádzajú nič, čo by minuli (aby si za to kúpili potrebnú výzbroj). (9:92)

(9:92): Keď bol zoslaný verš, v ktorom bolo muslimom prikázané, aby šli s prorokom na výpravu, prišlo k prorokovi niekoľko muslimov, hovorilo sa, že boli siedmi, a poprosili ho, aby im zabezpečil zvieratá, na ktorých by mohli s ním ísť, pretože na ne nemali. Prorok im ale povedal: „Prisahám na Boha, nenachádzam nič, na čom by som vás vzal a poniesol so mnou“, a tak títo muži odišli s plačom a bolo im ľúto, že nemôžu ísť s ostatnými, pretože nemajú nič, na čom by sa odviezli. Boh nato zoslal tento verš, v ktorom ospravedľňuje ich neúčasť, pretože vie, že ich úmysel a viera sú čisté a úprimné.

93. Dôvod (a príčina) na potrestanie je však voči tým, ktorí ťa žiadajú o povolenie ostať (doma a neísť na výpravu) a pritom sú bohatí (nemajú žiaden dôvod na to, aby ostali doma a nešli s ostatnými). Boli spokojní, že ostali s tými, ktorí sa zdržali vo svojich domoch. A Boh zapečatil ich srdcia (za ich pokrytectvo), preto nevedia (v čom je dobro skryté),

94. Ospravedľňujú sa (títo pokrytci a vyhovárajú sa rôznymi výhovorkami na príčiny, ktoré ich viedli k tomu, že s vami nešli) **vám (muslimom, ktorí ste na výpravu šli), keď sa k nim vraciate (z výpravy). Povedz: „Neospravedľňujte sa, veriť vám nebudeme. Boh nám oznámil vaše správy (a celú pravdu o vás, o vašom myslení a zámeroch). A Boh bude vidieť vaše skutky i Jeho posol. Potom (po vašej smrti) budete vrátení k Tomu (k Bohu), kto pozná to, čo nie je známe (to, čo ľudia nepoznajú zo správ minulosti, súčasnosti a budúcnosti), aj to, čo je známe (pozná aj všetko, čo tvorstvo pozná, robí a ako premýšľa) a On vám (vtedy) oznámi, čo ste (v živote pozemskom) konali“.**

95. Keď sa k nim vrátite, budú vám (uvedení pokrytci budú muslimom, ktorí sa z výpravy vrátili, prisahať že ich úmysly boli čisté a budú si vymýšľať nové a nové klamstvá a) prisahať na Boha, aby ste ich nechali (aby ste im odpustili a nevyčítali im, čo urobili). Nechajte ich (nerozprávajte sa s nimi a ani nesedávajúte). Oni sú príkladom nečistoty (pre pokrytectvo, ktoré v nich je, ich srdcia sú nečisté a nezaváhajú vám ublížiť). Ich príbytkom bude peklo ako odplata za to, čoho sa dopúšťali (za ich pokrytectvo a hriechy, ktorých sa dopúšťali).

96. Prisahajú vám (na všetko možné, čo si dokážu vymyslieť), aby ste boli s nimi spokojní (aby ste im prepáčili). Aj keby ste s nimi boli spokojní vy (aj keby ste im to vy prepáčili), Boh nikdy nebude spokojný s ľudmi spurnými.

97. Kočovní Arabi (ktorí žijú na púšti a kočujú) sú tvrdší v odmietaní viery a v pokrytectve (pretože sú ďaleko od akýchkoľvek poznatkov okrem tých, ktoré im púšť poskytuje a pre ťažký život a podmienky, v ktorých na tejto púšti vyrastajú a žijú, čo v mnohých z nich zanecháva tvrdé srdce a hrubosť), a preto skôr nedokážu rozpoznať hranice určené tým (prostredníctvom toho), čo Boh zoslal svojmu poslovi (kde sú hranice toho, čo môžu a čo nie). A Boh všetko pozná a múdrosťou oplýva.

98. Medzi kočovnými Arabmi sú takí, ktorí považujú to, čo mínajú (čo dávajú dobrovoľne na účely, ktoré Boh stanovil) **za nutnosť** (pretože to nedávajú, aby tým získali Božiu spokojnosť, ale to dávajú ako druh pretvárký a zo strachu pred muslimami) **a vyčkávajú, až sa na vás obráti nešťastie** (aby sa vás a povinnosti dávať to, čo dávajú, zbavili). **Nešťastie nech sa na nich obráti.** (Veta znamená, že nešťastie sa nakoniec proti nim obráti.) **A Boh všetko počuje a všetko vie,**

99. A medzi kočovnými Arabmi sú takí, ktorí veria v Boha a v Deň posledný (v deň zmŕtvychvstania alebo v súdny deň) **a považujú to, čo mínajú** (čo dávajú na účely, ktoré Boh stanovil), **za niečo, čo ich priblíži k Bohu** (k Jeho spokojnosti s nimi) **a k tomu, že posol** (Muhammad) **bude za nich prosiť Boha.** (Prorok Muhammad vždy prosil Boha o dobro, požehnanie a odpustenie pre tých, ktorí dávali a mínali z majetkov, ktoré mali na účely, ktoré Boh stanovil.) **Veru, je to pre nich niečo, čo ich k Bohu priblíži a Boh im umožní vojsť pod milosť Svoju. Ved' Boh je odpúšťajúci a milostivý.**

100. Tí prví z radov tých, ktorí emigrovali (prví muslimovia, ktorí emigrovali s prorokom Muhammadom z Mekky do Mediny) **a z radov tých, ktorí im pomohli a podporili** (myslia sa nimi tí muslimovia, obyvatelia Mediny, ktorí týmto emigrantom pomohli, prijali ich spolu s prorokom v Medine a podelili sa s nimi o všetko, čo mali) **a tí, ktorí ich nasledovali v dobrom** (ktorí nasledovali týchto emigrantov a tých, ktorí im pomohli), **s tými je Boh spokojný a oni sú spokojní s Ním** (budú spokojní s tým, čo im Boh sľúbil a dal) **a pripravil pre nich záhrady, pod ktorými tečú rieky a v ktorých budú na veky vekov. To je veru tá obrovská výhra.**

101. V radoch tých kočovných Arabov, ktorí sú (žijú) vo vašom okolí (muslimovia), **sú pokrytci** (vetou „vo vašom okolí“ sa myslia kočovní Arabi, ktorí žili v okolí Mediny, kde muslimovia s prorokom žili), **ale tiež v radoch obyvateľov Mediny** (aj v radoch samotných obyvateľov Mediny sú mnohí pokrytci). **Zvykli si na pokrytectvo. Nepoznáš ich** (Muhammad), **my ich ale poznáme** (dobré vieme, ktorí sú to). **Podrobíme ich trápeniu dvakrát** (jedenkrát počas ich pozemského života a druhýkrát v časovom úseku, ktorý sa tiahne od smrti človeka až po príchod súdneho dňa) **a potom** (po súdnom dni) **budú vrátení do trápenia obrovského** (v súdny deň sa skončia oba tresty, aby sa začal ten najsilnejší),

102. A žijú okolo vás i ďalší, ktorí priznali svoje hriechy (priznali, že sa omylov dopustili), **ktorí zmiešali dobrý skutok so skutkom zlým. Od tých snád' Boh prijme pokánie** (a odpustí im, pretože svoje chyby priznali a oľutovali). **Ved' Boh je odpúšťajúci a milostivý.** (9:102)

(9:102): Stále ostávame pri udalostiach okolo výpravy Tebúk. Medzi muslimami, ktorí s prorokom a s ostatnými na túto výpravu nešli, bola aj skupina muslimov, ktorým sa nechcelo a ktorí sa báli o svoje majetky, čo sa s nimi stane, ak ich opustia. Preto si vymysleli výhovorku, aby ich prorok ospravedlnil z účasti na výprave. Keď sa však prorok s muslimami vydali na cestu, títo muslimovia svoj čin oľutovali a ľutovali, že s prorokom nešli a povedali: „Ostali sme v bezpečí a tieni spolu so ženami a posol Boží so svojimi spoločníkmi sa snažia o Božiu spokojnosť (tým, že sa vydali na cestu a šli do boja)! Prisaháme na Boha, priviažeme sami seba o trámy mešity a neodvážeme sa, až kým nás sám prorok nerozviazá a neprepáči nám, čo sme urobili.“ A tak sa priviazali o trámy prorokovej mešity v Medine. Keď sa prorok Muhammad vrátil, prešiel popri nich a spýtal sa: „Kto sú to?“ Ľudia mu povedali: „To sú ľudia, ktorí nešli s tebou a ostali tu. Preto sa zaviazali Bohu, že neodvážu sami seba, až kým ich ty nerozviazáš a neodpustíš im.“ Prorok povedal: „A ja prisahám na Boha, že ich nerozvážem a ani im neprepáčim, čo urobili, pokým mi to nebude prikázané. Odvrátili sa odo mňa a nešli na výpravu s ostatnými muslimami.“ Onedlho bol zoslaný tento verš, v ktorom Boh prikazuje svojmu poslovi, aby im odpustil. Keď bol verš prorokovi zoslaný, prorok im to oznámil, rozviazal ich a prepáčil im, čo urobili. Keď prorok týchto muslimov rozviazal, oni

mu povedali: „Posol Boží, tu sú naše majetky, pre ktoré sme s tebou nešli, rozďaj ich za nás (chudobným a biednym) a očisti nás nimi a pros pre nás o odpustenie.“ Prorok im povedal: „Nebolo mi prikázané, aby som z vašich majetkov niečo vzal.“ Nato bol zoslaný nasledujúci verš.

Podľa niektorých historických prameňov bol počet spomenutých muslimov desať mužov.

103. Vezmi z ich majetkov (z majetkov muslimov uvedených v predchádzajúcom verši) **milodar, ktorým ich očistíš a zúrodniš ich dobré skutky a majetky** (okrem toho, že budú pre nich tieto milodary očistou, zúrodnia takéto milodary ich ostatné majetky a Boh im v nich požehná) **a pros pre nich Boha** (o odpustenie), **pretože prosby tvoje sú pre nich upokojením** (vnášajú pokoj do ich duší). **A Boh všetko počuje a všetko vie** (Boh vypočuje prosby toho, kto Ho prosí a vie o ňom všetko).

104. A či nevedeli (muslimovia spomenutí v predchádzajúcich dvoch veršoch), **že Boh, On** (je ten, kto) **prijíma pokánie od** (ľudí) **Jemu oddaných** (Boh prijíma pokánie a odpúšťa, pričom prijatie takéhoto pokánia a udelenie odpustenia závisí len od Jeho vôle) **a milodary od nich berie?** (Ľudia by mali tiež vedieť, že milodary, ktoré dávajú, dávajú Bohu, aby získali Božiu spokojnosť. Predstavujú Bohom uloženú povinnosť a Bohu sa dostávajú tým, že sa rozďávajú podľa toho, ako Boh určil. Boh o týchto milodaroč vie, prijíma ich a za ne odmeňuje každého podľa jeho úmyslu.) **A** (mali by vedieť) **že Boh, On je ten, kto pokánia prijíma a je milostivý** (odpustenie a milosť od Boha závisia). (9:104)

(9:104): Verš nesie v sebe ten význam, že nech vedia uvedení muslimovia i každý, kto príde po nich, že ak chcú prosiť o odpustenie, nech prosia len Boha a nikoho iného, pretože splnenie prosieb je jedna z vecí, ktoré si Boh vyhradil Sám Sebe a nik okrem Neho nemá právo ani moc rozhodnúť, či bude niečia prosba splnená a či sa niekomu odpustenie dostane, alebo nie. Taktiež nech berú na vedomie, že keď milodary a povinný odvod na dávku zakat dávajú, nedávajú to len ľuďom, ktorí ich potrebujú, ale dávajú ich predovšetkým Bohu, ktorý im takéto milodary zväčší a zúročí ešte predtým, než sa dostanú do ruky svojich adresátov, a to tým, že im požehná to ostatné, čo majú a dá im zapísať dobré skutky za takéto milodary. Nech majú stále na pamäti, že ak sa im dostane odpustenie alebo milosť, je to od Boha, a nie pričinením niekoho iného.

105. Povedz (Muhammad, muslimom spomenutým v predchádzajúcich troch veršoch): **„Konajte** (pokračujte vo svojom živote ako zvyčajne), **Boh bude vidieť vaše skutky, i Jeho posol i veriaci** (či ste sa skutočne napravili, alebo nie). **Potom** (po vašej smrti) **budete navrátení k Tomu** (k Bohu), **kto pozná to, čo nie je známe** (to, čo ľudia nepoznajú zo správ minulosti, súčasnosti a budúcnosti) **i to, čo je známe** (pozná všetko, čo tvorstvo pozná, robí a ako premýšľa). **A On vám oznámi, čo ste** (v živote pozemskom) **konali** (oznámi vám, či ste to s pokáním vážne mysleli a či vám váš čin odpustil).“

106. Sú i ďalší (existujú i ďalší muslimovia, ktorí s prorokom nešli a ktorí sa ani neprišli ospravedlniť), **o ktorých je rozhodnutie odložené dovtedy, kým nepríde príkaz Boží** (rozhodnutie Boha ohľadom tejto skupiny ešte nebolo dané), **bud' ich** (Boh) **trápeniu podrobí, alebo od nich prijme pokánie. A Boh všetko vie a múdrosťou oplýva.** (9:106)

(9:106): Verš hovorí o ďalších troch mužoch z radov tých, ktorí s prorokom nešli, ktorí oľutovali svoje konanie, ale sa ostýchali prísť za prorokom, pozrieť sa mu do očí a priznať sa. Otázka, či im Boh odpusti, alebo nie, ostáva v tomto verši otvorená. Vo verši č. 118, ktorý bude nasledovať, im však už Boh odpúšťa to, čo vykonali s tým, že by sa k niečomu podobnému už nemali vracat'.

107. Tí, ktorí si učinili (vybudovali) **mešitu** (šlo o mešitu, ktorú pokrytci za čias proroka Muhammada vybudovali v Medine a ktorá sa nazývala mešita Al Dirár) **preto, aby škodili** (jej vybudovaním muslimom), **aby cez ňu odmietali vieru** (vybudovali ju, pretože v nich

odmietanie viery v Boha a v posolstvo Jeho posla Muhammada stále panovalo), **aby spôsobili rozkol medzi veriacimi a** (vybudovali ju) **ako miesto, v ktorom vyčkávajú na toho, kto bojoval proti Bohu a Jeho poslovi už pred tým** (šlo o jedného kňaza, ktorý sa nazýval Abú Amer), **tí budú prisahat': „Chceli sme** (vybudovaním tejto mešity) **len dobro“.** **Boh však svedčí o tom, že sú klamári** (že ich cieľom bolo muslimom ublížiť). (9:107)

(9:107): Na pochopenie tohto verša treba poznať pozadie jeho zoslania. V dobe, keď prorok Muhammad (p.) už býval v Medine, skupina muslimov vybudovala mešitu, ktorú nazvali Qiba a poslali pre proroka Muhammada, aby k nim prišiel. Keď do mešity vstúpil, pomodlil sa v nej (na znak svojho súhlasu s ňou). To však vyvolalo závisť inej skupiny, ktorá vieru len predstierala a ktorú viazali príbuzenské vzťahy s tou prvou skupinou. Členovia druhej skupiny si povedali: „Vybudojeme aj my mešitu a pošleme k poslovi Božiemu, aby sa v nej modlil, tak ako sa pomodlil v mešite našich bratov a aby sa v tejto mešite modlil kňaz Abu Amer, keď sa vráti zo Šamu (Šamom sa nazývala približne oblasť dnešnej Sýrie, Libanonu, Palestíny a Jordánska)“. Abu Amer bol človek, ktorý prijal kresťanstvo ešte v dobe pred zoslaním islamu, stal sa kňazom a obliekol si kňazské rúcho. Keď prorok Muhammad prišiel do Mediny, tento kňaz odmietol uznať posla a proroka Muhammada a posolstvo, ktoré bolo poslovi zoslané a prejavil voči nemu nepriateľstvo, za čo ho prorok nazval spurným. Abu Amer odišiel do oblasti Šamu a poslal pokrytcom, ktorí boli v Medine, správu: „Pripravte sa najlepšie, ako môžete, zabezpečte si zbrane a vybudujte pre mňa mešitu. Idem k Cezarovi, aby som priviedol rímskych vojakov a vyhnal Muhammada a jeho spoločníkov“. A tak títo pokrytci vybudovali ďalšiu mešitu pri spomenutej mešite Qiba. Počet tých, ktorí sa na jej budovaní zúčastnili, bolo dvanásť mužov. Keď mešitu dokončili, prišli k prorokovi Muhammadovi a povedali: „Vybudovali sme mešitu pre každého, kto ma problém, nejakú potrebu a preto, aby sa mali ľudia kam uchýliť v studených a daždivých nociach. Radi by sme boli, keby si k nám prišiel a pomodlil sa nám v nej (ako dôkaz súhlasu s ňou)“. Prorok poprosil o svoj odev, aby si ho obliekol a šiel za nimi. Tu mu ale boli zoslané tieto verše, v ktorých mu Boh oznamuje skutočný cieľ vybudovania tejto mešity a úmysly tých, ktorí ju vybudovali. Prorok zavolať skupinu muslimov a povedal im: „Choďte k tejto mešite, ktorej ľudia sú krivdiaci, zbúrajte ju a spálte“. A tak šli, mešitu spálili a zbúrali a tých, ktorí tam boli, rozohnali. Takýmto spôsobom sa zmaril jeden z mnohých plánov na roztrieštenie muslimov.

108. Neostávajú (a nemodli sa) v nej (v mešite Al Dirár, Muhammad) **nikdy. Mešita, ktorá bola od prvého dňa založená na bohobojnosti** (spomenutá mešita Qibá bola vybudovaná s čistým úmyslom a na základoch bohobojnosti, a preto), **má väčšie právo na to, aby si v nej ostával a modlil sa** (v nej). **Sú v nej muži, ktorí sa radi očisťujú** (telesne i duševne). **A Boh má rád tých, ktorí sa očisťujú** (ktorí sú čistí a ktorí majú čisté úmysly).

109. A či nie je ten, kto založil svoju stavbu (mešitu) **na bohobojnosti od Boha pochádzajúcej a na Jeho spokojnosti, lepšia než ten, kto založil svoju stavbu** (mešitu) **na okraji prepádajúcej sa priepasti, ktorá sa s ním prepadla do ohňa pekelného? A Boh správne neusmerní ľudí krivdiacich.** (9:109)

(9:109): Verš v sebe nesie dva významy, jednak sa ešte stále dotýka mešity spomenutej v predchádzajúcom verši, ale tiež nesie skrytý význam, ktorý hovorí, že človek, ktorý založil svoj život na bohobojnosti a o Božiu spokojnosť sa snažil, je neporovnateľný s takým človekom, ktorý založil svoj život na odmietaní viery, krivdu páchal a snažil sa o pochybné veci, ktoré ho dovedú nakoniec do ohňa pekelného. Verš sa končí konštatovaním, že Boh na správnu cestu neuvedie takých ľudí, ktorí krivdu páchajú.

110. Stále ostáva ich stavba, ktorú postavili (mešita Al Dirár, ktorá bola na príkaz proroka zbúraná), **dôvodom k pochybnostiam pretrvávajúcim v ich srdciach a ostane, až kým sa ich srdcia neporozpadávajú** (tieto pochybnosti ostanú, až kým im neprivedia smrť). **A Boh všetko vie a múdrosťou oplýva** (pozná všetko a vie, ako podobné skutky potrestať).

111. Boh kúpil od veriacich ich duše a ich majetky výmenou za záhradu rajskú. (Skutočnosť, že sa muslimovia zaviazali islam chrániť, Boh prirovnal k obchodu, ktorý s nimi uzavrel. Oni sa zaviazali, že islam budú dodržiavať a hájiť a On sa im za to zaviazal, že ich odmení rajom.) **Budú bojovať** (a snažiť sa) **za cestu, ktorú Boh určil, a tak budú zabíjať a budú zabíjaní.** (Boh im ďalej vysvetľuje obsah tejto dohody. Keďže islam mal a bude mať mnohých nepriateľov, ktorí sa ho budú snažiť zničiť, budú padať obeť na oboch stranách, takže nech sa neľakajú, keď k tomu dôjde.) **Je to sľub pravdivý** (že ich Boh odmení za ochranu náboženstva rajom), **ktorým sa Boh zaviazal v Tóre a v Evanjeliu a v Koráne** (vo všetkých spomenutých Nebeských Knihách sa Boh veriacim zaviazal, že ak budú svoje náboženstvo pravdivo dodržiavať a budú ho chrániť, odmení ich rajom). **A kto iný než Boh môže s istotou** (s úplnou istotou a dôveryhodnosťou) **dodržať sľub svoj** (Niet toho, kto by svoj sľub dodržal istejšie a dôveryhodnejšie než Boh). **Radujte sa** (muslimovia) **z obchodu, ktorý ste uzavreli. A to je veru tá obrovská výhra.** (9:111)

(9:111): V dobe, keď prorok Muhammad (p.) začal so šírením jemu vnuknutého posolstva verejne v Mekke, prišla k nemu skupina muslimov z Mediny a bolo ich sedemdesiat mužov a niekoľko žien a prehlásili pred ním, že uverili v Boha a v posolstvo, ktorým bol poverený. Jeden z nich, menom Abdulláh Bin Raváha, povedal prorokovi Muhammadovi: „Posol Boží! Daj nám akúkoľvek požiadavku, ktorú by sme mali splniť voči Bohu a voči tebe (a my ju splníme).“ Prorok im povedal: „Ako požiadavku, ktorú máte splniť voči Bohu, vám kladiem, že budete v Neho veriť a nebudete k Nemu nič a nikoho pridružovať. A ako požiadavku, ktorú máte splniť voči mne, vám kladiem, že ma budete chrániť pred tým, pred čím chránite sami seba.“ Povedali: „Ak by sme tak urobili, čo nám bude náležať?“ Povedal: „Raj“. Povedali: „Je to obchod výnosný, nevpovedáme ho a ani z neho nikoho neoslobodíme (dodržíme ho a žiadame, aby bol aj voči nám dodržaný)“. Nato bol prorokovi Muhammadovi zoslaný tento verš, v ktorom Boh dáva svoj súhlas na dohodu, ktorú s nimi prorok Muhammad uzavrel.

112. Sú to (veriaci sú) tí, ktorí pokánie činia, uctievať Boha, ďakujú Bohu, cestujú kvôli Bohu (cestujú po zemi, aby plnili to, čo im Boh uložil), **klaňajú sa Bohu v polohe rukúu** (klaňajúc sa v jednej z polôh modlenia, počas ktorej sa v stojí skloní trup dopredu), **klaňajú sa Bohu v polohe sužúdu** (poklona, v ktorej sa kľakne na kolená, skloní trup dopredu a čelo s nosom sa spoja so zemou; obe poklony sú súčasť modlitby), **prikazujú chvályhodné veci** (a správania), **zakazujú odsúdeniahodné veci** (a správania) **a dodržiavajú hranice Bohom určené** (hranice zásad a ustanovení, ktoré Boh ľuďom určil). **A oznám radostnú zvesť veriacim** (ktorí všetko uvedené dodržiajú, o odmene, ktorá je pre nich u Boha pripravená).

113. Neprisľúcha prorokovi (Muhammadovi) a tým, ktorí uverili (veriacim muslimom), aby prosili (Boha) o odpustenie pre tých, ktorí k Bohu pridružujú (ktorí k Nemu pridružujú niečo alebo niekoho), **aj keby šlo o príbuzných, po tom, ako sa im** (týmto veriacim) **jasne ukázalo, že títo** (ich príbuzní) **budú obyvateľmi pekla** (že sa do pekla dostanú). (9:113)

(9:113): Keď Abú Táleb, prorokov strýko, ktorý sa oňho staral po smrti jeho otca a dedka a chránil ho, pocítil, že už z tohto života odchádza a že smrť je už blízko, vošiel k nemu prorok Muhammad (p.). U Abú Táleba vtedy sedeli dvaja z radov tých, ktorí odmietali veriť. Boli to Abú Žehl a Abdulláh Bin Ebí Umejja. Prorok svojmu strýkovi povedal: „Strýc môj! Povedz: „Niet boha okrem Boha“, bude to veta, o ktorej u Boha v tvoj prospech dosvedčím, že si ju povedal“. Prorokov strýko Abú Táleb aj napriek tomu, že prorokovi pomáhal a bránil ho pred ostatnými, neuznal posolstvo, ktorým bol prorok Muhammad Bohom poverený. Najvážnejšou príčinou toho bolo, ako uvidíme z tejto udalosti, že sa bál, aby o ňom ľudia nepovedali, že zanechal náboženstvo a vieru svojich predkov. Abú Žehl a Abdulláh Bin Ebí Umejja povedali: „Abú Táleb, a či sa ty odvraciaš od cesty Abdulmuttaleb?“(Abdulmuttaleb bol otec Abú Táleba a dedko Muhammada zo strany jeho otca.) Prorok Abú Tálebovi opakoval to, čo mu na začiatku povedal a prosil ho, aby povedal vetu uznania. Obaja muži mu však

opakovali svoje, až Abú Táleb zomrel a posledné, čo povedal: „Ostávam na ceste Abdulmuttaleba“. Keď zomrel, prorok povedal: „Budem Boha prosiť pre teba o odpustenie, ak mi to nebude zakázané.“ Vtedy bol zoslaný tento verš a neskôr aj verš 28:56, v ktorých bolo dané, že muslim môže prosiť Boha o odpustenie len pre muslima, resp. pre človeka, ktorý aspoň pred smrťou uznal jedinosť Boha s vlastnosťami, ktorými On Seba v Koráne opísal.

114. Abrahám prosil (spočiatku) Boha o odpustenie pre svojho otca len preto, že to bol sľub, ktorý mu (svojmu otcovi Abrahám) dal (Abrahám sľúbil svojmu otcovi, že bude preňho prosiť Boha o odpustenie - verš 19:47). Avšak keď sa mu (Abrahámovi) jasne ukázalo, že (jeho otec) je nepriateľom Boha (pretože trvá na neviere, odmieta akokoľvek Abraháma počúvať a vyhráža sa mu smrťou, ak neprestane), zriekol sa ho (Abrahám prestal prosiť Boha, aby jeho otcovi odpustil a zriekol sa ho). Abrahám veru bedákal (trpel a trápil sa pre správanie svojho otca) a mal veľkú trpezlivosť (bol však i napriek všetkému trpezlivý voči svojmu otcovi a znášal ho).

115. Boh by nikdy žiadnych ľudí neuviedol do bludu potom, ako ich správne usmernil, pokiaľ im neobjasní, čoho sa majú vyvarovať (až keď začnú neustále porušovať a odchyľovať sa od toho, čo im uložil, potom z ich sŕdc odníme úprimnosť a vieru). Ved' Boh o všetkom vie.

116. Bohu náleží kráľovstvo nebies a zeme, On oživuje (dáva život) a usmrcuje (určuje smrť). A bez Boha, ľudia, nemáte (žiadneho) dôverníka a ani nikoho, kto by vám pomohol a podporil vás (nemáte nikoho, kto by vám pomohol alebo by sa vás zastal).

117. Boh prijal pokánie od proroka a od emigrantov (prvých muslimov, ktorí emigrovali s prorokom Muhammadom z Mekky do Mediny) a od tých, ktorí pomohli a podporili ich (muslimovia, obyvatelia Mediny, ktorí týmto emigrantom pomohli, prijali ich spolu s prorokom v Medine a podelili sa s nimi o všetko, čo mali), ktorí ho (proroka) nasledovali v hodine (vo chvíli) ťažkej po tom, ako sa srdcia skupiny z ich radov (z radov týchto emigrantov a tých, ktorí pomohli a podporili proroka a muslimov) skoro odchyľili (od viery). Pokánie od nich potom (ako sa to všetko stalo a s prorokom šli, Boh) prijal. Ved' On je voči nim zľutujúci sa a milostivý.

118. A prijal ho (pokánie) od tých troch, ktorí doma ostali (a nešli s prorokom a muslimami na výpravu Tebúk). Keď sa im už zem zdala byť tesná so všetkým, čo obsiahla (napriek jej rozľahlosti a veľkosti) a aj ich duše sa im zdali byť stiesnené (od starostí a žiaľu, pretože ich všetci opustili, keď prorok Muhammad prikázal všetkým muslimom, aby sa ich stránili a neprehovorili s nimi, pozri verš č. 106), a pomysleli si, že už niet úniku pred Bohom (niet sa kam schovať a niet ku komu prosbu o odpustenie adresovať) jedine k Nemu (k Bohu), potom Boh od nich pokánie prijal, aby tak pokánie mohli urobiť (Boh im oznámil, že pokánie prijíma, preto nech ho urobia a bude im odpustené). Ved' Boh, On je ten, kto pokánia prijíma a je milostivý.

119. Vy, ktorí ste uverili, bojte sa Boha (Jeho hnevu) a buďte s tými, ktorí sú pravdovravní (patrite medzi nich).

120. Neprisľúchalo (a nemali pravdu v takejto veci) obyvateľom Mediny a tým z radov kočovných Arabov, ktorí sú (žijú) okolo nich (okolo obyvateľov Mediny), aby nesprevádzali posla Božieho (Muhammada) a aby neuprednostnili svoje duše pred jeho dušou. Nepostihol by ich smäd, ani námaha, ani hlad pre cestu, ktorú Boh určil, a ani by nešliapli na miesto, ktoré by zlosťou naplnilo tých, ktorí odmietali veriť, a ani by nedostali nepriateľa, bez tohto, aby sa im za to nezapísal dobrý skutok (mali s prorokom ísť, pretože za všetko uvedené, za smäd, hlad atď., by sa im zapisovali dobré skutky). A Boh nedopustí, aby sa stratila odmena konajúcich dobro (Boh uchová odmenu každého, kto dobro koná a kto sa snaží o Jeho spokojnosť),

121. A (verš nadväzuje na predchádzajúci) neminuli by z majetku svojho či už málo, alebo veľa a neprešli by údolie bez toho, aby sa im nezapísal (za to dobrý skutok). Aby ich tak Boh náležite odmenil odmenou zodpovedajúcou tomu najlepšiemu, čo konali (budú sa im takéto dobré skutky zapisovať, aby im Boh za túto ich snahu a podporu proroka odmenu dal).

122. Veriaci by nemali tiahnuť do boja všetci naraz (nie že všetci odídu a doma neostane nik z nich ani na obranu). Nech tiahne z každej ich skupiny (skupiny veriacich) časť, aby sa ostatní (tí, ktorí ostali doma) učili náboženstvo (základy náboženstva) a aby (tí, ktorí sa učili a získali nové poznanie) varovali svojich ľudí, keď sa k nim vrátia, azda si dajú pozor. (9:122)

(9:122): Keď boli zoslané verše, ktorými Boh najvyšší varoval pokrytco, veriaci prisahali, že sa zúčastnia každej výpravy, s ktorou by prorok šiel alebo by ju niekam poslal. Keď po čase prorok Muhammad (p.) zvolal oddiely a poslal ich na výpravu, všetci muslimovia odišli a nechali proroka Muhammada samého v Medine. Preto im Boh najvyšší v tomto verši prikazuje, že ak by šli na výpravu, nech ide skupina z každého oddielu a ostatní nech ostanú v Medine, aby sa okrem iného od proroka Muhammada učili zásadám islamu a aby ich potom oznámili ostatným ľuďom i tým, ktorí sa vrátili z výpravy.

123. Vy, ktorí ste uverili, bojujte proti tým, ktorí sú blízko vás (ktorí bývajú okolo vás), ktorí odmietli veriť (a chovajú proti vám nepriateľstvo) a nech vo vás spoznajú tvrdosť (nech spozorujú, že ste silní a že sa ich nebojíte). A vedzte, že Boh je s tými, ktorí sú bohabojní. (9:123)

(9:123): Bol to zrejme príkaz k tomu, aby muslimovia zaistili okolie Mediny, hlavného mesta štátu pred tými, ktorí odmietli v posolstvo posla a proroka Muhammada veriť a ktorí proti muslimom bojovali, s ktorými muslimovia nemali žiadne dohody a ktorí vyčkávali na každú možnú príležitosť, a to i na tu najmenšiu, aby sa muslimov zbavili a s nimi skoncovali.

124. Keď by bola zoslaná kapitola (Koránu poslovi Muhammadovi), niektorí z nich (z radov pokrytco) by hovorili (s posmechom): „Komu z vás táto (kapitola) posilnila vieru?“ Vieru tých, ktorí uverili ona (táto kapitola) posilnila a oni (títo veriaci) sa z toho radujú (pretože bola zoslaná a dozvedajú sa z nej o svojom náboženstve niečo nové a ich viera sa stáva tým ešte silnejšia).

125. A tým, ktorých srdcia sú choré (takáto kapitola) pridala nečistotu k ich nečistote. (Keď je zoslaná takáto kapitola Koránu, jej verše posilnia čisté srdce veriacich. Avšak srdcia pokrytco, ktoré sú nečisté a plné zloby a nenávisti, sa pri ich odmietaní viery naplnia ešte väčšou zlobou a nečistotou.) A oni (títo pokrytci, ktorých srdcia sú nečisté aj) umrú v stave, v ktorom vieru odmietajú.

126. A či nevidia, že sú skúške vystavení (Boh skúša ich vieru, aby sami videli a uvedomili si, aká je úprimná a silná) každý rok raz alebo dva razy a že aj napriek tomu potom (keď vidia, na čom sú) pokánia nečinia a ani na to nespomínajú. (Napriek tomu, že pokrytci v sebe zistia takéto pokrytectvo, nič im to nehovorí a ani ich to nevedie k tomu, aby sa spamätali, napravili sa a pokánia Bohu učinili.)

127. Keď by bola zoslaná dole kapitola, jedni by sa na druhých začali pozerat' (a pohľadom vyzvedat'): „Vidí vás niekto?“, a potom odchádzajú. (Keď je poslovi a prorokovi Muhammadovi zoslaný nejaký verš alebo kapitola, ktorá týchto pokrytco odhaľuje a hovorí o tom, čo v sebe skrývajú, narýchlo sa pozrú jeden na druhého, aby zistili, či sa na nich nik nepozera, aby sa mohli zdvihnúť a odísť predtým, než sa ukáže ich skutočná tvár.) Boh odklonil ich srdcia (od správneho usmernenia a od viery) za to, že sú to ľudia, ktorí nič nechápu (pre chorobu, ktorá ich srdcia naplnila, prestali vnímať čokoľvek z toho, čo je poslovi a prorokovi Muhammadovi zosielané).

128. Prišiel k vám (ľudia) posol pochádzajúci spomedzi vás samých (prorok Muhammad, ktorý nebol pre vás cudzí, ale ktorý pochádzal z vašich radov a ktorého pravdovravnosť a čestnosť ste sami poznali ešte pred tým, než mu posolstvo začalo byť zosielané), **ktorého ťažia vaše nesmierne ťažkosti, ktorý dbá o vás** (dbá o vaše dobro) **a ktorý je k veriacim zľutujúci a milostivý.**

129. Ak by sa (ľudia) odvrátili, tak povedz: „Postačí mi Boh, niet boha okrem Neho, na Neho som sa spoľahol a On je Pánom Trónu preveľkého“.

KAPITOLA DESIATA

Júnus
(Jonáš)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Alef, Lám, Rá (to sú tri písmená z arabskej abecedy A, L, R, pozri vysvetlivku k prvému veršu druhej kapitoly). **To sú znamenia Knihy (Koránu) múdrej.**

2. Bolo ľuďom (z rodu Qurejš, z ktorého pochádza prorok Muhammad) **čudné, že sme vnukli** (posolstvo) **mužovi** (pochádzajúcemu) **z ich radov** (Muhammadovi, ktorý pochádza z rodu Qurejš): „**Varuj ľudí** (pred tým, čo príde) **a oznám tým, ktorí uverili, radostnú zvesť, že budú mať postavenie pravdovravných** (v súdny deň, keď bude oznámené, kto bol na pravde a kto nie) **u svojho Pána**“. **Tí, ktorí odmietli veriť** (v to, čo bolo poslovi a prorokovi Muhammadovi zoslané, keď k nim prišiel, oznamujúc im obsah tohto posolstva), **povedali: „Je to len čarodejník zjavný“.** (10:2)

(10:2): Tí, ktorí v posolstvo posla a proroka Muhammada odmietli uveriť, svojím posledným vyhlásením nepriamo potvrdili, že Korán, s ktorým prišiel prorok, je na oveľa vyššej úrovni než to, čo v tom čase poznali.

3. Vaším Pánom (ľudia) **je Boh, ktorý stvoril nebesá a zem za šesť dní** (nevieme presne, či ide o dĺžku dní, akú poznáme my, alebo ide o dni s odlišnou dĺžkou; na dvoch miestach v Koráne - verše 70:4 a 32:5 sa spomína slovo deň, avšak v prvom verši sa hovorí, že dĺžka takéhoto dňa sa rovná 50 000 rokov a v druhom verši v súvislosti s inou udalosťou sa spomína, že dĺžka takéhoto dňa je ekvivalentná dĺžke 1000 rokov) **a potom na Trón istavá.** (Istavá znamená, stúpať hore, nasmerovať niekam, atď. Význam slova trón, pozri vo verši 7:54.) **Riadi** (celú) **vec** (chod nebies a zeme a všetkého, čo stvoril s ohľadom na budúcnosť a s poznaním následkov takýchto rozhodnutí). **Niet toho, kto by sa u Neho prihovril** (za niekoho alebo za niečo) **bez vopred Ním (Bohom) daného súhlasu.** (Ak by sa niekto u Boha chcel za niekoho alebo za niečo prihovoriť, môže tak urobiť len s Božím povolením, pretože konečné slovo vo všetkom náleží Bohu.) **To je Boh, váš Pán, tak ho uctieajte. A či sa nepoučíte** (že niet iného boha a že len Jeho by ste mali uctievať)?

4. K nemu (Bohu) **bude návrat vás všetkých. Je to** (tento návrat) **sľub od Boha pravdivý. On** (Boh) **počne stvorenie** (všetkého) **a potom ho prinavráti** (po smrti k životu), **aby náležite odmenil tých, ktorí uverili a dobré skutky konali, spravodlivo. A tým, ktorí veriť odmietli, sa dostane nápoj z vriacej vody a trápenie bolestivé za to, že veriť odmietali.**

5. On (Boh) **je Ten, kto učinil slnko žiarou a mesiac svetlom a predurčil mu** (mesiacu) **fázy** (určil mu presne stanovené etapy, ktoré sa opakujú), **aby ste poznali počet rokov a počítanie** (dní a mesiacov). **Boh to všetko stvoril v pravde** (stvoril to, aby to slúžilo určitému účelu, nebolo to stvorené bezcieľne a bezúčelne). **Objasňuje** (Boh) **znamenia ľuďom, ktorí majú poznanie** (uvedomujú si dôvod ich stvorenia a pôvod takéhoto stvorenia).

- 6. V striedaní noci a dňa a v tom, čo Boh stvoril v nebesiach a na zemi, sú znamenia ľuďom, ktorí sa chcú vyvarovať** (Božieho hnevu a omylu, následkom ktorého by uctievali iného než skutočného Stvoriteľa).
- 7. Tí, ktorí nedúfajú v stretnutie s nami** (nemyslia si, že nastane vzkriesenie a súdny deň), **ktorí sa uspokojili so životom najnižším** (pozemským, robili všetko len pre svoj pozemský život a pritom zanedbávali konanie čohokoľvek pre život budúci a večný) **a boli v ňom pokojní** (mysleli si, že žiaden deň zmŕtvychvstania ani súdny deň nenastane, a preto ich to nezaujímalo a ani netrápilo) **a tí, ktorí sú voči našim znameniam nepozorní** (nevšímajú si ich),
- 8. Tých útočískom bude oheň za to, čo páchali** (za zlé skutky a nevšímavosti voči tomu, čo Boh zoslal).
- 9. Tí, ktorí uverili a dobré skutky konali, tých Boh správne usmerní ich vierou** (prostredníctvom tejto viery). **Budú pod nimi tiecť rieky v záhradách blaženosti.**
- 10. Ich vzývaním v nich** (v týchto záhradách) **bude: „Jedinečný si Bože náš, nemá sa Ti pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (a je Ti vzdialené všetko to, čo Ti je nepravdivo pripisované)“ **a ich pozdrav v nich bude „Mier** (budú z ich srdca odstránené všetky zlé ľudské vlastnosti)“ **a záverom ich vzývania** (v týchto záhradách) **bude: „Vďaka Bohu, Pánovi tvorstva** (za to, že nám splnil, čo sľúbil)“.
- 11. Keby Boh ľuďom splnil zlé prosby takou rýchlosťou, akou ho oni o dobro prosia** (keby Boh splnil ľuďom všetky zlé prosby, s ktorými sa Naňho obracajú, s tou istou rýchlosťou, ako ľuďom plní ich dobré prosby), **bolo by už rozhodnuté o čase ich odchodu** (zo života pozemského). (Nastal by ich čas a neostalo by živého človeka na zemi. Ľudia sa občas nezhodnú medzi sebou, želajú si navzájom len to najhoršie či už otvorene, alebo každý vo svojom vnútri a práve o tom hovorí uvedený verš.) **My ale necháme tých, ktorí nedúfajú v stretnutie s nami, v ich** (vlastnej) **skaze tápať**. (10:11)
- (10:11): V mnohých prípadoch tí ľudia z Mekky, ktorí odmietali uveriť, hovorili prorokovi Muhammadovi (p.) s posmechom, že ak hovorí pravdu, nech na nich privolá kamene z neba. Na to im však Boh najvyšší odpovedal aj týmto veršom, v ktorom im hovorí, že keby im splnil všetky prosby, o ktoré Ho žiadajú, nastal by čas ich smrti bezodkladne. Boh ich však v živote pozemskom zatiaľ ešte ponechá, kým nenastane čas, ktorý im na odchod z neho určil.
- 12. Ak sa človeka dotkne** (postihne čo i len v tej najmenšej miere) **škoda** (a tieseň), **s prosbami sa na nás obracia v ľahu, v sede, alebo v stojí** (vo všetkých polohách, aby sme mu pomohli). **Keď ho však zbavíme zla, ktoré ho postihlo, kráča ďalej** (pokračuje vo svojom živote), **ako keby nás ani nebol prosil o odvrátenie** (žiadnej) **škody, ktorá sa ho dotkla** (a postihla). (Keď škoda, ktorá ho postihla, pominula, vrátil sa k svojmu bežnému životu, ako keby sa nebolo nič stalo a zabudol na to, ako nás prosil o pomoc a ako sľuboval, že sa zmení.) **Takto bolo okrášlené tým** (v očiach tých), **ktorí nestriedmymi boli, to, čo konali** (zdalo sa im, že konajú správne, aj keď tak nekonali).
- 13. I vyhubili sme mnohé pokolenia už pred vami** (ktoré žili pred vami, adresáti sú tí z Mekky, ktorí odmietali veriť), **keď krivdili a keď prišli k nim ich poslovia s jasnými dôkazmi** (od Boha), **ale oni nie a nie uveriť**. **Takto odplácame činy ľudí previnilých.**
- 14. Potom sme vás učinili následníkmi na zemi po nich** (po ich vyhubení sme nechali obývať túto zem vami), **aby sme videli, ako budete konať**.
- 15. Keď sú im** (tým ľuďom z Mekky, ktorí odmietali veriť) **prednesené naše znamenia ako jasné dôkazy, tí, ktorí nedúfajú v naše stretnutie** (že nastane čas, kedy budú vzkriesení a stretnú sa s nami), **hovoria** (prorokovi Muhammadovi): **„Prines Korán iný než tento, alebo ho zmeň** (aby bol pre nás a naše božstvo prijateľný)“. **Povedz** (im, Muhammad): **„Neprislúcha mi, aby som ho (Korán) zmenil sám od seba. Ja nasledujem len to, čo mi je**

zvestované. Ja sa bojím trápenia Dňa preveľkého, ak by som neposlúchol Pána svojho“. (10:15)

(10:15): Tí, ktorí odmietali uveriť v posolstvo posla a proroka Muhammada a v jedinosť Boha a tí ľudia z Mekky, ktorí k Bohu pridružovali, boli voči prorokovi Muhammadovi naplnení zlobou za to, že sa v Koráne zakazuje uctievanie modiel, ktoré oni uctievali a za to, že sú v Koráne mnohé varovania pre tých, ktorí odmietajú veriť a k Bohu pridružujú. Preto prišli za prorokom a žiadali ho, aby prišiel s iným Koránom, v ktorom nebude nič, čo by vzbudzovalo ich hnev, alebo aby zamenil všetky verše, ktoré sa im v Koráne nepáčia, za iné. Potom ho budú nasledovať. Vtedy Boh zoslal prorokovi tento verš.

16. Povedz (týmto ľudom z Mekky, Muhammad): „**Keby Boh bol chcel, nebol by som vám ho** (tento Korán) **prednášal a nebol by** (Boh) **vám dal o ňom ani vedieť** (že niečo podobné existuje). **Ved' som strávil medzi vami** (doterajšiu) **časť svojho života** (značnú časť svojho života) **ešte pred ním** (pred jeho vnuknutím). (Až do začiatku vnukania Koránu obyvatelia Mekky nepočuli z úst proroka Muhammada nič podobné veršom Koránu, a teda si Muhammad nemohol naraz takéto verše z ničoho nič vymýšľať.) **A či nechápate** (že tento Korán s poznatkami v ňom obsiahnutými žiaden človek nemohol vymyslieť)?“

17. Kto väčšiu krivdu môže páchať než ten, kto by si vymýšľal o Bohu lži alebo by za lož označil Jeho znamenia? Veru neuspjú previniť.

18. Uctievať (tí, ktorí veriť odmietajú) **mimo Boha to, čo im neuškodí a ani neprospeje** (modly a božstvá, ktoré nemajú žiaden význam) **a hovoria** (títo odmietajúci vieru): „**To sú** (tieto modly) **tí, ktorí sa za nás prihovoria u Boha.**“ **Povedz** (im, Muhammad): „**Vy chcete oznámiť Bohu niečo, čo by On nepoznal ani v nebesiach a ani na zemi?**“ (Ako môžete tvrdiť, že sa vás tieto modly zastanú a že vás k Bohu priblížia, keď Boh ľudom nič také nezoslal. Chcete azda povedať, že poznáte niečo, čo by Boh, ktorý všetko stvoril, nepoznal a vy Ho chcete o tom poučovať?) **Jedinečný je** (Boh), **nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (Bohu je vzdialené všetko to, čo mu je nepravdivo pripisované) **a je vysoko nad tým, čo k Nemu** (Bohu) **pridružujú.**

19. Ľudia boli (tvorili) **len jedno spoločenstvo, ale začali sa** (neskôr) **sporit'** (rozdělili sa a časť z nich prestala veriť, iná zasa začala k Bohu pridružovať). **A nebyť slova daného už predtým Pánom tvojím, bolo by medzi nimi rozhodnuté o tom, o čom sa sporiť.** (Keby Boh nebol dal ešte predtým slovo, že rozsúdenie ľudí - súdny deň, príde v určený čas, bol by už rozhodol, kto z týchto ľudí mal pravdu a kto nie.)

20. I hovoria (uvedení ľudia z Mekky): „**Keby mu** (prorokovi Muhammadovi) **bolo zoslané dole znamenie** (žiadali napríklad aby premenil hory v Mekke na zlato) **od Pána jeho** (boli by sme uverili)“. **Povedz** (im, Muhammad): „**Bohu náleží to, čo nie je známe** (Boh vie, čo v budúcnosti príde, čo má zoslať a čo nie). **Vyčkajte preto a ja budem čakať s vami** (až príde Božie rozhodnutie o tom, kto z nás má pravdu)“.

21. Ak dáme ľudom okúsiť milosť (odbreňme ich a škodu, ktorá ich postihla, odstránime) **po škode, ktorá sa ich dotkla** (postihla), **hl'a, úklady proti našim znameniam stroja.** **Povedz** (im, Muhammad): „**Boh rýchlejšie nástrahy nastraží** (a obráti úklady, ktoré strojíte proti vám)“. **Naši poslovia veru zapisujú úklady, ktoré strojíte.** (10:21)

(10:21): Keď sa v arabskom jazyku a v Koráne hovorí, že Boh najvyšší nástrahy nastraží, myslí sa tým presný opak toho, ako keď povieme o človeku, že strojí úklady. Ide tu o zvláštnosť arabského jazyka. V prípade, keď povieme, že Boh nástrahy nastraží, myslíme tým, že niekomu prekazí zlý čin, na ktorý sa chystal a zlo, ktoré chcel konať, obráti proti nemu samému, čím ho zároveň aj za strojenie takéhoto zla potrestá. Verš však dodáva, že Boh všetko zariaduje proti týmto úkladom omnoho rýchlejšie než by ich ten, kto úklady strojí, dokázal dokonať.

22. On (Boh) je Ten, kto vám dáva (umožňuje vám) chodiť (pohybovať sa, plaviť sa a cestovať) na súši i na mori. A až by ste boli na lodiach a tieto (lode) by sa plavili s nimi (s tými, ktorí sú na ich palube) dobrým vetrom (poháňané dobrým vetrom) a oni by sa radovali z neho (ľudia na palube by sa radovali, že začal fúkať dobrý vietor, ktorý im napne plachty), príde na ne (na lode) vietor búrlivý a budú sa na nich (na ľudí, ktorí sa na nich plavia) valiť vlny z každého miesta a keď si už pomyslia (uvedomia si títo ľudia na palube), že sú obklopení (zo všetkých strán a že sa utopia), vtedy začnú vzývať Boha a vo svojom náboženstve sa stanú Jemu vernými (uznajú, že Boh existuje, že je len jeden jediný a že islam je pravdivým náboženstvom Bohom zoslaným a budú hovoriť): „Ak nás z tohto (Bože) zachrániš, budeme patriť medzi vd'ačných (a budeme dodržiavať, čo si zoslal)“.

23. Keď ich (Boh) ale zachránil, hľa, oni sa nevraživosti dopúšťajú na zemi bezprávne (zabudli na daný sľub a pre ich správanie sa opäť stala charakteristická nevraživosť a neposlušnosť voči Bohu i tomu, čo Boh zoslal). Ľudia! Nevraživosti (a neposlušnosti) sa dopúšťate voči svojim dušiam (vaša nevraživosť a neposlušnosť sa obráti len proti vám samým). Úžitok života pozemského si užijete (úžitok len v živote terajšom vám táto nevraživosť a neposlušnosť prináša), potom ale bude k nám váš návrat (po smrti a v deň zmŕtvychvstania), kedy vám oznámime, čo ste (v živote pozemskom) konali (ako ste sa správali voči našim znameniam vo svojom živote).

24. Príklad života najnižšieho (pozemského) je ako voda, ktorej sme dali zísť dole z neba a s ktorou sa zmiešali (začali rásť a kvitnúť) rastliny zeme (rastliny, ktoré na zemi rastú), ktorými sa ľudia a dobytok živia. Keď ale zem svoju výzdobu na seba vezme a okrášli sa (keď na nej všetko rozkvitne, ozelenie a vydá svoje plody) a jej obyvatelia si pomyslia, že už majú nad ňou moc, príde k nej náš príkaz v noci alebo vo dne (vždy, keď si ľudia pomyslia, že už majú všetko pod kontrolou a že nepotrebujú ani Boha, ani nikoho iného, vtedy je zoslaný od Boha príkaz, aby sa všetko zmenilo niekde v noci, inde zasa vo dne) a učiníme ju skosenou, ako keby nebola ešte včera bohatá (zem včera bohatá a hojná ostala akoby skosená bez akéhokoľvek rastlinstva). Takto objasňujeme znameniam ľudom, ktorí premýšľajú (aby sa z týchto príkladov poučili a neprivedili si to, čo sa stalo iným ľudom už predtým).

25. Boh vyzýva (ľudí) k príbytku mieru (k raju, v ktorom nebude nič zlého, bude tam len mier a dobro) a správne usmerní (Boh) na cestu rovnú (správnu, ktorá je bez záhybov a vybočení), koho chce (u koho vidí snahu a vôľu k nej dospieť a po nej kráčať).

26. Tým, ktorí dobro činili, bude patriť dobro (v živote posmrtnom a večnom) a k tomu ešte niečo navyše (Boh ich odmení za všetko dobro, ktoré konali a pridá im ešte viac, než si zaslúžia). Temnota ani poníženie nebude vyčerpávať (sužovať) ich tváre. To sú obyvatelia Záhrady rajskej, budú v nej naveky.

27. Avšak tým, ktorí sa dopustili zlých skutkov, sa dostane odplata zodpovedajúca skutkom, ktorých sa dopustili a bude ich vyčerpávať (sužovať) poníženie. Nebudú mať nikoho, kto by ich ochránil pred Bohom. Akoby ich tváre boli pokryté kusom noci temnej. Tí budú obyvateľmi ohňa, budú v ňom naveky,

28. A v deň, keď ich zhromaždíme všetkých, potom povieme tým, ktorí pridružovali: „Ostaňte na mieste (stáť) vy aj tí, ktorých ste pridružovali (k Bohu)“. A oddelíme ich od seba (tí, ktorí k Bohu pridružovali, budú oddelení od tých, ktorí k Bohu boli pridružovaní). A tí (modly, ľudia, atď.), ktorých (títo ľudia) pridružovali (k Bohu), povedia: „Nás ste veru vy neuctievali.“ (Všetko, čo títo pridružujúci k Bohu v živote pozemskom uctievali, sa ich v tento deň zriekne. Tam každý, kto k Bohu niečo predtým pridružoval, zistí obrovskú chybu, ktorej sa dopustil.)

29. „Boh postačí ako svedok toho, čo medzi nami a vami bolo (o tom), že sme voči vášmu uctievaniu (ktoré ste nám preukazovali) boli nepozorní (neznalí, nevedeli sme, že ste nás

uctievali, takéto uctievanie bolo len niečo, čo ste si sami vymysleli a Boh túto skutočnosť najlepšie dosvedčí“.

30. Tam (v súdny deň, keď budú všetci ľudia zhromaždení) **každá duša okúsi** (a ustarostene bude sledovať) **to, čo predtým vykonala** (v živote pozemskom). **A budú** (ľudia a tvorstvo) **vrátení k Bohu, k svojmu skutočnému ochrancovi** (aby medzi nimi všetkými spravodlivosť uplatnil). **A opustí ich** (tých, ktorí k Bohu pridružovali) **to, čo si vymýšľali** (o Bohu a to, že k Nemu iných pridružovali alebo na roveň stavali).

31. Povedz (spýtaj sa, Muhammad tých z kmeňa Qurejš, ktorí odmietajú veriť): **„Kto vám obživu dáva z neba (dážď) aj zo zeme (rôzne druhy potravy)? Kto vlastní sluch a zrak (váš a keby chcel, by vám to odňal)? A kto dáva vyjsť von živému z mŕtveho a dáva vyjsť von mŕtvemu zo živého? A kto riadi (celú) vec (chod nebies a zeme a všetkého, čo stvoril s ohľadom na budúcnosť a s vedomosťou a poznaním následkov takýchto rozhodnutí)?“**
Odpovedia (bez pochyb): **„Boh“**. **Povedz** (im): **„A či sa nevyvarujete (Božieho hnevu a toho, čo príde a pred čím ste varovaní)?“**

32. To je veru Boh (kto všetko uvedené má v moci a kto sa o všetko stará), **váš pravdivý** (a skutočný) **Pán. Nasleduje po prekročení** (a zanechaní) **pravdy niečo iné než blud?** (Keď sa hranice pravdy prekročia, prichádza už len blud a nepravda. Človek je v otázke viery buď na pravde, v blude alebo na rozhraní medzi nimi. Ak sa však človek od pravdy úplne odvráti, potom už skutočne len v blude tápa.) **Kam sa to teda odvraciate** (keď to všetko viete).

33. Takto sa uplatnilo slovo Pána tvojho nad tými, ktorí boli spurnými, pretože neverili. (Boh sám seba zaviazal už v minulosti, že tí, ktorí budú spurní a tvrdohlaví, tých odkloní od správnej cesty a na túto cestu sa viac nedostanú, pokiaľ na svojej tvrdohlavosti ostávajú.)

34. Povedz (spýtaj sa, Muhammad, tých, ktorí veriť odmietali): **„Je niekto** (existuje snáď niekto) **z radov tých, ktorých pridružujete k Bohu, kto by počal stvorenie a potom** (ako všetko umrie a zanikne) **by ho prinavrátil** (k životu, v deň zmŕtvychvstania)?“ **Povedz** (im, Muhammad): **„Boh počína stvorenie a potom** (ako všetko umrie a zanikne) **ho prinavráti** (k životu v deň zmŕtvychvstania)“. **Ako môžete byť teda zvedení** (keď to všetko viete a uznávate, ako pritom môžete vieru v posolstvo, ktoré som vám poslal, odmietat)?

35. Povedz (im, Muhammada): **„Je niekto** (existuje snáď niekto) **z radov tých, ktorých pridružujete k Bohu, kto by správne usmerňoval** (stvorených) **k pravde?“** **Povedz** (im, Muhammad): **„Boh správne usmerňuje k pravde“**. **Nie je ten, kto k pravde správne usmerňuje, oprávnenejší byť nasledovaný ako ten, kto nikam neusmerňuje** (nikoho), **pokým sám usmernený nebude** (kto z nich má väčšie právo na to, aby ľudia nasledovali to, čo im dal)? **Čo vám je, ako to usudzujete?**

36. Väčšina z nich (z tých, ktorí k Bohu pridružujú a ktorí veriť odmietajú) **sa riadi dohadmi** (myslí si, že majú pravdu), **dohady však nenahradia pravdu v ničom. A Boh dobre vie, čo robia.**

37. Tento Korán (a poznanie v ňom) **by nemohol byť nikdy vymyslený bez Boha** (tento Korán by nikdy neexistoval bez toho, aby mu Boh dal vzniknúť a bez toho, aby ho zoslal). **Je** (Korán) **potvrdením toho, čo bolo predtým zoslané** (Korán potvrdzuje, že už pred ním boli zoslané nebeské posolstvá a prichádza, aby napravil základné poznatky, ktoré v nich ľudia pozmenili). **A objasnenie** (a vysvetlenie) **Knihy pochádza bez pochyb od Pána tvorstva** (objasnenie obsahu niektorých veršov Koránu inými veršami pochádza podobne ako celý Korán od Boha).

38. Ak hovoria: „Vymyslel si ho (Korán, Muhammad)“, **tak im** (Muhammad) **povedz: „Vytvorte čo i len kapitolu podobnú jemu** (podobnú kapitolám Koránu z hľadiska štylistiky a obsahu, ak si myslíte, že by som ja alebo akýkoľvek iný človek mohli niečo podobné vytvoriť) **a privolajte si, koho môžete, mimo Boha** (aby vám pomohol v takomto úkone. Boh im dal voľnosť, aby si na pomoc prizvali kohokoľvek okrem Neho, nech im v takomto

úsilí pomôže), **ak pravdu hovoríte** (ak chcete skutočne dokázať, že Muhammad alebo akýkoľvek iný človek Korán vymyslel alebo vytvoril)“.

39. Oni (tí, spomenutí v predchádzajúcom verši, ktorí v posolstvo posla Muhammada odmietli veriť) **za lož označili to, poznanie čoho nedokázali obsiahnuť** (nedokázali poznanie toho, čo bolo v Koráne doposiaľ zoslané, správne pochopiť) **a o čom im ešte žiaden výklad neprišiel** (a o ktorom nebol žiaden bližší výklad ešte zoslaný). **Podobne za lož označili** (naše znamenia a poslov našich) **tí, ktorí boli pred nimi** (spoločenstvá, ktoré žili pred týmito ľuďmi patriacimi ku kmeňu Qurejš, a ktorí, podobne ako oni, taktiež za lož označili posolstvá poslov, ktorých k nim Boh poslal). **Hľa, pozri sa, aký bol koniec tých, ktorí sa krívd dopúšťali** (v príbehoch predošlých spoločností je jasný príklad toho, ako dopadli tí, ktorí v posolstvá svojich prorokov odmietali veriť).

40. Medzi nimi (medzi uvedenými ľuďmi odmietajúcimi vieru) **sú takí, ktorí v neho veria** (veria v Korán, že je poznaním od Boha pochádzajúcim a zoslaným), **ale sú aj takí, ktorí v neho neveria** (myslia si, že je to dielo, ktoré si Muhammad alebo iný človek vymyslel). **A Pán tvoj** (Muhammad) **lepšie pozná tých, ktorí skazu šíria** (ktorí na odmietaní viery trvajú a ľudí k nej nabádajú).

41. Ak by ťa (Muhammad) **zo lži obvinili** (spomenutí ľudia odmietajúci vieru), **tak im povedz: „Ja mám svoje skutky** (za ktoré sa budem zodpovedať) **a vy máte svoje skutky** (za ktoré sa budete zodpovedať). **Vy nenesiete žiadnu vinu na tom, čo konám** (nebudete niešť za moje konania žiadnu zodpovednosť) **a ja nenesiem žiadnu vinu na tom, čo konáte** (ani ja nebudem niešť za to, čo vy robíte, žiadnu zodpovednosť, každý sa bude zodpovedať za to, čo konal)“.

42. Medzi nimi (tými, ktorí vieru odmietajú) **sú takí, ktorí ťa** (Muhammad) **počúvajú** (keď Korán prednášaš, ale nič z toho, čo počujú, nevnímajú). **Ty chceš, aby sa tvoj hlas dostal k hluchým, aj keď by z toho** (čo im hovoríš) **nič nechápali?** (10:42)

(10:42): Čokoľvek by človek videl alebo počul, nemá preňho žiaden význam, pokiaľ to nezačne vnímať a nad tým premýšľať. Bez toho, aby človek neuvažoval a nezamyslel sa nad tým, čo počuje alebo vidí, čokoľvek, čo by počul alebo videl, by preňho nemalo žiaden význam, bol by ako hluchý alebo slepý. Spomenutí ľudia, ktorí vieru odmietali, o ničom nepremýšľajú, a preto sú akoby hluchí, ktorí nič nepočujú a počuť nechcú.

43. Medzi nimi (tými, ktorí vieru odmietali) **sú takí, ktorí sa na teba** (Muhammad) **pozerajú** (vidia určité znamenia tvojho posolstva a vidia, že si poslom Bohom poslaným, ale aj tak nič nevnímajú, a preto ani neveria). **Ty chceš, aby slepí šli správnym smerom, aj keď by nič nevideli?** (Chcel by si ukázať správnu cestu niekomu, kto nič nevidí a ani vidieť nechce?)

44. Boh nekrivdí ľudom v ničom, ale ľudia svojim dušiam (sami sebe) **krivdia** (tým, že berú vieru v Boha a zásady, ktoré im zoslal, na ľahkú váhu, preto napokon sami na to doplatia).

45. V deň, keď ich zhromaždí (keď Boh tých, ktorí vieru odmietali, zhromaždí spolu s ostatnými v deň zmŕtvychvstania), **budú si pripadať, ako keby neboli ostali** (ako keby neboli žili v živote pozemskom) **tam viac než jednu hodinu dňa, počas ktorej sa medzi sebou len zoznamovali** (celý ich život im bude pripadať, ako keby trval len jednu hodinu, počas ktorej sa jeden s druhým stihli len zoznámiť). **Prehrali veru** (svoj život posmrtný) **tí, ktorí za lož označili stretnutie s Bohom** (odmietli uveriť, že udalosť zmŕtvychvstania nastane a že v súdny deň budú pred Bohom stáť) **a neboli veru** (takíto ľudia) **správne usmernení** (nešli tou cestou, ktorá by ich správne v ich živote viedla).

46. Nech by sme ti (Muhammad) **ukázali niečo z toho, čo im sľubujeme** (nech by sme na nich zoslali niektorý z trestov, ktoré sľubujeme, že ich postihnú v živote pozemskom), **alebo by sme ťa k nám vzali** (zo života pozemského ešte pred tým, než by ich takýto trest

postihol), **aj tak k nám bude ich návrat** (bez ohľadu na to, či ich trest už v živote pozemskom alebo až v živote posmrtnom postihne, aj tak nakoniec budú v deň zmŕtvychvstania pred nami stáť) **a potom Boh bude svedkom toho, čo (teraz) konajú** (a ukáže im a zráta všetko, čo v živote pozemskom konali).

47. Každé spoločenstvo má určeného svojho posla (ktorý k nim bol Bohom poslaný). **Keď ich posol príde** (keď v súdny deň príde na rad tento posol a spoločenstvo, ku ktorému bol poslaný), **bude medzi nimi rozsúdené spravodlivo a nebude im ukrivdené.** (V súdny deň príde každý posol so spoločenstvom, ku ktorému bol poslaný, aby bolo rozsúdené medzi ním a jeho ľuďmi ohľadom toho, že v posolstvo, ktoré mu bolo vnuknuté, odmietli veriť alebo že po jeho smrti náboženstvo, s ktorým k nim prišiel, pozmenili. Bude taktiež rozsúdené medzi samotnými ľuďmi okrem iného aj v tom, kto nasledoval správne cestu a posolstvo posla, ktorý k nim bol poslaný a kto nie.)

48. Hovorí (uvedení ľudia odmietajúci vieru): „**Kedy sa naplní tento sľub** (o treste a súdnom dni), **ak ste pravdovravní** (ty Muhammad a Boh, pred mocou ktorého nás varuješ)?“.

49. Povedz (im, Muhammad): „**Nie je v mojej moci sebe samému škodu alebo prospech privodiť, môžem len to, čo Boh chce. Každé spoločenstvo má určený čas** (kedy vo svete pozemskom prestane existovať) **a až sa naplní ich čas, nemôžu ho zadržať čo i len na hodinu a ani ho urýchliť** (keď sa naplní lehota, ktorá im bola určená, nebudú môcť trest či odchod zo života pozemského ani na hodinu zadržať alebo ho urýchliť).“

50. Povedz (týmto ľuďom odmietajúcim vieru, Muhammad): „**Vidíte, ak by k vám prišlo trápenie Ním určené za noci** (keď spíte) **alebo za dňa, čo si z jeho rýchleho príchodu sľubujú tí, ktorí sa previnili** (každý, kto odmieta vieru a previní sa tak ako vy)?“ (10:50)

(10:50): Ľudia odmietajúci vieru viackrát žiadali proroka, aby Boh na nich zoslal trest, pred ktorým ich prorok varoval, ak je skutočne pravdovravný, že je jeho posolstvo pravdivé a že za ich nevieru ich trest postihne. Boh sa ich v tomto verši pýta, čo si sľubujú z toho, keď proroka žiadajú o urýchlenie trestu, pred ktorým ich varoval. Keď by Boh takýto trest zoslal vo dne alebo v noci a zistili by, že prorok im pravdu hovoril, potom by im to už nepomohlo, pretože bude už po všetkom.

51. A či potom, keď trest dopadne (na vás), **uveríte v neho** (v posolstvo posla a proroka Muhammada)? **Teraz** (náhle v neho chcete uveriť, keď už trest nastal), **a pritom ste oň** (o príchod tohto trestu) **urýchlenie žiadali?**

52. Potom (keď trest dopadne) **bude povedané tým, ktorí krivdili** (ostatným ľuďom i sami sebe spôsobom, že svojou nevierou sami seba do záhuby doviedli): „**Okúste trápenie večnosti. Je to snáď odplata za niečo iné než za to, čoho ste sa dopúšťali?** (teraz je vám odplatou spravodlivý trest za tie hriechy a zlé skutky, ktoré ste v živote pozemskom páchali)“

53. Spyujú sa ťa (Muhammad, ľudia, ktorí veriť odmietajú): „**Je to pravda** (to, s čím si prišiel a pred čím nás varuješ)?“ **Povedz** (im, Muhammad): „**Áno, prisahám na Pána svojho, že je to pravda. A vy tomu nemôžete zabrániť** (nemáte moc to zastaviť, nemáte kam utiecť a nemáte nikoho, kto by vám pomohol)“.

54. Keby každá duša, ktorá krivdu páchala, mala (vlastnila všetko), **čo je na zemi, snažila by sa tým vykúpiť** (bude sa snažiť, keď trest dopadne a keď súdny deň príde, vykúpiť sa z trestu všetkým svojím majetkom aj keď by takýto majetok zahŕňal všetky majetky zeme). **A budú tajiť** (títo ľudia odmietajúci vieru) **ľútosť** (svoju sami nad sebou), **keď uvidia trápenie. A bude medzi nimi rozhodnuté spravodlivo. A nebude im ukrivdené** (pri posudzovaní toho, čo v živote pozemskom robili).

- 55. Bohu veru patrí, čo je v nebesiach a na zemi. Veru sľub Bohom daný** (že nastane deň zmŕtvychvstania a súdny deň, kedy bude každému oplatené, čo v živote pozemskom konal) **je pravdivý, ale väčšina z nich** (ľudí) **to nevie** (nevedia, čo ich čaká).
- 56. On** (Boh) **oživuje** (dáva život) **a usmrcuje** (určuje smrť) **a k Nemu bude váš návrat** (ľudia, po smrti a v súdny deň).
- 57. Ľudia! Prišlo k vám** (bolo vám v Koráne zoslané) **poučenie od vášho Pána a liečenie toho, čo je v hrudiach** (tento Korán usmerní správnym smerom a v správnej miere všetky ľudské city a potreby) **a aj správne usmernenie** (usmerní ľudí na správnu cestu, ktorá ich povedie k spoznaniu ich Stvoriteľa) **a milosť pre veriacich** (pretože v ňom okrem iného nájdú všetko, čo sa potrebujú o Bohu dozvedieť a všetko na to, aby vedeli, akým spôsobom si majú získať Jeho spokojnosť a v živote pozemskom správne žiť).
- 58. Povedz** (ľuďom, Muhammad): **„Je to dobrodením Božím a** (je to zoslané) **z Jeho milosti** (tento Korán vám Boh zoslal, pretože je k vám štedrý a milostivý a chce pre vás len to najlepšie)“. **Z toho** (že im bolo niečo také od Boha zoslané) **nech sa** (ľudia) **radujú. Je to lepšie než všetko to, čo hromadia** (Korán a poznanie v ňom obsiahnuté a život podľa zásad ním určených, to všetko je lepšie a cennejšie než všetko ostatné, čo ľudia v živote dostávajú, získavajú a hromadia).
- 59. Povedz** (Muhammad, tým, ktorí veriť odmietajú): **„Vidíte dobrodenia, ktoré vám Boh zoslal** (ako ste s nimi naložili), **vy ste z nich urobili** (a rozdelili ste ich na) **zakázané a dovolené.“ Povedz** (im, Muhammad a spýtaj sa ich): **„A či vám to Boh dovolil** (aby ste zakazovali jesť a používať to, čo vám zoslal a povolil), **alebo na Boha vymýšľate nepravdy?“** (10:59)
- (10:59): Tak ako bolo už vysvetlené v predchádzajúcich kapitolách, tí ľudia z Mekky, ktorí veriť odmietali, sami sebe zakazovali určité druhy mäsa a potraviny, niektoré zakazovali všeobecne, iné zasa mohli jesť len muži, ženy nie, atď. Tieto svoje zákazy odôvodňovali tým, že Boh im ich prikázal. Boh im ale nič takéto neprikázal, to oni sami si podobné zákazy vymysleli a pripisujú Bohu nepravdy, ktoré vymýšľajú. Z potraviny sa zakázalo len tých zopár druhov, ktoré sú v Koráne výslovne uvedené.
- 60. Čo si budú v súdny deň myslieť tí, ktorí si o Bohu vymýšľajú lži? Veru Boh svoje dobrodenie ľuďom dáva** (preukazuje svoje obrovské dobrodenia, medzi ktoré patrí aj to, že ich za to, čoho sa dopúšťajú, hneď netrestá), **ale väčšina z nich** (ľudí) **je** (i tak) **nevďačná**.
- 61. Čokoľvek by si robil** (a riešil, Muhammad) **a čokoľvek by si prednášal z Koránu a čokoľvek by ste** (ľudia) **konali** (nezačnete bez toho), (aby) **sme** (boli) **toho svedkami, keď to začnete konať. A Pánovi tvojmu** (Muhammad) **neunikne nič, ani za mak** (z toho, čo sa deje) **na zemi a ani** (za mak z toho, čo sa deje) **v nebi a ani nič menšie než to** (než zrnko maku) **alebo väčšie** (než je nebo). **Všetko je** (zapísané) **v Knihe zjavnej**.
- 62. Veru tí, ktorí si Boha za dôverníka učinili** (Boh je ich srdcu najbližší), **niet o nich strach** (nemusia sa strachovať, aký bude ich koniec v súdny deň) **a ani nebudú zarmútení**,
- 63. Tí** (sú to), **ktorí uverili a snažili sa vyvarovať** (Božieho hnevu).
- 64. Tým patrí radostná zvesť** (tí sa môžu radovať a byť v pokoji) **v živote najnižšom** (pozemskom) **aj v živote poslednom** (a večnom). **A slová Božie sa nebudú meniť**. (Boh veriacim prisľúbil dobro a odmenu za ich vieru, a tak sa aj stane. Ani Boh ani nik iný tento Boží sľub meniť nebude.) **To je veru tá obrovská výhra** (patrí medzi tých, na ktorých sa tento sľub vzťahuje).
- 65. Nech ťa** (Muhammad) **nezarmucuje to, čo hovoria** (tí, ktorí veriť odmietajú, o tebe a o tvojom posolstve). **Veď všetka moc Bohu patrí** (On ti pomôže). **A On všetko počuje a všetko vie** (vie o všetkom, čo sa deje).

66. Veru, Bohu náleží, kto je v nebesiach a kto je na zemi (na nej i v jej vnútri pochovaný). **A tí, ktorí mimo Boha vzývajú iných, nenasledujú popri Ňom žiadnych spoločníkov** (ktorí by popri Bohu mali moc nad niečím alebo by na ich rozhodnutí čokoľvek záležalo), **oni nasledujú len dohady a oni sa len domnievajú** (že to, čo za pravdu považujú, pravdou skutočne aj je).

67. On (Boh) vám učinil noc, aby ste v nej odpočívali a deň, aby ste v ňom zreteľne videli. V tom sú veru znamenia pre ľudí, ktorí počúvajú (vnímajú a premýšľajú nad tým, čo počujú).

68. Povedali: „Boh si učinil dieťa“. Jedinečný je (Boh), nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (Bohu najvyššiemu je vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované), **On nikoho nepotrebuje** (zaobíde sa bez kohokoľvek na rozdiel od všetkého, čo stvoril). **Jemu náleží, čo je v nebesiach a čo je na zemi. Máte dôkaz o takomto niečom** (že Boh si učinil deti)? **Hovoríte o Bohu to, čo neviete** (ako môžete o Bohu tvrdiť niečo, o čom nemáte istú správu a čo dokázať ani nemôžete)!

69. Povedz (Muhammad): „Tí, ktorí si o Bohu vymýšľajú lži, nikdy (u Boha) neuspeli“,

70. Získajú (tí, ktorí vieru odmietajú alebo tí, ktorí k Bohu pridružujú) **úžitok v živote najnižšom** (pozemskom), **potom k nám bude ich návrat** (po smrti a v súdny deň) **a potom im dáme okúsiť trápenie veľmi silné za to, že veriť odmietali.**

71. I vyprávaj im (Muhammad) správu o Noemovi, keď svojim ľudom povedal: „Ľudia moji! Ak na vás ťažko dopadá môj pobyt medzi vami a moje pripomínanie Božích znamení (vám), tak vedzte, že som sa na Boha spoľahol (vo všetkom). Zjednoďte sa vo svojej veci, aj vaši spoločníci (dohodnite sa všetci na tom, aký postoj zaujmete voči mne a ako sa rozhodnete so mnou naložiť), **aby nebola vaša vec** (ohľadom mňa) **pre vás nejasná** (aby bolo všetkým jasné, na čom ste sa dohodli a aby všetci videli, ako vaše rozhodnutie dopadne), **potom vykonajte voči mne, čo ste chceli vykonať** (čo ste sa ohľadom mňa rozhodli vykonať) **a nedožičte mi žiaden odklad** (pokúste sa svoje rozhodnutie ohľadom mňa ihneď aj vykonať)“,

72. Ak by ste sa odvrátili (od viery a znamení, ku ktorým vás neustále vyzývam a od toho, čo vám neustále pripomínam), **tak pamätajte, že som od vás za to** (pripomenutie a výzvu) **nežiadal žiadnu odmenu** (preto sa nemôžete vyhovoriť, že som si chcel týmto pripomínaním zabezpečiť finančný prínos alebo, že som vás týmto pripomínaním finančne neúmerne zaťažil). **Moja odmena je len u Boha** (On ma za moju snahu odmení). **A bolo my prikázané, aby som patrili medzi muslimov** (veriacich ľudí, ktorí sú Bohu oddaní). (Muslim znamená Bohu oddaný.)

73. Oni ho ale zo lži obvinili, a tak sme ho zachránili spolu s tými, ktorí s ním boli v arche a učinili sme ich následníkmi (aby žili na zemi na mieste tých, ktorí boli potopení) **a potopili sme tých, ktorí za lož označili naše znamenia. Pozri sa, aký bol koniec tých, ktorí boli varovaní.**

74. Potom sme po ňom (po smrti Noema) **poslali ďalších poslov k ich ľudom, ku ktorým prišli s jasnými dôkazmi; oni by však** (títo ľudia) **aj tak neboli uverili v to, čo už predtým za lož označili.** (Posledná veta môže znamenať, že ľudia týchto poslov by nikdy neuverili v to, čo Noemovi ľudia už predtým za lož označili. Veta však môže tiež znamenať, že by títo ľudia nikdy neuverili v niečo, čo za lož predtým označili, a to aj napriek tomu, že poslovia svoje posolstvá jasnými znameniami doložili. Tretí význam vety by mohol byť, že títo ľudia jedného jediného Boha neuznávali a nevedeli si to predstaviť, preto by nikdy neuznali niečo, o čom boli predtým presvedčení, že je lžou, aj keď by videli jasné dôkazy o tom, že sa vo svojich predstavách mýlili.) **Takto zapečatíme** (izolujeme) **srdcia tých, ktorí mieru prekračujú.** (10:74)

(10:74): „Zapečatiť srdce“ v Koráne znamená, že ak je niekto mnohokrát vyzvaný k viere a sú mu predložené okrem toho aj logické argumenty, ktoré dokáže vnímať, ale aj tak stále trvá na odmietaní viery, potom mu už Boh odoprie možnosť, aby jeho srdce k pravde v otázke viery dospelo. Srdce takéhoto človeka sa stane akoby uzavreté vo vzťahu k vnímaniu Boha a viery a je označené pečat'ou neviery. Či Boh túto pečat' odstráni, alebo nie a kedy, závisí zrejme od správania a spôsobu premýšľania a čítania takýchto ľudí. Všeobecná zásada, ktorú Korán stanovuje, je uvedená vo verši 13:11.

75. Po nich (po spomenutých posloch) **sme poslali Mojžiša a Árona k Faraónovi a jeho popredným** (ľuďom a dôverníkom) **s našimi znameniami, oni sa ale povyšovali a boli ľuďmi previnilými** (povyšovali sa nad tým, že by verili v Jediného Boha a v posolstvo a v znamenia, s ktorými k nim Mojžiš prišiel, čím sa previnili sami voči sebe, ale aj voči svojim ľuďom, ktorým tak znemožnili nasledovať to, s čím bol Mojžiš Bohom poverený).

76. Keď k nim prišla pravda od nás (videli na vlastné oči, aké znamenania Boh Mojžišovi dal), **povedali** (Faraón a jeho poprední): **„Sú to len čary zjavné** (to, s čím Mojžiš prišiel)“.

77. Povedal (im) **Mojžiš: „Hovoríte o pravde** (a opisujete ju), **keď k vám prišla** (čudujúca sa): **„Sú to čary“? Čarodejníci veru neuspeli** (v niečom podobnom tomu, čo som vám predviedol)“.

78. Povedali (Faraón a jeho poprední): **„Prišiel si k nám, aby si nás odklonil od toho, na čom sme našli našich otcov** (od viery a náboženstva našich predkov) **a aby vám** (tebe a tvojmu bratovi Áronovi) **patrilo vysoké miesto na zemi** (ktorej vládne) **? My vám dvom veru veriť nebudeme.**“

79. Faraón povedal: „Prived'te mi každého čarodejníka znalého“.

80. Keď čarodejníci prišli, Mojžiš im povedal: „Hod'te, čo chcete hodiť (ukážte, čo chcete predviesť)“.

81. Keď hodili (svoje povrazy, pozri kapitolu č. 20), **Mojžiš im povedal: „To, s čím ste prišli, sú čary. Boh ich** (tieto čary) **učiní neplatnými. Boh nikdy platným neučiní konanie tých, ktorí skazu šíria**“,

82. A Boh pravdu uplatní svojimi slovami, aj keď by sa to protivilo previnilcom.

83. Mojžišovi uverilo len potomstvo pochádzajúce z radov jeho ľudí, a to so strachom (uverili so strachom) **pred Faraónom a jeho poprednými** (ľuďmi a dôverníkmi z obavy), **aby ich nevystavil skúške** (rôznym mukám, ktoré skúške podrobia silu ich viery a silu výdrže v tejto viere). **Faraón sa povyšoval na zemi a patrilo k tým, ktorí boli nestriedmi** (prehnané bolo jeho prehlásenie sa za Boha, prehnané bolo jeho povyšovanie, jeho hriechnosť a mnohé skutky, ktoré konal).

84. Mojžiš povedal (tým, ktorí v jeho posolstvo uverili): **„Ľudia moji, ak ste uverili v Boha, tak sa naňho spoľahnite** (a nebojte sa ničoho), **ak ste Mu** (skutočne) **oddaní**“.

85. Povedali (títo veriaci): **„Na Boha sme sa spoľahli** (že nás ochráni). **Pane náš, neučiň nás predmetom skúšky pre ľudí krivdiacich**“, (Pane náš, nedovoľ, aby nám ublížili, mučili a prinútili nás vysloviť nevieru. Pretože ak by nás k tomu prinútili, stali by sme sa dôvodom ich neviery a hovorili by, keby boli títo na pravde, neboli by sa od viery odvrátili.)

86. „A zachráň nás milosťou Svojou pred ľuďmi odmietajúcimi vieru“.

87. I vnukli sme Mojžišovi a jeho bratovi (Áronovi): **„Rozostavte svojim ľuďom v Egypte domy a učinite svoje domy modlitebňami a konajte modlitbu. A oznám radostnú zvesť veriacim** (že sa čoskoro pomoci dočkajú a že sa im dostane odmena za ich trpezlivosť)“.

88. Mojžiš povedal: „Pane náš, Ty si dal Faraónovi a jeho popredným (ľuďom a dôverníkom) **ozdoby** (lesk) **a majetky v živote najnižšom** (pozemskom), **aby, Pane náš, do**

bludu uvádzali (ľudí a vzdľaľovali ich) **od Tvojej cesty** (ktorú si ľudom určil, aby po nej kráčali). (Lesk a majetky sa potom stali skúškou pre ľudí, či sa nimi nechajú zlákať, alebo budú túto cestu nasledovať.) **Pane náš, zmaž stopy po ich majetkoch a daj stvrdnúť ich srdciam, aby tak neuverili, až kým neuvidia trápenie bolestivé.**“

89. Povedal (Boh): „Vaše prosby boli vypočuté (a splnené). Ostaňte (adresátni sú Mojžiš a Áron) **na rovnjej (správnej) ceste a nenasledujte cestu tých, ktorí nemajú poznanie“.** (Buďte trpezliví a čakajte, kým sa čas naplní a nenasledujte cestu tých, ktorí nevedia a nepoznajú, ako sa o veciach rozhoduje. Nenaliehajte ohľadom ich trestu a vyčkajte, až on príde.)

90. I previedli sme synov Izraela cez more a Faraón so svojimi vojakmi ich nasledoval z nevraživosti, prekračujúc mieru. Až keď sa začal topiť, povedal (Faraón): „Už verím, že niet boha okrem Toho, v ktorého uverili synovia (potomkovia proroka) Izraela a ja patrím medzi tých, ktorí sú Bohu oddaní“.

91. Teraz (chceš už veriť, keď ťa trest zastihol)? **A predtým** (keď si bol vyzvaný a upozornený) **si neposlúchal a patrilo si medzi tých, ktorí skazu šíрили.**

92. Dnes (Faraón) dáme zachovať len tvoje telo (ostane zachované len tvoje telo), **aby si bol znamením pre tých, ktorí po tebe prídu. A veľké množstvo ľudí je voči našim znameniam nepozorné** (neuvedomujú si, čo sú to za znamenia, k čomu sú určené a na čo poukazujú).

93. I usadili sme synov (potomkov proroka) **Izraela usadením pravdivým** (sľúbili sme im, že za ich vieru im dáme usadiť sa na mieste dobrom a v ňom ostanú, pokiaľ sa budú držať toho, čo im Boh uložil) **a dali sme im z rôznych dobrôt. Sporiť sa začali medzi sebou až vtedy, keď k nim prišlo poznanie** (keď im bolo zoslané poznanie od Boha, v ktorom boli pre nich zoslané zásady, podľa ktorých sa mali riadiť). **Pán tvoj (Muhammad) ich rozsúdi v deň zmŕtvychvstania ohľadom toho, o čom sa sporili** (a rozhodne, kto na pravde bol a kto nie).

94. Ak by si bol na pochybách (Muhammad) **o tom, čo sme ti zoslali** (o pravdivosti toho, čo sa ti začalo zosilať od Boha), **tak sa spýtaj tých** (čestných a vierohodných), **ktorí prednášali Knihu** (predchádzajúce nebeské Knihy, Tóru a Evanjelium) **ešte pred tebou** (ešte predtým, než ti bolo akékoľvek posolstvo zoslané, oni ti potvrdia, že to, čo ti prichádza a zjavuje, je posolstvo od Boha zoslané). **Prišla k tebe (Muhammad) pravda od Pána tvojho, tak nepatri k tým, ktorí pochybujú.** (Tento verš bol prorokovi Muhammadovi pravdepodobne zoslaný niekedy v začiatkoch vnukania posolstva.)

95. A nepatri (Muhammad) medzi tých, ktorí za lož Božie znamenia označili, lebo by si potom patrilo k tým, ktorí prehrali (svoj život pozemský aj posledný).

96. Tí, na ktorých sa uplatnilo slovo Pána tvojho (odmietali počúvať čokoľvek o viere, až im Boh skutočne za trest odoprel možnosť k pravde dospieť - pozri vysvetlivku k veršu č. 74), **tí veriť nebudú,**

97. Aj keď by k nim prišlo (dostalo by sa) **každé** (akékoľvek) **znamenie** (neuverili by), **až kým neuvidia trápenie bolestivé.**

98. Nebolo dediny (v minulosti, ku ktorej boli poslaní poslovovia s posolstvom od Boha), **ktorá by uverila** (ktorej obyvatelia by uverili, keď trápenie uzreli) **a jej viera by jej pomohla, keď už trápenie doliehalo** (keď trápenie prišlo, bolo už neskoro, v tomto okamihu týmto ľudom už ani viera nepomohla a stalo sa to, pred čím boli varovaní), **s výnimkou ľudí Jonáša** (posla Jonáša), **keď tí uverili** (v momente príchodu trestu a trápenia), **zbavili sme ich trápenia z potupy v živote najnižšom** (pozemskom) **a nechali sme ich užiť si** (života pozemského) **na čas určitý** (až kým prirodzenou smrťou život pozemský neopustia).

99. Keby bol tvoj Pán (Muhammad) chcel, boli by všetci, ktorí sú na zemi, bez výnimky, uverili (úplne všetci ľudia v každom čase). (Boh však rozhodol, že ľudom ponechá slobodnú

voľbu a slobodný rozum, aby o viere sami premýšľali a k nej sami dospeli.) **A či ty chceš ľudí donútiť, aby sa stali veriacimi?** (10:99)

(10:99): Netráp sa, Muhammad, tým, že nie všetci v tvoje posolstvo uverili. Boh, ktorý má všetku moc, sa rozhodol, že im slobodnú vôľu nechá, aby si vybrali. Ty im len posolstvo oznám a za ostatné už nezodpovedáš. Prorok Muhammad sa snažil o to, aby všetkých ľudí priviedol k viere a trápilo ho, keď videl, ako maria svoj život, preto mu Boh najvyšší na mnohých miestach zoslal verše podobné tomuto, aby sa kvôli tomu netrápil, pretože vnútorné pocity viery či neviery sú už mimo prorokovho dosahu.

100. Neprisľúcha žiadnej duši, aby uverila bez Božieho súhlasu. (Ako bolo už spomenuté na mnohých miestach, človek sa musí snažiť a o Bohu aj rozumom premýšľať. Keď to bude človek chcieť skutočne a úprimne, potom Boh rozhodne, kedy a ako ho k tomuto poznaniu privedie.) **A nečistotou postihne (Boh) tých, ktorí nechápu** (podstatu všetkého a neuvažujú o Božích znameniach, o Jeho existencii a o tom, čo zoslal). (Sú to ľudia, ktorí buď o Bohu nepremýšľali, alebo celú vieru berú už ako hotovú záležitosť tak, ako ju počuli a naučili sa ju od svojich predkov bez toho, aby sa snažili akékoľvek zákonitosti, spojitosti či logiku použiť a bez toho, aby túto svoju vieru prehlbovali premýšľaním a uvažovaním o Bohu.)

101. Povedz (Muhammad, tvojím ľudom, ktorí odmietajú veriť): „**Pozrite sa, čo je v nebesiach a na zemi**“. **Znamená a varovania ale nepomôžu ľuďom, ktorí neveria** (ktorí pôvodne neverili, nechceli veriť a o viere ani nechcú počuť).

102. Čakajú niečo iné než dni podobné dňom tých, ktorí boli (žili) **pred nimi** (čakajú títo ľudia odmietajúci veriť v toto posolstvo, že sa snád' stane niečo iné než to, čo sa stalo s ľuďmi pred nimi, ktorí v posolstvá svojich prorokov veriť odmietali)? **Povedz** (im, Muhammad): „**Vyčkajte teda** (ako sa udalosti budú vyvíjať) **a ja budem čakať s vami** (až Boh splní, čo mi prisľúbil)“.

103. Potom zachránime našich poslov a tých, ktorí uverili. To je ich právo voči nám, aby sme zachránili veriacich (to je sľub, ktorý sme veriacim dali, že ich zachránime pred trestom a pohromami, až nastanú).

104. Povedz (Muhammad): „**Ľudia, ak ste na pochybách o mojom náboženstve** (o správnosti náboženstva, ku ktorému vás vyzývam), **tak vedzte, že nebudem uctievať tých, ktorých uctievate mimo Boha** (všetko, čo uctievate mimo Boha alebo čo k Nemu pridružujete), **ale budem uctievať len Boha, ktorý vás k Sebe vezme** (v moci ktorého je život a smrť, ktorý vás zo života pozemského vezme, keď nadíde čas vašej smrti). **A bolo mi (Bohom) prikázané, aby som patrili medzi veriacich** (medzi tých, ktorí v Boha veria)“.

105. A obráť svoju tvár (Muhammad) **k náboženstvu** (k islamu, ktoré si bol poverený ľudom oznámiť a drž sa len jeho), **Bohu verný a nepatri medzi tých, ktorí k Bohu** (čokoľvek alebo kohokoľvek) **pridružujú,**

106. A nevzývaj mimo Boha to, čo ti nepomôže a ani neuškodí. Ak by si tak urobil, budeš potom patriť medzi krivdiacich (medzi tých, ktorí sa krivdy dopustili).

107. A ak by sa ťa (Muhammad) **Boh dotkol** (postihol) **škodou** (spôsobil ti nejakú malú škodu alebo ti malé nešťastie nechal privodiť), **tak ťa jej nik nezbaví, jedine On** (len On ju dokáže svojou mocou odstrániť). **A ak by pre teba chcel dobro, nič nemôže odvrátiť Jeho dobrodenie** (a dobro od teba), **On ho** (dobrodenie) **preukazuje, komu chce z tých Jemu odovzdaných. A On** (Boh) **je odpúšťajúci a milostivý.**

108. Povedz (Muhammad): „**Ľudia! Prišla k vám pravda od vášho Pána. Kto správne usmernenie nasleduje** (sledovaním tejto pravdy), **ten ho nasleduje pre dobro svojej duše** (pomáha tým len sám sebe, jednak bude žiť v súlade s tým, čo od neho Boh vyžaduje a jednak sa zlepši celý jeho pozemský život). **A kto zblúdil, ten sa do bludu dostal, konajúc proti**

nej (proti svojej duši a sám proti sebe, keď sám seba do bludu uviedol). **A ja nie som za vás** (a za vaše konania) **zodpovedný** (mojou povinnosťou je vám len posolstvo oznámiť)“.

109. A nasleduj (Muhammad) **to, čo je ti vnukané a buď trpezlivý** (voči ťažkostiam, ktoré ťa stretávajú pri oznamovaní tvojho posolstva), **až kým Boh nerozhodne** (že nastal čas, aby tebe a veriacim pomohol proti tým, ktorí vám ubližujú). **A On** (Boh) **je najlepším rozhodcom** (len On rozhoduje s absolútnou spravodlivosťou).

KAPITOLA JEDENÁSTA

Húd

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Alef, Lám, Rá. (Sú to tri písmená arabskej abecedy A, L, R.) **Je to Kniha** (Korán), **ktorej znamenia boli zostavené ako jednoznačné a potom objasnené Tým, kto oplýva múdrosťou a je všeznalý** (Bohom),

2. Aby ste neuctievali nikoho iného než Boha (táto Kniha vám bola zoslaná, aby ste neuctievali nikoho iného než Boha). **Ja** (Muhammad) **som pre vás Ním** (Bohom) **poslaný ako varovateľ** (pred tým, čo príde) **a ako oznamovateľ radostnej zvesti** (tým, ktorí uverili).

3. A proste Pána svojho o odpustenie a pokánie k Nemu čiňte, dá vám užiť si dobrý úžitok (obdarí vás a dá vám zo Svojej štedrosti) **až do času stanoveného** (kedy opustíte tento svet) **a preukazuje** (Boh) **každému** (človeku) **také dobrodenie, aké on preukazuje. A ak by ste sa odvrátili, bojím sa, že vás zasiahne trápenie Dňa veľkého.**

4. K Bohu je váš návrat (po smrti). **A On** (Boh) **má nad všetkým moc.**

5. Oni veru krčia svoje hrude, aby sa pred ním (prorokom Muhammadom) **skryli.** (Keď prorok Muhammad prechádzal popri niektorých z radov tých, ktorí veriť odmietali, títo zohli svoj trup, skrčili svoju hrud', sklonili hlavu a zakryli si tvár, aby ich prorok nevidel a nepoznal.) **Avšak aj keď sa zakrývajú šatami svojimi, aj tak** (Boh) **vie, čo** (títo) **taja** (vo svojom srdci) **a čo prejavujú** (navonok). **On** (Boh) **dobre pozná, čo je v hrudiach skryté.** (11:5)

(11:5): Druhá časť verša bola zoslaná o mužovi, ktorý sa volal Al Achnas Bin Šurejq. Ten mal pekný vzhľad a vedel pekne rečniť. Keď Al Achnas stretával proroka Muhammada alebo v jeho spoločnosti sedával, vždy prorokovi hovoril to, čo prorok rád počul a ukazoval sa pred ním ako dobrý spoločník. Vo svojom vnútri však skrýval úplne odlišné pocity, pocity nepriateľstva a nenávisti voči prorokovi.

6. Všetko, čo chodí po zemi (všetky stvorenia, ktoré po zemi chodia), **toho obživa je u Boha a On pozná ich príbytok** (v ktorom počas života bývajú a skrývajú sa v ňom) **a miesto ich uloženia** (v hrobch až do stanoveného času, kedy bude vzkriesenie). **Všetko je v Knihe zjavnej.**

7. On (Boh je ten, kto) **stvoril nebesá a zem za šesť dní** (o význame slova deň pozri verš 10:3) **a Jeho trón** (význam slova trón pozri 9:129) **bol na vode, aby vás skúške podrobil, kto z vás bude lepšie konať.** (Boh stvoril Zem a čo je na nej, aby z nej učinil miesto, kde budú žiť okrem iného aj ľudia. Týchto ľudí potom Boh podrobil skúške. Dal im slobodu a zoslal im návod, v ktorom stálo, ako sa majú na tejto zemi správať. Tento návod bol obsiahnutý v posolstvách poslov, ktorí k ľuďom postupne prichádzali. Vždy, keď prekonali určitú etapu, dodržali alebo nedodržali tento návod, Boh ho doplnil, až kým neobsiahol všetky zásady, ktoré Boh chcel, aby sa nimi ľudia vo svojom živote na zemi riadili. Tento dokončený návod predstavuje Korán, ktorý bol zoslaný už ako konečný až do príchodu udalosti zmŕtvychvstania a súdneho dňa. Tým sa každý človek podrobuje skúške v tom zmysle, či sa zoslaným návodom bude vo svojom živote riadiť, alebo nie a do akej miery.) **A keď by si**

povedal (tým, ktorí veriť odmietajú): „Budete vzkriesení po smrti“, tí, ktorí odmietli veriť, povedia: „To je len čaro zjavné“.

8. Ak by sme odložili ich trápenie (potrestanie) až do lehoty vyrátanej (určenej), povedia (títo, ktorí veriť odmietli, s posmechom): „Čo ho (trest a trápenie) zdržuje“. Veru v deň, keď k nim (tento trest a toto trápenie) príde (postihne ich), nebude od nich odohnané (odvrátené) a postihne ich to, z čoho si posmech robili.

9. A ak by sme dali človeku okúsiť milosť od nás pochádzajúcu a potom by sme mu ju odňali, ostane zúfalý, odmietajúci vieru.

10. A ak by sme mu dali (takémuto človeku) okúsiť dar (od nás pochádzajúci) po škode, ktorá sa ho dotkla (zastihla) povie: „Zlo ma opustilo“. A raduje sa (z toho) a ostáva namyslený,

11. Okrem tých (tí sa uvedeným spôsobom nesprávajú), ktorí boli trpezliví (v dobe dobra a zla) a dobré skutky konali, tým sa dostane odpustenie a odmena veľká.

12. Možno by si (Muhammad) najradšej vynechal niečo z toho (niektoré verše), čo je ti vnukané a tvoja hrud' je tým stiesnená (z obavy pred tým), aby (tí, ktorí odmietli veriť) nepovedali: „Keby mu (poslovi a prorokovi Muhammadovi) bol zoslaný poklad, alebo by prišiel s ním anjel (aby pred nami dosvedčil pravosť jeho posolstva, tak ako sme od neho žiadali)“. Ty si (Muhammad) len varovateľ (ty len odovzdávaš ľuďom, čo ti Boh posielal, tak sa nikoho neboj a nevšímaj si žiadne posmechy). A Boh sa všetkého ujíma (všetko udržiava, chráni a pozoruje).

13. Ak hovoria: „Vymyslel si ho (Korán, Muhammad)“, tak (im, Muhammad) povedz: „Vytvorte (ak si to myslíte) čo i len desať kapitol jemu (Koránu) podobných, ktoré by boli vymyslené (štylisticky a obsahovo podobné kapitolám Koránu, ak si myslíte, že by som ja alebo ktokoľvek iný z ľudí mohol niečo podobné vytvoriť) a privolajte si, koho môžete, mimo Boha (aby vám pomohol v takomto úkone, Boh vám dal voľnosť, aby ste si na pomoc prizvali kohokoľvek okrem Neho, nech vám v takomto úsilí pomôže), ak pravdu hovoríte (ak chcete skutočne dokázať, že Muhammad alebo akýkoľvek iný človek Korán vymyslel alebo vytvoril).“

14. Ak by vám (muslimovia, tí, ktorí odmietli veriť) neodpovedali (nedokázali nič podobné vytvoriť), tak vedzte, že (tento Korán) bol zoslaný s vedomím Božím (s Jeho súhlasom a že obsahuje poznanie od Neho) a že niet boha okrem Neho (Boha). Oddáte sa už konečne Bohu (konečne potom, ako ste na vlastné oči videli, že tento Korán je Ním zoslaný)?

15. Kto (z ľudí) by chcel život najnižší (pozemský) a jeho ozdoby (a nemyslí na život posmrtný), dáme mu (jemu a každému podobnému) odmenu za to, čo v ňom (v tomto živote pozemskom) robil a nebude mu (z tejto odmeny) nič ubraté.

16. To sú tí (tí, ktorí žijú len pre svoj život pozemský a nedúfajú a ani sa nezaujímajú o to, čo bude po ich smrti), ktorí nebudú mať v živote konečnom (a večnom) nič iné len oheň. A bude márne, čo v ňom (v živote pozemskom) robili a neplatné bude to, čo v ňom konali. (Žiadne dobré skutky, ktoré títo ľudia vykonali v živote pozemskom, im v súdny deň nepomôžu, pretože za tieto ich dobré skutky sa im dostala už odmena počas ich života pozemského podľa ich želania. Preto im neostanú žiadne dobré skutky na súdny deň.)

17. Ten (myslí sa tu posol a prorok Muhammad), kto má jasné presvedčenie od Pána svojho (od Boha) a je nasledovaný svedectvom od Neho (je mu zoslaný Korán ako svedectvo o pravdivosti jeho posolstva) a pred ním bola už zoslaná Kniha Mojžišova vzorom a príkladom a milosťou, v neho tí veria. (Kto si môže predstaviť, že človek, ako je Muhammad, ktorému dal Boh jasné znamenia, poveril ho posolstvom a toto posolstvo potvrdil zoslaním Koránu, pred ktorým bola zoslaná Kniha Mojžišovi, v ktorej stála správa o príchode Muhammada, by si mohol na Boha niečo vymyslieť! Význam verša treba spojiť s

predchádzajúcimi č. 12 a nasledovne.) **A kto zo skupín** (z rôznych skupín neveriacich spomenutých v predchádzajúcich veršoch) **v neho** (v Korán a poslanstvo posla a proroka Muhammada) **odmieta veriť, tak v ohni bude miesto stretnutia. Nebud' teda** (Muhammad) **na pochybách o ňom** (o Koráne). **Je to pravda** (tento Korán je pravda) **pochádzajúca od Pána tvojho, ale väčšina ľudí neverí** (že je tomu tak a že to, čo je v ňom, je Bohom zoslané).

18. Kto by väčšiu krivdu mohol páchať než ten, kto by si vymýšľal o Bohu lži? (Verš nadväzuje na predchádzajúce verše a uisťuje, že nemôže byť väčšej krivdy, ako keď by niekto klamal a hovoril o Bohu nepravdu alebo by si o Ňom nepravdy vymýšľal.) **Tí** (ktorí by si takéto niečo vymýšľali) **budú predvedení pred Pána svojho** (v súdny deň spolu s ostatnými ľuďmi) **a svedkovia** (ktorí ich v živote pozemskom počuli takéto lži hovoriť a anjeli, ktorí zapisovali všetko, čo takito vo svojom živote hovorili) **budú hovoriť** (o takýchto ľuďoch): „**To sú tí, ktorí klamali o svojom Pánovi**“. **Nech prekliatie Božie dopadne na krivdiacich,**

19. Ktorí bránia ľuďom nasledovať cestu, ktorú Boh určil a chcú, aby sa stala (táto správna cesta) **krivá** (snažia sa týmto bránením pokriviť a prekrútiť význam a obsah tejto cesty) **a v život posledný** (a večný) **odmietajú veriť**.

20. Tí by nikdy tomu nemohli zabrániť (aby ich Božie prekliatie postihlo) **na zemi a nikdy nemali mimo Boha** (bez toho, aby Boh chcel a bez toho, aby im pomohol) **žiadnych dôverníkov** (ku ktorým by sa uchýlili alebo ktorí by im pomohli). **Znásobené bude trápenie, ktoré sa im dostane. Oni počúvať nevládali a ani nevideli.** (Božia odplata týmto ľuďom za to, čo konali, spočívala v tom, že im Boh zastrel ich sluch a zrak, a tak už nedokázali vnímať a rozoznať poslanstvo islamu, ktoré Boh ľuďom zoslal.)

21. To sú tí (spomenutí ľudia), **ktorí stratili** (a prehrali) **svoje duše** (sami seba uvrhli do poníženia a potupy v súdny deň) **a opustí ich to, čo si vymýšľali** (keď uvidia v súdny deň, ako sa sami voči sebe previnili, potom ich už opustia všetky ilúzie a výmysly, ktoré si predtým vymýšľali).

22. Niet pochyb, že v živote poslednom (a večnom) **to budú tí, ktorí utrpia tú najväčšiu stratu** (pretože budú žiť zostatok svojho večného života v trápení a ponížení).

23. Tí, ktorí uverili a dobré skutky konali a s hlbokou pokorou sa k Pánovi svojmu obrátili, tí budú obyvateľmi záhrady rajskej, budú v nej naveky.

24. Príklad oboch skupín (tých, ktorí odmietali vieru a robili všetko proti nej a tých, ktorí ju prijali) **sa podobá príkladu slepeho a hluchého** (ktorý tápa, nič nevidí a nič nepočuje, preto sa nedokáže nikam dostať) **a vidiaceho a počujúceho** (ktorý všetko vidí a počuje a vie, kam ide). **Sú si snáď oba tieto príklady rovné** (môžu sa porovnať možnosti a schopnosti človeka v oboch prípadoch)? **A či sa nepoučíte** (ľudia)?

25. I poslali sme Noema k jeho ľuďom (s poslanstvom a on im povedal): „**Ja som poslaný k vám ako varovateľ zjavný** (aby som vás varoval pred následkami toho, čo konáte a pred následkami toho, ak moje varovanie odmietnete)“,

26. „Aby ste neuctievali nikoho okrem Boha. Bojím sa o vás, že vás postihne trápenie dňa bolestivého“.

27. Tí poprední (ľudia a dôverníci) **z radov jeho ľudí, ktorí odmietli veriť, však povedali** (Noemovi a tým, ktorí ho nasledovali): „**Vidíme, že si len človekom nám podobný** (nemáš žiadne nadprirodzené schopnosti) **a vidíme, že ťa nasledovali len tí z nás, ktorí sú spodina, bez akéhokoľvek rozmýšľania** (nasledovala ťa, Noe, len tá spodina z radov našich ľudí spontánne a bez toho, aby premýšľali o tom, čo hovoríš) **a nevidíme, že by ste nás** (ty a tí, ktorí ťa nasledovali) **prevyšovali nejakým dobrodením** (nevidíme, že by ste mali akúkoľvek zásluhu alebo prednosť pred nami, pre ktorú by sme vás mali nasledovať). **Ba naopak, my si myslíme, že ste klamári**“.

28. Povedal (Noe): „Ľudia moji! Myslíte si, že ak by som mal jasné presvedčenie (a vieru) od Pána svojho a dal by mi milosť Svoju (v podobe posolstva a správneho usmernenia), ktorá by však ostala skrytá pred vašimi zrakmi (nedokázali by ste túto milosť a správne usmernenie vnímať pre vašu zadubenosť a namyslenosť), myslíte si, že vám ju nanútime, aj keď sa vám protiví?“. (My vám len ukážeme, čo je správne a čo od Boha pochádza, a to, či uveríte, alebo neuveríte, závisí len od vás samých. Nútiť vás do ničoho nebudeme. Túto skutočnosť potvrdzuje aj verš 2:256.)

29. „Ľudia moji (Noe pokračuje), nežiadam od vás za to (za oznámenie posolstva, ktorým som bol poverený) žiaden majetok. Moja odmena je u Boha (On ma za moju snahu a utrpenie odmení. Potom bol Noe požiadaný tými poprednými z radov jeho ľudí, aby vyhnal chudobných a slabých, ktorí v jeho posolstvo uverili a že až potom si k nemu prisadnú a uveria v jeho posolstvo. Noe im nato odpovedal:) a nevyžením tých, ktorí uverili, pretože oni stretnú Pána svojho (získali si Jeho spokojnosť, a preto budú mať v súdny deň tú česť pred Ním stáť). Avšak vidím, že vy ste ľudia neznalí (nechápate podstatu toho, čo vám hovorím).“

30. „Ľudia moji! Kto mi pomôže a podporí ma pred Bohom, ak by som ich (spomenutých chudobných veriacich) vyhnal (len preto, že sú chudobní a že sa považujete za lepších ľudí, než sú oni)? A či sa nepoučíte (a pochopíte, že u Boha sa ráta viera a skutky, nie bohatstvo alebo vysoké spoločenské postavenie)“,

31. „A nehovorím vám (a ani pred vami netvrdím), že vlastným pokladnice Božie (že mám nekonečné bohatstvo, aby ste ma pre toto bohatstvo nasledovali) alebo že poznám to, čo nie je známe (ani netvrdím, že poznám budúcnosť) a ani nehovorím, že som anjel (netvrdím nič z toho, som len človek, ktorého Boh poveril určitou úlohou). A nepoviem tým, ktorými vaše oči pohrdajú (veriacim chudobným, ktorými pohrdáte), že im Boh nedá dobro (že sa im nedostane od Boha žiadne odpustenie, milosť a spokojnosť, len preto že sú chudobní a že si to vy želáte). Boh lepšie vie, čo je v ich dušiach (v dušiach týchto chudobných veriacich). Ak by som tak urobil (a odohnal by som ich od seba a povedal by som, že ich Boh nechce pre ich chudobu), patril by som medzi krivdiacich“.

32. Povedali (Noemovi ľudia): „Noe, sporil si sa s nami a tých sporov je už priveľa, prived' na nás, čo nám sľubuješ (trápenie bolestivé), ak patriš medzi pravdovravných“.

33. Povedal (im Noe): „To Boh je ten, kto to na vás privedie, ak bude chcieť. A vy tomu nemôžete zabrániť (nemáte moc to zastaviť, nemáte kam utiecť a nemáte nikoho, kto by vám pomohol)“,

34. „Moje rady (Noe pokračoval) vám nepomôžu, aj keď by som vám chcel radit', pokiaľ by vás Boh chcel uviesť do bludu (ja vám môžem len poradiť, ale ak budete neustále odmietat' a Boh vás bude chcieť za to potrestať tým, že vás v blude ponechá, potom vám už moje rady nepomôžu, pretože ich nebudete schopní vnímať). On (Boh) je vašim Pánom a k Nemu bude váš návrat (v deň zmŕtvychvstania)“.

35. Ak by hovorili (tí z ľudí Noema alebo z ľudí Mekky, ktorí odmietli uverit', o Koráne): „Vymyslel si ho (Noe alebo Muhammad)“. Povedz (im nato, Noe alebo Muhammad): „Ak by som si ho vymyslel (ako tvrdíte), tak sa sám budem zodpovedať (pred Bohom) za svoje previnenie (za to, že som si vymyslel o Bohu niečo, čo nie je pravda). A nebudem niest' vinu na previnení, ktorého sa dopustíte (sami budete zodpovedať za to, že odmietate nasledovať posolstvo, ktorým ma Boh poveril, aby som ho ľudom oznámil).“ (11:35)

(11:35): Verš podobne ako mnohé ďalšie potvrdzuje skutočnosť, že poslovia a proroci boli Bohom poverení len posolstvá ľudom oznámiť a neniesli zodpovednosť za to, či ľudia tieto posolstvá potom nasledovali, alebo nie. Tento verš sa nachádza uprostred príbehu o prorokovi Noemovi, aby poukázal na skutočnosť, že postoj tých obyvateľov Mekky, ktorí odmietli uverit', voči posolstvu posla Muhammada je podobný postoju Noemových ľudí v súvislosti s

odmietaním posolstva, tvrdohlavosti a povyšovania sa. Nasledujúci verš nás opäť vracia k Noemovmu príbehu.

36. Noemovi bolo vnuknuté: „Z tvojich ľudí už neuverí nik iný než tí, ktorí doposiaľ uverili (všetko už bolo uzavreté a kto chcel veriť, uveril a kto chcel zotrvať na svojej tvrdohlavosti, zotrval). Nech ťa preto nermúti to, čo robili (nech ťa ich odmietanie viery už netrápi, pretože už viac nik z nich neuverí)“,

37. „Výrob (Noe) loď pod naším dohľadom a podľa nášho vnuknutia a neprihovárať sa u Mňa za tých, ktorí krivdili (a odmietali veriť). Oni budú potopení.“

38. I vyrábal (Noe) loď a zakaždým, keď pri ňom prešli poprední ľudia a dôverníci z radov jeho ľudí, robili si z neho posmech. Povedal (im Noe): „Ak si robíte z nás posmech teraz, tak my si budeme z vás posmech robiť neskôr (až nastane určený čas) podobne, ako si vy (teraz z nás) posmech robíte“,

39. „Dozviete sa (Noe ďalej hovorí tým svojím ľuďom, ktorí odmietli veriť a posmech si robili, že až príde určený čas, dozvedia sa), koho postihne trápenie, ktoré ho poníži a na koho dopadne trápenie trvalé“.

40. Keď potom prišiel náš príkaz (že má nastať potopa) a vykypela pec (zem sa podobala na pec, z ktorej vykypelo, čo v nej bolo), povedali sme (Noemovi): „Odes v nej (v lodi - arche) z každých dvoch párov dva a tvoju rodinu s výnimkou tých, o ktorých bolo už predtým povedané, že budú potopení a odnes v nej tých, ktorí uverili“. A spolu s ním uveril (v Boha) len malý počet (ľudí).

41. Povedal (Noe tým, ktorí s ním do archy nastúpili): „Nastúpte do nej (do lode), v mene Božom sa bude plaviť a zakotví (v bezpečí). Ved' môj Pán je odpúšťajúci a milostivý (zachráni nás)“.

42. A plavila sa s nimi (loď, na ktorej bol Noe a všetci tí, ktorí s ním nastúpili) na vlnách vysokých ako hory. A zavolať Noe na svojho syna, ktorý stál bokom (mimo lode na mieste, o ktorom si myslel, že ho pred potopou uchráni): „Syn môj, nastúp s nami a nepatri medzi tých, ktorí odmietajú veriť.“

43. Povedal (Noemov syn): „Uchýlim sa k hore, ktorá ma ochráni pred vodou.“ Povedal (mu Noe): „Niet ničoho, čo by niekoho dnes ochránilo pred Božím príkazom a zachráni sa len ten, nad ktorým sa On (Boh) zmlouval.“ Vlny ich oddelili od seba (zvýšili sa tak, že oddelili Noema od jeho syna), a tak patrili (Noemov syn) medzi potopených (tých, ktorí sa utopili).

44. A bolo povedané (potom, ako bolo všetko zaplavené): „Zem! Prehltni svoju vodu a ty nebo, prestaň“ a voda bola stiahnutá (a postupne sa jej množstvo zmenšovalo) a celá vec bola už rozhodnutá. (Potopa bola okrem iného aj dôkazom pre ľudí, že posolstvo, s ktorým k nim Noe prišiel, bolo pravdivé. Kto v toto posolstvo uveril, veril aj v to, že potopa nezanechá po sebe nič a nastúpil s Noemom do archy a zachránil sa a naopak, kto si myslel, že Noe klamal, trval na tom až do poslednej chvíle pred smrťou, ten sa utopil.) A usadila sa (loď - Archa) na hore Al Žúdi (Al Žúdi je názov hory). A bolo povedané: „Preč s ľuďmi krivdiacimi (zo života pozemského)“.

45. Noe zavolať na svojho Pána a povedal: „Pane môj! Môj syn patrí do mojej rodiny (a Ty si sľúbil, že ich zachrániš) a tvoj sľub je pravdivý (ak niekomu dáš sľub, tak ho vždy splníš) a Ty si najmúdrejší z múdrych“.

46. Povedal (Boh): „Noe, on (tvoj syn) nepatrí do tvojej rodiny (ktorú som ti sľúbil zachrániť, pretože v posolstvo, s ktorým som ťa poveril, neveril a môj sľub sa vzťahoval len na tých, ktorí v toto posolstvo uverili). Nie je to dobré konanie. (To, že Noe žiadal Boha o záchranu svojho syna, nebola dobrá požiadavka. Noe totiž dobre vedel, že kritériom záchranu bola viera v jeho posolstvo, takže kto uveril, ten sa zachránil.) Nežiadať Ma o to, o čom

nemáš žiadne poznanie (nežiadať o niečo, o čom nevieš, či je to správne a dobré, alebo nie). **Ja ťa poučam** (čo by si nemal robiť), **aby si nepatril medzi neznaých** (ktorí nevedia, o čo môžu žiadať a o čo nie)“.

47. Povedal (Noe): „Pane môj, dávam sa pod Tvoju ochranu pred tým, aby som Ťa žiadal o niečo, o čom nemám žiadnu vedomosť (o čom neviem, či je to dobré, alebo zlé). **A ak mi neodpúšťaš a nezmiľuješ sa nado mnou, budem patriť medzi tých, ktorí prehrali** (svoj život pozemský a posledný)“.

48. Bolo povedané: „Noe, pristaň (s archou) v mieri od Nás zoslanom a s požehnaním daným tebe i spoločenstvám pochádzajúcim z radov tých, ktorí sú s tebou (v arche). A ďalším spoločenstvám (z potomkov tých, ktorí boli s tebou v arche) dožičíme úžitok (života pozemského), **potom (po ich smrti) sa ich ale dotkne** (postihne) **trápenie bolestivé od nás pochádzajúce** (pretože sa zasa k neviere a k falošným predstavám o Bohu vrátili)“.

49. To boli správy zo správ toho, čo nie je známe (z udalostí, ktorých si, Muhammad, svedkom nebol). **Vnukáme ti ich** (Muhammad). **Nepoznal si ich ani ty, ale ani tvoji ľudia predtým, ako sme sa ti o nich teraz zmienili** (predtým ako sme ti o nich povedali a v Koráne správu zoslali). **Vydrž** (Muhammad), **pretože dobrý koniec bude patriť bohobožným** (buď trpezlivý pri oznamovaní posolstva ľuďom, aj keď ti ubližujú, pretože ten dobrý koniec bude patriť bohobožným ľuďom). (11:49)

(11:49): Príbeh o Noemovi bol určitým posilnením a povzbudením pre proroka Muhammada k tomu, aby pokračoval vo vyzývaní ľudí k Bohu a k islamu, pretože nesmierne ťažkosti, posmech a ubližovanie stretlo všetkých prorokov, ktorí boli pred ním. Boh im však pomáhal a všetko doviedol k dobrému koncu.

50. K ľuďom Ádu (ku kmeňu Ád) sme poslali ich brata Húda. Povedal (Húd): „Ľudia moji! Uctieajte Boha, niet pre vás iného boha než On. Vy si len vymýšľate (o Bohu nezmysly a nespravodlivo k Nemu pridružujete iných).“

51. „Ľudia moji (posol Húd pokračuje), **nežiadam od vás za to** (že vám toto posolstvo od Boha oznamujem) **žiadnu odmenu. Moja odmena je u Toho, kto ma stvoril** (u Boha). **A či nechápate** (že to, k čomu vás vyzývam, je pre vaše dobro, a nie, aby som od vás za to niečo očakával)“,

52. „Ľudia moji, proste Pána svojho o odpustenie a potom pokánie k Nemu čiňte, (On) pošle na vás z neba mraky, z ktorých bude padať hojný dážď a pridá vám silu k vašej sile (dá vám ešte viac sily a odhodlania, než akú ste doposiaľ mali). **Neodvracajte sa previnilými** (poslúchnite ma, nebuďte tvrdohlaví a neodvracajte sa v stave previnenia, na ktorý doplatíte)“.

53. Povedali (Húдови ľudia): „Húd! Nepriniesol si nám jasný dôkaz (ktorý by potvrdil to, k čomu nás vyzývaš) **a my nenecháme naše božstvá len pre to, čo hovoríš** (neprestaneme ich uctievať len pre to, k čomu nás ty vyzývaš) **a tebe my veriť nebudeme.**“

54. „My hovoríme (myslíme si, Húдови ľudia pokračujú), **že ťa niektoré z našich božstiev zasiahlo niečím zlým** (a blúznením, pretože si ich odcudzoval a vyzýval nás k ich zanechaniu).“ **Povedal (Húd): „Nech je Boh mojím svedkom a vy buďte svedkami toho, že nenesiem vinu na tom, čo k Bohu pridružujete** (svoju povinnosť som splnil a posolstvo som vám oznámil a k uctievaniu Boha jedného jediného som vás neustále vyzýval)“, (Nasledujúci verš priamo nadväzuje na tento)

55. „A (ja nenesiem vinu na tom) **čo vyzývate mimo Neho. Kujte voči mne svoje úklady všetci a potom mi nedožičte žiaden odklad** (strojte vaše úklady proti mne a hneď ich aj vykonajte, neodkladajte ich)“,

56. „Ja som sa spolaľ na Boha, môjho Pána a vášho Pána. Niet ničoho, čo po zemi chodí (človek alebo zviera), **čo by (Boh) za šticu nedržal.** (Posledná veta znamená, že Boh

má moc nad každým a nad všetkým.) **Môj Pán je veru na ceste rovnej** (správnej, ktorá je rovná a nemá žiadne vybočenia či záhyby, preto len On pozná a má moc všetko správne posúdiť a vykonať).“

57. „Ak by ste sa odvrátili, tak ja (som splnil svoju povinnosť a) **som vám oznámil to, s čím som bol k vám poslaný. Môj Pán poverí správou ľudí iných, než ste vy** (aby na tejto zemi vaše miesto zaujali a obývali ju). (Vezme vás zo života pozemského a poverí iných ľudí, aby vaše miesto zaujali.) **A neuškodíte Mu v ničom** (či už budete veriť, alebo nie, v ničom Bohu neuškodíte, škodíte tým len sami sebe, pretože On vás nahradí inými ľuďmi, ktorí vaše miesto zaujmú). **A Pán môj je všetkému strážcom** (dáva pozor a dozerá nad chodom všetkého, čo stvoril).“

58. Keď náš príkaz (o sľúbenom treste) **prišiel, zachránili sme Húda a tých, ktorí spolu s ním** (v Boha) **verili, milosťou od Nás danou. Zachránili sme ich pred trápením veľmi silným** (veľkým a tvrdým).

59. To boli Ádovci. Popierali znamenia Pána svojho a neposlúchli Jeho poslov a nasledovali príkaz každého mocného a tvrdohlavého (ktorý v posolstvo týchto poslov odmietal veriť len z povýšenosti a tvrdohlavosti, a nie preto, že by ho znamenia, s ktorými prišli, nepresvedčili).

60. A boli prenasledovaní v tomto (terajšom) **živote najnižšom** (živote pozemskom) **kliatbou a v deň zmŕtvychstania taktiež. Veru Ádovci odmietli veriť v Pána svojho. Preč s Ádovcami, ľuďmi** (proroka) **Húda.**

61. I k ľuďom Samúda sme poslali ich brata Sáleha (s posolstvom). **Povedal** (im): „**Ľudia moji! Uctieajte Boha, niet pre vás iného boha než On. On vám dal vzniknúť zo zeme a usadil vás na nej. Proste Ho teda** (Boha) **o odpustenie a potom pokánie k nemu čiňte. Pán môj je veru blízko** (ku všetkým) **a prosby splní** (splní prosby, o ktoré ho tí, ktorí ho uctievali, prosia).“

62. Povedali (ľudia posla Sáleha): „**Sáleh! Bol si medzi nami a dúfali sme v teba** (že budeš patriť medzi našich popredných vodcov) **pred týmto** (predtým než si začal s touto svojou výzvou). **Zakazuješ nám, aby sme uctievali to, čo uctievali naši otcovia? My sme veru na pochybách ohľadom toho, k čomu nás vyzývaš a podozrievavo na to hľadáme.**“

63. Povedal (Sáleh): „**Ľudia moji! Ak mám jasné dôkazy** (a vieru) **od Pána svojho a ak by mi dal Svoju milosť** (a posolstvo pre ľudí), **kto mi pomôže a podporí ma pred Bohom, ak by som Ho neposlúchol? Pridali by ste mi tým** (ak by som vás poslúchol a neposlúchol Pána svojho, k mojím skutkom) **len stratu** (a oddialili by ste ma od dobra, ktoré od Boha mám).“

64. „Ľudia moji! Toto je ťava od Boha pre vás určená ako znamenie. Nechajte ju jesť (pásť sa) **na zemi Božej** (na zemi, ktorá celá spolu s tým, čo je na nej, patrí Bohu, ktorý ju stvoril) **a nedotknite sa jej** (ťavy) **žiadnym zlom, inak vás zasiahne trápenie blízke** (nenechá na seba dlho čakať).“

65. Oni ju (ťavu) **ale zarezali. Povedal** (im Sáleh): „**Užívajte si vo svojich príbytkoch ešte tri dni** (a potom uvidíte, čo na vás dopadne za to, čoho ste sa dopustili). **Veru to nie je sľub klamlivý.**“

66. Keď prišiel (naplnil sa) **náš príkaz** (o sľúbenom treste pre Sálehových ľudí), **zachránili sme Sáleha a tých, ktorí spolu s ním** (v Boha) **uverili, milosťou od nás a zachránili sme ich pred potupou toho dňa** (ktorú ostatní v ten deň zažili). **Tvoj Pán** (Muhammad) **je veru ten silný a mocný.**

67. Tých (z radov ľudí Sáleha), **ktorí krivdili, zasiahol výkrik. A tak ráno ležali vo svojich príbytkoch mŕtvi** (nehybní, ako vtáci, keď niekam sadnú). (11:67)

(11:67): Slovo výkrik tu možno preložiť aj ako výkrik alebo silný, plynulý a neprerušovaný zvuk.

68. Ako keby v nich (v tých ich príbytkoch) **nikdy nežili** (ostalo tam všetko tiché a prázdne). **Samúdovci veru odmietli veriť v Pána svojho. Preč teda so Samúdovcami** (zo života pozemského).

69. I naši poslovia prišli k Abrahámovi s radostnou zvest'ou. Povedali (Abrahám): „**Mier s tebou**“, povedal: „**Mier s vami**“ a **onedlho prišiel** (Abrahám) **s tel'at'om upečeným** (aby ich pohostil).

70. Keď ale (Abrahám) **videl, že ich ruky sa k nemu nenat'ahujú** (keď Abrahám videl, že hostia nenatiahli ruky k jedlu a vôbec sa ho nedotkli), **odsúdil to a zatajil v sebe strach z nich**. (Vtedy bolo zvykom, že hostiteľ ponúkol hosťovi jedlo a hosť z neho jedol. Pokiaľ hosť z jedla hostiteľa nejedol, mohlo to znamenať, že neprišiel v mieri a že chce hostiteľovi ublížiť. Preto sa Abrahám strachoval, keď videl, že hostia nejedia.) **Povedali** (poslovia): „**Neboj sa, my sme boli poslaní k Lotovým (Lútovým) ľudom** (ideme za nimi s trestom, pred ktorým boli varovaní)“.

71. Jeho žena (Abraháмова žena, ktorá ich obsluhovala) **stála** (v blízkosti). **Zasmiala sa, a tak sme jej oznámili radostnú zvest' o Izákovi** (že porodí Izáka, ktorý bude prorokom) **a po Izákovi o Jakubovi** (že ona porodí Izáka a Izák potom bude mať syna Jakuba, ktorý bude tiež prorokom).

72. Povedala (Abraháмова žena s počudovaním): „**Beda mi! Budem rodiť a pritom som už stará a hľa, môj muž je už starcom? To je veru niečo čudné** (ako sa môže niečo také stať)!“.

73. Povedali (poslovia): „**Čuduješ sa príkazu Božiemu? Milosť Božia a jeho požehnanie nech spočinie na vás, ľudia domu** (ktorí v Abrahámovom dome žijete). **Jemu (Bohu) patrí vďaka** (v každom prípade a za všetko) **a On slávou oplýva** (a štedrý je v najširšom zmysle, aký toto slovo môže predstavovať)“.

74. Keď Abraháma prešlo zdesenie a prišla mu (bola mu oznámená) **radostná zvest'** (o tom, že jeho žena porodí), **začal sa s nami sporiť o ľudoch Lota** (prihováral sa za oddialenie ich trestu).

75. Abrahám veru mal veľkú trpezlivosť, bol bedákajúci (trpel, trápil sa až jaskal) **a na uctievaní Boha zotrvávajúci**.

76. „Abrahám (poslovia prehovorili), **stráň sa tohto** (aby si sa s nami sporil o osude ľudí Lota, pretože o nich bolo už rozhodnuté). **To z príkazu Pána tvojho prišlo** (že ich má postihnúť, čo ich postihne). **Prichádza k nim** (k ľuďom Lota) **trápenie neodvratné**“.

77. Keď naši poslovia prišli k Lotovi, dostal z nich zlé predtuchy, bol z nich stiesnený a povedal: „Toto je deň prit'ažký“. (11:77)

(11:77): Lút totiž vedel, že k nemu čoskoro jeho ľudia prídu a budú ho žiadať, aby im ich vydal.

Lotovi ľudia stelesňovali stav, ktorý dnes nazývame homosexualitou.

78. Jeho (Lotovi) **ľudia sa k nemu** (k Lotovi) **poponáhľali. Oni už predtým zlé skutky konali** (svoje homosexuálne chůtky už predtým plne rozvíjali). **Povedal** (Lot svojim ľuďom): „**Ľudia moji! Tu sú moje dcéry** (vezmite si ich za ženy a nažívajte s nimi), **ony sú pre vás čistejšie** (než muži, po ktorých túžite). **Bojte sa Boha a neponížte ma zneužitím mojich hostí** (nevystavte ma poníženiu z dôvodu, že som nedokázal ochrániť svojich hostí pred vašim vyčítaním). **A či niet medzi vami muža rozumného?**“

79. Povedali (Lotovi ľudia Lotovi): „**Vieš dobre, že nemáme na tvoje dcéry žiadne právo** (nie sú to naše ženy a ani po nich netúžime). **Ty dobre vieš, čo chceme** (chceme tých mužov, ktorí sú u teba na návšteve)“.

80. Povedal (Lot): „**Keby som mal proti vám dosť sily alebo by som mohol nájsť pomoc v opore veľmi silnej** (v mieste alebo v ľuďoch, ktorí by boli veľmi silní a ktorí by mi pomohli uchrániť sa pred vami a pred vašimi zámermi)“.

81. Povedali (poslovia Lotovi, keď videli, že pocítil bezmocnosť): „**Lot! My sme poslovia Pána tvojho** (prichádzame sem, aby sme tvojich ľudí potrestali), **oni sa k tebe nedostanú** (nemusíš sa báť, pretože rána sa už nedožijú, aby ti ublížili). **Vydaj sa na cestu za noci so svojou rodinou a nech sa nik z vás neobráti** (nepozerať) **späť** (smerom k dedine) **okrem tvojej ženy. Ju** (tvoju ženu) **postihne to, čo postihne ich** (čo postihne tvojich ľudí). **Ich čas bude ráno** (ráno bude zoslaná na tvojich ľudí pohroma, ktorú neprežijú). **A či nie je ráno už blízke?** (Nemusíš sa báť ani strachovať, pretože ráno je už blízko)“

82. Keď náš príkaz prišiel (a pohroma nastala), **učinili sme jej vrch spodkom** (všetko sa obrátilo v dedine naruby) **a poslali sme na nich ako dážď kamene z hliny poskladanej** (padali na nich podobne, ako padá dážď z oblohy). (11:82)

(11:82): Arabské slovo sižžil, ktoré sme vo verši preložili ako hlina, môže mať viacero významov. Jeden z významov hovorí, že sižžil je veľmi tvrdá hlina, ktorá vznikla z hliny a ohňa. Ďalší hovorí, že ide o skamenenú hlinu vulkanického pôvodu. Ďalší, že ide o zmes kameňa s hlinou, atď. Arabské slovo mandúd, ktoré sme preložili ako poskladaná, znamená niečo poskladať na seba, ako napríklad poskladať šaty na seba.

83. Boli označené (spomenuté kamene) **u Pána tvojho** (a určené, aby na ľudí Lota dopadli). **A nie je to** (miesto, kde Lotovi ľudia žili) **priveľmi ďaleko od krivdiacich**. (Od miesta, kde žijú tí z kmeňa Qurejš, obyvatelia Mekky, ktorí odmietajú veriť. Ďalší možný význam poslednej vety by bol, že podobný trest nie je priveľmi ďaleko od toho, kto by konal podobne, ako Lotovi ľudia konali.)

84. K (ľuďom) **Midjanu sme poslali ich brata Šába. Povedal** (im): „**Ľudia moji! Uctieajte Boha, niet pre vás iného boha než On. A neuberajte z mier a váh** (ak niekomu niečo meriate alebo vážite, tak mu to odmerajte a odvážte presne bez toho, aby ste ho o niečo okradli). **Vidím, že ste na tom dobre** (máte dostatok všetkého a nepotrebuje nikoho o nič oberať a okrádať) **a** (preto) **bojím sa o vás, že vás postihne trápenie Dňa obklopujúceho** (súdny deň, keď budú všetci obklopení a nebude kam utiecť)“,

85. „Ľudia moji! Dávajte úplné miery a váhy spravodlivo a neuberajte ľuďom z ich vecí (dodržiujte spravodlivo miery a váhy a neoberajte ľudí o veci, ktoré im patria alebo ktoré im mali patriť). **A nešírte skazu na zemi a nebuďte skazu šíriaci!**“

86. „To, čo vám od Boha ostane (čo vám Boh nadelí potom, ako svoj obchod skončíte a potom, ako ľuďom spravodlivo dáte, čo im patrí), **je pre vás lepšie** (než to, o čo ľudia okrádate), **pokiaľ ste veriaci** (držte sa spravodlivosti, ak skutočne veríte). **A ja nie som vašim strážcom** (nebudem strážiť to, čo robíte a ani sa predou mnou za to nebudete zodpovedať, ja vám len oznamujem to, čím ma Boh poveril, aby som vám oznámil)“.

87. Povedali (Šuejbovi ľudia): „**Šáb! A či tvoje modlitby ti prikazujú, aby sme zanechali, čo uctievať naši otcovia alebo aby sme robili s našimi majetkami, čo chceme?!** (Tvoje modlitby nám prikazujú, aby sme zavrhlí to, čo po našich predkoch uctievali a aby sme sa obmedzovali v nakladaní s našimi majetkami a získavali ich len spôsobom, o akom nám hovoríš?) **Veď ty si ten trpezlivý a rozumný** (Robíš si z nás posmech? Vieš, že ťa považujeme za trpezlivého a rozumného človeka. Chceš od nás, aby sme zanechali naše božstvá a aby sme sa zriekli ľahkého zárobku, ktorý uberaním mier a váh získavame?)“.

88. Povedal: „Ľudia moji! A čo keď sa mi dostalo jasné presvedčenie od Pána môjho a dal mi (Pán môj - Boh mi nechal z môjho majetku, ktorý vlastným a ktorý som získal spravodlivo) potravu dobrú (ktorá je očistená od všetkého nečistého, o čo by som iných nespravodlivo obral; prečo by som si mal z vás posmech robiť alebo vás klamať)? A nechcem sa správať inak vo veci, ktorú vám zakazujem (nemyslite si, že vám zakazujem niečo, čoho sa sám nebudem držať). Chcem len nápravu (toho, čo je zlé a nesprávne), aká je len možná (na akú mi sily stačia). A môj úspech závisí len od Boha. Na Neho som sa spoľahol a na Jeho uctievaní zotrvávam.“

89. „Ľudia moji (Šuejb pokračoval)! Nech vás nepodnieti rozkol so mnou k tomu, že vás (nakoniec) postihne niečo (nešťastie a pohroma) podobné tomu, čo postihlo Ľudí Noema alebo Ľudí Húda alebo Ľudí Sáleha (dajte si pozor, aby ste sa vo svojom rozkole so mnou nedostali do takej miery, že vás nakoniec postihne pohroma podobná pohromám, ktoré postihli Ľudí uvedených prorokov už predtým). Ved' Ľudia Lota nie sú od vás (od miesta, kde bývate) priveľmi ďaleko (stopy po nich sú pre vás dostatočnou výstrahou).“

90. „A proste Pána svojho o odpustenie a potom k Nemu pokánie čiňte. Ved' môj Pán je milostivý a láskavý (a má rád toho, kto sa k nemu s láskou obracia).“

91. Povedali (Šuajboví Ľudia): „Šáb! Mnohému z toho, čo hovoríš, nerozumieme a vidíme len to, že si medzi nami slabý (nemáš nikoho, kto by sa ťa zastal alebo ti pomohol proti nám). Nebyť tvojho rodu (ktorého si vážime), boli by sme ťa ukameňovali. A nie si pre nás mocný (aby sme sa ťa báli a neublížili ti).“

92. Povedal (Šuajb): „Ľudia moji! Môj rod je pre vás mocnejší než Boh, ktorého ste nechali za sebou, za svojimi chrbtami bez povšimnutia?! (Bojíte sa môjho rodu a Boha sa nebojíte, ako to len premýšľate?) Môjmu Pánovi veru nič z toho, čo konáte, neunikne.“

93. „Ľudia moji! Konajte, ako myslíte, ja budem tiež konať (ako myslím, že je správne a nebudem zodpovedať za to, čo vy konáte, ani vy za to, čo ja konám). Dozviete sa (až príde určený čas), koho postihne trápenie, ktoré ho poníži a kto je klamárom (až nastane čas, zistíte, kto z nás mal pravdu a kto klamal). Vyčkajte (až tento čas príde a ukáže sa pravda), ja budem s vami vyčkávať (a uvidíme).“

94. Keď potom prišiel náš príkaz (o sľúbenom treste pre Šábových Ľudí), zachránili sme Šába a tých, ktorí spolu s ním (v Boha) verili, milosťou od nás, a tých (z radov Ľudí Šuejba), ktorí krivdili, zasiahol výkrik, a tak ráno ležali vo svojich príbytkoch mŕtvi (nehybní, ako vtáci, keď niekam sadnú).

95. Ako keby v nich (v tých ich príbytkoch) nikdy nežili (ostalo tam všetko tiché a prázdne). Preč s Midjanovcami (zo života pozemského), tak ako šli preč predtým (zo života pozemského) Samúdovci. (Midjanovci boli Ľudia, ku ktorým bol Šuejb poslaný.)

96. I poslali sme Mojžiša so znameniami našimi a dôkazom zjavným

97. K Faraónovi a k jeho popredným (ľuďom a dôverníkom), oni ale nasledovali príkaz Faraóna (a odmietli v posolstvo Mojžiša uveriť). A príkaz Faraóna nebol veru rozumný (vychádzal z pýchy a povýšenosti, nie z múdrosti a rozumnej úvahy).

98. Príde (Faraón) na čele svojich Ľudí v deň zmŕtvychvstania, do ohňa ich (svojím nerozumným uvažovaním) dovedie. A je to veru zlé napájadlo, ku ktorému sa na napájanie prichádza. (Faraón sa tu prirovnáva k pastierovi, ktorý vedie svoje stádo k napájadlu. Faraón si však zvolil zlé napájadlo, a tak miesto toho, aby priviedol svojich Ľudí do rajských záhrad, v ktorých je striedmo a dobre, priviedol ich do pekla, v ktorom je veľmi horúco, v ktorom niet studenej vody ani tieňa, kde by sa napili a schladili.)

99. A boli sprevádzaní (Faraón a jeho Ľudia) v tomto (pozemskom) živote kliatbou a (budú ňou nasledovaní) aj v deň zmŕtvychvstania. A je to veru zlá pomoc, tá, ktorá im poskytnutá bola. (Faraón sľuboval všetkým, vrátane čarodejov, ktorých prizval na súboj s

Mojžišom, pomoc a štedrosť, ak ho budú nasledovať a ak odmietnu Mojžiša spolu s výzvou, s ktorou prišiel. Faraónova pomoc a štedrosť voči jeho ľuďom sa však skončila tak, že na nich privolať kliatbu v živote pozemskom, ktorá ich bude nasledovať aj v živote poslednom a večnom.)

100. To (uvedené príbehy, ktoré sme učinili ponaučením pre ostatných) **bolo zo správ dedín, ktoré sme ti rozprávali** (a zvestovali v Koráne). **Niektoré z nich** (tieto dediny) **ešte stoja, iné boli skosené.**

101. Neukrividli sme im (uvedeným ľuďom), **ale oni ukrividli svojim dušiam** (sami sebe, keď z tvrdohlavosti odmietali poslov nasledovať). **V ničom im nepomohli ich božstvá, ktoré vzývali mimo Boha, keď prišiel príkaz Pána tvojho** (o ich treste a pohromách, ktoré ich následne postihli). **A nepridali im** (božstvá, ktoré mimo Boha uctievali) **nič iné než stratu a záhubu** (do ktorej ich doviedli v živote pozemskom, ale aj v živote poslednom).

102. Takto (takýmto spôsobom) **Boh zasahuje** (a ľudí berie zo života pozemského), **pokiaľ by zasiahol proti dedinám pre krivdu, ktorej by sa dopustili** (ak by sa rozhodol, že niektorá z dedín alebo miest alebo ich obyvatelia páchajú priveľmi veľkú krivdu, potom týmto spôsobom zlo, ktoré páchajú, eliminuje). **Jeho zásah** (proti krivdiacim) **je bolestivý a veľmi silný** (ak sa Boh rozhodne, že niekoho vezme zo života pozemského pre nejakú krivdu, takéto vzatie je pre dotyčného priveľmi bolestivé a priveľmi silné a ťažké).

103. V tom je veru znamenie pre toho, kto sa obával trápenia života posledného (a večného, ktorý príde po súdnom dni už ako posledný a večný život). **To bude deň** (súdny deň), **pre ktorý budú ľudia zozbieraní** (zhromaždení a vzkriesení znova k životu) **a to bude deň, ktorého svedkami budú** (ľudia aj každý, o kom Boh rozhodne, že sa ho má zúčastniť).

104. Odkladáme ho (príchod súdneho dňa) **len do lehoty vypočítanej** (až kým nenastane čas, ktorý je pre jeho príchod určený a presne vypočítaný).

105. V deň, keď príde (súdny deň), **žiadna duša neprehovorí bez Jeho povolenia** (bez toho, aby jej to Boh povolil). **Niektorí z nich** (z tých, ktorí budú svedkami tohto dňa) **budú nešťastní a iní šťastní** (podľa toho, ako kto strávil svoj život pozemský).

106. Tí, ktorí sa nešťastnými stali, v ohni budú a bude z nich počuť len výdych a nádych (od tepla a drsných podmienok, ale aj od žiaľu z toho, ako dopadli, bude počuť ich trápenie a vzdychanie).

107. Budú v ňom naveky (v tomto ohni), **pokým budú nebesá a zem existovať, okrem toho** (s výnimkou toho), **čo Pán tvoj** (Muhammad) **bude chcieť**. (Všetko sa bude diať presne podľa zákonov a zákonitostí, ktoré Boh určil, t.j. delenie ľudí do raja a pekla, zotrvanie nebies a zeme a iné. Jedine Boh bude určovať výnimky, okrem iného aj v tom, či niekoho oslobodiť, alebo vyňať z trápenia ohňa.) **Pán tvoj veru robí to, čo chce** (len v Jeho moci je ľudí z trápenia ohňa vyňať, pretože niet toho, kto by nad Ním stál alebo sa Mu rovnal).

108. Tí však, ktorí sa šťastnými stali, v raji budú naveky, pokiaľ budú nebesá a zem existovať, okrem toho (s výnimkou toho), **čo Pán tvoj** (Muhammad) **bude chcieť**. (Všetko sa bude diať podľa presne stanovených zákonov a zákonitostí Bohom určených, a teda nakoniec aj to, kto do raja pôjde a kto bude z neho vyňatý. Oba verše zvyrazňujú ojedinelú Božiu moc a Jeho milosť a spravodlivosť.) **V ňom sa im dostanú dary, ktoré prerušené nebudú** (budú stále a kontinuálne trvať).

109. Nebuď na pochybách (Muhammad) **o tom** (ohľadom toho), **čo títo uctievali**. (Boh odkazuje prorokovi Muhammadovi, aby nepochyboval o tom, že to, čo uctievali tí z kmeňa Qurejš, ktorí odmietajú nasledovať jeho posolstvo, je nesprávne.) **Oni uctievali** (presne) **to, čo uctievali ich otcovia predtým** (títo ľudia sa totiž dostali do bludu už generácie predtým a na ňom zotrvávajú bez toho, aby premýšľali, či to, čo uznávajú a uctievali, je skutočné a pravdivé). **My im dáme podiel, ktorý im náleží bez toho, aby bolo z neho niečo ubraté.**

(Pod podielom sa tu môže myslieť obživa a majetky, trest alebo to, čo im bolo sľúbené a pred čím boli varovaní.)

110. I dali sme Mojžišovi Knihu, o nej sa však začali (jeho ľudia) **sporit'**. (Niektorí verili, že pochádza od Boha, iní zasa nie. Nech ťa preto nermúti, Muhammad, že mnohí z tvojich ľudí tvoje posolstvo a Korán podozrievajú a odmietajú. Nie je to nič nové, pretože už pred tebou sme Knihu dali Mojžišovi a už vtedy sa ľudia o posolstvách prorokov sporili.) **A nebyť slova od Pána tvojho** (Muhammad) **už predtým daného** (že ľudom až v súdny deň, a nie pred ním jasne ukáže, čo bolo pravdou a čo lžou a bludom), **bolo by medzi nimi rozhodnuté** (bol by Boh zasiahol a tých, ktorí odmietali veriť, by vystavil sľúbenému trápeniu). **Oni** (Qurejšovci, ktorí odmietajú v tvoje posolstvo veriť) **sú o nej** (o Knihe, ktorá je tebe zvestovaná, t.j. o Koráne) **na pochybách a majú podozrenie** (či je ti skutočne od Boha zoslaná, alebo nie).

111. Všetkých spoločne Pán tvoj náležite odmení za to, čo robili (v súdny deň budú všetci odmenení za to, čo konali, či už odmenou zlou za zlo alebo dobrou za dobro). **A On** (Boh) **o tom, čo konajú, všetko vie** (vie úplne o všetkom).

112. Buď priamy (a nasleduj cestu rovnú a správnu, Muhammad) **tak, ako ti bolo** (Bohom) **prikázané a nech tak urobia aj tí** (spolu s tými), **ktorí pokánie učinili** (k Bohu a sú) **spolu s tebou** (nech sledujú náboženstvo, ktoré ti bolo zoslané) **a neprekračujte medze** (toho, čo vám Boh uložil). **On** (Boh) **vidí všetko, čo konáte**.

113. A nemajte (muslimovia) **plnú dôveru voči tým, ktorí krivdili** (aj keď by ste im v niektorých veciach dôverovali, dávajte si pred nimi pozor a ak by niečo zlé konali, vyvarujte sa toho, aby ste ich v tom podporovali alebo aby vás do toho vtiahli), **aby sa nestalo, že sa vás oheň dotkne** (pretože ak by ste ich podporovali alebo sa nechali do páchania krívd vtiahnuť, potom by vás Boh v súdny deň mohol ohňom potrestať). **A** (vedzte, že) **mimo Boha nemáte žiadnych dôverníkov** (ak by ste tak konali, potom nerátajte s Božou ochranou, bez ktorej sa nezaobídete a bez ktorej nebudete mať nikoho, kto by vám pomáhal a zastal sa vás) **a** (ak by ste tak urobili) **ani vám už pomoc a podpora nebude daná** (nenájdete toho, kto by sa vás zastal, ak vám Boh svoju ochranu odníme). (11:113)

(11:113): Verš upozorňuje muslimov, aby úplne nedôverovali takým ľudom, ktorí sa krívd dopúšťajú, aby sa nestalo, že by sa vedome či nevedome do páchania krívd zapojili. Muslim by preto nemal dôverovať takýmto ľudom a mal by sa snažiť odradiť ich od toho, čo konajú a jasne im naznačiť, ktoré ich konania sú nesprávne, a to aj za cenu, že by sa ich mal v konečnom dôsledku úplne strániť, aby sám seba ochránil pred možným skĺznutím. Korán a následne aj prorok Muhammad neraz zdôraznili, že ak muslim zanedbá niektorú z náboženských povinností, je to vec medzi ním a Bohom a Boh rozhodne o tom, či mu to prepáči, alebo nie. Ak sa však človek dopustí krivdy voči inému človeku, buď mu to ten ukrivdený dobrovoľne a nenútene odpustí a v takom prípade Boh tomu, voči komu bola krivda spáchaná, zapíše dobrý skutok, alebo mu to neodpustí a v súdny deň Boh odoberie z dobrých skutkov krivdiaceho a pridá ich ukrivdenému, až kým sa krivda neodplatí. Z tohto dôvodu okrem toho, že by mal muslim dodržiavať zásady svojho náboženstva, mal by sa aj v maximálne možnej miere vyhýbať páchaniu krívd na ľudoch, aby nakoniec neprišiel o všetky dobré skutky, ktoré si v živote pozemskom na súdny deň nahromadil.

114. A konaj modlitbu na oboch okrajoch dňa (ráno a večer) **a v prvej časti noci** (myslí sa tým ranná modlitba, modlitba po západe slnka a večerná modlitba, keď je už tma). **Dobré skutky odstránia zlé** (dobré skutky akoby boli nástrojmi, ktoré na seba viažu zlé skutky a potom spolu s nimi zmiznú, a tým sa tieto skutky aj stratia zo záznamu skutkov človeka, ako keby ich nebol urobil). **Je to pripomenutie pre tých, ktorí si pripomínajú** (že Boh im stanovil určité zásady, ktoré by nemali prekročiť a ak by sa stalo, že by ich nechtiac

prekročili, tak Ho majú o odpustenie prosiť a snažiť sa podobným porušeniam predísť). (11:114)

(11:114): Verš, aj keď nesie v sebe široký význam, bol zoslaný pri konkrétnej udalosti, ktorá sa stala za čias proroka Muhammada. Vtedy k prorokovi prišiel jeden muž a povedal: „Posol Boží! Liečil som jednu ženu, ktorá bývala na konci mesta. Mali sme ale potom intímny styk, avšak bez toho, aby došlo medzi nami k pohlavnému styku. Stojím tu pred tebou, tak ma odsúď na čokoľvek, čo chceš“. Omar Bin Al Chattáb sedel u proroka a keď počul muža, povedal mu: „Boh ťa ušetril pred tým, aby sa odhalilo to, čo si urobil. Mal si si to radšej nechať pre seba a neodhaliť to“ (keď ťa Boh ušetril poníženia a trestu za tento čin a nedal, aby bol tvoj čin odhalený, tak si si mal nechať pre seba, čo si vykonal a mal si prosieť Boha o odpustenie a nechodiť s tým k prorokovi a vyzradiť to). Muž čakal, že prorok ho za tento prehrešok odsúdi na nejaký trest. Prorok však mužovi nič neodpovedal, a tak muž odišiel. Nato za ním prorok poslal ďalšieho muža, aby ho priviedol. Keď muž prišiel, prorok mu predniesol tento verš. Jeden z ľudí, ktorý sedel u proroka, sa spýtal: „Je tento verš adresovaný len jemu?“ Prorok odpovedal: „Nie. Je adresovaný všetkým ľuďom“. Verš poučá muslimov, že ak by sa niekto dopustil takéhoto prehrešku, samozrejme nie zámerne a cielene, má si spomenúť na Boha, pripomenúť si zásady svojho náboženstva a dodržiavať modlitbu, pretože prostredníctvom modlitieb muslim získava mnoho dobrých skutkov, ktoré potom, ako verš hovorí, dajú odísť tým zlým a zmažú ich.

115. Buď trpezlivý (Muhammad, voči tomu, čo ľudia konajú a akých prehreškov sa dopúšťajú), **pretože Boh nedopustí, aby sa stratila odmena tých, ktorí dobro konajú** (Boh uchová odmenu každého, kto dobre koná a kto je trpezlivý voči ostatným a má snahu o nápravu toho zlého, čo oni konali).

116. V pokoleniach, ktoré boli pred vami, boli takí, ktorým ostala viera a dobro, ktorí zakazovali šírenie skazy na zemi, bolo ich však len málo a boli to len tí, ktorých sme zachránili. (Takýchto veriacich a dobrých ľudí bolo v predošliach pokoleniach málo a práve títo dobrí ľudia boli tí, ktorých Boh nakoniec pred takýmito pohromami zachránil. Napríklad z radov ľudí Noemových to boli tí, ktorí nastúpili s ním do Archy.) **A tí, ktorí krivdili, nasledovali len prepych, v ktorom boli** (ich jediným cieľom a záujmom bol život pozemský a jeho prepych a všetko ostatné bolo pre nich vedľajšie) **a patrili** (títo krivdiaci) **medzi previnilých** (previnili sa rôznymi previneniami).

117. Pán tvoj by nebol zahubil dediny za krivdu (ktorej by sa dopustili), **keby ich obyvatelia boli po náprave volali** (Boh zničil len tie dediny, ktorých ľudia sa krívd dopúšťali a od týchto krívd ustúpiť nechceli a svoje správanie a činy sa nesnažili napraviť).

118. Keby Pán tvoj (Muhammad) bol chcel, bol by učinil ľudí jedným spoločenstvom (všetci by verili v Boha a neexistovali by medzi nimi žiadne spory, krivdy či zlo). **Ich vzájomné nezhody však stále pretrvávajú** (nezhody ohľadom viery alebo neviery, existencii Boha alebo jeho neexistencii, ohľadom správnosti viery, náboženstva a smerovania v živote pozemskom a iné)

119. S výnimkou u tých, ktorých Pán tvoj milosťou zahrnul. (Ľudia sa sporia medzi sebou a dohadujú. Týchto sporov a dohadov boli ušetrení len tí ľudia, na ktorých Boh svoju milosť zoslal, ktorým ukázal cestu k správnej viere a náboženstvu hneď od začiatku a do srdc ktorých túto vieru tak zasadil, že o nej už viac nezapochybovali.) **Preto ich** (v skutočnosti) **aj stvoril. A bolo dokonané slovo Pána tvojho** (Muhammad, keď Boh dal slovo, ktorým prisľúbil): **„Naplním peklo počtom žinnov a ľudí, všetkými dokopy** (tými, ktorí z tvrdohlavosti a ľahostajnosti odmietli veriť v posolstvá, ktoré Boh ľuďom zoslal a odmietli sa riadiť zásadami ktorými sa mal regulovať život ľudí na zemi v súlade s ostatnými zákonitosťami, ktoré Boh chodu života stanovil. Dodržiavanie týchto zásad a zákonitostí je však nerozlučné s vierou v Boha, aby ich ľudia rešpektovali a neporušovali)“. (11:119)

(11:119): Boh ľudí stvoril, aby sa rozvíjali a aby sa snažili používať všetky danosti, ktoré im dal, aby sa k viere v Neho a v jeho existenciu dopracovali. Pomocou zmyslov, prirodzeného inštinktu viery a rozumného a správneho uvažovania majú ľudia nakoniec sami dospieť k tomu, ako všetko vôkol nich vzniklo a aká sila tomu všetkému dala vzniknúť. Pri tomto neustálom hľadaní a za pôsobenia protikladov, ako sú dobro a zlo, ktoré sa s ľuďmi rodia, sa potom a v nadväznosti na toto hľadanie život ľudí na zemi rozvíja a napreduje, pričom však je na každom jedincovi, akým smerom sa v tomto živote vydá. Boh ľudí síce stvoril rozdielnych a dal im slobodu, avšak tam, kde je to nutné a kde uzná za vhodné, zasahuje do života ľudí svojou milosťou a pomáha im veľakrát aj bez toho, aby si to oni uvedomovali.

120. Všetko, čo ti (Muhammad) rozprávame (a vnúkame) zo správ (predošlých) poslov, ti rozprávame, aby sme upevnili tvoje srdce (a aby sme vniesli pokoj do tvojej duše, aby si bol trpezlivý voči všetkému, čo tí, ktorí odmietajú uveriť, proti tebe a muslimom páchajú a aby si vedel, že nakoniec Boh všetko v tvoj prospech obráti). **A dostala sa ti v týchto správach pravda** (všetko je v nich uvedené presne tak, ako sa to stalo) **a poučenie** (tieto príbehy jasne odzrkadľujú, že každé zoslané posolstvo speje k takému záveru, že poslovia sú nakoniec Bohom podporení, aby sa presadilo to, čím ich Boh poveril) **a pripomenutie pre veriacich** (tieto príbehy sú aj pripomenutím pre veriacich, aby zachovávali zásady svojej viery a náboženstva, aby nedopadli podobne, ako dopadli ľudia pred nimi, ktorí ich porušovali).

121. Povedz (Muhammad) tým, ktorí neveria: „Konajte, ako myslíte, my budeme tiež konať (každý z nás nech koná, čo si myslí, že je správne)“,

122. „A vyčkávajte, my budeme tiež vyčkávať (vyčkajte, až príde určený čas, vtedy sa dozviete, že ste správne nekonali a že ste svojou nevierou a svojím odmietavým postojom krivdili v prvom rade sami sebe, pretože ste sami seba ztratili)“.

123. Bohu náleží to, čo nie je známe v nebesiach a na zemi (len Boh pozná všetko, čo sa stalo, čo sa deje a stane sa v budúcnosti v nebesiach - vo vesmíre a na zemi) **a k Nemu sa vráti celá vec** (pred Bohom budete v stanovený čas všetci stáť a On rozhodne o celej veci, o tom, kto správne konal a kto nie a aký bude koniec oboch skupín). **Uctievaj (Muhammad) Ho** (Boha) **a spoľahni sa na Neho** (ty si na pravde, a preto sa neboj, Boh je s tebou a stále ti pomáha). **A Pán tvoj (Muhammad) nie je nepozorný** (a neznalý) **voči tomu, čo konáte** (veľmi dobre vie, čo každý robí).

KAPITOLA DVANÁSTA

Júsuf
(Jozef)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Alef, Lám, Rá (tri písmená arabskej abecedy znázorňujúce písmená A, L, R, pozri vysvetlivku k prvému veršu druhej kapitoly). **To sú znamenia Knihy zjavnej** (myslia sa tým znamenia obsiahnuté vo veršoch Koránu).

2. My sme ju (Knihu - Korán) **zoslali dole v podobe Koránu arabského** (zoslanom v arabskom jazyku), **azda budete chápať** (znamenia v ňom obsiahnuté i to, čo je v ňom zoslané, keďže je zoslaný v arabskom jazyku, ktorý je vašim jazykom). (Verš bol adresovaný Arabom.)

3. My ti rozprávame (a vnukáme, Muhammad) **najlepšie príbehy** (z príbehov predošlých prorokov) **tým** (prostredníctvom toho), **že sme ti vnukli tento Korán** (v ktorom boli okrem iného aj tieto príbehy). **Pred tým** (pred začatím vnukania Koránu) **si veru patrila nepozorným** (a neznalým správ a príbehov predošlých spoločenstiev, ktoré sú ti v Koráne vnúkané). (12:3)

(12:3): Na začiatku posolstva bolo poslovi a prorokovi Muhammadovi zvestovaných niekoľko základných veršov, ktoré vyzývali ľudí predovšetkým k viere v jedného jediného Boha. Tieto verše prorok prednášal novým muslimom deň čo deň a učil ich ich. Neskôr ho však muslimovia požiadali, aby im rozprával aj nejaké príbehy predošlých prorokov. A tak Boh zoslal svojmu poslovi a prorokovi prvé tri verše tejto kapitoly a neskôr počas celej doby vnukania Koránu aj niektoré ďalšie príbehy predošlých spoločenstiev a prorokov. Jedným z nich je aj príbeh Jozefa, ktorý sa začína nasledujúcim veršom.

4. Keď Jozef povedal svojmu otcovi: „Otče môj! Videl som (vo sne) jedenásť planét, slnko a mesiac, videl som ich klaňať sa mi (ako sa predomnou klaňajú)“.

5. Povedal (Jozefov otec Jakub): **„Syn môj! Nerozprávaj svoje videnie (a sen) svojim bratom, pretože ti potom budú kuť úklady kutím (veľkým)“**. **Veru, satan je pre človeka nepriateľom zjavným** (a môže im nahovoriť rôzne myšlienky, ako sa ťa zbaviť).

6. Takto si ťa (Jozef) **vyvolí Pán tvoj** (spôsobom, že najprv začneš mať sny a videnia, ktoré sa stanú predzvesťou tvojho budúceho proroctva) **a naučí ťa niečo z výkladov toho, o čom sa hovorí** (naučí ťa výklad slov a výrokov o udalostiach a snoch, ktoré ľudia videli a ktoré nechápali) **a dokoná svoj dar daný tebe i príbuzenstvu Jakuba** (Jakubovi, jeho potomkom a príbuzenstvu) **tak, ako ho dokoná voči tvojim otcom** (predkom) **predtým, voči Abrahámovi a Izákovi. A tvoj Pán všetko vie a múdrosťou oplýva**.

7. V udalosti o Jozefovi a jeho bratoch boli znamenia pre tých, ktorí sa pýtali (na to, ako sa celý ich príbeh odohral).

8. Keď povedali (bratia Jozefa): **„Jozef a jeho brat sú veru milší nášmu otcovi než my a pritom my sme celá skupina** (je nás niekoľkokrát viac, ako je Jozef a jeho brat, sme starší a silnejší, otec by mal svoju oporu nachádzať v nás, nie v Jozefovi a jeho bratovi). **Náš otec je veru v blude zjavnom** (nerozoznáva, v čom je skutočné dobro a sila)“,

9. „Zabite Jozefa (Jozefovi bratia pokračovali vo svojich úvahách, ako sa Jozefa zbaviť) alebo ho odhod'te do inej zeme (ďalekej, odkiaľ by sa už nevrátil), tvár vášho otca bude už voľná len pre vás (bude patriť len vám, nebude ho už zaujímať nik iný len vy) a stanete sa po ňom (po Jozefovej smrti alebo po jeho odchode) ľuďmi zbožnými (učiníte Bohu pokánie za to, čo ste urobili a všetko bude zasa dobré)“.

10. Povedal jeden z nich (z bratov): „Nezabite Jozefa, ale ho hod'te do hlbín studne, odkiaľ si ho vyzdvihnú nejakí cestujúci (ktorí pôjdu okolo), ak (už skutočne) chcete s ním (s Jozefom) niečo urobiť“.

11. Povedali (Jozefovi bratia svojmu otcovi Jakubovi): „Otče náš! Čo je s tebou, že nám nezveríš Jozefa (všetci sme tvoji synovia a on je naším bratom). Ved' my mu len dobro budeme radiť“,

12. „Pošli ho s nami zajtra, nech sa (posilní a) nasýti (z čerstvých plodov prírody) a nech sa pohrá. Ved' my ho postrážime (a dáme naňho pozor)“.

13. Povedal (im Jakub): „Zarmucuje ma (predstava), že by ste s ním odišli (a bude mi za ním smutno). A bojím sa, že by ho mohol zjesť vlk, keď práve nebudete naňho dávať pozor (keď sa náhodou budete niečím baviť a stratíte ho z dohľadu)“.

14. Povedali (Jozefovi bratia): „Ak by ho zjedol vlk a pritom my sme celá skupina (sme početní a máme silu), budeme veru patriť medzi tých, ktorí stratu utrpeli (budeme zatratení, pretože sme porušili svoju povinnosť chrániť ho a starať sa oňho)“.

15. Keď s ním odišli (keď Jakuba presvedčili, aby im Jozefa zveril a odišli z domu), zhodli sa na tom, že ho nechajú v hlbínach studne. Vtedy sme mu (Jozefovi) vnukli: „Oznámiš im túto ich vec (ktorej sa dopustili) bez toho, aby to pocítili (Jozef, keď nastane čas, potom svojim bratom oznámiš, čo s tebou urobili, bez toho, aby pocítili, že si to ty)“.

16. I prišli k svojmu otcovi večer s plačom (potom, ako Jozefa nechali v studni a odišli, vrátili sa k Jakubovi s plačom),

17. Povedali (Jakubovi): „Otče náš, šli sme sa pretekať a nechali sme Jozefa pri našich veciach a vlk ho zjedol. A (vieme, že) ty nám neuveríš, aj keď by sme pravdu hovorili.“ (Vrátili sa domov a vyrozprávali Jakubovi príbeh o vlkovi, ktorý si vymysleli, a to aj napriek tomu, že vopred vedeli, že im nebude veriť.)

18. I prišli s falošnou krvou na jeho (Jozefovej) košeli (aby otca oklamali). Povedal (Jakub): „To vaše duše vás nahovorili na nejakú vec (na čin, ktorým ste sa Jozefa zbavili). Trpezlivosti peknej sa budem držať (peknu trpezlivosťou sa myslí stav, kedy človeka postihne pohroma, on však v tichosti vydrží, nikomu sa nestázuje a ani na nikoho nezaneviera) a u Boha hľadám pomoc (a útechu) proti tomu, čo opisujete (aby mi pomohol znášať klamstvá, ktorými svoj čin opisujete)“.

19. I prišli cestujúci (k studni, do ktorej bol Jozef hodený) a poslali napájača pre vodu (jedného z nich, aby im priniesol vodu). Ten (muž, ktorého poslali na napájanie) spustil svoje vedro (nádobu, ktorú používali na naberanie vody). Povedal (tento muž, keď zbadal Jozefa): „Aká radostná správa, to je chlapec“. A zatajili ho a skryli, aby ho predali ako tovar. (Pocestní Jozefa zajali a nikomu o ňom nepovedali s úmyslom predáť ho neskôr ako tovar.) A Boh všetko vie o tom, čo konali (nechal ich aj keď vedel, aké plány mali s Jozefom).

20. A predali ho za zanedbateľnú cenu, za niekoľko dirhamov a voči nemu boli ľahostajní (Jozef im bol ľahostajný a keďže zaňho nič nezaplatili, predali ho pri prvej príležitosti za veľmi nízku cenu).

21. Ten z obyvateľov Egypta, ktorý ho (Jozefa) kúpil, povedal svojej žene: „Bud' k nemu štedrá pri jeho pobyte u nás, azda nám pomôže (keď to budeme potrebovať), alebo si z neho učiníme syna (budeme ho brať ako syna)“. A takto sme upevnili postavenie Jozefa na zemi (podobne ako sme ho predtým zachránili pred úkladmi jeho bratov, tak sme učinili, aby

sa dostal do dobrej rodiny, v ktorej sa upevnilo a ustálilo jeho postavenie v Egypte) **a tak sme učinili, aby sme ho naučili niečo z výkladov toho, o čom sa hovorí** (výklady slov a výrokov o udalostiach a snoch, ktoré ľudia videli a ktoré nechápali). **A Boh má úplnú moc premôcť kohokoľvek a čokoľvek, aby sa naplnila vec, ktorú určil, že sa má stať.** (Ak rozhodol, že sa niečo má stať, tak sa stane a nik tomu zabrániť nemôže.) **Väčšina ľudí to však nevie** (že určité veci, o ktorých Boh rozhodol, že sa majú stať v konkrétnej forme, sa tak aj skutočne stanú). (12:21)

(12:21): Verš jasne naznačuje, že určité konkrétne veci sa stávajú bez ohľadu na našu vôľu, preto by sme sa nemali nad nimi trápiť a mali by sme sa naučiť s takýmto niečím žiť.

22. Keď (Jozef) dosiahol dospelosť, dali sme mu úsudok (správny) a poznanie. Takto odmeňujeme dobro konajúcich.

23. Tá, v dome ktorej bol (manželka Egyptana, u ktorého Jozef žil), **ho chcela zviest', pozatvárala všetky dvere a povedala (Jozefovi): „Pod' už“.** Povedal (Jozef): **„Bože chráň, je to (tvoj manžel) môj pán, ktorý bol ku mne dobrý pri mojom pobyte u neho** (nemôžem sa mu za to takto odmeniť). **Neuspejú veru** (v tom, čo konajú) **krivdiaci** (tí, ktorí by niekomu krivdili)“.

24. A takmer sa pustila doňho a on by sa bol pustil do nej, keby nebol (Jozef) **uvidel dôkaz Pána svojho** (Boha). **Takto sa stalo, aby sme od neho (Jozefa) odvrátili zlo a nemravnosť. On patrí k tým verným z radov tých, ktorí sú nám odovzdaní.**

25. A bežali k dverám (Jozef bežal k dverám, aby pred ňou unikol a ona bežala za ním, až ho zozadu chytila) **a roztrhla mu jeho košeľu zozadu. A vtom zbadali jej pána** (manžela - pána domu) **pri dverách. Povedala** (jeho manželka, zakrývajúc svoje úmysly): **„Odplatou toho, kto chcel tvojej rodine zlo, je, aby bol uväznený alebo podrobený trápeniu bolestivému“.**

26. Povedal (Jozef): „Ona ma zvädzala.“ A dosvedčil svedok z jej rodiny (vyjadril svedectvo vychádzajúce z jeho skúsenosti), **že ak by jeho (Jozefova) košeľa bola roztrhnutá spredu, tak ona pravdu hovorí a on patrí medzi klamárov,**

27. Ale ak by jeho košeľa bola roztrhnutá zozadu, tak ona klame a on patrí medzi pravdovravných.

28. Keď videl (pán domu) **jeho košeľu** (Jozefovu) **roztrhnutú zozadu, povedal: „Je to jeden z vašich úkladov (vy ženy). Veru vaše úklady sú obrovské“,**

29. „Jozef (pokračuje pán domu)! Nespomínaj to nikomu, a ty (žena moja) pros o odpustenie za svoj hriech, pretože si patrila medzi tých, ktorí sa omylu dopustili“.

30. Niektoré ženy v meste povrávali: „Žena mocného (z popredných ľudí Egypta, ktorý Jozefa kúpil a v dome ktorého Jozef žil a celý tento príbeh sa odohral) **zvädza svojho sluhu! Láska a túžba po ňom prenikli do hlbín jej srdca. Veru vidíme, že je v blude zjavnom** (ako sa môže tak zaľúbiť do sluhu)“.

31. Keď sa dopočula (žena tohto mocného človeka Egypta) **o ich úkladoch, poslala pre ne** (pre tieto ženy) **a pripravila pre ne opierky pohodlné a dala každej z nich nôž** (aby si krájali ním ovocie, ktorým ich pohostila) **a povedala (Jozefovi): „Vyjdi von za nimi** (ženy Jozefa dovtedy nevideli, pretože bol v inej miestnosti).“ **Keď ho (ženy) zazreli, vzbudil v nich rešpekt a porezali si ruky** (pohľad na Jozefa ich zaujal natoľko, že si nedali pozor a nožmi, s ktorými krájali, si dorezali ruky) **a povedali (tieto ženy): „Božechráň, to nie je človek, to je anjel vznešený“.**

32. Povedala (žena tohto mocného človeka Egypta): **„To je to, čo ste mi vyčítali** (to je ten sluha, pre ktorého ste ma ohovárali). **Zvädzala som ho, ale on sám seba ochraňoval a ak neurobí, čo mu prikazujem, bude uväznený a bude patriť medzi pokorených“.**

- 33. Povedal (Jozef): „Pane môj! Väzenie je pre mňa milšie než to, k čomu ma vyzývajú. A ak odo mňa neodoženieš ich úklady, prikloním sa k nim (a podľahnem im) a budem patriť medzi neznalých (ktorí nepoznajú, kde sú hranice a kde a kedy ich porušujú)“.**
- 34. Jeho (Jozefov) Pán (Boh) ho vypočul (vypočul Jozefove prosby), a tak odohnal od neho ich úklady. Ved' On všetko počuje (vypočuje prosby) a všetko vie.**
- 35. A zdalo sa im (pánovi domu a rodine ženy) po znameniach, ktoré videli (u Jozefa a potom ako sa uistili, že on je čistý a že žena tohto mocného človeka Egypta sa ho neustále snaží zvädzať), že ho uväznia na nejaký čas (aby rozruch okolo celého prípadu v meste ustal).**
- 36. Do väzenia s ním (s Jozefom) vošli dvaja mladíci. Jeden z nich povedal: „Vidím samého seba vylisovávať víno“. Druhý povedal: „Vidím samého seba, že nesiem na hlave chlieb, z ktorého vtáci jedia“. „Oznám nám (Jozef) výklad toho (výklad týchto našich vidín), pretože vidíme, že patríš medzi tých, ktorí dobro činia (ktorých Boh obdaril schopnosťou sny a vidiny vykladať)“.**
- 37. Povedal (im Jozef): „Nepríde k vám žiadna potrava, ktorá vám bude daná, bez toho, aby som vám neoznámil výklad (sna) o nej (a jej podstatu, ako a kedy sa vám dostane a aký význam v sebe bude pre vás niesť) ešte predtým, než k vám (táto potrava) príde. To je časť toho (toto poznanie patrí medzi veci), čomu ma môj Pán naučil. Ja som nechal cestu ľudí (u ktorých som býval), ktorí neveria v Boha a ktorí v život posledný (a večný) odmietajú veriť (nechal som spôsob života, myslenie a vieru ľudí, u ktorých som býval, pretože ich viera nespočívala vo viere v Boha a v život, ktorý všetkých po súdnom dni ešte len čaká)“,**
- 38. „A nasledoval som (Jozef pokračuje v rozprávaní) cestu svojich otcov Abraháma a Izáka a Jakuba. Nenáleží nám, aby sme k Bohu pridružili (čokoľvek alebo kohokoľvek). To patrí medzi dobrodenia Božie voči nám. Väčšina ľudí je ale nevďačná“,**
- 39. „Moji spoločníci vo väzení! (Jozef dodal, pokračujúc v príhovore ku svojim dvom spoločníkom vo väzení) A či rôzni páni (rôzne modly a božstvá, ktoré človeku neprinášajú žiaden prospech, nemôžu mu v ničom ublížiť a keď by ich človek o niečo prosil, tak si jeho prosby nevypočujú) sú lepší ako Boh, ktorý je len jeden jediný a ktorý má moc nad všetkým (ktorý vypočuje prosby a ľuďom, keď to potrebujú a o to Ho žiadajú, pomáha)?“,**
- 40. „Uctiebate mimo Neho (Boha) len mená, ktorými ste vy i vaši otcovia pomenovali vami vymyslené božstvá, o ktorých (o existencii ktorých) Boh nezoslal žiaden dôkaz (uctievate božstvá, ktoré ste si vymysleli a o ktorých nemáte ani správu, že vôbec existujú). Rozhodnutie (ohľadom náboženstva a správnosti viery) náleží len Bohu. Prikázal (Boh), aby ste neuctievali nikoho iného než Jeho (Boha). To je náboženstvo rovné (tieto ustanovenia tvoria súčasť správneho náboženstva, ktoré nemá žiadne vybočenia alebo odchýlky). Väčšina ľudí to ale nevie (a nevníma túto skutočnosť)“,**
- 41. „Moji (Jozef pokračuje) spoločníci vo väzení, jeden z vás bude nalievať svojmu pánovi víno (opustí väzenie a bude sa mať dobre), druhý ale bude ukrižovaný a vtáci budú ozobávať jeho hlavu. Vec, o vysvetlenie ktorej ste žiadali, je už rozhodnutá (to je význam vašich vidín, na ktoré ste sa ma pýtali a je to hotová vec, proti ktorej už nič nezmôžete)“.**
- 42. Povedal (Jozef) tomu z nich, o ktorom si myslel, že sa zachráni: „Spomeň ma, keď budeš u tvojho pána“. Satan však spôsobil, že zabudol na to, aby to spomenul svojmu pánovi, a tak pobudol (Jozef) vo väzení niekoľko rokov.**
- 43. Kráľ (ktorý vtedy vládol) povedal: „Vidím (vo sne) sedem tučných kráv, ktoré požíra sedem vychudnutých (videl najprv sedem tučných vypasených kráv a nato videl, ako ďalších sedem vychudnutých kráv požíra tieto vypasené kravy) a sedem zelených klasov a ďalších vyschnutých. Poprední (ľudia a dôverníci), dajte mi vysvetlenie o mojom videní, ak**

vidiny viete vyložiť (ak niekto z vás dokáže vysvetliť vidiny a sny, tak mi vysvetlite význam toho, čo sa mi snívalo)“.

44. Povedali (títo poprední ľudia a dôverníci, ktorí boli u kráľa zhromaždení): „**Popletené sny a my o výklade snov nič nevieme**“.

45. Ten z nich (z tých dvoch, ktorí s Jozefom boli predtým vo väzení a ktorý bol pred časom prepustený a nastúpil do služieb kráľa), **ktorý sa zachránil a spomenul si** (na Jozefa) **po čase, povedal**: „**Ja vám oznámim ich výklad, tak ma pošlite** (do väzenia za Jozefom, aby som sa ho na to spýtal)“.

46. „Jozef, ty si pravdovravný (hovorí Jozefov bývalý spoluväzeň, ktorý bol kráľom poslaný za Jozefom), **daj nám vysvetlenie ohľadne sna o siedmich tučných kravách, ktorých požíra sedem vychudnutých a o siedmich zelených klasoch a ďalších vyschnutých, azda sa potom vrátim k ľuďom** (ktorí ma čakajú u kráľa) **a azda budú vedieť, čo znamenal** (pochopia, čo ten sen znamená)“.

47. Povedal (Jozef): „**Budete siat’ (obilie) neustále sedem rokov. Čo zožnete, to nechajte vo svojich klasoch okrem malého množstva, z ktorého budete jesť**“,

48. „Potom (Jozef pokračuje) **príde sedem ťažkých rokov, ktoré spotrebujú, čo ste si na ne pripravili** (obilie, ktoré ste si odložili), **okrem malého množstva, ktoré si uchránite** (schováte, aby ste ho znova zasiali)“,

49. „Potom (Jozef dodal) **príde rok, v ňom sa ľuďom pomoc dostane** (bude veľa vody a optimálne podmienky na dobrú úrodu) **a v ňom budú lisovať hrozná** (ôsmy rok bude už dobrým a hojným rokom, v ktorom bude dostatok potravy a hojná úroda)“.

50. Kráľ povedal: „**Prived’te mi ho** (Jozefa, po ktorého poslal do väzenia posla, aby ho priviedol a aby mu Jozef sám sen vyložil)“. **Keď k nemu** (k Jozefovi do väzenia) **posol** (kráľa) **prišiel** (a Jozefovi oznámil, že ho kráľ chce vidieť, Jozef s ním odmietol ísť), **povedal** (Jozef): „**Vrát’ sa ku svojmu pánovi a opýtaj sa ho, ako to bolo s tými ženami, ktoré si dorezali ruky** (Jozef najprv chcel, aby bol očistený z obvinenia, ktorým bol neprávom obvinený). **Pán môj o ich úkladoch všetko vie**“.

51. Povedal (kráľ zhromaždil u seba spomenuté ženy, potom zavolať aj ženu uvedeného mocného z Egypta a spýtal sa ich): „**Ako to bolo s vami, keď ste zvädzali Jozefa?**“ **Povedali** (ženy): „**Bože chráň, nepoznali sme** (a nepočuli) **o ňom nič zlého**“. **Žena mocného** (z popredných ľudí Egypta) **povedala**: „**Teraz sa ukázala pravda. Ja som ho zvädzala a on veru patrí medzi pravdovravných**.“ (Tak zneli slová uvedených žien. Ďalej už verše hovoria o Jozefovi, ktorý hovorí nasledovné)

52. „To preto (som poslal posla späť ku kráľovi, aby sa celá vec objasnila), **aby** (mocný z ľudí Egypta, v dome ktorého som býval) **vedel, že som ho nezradil** (s jeho ženou) **v jeho neprítomnosti a aby vedel, že Boh správne neusmerní úklady zradcov** (koniec každého zradcu je zlý a bludný)“,

53. „Ja (Jozef pokračuje) **nezbavujem svoju dušu viny, pretože duša má sklon ku zlu** (netvrdím, že som svätý a že som sa nikdy chyby nedopustil, pretože duša každého človeka ho podnecuje k premýšľaniu nad rôznymi konaniami), **až na tých** (nevzťahuje sa to na tých), **ktorých Boh milosťou Svojou zahrnul** (zlých a odsúdeniahodných vecí sa však nedopustia tí, ktorým Boh svoju milosť dal, ktorí ho majú neustále na pamäti, preto sa podobným správaniam vyhýbajú. Jozef patril k tejto skupine ľudí). **Veď môj Pán je odpúšťajúci a milostivý** (aj ku mne, keď ma ochránil pred tým, aby som sa akéhokoľvek zlého činu alebo cudzoložstva dopustil)“.

54. Kráľ povedal: „**Prived’te mi ho** (Jozefa), **chcem si ho ponechať výlučne sám pre seba**“. **A keď k nemu prehovoril** (keď bol Jozef privedený a kráľ ho lepšie spoznal a

prehovoril s ním), **povedal** (kráľ Jozefovi): „Dnes máš u nás pevné postavenie a si v bezpečí“.

55. Povedal (Jozef kráľovi): „Učiň ma **správcom pokladníc zeme** (správcom majetku a všetkých finančných záležitostí krajiny), **ja som dobrým strážcom a viem všetko potrebné** (ohľadne nakladania a správy majetku)“.

56. Takto sme upevnili postavenie Jozefa na zemi (medzi ľuďmi Egypta), **mohol sa na nej usadiť, kde len chcel. Našu milosť preukazujeme, komu chceme a nedopustíme, aby sa stratila odmena tých, ktorí dobro činia.**

57. A (majte na pamäti, že) **odmena života posledného** (a večného) **je lepšia pre tých, ktorí uverili a snažili sa vyvarovať** (Božieho hnevu).

58. Jozefovi bratia prišli a vošli k nemu (k Jozefovi). **On ich spoznal, ale oni jeho nepoznali.**

59. Keď ich (Jozef) **vystrojil výstrojom, ktorý potrebovali, povedal:** „**Prived'te mi vášho brata, pochádzajúceho zo strany vášho otca. A či nevidíte, že dávam úplné miery** (bez toho, aby som vám z nich niečo ubral) **a že som najlepším hostiteľom**“,

60. „Ak mi ho neprivediete (Jozef pokračoval), **potom nemáte u mňa žiadnu mieru a ku mne sa nepribližujte** (ani ku krajine mojej)“.

61. Povedali (Jozefovi bratia): „**Odlákame jeho otca od neho** (a nahovoríme ho, aby s nami nášho brata pustil) **a veru tak urobíme**“.

62. Povedal (Jozef) **svojim sluhom:** „**Dajte im** (jeho bratom) **ich tovary** (tovary, ktoré priniesli, aby za ne dostali mieru jedla a obilia) **do ich batožiny** (dal im jedlo, ktoré požadovali a potajomky im pribalil aj to, čo za toto jedlo zaplatili, takže mieru obilia v skutočnosti dostali zadarmo), **azda ich** (tieto tovary) **spoznajú, keď sa vrátia k svojej rodine, azda sa** (znova) **vrátia** (po mieru spolu s ich bratom)“.

63. Keď sa vrátili (Jozefovi bratia) **k svojmu otcovi, povedali:** „**Otče náš! Bola nám zakázaná miera** (pretože kráľov správca nám ju odmietol znova poskytnúť, kým neprídeme s našim ďalším bratom). **Pošli s nami nášho brata, aby sme mieru dostali a my ho postrážime**“.

64. Povedal (im Jakub): „**Zverím vám ho, tak ako som vám zveril jeho brata predtým** (nič iné mi už neostáva, aj keď sa stále pamätám, ako to dopadlo s Jozefom, keď som vám ho naposledy zveril). **Boh je veru najlepším strážcom** (ochraňuje a všetko vidí a vie) **a On je najmilostivejší spomedzi tých, ktorí milosťou niekoho zahrňujú**“.

65. Keď (Jakubovi synovia a Jozefovi bratia) **otvorili svoju batožinu, zistili, že im ich tovar bol vrátený. Povedali:** „**Otče náš, čo by sme viac chceli, hľa, náš tovar** (za ktorý sme jedlo u kráľa vymenili) **nám bol vrátený. Pôjdeme ku kráľovi, získame mieru** (obilie) **pre našu rodinu, postrážime nášho brata a budeme mať o mieru jednej ľavy viac** (tým, že pôjde s nami aj náš brat). **To je veru ľahká miera** (ľahký obchod a ľahký spôsob získania potravy)“.

66. Povedal (Jakub svojim synom): „**Nepošlem ho** (vášho brata) **s vami, kým mi nedáte z vašej strany záväzok pred Bohom, že mi ho privediete späť, iba ak by vás obkľúčili nepriatelia** (a nedokázali by ste ho pred nimi zachrániť)“.

Keď mu (Jakubovi) **dali** (jeho synovia) **záväzok svoj, povedal** (Jakub): „**Boh sa ujme toho, o čom hovoríme** (je to už v Jeho moci a On bude všetko sledovať)“.

67. Povedal (Jakub): „**Synovia moji! Nevchádzajte** (všetci spoločne) **cez jedny dvere, ale vojdite cez rôzne dvere. Nepomôžem vám** (ani moje rady) **v ničom proti tomu, čo Boh rozhodol** (nemôžem zmeniť osud, ktorý On určil). **Rozhodnutie náleží len Bohu, na Neho som sa spoľahol a na Neho nech sa spoľahnú tí, ktorí sa chcú na niekoho spoľahnúť** (keď niečo chcú robiť)“.

68. Aj keď vošli (Jozefovi bratia), kadiaľ im ich otec prikázal, nemohlo im to pomôcť v ničom proti tomu, čo Boh rozhodol, ibaže Jakub splnil niečo, čo v duši mal. (Jakub mal starosť o svojich synov, a tak i napriek tomu, že vedel, že im to nepomôže proti osudu, ktorý Boh určil, jeho duša mu nedala, aby im nedal nejaké rady a aby ich neupozornil pred možným nebezpečenstvom) **A on (Jakub) dobre poznal, čo sme ho naučili. Ale väčšina ľudí to nepozná** (nepozná túto skutočnosť, ani to, čo Boh poslov svojich naučil).

69. Keď vošli k Jozefovi (jeho bratia), prichýlil k sebe svojho brata, povedal (Jozef): „To som ja, tvoj brat (Jozef), tak nežiaľ za to, čo konali“.

70. Keď ich (Jozef) vystrojil výstrojom, ktorý potrebovali, nechal mierku (používanú na výmeru) v batožine svojho brata (toho najmenšieho, pri ktorom sa všetci zaviazali Jakubovi, že ho privedú späť) **a potom oznámil oznamovateľ: „Vlastníci naložených tiav, vy ste zloději** (ukradli ste mierku)“.

71. Povedali (Jozefovi bratia) a pristúpili k nim (a spýtali sa): „Čo vám chýba?“.

72. Povedali (Egyptania na čele s Jozefom): „Chýba nám kráľova mierka. Tomu, kto s ňou príde, bude náležať (ako odmena) nosnosť ťavy. A ja som toho ručiteľom“.

73. Povedali (Jozefovi bratia): „Prisaháme na Boha (že sme nič neprišli vziať). Viete, že sme neprišli, aby sme šíрили skazu na zemi a že nie sme zloději“.

74. Povedali (Egyptania na čele s Jozefom): „Aká bude preňho odplata (aký bude trest pre toho, u koho mierku nájdeme), ak by ste klamali?“.

75. Povedali (Jozefovi bratia): „Odplatou preňho bude, že v čej batožine sa nájde, proti tomu sa odplata uplatní. Takto odplácame činy krivdiacich (zákon, ktorý u nás platí, hovorí, že ten, kto sa činu dopustil, ten zaň zodpovedá)“.

76. Začal (Jozef) s ich nádobami (s prehľadávaním ich nádob) pred nádobou svojho (najmladšieho) brata a až potom ju vytiahol z nádoby svojho (najmladšieho) brata. Takto sme v prospech Jozefa nástrahy nastražili (pomaly sme mu všetko pripravovali a naučili sme ho, čo a ako má robiť). **Nebol by vzal (a zajaľ) svojho brata za dlžobu voči kráľovi, keby to Boh nebol chcel.** (Podľa zákonov platných v Egypte by bol trest Jozefovho brata fyzicky a peňažný, ale nebol by ho mohol zajať ani ho u seba ponechať. Preto sa spýtal na trest, ktorý zloděj dostane, ak by ukradol podľa práva, ktoré jeho bratia uznávali a podľa ktorého mohol zlodēja zajať. A tak sa Jozef domáhal uplatnenia trestu podľa zákonov, ktoré jeho bratia uznávali, aby si mohol svojho brata u seba ponechať.) **Pozdvihneme o stupne (v poznaní, nadaní a múdrosti), koho chceme (z radov ľudí). A nad každým, kto má poznanie, je niekto viac znalý** (nad každým, kto má nejaké poznanie a poznatky, existuje niekto, kto toho vie ešte viac než on, až kým sa nedostaneme k Bohu, ktorý stojí na vrchole všetkého a ktorého poznanie je už absolútne a dokonalé).

77. Povedali (Jozefovi bratia): „Ak kradol, tak jeho brat (Jozef) už predtým raz ukradol“. **Jozef to skryl v sebe a neprejavil to pred nimi, keď povedal (samému sebe): „Vaše postavenie je horšie** (u Boha a previnili ste sa obrovským hriechom, keď ste vášmu otcovi ukradli jeho syna). **Boh lepšie pozná pravdu o tom, čo opisujete** (poslednú vetu si Jozef povedal sám pre seba bez toho, aby pred nimi prejavil, čo si o ich slovách myslí)“.

78. Povedali (Jozefovi bratia): „Mocný (z popredných ľudí Egypta)! On (poukazujúc na svojho najmladšieho brata) má veľmi starého otca, vezmi si niekoho z nás miesto neho. Vidíme, že patriš medzi tých, ktorí dobro činia (tak urob pre nás túto láskavosť)“.

79. Povedal (Jozef): „Bože chráň, aby sme vzali niekoho iného, než toho, u koho sme našli našu batožinu (v ktorej bola mierka). **Boli by sme potom krivdiaci** (keby sme na jeho miesto vzali niekoho iného)“.

80. Keď už boli z neho zúfalí (videli, že u Jozefa nepochodia), osamote si pohovorili (len medzi sebou) a najstarší z nich povedal: „A či neviete, že váš otec si vzal od vás záväzok

pred Bohom a už predtým ste zanedbali (bez výčitiek ste sa zbavili) **Jozefa** (a porušili ste svoj sľub otcovi, že naňho dáte pozor a privediete ho k nemu späť). **Nepohnem sa z tejto zeme, kým mi to nepovolí môj otec alebo Boh o mne nerozhodne** (čo mám ďalej robiť). **A On** (Boh) **je najlepším sudcom** (len On rozhoduje s absolútnou spravodlivosťou),

81. „Vráťte sa ku svojmu otcovi (pokračoval starší syn) **a povedzte: „Otče náš, tvoj syn** (ktorého si nám zveril) **kradol. Svedčíme len o tom, o čom vieme** (že sa stalo a čo sme na vlastné oči videli). **A my nepoznáme to, čo nie je známe** (nevedeli sme, ako to dopadne, keď sme ťa žiadali, aby si s nami nášho brata poslal a ani nevieme, prečo sa to celé stalo)““,

82. „A spýtaj sa obyvateľov dediny, v ktorej sme boli a (spýtaj sa) **vlastníkov tiav** (karavány), **s ktorými sme prišli** (späť). **My pravdu hovoríme** (spýtaj sa ich a oni ti to potvrdia)“.

83. Povedal (Jakub): **„To vaše duše vás nahovorili na nejakú vec** (na čin, ktorým ste sa svojho brata zbavili). **Trpezlivosti peknej sa budem držať** (budem trpezlivý v tichosti a nikomu sa nebudem sťažovať a ani na nikoho nezanevriem). **Azda mi ich Boh všetkých privedie** (Jozefa a jeho brata, keď budem trpezlivý). **Ved' On** (Boh) **všetko vie a múdrosťou oplýva**“.

84. A odvrátil sa (Jakub) **od nich** (od svojich synov) **a povedal: „Zármutok môj je nad Jozefom**“. **A jeho** (Jakubove) **oči zbledli** (a oslepli) **od zármutku, ktorý potláčal**.

85. Povedali (Jozefovi bratia svojmu otcovi Jakubovi): **„Prisaháme na Boha, ty budeš ďalej spomínať na Jozefa dovtedy, kým nebudeš chorý na pokraji záhuby, alebo budeš patriť medzi zahubených** (ktorí zahynuli zo zármutku)“.

86. Povedal (Jakub): **„Ja len žalujem svoj žiaľ a zármutok Bohu a viem od Boha to, čo vy neviete** (Boh mi ukázal veci, ktoré vy neviete)“,

87. „Synovia moji! Chod'te a pátrajte po Jozefovi a jeho bratovi a nebud'te zúfalí (nestrácajte nádej) **z milosti Božej** (a jeho pomoci), **pretože z milosti Božej** (a Jeho moci) **strácajú nádej len ľudia odmietajúci vieru**“.

88. Keď k nemu (k Jozefovi) **vošli, povedali: „Mocný** (z popredných ľudí Egypta)! **Dotkla sa nás i našej rodiny škoda** (a tieseň) **a prišli sme** (preto) **s malým množstvom tovaru, daj nám ale aj tak úplnú mieru a zľutuj sa nad nami. Ved' Boh dobro odpláca tým, ktorí sa zľutujú** (nad ostatnými a pomáhajú im)“.

89. Povedal (Jozef): **„Viete** (a pamätáte si), **čo ste urobili s Jozefom a jeho bratom, keď ste boli neznalí** (mladí a nevyrovnaní)?“

90. Povedali (Jozefovi bratia): **„Ty si veru Jozef** “. **Povedal: „Ja som Jozef a toto je môj brat** (ten, ktorého predtým zajal). **Boh nám preukázal láskavosť Svoju. Ten, kto je bohobojný a je trpezlivý, ten nech vie, že Boh nedopustí, aby sa stratila odmena tých, ktorí dobro činia**“.

91. Povedali (Jozefovi bratia Jozefovi): **„Prisaháme na Boha, že ťa Boh uprednostnil pred nami a my sme schybili** (všetkým tým, čím sme sa proti tebe previnili)“.

92. Povedal (Jozef): **„Dnes sa vám nebude už nič vyčítať. Boh nech vám odpustí. On je najmilostivejší z milostivých**“,

93. „Chod'te (Jozef pokračuje) **s touto mojou košeľou a hod'te ju na tvár môjho otca, bude znova vidieť a prived'te mi vašu rodinu, všetkých** (so sebou prived'te)“.

94. Keď ťavy (karavána) **vyrazili, ich otec** (Jakub) **povedal: „Povedal by som, že cítim vôňu Jozefa nebyť toho, že by ste ma za blúznivého pokladali**“.

95. Povedali (tí, ktorí u Jakuba sedeli): **„Prisaháme na Boha, že si stále (žiješ) v tvojom starom blude** (a v presvedčení, že Jozef ešte stále žije)“.

- 96. Keď prišiel (za Jakubom) ten, kto radostnú správou oznámil, hodil ju (košeľu) na jeho tvár (na tvár Jakuba), a tak znova videl (vrátil sa Jakubovi zrak). Povedal (Jakub): „A či som vám nepovedal, že viem od Boha, čo vy neviete“.**
- 97. Povedali (Jakubovi synovia): „Otče náš, pros o odpustenie našich hriechov, pretože my sme schybili“.**
- 98. Povedal (im Jakub): „Budem pre vás prosiť môjho Pána o odpustenie. Ved' On je odpúšťajúci a milostivý“.**
- 99. Keď vošli k Jozefovi (už celá jeho rodina), prichýlil k sebe svojich rodičov a povedal: „Vojdite do Egypta, ak Boh bude chcieť, v bezpečí“.**
- 100. A posadil svojich rodičov na trón a všetci (ostatní) sa pred ním (Jozefom) na zem poklonili v polohe sužúdu. Povedal (Jozef): „Otče môj, toto je výklad môjho videnia (sna), ktoré som predtým videl. Môj Pán ho učinil pravdou a dobro mi preukázal, keď mi dal vyjsť von z väzenia a priviedol vás z Bádije (Bádija je názov, ktorým sa označuje skalnatá púšť. Piesočnatá púšť sa v arabskom jazyku nazýva Sahara, z čoho pochádza aj slovo sahara) potom, ako nás podpichol satan, mňa a mojich bratov (a priviedol ich k tomu, čo urobili). Môj Pán je milostivý voči tomu, voči čomu chce. Ved' On (Boh) všetko vie a múdrosťou oplýva“.**
- 101. „Pane môj (Jozef pokračuje): Dal si mi z kráľovstva a naučil si ma niečo z výkladov toho, o čom sa hovorí (naučil si ma výklad slov a výrokov o udalostiach a snoch, ktoré ľudia videli a ktoré nechápali). Stvoriteľ nebies a zeme, Ty si mojím ochrancom v živote najnižšom (pozemskom) i v živote poslednom (a večnom). Vezmi ma k Sebe, Tebe oddanému a pripoj ma k zbožným (ľuďom)“.**
- 102. To bolo zo správ toho, čo nie je známe (ktoré boli pre teba neznáme), ktoré ti vnukáme (Muhammad). Nebol si pri nich (pri Jozefových bratoch), keď sa zjednotili vo svojej veci medzitým, ako úklady kuli (že Jozefa hodia do studne).**
- 103. Väčšina ľudí, i keď by si sa o to usiloval (Muhammad), veriť nebude.**
- 104. Nežiadaš od nich (od ľudí) za to (že ich vyzývaš k Bohu a k dobru, ktoré im viera a islam prináša) žiadnu odmenu (ktorá by ich zaťažila). Je to len (tento Korán) pripomenutie pre stvorených (aby mali Boha na pamäti, i to, že súdny deň príde).**
- 105. Koľko je znamení v nebesiach a na zemi, prechádzajú pri nich (títo ľudia a vidia ich) a pritom sa (ľudia) od nich (od týchto znamení) odvracajú, odmietajú (ich vnímať, o nich premýšľať, uvažovať o ich Stvoriteľovi a uznať ich).**
- 106. Väčšina z nich (z týchto ľudí) neverí v Boha, iba ak by k Nemu súčasne pridružili (niečo alebo niekoho).**
- 107. A či majú záruku, že k nim nepríde (nezasiahne ich) Ghašija z trápenia Bohom zoslaného, alebo že k nim nepríde Hodina (súdny deň) znenazdania a oni to nepocítia (vôbec si neuvedomia, čo sa to deje)? (12:107)**
- (12:107): Ghašija je obrovská a ťažká udalosť, ktorá zasiahne všetkých a ktorá prichádza z trápenia Bohom zoslaného.
- 108. Povedz (Muhammad, ľudom): „Toto je moja cesta (posolstvo, ktorým ma Boh poveril, aby som ho ľudom oznámil). Vyzývam k Bohu na základe jasného poznania (na základe Koránu a ďalších znamení, ktoré nám Boh dal) ja i tí, ktorí ma nasledovali. Jedinečný je Boh, nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (Bohu je vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované). Ja nepatrím medzi tých, ktorí k Bohu pridružujú (niečo alebo niekoho)“.**
- 109. Pred tebou (Muhammad) sme poslali len mužov (ako poslov a prorokov), ktorým sme vnukali (posolstvá), ktorí pochádzali z radov obyvateľov dedín. (K ľudom Boh poslal len**

poslov mužského pohlavia, ktorí pochádzali z dedín a väčších miest. Nikdy nebol na zemi posolstvom poverený nik z kočovníkov, žiadna žena ani žiadna mimozemská bytosť.) **A či neputovali po zemi** (títo ľudia, nechodili a nebádali), **aby sa pozreli, aký bol koniec tých, ktorí boli pred nimi** (keď posolstvá od Boha pochádzajúce ignorovali a poslov zabíjali)? **Veru posledný príbytok** (v živote poslednom a večnom) **je lepší** (než príbytok života terajšieho) **pre tých, ktorí sa** (Boha) **obávali** (a tak sa snažili o Jeho spokojnosť). **A či nechápete** (po tom všetkom a po toľkých znameniach by ste sa mali konečne nad svojím terajším životom i budúcim zamyslieť)? (12:109)

(12:109): Tento verš bol adresovaný predovšetkým tým ľuďom, ktorí tvrdili, že Boh ustanovil za poslov mužov, ale aj ženy a mimozemské bytosti. Bol adresovaný zároveň aj tým Arabom, ktorí nechceli veriť v posolstvo posla a proroka Muhammada len preto, že to bol človek, ktorý z ich radov pochádzal. Verš týmto ľuďom vysvetľuje, že poslovovia, ktorým boli vnukané posolstvá pochádzajúce od Boha, aby ich ľudom oznámili, boli vždy len muži, cnostní ľudia, majúci vlastnosti a správania, ktoré ich predurčili k tomu, aby poniesli ťarchu takejto ťažkej a náročnej úlohy. Títo poslovovia boli vždy vyberaní z ľudí toho mesta a tej oblasti, z ktorej pochádzali, aby bol ich jazyk a myslenie blízke jazyku a mysleniu týchto ľudí a aby to nebol cudzí človek, ktorého nepoznajú.

110. Až keď boli poslovovia úplne zúfalí (z ľudí, ku ktorým boli poslaní) **a pomysleli si, že boli zo lži obvinení** (a že nik z ich ľudí už v to, čím boli poverení, neuverí), **prišla k nim naša pomoc a podpora a bol zachránený ten, koho sme chceli, aby sa zachránil** (zachránili sme toho, u koho sme videli, že si zaslúži, aby bol zachránený). **A nebude odvrátená naša obrovská sila od ľudí previnilých.**

111. V ich (predošlých poslov a prorokov) **príbehoch bolo poučenie pre tých, ktorí rozum majú** (používajú ho a ním uvažujú a premýšľajú). **Neboli to slová** (tieto príbehy) **vymyslené, ale je to potvrdenie toho, čo má** (Muhammad) **v rukách** (tieto príbehy predošlých poslov boli potvrdením správnosti toho, čo bolo Muhammadovi zoslané a potvrdením správnosti Koránu, ktorý má v rukách) **a objasnenie** (a vysvetlenie) **všetkého** (na čo sa ľudia z príbehov týchto poslov a prorokov pýtali) **a správne usmernenie a milosť ľuďom veriacim** (v týchto príbehoch je poučenie a milosť pre tých ľudí, ktorí veria).

KAPITOLA TRINÁSTA

Al Raed
(Hrom)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Alef, Lám, Mím, Rá (štyri písmená arabskej abecedy znázorňujúce písmená A, L, M, R, pozri vysvetlivku k prvému veršu druhej kapitoly). **To sú znamenia Knihy** (Koránu). **A to, čo ti bolo zoslané od Pána tvojho, je pravda, ale i tak väčšina** (aj napriek tomu) **ľudí neverí.**

2. Boh (je ten, kto) **zdvihol nebesá bez stĺpov** (ktoré by ich niesli), **ktoré by ste videli a potom na Trón istavá.** (Slovo istavá znamená, vystúpiť hore, stúpať hore, nasmerovať niekam, atď. Ohľadom slova Trón nevieme presne, či sa týmto slovom myslí skutočný trón v podobe, akej ho poznáme, alebo či ide len o obrazné vyjadrenie, ktoré nám má priblížiť jeden z prejavov absolútnej moci Boha najvyššieho.) **A podriadil slnko a mesiac** (poriadku určenému pre ich existenciu), **každý z nich beží k času stanovenému. Obstaráva** (v kontexte následkov) **vec** (celého vesmíru a pohybu v ňom). (Boh má schopnosť poznať následky akejkoľvek, i tej najmenej veci, pohybu alebo zmeny na ostatné veci, ako aj konečné následky takýchto vecí, pohybov alebo zmien.) **Objasňuje** (Boh a vysvetľuje) **znamenia** (poukazujúce na Jeho existenciu a moc), **azda o stretnutí s Pánom svojim už budete bezpochyby presvedčení.**

3. On (Boh) **je ten, kto rozprestrel zem a učinil v nej** (na zemi) **kotvy a rieky a zo všetkých plodov učinil na nej dva páry. Noc pokrýva deň. V tom sú veru znamenia** **ľuďom, ktorí premýšľajú,**

4. A na zemi sú kusy (zeme) **susediace** (zem je rôznorodá, nájdeme popri sebe úrodnú zem a neúrodnú, čiernu a červenú, atď., i napriek tomu, že v mnohých prípadoch tieto časti pôdy spolu susedia, majú odlišné vlastnosti) **a záhrady viníc a sadivá a palmy vyrastajúce zo spoločného i nespoľčného koreňa** (z jedného koreňa môže vyrásť jeden kmeň - jedna palma, alebo môže vyrásť viacero kmeňov - viacero paliem), **ktoré sú napájané tým istým druhom vody, ale i tak uprednostňujeme pri jedení niektoré z nich pred inými** (napriek tomu, že tieto palmy sú napájané jedným zdrojom vody, po dozretí ich plody majú rôzne chute, niektoré chutia lepšie než iné). **V tom sú veru znamenia** **ľuďom, ktorí chápu** (a vnímajú zmysel a hodnotu takýchto znamení).

5. Ak sa čuďuješ (Muhammad, tomu, že tí z kmeňa Qurejš z obyvateľov Mekky, ktorí uznávajú, že Boh existuje a že všetko uvedené stvoril, ale aj tak odmietajú uveriť v posolstvo, ktoré ti bolo zoslané), **tak čudné je** (ešte čudnejšie je ich odmietanie dňa zmŕtvychvstania a), **čo hovoria: „A či keď sa staneme zemou** (po smrti sa rozložíme a splyneme so zemou), **budeme znova stvorení?“ To sú tí, ktorí odmietli veriť v Pána svojho a to sú tí, na krkoch ktorých budú okovy. A to sú tí, ktorí budú obyvateľmi ohňa, budú v ňom naveky.** (13:5)

(13:5): Ľudia z kmeňa Qurejš uvedení v tomto verši verili v Boha, avšak k Nemu pridružovali rôzne modly. Zároveň verili v pravdovravnosť a čestnosť posla a proroka Muhammada. Okrem toho uvedení ľudia uznali, že všetko, čo je vŕchol nich, je stvorené Bohom

všemohúcim. Napriek tomu všetkému vyjadrovali svoje počudovanie nad tým, že Boh, ktorý im dal vzniknúť, by ich mohol priviesť a navrátiť k novému životu v deň zmŕtvychvstania.

6. Urýchlene ťa žiadajú (Muhammad) o zlo pred dobrom (požadujú od teba, aby ich spomínané zlo a trápenie postihlo ešte skôr, než by žiadali o dobro, ktoré si im spomínal, aby ti jasne naznačili, že v posolstvo, ktorým si bol poverený, odmietajú veriť), **i keď už pred nimi boli príklady** (toho, ako ľudia dopadnú, keď odmietajú veriť svojim poslom a keď si posmech robia z trápenia, ktorým im títo poslovovia pohrozili). **Pán tvoj má** (pripravené) **odpustenie pre ľudí za krivdu, ktorej by sa dopustili** (pokiaľ svoje správanie napravia, preto na nich trápenie nezošle tak rýchlo aj napriek krivdám, ktorých sa dopúšťajú). **Pán tvoj je však tiež prísny v trestaní** (dáva ľuďom možnosť nápravy a oľutovania krívd, ktorých sa dopustili, ak však od nich nevidí žiadnu snahu o nápravu, tak je trest, ktorým trestá prísny). (13:6)

(13:6): Pri tomto verši si musíme uvedomiť veľmi dôležitú skutočnosť. Boh totiž dal svetu, ktorý poznáme i ktorý nepoznáme, určité zákonitosti a stanovil mu pravidlá, podľa ktorých má existovať. Slobodu výberu a myslenia máme od Boha danú, avšak nesmieme prekročiť určité hranice pri ich uplatňovaní, pretože vtedy sa dopúšťame niečoho, čo sme nemali - dopúšťame sa krivdy. Musíme si uvedomiť, že začiatok a koniec všetkého určuje Boh, nie my, čo znamená, že pokiaľ neprekročíme určitú hranicu v našom správaní, Boh nás necháva aj naďalej existovať bez toho, aby nás podrobil nejakému trestu alebo trápeniu. Aj napriek tomu, že sme sa dopustili krivdy, stále jej intenzita a následok nie sú také veľké, aby nám Boh nedal čas na oľutovanie takejto krivdy a nápravy. Pod pojmom trest a trápenie si pritom netreba predstavovať len súdny deň a peklo, ktoré po ňom príde alebo prírodné živly a katastrofy, ale aj znepríjemnenie života človeka v pozemskom živote, rôzne nešťastia a situácie, ktoré človeka môžu zarmútiť alebo mu strpčiť život.

7. Tí, ktorí odmietli veriť, hovoria: „Keby mu bolo zoslané znamenie od jeho Pána (ktoré by sme jasne videli a ktoré by predstavovalo nadprirodzený jav, potom by sme možno uverili)“. **Ty si (Muhammad) len varovateľ. A každá skupina ľudí** (každé spoločenstvo) **má toho, kto ju správne usmerňuje.** (Posledná veta môže mať dva významy. Prvý by mohol znieť, že každá skupina ľudí má posla, ktorý jej oznamuje posolstvo, ktorý má svoje špecifické znamenia a usmerňuje týchto ľudí tým správnym smerom. Druhý význam môže byť, že úlohou posla Muhammada je len ľudí varovať pred odmietaním viery v Boha a v posolstvo, s ktorým bol k ľuďom poslaný, avšak už otázka viery či neviery každého človeka ostáva na Boha. Ten takéhoto človeka správnym smerom usmerní, keď uzná jeho snahu dopátrať sa tej správnej cesty.)

8. Boh vie (o tom), **čo každá samička nesie v lone svojom, o koľko sa loná zmenšujú a o koľko sa zväčšujú** (v objeme alebo množstve). **A všetko je u Neho** (Boha) **v (presne) stanovenom množstve.**

9. Pozná (Boh) **to, čo nie je známe** (to, čo ľudia nepoznajú zo správ minulosti, súčasnosti a budúcnosti) **i čo je známe** (pozná všetko, čo tvorstvo pozná, robí a ako premýšľa), **je veľký** (vo všetkých vlastnostiach svojich, o ktorých ľudia vedia) **a je vysoko nad všetkým** (čo by si o ňom ktokoľvek vedel predstaviť). (Božia moc, vlastnosti a veľkosť sú ojedinelé a nad ne už niet ničoho iného.)

10. Je jedno, kto z vás tajil slová alebo ich hlasno predniesol (Boh o nich vie) **a kto sa v noci skrýva alebo je cez deň viditeľný** (pred Bohom sa nič neskryje, či už sa to deje tajne alebo verejne, či už sa to deje počas tmy alebo keď je svetlo, Boh vždy o všetkom vie a všetko pozná).

11. Má (každý človek) **striedajúcich sa anjelov pred ním i za ním, ktorí ho strážia z** (a na základe) **prikazu Božieho.** (Každý človek má anjelov, ktorým Boh prikázal, aby takéhoto človeka strážili a aby zapisovali všetko, čo človek koná. Títo anjeli sa vo svojej úlohe

striedajú.) **Boh nezmení stav, v akom sa určití ľudia nachádzajú, až kým oni nezmenia to, čo je v ich dušiach** (čo je v nich samých). **A keď by Boh chcel nejakým ľudom zlo** (postihnúť ich niečím zlým za to, čo konajú a ako sa správajú), **tak ho** (daný trest) **nik neodvráti** (od takýchto ľudí, jedine Boh). **A nebudú mať mimo Neho (Boha) nikoho, kto by im pomohol a podporil ich** (kto by im pomohol, keď to najviac potrebujú). (13:11)

(13:11): Tento verš ľudí učí jednej zo zákonitostí, ktoré Boh určil životu ľudí na zemi. Boh totiž ľudom vysvetľuje, že kvalita života, ktorý žijú, závisí od kvality ich vnútorného a duchovného života. Čím je vyspelejší, tým je aj celková kvalita života vyspelejšia. Vyspelosť duše sa zvyšuje alebo klesá priblížením sa alebo vzdďaľovaním sa od viery v Boha a od života, ktorý je v súlade so zákonitosťami, ktoré Boh životu ľudí určil. Keď Boh potom vidí, že určití ľudia si zasluhujú zmenu, tak im takúto zmenu, ku ktorej smerovali, dopraje. Avšak vzápätí Boh ľudí upozorňuje, aby bola ich snaha k lepšiemu nasmerovaná, k viere v Boha jedného jediného a k zásadám, ktoré určil, pretože ak by sa od toho vzdďaľovali, potom zošle na takých ľudí zlo a trest a uisťuje ich, že toto zlo od nich nik nedokáže odvrátiť, dokáže to len skutočný návrat k viere v Boha a ku skutočným hodnotám, ktoré stanovil.

12. On (Boh je Ten, kto) **vám ukazuje blesk pre strach** (aby ste mali pred Bohom hlboký rešpekt a úctu) **a nádej** (že sa vám dostane Jeho milosť) **a dáva vzniknúť mračnám ťažkým** (a hustým).

13. A hrom vd'akou Jemu svedčí o jedinečnosti Jeho (Boha) a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde, svedčia o tom s bážňou i anjeli. A posielajú blesky, zasahuje nimi, koho chce. Oni sa sporia o Bohu (aký je, aká je Jeho moc a vlastnosti) **a On má pritom silu mocnú.**

14. Pravdivé (skutočné prosby) **vzývanie je len vzývanie k Bohu** (ak by niekto chcel o niečo poprosiť, nech svoje prosby smeruje len k Bohu, ktorý ako jediný má moc vypočuť a splniť akékoľvek prosby) **a tí, ktorých vzývajú mimo Neho (Boha), si nevypočujú nič** (z toho, o čo ich prosia a ani im nič nesplnia), **ako ten** (takíto ľudia sa podobajú tomu), **kto naťahuje svoje ruky k vode, aby sa dostala k jeho ústam, ale nikdy ju** (vodu) **nedosiahne.** (Ľudia, ktorí vzývajú iných mimo Boha, sú ako ten, kto nasleduje len fotomorgánu, myslia si, že to, čo uctievať a vzývajú mimo Boha, im v niečom pomôže. Pravda je ale taká, že pomoc od toho, čo mimo Boha vzývajú, sa im nikdy nedostane.) **A** (prosby a) **vzývanie tých, ktorí odmietli veriť, je len v blude** (blúdi a nikdy k ničomu nedospeje).

15. Bohu sa klania v polohe sužúdu (všetko a každý), **kto je v nebesiach a na zemi** (a to) **dobrovoľne i nedobrovoľne i ich tiene** (sa klaňajú) **ráno i pri konci dňa** (v čase od popoludnia, až kým sa nezačne stmievať).

16. Povedz (a spýtaj sa, Muhammad, tých, ktorí odmietajú veriť): **„Kto je Pánom nebies a zeme?“ Povedz** (im aj odpovedajúc odpoveďou, ktorú poznajú a sami uznávajú): **„Boh“.** **Povedz** (im vyčítajúc): **„Aj tak ste si učinili mimo Neho (Boha) za dôverníkov takých** (ktorí sú k vášmu srdcu najbližší), **ktorí nemajú moc sami sebe škodu alebo prospech privodiť?“ Povedz** (im, Muhammad): **„Dajú sa porovnať slepí a vidiaci** (ľudia z hľadiska toho, čo každý z nich vidí)? **Alebo sa dajú porovnať temnoty a svetlo?“ Alebo azda učinili** (tí, ktorí odmietajú uveriť) **Bohu spoločníkov, ktorí stvorili niečo podobné tomu, čo On stvoril** (videli, že by tieto modly a spoločníci, ktorých k Bohu pripisujú, niečo skutočne stvorili), **čo spôsobilo, že im všetky stvorenia pripadali rovnaké** (nevedeli, kto z oboch stvoriteľov je ten skutočný)? **Povedz** (im, Muhammad): **„Boh je stvoriteľom všetkého a On je jeden jediný a má moc nad všetkým“.** (13:16)

(13:16): Verš kladie podstatnú otázku. Začína otázkou, kto stvoril nebesá a zem, t.j. všetko, čo ľudia vôkol seba majú a vnímajú. Verš dal na to aj odpoveď, keď povedal: „Boh“. Pokiaľ by sme pripustili, že vôkol nás nič nemohlo vzniknúť náhodne, ale že to vzniklo pôsobením určitej vysokej Existencie, za čo sa vyslovili aj mnohí priekopnícki vedci potom, ako sa vo

svojich vedeckých výskumoch prírody dostali ďaleko, potom nám verš odpovedá na otázku, aká je táto vysoká Existencia a ako sa volá, že je ňou Boh. Verš ďalej hovorí, že to, že všetko existujúce stvoril Boh, je medzi ľuďmi známe oddávna, a tak kladie otázku, či videl snáď niekto nejakú inú silu, ktorá by dokázala z ničoho niečo stvoriť, teda nie aplikovaním toho, čo už raz bolo stvorené, ale stvorením niečoho, čo neexistovalo vôbec z ničoho, čo neexistuje. Odpoveď bude znieť logicky „nie“. Verš nám ďalej ukazuje dve vlastnosti Boha, ktoré pokladá v súvislosti s témou verša za najpodstatnejšie, a to, že Boh je jeden jediný vo svojej existencii, nemá spoločníkov, potomstvo ani nikoho, kto by sa Mu podobal, čo je logické, ak sa na Boha pozeráme ako na Existenciu, silu a moc, ktorá stvorila niečo, čo predtým nikdy - v časovom ponímaní - neexistovalo. Verš tiež zvyrazňuje ďalšiu vlastnosť Boha, a to absolútna moc nad všetkým, ktorá všetkému dala vzniknúť, určila mu ustálené zákonitosti a ktorá všetko riadi.

17. Zoslal (Boh) z neba vodu, ktorá potiekla v údolia (voda začala tiecť v údoliach), do každého (údolia) podľa jeho rozmerov (vodu odvádzalo), a návaly vody (tečúce údolím) poniesli penu, ktorá stúpala hore na povrch. A to, čo (ľudia) tavia v ohni, aby získali ozdoby alebo úžitky (šperky), je pena jej podobná (pene, ktorú návaly vody nesú). Takto Boh uvádza pravdu a nepravdu. Pena, tá sa stráca ako nečistota na brehoch (údolí), ale to, čo ľuďom pomáha, to ostane v zemi (zachované a uskladnené). Takto Boh uvádza príklady (ľuďom, aby pochopili rozdiel medzi tým, čo im zosiela a tým, čo si sami vymysleli). (13:17)

(13:17): V prvom prípade ide o porovnanie pravdy s vodou, ktorá sa nakoniec vsiakne do zeme, uskladní sa v nej a ľudia z nej potom dlhé roky pijú a o porovnanie nepravdy s penou, ktorá síce pení a je na vrchu, avšak ľudia z nej nakoniec nemajú žiaden úžitok. V druhom prípade sa porovnáva pravda s drahými kovmi, ktoré sa tavia v ohni a ľudia z nich potom vyrábajú ozdoby a užitočné nástroje a veci, nepravda je tu znázornená tiež penou, ktorá vzniká pri tavení a z ktorej nik nič nemá. Takisto to, čo Boh zoslal a ľuďom prikázal, je drahocenná pravda, ktorá ľuďom v živote pozemskom i posmrtnom pomôže a všetko mimo toho je len vysoká a bezcenná pena, ktorá neprináša žiaden skutočný a trvalý úžitok.

18. Tým, ktorí poslúchli Pána svojho, patrí dobro. A tí, ktorí Ho neposlúchli, keby mali všetko, čo je na zemi a k tomu ešte raz toľko (a priniesli si to so sebou v súdny deň), boli by to obetovali, aby sa tým vykúpili (keď súdny deň nastane), tým bude patriť to najhoršie z procesu účtovania, ich útočiskom bude pekle a je to veru zlé miesto odpočinku.

19. A či ten, kto vie, že to, čo ti bolo zoslané (Muhammad) od Pána tvojho, je pravdou, je ako ten, kto je slepý (a pravdu nevidí)? Na to spomínajú (a poučenie si z toho berú) tí, ktorí rozum majú (uvažujú ním a používajú ho),

20. Tí, ktorí dodržiať sľub daný Bohu (ktorým sa Bohu zaviazali, že budú nasledovať to, čo im zoslal) a neporušujú záväzok (ktorým sa Bohu zaviazali),

21. A ktorí spájajú to, čo Boh prikázal, aby sa spájalo (myslí sa tým v prvom rade udržiavanie dobrých príbuzenských vzťahov medzi príbuznými) a ktorí sa boja svojho Pána a boja sa toho najhoršieho z procesu účtovania (že by sa im v súdny deň dostalo),

22. A tí, ktorí trpezlivými boli, sledujúc tvár Pána svojho (Jeho spokojnosť) a konali modlitby a dávali z toho, čo sme im dali, tajne i verejne a zaháňali dobrým skutkom skutok zlý, tým bude patriť príbytok konečný,

23. Záhrady Edenu, do ktorých vojdú a spolu s nimi aj tí z radov ich otcov, družiek a potomstva, ktorí boli zbožnými. Anjeli k nim budú prichádzať z každých dverí.

24. „Mier s vami (im budú anjeli hovoriť) za to, že ste trpezlivými boli. A je to veru výborný príbytok konečný“,

25. Tí, ktorí porušujú sľub daný Bohu (ktorým sa pred Ním zaviazali) a prerušujú to, čo Boh prikázal, aby sa spájalo (prerušujú v prvom rade príbuzenské vzťahy, o ktorých Boh prikázal, že sa majú udržiavať dobré a pevné) a šíria skazu na zemi, tým prekliatie náleží a tým náleží ten najhorší z príbytkov.

26. Boh zoširoka dáva obživu (a dary Svoje, každému), komu chce a má na to moc (aby každému prideloval toľko, koľko uzná za vhodné). I radovali sa (tí uvedení v predchádzajúcom verši) zo života najnižšieho (pozemského). Avšak život najnižší (pozemský) bude v živote poslednom (a večnom) len ako pominuteľný úžitok (v živote, ktorý príde po súdnom dni ako život posledný a večný, sa bude terajší pozemský život zdať len akýmsi dočasným a chabým úžitkom v porovnaní so životom posledným).

27. Tí, ktorí odmietli veriť (v posolstvo posla Muhammada), hovoria: „Keby mu bolo zoslané dole znamenie od jeho Pána (tak by sme v posolstvo, s ktorým k nám prichádza, uverili)“. Povedz (im, Muhammad): „Boh do bludu uvádza, koho chce a správne usmerní k Sebe toho, kto na Jeho uctievaní zotrval“,

28. „Tých, ktorí uverili a ktorých srdcia sa upokoja spomínaním si na Boha (tých Boh k Sebe usmerní)“. Veru spomínaním si na Boha srdcia k pokoju dospievajú (spomínanie si na Boha je liek pre srdce a dušu, ktorý ich chráni pred starosťami a ťažkosťami).

29. Tí, ktorí uverili a dobré skutky konali, radosť a spokojnosť im bude náležať a aj návrat dobrý (k životu po súdnom dni).

30. Takto (ako sme poslali pred tebou poslov,) sme ťa (Muhammad) poslali k spoločenstvu, pred ktorým boli (žili) spoločenstvá (ku ktorým boli poslaní poslovia a o ktorých tvoji ľudia počuli, čo sa s nimi udialo), aby si im (tvojim ľuďom) prednášal to, čo sme ti vnukli (vo veršoch Koránu). A i tak oni v Toho (v Boha), v moci ktorého je milosť, odmietajú veriť. Povedz (im, Muhammad ako odpoveď na ich odmietanie): „On (Boh) je mojím Pánom, niet boha okrem Neho, na Neho som sa spoľahol a k Nemu smeruje pokánie moje“.

31. Aj keby sa Koránom (prostredníctvom neho) dali do pochodu hory alebo by ním bola posekaná zem (spôsobené obrovské trhliny v zemskom povrchu, následkom ktorých by sa zem rozdelila na rôzne časti) alebo by sa prostredníctvom neho prehovorilo k mŕtvym (i tak by neuverili). (Je to odpoveď na požiadavku tých, ktorí odmietali veriť, vyslovenú vo verši 27.) Celá vec len Bohu náleží. A či tí, ktorí uverili, ešte nezunovali (vo svojej snahe obrátiť na vieru uvedených ľudí, ktorí veriť odmietajú len z čistej tvrdohlavosti a zanovitosti) a nepochopili (títo veriaci), že keby bol Boh chcel, bol by správne usmernil všetkých ľudí? (Boh dal ľuďom slobodu výberu, preto až kým nezomrú alebo nenastane deň zmŕtvychvstania, ostane im táto sloboda viery a výberu s tým, že za svoj výber a správanie sa budú nakoniec aj zodpovedať.) Tých, ktorí odmietli veriť, ešte stále postihuje za to, čo robili, pohroma alebo dolieha blízko ich obydli, a to až dovtedy, kým nepríde (nenaplní sa) prísľub Boží (o tom, že Mekka bude očistená od modiel a všetkého, čo sa k Bohu pridružuje potom, ako sa do nej, muslimovia, vrátite). Ved' Boh sľub (o tom, že do Mekky sa vrátite) neporuší.

32. Mnohí poslovia ešte pred tebou (Muhammad) boli vystavení posmechu. A tak som predĺžil tým, ktorí odmietli veriť, dobu trvania ich života (v živote pozemskom, aby nabrali čo najviac hriechov) a potom som ich vzal (zo života pozemského). Aký to bol trest (bol taký, pred akým boli varovaní, alebo nie)?

33. Kto je ten, kto dozerá na každú dušu (a je oboznámený so všetkým), vrátane toho, čo získala? (Dá sa porovnávať a pridružovať k modlám, ktoré sa na nič nezmôžu?) A (tí, ktorí k Bohu pridružili) učinili Bohu spoločníkov. Povedz (im, Muhammad): „Vymenujte ich (tých spoločníkov, ak pravdu hovoríte)“. Alebo Mu (Bohu) chcete oznámiť niečo, o čom by nevedel (že existuje a deje sa) na zemi? (Chcete Bohu oznámiť, že má spoločníkov, o ktorých by sám nevedel a pritom On je stvoriteľ všetkého a má absolútne poznanie?) Alebo

(Bohu chcete oznámiť) **slová povrchné** (ktoré so skutočnosťou a reálnym stavom nemajú žiadnu spojitosť)? (Ako si vôbec môžete dovoliť o takejto veci niečo vymýšľať alebo bez dôkazu tvrdiť?) **Nie, tým** (v očiach tých), **ktorí odmietali veriť, boli okrášlené ich úklady** (úklady, ktoré strojili proti tomu, čo Boh ľuďom vnukol prostredníctvom posla Muhammada, sa im zdali byť pre nich prospešné), **a bránili** (ľuďom) **ísť po ceste, ktorú Boh určil. A koho Boh do bludu uvedie, ten už nemá** (nenájde) **nikoho, kto by ho správne usmernil.**

34. Bude im (uvedeným ľuďom, ktorí Bohu pripisujú niečo, o čom nemajú určité poznanie) **patriť trápenie v živote najnižšom** (pozemskom), **aj keď veru trápenie života posledného** (a večného) **je oveľa ťažšie. A nebudú mať nikoho, kto by ich pred Bohom ochránil** (pred trápením, pred ktorým boli varovaní).

35. Príklad záhrady, ktorá bola bohabojným sľúbená, je záhrada, pod ktorou tečú rieky, jej plody sú stále, i jej tieň (je stály, a tak je v nej príjemná teplota). **Taký bude koniec tých, ktorí boli bohabojní** (Boha sa obávali). **A koniec tých, ktorí odmietli veriť, bude oheň.**

36. Tí, ktorým sme dali Knihu (Tóru a Evanjelium – bola to určitá úprimná skupina židov a kresťanov, ktorí uverili v to, čo poslovi Muhammadovi bolo zosielané), **sa radujú z toho, čo ti** (Muhammad) **bolo zoslané** (Korán). **A v radoch skupín** (židov, kresťanov, Arabov pridružujúcich k Bohu, atď., t.j. ľudí ostatných náboženstiev a smerov) **sú takí, ktorí niečo** (časť) **z toho neuznávajú** (pretože sa to z ich pohľadu nezhoduje s tým, čo by chceli uznávať alebo s tým, čo si zaumienili uznávať). **Povedz** (im, Muhammad): **„Bolo mi prikázané, aby som uctieval Boha a aby som k Nemu nepridružoval** (nikoho a nič). **K Nemu** (Bohu) **vyzývam** (všetkých ľudí, aby sa mu oddali) **a k Nemu sa vraciam** (na Boha sa spolieham vo všetkom a k nemu sa vrátim po smrti a po skončení terajšieho života)“.

37. I zoslali sme ho (Korán) **ustanovením** (uzákonením) **arabským.** (Zoslali sme ho v arabskom jazyku, obsahuje ustanovenia, ktorým tvoji ľudia, Muhammad, rozumejú a presne vedia, čo Boh uložil. Nech od teba preto, Muhammad, nežiadajú, aby si tieto ustanovenia porušil len preto, že ťa o to žiadajú.) **A ak by si nasledoval ich túžby** (porušil by si to, čo ti bolo v Koráne zoslané, aby si ich uspokojil) **po tom** (všetkom), **čo sa ti dostalo z poznania** (o ňom), **nebudeš mať žiadneho dôverníka** (ktorý by sa ťa pred Bohom zastal) **a ani nikoho, kto by ťa pred Bohom ochránil.**

38. Poslali sme už pred tebou (Muhammad) **poslov a učinili sme im družky a potomstvo** (je to odpoveď tým, ktorí povedali, že keby bol posol Muhammad skutočne poslom, nebol by mal žiadne manželky a ani potomstvo, ale by sa výlučne venoval uctievaniu Boha). **A neprislúcha žiadnemu poslovi, aby prišiel so znamením, jedine s Božím povolením. Každý určený čas** (v ktorom sa má niečo udiat) **má svoju Knihu** (u Boha, v ktorej je stanovené, čo sa má stať, kedy a ako). (13:38)

(13:38): Tento verš bol zoslaný vtedy, keď niektorí židia ohovárali proroka Muhammada, hovoriac: „Nevidíme, že by tento muž mal inú úlohu než ženiť sa so ženami. Keby bol skutočne prorokom, bolo by ho proroctvo zamestnalo a odvieadlo od žien“. Verš im vysvetľuje, že aj Boží poslovia a proroci, ktorí boli pred poslom Muhammadom, sa ženili a mali aj potomstvá, čo dobre vedia z písma, ktoré majú v rukách. Okrem toho úlohou posla Muhammada je, aby určité znamenie alebo časť posolstva oznámil len vtedy, keď mu ho Boh prostredníctvom anjela Gabriela zošle, a nie keď tak posol chce. To znamená, že posol Muhammad je z hľadiska spôsobu a času zosielania a vnukania posolstva a znamení Koránu limitovaný tým, čo mu je zoslané a kedy je mu to zoslané. A každá vec, ktorá sa má udiat, má určený čas a tento čas je zapísaný v určenej Knihe.

39. Boh vymaže, čo chce (z toho, čo v Knihách je napísané) **a potvrdzuje, čo chce** (v obsahu Kníh). **A u Neho je Matka Knihy.** (13:39)

(13:39): Matka Knihy je podľa výkladov Koránu prvotná a hlavná Kniha, ktorú Boh stvoril a určil v nej všetko.

40. Nech by sme ti (Muhammad) ukázali niečo z toho, čo im sľubujeme (nech by sme na nich zoslali niektorý z trestov, ktorý im sľubujeme, že ich postihne v živote pozemskom), **alebo by sme ťa k nám vzali** (zo života pozemského ešte pred tým, než by ich takýto trest zachvátil), **tvojou povinnosťou je len oznámenie** (posolstva, ktorým sme ťa poverili) **a účtovanie je na nás** (zúčtovanie s ľuďmi, s každým podľa toho, či uveril, alebo odmietol a čo konal a ako).

41. A či nevideli (tí, ktorí odmietajú veriť), **že prichádzame k zemi a uberáme z nej, z jej okrajov? A Boh rozhoduje, niet toho, kto by Jeho rozhodnutie zvrátil** (kto by zmenil, kontroloval, overoval alebo pred ním unikol). **A On je rýchly v účtovaní.**

42. Úklady strojili tí, ktorí boli (žili) pred nimi, avšak (nevedeli, že) **Bohu náleží poznanie o všetkých úkladoch** (Boh o všetkých úkladoch dobre vie, ochráni pred nimi, koho chce a obráti takéto úklady proti ich strojcom). **Vie, čo získava každá duša. A tí, ktorí odmietajú veriť, budú vedieť** (až nastane čas), **komu bude patriť** (ten dobrý) **príbytok konečný.**

43. Tí, ktorí odmietli veriť, hovoria: „Nie si poslaný (poverený Bohom, Muhammad).“ **Povedz** (im odpovedajúc): **„Boh je postačujúcim svedkom toho, čo je medzi mnou a vami a tiež ten** (je svedkom), **kto má poznanie Knihy.“** (V niektorých výkladoch Koránu sa píše, že sa tým myslia tí židia, ktorí spoznali podľa toho, čo mali v Tóre, že posol Muhammad je tým očakávaným poslom. V tých istých výkladoch však učenci pripúšťajú, že by sa ním mohol myslieť len Boh, ktorý má celé poznanie obsiahnuté v Knihe, ktorú sám stvoril.)

KAPITOLA ŠTRNÁSTA

Ibráhím
(Abrahám)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Alef, Lám, Rá (tri písmená arabskej abecedy A, L, R, pozri poznámku k prvému veršu druhej kapitoly). **Je to Kniha** (Korán), **ktorú sme ti** (Muhammad) **zoslali dole, aby si vyviedol** (ňou) **ľudí z temnôt do svetla s povolením ich Pána na cestu k Mocnému** (Bohu), **ktorému patrí vďaka** (za všetko).

2. Boh je Ten, ktorému náleží, čo je v nebesiach a čo je na zemi. A beda tým, ktorí odmietli veriť, pred trápením veľmi silným,

3. Tí (toto trápenie okúsia), **ktorí dali prednosť životu najnižšiemu** (pozemskému) **pred životom posledným** (a večným) **a ktorí bránia ľuďom nasledovať cestu, ktorú Boh určil a chcú, aby sa stala krivou** (snažia sa týmto bránením pokriviť a prekrútiť význam a obsah tejto cesty). **Tí sú v blude ďalekom.**

4. Neposlali sme žiadneho posla, ktorý by nehovoril jazykom svojich ľudí (každého sme poverili posolstvom v jazyku jeho ľudí), **aby im** (svojim ľuďom) **objasnil** (to, čo Boh zoslal). **A tak Boh dáva zblúdiť, komu chce a usmerní správne, koho chce.** (Poslovia len posolstvo oznámia, ostatné je už na každom, ak Boh u niekoho usúdi, že je hoden toho, aby bol správne usmernený a aby sa jeho srdce tomuto posolstvu otvorilo, tak sa tak aj stane. Bez tejto Božej pomoci a usmernenia ostane každý tápať.) **On** (Boh) **je mocný a múdrosťou oplýva.**

5. Poslali sme Mojžiša s našimi znameniami (povedali sme mu): **„Vyved' ľudí svojich z temnôt do svetla a pripomeň im predošlé dni Bohom určené** (dni tých, ktorí boli pred vami, ktorí odmietli veriť v Boha a v posolstvá, ktoré zoslal a ktorých zasiahlo trápenie Bohom určené)“**. V tom sú veru znamenia pre každého trpezlivého a vďačného** (ktorý je trpezlivý pri riadení sa tým, čo Boh uložil, napriek tomu, že to nie je vždy príľahký úkol a ktorý Bohu vďaka prejavuje za to, čo mu dal).

6. Mojžiš povedal svojim ľuďom: „Spomeňte si na dar Bohom vám daný, keď vás zachránil pred rodinou Faraóna, ktorá vás sužovala najhoršími mukami, (keď) zabíjala vašich synov a šetrila vaše ženy. V tom je pre vás skúška určená Pánom vašim, skúška obrovská (ako sa zachováte a či vydržíte, alebo nie).“

7. I (spomeňte si na to, synovia proroka Izraela,) **Pán váš oznámil: „Ak budete vďační** (za to, čo som vám dal), **tak vám pridám** (ešte viac darov), **ale ak by ste veriť odmietli, tak vedzte, že trápenie Mnou určené je veľmi silné“.**

8. Mojžiš povedal: „Ak odmietnete veriť vy i všetci, ktorí sú na Zemi, tak vedzte, že Boh nikoho nepotrebuje (nikoho nepotrebuje a na nikoho nie je odkázaný) **a že Jemu vďaka patrí** (za všetko).“

9. Nedostala sa k vám (ľudia) **správa o tých, ktorí boli** (žili) **pred vami, o ľuďoch Noema a Áda a Samúda a o tých, ktorí boli** (prišli a žili) **po nich** (ktorí odmietali veriť v Boha a v posolstvá, ktoré im boli od Boha prostredníctvom poslov poslané)? **Nepozná ich nik okrem**

Boha. (Presný počet týchto ľudí a všetko, čo sa ich týka, pozná len Boh. Dôležité je poučiť sa z ich konania a z toho, čo ich postihlo.) **Prišli k nim ich poslovia so znameniami, oni ale ruky svoje na ústa svoje zdvihli** (zakryli si svoje ústa, aby poslovia nevideli ich úškrny, keď im tieto znamenia oznamovali) **a povedali: „Odmietame veriť v to, s čím ste boli poslaní a my sme veru na pochybách o tom, k čomu nás vyzývate a na to podozrievavo hľadíme.“**

10. Ich poslovia im povedali: „Sú o Bohu pochybnosti, že je stvoriteľom nebies a Zeme?! Vyzýva vás (k viere a k držaniu sa toho, čo zoslal), **aby vám odpustil z vašich hriechov a odložil vás** (váš odchod zo života pozemského) **na čas stanovený.“** Povedali (ľudia týmto poslom): **„Vy ste len ľudia ako my, chcete nám brániť uctievať to, čo naši otcovia uctievali! Prineste nám dôkaz zjavný** (potvrdzujúci to, čo hovoríte)“.

11. Ich poslovia im (svojim ľuďom) **povedali: „My sme síce len ľudia ako vy** (vám podobní), **ale Boh preukazuje láskavosť Svoju, komu chce z radov tých, ktorí sú Mu odovzdaní. A neprislúcha nám** (nie je v našej moci ani právomoci), **aby sme vám priniesli dôkaz, jedine ak s Božím povolením. A na Boha nech sa spoľahnú veriaci“.**

12. Prečo by sme sa nespoľahli na Boha, veď nás správne usmernil na cesty naše (na ktorých sme teraz a ktoré sú správne). **A budeme trpezliví voči tomu, ako nám ubližujete. A na Boha nech sa spoľahnú tí, ktorí sa chcú na niekoho spoľahnúť.**

13. Povedali tí, ktorí odmietli veriť, svojim poslom: „Vyženieme vás z našej zeme, alebo sa vrátite na našu cestu“. Ich Pán im (poslom) ale vnukol: **„Zahubíme krivdiacich** (vezmeme ich z tohto života, aby v ňom už krivdy nepáchali)“.

14. „A necháme vás obývať zem po nich (potom, ako ich z nej vezmeme). **To je pre toho** (takéto obývanie náleží tomu), **kto pocítoval bázeň z postavenia Môjho** (ako stvoriteľa) **a obával sa hrozby Mojej“.**

15. I žiadali o rozhodnutie (tí, ktorí odmietli veriť v posolstvá spomenutých poslov, žiadali o to, o čom už bolo povedané na iných miestach, t.j. aby na nich poslovia, ak sú pravdovravní, privodili trápenie, ktoré im sľubovali). **A sklamanie utrpel každý povýšenecký a tvrdohlavý** (keď ich sľúbené trápenie Bohom určené zasiahlo),

16. Za ním (za každým povýšeneckým a tvrdohlavým) **je peklo a bude napájaný z vody hnisavej** (vrelej vody zmiešanej s hnisom),

17. Pregígať ju bude (spomenutú hnisavú vodu) **a takmer ju ani neprehltne** (pre jej neznesiteľnú chuť a horkosť a namiesto toho, aby ich voda v horúčavách pekla osviežila, pridá im ešte viac horkosti a trápenia.). **Smrť k nemu bude prichádzať z každého miesta** (z každej strany), **ale on nezomrie.** (V pekle sa naplnia všetky zákonitosti, ktoré by za prirodzených okolností privodili človeku smrť a ukončili by jeho trápenie, smrti sa však aj napriek tomu takýto človek nedočká. Trápenie sa síce naplní, aj zákonitosti smrti, avšak človek ostáva nažive a neumiera, aby jeho trápenie pokračovalo do nekonečna alebo dovtedy, kým ho Boh z neho neomilostí.) **A za ním bude trápenie veľmi silné.**

18. Taký je príklad tých, ktorí odmietli veriť v Pána svojho. Ich konania budú ako popol, ktorý rozniesol silný vietor v deň búrlivý, na nič sa s tým, čo získali, nezmôžu. (Žiadne dobré skutky, ktoré by v živote pozemskom urobili, im tam nepomôžu. Takéto skutky budú ako popol, ktorý ich odmietanie viery odnieslo so sebou.) **To je veru ten blud ďaleký** (do ktorého sa môže človek dostať, keď si myslí, že je na ceste správnej, ale pritom je od nej priveľmi ďaleko). (14:18)

(14:18): Ohľadom dobrých skutkov Boh určil jednu základnú zásadu. Ak veriaci človek vykoná dobro, tak sa mu takéto dobro pripíše k jeho dobrým skutkom a odloží na súdny deň. Okrem toho sa takémuto človeku, ak to Boh určí, dostane dobro aj v živote pozemskom. Neveriacemu človeku alebo človeku, ktorý odmieta veriť v Boha, však Boh každé dobro, ktoré takýto človek vykoná, odplatí priamo v živote pozemskom, takže úžitok z takéhoto

dobra bude pre tohto človeka len dočasný. V súdny deň sa mu za vykonané dobro dobré skutky nepripíšu. Človek, ktorý v Boha neverí, neverí ani v existenciu súdneho dňa, preto ani Boha neprosí o to, aby mu na súdny deň dobré skutky odložil. A tak sa takýto človek v súdny deň ocitne bez dobrých skutkov, bez kapitálu, ktorý by mu pomohol.

19. A či si nevidel (človek), že Boh stvoril nebesá a zem v pravde? Keby chcel, pošle vás preč (zo života pozemského - usmrtí vás) a príde so stvorením novým (nahradí tých, ktorí na zemi doposiaľ žili, inými ľuďmi alebo tvorstvom, ktoré stvoril).

20. Nie je to pre Boha nič, čo by sa vymykalo z Jeho moci.

21. Ukážu sa Bohu všetci (v deň zmŕtvychvstania), vtedy tí slabí povedia tým, ktorí sa povyšovali: „My sme vás nasledovali (keď ste odmietli v Boha veriť), odvrátite od nás teraz niečo z trápenia Bohom určeného (ktoré na nás teraz dopadne, keďže ste nám tvrdili, že žiaden súd alebo život po smrti neexistuje)?“ Povedia (tí, ktorí boli nasledovaní, odpovedajúc): „Keby nás bol Boh usmernil správne, boli by sme vás správne usmernili. Je jedno, či budeme strachom naplnení, alebo budeme trpezliví, nemáme kam utiecť“.

22. Satan povie, keď už bude vec rozhodnutá (keď už bude koniec a nič sa už nebude dať zvrátiť): „Boh vám dal sľub pravdivý a aj ja som vám dal sľub, ale sľub svoj som porušil. A nemal som nad vami žiadnu moc (aby som vás k niečomu prinútil), iba to (som vykonal), že som vás vyzval (aby ste ma nasledovali) a vy ste ma poslúchli. Nevyčítajte mi nič, ale vyčítajte to sami sebe. Mňa na pomoc nevolajte a ani ja vás na pomoc volať nebudem. Ja (teraz) odmietam to, že ste ma predtým (k Bohu) pridružili. A krivdiacim sa dostane trápenie bolestivé“.

23. Tí, ktorí uverili a dobré skutky konali, budú uvedení do záhrad, pod ktorými tečú rieky, v ktorých budú naveky s povolením Pána svojho. Ich pozdravom v nich (záhradách) bude: „Mier“.

24. A či si nevidel (človek), ako Boh uviedol príklad dobrého slova, ktoré je ako dobrý strom (podobá sa naň), ktorého korene sú pevné a jeho vetvy siahajú až do neba,

25. Dáva (tento strom) svoje plody v každom čase (neustále) s povolením svojho Pána. A Boh uvádza príklady ľuďom, azda budú na ne pamätať (na tieto príklady),

26. A príklad zlého a nečistého slova je ako strom (podobá sa mu), ktorý bol vytrhnutý z povrchu zemského, ktorý nedáva žiadnu úrodu.

27. Boh posilní tých, ktorí uverili, silnými slovami v živote najnižšom (pozemskom) i v živote poslednom (v súdny deň i po ňom). Boh do bludu krivdiacich uvedie. A Boh urobí, čo chce (čo určí za vhodné a spravodlivé).

28. A či si nevidel tých, ktorí vymenili dar Boží (vieru a to, čo Boh uložil) za odmietanie viery, a tak doviedli svojich ľudí do príbytku strateného?

29. V pekle budú horieť. A je to veru zlé miesto na stále prebývanie.

30. Učinili Bohu rovných, aby (ľudí) do bludu uvádzali, preč (ďaleko) od cesty, ktorú (Boh) určil (ktorú ľuďom určil, aby po nej kráčali). Povedz (Muhammad, tým, ktorí odmietali veriť): „Užite si (dočasne, čo máte), váš koniec speje do ohňa“.

31. Povedz tým, Mne odovzdaným, ktorí uverili, aby konali modlitbu a dávali (rozdávali) z toho, čo sme im dali, tajne i verejne, predtým než príde deň, kedy nebude ani predaj, ani blízke priateľstvo.

32. Boh je ten, kto stvoril nebesá a zem a dal zísť dole z neba vodu, ktorou dal vyjsť von (vyrásť) mnohým plodom (ktoré určil) ako obživu pre vás. A určil, aby vám lode slúžili a aby sa plavili po mori na Jeho príkaz. A určil, aby vám slúžili rieky (aby ste mohli z nich piť a napájať),

- 33. A určil (Boh), aby vám slúžilo slnko a mesiac, ktoré sú v neustálom pohybe a určil, aby vám slúžila noc i deň** (aby sa striedali a aby ste počas dňa pracovali a počas noci oddychovali),
- 34. A dal vám zo všetkého, o čo ste Ho požiadali** (ale aj tak sa nájdú ľudia, ktorí veriť odmietajú alebo ktorí k Bohu pridružujú). **Keby ste počítali dary Božie, nedopočítali by ste sa ich. Veru, človek je krivdiaci a odmietajúci** (všetko, čo je preňho dobré a užitočné, v prvom rade vieru v Boha).
- 35. I (spomeň, Muhammad, správu o tom, keď) Abrahám povedal: „Pane môj, učiň túto krajinu** (Mekku, v ktorej vybudoval so svojím synom Ismailom Kábu) **bezpečnou a daj mi i mojim synom vyhnúť sa tomu, aby sme modly uctievali“**,
- 36. „Pane môj, ony (modly) uviedli do bludu veľký počet ľudí. Ten, kto ma nasledoval, ten patrí ku mne a voči tomu, kto ma neposlúchol** (nasledoval inú než cestu, ktorú si mi určil, o tom Ty rozhodneš), **Ty si Ten odpúšťajúci a milostivý** (kto má absolútnu moc odpúšťať a zmilovať sa)“,
- 37. „Pane náš, usadil som časť svojho potomstva v údolí, ktoré je bez sadív, pri tvojom Posvätnom Dome** (pri Kábe v Mekke), **Pane náš, aby konali modlitbu. Učiň srdcia niektorých ľudí, aby zatúžili** (nasmerovať a prichádzať) **k nim a daj im z plodov, azda budú d'akovať“**, (14:37)
- (14:37): V tomto verši Abrahám prosil Boha, aby vložil do srdca niektorých ľudí túžbu prísť a navštíviť toto miesto, ktoré leží pri Posvätnom Dome - pri Kábe, kde Abrahám zanechal časť svojho potomstva, aby tam uctievalo Boha. Práve z tohto potomstva, ktoré obývalo okolie Posvätného Domu, kde neskôr vyrástla Mekka, pochádza aj posol a prorok Muhammad, ktorému bolo posolstvo islamu od Boha zoslané. Boh Abrahámovu prosbu vypočul, a tak sa stala Kába v Mekke miestom, ku ktorému Arabi v predislamskom období putovali a navštevovali ho ako miesto určené na uctievanie Boha. Po zoslaní posolstva islamu sa z rituálu púte odstránili niektoré úkony, ktoré ľudia postupom času k jej rituálom pridali a ktoré sa s jej účelom nezhodovali. Islamské náboženstvo vyhlásilo púť k Posvätnému Domu, ku Kábe a jeho návštevu za jeden zo základných náboženských úkonov, ktoré by mal muslim aspoň raz za život vykonať.
- 38. „Pane náš, Ty vieš, čo skrývame a čo prejavujeme. A pred Bohom sa nič na zemi a ani v nebesiach neskryje“**,
- 39. „Vďaka Bohu** (Abrahám pokračoval), **že mi dal aj napriek starobe Ismaila a Izáka** (oboch synov). **Pán môj veru prosby vypočuje** (a splní)“,
- 40. „Pane môj, učiň ma konajúcim modlitbu a tiež ľudí z môjho potomstva** (učiň modlitbu konajúcich), **Pane náš a prijmi** (a splň) **prosby** (s ktorými sa na Teba obraciam)“,
- 41. „Pane náš, odpusť mne i mojim rodičom i veriacim** (ľuďom) **v deň, keď nastane účtovanie**.“ (Tu sa končia Abrahámove prosby.)
- 42. Nemysli si** (Muhammad), **že Boh je nepozorný a neznalý toho, čo robia krivdiaci. On ich** (trest) **len odkladá ku dňu** (zmŕtvychvstania), **kedy zraky budú strnulé** (a upreté od strachu a hrôzy),
- 43. Keď sa náhlit' budú** (títo krivdiaci) **so zdvihnutými hlavami. Odraz ich pohľadu sa k nim nebude vracat' späť** (ich pohľady sú zdesené) **a ich srdcia ostanú prázdne**.
- 44. Varuj ľudí** (Muhammad) **pred dňom, v ktorý k nim príde trápenie, kedy tí, ktorí krivdili, povedia: „Pane náš, odlož náš odchod** (zo života pozemského) **na krátky čas** (čo i len o krátky čas), **aby sme poslúchli Tvoju výzvu a nasledovali poslov**.“ **A či ste predtým neprisahali, že ho neopustíte** (život pozemský a že žiaden iný život neexistuje)?

- 45. A usídlili ste sa v obydliach tých, ktorí ukrivdili svojim dušiam (sami sebe) a ukázalo sa vám (zistili ste), ako sme s nimi (s tými, ktorí krivdili) naložili a uviedli sme vám príklady (aby ste sa vyvarovali podobného konca, aký ich postihol).**
- 46. Strojili úklady svoje, avšak ich úklady sú u Boha (Boh o nich vie a na ňom záleží, či ich pripustí celkom, sčasti alebo či ich proti nim samým obráti), aj keď by sa zo sily ich úkladov aj hory hýbali (také úklady strojili, že by sa ich silou mohli hory zo svojho miesta presúvať, Boh však pozná, čo strojili a zabránil im v tom).**
- 47. Nemyslíte si (vy, ktorí veriť odmietate a úklady strojíte), že Boh poruší sľub svoj, ktorý dal poslom svojim. Ved' Boh je mocný a pomsta je v Jeho moci,**
- 48. V deň, keď bude zem zamenená za inú zem i nebesá (taktiež budú zamenené). A ukážu sa (v ten deň) všetci Bohu jednému jedinému, ktorý má moc nad všetkým (všetci ľudia v ten deň sa k životu vrátia a budú stáť pred Bohom),**
- 49. Uvidíš previnilcov v ten deň spútaných v okovách,**
- 50. Ich odevy budú zo smoly a na ich tváre bude oheň dopadať,**
- 51. Aby Boh náležite odplatil každej duši to, čo vykonala (či už dobro, alebo zlo). Ved' Boh je rýchly v účtovaní.**
- 52. Toto (tieto verše) je oznámenie pre ľudí, aby ním (prostredníctvom neho) boli varovaní (pred tým, čo príde) a aby vedeli, že On (Boh) je len jeden jediný Boh (neexistuje nik iný, kto by popri ňom existoval alebo by sa o niečo s Ním delil) a aby sa poučili tí, ktorí rozum majú (a ním premýšľajú a uvažujú).**
-

KAPITOLA PÄTNÁSTA

Al Hižr (Obyvatelia Al Hižr)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Alef, Lám, Rá (tri písmená z arabskej abecedy A, L, R - pozri výklad k prvému veršu druhej kapitoly). **To sú znamenia Knihy** (ktoré sú zosielané poslovi Muhammadovi) **a Korán zjavný.**

2. Možno by si želali tí, ktorí odmietli veriť, aby boli muslimami (t.j. Bohu oddanými; v Koráne a islame slovo muslim znamená Bohu oddaný).

3. Nechaj ich (Muhammad), **nech jedia a užívajú si a nech ich zabaví nádej** (že budú žiť len život pozemský, v ktorom si užijú a odídu), **však oni budú vedieť** (keď deň zmŕtvychvstania nastane, do akej záhuby sami seba doviedli).

4. Nezahubili sme žiadnu dedinu bez toho, aby mala knihu známu (určený čas, v ktorom na ňu a na jej obyvateľov doľahlo trápenie od nás zoslané, ktoré ich zahubilo). (15:4)

(15:4): Pred tým, než by došlo k záhube akejkolvek dediny, boli k jej obyvateľom poslaní poslovia, ktorí ich varovali pred tým, že ak budú poslov a posolstvá odmietajú, zachvátí ich trápenie, ktoré ich zo života pozemského vezme.

5. Žiadne spoločenstvo nepredbehne svoj čas a ani ho nezadrží (jeho odchod príde presne v čas, ktorý bol na to určený).

6. I povedali (tí z obyvateľov Mekky, ktorí odmietli uveriť v posolstvo posla Muhammada): „Ty (mysleli tým posla Muhammada), **ktorému bolo zoslané Pripomenutie** (obsiahnuté v Koráne), **si blázon**“,

7. „Prečo k nám neprivedieš anjelov (ktorí by na nás trápenie privolali, ako tvrdíš), **ak patriš medzi pravdovravných?**“

8. Nezosielame anjelov, jedine ak právom (vtedy ich zosielame, keď nastane ten pravý čas na odchod týchto ľudí zo života pozemského), **inak by im nebol odklad umožnený** (ešte stále majú možnosť svoje postoje prehodnotiť, keď však anjeli budú k nim zoslaní, potom už títo ľudia nebudú mať žiadnu možnosť čokoľvek zmeniť).

9. My sme zoslali dole Pripomenutie (obsiahnuté v Koráne), **a my ho uchováme** (pred akýmikoľvek zmenami, ostane zachované pre generácie ľudí bez toho, aby sa ho ľudská ruka dotkla s akýmikoľvek zmenami).

10. I poslali sme pred tebou (Muhammad) **ku skupinám prvých** (predchádzajúcich) **ľudí** (poslov s posolstvami),

11. Neprichádzal k nim (k týmto ľuďom) **posol bez toho, aby si z neho posmech nerobili.**

12. Takto mu (posmechu a znevažovaniu poslov a posolstiev) **razíme cestu do srdc previnilcov** (každý, kto sa prevíní voči poslovi Muhammadovi alebo Koránu, ktorý mu bol od Boha zoslaný, sa deň čo deň dostáva do väčšej vzdialenosti od tohto posolstva a od pravdy a záchrany, ktorá v ňom spočíva).

13. Neveria v neho (v Korán a posolstvo) **a pritom už plynuli zákonitostí, ktoré sa uplatnili u tých prvých** (spoločenstiev a ľudí, ku ktorým boli poslovia poslaní), (15:13)

(15:13): Boh stanovil určité zákonitosti, ktoré spočívali v tom, že keď bol poslaný posol k nejakému spoločenstvu a ľudia v toto posolstvo napriek znameniam, ktoré im prinieslo, odmietli uveriť, potom boli zahubení a ich miesto zaujali iní ľudia. To sa v dostatočnom počte opakovalo, aby sa stalo výstrahou pre ľudí, ktorí po nich prichádzajú.

14. I keby sme nad nimi v nebi otvorili bránu, cez ktorú by stúpali,

15. Povedali by: „To len naše zraky boli omámené, ba nie, stali sme sa ľudmi začarovanými.“ (Nech by si im priniesol akékoľvek znamenie, nikdy nebudú veriť a stále si pre všetko nájdu odôvodnenie.)

16. I učinili sme v nebi obrovské (a jasné) **hviezdy** (obrovské hviezdy by mohli znamenať i zoskupenie zverokruhov) **a ozdobili sme ho** (rôznymi hviezdami a telesami, aby vyvolávali pôžitok a dobré pocity) **pre tých, ktorí sa naň** (nebo) **dívajú,**

17. A ustrážili sme ho (nebo) **pred každým satanom vyvrhnutým,**

18. Okrem toho (s výnimkou takého satana), **ktorý ukradomky naslúchal** (čo sa v nebesiach o zemi hovorí), **a tak ho nasledoval meteorit zjavný** (ktorý ho spálil). (15:18)

(15:18): Predtým než bol zoslaný Korán, mali satani prístup ku rôznym správam o zemi, ktoré sa na nebesiach hovorili a ktoré sa týkali rôznych záležitostí na nej. Medzi takéto správy patrili aj niektoré poznatky o budúcnosti. Tieto správy potom satani prinášali určitým ľuďom na zemi, ktorí boli známi ako jasnovidci - pozri príbeh o narodení sa Abdulláha, otca proroka Muhammada.

Po zoslaní Koránu sa to satanom zakázalo a už nesmeli naslúchať ničomu na nebesiach a prinášať to ľuďom na zem. Kto by tak z nich urobil, toho by nasledoval meteorit, ktorý by ho spálil ešte predtým, než by niečo ľuďom na zem priniesol. Pozri tiež kapitolu č. 72.

19. I zem sme rozprestrelí a vrhli sme do nej kotvy (kotvami sa na mnohých miestach v Koráne myslia hory – pozri 79:32) **a dali sme na nej** (na zemi) **vyrásť zo všetkého v** (úplnej) **rovnováhe** (Boh stvoril všetko na zemi v úplnej rovnováhe, aby život pokračoval),

20. I učinili sme na nej (na zemi) **pre vás živobytie i** (živobytie sme v nej učinili) **pre toho, komu vy živobytie nezaobstarávate,**

21. A niet ničoho, čoho pokladnice (z ktorých potom všetko vydávame) **by neboli u nás. Zosielame to** (všetko) **len v množstve známom** (všetko je určené presnými množstvami a mierami, a preto čokoľvek je zoslané, je zoslané v presnom množstve a presnej miere, aby zapadlo do rovnováhy, ktorá bola vo vesmíre i na zemi vytvorená),

22. I poslali sme vetry oplodňujúce (rastliny i nesúce vlhkosť, ktorou oplodňujú mračná), **a tak sme zoslali z neba vodu, ktorou vás napájame a ktorú by ste vy neuskladnili,**

23. A sme to my, kto oživuje (dáva život) **a usmrcuje** (určuje smrť) **a my budeme dedičmi** (zdedíme zem potom, ako všetci, ktorí na nej budú, umrú. My sme ju stvorili a k nám sa nakoniec vráti, i keď sme na nej určitý čas ľudí usadili),

24. A poznáme tých z vás, ktorí prišli skôr a poznáme i tých, ktorí prídu neskôr (máme poznanie o všetkom, čo sa deje a všetko sa presne zapisuje a eviduje),

25. A Pán tvoj (Muhammad), **On ich zhromaždí** (všetkých v čase zmŕtvychvstania). **On oplýva múdrosťou a všetko vie.**

26. I stvorili sme človeka z vysušenej hliny (ktorá vznikla) **z vybrúseného** (hladkého) **čierneho blata,** (15:26)

(15:26): Tento verš patrí medzi tzv. verše obsahujúce vedecké poznatky. V tomto verši ide konkrétne o spôsob, akým bol človek stvorený. Pri preklade sme sa snažili čo najviac

vystihnúť pôvodný význam arabského textu. Jeho presný význam však zistíme až v momente, keď sa veda priblíži k objasneniu skutočností o vzniku človeka až do takej miery, že pochopíme presne, čo verš týmito slovami myslel.

Vo výklade Al Rahmán sa v komentári k tomuto veršu píše, že človek bol stvorený z blata, ktoré uschlo po tom, ako sa skvasilo. Takto uschnuté blato potom vydávalo zvuky podobné tým, ktoré vznikajú pri brnknutí na suchú a vypálenú hlinu. Pod slovami Ha'ma masnún, ktoré sme preložili ako vybrúsené čierne blato, sa vo výklade rozumie blato, ktorého farba i vôňa sa zmenili pod vplyvom dlhého usadenia alebo nehybnosti.

Pri výklade podobných veršov pripúšťame, že v budúcnosti môže dôjsť k upresneniu prekladu a významu týchto veršov.

27. A Žinnov sme (ešte) predtým stvorili z ohňa vysokej teploty. (15:27)

(15:27): Tak ako v predchádzajúcom verši, i v tomto po slove oheň prichádza slovo Al Samúm, ktoré sme preložili podľa výkladu Al Rahmán ako oheň vysokej teploty. Ibn Abbás napríklad pod slovom Al Samúm chápal veľmi horúci vietor, ktorý svojou teplotou zabíja.

28. I (spomeň im, Muhammad, keď) Pán tvoj povedal anjelom: „Stvorím človeka z vysušenej hliny (vzniknutej) z vybrúseného (hladkého) čierneho blata“,

29. „Keď ho zrovnám (narovnáam a dám mu poslednú podobu i všetky potrebné údy a funkcie) a dýchnem do neho z Môjho ducha, tak padnite pred ním na zem (a skloňte sa mu) do polohy sužúdu (kláknite si na kolená a skloňte trup a hlavu)“.

30. Anjeli sa poklonili do polohy sužúdu všetci spolu,

31. Okrem Iblísa, ktorý odmietol, aby patrila medzi tých, ktorí sa do polohy sužúdu poklonili.

32. Povedal (Boh): „Iblís, čo ti je, že nepatríš medzi tých, ktorí sa do polohy sužúdu poklonili?“

33. Povedal (Iblís): „Nesklonil by som sa do polohy sužúdu človeku, ktorého si stvoril z vysušenej hliny (vzniknutej) z vybrúseného (hladkého) čierneho blata“.

34. Povedal (Boh): „Vyjdi von z nej, si vyvrhnutý“, (15:34)

(15:34): Výklady sú do určitej miery opatrné pri určovaní toho, odkiaľ bol Iblís - satan vyvrhnutý. Niektoré uvádzajú všetky možnosti, teda napríklad z nebies, z rajskej záhrady, z vysokého postavenia, ktoré zaujímal medzi anjelmi, atď., kým iné výklady túto otázku vôbec neotvárajú, a preto ani nekomentujú.

35. „A na tebe prekliatie spočinie až do Dňa zúčtovania (súdneho dňa, dňa, kedy bude každému všetko zúčtované)“.

36. Povedal (Iblís): „Pane môj, dožič mi odklad (počkaj s mojím trestom) až do dňa, keď budú (ľudia) vzkriesení“.

37. Povedal (Boh): „Odklad ti bol umožnený“

38. „Až do dňa známeho času (ktorý je vopred určený, kedy súdny deň nastane)“.

39. Povedal (Iblís): „Pane môj, za to, že si mi dal do bludu sklúzať, im okrášlim ich pobyt (a dopúšťanie sa zla a hriechov) na zemi a dám im (ľuďom - potomstvu Adama a Evy) do bludu sklúzať všetkým“,

40. „Okrem tých Tebe odovzdaných, ktorí sú oddaní (Tebe i tomu, čo prikazuješ)“.

41. Povedal (Boh): „To je cesta ku Mne rovná (kto bude Bohu oddaný, ten sa dostane na cestu k Bohu a k tomu sa satan nepriblíži)“.

42. **„Voči tým** (kto bude Bohu oddaný, ten sa dostane na cestu k Bohu a k tomu sa satan nepriblíži), **ktorí sú Mi odovzdaní, nebudeš mať moc** (ich do bludu zvádzať) **s výnimkou tých, ktorí by ťa nasledovali** (a ktorí pochádzajú) **z radov tých, ktorí do bludu skĺzli**“,
43. **„A peklo bude miestom stretnutia ich všetkých**“,
44. **„Bude mať** (peklo) **sedem dverí** (brán), **pre každé dvere bude vydelená časť z nich** (z ľudí, do každých dverí vojde vopred určená skupina ľudí z tých, ktorí predtým do bludu skĺzli a nechali sa satanom ovplyvniť)“.
45. **Bohabojní budú v záhradách a prameňoch** (z ktorých tečie číra a studená voda).
46. **„Vojdite** (bude im povedané) **do nich v mieri**, (a cíťte sa v nich) **bezpeční**“.
47. **A zaženieme zlobu, ktorá je v ich hrudiach** (odnímeme z nich akýkoľvek druh zloby a nenávisti, ktorú by mohol človek voči čomukoľvek alebo komukoľvek cítiť); **bratmi sa stanú na lôžkach oproti sebe** (ležiaci alebo sediaci),
48. **Nedotkne sa ich** (nepostihne ich) **v nich** (v týchto záhradách) **námaha a nebudú z nich vyvedení von** (nebudú ich musieť opustiť).
49. **Oznám** (Muhammad) **tým, ktorí sú Mne odovzdaní** (skutočnosť), **že Ja som Ten odpúšťajúci a milostivý** (kto má skutočnú a konečnú moc všetko odpúšťať a milosť dávať a nik iný),
50. **A** (oznám im) **že trápenie Mnou určené** (ktorému kohokoľvek podrobím) **je to** (skutočné) **trápenie bolestivé**.
51. **I oznám im** (Muhammad) **správu** (skutočnú) **o Abrahámových host’och**,
52. **Keď k nemu vošli a povedali „Mier“**, povedal (im Abrahám): **„Pocit’ujeme z váš strach**“.
53. **Povedali** (hostia): **„Strach nepocit’uj**, my ti **prinášame radostnú správu o chlapcovi, ktorý bude veľa vedieť** (bude mať široké poznatky. Podľa výkladov Koránu sa chlapcom myslel Izák)“.
54. **Povedal** (Abrahám): **„Priniesli ste mi radostnú správu** (že budem mať syna), **keď sa ma už staroba dotkla** (doľahla na mňa staroba)?! **Čo za radostné správu mi to prinášate?!**“
55. **Povedali** (poslovia): **„Radostnú správu sme ti priniesli v pravde, nepatri teda medzi zúfalých** (ktorí strácajú nádej na milosť Božiu)“.
56. **Povedal** (Abrahám): **„Z milosti Pána svojho sú zúfalí len tí, ktorí zblúdili** (nikdy by človek nemal zúfať, že sa Boh nad ním nezmiluje a že mu nepomôže i v tých najťažších chvíľach)“,
57. **Povedal** (Abrahám pokračujúc): **„Ako je to teda s vami, poslovia** (ohľadom čoho ste prišli a boli poslaní)?“
58. **Povedali** (poslovia): **„My sme boli poslaní k ľuďom previnilým** (k ľuďom posla Lota, ktorí sa previnili voči tomu, čo Boh zoslal a stanovil)“,
59. **„Okrem** (poslovia pokračovali) **rodiny Lúta** (Lota), **tú zachránime celú**“,
60. **„Okrem jeho ženy** (všetci z rodiny Lota budú zachránení okrem Lotovej ženy), **uvážili sme, že bude patriť medzi tých, ktorí ostanú** (v dedine a postihne ju to, čo postihne jej obyvateľov - pozri kapitolu č. 7, verš č. 80 a nasledovne)“.
61. **Keď k rodine Lúta** (Lota) **prišli poslovia**,
62. **Povedal** (Lot): **„Ste ľudia neznámi** (nepoznám vás, čo by ste chceli?)“.
63. **Povedali**: **„Prišli sme k tebe s tým, o čom pochybovali** (prinášame pre nich trápenie, pred ktorým si ich varoval a o príchode ktorého pochybovali)“,

64. „**Prišli sme** (poslovia pokračovali) **k tebe s pravdou** (ktorú odmietali a o ktorej pochybovali) **a sme veru pravdovravní** (ohľadom toho, prečo prichádzame, tak nám môžeš dôverovať)“,
65. „**Vydaj sa** (na cestu) **za noci so svojou rodinou a nasleduj ich zozadu** (kráčaj za svojou rodinou ako posledný) **a nech sa nik z vás nepozera** (neotáča) **späť** (smerom k dedine) **a chod' te tam, kam vám bude prikázané**“.
66. **A oznámili sme mu tú vec** (rozhodnutie o tom), **že sled potomstva týchto bude prerušený, keď ráno nadíde.** (Rozhovor poslov s Lotom sa tu končí a nasledujúci verš nám už hovorí o tom, čo sa stalo, keď sa obyvatelia mesta dozvedeli, že k Lotovi prišli hostia.)
67. **I obyvatelia mesta prišli** (k Lotovi) **radujúc sa** (že prišli do mesta muži, s ktorými by mohli svoje chůtky uspokojiť).
68. **Povedal** (im Lot): „**Títo sú moji hostia, tak ma verejne neznevažujte**“,
69. „**A bojte sa Boha a nepotupte ma**“.
70. **Povedali** (tí muži z obyvateľov mesta, ktorí sa uňho zhromaždili): „**A či sme ti nezakázali ľuď?**“ (Zakázali sme ti stýkať sa s cudzincami a poskytovať im svoje obydlie na prenocovanie) (15:70)
- (15:70): Muži z mesta dobre vedeli, že Lot a jeho rodina sú ľudia, ktorí s ich sexuálnymi chůtkami voči mužom nesúhlasili. Preto aj zakázali Lotovi rozprávať sa s cudzincami, ktorí nič netušiac prichádzali do mesta alebo im ponúknuť svoje obydlie na prenocovanie. Prenocovaním u Lota totiž takíto cudzinci ostali pred praktikami týchto mužov uchránení.
71. **Povedal** (im Lot): „**Tu sú moje dcéry, ak chcete niečo také robiť** (Lot im ponúkol svoje dcéry miesto svojich hostí, ak by predsa len trvali na tom, že svoje túžby chcú ukojiť)“.
72. **Na život tvoj prisahám** (je to prisaha, ktorou sa potvrdzuje pravdivosť a vážnosť niečoho. Túto prisahu Boh adresuje prorokovi Muhammadovi), **že oni vo svojom opojení tápali** (dostali sa až do takého stupňa opojenia, pri ktorom už nevedeli, čo je správne a čo nie a čo vôbec robia).
73. **A tak ich vzal** (ľuďi Lota zo života pozemského) **výkrik pri úsvite** (pri úsvite ich ohlušujúci zvuk usmrtil),
74. **Keď sme učinili jej** (dediny) **vrch spodkom** (všetko sa obrátilo v dedine naruby) **a dali sme na nich padať ako dážď kamene z hliny poskladanej** (pozri poznámku k veršu 11:82),
75. **V tom sú veru znamenia pre tých, ktorí sú tým poznačení,** (15:75)
- (15:75): Arabský výraz mutawassimín sme vo verši preložili ako poznačení. Tento výraz ale môže mať i niekoľko ďalších významov. I. Hrbek v českom preklade Koránu ho prekladá ako bdeli pozorovatelia. Vo výkladoch Koránu v arabskom jazyku sa môžeme stretnúť s mnohými inými významami slova mutawassimín, jeho význam môže byť napríklad tí, ktorí si príklad z toho berú, ďalej tí, ktorí do vecí hlbšie vidia. Okrem toho môže mať toto slovo význam: tí, ktorí sú poznačení niečím či už dobrým, alebo zlým. Posledný význam sa nám na tomto mieste zdal najvhodnejším vzhľadom na daný význam veršov a otázky či zvyku, pred ktorým ľuďi varujú.
76. **A ona** (spomenutá dedina, v ktorej Lot žil) **je na ceste jestvujúcej,** (15:76)
- (15:76): Pozostatky a ruiny spomenutej dediny existujú na ceste, ktorá sa ešte používa a ktorá sa stala varovným príkladom pre ľuď, ktorí po nej cestujú.
77. **V tom** (v príbehu tejto dediny) **je veru znamenie pre veriacich.**
78. **I obyvatelia húštin** (podľa výkladov ide o ľuďi posla Šába) **boli krivdiaci,**

79. A tak sme sa im pomstili (zoslali sme na nich trápenie). **A obe** (dediny Lotových i Šábových ľudí) **sú vzorovým príkladom zjavným** (pre každého a napovedajú o tom, aké správanie ľudí by mohlo privolať Boží hnev).

80. I obyvatelia Al Hižru zo lži poslov obvinili, (15:80)

(15:80): Al Hižr je oblasť, ktorá sa nachádza približne 150 míľ severne od Mediny. Oblasť prilieha k ceste do Sýrie a bola to oblasť Samúdocov.

81. I dali sme im naše znamenia, oni sa však od nich odvrátili,

82. A tesali z hôr domy, súc (mysliac si, že sú) **v bezpečí** (pred bežnými hrozbami),

83. Výkrik ich však vzal (zo života pozemského), **keď ráno nadišlo.**

84. A tak im nepomohlo to, čo získavali (čokoľvek, čo by získali alebo postavili na svoju ochranu).

85. I stvorili sme nebesá a zem a čo je medzi nimi, len v pravde (neboli stvorené len tak, ale za určitým konkrétnym účelom, ktorý pozná Boh najvyšší i tí, ktorým takéto poznanie dal). **A Hodina** (súdu) **príde** (ona nastane, či niekto zo stvorených chce, alebo nie). **Tak prepáč** (Muhammad) **im** (tým, ktorí ti ubližovali) **láskavým prepáčením** (prepáčením prejavovým a vyjadreným láskavým spôsobom, pretože každému sa vráti, čo konal a ako sa správal),

86. Pán tvoj (Muhammad), **On je ten, kto všetko stvoril a všetko vie.**

87. I dali sme ti (Muhammad) **sedem z Al Masáni a Korán preveľký** (vo významoch a poznania o Bohu a stvorení, ktoré v sebe Korán nesie). (15:87)

(15:87): Al Masáni z jazykového hľadiska znamená zdvojené, t.j. sedem zo zdvojených. V 39. kapitole, vo verši 23 sa slovo Al Masáni tiež spomína a dá sa z neho vyčítať, že v Koráne boli zoslané vždy dva príklady, jeden z nich vždy varoval a jeho opak vždy bol plný milosti a nádeje. Vo výkladoch Koránu sa uvádzajú mnohé významy slova Al Masáni. Jeden z nich je, že je to prvá kapitola Koránu, ktorá sa nazýva Matkou Koránu, ktorá má sedem veršov a ňou sa začína Korán. Druhý význam hovorí, že sa týmto slovom myslia kapitoly 2 až 8 Koránu.

88. Svojimi očami dlho nesleduj úžitky, ktoré sme niektorým párom z nich dali (nepozerať, Muhammad na úžitky, ktoré sme niektorým z tých, ktorí uveriť odmietali, dali) **a nežiaľ nad nimi** (nad tým, čo ich postihne pre ich odmietanie viery) **a láskavosť prejavuj** (Muhammad) **veriacim** (buď k nim láskavý a maj pre nich trpezlivosť a pochopenie),

89. A povedz (im varujúc): „**To ja som ten varovateľ zjavný**“.

90. Podobne, ako sme zoslali (varovanie) **rozdeleným** (ho zosielame i tým, ktorí v posolstvo, ktorým si bol poverený, odmietajú uveriť), (15:90)

(15:90): Nie je úplne jasné, kto sa myslí pod slovom rozdelený. Al Qurtubi vo svojom výklade uvádza až sedem možných adresátov tohto slova, podľa toho, kto z muslimov tento verš vykladal. Napríklad prvý z nich hovorí, že sa ním myslí šestnásť mužov z kmeňa Qurejš, ktorí boli poslaní v čase púte do rôznych končín Mekky, aby pútnikov odrádzali počúvať posla Muhammada.

Ďalší výklad hovorí, že ide o skupinu ľudí z kmeňa Qurejš, z ktorého prorok Muhammad pochádzal, ktorí si roztriebili Korán do skupín, jednu skupinu veršov označili ako čary, inú básňami, ďalšiu historkami starobyľných, atď. Tretí výklad hovorí, že sa nimi myslia židia a kresťania, ktorí uverili v časti Knihy a v časti nie, atď.

91. Ktorí učinili Korán časťami (rozdelili si ho na časti). (15:91)

(15:91): V spojení s týmto veršom sa zdá byť druhý výklad slova rozdelení najpravdepodobnejší, i keď nemožno s istotou vylúčiť žiaden z nich.

92. Prisahám na Pána tvojho (Muhammad, Boh prisahá sám na Seba), **opýtame sa ich všetkých**

93. Na to, čo konali (neprejde im to len tak v súdny deň),

94. Nahlas (verejne) **teda oznám** (Muhammad) **to, čo ti je prikázané a stráň sa tých, ktorí pridružujú k Bohu** (čokoľvek a kohokoľvek),

95. My sme ťa ochránili pred tými, ktorí si posmech robili (z posolstva, ktoré si oznamoval),

96. Ktorí činia popri Bohu boha ďalšieho. Veru budú vedieť (kam ich takéto činy nakoniec dovedú).

97. Vieme, že tvoja hrud' sa stiesňuje od toho, čo hovoria (o tebe i o Koráne, ktorý oznamuješ, netráp sa),

98. Vďakou Pánovi svojmu svedč o jedinečnosti Jeho a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (že je Mu vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované a len Jemu vďačíš za všetko) **a patri medzi tých, ktorí poklonu sužúd konajú** (modlia sa),

99. A uctievaj Pána svojho, až kým ti nepríde bezpochybné uistenie. (15:99)

(15:99): Vo výkladoch Koránu sa píše, že bezpochybným uistením sa myslí smrť, keď človek po tom, ako opustí život pozemský, už bezpochyby zistí, či bolo varovanie, s ktorým poslovia prišli, pravdivé, alebo nie, teda, keď sa už človek môže len dozvedieť, čo ho čaká, ale už to, čo vykonal, nemôže ovplyvniť.

KAPITOLA ŠESTNÁSTA

Al Nahl
(Včely)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

- 1. Už takmer prišiel príkaz Boží** (čas určený na deň zmŕtvychvstania), **tak o jeho rýchly príchod nežiadajte** (pretože tento príkaz sa už takmer naplnil). **Jedinečný je (Boh), nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (Bohu je vzdialené všetko to, čo mu je nepravdivo pripisované) **a je vysoko nad tým, čo k Nemu (Bohu) pridružujú.**
- 2. Z príkazu Svojho zosiela dole anjelov s duchom, na koho chce** (koho poveruje posolstvom) **z radov tých Jemu odovzdaných** (prikazujúc im): „**Varujte, že niet boha okrem Mňa** (Boha), **tak sa Mňa bojte** (nikoho iného neuctievajte a nikoho ku Mne nepridružujte).“
- 3. Stvoril (Boh) nebesá a zem v pravde** (pre pravdivý dôvod ich stvoril, nie bezcieľne). **Je vysoko nad tým, čo k Nemu pridružujú.**
- 4. Stvoril (Boh) človeka z kvapky obsiahnutej v mužskom semene a hl'a, stal sa z neho** (z človeka) **odporca zjavný** (človek si neuvedomuje, že ho Boh stvorili z kvapky semena a naraz, keď sa trochu zmohol, chce Mu odporovať).
- 5. I dobytok stvoril** (Boh pre vaše dobro). **Je v ňom zohriatie pre vás** (prikrývate sa jeho kožami, vyrábate šaty a jete tuky, ktoré vás zohrievajú a chránia pred zimou) **a úžitky** (mnohé z neho máte) **a z neho** (dobytku) **jete** (je pre vás potravou),
- 6. A je v ňom** (v dobytku) **krása pre vás, keď prichádzate na oddych** (z pastvín večer) **i keď ho vyhánate** (za rána na pastviny),
- 7. A nesie vaše záťaže do krajiny, ktorú by ste dosiahli len s vynaložením úsilia, ktoré by ste ledva zniesli. Váš Pán je veru zľutujúci sa a milostivý** (voči vám - ľudia),
- 8. A kone a mulice a somáre** (pre vás stvoril), **aby ste sa na nich viezli a ako ozdobu.** (Keď mal niekto pekného koňa, kôň bol akoby jeho ozdoba a pýcha, ktorá ho sprevádza.) **A tvorí** (dáva vzniknúť) **i to, o čom neviete** (je veľa vecí, ktorým Boh dáva vzniknúť, ktoré ľudia nepoznajú).
- 9. Vysvetlenie** (a určenie) **cieľa** (a zmyslu rovnvej a správnej) **cesty je na Bohu. Od nej** (cesty) **sa niektoré** (cesty) **odchyľujú** (Boh určil ľudom tú správnu cestu, ako aj jej zmysel a účel, od tejto správnej cesty sa však mnohé cesty vzdiaľujú a odchyľujú). **Keby bol** (Boh) **chcel, bol by vás** (ľudia) **správne usmernil všetkých.**
- 10. On** (Boh) **zoslal dole z neba vodu, z ktorej pijete** (dostáva sa vám z nej čistá voda na pitie) **a z ktorej rastú stromy, pri ktorých pasiete stáda svoje.**
- 11. Dáva pre vás ňou** (touto zoslanou vodou) **vyrásť sadivám a olivám a palmám a hroznám a všetkým plodom. V tom je, veru, znamenie ľudom, ktorí premýšľajú,**
- 12. Určil, aby vám slúžili noc a deň a slnko a mesiac** (usporiadal ich pohyb do pravidelných cyklov) **a hviezdy sú Jeho príkazu podriadené** (všetko má svoj vopred daný a usporiadaný

poriadok). V tom sú veru znamenia ľudom, ktorí chápu (a vnímajú zmysel a hodnotu takýchto znamení).

13. A v tom, čo pre vás stvoril na zemi v rôznych farbách, v tom je veru znamenie ľudom, ktorí sa poučia (z toho všetkého a Bohu ďakujú),

14. On (Boh) je ten, kto podriadil more, aby ste z neho jedli mäkké mäso a aby ste z neho vyberali von ozdoby, ktoré si môžete dávať na seba (rôzne korále, perly a pod.). **A vidíš** (človek) **lode, ako sa v ňom (v mori) plavia. A podriadil ho (more), aby ste sledovali niektoré z Jeho (Božích) dobrodení** (ktoré vám dal a aby ste sa plavili po mori za účelom obchodu a vzájomného zoznamovania sa). **Azda budete ďakovať** (Bohu za to všetko, čo vám dal),

15. A vrhol (Boh) do zeme kotvy, aby sa s vami nehýbala (neotriasla) **a (učinil na zemi) rieky a cesty, azda budete správne usmernení,**

16. A značenia (pre vás na zemi učinil). **A hviezdami sú správne usmernení** (ľudia poznajú podľa hviezd, ich zoskupení a miesta na nebi ako cestovať bez toho, aby zabľúdili).

17. A či ten, kto stvorí (dáva vzniknúť), **sa dá porovnať s tým, kto nestvorí** (nedokáže dať vzniknúť ničomu a ani život doň vložiť)? **A či sa nepoučíte** (že niet iného Boha a že len Jeho by ste mali uctievať)?

18. Keby ste počítali dary Božie, nedopočítali by ste sa ich. A Boh je veru odpúšťajúci a milostivý.

19. Boh vie, čo skrývate a čo prejavujete.

20. Tí, ktorých vzývajú mimo Boha, nič nestvorila, ale (naopak) **oni sú stvorení** (oni potrebujú niekoho, kto by ich stvoril, či už vymyslel alebo vyrobil).

21. Mŕtvi sú, nie živí (v tých, ktorých mimo Boha alebo popri neho vzývate, nie je žiaden život). **A necítia, kedy budú vzkriesení** (tí, ktorí sú vzývaní mimo Boha, nič nevedia, dokonca ani to, kedy budú tí, ktorí ich vzývajú a uctievať, vzkriesení).

22. Váš Boh je len jeden jediný Boh. Tí, ktorí neveria v posledný (a večný) **život, tých srdcia sa odmietavo stavajú** (túto jedinosť uznať) **a oni sa povyšujú** (povýšenie sa je dôvod, ktorý ich vedie k odmietaniu viery v jedného jediného Boha).

23. Niet pochyb o tom, že Boh vie, čo skrývajú a čo prejavujú (pozná presne dôvody, ktoré ich k odmietaniu viery vedú). **On (Boh) nemá rád povyšujúcich sa.**

24. Keď by im (tým, ktorí vieru v jediného Boha odmietali) **bolo povedané: „Čo zoslal Pán váš** (prostredníctvom svojho posla Muhammada)?“, **povedia: „Historky starobylých“,**

25. Aby tým poniesli (takíto ľudia) **bremená svoje celé v deň zmŕtvychvstania** (preto sú ponechaní, aby podobné tvrdenia prehlasovali), **ale** (aby poniesli) **aj z bremien tých, ktorých do bludu uvádzali bez žiadneho poznania** (bez toho, aby mali istotu, že to, čo tvrdia o Bohu a učia tých, ktorí po nich prichádzajú, je správne). **Veru je zlé, čo so sebou nesú** (dovedie ich to do záhuby).

26. Tí, ktorí boli (žili) **pred nimi** (pred spomenutými ľuďmi), **úklady strojili, preto Boh prišiel k tomu, čo postavili a zničil to od základov, a tak sa zosypal na nich** (na spomenutých ľuďoch) **strop sponad nich a prišlo k nim** (doľahlo na nich) **trápenie odtiaľ, odkiaľ to netušili** (a nerátali s tým, že by na nich mohlo dopadnúť),

27. Potom v deň zmŕtvychvstania ich do poníženia uvedie (okúsia trápenie nielen tým, že ich Boh zo života pozemského vezme, ale ho okúsia aj v deň zmŕtvychvstania) **a povie** (im, spytujúc sa ich): **„Kde sú tí moji spoločníci, pre ktorých ste sa postavili proti mojim posolstvám a mojim poslom?“** **Tí, ktorým bolo poznanie dané, povedia** (vtedy): **„Poníženie a zlo dnes dopadne na tých, ktorí odmietli veriť“,**

28. „Ktorých anjeli berú (zo života pozemského vo chvíli smrti) v stave, v ktorom svojim dušiam (sami sebe) ukrivdili (odchádzajú tí ľudia, ktorí veriť odmietli, zo života pozemského v stave neviery, čím sami svojim dušiam ukrivdili, pretože ich doviedli do záhuby)“. Vtedy (keď zo života pozemského budú odchádzať) sa podvolia (hovoriac): „Nerobili sme nič zlé“. Veru áno (dopustili ste sa veľa zlého), Boh dobre vie o tom, čo ste konali.

29. Vojdite do brán pekla, naveky v ňom ostaňte. A zlé je veru obydlie (konečné a večné) povyšujúcich sa.

30. Bude povedané tým, ktorí bohabojnými boli: „Čo váš Pán zoslal?“ Povedia: „Dobro“. Tým, ktorí dobro činili v tomto živote najnižšom, bude dobro náležať. A príbytok posledný (a večný) je veru lepší (tým, ktorí uverili a dobro konali, sa dostane dobro v živote pozemskom, ale aj v živote posmrtnom, ktoré bude ešte hodnotnejšie). A veru najlepší je príbytok bohabojných,

31. Záhrady Edenu, do ktorých budú vchádzať, pod ktorými tečú rieky (tvoria tento príbytok). Budú v nich mať, čo len budú chcieť. Takto Boh odmeňuje bohabojných,

32. Ktorých anjeli berú (zo života pozemského) v stave dobrom (v stave, s ktorým je s nimi Boh spokojný) a hovoria (im títo anjeli): „Mier s vami. Vojdite do Záhrady za to, čo ste konali“.

33. Čakajú (tí, ktorí odmietajú veriť) snád' už len na to, až k nim prídu anjeli (aby ich vzali zo života pozemského), alebo príde príkaz Pána tvojho (o trápení, ktoré by ich postihlo)? Takto robili tí, ktorí boli pred nimi (robili si posmech a veriť odmietali, až kým nebolo na nich zoslané trápenie alebo ich smrť nezastihla). Boh im neukrivdil, ale oni svojim dušiam (sami sebe) krivdili (to čo ich postihlo, bol len následok toho, čo konali),

34. A tak ich postihlo to zlé z toho, čo konali a postihlo ich to, z čoho si posmech robili.

35. Tí, ktorí pridružili k Bohu (niečo alebo niekoho), povedali: „Keby bol Boh chcel, neboli by sme mimo Neho (mimo toho, čo Boh uložil) nič uctievali ani my a ani naši otcovia a ani by sme mimo Neho nič nezakazovali (zo zákazov, ktoré sme si vymysleli a nimi ľudí v neprávne obmedzovali).“ Takto robili aj tí, ktorí boli pred nimi (to isté hovorili a to isté robili). Je snád' povinnosťou poslov niečo iné (spočíva na nich iná povinnosť) než oznámenie zjavné? (Ich povinnosťou je posolstvo oznámiť a je už vecou každého, ako sa k nemu postaví.)

36. Vybrali sme v každom spoločenstve posla (ktorý im hovoril): „Uctievajte Boha a vyhýbajte sa tágutovi (k slovu tágut pozri vysvetlivku k veršu 2:256)“. Niektorých (ľudí) z nich (z týchto spoločenstiev) Boh správne usmernil a na niektorých sa právom uplatnilo blúdenie (pre ich neustále odmietanie). Putujte po zemi (cestujte a bádajte) a pozrite sa, aký bol koniec tých, ktorí za lož označili (všetko, s čím prišli predchádzajúci Boží poslovia a proroci).

37. Aj keď by si (Muhammad) dbal na ich správne usmernenie (na správne usmernenie tých, ktorí neustále odmietajú veriť v posolstvo, ktorým sme ťa poverili), (vedz, že) Boh správne neusmerní toho, koho do bludu uviedol. (Boh dáva každému príležitosť, aby nasledoval tú správnu cestu, ktorú On zoslal. Ak tak ale človek neurobí, príležitosť nevyužije, Boh ho nechá v blude tápať.) A nebudú mať (takíto ľudia) nikoho, kto by im pomohol a podporil ich (a pred Bohom sa ich zastal).

38. Prisahali (tí obyvatelia Mekky, ktorí veriť odmietali) na Boha najväčnejšou prisahou, že Boh nevzkriesi toho, kto zomrie (že neexistuje zmŕtvychvstanie). Veru áno (ono nastane), je to sľub pravdivý, ktorý On (Boh) dal. Väčšina ľudí to však nevie (že ide o skutočný a pravdivý sľub),

- 39. Aby im (ľuďom) objasnil (Boh) to, o čom sa sporili (toto vzkriesenie nastane) a aby tí, ktorí odmietli veriť, vedeli, že boli klamármi (keď tvrdili, že vzkriesenie nikdy nenastane a že je len vymyslené).**
- 40. Ak by sme chceli, aby sa niečo stalo, my len povieme: „Bud“ a ono je (ak by Boh niečo chcel, tak len povie, aby sa stalo a ono sa stane).**
- 41. Tí, ktorí emigrovali pre Boha po tom, ako im bolo ukrivdené (zanechali svoje domy, svoje mestá i čo tam mali, aby sa zachránili pred tými, ktorí ich pre ich náboženstvo prenasledovali), tým dáme usadiť sa v živote najnižšom (pozemskom) na mieste dobrom (privedieme ich do oblasti, v ktorej budú môcť znova začať a kde budú môcť v bezpečí žiť). (Vo výkladoch Koránu sa píše, že sa nimi myslia prví emigranti v dejinách islamu, ktorí emigrovali z Mekky do Mediny zo strachu pred prenasledovaním.) Avšak odmena života posledného (a večného, ktorá sa im za ich snahu dostane) je väčšia, len keby to vedeli (ostatní ľudia),**
- 42. Je určená pre tých, ktorí boli trpezliví a na Pána svojho sa spoliehajú (tým sa takáto odmena dostane).**
- 43. Pred tebou (Muhammad) sme poslali len mužov (ako poslov a prorokov), ktorým sme vnukali (posolstvá a nikdy sme neposielali s posolstvom priamo k ľuďom anjelov). Opýtajte sa ľudí, ktorým bolo dané pripomenutie (duchovných predstaviteľov židov a kresťanov), ak to neviete (ak nepoznáte skutočnosť, že vždy sme vnukali naše posolstvo ľuďom - mužom, a nie anjelom, tak sa spýtajte tých, ktorým boli pred vami zoslané posolstvá prostredníctvom našich poslov),**
- 44. So znameniami (sme týchto poslov poslali) a s knihami (ktoré obsahovali Bohom zoslané usmernenia pre ľudí). A zoslali sme ti Pripomenutie (obsiahnuté v Koráne), aby si objasnil ľuďom, čo im bolo zoslané. Azda budú premýšľať (o význame toho, čo im zoslané bolo).**
- 45. A či tí, ktorí kuli zlo (adresátmi sú tí obyvatelia Mekky, ktorí odmietli veriť a ktorí prorokovi a muslimom ubližovali a posmech si z nich robili), majú záruku, že Boh ich nenechá zemou pohltiť alebo že k nim nepríde trápenie odtiaľ, odkiaľ to netušia,**
- 46. Alebo že ich nevezme (zo života pozemského) počas ich obracania sa (t.j. počas spánku alebo počas obchodných ciest - odchodu a príchodu z nich)? Oni tomu nemôžu zabrániť (nemajú moc to zastaviť, nemajú kam utiecť a nemajú nikoho, kto by im pomohol),**
- 47. Alebo že ich nevezme (zo života pozemského) v stave strachu neustáleho. Váš Pán je ale zľutujúci sa a milostivý (voči vám).**
- 48. A či nevideli, že každá vec, ktorú Boh stvoril, tieň svoj napravo i naľavo skláňa (vrhá svoj tieň postupne napravo i naľavo), klaňa sa Bohu v polohe sužúdu a je pritom (každá vec) ponížená (pokorná a oddaná)?**
- 49. Bohu sa klania v polohe sužúdu to, čo je v nebesiach a čo je na zemi, čo po zemi chodí i anjeli, a oni (títo anjeli) sa nepovyšujú (nad tým, že sa Bohu klaňajú a Jemu sú úplne oddaní).**
- 50. Boja sa Pána svojho, ktorý je nad nimi a robia, čo im je prikázané.**
- 51. Boh povedal: „Nečínajte si (za boha) bohov dvoch. Je (existuje) len jeden jediný Boh, preto Mňa sa bojte (ničoho a nikoho iného)“.**
- 52. Jemu (Bohu) náleží, čo je v nebesiach a na zemi a Jemu (Bohu) náleží to náboženstvo trvalé (ktoré je pravdivé a preto sa nemení). (Len Boh to pravé, trvalé a v základoch nemeniace sa náboženstvo zosiela, v ktorom ukladá a objasňuje ľuďom pravdu a skutočnosť o stvorení a o tom, kto je ich skutočným Bohom a Pánom.) A či niekoho iného než Boha by**

ste sa mali báť? (Boh má v moci všetko, preto ak by ste sa niekoho mali obávať, tak len Jeho a nikoho iného.)

53. Akýkoľvek dar (dobrodenie), **ktorého sa vám dostalo, je** (pochádza) **od Boha** (pamätajte na to). **A keď by sa vás dotkla** (postihla) **škoda** (a tieseň), **tak na Neho sa s hlasnými prosbami obraciate,**

54. Potom však, keď vás zbaví škody (a tiesne, ktorá vás postihla), **hľa, skupina z vás k svojmu Pánovi pridružuje** (znova niečo alebo niekoho), (16:54)

(16:54): Posledné dva verše hovoria o „prirodzenom inštinkte viery“. Je to inštinkt, ktorý Boh vložil do človeka a ktorý sa s ním rodí. Jedna zo súčastí tohto inštinktu spočíva v tom, že keď sa človeku prihodí niečo zlé, automaticky ho to vedie k tomu, aby sa obrátil s prosbou o pomoc k Tomu, k tej Najvyššej Existencii, k Bohu, aby mu pomohol. To sa stáva nielen veriacim ľuďom, ale aj ľuďom, ktorí v Boha neveria. Rozdiel však medzi veriacim a neveriacim spočíva v tom, že keď zlo pominie, veriaci ďakujú a na viere ostáva, avšak ten, kto vieru odmieta, sa od viery znova odkloní.

55. Aby tým (týmto pridružením) **odmietla vieru v to, čo sme jej** (jej členom) **dali** (v dary a milosti a stala sa nevďačnou). **Užívajte si, budete vedieť** (dozviete sa, kam vás toto odmietanie nakoniec privedie).

56. I činia (tí z obyvateľov Mekky, ktorí odmietali veriť) **tomu, čo nepoznajú** (modlám, ktoré k Bohu pridružujú a o ktorých nemajú žiadne poznanie, že by Boh prikázal, aby boli uctievané popri Ňom), **podiel na tom, čo sme im dali** (pozri verše 6:136 a nasl.). **Prisahám na Boha, že budete opýtaní na to, čo ste si vymýšľali.**

57. A činia (spomenutí ľudia z Mekky) **Bohu dcéry. Jediný je** (Boh), **nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (je Mu vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované). **A sebe činia** (títo ľudia) **to, po čom zatúžia.** (Jednou z foriem, ktorými spomenutí ľudia k Bohu pridružovali, bolo, že Mu pripisovali dcéry, ktorými mali byť anjeli. Sami však pohŕdali novorodeniatkami ženského pohlavia – svojimi dcérami, keď sa im narodili, pretože dcéry a ženy všeobecne považovali za slabé, prinášajúce hanbu a potupu.)

58. Ak by bola niekomu z nich oznámená radostná správa o novorodeniatku ženského pohlavia (že sa mu narodila dcérka), **jeho tvár sa zamračí a potláča zármutok a zlosť svoju,**

59. Skrýva sa pred ľuďmi od pocitu zla (pocitu zla a potupy) **z radostnej správy** (o narodení sa dcérky), **ktorá mu bola oznámená. Má ho podržať** (nažive, premýšľa, či má novorodeniatka ženského pohlavia nechať nažive) **s pocitom potupy, alebo ho zakopať pod zem** (alebo ho má pochovať zaživa a zbaviť sa ho). **Veru je to zlé, ako usudzujú** (spôsob, akým usudzujú a premýšľajú).

60. Tí, ktorí neveria v život posledný (a večný a správajú sa preto v živote pozemskom benevolentne, sebecky a len na základe vlastného prospechu), **predstavujú ten najhorší príklad. A Bohu náleží príklad najvyšší** (Bohu náleží uvádzať ľuďom tie najlepšie príklady a vzory správania sa v živote pozemskom). **A On** (Boh) **je mocný a múdrosťou oplýva.**

61. Keby Boh bral ľudí (okamžite) **na zodpovednosť za ich krivdy, nenechal by na nej** (na zemi) **nič, čo by chodilo** (po nej), **On** (Boh) **ich odchod** (z tohto života) **ale odkladá na čas stanovený** (odkladá ich odchod zo života pozemského, až kým nenastane čas, ktorý na to určil). **Keď sa naplní ich čas, nebudú ho môcť zadržať čo i len na hodinu a ani ho urýchliť** (keď sa naplní lehota, ktorá im bola určená, nebudú môcť trest či odchod zo života pozemského ani na hodinu zadržať alebo ho urýchliť),

62. A činia Bohu to, čo sa im protiví (novorodeniatka ženského pohlavia). **A ich jazyky vyslovujú klamstvo, keď tvrdia, že to dobré bude im patriť** (Bohu pripisujú všetko, čo nemajú radi a k tomu majú ešte odvahu tvrdiť, že všetko dobré v živote pozemskom i

konečnom a večnom bude im patriť, okrem iného aj raj). **Niet pochyb, že im bude patriť oheň (pekelný) a že budú zanedbaní** (a ponechaní v ňom).

63. Prisahám na Boha, že sme poslali posolstvá a poslov aj k spoločenstvám, ktoré boli (žili) pred tebou (Muhammad), **satan im však okrášlil skutky, ktoré konali** (zlé skutky, ktoré konali, im ukazoval ako správne a dobré). **Preto** (keďže nasledovali to, čo im satan podsúval,) **bude (satan) ich ochrancom dnes** (v súdny deň, keď ho poslúchli, nech ich dnes ochraňuje). **A dostane sa im trápenie bolestivé.**

64. Zoslali sme ti dole (Muhammad) **Knihu** (Korán) **preto, aby si im** (ľuďom) **objasnil to, o čom sa sporili** (kto je Boh, čo bude po smrti a podobne) **a** (zoslali sme ju) **ako správne usmernenie a milosť** ľuďom veriacim.

65. Boh zoslal dole z neba vodu, ktorou dal ožiť zemi (dal jej život) **po tom, ako bola mŕtva. V tom je veru znamenie** ľuďom, ktorí počúvajú (vnímajú a premýšľajú o tom, čo počujú),

66. V dobytku je pre vás poučenie. Napájame vás z toho, čo je (nachádza sa) **v jeho bruchách medzi odpadom a krvou, mlieko hotové** (čisté), **ľahko prehltateľné a chutné pre tých, ktorí ho pijú,**

67. A z plodov paliem a hroziem si robíte opojné látky i potravu dobrú. V tom je veru znamenie ľuďom, ktorí chápu (a vnímajú zmysel a hodnotu takýchto znamení).

68. I vnukol Pán tvoj (Muhammad) **včelám: „Učinite si z hôr domy i zo stromov a z toho, čo stavajú** (ľudia)“,

69. „Potom jedzte (je to sále adresované včelám) **zo všetkých plodov a chodte cestami Pánom vašim určenými** (vám).“ **Vychádza z ich brúch** (včiel) **nápoj rôznych farieb, v ktorom je uzdravenie** (a liečba) **pre ľudí. V tom je veru znamenie** ľuďom, ktorí premýšľajú.

70. Boh vás stvoril a potom vás k Sebe vezme. Niektorí z vás (počas svojho života) **sa vrátia k senilnému veku, aby potom, ako mali poznanie, znova nič nevedeli** (väčšina ľudí, keď sa dostáva do vysokého veku, začína postupne strácať to, čo sa po celý život naučila, začína zabúdať a postupne sa vracia do stavu vedomia, aké mala, keď sa narodila). **Boh je vševediaci a na všetko má moc.**

71. Boh uprednostnil niektorých z vás pred inými v potrave (obžive a v daroch, ktorých sa vám dostáva). **Tí, ktorí boli uprednostnení, však nevracajú svoju potravu** (obživu a dary - podiely z nich) **tým, ktorých vlastní ich pravica** (otrokom), **aby boli ohľadom nej rovní** (nerozdávajú z toho, čo im Boh doprial, tým, ktorí nemajú, aby všetci žili dobrým životom). **A či Božie dary popierajú** (že ich len hromadia a nepomáhajú ostatným)? (16:71)

(16:71): Boh dal ľuďom rôzne schopnosti, možnosti a prostredie, v ktorom žijú a určil, že niektorí budú mať a dostane sa im viac, ako iným. To ale majú ľudia korigovať tým, že tí, ktorým sa viac dostalo, by mali z toho dávať tým, ktorým sa dostalo menej alebo ktorým sa dostalo len minimum. Je to i jeden z ohromných a cenných prostriedkov, ktoré Boh ľuďom dal, aby si získali Jeho spokojnosť a aby získali dobré skutky - kapitál, ktorý im zaistí dobré pokračovanie v živote po smrti.

72. Boh vám učinil z vašich duší družky a učinil vám z vašich družiek deti a vnukov a dal vám z dobrôt. V nepravdu (vo všetko nepravdivé, v modly, v zlé a nečisté) **veria** (po tom všetkom) **a v dar Boží** (ktorý im Boh dal v podobe pravdivého poznania a posolstva, ktoré im zoslal) **odmietajú veriť?**

73. A uctieujú mimo Boha to, čo im neprinesie žiadnu potravu ani z neba a ani zo zeme (žaden prospech im to neprinesie), (uctievajú) **to, čo nemá žiadnu moc.**

74. Neuvádzajte k Bohu prirovnania (ktorými by ste Ho opisovali alebo znázorňovali, pretože niet ničoho, čo by sa na Neho podobalo). **Boh vie** (všetko) **a vy neviete** (tak sa nesnažte o nič, o čom by vám nebol zoslal správu, aby ste sa do omylu nedostali).

75. Boh uviedol príklad otroka vlastneného (nejakým vlastníkom), **ktorý** (tento otrok) **sa na nič nezmôže** (sám od seba tento otrok nemôže nič robiť a ani byť nijako užitočný) **a** (príklad) **toho, komu sme dali od nás dobrú potravu** (obživu a majetky) **a on z nej mína** (rozdáva) **tajne i verejne** (má voľnosť pomáhať ostatným a aj im z toho, čo má, pomáha). **Sú si snád' oba príklady rovné? Vďaka Bohu** (že nie sú na rovnakej úrovni tí, ktorí pracujú a dávajú a tí, ktorí nepracujú a žiaden výsledok nezanechávajú). **Väčšina z nich to ale nevie** (že oba príklady nikdy rovné nebudú a že nič a nikto sa Bohu nevyrovná), (16:75)

(16:75): Prvý príklad porovnáva dvoch mužov. Jeden je otrok a bez súhlasu svojho pána sa nezmôže na nič a druhý je jeho pán, ktorému Boh dal obživu a majetky a ktorý z nich aj pre Božiu spokojnosť ľuďom rozdáva. Je to príklad podobný príkladu modiel a umelých božstiev, ktoré si ľudia vymysleli a ktoré im žiaden úžitok neprinesú a ktoré sa bez Božieho súhlasu, ktorý všetkým hýbe, na nič nezmôžu a príklad Boha najvyššieho, ktorý všetkému dal vzniknúť a každému nadeľuje potravu a obživu a dáva zo svojich darov. Boh potom kladie otázku tým, ktorí uctievali niečo alebo niekoho mimo Boha alebo ktorí k Bohu pridružujú alebo Mu činia rovných, či sa môžu z hľadiska moci a úžitku oba muži porovnať? Boh týmito i mnohými ďalšími veršami nedáva odpovede, aby ľudia o tom, čo je im zosielané, premýšľali a uvažovali a utvorili si schopnosť o veciach logicky a správne premýšľať.

76. Boh uviedol príklad dvoch mužov. Jeden z nich je nemý a na nič sa nezmôže a je záťažou pre svojho pána, pretože kamkoľvek by ho usmernil (poslal), **neprinesie nič dobré. Sú si** (v užitočnosti a možnostiach) **rovní, on** (tento sluha alebo otrok) **a ten, kto prikazuje spravodlivosť** (ľudí usmerňuje) **a kto je na ceste rovnej** (správnej bez vybočení či záhybov)? (16:76)

(16:76): Ďalší príklad, ktorý porovnáva rôzne modly a božstvá s Bohom. Ide o otroka, ktorý je nemý a k tomu ešte nič nevie vykonať správne, pričom nemota a nehybnosť je jedna z charakteristických črt modiel. Verš tohto otroka porovnáva s mužom, ktorý je slobodný, má správne poznanie a šíri spravodlivosť medzi ľuďmi. Nikdy si takéto dva príklady nemôžu byť rovné z hľadiska moci, užitočnosti a hodnoty pre ostatných. Oba verše boli adresované tým obyvateľom Mekky, ktorí uctievali modly. Aby im Boh priblížil rozdiel medzi Sebou a modlami, ktoré uctievali, uviedol im dva príklady z ich života. V ich radoch existoval jeden pán, ktorý bol majetný a ktorý na dobré a ušľachtilé účely rozdával. Tento pán mal otroka, ktorý sa nemohol pohnúť, ani nič iného vykonať bez toho, že by mu to jeho pán prikázal a povolil. Ďalší muž mal jedného nemého otroka, ktorý nič nevedel správne vykonať, takže bol skôr ťarchou než úžitkom pre svojho pána. Verše neznižujú hodnotu alebo postavenie ľudí, ktorí boli v otroctve alebo ktorí by boli postihnutí nejakou telesnou vadou, ako by sa to mohlo javiť na prvý pohľad, ale uvádzajú živé príklady toho, čo ľudia zo svojho prostredia poznali. Práve naopak, Boh najvyšší nabáda ľudí, aby sa aj týmto ľuďom dostatočne venovali, keď na to upozornil svojho posla Muhammada v osemdesiatej kapitole, kde mu vyčítal, že sa dostatočne nevenoval slepému človeku, ktorý k nemu prišiel, aby sa ho spýtal na niektoré veci týkajúce sa náboženstva. Pozri úvodné verše 80. kapitoly.

77. Bohu náleží to, čo nie je známe v nebesiach a na zemi. A príkaz (na príchod) **Hodiny** (udalosti zmŕtvychvstania) **je ako mihnutie oka, alebo ešte rýchlejšie** (deň zmŕtvychvstania príde tak rýchlo, že jeho príchod sa bude zdať, akoby netrval dlhšie než mihnutie ľudského oka). **Boh má nad všetkým moc.**

78. Boh vám dal vyjsť von z lôn vašich matiek v stave, v ktorom nič neviete (máte len základné inštinkty a nič z tohto sveta nepoznáte). **A učinil vám sluch, zrak a srdcia** (a city,

aby ste nimi svet, do ktorého ste prišli, spoznali), **azda budete d'akovať** (za to, čo vám dal a stvoril). (16:78)

(16:78): Verš ľudom objasňuje, že keby im Boh nebol stvoril zmysly, ktorými vnímajú tento svet, boli by ostali bez akejkoľvek pomoci, nič by nevnímali a ostali by v stave, v akom sa narodili, v stave využívajúcom prirodzené inštinkty, aké využívajú nižšie formy života.

79. Nevideli snád' (tí, ktorí odmietajú veriť a k Bohu pridružujú) vtáky, ako sú podriadené v priestore neba, nič ich nedrží okrem Boha (Boh vytvoril na nebi také podmienky, na základe ktorých tieto vtáky lietajú). **V tom sú veru znamenia ľudom veriacim,**

80. A Boh vám učinil z vašich domov miesto na bývanie a učinil vám z koží dobytkov domy, ktoré ľahko skladáte a prenášate v deň (v čase), keď sa zdvíhate na cestu (aby ste sa presúvali na iné miesta, hľadajúc pastviny) **i v deň vášho usadenia sa** (keď sa usádzate na nejakom mieste len na odpočinok alebo na dlhší pobyt) **a z ich vlín, srsti a vlasov vám učinil nábytok a úžitok na čas určitý,**

81. A Boh vám učinil z toho, čo stvoril, tiene (učinil pre dobro ľudí veciam, ktoré stvoril, tieň) **a učinil vám z hôr útočiská** (pred slnkom, vetrom, atď.) **a učinil vám odevy, ktoré vás chránia pred horúčavou a odevy, ktoré vás chránia pred veľkou silou vašou** (pred silnými údermi, ktoré proti sebe navzájom počas súbojov a bojov mierite). **Takto dovršuje** (Boh) **svoje dobrodenie nad vami, azda sa oddáte** (Jemu i tomu, čo vám odkazuje, t.j. stanete sa muslimami - Jemu oddanými).

82. Ak by sa odvrátili (od posolstva, s ktorým si k nim – Muhammad - prišiel, napriek všetkým znameniam, ktoré sme im objasnili), **tak** (vedz, že) **tvojou úlohou je len oznámenie zjavné** (toho, čo ti bolo zoslané a nie je tvojou povinnosťou ani zodpovednosťou priviesť ich k islamu, ale len im jasným spôsobom oznámiť, čo ti zoslané bolo).

83. Poznajú dobrodenie Božie (tí, ktorí k Bohu pridružujú a rovných Mu činia), **ale aj tak ho** (toto dobrodenie) **popierajú** (sú nevďační). **Väčšiu časť z nich** (tých, ktorí toto dobrodenie popierajú) **tvoria tí, ktorí odmietajú veriť** (a uznať Božie dobrodenia a d'akovať Mu za ne).

84. V deň (súdny), **keď vyberieme z každého spoločenstva svedka** (posla, ktorý im predtým oznámil posolstvo od Boha zoslané), **potom už nebude dovolené tým, ktorí odmietli veriť, nič** (žiadne ospravedlnenie sa za to, čo robili alebo odčinenie toho) **a ani im nebude nič vyčítané** (aby to, čo konali, napravili, keďže už uplynul čas, kedy nápravu mohli učiniť).

85. Keď tí, ktorí krivdili, uvidia trápenie (pred ktorým boli varovaní), **nebude im** (toto trápenie) **zmiernené a ani im nebude umožnený žiaden odklad,**

86. A keď tí, ktorí pridružili k Bohu, uvidia tých, ktorých pridružovali (k Bohu v živote pozemskom), **povedia: „Pane náš! To sú tí, ktorých sme pridružovali** (k Tebe) **a vzývali mimo Teba“.** **Oni** (tí, ktorí boli k Bohu pridružení) **im** (tým, ktorí ich k Bohu pridružili) **však vrhnú slová** (surovo odpovedia): **„Vy ste klamári“.**

87. V ten deň sa (tí, ktorí pridružovali) **odovzdajú Bohu** (zistia, do čoho sami seba dostali) **a opustí ich to, čo si vymýšľali** (o Bohu a že k nemu iných pridružovali alebo na roveň stavali).

88. Tí, ktorí odmietli veriť a bránili (ľudom) **kráčať po ceste, ktorú Boh určil, tým pridáme trápenie k trápeniu** (ktorému boli podrobení a podrobíme ich ešte väčšiemu trápeniu) **za to, že skazu šíрили,**

89. V deň, keď vyberieme v každom spoločenstve svedka, ktorý bude svedčiť o nich a ktorý bude pochádzať z ich vlastných radov, prideme s tebou (Muhammad) **ako so svedkom proti týmto** (tvojim ľudom, ktorí veriť odmietali, aby si dosvedčil, že si im oznámil to, čo ti bolo Bohom zoslané). (V ten deň zistia, že všetko, pred čím si ich varoval,

bolo pravdivé.) **A zoslali sme dole na teba** (tebe, Muhammad) **Knihu ako objasnenie všetkého a správne usmernenie a milosť a radostnú zvesť pre tých, ktorí sa Bohu oddali.**

90. Boh prikazuje spravodlivosť a konanie dobra a pomáhanie (poskytovanie finančnej pomoci) **príbuzným a zakazuje nemravnosti a odsúdeniahodné veci a nevraživosť** (prekročenie miery v čomkoľvek). **Poučuje vás** (Boh), **azda sa poučíte** (pochopíte, ako sa máte správať).

91. Sľub daný Bohu dodržiajte (sľuby, ktoré by ste dali Bohu, že niečo vykonáte alebo sľuby, ktorými sa pred Bohom ľudom zaviazete), **ak by ste sa zaviazali na niečo a neporušujte prísahy po ich potvrdení** (potom, ako ich potvrdíte prísahou na Boha), **keďže ste Boha učinili vašim ručiteľom** (prisahali ste na Boha, čím ste vášmu záväzku a sľubu dali hodnovernosť). **Ved' Boh vie, čo konáte,**

92. Nebuďte ako tá (žena), ktorá rozplietla svoje tkanivo (ktoré spriadla) **potom, ako ho spriadla a tkanivo sa stalo silným** (a pevne spradeným), (nebuďte ako ona) **tým, že beriete prísahy svoje ako prostriedok na lešť** (ktorú používate) **voči sebe navzájom preto, že niektoré spoločenstvo má väčší počet** (jedincov alebo majetku) **než spoločenstvo iné. Boh vás nimi** (uvedenými prísahami) **len skúške podrobuje** (či ich dodržíte, alebo ich budete porušovať). **A v deň zmŕtvychvstania vám objasní to, o čom ste sa sporili.** (16:92)

(16:92): Verš hovorí vo všeobecnosti o dodržiavaní sľubov a prísah, v konkrétnosti však zakazuje muslimom určitý zvyk, ktorý vo vtedajšej spoločnosti existoval. Predtým než Boh prostredníctvom Koránu a svojho posla Muhammada naučil muslimov dodržiavať prísahy a vážiť si každú prísahu či sľub, ktorým sa zaviazu, mali Arabi vo zvyku uzatvárať medzi sebou spojenectvá, ktoré potvrdzovali prísahami pred Bohom a v Jeho mene. Keď sa však objavil niekto, kto mal väčšiu silu, moc alebo majetky, jedna alebo viaceré strany tohto spojenectva svoje záväzky a prísahy porušili, pridali sa k tomu silnejšiemu spoločenstvu a obrátili sa proti bývalým spojencom. To znamená, že slabšie spoločenstvo sa pretvarovalo a lešť skrývalo, keď z obavy, ale aj z prospechu sa spojilo so spoločenstvom väčším a silnejším. Keď sa však objavil niekto ešte silnejší, svoj záväzok toto spoločenstvo porušilo a tým istým spôsobom sa pridalo k silnejšiemu spoločenstvu proti svojim doterajším spojencom a ochrancom. Verš takéto počínanie porovnal k žene, ktorá sa natrápila, aby spriadla tkanivo a keď už bolo tkanivo silné a mohlo sa použiť na šitie, žena ho znova rozpojila a celá námaha a zmysel toho, čo konala, sa stratil. Tak isto aj vzťahy a dôvera medzi ľuďmi sa budujú pomaly a rodia sa len po veľkej námahe, preto je nezmyselné, ak sa pretrhnú a dôvera sa stratí po tom, ako sa vybuodovala, okrem iného, záväzkom pred Bohom. Ľudia by sa mali snažiť žiť spoločne a v porozumení, najmä ak sa navzájom zaviazali, že tak žiť budú.

93. Keby bol Boh chcel, bol by vás učinil jedným spoločenstvom, ale (Boh) **uvádza do bludu, koho chce a správne usmerňuje, koho chce** (podrobuje vás skúške a podľa jej výsledkov niekoho uvádza do bludu a niekoho správne usmerní). **A budete opýtaní na to, čo ste robili.**

94. Neberte prísahy svoje ako prostriedok na lešť (ktorú používate) **medzi sebou navzájom, pretože sa potom pošmykne noha** (vaša) **po tom, ako bola stabilná** (pošmykne sa a odchyľi od stopy a cesty správnej potom, ako na nej kráčala a pevne stála) **a okúsíte zlo za to, že ste bránili ľudom nasledovať cestu, ktorú Boh určil. A dostane sa vám trápenie obrovské.** (16:94)

(16:94): Ibn Kesír napísal v komentári k tomuto veršu, že muslimovia by mali dodržiavať svoje sľuby a záväzky tým viac, ak sa niečím zaviazali voči nemuslimovi, pretože keď by nemuslim videl, že muslim mu niečo sľúbil a potom by to porušil a nedodržel, už viac by muslimovi neveril a takéto správanie môže viesť k bráneniu ľudom nasledovať cestu, ktorú Boh určil, t.j. k bráneniu pochopenia a nasledovania islamského náboženstva.

95. Nevymieňajte sľub daný Bohu (ktorým ste sa pred Bohom zaviazali, že budete poslúchať a nasledovať zásady, ktoré vám zoslal) **za lacný cieľ** (za cieľ, ktorým by ste získali dočasný a lacný prospech v živote pozemskom). **To, čo je u Boha, je lepšie pre vás, keby ste to len vedeli** (a uvedomovali si to).

96. To, čo je u vás, sa skončí (celý váš život pozemský aj to, čo v ňom máte a vlastníte), **ale to, čo je u Boha, ostáva** (to sa nikdy neskončí a neustále pokračuje). **A odmeníme tých, ktorí boli trpezliví, odmenou rovnajúcou sa tomu najlepšiemu z toho, čo konali.** (Boh posúdi to najlepšie z toho, čo konali a na základe toho ich aj odmení, takže nielenže ich odmení dobrou odmenou, ale aj vynechá zlé skutky, ktoré títo konali.)

97. Kto z jednotlivcov mužského pohlavia alebo jednotlivcov ženského pohlavia by konal dobro a bol by pritom veriaci, tomu dáme žiť život dobrý a odmeníme ho odmenou rovnajúcou sa tomu najlepšiemu z toho, čo konal.

98. Keď by si prednášal (a čítal) Korán, tak žiadaj od Boha ochranu pred satanom vyvrhnutým. (16:98)

(16:98): Predtým než muslim začne čítať Korán, mal by povedať: „Dávam sa pod ochranu Boha pred satanom vyvrhnutým“. Touto vetou by mal byť človek chránený Bohom pred tým, aby satan odvádzal jeho myšlienky od toho, čo číta alebo pred tým, aby ho nechal pripisovať tomu, čo číta, iný zmysel, než to v skutočnosti má.

99. On (satan) nemá moc nad tými, ktorí uverili a ktorí sa na Pána svojho spoliehajú.

100. Jeho moc je účinná na tých (voči tým), ktorí si ho za dôverníka berú a ktorí prostredníctvom neho k Bohu pridružili (naslúchajú tomu, čo im našepkáva, čím k Bohu pridružujú a vieru v Boha v jej skutočnej podobe odmietajú).

101. Ak by sme vymenili znamenie za iné znamenie (umiestnili by sme verš namiesto iného verša), **a Boh pritom lepšie pozná, čo zosiela** (Boh dobre vie, prečo prikazuje niektoré verše vymazať alebo nahradiť inými - pozri napríklad verše 2:106 a 22:52), **povedia** (tí, ktorí odmietajú veriť): „Ty si len vymýšľaš (nové a nové verše)“. **Nie je tomu tak** (Muhammad si nič nevymýšľal), **väčšina z nich to však nevie** (prečo sa tieto verše vymenili, neuvedomuje si, že tieto verše od Boha pochádzajú a že Boh veľmi dobre vie, prečo prikazuje nahrádzať ich inými veršami). (16:101)

(16:101): Podľa Dôvodov zoslania bol tento verš zoslaný vtedy, keď tí, ktorí k Bohu pridružovali, ohovárali posla Muhammada, hovoriac: „Robí si posmech zo svojich spoločníkov, keď im dnes prikazuje niečo a neskôr im to zasa zakazuje alebo im prikáže niečo ešte ľahšie. Len si vymýšľal a všetko, čo hovorí, hovorí sám od seba“.

102. Povedz (im, Muhammad, odpovedajúc): „**Zišiel s ním** (s Koránom) **dole Duch svätý od Pána tvojho s pravdou** (obsahuje pravdu, a nie výmysly), **aby posilnil (srdcia) tých, ktorí uverili a ako správne usmernenie a radostnú zvesť pre tých, ktorí sú Bohu oddaní** (t.j. pre muslimov).“

103. Vieme, že hovoria (tí, ktorí k Bohu pridružujú): „**Jeho** (Muhammada) **učí človek** (to, čo má hovoriť a dáva mu verše Koránu)“. **Jazyk (reč) toho, ktorému to pripisujú** (že Muhammada verše Koránu učí), **je nearabský** (on arabský jazyk neovláda. V tej dobe arabský jazyk a jeho pravidlá neboli písané, preto bolo možné naučiť sa ho a ovládať ho, len pokiaľ niekto medzi Arabmi žil a od malička sa ho postupne učil. Tí, ktorí k Bohu pridružovali, z času na čas si vymýšľali nejakého znalého človeka tej doby, o ktorom hovorili, že sa od neho prorok Muhammad učí. Keď sa neopodstatnenosť takéhoto výmyslu odhalila, hľadali ďalší objekt, ku ktorému by pripísali autorstvo veršov. Takíto znalí ľudia raz pochádzali z radov židov, raz z radov kresťanov, inokedy zasa z radov niekoho iného, atď.) **a toto** (Korán a jeho verše) **je arabský jazyk zjavný** (verše Koránu svojou štylistikou a

obsahom boli okrem iného z jazykového hľadiska také čisté a usporiadané, že sa im nedokázalo nič vyrovnať, aj keď sa o to básnici tej doby snažili).

104. Tí, ktorí neveria v znamenia Božie, tých Boh správne neusmerní a dostane sa im trápenie bolestivé.

105. Klamstvá vymýšľajú len tí, ktorí neveria v znamenia Božie. A to sú (tí, ktorí v znamenia Božie neveria a klamstvá si vymýšľajú) tí klamári (nie Muhammad, ktorý bol Bohom poverený oznámiť posolstvo).

106. Kto odmietol veriť v Boha po tom, ako v Neho (najprv uveril v Boha a neskôr by vieru odmietol) uveril - s výnimkou toho, kto bol donútený (prehlásiť, že sa vracia k nevere), ktorého srdce ale ostáva vierou (vo viere ostáva) pokojné (a naplnené) - na tom, ktorého hrud' sa odmietaniu viery poddala (jeho srdce sa odmietnutiu viery v Boha otvorilo a neveru znova prijalo), spočinie hnev od Boha zoslaný a dostane sa mu trápenie obrovské. (16:106)

(16:106): Verš poukazuje na to, že hnev Boží a obrovské trápenie postihne toho, kto by sa od viery v Boha v podobe, v akej ju Korán predstavuje, odvrátil potom, ako v Boha uveril. Výnimku tvoria len tí, ktorí sú prenasledovaní pre svoju vieru a náboženstvo, a teda boli donútení, aby svojimi ústami vieru v Boha zavrhlí, avšak ich srdcia ostali aj naďalej vierou naplnené. Dôležité je teda v prvom rade to, čo človek v srdci cíti.

107. To preto (ich hnev Boží a trápenie postihne), že uprednostnili život najnižší (pozemský a dali mu prednosť) pred životom posledným (a večným) a preto, že Boh správne neusmerní ľudí odmietajúcich vieru.

108. To sú tí, ktorým Boh zapečatil srdcia a sluch a zrak. A to sú tí nepozorní (a neznalí, ktorí si to najpodstatnejšie v živote nevšímajú a ani nevnímajú).

109. Niet pochýb (o tom), že v živote poslednom (a večnom) oni budú tí, ktorí stratu utrpeli.

110. Pán tvoj (Muhammad) je po tom všetkom (čo sa udialo) voči tým, ktorí emigrovali po tom, ako v skúške prepadli (v skúške, ktorej boli podrobení, neprospeli) a po tom, ako sa snažili a boli trpezliví, Pán tvoj je po tom všetkom (čo sa udialo) odpúšťajúci a milostivý (16:110)

(16:110): Pri emigrácii muslimov z Mekky do Mediny určitá skupina muslimov neemigrovala a ostala v Mekke, obávajúc sa o svoje rodiny a majetky. Pozri napríklad verš 8:72. Boh im však odkázal, že ich viera nebude úplná, kým sa nevzdajú všetkého, čo majú a neemigrujú. Preto táto skupina vyrazila z Mekky do Mediny. Po ceste ich však zastihli tí obyvatelia Mekky, ktorí odmietli veriť a nastal medzi oboma skupinami boj, v ktorom niektorí muslimovia padli a niektorí sa zachránili. Tento verš objasňuje, že im Boh odpustil, pretože sa po tom, ako neprospeli v skúške, snažili a neuplatní sa na nich predchádzajúci verš č. 106.

111. V deň (súdny), keď príde každá duša, obhajujúc sama seba a bude každej duši náležite odplatené to, čo vykonala a nebude im (nikomu z ľudí) ukrivdené. (16:111)

(16:111): Aj keď sa v komentároch neuvádza žiadna spojitosť tohto verša s predchádzajúcimi, je možné, že verš sa okrem iného vzťahuje aj na verš č. 110.

112. Boh uviedol ako príklad dedinu, ktorá bola bezpečná a žila v pokoji, potrava (jej určená) sa jej (dedine) dostávala hojne z každého miesta. Ona (dedina a jej obyvatelia) ale odmietla vďačnosť prejaviť za dobrodenie Božie, a tak jej Boh dal okúsiť odev hladu a strach za to, čo jej obyvatelia robili. (Je to zrejme adresované obyvateľom Mekky.) (16:112)

(16:112): Verš porovnáva určité stavy, v ktorých sa ľudia môžu ocitnúť, k odevu, ktorý si človek oblieka a ktorý ho sprevádza. Buď má človek pekný a bezpečný odev, ktorý každý

obdivuje a ktorý ho chráni, alebo má zlý odev, ktorý je prejavom chudoby a nedostatku a ktorý ho pred ničím nechráni.

113. Prišiel k nim (k ľuďom uvedenej dediny) **posol pochádzajúci z nich** (z ich radov), **oni ho však zo lži obvinili, a tak ich zasiahlo trápenie medzitým, ako sa krivdy dopúšťali.**

114. Jedzte z toho, čo vám Boh dal, jedlo (ktoré je) **dovolené a dobré** (okrem toho, čo vám Boh zakázal, je ostatná dobrá potrava dovolená) **a ďakujte za Božie dobrodenie, ak Jeho** (Boha skutočne) **uctievate.**

115. On (Boh) **vám zakázal len** (konzumáciu) **zdochliny, krv, mäso z prasiat a všetko, nad čím bolo vyslovené meno iné než Božie** (pozri poznámku k veršu 2:173). **Kto by bol ale nútený** (nemal by nič iné na jedenie než spomenuté druhy mäsa), **nie nevraživý, alebo prekračujúci mieru, tak** (nech vie, že) **Boh je odpúšťajúci a milostivý** (koho by hlad alebo akákoľvek iná okolnosť donútila z takéhoto mäsa jesť bez toho, aby chcel zámerne a úmyselne porušovať, čo Boh uložil alebo prekročiť mieru toho, čo Boh ustanovil, tak nech je a nech vie, že Boh odpúšťa a zmiluje sa nad ním).

116. Nehovorte o tom, čo vaše jazyky lživo opisujú (netvrdíte, že to, čo tvrdíte, je pravda, keď klamete): „**Toto (mäso) je dovolené a toto zakázané**“, **aby ste si (tak) vymýšľali o Bohu lži.** (Boh nikdy nezakázal konzumovať to, čo vy zakazujete a nepovolil konzumovať to, čo vy konzumujete. Boh vám preto jasne objasnil, aké druhy mäsa konzumovať nemôžete.) **Tí, ktorí si vymýšľajú o Bohu lži, nikdy neuspeli.**

117. Úžitok malý z toho budú mať (z takýchto klamstiev a lží budú mať len úžitok malý a dočasný v živote pozemskom) **a dostane sa im** (potom) **trápenie bolestivé.**

118. Tým, ktorí pokánie činili (židom), **sme zakázali to, o čom sme ti rozprávali predtým. My sme im neukrividili, ale oni svojim dušiam** (sami sebe) **krivdili** (pozri verš 6:146).

119. Pán tvoj (Muhammad) **je po tom všetkom** (čo sa udialo) **voči tým, ktorí vykonali zlo nevedomky** (neboli si vedomí toho, že zlo konali) **a potom** (keď sa dozvedia o nesprávnosti svojho konania) **by pokánie učinili a napravili správanie svoje, Pán tvoj je po tom všetkom** (čo sa udialo) **odpúšťajúci a milostivý.**

120. Abrahám bol umma (vo výkladoch Koránu sa píše, že slovo umma znamená vodca, ktorý má všetky dobré a cnostné vlastnosti), **Bohu poslušný, Bohu verný a nepatril medzi tých, ktorí pridružovali k Bohu** (niekoho alebo niečo),

121. Vďačný (bol Abrahám) **za Jeho** (Božie) **dary. Vybral si ho** (Boh) **a správne ho usmernil na cestu rovnú** (správnu, ktorá bola bez akýchkoľvek vybočení),

122. Dali sme mu (Abrahámovi) **v živote najnižšom** (pozemskom) **dobro a v živote poslednom** (a večnom) **bude patriť medzi zbožných** (a dobrých ľudí).

123. Potom (ako sme ti, Muhammad, a ľuďom objasnili, aký Abrahám bol) **sme ti vnukli, aby si nasledoval cestu Abrahámovu Bohu verný** (a len jemu oddaný aby si bol). **A on** (Abrahám) **nepatril medzi tých, ktorí pridružovali k Bohu.**

124. Sobota (obmedzenia, ktorými sa počas nej židia riadia) **bola určená len pre tých, ktorí sa o nej sporili** (obmedzenia židom určené v sobotu nepochádzajú od proroka Abraháma a nie sú ani cestou, po ktorej kráčať, ale sú trestom Božím za to, že sa židia, ktorí prišli po ňom, odklonili od toho, čo im Boh uložil, pozri napríklad verš 7:166). **Pán tvoj** (Muhammad) **medzi nimi** (tými, ktorí sa o Abrahámovi sporili) **rozhodne v deň zmŕtvychvstania o tom** (ohľadom toho), **o čom sa sporili** (rozhodne medzi nimi tak, že im ukáže pravdu o tom, o čom sa ohľadne Abraháma sporili).

125. Vyzývaj (Muhammad, ľudí) **k ceste Pána svojho** (Pána všetkého tvorstva) **s múdrosťou a poučením dobrým a spor sa s nimi** (s tými, ktorí odmietajú nasledovať cestu, ktorú Boh určil a po ktorej kráčali všetci Jeho poslovia) **spôsobom, ktorý je lepší** (ak sa s

nimi budeš sporiť o niečom, tak v pokoji, bez hádok, urážok a pod.). **Pán tvoj lepšie vie o tom, kto zblúdil, odkloniac sa od Jeho cesty. On (Boh) lepšie vie o tých, ktorí sú správne usmernení.**

126. Ak by ste trestali, tak trestajte trestom podobným tomu, akým ste boli vy potrestaní. A ak by ste trpezliví boli (a odpustili by ste), bude to (táto trpezlivosť a odpustenie) lepšie pre trpezlivých (pre tých, ktorí sú trpezlivosťou obdarení), (16:126)

(16:126): Tento i nasledujúce verše boli zoslané vtedy, keď v bitke Uhod bol zabitý Hamza, strýko proroka Muhammada. Nenávisť určitej skupiny obyvateľov Mekky voči muslimom ich vtedy viedla k tomu, že mŕtve telo prorokovho strýka rozpárali, vybrali jeho pečeň a vnútornosti, odsekli nos a uši a iné. Takýto čin sa netýkal len prorokovho strýka, ale podobnému zohaveniu boli vystavení ďalší padlí muslimovia. Od bolesti a smútku prorok prisahal, že za svojho strýka zabije sedemdesiat mužov z tábora nepriateľov. Vtedy Boh najvyšší zoslal tento verš a potom, ako sa muslimovia upokojili, prorok svoju prísahu odvolal, poprosil Boha o odpustenie a dodal: „Radšej budeme trpezliví“.

127. Bud' (Muhammad) trpezlivý. Trpezlivosť tvoja závisí len od Boha (keď budeš trpezlivý, Boh ti dá dostatok trpezlivosti, aby si zniesol čokoľvek). A nežiaľ' (Muhammad) nad nimi (nad tými, ktorí odmietajú veriť a nad koncom tých, ktorí sa zla voči vám dopúšťajú) a nebud' stiesnený z úkladov, ktoré stroja,

128. Boh je s tými, ktorí sú bohabojní (a ktorí sa vyhýbajú všetkému, čo by im mohlo privodiť Jeho hnev) a (je) s tými, ktorí dobro činia.

KAPITOLA SEDEMŇASTA

Al Isrá (Prenesenie)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Jedinečný je (a je Mu vzdialené všetko to, čo mu je nepravdivo pripisované) Ten, ktorý za noci preniesol poddaného Svojho (Muhammada, k slovu poddaný pozri poznámku k veršu 2:23) z Posvätnej mešity do mešity Al Aqsa (mešita, ktorá sa nachádza v Jeruzaleme), okolie ktorej sme požehnali, aby sme mu (poslovi a prorokovi Muhammadovi) ukázali niektoré z našich znamení. Ved' On (Boh) všetko počuje a všetko vidí. (17:1)

(17:1): Tento verš hovorí o jednej z udalostí, ktorá sa odohrala ešte v počiatkoch posolstva posla Muhammada (p.), keď sa mu anjel Gabriel ešte len začínal zjavovať. V tom čase sa stala udalosť zvaná Al Isrá wa Al Miráž. Išlo o cestu, ktorú posol Muhammad (p.) absolvoval počas jednej noci, keď sa z Mekky preniesol do mešity Al Aqsa, z ktorej potom stúpil do neba. Tam uvidel mnohé Božie znamenania, ktoré jednak rozšírili jeho poznatky a jednak nimi Boh svojho posla duchovne posilnil a ukázal, že posolstvo, s ktorým k nemu anjel Gabriel prichádza, je pravdivé. Prorok počas cesty uvidel napríklad raj a peкло, ako budú vyzerat', stretol sa tam s anjelmi a s niektorými predošlými poslami a prorokmi.

2. I dali sme Mojžišovi Knihu a učinili sme ju správnym usmernením pre synov (potomstvo proroka) Izraela (a povedali sme im): „Nečinite si mimo Mňa nikoho, na koho by ste sa spoliehali (vo všetkom sa spoliehajte len na Mňa).“

3. Potomstvo tých (je to), ktorých sme poniesli s Noemom. On (Noe) bol veru Bohu poddaný a vd'achný. (K slovu poddaný pozri vysvetlivku k veršu 2:23)

4. I stanovili sme synom Izraela (potomstvu proroka Izraela) v Knihe: Budete šíriť skazu na zemi dvakrát a vystúpíte veľmi vysoko (dostanete sa na vysoké spoločenské miesto, budete mať veľký vplyv a moc v dobe, v ktorej sa tak stane),

5. Keď sa splní prísľub prvý (keď budete šíriť skazu na zemi), pošleme na vás tých, ktorí sú nám odovzdaní, ktorí majú veľkú silu, ktorí do obydľí vojdú a ktorí prenasledovať (vás) budú. Bol to sľub, ktorý sa naplní (bolo určené a rozhodnuté, že sa tak stane).

6. Potom sme vám dali možnosť zvíťaziť proti nim a posilnili sme vás majetkami a synmi a učinili sme vás v počte väčšom (v akom sú vaši nepriatelia).

7. Ak by ste dobro konali, tak dobro konáte pre svoje duše. A ak by ste zlo konali, tak konáte proti nej (proti svojej duši, zožnete nakoniec len následky vašich činov). Keď sa potom splní (nastane) prísľub tej poslednej z nich (druhej a poslednej spomenutej prehry), ustarostenými učinia (tí, ktorí proti vám útočia) vaše tváre a vojdú do mešity tak, ako do nej vošli prvýkrát. A zničia, na čo dosiahnu, zničením (veľkým alebo úplným). (17:7)

(17:7): Vo výkladoch Koránu sa objavuje niekoľko názorov na otázku, či už obe udalosti nastali, alebo len jedna z nich a druhá ešte len príde, alebo či ani jedna z nich ešte nenastala. Známe výklady hovoria, že prvýkrát, keď synovia Izraela začali šíriť skazu na zemi, boli porazení a poničení Babylončanmi.

8. Azda vás Pán váš omilostí. A ak by ste sa k tomu vrátili (k povyšovaniu sa a k šíreniu skazy), **tak sa vrátíme aj my** (a navodíme proti vám takých ľudí, ktorí vás premôžu a znova poničia) **a učiníme peklo pre tých, ktorí odmietli veriť**, (a peklo bude pre nich) **väzením**. (Slovo hasír v arabskom jazyku znamená väzenie. Môže však znamenať aj rohož, v ktorej je slama prepletená, súdržná a pevná, teda tvorí jednotu, ktorá nič neprepustí.) (17:8)

(17:8): O predchádzajúcom verši sme poznamenali, že nemožno s úplnou istotou povedať, či uvedené dve udalosti, v ktorých synovia Izraela mali nadobudnúť moc a potom byť porazení, už nastali, alebo nie. Dôležité a podstatné však je, že tento verš im odkazuje, že pokiaľ by sa k šíreniu zla a skazy a povyšovania vrátili kedykoľvek, ich osud sa bude vždy opakovať. Zakaždým príde niekto, kto ich po čase porazí, poničí a poníži.

9. Tento Korán správne usmerňuje k tomu, čo je správnejšie a oznamuje radostnú zvesť veriacim, ktorí konajú dobré skutky, že sa im dostane odmena veľká,

10. A že pre tých, ktorí neveria v život posledný (a večný), sme pripravili trápenie bolestivé.

11. Človek prosí (Boha) o zlo, podobne, ako prosí (Boha) o dobro. (Človek veľakrát prosí Boha o zlé veci, keď je nahnevaný a sám na seba a na svojich blízkych privoláva nešťastie. Mnohokrát však človek aj bez svojho vedomia prosí pre seba Boha o veci, ktoré sú preňho v konečnom dôsledku zlom, a nie dobrom.) **Človek je veru unáhlený** (v tom, o čo prosí a v tom, čo koná).

12. Učinili sme noc a deň ako dve znamenia. Znamenie noci (a tmy, ktoré bolo ako prvé) **sme postupne vymazali a učinili sme** (postupne nastupovalo) **znamenie dňa viditeľným, aby ste** (vo svetle dňa) **sledovali** (a snažili sa o) **dobrodenie pochádzajúce od Pána svojho** (pracovali a snažili sa zaobstarať si obživu) **a** (učinili sme druhé znamenie - deň, svietiace) **aby ste poznali počet rokov a výpočty. Všetko sme objasnili objasnením** (jasným a detailným).

13. Každému človeku sme vtáka osudu pridružili k jeho krku. (Arabi v predislamskej dobe sa snažili vykladať osud podľa letu vtákov, ak by vták letel doprava, tak to považovali za šťastie, ak by ale letel doľava, považovali to za znamenie nešťastia. Vo verši sa „vtákom osudu“ myslia tie časti života človeka, ktoré sú riadené osudom.) **A v deň zmŕtvychvstania dáme preňho** (pre človeka) **vyjsť von knihu, ktorú nájde roztvorenú** (v ktorej bude do posledného detailu zaznamenaný jeho pozemský život, ako ho strávil),

14. Čítaj svoju knihu (bude mu v ten deň povedané). **Tvoja duša dnes postačí ako tvoj účtovateľ** (tvoja duša ti bude dnes zúčtovávať všetko, čo si v živote pozemskom konal).

15. Kto správnym smerom kráča, ten správnym smerom kráča v prospech svojej duše (urobí tak dobre sám pre seba). **A kto zblúdil, ten zblúdil proti nej** (konal sám proti sebe). **Nikto z tých, čo bremeno nosia, nebude nosiť bremeno za iného** (každý sa bude zodpovedať len sám za seba a nik neponesie hriechy za niekoho iného). **Nikdy by sme trápeniu nepodrobili** (nikoho) **skôr, ako by sme poslali posla** (ktorý by pred takýmto trápením varoval).

16. Keď by sme chceli vyhubiť dedinu (nejakú), **príkaz dáme tým z jej obyvateľov, ktorí v prepychu žijú** (aby nasledovali to, čo sme zoslali). **Oni sa ale spurnosti** (voči tomuto príkazu) **dopustia, a tak sa právom voči nej** (takejto dedine) **uplatní to, čo bolo povedané** (to, pred čím bola varovaná). **A tak ju** (dedinu) **zničíme zničením** (úplným). (17:16)

(17:16): Podľa výkladov Koránu verš pripúšťa ešte dva ďalšie významy. Prvý znie: Keď by sme chceli vyhubiť dedinu (nejakú), dali by sme rozhodovať v nej (o jej dôležitých záležitostiach) tým z jej obyvateľov, ktorí v prepychu žijú a ktorí by spurnosť v nej činili, a tak sa právom voči nej (takejto dedine) uplatní to, čo bolo povedané (slová, pred ktorými bola varovaná). A tak ju (dedinu) zničíme zničením (úplným). Druhý znie: Keď by sme chceli

vyhubiť dedinu (nejakú), dali by sme vzrásť počet tých jej obyvateľov, ktorí v prepychu žijú, ktorí by sa spurnosti v nej dopúšťali, za čo by sa právom voči nej (tejto dedine) uplatnilo to, čo bolo povedané (slová pred ktorými bola varovaná). A tak ju (dedinu) zničíme zničením (úplným).

17. Koľko pokolení sme zahubili po Noemovi (za to, že nenasledovali to, čo sme im uložili). **A Pánovi tvojmu** (Muhammad) **postačí, že o hriechoch tých, ktorí sú Mu** (Bohu) **odovzdaní, dobre vie a všetko vidí.**

18. Kto by chcel (za cieľ mať) **rýchlo pominuteľný život** (a skorú odmenu i úžitok v živote pozemskom), **odmenu rýchlu** (za dobro, ktoré konal) **mu dáme v miere, akú chceme** (koľko si zaslúži) **a komu chceme** (u koho vidíme, že si to zaslúži). **Potom ale** (v súdny deň) **jemu** (takémuto človeku, ktorý si želal rýchlu odmenu v živote pozemskom a život konečný a večný si nevšímal) **učiníme peklo** (ako miesto posledné, v ktorom ostane naveky a), **v ktorom bude horieť opovrhnutý a zavrhnutý,**

19. Kto by ale chcel (a sledoval) **život posledný** (a večný) **a usiloval sa oň patričným úsilím a pritom by bol veriaci, tých** (takýchto ľudí) **snaha bude vďakou odmenená** (tým, že ich Boh za odmenu dobrým životom odberie).

20. Všetkým dávame (to, o čo žiadajú), **tým** (ktorí chcú len úžitky života pozemského) **aj tým** (ktorí od Boha prosia nielen úžitky života pozemského, ale aj dobré pokračovanie v živote večnom) **z darov tvojho Pána** (Muhammad). **A dary Pána tvojho nie sú zakázané** (nikomu). (Boh dá každému to, o čo on žiada, avšak toľko, koľko uzná za vhodné.)

21. Pozri sa (Muhammad), **ako sme uprednostnili niektorých** (ľudí v tom, čo sme im dali) **pred inými. Život posledný má ale vyššie stupne a väčšie prednosti.** (Niektorým ľuďom sme v živote pozemskom dali viac, iným zasa menej, niektorí sa dostali na vyššie stupne v spoločnosti, iní zasa na nižšie, to všetko je ale nič v porovnaní s tým, čo ľuďom v živote poslednom a večnom dáme a v porovnaní so stupňami raja, do ktorých budú veriaci ľudia rozdelení v závislosti od skutkov, ktoré v živote pozemskom vykonali)

22. Nečín popri Bohu iného boha, pretože potom budeš sedieť opovrhnutý a opustený.

23. Pán tvoj (Muhammad) **rozhodol, že nemáte uctievať nikoho iného než Jeho** (Boha) **a máte dobre zaobchádzať s rodičmi. Ak by u teba dosiahli starobu jeden z nich alebo obaja, tak im nepovedz: „Mám vás už dosť oboch** (vyjadrujúc tým svoju nechť alebo netrpelivosť voči nim)“ **a neokríkaj ich a povedz im slová láskavé** (ako prejav lásky a úcty k nim).

24. A skloň pred nimi svoje krídlo pokory, prameniace z milosti (nemaj pred nimi krídlo pokory svojej vysoko, nepovyšuj sa nad nimi, ale buď k nim láskavý a tvoja milosť nech sa prejavuje aj v tom, že budeš voči nim pokorný) **a povedz: „Pane môj, zahrň ich milosťou Svojou, tak ako mňa** (rodičia) **vychovávali, keď som bol malý** (zahrň ich milosťou podobne, ako ma láskou zahŕňali, keď som bol malý a keď ma vychovávali)“.

25. Pán váš lepšie vie, čo je vo vašich dušiach. Ak budete zbožní, tak On je voči tým, ktorí sa k Bohu vracajú (a na Neho neustále spomínajú), **odpúšťajúci.**

26. Dávaj (človek) **príbuznému svojmu právo jeho** (pomáhaj mu z titulu príbuzenstva) **i biednemu i pocestnému** (ktorý sa počas cesty dostal do tiesne a nemá sa ako do svojej vlasti alebo mesta dostať) **a nerozhadzuj** (to, čo sme ti dali) **rozhadzovaním** (bezúčelným a márnotrpným),

27. Tí, ktorí rozhadzujú (majetky a dary, ktoré sme im dali), **sú bratmi satanov a satan Pánovi svojmu poslušnosť** (a oddanosť) **odmietol** (keď odmietol Jeho príkaz, aby sa pred Adamom poklonil),

28. Ak by si sa ich stránil (príbuzných, biednych a pocestných a odmietol im pomôcť) **s tým, že sleduješ milosť pochádzajúcu od Pána svojho, v ktorú dúfaš** (ak by si nemal nič, čím

by si im pomohol, alebo by si im z nejakého vážneho dôvodu pomôcť nechcel), **tak im povedz slová ľahké** (ak by si im nechcel pomôcť, tak to odmietni ľahkými a láskavými slovami a neodbýjaj ich s hrubosťou a vyčítaním).

29. A nemaj ruku svoju pripútanú ku krku svojmu (od lakomosti z obavy, aby ti z nej nejaký milodar alebo pomoc nevypadla), **ani ju nerozprestri úplným rozprestretím** (tak, že budeš rozhadzovať a na všetky strany aj bezúčelne rozdávať, až ti nič neostane), **aby si nesedel** (nakoniec) **s výčitkami zbedačený**. (17:29)

(17:29): Verš odkazuje ľuďom, aby pomáhali príbuzným a ľuďom, ktorí to potrebujú, ale aby pritom dbali aj na to, aby nerozdali všetko a nakoniec miesto toho, aby ostatným pomohli, budú potrebovať sami pomoc. Všetko treba robiť so striednosťou.

30. Pán tvoj (Muhammad) **zoširoka dáva obživu** (a dobrodenie Svoje), **komu chce a má na to moc** (aby každému určil, čo sa mu má dostať a aby každému dal, koľko uzná za vhodné). **Ved' On** (Boh) **o tých, ktorí sú Mu odovzdaní, dobre vie** (všetko) **a všetko** (čo konajú) **vidí**.

31. Nezabíjajte svoje deti zo strachu pred chudobou (pozri verše 16:58-59), **my im obživu dáme i vám. Ich zabíjanie je veru chyba veľká,**

32. A stráňte sa mimomanželského pohlavného styku, pretože je to nemravnosť a cesta zlá (ktorá k ničomu dobrému nevedie).

33. A nezabíjajte dušu, ktorú Boh zakázal zabíjať, jedine ak právom (nezabíjajte ľudí jedine ak právom za zločin, ktorý by spáchali). **Kto by bol zabitý neprávom, tak jeho zástupcovi sme dali moc** (nad životom vraha, on buď požiada preňho trest smrti, alebo prijme finančné odškodné, alebo mu čin odpustí), **preto nech** (takýto zástupca, ktorému bola daná moc práva) **sa nedopustí nestriedmosti v zabíjaní** (nech nezabije nikoho iného než páchatel'a), **keďže mu je podpora** (a moc) **daná** (na základe ktorej môže svoje právo na odplatu uplatniť, nech ho táto moc ale neodvedie od striedmosti a nezatemní jeho myseľ'), (17:33)

(17:33): V predislamskej spoločnosti sa hodnota človeka posudzovala podľa jeho majetnosti, spoločenského postavenia a rodu, ku ktorému patrila. Keď bol niekto z vyšších vrstiev spoločnosti zabitý, tak sa stávalo, že zástupcovia zabitého za odplatu zabili dvoch alebo viacerých osôb zo strany vraha alebo dokonca začali vojnu proti rodu vraha, pokiaľ bol jeho rod slabší. Zástupcom sa myslí osoba, ktorá je oprávnená v rámci zákona alebo podľa vtedajších zvyklostí požadovať potrestanie páchatel'a, požadovať peňažné odškodnenie a dozeranie nad vykonaním trestu.

Zástupcom bývala osoba mužského pohlavia z najbližšieho príbuzenstva zavraždeného. V predislamskej spoločnosti a sčasti aj v počiatkoch islamskej doby však nebolo ničím neobvyklým, ak takýto zástupca svojpomocne zabil vraha, pokiaľ by bol vrah napríklad pristihnutý na mieste činu. Vtedy neexistovali vymoženosti, ktoré dnešné štáty majú na dolapenie zločincov a teda, ak by bol vrah ušiel, nebolo ľahké ho chytiť. Preto sa stávalo, že zástupca zavraždeného a jeho rodina sa vrahovi pomstili zabitím niektorého z jeho príbuzných. Verš preto v odôvodnených prípadoch svojpomoc pripúšťa a dáva právny titul na jej vykonanie, ale upozorňuje, aby sa zástupca zavraždeného v žiadnom prípade neodchýlil od striedmosti, resp. aby sa nedopustil nespravodlivosti.

34. Nepribližujte sa k majetku siroty iba ak s tým, čo je pre ňu lepšie (dbajte na majetky sirôt a neberte z nich nič ani ich na nič nepoužívajte, iba ak by ste chceli dobro pre tieto siroty a ak by ste im tento ich majetok chceli zväčšiť a pomôcť im v niečom, čo im prinesie len prospech), **dovtedy, kým nedosiahne** (takáto sirota) **dospelosť** (nepribližujte sa k tomuto majetku jedine v dobrom a starajte sa oň zodpovedne, až kým táto sirota nedosiahne vek, v ktorom bude už môcť tento svoj majetok dobre a zodpovedne spravovať a kým sa nebude o

svoj majetok sama starať). **A plňte svoje sľuby** (ktoré dávate), **pretože za sľub** (jeho dodržanie a splnenie) **sa nesie zodpovednosť** (v súdny deň),

35. Dávajte úplné miery, ak by ste merali a vážte váhami rovnými (v ktorých nie sú žiadne vady spôsobujúce odchýlky vo vážení). **V tom spočíva dobro** (pre vás v živote pozemskom aj v súdny deň) **a vedie to k lepšiemu koncu** (v živote terajšom i budúcom a večnom),

36. Nenasleduj (človek) **to, o čom nemáš poznanie**. **Pretože za sluch, zrak a srdce, za to všetko sa nesie zodpovednosť**. (17:36)

(17:36): Verš ľudom prikazuje, aby nenasledovali správy, o ktorých nič nevedia, resp. aby sa uistili o každej správe, ktorá sa im dostane predtým, než by ju za pravdivú pokladali alebo by o nej začali rozprávať alebo ju medzi ľuďmi šíriť. Druhá časť verša vysvetľuje, že za všetko, čo človek počúva, vidí a srdcom vníma, bude zodpovedný v súdny deň, ako s takto získaným poznaním naložil.

37. Nekráčaj (človek) **po zemi pýchou naplnený, pretože ty neprerazíš zem a ani výšku hôr nedosiahneš** (pýchou a povýšenosťou človek nič nedosiahne, preto by sa mal držať skromnosti a nechodiť po zemi ako pyšný páv).

38. Zlo vzniknuté z toho všetkého (vzniknuté z nedržania sa uvedených zásad) **sa Pánovi tvojmu protiví**. (Bohu sa protiví, ak niekto okráda ľudí, ak sa niekto povyšuje nad ostatných, ak siroty okráda o ich majetky, keď niekto šíri informácie, o ktorých si nie je istý, keď niekto zabíja svoje deti z obavy pred hladom a pod.)

39. To (všetko uvedené) **patrí k tomu z múdrosti, čo ti** (Muhammad) **Pán tvoj vnukol. A nečiň** (človek) **popri Bohu boha ďalšieho, aby si nebol vrhnutý do pekla, s výčitkami zahrnutý**.

40. A či chlapcov pre vás vyvolil Pán váš a učinil z anjelov dievčatá (ktoré si za dcéry svoje vzal)? **Vy hovoríte veru slová preveľké**. (17:40)

(17:40): U Arabov v predislamskej dobe prevládalo presvedčenie, že Boh pre nich vyvolil chlapcov a že dievčatá si vyvolil pre Seba. Týmto dievčatami, ktoré mali byť božími dcérami, mali byť anjeli. Okrem toho mnohí Arabi v predislamskej dobe považovali dievčatá a ženy vo všeobecnosti za menejcenné ľudské bytosti. To bolo aj jedným z dôvodov, pre ktoré sa dievčatá zažíva pochovávali. Korán v priebehu niekoľkých rokov všetky tieto a im podobné názory a zvyky zrušil a zmenil.

41. Objasnenie sme uviedli v tomto Koráne (všetko potrebné), **aby sa poučili** (aby okrem iného spomínali aj na skutočnosť, že príde čas, kedy sa budú za všetky svoje činy zodpovedať). **Nepridáva im to však** (toto pripomenutie) **nič iné, než odpudenie**. (Všetko uvedeným ľudom vysvetľujeme a objasňujeme, aby pochopili, kde sa dopúšťajú chýb a v čom svoje myslenie a správanie majú napraviť. Ich zanovitosť im však bráni v tom, aby verše a znamenia Koránu vnímali.)

42. Povedz (im, Muhammad): **„Keby boli s Ním** (s Bohom, popri ňom), **ako** (to tí, ktorí k Bohu pridružujú) **hovoria** (a tvrdia), **iné božstvá, boli by sledovali** (hľadali) **cestu k trónu** (boli by sa snažili nájsť cestu a spôsob ako Boha odsunúť a zaujať jeho miesto vo vládnutí nad všetkým stvoreným)“.

43. Jedinečný Je (Boh), **nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde, je vysoko, vo výškach veľkých, nad tým, čo hovoria**. (Nik, kto k Bohu pridružuje alebo v Neho a jeho jedinstvi odmieta veriť v podobe, v akej Boh sám seba v Koráne opísal, Bohu v ničom neuškodí. Ba naopak, takýto človek odmietajúci vieru môže docieľiť len to, že Boh zníži svoju ochranu a pomoc, ktorú mu poskytoval v živote pozemskom a v súdny deň takýto človek so svojimi skutkami ostane sám bez toho, aby sa ho niekto pred Bohom mohol zastať. Pozri napríklad verše 4:147.)

44. O jedinečnosti Jeho (Boha) a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde, svedčí všetkých sedem nebies a zem i každý, kto je v nich (v nebesiach a na zemi). Niet ničoho, čo by vd'akou Jemu nesvedčilo o jedinečnosti Jeho, vy ale tomu, ako svedčia o jedinečnosti Jeho, nerozumiete (nevnímate tento proces). On (Boh) veru má veľkú trpezlivosť a je odpúšťajúci.

45. Keď prednášaš (Muhammad) Korán, činíme medzi tebou a tými, ktorí neveria v život posledný (a večný, že nastane), clonu zakrytú (ktorú nevidia),

46. A činíme na ich srdciach rúško, aby mu neporozumeli (aby Korán nechápali) a hluchotu v ich ušiach (preto vo chvíli, keď sa Korán prednáša, ho nepočujú a nevnímajú). A keď by si spomenul Pána svojho samého v Koráne (bez toho, aby si spomenul ich božstvá), obrátia sa (tí, ktorí neveria) chrbtom a odchádzajú s odpudением (odporom, nechut'ou).

47. My lepšie vieme, čomu (títo) naslúchajú (a prečo), keď tebe (Muhammad, keď Korán prednášaš) naslúchajú a (my lepšie vieme, čo si šušľajú) keď tajné hovory (medzi sebou) vedú, keď (tí) krivdiaci (z ich rodov) hovoria (ostatným): „Vy nasledujete len muža začarovaného“,

48. Pozri sa (Muhammad), ako ti uvádzali príklady (pokúšajú sa ľudí odvrátiť od toho, čím si bol poslaný, keď o tebe niekedy hovoria, že si začarovaný, inokedy zasa, že ťa Korán učí niekto, kto arabský jazyk ani poriadne neovláda a podobne), a tým sa do bludu dostali (táto ich snaha odmietnuť posolstvo, s ktorým si bol ľudom poslaný tým, že sa ťa snažia pred ľuďmi znevážiť, vyústila nakoniec len k tomu, že oni sami sa na cestu bludu dostali), preto nevládsu nájsť cestu (ktorá by ich k správne mu usmerneniu priviedla). (Toľko sa snažili neprijat' posolstvo vnuknuté poslovi a prorokovi Muhammadovi, až sa nakoniec dostali do bludu, z ktorého sa nevedeli oslobodiť, pretože jedinu cestu, ktorá ich z neho mohla oslobodiť, oni odmietali.)

49. I povedali (tí, ktorí odmietli veriť, čudujúc sa): „Keď sa staneme kosťami a spráchnivieme, budeme vzkriesení v nové stvorenie (naše telá budú znova, ako boli predtým)?“

50. Povedz (im, Muhammad odpovedajúc na ich otázky): „Bud'te kameňmi, alebo železom“,

51. „Alebo stvorením, ktorého veľkosť (a silu) pocit'ujete vo svojich hrudiach (a vzbudzuje vo vás veľký rešpekt, nech by ste boli akokoľvek veľkí alebo malí, Boh vás v deň vzkriesenia znova vzkriesi na zúčtovanie)“. Budú hovoriť (a pýtať sa ťa, Muhammad): „Kto nás prinavráti (k životu po smrti)?“ Povedz (odpovedajúc): „Ten (Boh), kto vás stvoril prvýkrát“. Vtedy pokrúčia svojimi hlavami (začudovane) nad tebou a budú hovoriť (opýtajú sa): „Kedy to bude (kedy sa tak stane)?“ Povedz (im odpovedajúc): „Snád' to bude už blízko (čoskoro to nastane)“, (17:51)

(17:51): Ako nás Korán na iných miestach informuje, deň zmŕtvychvstania nastane až vtedy, keď to Boh určí a nik okrem Boha nevie, kedy tento čas nastane. Môže nastať po sekunde, dni alebo po niekoľkých stáročiach a tisícročiach ľudského veku.

52. V deň (vzkriesenie vaše nastane), keď vás vyzve (Boh, aby sa vaše telá znova poskladali a duše vaše sa s nimi spojili) a vy uposlúchnete (všetci bez ohľadu na to, či ste boli v živote pozemskom veriaci, alebo nie) s vd'akou (oslavujúc Boha za všetko, čím vás predtým obdaril) Jemu, budete si myslieť, že ste tu boli (žili v živote pozemskom) len krátko (krátky čas v porovnaní s tým, čo sa v ten deň udeje, uvedomujúc si, čo príde). (Vtedy deň zmŕtvychvstania nastane a to budú jeho znaky.)

53. Povedz (Muhammad) tým, ktorí sú Mi odovzdaní (ktorých som stvoril, ktorým som dal život a ktorí sa riadia tým, čo som uložil), aby hovorili len to, čo je lepšie (keď sa s niekým

zhovárajú, nech hovoria len dobré slová), **pretože satan podpichuje** (a zasieva sváry a nenávisť) **jedných proti druhým**. (Nech sa ľudia, a zvlášť veriaci z nich, nenechajú satanom zlákať do sporov, ktoré medzi nimi vyvoláva, keď ich podpichuje a proti sebe obracia.) **Satan je veru pre človeka nepriateľom zjavným**.

54. Pán váš lepšie vie o vás (všetko než ktokoľvek iný, vie, čo je vo vás skryté, ako premýšľate, čo tajíte a čo prejavujete). **Keby chcel, milosť svoju na vás zošle a keby chcel, trápeniu vás podrobí** (záleží to aj od vás a od toho, akí ste, v čo veríte a ako sa správate). **Neposlali sme ťa** (Muhammad), **aby si za nich** (ľudí) **niesol zodpovednosť** (úplne vo všetkom a ani aby si zodpovedal za to, či niekto uveril, alebo nie). (Tvojou úlohou je oznámiť posolstvo, ktorým si bol poverený a naučiť ľudí v jeho rámci sa správať. To, ako sa ľudia zachovajú, už nie je od teba závislé.)

55. Pán tvoj (Muhammad) **lepšie vie o tom, kto je v nebesiach a na zemi**. **Uprednostnili sme niektorých prorokov pred inými a dali sme Dávidovi Zabúr** (posolstvo, ktoré bolo Dávidovi dané). (17:55)

(17:55): Ako sme na iných miestach uviedli, poslov a prorokov bolo mnoho a v zmysle článkov viery je povinnosťou veriaceho veriť v nich všetkých a nerobiť medzi nimi žiadne rozdiely. V tomto smere prorok Muhammad (p.) povedal: „Nerobte rozdiely medzi prorokmi“, t.j. nehovorte o niektorých, že sú lepší než iní. Napriek tomu však niektorí proroci boli uprednostnení pred ostatnými určitými vlastnosťami a úlohami. Ich uprednostnenie sa prejavuje napríklad v tom, že nie všetci proroci sú uvedení spolu s ich príbehmi v Koráne, ale len niekoľkí z nich.

56. Povedz (Muhammad, tým, ktorí odmietajú veriť): **„Privolajte tých, o ktorých ste tvrdili, že vám pomôžu** (keď vás zlo postihne) **mimo Neho** (ktorí by vám pomohli bez Božej pomoci a bez toho, aby Boh chcel).“ **Oni** (všetci, ktorých uctieвате mimo Boha alebo ich k Nemu pridružujete) **nevlastnia moc** (ani prostriedky) **zbaviť vás škody** (ktorú by ste utrpeli) **alebo ju** (od vás) **odkloniť**.

57. Tí, ktorých (uvedení ľudia odmietajúci vieru) **vzývajú** (mimo Boha), **sami sledujú prostriedok, ako sa dostať** (a priblížiť) **k Pánovi svojmu, každý z nich sa snaží o to, aby bol** (nakoniec k Pánovi svojmu) **najbližší** (tí, ktorých uvedení ľudia uctievať a privolávajú, aby im pomohli, sa sami snažia všetkými prostriedkami čo najviac sa priblížiť k Bohu a získať Jeho spokojnosť a nieto ešte, aby sami popri Bohu o niečom rozhodovali alebo mali slovo rozhodujúce) **a** (tí, ktorí sú uctievaní popri Bohu alebo mimo Neho, sami) **dúfajú v Jeho** (Božiu) **milosť a boja sa trápenia Ním určeného** (ktoré na nich môže zoslať). **Veru, trápenie určené Pánom tvojím** (ktoré On zoslať môže) **je niečo obávané**.

58. Niet dediny, ktorú by sme nezahubili pred dňom zmŕtvychvstania, alebo ju nepodrobili trápeniu veľmi silnému. To (všetko) **bolo v Knihe zapísané**.

59. Nič nám nebránilo, aby sme poslali znamenia, len to, že ich prví ľudia (ku ktorým boli zoslané) **za lož označili. A dali sme Samúdocom ťavu ako jasné znamenie, oni sa ňou však krivdy dopustili** (miesto toho, aby ju prijali za znamenie, odmietli ju, čím sami sebe aj ostatným, ktorí ich nasledovali, ukrivdili, keď si trápenie vyslúžili). **A znamenia posielame len na zastrašenie** (aby si ľudia uvedomili, čo ich môže postihnúť). (17:59)

(17:59): Tento verš bol zoslaný tým, ktorí odmietli veriť v posolstvo, ktorým bol poverený posol Muhammad. Títo ľudia posla Muhammada totiž požiadali, aby im na znamenie pravdivosti svojho posolstva premenil horu Al Safá v Mekke na zlato a aby im zarovnal hory obklopujúce Mekku, aby tam mohli sadiť. Vtedy bolo poslovi Muhammadovi povedané: „Ak by si chcel, tak im ešte dáme odklad, azda z nich vyvolíme ďalších. Ak však budeš chcieť, tak im dáme, o čo žiadajú, ale ak by aj potom odmietli veriť, budú zahubení podobne, ako boli zahubení tí, ktorí boli pred nimi“. Posol Muhammad odpovedal: „Nie, dám im ešte odklad (počkám s trestom, ktorý by ich mal postihnúť)“.

60. I (spomeň si na to, Muhammad) **povedali sme ti, že Pán tvoj obklopil ľudí** (vie o nich všetko a má moc nad nimi). **A videnie, ktoré sme ti ukázali** (keď si stúpал do neba z mešity v Jeruzaleme pri udalosti známej ako Al Miráž), **sme učinili len ako skúšku pre ľudí** (či v to uveria, alebo nie) **i prekliaty strom spomenutý v Koráne** (sme preskúšaním učinili, pozri verš 37:60 a nasledovne). **Strašíme ich** (tých, ktorí veriť odmietajú), **to ich ale ešte viac vedie** (podnecuje) **k ešte väčšiemu prekračovaniu medzí**. (Takéto varovanie viedlo ľudí k ešte väčšej zanovitosti a tvrdohlavosti. Nepresvedčia ich už ani znamenia, ktoré žiadali.)

61. I (spomeň im, Muhammad) **povedali sme anjelom: „Pokloňte sa v polohe sužúdu Adamovi“**. Oni sa **poklonili okrem Iblísa** (satana, ten sa nepoklonil), **ktorý povedal: „Mám sa pokloniť v polohe sužúdu tomu, koho si stvoril z blata!“**

62. Povedal (satan potom, ako Boží príkaz nesplnil, za čo ho Boh preklial): **„Vidíš toho (človeka), ktorého si poctil viac než mňa! Ak by si mi doprial odklad** (trápenia, ktoré ma má postihnúť) **až do dňa zmŕtvychvstania, vykynožím jeho potomstvo s výnimkou malého počtu** (z nich - z ľudí)“.

63. Povedal (Boh satanovi): **„Chod’** (odklad sa ti dostal). **Ktokoľvek z nich** (z Adamových potomkov) **ťa bude nasledovať, peklo bude vašou odplatou ako odplata úplná“**,

64. „Vyprovokuj, koho by si mohol z ich radov (ľudí) **svojím hlasom** (jemným a lákavým alebo prísny a tvrdým) **a prived’ proti nim jazdcov svojich i pešiakov** (tých, ktorí ťa nasledovali) **a bud’ ich spoločníkom v majetkoch a deťoch a nasľubuj im** (čo len chceš)“.

Satan im veru nesľubuje nič iné než klam,

65. „Nad tými, ktorí sú Mi odovzdaní (a ktorí sú mi oddaní), **však nebudeš mať moc“**. **Pán tvoj Sám postačí, aby sa na Neho** (ľudia vo všetkom) **spoľahli** (a od Neho ochranu žiadali).

66. Pán váš je ten, kto pre vás vedie (pomaly) **lode po mori, aby ste sledovali** (snažili sa získať) **niektoré z Jeho** (Božích) **dobrodení** (čo vám dal a aby ste sa plavili po mori za účelom obchodu a vzájomného zoznamovania sa). **Ved’ On** (Boh) **je k vám milostivý,**

67. Ak by sa vás dotkla (zasiahla vás) **škoda** (a tieseň) **na mori,** (vtedy zistíte, že) **opustí vás každý, koho vzývate, okrem Neho** (Boha). (Nech by ste vzývali a prosili o pomoc kohokoľvek okrem Boha, nepomôže vám, len Boh vaše prosby vypočuje.) **Keď vás ale zachráni** (Boh) **na pevninu** (dovedie vás tam), **odvraciate sa** (zasa na Boha zabúdate a vraciate sa k tomu, čo ste predtým vzývali a k Bohu pridružovali). **A človek je tvor odmietajúci vieru** (v jeho povahe je odmietat’ a vzdorovať’).

68. Máte záruku (vy, ktorí sa už v bezpečí odvraciate), **že vás nenechá** (Boh) **pohltiť okrajom pevniny, alebo že nepošle na vás štrkovú smršť** (smršť plnú štrku a kameňov)? **Potom** (keď by sa tak stalo) **už nenájdete nikoho, na koho by ste sa spoľahli** (že by vás zachránil).

69. Alebo máte záruku, že vás do neho (do mora) **nevráti ešte raz a nepošle na vás vietor ničiaci, ktorý vás potopí za to, že ste odmietali veriť? Potom** (keď sa tak stane) **si nenájdete proti nám za to** (že sme vás potopili) **pomstiteľa** (ktorý by sa nám za vás pomstil, všetky božstvá, ktoré popri Bohu alebo mimo Neho uctievať, nemajú voči Nemu žiadnu silu či moc).

70. I poctili sme synov Adama (ľudí pochádzajúcich z Adamovho potomstva mnohými poctami a darmi) **a prepravovali sme ich na súši** (dali sme im prostriedky, aby sa mohli voziť na súši) **i na mori a dali sme im z dobrôt a uprednostnili sme ich pred veľkou časťou tých, ktorých sme stvorili, uprednostnením** (zjavným). (Dali sme im rozum, rôzne pudy, city a pod.)

71. V deň (v súdny deň), **keď vyzveme každú skupinu ľudí ich knihou** (prostredníctvom tejto knihy, kde je napísané všetko, čo vykonali, ich vyzveme, aby predstúpili, pozri verš

36:12). **Komu bude daná kniha do jeho pravej ruky (ten a jemu podobní), ten bude čítať knihu svoju a nebude mu ukrivdené ani o veľkosti vlákna datľovej kôstky, (17:71)**

(17:71): Slovo Imam je vo verši preložené ako kniha. Vo výkladoch sa však objavuje aj ďalší možný význam tohto slova, a to vodca. V takomto prípade by prvá veta verša znela: V deň, keď vyzveme každú skupinu ľudí ich vodcom (prostredníctvom neho na súd) ...

72. Kto bol v tomto živote (pozemskom) slepý, ten bude i v živote poslednom (a večnom) slepý a bude na ceste ešte bludnejšej.

73. Takmer ťa (Muhammad) vystavili (tí, ktorí veriť odmietali) skúške a odklonili od toho, čo sme ti vnukli, aby si si vymyslel o nás niečo iné (takmer ťa dokázali odkloniť od toho, čo sme ti zoslali, aby si vymyslel niečo iné, čo by im vyhovovalo a aby si to pred ľuďmi prednášal). Potom by si ťa (už) boli vzali ako blízkeho, (Keby si bol Korán pozmenil podľa toho, ako oni chceli, vtedy by boli s tebou spokojní a bol by si ich srdciam blízky. Nakoľko si tak ale neurobil a dodržal si to, čo ti bolo zoslané, stal si sa ich nepriateľom.) (17:73)

(17:73): Ibn Abbás rozprával, že jedného dňa prišla k prorokovi Muhammadovi delegácia z rodu Suqejf. Proroka žiadali, aby im dovolil ponechať si dary z modiel v ten rok s tým, že ich následne zničia, ďalej, aby vyhlásil údolie, v ktorom žili, za posvätné, aby tak ostatní Arabi poznali ich prednosť pred ostatnými. Výmenou za to uveria v posolstvo, ktorým bol posol Muhammad poverený a poslaný. Prorok im to takmer povolil, predtým než tak urobil, mu ale bol zoslaný tento verš, v ktorom mu Boh takéto niečo zakazuje.

74. Nebyť toho, že sme ťa (Muhammad) posilnili (a podporu a istotu ti dali), bol by si takmer k nim (k uvedeným ľuďom) v malej miere pocítil dôveru,

75. Potom (ak by si sa odklonil od toho, čo sme ti zoslali) by sme ti dali okúsiť násobok života a násobok smrti a potom by si si nenašiel proti nám nikoho, kto by ti pomohol a podporil ťa (ktorý by ti pomohol a zbavil ťa trápenia a trestu, ktorému by sme ťa podrobili).

76. Takmer ťa (Muhammad) vyprovokovali (tí, ktorí odmietali veriť) odísť zo zeme (snažili sa ťa zosmiešniť a ubližovali ti v celej oblasti), aby ťa z nej (z Mekky) vyhnali (a zbavili sa ťa). Potom by ale boli ostali (v živote pozemskom) po tvojom odchode (z Mekky) len nakrátko. (Ak by boli obyvatelia Mekky skutočne proroka vyhnali, bolo by ich postihlo trápenie podobné trápeniu, ktoré postihlo ľudí, ktorí svojich prorokov vyhánali a zo lži obviňovali. Nepodarilo sa im to a prorok vydržal, až kým mu Boh neprikázal, aby z Mekky emigrovali do Mediny.)

77. Je to zákonitosť sprevádzajúca aj tých (poslov), ktorých sme poslali (už) pred tebou (Muhammad) z radov našich poslov (voči každému spoločenstvu, ktoré svojich poslov odmietalo a za lož označilo ich posolstvo, sa uplatnili zákonitosti, ktoré takéto odmietanie trestalo určitým trestom). Nestretnes sa nikdy s tým, že by sa naše zákonitosti nejako odklonili (ak by si sledoval, ako sa tieto zákonitosti v minulosti uplatňovali, tak zistíš, že sa uplatnili úplne voči všetkým takýmto spoločenstvám a od nikoho sa ani o vlas neodklonili alebo ho vynechali).

78. Konaj modlitbu od sklonu slnka až do príchodu noci (čas od zájdenia slnka za obzor, kedy je ešte svetlo, až do času, kedy nastane tma a posledné lúče svetla zájdu) a Korán na úsvite prednášaj. (Prednášanie Koránu na úsvite poukazuje na ranné modlenie, po ktorom by sa mal Korán čítať a prednášať.) Veru prednášanie Koránu na úsvite (jeho čítanie a prednášanie na úsvite) je svedkami dosvedčené (anjeli sú svedkami toho, že určitá osoba Korán čítala a prednášala a snažila sa o Božiu spokojnosť). (17:78)

(17:78): Vo výkladoch Koránu sa uvádzajú dve vysvetlenia pre výraz „sklon slnka“. Prvé hovorí, že je to čas od zájdenia slnka za obzor. Druhé zasa, že je to druhá polovica dňa, čas od poludnia až po západ slnka. Pokiaľ by sme brali prvé vysvetlenie, potom sa jedná len o tri z piatich povinných modlitieb za deň: rannú modlitbu, modlitbu po západe slnka a večernú

modlitbu. Ak by sme brali druhé vysvetlenie, potom by verš hovoril o všetkých piatich povinných modlitbách za deň: rannú, poludňajšiu, popoludňajšiu, po západe slnka a večernú.

79. A v noci po zobudení sa zo spánku modlitbu nepovinnú vykonaj, azda t'a vzkriesi Pán tvoj v postavení vďačnom (adresátom je tu stále posol a prorok Muhammad),

80. A povedz (Muhammad): „Pane môj! Daj mi vojsť dnu (do Mediny) vojdením pravdivým (aby sa tak naplnil pravdivý sľub, ktorý si mi dal) **a daj mi vyjsť von (z Mekky) vyjdením pravdivým. A učiň mi od Teba pochádzajúcu moc, ktorá mi pomôže k víťazstvu** (ktorou mi umožníš uniknúť pred mojimi nepriateľmi, poraziť ich a posolstvo dovŕšiť)“. (17:80)

(17:80): Keď obyvatelia Mekky chceli proroka Muhammada zabiť, Boh najvyšší mu prikázal Mekku opustiť a emigrovať a zoslal mu tento verš.

81. Povedz (Muhammad): „Prišla pravda a odišla (zmizla a bola porazená) nepravda. Nepravda veru (nakoniec vždy) odchádza (a ostane len pravda)“.

82. Zosielame v Koráne to, čo je liečbou a milosťou pre veriacich. A krivdiacim nepridáva (Korán) nič iné než stratu (veriacimi sa myslia tí ľudia, ktorí veria v Boha takého, ako Boh opísal Samého seba v Koráne a krivdiacimi sa myslia tí, ktorí odmietajú veriť, ktorí k Bohu pridružujú alebo vieru odmietajú).

83. Ak by sme človeku dary podarovali (mnohé dary a dobrodenia, neďakuje, ale), **odvráti sa a vzdiali sa** (od toho, čo sme zoslali). **Ak by sa ho ale zlo dotklo, ostáva zúfalý** (pozri verše 70:79-21).

84. Povedz (ľuďom, Muhammad): „Každý robí podľa cesty svojej (cesty a náboženstva, aké si vybral a ktoré nasleduje v živote pozemskom). **Pán váš lepšie vie, kto je na správnejšej ceste“.**

85. Pýtajú sa t'a (Muhammad, tí, ktorí odmietajú veriť) na ducha (čo je duch). **Povedz** (im odpovedajúc): **„Duch je jedna zo záležitostí, poznanie ktorých je u môjho Pána** (o ktorých len on vie). **Bolo vám dané z poznania len málo“.**

86. Keby sme chceli, vzali by sme to, čo sme ti vnukli (odňali by sme ti to, Muhammad, i ľuďom) **a potom už nenájdeš v tejto veci voči nám** (nikoho), **na koho by si sa spoľahol** (že by ti pomohol, aby sme ti to vnukli späť a všetko vrátili),

87. Iba ak milosťou od Pána tvojho (by sa to neodňalo alebo by sa všetko znova vrátilo). **Veď Jeho dobrodenie voči tebe** (Muhammad) **je veľké.** (Ak by sme sa rozhodli odňať ľuďom všetko vnuknuté, tak niet toho, kto by to dokázal odvrátiť, jedine ak sa Boh z milosti svojej rozhodne, že to všetko ponechá a ľuďom to neodníme.)

88. Povedz (Muhammad): „Aj keď by sa žinnovia (k slovu žinnovia pozri verš 6:100) **a ľudia zhromaždili** (a spojili svoje sily), **aby priniesli niečo podobné tomuto Koránu, neprinesú nič jemu podobné, aj keď by jeden druhému boli oporou** (podporovali by sa navzájom vo vedomostiach, skúsenostiach a znalostiach).“

89. Objasnili sme ľuďom v tomto Koráne z každého príkladu niečo (z každej oblasti sme im uviedli nejaký príklad), **väčšina ľudí však zamieta čokoľvek iné než odmietanie viery** (napriek jasným dôkazom pravdivosti Koránu, aj tak väčšina ľudí trvá na odmietaní viery).

90. Povedali (tí, ktorí odmietali vieru): „Neuveríme ti (Muhammad, ani tvojmu posolstvu), **kým nám nedáš vytrysknúť zo zeme prameň** (vody, ktorého voda neprestane tiecť)“,

91. „Alebo budeš mať záhradu paliem a hroziem, cez ktorú dáš vytrysknúť rieky vytrysknutím (silným a hojným)“,

92. „Alebo dáš padnúť na nás nebo ako kusy, ako si to tvrdil, alebo prídeš s Bohom a anjelmi priamo oproti nám“,

93. „Alebo budeš mať dom z ozdobných materiálov (ako je čisté zlato, striebro a pod.), alebo budeš stúpať do neba. A nebudeme veriť tvojmu stúpaniu (do neba), kým nám nezošleš dole Knihu, ktorú by sme mohli čítať“. Povedz (im, Muhammad odpovedajúc): „**Jedinečný je Pán môj a nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (a je Mu vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované), som ja snád' niečo iné než človek a (Bohom vyvolený ako) posol?** (Som len človek poverený určitým posolstvom a oznámením tohto posolstva sa moja úloha končí, nežiadaťe preto odo mňa niečo, čo odo mňa nezávisí)“.

94. Nič nebránilo ľuďom v tom, aby uverili, keď k nim prišlo správne usmernenie, len to, že povedali: „Boh poslal človeka ako posla?!“ (Ľuďom bránila v tom, aby uverili len skutočnosť, že nechceli veriť tomu, že by si Boh za posla svojho vybral človeka.)

95. Povedz (im na to, Muhammad): „Keby boli na zemi anjeli, ktorí by chodili na nej pokojne, boli by sme im zoslali dole z neba anjela ako posla (každému druhu stvorenia vyberáme ako poslov jedincov z tohto druhu, a nie z iného druhu)“.

96. Povedz (im, Muhammad): „Boh postačí ako svedok medzi mnou a vami (že pravdu hovorím a pravdu vám prinášam). Ved' On (Boh) o tých, ktorí sú Mu odovzdaní, dobre vie (všetko) a všetko (čo konajú) vidí“.

97. Koho Boh správne usmerní, ten je správne usmernený a koho do bludu uvedie, tomu (a jemu podobným) už nenájdeš mimo Neho (Boha) dôverníkov (ktorým by sa zdôverili so svojimi problémami a žiadali od nich pomoc a podporu). **Zhromaždíme ich v deň zmŕtvychvstania tvármi dole** (tvármi otočení smerom dole), **slepých, nemých a hluchých. Ich útočiskom bude peklo. Vždy keď by uhasínalo** (a jeho oheň by slabol), **pridáme im oheň planúci** (ktorý ich bude spaľovať naďalej).

98. To bude ich odplata za to, že odmietli veriť v naše znamenia a za to, že povedali: „Keď sa staneme kosťami a spráchnivieme, budeme vzkriesení v nové stvorenie (naše telá budú znova ako boli predtým)?!“

99. Nevideli (tí, ktorí sa správne o vzkriesení čudujú) snád', že Boh, ktorý stvoril nebesá a zem, má moc stvoriť podobných im (ľuďom uvedeným v predchádzajúcom verši)? **A učinil im stanovený čas, o ktorom niet pochýb.** (Boh určil presne, kedy udalosť vzkriesenia nastane a ľuďom čas príchodu tejto udalosti aj sčasti odtajil, keď v Koráne opísal javy, ktoré budú tejto udalosti predchádzať.) **Tí, ktorí sa krivdy dopúšťali, však zamietli čokoľvek iné než odmietanie viery.**

100. Povedz (im, Muhammad): „Keby ste vy vlastnili pokladnice milosti Pána môjho, boli by ste ju (milosť) zadržali z obavy pred jej minútim (vyčerpaním a to aj vtedy, keby ste vedeli, že táto milosť je neohraničená a nikdy sa neskončí)“. **Človek je veru lakomý** (lakomosť je jedna z vlastností človeka, preto nech by mal akokoľvek neobmedzené možnosti, aj tak by sa vo svojej lakomosti zdráhal pomáhať).

101. Dali sme Mojžišovi deväť jasných znamení. Spýtaj sa (Muhammad) synov (proroka) Izraela (ako to skutočne bolo). **Keď k nim (Mojžiš so znameniami) prišiel, Faraón mu povedal: „Ja si myslím, Mojžiš, že si začarovaný“.** (17:101)

(71:101): Verš prikazuje prorokovi Muhammadovi, aby sa verejne spýtal židovských rabínov, ako to skutočne bolo s príbehom Mojžiša, keď Mojžiš prišiel k Faraónovi. Žiada, aby títo rabíni verejne odpovedali na túto otázku, aby tak ľudia uvideli, že Korán rozpráva pravdivý príbeh a udalosti toho, čo sa tam vtedy skutočne stalo.

102. Povedal (Mojžiš odpovedajúc): „Dobre vieš, že tieto (znamenia) nezoslal nik iný než Pán nebies a zeme ako viditeľný dôkaz. Ja si myslím, Faraón, že si k záhube odsúdený“.

103. On (Faraón) ich (nato) chcel vyprovokovať (a prinútiť odísť) zo zeme, preto sme ho (Faraóna) potopili spolu s tými, ktorí boli s ním (sprevádzal ho v hone na Mojžiša), **všetkých** (sme potopili).

104. Povedali sme synom (potomkom proroka) Izraela po ňom (po Faraónovi - po jeho odchode zo života pozemského): „Obývajte zem. A až sa splní prísľub tej poslednej (udalosti), privedieme vás v húfe“. (17:104)

(17:104): K slovu „poslednej“ pozri verš č. 7 tejto kapitoly. Vo výkladoch Koránu sa píše, že sa týmto slovom myslí udalosť zmŕtvychvstania alebo súdny deň. V niektorých výkladoch sa však pri tomto slove odkazuje na spomínaný verš č. 7.

105. V pravde sme ho (Korán) zoslali dole a s pravdou zišiel dole (z nebies). A poslali sme ťa (Muhammad s posolstvom) len ako zvestovateľa radostnej zvesti (o tom, čo je pripravené tým, ktorí uverili) a ako varovateľa (pred trápením, ktoré čaká tých, ktorí veriť odmietajú, ktorí v Boha neveria alebo k Nemu pridružujú).

106. Korán sme rozdelili (zosielali sme ho dlhšiu dobu a po častiach), aby si ho prednášal ľudom pozvoľna a zoslali sme ho dolu zoslaním (postupným).

107. Povedz (Muhammad, tým, ktorí odmietajú veriť): „Verte v neho (v Korán a jeho obsah), alebo neverte (rozhodnutie vám náleží a zaň sa budete zodpovedať)“. Tí, ktorým bolo dané poznanie pred ním (pred jeho zoslaním), keď je im prednesený (Korán), klonia sa na zem (pred ním) v polohe sužúdu, (17:107)

(17:107): Tými, ktorým bolo dané poznanie, sa myslia Bohu oddaní židia a kresťania, ktorí v tej dobe žili.

108. Hovoria (títo židia a kresťania): „Jedinečný je Pán náš a nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (je Mu vzdialené všetko to, čo mu je nepravdivo pripisované). Veru, sľub Pána nášho sa naplní“.

109. A klonia sa k zemi (v polohe sužúdu) a plačú (spomenutí židia a kresťania). A pridáva im (Boh a Korán) ešte väčšiu pokoru (než mali).

110. Povedz (Muhammad): „Vzývajte Boha alebo vzývajte Toho, v moci ktorého je milosť. Ktorýmkoľvek menom by ste Ho (Boha) vzývali, (vedzte, že) Jemu patria tie najlepšie mená (zo všetkých mien).“ Modlitbu svoju nevykonávaj nahlas (tak, že ju budú počuť tí, ktorí veriť odmietli a budú na Korán i na toho, kto ho zoslal, nadávať), ale ani príliš potichu (tak, že by ťa nepočuli tí, ktorí sa modlia spolu s tebou) a sleduj cestu medzi tým (nech nie je prednášanie počas modlitby ani príliš hlasné, ale ani príliš slabé). (17:110)

(17:110): Dôvodom zoslania prvej časti verša bolo, že jednej noci v Mekke, keď sa prorok Muhammad modlil, povedal počas modlenia: „Ty, v moci ktorého je milosť, milostivý“. Tí, ktorí k Bohu pridružovali, to počuli a povedali: „Muhammad predtým vzýval jedného Boha, ale teraz už vzýva dvoch bohov, Boha a Toho, v moci ktorého je milosť ..“. Prvá časť verša preto ľudom vysvetľuje, že Boh má mnoho iných mien v závislosti od vlastností, ktorými Boh sám seba opísal. Medzi takéto mená patria napríklad: Odpúšťajúci, Milostivý, Preveľký a iné. Druhá časť verša týkajúca sa hlasitosti modlenia bola zoslaná v tom istom období v Mekke. Keď tí obyvatelia Mekky, ktorí odmietali veriť, počuli prednášanie Koránu, začali nadávať na Korán a na toho, kto ho zoslal. Preto Boh prikázal prorokovi Muhammadovi, aby neprednášal Korán nahlas tak, že by ho tí, ktorí k Bohu pridružujú, počuli, ale aby ani nestíšil svoj hlas do takej miery, že by ho nepočuli muslimovia, ktorí sa za ním modlili.

111. A povedz (Muhammad): „Vďaka Bohu, ktorý si neučinil dieťa a nemá spoločníka v kralovaní a nikdy nemal dôverníka (blízkeho pomocníka a ochrancu), ktorý by Ho (Boha) chránil pred pokorením (zo strany niekoho iného). A veľkosť väčšiu než čokoľvek Mu (Bohu) pripisuj (nech je u teba Boh vždy ten najvyšší, nad všetkým ostatným).“

KAPITOLA OSEMNÁSTA

Al Kahf (Jaskyňa)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

- 1. Vďaka patrí Bohu, ktorý zoslal dole svojmu poddanému** (poslovi Muhammadovi, k slovu poddaný pozri poznámku k veršu 2:23) **Knihu (Korán) a neučinil pre ňu žiadnu odchýlku** (nemá žiadne nedostatky ani protirečenia a obsahuje poznanie pravdivé).
- 2. Vyrovnanú ju (Knihu) zoslal, aby varoval pred veľkou silou pochádzajúcou od Neho** (ktorú Boh zošle na tých, ktorí nenasledujú posolstvo, ktoré ľuďom poslal) **a aby radostnú zvesť oznámil veriacim, ktorí konajú dobré skutky, že je pre nich pripravená odmena dobrá** (Boh zoslal Korán, aby prostredníctvom neho ľudí varoval pred nevierou, ale aby zároveň oznámil veriacim, že ich čaká dobrá odmena v podobe raja),
- 3. V ktorej (v odmene, t.j. v raji) ostanú naveky.**
- 4. A aby varoval tých, ktorí povedali: „Boh si učinil syna“.**
- 5. Nemajú o tom poznanie oni a ani ich otcovia.** (Boh je len jeden jediný, nemá žiadnych spoločníkov, družky alebo deti. Tí, ktorí Bohu pripisujú syna, nenájdu v tom, čo Boh zoslal, jasný dôkaz alebo správu o takomto tvrdení.) **Je to slovo ohavné** (veľký a ohromný hriech), **ktoré vychádza z ich úst.** (Tvrdenie, že Boh má syna, je obrovským hriechom, ktorého sa dopúšťajú.) **To, čo hovoria, je len klamstvo** (nezakladá sa na pravde).
- 6. Snáď svoju dušu (Muhammad) neutrápiš k smrti zármutkom nad ich stopami** (nad spomienkami na ľudí), **ak by v tieto slová (slová Koránu) neuverili.** (18:6)
(18:6): Boh najvyšší poslovi Muhammadovi odkazuje, aby sa netrápil, keď si spomenie na ľudí, ktorí v posolstvo, ktorým bol poverený, odmietali veriť. Nech netrápi svoju dušu nad osudom, ktorý ich postihne v súdny deň. Úlohou posla je len posolstvo oznámiť a Boh už potom správne usmerní toho, u koho vidí snahu hľadať pravdu a kto si to zasluhuje.
- 7. My sme učinili to, čo je na zemi** (všetky krásy, pohodlie a majetky), **ozdobou pre ňu** (pre zem, ktoré ju zdobia a robia ju krajšou a príťažlivejšou), **aby sme ich (ľudí) skúške podrobili, kto z nich bude lepšie konať** (či zabudnú, alebo na Boha budú spomínať),
- 8. My učiníme to, čo je na nej** (na zemi), **povrchom pustým** (neostane taká, aká je a všetky tieto ozdoby sa stratia a zaniknú a ostane ľuďom už potom len ich viera a skutky).
- 9. Myslel si, že obyvatelia jaskyne a tabuľa** (ľudia, ktorých príbeh a mená boli zaznamenané na tabuli) **boli medzi našimi znameniami niečím čudným?** (Ich prípad a príhoda aj napriek jej neuveriteľnému priebehu nebola tá najzaujímavejšia a najčudnejšia vec, akú možno v tomto vesmíre, ktorý Boh stvoril, vidieť. Sú v ňom totiž veci a stávajú sa udalosti, ktoré svojím úžasom i takúto príhodu predstihujú.)
- 10. Keď sa mladíci uchýlili do jaskyne a povedali: „Pane náš! Daj nám milosť pochádzajúcu od Teba a priprav nám vo veci našej rozumné usmernenie** (veď nás k tomu, aby sme sa správne rozhodli, ako ďalej postupovať a čo robiť, aby sme našu vieru uchránili pred tými, ktorí nás prenasledujú)“,

11. A tak sme na určitý počet rokov (tristodevät' rokov) zabránili tomu, aby v jaskyni počuli čokoľvek (čo by ich mohlo z dlhého spánku prebudiť). (18:11)

(18:11): Zabránenie mladíkom, aby na spomenutý počet rokov niečo počuli, čo by ich vyrušilo, znázorňuje určitý proces, ktorý viedol k tomu, že mladíci nakoniec ostali spať tristodevät' rokov, a to bez toho, aby ich akýkoľvek vonkajší hlas prebudil. O aký proces presne šlo, nám možno dá veda odpoveď v budúcnosti, keď zistíme, ako je možné uchovať ľudské telo v stave spánku takú dlhú dobu bez toho, aby sa poškodilo, ale zároveň aby dokázalo aj prežiť. Korán však potvrdzuje, že to možné je.

12. Potom sme ich (mladíkov) vzkriesili, aby sme vedeli, ktorá z oboch skupín (keď sa mladíci prebudili rozdelili sa do dvoch skupín, jedni hovorili, že spali deň alebo o niečo viac, druhí zasa čas ich spánku odhadnúť nevedeli) **lepšie spočítala, aký čas tam (mladíci) ostali.** (Keď mladíci žiadali od Boha pomoc, On im pomohol v podobe dlhého spánku, počas ktorého ich uchránil pred ľuďmi, ktorí ich prenasledovali, čím im preukázal jedno zo svojich znamení.)

13. My ti rozprávame správu o nich (o mladíkoch) **pravdivú** (je to pravdivá správa o udalosti pravdivej, ktorá sa stala). **Boli to mladíci, ktorí uverili v Pána svojho, a tak sme im pridali správneho usmernenie** (usmernili sme ich na ešte správnejšiu cestu),

14. A silnými sme učinili ich srdcia, keď vstali a povedali: „Pán náš je Pánom nebies a zeme. Nebudeme mimo Neho vzývať žiadneho boha, pretože potom by sme hovorili niečo presahujúce pravdu (skutočnú mieru vecí)“.

15. „Hľa, to naši ľudia si učinili mimo Neho (Boha) bohov. Nech ale o nich prinesú jasný dôkaz (ak naši ľudia tvrdia, že mimo Boha existujú iné božstvá, nech o tom prinesú jasný dôkaz). **Kto môže väčšiu krivdu páchať než ten, kto si vymýšľa o Bohu lži?** (Nik sa už väčšej krivdy dopustiť nemôže.)“

16. „A keďže ste sa ich stránili i toho, čo uctievať mimo Boha, tak sa uchýľte do jaskyne, kde vám váš Pán rozprestrie niečo z milosti Svojej (o ktorú ste Ho prosili) **a pripraví vám vo veci vašej užitočné riešenie“.**

17. I uvidel by si (keby si bol s nimi), **ako sa slnko, keď vychádzalo, odkláňalo od ich jaskyne napravo** (na pravú stranu) **a keď zapadalo, ako ich obchádzalo naľavo** (nedopadal na ich jaskyňu žiaden slnečný lúč) **a ako boli na priestranstve** (na priestrannom mieste uložení) **v nej** (v jaskyni). **To patrí k Božím znameniam. Koho Boh správne usmerní, ten je** (skutočne) **správne usmernený a koho do bludu uvedie, pre toho už nenájdeš nikoho, kto by ho ochránil a správnu cestu mu ukázal.**

18. A myslel by si si (keby si s nimi bol) **o nich, že sú hore** (bdelí), **ale oni spia** (ležia na svojom mieste). **A obraciame ich na pravú stranu a na stranu ľavú a ich pes má rozprestreté tlapy svoje na prahu.** Keby si sa na nich pozrel, dal by si sa pred nimi na útek a naplnila by ťa hrôza. (18:18)

(18:18): Skutočnosť, že slnko sa do jaskyne nedostávalo, môže znamenať, že jaskyňa bola situovaná tak, aby si zachovávala určitú teplotu, pri ktorej ostali telá akoby zakonzervované. Pritom dochádzalo k obracaniu tiel zrejme preto, aby sa nespustili procesy stuhnutia kostí alebo rozkladania tiel.

19. Takto (v takomto stave) **sme ich vzkriesili, aby sa spytovali jeden druhého** (na to, čo sa to s nimi stalo). **Povedal ten z nich, ktorý prehovoril: „Koľko ste tu boli** (ako dlho ste spali)?“ **Povedali** (niektorí z nich): **„Boli sme tu** (spali sme) **deň alebo časť dňa“.** **Povedali: „Pán váš lepšie vie, koľko ste tu boli** (ako dlho ste spali). **Pošlite niekoho z vás s týmito vašimi striebornými mincami do mesta, nech sa pozrie, aké jedlo je najlepšie, nech vám z neho prinesie obživu, ale nech je obozretný a nech neupozorní na vás nikoho“,**

20. „Oni (obyvatelia mesta, ktorí ich predtým prenasledovali), ak by vás premohli, tak vás ukameňujú, alebo vás vrátia na svoju cestu a potom už viac nikdy neuspejete (v tom, aby ste sa vrátili na cestu správnú)“.

21. Takto sme umožnili ich odhalenie (ľudia ich spoznali podľa platidiel, ktoré použili), **aby vedeli, že sľub Boží je pravdivý a že o Hodine (dni zmŕtvychvstania a súdneho dňa) niet pochýb (že nastanú). I začali sa (obyvatelia mesta potom, ako ich našli) medzi sebou hádať ohľadom nich** (ohľadom toho, čo s telami týchto mladíkov urobiť), **a tak povedali (jeden druhému): „Postavte nad nimi stavbu. Ich Pán lepšie vie, ako to s nimi bolo (a čo sa s nimi stalo)“** **Tí, ktorí (v debate) ohľadom nich mali prevahu** (ohľadom spôsobu, ako naložiť s pozostatkami mladíkov), **povedali: „Učiníme nad nimi mešitu (miesto v ktorom sa budeme Bohu klaňať a v ktorej Ho budeme uctievať)“.** (18:21)

(18:21): Keď sa jeden zo spomenutých mladíkov vybral do mesta, aby kúpil jedlo, ľudia si mysleli, že našiel poklad, keď chcel starými mincami, ktoré mal, platiť. Keď sa ľudia potom ale dozvedeli príbeh týchto mladíkov, o ktorých vedeli, že jedného dňa zmizli a videli na vlastné oči, ako po toľkých rokoch ožili a potom, ako si mladíci uvedomili, že im Boh ich želanie splnil a uchránil ich pred tým, aby ich ľudia z cesty, na ktorej boli, odklonili, potom títo mladíci zomreli. Keď zomreli, ľudia, ktorí ich videli, sa začali dohadovať, čo urobia s ich telami. Nakoniec sa presadil názor tých, ktorí navrhli, že ich pochovajú a na mieste, kde ich pochovajú, vybudujú mešitu, v ktorej budú Boha uctievať a ktorá bude ľudom príbeh týchto mladíkov pripomínať. Slovo mešita znamená v arabskom jazyku miesto, kde sa Bohu klania v polohe sužúdu.

22. Budú hovoriť (tí, ktorí sa začali o príbehu týchto mladíkov dohadovať v dobe proroka Muhammada): **„Boli traja (títo mladíci) a štvrtým (členom) bol ich pes“.** **A (iní zasa) budú hovoriť: „Boli piati a šiestym (členom) bol ich pes, dohadovať sa tak budú o niečom, čo nepoznajú (tvrdia niečo, čo nepoznajú a o čom nemajú žiaden dôkaz ani určitú správu)“.** **A (ďalší) budú hovoriť: „Boli siedmi a ôsmym (členom) bol ich pes“.** **Povedz: „Pán môj lepšie vie o ich počte, vie o ňom len málokto“.** **A nedohaduj sa ohľadom nich** (ohľadom týchto mladíkov a ich počte) **s nikým, iba ak je dohadovanie založené na zjavnej pravde** (založené len na tom, čo ti je zoslané a Bohom potvrdené). **A nežiadaj ohľadom nich** (ohľadom počtu týchto mladíkov) **o vysvetlenie nikoho z nich** (nikoho z tých, ktorí sa o ich počte dohadujú), (18:22)

(18:22): Podľa výkladov Koránu sa jedného dňa u proroka Muhammada zhromaždila skupina kresťanov, židov a muslimov a začali sa medzi sebou dohadovať o počte obyvateľov jaskyne – uvedených mladíkov. Preto bol aj zoslaný tento verš i verše pred ním, aby upozornili muslimov na to, že sa nemajú dohadovať o veciach, ktoré nepoznajú, a aby im v stručnosti objasnili podstatu a ponaučenie z príbehu týchto mladíkov.

23. Nehovor (Muhammad) o ničom (čo by si chcel v budúcnosti urobiť): „Urobím to zajtra“ (bez toho, aby si dodal)

24. Bez toho, aby si povedal: „Ak tak Boh bude chcieť (urobím to zajtra, jedine ak by Boh nechcel, aby som urobil a vykonal, čo som sľúbil vykonať)“. **A spomeň si na Pána svojho, ak by si zabudol (tak urobiť a povedať) a povedz: „Azda ma Pán môj správne usmerní, aby som sa priblížil k tomu (čo som chcel) rozumným a správnym spôsobom (tým, že ma Boh bude učiť, čo mám hovoriť a robiť)“.** (18:24)

(18:24): Ibn Kesír vo svojom výklade uviedol, že dôvod zoslania tohto verša bola otázka adresovaná poslovi Muhammadovi (p.), v ktorej sa ho ľudia spýtali na pravdivosť príbehu o obyvateľoch jaskyne. Vtedy im posol povedal: „Zajtra vám odpoviem“. Anjel Gabriel sa však pätnásť dní nezjavil so žiadnou odpoveďou, až kým mu neboli vnuknuté tieto verše, v ktorých ho Boh poučuje, že vždy, keď chce niečo urobiť alebo sľúbiť, nech dodá: Ak Boh bude chcieť a umožní mi to.

25. Ostali vo svojej jaskyni tristo rokov a bolo im pridaných ešte deväť (rokov).

26. Povedz (Muhammad): „Boh lepšie vie, ako dlho tam boli (Muhammad).“ Jemu náleží to, čo nie je známe v nebesiach a na zemi (to, čo je ostatným neznáme a pred nimi skryté). **Aký jasný je Jeho zrak a sluch!** (Nič Bohu z toho, čo sa deje, neujde.) **Nemajú** (ľudia) **mimo Neho** (Boha) **žiadneho ochrancu** (ktorý by ich ochraňoval proti čomukoľvek). **A On nečiní nikoho spoločníkom Svojich rozhodnutí** (Sám rozhoduje o všetkom).

27. Prednes im (Muhammad), čo ti bolo vnuknuté z Knihy Pána tvojho. Niet toho, kto by menil Jeho slová. Nenájdeš mimo Neho (mimo Boha) **útočisko** (ktoré by ťa dokázalo ochrániť lepšie než Boh),

28. Trpezlivosť svojej duši (Muhammad) dodávaj (keď sedíš) **spolu s tými, ktorí vyzývajú Pána svojho ráno i večer, sledujúc Jeho** (Božiu) **spokojnosť. A nech tvoje oči všímavosť svoju od nich neodvádzajú, sledujúc tým ozdobu života najnižšieho** (pozemského). **Neposlúchaj toho, čie srdce sme učinili nevšímavým voči spomínaniu si na nás a kto nasledoval svoje túžby a svoju vec** (vec svojho náboženstva, života terajšieho i budúceho) **zanedbal.** (18:28)

(18:28): Z hľadiska dôvodov zoslania môžeme tento verš rozdeliť na dve časti. Prvý dôvod zoslania sa týka prvej vety verša. Jedného dňa, medzitým ako prorok Muhammad sedel s tými menej majetnými muslimami, prišli k nemu ľudia, ktorí v spoločnosti zaujímali vysoké postavenie, spolu so svojimi príbuznými a poslovi (p.) povedali: „Posol Boží, keby si si sadol na čelo tohto posedenia a odsunul by si od nás týchto chudobných muslimov, sadli by sme si k tebe, rozprávali by sme sa s tebou a počúvali by sme to, čo hovoríš.“ Vtedy bola zoslaná prvá časť verša.

Druhá časť počnúc vetou „Neposlúchaj ..“ až do konca, bola zoslaná o jednom mužovi zvanom Umejja Bin Chalaf Al Žamhy, ktorý vyzval proroka Muhammada k tomu, aby sa vzdialil od chudobných a aby si k sebe priblížil popredných ľudí z Mekky.

29. Povedz (im, Muhammad): „Pravda je to pochádzajúca od Pána vášho (hovoriaca, že všetci ľudia sú si rovní). **Kto chce, nech uverí a kto chce, nech veriť odmietne“.** **My sme pripravili pre krivdiacich** (ktorí veriť odmietajú) **ohneň, ktorého steny ich obklopia. A ak by prosili o pomoc, bude im pomoc daná v podobe vody ako muhl** (slovo muhl môže mať viacero významov, môže ísť o roztavenú meď, roztavené olovo alebo vreľý olej), **ktorá pečie tváre. Je to veru zlý nápoj a zlé miesto posedenia.**

30. Tí, ktorí uverili a dobré skutky konali, nech vedia, že nedopustíme, aby sa stratila odmena (určená pre) **toho, kto dobre konal.**

31. Tí budú mať (ako odmenu) **záhrady Edenu, pod ktorými budú tiecť rieky, v ktorých budú zdobené náramkami zo zlata a budú si obliekať šaty z jemného zeleného hodvábu a z hodvábu hrubého, opierajúc sa v nich** (týchto záhradách) **o pohovky** (ležiace na nich). **Je to veru dobrá odmena a dobré miesto posedenia.**

32. Uved’ (Muhammad) im (tým z radov tých, ktorí veriť odmietajú a ktorí podmieňujú svoje posedenie s tebou tým, že od seba odoženies chudobných, ktorí u teba sedávajú) **príklad dvoch mužov. Jednému z nich sme učinili dve záhrady z viničov, obtočili sme ich palmami a učinili sme medzi nimi sadivá.**

33. Obe záhrady priniesli svoje plody a neubrali z nich nič (obe záhrady dali presne toľko plodov, koľko mali a v kvalite, v akej mali a nič z nich nechýbalo). **A nechali sme cez ne** (cez záhrady) **vytrysknúť rieku.**

34. I mal plody (zo svojich záhrad vlastník spomenutých oboch záhrad), **a tak povedal svojmu spoločníkovi, keď sa s ním zhováral: „Ja mám viac majetkov ako ty a som mocnejší v počte ľudí** (mám väčšie potomstvo a pomocníkov, než ty)“.

- 35. I vošiel do svojej záhrady, krivdiac svojej duši (keď sa nad svojím spoločníkom povyšoval miesto toho, aby Bohu ďakoval). Povedal: „Nemyslím si, že táto (záhrada) niekedy zanikne“,**
- 36. „A nemyslím si, že Hodina (súdu) nastane. A aj keby som bol vrátený k Pánovi svojmu (ak by súdny deň nastal), bude ma čakať niečo lepšie než ona (záhrada, ktorú v tomto živote mám), keď sa (do života) vrátim“. (18:36)**
 (18:36): V dvoch záležitostiach sa tento muž mýlil. Jednak sa jeho viera zmenila na nevieru, keď zapochyboval o súdnom dni a jednak sa mylne domnieval, keď si bez dôkazu myslel, že ak by súdny deň nastal, tak ho tam bude čakať niečo ešte lepšie než to, čo v živote pozemskom mal.
- 37. Jeho spoločník (druhý muž, ktorý mal záhradu pri záhrade prvého muža) mu povedal pri tom, ako sa s ním zhováral: „Odmietol si vieru v Toho (Boha), kto ťa stvoril zo zeme (z hlíny), potom z kvapky obsiahnutej v mužskom semene a potom ťa zrovnal v muža (narovnal, vzpriamil a dal poslednú podobu i všetky potrebné údy a funkcie)“,**
- 38. „Boh je (pokračoval druhý muž) Pánom mojím a nepridružíť k Pánovi svojmu nikoho“,**
- 39. „Kiežby si bol, keď si vošiel do svojej záhrady, povedal: „Je to tak, ako Boh chcel a niet sily bez Boha (bez Jeho pomoci)“, keď si ma videl, že mám menej majetkov a detí ako ty“,**
- 40. „Azda mi Pán môj dá lepšiu záhradu, než je tvoja a zošle na ňu (na tú tvoju) trápenie dopadajúce z neba a ona tak ostane povrchom klzkým (na ktorom nič nerastie a na ktorom nič nie je)“,**
- 41. „Alebo ostane jej voda hlboko (v zemi) skrytá, a tak ju nikde nebudeš môcť nájsť (nenájdeš ju nikde, kde ju budeš hľadať)“,**
- 42. Jeho plody boli obklopené (zničujúcou silou, ktorá ich zničila), a tak začal zalamovať rukami nad tým, čo vynaložil na ňu (na záhradu) a pritom ona ležala v troskách i hovoril: „Keby som len nebol pridružil k Pánovi svojmu nikoho (nebolo by sa to stalo)!“,**
- 43. Nemal pritom (žiadnu blízku) skupinu, ktorá by mu pomohla, mimo Boha (mimo Boha by mu nik nepomohol) a nikdy by nezvíťazil (nad tým, čo Boh rozhodol, aj keby mu všetci okrem Boha pomáhali).**
- 44. Tam (na tomto mieste a v takomto prípade) ochrana náleží Bohu pravdivému (len Boh môže niekoho ochrániť v prípadoch, keď mu hrozí nebezpečenstvo alebo strata, nik iný). On (Boh) lepšie odmeňuje a u Neho je ten lepší koniec.**
- 45. Uved' im (Muhammad) príklad života najnižšieho (pozemského), ktorý sa podobá na vodu, ktorej sme dali zísť dole z neba a s ktorou sa zmiešali (začali rásť a kvitnúť) rastliny zeme (rastliny, ktoré na zemi rastú) a potom sa stali (tieto rastliny) suchými a polámanými, vetrami odviatymi (takto presne vyzerá život pozemský). A Boh má moc čokoľvek vykonať.**
- 46. Majetky a deti sú ozdobou života najnižšieho (terajšieho). Dobré skutky, ktoré ostávajú (zotrývajú), sú však lepšie u Pána tvojho z hľadiska odmeny a sú lepšou nádejou (na získanie Božej spokojnosti a na vstup do raja). (18:46)**
 (18:46): Dobrými skutkami, ktoré ostávajú, sú akékoľvek skutky, za ktoré sa človeku zapíše dobro v knihe jeho skutkov a za ktoré veriacemu náleží odmena aj v súdny deň. Nie sú to tie skutky, ktorých úžitok veriaci pocíti len v živote pozemskom, ale sú to tie, ktorých úžitok zotrvá čo najdlhšie alebo dokonca až do súdneho dňa.
- 47. V deň (v deň zmŕtvychvstania), keď uvedieme hory do chodu a uvidíš zem vyčnievať, zhromaždíme ich (všetkých ľudí i tvorstvo), nevynechajúc nikoho z nich,**

- 48. Budú predvedení pred Pána tvojho (Muhammad) v rade (a bude im povedané): „Prišli ste k nám tak, ako sme vás stvorili prvýkrát. A vy ste (prítom) tvrdili, že vám stretnutie (s nami v určený čas) neučiníme“.**
- 49. Bude položená Kniha (skutkov na zúčtovanie). Hľa, uvidíš previnilcov, ľutujúcich samých seba za to, čo je v nej (v Knihe zapísané, všetky tie zlé skutky, ktoré predtým vykonali) a budú hovoriť (títo previnilci): „Beda nám, čo je tejto Knihe, že nevynechá nič malé ani veľké (žiadnu vec, z ktorej sme sa previnili) bez toho, aby to nezapočítala?“ Nájdu tam prítomné to, čo konali (do najmenších detailov zapísané). A Pán tvoj nikomu neukrivdí (každý sa bude zodpovedať za to, čo konal).**
- 50. Keď sme povedali anjelom (spomeňte si na túto udalosť): „Pokloňte sa v polohe sužúdu Adamovi“ a oni sa poklonili, okrem Iblísa (satana), ten patril medzi žinnov, a tak sa spurnosti dopustil voči príkazu Pána svojho. Činite si ho (satana, napriek tomu, čo urobil) i jeho potomstvo dôverníkmi mimo Mňa (Boha) a prítom oni sú pre vás nepriateľmi?! Je to veru zla náhrada pre krivdiacich (tí, ktorí tak učinili, si veru vybrali za Boha veľmi zlú náhradu, ktorá je proti nim, nie s nimi).**
- 51. Neučinil som ich (Iblísa - satana a jeho potomstvo) svedkami stvorenia nebies a zeme a ani stvorenia ich duší (nevideli, ako boli nebesá a zem stvorené ani ako boli sami Bohom stvorení) a nikdy by som si nevzal tých, ktorí k bludu navádzajú, za pomocníkov.**
- 52. V deň, keď (Boh) povie: „Zavolajte mojich spoločníkov, o ktorých ste tvrdili, že vám pomôžu (a že sa vás v súdny deň zastanú)“, vyzvú (tí, ktorí k Bohu pridružovali) ich (tých, ktorých k Bohu pridružili), ale oni na ich výzvu neodpovedajú. Učinili sme medzi nimi prekážku (ktorá ich od seba oddeľovala).**
- 53. Previnilci uvidia oheň a pomyslia si (teraz už s istotou), že doň padnú. Nenájdu pred ním únik (žiaden).**
- 54. Objasnili sme ľuďom v tomto Koráne z každého príkladu niečo (z každej oblasti sme im uviedli nejaký príklad). Spomedzi všetkého (spomedzi všetkých tvorov) sa najviac spori človek.**
- 55. Ľuďom bránilo v tom, aby uverili, keď k nim prišlo správne usmernenie a aby o odpustenie Pána svojho poprosili, len to, že čakali (a na vlastné oči chceli zazrieť), až k nim prídu zákonitosti, ktoré sa uplatnili u tých prvých (predošlých spoločenstiev), alebo že sa k nim trápenie dostane blízko. (18:55)**
- (18:55): Jediné, čo ľuďom bráni vo viere, je to, že čakajú na jednu z dvoch udalostí. Buď že sa voči nim uplatnia zákonitosti, ktoré sa uplatnili predtým voči tým národom a spoločenstvám, ktoré veriť odmietali, alebo že sa trápenie dostane blízko k nim a uvidia, že ono skutočne prichádza a zasiahne ich. Tí, ktorí odmietajú veriť, v skutočnosti čakajú na to, až sa naplní hrozba, pred ktorou sú varovaní, aby prehlásili, že už veria. Neuvedomujú si prítom, že vtedy už bude neskoro k viere sa obrátiť.
- 56. Poslov posielame len ako oznamovateľov radostných zvestí (pre tých, ktorí verili) a ako varovateľov (pred Božím trestom pre tých, ktorí veriť odmietali, taká je ich skutočná úloha). A aj tak tí, ktorí odmietli veriť, sa v nepravde sporia (ohl'adom týchto posolstiev), aby ňou (touto nepravdou) potlačili pravdu. Vzali Moje znamenia aj to, pred čím boli varovaní, na posmech (nebrali to vážne).**
- 57. Kto väčšiu krivdu pácha než ten, komu boli pripomenuté znamenia Pána jeho, ale on sa od nich odvrátil a zabudol, čo jeho ruky vykonali (nepremýšľal o tom, kam ho jeho správanie dovedie)?! My sme učinili (ako trest za ich správanie) na ich srdciach rúško, aby mu neporozumeli (aby Korán nechápali) a hluchotu v ich ušiach (ohluchli vo chvíľach, keď sa Korán prednášal, takže ho nepočuli). A keď by si ich vyzýval k správne usmerneniu, správne usmernení nikdy nebudú.**

58. Pán tvoj je odpúšťajúci a milosť je v moci Jeho. Keby ich (ľudí odmietajúcich vieru) chcel volať na zodpovednosť za to, čoho sa dopustili, bol by im urýchlil trápenie. (Bol by ho na nich zoslal ihneď bez toho, aby im dal príležitosť v živote zotrvať a napraviť to, čo pokazili alebo čoho sa dopustili. Boh je ale spravodlivý a milostivý, preto tak nečiní.) **Je pre nich určený čas, pred ktorým úkryt nenájdu** (napriek tomu, že Boh ľudí automaticky netrestá za to, čo konajú, každý človek má určený čas - čas smrti, pred ktorou nenájde žiaden úkryt a ona ho zastihne).

59. Tie dediny sme zahubili, keď sa krivdy dopustili a ich záhube sme učinili čas určený (ktorý keď nastal, boli zahubené).

60. Mojžiš povedal svojmu chlapcovi (sluhovi): „Neustanem (a nezastavíme sa), kým nedosiahnem miesto, kde sa obe moria spájajú, alebo budem pokračovať v ceste čas neurčitý (až kým tam nedôjdeme)“. (18:60)

(18:60): Islamské náboženstvo otroka nazýva chlapcom, aby sa zdôraznilo, že ide o ľudskú bytosť, ktorá má svoje práva, a nie o akúsi vec, s ktorou niekto bezmedzne nakladá a nad ktorou má absolútnu moc.

61. Keď ale dosiahli miesto, ktoré ich obe (moria) spája, zabudli na svoju rybu a ona sa dala na cestu (razila si cestu) **v mori nebadane** (akoby bola v tuneli). (18:61)

(18:61): Výklady Koránu pripúšťajú dva výklady k arabskému slovu, ktoré bolo preložené ako „nebadane“. Prvý výklad je, že ryba si razila svoju cestu v mori bez toho, aby to Mojžiš cítil. Druhý výklad hovorí, že ryba si razila cestu v mori silno, čím vytvárala tunel podobný skrýši, a tak ju nebolo vidieť.

62. Keď ho minuli (miesto, ktoré spája obe moria), **povedal (Mojžiš) svojmu chlapcovi (sluhovi): „Prines nám náš obed, veru sme pocítili z tejto našej cesty únavu“.**

63. Povedal (sluha): „Pamätáš si, keď sme sa uchýlili ku skale? Vtedy som zabudol na rybu a to len satan spôsobil, že som zabudol spomenúť si na ňu. A ona sa dala na cestu v mori čudným spôsobom.“

64. Povedal (Mojžiš): „To je to, čo sme sledovali (chceli)“. A tak sa vrátili po svojich stopách, sledujúc ich.

65. Tam našli jedného nám poddaného z radov tých, ktorí sa nám odovzdali, ktorému sme dali milosť, ktorá pochádza od nás a naučili sme ho poznaniu, ktoré pochádza od nás.

66. Mojžiš mu povedal (tomuto mužovi): „Môžem ťa nasledovať s tým, že ma naučíš niečo rozumné z toho, čomu si bol naučený (čo sa nemôžem od iného človeka naučiť)““

67. Povedal (muž): „Nebudeš mať so mnou trpezlivosť (vidieť a chápať všetko to, čo robím)“,

68. „Ako by si mohol mať trpezlivosť ohľadne niečoho, o čom si neobsiahol žiadnu správu (a o čom nič nevieš)““.

69. Povedal (Mojžiš): „Nájdeš ma, ak Boh bude chcieť, trpezlivého a nevzpríečim sa ti v žiadnej veci“.

70. Povedal (muž): „Ak by si ma nasledoval, tak sa ma nepýtaj na nič, kým ti o tom niečo nespomeniem.“

71. A tak šli, až kým nenastúpili na loď, potom ju on (muž) prederavil. Povedal (Mojžiš mužovi): „Prederavil si ju, aby si potopil tých, ktorí na nej cestujú? Veru si sa dopustil niečoho hrozného (odsúdeniahodného)“.

72. Povedal (muž): „Nepovedal som ti, že nebudeš mať so mnou trpezlivosť?““

73. Povedal (Mojžiš): „Nevolaj ma na zodpovednosť za to, že som zabudol (že sa ťa nemám na nič pýtať) a vo veci mojej mi neukladaj, čo by ma vyčerpalo a sťažilo ju (rozhodol som sa ťa nasledovať, aby som sa od teba niečo naučil, je to vec, ktorú som si zaumienil a ľahká vec to nie je, tak odo mňa nežiadaj ťažké a nezniesiteľné veci, ktoré by ma vyčerpali, ale buď ku mne zhovievavý)“.

74. A tak šli, až kým nestretli chlapca a on (muž) ho zabil. Povedal (Mojžiš zdesený): „Zabil si čistú dušu pre niečo iné než pre dušu zavraždenú (zabil si tohto malého chlapca a pritom on sa nedopustil vraždy voči nikomu, aby bol za to smrťou potrestaný)! Veru si sa dopustil niečoho odsúdeniahodného“.

75. Povedal (muž Mojžišovi): „Nepovedal som ti, že nebudeš mať so mnou trpezlivosť?“

76. Povedal (Mojžiš): „Ak by som sa ťa opýtal na niečo po tomto (potom, ako som sa ťa na oba tvoje činy spýtal a odsúdil), tak si z mojej spoločnosti uvoľnený (už ma nemusíš sprevádzať) a máš to u mňa ospravedlnené (ak nebudeš chcieť, aby som ti naďalej spoločnosť robil, tak právom, nenahnevám sa a máš to u mňa ospravedlnené)“.

77. I vyrazili a šli až kým neprišli k obyvateľom (nejakej) dediny. Požiadali jej obyvateľov, aby im dali najesť, ale oni (obyvatelia) ich odmietli pohostiť. A našli v nej (v dedine) múr, ktorý bol už takmer na zrútenie, on (muž) ho však narovnal. Povedal (Mojžiš): „Keby si bol chcel, bol by si si zaň vzal (zažiadal) odmenu?“.

78. Povedal (muž Mojžišovi): „To je už rozchod medzi mnou a tebou. Oznámim ti vysvetlenie toho, voči čomu si nedokázal mať trpezlivosť“,

79. „Tá loď (muž pokračoval) patrila biednym ľudom, ktorí pracovali na mori. A tak som chcel na nej chybu urobiť, pretože za nimi bol kráľ, ktorý bral každú loď násilne (násilím proti vôli jej vlastníkov)“,

80. „Čo sa týka chlapca, jeho rodičia boli veriacimi, avšak sme sa obávali, aby ich jeho prekračovanie medzí (voči nim) a odmietanie viery nevyčerpalo“,

81. „A tak sme chceli, aby im ho ich Pán zamenil (dal žene, aby porodila ďalšieho chlapca) za lepšieho (chlapca), než bol on, z hľadiska čistoty (srdca a duše) a blízkosti k príbuzenstvu svojmu (ktorý by dbal o svojich rodičov a bol im a ich srdcu blízky).“

82. „Čo sa týka múru, ten patrila dvom malým osirelým chlapcom (ktorí žijú) v meste a pod ním bol poklad pre nich (ktorý im zanechal ich otec). Ich otec bol pritom dobrý (a zbožný človek). A tak Pán tvoj chcel, aby dosiahli dospelosť a aby si vybrali (zo zeme) svoj poklad ako milosť (prejav milosti) od Pána tvojho (voči tomuto mužovi a jeho deťom). Ja som to (všetko, čo som urobil) neurobil z vlastného príkazu (a podnetu, ale z Božieho príkazu). To bolo vysvetlenie toho, na čo si nemal trpezlivosť (správanie a činy, ktoré si nedokázal zniesť a ani pochopiť).“

83. Pýtajú sa ťa (Muhammad, židia) na Dvojrohého (muža). Povedz: „Porozprávam vám niečo o ňom“, (18:83)

(18:83): V mnohých známych výkladoch Koránu sa hovorí, že Dvojrohým sa môže myslieť Alexander veľký. V Koráne však neexistuje žiadna ďalšia zmienka o tom, kto to je a čo výraz dvojrohý znamená. Nie je preto známe, či ide o muža s dvojrohou helmou, alebo či to znázorňuje dve časové obdobia, alebo nejakú moc, a pod. Je možné, že archeologické vykopávky v budúcnosti v tejto súvislosti odhalia nejaké starodávne nálezy, ktoré by nám pomohli presne určiť, o koho v týchto veršoch šlo.

84. My sme upevnili jeho postavenie na zemi (dali sme mu moc a vysoké postavenie) a dali sme mu zo všetkého určitý prostriedok (poznatie, akými spôsobmi sa ku všetkému dostať a ako všetko zdolať).

- 85. A on nasledoval tento prostriedok** (použil prostriedky tohto poznania, aby sa dostal, kam chcel).
- 86. Ked' dosiahol miesto západu slnka, našiel ho** (slnko) **zapadať v prameni čierneho blata a našiel pri ňom** (pri prameni) **ľudí. Povedali sme: „Dvojrohý, buď ich trápeniu podrobíš, alebo urobíš s nimi niečo dobré** (ušetríš ich takéhoto trápenia)“.
- 87. Povedal (Dvojrohý): „Ten, kto sa krivdy dopustil, toho trápeniu podrobíme a potom bude vrátený** (v súdny deň) **k Pánovi svojmu, ktorý ho podrobí trápeniu ťažkému** (potupujúcemu a ponížujúcemu, ktorému by sa každý človek mal vyhýbať)“.
- 88. „Ale ten, kto uveril a konal dobro, toho odmenou bude dobro a povieme mu príkazom našim niečo ľahké** (prikážeme mu vykonať nejakú ľahkú vec, ktorá ho nezaťažuje)“.
- 89. Potom nasledoval (ďalej) tento prostriedok** (prostriedky tohto poznania, aby sa ďalej dostal, kam chcel).
- 90. Ked' dosiahol miesto východu slnka, uvidel ho** (slnko), **ako vychádza nad ľuďmi, ktorým sme neučinili nič, čo by ich pred ním** (pred slnkom) **chránilo** (myslia sa tým zrejme šaty, obydlia, a pod.).
- 91. Takto sa stalo.** (Dvojrohý chodil po zemi a takto konal.) **My sme obsiahli** (poznáním naším a máme) **správu o tom všetkom** (čo robil).
- 92. Potom nasledoval (ďalej) tento prostriedok** (prostriedky tohto poznania, aby sa ďalej dostal, kam chcel).
- 93. Ked' dosiahol miesto medzi dvoma hrádzami** (alebo horami), **našiel pri nich ľudí, ktorí takmer žiadnym slovám nerozumeli** (buď preto, že ich reč bola ešte nevyvinutá, alebo preto, že ich reč bola neznáma a málo rozšírená).
- 94. Povedali (uvedení ľudia): „Dvojrohý! Jážúz a Mázúz** (meno dvoch kmeňov) **šíria skazu na zemi. Učiníme ti poplatok** (vyzbierame a odvedieme ti určitý obnos) **s tým, že uчиниš medzi nami a nimi hrádzu?“**
- 95. Povedal (Dvojrohý): „Čo mi umožnil Pán môj** (moc a poznanie, ktoré mi dal), **je lepšie** (než všetky majetky, ktoré mi ponúkate). **Pomôžte mi silami vašimi, učiním medzi vami a nimi** (spomenutými dvoma kmeňmi) **zátarasu** (ktorá vás od nich oddelí a ochráni)“.
- 96. „Prineste (Dvojrohý pokračoval) mi kusy železa“.** **Ked' vyplnil medzeru medzi oboma horami, povedal: „Fúkajte“.** **A keď ho učinil ohňom** (roztavil železo), **povedal: „Pod'ťe sem** (ku mne), **vylejem naň** (na železo) **roztavenú med'“.**
- 97. A nemali silu** (oba kmene) **ju (zátarasu) preliezť a ani ju preraziť.**
- 98. Povedal (Dvojrohý): „Toto** (táto zátarasa, ktorá bola postavená) **je milosť daná od Pána môjho** (ktorá bude ľudí ochraňovať). **Ked' ale príde prísl'ub Pána môjho, učiní ju** (zátarasu) **rozdrvenú** (zrovná ju so zemou). **Prísl'ub Pána môjho je veru pravdivý** (bezpochyby ho splní a on nastane).“ (18:98)
- (18:98): Jedným zo znamení blížiaceho sa konca súčasného života pozemského a príchodu dňa zmŕtvychvstania je zrútenie sa a rozdrvenie zátarasy, ktorú Dvojrohý vybudoval. To je význam vety „Ked' ale príde prísl'ub Pána môjho“.
- 99. Ponecháme v ten deň** (v deň zmŕtvychvstania) **niektorých zmietat' sa akoby vo vlnách s inými** (veľký počet ľudí, ktorí naraz ožije, sa bude zmietat' v zmätku, ktorý vznikne akoorské vlny). **Bude fúknuté do Trúby, a tak ich zozbierame všetkých** (na sľúbené zúčtovanie).
- 100. Premietneme peklo v ten deň tým, ktorí odmietali veriť, premietnutím** (skutočným, kde si uvedomia, čo ich bude čakať),

101. Ktorých oči boli zakryté (oslepené) pred tým, aby si na Mňa (na Boha) spomínali a ktorí nevládali nič počuť (z toho, pred čím ich varovali posolstvá, ktoré som ľudom zoslal).

102. Mysleli si tí, ktorí odmietli veriť, že si učinia mimo Mňa (Boha) z radov tých, ktorí sa mi odovzdali, dôverníkov (ktorým sa zdôverujú so všetkým, žiadajú od nich odpustenie, prosia ich o pomoc a iné a že ich za takéto pridružovanie k Bohu nič nepostihne)? **My sme pripravili peklo ako miesto odpočinku pre tých, ktorí veriť odmietli.**

103. Povedz (Muhammad, tým, ktorí veriť odmietajú): **„Máme vám oznámiť, ktorí sú to tí, ktorí svojimi skutkami najväčšiu stratu utrpia?“**

104. Tí (sú to), ktorých snaha v živote najnižšom (pozemskom) zblúdila a pritom si mysleli, že dobre robia, (18:104)

(18:104): Verš vysvetľuje ľudom podstatnú záležitosť a to, že viera v Boha zaujíma prvotné miesto vo všetkom. Márne by sa niekto obmedzoval a riadil určitými zásadami, pokiaľ na ich čele nestojí viera v Boha. Dôležité pre každého človeka by malo byť, aký kredit, obnos dobrých skutkov si so sebou prinesie na súdny deň. Ak by niekto bol morálne založený, ale neveril by v Boha, potom mu Boh akékoľvek dobro, ktoré by vykonal, odplatí v živote terajšom a pre súdny deň mu nič neostane. Dobré skutky ostávajú zachované na súdny deň len tomu, kto v Boha verí a verí, že súdny deň skutočne nastane, pretože len takýto veriaci človek prosí Boha, aby mu dobré skutky a odmenu za ne uchoval pre súdny deň. Avšak i samotná viera v Boha nie je akoukoľvek vierou. Musí ísť o vieru v Boha jedného jediného, ktorý nesplodil, nebol splodený, nik sa Mu nevyrovná a ktorý nemá žiadneho spoločníka. Viera v Boha v podobe, akou Boh sám Seba v Koráne opisuje. Až keď je viera správnou vierou a skutky myslené pre spokojnosť Boha a záchrany v súdny deň, vtedy sa dobré skutky, ktoré človek v živote pozemskom nahromadí, prenášajú aj do súdneho dňa, kedy budú človeku zúčtované. Ak by človek konal čokoľvek iné než čo sme spomenuli, stratí to svoju hodnotu. Ľudia, ktorí konajú a z takéhoto konania v súdny deň nič nebudú mať, verš označuje ako ľudí, ktorí utrpeli najväčšiu stratu, pretože naplno nezískali úžitok života najnižšieho - pozemského a nezískajú ani dobro a úžitok života budúceho a večného, ktorý po súdnom dni príde.

105. Sú to tí, ktorí odmietli veriť v znamenia Pána svojho a v stretnutie s Ním. Preto sa ich skutky stali márne, a preto im v deň zmŕtvychvstania nebudeme činiť žiadnu váhu (nebude v ich prípade čo vážiť a ich dobré skutky budú mizivého významu, ak vôbec nejaký význam budú mať).

106. To je ich odplata - peklo za to, že odmietali veriť a učinili si Moje znamenia (znamenia zoslané v Koráne) **i poslov Mojich** (z ktorých posledným, prichádzajúcim s nepozmeneným posolstvom bol posol Muhammad) **na posmech** (nebrali ich vážne).

107. Tí, ktorí uverili a dobré skutky konali, pre tých budú záhrady Firdovsu miestom odpočinku, (18:107)

(18:107): Podľa výkladov Koránu sú záhrady Firdovsu najvyšším stupňom rajských záhrad.

108. Budú v nich naveky a nebudú chcieť odkloniť sa od nich (na iné miesto alebo zatúžiť po akejkoľvek zmene).

109. Povedz (Muhammad): **„Keby bolo more tušom pre (pero, ktorým by sa písali) slová Pána môjho, more by sa skončilo ešte predtým, než by sa skončili slová Pána môjho, aj keď by sme prišli s jemu (moru) podobným (morom) na jeho posilnenie.“** (Aj keď by sme priviedli k prvému moru ďalšie more, aby sme znásobili jeho obsah, aj tak by sa tuš z oboch morí skončil ešte predtým, než by sa vyčerpali všetky Božie slová, ktoré by takýmto tušom boli napísané.) (18:109)

(18:109): Jedného dňa prorok Muhammad (p.) povedal židom: „Bolo vám dané z poznania len málo.“ Židia povedali: „A to ako, keď nám bola daná Tóra a komu bola Tóra daná, tomu bolo dané dobro veľké.“ Nato bol zoslaný tento verš.

110. Povedz (Muhammad): „Ja som len človek ako vy (vám podobný) a je mi vnukané, že vašim Bohom je Boh jeden jediný. Kto dúfa v stretnutie Pána svojho, nech koná dobré skutky a nech k uctievaniu Pána svojho nepridruží nikoho (nech uctieva a úplne sa spolieha len na Boha)“.

KAPITOLA DEVÄTNÁSTA

Marjam
(Mária)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Káf, Há, Já, Ajn, Sád. (19:1)

(19:1): Ide o písmená arabskej abecedy, a to: k, h, j resp. i. Posledné dve písmená nemajú ekvivalent v slovenskej abecede. K významu týchto písmen pozri výklad prvého verša druhej kapitoly.

2. Je to (príbeh, ktorý ti zosielame, Muhammad) **pripomenutie o milosti Pána tvojho voči Jeho poddanému Zachariášovi** (ktorý bol Bohu podriadený a nasledoval to, čo Boh uložil), (V Koráne sa Zachariáš nazýva Zakarija. K slovu poddaný pozri vysvetlivku k veršu 2:23)

3. Keď zavolať (Zachariáš) **na Pána svojho tajným volaním** (v tichosti vo svojom srdci sa obrátil na Boha s prosbou),

4. Povedal (Zachariáš): „**Pane môj! Kosti už vo mne zoslabli a hlava moja sa trblieta šedinami a z prosby k Tebe, Pane môj, som nebol nikdy nešťastný** (kedykoľvek som Ťa o niečo poprosil, nikdy som nebol nešťastný alebo sklamaný a Ty si ma vždy zahrnul Svojou milosťou)“,

5. „Bojím sa (Zachariáš pokračuje) **o tých, ktorí ostanú po mne** (že po mojej smrti nebudú nasledovať posolstvo, s ktorým som bol k nim poslaný, že zanechajú vieru a povedú ľudí do záhuby) **a moja žena je pritom neplodná** (nemôže mi porodiť syna, ktorý by po mne v tomto posolstve pokračoval), **daj mi preto** (Bože) **z Tvojej moci potomka** (ktorý by po mne pokračoval)“,

6. „Ktorý by dedil po mne (Zachariáš vo svojej tajnej prosbe pokračuje) **a dedil by z príbuzenstva Jakuba** (v Koráne sa Jakub nazýva Ja'qúb) **a učíš ho, Pane môj, uspokojivým** (Tebe oddaným tak, aby si získal Tvoju spokojnosť)“,

7. „Zachariáš! Oznamujeme ti radostnú zvesť o synovi, ktorého meno bude Jahjá (Ján) **a ktorému sme predtým neučinili menovca** (pred narodením Jána samotné meno Ján neexistovalo a syn Zachariáša bol prvým človekom, ktorý dostal toto meno priamo od Boha najvyššieho)“,

8. Povedal (Zachariáš): „**Pane môj! Ako môžem mať syna, keď moja žena je neplodná a ja som dosiahol vek vysoký** (som už priveľmi starý)?“,

9. Povedal: „**Tak povedal Pán tvoj** (že sa stane). **Je to pre Mňa ľahké, keď som ťa stvoril predtým a pritom si ničím nebol** (ako Boh predtým dal život Zachariášovi, tak ho dá aj Jánovi)“,

10. Povedal (Zachariáš): „**Pane môj, učíš mi znamenie** (že žena moja porodí).“ **Povedal:** „**Tvojím znamením bude, aby si neprehovoril s ľuďmi tri noci úplné** (tri noci a tri dni)“,

11. I vyšiel (Zachariáš) **z mihrábu** (miesto alebo miestnosť určená na modlenie) **k svojim ľuďom a naznačil im** (keďže sľúbil, že neprehovorí): „**Ráno i večer** (vo dne i v noci)

svedčte o jedinečnosti Jeho (Boha) a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde“.

12. „Jahjá (Ján)! Vezmi si Knihu (a drž sa jej) pevne“. A dali sme mu múdrosť už ako chlapcovi (keď bol ešte chlapcom),

13. A láskavosť pochádzajúcu od nás (sme mu dali) a očistenie (tú všetku múdrosť a dobré vlastnosti, ktoré sme Jánovi dali, boli láskavosťou od nás pre jeho rodičov, ako aj očistenie a milosť pre neho samého). A bol bohabojný.

14. A úctivého k svojim rodičom sme ho učinili. A nebol povýšenecký, ani neposlušný.

15. Mier s ním (ho sprevádza) v deň, keď sa narodil a v deň, keď zomrie a v deň, keď bude vzkriesený (znova) k životu. (19:15)

(19:15): Tu sa už končí príbeh Zachariáša a jeho syna Jána a začína sa príbeh o Márii a jej synovi Ježišovi.

16. Spomeň (im, Muhammad), čo je v Knihe (Koráne) o Márii, ako sa vzdialila od rodiny svojej na miesto východné (ležiace východne od nich).

17. Závojom sa od nich (od svojich ľudí) oddelila. A tak sme k nej poslali nášho Ducha (anjela Gabriela), ktorý sa jej zjavil v podobe dokonalého človeka. (19:17)

(19:17): Duchom je podľa výkladov Koránu anjel Gabriel.

18. Povedala (Mária): „Nech ma (Boh) Ten, v moci ktorého je milosť, chráni pred tebou. Nepribližuj sa, ak si bohabojný.“

19. Povedal (anjel Gabriel): „Som len poslom Pána tvojho, aby som ti daroval syna očisteného“.

20. Povedala (Mária): „Ako by som mohla mať syna a pritom sa ma nedotkol človek (žiadny) a nebola som nepočestná?!“

21. Povedal (anjel): „Tak povedal Pán tvoj: „Je to pre Mňa (Boha) ľahké (dať ti syna aj keď sa ťa žiaden muž nedotkol)“. A bude tak stvorený, aby sme ho učinili znamením pre ľudí a milosťou od nás (pre ľudí, ktorý im ukáže cestu správnu). A je to už vec rozhodnutá“. (19:21)

(19:21): Tu sa už končí dialóg medzi anjelom Gabrielom a Máriou.

Islamskí učitelia zaoberajúci sa výkladom Koránu s odvolaním sa na verš (21:91) napísali, že anjel Gabriel vdýchol do Márie (p.), a tak otehotnela.

22. Počala ho (Ježiša) a vzdialila sa s ním na odlahlé miesto (aby ju jej ľudia za ťarchavosť neodcudzovali).

23. Pôrodné bolesti ju (Máriu) priviedli ku kmeňu palmy. Povedala: „Bodaj by som bola zomrela pred týmto (dňom) a bola by som bezvýznamnou a zabudnutou (osobou).“ (19:23)

(19:23): Ibn Kesír poslednú vetu komentoval, že keď Máriu postihli pôrodné bolesti, bola sama a bála sa, že po narodení syna ju budú jej ľudia odsudzovať a haniť, keďže bola medzi nimi známa svojou počestnosťou a dobrou povestou. Preto si želala, aby bola mŕtva, neznáma a zabudnutá.

24. Zavolať na ňu (anjel Gabriel) spod nej (palmy): „Nežiaľ. Pán tvoj učinil pod tebou potôčik (tečúci)“,

25. „Zatras kmeň palmy smerom k sebe, spadnú na teba čerstvé (a zrelé) plody“,

26. „Jedz a pi a buď spokojná a ak by si uvidela nejakého človeka, tak povedz (ak by sa ťa na dieťa pýtal): „Ja som zaslúbila pôst (Bohu) Tomu, v moci ktorého je milosť, preto neprehovorím dnes so žiadnym človekom.““

27. Prišla s ním k svojim ľuďom, nesúc ho (Ježiša). Povedali (jej ľudia, keď ich oboch uvideli): „Mária! Ty si prišla s niečím neslýchaným“,

28. „Ty, sestra Árona! (Mária, ty, ktorá si sa zbožnosťou a cnosťou podobala Áronovi) Tvoj otec nebol človekom zlým (zlým človekom sa na tomto mieste v prvom rade myslí cudzoložník a smilník) a tvoja matka nebola nepočestná (ako si mohla niečo také urobiť).“

29. Ukázala na neho (Mária ukázala na Ježiša, aby sa spýtali jeho na vysvetlenie). Povedali (jej ľudia): „Ako máme hovoriť s niekým, kto je dieťaťom v detskom lôžku (v kolíske)?!“

30. Povedal (im Ježiš): „Ja som Bohu poddaný (k slovu poddaný pozri vysvetlivku k veršu 2:23), dal mi Knihu a prorokom ma učinil“,

31. „A učinil ma požehnaným, kdekoľvek by som bol a odkázal mi konať modlitbu a dávať zakát (v tomto verši zakat znamená milodar), pokiaľ budem živým“,

32. „A úctivým k svojej matke ma učinil a neučinil ma povyšujúcim sa a nešťastným“,

33. „Mier so mnou (ma sprevádzal) v deň, keď som sa narodil a (bude ma sprevádzať) v deň, keď zomriem a v deň, keď budem vzkriesený (znova) k životu.“

34. Taký bol Ísa (Ísa je jedno z pomenovaní Ježiša v Koráne), syn Márie. Je to pravdivá správa, o ktorej pochybujú. (19:34)

(19:34): Taký bol Ježiš, syn Márie a to, čo bolo uvedené, je pravdivá správa o ňom a o jeho živote, o ktorej sa židia a kresťania medzi sebou sporia a o ktorej sa aj kresťania navzájom sporia. Sporia sa o tom, či sa Ježiš narodil ako dôsledok nepočestnosti Márie, čo tvrdili židia, alebo či je Ježiš Bohom, synom Božím, alebo súčasťou Svätej trojice.

Boh najvyšší ďalej pokračuje a hovorí Sám o Sebe:

35. Boh (ktorý je ojedinelý vo všetkom) by si nikdy neučinil akéhokoľvek syna. Jedinečný je (Boh), nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (Bohu je vzdialené všetko to, čo mu je nepravdivo pripisované). Keď rozhodne akúkoľvek vec, len jej povie: „Bud“ a ona bude (stane sa).

36. „Boh je veru (verš nadväzuje na to, čo Ježiš svojim ľuďom z kolísky povedal) Pánom mojím i Pánom vašim, tak ho uctieajte. To je cesta rovná (správna, ktorá nemá žiadne odchýlky ani vybočenia).“ (19:36)

(19:36): Týmto veršom sa končí príhovor Ježiša z kolísky k ľuďom, ktorý nadväzuje na verš č. 33.

37. Avšak skupiny (židov a kresťanov) sa medzi sebou začali sporiť (ohľadom Ježiša, jeho pôvodu a smrti). Beda tým, ktorí vieru odmietali (tým, že Bohu pripisujú syna, ktorým mal byť Ježiš), keď uzrú Deň prevel'ký (keď budú svedkami dňa zmŕtvychvstania a súdneho dňa).

38. Aký jasný bude ich sluch a zrak v deň, keď k nám prídu. Dnes sú však krivdiaci v blude zjavnom. (19:38)

(19:38): Sluch, zrak i myseľ tých ľudí, tých skupín, ktoré o Bohu tvrdili rôzne veci a ktorých myseľ bola v živote pozemskom zatemnená, bude veľmi jasná v súdny deň, v deň, keď budú stáť pred Bohom. V ten deň títo ľudia, ktorí krivdili tým, že k Bohu pridružili rovných alebo potomstvo, zistia, že všetky ich tvrdenia a oni sami sa nachádzali v blude zjavnom a hrôza, ktorá sa ich zmocní v momente, keď to zistia, bude obrovská.

39. Varuj ich (všetkých, Muhammad) pred Dňom zármutku (pred súdnym dňom), keď bude všetko už rozhodnuté (a údel každého bude v tento deň určený podľa toho, čo vo svojom pozemskom živote konal). Oni však v neznalosti svojej tápajú (a neuvedomujú si, čo príde) a oni neveria. (19:39)

(19:39): Varuj, Muhammad, všetkých, ktorí sa o pôvode proroka Ježiša sporia, pred súdnym dňom, aby si dali pozor, pretože neustále vo svojej neznalosti a domnienkach tápajú a neuvedomujú si, že súdny deň môže kedykoľvek nastať a že zomrú v stave neviery a pridružovania k Bohu.

40. My (vzťahuje sa to na Boha) zdedíme (nakoniec) zem a každého, kto je na nej a k nám bude ich (všetkých, ktorí na nej žili) návrat (v deň zmŕtvychvstania). (19:40)

(19:40): Boh Najvyšší tu porovnal príchod súdneho dňa s dedením. Keď človek na tomto svete zomrie, neberie si so sebou do hrobu nič z toho, čo vo svojom živote vlastnil a všetko, čo mal, niekto po ňom zdedí. Majetok v podstate vždy len mení svojho majiteľa. Takto to bude pokračovať, až kým pred súdnym dňom nezomrú všetci ľudia a všetok majetok ostane bez dediča, a tak sa znova vráti Bohu Najvyššiemu, ktorý ho stvoril. So svojim majetkom sa vracajú aj ľudia k svojmu Stvoriteľovi, nie však už s majetkom, ktorý mali na zemi, pretože ten im už nepatrí, ale s majetkom odlišného druhu. Majetkom, ktorým sa ľudia budú môcť vykúpiť v tento deň, bude hodnota ich viery a dobrých skutkov, ktoré vo svojom živote vykonali.

41. Spomeň (ľuďom, Muhammad), čo je v Knihe (Koráne) o Abrahámovi. (Abrahám je v Koráne nazvaný Ibráhim.) On bol pravdovravný a bol prorokom. (19:41)

(19:41): V nasledujúcich veršoch nám Korán približuje príbeh o prorokovi Abrahámovi:

42. Keď povedal (prorok Abrahám) svojmu otcovi: „Otče môj! Prečo uctievaš to, čo nepočuje a nevidí a neprospeje ti v ničom?“,

43. „Otče môj! Dostalo sa mi poznanie, ktoré sa tebe nedostalo (a poznám to, čo ty nie). Nasleduj ma, uvediem ťa na cestu rovnú (správnu, bez vybočení)“,

44. „Otče môj! Neuctievaj satana, veď satan bol (Bohu) Tomu, v moci ktorého je milosť, neposlušný (a zaprisahal sa, že sa bude snažiť ľudí zvieť zo správnej cesty na cestu, ktorá ich dovedie k neposlušnosti)“,

45. „Otče môj! Bojím sa, že sa ťa dotkne (postihne) trápenie pochádzajúce od Toho (od Boha), v moci ktorého je milosť a staneš sa tak satanovým spoločníkom (v pekle)“,

46. Povedal (Abrahámovi jeho otec): „Odvraciaš sa ty od mojich bohov Abrahám? Ak neprestaneš, ukameňujem ťa a opusti ma nadtiaľ (na dlhý čas)“,

47. Povedal (Abrahám otcovi): „Mier s tebou. Budem pre teba prosiť o odpustenie môjho Pána, On ma milosťou svojou zahrňa“,

48. „A budem sa vás strániť i toho, čo vzývate mimo Boha a budem prosiť Pána svojho (o milosť), azda nebudem vzývaním svojho Pána nešťastný (patríť medzi tých nešťastných, ktorým sa spokojnosť Božia nedostala)“,

49. Keď sa ich stránil i toho, čo uctievali mimo Boha, darovali sme mu Izáka (Izák je v Koráne nazvaný Ishák) a Jakuba (Jakub je v Koráne nazvaný Jaqúb) a oboch sme učinili prorokmi.

50. Dali sme im z milosti našej (dobro života terajšieho i budúceho) a učinili sme ich s vysokou (váženou) povestou (medzi ľuďmi).

51. Spomeň (ľuďom, Muhammad), čo je v Knihe (Koráne) o Mojžišovi (Mojžiš sa v Koráne nazýva Músa). On bol vyvoleným (v tom, že k nemu Boh prehovoril) a bol poslom i prorokom.

52. Zavolali sme naňho (na Mojžiša) z pravej strany hory a priblížili sme si ho na dôvernú reč.

53. A dali sme mu (Mojžišovi) z milosti našej jeho brata Árona ako proroka (ktorého sme prorokom obdarili). (19:53)

(19:53): Splnili sme Mojžišovi jeho prosbu, keď požiadal, aby mu Boh dal niekoho, kto by ho podporil a pomáhal mu v jeho poslanstve. Túto prosbu sme mu splnili tým, že sme mu dali brata Árona (Áron sa v Koráne nazýva Hárún), ktorého sme učinili prorokom.

54. Spomeň (ľuďom, Muhammad), čo je v Knihe (Koráne) o Ismáilovi (synovi proroka Abraháma). On sľuby dodržiaval a bol poslom i prorokom,

55. Prikazoval rodine svojej modlitbu a zakat (poskytovanie milodarov) a bol u Pána svojho uspokojivý (Boh bol s ním spokojný).

56. Spomeň (ľuďom, Muhammad), čo je v Knihe (Koráne) o Idrísovi. On bol pravdovravný a bol i prorokom,

57. A pozdvihli sme ho na vysoké (a čestné) miesto.

58. To boli tí, ktorým Boh dar svoj dal, ktorí pochádzali z radov prorokov z potomstva Adama a z radov tých, ktorých sme odniesli s Noemom (v Arche) a z potomstva (proroka) Abraháma a (proroka) Izraela (Jakuba) a z radov tých, ktorých sme správne usmernili a vyvolili. Keď sú im prednesené znamenia (Boha) Toho, v moci ktorého je milosť, s plačom padajú (na zem klaňajúc sa) do polohy sužudu. (19:58)

(19:58): Tí všetci hore spomenutí sú Božími prorokmi, o ktorých sme ti zoslali správu (bolo ich desať, prvým bol Zachariáš a posledným Idrís) a ktorým Boh dar Svoj dal a obdaril ich proroctvom, poslanstvom alebo oboma. Títo proroci pochádzali z potomstva Adama a z potomstva tých, ktorých sme zachránili s Noemom v Arche a z potomstva prorokov Abraháma a Izraela a spomedzi tých, ktorých Boh na cestu správnu usmernil a vyvolil si ich pre oznámenie poslanstiev a prorociet ostatným ľuďom. Keď sú týmto všetkým prednesené Božie znamenia, skláňajú svoje hlavy pokorne k zemi do polohy „sužúd“ (t.j. do polohy, v ktorej sa človek pokloní, kľakne na kolená, nakloní trup a hlavu smerom k zemi a spojí čelo a nos so zemou.) so slzami v očiach od pokory.

59. Po nich však potom nasledovali nasledovníci (po spomenutých prorokoch prišli ďalší ľudia), ktorí zanedbali modlitbu a sledovali túžby. Tí stretnú záhubu (dostanú sa do záhuby alebo do bludu), (19:59)

(19:59): Po zbožných ľuďoch a prorokoch uvedených v predchádzajúcom verši nasledovali nešťastní ľudia, ktorí zanedbali modlitbu a sledovali len svoje túžby. Skutky týchto nešťastníkov ich privedú až k záhube.

Niektorí učenci z odboru islamských vied však slovo „záhuba“ na tomto mieste (v arabskom jazyku „Gijjā“) vysvetlili ako názov veľmi horúceho údolia v pekle. V takomto prípade by posledná veta znela: „Tí skončia v Údolí záhuby“.

60. Okrem tých, ktorí pokánie učinili a uverili a dobro konali. Tí vojdú do záhrady rajskej a nebude im ukrivdené v ničom.

61. Do záhrad Edenu (vojdú), ktoré (Boh) Ten, v moci ktorého je milosť, sľúbil tým, ktorí sa Mu odovzdali, bez toho, aby ich oni (záhrady vopred) bližšie poznali. Jeho sľub veru príde. (19:61)

(19:61): Vojdú do záhrad Edenu, ktoré Boh prisľúbil tým ľuďom, ktorí v Neho uverili a cestu, ktorú určil, nasledovali a to napriek tomu, že tieto záhrady vopred nevideli a ani nepoznali, ale uverili poslom, ktorých Boh Najvyšší ľuďom so správou o nich poslal. Veru sľub, ktorý Boh dal, príde a bude splnený.

62. Nebudú v nich (v týchto záhradách) počuť plané reči, len mier (všetko, čo zabezpečuje pokojný a nerušený život). A obživu svoju tam budú mať ráno i večer (kedykoľvek bez obmedzenia),

63. To je záhrada rajska, ktorú ako dedičstvo dávame tým z radov tých, ktorí sú nám odovzdaní, ktorí boli bohabojní.

64. Nezostúpime jedine ak z príkazu Pána tvojho (Muhammad). Jemu (Bohu) náleží, čo je pred nami a čo je za nami a čo je medzi tým. A Pán tvoj nie je zábudlivý, (19:64)

(19:64): Jedného dňa sa prorok Muhammad (p.) spýtal anjela Gabriela, keď sa mu nejaký čas nezjavil: „Gabriel, čo ti bránilo, aby si nás navštívil častejšie, ako nás navštevuješ?“ Ako odpoveď na prorokovu otázku bol od Boha najvyššieho zoslaný tento verš: A nezostúpime do pozemského sveta jedine ak z príkazu Pána tvojho a s Jeho povolením. Bohu náleží všetko v tomto živote i v živote večnom, všetko v minulosti, v budúcnosti i v prítomnosti. Nič sa pred Ním neskryje a nezabúda na nič.

65. Pán nebies a zeme a čo je medzi nimi (je Boh), uctievaj Ho (a len Jeho) a buď trpezlivý pri Jeho uctievaní (a pri plnení povinností, ktoré ti uložil). Poznáš azda niekoho, kto by Mu bol menovcom? (19:65)

(19:65): Poznáš azda niekoho, kto by si zaslúžil nieť meno, vlastnosti a veľkosť Boha najvyššieho? Veta je tu štylizovaná vo forme otázky, pričom znamená, že niet toho, kto by si zaslúžil uctievanie okrem Boha jedného jediného.

66. Človek hovorí (čudujúc sa): „Až zomriem, budem vzkriesený k životu?!“ (19:66)

(19:66): Človek, ktorý odmieta veriť vo vzkriesenie, sa spytuje s údivom, odmietajúc uznať túto udalosť sľúbenú v nebeských Knihách: „Až zomriem a premením sa na prach, budem vzkriesený a vyjdem z hrobu znova ako živý?!“ Ibn Kasir tento verš komentoval slovami: „Človek, ktorý odmieta veriť, sa čuduje a nepripúšťa svoje vzkriesenie po smrti aj napriek tomu, že keby pouvažoval o tom, z čoho bol stvorený, ako vznikol a narodil sa, zistil by, že vzkriesenie človeka je ľahším úkonom než jeho prvotné stvorenie“.

67. A či si človek nepamätá (a neuvedomuje si), že sme ho už predtým stvorili (a dali sme mu život) a pritom nebol ničím?

68. Prisahám na Pána tvojho (Boh prisahá sám na Seba, pričom adresátom je tu stále prorok Muhammad): Zhromaždíme ich (tých, ktorí veriť odmietli) so satanmi a potom ich privedieme k peklu, okolo ktorého budú na kolenách,

69. Potom vytiahneme z každej skupiny tých, ktorí boli voči (Bohu) Tomu, v moci ktorého je milosť, najzanovitejší,

70. Potom my veru najlepšie budeme poznať tých, ktorí si najviac zaslúžia v ňom (ohni) horieť (ktorí si to svojím správaním a odmietaním zasluhujú).

71. Niet medzi vami (ľudia) nikoho, kto k nemu (k ohňu) nepríde. (Všetci k ohňu prídu. Tí, ktorí do Raja budú smerovať, aby spoznali, čo by ich čakalo a tí, ktorí veriť odmietali a hriechov sa dopúšťali, aby v ňom ostali.) Je to u Pána tvojho isté a rozhodnuté (že sa takto stane),

72. Potom (ako všetci k ohňu pekelnému prídu) zachránime tých, ktorí bohabojnými boli a ponecháme v ňom krivdiacich (kľáčať) na kolenách.

73. Keď sú im (ľuďom, ktorí žijú v živote terajšom a ktorí sa neskôr do ohňa dostanú) prednesené naše zjavné znamenia, tí (bohatí z kmeňa Qurejš), ktorí odmietli veriť, hovoria veriacim (spytujú sa chudobných veriacich s posmechom): „Kto z oboch skupín je v lepšom postavení a v úctyhodnejšom zhromaždení?“. (Ako môžeme byť my v blude a veriaci na pravde, keď máme v tomto živote lepšie spoločenské postavenie a úctyhodnejšie zhromaždenia ako oni? Keby sme mi boli v blude, boli by sme v tom horšom postavení my, a nie oni.)

74. Koľko pokolení, ktoré žili pred nimi (pred uvedenými ľuďmi), sme zahubili a ktoré boli bohatšie a okázalejšie (než oni).

75. Povedz (Muhammad, tým, ktorí veriť odmietajú a ktorí si myslia, že majú pravdu): „Kto je v blude, tomu nech (Boh) Ten, v moci ktorého je milosť, predĺži dĺžku jeho bludu

(dĺžku trvania tohto bludu, v ktorom sa nachádza)“. **A až zahliadnu to, čo im bolo sľúbené, či už trápenie alebo Hodinu** (trestu, súdny deň), **vtedy spoznajú, kto má horšie postavenie a slabšie vojsko** (kto sa pridá na slabšiu stranu a všetko prehral).

76. Boh pridá tým, ktorí boli správne usmernení, správne usmernenie (posilní ich vieru a upevní ich kroky v smere, v ktorom idú). **Dobré skutky, ktoré ostávajú** (ktoré človek koná a ktoré mu ostanú na súdny deň), **majú u Pána tvojho lepšiu odmenu a lepšiu návratnosť** (čokoľvek, čo veriaci človek investuje do úkonov, ktoré vedú k Božej spokojnosti, sú investície, za ktoré sa mu dostane tá najlepšia odmena a ktoré majú tú najlepšiu návratnosť). (19:76)

(19:76): Ali Bin Ebí Táleb, prorokov bratranec, rozdelil dobré skutky do troch kategórií. Do prvej zaradil tie skutky, za ktoré človek očakáva odmenu v živote pozemskom. Do druhej kategórie zaradil tie, ktorými človek sleduje odmenu v živote posmrtnom - v súdny deň. Tretiu kategóriu dobrých skutkov tvoria také, ktorými človek síce sleduje odmenu v súdny deň a získanie Božej spokojnosti, avšak má z nich súčasne prospech aj v živote pozemskom. Dobré skutky, ktoré však človeku ostanú a majú trvalú hodnotu, sú len skutky druhej a tretej kategórie.

77. Videl si (Muhammad) **toho, kto odmietol veriť v naše znamenia a povedal: „Bude mi daný majetok aj deti** (až budem vzkriesený bez ohľadu na to, či veriť budem, alebo nie)“. (19:77)

(19:77): O dôvode zoslania tohto verša Chabbát Bin Al Art povedal: Mal som u Ása Bin Wáela dlžobu, a tak som si ju šiel vypýtať (Chabbát veril v posolstvo posla a proroka Muhammada a Ás nie). Keď som ho požiadal o splatenie dlhu, Ás mi povedal: „Nesplatom ti ho, kým neprestaneš veriť v Muhammada.“ Povedal som: „Neprestanem v neho veriť, kým nezomrieš a nebudeš znova vzkriesený.“ Ás sa spýtal: „A či budem po smrti vzkriesený?! Tak ti teda dlžobu vyplatím, až budem vzkriesený a budú mi vrátené moje majetky a deti.“

Tí, ktorí veriť odmietali, v skutočnosti odmietali veriť, že by súdny deň mal nastať a v to, že každý bude súdený podľa toho, čo v živote pozemskom konal. Stávalo sa, že takýchto ľudí muslimovia upozorňovali na tento deň a vyzývali ich, aby uverili v Boha jedného jediného a zanechali všetko, čo okrem Neho uctievali. Jedna z odpovedí, ktorú títo odmietajúci vieru a pridružujúci k Bohu opakovali, bola, že Boh im na tomto svete dal veľa majetkov a potomstva a ak teda budú v súdny deň vzkriesení, tieto majetky a deti im budú vrátené, takže niet dôvodu na vieru a konanie dobra.

78. Oboznámil sa snád' s tým, čo nie je známe (s tým, čo sa v budúcnosti stane), **alebo prijal od Toho** (od Boha), **v moci ktorého je milosť, sľub?!** (19:78)

(19:78): A či tento človek odmietajúci vieru, ktorý tvrdí, že sa mu po smrti vrátia jeho majetky a deti (majetky a deti sa v tom čase považovali za pýchu muža), sa oboznámil s tým, čo nie je známe a s tým, čo príde v budúcnosti, alebo snád' dostal od Boha najvyššieho sľub, že mu v živote konečnom tieto pôžitky zabezpečí?!

79. Nič také (nič nebude tak, ako si to predstavuje). **Zapišeme, čo hovorí a dĺžku jeho trápenia mu** (ešte viac) **predĺžime,**

80. Zdedíme po ňom všetko, o čom hovorí (že mu bude v živote konečnom vrátené) **a príde k Nám osamotený** (bez akýchkoľvek majetkov, detí či zástancov, ktorí by od neho trápenie odvrátili).

81. Učinili (a uctievali) **si mimo Boha božstvá, aby boli pre nich Izzá.** (19:81)

(19:81): Slovo Izzá znamená pocta, česť, opora, pýcha.

82. Nie, nestane sa tak (ako si myslia). **Ony** (spomenuté božstvá) **ich uctievanie odmietnu a stanú sa ich protivníkmi.** (Tieto božstvá zaprú akékoľvek uctievanie a pocty, ktoré by im tí, ktorí veriť v Boha odmietali alebo k Nemu pridružili, v živote pozemskom prejavili. Ba

naopak, tieto božstvá tých, ktorí ich v živote pozemskom uctievali, zavrhnú a stanú sa ich protivníkmi.)

83. A či si nevidel (Muhammad), že sme na tých, ktorí verit' odmietli, poslali satanov, ktorí ich neprestajne nabádajú (k odmietaniu viery a k hriešnosti a odvádzajú ich pozornosť od všetkého podstatného).

84. Neponáhľaj sa preto s prosbou ohľadom nich (s prosbou o ich trest), **pretože my ich dni** (v živote pozemskom) **odpočítavame odpočítavaním** (pomalým ale istým).

85. V deň, keď zhromaždíme bohobojných u Toho, v moci ktorého je milosť, ako delegáciu (19:85)

(19:85): Odpočítavame ich dni ku dňu, kedy zhromaždíme bohobojných u milostivého Boha v podobe delegácie ctených a vážených, ktorí čakajú na svoju odmenu.

86. A povedieme previnilcov do pekla ako smädné stádo (tiav, ktoré túžia po vode),

87. Vtedy nebudú mať moc (spomenutí ľudia odmietajúci vieru) **prihovorit' sa** (u Boha za nikoho ani sami za seba), **s výnimkou toho, kto prijal od Toho** (od Boha), **v moci ktorého je milosť, sľub** (a povolenie, že môže Boha žiadať o milosť pre iných).

88. Povedali: „Ten, v moci ktorého je milosť (Boh), si učinil dieťa“. (Syna alebo dcéru. Táto veta sa vzťahuje na každého, kto pridruhuje Bohu deti, či už synov alebo dcéry.)

89. Veru ste prišli s niečím hrôzostrašným (keby ste si len uvedomili, čo hovoríte),

90. Takmer sa z toho (čo hovoríte) **roztrhnú nebesá, zem sa popraská a hory sa zrútia a rozpadnú,**

91. Z toho, že Tomu, v moci ktorého je milosť (Bohu), dieťa pripísali,

92. A pritom nenáleží (nepatrí k moci, ojedinelosti a) **k vlastnostiam Toho, v moci ktorého je milosť (Bohu), aby sám Sebe učinil dieťa** (aby sám Sebe pripísal niektorú zo slabostí a vlastností stvorených, keďže On je jedinečný s ojedinelou mocou a Tvorcom všetkého ostatného).

93. Každý, kto je v nebesiach a na zemi, príde ako poddaný k Tomu (k Bohu), **v moci ktorého je milosť.** (Poddaným sa tu myslí človek bez slobodnej vôle, bez možnosti výberu alebo odmietnutia čohokoľvek. Keď nastane čas, všetci sa podvolia či dobrovoľne alebo nedobrovoľne tomu, čo Boh najvyšší prikáže.)

94. On (Boh) ich (všetkých, ktorých stvoril) **obsiahol** (Svojou absolútnou znalosťou) **a spočítal ich** (dokonalým) **spočítaním** (bez toho, aby čo i len jeden unikal),

95. Všetci k Nemu (k Bohu) **prídu v deň zmŕtvychvstania sami** (osamelí, bez akýchkoľvek majetkov, spoločníkov, moci či ochrancov).

96. Tí, ktorí uverili a dobré skutky konali, voči tým Ten, v moci ktorého je milosť (Boh), láskavosť (ostatných ľudí) **učiní.** (19:96)

(19:96): Boh vloží do srdca ľudí láskavosť voči tým, ktorí uverili a dobré skutky konali.

Prorok Muhammad (p.) povedal: „Keď si Boh obľúbi niektorého z tých, ktorých stvoril, zavolá na anjela Gabriela: „Obľúbil som si toho a toho, tak si ho obľúb aj ty.“ Anjel Gabriel to zvolá na nebesiach. Potom je voči takémuto človeku daná láskavosť ostatných ľudí, čo bolo vyjadrené vetou „... voči tým Ten, v moci ktorého je milosť, láskavosť (ostatných ľudí) učiní.“ A ak sa Boh na niekoho z tých, ktorých stvoril, nahnevá, zvolá na anjela Gabriela: „Nahneval som sa na toho a toho.“ Anjel Gabriel to zvolá na nebesiach. Potom sa prejaví voči tomuto človeku hnev ostatných ľudí“.

97. Učinili sme ho (Korán) zrozumiteľným v tvojom jazyku (Muhammad), aby si ním radostnú zvesť bohobojným oznámil a aby si ním varoval ľudí svárliwych (aby všetci slovám a obsahu Koránu porozumeli).

98. Koľko pokolení (ktoré predtým žili) pred nimi (pred týmito tu, ktorí odmietajú veriť) sme už zahubili. Cítiš snád prítomnosť niekoho z nich alebo počuješ skrytý hlas niekoho z nich (čokoľvek, čo by poukazovalo na to, že tu žili predtým)? (19:98)

(19:98): Boh najvyšší týmto veršom ukončil kapitolu „Mária“. Poukázal na skutočnosť, že mnohí ľudia prišli na svet pred tými, čo v posolstvo posla a proroka Muhammada odmietajú veriť, jednosť Boha neuznali, povyšovali sa a tvrdohlavo trvali na svojom, ale nakoniec všetci z tohto sveta odišli. Nič im nepomohlo a po nikom z nich neostali žiadne viditeľné stopy. Nech by človek konal čokoľvek a akokoľvek, vždy sa nakoniec naplní vôľa Boha najvyššieho a k Nemu sa jedného dňa vráti. Aký význam preto malo ich odmietanie viery, vymýšľania a nenasledovania toho, čo Boh prostredníctvom svojho vyvoleného posla Muhammad ľuďom zoslal?!

KAPITOLA DVADSIATA

Táhá

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Tá, Há. (20:1)

(20:1): Sú to dve písmená arabskej abecedy. Prvé písmeno nemá ekvivalent v slovenskej abecede, najbližšie mu však zodpovedá písmeno T. Druhým písmenom, ktoré verš uvádza je H. Pozri vysvetlivku k prvému veršu druhej kapitoly.

2. Nezoslali sme ti (Muhammad) Korán, aby si sa trápil (a bol nešťastný), (20:2)

(20:2): Keď bol poslovi a prorokovi Muhammadovi zoslaný Korán, prorok sa s muslimami dlho modlil. Keď to tí z kmeňa Qurejš, ktorí veriť odmietali, videli, povedali: „Boh zoslal Muhammadovi tento Korán len preto, aby sa trápil“. Nato bol zoslaný tento verš.

3. Ale (zoslali sme ho) len ako pripomenutie pre toho, kto sa obáva (kto je Bohabojný a kto sa obáva toho, čo príde),

4. Zoslaný je (Korán) od Toho (od Boha), ktorý stvoril zem i nebesá vysoké.

5. Ten, v moci ktorého je milosť (Boh), na trón istavá (istavá znamená stúpať hore, nasmerovať niekam a pod.; význam slova trón, pozri verš 7:54.)

6. Jemu (Bohu) náleží, čo je v nebesiach a čo je na zemi a čo je medzi nimi a čo je pod povrchom zeme.

7. Aj keď by si slová hlasno prednášal, (vedz, že) On (Boh) pozná tajomstvá i to, čo je ešte hlbšie (v hĺbinách duše človeka) skryté (nič sa pred Ním neskryje). (20:7)

(20:7): Verš odkazuje poslovi a prorokovi Muhammadovi (p.), aby sa nebál. Boh je stále s ním, či už Ho hlasno vzýva alebo v kútiku duše má skryté nejaké želanie alebo prosbu.

8. Boh, niet boha okrem Neho. Jemu náležia tie najlepšie pomenovania (ako napríklad Ten, v moci ktorého je milosť, Milostivý, Odpúšťajúci a iné pomenovania uvedené v Koráne).

9. Dostala sa k tebe (Muhammad) správa o Mojžišovi?

10. Keď uvidel oheň, povedal svojej rodine: „Ostaňte (tu). Zbadal som oheň, snád' vám z neho prinesiem ohorok planúci alebo nájdem pri svetle ohňa správny smer (nájdem tam niekoho, kto mi ukáže správny smer).“

11. Keď k nemu (k ohňu) prišiel, bolo naňho zavolané (ozval sa hlas, ktorý naňho zavola): „Mojžiš“,

12. „To som Ja, tvoj Pán. Vyzuj si svoju obuv, si v posvätnom údolí Tuvá (v údolí zvanom Tuvá)“,

13. „Ja (Boh) som si ťa vybral, tak naslúchaj vnuknutiu“,

14. „To Ja som Boh, niet boha okrem Mňa. Preto Ma uctievaj a konaj modlitbu, aby si si na Mňa spomínal“,

15. „Hodina (súdu) príde, nechávam ju skrytú (nechávam čas jej príchodu skrytý, ale ona nastane). Príde, aby bolo každej duši náležite odplatené to, o čo sa usiluje“,

16. „Nech ti nezabráni vo viere v ňu (v príprave na túto hodinu súdu) ten, kto v ňu neverí (kto neverí, že táto hodina súdu nastane) a kto nasledoval svoje túžby, a tak sa zrútil (do záhuby a do pekla)“, (20:16)

(20:16): Bolo to upozornenie pre Mojžiša, aby skutočnosť, že hodina súdu nastane, mal vždy na pamäti a aby nepočúval a nenásledoval takých ľudí, ktorí v súdny deň neveria, a preto nasledujú svoje túžby, ktoré ich privedú do záhuby.

17. „Čo to máš vo svojej pravej ruke, Mojžiš?“.

18. Povedal (Mojžiš odpovedajúc): „Je to moja palica, opieram sa o ňu, zrážam ňou listy (zo stromov) pre svoje barany a mám pre ňu aj iné použitie“. (20:18)

(20:18): Boh sa Mojžiša preto spýtal na to, čo má v ruke, aby si Mojžiš lepšie uvedomil, že je to tá istá drevená palica, ktorú on používal.

19. Povedal (Boh najvyšší): „Hod' ju (palicu), Mojžiš“.

20. Hodil ju (palicu na zem) a ona sa zrazu stala plaziacim hadom.

21. Povedal (Boh): „Vezmi si ju (palicu) a neboj sa, vrátim ju do jej prvej (pôvodnej) podoby“,

22. „A vlož svoju ruku pod pazuchu (a keď ju vyberieš), vyjde von biela bez akéhokoľvek poškodenia, bude to ďalšie znamenie (bolo to v poradí už druhé znamenie, ktoré Boh Mojžišovi dal)“, (20:22)

(20:22): Vo výkladoch Koránu sa píše, že Mojžišova ruka bola niečím poškodená. Keď ju však vložil pod svoju pazuchu, úplne sa vyliečila a ostala bez akéhokoľvek poškodenia.

23. „Aby sme ti ukázali niektoré z našich veľkých znamení (dali sme ti obe tieto znamenia aj preto, aby si o moci našej nepochyboval)“,

24. „Chod za Faraónom, on prekročil medze“.

25. Povedal (Mojžiš): „Pane môj! Uvoľni mi moju hrud' (dodaj mi silu, odvahu a pokoj)“,

26. „A uľahči mi moju vec (uľahči mi vykonanie posolstva, ktorým ma za Faraónom posielaš)“,

27. „A rozviaž môj jazyk (aby som mohol pred Faraónom predniesť to, čím si ma poveril)“, (Mojžiš sa bál, že až bude stáť pred Faraónom, od strachu úplne onemie a nedokáže nič povedať.)

28. „Aby porozumeli tomu, čo im budem hovoriť“,

29. „A učiň mi (Bože) z radov ľudí mne príbuzných niekoho, kto ma odbremení (kto mi pomôže)“,

30. „Brata môjho, Árona (Mojžiš žiadala, aby Boh s ním poslal jeho brata Árona, ktorý mu mal pomáhať)“,

31. „Spevni ním moju silu (posilni ma podporou môjho brata Árona)“,

32. „A nechaj ho podieľať sa na mojej veci (nech je mi oporou pri plnení úlohy, ktorou si ma poveril, Bože)“,

33. „Aby sme veľakrát svedčili o jedinečnosti Tvojej a že sa Ti nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (a dosvedčili, že Ti je vzdialené všetko to, čo Ti je nepravdivo pripisované)“,

34. „A veľakrát si na Teba spomínali“,

35. „Ved' Ty všetko, čo robíme, vidíš (vidíš všetko, čo konáme a vieš o čom premýšľame)“.

36. Povedal (Boh): „Bolo ti dané (splnené), o čo si prosil, Mojžiš“.

37. „**Preukázali sme ti (Mojžiš) láskavosť už raz predtým** (už predtým sme ti jednu láskavosť preukázali)“,

38. „**Keď sme vnukli tvojej matke to, čo sa vnuká** (v prípade, keď niekoho chceme ochrániť)“,

39. „**Hod' ho** (novonarodeného Mojžiša) **do truhly** (vnukli sme jej), **hod' ju potom** (truhlu) **do mora, more ho vyvrhne na breh, kde si ho vezme nepriateľ Môj i nepriateľ jeho** (Mojžišov). **A vrhol som na teba lásku pochádzajúcu odo Mňa** (Boh zoslal na malého Mojžiša lásku, aby si ho Faraón a jeho žena obľúbili) **a stalo sa tak, aby si bol vychovaný** (vyrástol) **pod dozorom môjho oka** (pod mojím dozorom)“,

40. „**Keď** (potom, ako Faraón a jeho žena Mojžiša našli a ponechali si ho, príbeh ďalej pokračuje) **tvoja sestra chodila a hovorila** (povedala faraónovým ľuďom): **„Mám vám ukázať niekoho, kto by sa ho ujal** (kto by sa o Mojžiša a o jeho kojenie staral)?“ (Keď si Faraón a jeho žena Mojžiša nechali, potrebovali niekoho, kto by ho kojil a staral sa o jeho potreby. Malý Mojžiš odmietal všetky dojky. Vtedy Mojžišova sestra ukázala Faraónovým ľuďom na jednu ženu, Mojžišovu matku, ktorá by ho mohla koiť. Malý Mojžiš tentokrát už novú dojku, svoju matku, neodmietol.) **A tak sme ťa vrátili k tvojej matke, aby sa upokojilo jej oko** (aby prestala slzy roniť) **a aby nesmútila**. **A (keď si vyrástol) zabil si dušu** (človeka, pozri kapitolu č. 28) **a aj vtedy sme ťa zachránili pred starosťou** (a výčitkami za to, čo si urobil) **a skúške sme ťa vystavili rôznymi skúškami**. **A tak si ostal roky medzi obyvateľmi Midjana a potom si prišiel sem podľa stanoveného času, Mojžiš** (vybral si sa na cestu a prišiel si až sem do údolia, presne tak, ako som ti určil a v čase, ktorý som pre to stanovil)“,

41. „**A vyhradil som si ťa** (Boh pokračuje) **pre Seba** (aby si niesol moje posolstvo, ktorým ťa poverím)“,

42. „**Chod' ty i tvoj brat s mojimi znameniami a nevzd'alujte sa od spomínania si na Mňa** (stále si na Mňa spomínajte)“,

43. „**Chod'te k Faraónovi. On** (Faraón) **prekročil medze**“,

44. „**Povedzte mu mäkké** (jemné) **slová, azda sa poučí** (a spamätá sa) **alebo sa bude** (Božej moci) **obávať** (a prestane s tým, čo robí)“,

45. **Povedali** (Mojžiš a Áron): „**Pane náš, bojíme sa, že sa poponáhľ'a s trestom naším** (za to, že sme sa opovážili za ním prísť s posolstvom, ktorým si nás poveril) **alebo že prekročí medze** (proti nám)“,

46. **Povedal** (Boh): „**Nebojte sa. Ja som s vami, počujem a vidím** (všetko, čo sa deje)“,

47. „**Príďte k nemu** (Boh pokračuje) **a povedzte: „My sme dvaja poslovia Pána tvojho, preto pošli s nami synov Izraela a netráp ich. Prišli sme k tebe so znamením od Pána tvojho a mier nech sprevádza toho, kto nasledoval správne usmernenie“**“,

48. „**Bolo nám vnuknuté** (Boh oboch ďalej poučuje, čo majú povedať), **že trápenie dol'ahne na toho, kto za lož označil** (Božie znamenía) **a odvrátil sa**“. (20:48)

(20:48): Týmto veršom Boh už končí svoje slová a obaja, Mojžiš a Áron, sa pobrali za Faraónom, postupovali presne tak, ako im Boh prikázal. Postavili sa pred Faraóna a predniesli pred ním uvedené slová. Faraón si to vypočul a prebehol nasledujúci rozhovor medzi ním a Mojžišom.

49. **Povedal** (Faraón): „**A kto je vašim Pánom, Mojžiš?**“,

50. **Povedal** (Mojžiš): „**Naším Pánom je Ten, kto dal všetkému** (čo bolo stvorené) **svoju podobu a potom správne usmernil** (všetko, ako sa má správať)“,

51. **Povedal** (Faraón): „**A ako to bolo teda s prvými pokoleniami** (uctievali Boha, alebo nie)?“,

52. Povedal (Mojžiš): „Poznanie o nich je u môjho Pána v Knihe. Môj Pán nikdy nezblúdi a ani nezabudne (nič Mu neunikne)“. (20:52)

(20:52): Tu sa dočasne končí rozhovor medzi Mojžišom a Faraónom a Boh v niekoľkých veršoch vysvetľuje, ako sa stvorenie začalo a ako budú ľudia vzkriesení.

53. Boh je ten, kto vám učinil zem lôžkom a vyrazil pre vás v nej cesty a zoslal dole z neba vodu, ktorou sme dali vyjsť von (vyrásť) páry rôznych rastlín.

54. Jedzte a paste svoje dobytky. V tom sú veru znamenia pre tých, ktorí sú rozumom obdarení.

55. Z nej (zo zeme) sme vás stvorili a do nej vás vrátíme (po smrti) a z nej vám dáme vyjsť von ešte raz (v čase vzkriesenia). (20:55)

(20:55): V nasledujúcich veršoch sa zasa vraciame k príbehu Mojžiša s Faraónom.

56. I ukázali sme mu (Faraónovi) všetky naše znamenia, ale on ich za lož označil a odmietol (ich).

57. Povedal (Faraón Mojžišovi): „Prišiel si k nám, aby si nás vyhnal z našej zeme tvojimi čarami, Mojžiš?“,

58. „Prinesieme ti čary podobné (tým tvojim). Stanov medzi nami a tebou stretnutie, ktoré neporušíme ani my ani ty, na mieste určenom“. (Faraón požiadal Mojžiša, aby určil čas a miesto, kde sa stretnú a kde chcel Faraón dokázať, že to, s čím Mojžiš prišiel, sú len čary.)

59. Povedal (Mojžiš): „Naše stretnutie bude v deň zdobenia (sviatku) a nech sú ľudia zhromaždení predpoludním.“

60. Faraón odišiel, zhromaždil svoje úklady (najlepších čarodejov a mágov, akých jeho ľudia našli) a potom prišiel (za Mojžišom na dohodnuté miesto).

61. Mojžiš im Povedal (čarodejom a mágom, ktorí prišli s Faraónom): „Beda vám! Nevymýšľajte si o Bohu lži, lebo vás trápením (ktoré na vás zošle) vykynoží. A sklamanie utrpí ten, kto si vymýšľa.“

62. Hákali sa medzi sebou (čarodeji sa sporili medzi sebou ohľadom Mojžiša) a ich tajné hovory, ktoré medzi sebou viedli, nechali si len pre seba (v tajnosti sa medzi sebou radili).

63. Povedali (čarodeji): „Títo dvaja sú čarodeji, chcú vás vyhnat' z vašej zeme svojimi čarami a skoncovať s vašou vzornou cestou (vierou, náboženstvom a spôsobom života, ktorý vediete)“,

64. „Zhromaždite svoje úklady (čarodeji pokračujú v tajnom rozhovore) a potom príd'te v jednom rade (spoločne čary vystrojte). Dnes uspeje (získa Faraónove dary) ten, kto vyššie uznanie dosiahne (kto čarami svojimi bude presvedčivejší)“.

65. Povedali (čarodeji): „Mojžiš, buď hodíš (palicu svoju), alebo budeme prví, kto hodí“,

66. Povedal (Mojžiš): „Hádzte (vy)“. A naraz sa mu zdalo pod vplyvom ich čarov, že ich povrazy a palice sa plazia.

67. Zatajil v sebe Mojžiš strach (pocítil strach, keď videl, ako sa tie povrazy a palice plazia).

68. Povedali sme: „Neboj sa (Mojžiš), ty budeš ten vyššie postavený (ten, kto bude mať vyššiu moc, silnejší dôkaz a uznanie isté)“,

69. „Hod', čo máš v pravici svojej (hod' svoju palicu, ktorú držíš v pravej ruke), pohltí to, čo vyrobili, pretože to, čo oni vyrobili, sú len úklady čarodeja a čarodej neuspeje, kamkoľvek by prišiel (voči znameniam, ktoré sme ti dali).“

- 70. Čarodeji sa hodili na zem, klaňajúc sa v polohe sužúdu** (potom, ako Mojžiš hodil svoju palicu a ona sa zmenila na hada, ktorý pohltil všetky čary, ktoré oni vyrobili). **Povedali** (čarodeji): „**Uverili sme v Áronovho a Mojžišovho Pána**“. (20:70)
- (20:70): Čarodeji najlepšie poznali, nakoľko sa v čarách vyznali, kde sú hranice ľudských možností, preto keď videli, čo sa stalo potom, ako Mojžiš hodil svoju palicu, s istotou si uvedomili, že to čary nemôžu byť, ale že je to sila pochádzajúca odtiaľ, odkiaľ to povedal Mojžiš - od Pána všetkého existujúceho.
- 71. Povedal** (Faraón): „**Uverili ste mu predtým, než by som vám to dovolil? On je** (zrejme) **vaším najväčším majstrom, ktorý vás naučil čary. Dám vám odsekať ruky a nohy v opačnom poradí** (pravú ruku a ľavú nohu alebo naopak) **a dám vás ukrižovať na kmeňoch paliem. Potom budete vedieť, kým z nás je sľúbené väčšie a trvalejšie trápenie** (uvidíte, či trápenie, ktorému vás podrobím ja, je horšie a trvalejšie ako trápenie, pred ktorým varuje Mojžiš).“
- 72. Povedali** (čarodeji Faraónovi): „**Neuprednostníme ťa pred jasnými dôkazmi, ktoré sa k nám dostali, prisaháme na Toho, kto nás stvoril. Rozhodni, čo chceš rozhodnúť** (vynes nad nami akýkoľvek rozsudok), **ty rozhoduješ len v tomto živote najnižšom** (pozemskom)“,
- 73. „My** (čarodeji pokračujú) **sme uverili v nášho Pána, aby nám odpustil naše omyly a čary, ku ktorým si nás prinútil** (čary, na ktoré si nás prinútil). **Boh je lepší a trvalejší** (než ty)“,
- 74. „Ten, kto príde k svojmu Pánovi previnilý, tomu sa dostane peklo, neumrie v ňom a ani nebude žiť** (neumrie, aby mal pokoj a jeho život bude taký biedny, ako keby vôbec nežil)“,
- 75. „Kto však k Nemu príde ako veriaci s dobrými skutkami, ktoré vykonal, tomu** (a každému, kto tak konal) **budú patriť stupne vysoké** (z hľadiska odmeny i miesta v Raji)“,
- 76. „Záhrady Edenu** (to budú), **pod ktorými budú tiecť rieky a v ktorých budú** (títo veriaci) **naveky. Taká je odmena pre toho, kto sa očistil** (od svojich omylov a hriechov, uveril v Boha a napravil svoje správanie)“,
- 77. Vnukli sme Mojžišovi: „Vydaj sa** (na cestu) **za noci s tými, ktorí sa Mi odovzdali** (vydaj sa pod rúškom noci s tými, ktorí v Boha uverili a uctievali ho) **a preraz im suchú cestu v mori bez toho, aby si sa bál, že budete zastihnutí** (Faraónom a jeho ľuďmi) **alebo že by si sa obával** (že sa utopíte).“
- 78. Stíhal** (prenasledoval) **ich Faraón so svojimi vojakmi. A pokrylo ich** (Faraóna a jeho vojakov) **z mora to, čo ich vtedy pokrylo**.
- 79. Faraón svojich ľudí do bludu uviedol a správne veru neusmernil.**
- 80. Synovia Izraela** (potomkovia proroka Jakuba), **zachránili sme vás pred vašim nepriateľom a stanovili sme vám stretnutie pri pravej strane hory** (kde Boh prehovoril k Mojžišovi) **a zoslali sme vám dole Al Mann a Al Salwá** (druh potravy).
- 81. Jedzte z dobrôt toho, čo sme vám dali a neprekračujte medze** (nech vás neprivedú dary, ktoré som vám dal, k tomu, že sa začnete povyšovať a moje príkazy porušovať), **pretože inak na vás doľahne Môj hnev. Na koho Môj hnev doľahne, ten sa** (do záhuby) **zrúti**.
- 82. Ja som odpúšťajúci voči tomu, kto sa kajal a uveril a dobro konal a potom správne usmernenie nasledoval** (správne usmernenie, ktoré som zoslal).
- 83. Čo ťa primälo predbehnúť svojich ľudí, Mojžiš?** (Mojžiš nechal svojich ľudí pokračovať v ceste a predbehol ich k určenému miestu stretnutia pri hore).
- 84. Povedal** (Mojžiš): „**Oni idú, hľa, po mojich stopách** (idú za mnou) **a ponáhlal som sa k Tebe, Pane môj, aby si bol so mnou spokojný**.“

85. Povedal (Boh najvyšší): „Skúške sme tvojich ľudí po tvojom odchode vystavili a Samirčan ich do bludu uviedol.“ (Samirčan bol čarodej, ktorý buď pochádzal z mesta Sámira, alebo mal iba prezývku Samirčan. Podstatné v príbehu je, že to bol muž, ktorý ľudí nechal zblúdiť uctievaním kravy, ktorú pre nich vyrobil.)

86. Mojžiš sa vrátil k svojim ľuďom (potom, ako dostal od Boha najvyššieho tabule - pozri verše 7:142 a nasl.) **rozhnevaný a zarmútený i povedal: „Ľudia moji! A či vám váš Pán nesľúbil sľub dobrý** (nesľúbil vám dobro, ak sa budete držať toho, čo vám uložil a budete len Jeho uctievať)? **A či sa vám naplnenie sľubu zdalo byť priveľmi dlhé** (že ste naň zabudli), **alebo ste chceli, aby na vás doľahol hnev pochádzajúci od vášho Pána, a tak ste stretnutie porušili** (čas určený na stretnutie a neprišli ste za mnou na dohodnuté miesto)?“

87. Povedali (Mojžišovi ľudia): „Neporušili sme stretnutie (dohodnuté pri hore) **z vlastnej vôle, ale bolo nám prikázané odnieť náklad z ozdôb ľudí, ktorý sme hodili a taktiež Samirčan hodil.“** (Naše stretnutie sme neporušili z vlastnej vôle, ale preto, že nám bolo prikázané odnieť hromady šperkov z ozdôb, ktoré faraónovi ľudia nosili a hodiť ich do ohňa. To isté urobil tiež Samirčan, keď hodil do ohňa, čo mal so sebou.)

88. Vytvoril (Samirčan) pre nich teľa, ktoré malo telo a bučalo. Povedali: „Toto je váš boh i boh Mojžiša. On (Mojžiš) ale zabudol (tu svojho boha, predtým než šiel na stretnutie).“

89. A či nevideli, že im (to vytvorené teľa) **na nič z toho, čo mu hovorili, neodpovedá a že nemá moc im privodiť škodu ani prospech?!**

90. Áron im povedal už predtým: „Ľudia moji, boli ste ním len skúške vystavení (teľa bolo pre vás len skúškou pochádzajúcou od Boha, aby vám ukázal, kto z vás bez premýšľania zblúdi). **Vášim Pánom je (Boh) Ten, v moci ktorého je milosť, nasledujte ma a poslúchnite môj rozkaz.“**

91. Povedali (mu jeho ľudia): „Neopustíme ho a zotrváme na jeho (pravidelnom) **uctievaní, až kým sa k nám Mojžiš nevráti.“**

92. Povedal (Mojžiš, keď sa vrátil z hory): „Áron! Čo ti zabránilo, keď si ich videl zblúdiť?“

93. „Aby si ma nasledoval? (Mojžiš svojmu bratovi povedal: čo ti Áron zabránilo, keď si videl, čo sa s ľuďmi stalo, aby si ma nasledoval a odhovoril ich od toho, čo urobili.) Odmietol si azda poslúchnuť môj príkaz?“

94. Povedal (Áron): „Syn mojej matky, nechytaj ma za bradu a ani za hlavu, ja som sa bál (že ak by som im silou zakázal teľa uctievať), **že povieš: Spôsobil si rozkol medzi synmi Izraela** (nechal si vzniknúť nepriateľstvo a spor medzi synmi Izraela, a oni sa tým rozdelili na znepriatelené strany) **a nebral si do úvahy moje slová.“**

95. Povedal (Mojžiš): „A čo je to s tebou, Samirčan (prečo si urobil to, čo si urobil)?“

96. Povedal (Samirčan): „Videl som to, čo oni nevideli. A tak som vzal hrstku zo stopy po poslovi a rozhodil som ju. Na toto ma nahovorila moja duša (naviedla k vykonaniu takejto veci takýmto spôsobom).“

97. Povedal (Mojžiš Samirčanovi): „Odíd'. V tomto živote (trest tvoj bude, že) **budeš hovoriť: „Nedotýkajte sa ma“** (nik sa ho nesmel dotknúť a ani on sa nikoho nesmel dotknúť). **Ale je pre teba stanovené stretnutie, ktoré neporušíš** (tak ako ostatní ľudia máš stanovenú lehotu, po uplynutí ktorej budeš vzkriesený a zodpovieš sa za to, čo si urobil). **Pozri sa na svojho boha** (na teľa, ktoré si vytvoril), **na** (pravidelnom) **uctievaní ktorého si zotrval, spálime ho a potom ho vyhodíme do mora vyhodení** (ktorým ho rozmetieme na márne kusy).“

98. Vaším bohom je Boh, niet boha okrem Neho. On pojal všetko znalosťou svojou.

- 99. Takto ti rozprávame (Muhammad) niektoré zo správ toho, čo bolo predtým** (zo správ ľudí a prorokov, ktorí boli predtým). **Dali sme ti od Nás Pripomenutie** (Korán, ktorý je pripomenutím pre ľudí).
- 100. Kto sa od neho odvrátil** (od Koránu a pripomenutia, ktoré v ňom je), **ten ponesie v deň zmŕtvychvstania bremeno** (v podobe hriechov, ktoré ho budú zaťažovať).
- 101. Ponesú ho** (toto bremeno a jeho následky) **naveky a v deň zmŕtvychvstania to bude pre nich veru bremeno zlé.**
- 102. V deň, keď bude fúknuté do trúby** (keď poverený anjel zatrúbi do trúby, ohlasujúc príchod dňa zmŕtvychvstania), **v ten deň zhromaždíme previnilcov modrých** (budú mať modrú farbu).
- 103. Šepkať si budú medzi sebou: „Prebývali ste tam** (v živote pozemskom) **len desať** (vtedy sa týmto previnilcom bude zdať, že v živote pozemskom žili len veľmi krátku dobu, ktorú možno porovnať k desiatim dňom).“
- 104. My lepšie vieme, čo budú hovoriť** (čo si medzi sebou budú šepkať), **keď ten** (z nich), **ktorý má najlepšie spôsoby** (najlepšie správanie a myslenie), **povie: „Prebývali ste tam** (v živote pozemskom) **len jeden deň.“**
- 105. Pýtajú sa ťa na hory** (ľudia sa pýtajú posla a proroka Muhammada, ako budú vyzeráť hory v deň zmŕtvychvstania). **Povedz: Vyhodí ich Pán môj do vzduchu vyhodením** (silným, po ktorom z nich nič neostane),
- 106. A ponechá ich** (tieto vyhodené hory i zem, na ktorej stáli), **ako pustú pláň,**
- 107. Neuzrieš na nej zakrivenie ani vyvýšeniny** (táto zem bude úplne rovná bez akýchkoľvek nížin či vyvýšení).
- 108. V ten deň budú** (stvorenia) **nasledovať zvolávateľa** (ktorý ich bude zo zeme zvolávať a), **od ktorého sa nebudú môcť odchyliť** (budú nasledovať presne to, k čomu ich vyzýva a nik sa nebude môcť tejto výzve vyhnúť). **Hlasy sa náhle pokoria pred Tým** (pred Bohom), **v moci ktorého je milosť** (všetky hlasy stíchnu v pokore pred Bohom), **a tak nebude nič počuť okrem šepotu.**
- 109. V ten deň nepomôže žiadne prihovorenie sa, jedine prihovorenie sa** (nik nebude mať možnosť žiadať od Boha odpustenie pre niekoho iného) **toho, komu to Ten, v moci ktorého je milosť** (Boh), **povolí a bude** (Boh) **spokojný so slovami jeho.**
- 110. Pozná ich súčasnosť i budúcnosť, ale oni Jeho svojím poznaním nedokážu obsiahnuť.** (Boh pozná všetko, s čím stvorení v tento deň prídu, ich vieru, skutky, ich stav v živote pozemskom, ale pozná aj ich budúcnosť, kam budú po Dni súdenia smerovať. Títo stvorení však z poznania, ktoré Boh má, neobsiahnu a nezískajú nič, iba ak by tak Boh chcel.)
- 111. Tváre pokorné budú** (upriamené) **k (Bohu) Večne živému, Večne existujúcemu** (a večne sa starajúcemu o chod všetkého, čo stvoril). **Sklamanie utrpí ten, kto krivdu poniesol.** (v súdny deň sa všetky tváre v pokore poklonia Bohu večne živému a večne existujúcemu a sklamaný ostane ten, kto poniesol na svojich pleciah krivdu alebo nespravodlivosť zo svojho života pozemského, pričom sa za najväčšiu krivdu pokladá odmietanie viery v Boha a pridružovanie k Nemu.)
- 112. Kto dobré skutky koná a je pritom veriacim, ten sa** (v tento deň) **nebude obávať krivdy a ani ukrátenia** (nebude sa obávať, že by mu bolo ukrivdené pri hodnotení jeho skutkov alebo že by bol ukrátený o dobro, ktoré vo svojom živote pozemskom vykonal).
- 113. Zoslali sme ho** (Korán) **v podobe Koránu arabského** (zoslaného v arabskom jazyku, aby mu tvoji ľudia porozumeli) **a objasnili sme v ňom mnohé výstrahy, azda sa budú obávať** (konca, pred ktorým tieto výstrahy varujú), **alebo vyvolá u nich pripomenutie** (dotkne sa ich srdca a budú ho nasledovať).

114. Boh je vysoko nad všetkým (čo k Nemu pridružujú alebo čím Ho opisujú), **je pravdivým Kráľom** (nad všetkým a Jemu náleží kráľovstvo všetkého). **Neponáhľaj sa s Koránom** (s jeho prednášaním) **predtým než ti je ukončené jeho vnukanie** (keď anjel Gabriel prorokovi Muhammadovi vnukal Korán, prorok sa ponáhľal s jeho prednášaním a opakovaním, aby ho nezabudol, a to ešte predtým, než anjel Gabriel skončil; Boh mu však v tomto verši prikázal, aby najprv prijal celé vnuknutie od anjela Gabriela a potom si to opakoval - pozri verš 75:16) **a povedz: „Pane môj, pridaj mi poznania** (k poznaniu, ktoré doposiaľ mám, aby som toho viac poznal).“

115. Poručili sme Adamovi predtým (aby dodržiaval, čo sme mu prikázali), **on ale zabudol a pevnú vôľu sme v ňom nenašli.**

116. I (spomeň, Muhammad) **povedali sme anjelom: „Pokloňte sa v polohe suzúdu Adamovi“ a oni sa poklonili okrem Iblísa** (satana), **ten odmietol** (pokloniť sa).

117. A tak sme povedali: „Adam! Tento (satan) **je nepriateľom pre teba i pre tvoju družku,** (dajte si pozor) **nech nespôsobí, že budete vyvedení von z Raja, pretože sa potom trápiť budeš** (pri zabezpečovaní svojej obživy, keďže v Raji bolo všetko ľahko dostupné a na dosah ruky bez námahy)“,

118. „Náleží ti (v Raji), **že nebudeš v ňom hladný a ani nahý“,**

119. „A že v ňom nepocítiš smäd a ani ťa nepostihne horúčava“.

120. Satan mu ale našepkal, povedal (satan): **„Adam! Mám ti ukázať strom večnosti a kráľovstvo, ktoré sa nezničí** (bude trvať večne)?“

121. A tak zjedli z neho (Adam a Eva zjedli zo zakázaného stromu) **a ukázala sa im ich nahota a začali na seba lepiť lístie Raja. Neposlúchol Adam svojho Pána, a tak do bludu skĺzol.**

122. Potom si ho (Adama) **jeho Pán vyvolil** (a priblížil), **pokánie od neho prijal a správne usmernil.**

123. Povedal (Boh): **„Zíd'te dolu z neho** (z Raja) **všetci, jeden druhému nepriateľmi budete** (človek a satan navzájom voči sebe). **Keď k vám príde odo Mňa správne usmernenie, tak ten, kto bude nasledovať toto Moje správne usmernenie** (ktoré som zoslal), **ten sa do bludu nedostane a nebude sa trápiť“,**

124. „Kto by sa ale odvrátil od spomínania si na Mňa (od spomínania na Boha), **ten bude mať ťažký život a vzkriesime ho v deň zmŕtvychvstania slepého“.**

125. Povie (spomenutý človek, ktorý bol vzkriesený ako slepý): **„Pane môj, prečo si ma vzkriesil slepého a pritom som predtým** (v živote pozemskom) **videl?“**

126. Povie (Boh): **„Tak ako prišli k tebe naše znamenia a ty si na ne zabudol** (bol si voči nim slepý), **tak isto budeš ty dnes zabudnutý“.**

127. Podobne odplácame činy toho, kto striedmym nebol a neuveril v znamenia Pána svojho. Veru trápenie života posledného (a večného) **je silnejšie a trvalejšie** (než trápenie v živote pozemskom).

128. A či im nedošlo (neuvedomujú si tí ľudia Mekky, ktorí v posolstvo tebe zoslané odmietajú veriť), **koľko pokolení** (ktoré žili) **pred nimi sme zahubili, v obydliach ktorých oni kráčajú** (na koľko pokolení pred nimi sme sľúbené trápenie zoslali, ktorých obydliá sú živým príkladom toho, čo sa stalo, obydliá, ktoré títo ľudia odmietajúci vieru dobre poznajú a pri ktorých sa vo svojich cestách zastavujú). **V tom sú veru znamenia pre tých, ktorí sú rozumom obdarení.**

129. Nebyť slova od Pána tvojho už predtým daného (že trápenie týchto ľudí odmietajúcich vieru v posolstvo posla Muhammada bude odložené) **i nebyť času**

stanoveného (určeného času, ktorý Boh určil na zoslanie trápenia na spomenutých ľuďoch), **bolo by sa s istotou voči nim uplatnilo trápenie** (sľúbené a trest príslušný).

130. Bud' trpezlivý (Muhammad) **voči tomu, čo hovoria** (voči tomu, čo tí tvoji ľudia, ktorí veriť odmietajú, hovoria) **a pred východom slnka a pred jeho západom vďakou Pánovi svojmu svedč o jedinečnosti Jeho a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (že je Mu vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované a len Jemu vďačíš za všetko), **a počas noci i na okrajoch dňa** (na konci dňa i noci) **svedč o jedinečnosti Jeho a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde; azda budeš spokojný** (bude ti dané, Muhammad, o čo prosíš a s čím budeš spokojný),

131. Svojimi očami dlho nesleduj (nepozerať sa, Muhammad, na) **úžitky, ktoré sme niektorým párom z ich radov dali, ktoré predstavujú rozkvet života najnižšieho, aby sme ich tým** (všetkým, čo im bolo dané) **skúške vystavili** (tieto úžitky sme im dali, aby sme ich podrobili skúške, či uveria, alebo nie a ako s tým, čo sme im dali, naložia). **Dobrodenie Pána tvojho je lepšie a trvalejšie** (to, čo Boh veriacemu človeku dá, aj keď je toho možno menej, je vždy lepšie a trvalejšie než to, čo by človek získal porušením toho, čo Boh stanovil). (20:131)

(20:131): Abú Ráfe, sluha posla a proroka Muhammada rozprával: „Jedného dňa sa zastavil u posla Muhammada jeden hosť, a tak ma zavolať a poslať ma k jednému židovi, ktorý predával jedlo. Keď som k nemu prišiel, povedal som mu: „Muhammad, posol Boží ti odkazuje, že sa zastavil u náš hosť a (posol) nenašiel u nás nič, čím by sme ho pohostili, tak mi predaj toľko a toľko múky alebo mi ju požičaj do začiatku mesiaca“. Žid povedal: „Nepredám mu a ani mu nepožičiam bez zálohu“. A tak som sa vrátil k nemu (poslovi) a povedal som mu to (čo žid povedal). Posol povedal: „Prisahám na Boha, že som za čestného považovaný v nebi a za čestného na zemi, keby mi bol požičal alebo predal (múku, ktorú som chcel), bol by som mu to splatil. Choď k nemu s mojím štítom (založ ho)““. A tak bol zoslaný tento verš ako útecha pre posla Muhammada a odkaz, aby si z toho nič nerobil, pretože všetko, čo v živote pozemskom ľudia majú, je len dočasné.

132. Prikazuj svojej rodine modlitbu (konanie modlitby) **a bud' pri nej trpezlivý** (bud' trpezlivý pri vykonávaní modlitby). **Nežiadame od teba** (aby si si sám obstarával akúkoľvek) **obživu, my ti obživu dáme** (postaráme sa o to, aby si mal toľko, koľko budeš potrebovať). **Dobrý koniec náleží k bohabojnosti** (náleží tomu, kto sa jej drží).

133. Povedali (tí z kmeňa Qurejš, ktorí odmietali veriť): **„Keby nám priniesol** (Muhammad) **znamenie od svojho Pána** (ktoré by nám potvrdilo, že pravdu hovorí, nasledovali by sme ho)“. **Nedostal sa im jasný dôkaz o tom, čo je v prvých Zvitkoch?** (Príchod posla a proroka Muhammada a zoslanie Koránu Bohom najvyšším je potvrdením toho, čo bolo v predchádzajúcich nebeských Knihách predpovedané. To je najväčší dôkaz pravdivosti tohto posolstva.)

134. Keby sme ich boli zahubili zoslaním trápenia ešte pred ním (prv než by sme k tým, ktorí teraz odmietajú veriť, poslali posla a proroka Muhammada s Koránom a varovaním), **boli by povedali: „Pane náš, kiežby si k nám bol poslal posla, aby sme nasledovali Tvoje znamenia, predtým než by sme boli ponížení a postihla nás potupa** (boli by sme v Teba a v Tvoje znamenia uverili a nasledovali, čo si k nám poslal).“

135. Povedz (im, Muhammad): **„Každý vyčkáva, tak vyčkávajte.** (Každý z nás vyčkáva, čo budúcnosť prinesie a kto nakoniec bude mať pravdu, tak čakajte a uvidíme. Teraz vám už nepomôže výhovorka, že vás Boh nevaroval pred tým, čo príde alebo, že k vám posla s posolstvom neposlal.) **Dozviete sa, ktorí sú to ľudia kráčajúci po ceste rovnej** (kto po ceste rovnej a správnej, ktorá je bez vybočení, kráča) **a kto bol správne usmernený.**“

KAPITOLA DVADSIATA PRVÁ

Al Anbijá (Proroci)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Priblížilo sa k ľuďom účtovanie s nimi (blízky k ľuďom je už deň súdenia, kedy sa im zúčtuje, čo v živote pozemskom konali) **a oni pritom v neznalosti svojej tápajú** (neuvedomujú si vážnosť varovania Bohom zoslaného) **odmietajú** (to, čo im zoslané v Koráne bolo, odmietajú vieru a odmietajú počúvať akékoľvek varovania),

2. Vždy, keď k nim (tým, ktorí odmietajú veriť v posolstvo posla Muhammad) **príde od ich Pána nové pripomenutie, vypočujú si ho a zabávajú sa pritom** (vždy, keď k nim príde pripomenutie znova a znova, vždy sa na ňom zabávajú a neberú ho vážne),

3. Ich srdcia upútala zábava (zábava a ľahostajnosť naplnili ich srdcia a nevšímajú si toto Božie pripomenutie). **Tí, ktorí krivdili, sa v tajnosti radili:** „**A či** (Muhammad) **nie je len človek ako vy? Chcete prijať čary** (to čo Muhammad hlása) **a pritom dobre vidíte** (že silno to pôsobí na ľudí a obracia ich srdcia k Bohu)?“

4. Povedz (Muhammad tým, ktorí veriť odmietajú): „**Môj Pán pozná, čo sa hovorí v nebi i na zemi. On všetko počuje a všetko vie.**“

5. Povedali (tí, ktorí vieru odmietajú): „**Sú to len popletené sny** (Korán). **Nie** (nie sú to len popletené sny), **to on sám** (Muhammad) **si ho** (Korán) **vymyslel. Ba čo viac, on** (Muhammad) **je básnik** (ktorý básne tvorí a prednáša). **Nech nám prinesie znamenie, s akým boli poslaní prví poslovia.** (Ak pravdu hovorí, že Korán je od Boha zoslaný, nech nám prinesie znamenia podobné tým, ktoré priniesli poslovia, ktorí prišli pred ním.)“

6. Žiadna z dedín, ktoré sme predtým vyhubili, neuverila (keď im bolo poslané znamenie, o ktoré žiadali). **A či** (si skutočne) **oni** (myslia, že po zoslaní takéhoto znamenia) **uveria?** (21:6)

(21:6): Už pred tými z kmeňa Qurejš, ktorí žiadali takéto znamenie, boli ľudia i dediny, ktoré žiadali poslov, ktorí k nim boli s posolstvami poslaní, o rôzne znamenia. Po ich zoslaní však aj tak stále odmietali veriť. Prečo si títo z kmeňa Qurejš, ktorí odmietajú veriť, myslia, že to budú práve oni z tých všetkých uplynulých ľudí a spoločenstiev, kto v zoslané znamenia uverí? Postavia sa k nim podobne ako tí, ktorí boli pred nimi.

7. Aj pred tebou (Muhammad) **sme posolstvami nepoverili nikoho iného než mužov a im sme vnuknutie dávali.** (Nikdy pri uplynulých posolstvách sme k ľuďom neposielali nikoho iného než človeka im podobného, ktorý z nich pochádzal, neposielali sme ani anjelov ani iné stvorenia. Pozri verše 17:90-96 a verše 7-10.) **Spýtajte sa ľudí, ktorým bolo zoslané pripomenutie, ak nevíete.** (Spýtajte sa židovských a kresťanov duchovných, ktorí majú Knihy obsahujúce Pripomenutie a ktoré boli predtým prostredníctvom poslov zoslané. Spýtajte sa ich na týchto poslov a oni vám potvrdia, že aj predtým sme poslov vyberali len z radov ľudí, ku ktorým boli posielaní.)

8. Nedali sme im (týmto poslom) **telá, ktoré by jedlo nejedli** (nepotrebovali ho) **a neučinili sme ich nesmrteľnými.** (Poslom, ktorí boli poslaní predtým iným spoločenstvám ľudí, sme

nedali telá, ktoré by na to, aby prežili, nepotrebovali potravu podobne, ako je to u anjelov. Títo poslovia boli obyčajnými ľuďmi, jedli a pili to, čo ostatní ľudia, neboli nesmrteľní, ale umierali tak ako ostatní.)

9. Potom sme splnili sľub (poslom daný) a zachránili sme ich aj tých (ľudí), ktorých sme chceli a vyhubili sme tých, ktorí nestriednymi boli. (Potom, ako sme spomenutých poslov k ľuďom poslali, ľudia od nich žiadali rôzne znamenia, ktoré sme im aj dali. Avšak potom, ako títo ľudia v tieto znamenia odmietli uveriť, dodržali sme náš sľub daný našim poslom, zachránili sme ich spolu s tými, ktorých sme určili na záchranu. Ostatných, ktorí odmietanie viery prehánali a stupňovali a aj po zoslaní znamení tvrdohlavo na tom trvali, sme potom vyhubili.)

10. Zoslali sme vám (Arabi) Knihu (Korán), v ktorej je pripomenutie pre vás (pripomenutie, v ktorom sú obsiahnuté základy vášho náboženstva). A či nechápete? (Prečo sa nad Knihou, t.j. Koránom nezamyslíte a nezačnete konečne premýšľať o tom, čo vám prináša.)

11. Koľko bolo dedín (a ich obyvateľov), ktoré krivdy páchali, ktoré sme zlomili (a vyhubili trestom našim pre ich nespravodlivosť) a dali sme po nich (po ich odchode zo života pozemského) vzniknúť ďalším ľuďom (ktorí ich miesto zaujali).

12. Keď však (obyvatelia týchto dedín) pocítili našu obrovskú silu (pochopili, že to, pred čím ich ich poslovia varovali, sa naplnilo), začali z nich (týchto dedín) utekať (so snahou zachrániť sa).

13. „Neutekajte a vráťte sa k prepychu, v ktorom ste boli a do príbytkov vašich, azda budete opýtaní (či sa naplnilo trápenie, z ktorého ste si posmech robili a odmietali ho)“.

14. Povedali (tí, ktorí veriť odmietli): „Beda nám. Boli sme veru krivdiaci (krivdili sme sami sebe i ostatným ľuďom, keď sme v posolstvá veriť odmietali a varovania ignorovali).“

15. To aj ďalej volali (bola to posledná veta, ktorú opakovali), až dovtedy, kým sme ich neučinili podobnými skosenému obiliu, bez života. (Keď už bolo o všetkom rozhodnuté, trápenie sa dostavilo a keď si to tí, ktorí veriť odmietali, uvedomili, začali volať: „Beda nám. Boli sme veru krivdiaci“ a ďalej to opakovali, až kým neboli skosení ako obilie a ostali bez života.)

16. Nestvorili sme nebo a zem a čo je medzi nimi pre zábavu (boli stvorené pre konkrétny cieľ a nevznikli len pre nič za nič samy od seba).

17. Keby sme sa chceli pobaviť, boli by sme si našli zábavu u Seba, ak by sme boli chceli skutočne tak urobiť.

18. My vrháme pravdu na nepravdu, až (pravda) ju (nepravdu) v koreňoch zasiahne, a tak je táto (nepravda) zničená. Beda vám za to, čo opisujete (beda vám, vy, ktorí odmietate veriť, za to, ako Boha opisujete a čo všetko k Nemu pridružujete).

19. Jemu (Bohu) patrí, kto je v nebesiach a na zemi (všetko Bohu patrí a jedine On má moc nad všetkým). Tí, ktorí sú u Neho (u Boha), sa nepovyšujú nad Jeho uctievanie (nad to, že Ho uctievať) a ani nie sú unavení (nikdy z toho únavu nepocítia).

20. V noci a vo dne s neklesajúcou intenzitou svedčia o jedinečnosti Jeho (Boha) a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (svedčia o tom, že Bohu je vzdialené všetko to, čo mu je nepravdivo pripisované).

21. Učinili si snád' (tí, ktorí odmietajú veriť, spomenutí v predchádzajúcich veršoch, za boha svojho) božstvá zo zeme (božstvá zemského pôvodu alebo božstvá vyrobené zo zeme), ktoré oživujú mŕtvych? (Majú azda tieto ich božstvá schopnosť mŕtvych oživiť, dôvod pre ktorý ich za bohov považujú a odmietajú uznanie Boha jedného jediného, ktorý všetko stvoril a ktorý všetkých zhromaždí k súdnemu dňu?)

22. Keby boli v nich oboch (v nebesiach a na zemi) **božstvá iné než Boh**, boli by obe skaze **podľahli** (nebesá i zem, pozri napríklad verš 17:42). **Jedinečný je Boh**, nemá sa **Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (Bohu je vzdialené všetko to, čo mu je nepravdivo pripisované), **Pánom trónu je a je mu vzdialené to, čo opisujú** (čo všetko k Nemu pridružujú a akými vlastnosťami Ho opisujú).

23. On (Boh) nebude opýtaný na to, čo koná (pretože niet nikoho vyššieho ako On, aby sa pred ním zodpovedal), **ale oni (ľudia) opýtaní budú** (na to, čo konali, čo robili a ako uvažovali).

24. Učinili si (tí, ktorí odmietajú veriť, verš nadväzuje na verš 21) **mimo Neho (Boha) božstvá** (o ktorých si myslia, že bez Boha vládnu a tvoria)! **Povedz** (im, Muhammad): „**Predložte svoj dôkaz** (predložte dôkaz, ktorý dokazuje, že mimo Boha existujú aj iné božstvá). **Tu je Pripomenutie, ktoré mám a Pripomenutie, ktoré bolo pred mnou.**“ (V Koráne je Bohom zoslaná podstata toho, čo bolo zoslané ľuďom teraz i ľuďom predtým. Nikde sa v ňom žiadne iné božstvá než Boh nespomínajú, odkiaľ ste to teda nabrali?) **Väčšina z nich nepozná** (skutočnú) **pravdu, preto sa odvracia** (od toho, čo je od Boha zoslané prostredníctvom posla Muhammada).

25. Neposlali sme pred tebou (Muhammad) **žiadneho posla, ktorému by sme nevnukli:** „**Niet boha okrem Mňa, tak Ma uctievať** (všetkým poslom bolo vnuknuté, aby uctievali len Boha a aby k tomu ľudia vyzývali)“.

26. Povedali (tí, ktorí k Bohu pridružili): „**Ten, v moci ktorého je milosť** (Boh), **si učinil dieťa**“. **Jedinečný je** (Boh), **nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (Bohu je vzdialené všetko to, čo mu je nepravdivo pripisované a je jedinečný na to, aby bol čomukoľvek podobný alebo mal potomstvo, ktoré je symbolom slabosti a smrteľnosti jednotlivca). **Oni sú len Bohu odovzdaní a sú ctihodní** (nie sú to žiadne deti, ale stvorenia Bohu odovzdané, ktoré plnia, čo im Boh ukladá). (21:26)

(21:26): Určitá skupina ľudí z obyvateľov Mekky povedala, že Boh si učinil z anjelov dcéry. Boh im však na to odpovedal týmto veršom, v ktorom im oznamuje, že On je len jediný a že anjeli sú len ctihodné stvorenia, ktoré Boha uctievať a poslúchajú.

27. Neprehovoria (tí, ktorí Ho uctievať) **skôr ako On** (Boh) **a podľa Jeho rozkazu konajú** (títo anjeli sa neodvážia prehovoriť predtým, ako Boh prehovorí a konajú presne to, čo im Boh najvyšší prikáže).

28. Pozná (Boh) **ich súčasnosť** (a minulosť) **i budúcnosť** **a oni sa neprihovoria** (u Boha za nikoho), **jedine za tých, s ktorými je On spokojný**. (Je to odpoveď tým, ktorí tvrdili, že božstvá, ktoré uctievať popri Bohu alebo mimo Neho, sa za nich u Boha prihovoria.) **Oni** (anjeli) **z obavy pred Ním sa ľutujú** (uvedomujú si Božiu moc, preto sami seba ľutujú pre to, čo sa im stane, ak porušia čokoľvek z Jeho príkazov),

29. Kto by z nich povedal: „**Ja som boh mimo Neho**“ (ktokoľvek z týchto anjelov by sám o sebe tvrdil, že okrem boha aj on je bohom), **tomu to odplatíme peklom** (do ktorého bude vhodený). **Takúto odplatu dávame krivdiacim** (ktorí si o Bohu lži vymýšľajú, za krivdy, ktorých sa dopúšťajú).

30. A či nevideli tí, ktorí odmietli veriť, že nebesá a zem boli spojené a že sme ich od seba odtrhli, a že z vody sme všetko živé učinili? Nemali by snád (ľudia po toľkých znameniach) **už uveriť?**

31. Učinili sme v zemi kotvy (hory), **aby sa s nimi** (s ľuďmi i so všetkým, čo je na jej povrchu) **nehýbala** (neotriasala) **a učinili sme na nej** (na zemi) **priesmyky ako cesty, azda budú správne usmernení** (dokážu sa na nich a podľa nich pohybovať),

- 32. Učinili sme nebo ako strechu chránenú** (je ako strecha, ktorá je chránená a ktorá chráni aj nás). **Oni sa ale od jej znamení** (od znamení, ktoré predstavuje) **odvracajú** (neberú tieto znamenia do úvahy, a to aj napriek tomu, že im predstierajú Božiu moc a Božie stvorenie).
- 33. On (Boh) je ten, kto stvoril noc a deň a slnko a mesiac. Všetko po svojej dráhe pláva.**
- 34. Žiadneho človeka sme pred tebou neučinili nesmrteľným** (každý človek pred súdnym dňom musí život pozemský opustiť a okúsiť smrť čo i len na chvíľku). **Ak by si zomrel** (Muhammad), **myslia si snád'** (tí, ktorí odmietajú veriť), **že budú oni nesmrteľní?** (Tí, ktorí odmietali veriť, si povedali, že keď sa im nepodarilo zamedziť posolstvo posla a proroka Muhammada, tak počkajú, až čoskoro zomrie a zbavia sa ho. Preto Boh zoslal tento verš, v ktorom im oznamuje, že žiadny človek nie je nesmrteľný, nech sa teda spamätajú.)
- 35. Každá duša okúsi smrť. Ako preskúšanie vás vystavíme skúške dobrom i zlom** (privoláme na vás rôzne nešťastia a rôzne dobrodenia, aby sa tak ukázalo, kto bude trpezlivý v čase zla a kto bude vďačný v čase dobra). **K nám bude váš návrat** (po smrti).
- 36. Keď t'a tí, ktorí odmietajú veriť, zazrú, robia si z teba len posmech** (a hovoria): „**To je ten, kto spomína** (v zlom) **vaše božstvá** (keď vás od ich uctievania odhovára)?“ **Oni ale spomínanie si na Toho** (na Boha), **v moci ktorého je milosť, odmietajú** (miesto toho, aby na Boha spomínali a Jeho vzývali, robia si posmech z toho, kto im prináša niečo, čo ich nakoniec zachráni).
- 37. Človek bol stvorený s vlastnosťou unáhlenosti** (medzi vlastnosti človeka, ktoré mu boli dané pri jeho stvorení Bohom, bolo aj to, že sa veľakrát ponáhl'a a ženie do niečoho bez premýšľania). **Ukážem vám znamenia Moje, tak sa neponáhľajte.** (Neponáhľajte sa a nežiadať, aby na tých, ktorí veriť odmietajú, bolo okamžite zoslané trápenie. Všetko má svoj čas a keď tento čas nadíde, uvidíte Moje znamenia, aj ako tých, ktorí veriť odmietajú, trápenie postihne.)
- 38. Hovorí** (ľudia odmietajúci vieru): „**Kedy sa naplní tento sľub** (o treste a súdnom dni), **ak ste pravdovravní** (ty, Muhammad i Boh, pred mocou ktorého nás varuješ)?“
- 39. Keby len tí, ktorí odmietali veriť, poznali hrôzu chvíle, keď nebudú môcť oheň odvrátiť od svojich tvárí, ani od svojich chrbtov a keď im nebude pomoc a podpora daná** (kedy nenájdu nikoho, kto by im pomohol).
- 40. Príde k nim** (doľahne na nich) **veru nečakane** (hodina trestu) **a zarazí ich** (ostanú z jej príchodu zarazení) **a nebudú schopní ju odvrátiť a ani im nebude umožnený žiaden odklad.** (Kedy hodina trestu nastane, vie len Boh a tí, ktorým to dal vedieť. Hodina trestu doľahne nečakane na tých, ktorí odmietajú veriť, budú z nej a zo skutočnosti, že nastala a sľub sa naplnil, úplne zarazení. Vtedy ju už nebude môcť nik z nich odvrátiť a ani im nebude umožnený ďalší čas na to, aby sa zmenili, pretože času mali dostatok a oni ním mrhali.)
- 41. Mnohí poslovia ešte pred tebou** (Muhammad) **boli vystavení posmechu. A tak postihlo tých, ktorí si z nich** (z týchto poslov) **posmech robili, to, z čoho sa vysmievali** (postihlo ich trápenie, v existenciu ktorého neverili a existenciu ktorého odmietali).
- 42. Povedz** (spýtaj sa tých, ktorí odmietajú veriť, Muhammad): „**Kto vás ochráni za noci i za dňa pred Tým** (pred Bohom), **v moci ktorého je milosť** (ak vám Svoju milosť odníme)?“ **Oni sa ale aj tak od spomínania si na Pána svojho odvracajú** (a to aj napriek tomu, že vedia, že ich nik iný než Boh nedokáže ochrániť).
- 43. Majú snád'** (tí, ktorí odmietajú veriť) **božstvá, ktoré by ich chránili mimo nás** (myslia si, že božstvá, ktoré uctievali, ich pred nami ochránia)?! **Nie sú** (tieto božstvá) **schopné pomôcť samy sebe a ani sa im od Nás ochrana nedostane.**
- 44. Úžitky** (života pozemského) **sme dali týmto** (ktorí odmietajú veriť) **aj ich otcom, dlhé roky potom prešli** (počas ktorých si užívali tieto úžitky, až si napokon mysleli, že to do nekonečna zotrú a nezanikne). **A či nevidia** (ako znamenie), **že prichádzame k Zemi a**

uberáme z nej, z jej okrajov (postupne uberáme z okrajov Zeme). **A či oni sú tí, ktorí zvíťazia** (myslia si snád, že oni nakoniec budú mať pravdu a víťazstvo svojimi činmi a myslením dosiahnu)?

45. Povedz (im, Muhammad): „**Varujem vás tým, čo mi bolo vnuknuté** (od Boha).“ **Hluchí však nepočujú volanie, keď by boli varovaní** (hluchí ľudia, ktorí pravdu nepočujú a ktorí ju počuť nechcú, sa takýmto varovaním nepočia).

46. Ak by sa ich (tých, ktorí veriť odmietajú) **letmo dotklo niečo z trápenia pochádzajúceho od Pána tvojho** (Muhammad, ktoré by na nich zoslať mohol), **povedia:** „**Beda nám! Krívd sme sa dopúšťali** (krivdili sme Bohu tou lžou, ktorú sme o Ňom tvrdili a krivdili sme sami sebe tým, že sme odmietaním viery sami seba zatratili, ale aj tým, že sme aj iných na to naviedli).“

47. Dáme spravodlivé váhy pre deň zmŕtvychvstania, preto nebude ukrivdené žiadnej duši v ničom. Aj keď by šlo o niečo, čoho váha sa rovná váhe horčičného zrnka (semienko horčičníka), **prinesieme to** (a na váhu pridáme). **My vystačíme na zúčtovanie** (všetkého všetkým).

48. Dali sme Mojžišovi a Áronovi Rozlíšenie (poznatie rozlišujúce pravdu od nepravdy) **a svetlo a Pripomenutie pre bohabojných,**

49. Ktorí sa boja Pána svojho, aj keď Ho bližšie nepoznajú (Boha sa obávajú aj bez toho, aby Ho priamo pred sebou videli) **a ktorí sa pred Hodinou ľutujú** (bohabojní sú tí, ktorí sa boja Pána svojho aj keď Ho nevidia a ktorí sami seba i ostatných ľutujú pred hodinou súdu a udalosťami, ktoré sa v nej stanú).

50. Toto (tento Korán) **je požehnané Pripomenutie, ktoré sme zoslali dole a vy** (tí obyvatelia Mekky, ktorí odmietate veriť) **ho aj tak popierate!** (Dokážete veľmi dobre rozoznať, že toto pripomenutie a tento Korán je pravdivý, ale aj tak to popierate.)

51. Dali sme Abrahámovi rozumné uvažovanie už predtým a všetko sme o ňom vedeli (ešte pred Mojžišom a Áronom sme proroka Abraháma usmernili na správnu cestu, obdarili sme ho rozumným uvažovaním a dobre sme vedeli o ňom všetko),

52. Keď povedal (Abrahám) **svojmu otcovi i svojim ľuďom:** „**Čo sú to za sochy** (modly), **ktorým ste oddaní** (a ktoré pravidelne uctieвате)?“

53. Povedali (jeho ľudia): „**Videli sme našich otcov** (predkov) **uctievať ich** (a tak sme ich aj my začali uctievať)“.

54. Povedal (Abrahám): „**Boli ste vy i vaši otcovia v blude zjavnom.**“

55. Povedali (jeho ľudia): „**Prišiel si k nám s pravdou, alebo sa len zabávaš** (prišiel si k nám skutočne s pravdou v tom, čo tvrdíš, alebo s nami len žartuješ)?“

56. Povedal (Abrahám): „**Vaším Pánom je Pán nebies a zeme, ktorý ich stvoril** (nie sochy a modly, ktoré uctieвате) **a ja to dosvedčím** (ja dosvedčím, že Pánom všetkých stvorených, Pánom nebies a zeme je Boh, ktorý toto všetko stvoril)“,

57. „Prisahám na Boha, že vystrojím úklady vašim modlám po tom, ako sa obrátite a odídete“. (Abrahám sa rozhodol, že potom, keď všetci odídu, urobí modlám niečo, čo by jeho ľudí malo presvedčiť, že sú to len sochy, ktoré sa na nič nezmôžu.)

58. A tak ich učinil kúskami porozbíjanými (porozbíjal spomenuté modly) **okrem jednej najväčšej z nich, azda sa na ňu s otázkami svojimi obrátia.** (Abrahám porozbíjal všetky modly okrem jednej, ktorá predstavovala hlavnú modlu medzi tými, ktoré sa na tom mieste nachádzali. Tú ponechal pre prípad, že by sa začali jeho ľudia spytovať, čo sa stalo s ostatnými modlami.)

- 59. Povedali** (Abrahámovi ľudia, keď zbadali modly, ktoré uctievali, porozbíjané): „**Kto toto urobil s našimi božstvami? Veru, ten patrí medzi krivdiacich** (ten, kto našich bohov porozbíjal, je niekto, kto sa dopustil krivdy).“
- 60. Povedali** (tí, ktorí Abraháma počuli zosmiešňovať ich modly): „**Počuli sme mladíka, ktorý ich** (v zlom) **spomínal, ktorému sa hovorí** (nazýva sa) **Abrahám.**“
- 61. Povedali** (Abrahámovi ľudia): „**Prived'te ho pred oči ľudí, azda budú svedkami** (prived'te Abraháma, nech ho ostatní ľudia vidia a nech sa stanú svedkami toho, čo postihne toho, kto modlám v niečom ublíži).“
- 62. Povedali** (potom, ako Abraháma priviedli, jeho ľudia sa ho spýtali): „**A či ty si urobil toto s našimi božstvami, Abrahám?**“
- 63. Povedal** (Abrahám): „**To veru urobila táto najväčšia** (modla) **z nich. Opýtajte sa ich** (porozbíjaných modiel), **ak dokážu prehovoriť.**“ (To, čo sa modlám stalo, urobila tá najväčšia modla z nich. Ak mi neveríte, spýtajte sa tých rozbitých modiel a ony to dosvedčia.)
- 64. Obrátili sa jeden k druhému** (premýšľajúc a uvažujúc spoločne) **a povedali:** „**Vy ste veru tí krivdiaci.**“ (Abrahámovi ľudia sa spamätali a obvinili sami seba, že oni krivdu páchali, pretože uctievali modly, z ktorých niet úžitok ani škody.)
- 65. Potom sa ale vrátili späť** (ku svojej zaslepenosti a tvrdohlavosti a povedali Abrahámovi): „**Ty dobre vieš, že tieto** (tieto modly) **vôbec neprehovoria.**“
- 66. Povedal** (Abrahám): „**Uctievate mimo Boha, čo vám nepomôže v ničom a ani vám neuškodí?!**“
- 67. „Mám** (Abrahám pokračoval) **už dost' vás i toho** (modiel), **čo uctievate mimo Boha. A či nechápete** (že uznávajú a uctievate len kamene, ktoré ste sami vyrobili)?“
- 68. Povedali** (Abrahámovi ľudia): „**Upáľte ho a pomôžte a podporte** (zastaňte sa) **vaše božstvá, ak chcete niečo urobiť** (čo by vrátilo rešpekt ľudí voči vašim božstvám).“
- 69. Povedali sme** (keď Abraháma chceli upáliť jeho ľudia): „**Oheň! Bud' chladom a mierom pre Abraháma.**“ (Oheň už nemal na Abraháma obvyklý účinok, a tak ho nespálil a nedotkol sa ho ničím zlým.)
- 70. Chceli proti nemu strojiť úklady, a tak sme im dali tú najväčšiu stratu utrpieť.**
- 71. Zachránili sme ho** (Abraháma) **i Lota** (v Koráne nazývaného Lút a poslali sme ich) **do zeme, do ktorej sme vložili požehnanie pre stvorených,**
- 72. A dali sme mu** (Abrahámovi) **Izáka a Jakuba ešte navyše.** (Keď sa Abrahám modlil, prosil Boha, aby mu dal syna, tak mu Boh dal Izáka a navyše i Jakuba, Izákovho syna. Boh najvyšší dal Abrahámovi syna a neskôr i vnuka.) **Všetkých** (všetkých troch, Abraháma, Izáka a Jakuba) **sme učinili zbožnými,**
- 73. Učinili sme ich vodcami** (a vzorom), **ktorí správne usmerňovali na základe nášho príkazu** (všetci traja sa stali vzorom pre ľudí a s Božím povolením ľudom ukazovali správnu cestu a viedli ich k viere) **a vnukli sme im konanie dobra a konanie modlitby a dávanie zakata** (zakat v širšom zmysle znamená očistu majetku tým, že veriaci rozdáva zo svojich majetkov na účely, ktoré Boh stanovil). **A oni nás uctievali** (všetci traja Boha úprimne uctievali).
- 74. Lotovi** (Lútovi) **sme dali správny úsudok a poznanie a zachránili sme ho pred dedinou, ktorá konala odsúdeniahodné veci** (ktorej ľudia konali zlé veci, akým je intímny styk s tým istým pohlavím, okrádanie cestujúcich a iné). **Oni** (ľudia tejto dediny) **boli zlými ľuďmi i spurnými** (ľudia tejto dediny boli zlí ľudia a okrem toho i posolstvo Božie počúvať odmietali).
- 75. Dali sme mu vojst' pod milosť našu, ved' on** (Lot) **patril k zbožným.**

76. Aj Noemovi, ktorý nás ešte predtým (pred príchodom ostatných spomenutých prorokov) volal (a žiadal od nás pomoc), sme splnili jeho prosbu a zachránili sme ho i jeho rodinu pred tiesňou obrovskou (ktorej bol vystavený zo strany svojich ľudí, ktorí v posolstvo odmietali veriť, ale aj pred obrovskou potopou, ktorá bola spustená).

77. Pomohli sme mu a podporili sme ho pred ľuďmi, ktorí za lož naše znamenia označili (zachránili sme Noema pred tými jeho ľuďmi, ktorí za lož jeho proroctvo označili). Oni boli zlými ľuďmi, preto sme ich potopili všetkých.

78. Dávidovi (Dávid sa nazýva v Koráne Dávúd) a Šalamúnovi (Šalamún sa v Koráne nazýva Sulejmán) sme pomohli, keď rozhodovali o poliach, ktoré v noci poškodilo stádo iných ľudí (stádo patriace iným ľuďom). My sme boli svedkami ich rozhodnutia (videli sme, ako o tomto prípade rozhodli),

79. Dali sme Šalamúnovi pochopiť ho (dali sme Šalamúnovi poznanie, aby lepšie pochopil celý prípad o poliach a stáde a aby navrhol vhodnejšie riešenie, ako navrhol Dávid). Obom (Dávidovi a Šalamúnovi) sme dali správny úsudok a poznanie. A podriadili sme Dávidovi hory, ktoré svedčili o Jeho jedinečnosti (o jedinečnosti Boha) a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (Bohu je vzdialené všetko to, čo mu je nepravdivo pripisované) i podriadili sme vtáky (ktoré Boha oslavovali). Tak sme veru urobili. (21:79)

(21:79): Dali sme Šalamúnovi poznanie, aby lepšie pochopil celý prípad o poliach a stáde a aby navrhol vhodnejšie riešenie, ako navrhol Dávid.

80. Naučili sme ho (Dávída) vyrábať brnenia pre vás (ľudia), aby vás ochránili pred veľkou silou vašou (pred silnými údermi, ktoré proti sebe navzájom počas súbojov a bojov mierite). Ste ale po tom všetkom (čo sme vám dali a naučili) vďační?

81. Šalamúnovi sme podriadili búrlivý vietor, ktorý bežal na jeho príkaz do zeme (krajiny), do ktorej sme požehnanie vložili. O všetkom sme dobre vedeli (čo sme mu dali, ako a prečo).

82. Z radov satanov sme mu podriadili takých, ktorí sa potápali (do hĺbín mora) pre neho (aby mu priniesli a vykonali, čo im prikázal) a ktorí konali aj činnosti iné než to (iné činnosti než bolo potápanie). Boli sme ich strážcami (strážili sme ich, aby sa nesnažili vzbúriť sa voči Šalamúnovi alebo ho neposlúchnuť).

83. Aj Jóbovi (Jób sa v Koráne nazýva Ajjúb) sme pomohli, keď zavolať na Pána svojho: „Dotkla sa ma škoda (a tieseň) a Ty si najmilostivejší z milostivých.“

84. A tak sme jeho prosbu splnili a zbavili ho škody, ktorá ho sprevádzala. A dali sme mu jeho rodinu a s ňou ešte aj taký istý počet (potomkov) ako milosť od Nás a pripomenutie pre tých, ktorí Boha uctievali. (Keď Jób Boha poprosil o pomoc, Boh mu dal - podľa výkladov Koránu - taký istý počet potomstva a príbuzných, aký stratil pri škode a nešťastí, ktoré ho predtým postihlo.)

85. Aj Ismailovi a Idrísovi a Zil Kifilovi (všetci to boli proroci) sme pomohli. Všetci patrili medzi trpezlivých,

86. Dali sme im vojsť pod milosť Našu. Oni patrili medzi zbožných.

87. Aj Zannúnovi (ďalší z prorokov) sme pomohli, keď šiel rozhnevaný a myslel si, že proti nemu nič nezmôžeme, potom však (keď si po nešťastí, ktoré ho postihlo, uvedomil, že Božej moci nik neunikne) zavolať v temnotách (v tme, ktorá ho obklopovala): „Niet boha okrem Teba (Bože), svedčím o jedinečnosti Tvojej a že sa Ti nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde. Ja som patrila medzi krivdiacich (keď som si niečo také myslel)“.

88. A tak sme jeho prosbu splnili a zachránili sme ho pred starosťami (a výčitkami). Takto (podobným spôsobom) zachraňujeme veriacich.

89. Aj Zachariášovi (Zachariáš sa nazýva v Koráne Zakarejjá) sme pomohli, keď zavola na Pána svojho: „Pane môj! Nenechaj ma samotného (na tomto svete bez potomka). A Ty si ten najlepší, kto všetko zdedí (všetko po vymretí ľudí v deň zmŕtvychvstania a kto s takýmto dedičstvom najlepšie naloží).“

90. A tak sme jeho prosbu splnili a dali sme mu Jána (Ján sa v Koráne nazýva Jahja) a jeho družku sme mu napravili (stala sa lepšou). Oni sa usilovali o dobré činy a vzývali nás, usilujúc sa o našu priazeň a obávajúc sa (nášho hnevu). A boli pred nami pokorní.

91. A tá, ktorá ochránila svoju poctivosť (nemala intímny styk so žiadnym mužom), do tej sme vdýchli z nášho ducha a učinili sme ju i jej syna znamením pre stvorených.

92. Toto vaše spoločenstvo je jedným spoločenstvom a ja som Pán váš, tak ma uctieajte. (21:92)

(21:92): Viera a pravé náboženstvo je len jedno, a teda i to pravdivé spoločenstvo veriacich je len jedno, ktoré existovalo od Adama, a to aj napriek neskoršiemu vzniku viacerých spoločenstiev. Touto vierou je viera v Boha jedného jediného, ktorý nemá žiadneho potomka ani spoločníka a týmto náboženstvom je islamské náboženstvo, t.j. náboženstvo oddanosti jednému jedinému Bohu. Posledný v poradí poslov, ktorí toto náboženstvo prinášali, bol posol a prorok Muhammad, ktorému bolo náboženstvo už vnuknuté v konečnej a úplnej podobe a základný prameň tejto konečnej podoby, Korán, ostal ochránený pred ľudskými zásahmi.

93. Rozdelili sa (a nezhodli sa) vo svojej veci navzájom. (Ľudia sa od tohto pôvodného náboženstva a pravdivej viery odklonili. Len jedno spoločenstvo ostalo vždy na pravde, a to to spoločenstvo, ktoré vždy nasledovalo posla, ktorý k nim prichádzal od Boha, odstraňujúc, čo bolo pozmenené v poslanstve predchádzajúceho posla a prinášajúc skutočné poznanie od Boha.) Všetci sa ale k nám vrátia (nakoniec v deň zmŕtvychvstania, aby spoznali, kto tú správnu cestu nasledoval a kto nie).

94. Kto dobré skutky koná a je veriaci, tomu nebude odmietnutá jeho snaha a my mu to zapíšeme (všetko dobro, ktoré konal, sa zapíše do knihy jeho skutkov, aby bol za odmenený, až príde tá pravá chvíľa).

95. Je zakázané (Božím príkazom a sľubom daným už predtým akejkol'vek) dedine, ktorú sme zahubili, aby sa jej obyvatelia vrátili. (21:95)

(21:95): Všetci ľudia sa v deň zmŕtvychvstania musia vrátiť k životu, aby sa zodpovedali za to, čo v živote konali. Je to zásada, ktorú Boh určil.

96. Až bude otvorená (hrádza zadržiavajúca) Jážúž a Mážúž (dva kmene, ktoré šíрили zlo na zemi a ktoré sú zatiaľ uväznené, pozri verš 18:94) a budú sa (ich príslušníci) z každého vrška ponáhľať (von zo svojho väzenia),

97. A až blízky už bude pravdivý sľub (deň zmŕtvychvstania), zraky tých, ktorí odmietali veriť, ostanú strnulé (a povedia): „Beda nám! Boli sme voči tomuto (sľúbenému dňu) nepozorní (nevšímali sme si varovania, ktoré nás pred ním upozorňovali), ba čo viac, boli sme veru krivdiaci (nie že sme si ich nevšímali, naopak, my sme si uvedomovali, čo môže prísť a čo by nás čakalo, ale aj tak sme v krivde voči tomuto varovaniu i sami voči sebe pokračovali).“

98. Vy (ktorí v Boha odmietate veriť alebo ktorí k Nemu pridružujete), aj to, čo uctiebate mimo Boha, budete palivom pekla, do ktorého prídete.

99. Keby boli títo (ktorých mimo Boha uctiebate) božstvami, neboli by k nemu (peklu) prišli. Všetci (tí, ktorí mimo Boha uctievali, aj tí, ktorí boli uctievaní) v ňom naveky ostanú.

100. Bude z nich počuť len výdych. Oni ale v ňom (pekle) nebudú počuť nič.

101. Tí, ktorým bolo už predtým od nás dané dobro, tí budú od neho (od pekla) odsunutí (preč). (21:101)

(21:101): Keď bol zoslaný verš č. 98, tí z kmeňa Qurejš, ktorí odmietli veriť, povedali: „Nadáva (Muhammad) na vaše božstvá“. Nato prišiel muž, zvaný Ibn Al Zebari a spýtal sa ich: „Čo vám je?“. Odpovedali: „Nadáva na naše božstvá“. Spýtal sa znova: „A čo hovorí?“. Qurejšovci odpovedali: „Vy aj to, čo uctieвате mimo Boha, budete palivom pekla, do ktorého prídete.“ Ibn Al Zebari povedal: „Zavolajte mi ho (Muhammada)“. Keď prorok Muhammad (p.) prišiel, Ibn Al Zebari povedal: „Toto (verš) sa týka len našich božstiev alebo každého, kto mimo Boha niečo uctieval?“. Prorok povedal: „Každého, kto mimo Boha niečo uctieval“. Ibn Al Zebari povedal: „Bol si porazený, prisahám na Pána tejto stavby (myslel ňou Kábu). A či netvrdíš, že anjeli sú dobrými tvormi Bohom stvorenými a že Ježiš je dobrým človekom Bohom stvoreným a hľa, ľudia Melíha uctieľajú anjelov, kresťania Ježiša a židia uctieľajú Uzejra.“ Vtedy obyvatelia Mekky vykriekli s radosťou. Nato bol zoslaný tento verš, ktorý hovorí, že tí, ktorým bolo dané dobro od Boha už predtým a ktorým bolo dobro sľúbené v živote konečnom, tí sa do pekla nedostanú. Ani Ježiš, ani Uzejr nebudú zodpovední za to, že ich ľudia po ich smrti vyzdvihli na roveň bohov alebo k Bohu pridružili, či mimo Boha uctievali.

102. Nebudú počuť jeho (pekla) šelest a budú v tom, po čom zatúžili ich duše (raj), naveky.

103. Nezarmúti ich najväčšia hrôza (hrôzy dňa zmŕtvychvstania) a anjeli ich budú prijímať (so slovami): „Toto je váš deň, ktorý vám bol sľubovaný“.

104. V deň, keď zložíme nebo podobne, ako sa vinú zvitky kníh, ako sme prvé stvorenie začali, tak ho prinavrátíme. Je to sľub, ktorým sme sa zaviazali. Veru, my to aj urobíme. (21:104)

(21:104): Tento verš veľmi stručným spôsobom opisuje, ako dôjde ku vzkrieseniu v deň zmŕtvychvstania. Ide o verš, ktorý sa zaraďuje v islamskej vede do kategórie tzv. vedeckých veršov, pretože nám opisuje spôsob, ako bude všetko znova navrátené k životu.

105. Napísali sme v Zabúre (Kniha, ktorá bola zoslaná Dávidovi), po pripomenutí (Boha ľudom), že zem zdedia tí, ktorí sú Bohu odovzdaní a ktorí sú dobrí.

106. V tomto je veru oznam ľudom, ktorí uctieľajú (Boha, aby na to pamätali).

107. Poslali sme ťa (Muhammad, s posolstvom) ako milosť (od nás) pre stvorených.

108. Povedz (Muhammad, ľudom): „Je mi vnuknuté, že vašim bohom je jeden jediný Boh. Oddáte sa Mu (už konečne)?!“

109. Ak by sa odvrátili, tak povedz (im, Muhammad): „Oznamujem vám to úplne jasne (čo je pravda, záleží už len od vás, ako sa zachováte). Nevie, či je blízke, alebo ďaleké to (trápenie alebo súdny deň), čo je vám sľúbené“.

110. On (Boh) pozná prejavené slová a pozná aj to, čo skrývate,

111. „Neviem, možno je to (oneskorenie trápenia, ktoré postihne každého, kto odmieta veriť) skúškou pre vás (ako sa zachováte, ak je vám umožnené o posolstve islamu premýšľať a uvažovať dlhší čas) a (toto oneskorenie je pre vás) úžitkom na určitý čas (až kým nenastane súdny deň)“.

112. Povedz (Muhammad, na záver): „Pán môj! Rozhodni podľa pravdy. Pán náš je Ten, v moci ktorého je milosť, u Koho sa hľadá pomoc proti tomu, čo opisujete (proti nepravdivým podobám a vlastnostiam, ktoré Bohu pripisujete a proti ľžiam, ktoré si o posolstve, ktoré zoslal, vymýšľate)“.

KAPITOLA DVADSIATA DRUHÁ

Al Haž (Pút')

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Ľudia! Bojte sa Pána svojho. Veru, otrasy vyvolané Hodinou (otrasy, ktoré nastanú v prírode, ale aj otrasy a strach v duši tých, ktorí sa v deň zmŕtvychvstania znova k životu vracajú, aby uvideli, čo sa deje), **to je niečo preveľké.**

2. V deň, keď ich (tieto otrasy) **uvidíte, každá dojka zabudne na to, čo dojila** (opustí dojča svoje a bude sa zaujímať len sama o seba) **a každá ťarchavá porodí to, čo niesla** (v lone svojom) **a budeš vidieť ľudí akoby opitých a pritom opitými nebudú, ale trápenie Bohom určené je veľmi silné** (prejaví sa na väčšine ľudí spôsobom, ako Korán opisuje s výnimkou tých, ktorých Boh prežívanie takýchto útrap ušetrí).

3. Medzi ľuďmi sú takí, ktorí sa sporia o Bohu (o tom, aký je Boh a aké sú jeho vlastnosti) **bez toho, aby mali poznanie** (ktoré by sa im od Boha dostalo) **a nasledujú každého satana vzbúreného.**

4. Bolo pre neho (pre takéhoto satana) **predpísané, že každého, kto by si ho za dôverníka vzal,** (tento satan) **do bludu uvedie a usmerní ho k trápeniu ohňa planúceho.**

5. Ľudia! Ak ste na pochybách o vzkriesení (že nastane), **tak vedzte, že my sme vás stvorili zo zeme** (zem pochádzajúca z pôdy), **potom z kvapky obsiahnutej v mužskom semene, potom z pijavice** (ďalšia etapa vývoja ľudského embrya je štádium, v ktorom sa plod podobá pijavici, kedy sa stočí a cez placentu dostáva živiny z tela matky), **potom z kúska žutého mäsa, stvárneného i nestvárneného** (v arabskom origináli Koránu sa hovorí o kúsku mäsa v takom tvare, akoby doň niekto zahryzol), **aby sme vám objasnili** (ako sa tvoríte a aby ste pochopili, že Boh, ktorý celý tento postupný proces ustanovil, má moc vaše telá znova stvoriť). **A usadzujeme v lonách, čo chceme, až do stanoveného času** (kedy nastane čas lono opustiť) **a potom vám dáme vyjsť von** (z neho) **ako dieťa** (v podobe dieťaťa), **aby ste potom dosiahli dospelosť** (najlepšie roky). **Niektorí z vás zomierajú** (počas života) **a niektorí z vás sa dostávajú do senilného veku, v dôsledku ktorého strácajú poznanie, ktoré predtým mali** (väčšina ľudí, keď sa dostáva do vysokého veku, začína postupne strácať to, čo sa po celý život učila, začína zabúdať a postupne sa vracia do stavu uvedomenia, v akom sa narodila). **I** (prichádza ďalšie znamenie poukazujúce na to, že Boh má v moci ľudí vzkriesiť) **vidíš** (človek) **zem bez života** (bez žiadneho porastu na jej povrchu), **keď však na ňu zošleme vodu, zachveje sa** (jemnými otrasmi) **a znásobí sa a dá vyrásť z každého páru pôvabného.** (22:5)

(22:5): Človek bol stvorený zo zeme (zem pochádzajúca z pôdy), potom z kvapky obsiahnutej v mužskom semene, potom z pijavice (ďalšia etapa vývoja ľudského embrya je štádium, v ktorom sa plod podobá pijavici, kedy sa stočí a cez placentu dostáva živiny z tela matky), potom z kúska žutého mäsa, stvárneného i nestvárneného (v arabskom origináli Koránu sa hovorí o kúsku mäsa v takom tvare, akoby doň niekto zahryzol).

6. To (všetky uvedené znamenia vám spomíname) **preto** (aby ste vedeli), **že Boh je pravda** (je pravdivý a všetko, čo v Koráne zošle, je pravdivé) **a že On oživuje mŕtvych** (dáva im život) **a že On má moc nad všetkým**,

7. A (aby ste vedeli) **že Hodina** (súdu) **príde, niet o nej** (o jej príchode a existencii) **pochýb** (ona určite nastane). **A že Boh vzkriesi tých, ktorí sú v hrobách**.

8. Medzi ľuďmi sú takí, ktorí sa sporia o Bohu (o tom, aký je Boh a aké sú Jeho vlastnosti) **bez toho, aby mali poznanie** (ktoré by sa im od Boha dostalo), **alebo správne usmernenie, alebo Knihu osvecujúcu** (ktorá by im svetlom svojho poznania osvietila cestu),

9. Krútiac krkom svojím (nabok, povyšujúc sa nad pravdou), **aby navádzal** (ostatných ľudí) **do bludu, preč od cesty, ktorú Boh určil**. (Niektorí ľudia sa hádajú a sporia o Bohu bez toho, aby mali akýkoľvek dôkaz pochádzajúci od Boha o tom, čo hovoria, povyšujú sa nad Korán a nad to, čo v ňom Boh zoslal. Takéto svoje nepodložené tvrdenia pred ľuďmi prednášajú, aby nechali ostatných ľudí odkloniť sa od toho, čo Boh v Koráne zoslal, a aby ich tým nechali do bludu skĺznuť.) **V živote najnižšom** (pozemskom) **mu** (takémuto človeku a jemu podobným) **bude náležať potupa a v deň zmŕtvychvstania mu dáme okúsiť trápenie ohňa**.

10. „To (že okúsi trápenie ohňa, bude) **za to, čo tvoje ruky vykonal**. **A** (aby každý vedel, že) **Boh nie je krivdiaci voči poddaným**.“ (22:10)

(22:10): Jednoznačný výklad významu slova poddaný vo verši je, že sa ním myslia stvorení, medzi ktorých patria aj ľudia. Odôvodnenie, prečo sa použilo slovo poddaný na tomto mieste, a nie človek, nejestvuje v známych výkladoch Koránu. Ak si však podrobne preštudujeme výkladové slovníky arabského jazyka a spojíme takýto výklad so zmyslom, v akom Korán toto slovo používa, dospejeme k nasledujúcemu záveru: v živote pozemskom je človeku Bohom daná určitá sloboda a voľnosť v tom, čo koná, čo prijíma a neprijíma a pod. V súdny deň mu však už Boh takúto slobodu odníme a človek bude už úplne a priamo podriadený Bohu bez možnosti akéhokoľvek slobodného a svojvoľného konania. To dokazuje aj pohľad na súdny deň napríklad vo verši 20:109, kde sa píše, že v súdny deň nik neprehovorí okrem toho, komu to bude dovolené. Pojem poddaný vyjadruje postavenie človeka, ktorý je vo všetkom podriadený niekomu inému, v živote pozemskom bude okrem Bohu podriadený iným ľuďom, v súdny deň zasa výlučne len Bohu. Verš teda slovo poddaný používa ako náznak úplnej podriadenosti človeka v súdny deň. Zvýrazňuje však aj absolútnu Božiu spravodlivosť v tom zmysle, že aj keď je takýto človek úplne podriadený a Boh má moc s ním urobiť čokoľvek, človek bude súdený len za to, čo v živote pozemskom vykonal, a teda mu v ničom ukrivdené nebude.

11. Medzi ľuďmi sú takí, ktorí uctievali Boha na hrane. (Ich viera a uctievanie Boha sú neisté, povrchné a pri akomkoľvek výkyve sa začne rúcať. Vo výkladoch Koránu sa uvádza, že sa tým môže myslieť aj pokrytectvo.) **Ak by sa niekomu z nich dostalo dobro, upokojí sa ním** (keď sa takémuto človeku dobro dostane, toto dobro považuje ako dôkaz toho, že je na správnej ceste a jeho srdce pokojné ostáva), **ale ak by bol vystavený skúške** (ak by bol podrobený skúške, či vydrží, alebo nie a postihne ho dočasné zlo), **obráti sa tvárou svojou späť** (zanechá i tú krehkú vieru a uctievanie Boha, ktoré v srdci mal a vráti sa k tomu, čo predtým uctieval). **Prehral život najnižší** (pozemský) **i život posledný** (dobré pokračovanie svojho života po súde v súdny deň). **To je veru tá prehra zjavná**. (22:11)

(22:11): Vo výkladoch Koránu sa píše, že tento verš bol zoslaný o určitej skupine kočovných Arabov, ktorí prichádzali za Muhammadom, poslom Božím. Keď niekto z tejto skupiny prišiel do Mediny, utáboril sa tam. Ak potom začal oplývať zdravím, jeho mohyla porodila peknú kobyľu, jeho žena porodila chlapca a jeho majetky a dobytok sa zväčšili, jeho srdce sa upokojilo a považoval to za náznak toho, že si vybral tú správnu cestu a povedal: „Len dobro sa mi dostalo odvtedy, ako som prijal toto náboženstvo za svoje“. Ak by ale v Medíne

ochorel, jeho žena by porodila dievčatko, jeho kobyľa by potratila, prišiel by o majetky a finančná pomoc zo strany ostatných Muslimov by trochu meškala, príde k nemu satan a našepkáva mu: „Prisahám na Boha, len zlo si získal odvtedy, ako si na toto náboženstvo prešiel“, a tak sa odvráti od islamu. O takýchto ľuďoch bol tento verš zoslaný.

12. Vzyva (takýto človek, ktorý sa späť obráti) **mimo Boha, čo mu neuškodí a ani mu nepomôže** (prospech neprinesie v živote pozemskom a ani konečnom a večnom). **To je veru ten blud ďaleký.**

13. Vzyva toho, kto mu skôr prinesie škodu než prospech (prospech v živote pozemskom z takéhoto vzyvania je oveľa menší než škoda a strata, ktorá z toho vznikla, avšak v živote konečnom a večnom bude táto strata úplná a dostane človeka do pekla). **Zlý ochranca je to veru** (každý, kto je mimo Boha vzyvaný) **a zlý spoločník na nažívanie to veru je** (pretože nevedie k získaniu Božej spokojnosti).

14. Boh dá vojsť tým, ktorí uverili a dobré skutky konali, do záhrad, pod ktorými tečú rieky. A Boh robí, čo chce (nič nie je pre Boha ťažké a nakoniec sa stane len to, čo On chce a usúdi).

15. Kto si myslí, že Boh mu (Muhammadovi) **nepomôže a nepodporí ho v živote najnižšom** (pozemskom) **i v živote poslednom** (večnom, ktorý príde po súdnom dni), **ten nech hľadá spôsob, ako sa dostať do neba, potom nech preruší túto pomoc** (ktorá sa Muhammadovi z nebies od Boha dostáva) **a nech sa** (potom) **pozrie, či jeho úklady** (ktoré by voči prorokovi kul a vykonal) **odstránili to, čo ho zlosťou naplňa.** (22:15)

(22:15): Verš hovorí, že ak by niekto z radov tých, ktorí sa proti poslovi Muhammadovi postavili, chcel, aby uhasil zlosť, ktorá ho voči poslovi Muhammadovi naplňa, tak jediný spôsob, ako sa to dá urobiť, je ten, že by našiel spôsob, ako sa dostať do neba, odkiaľ poslovi Muhammadovi pomoc prichádza a pokúsil sa prerušiť túto pomoc. To sa však nikomu z nich nepodari, preto im verš oznamuje, že zlosť, ktorá ich naplňa a nedáva im pokoj, sa nevytratí, pokiaľ nezmenia svoje postoje voči poslovi Muhammadovi a posolstvu, ktorým bol poverený.

16. Zoslali sme ho (Korán) **dole v podobe znamení zjavných** (aby ľudia pochopili, že to, čo je v ňom, je pravdivé). **A aby pochopili, že Boh správne usmerní, koho chce.**

17. Tí, ktorí uverili a tí, ktorí pokánie činili (židia) **a Sábijovci a tí, ktorí podporovali a nasledovali mesiáša** (kresťania) **a zoroastrovci** (určitá skupina ľudí, ktorá žila v minulosti a ktorá uctievala oheň) **a tí, ktorí pridružili k Bohu** (niečo alebo niekoho), **týchto Boh rozsúdi v deň zmŕtvychvstania** (oznámi každej takejto skupine, ktorá z nich skutočne na pravde bola). **Boh je všetkého svedkom** (vie, ako každý premýšľa a čo koná).

18. A či si nevidel (človek), **že Bohu sa klania** (každý), **kto je v nebesiach a kto je na zemi a** (klania sa pred Ním) **slnko a mesiac a hviezdy a hory a stromy a všetko, čo chodí po zemi a veľký počet ľudí** (voči ktorým sa Božia milosť prejavuje a ktorí získali Jeho spokojnosť). **Na veľkom počte z nich sa však právom uplatnilo** (a uplatní) **trápenie** (za to, že vieru v to, čo Boh zoslal, odmietali). **Koho Boh poníži, ten už nenájde nikoho, kto by mu poctu prejavil. Boh robí, čo chce** (tak si nemyslíte, že na vás nestačí).

19. Hľa, to sú dvaja protivníci (tí, ktorí uverili a tí, ktorí odmietli veriť), **ktorí sa sporia o Pánovi svojom. Pre tých, ktorí odmietli veriť, je odseknutý odev z ohňa, ponad ich hlavy sa bude liať vriaca voda,**

20. Bude ňou tavené to, čo je v ich bruchách (a budú tavené) **aj ich kože.**

21. Budú pre nich určené prúty (alebo biče) **zo železa** (aby nimi boli trestaní).

22. Vždy, keď by chceli (snažili sa) **z neho** (z pekla alebo z týchto žeravých šiat) **vyjsť von** (a utiecť) **pre utrpenie** (a starosti, ktoré ich v ňom pohltili), **budú do neho** (do pekla alebo do týchto šiat) **vrátení.** „Okúste trápenie ohňa (bude im povedané).“

- 23. Boh dá vojst' tým, ktorí uverili a dobré skutky konali, do záhrad, pod ktorými tečú rieky, v ktorých budú zdobení náramkami zo zlata a perál a ich oblečenie v nich bude hodváb.**
- 24. Budú usmernení k dobrým slovám a budú usmernení na cestu k Tomu (k Bohu), kto je chvály hoden.**
- 25. Tí, ktorí odmietli veriť a bránia ľuďom nasledovať cestu, ktorú Boh určil a cestu do Posvätnej mešity (ľuďom zakazujú a bránia im v nej), ktorú (túto mešitu) sme učinili (otvorenú) ľuďom a v ktorej sú si rovní tí, ktorí sa v nej oddávajú (uctievaniu Boha a v nej sa dlhodobo zdržiavajú - myslia sa nimi obyvatelia Mekky), s tými, ktorí (do nej) prichádzajú (z rôznych kútov zeme, aby vykonali pút'), a tí ktorí by sa v nej (v Posvätnej mešite) chceli odkloniť (od stanovených rituálov) krivdou (prostredníctvom krivdy, ktorej by sa dopustil), tým dáme okúsiť (niečo) z trápenia bolestivého. (22:25)**
- (22:25): Kto by sa chcel v Posvätnej mešite odkloniť od ostatných rituálov prostredníctvom krivdy, ktorej by sa dopustil, ten okúsi niečo z trápenia bolestivého.
- 26. I (spomeň si) usadili sme Abraháma (kde ostala Házar spolu s ich synom prorokom Ismailom) na miesto určené pre Dom (pre Kábu, povedali sme mu): „Nebudeš ku Mne pridružovať nič a očisti môj Dom pre krúžiacich pútnikov (krúženie vôkol Káby je jedným z rituálov púte), pre stojacich pri modlení, pre tých, ktorí sa v ňom klaňajú v polohe rukúu (je to poklona, ktorá sa vykonáva počas modlenia, v ktorej modliaci skloní trup dopredu o 90 stupňov, hlavu má vystretú a ruky položené na kolená) a ktorí sužúd konajú.“ (Sužúd je poklona, v ktorej sa človek pokloní, kľakne na kolená, nakloní trup a hlavu smerom k zemi, spojí čelo a nos so zemou a položí ruky ku hlave. Slová „stojacich pri modlení, pre tých, ktorí sa klaňajú v polohe rukúu a ktorí sužúd konajú“, vyjadrujú polohy počas modlitby.)**
- 27. Oznam (ohlás) ľuďom povinnosť vykonať pút' (ktorú im Boh uložil), prídu k tebe peši a aj na každej vychudnutej ťave (ľudia budú prichádzať na vykonanie púte bez ohľadu na to, či sa majú na čom viesť, alebo nie, budú prichádzať aj na vychudnutých ťavách, ktoré sú vyčerpané z cesty, ale aj peši na vlastných nohách), prídu z každého priesmyku hlbokého (ďalekého miesta),**
- 28. Aby sa (pútnici) stali svedkami úžitkov, ktoré sa im dostanú (jednak úžitkov v podobe Božej spokojnosti a vykonania toho, čo Boh uložil a jednak mnohých úžitkov plynúcich z obchodov, ktoré sa tam uzatvárali po skončení púte) a aby spomínali meno Božie počas (niekoľkých) známych (presne stanovených) dní (počas ktorých sa pút' vykonáva) ako vďaku za zvieratá z radov dobytká, ktoré im (Boh) dal. (Túto vďaku potom pútnici prejavujú zarezávaním obetí - zvierat, ktoré so sebou priniesli, aby tak naplnili jeden z rituálov púte. Nasledujúca veta hovorí, ako sa s obetovanými zvieratami má naložiť.) Jedzte z nich (z obetovaných zvierat), ale nakrmte aj biedneho chudobného (mäso týchto zvierat nesmie vyjsť nazmar, ale musí sa použiť na jedenie a na nakrmenie chudobných ľudí, ktorí si mäso, ktoré tvorilo jednu z hlavných zložiek potraviny, nemohli dovoliť kúpiť).**
- 29. Potom nech (pútnici) dokončia rituály (ostrihaním vlasov, vyzlečením si pútnického rúcha a vyčistením tela od prachu a piesku, ktorý sa na ňom počas vykonania púte zachytil), nech svoje sľuby (dané Bohu) splnia (sľubmi sa tu myslí sľub, ktorým sa pútnik pred Bohom zaviaže, že niečo vykoná, ak mu Boh splní želanie alebo potrebu, o ktorú by Boha prosil) a nech krúžia vôkol Starého Domu. (Nech krúžia v stanovenom počte kôl okolo Káby. Keď sa krúženie skončí, pútnici by mali Mekku opustiť na znak skončenia púte.)**
- 30. Tak je to (to sú rituály púte). A kto úctu veľkú bude prejavovať tomu, čo Boh určil za posvätné, bude to preňho lepšie u jeho Pána (u Boha, pretože sa mu za to dostane odmena). Sú vám dovolené zvieratá z dobytká (konzumácia ich mäsa) okrem tých, ktoré sú vám prednášané ako zakázané (že ich konzumovať nemôžete, pozri verš 5:3). Vyhýbajte sa**

preto nečistotám vnášaným modlami (ktoré modly do srdc a duší ľudí vnášajú tým, že ľudí od skutočného Boha odvádzajú) **a vyhýbajte sa krivým a falošným slovám** (krivému svedectvu a falošným slovám, ktoré pravdu nevyjadrujú alebo ju zakrývajú),

31. Bud'te Bohu verní. Nič (a nikoho) k Nemu (k Bohu) nepridružujte. Kto k Bohu pridruží (niekoho alebo niečo), **akoby sa rútil z neba a vtáci by ho pritom lapili** (a roztrhali ho), **alebo by sa s ním vietor rútil do hlbín d'alekých** (kde by sa pod vplyvom zemskej príťažlivosti úplne dolámal). (Verš hovorí, že kto k Bohu pridružuje, sám seba do záhuby vedie.)

32. Tak je to. Kto úctu veľkú bude prejavovať rituálom, ktoré Boh určil (a uložil), (ten nech vie, že) **to** (takéto správanie) **patrí k bohabojnosti srdc.**

33. Sú v ňom (v spomenutom dobytku) **pre vás úžitky do stanoveného času** (až kým nenastane čas na vykonanie púte a obetovanie týchto zvierat), **potom ich prived'te na im určené miesto** (ku ktorému sa majú priviesť na obetovanie) **pri Starom dome (Kábe).** (22:33)

(22:33): Verš stanovuje, že zo zvierat, ktoré pútnik určí na obetovanie pri príležitosti púte, sa môžu brať úžitky v takej miere, v akej sa ich hodnota a kvalita neznižuje, napríklad môže sa z nich brať mlieko, ale nesmú sa zaťažovať tvrdou fyzickou činnosťou.

34. Každému spoločenstvu sme učinili predpísané obrady, aby spomínalo meno Božie z vd'aky (ako prejav vd'aky) **za zvieratá z radov dobytká, ktoré mu (Boh) dal. Vaším bohom je jeden jediný Boh, Jemu sa (a len jemu) preto oddajte. Oznám radostnú správu hlboko pokorným,**

35. Ktorých srdcia, ak by bol Boh spomenutý, bázeň pocítia a ktorí sú trpezliví voči tomu, čo ich postihlo a ktorí konajú modlitbu a ktorí z toho, čo sme im dali, mňajú (rozdávajú a pomáhajú ostatným ľuďom finančne).

36. Vypasené zvieratá (ktoré ich majitelia vykrmia, aby ich potom pri púti obetovali) **sme učinili pre vás ako jeden z rituálov, ktoré Boh určil, spočíva v nich dobro pre vás. Vyslovte preto meno Božie nad nimi, keď sú zoradené** (na obetovanie). **Keď sa potom zvalia na boky svoje** (už mŕtve), **tak jedzte z nich** (z ich mäsa) **a nakrmte** (z ich mäsa) **toho, kto o pomoc** (a nakŕmenie) **nežiada, ale aj toho, kto o pomoc** (a nakŕmenie **prosí a**) **žiada. Takto sme určili, aby vám slúžili** (sú vám poddajné), **snáď budete d'akovať** (za to všetko, čo sme vám dali).

37. Bohu sa nedostane (obetovaním týchto zvierat) **ich mäso** (z ktorého by mal nejaký úžitok) **a ani ich krv** (zo všetkého z nich máte úžitok len vy), **ale sa Mu (Bohu) dostane bohabojnosť vami prejavená Jemu** (Boh nebude mať žiaden úžitok z obetovania týchto zvierat, ale úžitky z toho sa nakoniec ľuďom dostanú). (Bohu sa dostane len prejav bohabojnosti a vd'ačnosti z vašej strany tým, že vykonávate rituály, ktoré vám uložil.) **Takto určil, aby vám slúžili** (spomenuté zvieratá), **aby ste velebili Boha za to, že vás správne usmernil** (vo svojom živote k správnej viere a náboženstvu a k pravde, ktorú zoslal). **Oznám radostnú správu tým, ktorí dobro činia.**

38. Boh bráni tých, ktorí uverili (pred tými, ktorí im chcú ubližovať). **Boh nemá rád toho, kto sa zrady dopúšťa a kto vieru odmieta.**

39. Tým (muslimom), proti ktorým sa boj vedie (zo strany nemuslimov), **je dané povolenie** (bojovať) **preto, že im bolo ukrivdené. A Boh má moc im (muslimom) pomôcť** (k víťazstvu), (22:39)

(22:39): Pred emigráciou z Mekky do Mediny boli prví muslimovia prenasledovaní, mučení a bolo im ubližované. Vždy, keď sa muslimovia sťažovali prorokovi, prorok im povedal: „Vydržte, nebol mi prikázaný boj“. Bojovať a brániť sa mali muslimovia zakázané, až kým

neemigrovali do Mediny. Vtedy boli zoslané verše, ktoré muslimom povoľujú postaviť sa proti svojim nepriateľom so zbraňou v ruke.

40. Tým (je dané toto povolenie), ktorí boli vyhnaní zo svojich príbytkov bezprávne len preto, že hovorili: „Naším Pánom je Boh“. A nebyť toho, že Boh odráža (zlo a skazu) jedných ľudí druhými (snahou a dobrom iných ľudí), boli by porúčané (ľudskou rukou) pustovne, kostoly, synagógy a mešity, v ktorých sa meno Božie veľa spomína. Boh pomôže tomu, kto mu (Jeho poslovi Muhammadovi a náboženstvu, islamu, ktoré zoslal) pomáha a podporuje ho. Ved' Boh je silný a mocný,

41. Tým (Boh pomôže), ktorí, ak by sme upevnili ich postavenie na zemi (dali by sme im silu a dobrodenie), konali by modlitby a dávali by zakat a prikazovali by chvályhodné veci a zakazovali by odsúdeniahodné veci. Bohu náleží koniec vecí (konečné rozhodnutie o všetkých veciach, vrátane výšky odmeny či trestu za skutky, ktoré ľudia konajú).

42. Ak by ťa zo lži obvinili, tak pred tebou zo lži obvinili poslov svojich ľudí Noema, Áda a Samúda,

43. A ľudia Abraháma a ľudia Lota,

44. A obyvatelia Midianu a zo lži bol obvinený Mojžiš. A tak som predĺžil tým, ktorí odmietli veriť, dobu trvania ich života (v živote pozemskom, aby nabrali čo najviac hriechov) a potom som ich zasiahol (vzal zo života pozemského). Aké to bolo odmietnutie? (Vieru ste odmietli a zo lži ste obvinili poslov, ktorých som k vám poslal. Teraz, keď bolo na vás zoslané trápenie, pred ktorým ste boli varovaní, si ešte stále myslíte, že ste mali ohľadom tohto odmietnutia pravdu?)

45. Koľko bolo dedín, ktoré sme zahubili pre krivdu, ktorej sa dopustili (keď poslov našich lžou označili a ich posolstvá odmietali), ostali ležať v troskách so studňou nefunkčnou (bez vody) a palácom postaveným (ktorý zíval prázdnotou).

46. Neputovali po zemi (a nevideli, čo sa stalo tým, ktorí boli pred nimi) dostatočne na to, aby mali srdcia, ktorými by vnímali (ako to pri Božích posloch a posolstvách chodí) a uši, ktorými by počuli? To nie zrak sa slepým stáva, ale srdcia, ktoré v hrudiach sú, slepými ostávajú.

47. Urýchlene ťa žiadajú (Muhammad) o trápenie (pred ktorým ich varuješ). Boh veru svoj sľub neporuší (keď príde čas Ním na to určený, tak na nich dopadne, nech sa len neponáhľajú). Deň u Pána tvojho je ako tisíc tých rokov, ktoré vy rátate (ľudia, takže sa neponáhľajte s príchodom vášho konca v živote pozemskom).

48. Koľkým dedinám som predĺžil dobu ich života (a život ich obyvateľov v živote pozemskom potom, ako veriť odmietli) a pritom sa krívd dopúšťali (dopúšťali sa krivdy voči Mojim poslom, znameniam a posolstvám, ktoré som im zoslal). Potom (keď uplynul čas pre nich určený) som ich ale zasiahol (vzal zo života pozemského). A ku Mne speje koniec (všetkého).

49. Povedz (Muhammad, tým, ktorí ťa s posmechom žiadajú, aby si na nich trápenie zoslal): „Ľudia! Ja som pre vás poslaný len ako varovateľ zjavný (nie je v mojej moci určiť, kedy na vás trápenie doľahne)“,

50. „Tí, ktorí uverili a konali dobré skutky, tým sa dostane odpustenie a potrava štedrá“,

51. „Avšak tí, ktorí sa snažili všemožne sporiť o našich znameniach (obsiahnutých v Koráne a odviesť ľudí od nich), tí budú obyvateľmi pekla“.

52. Neposlali sme pred tebou (Muhammad) posla ani proroka bez toho, aby satan do jeho želania niečo (zo svojich úkladov) nevrhol, keď by si (niečo tento posol alebo prorok) zaželel. Boh však zruší to, čo satan vrhá a potom Boh nepriepustnými (voči akémukoľvek

pridávaniu či zasahovaniu) **učiní znamenania svoje. Boh všetko vie a múdrosťou oplýva.** (22:52)

(22:52): Keď prorok Muhammad videl, že sa od neho odvrátili jeho ľudia z kmeňa Qurejš v Mekke, ťažko to naňho dopadalo a želal si vo svojej duši, aby mu Boh poslal niečo, čo by ich zbližilo s jeho ľuďmi, pretože sa snažil, aby všetci uverili v posolstvo, ktorým bol Bohom poverený. A tak si jedného dňa prorok prisadol k početnejšiemu zhromaždeniu obyvateľov Mekky a dúfal, že mu nebude zoslané od Boha nič, čo by týchto ľudí od neho ešte viac vzdialilo. Boh mu vtedy zoslal 53. kapitolu Koránu, ktorú posol Boží, Muhammad, pred zhromaždením predniesol. Prorok Muhammad prednášal, až kým neprišiel k veršu č. 19, v ktorom sa hovorí o troch najväčších modlách Qurejšovcov zvaných Al Lát, Al Uzzá a Manát. Vtedy satan vrhol medzi slová Koránu slová, ktoré neboli poslovi Muhammadovi vnuknuté, a tak prorok povedal o týchto modlách, opisujúc ich, že majú vysoké miesto a že ich moc prihovoriť sa u Boha za ľudí je niečo, o čo by mali ľudia žiadať. Keď tieto slová Qurejšovci počuli, potešilo ich to. Keď posol Muhammad dokončil prednášanie 53. kapitoly, sklonil sa na zem v polohe sužúdu, muslimovia ho nasledovali a poklonili sa a následne spolu s ním aj všetci Qurejšovci, ktorí boli prítomní a posolstvo posla Muhammada odmietali predtým uznať. Potom sa Qurejšovci rozišli s radosťou z toho, čo počuli a povedali: „Muhammad spomenul naše božstvá tými najlepšimi slovami. Vedeli sme, že od Boha prichádza život i smrť a že On dáva všetko, čo máme, ale tieto naše božstvá sa za nás uňho prihovoria. Ak im Muhammad učiní podiel na moci a uzná, že majú moc sa u Boha za nás prihovoriť, potom budeme s ním.“ Keď nadišiel večer, prišiel k poslovi Muhammadovi anjel Gabriel a povedal mu: „Čo si to urobil! Predniesol si ľuďom niečo, čo som ti nepriniesol od Boha najvyššieho a povedal si niečo, čo som ti nevnukol“. Posol Boží Muhammad sa naplnil zármutkom a strachom pred Bohom. Nato Boh zoslal tento verš. Keď to Qurejšovci počuli, povedali: „Muhammad oľutoval to, čo spomenul o váženom mieste našich modiel u Boha“. To viedlo tých z kmeňa Qurejšu, ktorí odmietali veriť v posolstvo posla Muhammada, k tomu, že jemu i muslimom začali ešte viac ubližovať.

53. Aby učinil (Boh) to, čo satan vrhá, skúškou pre tých, v srdciach ktorých je choroba a ktorých srdcia sú tvrdé (pochybnosti a úklady, ktoré satan vrhá do želaní poslov a prorokov, sa stávajú skúškou pre tých, ktorých viera je nestabilná a ktorých pokrytectvo ovláda, ale aj pre tých, ktorých srdcia sú ako skala tvrdé, nezmäknú, preto nič zo zoslaných znamení nedokážu vnímať). **Krivdiaci sú veru v spore vzdialenom od pravdy.**

54. A (Boh potom, ako satan do želaní poslov vrhá svoje pochybnosti a úklady, svoje znamenania nepriepustnými voči akýmkoľvek zmenám učiní) **aby spoznali tí, ktorým bolo dané poznanie, že je to** (tieto znamenania) **pravda od Pána tvojho** (Muhammad), **a tak v neho** (v posolstvo a Korán) **uveria a** (Boh tak učinil) **aby sa voči nemu** (Koránu) **ich srdcia** (tých, ktorým bolo poznanie dané) **hlbokou pokorou naplnili. Boh veru správne usmerní tých, ktorí uverili, k ceste rovnej** (správnej, ktorá nemá vybočenia).

55. Tí, ktorí odmietli veriť, ostávajú stále na pochybách o ňom (o Koráne a o znameniach v ňom obsiahnutých) **až dovtedy, kým k nim nepríde Hodina** (súdu) **znenazdania, alebo k nim nepríde trápenie dňa neplodného** (neplodným sa nazýva preto, že po ňom už nepríde žiaden ďalší pozemský deň).

56. Kráľovstvo v ten Deň bude patriť Bohu, (Boh) **rozhodne medzi nimi** (ukáže všetkým, kto bol na pravde a kto nie). **Tí, ktorí uverili a konali dobré skutky, budú v záhradách blaženosti,**

57. A tí, ktorí odmietli veriť a za lož naše znamenania označili, tým sa dostane trápenie ponížujúce.

- 58. Tí, ktorí emigrovali kvôli ceste, ktorú Boh určil (aby chránili a dodržiavali to, čo Boh uložil) a potom boli zabíjajúci (v boji) alebo zomreli (prirodzenou smrťou), tým Boh dá potravu dobrú. Boh je veru najlepší, kto (čokoľvek) dáva.**
- 59. Dá im vojsť na miesto, s ktorým budú spokojní. Boh veru všetko vie a má veľkú trpezlivosť.**
- 60. Tak je to. Kto by potrestal trestom podobným tomu, akým bol sám potrestaný (za obdobný trestný čin) a potom by bol nevraživosťou vystavený (zo strany potrestaného alebo jeho blízkych len preto, že spravodlivosť vykonal), (nech každý vie, že) tomu Boh pomôže a podporí ho (proti tým, ktorí sa nespravodlivosti dopúšťajú). Boh je prepačujúci a odpúšťajúci.**
- 61. Tak je to, pretože Boh dáva noci vojsť do dňa a dáva dňu vojsť do noci. A (tak je to) preto, že Boh všetko počuje a všetko vidí (má moc nad všetkým a spáchanú krivdu nenechá len tak).**
- 62. Tak je to, pretože On, Boh je pravda a že to, čo vzývajú mimo Neho, je nepravdou a že, On, Boh je ten Najvyšší (niet toho, kto by bol vyššie postavený než On) a je Veľký (vo všetkých vlastnostiach Svojich).**
- 63. A či si nevidel (človek), že Boh dáva zísť dole z neba vodu, a tak sa zem stáva zelenou? Boh je milostivý a všeznalý.**
- 64. Jemu (Bohu) náleží, čo je v nebesiach a čo je na zemi. Boh je ten, kto nikoho nepotrebuje a ktorému vďaka patrí (za všetko).**
- 65. Nevidel si (človek), že Boh určil, aby vám (ľudia) slúžilo, čo je na zemi a že lode sa plavia na mori na Jeho príkaz a že drží nebo, aby nespadlo na zem, iba ak (len) na Jeho príkaz (by sa tak mohlo stať). Boh je voči ľuďom zľutujúci sa a milostivý.**
- 66. On je ten, kto vás oživil (dal vám život), potom vás usmrť (umrieť vás nechá) a potom vás oživí (znova vám život dá). Človek veru (i napriek tomu) veriť odmieta.**
- 67. Každému spoločenstvu sme učinili predpísané obrady, ktorými sa riadi. Nech sa preto s tebou (Muhammad, tí, ktorí odmietajú veriť) o tejto záležitosti (o rituáloch púte a spôsobe ich vykonania) nehádajú. Vyzývaj k Pánovi svojmu, veď ty si na správnom usmernení rovnom (ktorý je bez vybočení a záhybov).**
- 68. Ak by sa s tebou (Muhammad) sporili, tak povedz: „Boh lepšie vie o tom, čo konáte“.**
- 69. Boh rozhodne medzi vami v deň zmŕtvychvstania o tom, o čom ste sa sporili (ukáže vám, kto správne konal a kto nie).**
- 70. Nevedel si (Muhammad), že Boh pozná, čo je v nebi a na zemi? To všetko je v Knihe. Je to veru pre Boha ľahké (vedieť o všetkom, čo sa deje).**
- 71. Uctieľujú (tí z kmeňa Qurejšu, ktorí odmietli veriť) mimo Boha to, o čom nezoslal (Boh) dôkaz a o čom oni nemajú poznanie (že sa má popri Bohu uctievať). Tí, ktorí sa krivdy dopúšťajú, nemajú nikoho, kto by im pomohol a podporil ich (kto by sa ich pred Bohom zastal a odvrátil od nich Boží hnev),**
- 72. Keď sú im (tým ľuďom Mekky, ktorí odmietali veriť) prednesené naše znamenia (zoslané v Koráne) ako jasné dôkazy (poukazujúce na existenciu jedného jediného Boha, ktorý nemá spoločníkov), spoznáš v tvárach tých, ktorí odmietli veriť, odsúdenie (nechť a nevôľu). Takmer udrú silou na tých, ktorí im prednášajú naše znamenia. Povedz (im, Muhammad): „Mám vám oznámiť, čo je horšie než to (než vaša hrozba týmto muslimom)? Oheň, ktorý Boh sľúbil tým, ktorí odmietli veriť (je omnoho silnejší než vaše hrozby). Je to veru koniec zlý“.**
- 73. Ľudia! Bol uvedený príklad, tak si ho vypočujte. Tí, ktorých vzývate mimo Boha, nikdy nestvoria čo i len trochu, aj keď by sa nato zhromaždili (spojili všetky svoje sily) a**

ak by ich muchy o niečo obrali, neuchránia si to pred nimi (ak by muchy vzali modlám, ktoré títo mimo Boha uctievať, čokoľvek z darov a jedla, ktoré im prinášajú, tak si to tieto modly nedokážu uchrániť a ani to získať späť, ako ich uctievať môžete). **Slabý je ten, kto žiada** (niečo od modiel, ktoré nič nezmôžu), **i (slabý je) ten, kto je dožadovaný** (modly, ktoré nemajú moc na nič).

74. Nedocenili Boha docenením, ktoré Mu náleží. Boh je ale silný a mocný.

75. Boh si vyberá (a vyvolí) z radov anjelov poslov i z radov ľudí (si poslov vyberá). Boh všetko počuje a všetko vidí.

76. Pozná (Boh) ich súčasnosť i budúcnosť. Bohu náležia všetky veci (Jemu náleží rozhodovanie o všetkom).

77. Vy, ktorí ste uverili, klaňajte sa v polohe rukú a klaňajte sa v polohe sužúdu a uctievať vášho Pána a konajte dobro. Azda tak (u Boha) prospejete,

78. A snažte sa pre Boha (snažte sa vykonávať a dodržiavať to, čo vám Boh uložil) **s úsilím, akého je táto snaha hodná** (spokojnosť Božia je prvoradým cieľom každého veriaceho, preto by sa mal každý všemožne snažiť ju dosiahnuť). **On (Boh) si vás vybral** (muslimovia, aby ste náboženstvo, ktoré zoslal, bránili a ľudí s ním oboznamovali) **a neučinil vám v náboženstve** (ktoré vám zoslal) **žiadnu úzkosť** (nič, čo by vo vás vyvolávalo pocit úzkosti). **Je to** (islamské náboženstvo, ktoré vám zoslal) **cesta vášho otca Abraháma. On (Boh) vás nazval muslimami** (t.j. Bohu oddanými, slovo muslim znamená Bohu oddaný) **už predtým** (ešte predtým, než bolo poslanstvo zoslané poslovi Muhammadovi, bolo určené, že ľudia, ktorí budú toto poslanstvo nasledovať, sa budú nazývať Bohu oddaní). **O tomto bude svedčiť posol** (Muhammad) **vo vzťahu k vám** (či ste sa skutočne Bohu oddali i svedčiť o tom, že vám poslanstvo Bohom zoslané oznámil) **a vy (muslimovia) budete svedčiť vo vzťahu k ľuďom** (či sa Bohu skutočne oddali potom, ako ste im toto poslanstvo oznámili). (Posol Muhammad bude svedčiť o tých ľuďoch, ktorí žili v jeho dobe, že im poslanstvo oznámil a o tom, či v neho uverili a dodržali ho a po jeho smrti sa muslimovia stanú svedkami svedčiacimi o ostatných ľuďoch, ktorým toto poslanstvo oznámili, či v neho uverili a nasledovali ho.) **Konajte preto modlitbu a dávajte zekat a chráňte sami seba držaním sa Boha** (majte Ho stále v srdci i v mysli pri všetkom, čo konáte), **On (Boh) je vašim ochrancom. On je veru najlepším ochrancom a je tým najlepším, kto pomôže a podporí.**

KAPITOLA DVADSIATA TRETIA

Al Muminún (Veriaci)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

- 1. Prospeli veriaci** (ktorých opis bude nasledovať, pretože získali spokojnosť Boha i posledný a večný život),
- 2. Ktorí sú vo svojej modlitbe** (keď ju vykonávajú) **pokorní**,
- 3. A ktorí sa od planých reči odvracajú** (nezapájajú sa do planých rečí, ktorými sa niekto ohovára alebo sa niekomu ubližuje),
- 4. A ktorí** (dávku) **zakat dávajú** (odvádzajú a dbajú na to, aby sa dostala tým, ktorí ju potrebujú),
- 5. A ktorí svoje pohlavné orgány chránia** (pred mimomanželským pohlavným stykom),
- 6. S výnimkou pred svojimi manželkami** (táto ochrana sa nevzťahuje na manželky) **alebo pred tým, čo vlastní ich pravica** (pred otrokyňami, ktoré vlastnia). **To im nebude vyčítané** (s nimi pohlavný styk majú povolený),
- 7. Kto by sledoval niečo mimo toho** (mal by pohlavný styk s inou ženou než manželkou alebo otrokyňou), **to je ten, kto mieru prekročil** (on i jemu podobní).
- 8. Ďalej sú to tí, ktorí sa o záležitosti** (a veci) **im zverené a o sľuby svoje starajú** (aby ich vykonali čo najlepšie),
- 9. A ktorí svoje modlitby dodržiavajú** (predpísané modlitby vykonávajú),
- 10. To budú tí dedičia**,
- 11. Ktorí zdedia Firdovs** (podľa výkladov Koránu Firdovs je najvyšším stupňom rajských záhrad). **Budú v ňom naveky**.
- 12. Stvorili sme človeka z vybranej čiastky blata**,
- 13. Potom sme ho učinili kvapkou obsiahnutou v mužskom semene** (uloženou) **na mieste bezpečnom**.
- 14. Potom sme pretvorili kvapku obsiahnutú v mužskom semene v pijavicu** (ďalšia etapa vývoja ľudského embrya je štádium, v ktorom sa plod podobá pijavici, kedy sa stočí a cez placentu dostáva živiny z tela matky), **nato sme pretvorili pijavicu v kúsok žutého mäsa** (kúsok mäsa v takom tvare, akoby doň niekto zahryzol alebo ho žul), **nato sme pretvorili žutý kúsok mäsa v kosti**, **nato sme pokryli** (obalili) **kosti mäsom a potom sme mu** (plodu) **dali vzniknúť v stvorení ďalšom** (inom, už v podobe človeka). **Požehnaním oplýva Boh, najlepší z tých, ktorí** (čokoľvek) **tvoria** (ktorí by dokázali niečo stvoriť),
- 15. Potom** (ako ste boli stvorení v konečnej podobe človeka a prežijete čas vám stanovený v živote pozemskom) **veru vy umriete**,
- 16. A v deň zmŕtvychvstania budete veru vzkriesení** (to je cesta, ktorú absolvuje každý narodený človek).

17. I stvorili sme nad vami sedem taráeq. (Vo výkladoch Koránu sa píše, že slovo taráeq znamená nebesá, t.j. sedem nebies. Ďalej sa píše, že ide o nebesá, ktoré sú poukladané jedno nad druhým. Jedným z možných významov tohto slova môže byť aj to, že ide o cesty, t.j. sedem ciest.) **Voči tvorstvu sme nikdy neboli nepozorní** (vždy sme všetko vedeli a mali pod dohľadom).

18. A zoslali sme dole z neba vodu v množstve známom (určenom), **ktorej sme dali usadiť sa v zemi. A máme moc ju odvieť** (z miesta, v ktorom sa usadila),

19. A tak sme pre vás dali vzniknúť záhradám (skladajúcim sa) **z paliem a viničov, v ktorých máte veľa ovocia a z ktorých jete,**

20. A (dali sme vzniknúť) stromu (olivovníku), **ktorý vychádza z hory Siná, rastie s tukom** (ktorý obsahuje a ktorý prináša úžitok ľuďom) **a s olejom** (ktorý má svoju čistú a charakteristickú farbu) **určeným pre tých, ktorí jedia** (ktorí z neho jedia),

21. V dobytku je pre vás poučenie (o našej moci). **Napájame vás z toho, čo je** (nachádza sa) **v jeho** (tohto dobytku) **bruchách a je pre vás v ňom veľa úžitkov a z neho** (z mäsa dobytku a úžitkov, ktoré dáva) **jete,**

22. Na ňom (dobytku) **a na lodiach ste nosení** (veziete sa a prekonávate vzdialenosti s menšou námahou).

23. Poslali sme Noema (Núha) **k jeho ľuďom** (s posolstvom). **Povedal** (im): **„Ľudia moji! Uctieajte Boha, niet pre vás iného boha než On. A či sa nevyvarujete** (Jeho hnevu a trestu)?!“

24. Poprední (ľudia a predstavitelia) **z radov jeho** (Noemových) **ľudí, ktorí odmietli veriť, povedali:** „Je to len človek ako vy (vám podobný), **ktorý si chce robiť zásluhy voči vám. Keby bol Boh chcel, bol by zoslal dole anjelov** (ktorí by posolstvo od Jeho prinášali). **Nepočuli sme o ničom takom u našich prvých otcov** (predkoch)“,

25. „Je to (poprední ľudia pokračovali) **len muž** (Noe), **ktorého šialenstvo pochytilo. Vyčkávajte preto naňho nejaký čas** (kým sa mu rozum vráti alebo zomrie)“.

26. Povedal (Noe): **„Pane môj, pomôž mi a podpor ma** (zošli na nich sľúbené trápenie) **za to, že ma zo lži obvinili“.**

27. Tak sme mu vnukli: „Vytrob loď pod dozorom našich očí a nášho vnuknutia. **Keď potom príde náš príkaz a vykypí pec** (zem sa podobala peci, z ktorej vykypelo, čo v nej bolo), **tak vsuň do nej z každého páru** (mužského a ženského pohlavia) **dva páry a tvoju rodinu okrem tých, o ktorých bolo už predtým dané slovo** (že budú potopení). **A neprihováraj sa u Mňa za tých, ktorí krivdili. Oni budú potopení“,**

28. Keď sa usadiš ty i kto je s tebou, na lodi, tak povedz: „Vďaka Bohu, ktorý nás zachránil pred ľuďmi krivdiacimi“,

29. I povedz (adresátom je Noe): **„Pane môj! Daj mi** (pristáť a) **zísť dole na mieste požehnanom. Ty si ten najlepší, kto dá niekomu zísť dole** (a pristáť na najlepšej zemi)“.

30. V tom sú veru znamenia (pre stvorených) **a My veru skúške podrobujeme,**

31. Potom sme po nich dali vzniknúť ďalšiemu pokoleniu (ktoré ich nahradilo),

32. K nemu (k tomuto pokoleniu) **sme poslali posla pochádzajúceho z nich** (z radov ľudí patriacich k tomuto pokoleniu, ktorý im priniesol posolstvo): **„Uctieajte Boha, niet pre vás iného boha než On. A či sa nevyvarujete** (Jeho hnevu a trestu)?!“

33. Poprední (ľudia a predstavitelia) **z radov jeho ľudí, ktorí odmietli veriť a za lož označili stretnutie v živote poslednom** (po dni zmŕtvychvstania, keď budú stáť pred Bohom) **a ktorým sme prepych dopriali v živote najnižšom** (pozemskom), **povedali:** „Je to len človek ako vy (vám podobný), **je z toho, čo jete a pije z toho, čo pijete“,**

34. „Pokiaľ by ste poslúchli človeka vám podobného, budete patriť medzi tých, ktorí prehrali (a neuspeli vo svojom živote)“,

35. „Sľubuje vám, že keď umriete a stanete sa zemou (rozložíte sa a splyniete so zemou) a kosťami, že znova budete vyvedení von (zo zeme, kedy budete vzkriesení do života a súdení)?!“

36. „Je ďaleko, príďaleko to, čo je vám sľubované (kdežeby by nás to stihlo zasiahnuť)“,

37. „Je (poprední pokračujú) len náš život najnižší (terajší, pozemský, ktorý existuje), v ktorom umierame a žijeme, a nebudeme nikdy vzkriesení“,

38. „Je to (tento posol) len muž, ktorý si vymyslel o Bohu lži a my mu veriť nebudeme (nebudeme veriť tomu, s čím k nám prichádza)“,

39. Povedal (posol): „Pane môj! Pomôž mi a podpor ma (zošli na nich sľúbené trápenie) za to, že ma zo lži obvinili“,

40. Povedal (Boh): „Čoskoro to budú ľutovať“,

41. A tak ich zasiahol (a vzal zo života pozemského) výkrik (ohlušujúci zvuk) právom (boli zo života pozemského vyňatí spravodlivo a právom, pretože pred tým boli upozornení a varovaní) a učinili sme ich zvyškami (bezvýznamnými zvyškami niečoho, čo predtým žilo a prosperovalo). Preč (zo života pozemského) s ľuďmi krivdiacimi!

42. Potom sme po nich dali vzniknúť ďalšiemu pokoleniu (ktoré ich nahradilo).

43. Žiadne spoločenstvo nepredbehne svoj určený čas (čas odchodu zo života pozemského) a ani za ním nezaostane. (Každému spoločenstvu je určený čas, v ktorom vznikne, rastie, prosperuje a zanikne. Je to cyklus, ktorý sa neustále opakuje.)

44. Potom sme poslali našich poslov jedného za druhým. Vždy, keď prišiel k určitému spoločenstvu posol jemu (spoločenstvu) určený (ktorý mu bol Bohom určený), zo lži ho (posla) obvinili. A tak sme učinili, aby niektorí (príslušníci týchto spoločenstiev) nasledovali iných (v osude, ktorý ich nakoniec postihol za obvinenie poslov zo lži) a učinili sme ich (tieto spoločenstvá i ich príslušníkov) príbehmi (varujúcimi tých, ktorí po nich prídu, pred osudom, ktorý ich môže postihnúť). Preč (zo života pozemského) s ľuďmi, ktorí neveria (napriek spomenutým varovaniam, ktoré k nim prichádzali).

45. Potom sme poslali Mojžiša a jeho brata Árona s našimi znameniami a dôkazom jasným,

46. K Faraónovi a jeho popredným (ľuďom a dôverníkom), oni sa ale povyšovali a boli ľuďmi povyšujúcimi sa,

47. Povedali (títo ľudia): „Máme veriť dvom ľuďom nám podobným a ich ľudia nás pritom uctievať (slúžia nám a sú našimi poddanými)?!“

48. Zo lži ich (Mojžiša a Árona) obvinili a patrili medzi zahubených (medzi tých, ktorí boli pre ich odmietanie posolstiev a viery zahubení).

49. Dali sme Mojžišovi Knihu, azda budú nasledovať správne usmernenie.

50. A učinili sme Máriinho syna a jeho matku (Máriu a Ježiša) znamením a uchýlili sme ich na vyvýšeninu úrodnú (a plodnú) s tečúcou vodou.

51. „Poslovia! Jedzte z dobrôt a konajte dobro (bolo povedané). Ja (Boh) o tom, čo konáte, všetko viem“,

52. „Toto je vaše spoločenstvo, spoločenstvo jedno je to a ja Som Pánom vašim, tak sa Mňa obávajte (dajte si pozor, aby ste nekonali niečo, čo by na vás privodilo Boží hnev)“. (23:52)

(23:52): Viera a pravý základ náboženstva je len jeden, a teda i to pravdivé spoločenstvo veriacich je len jedno, ktoré existovalo od Adama a ktoré pokračuje aj ďalej i napriek tomu,

že mnohé spoločenstvá vznikali až neskôr. Touto vierou je viera v Boha jedného jediného, ktorý nemá žiadneho potomka ani spoločníka. Týmto základom náboženstva je islam, t.j. náboženstvo, ktoré zakotvuje vo svojom základe oddanosť iba Bohu jednému jedinému. Zoslaním posolstva prostredníctvom posla a proroka Muhammada dostali ľudia od Boha už úplné a jasné náboženstvo, ktorého základ tvorí Korán a ktorého základnou zásadou je viera v Boha jedného jediného a oddanosť len Jemu.

53. Oni sa ale (nezhodli) rozdelili ohľadom svojej veci na skupiny. (Ľuďom boli rad radom zosielané posolstvá s obsahom pochádzajúcim z toho istého základného prameňa, ktorý Boh stanovil a to prostredníctvom poslov, ktorých Boh určil. Ľudia ale vždy, keď nejaký posol prišiel s posolstvom, sa na toto posolstvo zamerali, postupne v jeho obsahu a interpretácii robili zmeny, a tak sa ostatní ľudia a poslovia stali pre nich neprijateľnými. Stali sa židmi rozdelenými do rôznych skupín a stali sa kresťanmi rozdelenými do rôznych skupín a tieto skupiny zasa muslimov považovali za ďalšiu skupinu namiesto toho, aby všetci nasledovali posolstvo posla Muhammada a poslov, ktorí boli pred ním, čím by sa stali jednotným spoločenstvom uctievajúcim Boha a riadiacim sa náboženstvom, ktoré určil.) **Každá skupina sa z toho, čo má, raduje** (každému postačilo to, čo má a nesnažil sa hľadať pravdu o správnosti toho, čo má).

54. Nechaj ich preto (Muhammad) v hĺbinách ich bludu na nejaký (určitý) čas.

55. Myslia si, že majetky a deti, ktorými ich posilňujeme (a ktoré im dávame)

56. Sú prejavom dobra, ktoré im urýchlenie (bez meškania) chceme dožičiť? Nie je to tak, oni si to ale neuvedomujú. (Skutočnosť, že sú človeku dané majetky a dobrodenia, ešte neznamená, že získal Božiu spokojnosť. Je to skôr skúška Bohom určená, ako s týmito majetkami a dobrodením daný človek naloží.) (23:56)

(23:56): Tí z Mekky, ktorí odmietali uznať posolstvo posla a proroka Muhammada, prorokovi povedali, že Boh je s nimi spokojný, aj keď posolstvo, ktoré hlása, neuznali. Ako dôkaz Božej spokojnosti uviedli, že im aj naďalej dáva majetky a deti. Keby nebol s nimi spokojný, bol by im to všetko odňal. Verš je odpoveďou na podobné mylné predstavy, pretože nik nevie, v čom spočíva jeho dobro a ak Boh spomenutým ľuďom dal viac majetkov a detí než veriacim, ešte to neznamená, že s nimi je spokojný alebo že by takéto dary boli niečím dobrým pre nich.

57. Tí, ktorí sa z obavy pred Pánom svojím ľutujú (uvedomujú si Božiu moc, preto sami seba aj ostatných ľutujú pre to, čo sa im môže stať, ak by porušili to, čo im uložil),

58. A tí, ktorí v znamenia Pána svojho veria,

59. A tí, ktorí k Pánovi svojmu nepridružujú (nič a nikoho),

60. A tí, ktorí dávajú, čo dávajú (dávku zekat a milodary) **a ich srdcia pritom strach pociťujú z toho, že sa k Pánovi svojmu vrátia** (v deň zmŕtvychvstania a budú sa za všetko zodpovedať),

61. Tí sa ponáhľajú ku konaniu dobrých činov (a dobra) **a sú vo svojej snahe o ne** (o konanie týchto dobrých činov) **tí prví** (vždy, keď sa naskytne príležitosť niečo dobré konať, tak sa o to predbiehajú).

62. Neukladáme žiadnej duši nič iné než to, čo zvládne. A máme Knihu, ktorá hovorí pravdu (kde sa zapisuje všetko, čo kto mal a ako s tým naložil). **Nebude im** (nikomu z ľudí) **ukrivené** (každému sa dostane podľa toho, čo konal a ako sa držal toho, čo bolo v Koráne zoslané).

63. Ich srdcia (srdcia ľudí uvedených vo verši 53) **sú v hĺbinách** (zatemnené a uväznené) **svojho bludu nato, aby to vnímali** (Korán a posolstvo, ktorým bol posol Muhammad poverený a poslaný). **Budú aj ďalšie skutky, ktoré vykonajú** (v budúcnosti a ktoré ich v odmietaní správnej a čistej viery usvedčia).

- 64. Až keď zasiahneme** (a vezmeme zo života pozemského) **tých z ich radov** (z uvedených ľudí), **ktorí v prepychu žili, trápením** (ktoré na nich zošleme), **hľa, ako hlasno budú prosiť** (o pomoc).
- 65. Neproste hlasno dnes, od Nás sa vám pomoc a podpora nedostane** (keďže ste nášho posla a posolstvo lžou označili a to aj napriek tomu, že ste vedeli, že je pravdou zoslanou od Boha),
- 66. Moje znamenia vám boli predtým prednášané, vy ste sa ale späť obracali** (odchádzali a odmietali týmto znameniam naslúchať),
- 67. Vystatujú sa** (tí obyvatelia Mekky, ktorí odmietajú veriť) **ním** (Posvätným Domom; skutočnosť, že tí vplyvní a majetní ľudia z Mekky sa starali o Posvätnú mešitu, ich viedla k domnienke, že oni sú niečo viac ako ostatní ľudia a že majú vyvolené miesto u Boha), **pri nočných posedeniach** (keď si pod svetlom mesiaca vôkol Káby sadáte) **ste ich opúšťali** (znamenia, ktoré vám boli zoslané). (23:67)
- (23:67): Tí z Mekky, ktorí odmietali veriť, sa zvykli chváliť tým, že oni sú obyvatelia Mekky, teda miesta, v ktorom sa nachádza Kába. Z tohto dôvodu sa nikoho a ničoho nebáli a tvrdili, že ich Boh chráni. Tak tomu bolo predtým, než začalo zvestovanie posolstva poslovi Muhammadovi. Dovtedy Boh chránil Kábu a jej okolie bez ohľadu na to, že jej obyvatelia k Bohu pridružovali božstvá a modly. Začatím zvestovania posolstva poslovi Muhammadovi sa všetko zmenilo a Boh už svoju ochranu odňal tým, ktorí odmietali veriť v toto záverečné posolstvo.
- 68. Nepremýšľali nad týmito slovami** (Koránu), **alebo k nim prišlo niečo, čo neprišlo** (už predtým) **k ich prvým otcom** (predkom)?
- 69. Alebo nespoznali** (uvedení ľudia z kmeňa Qurejš) **posla svojho, preto ho zapierajú?** (Zabudli na to, že pred začiatkom zvestovania posolstva na jeho česťnosť a pravdivosť nedopustili ani slovo a že ho prezývali prezývkou pravdivosť a česťnosť? Prečo si myslia, že by si zrazu začal niečo vymýšľať?)
- 70. Alebo hovoria** (uvedení ľudia z kmeňa Qurejš o poslovi Muhammadovi): „**Šialenstvo ho pochytilo**“. **Nie, nič také. On** (posol a prorok Muhammad) **prišiel k nim s pravdou** (od Boha zoslanou, ktorú im oznamuje). **Väčšine z nich sa však pravda protiví,**
- 71. Keby pravda mala nasledovať ich túžby, boli by sa skazili nebesá i zem a kto je v nich. Prišli sme k nim s pripomenutím pre nich** (pripomíname im správne usmernenie, od ktorého sa odklonili a pripomíname im, aký bude ich koniec, ak na tom, v čom sú, zotrávajú a nebudú nasledovať pripomenutie, ktoré ich privedie na správnu cestu), **ale oni sa od pripomenutia, ktoré k nim prišlo** (a bolo im určené), **odvracajú,**
- 72. Alebo si od nich žiadal poplatok** (za posolstvo, ktoré im prinášaš, a preto veriť odmietajú)? **To, čo Pán tvoj dáva** (odmena, dobrá odplata a obživa), **je lepšie** (mnohokrát než čokoľvek, čo by si od nich dostal, preto od nich ani nič nežiadaš). **On** (Boh) **je veru najlepší, kto** (čokoľvek) **dáva.**
- 73. Ty** (Muhammad) **ich vyzývaš k ceste rovnej** (a správnej, ktorá je bez akýchkoľvek záhybov alebo vybočení a nežiadaš od nich za to žiadnu odmenu ani nič iné),
- 74. Ale tí, ktorí neveria v život posledný** (a večný), **sa od cesty** (správnej) **odchyľujú.**
- 75. Keby sme na nich milosť našu zoslali a zbavili ich škody** (zla a nedostatku), **ktorá ich sprevádzala, ešte tvrdohlavejšie by vo svojej skaze tápali.**
- 76. Zasiahli sme ich trápením** (jeho rôznymi druhmi, ako je bieda, nedostatok potravy, atď.), **oni ale aj tak neutíchli a neodдали sa svojmu Pánovi** (Bohu), **ani o milosť neprosili** (nespamätali sa, neprosili Boha o odpustenie a to, čo zoslal, nenasledovali).

77. Až keď sme na nich otvorili bránu s trápením silným (z nej pramenilo silné trápenie, ktoré na nich doľahlo), **hľa, aký zúfalí v ňom** (v tomto trápení) **teraz ostali** (nie žeby prosili Boha o odpustenie a napravili sa, oni ešte tvrdohlavejšie budú trvať na odmietaní a neviere, na ktorej sú).

78. On (Boh) je ten, kto vám stvoril sluch a zrak a srdcia (aby ste nimi všetko vôkol vnímali). **Málokedy ďakujete** (za to).

79. On (Boh) je ten, kto vás stvoril na zemi a k Nemu budete zhromaždení.

80. On je ten, kto oživuje (dáva život) **a usmrcuje** (určuje smrť) **a Jemu náleží** (určovať) **striedanie noci a dňa. A či nepremýšľate** (nad Jeho mocou a všemohúcnosťou)?

81. Oni ale (sa nad ničím nezamýšľali a) **povedali** (vyjadrili) **niečo podobné** (podobným spôsobom) **tomu, čo povedali tí prví** (predchádzajúci ľudia, keď k nim boli poslovia poslaní),

82. Povedali: „Keď zomrieme a staneme sa zemou (hlinou) a kosťami, budeme vzkriesení?!“

83. „Bolo to (verš nadväzuje na predchádzajúci) **sľúbené nám aj našim otcom** (predkom) **už predtým. Sú to len historky starobylých“.**

84. Povedz (Muhammad, tým, ktorí odmietajú veriť): **„Komu náleží Zem a každý, kto je na nej** (na jej povrchu i pod povrchom), **ak to viete?“**

85. Povedia: „Bohu“. **Povedz** (im nato): **„A či sa nepoučíte** (že niet iného boha a že len Jeho by ste mali uctievať)“.

86. Povedz (im, Muhammad a spýtaj sa ich): **„Kto je Pánom nebies siedmich a Pánom Trónu preveľkého?“**

87. Povedia (odpovedajúc): **„Boh“.** **Povedz** (im, Muhammad): **„A či sa nevyvarujete** (Jeho hnevu)?“

88. Povedz (im, Muhammad a spýtaj sa ich): **„Kto má v ruke** (v hrsti) **kráľovstvo všetkého a On ochranu poskytuje a nik proti Nemu ochranu poskytnúť nemôže** (niet toho, kto by kohokoľvek pred ním ochránil), **ak viete?“**

89. Povedia (odpovedajúc): **„Boh“.** **Povedz** (im, Muhammad): **„Ako by ste mohli byť teda začarovaní** (keď to sami od seba viete a uznávate)?“ (23:89)

(23:89): Tí z kmeňa Qurejš, ktorí odmietali veriť, občas pred ľuďmi opisovali posla Muhammada, že je mág a čarodej a že Korán sú len čary, ktorými ľudí začarúva. Verše im kladú otázky, na ktoré títo ľudia už predtým odpovedali odpoveďami, ktoré sú uvedené vo veršoch. Záverom sa verše pýtajú, ako môžu byť začarení, keď sami spomínané otázky a odpovede poznajú a uznávajú!.

90. My sme k nim prišli s pravdou (o Bohu a o tom, ako sa majú vo svojom živote správať). **A oni** (tí, ktorí k Bohu pridružujú) **sú klamári** (nemajú žiadne isté poznatky o tom, že by Boh mal spoločníkov alebo potomstvo alebo že by ich modly alebo ktokoľvek či čokoľvek iné k Bohu priblížilo a zastalo sa ich pred Ním, ale aj tak tvrdia opak a trvajú na neviere).

91. Boh si neučinil žiadne dieťa a neexistoval s ním žiaden boh (Boh je jeden jediný v celistvosti bez akýchkoľvek spoločníkov či potomkov), **inak by každý boh bol odišiel** (oddelil sa) **s tým, čo stvoril a jedni** (bohovia) **by sa povýšili nad druhých** (jedni by sa snažili tých druhých dostať pod svoju nadvládu). (Preto nemôže okrem Boha existovať žiaden iný boh ani žiadne potomstvo Jemu náležiacie.) **Jedinečný je Boh, nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (Bohu je vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované) **a je vzdialený od toho, čo opisujú** (čo všetko k Nemu pridružujú a čím Ho opisujú).

- 92. Pozná (Boh) to, čo nie je známe** (to, čo ľudia nepoznajú zo správ minulosti, súčasnosti i budúcnosti), **aj čo je známe** (pozná i všetko, čo tvorstvo pozná, čo robí a ako premýšľa). **Vysoko je (Boh) nad tým, čo k Nemu pridružujú.**
- 93. Povedz: „Pane môj, ak by si mi ukázal to (trápenie), čo je im sľúbené“,**
- 94. „Tak ma neučiň, Pane môj, s ľuďmi krivdiacimi“.**
- 95. My máme moc, aby sme ti (Muhammad) ukázali to, čo im sľubujeme** (tým, že na nich trápenie zošleme, keď budú vieru odmietat’).
- 96. Odrážaj (Muhammad) skutok zlý** (ktorého by sa proti tebe dopustili) **tým, čo je lepšie** (skutkom lepším). **My lepšie vieme, čo opisujú** (poznáme dobre zlo, ktoré konajú, ale aj tak sa snaž toto zlo odvrátiť dobrým konaním, o ostatné sa už postaráme).
- 97. Povedz: „Pane môj! Dávam sa pod Tvoju ochranu pred našepkávaním satanov** (pred navádzaním a falošnou nádejou, ktorú ľuďom našepkávajú)“,
- 98. „A dávam sa pod Tvoju ochranu, Pane môj, pred tým, aby sa ku mne dostavili** (dostali sa mi blízko alebo mi niečo našepkávali v akejkoľvek záležitosti)“.
- 99. Keď sa ale k niekomu z nich dostaví smrť, vtedy povie: „Pane môj! Vráťte ma** (prikáž anjelov, aby ma vrátili do života pozemského)“,
- 100. „Snád’ vykonám niečo dobré s tým, čo som predtým zanedbal** (napravím to, čo som predtým zanedbával a budem dodržiavať to, čo Boh uložil).“ **Nie** (nevráti sa späť do života pozemského, pretože na túto chvíľu bol upozorňovaný). **Je to len slovo, ktoré on povie** (teraz mu už nič nepomôže). **A za nimi** (za ním a za každým, kto konal podobne ako on) **bude prekážka** (ktorá im bude brániť návrat do života pozemského) **až do dňa, kedy budú vzkriesení** (ostanú v určitom priestore, z ktorého sa nebudú môcť dostať až do dňa zmŕtvychvstania).
- 101. Až bude fúknuté do Trúby, vtedy už nebudú medzi nimi** (ľuďmi) **príbuzenské vzťahy a ani sa nebudú navzájom spytovať.** (V ten deň sa ľudia budú starať len o seba do takej miery, že zabudnú na čokoľvek iné, aj na svojich najbližších príbuzných.)
- 102. Tí, ktorých váhy** (dobrých skutkov) **budú ťažké** (pravdou a dobrými skutkami naplnené), **tí prospeli** (v skúške, ktorej v živote pozemskom boli vystavení),
- 103. Tí, ktorých váhy** (dobrých skutkov) **budú ľahké, to budú** (v ten deň) **tí, ktorí svoje duše stratili, v pekle budú naveky** (stratili dobro a šťastie života posledného a večného a uvrhli sa svojimi skutkami do pekla).
- 104. Oheň bude ošľahávať ich tváre a oni budú v ňom zamračení.**
- 105. „Neboli vám snád’ prednesené Moje znamenia** (budú v ten deň Bohom opýtaní), **ktoré ste za lož označovali?“**
- 106. Povedia: „Pane náš, premohla nás naša skazenosť** (správanie a myslenie, ktoré nás nakoniec dostalo do nešťastia, do pekla) **a boli sme ľuďmi v blude tápajúcimi“,**
- 107. „Pane náš, daj nám z neho (ohňa) vyjsť von a ak by sme sa k tomu** (čo sme konali predtým, k odmietaniu viery a k odkloneniu sa od toho, čo si uložil) **vrátili, potom budeme veru patriť medzi tých, ktorí sa krívd dopustili** (potvrdí sa naša krivda voči všetkým a zaslúžime si, čo nás postihlo)“.
- 108. Povie (im Boh najvyšší na to): „Ostaňte v ňom (ohni) opovrhnutými a nehovorte ku Mne“,**
- 109. „Bola skupina z radov tých, ktorí sa Mi odovzdali** (v živote pozemskom), **ktorej členovia hovorili: „Pane náš, uverili sme, tak nám odpusti a zmiluj sa nad nami. Ty si ten najlepší, kto milosť dáva“** (to sú tí, ktorí uverili a nepovyšovali sa nad tým, čo som zoslal)“,

110. „Vy ste si z nich ale robili posmech, až to spôsobilo, že ste zabudli spomínať si na Mňa. A smiali ste sa z nich“,

111. „Ja som ich dnes odmenil za to, že trpezlivými boli. Veru, oni sú tí, ktorí vyhrali (všetko, napriek tomu, že ste si z nich posmech robili)“.

112. Povedal (Boh, pokračujúc vo vysvetľovaní): „Aký počet rokov ste ostali na zemi (ako dlho sa vám z terajšieho pohľadu zdá, že ste v živote pozemskom žili)?“

113. Povedia (odpovedajúc): „Ostali sme (v živote pozemskom) deň alebo časť dňa, opýtaj sa tých, ktorí to rátajú (ako dlho sme tam boli). (Pre dĺžku trápenia, v ktorom budú, sa im budú zdať dlhé roky, ktoré v živote pozemskom strávili, zanedbateľnými.)“

114. Povie (Boh, odpovedajúc na otázku, ktorú im položil predtým): „Ostali ste (tam v porovnaní s tým, čo vás čaká v živote poslednom a večnom) len krátko, keby ste to boli len vedeli (nevededovali ste si to, napriek tomu, že ste boli varovaní)“.

115. Mysleli ste si snád, že sme vás stvorili pre nič a že sa k nám nevrátite (že umriete, a tým sa všetko končí)?

116. Boh je vysoko nad tým (aby stvoril niečo len tak pre nič za nič), je tým pravdivým kráľom (je nad všetkým a Jemu náleží kráľovstvo všetkého). Niet boha okrem Neho (Boha), Pána Trónu štedrého (milosť dobro a požehnanie sa z neho zosielajú).

117. Kto by vzýval popri Bohu iného boha, o existencii ktorého nemá dôkaz (od Boha), tak jeho zúčtovanie bude u Pána jeho (Boh to takémuto človeku zúčtuje). Veru, neuspjú tí, ktorí vieru odmietajú.

118. Povedz (Muhammad): „Pane môj! Odpusť a milosťou zahrň, veď Ty si ten najlepší, kto milosť dáva“.

KAPITOLA DVADSIATA ŠTVRTÁ

Al Núr
(Svetlo)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Je to kapitola, ktorú sme zoslali a uložili a zoslali sme v nej zjavné znamenia, azda sa poučíte.

2. Tú (ženu), ktorá sa dopustí mimomanželského pohlavného styku a toho (muža), kto sa dopustí mimomanželského pohlavného styku, zbičujte, každého z nich sto údermi a nech sa vás nezmocní voči nim žiaden súcit, ktorý by vás viedol k poľaveniu v dodržiavaní náboženstva Bohom určeného (ktoré je Bohom zoslané a ktoré určuje tento trest), ak veríte v Boha a v Deň posledný (deň zmŕtvychvstania alebo súdny deň). A nech dosvedčí uplatnenie trápenia (určeného) voči nim skupina veriacich. (24:2)

(24:2): Verš určuje odstrašujúci trest tomu, kto by sa dopustil mimomanželského pohlavného styku v podobe určitého počtu bičov. Treba tu ale zdôrazniť skutočnosť, ktorú sme uviedli vo výklade k veršu 11:114 a teda, že tento trest sa má uplatniť pri mimomanželskom pohlavnom styku a netýka sa intímneho styku, pri ktorom sa môžu uplatniť iné tresty. Vo svojej podstate má tento trest predstavovať skôr odstrašujúci prostriedok než skutočný trest, pretože ide v prvom rade skôr o verejnú potupu toho, kto by sa takéhoto styku dopustil než o jeho potrestanie. V odbornej literatúre islamského práva sa píše, že trest zbičovania sa týka len takých osôb, ktoré ešte predtým nevstúpili do manželského zväzku. Osoby, ktoré sú v manželstve alebo ktoré boli predtým v manželstve a dopustili sa mimomanželského pohlavného styku, sa potrescú ukameňovaním. Učenci sa vo svojich stanoviskách opierajú o jeden z výrokov proroka Muhammada. Požiadavka, aby skupina veriacich bola svedkom uplatnenia tohto trestu, predstavuje jednak kontrolu verejnosti pri uplatňovaní určených trestov a jednak psychický efekt spočívajúci v tom, aby takýto odsúdený pocítil určitý ostych za to, čo vykonal. Dôvodom zavedenia trestu je v prvom rade ochrana spoločnosti. Treba pritom podotknúť, že usvedčenie niekoho z mimomanželského pohlavného styku má veľmi prísne pravidlá, pri ktorých ho možno dokázať len v prípade existencie štyroch spravodlivých svedkov. Takíto štyria svedkovia by sa však našli pravdepodobne len vtedy, keď by sa páchatelia dopustili verejného, dobrovoľného a ničím neobmedzeného sexuálneho styku na verejnom priestranstve.

3. Ten (muž), kto sa dopúšťa mimomanželského pohlavného styku, sa neožení s inou než s takou (ženou), ktorá sa dopustila mimomanželského pohlavného styku, alebo s mušrikou. S tou (ženou), ktorá sa dopúšťa mimomanželského pohlavného styku sa neožení nik iný než ten, kto by sa dopúšťal mimomanželského pohlavného styku, alebo mušrik. Je to zakázané veriacim (s takýmito mužmi alebo ženami manželstvom sa viazať). (24:3)

(24:3): Výraz „mušrika“ a „mušrik“, ktorý sme vo verši ponechali v jeho pôvodnej arabskej podobe, bez prekladu, Korán používa na označenie tých, ktorí k Bohu pridružujú. V známych výkladoch Koránu sa uvádza, že pod týmto výrazom sa tu myslí človek, ktorý k Bohu pridružuje. Ako dôvod zoslania tohto verša sa v nich uvádza, že niektorí chudobní

muslimovia v Medine, ktorí nemali na to oženiť sa s počestnými ženami, chceli sa oženiť so ženami, ktoré prevádzkovali prostitúciu a ostali by s nimi až dovtedy, kým by sa zmohli a mohli sa oženiť s počestnými ženami. Verš bol zoslaný, aby zakázal takéto manželstvo. Niektoré novodobé publikácie, ktoré polemizujú o význame niektorých veršov Koránu, sa ale prikláňajú k názoru, že slovom mušrik sa v tomto verši nemyslí ten, kto k Bohu pridružuje, ale sa ním myslí osoba, ktorá strieda partnerov alebo ktorá udržiava mimomanželský pohlavný styk s viacerými mužmi alebo ženami v tom istom čase. Opierajú sa pritom o skutočnosť, že Korán muslimom zakázal vo všeobecnosti viazať sa manželstvom s ľuďmi, ktorí odmietajú veriť v Boha jedného jediného, ktorý nemá žiadnych spoločníkov ani potomkov a ktorí odmietajú veriť v posolstvo posla Muhammada, vrátane tých, ktorí k Bohu pridružujú - pozri verš 60:10. Výnimku v tomto smere povolil len mužom, ktorí sa môžu ženiť so ženami židovského alebo kresťanského náboženstva. Novodobé preklady Koránu do anglického jazyka slovo mušrik ponechávajú nepreložené a uvádzajú len jeho arabskú podobu s vysvetlivkou. To v skutočnosti znamená, že sa zrejme začína uvažovať o druhom spomenutom význame, aj keď sa doposiaľ oficiálne uznáva prvý význam.

4. Tí, ktorí obviňujú z mimomanželského pohlavného styku počestné ženy a potom by neprivedli štyroch svedkov, tých zbičujte osemdesiatimi údermi bičom a neprijmite od nich už nikdy žiadne svedectvo. To sú tí spurní, (24:4)

(24:4): Ide o maximálnu ochranu poskytnutú ženám pred akýmkoľvek obvinením z takéhoto styku, aby sa nik neopovážal obviňovať žiadnu ženu alebo sa dotknúť jej cti bez svedkov. Okrem toho islamské právo tu uplatňuje zásadu, ktorá hovorí, že pochybnosť je v prospech obvineného, čo znamená, že ak by nastala akákoľvek pochybnosť o tom, či došlo k spáchaniu takéhoto činu, takýto trest sa už nemôže uplatniť a môže sa uplatniť iný miernejší.

5. Okrem tých, ktorí potom (čo sa previnili) pokánia učinili a napravili správanie svoje, tí nech vedia, že Boh je odpúšťajúci a milostivý (ak by potom viedli správny a vyrovnaný život, tak im vráťte ich váženosť a prijmite ich svedectvá).

6. Tí, ktorí obviňujú svoje manželky z mimomanželského pohlavného styku a pritom by nemali svedkov okrem seba (nemali by štyroch svedkov, ale len seba), tak svedectvo jedného z nich (manžela) je za štyri svedectvá (svedectvo manžela má váhu štyroch svedectiev, ak svoje svedectvo potvrdí prisahou) odprisahané na Boha, že patrí medzi pravdovravných (že obvinenie sa zakladá na pravde), (24:6)

(24:6): Dôvod zoslania tohto verša spočíval v tom, že jedného dňa prišiel za poslom Muhammadom muž, ktorý prichytil svoju manželku s cudzím mužom v usvedčujúcej situácii. Muž sa posla spýtal: „Ak by niekto našiel so svojou ženou muža a prehovoril by o tom (bez toho, aby mal na to štyroch svedkov) dali by ste ho zbičovať a ak by takéhoto muža zabil, zabili by ste ho (pretože by ste to považovali za vraždu) a ak by zamlčal, čo videl, zlost'ou by ostal naplnený (čo má teda robiť?)“. Posol Muhammad sa nato obrátil s prosbou na Boha najvyššieho, aby zoslal ustanovenie o tom, čo majú v takomto prípade robiť. Vtedy bol zoslaný tento i nasledujúci verš, ktorý objasňuje, ako majú muslimovia postupovať v prípade, ak by manžel svoju manželku prichytil a nemal by pritom štyroch svedkov.

7. A piate odprisahanie (odprisahá na to, že pravdu hovorí s tým), aby prekliatie Božie na ňom spočinulo, ak by patrilo medzi klamárov, (24:7)

(24:7): Manžel obviňujúci manželku z mimomanželského pohlavného styku, ktorý by nemal na to svedkov, ale sám by bol svedkom takéhoto činu, musí štyrikrát odprisahať, že pravdu hovorí. Tieto štyri prisahy sa rovnajú prisahе štyroch svedkov. Musí však odprisahať aj piatu prisahu, v ktorej potvrdí, že hovorí pravdu s tým, že ak by klamal, nech naňho doľahne Božie prekliatie. Pre prípad, že by bol manžel v psychickom rozpore a chcel by sa pomstiť manželke alebo neprávom ju obvinil, nasledujúci verš predstavuje pre manželku poistku, ktorá by od nej odvrátila trest za mimomanželský pohlavný styk.

8. Trápenie (spomínaný trest) **od nej** (od manželky) **odvráti to, ak dosvedčí štyrmi svojimi svedectvami** (potvrdenými prísahou) **odprisahanými na Boha, že on** (manžel) **patrí medzi klamárov** (ohľadom obvinení, ktoré proti nej vzniesol),

9. A piate odprisahanie (ona odprisahá), **že hnev Boží nech na ňu spočinie, ak by patril medzi pravdovravných.** (24:9)

(24:9): Manželka odprisahá štyrikrát, že sa žiadneho mimomanželského pohlavného styku nedopustila a odprisahá piatu prísahu, že jej manžel pravdu nehovorí s tým, aby na ňu hnev Boží doľahol, ak by manžel pravdu hovoril.

10. Nebyť Božieho dobrodenia vám daného a Jeho milosti (neboli by ste zvládali mnohé záležitosti svojho života) **a toho, že Boh pokánie prijíma a múdrosťou oplýva.**

11. Tí, ktorí prišli s krivým obvinením, patria ku skupine z vás. Nemyslite si, že je to zlo pre vás (to, čo sa stalo), **naopak, je to dobro pre vás** (pretože pochopíte význam a dosah ustanovení, ktoré vám zosielame). **Každej osobe z nich** (z členov tejto skupiny) **bude náležať ten hriech, ktorý spáchala. A ten** (muž menom Bin Salúl) **z nich** (zo skupiny, ktorá s krivým obvinením prišla), **kto mal najväčší podiel na tom** (krivom obvinení), **tomu sa dostane trápenie obrovské.** (24:11)

(24:11): Tento verš je spojený s udalosťou, podstatou ktorej bolo krivé obvinenie prorokovej manželky Ájiše z mimomanželského styku. Celý tento príbeh známy ako prípad Al Ifk spočíval v tom, že jedného dňa, keď sa prorok Muhammad s vojskom vracal do Mediny, prenocoval na ceste do nej. Keď sa však ráno vojsko pohlo a dorazilo do Mediny, zistilo sa, že Ájiša nie je na svojej ťave, ktorá bola zakrytá závojom. Správy o neprítomnosti Ájiše sa rýchle začali šíriť a prorok s jeho spoločníkmi mali o ňu strach. Neprešiel však dlhý čas a Ájiša sa objavila, osedlajúc ťavu, ktorú ťahal jeden muslim zvaný Safván Bin Al Mutal Al Silmi. Keď sa prorok Ájiše spýtal, čo sa stalo, Ájiša mu odpovedala, že šla vykonať nejakú potrebu ešte predtým, než bol ohlásený odchod. Na krku mala náhrdelník. Keď vykonala, čo potrebovala vykonať, náhrdelník sa jej stratil bez toho, aby to cítila. Keď sa potom vrátila do tábora, zistila, že jej náhrdelník chýba, preto ho šla hľadať na miesto, kde bola predtým. Medzitým začali ľudia tábor opúšťať. Vzali so sebou aj jej ťavu so závojom bez toho, aby sa uistili, či Ájša za ním je. Keď Ájiša potom náhrdelník našla a vrátila sa na miesto, kde ľudia táborili, nenašla tam už nikoho ... Vtedy sa omotala rúchom, ktoré mala prehodené na šatách a ľahla si tam, pretože predpokladala, že sa pre ňu vrátia, keď zistia, že je nezvestná. Medzi tým, ako Ájša ležala, prešiel pri nej Safván, ktorý sa oneskoril pre potrebu, ktorú si chcel vybaviť, a tak nenocoval s ostatnými muslimami v tábore. Safván zbadal Ájišino rúcho, a tak prišiel bližšie. Keď ju uvidel, povedal: „Bohu patríme a k Nemu je náš návrat, manželka posla Božieho! Prečo si sa oneskorila, Boh nech ťa milosťou zahrnie?!“ Ájiša mu neodpovedala, načo doviedol svoju ťavu k nej a povedal jej: „Nastúp si“ a odstúpil od nej. Ájiša nasadla, Safván chytil vodidlo a rýchlo smeroval za ostatnými, až kým nedorazil do Mediny. Prorok si Ájišu vypočul a uveril jej bez ďalšieho. Ájiša si nato šla ľahnúť a v pokoji zaspala. Vtedy však netušila, akú dohru bude mať táto bezvýznamná udalosť. Niektorí pokrytci, na čele ktorých stál Abdulláh Bin Ubej Bin Salúl, začali okolo celej príhody vymýšľať rôzne príbehy a historky a Ájišu spochybňovať. V tom im pomohla aj skutočnosť, že niektorí prorokovi spoločníci udalosť spomenuli pred ľuďmi, pričom nevedeli, k čomu sa schyľovalo. Ľudia začali o Ájiši povrávať rôzne klamstvá a výmysly po celý mesiac. To sa dostalo až k prorokovi Muhammadovi a k jej otcovi, Abú Bakrovi a jej matke Um Rovmán, ktorí ostali z toho zdesení, ako by ich blesk udrel. Pod vplyvom tohto ohovárania si Ájiša všimla, že prorok sa jej začal vyhýbať, a tak ho poprosila, aby mohla ísť k svojim rodičom a odišla k nim. Ájiša, ktorá nedávno prekonala chorobu, ronila slzu za slzou a nemohla spať od toho, čo ju postihlo. Táto udalosť v jej konečnej podobe sa muslimov veľmi dotkla, zvlášť preto, že sa týkala cti slobodnej ženy (nie otrokyne) a jednej z manželiek proroka Muhammada. Tu sa príslušníci

oboch muslimských kmeňov, ktoré žili v Medine, začali navzájom obviňovať, až sa takmer medzi nimi strhla vojna. Prorok Muhammad sa spýtal niektorých muslimov a muslimiek, čo si o tom všetkom myslia. Všetci Ájišu v dobrom spomenuli. Ali Bin Ebí Táleb však prorokovi povedal, aby sa jej spýtal, pretože ona mu určite pravdu povie. Prorok šiel ustarostený do domu Abú Bakra a tam videl Ájišu, ako stále plače. Jej rodičia sedeli ticho a nič nehovorili. Prorok prišiel bližšie k Ájiši a požiadal ju, ak sa dopustila hriechu, nech sa k Bohu pokaja. Ájišu zarazilo, že jej prorok takéto niečo vôbec povedal a silno sa rozplakala a zamrmľala: „Prisahám na Boha, že sa nikdy nebudem kajať za to, čo si povedal .. Boh vie, že som nevinná“. Medzi tým, ako prorok pri Ájiši sedel, náhle naňho zostúpil anjel Gabriel, prorok si ľahol a pod jeho hlavu bol vložený vankúš. Neprešiel dlhý čas a anjel proroka opustil. Prorok si sadol a povedal: „Ájiša, raduj sa. Boh zoslal správu o tvojej nevine“. Prorok vyšiel k ľuďom a predniesol pred nimi verše 11 až 23 tejto kapitoly Koránu. Tým bola celá udalosť uzavretá a všetko sa vrátilo do starých koľají.

12. Keď ste to počuli, boli by ste správne konali, keby si boli vtedy veriaci muži a veriace ženy navzájom o sebe pomysleli niečo dobré a boli by povedali: „To je krivé obvinenie zjavné (bolo by to pre nich oveľa lepšie)“. (Tento i nasledujúce verše učia muslimov, že si majú jeden o druhom myslieť len všetko dobre, až kým sa jednoznačne neuistia, že dotýčný spáchal to, z čoho ho podozrievajú.)

13. Ohľadom neho (tohto krivého obvinenia) nech privedú štyroch svedkov (ktorí by dosvedčili pravdivosť vzneseného obvinenia). Ak by neprivedli svedkov, tak to sú u Boha tí, ktorí (skutočne) klamú,

14. Nebyť Božieho dobrodenia vám daného (ktoré vám zoslal) a Jeho milosti v živote najnižšom (pozemskom) a v živote poslednom (a večnom), bolo by sa vás za to, čo ste šíрили (za to, že ste šíрили klamlivé reči a krivé obvinenia), dotklo (a zasiahlo) trápenie obrovské,

15. Keď ste ho (toto krivé obvinenie) roznášali jazykmi svojimi a hovorili ste ústami svojimi to, o čom ste nemali poznanie, rátajúc s tým, že je to (takéto krivé obvinenie) niečo bezvýznamné, ale pritom je to u Boha niečo preveľké (previnenie a hriech).

16. Keď ste to počuli, boli by ste správne konali, keby ste (veriaci spomenutí vo verši 12) boli povedali (že je to nepodložené krivé obvinenie): „Nenáleží nám hovoriť o tomto (obvinení, ktoré podložené nie je). Jediný si (Bože), nemá sa Ti pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (Bože, je Ti vzdialené všetko to, čo Ti je nepravdivo pripisované). To (uvedené obvinenie) je klamstvo obrovské (keby ste tak boli povedali, boli by ste lepšie urobili a vyhli sa obrovskému hriechu, ktorého ste sa dopustili)“.

17. Boh vás poučuje (týmto veršami), aby ste sa nevrátili nikdy k niečomu podobnému, ak ste (skutočne) veriaci.

18. Boh vám objasňuje znamenia. Boh všetko vie a múdrosťou oplýva.

19. Tí, ktorí by boli radi, keď by sa nemravnosť (rôzne krivé obvinenia a plané reči) rozšírila u tých (v radoch tých), ktorí uverili, pre tých (ktorí takúto nemravnosť akokoľvek podnecujú alebo ju rozširujú) je pripravené trápenie bolestivé v živote najnižšom (pozemskom) a v živote poslednom (a večnom). Boh vie (všetko), ale vy neviete.

20. Nebyť Božieho dobrodenia vám daného (ktoré zoslal) a (nebyť) Jeho milosti a (nebyť) toho, že Boh je zľutujúci (sa nad stvorenými) a milostivý (bolo by vás postihlo trápenie bolestivé).

21. Vy, ktorí ste uverili, nenasledujte satanove stopy (nenasledujte satana v tom, že odmietol podriaďiť sa tomu, čo mu Boh prikázal a nenasledujte ani to, čo vám našepkáva). Kto nasleduje satanove stopy, ten nech vie, že on (satan) prikazuje nemravnosti a odsúdeniahodné veci. Nebyť Božieho dobrodenia vám daného (ktoré vám zoslal) a

(nebyť) Jeho milosti, nebol by očistil nikoho z vás nikdy, ale Boh očisťuje, koho chce. Boh všetko počuje a všetko vie.

22. Nech neprisahajú tí z vás, ktorí majú dobrodenie a hojnosť, že už nedajú (z toho, čo majú) príbuzným, biednym a tým, ktorí emigrovali pre cestu, ktorú Boh určil (aby sa zachránili a chránili náboženstvo, ktoré zoslal). Nech (neprisahajú, ale nech) im prepáčia (tým, ktorí sa pomýlili, to, čo vykonali) a nech ich nechajú (a netrestajú ich). Či nie ste aj vy radi, keď vám Boh odpustí (keď by ste sa niečoho dopustili)? Boh je odpúšťajúci a milostivý. (24:22)

(24:22): Keď sa začali šíriť fámy a krivé obvinenia uvedené vo verši č. 11, prisahal Abú Bakr, otec Ájiši, že už viac nepomôže v ničom muslimovi zvanému Musteh. Musteh bol príbuzný Abú Bakra a žil v biednom stave, bol však ale aj jedným z tých muslimov, ktorí sa nechali zatahnuť do záležitosti, ktorá sa odohrala v súvislosti s ohováraním a krivým obvinením Ájiše, prorokovej manželky. V súvislosti s prísahou Abú Bakra bol zoslaný tento verš. Keď ho Abú Bakr počul, povedal: „Prisahám na Boha, že si želim, aby mi Boh odpustil (keď sa v niečom zmýlim)“. A tak Abú Bakr obnovil svoju pomoc Mustehovi a povedal: „Prisahám na Boha, nikdy ju (pomoc) pred ním už nezadržím“.

23. Tí, ktorí krivo obviňujú z mimomanželského pohlavného styku počestné, nič si nevšimajúce (nič netušiace) veriace ženy, tí budú prekliati v živote najnižšom (pozemskom) a v živote poslednom (a večnom) a dostane sa im trápenie obrovské,

24. V deň (v súdny deň), keď budú o nich (o tých, ktorí tak konali) svedčiť ich (vlastné) jazyky, ruky a nohy, o tom, čo konali,

25. V ten deň im Boh pravdivo odplatí, čo im po pravde náleží a budú vedieť, že Boh, On je pravda zjavná.

26. Zlé a nečisté (v niektorých výkladoch sa hovorí, že sa nimi myslia ženy a v iných, že sa nimi myslia slová a krivé obvinenia) sú (určené) pre zlých a nečistých, a zlí a nečistí sú pre zlé a nečisté, a dobré a čisté sú pre dobrých a čistých, a dobrí a čistí sú pre dobré a čisté. Tí (dobrí a čistí) budú oprostení od toho, čo (tí, ktorí ich krivo obviňujú) hovoria, je pre nich pripravené odpustenie a potrava štedrá.

27. Vy, ktorí ste uverili, nevchádzajte do domov iných než do domov vlastných, pokiaľ nebudete vítaní (a bude vám povolené do nich vojsť) a nepozdravíte ich obyvateľov. Je to pre vás lepšie, azda sa poučíte (ako sa máte správať),

28. Ak by ste v nich (v spomenutých domoch) nenašli nikoho, tak do nich nevchádzajte, až kým vám nie je povolené (do nich vojsť). Ak by vám bolo povedané: „Vráťte sa (nevstupujte do nich)“, tak sa vráťte (odkiaľ ste prišli). Je to pre vás čistejšie (a lepšie než vyčkávať pred vchodom). Boh o tom, čo konáte, všetko vie. (24:28)

(24:28): Jedného dňa prišla k prorokovi Muhammadovi žena bývajúca v Medine a povedala: „Posol Boží! Bývam vo svojom dome v stave, v ktorom som nerada, aby ma v ňom niekto videl, či už otec alebo syn. V tom ale príde otec a vojde ku mne, a neustále ku mne vchádzajú muži z mojej rodiny a vidia ma v stave, v akom som, čo mám robiť?“ Nato bol zoslaný verš č. 27, v ktorom sa zakázalo vchádzať do domu, v ktorom býva niekto iný než vlastná a najbližšia rodina, bez povolenia. Keď ale bol zoslaný spomenutý verš, Abú Bakr sa spýtal: „Posol Boží, a čo ohľadom nocľahární a domov, ktoré sú na ceste do Šámu (oblasť zahrňujúca približne dnešnú Sýriu, Libanon, Palestínu pred rokom 1948 a časť Jordánska) a v ktorých nie sú stáli obyvatelia?“ Ako odpoveď na túto otázku bol poslovi Muhammadovi (p.) zoslaný verš č. 29.

29. Nie je pre vás hriechom vchádzať do domov, ktoré nie sú obývané (stálymi obyvateľmi, ako sú napríklad nocľahárne, ubytovne a pod.), v ktorých je vaša batožina (v ktorých máte uloženú batožinu). Boh vie, čo prejavujete a čo (v sebe) skrývate.

30. Povedz (Muhammad) veriacim mužom, aby sklopili svoje zraky a chránili svoje pohlavné orgány (pred mimomanželským pohlavným stykom), je to pre nich čistejšie. Boh dobre vie o tom, čo robia,

31. Povedz veriacim ženám, aby klopili svoje zraky a chránili svoje pohlavné orgány (pred mimomanželským pohlavným stykom) a aby neukazovali svoje ozdoby, okrem tých (ozdôb), ktoré by boli viditeľné (ktoré by sa nedopatrením ukázali alebo ktoré sú u ženy bežne viditeľné vo vzťahu k cudzím osobám). A nech spustia svoje závoje (z hlavy) na hrude svoje. (Pred zoslaním tohto verša ženy zahalovali svoje hlavy závojom, ktorý potom stáčali dozadu za hlavu, a tak ostávali ich hrude, krky a uši nezakryté. Verš im prikázal, aby si tieto časti tela zahalili.) A nech neukazujú svoje ozdoby (nikomu inému) iba ak svojim manželom alebo otcom alebo otcom svojich manželov alebo svojim deťom alebo deťom svojich manželov alebo bratom alebo synom svojich bratov alebo synom svojich sestier alebo ženám z vlastných radov (podľa výkladov Koránu sa myslia nimi muslimky) alebo tým, ktorých vlastní ich pravica (otrokov) alebo služobníkom, ktorí nesledujú sexuálnu potrebu (nemajú už v sebe žiadne sexuálne túžby pre starobu, duševnú chorobu a pod.) alebo chlapcom, ktorí ešte nespoznali nahotu žien (nedosiahli ešte takú zrelosť, že by si začali uvedomovať sexuálnu stránku vzťahu muža a ženy). A nech (ženy) nedupajú svojimi nohami (po zemi), aby sa známym stalo (ich okoliu), čo zo svojich ozdôb skrývajú (pod šatami, ktoré ich zakrývajú). Kajajte sa Bohu všetci, vy, ktorí ste veriaci, azda (u Boha) prospejete.

32. Umožnite (je to adresované otcom a porúčiteľom) sobáš tým z vašich radov, ktorí sú slobodní (nezosobášení a ešte nežijúci v manželstve napríklad pre nedostatok finančných prostriedkov, či už ide o mužov alebo o ženy) a tým dobrým z radov vašich poddaných a z radov vašich otrokýň (umožnite im zosobášiť sa, pokiaľ by boli dobrí, správne sa správali a dodržiavali náboženské ustanovenia). Ak by boli chudobní, Boh im pomôže a dá zo svojej štedrosti. Boh všetko obsiahol (svojou znalosťou a štedrosťou) a všetko vie,

33. Nech sa uskromnia tí, ktorí nenachádzajú možnosť vstúpiť do manželstva (pre slabé finančné zázemie), až kým im Boh nepomôže a nedá zo svojej štedrosti. Tí, ktorých vlastní vaša pravica (otroci), ktorí sledujú úpis (ktorý by ich oslobodil spod otroctva v prípade uhradenia peňažnej čiastky v ňom spomenutej), s tými úpis dohodnite, pokiaľ by ste v nich videli dobro, a dajte im z majetkov, ktoré vám Boh dal (ktorý vám dal všetko, čo máte). (Táto časť verša bola zoslaná o mužovi, ktorého jeho otrok požiadal, aby ho za úpis prepustil na slobodu. Muž ale odmietol. Keď bol zoslaný tento verš, muž od svojho otroka prijal úpis za sto denárov, z ktorých mu dvadsať odpustil ako dar.) Nenúťte vaše devy (tu sa nimi myslia otrokyne) k prostitúcii, pokiaľ by chceli počestnými ostať, aby ste získali tým (ich nútením k prostitúcii) prospech života najnižšieho (pozemského). Ak by boli prinútené, nech vedia, že Boh je potom, ako boli prinútené, voči nim odpúšťajúci a milostivý (nebude takéto otrokyne brať na zodpovednosť za to, k čomu boli prinútené). (Druhá časť verša bola zoslaná o jednom mužovi, ktorý svoje otrokyne nútil k prostitúcii, aby mu tak zarábali peniaze.)

34. Zoslali sme vám znamenia objasnené i príklad z radov tých, ktorí boli (žili) pred vami a poučenie pre bohabojných.

35. Boh je svetlom nebies a zeme. Jeho svetlo sa podobá výklenku, v ktorom je (jasne svieti) lampa. Lampa je v nádobe sklenenej. Nádoba sklenená akoby bola hviezda žiariaca, ktorá je zapáľovaná zo stromu požehnaného, stromu olivového, ktorý nie je ani východný, ani západný, jeho olej (tohto stromu) svieti, aj keď by sa ho oheň ani nedotkol. Je to svetlo na svetle. Boh správne usmerňuje k svetlu Svojemu, koho chce. Boh uvádza ľuďom príklady. Boh o všetkom vie.

36. V domoch, ktoré Boh povolil, aby boli zdvihnuté (vybudované) a aby bolo v nich spomínané Jeho meno. Ráno i pri konci dňa (doba od popoludnia, až kým sa nezačne stmievať) v nich svedčia o jedinečnosti Jeho a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde

37. Muži, ktorých neodpúta (žiaden) obchod a ani predaj od spomínania si na Boha a konania modlitby a dávania (dávk) zakatu. Boja sa (títo muži) dňa, v ktorom sa budú srdcia a zraky obracať (a stane sa stredobodom ich záujmu niečo úplne iné než v živote pozemskom),

38. Aby ich (mužov, ktorí tak konajú) Boh náležite odmenil tým najlepším z toho, čo konali a pridal im zo svojej štedrosti. Boh dáva, komu chce, bez toho, aby počítal (bezmedzne, bez toho, aby počítal, čo a koľko dáva),

39. Tí, ktorí odmietli veriť, tých skutky budú ako fatamorgána na dne (púštnych dún), smädný si o nej myslí, že je to voda, ale keď k nej príde, nič nenájde (žiadnu vodu), nájde pri nej však Boha, ktorý mu dá účet jeho (zúčtuje všetko, čo tento muž vykonal a čo mu podľa takéhoto konania náleží). Boh je rýchly v účtovaní. (24:39)

(24:39): Verš upozorňuje na skutočnosť, že skutky tých, ktorí odmietajú veriť v Boha jedného jediného, ktorý nemá žiadnych spoločníkov ani deti a ktorý je jednou a ucelenou najvyššou existenciou, budú v súdny deň márne. Tieto skutky budú ako fatamorgána. Tí, ktorí ich vykonávajú, si myslia, že sa im za ne dostane odmena od Boha, ale keď nastane čas zúčtovania, zistia, že nič z týchto skutkov, ktoré vykonal, sa im neráta. Vtedy im Boh opätovne vysvetlí to, pred čím ich v Koráne varoval, že všetky dobré skutky budú v súdny deň márne, pokiaľ nebudú spojené s pravdivou vierou v Boha, alebo aspoň s uznaním Jeho existencie a s nasledovaním toho, čo zoslal a uložil.

40. Alebo (ich stav bude) ako temnoty v mori hlbokom (a obrovskom), ktoré pokrývajú vlny, nad ktorými sú vlny, nad ktorými sú mračná. Temnoty jedna nad druhou sú to. Ak by (ten, kto odmieta veriť) vytiahol svoju ruku von, takmer by ju (ani) nevidel. A komu Boh svetlo neučiní, ten svetlo mať nebude. (Odmietanie viery a nevieru Boh porovnal k temnote, ktorá zastiera všetko, a to až do takej miery, že človek cez ňu už žiadnu pravdu takmer nevidí. A komu Boh svetlo v jeho srdci neučiní, ktoré by ho viedlo, tak ten v temnote a tme ostane a nik ho z nej nezachráni.)

41. A či si nevidel, že o jedinečnosti Boha a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde, svedčí každý, kto je v nebesiach a na zemi a vtáctvo zoradené je (vystierajúc krídla svoje počas letu). Každý pozná modlitbu svoju a spôsob, akým má svedčiť o jedinečnosti Jeho (Boha) a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (každý má určené, akým spôsobom sa má modliť a akým spôsobom má prejavíť svoju úplnú oddanosť Bohu jednému jedinému). Boh dobre vie, čo robia.

42. Bohu náleží kráľovstvo nebies a zeme a k Bohu speje koniec (všetkého).

43. A či si nevidel, že Boh vedie mračná a potom ich spája a potom ich činí nahromadené (nad sebou) a tak uvidíš, ako pomedzi ne vychádza dážď (rôznej intenzity). A (Boh) dáva zísť dole z neba z hôr (mračien) v ňom (v nebi) krúpy (keď sa mračná nahromadia nad sebou, vytvárajú mrak podobný hore, z ktorého potom padá dážď a krúpy), ktorými trafí, koho chce a odvráti ich, od koho chce. Záblesk jeho blesku (ktorý Boh zosiela) takmer vezme zraky (tým, ktorí sa pozerajú).

44. Boh obracia noc a deň. V tom je veru poučenie pre tých, ktorí zrak majú (ktorí ním vidia Božiu moc a všestranné usporiadanie všetkého).

45. Boh stvoril z vody každé stvorenie, ktoré chodí po zemi. Sú medzi nimi také (stvorenia), ktoré chodia (plazia sa) na bruchu i také, ktoré chodia na dvoch nohách i

také, ktoré chodia po štyroch. Boh tvorí, čo chce. Ved' Boh má nad všetkým moc (má neobmedzenú moc vykonať čokoľvek).

46. Zoslali sme znamenia objasnené. Boh správne usmerňuje, koho chce, k ceste rovnej (správnej bez akýchkoľvek záhybov alebo vybočení).

47. Hovorí (pokrytci): „Uverili sme v Boha a v posla (Muhammada) a poslúchali sme“. Avšak potom (ako to prehlásili) sa skupina z ich radov odvracia. Tí (ktorí tak konajú) veru veriacimi nie sú,

48. Keď by boli vyzvaní (aby boli oddaní Bohu a aby sa obrátili) k Bohu a jeho poslovi, aby rozhodol medzi nimi, hľa skupina z nich odmieta (sa rozhodnutiu podrobiť), (24:48)

(24:48): Tento a nasledujúci verš uvádza príhodu, o ktorej sme hovorili v kapitole 4:60. Pozri poznámku k spomínanému veršu.

49. Ak by bola ale pravda na ich strane (na strane spomenutých pokrytcov), prídu k nemu (prorokovi Muhammadovi) poslušní (prijmajúc jeho rozhodnutie bez ďalšieho),

50. A či (sa u nich pokrytectvo objavuje preto, že) je v ich srdciach choroba alebo zapochybovali (o posolstve posla Muhammada) alebo sa boja, že sa nespravodlivosti voči ním dopustí Boh a jeho posol? Veru, to sú tí krivdiaci (ktorí takto uvažujú a rozhodnutie posla Božieho Muhammada odmietajú).

51. Slová veriacich, keď by boli vyzvaní k Bohu a jeho poslovi (Muhammadovi), aby rozhodol medzi nimi, by zneli jedine: „Počuli sme a poslúchali sme (praví veriaci by nikdy neodmietli, aby medzi nimi Boh alebo jeho posol Muhammad rozhodol o pravde a keď by rozhodli, tak by sa ich rozhodnutiu poddali)“. To sú tí, ktorí prospeli (v živote pozemskom a prosperita sa im dostane v živote konečnom a večnom).

52. Kto poslúchne Boha a jeho posla a bude sa Boha báť a vyvaruje sa Jeho hnevu, ten a jemu podobní budú tí, ktorí vyhrali (svoj život pozemský i posledný a večný).

53. Prisahali (pokrytci) na Boha najväčšou prísahou, ak by si im dal príkaz (Muhammad), tak vyrazia (do boja). Povedz (im, Muhammad, odpovedajúc): „Neprisahajte. Známa poslušnosť je to (ktorá sa prejavuje len slovami, nie činmi a jazykom, nie srdcom)“. Boh dobre vie o tom, čo konáte.

54. Povedz (im, Muhammad): „Poslúchajte Boha a poslúchajte posla (Muhammada)“. Ak by sa odvrátili, tak (vedzte, že) on (posol Muhammad) ponesie zodpovednosť len za to, čo mu bolo uložené (t.j. oznámenie posolstva) a vy ponesiete zodpovednosť len za to, čo vám bolo uložené (t.j. poslúchanie toho, čo Boh uložil a toho, čo jeho posol Muhammad prikáže). Ak ho poslúchnete, budete správne usmernení. Na poslovi nespočíva nič iné než oznámenie zjavné (toho, čo mu bolo zoslané a vnuknuté).

55. Boh sľúbil tým z vás, ktorí uverili a dobré skutky konali, že ich poverí usadiť sa na zemi (ktorú predtým obývali ich nepriatelia, poverí ich správou a obývaním tejto zeme) tak, ako poveril usadiť sa tých, ktorí boli (žili) pred nimi (podobne, ako tomu bolo pri posolstvách predchádzajúcich poslov) a že im dá dobre zvládnuť ich náboženstvo, ku ktorému dal súhlas, aby ho nasledovali (pevným Boh učiní postavenie tohto náboženstva, ktoré im zoslal a ustanovil a ktoré má Jeho súhlas) a že zamení ich strach (stav strachu z prenasledovania, v ktorom neustále boli) za bezpečie (za pocit bezpečia). „Budú Ma (Boha) uctievať a nebudú ku Mne nič pridružovať (to je cieľom toho, že im Boh dá bezpečie a pokoj a náboženstvo správne)“. Kto by potom (ako Boh svoj sľub naplní) odmietol vieru, ten a jemu podobní, to budú tí spurní.

56. Konajte modlitbu a dávajte (dávku) zakat a poslúchajte posla, azda sa vám milosť (Božia) dostane (pokiaľ tieto úkony budete s úprimnosťou vykonávať).

57. Nemyslite si, že tí, ktorí odmietli veriť, môžu niečomu (čo Boh určil) zabrániť na zemi (Boh ich kdekoľvek zastihne a jeho trestu neuniknú). Ich útočiskom bude oheň. Je to veru koniec zlý.

58. Vy, ktorí ste uverili, nech si tí, ktorých vlastní vaša pravica (otroci) a tí, ktorí nedosiahli vek puberty, vaše povolenie vstúpiť k vám vyžadujú v troch časoch, a to pred modlitbou na úsvite a keď si odkladáte svoje šaty na obed a po večernej modlitbe. (Pred vstupom si uvedené osoby majú vyžiadať povolenie na vstup ráno pri vstávaní, na obed, keď ľudia oddychujú a spia a večer, keď sa ľudia ukladajú k spánku.) Sú to tri časy, v ktorých môžete byť neoblečení (keď počas nich oddychujete). Nie je pre vás ani pre nich žiaden hriech vstúpiť k vám mimo nich (v iné než tieto časy). Krúžia medzi vami (vaši otroci a tí, ktorí vek puberty nedosiahli), jedni (kolujú) okolo druhých. Takto vám Boh objasňuje znamenia. Boh všetko vie a múdrosťou oplýva.

59. Keď ale deti vaše dosiahnu vek puberty, nech si vyžadujú povolenie vstúpiť k vám podobne, ako si povolenie vyžadovali tí, ktorí boli pred nimi (nech si povolenie vstupu vyžadujú podobne ako je to predpísané mužom, pozri verš č. 28). Takto vám Boh objasňuje svoje znamenia a Boh všetko vie a múdrosťou oplýva.

60. Pre staršie ženy, ktoré už nedúfajú vstúpiť do manželstva, nie je hriechom, ak by odložili svoje šaty (ktoré ich zakrývajú) bez toho, aby zvýrazňovali svoje ozdoby (aby nimi upútali pozornosť). Ak by tak ale neurobili (tieto ženy a zahaľovali by sa aj naďalej), bude to lepšie pre ne. Boh všetko počuje a všetko vie.

61. Slepí sa nedopustí hriechu, ani ten, kto kríva (pre invaliditu, ktorá ho postihla), ani ten, kto je chorý a ani vy sami sa hriechu nedopustíte, ak by ste jedli z toho, čo je vo vašich domoch (čo sa v nich nachádza z jedla) alebo z toho, čo je v domoch vašich otcov alebo v domoch vašich matiek alebo v domoch vašich bratov alebo v domoch vašich sestier alebo v domoch vašich strýkov z otcovej strany alebo v domoch vašich tiet - sestier vašich otcov alebo v domoch vašich strýkov z matkinej strany alebo v domoch vašich tiet - sestier vašich matiek alebo v domoch, od ktorých by ste vlastnili kľúče (ak by vám boli zverené kľúče nejakého domu, aby ste sa oň starali v neprítomnosti jeho obyvateľov) alebo v domoch vašich priateľov (pri všetkých uvedených kategóriách sa môže jesť z jedla, ktoré sa nachádza v dome aj bez výslovného súhlasu ich obyvateľov). Nedopustíte sa hriechu, ak by ste jedli všetci spoločne alebo jednotlivo. Ak by ste vošli do domov (obývaných), tak pozdravte svoje duše pozdravom, pozdravom požehnaným a dobrým (pozdravom sa myslí pozdrav znejúci: Mier s tebou). Takto vám Boh objasňuje znamenia, azda budete chápať (že to, čo vám Boh odkazuje, má do vášho života vnieť dobro, a nie vás rozdeľovať a život vám sťažiť). (24:61)

(24:61): Prvá časť verša bola zoslaná v súvislosti s niekoľkými stavmi, ktoré v tom čase prevládali. Jeden z nich bol ten, že keď bol zoslaný verš 4:29 a nasl., niektorí muslimovia pociťovali úzkosť jesť s chorými a tými, ktorí kríviajú, z obavy pred tým, aby nejedli niečo, čo im nepatrí alebo na čo nemajú právo, zvlášť, keď slepý nevidí, kde je tá najlepšia časť jedla, ktoré je pred ním položené a chorý zje toho veľmi málo. Preto im verš objasnil, že môžu s pokojným svedomím spolu s nimi jesť. Ďalší stav spočíval v tom, že niektorým obyvateľom Mediny sa hnusilo jesť v spoločnosti spomínaných postihnutých ľudí, a tak verš takéto správanie a pocity voči postihnutým zakázal. Ďalší stav spočíval v tom, že niektorí spoločníci proroka Muhammada, keď vo svojich domoch nenachádzali žiadne jedlo, ktoré by uvedeným kategóriám ľudí mohli ponúknuť, vzali ich do domov svojich otcov, matiek a tých, ktorí boli spomenutí vo verši a dali im najesť z toho, čo tam našli. Takíto postihnutí alebo chorí ľudia však pociťovali úzkosť z toho, že im jedlo ponúkol niekto iný než majiteľ domu, a tak bol zoslaný tento verš, v ktorom sa im povoľuje jesť takéto jedlo. Posledný stav spočíval v tom, že niektorí muslimovia, keď odchádzali z Mediny v sprievode proroka Muhammada, zverovali kľúče svojich domov slepým, postihnutým a chorým alebo svojim príbuzným a

povolili im, aby jedli z toho, čo v dome nájdú, ak by to potrebovali. Tí, ktorým kľúče bývali zverené, však nechceli jesť z toho, čo v týchto domoch bolo, z obavy, že majitelia domov im to len zo zdvorilosti povolili, a tak prišiel tento verš, aby im to povolili.

Druhá časť verša „Nie je pre vás hriechom, ak by ste jedli všetci ..“ bola zoslaná v súvislosti s určitou skupinou ľudí z rodu Kinána, zvaných Benú Lejs Bin Amro, ktorí pociťovali úzkosť z toho, ak niekto z nich jedol sám bez ostatných, a tak sa stávalo, že niekto z ich radov sedel a pred ním bolo položené jedlo od rána až do večera. Až večer, keď nikto neprišiel, sa najedol. Verš prišiel s povolením jesť v skupinách alebo jednotlivo. To isté sa týkalo aj určitých ľudí, ktorí obývali Medinu a ktorí, ak by ich navštívil hosť, nejedli dovtedy, kým si hosť nesadol k jedlu a nenajedol sa spolu s nimi.

62. Veriaci sú tí, ktorí uverili v Boha a jeho posla (Muhammada) a ak by boli s ním, rozhodujúc o veci verejnej, neodídu, pokiaľ si od neho nevyžiadajú povolenie. Tí, ktorí od teba (Muhammad) žiadajú povolenie, to sú tí, ktorí veria v Boha a jeho posla (Muhammada). Ak by ťa žiadali (tí, ktorí sú u teba) o povolenie (odísť) pre nejaké osobné záležitosti (aby si ich vybavili), tak povol' (odchod), komu chceš z nich a pros Boha o odpustenie pre nich (že uprednostnili vybavovanie osobných záležitostí pred rozhodovaním o verejných záujmoch), ved' Boh je odpúšťajúci a milostivý.

63. Nečinite výzvu posla k vám, akoby išlo o výzvu adresovanú jedného z vás druhému. (Ak by vás posol k niečomu vyzval, tak by ste ho mali poslúchnuť. Okrem toho nevolajte na posla, kričiac naňho rôznymi prezývkami, ale volajte naňho so všetkou úctou, ktorá mu náleží, ako napríklad posol Boží, prorok Boží.) **Boh pozná tých z vás (z vašich radov), ktorí sa ukradomky vytrácajú, skrývajú sa jeden za druhým (bez toho, aby si od posla Muhammada vyžiadali povolenie). Nech si dajú pozor tí, ktorí porušujú jeho (poslov) príkaz, aby ich nepostihla skúška (Bohom určená o úprimnosti a sile ich viery, v ktorej by nemuseli uspieť) alebo aby ich nepostihlo trápenie bolestivé.**

64. Veru, Bohu náleží, čo je v nebesiach a na zemi. Vie o tom, na čom ste (vie o vašej viere alebo pokrytectve). V deň, keď budú (všetci) k nemu (k Bohu) navrátení, oznámi im, čo konali. Boh o všetkom vie.

KAPITOLA DVADSIATA PIATA

Al Furqán (Rozlíšenie)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

- 1. Požehnaním oplýva (Boh) Ten, kto zoslal Rozlíšenie** (Korán rozlišujúci pravdu od nepravdy a dobro od zla) **poddanému Svojm**u (poslovi Muhammadovi, k slovu poddaný pozri vysvetlivku k veršu 2:23), **aby sa stalo pre stvorených varovaním**,
- 2. Ten, ktorému náleží kráľovstvo nebies a zeme, ktorý si neučinil žiadne dieťa** (syna či dcéru), **ktorý nemá** (žiadneho) **spoločníka v kralovaní a ktorý všetko stvoril a predurčil predurčením** (dal mu silu aby existovalo a pokračovalo)
- 3. Učinili si** (tí, ktorí k Bohu pridružujú) **mimo Neho** (Boha) **božstvá, ktoré nič netvoría a ktoré sú samy stvorené, ktoré nemajú moc samy sebe prospech alebo škodu priniesť, ktoré nemajú moc privodiť smrť a ani život dávať a ani mŕtvych oživiť**.
- 4. Tí, ktorí odmietali veriť, povedali: „Je to (Korán) len výmysel, ktorý si (Muhammad) vymyslel a pomohli mu v tom ďalší ľudia** (z radov Ľudí Knihy).“ **Veru prišli** (tí, ktorí takéto obvinenie na adresu Koránu a posla Muhammada vyslovili) **s krivdou a krivým a falošným obvinením**.
- 5. Povedali** (hore spomenutí): **„Historky starobylých sú to** (Korán, ktorý prednáša), **ktoré si zapísal a ktoré sú mu diktované skoro ráno a pri konci dňa** (doba od popoludnia, až kým sa nezačne zatmievať).“
- 6. Povedz** (im, Muhammad): **„Zoslal ho (Korán) dole (Boh) Ten, kto pozná tajomstvá v nebesiach a na zemi.“ On je odpúšťajúci a milostivý**.
- 7. Povedali** (tí, ktorí k Bohu pridružujú): **„Čo je tomuto poslovi, že je jedlo a chodí po trhoch** (aby si zarobil na živobytie, čo je to za posla Božieho)? **Keby k nemu** (k prorokovi Muhammadovi) **bol zoslaný dole anjel, ktorý by bol spolu s ním** (popri ňom) **varovateľom** (aby varoval a potvrdil posolstvo, s ktorým posol prorok Muhammad prišiel)!“,
- 8. „Alebo by mu bol vrhnutý poklad alebo by mal záhradu, z ktorej by jedol** (možno potom by sme uverili, že je poslom)“. **Tí, ktorí sa krivdy dopustili, povedali: „Nasledujete len muža začarovaného“**.
- 9. Pozri sa** (Muhammad), **ako ti** (tí, ktorí odmietajú veriť) **uvádzali príklady** (pokúšajú sa ľudí od toho, čím si bol poslaný, odvrátiť, keď o tebe niekedy hovoria, že si začarovaný, inokedy zasa, že ťa Korán učí niekto, kto arabský jazyk ani poriadne neovláda a pod.) **a tým sa do bludu dostali, preto nenachádzajú cestu** (ktorá by ich k správne mu usmerneniu priviedla).
- 10. Požehnaním oplýva (Boh) Ten, ktorý ak by chcel, učinil by ti niečo lepšie než to** (čo spomínali z pokladov, záhrad, a pod.), **záhrady** (by ti učinil), **pod ktorými tečú rieky a učinil by ti paláce** (podobné palácom kráľov).
- 11. Oni za lož označili Hodinu** (súdu, keď tvrdili, že nenastane). **Pripravili sme tomu, kto za lož Hodinu označil, oheň planúci**,

12. Keď ich uvidí (ohň) z miesta ďalekého, budú počuť jeho zlostenie a vydýchnutie (hlas podobný tomu, ako keď človek vzduch vydýchne z pľúc).

13. Keď spútaní budú do neho (do ohňa) vrhnutí na tesné miesto, budú tam prosieť o záhubu (aby boli zahubení, aby zomreli a boli ušetrení toho, čo tam uvideli a čomu vystavení budú).

14. „Neproste dnes (bude im povedané) o záhubu jednu, ale proste o záhuby mnohé (aj tak bolo už rozhodnuté, že v ohni ostávate)“.

15. Povedz (im, Muhammad a spýtaj sa): „Je toto (trápenie) lepšie ako záhrada večná, ktorá bola sľúbená bohobojným?“ Bude pre nich (táto záhrada) odmenou a koncom (dobrým).

16. Budú v nej mať, čo len budú chcieť, naveky (v nej ostanú). Je to u Pána tvojho (Muhammad) sľub záväzný (pravdivý a vážny).

17. V deň (súdny deň), keď ich (Boh) zhromaždí (všetkých ľudí, ktorí mimo Neho niečo alebo niekoho uctievali, ktorí k Nemu pridružovali alebo ktorí v Neho odmietali veriť) spolu s tým, čo uctievali mimo Boha (všetky predmety a ľudí, ktorých mimo Boha uctievali), povie (tým, ktorí boli uctievaní): „Vy ste do bludu uviedli týchto, ktorí Mi boli odovzdaní, alebo oni sami z cesty zblúdili?“

18. Povedia (vtedy tieto predmety a ľudia, ktorí boli uctievaní mimo Boha): „Svedčíme o jedinečnosti Tvojej (Bože) a že sa Ti nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (Tebe je vzdialené všetko to, čo ti je nepravdivo pripisované), neprislúchalo nám, aby sme si učinili mimo Teba dôverníkov (ktorým by sme dali moc, ktorá im nenáleží alebo ktorých by sme na miesto Tebe rovné povýšili). Ty si ale dal úžitky im aj ich otcom (predtým a dal si im žiť v hojnosti a dostatku), a tak zabudli na pripomenutie (spomínať si na Teba a ďakovať Ti za to, čo si im dal) a stali sa ľuďmi stratenými.“

19. Zo lži vás (vy, ktorí ste tieto modly a veci uctievali) obvinili (tí, ktorých ste v živote pozemskom uctievali) ohľadom toho, čo hovoríte (obvinili vás, že klamete a že ste to boli vy, kto im pripisovali božské vlastnosti a povyšovali ich na úroveň bohov), preto už nebudete mať kam uniknúť a ani vám nik nepomôže a nezastane sa vás. Kto z vás by sa krivdy dopustil (v tom zmysle, že by mimo Boha alebo popri Ňom niečo alebo niekoho uctieval), tomu dáme okúsiť trápenie veľké.

20. Neposlali sme pred tebou (Muhammad) poslov, ktorí by nejedli jedlo a nechodili po trhoch (a ktorí by si nezarábali na živobytie). (Je to odpoveď na otázku položenú tými, ktorí odmietli veriť, uvedenú vo verši č. 7.) A učinili sme jedných z vás skúškou pre druhých, či vydržíte. (Niektorí ľudia sa stali akoby prostriedkom preskúšania ostatných. Napríklad bohatý sa stal skúškou pre chudobného, či ten vydrží chudobu a bude aj napriek nej Bohu ďakovať bez toho, aby kradol a podvádzał, ale aj chudobný sa stal skúškou pre bohatého, či ten bude Bohu ďakovať a bude pomáhať ostatným z toho, čo mu Boh dal, atď.) Pán tvoj (Muhammad) všetko vidí.

21. Povedali tí, ktorí nedúfajú (nepredpokladajú) v stretnutie s nami (a nemyslia si, že deň zmŕtvychvstania a súdny deň nastane): „Keby boli k nám zoslaní dole anjeli, alebo by sme boli uvideli Pána nášho (boli by sme uverili)“. Oni sa v dušiach svojich (vo svojom vnútri) povyšovali (nad to, čo k nim prišlo, keď to odmietali, kladúc si rôzne požiadavky) a povyšovali sa povýšením veľkým.

22. V deň, keď uzrú (tí, ktorí sa povyšujú nad prijatie toho, čo sme zoslali v Koráne) anjelov (o ktorých zoslanie žiadali), žiadna dobrá zvest' pre previnilcov v ten deň to nebude a povedia: „Zadržaní buďte zadržaním (úplným od nás)“. (25:22)

(25:22): Keď nastávali posvätné mesiace a tí, ktorí odmietali veriť, počas nich stretli niekoho, koho by sa obávali, hovorili vetu „Zadržaní buďte zadržaním“ v tom význame, nech Boh od

nich odvráti akékoľvek zlo alebo nepriateľa a zadrží ho zadržaním úplným. Vo verši to tí, ktorí odmietali veriť, mali použiť ako prosbu k Bohu, aby zadržal anjelov.

23. Prídeme ku konaniam, ktoré konali (o ktorých si tí, ktorí odmietli veriť, mysleli, že ich k Bohu priblížia) **a učiníme ich** (tieto konania) **prachom rozptýleným** (všetky ich skutky, o ktorých si mysleli, že ich k Bohu priblížia, márnymi a bezcennými učiníme).

24. Obyvatelia záhrady (rajskej) **v ten deň budú mať lepšie miesto usadenia sa a lepšie miesto odpočinku.**

25. V deň, keď nebo bude roztrhané mračnami a anjeli budú zosielaní dole (z neba) **zosielaním,**

26. V ten deň kráľovstvo a pravda budú náležať (Bohu) **Tomu, v moci ktorého je milosť. Bude to veru pre tých, ktorí odmietali veriť, ťažký deň,**

27. Deň, keď ten, kto sa krivdy dopustil, bude si hrýzť ruky (od strachu a ľútosti) **a bude** (tento krivdiaci) **hovoriť: „Kiežby som bol šiel po tej istej ceste, po ktorej šiel posol** (Muhammad, bol by som sa zachránil pred peklom)!“ (25:27)

(25:27): Podľa zachovaných správ bol tento verš zoslaný o mužovi zvanom Uqba. Uqba prijal islam, čo sa jeho blízkemu priateľovi Umejji nepáčilo a Umejja prisahal, že ak Uqba Muhammada a islam nezanechá, už viac sa s ním nebude stýkať. A tak sa Uqba od islamu odvrátil, aby uspokojil Umejju a o tom tento i nasledujúce verše hovoria.

28. „Beda mi, kiežby som si nebol vzal toho a toho za blízkeho priateľa (bol by som sa teraz zachránil)“,

29. „On spôsobil, že som odblúdil od pripomenutia (si Boha a súdneho dňa, ktorý príde) **po tom, ako ku mne** (toto pripomenutie) **prišlo. Veru satan je pre človeka zradným** (priateľom)“.

30. Povedal posol (Muhammad): **„Pane môj! Moji ľudia tento Korán opustili** (nepočúvajú ho a nevnímajú)“.

31. Každému prorokovi sme učinili nepriateľa z radov previnilcov. Pán tvoj postačí (Muhammad), **aby** (ť'a) **správne usmerňoval a pomohol** (ti) **a podporil** (ť'a a pred tvojimi nepriateľmi ochránil).

32. Tí, ktorí odmietli veriť, povedali: „Prečo mu (Muhammadovi) **nie je Korán zoslaný dole v jednom celku** (ale len postupne a po častiach)?“ **Takto ho zosielame, aby sme ním** (Koránom postupne) **upevnili srdce tvoje** (a tak ti zoslali z neho časti, keď to budeš najviac potrebovať, aby ť'a posilnili). **A ako jasnú recitáciu sme ho** (Korán) **zoradili.**

33. Neprídu (tí, ktorí odmietajú veriť) **k tebe s príkladom** (aby tvoje posolstvo vyvrátili a podryli) **bez toho, aby sme k tebe neprišli** (následne) **s pravdou** (objasňujúcou nepravosť a neopodstatnenosť takéhoto ich príkladu) **a s ešte lepším vysvetlením** (toho, čo sme ti zoslali, aby sa tak ich príklad stal úplne nepodstatným).

34. Tí, ktorí budú zhromaždení (a vrhnutí) **do pekla tvármi dole** (tvármi otočení dole), **tí majú horšie postavenie** (zo všetkých stránok) **a sú na ceste ešte bludnejšej.**

35. Dali sme Mojžišovi Knihu a určili sme preňho jeho brata, aby ho odbremenil (pomohol mu),

36. Povedali sme (Mojžišovi a Áronovi): **„Chod'te obaja k ľuďom, ktorí za lož označili naše znamenia** (aby ste ich varovali)“ (Tí ale odmietli veriť v posolstvo, s ktorým ste k nim prišli.) **A tak sme ich zničili zničením** (ktoré sa stalo poučením pre ostatných),

37. Noemových ľudí, keď zo lži obvinili poslov, sme potopili a učinili sme ich pre ľudí znamením a pripravili sme pre krivdiacich trápenie bolestivé,

- 38. Ádovcov a Samúdovcov a obyvatel'ov Al Rass** (obyvatel'ov studne) **a veľa pokolení medzi tým** (sme trápeniu podrobili, keď veriť odmietali a krívd sa dopúšťali),
- 39. Každému** (z uvedených spoločností) **sme uviedli príklady** (odstrašujúce a varujúce pred nevierou a krivdou) **a každého sme zničili zničením** (veľkým alebo úplným).
- 40. Prišli** (tí z kmeňa Qurejš, ktorí odmietali veriť, počas svojich obchodných ciest) **do dediny, na ktorú bol predtým spustený dážď zlý** (boli to dediny Lotových ľudí). **A či ju** (túto dedinu) **nevideli** (počas svojich ciest, aby sa poučili z toho, čo sa ich obyvateľom prihodilo)? **Nie** (oni ju videli), **oni len nedúfali** (nemysleli si a vylučovali), **že budú oživení** (znova k životu prinavrátení).
- 41. Keď t'a** (Muhammad) **zazrú** (tí, ktorí odmietajú veriť), **berú t'a len na posmech** (a hovoria): „**To je ten, koho Boh poslal ako posla!**“
- 42. Takmer spôsobil, že sme odblúdili** (odvrátiť sa) **od božstiev našich, nebyť toho, že sme v ich uctievaní boli vytrvalí. Budú ale vedieť, keď zazrú trápenie, kto je na ceste bludnejšej.**
- 43. Videl si toho, kto si za boha svojho učinil túžbu svoju? A či ty máš byť zaňho zodpovedný?** (Tvoja úloha spočíva v oznámení posolstva, nie sa neustále starať a strážiť ľudí, ktorí nasledujú svoje túžby a neustále tvoje posolstvo odmietajú.)
- 44. Myslíš si** (Muhammad), **že väčšina z nich** (z tých, ktorí odmietajú veriť) **niečo počuje alebo niečo chápe? Oni sú ako dobytok** (nepremýšľajú), **ba čo viac, sú na ceste ešte bludnejšej.**
- 45. Nevidel si, ako Pán tvoj predĺžil tieň? Keby bol chcel, bol by ho učinil nehybným. Potom** (ako ho Boh rozprestrel) **sme učinili slnko** (jeho pohyb) **dôkazom o ňom** (o tomto tieni a jeho existencii),
- 46. Potom sme ho** (tieň) **vzali späť k nám vzatím ľahkým.**
- 47. On** (Boh) **je ten, kto pre vás noc učinil odevom** (ktorý vás zakrýval tmou svojou) **a spánok odpočinkom a učinil deň oživením** (pre vás).
- 48. On** (Boh) **je ten, kto poslal vetry ako radostnú predzvest' svojej milosti** (posiela vetry, ktoré ľuďom predzvestujú príchod dažďa). **A zoslali sme dole z neba vodu čistú,**
- 49. Aby sme ňou oživilí dedinu mŕtvu** (v ktorej už život vyschol pre nedostatok vody) **a z radov toho, čo sme stvorili, sme dali napiť sa veľkému počtu ľudí i dobytká.**
- 50. Objasnili sme ho** (Korán a jeho znamenia) **v ich radoch, aby spomínali** (na Boha, na to, čo je v Koráne obsiahnuté, aby tomu porozumeli, ale aby spomínali i na skutočnosť, že príde čas, kedy sa budú za všetky svoje činy zodpovedať). **Väčšina ľudí však odmietla čokoľvek iné než odmietanie viery.** (Napriek jasným dôkazom pravdivosti Koránu, aj tak väčšina ľudí trvá na odmietaní viery.)
- 51. Keby sme boli chceli** (Muhammad), **boli by sme poslali ku každej dedine varovateľa** (my sme ale určili posolstvo tebe zoslané, posolstvom a varovaním pre celé ľudstvo)
- 52. Neposlúchaj tých, ktorí odmietajú veriť a snaž sa ním** (Koránom) **proti nim snažením veľkým** (presviedčaj ich tým, čo v ňom je a slabosti nepodľahni).
- 53. On** (Boh) **je ten, kto zmiešal obe moria. To je** (prvé more) **sladké, až silno sladké a to je** (druhé more) **slané, až silno slané a učinil medzi nimi prekážku a zadržané sú** (obe moria) **zadržaním** (brániacim ich celkovému zmiešaniu).
- 54. On** (Boh) **je ten, kto stvoril z vody človeka a učinil ho** (človeka) **príbuzným pokrvným a príbuzným na základe sobáša** (z titulu uzavretia manželstva muža so ženou). **Pán tvoj sa zmôže na všetko.**

55. Uctievať mimo Boha to, čo im nepomôže, ani neuškodí. Ten, kto odmieta vieru, je veru podporou (pre toho, kto sa postavil) **proti Pánovi svojmu** (Bohu).

56. Poslali sme ťa (Muhammad) **len ako zvestovateľa radostnej zvesti** (o tom, čo je pripravené pre tých, ktorí uverili) **a ako varovateľa** (pred trápením, ktoré čaká tých, ktorí veriť odmietajú, ktorí v Boha neveria alebo k Nemu pridružujú).

57. Povedz (Muhammad, tým, ktorí odmietajú veriť): „**Nežiadam od vás za to** (že vám toto posolstvo od Boha pochádzajúce, oznamujem) **žiadnu odmenu** (ktorú by ste mi mali dať), **len to** (žiadam), **aby ten, kto chce, si učinil k Pánovi svojmu cestu** (ktorá by ho k Nemu priblížila a ktorou by získal Jeho spokojnosť tým, že by zo svojich majetkov dával a pomáhal na účely, ktoré Boh určil).“

58. Spoločni sa (Muhammad) **na Živého** (na Boha), **ktorý** (nikdy) **nezomrie a vďakou Jemu svedč o jedinečnosti Jeho a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (že je Mu vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované a len Jemu vďačíš za všetko). **On** (Boh) **postačí** (nepotrebuje pomoc nikoho iného), **aby dobre vedel o hriechoch tých, ktorí sú Mu odovzdaní** (nič sa pred Ním neskryje),

59. On, ktorý stvoril nebesá a zem a čo je medzi nimi, za šesť dní (počas nich) **a potom na Trón istavá. Je to** (Boh) **Ten, v moci ktorého je milosť** (On je ten, kto to všetko stvoril), **spýtaj sa naňho** (človek) **niekoho znalého** (ktorý ti podá o Ňom istú informáciu a ktorým je posol Muhammad a Korán, ktorý mu bol Bohom zoslaný). (25:59)

(25:59): Istavá znamená vystúpiť hore, nasmerovať niekam a pod. Ohľadom slova Trón nevieme presne, či sa týmto slovom myslí skutočný trón v podobe, v akej ho poznáme, alebo či ide len o obrazné znázornenie, ktoré nám má priblížiť jeden z prejavov absolútnej moci Boha najvyššieho.

60. Keď by im (tým, ktorí k Bohu pridružujú) **bolo povedané: „Pokloňte sa v polohe sužúdu pred Tým, v moci ktorého je milosť“**, povedia: „**A kto je to Ten, v moci ktorého je milosť?**“ (Pýtajú sa aj napriek tomu, že vedia, že je ním Boh a tvária sa nevinne a nevedome.) **Máme sa pokloniť v polohe sužúdu tomu, komu nám ty prikazuješ?**“. **Odpudivosti im to** (táto výzva) **pridalo** (vždy, keď boli vyzvaní, aby sa obrátili len na Boha jedného jediného, ich odpor a tvrdohlavosť sa len zväčšovali).

61. Požehnaním oplýva Ten, kto učinil v nebi obrovské (a jasné) **hviezdy** (obrovské hviezdy by mohli niesť aj význam zoskupení zverokruhov) **a učinil v ňom** (nebi) **lampu** (slnko) **a mesiac svietiaci**,

62. On (Boh) **je ten, kto učinil noc a deň po sebe nasledujúcimi** (nasledujú jeden po druhom) **pre toho, kto by chcel spomínať si** (na Boha) **alebo by chcel** (Bohu) **d'akovať**. (V jednom z výkladov sa píše, že cez deň sa má na Boha spomínať a d'akovať mu. Ak by ale niekto zabudol alebo by ho nejaká práca zabavila, potom to môže dohoniť v noci, keď by všetko bolo už tiché. To isté platí aj v opačnom prípade. Ak by niekto niečo v noci zanedbal napríklad pre únavu, tak to dohoní počas dňa.)

63. Tí, ktorí sú odovzdaní (Bohu) **Tomu, v moci ktorého je milosť, sú tí, ktorí chodia na zemi v tichosti a pokore a ak by sa im prihovoriť neznali** (so zlými slovami a s hrubosťou), **povedia: „Mier“**, (Slovo mier môže znamenať, že sa s nimi nechcú sporiť alebo že im odpovedia slovami dobrými, ktoré by ich uchránili pred sklznutím do hriechu.)

64. A (sú to tí,) **ktorí v noci bdejú pre Pána svojho, klaňajúc sa v polohe sužúdu a v stojí**,

65. A (sú to tí) **ktorí hovoria: „Pane náš! Odvráť od nás trápenie pekla, (pretože) jeho trápenie je stálym** (neodlučným) **trápením,**“

66. Ono je zlým miestom usadenia a zdržania sa,

- 67. A (sú to tí,) ktorí keď by míňali, tak by nerozhadzovali a ani by neboli lakomí, ale držali by sa medzi tým (vždy sa riadili zásadou striedmosti),**
- 68. A (sú to tí,) ktorí nevzývajú popri Bohu iného boha (vzývajú len Jeho jedného jediného Boha) a nezabíjajú dušu, ktorú Boh zakázal zabíjať, jedine ak v práve (nezabíjajú ľudí, jedine ak právom za zločin, ktorý by spáchali) a ktorí sa nedopúšťajú mimomanželského pohlavného styku. Kto by tak robil (dopúšťal by sa spomenutého), ten nájde Asáma. (25:68)**
- (25:68): Slovo Asáma môže podľa výkladov znamenať početné hriechy, môže znamenať odplatu, ale môže to byť aj pomenovanie údolia v pekle alebo trest.
- 69. Bude mu znásobené trápenie v deň zmŕtvychvstania a ostane v ňom (v trápení) naveky v ponížení,**
- 70. Okrem toho, kto pokánie učinil (olútoval, čo vykonal a prosil o odpustenie a zaviazal sa, že tak znova nevykoná) a uveril a konal dobré činy, zlé skutky toho Boh zamení za dobré (miesto zlých skutkov zaráta dobré). Boh je odpúšťajúci a milostivý,**
- 71. Kto by pokánie učinil a konal by dobro, ten sa kajá Bohu kajaním (úprimným a skutočným a jeho myslenie a činy na to poukazujú),**
- 72. A (sú to tí,) ktorí nepodávajú krivé a falošné svedectvá a ak by prešli popri planých rečiach (popri ľuďoch, ktorí plané reči rozprávajú), prejdú so všetkou dôstojnosťou (bez toho, aby sa do toho zapájali), (Planými rečami sa myslí napríklad ohováranie a pod.)**
- 73. A (sú to tí,) ktorí keď by im boli pripomenuté znamenia ich Pána (obsiahnuté v Koráne), neberú ich akoby boli hluchí a slepí (ale ich berú so všetkou vážnosťou, ktorá im náleží),**
- 74. A (sú to tí,) ktorí hovoria: „Pane náš, daj nám z manželiek našich a potomstva nášho, čo by naše oko pokojným učinilo (aby nás netrápili a neboli príčinou toho, že budeme roniť slzy nad nimi alebo nad sebou, aby neboli Tebe neposlušnými, ale aby sa držali toho, čo si v Koráne zoslal) a učíš nás pre bohabojných vzorom a príkladom“,**
- 75. Tým (ktorí konajú všetko spomenuté) sa dostane najvyššie miesto (v raji) za to, že trpezlivými boli a budú v ňom (na tomto najvyššom mieste) vítaní s pozdravom a mierom.**
- 76. Budú v ňom (v tomto mieste) naveky. Je to veru dobré miesto usadenia sa a zdržania sa.**
- 77. Povedz (Muhammad tým, ktorí odmietli veriť): „Nevšímal by si vás Pán môj (nestaral by sa o vás a nepomáhal by vám a neochraňoval by vás), nebyť vášho vzývania a prosieb (keby ste Boha nevzývali a neprosili, keď ste v úzkych, nebol by vám pomáhal a ani by si vás nebol všimol). Vy ste za lož označili (posla Muhammada i Korán), preto vás to (čo ste konali) bude sprevádzať (a trápenie, pred ktorým ste boli varovaní, vás neminie).“**
-

KAPITOLA DVADSIATA ŠIESTA

Al Šuará
(Básnici)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. **Tá, Sín, Mím.** (Tri písmená arabskej abecedy. Prvé písmeno nemá ekvivalent v slovenskej abecede, najbližšie mu však zodpovedá písmeno T. Nasleduje písmeno S a po ňom M. Pozri vysvetlivku k prvému veršu druhej kapitoly.)
2. **To** (tento Korán) **sú znamenía Knihy zjavnej.**
3. **Snád' svoju dušu** (Muhammad) **neutrápíš k smrti preto, že sa** (tí, ktorí odmietajú vieru) **nestali veriaci** (preto, že odmietli veriť v posolstvo, ktoré sme zoslali),
4. **Keby sme chceli, zoslali by sme na nich z neba znamenie, ktorému by ich krky ostali poddané.** (Netráp sa tým, že odmietajú veriť, Muhammad, ale nech vedia, že keby sme boli chceli, boli by sme zoslali také znamenie, sila ktorého by premohla akékoľvek odmietanie v ich srdciach. Boh tak ale neurobil, pretože ponechal ľuďom slobodu výberu, ktorá sa skončí ich smrťou alebo príchodom dňa zmŕtvychvstania.)
5. **Vždy, keď k nim** (tým, ktorí odmietajú veriť v posolstvo posla Muhammada) **príde nové pripomenutie od Toho** (od Boha), **v moci ktorého je milosť, oni sa od neho odvracajú,**
6. **Oni to za lož označili** (to, čo sme zoslali). **Prídu k nim správy o tom, z čoho si posmech robili** (nech len čakajú, v určenom čase zistia, aký význam a akú váhu malo to, z čoho si posmech robili),
7. **Nepozerali na zem, koľkým štedrým párom sme dali vyrásť na nej** (na zemi),
8. **V tom je veru znamenie. Ale väčšina z nich** (ľudí) **i tak neverí.**
9. **Pán tvoj** (Muhammad), **On** (Boh) **je ten mocný a milostivý.**
10. **Hľa, keď zavolať Pán tvoj** (Muhammad) **na Mojžiša** (prikazujúc mu): **„Chod' za ľuďmi krivdiacimi** (a varuj ich)“,
11. **„Za ľuďmi Faraóna! Či sa nechcú vyvarovať** (hnevu môjmu, ktorým ich môžem postihnúť)?“
12. **Povedal** (Mojžiš): **„Pane môj, bojím sa, aby ma zo lži neobvinili“,**
13. **„A aby sa nestiesnila moja hrud' a môj jazyk sa nezasekol. Pošli mi preto Árona** (aby mi pomohol)“,
14. **„Majú proti mne obvinenie z hriechu** (pozri 28:15), **preto sa bojím, že by ma zabili“.**
15. **Povedal** (Boh): **„Nie neboj sa, chod'te s našimi znameniami** (k Faraónovi). **My budeme spolu s vami počúvať** (všetko, čo sa bude odohrávať a ochránime vás)“,
16. **Príďte k Faraónovi a povedzte** (mu): **„My sme poslovia Pána tvorstva“,**
17. **„Pošli s nami synov** (potomkov proroka) **Izraela“.**

- 18. Povedal** (Faraón Mojžišovi, keď k nemu Mojžiš s Áronom prišiel a Mojžiš pred ním predniesol slová, ktoré mu Boh prikázal): „**A či sme ťa nevychovávali u nás od narodenia** (akoby si bol našim vlastným synom)? **A strávil si u nás roky zo svojho života.**“,
- 19. „A urobil si čin, ktorý si urobil. A patrilo si medzi tých, ktorí odmietli** (mňa, moje uctievanie a boli nevďační voči všetkému, čo som pre nich urobil)“.
- 20. Povedal** (Mojžiš): „**Urobil som tak, keď som patrilo medzi tých, ktorí v blude boli** (nevedel som, že ho tým úderom môžem zabiť a ani som nevedel, o čo v spore išlo, zabil som ho omylom)“,
- 21. „Potom** (pokračuje Mojžiš), **keď som sa vás začal báť** (že ma za to, čo som neúmyselne urobil, zabijete), **som od vás ušiel. A Pán môj mi dal múdrosť a učinil ma jedným z poslov**“,
- 22. „Za dar, ktorý mi ako láskavosť pripomínaš, považuješ to, že si zotročil synov** (potomkov proroka) **Izraela?!**“
- 23. Povedal** (Faraón): „**A čo je Pán tvorstva?**“
- 24. Povedal** (Mojžiš): „**Pán nebies a zeme a čo je medzi nimi, ak ste bezpochyby presvedčení** (že to všetko nejaká sila stvorila)“.
- 25. Povedal** (Faraón) **tým, ktorí boli okolo neho: „Počúvate** (čo to hovorí)?!“
- 26. Povedal** (Mojžiš a dodal): „**Je (Boh) vaším Pánom i Pánom vašich prvých otcov**“.
- 27. Povedal** (Faraón): „**Váš posol** (Mojžiš), **ktorý bol k vám** (s posolstvom, ktoré pred vami predniesol) **poslaný, je blázon**“.
- 28. Povedal** (Mojžiš): „**Je Pán východu i západu a toho čo je medzi nimi** (Boh, môj Pán), **ak ste chápať** (premýšľate a chápete, že to všetko môže byť stvorené len Stvoriteľom, ktorý má neohraničenú moc)“.
- 29. Povedal** (Faraón Mojžišovi): „**Ak by si si učinil iného boha než mňa, učiním ťa jedným z uväznených** (ktorí sa z väzenia viac von nedostanú)“.
- 30. Povedal** (Mojžiš): „**Aj keby som k tebe prišiel s niečím zjavným** (s dôkazom, ktorý nezanechá žiadnu pochybnosť o tom, čo hovorím, aj tak ma uväzníš)?“
- 31. Povedal** (Faraón): „**Príď s tým, ak patríš medzi pravdovravných**“.
- 32. A tak hodil** (Mojžiš) **svoju palicu, a hľa, zmenila sa na hada zjavného** (ktorý nenechával žiadnu pochybnosť o tom, že je skutočný),
- 33. A vyňal svoju ruku** (zo svojich prs spod odevu, kde ju mal vsunutú) **a hľa, ona bielou ostala** (žiariacou a úplne zdravou) **pred očami tých, ktorí sa dívali** (na Mojžiša, ako svoju ruku vyťahoval von).
- 34. Povedal** (Faraón) **popredným** (ľuďom a predstaviteľom, ktorých mal) **okolo seba: „Toto je veru čarodej znalý** (tajomstvá čarov a mágie)“,
- 35. „Chce vás** (pokračoval Faraón) **vyhnať z vašej zeme svojimi čarami. Čo teda prikazujete** (ako radíte, že by sme mali postupovať)?“
- 36. Povedali** (títo poprední): „**Odlož ho i jeho brata na neskôr** (nechaj Mojžiša a jeho brata Árona čakať) **a pošli do miest** (ľudí za účelom) **zhromaždiť** (znalých a zručných čarodejov a mágov)“,
- 37. „Privedú ti každého čarodeja znalého** (tajomstiev čarov a mágie)“.
- 38. A tak boli čarodeji zhromaždení na stretnutie v deň známy** (určený),
- 39. Bolo povedané ľuďom: „Zhromažďte sa**“,
- 40. „Azda budeme nasledovať čarodejov, ak by boli oni tí, ktorí premôžu** (svojho súpera, Mojžiša)“.

41. Keď čarodeji prišli, povedali Faraónovi: „Budeme mať (dostaneme) odmenu, ak budeme my tými, ktorí premôžu (svojho súpera, Mojžiša)?“
42. Povedal (Faraón): „Áno. Budete patriť vtedy medzi priblížených (budete mať u nás blízke a vysoké miesto)“.
43. Mojžiš im (čarodejom) povedal: „Hádzte, čo chcete hodiť“.
44. A tak (čarodeji) hodili svoje povrazy a palice a povedali: „Prisaháme na moc Faraóna, že my budeme tí, ktorí zvíťazia (nad svojím súperom)“.
45. I Mojžiš hodil palicu svoju a hľa, ona začala pohlcovať to, čo pričarovali.
46. Čarodeji sa hodili (tvármi) na zem v polohe sužúdu. (Potom, ako čarodeji uvideli znamenie, s ktorým Mojžiš prišiel, sami dobre spoznali, že takéto niečo človek nemôže dokázať a že to mohol Mojžišovi dať len Boh, ktorý má nekonečnú moc. Preto sa poklonili v polohe sužúdu pred Bohom najvyšším, aby tak poukázali na to, že v Neho i v posolstvo, s ktorým Mojžiš prišiel, uverili.)
47. Povedali (čarodeji): „Uverili sme v Pána tvorstva“,
48. „V Mojžišovho a Áronovho Pána“.
49. Povedal (Faraón): „Uverili ste mu predtým, než by som vám to dovolil? On je vašim najväčším majstrom, ktorý vás naučil čary. Budete vedieť, čo s vami urobím (uvidíte či je trest a trápenie mnou uplatnené väčšie a trvalejšie alebo trest a trápenie uplatnené Mojžišovým a Áronovým Pánom). Dám vám odseknúť ruky a nohy v opačnom poradí (pravú ruku a ľavú nohu alebo naopak) a nechám vás ukrižovať všetkých.“
50. Povedali: „V ničom nám to neuškodí (a neoblomí nás). My sa (totiž) k Pánovi nášmu vrátime. (Aj keď by si tak urobil, od viery nás neodvrátiš. Nakoniec sa totiž po smrti k Bohu všetci vrátíme a dúfame, že nám Boh odpustí, čo sme konali aj preto, že sme patrili medzi prvých ľudí, ktorí v Boha uverili a posolstvo Mojžiša za pravdivé označil)“,
51. „My (totiž) dúfame, že nám odpustí náš Pán naše omyly za to, že sme sa stali prvými, kto uveril (v posolstvo, ktoré prostredníctvom Mojžiša zoslal)“.
52. Vnukli sme Mojžišovi: „Vydaj sa (na cestu) za noci s tými, ktorí sú Mi odovzdaní (vydaj sa za noci s tými, ktorí v Boha uverili a uctievali ho). Budete prenasledovaní“.
53. Faraón poslal do miest (poslov), aby zhromaždili vojakov (a ľudí, keď zistil, že Mojžiš s potomkami proroka Izraela mesto opustili),
54. „Títo (utečenci s Mojžišom a Áronom) sú len malou skupinou (prehlásil Faraón)“,
55. „A oni nás chcú zlosťou naplniť“,
56. „My sme ale všetci ostrážiti (nesmieme ich nechať odísť, aby sa proti nám s ostatnými neobrátili)“.
57. A tak sme ich dali vyviešť zo záhrad a od prameňov (z ktorých tečie číra a studená voda),
58. A od pokladov a z miesta štedrého (a vznešeného).
59. Tak sa stalo, a dali sme ich (všetky spomenuté dobrodenia) ako dedičstvo synom (potomkom proroka) Izraela.
60. Dohnali (Faraón a jeho ľudia) ich (prechádzajúcich synov Izraela) za úsvitu.
61. Keď sa ukázali obe skupiny (jedna druhej), Mojžišovi spoločníci povedali: „Budeme dosiahnutí“.
62. Povedal (Mojžiš): „Nie (nebudeme dosiahnutí), so mnou je môj Pán a On ma správne usmerní“.

- 63. Vnukli sme Mojžišovi: „Udri palicou svojou more“, a tak sa (more) rozostúpilo a každá časť (rozostúpeného mora) bola ako hora obrovská.**
- 64. Priblížiť sa sme potom dali tým druhým (nechali sme Faraóna a jeho vojakov čoraz viac sa priblížiť k Mojžišovi a jeho ľuďom, aby si mysleli, že ich majú a že im z rozostúpeného mora nič nehrozí),**
- 65. A zachránili sme Mojžiša i toho, kto bol s ním, všetkých (sme zachránili, keď opustili rozostúpené more),**
- 66. Potom sme potopili ostatných (Faraóna a jeho vojakov).**
- 67. V tom je veru znamenie (jednak pre ľudí Faraóna, ktorí ostali nažive a jednak pre potomkov proroka Izraela, o Božej moci a o tom, čo sa stane s tým, kto Božie posolstvá a jeho prorokov ignoruje). Ale väčšina z nich (ľudí) i tak neverí.**
- 68. Pán tvoj (Muhammad), On je ten mocný a milostivý.**
- 69. Vyprávaj im (Muhammad) správu o Abrahámovi,**
- 70. Keď povedal svojmu otcovi a svojim ľuďom: „Čo to uctievať!“,**
- 71. Povedali (Abrahámovi ľudia odpovedajúc): „Uctieваме modly, ktorým ostávame oddaní (a ktorých pravidelne uctieваме)“.**
- 72. Povedal (Abrahám): „Počúvajú vás, keď ich vzývate?“,**
- 73. „Alebo vám (Abrahám pokračoval) v niečom pomôžu či uškodia?“**
- 74. Povedali (Abrahámovi ľudia odpovedajúc): „Našli sme svojich otcov (predkov) takto robiť (a tak sme v tom pokračovali)“.**
- 75. Povedal (Abrahám): „Vidíte, čo ste uctievali (modly, ktoré ste uctievali)“,**
- 76. „Vy i vaši starí otcovia (akékoľvek božstvá, ktoré ste uctievali)“,**
- 77. „Tak tie (tieto modly a vymyslené božstvá) sú mojimi nepriateľmi, s výnimkou Pána tvorstva (Ten jediný si zasluhuje, aby som Ho uctieval a Jemu sa klaňal)“,**
- 78. „Ktorý ma (Abrahám stále pokračuje) stvoril. On ma preto správne usmerní (On a nik iný)“,**
- 79. „On mi dáva jesť a napojí ma (dá mi vodu a potravu, ktorú pre ľudí stvoril)“,**
- 80. „A keď ochoriem, On ma uzdraví“,**
- 81. „A ktorý ma usmrť a potom ma oživí (k životu ma znova privedie)“,**
- 82. „A u ktorého dúfam, že mi odpustí moje omyly v Deň zúčtovania (v súdny deň)“,**
- 83. „Pane môj (Abrahám pokračoval), daj mi múdrosť a pripoj ma k zbožným (ľuďom)“,**
- 84. „A učiň mi povest' pravdovravného u tých, čo po mne prídu (u tých spoločenstiev a ľudí, ktorí prídu po mne)“,**
- 85. „A učiň ma jedným z dedičov (ktorí zdedia a budú im patriť po súdnom dni) Záhrady blaženosti“,**
- 86. „A odpusť môjmu otcovi (že sa odmietol Tebe oddať a na uctievaní modiel zotrval), on (môj otec) patrila medzi tých, ktorí zblúdili“,**
- 87. „A neuved' ma do potupy v deň, keď budú (ľudia) vzkriesení“,**
- 88. „V deň, keď nepomôže žiaden majetok, ani deti“,**
- 89. „Zachráni sa jedine ten, kto príde k Bohu so zdravým srdcom (ktorého naplnia láska k Bohu)“. (26:89)**
- (26:89): Teraz sa prenáša dej do súdneho dňa, čo sa tam bude odohrávať.
- 90. Bude priblížená záhrada rajska k bohobojným (aby do nej mohli vstúpiť),**

91. **A bude ukázané peklo tým, ktorí do bludu skĺzli,**
92. **A bude im povedané (tým, ktorí do bludu skĺzli): „Kde je to, čo ste uctievali**
93. **Mimo Boha? Pomôžu vám a podporia vás** (aby ste sa zbavili toho, čo vás čaká), **alebo zvíťazia** (dokážu nás premôcť a zvíťaziť nad nami, a tak sa vám za vaše uctievanie odvdáčiť)?“
94. **Budú do neho (pekla) pohádzaní spolu s tými, ktorí do bludu skĺzli,**
95. **A s nimi vojaci** (pomocníci a prívrženci) **Iblísa** (satana), **všetci** (tam budú pohádzaní).
96. **Povedia** (tí, ktorí do bludu skĺzli) **pritom, ako sa v ňom** (pekle) **budú** (všetci uvedení) **sporiť:**
97. **„Prisaháme na Boha, že sme boli v blude zjavnom“,**
98. **„Keď sme vás** (modly i všetko ostatné, čo sme mimo Boha alebo popri ňom uctievali a uznávali) **stavali na roveň Pána tvorstva“,**
99. **„Do bludu nás neuviedol nik iný než tí previnilci** (ktorí sa voči Bohu previnili)“,
100. **„Preto nemáme nikoho, kto by sa nás zastal** (poprosil pre nás Boha o odpustenie)“,
101. **„Ani (nemáme) priateľa vrúcneho“,**
102. **„Keby sme sa mohli vrátiť** (do života pozemského), **aby sme patrili medzi veriacich“.**
103. **V tom je veru znamenie** (ukazujeme vám budúcnosť i čo sa v nej bude diať ako znamenie pre vás, aby ste si dali pozor a aby ste sa vyvarovali toho najhoršieho, čo vás môže stretnúť). **Väčšina z nich** (ľudí, ktorí v živote pozemskom žili) **ale neverila** (neverila v Boha tou pravou vierou).
104. **Pán tvoj** (Muhammad), **On je veru ten mocný a milostivý** (kto má všetku moc nad všetkým a kto milosť dáva tomu, kto si ju zasluhuje).
105. **Zo lži obvinili ľudia Noema poslov,**
106. **Keď im ich brat Noe povedal: „A či sa nevyvarujete** (Božieho hnevu, že by vás postihol)?“
107. **„Ja som poslaný k vám ako posol poctivý** (aby som vám radil niečo, čo je vo váš prospech)“,
108. **„Tak sa bojte Boha a poslúchnite ma“,**
109. **„Nežiadam od vás za to** (že vám toto posolstvo od Boha vnukané oznamujem) **žiadnu odmenu. Moja odmena je u Boha** (On ma za moju snahu a utrpenie odmení)“,
110. **„Bojte sa Boha a poslúchnite ma“.**
111. **Povedali** (Noemovi ľudia): **„Máme ti veriť a pritom t'a nasledovala spodina** (našich ľudí, tí slabí a chudobní ľudia)?“
112. **Povedal** (Noe): **„Neviem nič o tom, čo konali** (tí ľudia, ktorí nasledovali posolstvo, s ktorým prichádzam, neviem, čo robili, aké je ich spoločenské postavenie alebo majetnosť a s akým úmyslom toto posolstvo nasledovali)“,
113. **„Zúčtovanie s nimi** (zúčtovanie všetkého, čo konali a prečo to konali) **náleží len môjmu Pánovi. Keby ste to len cítili** (a uvedomovali si, čo konáte)!“,
114. **„Ja nevyženiem veriacich“,**
115. **„Ja som len varovateľ zjavný** (o ktorom niet pochyb, že je od Boha poslaný)“,
116. **Povedali** (Noemovi ľudia): **„Ak neprestaneš, Noe, budeš patriť medzi tých, ktorí boli ukameňovaní** (ukameňujeme ťa)“,
117. **Povedal** (Noe): **„Pane môj, moji ľudia ma zo lži obvinili“,**

118. „Rozhodni teda medzi mnou a nimi rozhodnutím (konečným) a zachráň ma i veriacich, ktorí sú so mnou“.
119. A tak sme ho zachránili i každého, kto bol s ním v arche (v lodi) plne naloženej,
120. Potom sme potopili ostatných.
121. V tom je veru znamenie. Väčšina z nich ale neverila (a ani by nebola nikdy uverila).
122. Pán tvoj (Muhammad), On je ten mocný a milostivý.
123. Ádovci zo lži obvinili poslov (ktorí k nim boli s posolstvom poslaní),
124. Keď im ich brat Húd povedal: „A či sa nevyvarujete (Božieho hnevu, že vás postihne)?“
125. „Ja som poslaný k vám ako posol poctivý (aby som vám radil niečo, čo je vo váš prospech)“,
126. „Tak sa bojte Boha a poslúchnite ma“,
127. „Nežiadam od vás za to (že vám toto posolstvo od Boha zvestované oznamujem,) žiadnu odmenu. Moja odmena je u Boha (On ma za moju snahu a utrpenie odmení)“,
128. „Budujete na každej vyvýšenine (pozdĺž ciest, po ktorých chodíte) **znamenie** (obrovské budovy), **len tak pre pobavenie** (len preto, aby ste sa pobavili a ukázali svoju silu)“,
129. „A činíte si stavby (ktoré ohurujú ľudí, ako sú paláce, hrady a vodné priehrady), **azda sa stanete večnými** (zvečníte svoje mená i po smrti)“
130. „A keď by ste mocne udreli, **udriete mocne veľmi silno, povyšujúc sa** (ak by ste proti niekomu vystúpili, tak vystupujete s povýšením bez milosti, neberúc ohľad na nikoho)“,
131. „**Bojte sa Boha** (nechajte to všetko, čo ste konali a napravte sa) **a poslúchnite ma** (len to vám zaručí všetko, čo chcete)“,
132. „**Bojte sa Toho, kto vás posilnil poznatkami, ktoré máte** (dal vám poznanie a silu, aby ste mohli robiť a budovať všetko, čo potrebujete, nie aby ste to využili na niečo, čo nebude nikomu na osoh)“,
133. „**Posilnil vás dobytkom** (hojným) **a deťmi** (ktoré vám pomáhali a boli pre vás oporou)“,
134. „**A záhradami a prameňmi** (čistej a tečúcej vody)“,
135. „**Bojím sa o vás, že vás postihne trápenie dňa prevel'kého** (pokiaľ nebudete naslúchať posolstvu, ktoré vám prinášam)“.
136. Povedali (Húдови ľudia odpovedajúc): „**Je nám jedno, či si (nás) poučil, alebo si nepatril medzi tých, ktorí (nás) poučili** (aj tak ťa počúvať nebudeme)“,
137. „**Je to len správanie** (výmysly) **podobné správaniu tých prvých predkov** (ktorí boli pred nami a ktorým neveríme)“,
138. „**A my nebudeme trápeniu podrobení**“.
139. **Zo lži ho** (posla Húda) **obvinili, tak sme ich zahubili. V tom** (ako sa títo ľudia správali, ako v živote pozemskom skončili a čo ich bude potom čakať) **je veru znamenie** (ostatným ľuďom). **Väčšina z nich ale neverila** (a ani by nebola nikdy uverila).
140. Pán tvoj (Muhammad), On je ten mocný a milostivý.
141. Samúdovci zo lži obvinili poslov.
142. Keď im ich brat Sáleh povedal: „A či sa nevyvarujete (Božieho hnevu, že vás postihne)?“

143. „Ja som poslaný k vám ako posol poctivý (aby som vám radil niečo, čo je vo váš prospech)“,
144. „Bojte sa Boha a poslúchnite ma“,
145. „Nežiadam od vás za to (že vám toto posolstvo od Boha zvestované oznamujem) žiadnu odmenu. Moja odmena je u Boha (On ma za moju snahu a utrpenie odmení)“,
146. „Myslíte si, že budete v tomto, čo je tu (v živote pozemskom), ponechaní v bezpečí (nič vás nepostihne, ani smrť)?“,
147. „V záhradách a pri prameňoch (čistej a tečúcej vody)?“,
148. „A v sadivách a palmách, ktorých pošvy sú stráviteľné?“,
149. „A že budete (i naďalej) tesat' z hôr domy, čo dobre ovládáte (spôsob budovania, poznanie i prostriedky na to potrebné)?“,
150. „Bojte sa Boha a poslúchnite ma (pretože to všetko si udržíte len tým, že budete počúvať posolstvo, ktoré vám oznamujem)“,
151. „A neposlúchajte príkazy tých, ktorí striedmymi nie sú“,
152. „Ktorí šíria skazu na zemi a nenapravajú (nič skutočne dobré od nich nemôžete očakávať, len to zlé, čo nepomôže a nikam nevedie)“,
153. Povedali (Salehovi ľudia odpovedajúc): „Ty patriš medzi začarovaných (a čary ti vzali rozum a správny úsudok)“,
154. „Ty nie si nič iné než človek ako my. Prines znamenie (ktoré by potvrdzovalo správnosť toho, čo hovoríš), ak patriš medzi pravdovravných“,
155. Povedal (Sáleh): „Toto je ťava (od Boha poslaná ako znamenie), bude jej náležať pitie (z prameňa) a vám bude náležať pitie (z prameňa) v deň známy (určený)“, (26:155)
(26:155): Delenie vody sa malo uskutočniť tak, že v určité dni mohla vodu zo zdroja pitnej vody piť len ťava a v iné dni zasa Sálehovi ľudia.
156. „Nedotknite sa jej (ťavy) ničím zlým, aby vás nezasiahlo (a nevzalo zo života pozemského) trápenie dňa prevel'kého“,
157. Oni (Sálehovi ľudia) ju (ťavu) ale zarezali. Potom to však oľutovali (oľutovali, čo vykonali, keď si uvedomili, že ich už sľúbené trápenie neminie).
158. A tak ich zasiahlo trápenie (a vzalo zo života pozemského). V tom je veru znamenie. Väčšina z nich ale neverila (a ani by nebola nikdy verila).
159. Pán tvoj (Muhammad), On je ten mocný a milostivý.
160. Zo lži obvinili Lotovi ľudia (Lot sa v Koráne nazýva Lút) poslov,
161. Keď im povedal ich brat Lot: „A či sa nevyvarujete (Božieho hnevu, že vás postihne)?“,
162. „Ja som poslaný k vám ako posol poctivý (aby som vám radil niečo, čo je vo váš prospech)“,
163. „Bojte sa Boha a poslúchnite ma“,
164. „Nežiadam od vás za to (že vám toto posolstvo od Boha zvestované oznamujem) žiadnu odmenu. Moja odmena je u Boha (On ma za moju snahu a utrpenie odmení)“,
165. „Chodíte so svojimi túžbami (a chůtkami) k jednotlivcom mužského pohlavia (k ľuďom mužského pohlavia), ktorých si z radov stvorených vyberáte“,
166. „A nechávate (bez povšimnutia) svoje družky, ktoré vám váš Pán stvoril. Vy ste veru ľudia mieru prekračujúci (dostávajú sa za hranice, ktoré Stvoriteľ správaniu ľudí určil)“,

167. Povedali (Lotovi ľudia): „Ak neprestaneš, Lot, budeš patriť medzi vyhnaných (vyženieme ťa od nás)“.

168. Povedal (Lot): „Ja voči vášmu konaniu odpor cítim (hnusí sa mi to, čo konáte)“,

169. „Pane môj (Lot pokračoval), zachráň ma i moju rodinu pred tým, čo konajú“.

170. A tak sme ho zachránili i jeho rodinu, všetkých (sme zachránili),

171. Okrem stareny (Lotovej manželky), tá patrila medzi tých, ktorí ostali (v dedine a neušli s Lotom),

172. Potom sme zničili ostatných,

173. A poslali sme na nich dážď. Zlý je veru dážď dopadajúci na tých, ktorí boli varovaní (na ľudí, ktorí boli pred Božím hnevom varovaní, pretože takýto dážď so sebou nič dobrého neprináša).

174. V tom je veru znamenie. Väčšina z nich ale neverila (a ani by nebola nikdy uverila).

175. Pán tvoj (Muhammad), On je ten mocný a milostivý.

176. Zo lži obvinili Obyvatelia húštin (podľa výkladov ide o ľudí posla Šába) poslov (nami poslaných k nim),

177. Keď im Šáb (Šáb sa v Koráne nazýva Šuajb) povedal: „A či sa nevyvarujete (Božieho hnevu, že vás postihne)?“

178. „Ja som poslaný k vám ako posol poctivý (aby som vám radil niečo, čo je vo váš prospech)“,

179. „Bojte sa Boha a poslúchnite ma“,

180. „Nežiadam od vás za to (že vám toto posolstvo od Boha zvestované oznamujem) žiadnu odmenu. Moja odmena je u Boha (On ma za svoju snahu a utrpenie odmení)“,

181. „Dávajte úplné miery (neuberajte z nich, keď ľudom meriate) a nepatríte medzi tých, ktorí z nich uberajú“,

182. „Vážte váhami rovnými (takými, ktoré nie sú zámerne naklonené, aby vám priniesli na úkor protistrany nepoctivý úžitok, ale takými, ktoré sú vyrovnané)“,

183. „Neuberajte ľudom z ich vecí (dodržiujte spravodlivo miery a váhy a neoberajte ľudí o veci, ktoré im patria alebo ktoré im mali patriť) a nešírte skazu na zemi a nebud'te skazu šíriaci“,

184. „Bojte sa Toho (Boha), kto stvoril vás i (stvoril) tvorstvo prvé“.

185. Povedali (Šábovi jeho ľudia): „Ty patíš medzi začarovaných (a čary ti vzali rozum a správny úsudok)“,

186. „Ty nie si nič iné než človek ako my. My si myslíme, že patíš medzi klamárov“,

187. „Daj, aby na nás spadol kus z neba, ak patíš medzi pravdovravných (nech na nás sľúbené trápenie dopadne)“.

188. Povedal (im Šáb odpovedajúc): „Môj Pán lepšie vie o tom, čo konáte (keď usúdi, že si to zaslúžite, tak vás to neminie)“.

189. Zo lži ho (Šába) obvinili (jeho ľudia), a tak ich zasiahlo (a vzalo zo života pozemského) trápenie Dňa mraku. Ono (trápenie Dňa mraku) to bolo veru trápením dňa prevel'kého. (26:189)

(26:189): Výraz „trápenie Dňa mraku“ môže tiež znamenať „trápenie Dňa zatienenia“. Znamená to, že nad Šábovými ľuďmi sa vytvoril akýsi mrak alebo tieň, z ktorého potom vzišlo sľúbené trápenie, vo verši opísané ako obrovské.

190. V tom je veru znamenie. Väčšina z nich ale neverila (a ani by nebola nikdy uverila).

191. Pán tvoj (Muhammad), On je ten mocný a milostivý.

192. Zoslaný je (Korán) od Pána tvorstva.

193. Zostúpil s ním (s Koránom) dole (z nebies na zem) Duch poctivý (26:193)

(26:193): Duch poctivý je jedno z pomenovaní anjela Gabriela v Koráne.

194. Na srdce tvoje, aby si patrili medzi varovateľov. (Anjel Gabriel vložil Korán s poznatkami, ktoré obsahuje, do srdca posla Muhammada potom, ako s Koránom zostúpil do nášho neba - pozri verše 2:29 a 65:12.)

195. V arabskom jazyku jasnom (Korán) je zoslaný (oznamuje toto varovanie čistým a jasným arabským jazykom, jazykom, ktorému ľudia vôkol teba, Muhammad, budú bezpochyby rozumieť),

196. Je (Korán) spomenutý v knihách tých prvých (zmienka o zoslaní Koránu a príchodu posledného posla, ktorým je posol Muhammad, bola obsiahnutá v knihách prvých poslov),

197. Nebolo pre nich (pre tých obyvateľov Mekky, ktorí odmietali veriť v poslanstvo, ktoré bolo poslovi a prorokovi Muhammadovi zoslané) znamením, že o ňom (o príchode posla Muhammada a o zoslaní Koránu) vedeli tí z radov synov (potomkov proroka) Izraela, ktorí mali poznanie (rabíni a židia znali Tóru)? (26:197)

(26:197): Verš sa ich pýta, či im nestačilo ako dôkaz pravdivosti poslanstva posla Muhammada (p.), že náboženstva znali ľudia z radov židov o jeho príchode vedeli z Tóry, ktorú čítali a očakávali ho?

198. Aj keby sme ho (Korán s jeho výnimočnou jazykovou štylistikou a usporiadaním) boli zoslali dole niekomu, kto nie je Arabom,

199. A on by ho (Korán) pred nimi (pred tými obyvateľmi Mekky, ktorí odmietali veriť) predniesol (jasným a zrozumiteľným arabským jazykom), **aj tak by v neho neuverili** (kto v Korán a v poslanstvo posla Muhammada (p.) po všetkom spomenutom neuveril, tak v neho už neuverí),

200. Takto (za ich odmietanie) sme jej (neviere) cestu umožnili do srdca previnilcov (ako trest za ich neustále odmietanie viery i napriek viditeľným dôkazom, ktoré pred očami majú, sme umožnili neviere nájsť si cestu a preniknúť do ich srdca),

201. Neuveria v neho (v Korán a poslanstvo, ktoré bolo ľudom prostredníctvom posla Muhammada oznámené), až kým neuvidia trápenie bolestivé, (26:201)

(26:201): Trestom tých, ktorí odmietajú veriť v poslanstvo zoslané prostredníctvom posla Muhammada ľudom, je, že Boh umožní, aby sa v ich srdciach usadilo odmietanie viery až dovtedy, kým nenastane sľúbené trápenie, keď tým, ktorí dovtedy neuverili, už žiadna viera z núdze nepomôže. Boh v Koráne neustále upozorňuje, že viera nie je samozrejmosťou, ale že človeku je daná sloboda rozhodnutia, či sa jej pridrží, alebo nie. Ak by človek vieru po určitý čas neustále odmietal, potom sa už nemôže spoliehať na to, že ho Boh k nej správne usmerní, pretože neustále odmietanie vnáša do srdca človeka pocit vzdorovitosti a márnosti a takýto pocit môže prerásť až do takej miery, že už viac človeku neumožní ani objektívne o viere, Bohu a Koráne premýšľať.

202. Ktoré (toto trápenie) k nim príde znenazdania bez toho, aby to cítili (že prichádza a že ich čas sa naplnil),

203. Vtedy povedia (takíto ľudia): „Bude nám dožičený odklad (aby sme uverili a vyhli sa tak zlému koncu)?“.

204. O trápenie naše urýchlene žiadajú! (Títo ľudia varovania, ktoré sme zoslali, berú na ľahkú váhu až do takej miery, že žiadajú, aby bolo trápenie zoslané čo najskôr! Keby len vedeli, čo ich čaká a ako nakoniec dopadnú.)

205. Videl by si, že aj keby sme im dopriali úžitok (dlhší a dobrý život a odložili by sme čas ich odchodu zo života pozemského) **na niekoľko rokov,**

206. A až potom by k nim prišlo to, čo im bolo sľúbené (trápenie, ktoré ich malo postihnúť pre ich odmietanie viery),

207. Aj tak by im nepomohol úžitok (a odklad), **ktorý im bol dopriaty.** (26:207)

(26:207): Posledné tri verše nadväzujú na predchádzajúce verše. Ako bolo uvedené (verš č. 200), tí z obyvateľov Mekky, ktorí odmietali veriť, boli potrestaní tým, že odmietanie viery sa dostalo hlboko do ich sŕdc a že vieru prestanú odmietat' len v momente, keď trápenie, ktoré brali na ľahkú váhu, uzrú na vlastné oči. Preto, keď žiadali o odklad trápenia, aby im bol dožičený čas uveriť v to, čo Boh zoslal, nasledujúce verše im oznámili, že žiaden odklad im už nepomôže, pretože odmietanie viery je už tak hlboko zakorenené v ich srdciach, že sa k odmietaniu viery po čase znova vrátia.

208. Nezahubili sme dedinu žiadnu bez toho, aby mala varovateľov (vyslaných k jej obyvateľom, varujúc ich, aby v Boha verili a držali sa toho, čo zoslal),

209. Pripomínajúc jej (naše posolstvá, ale aj to, čo sa stalo s predošlými spoločenstvami). **Nikdy sme neboli krivdiaci.** (Vždy boli varovatelia vyslaní k ľuďom, aby ich varovali pred nevierou, pred zanechaním uctievania Boha alebo pridružovania k Nemu. Trápenie, ktoré ich postihlo vtedy, keď posolstvá odmietli a poslov zo lži obvinili, sa stalo pripomenutím pre ostatných ľudí, aby sa nedopúšťali chýb, ktorých sa ľudia pred nimi dopustili a na ktoré doplatili. Záver zdôrazňuje, že Boh nikdy nebol krivdiaci voči nikomu.)

210. Nikdy jeho zosielaním dole neboli poverení satani (ale jeho zoslanie ľuďom bolo zverené len Duchu poctivému, anjelovi Gabrielovi).

211. Neprislúcha im (satanom neprislúcha, aby im bolo zverené zvestovanie Koránu ľuďom, nakoľko sa stali nepriateľmi ľudí) **to a ani to nemôžu** (títo satani, nielen že im neprislúcha zvestovanie Koránu, ale aj keby chceli, tak učiniť nemôžu; z akého dôvodu, vysvetľuje nám nasledujúci verš),

212. Im (satanom) **je zabránené počuť** (Koránu alebo jeho zvestovania).

213. Nevzývaj (Muhammad, je to adresované poslovi Muhammadovi, ale aj všetkým ľuďom) **popri Bohu boha iného, aby si nepatrili medzi tých, voči ktorým sa trápenie uplatní,**

214. Varuj (najprv) **tvoj najbližší kmeň** (najbližších ľudí z tvojho kmeňa),

215. Láskovosť prejavuj (Muhammad) **voči veriacim, ktorí ťa nasledujú** (buď k nim láskavý a maj pre nich trpezlivosť a pochopenie),

216. Ak by ťa neposlúchli, povedz: „Nemám nič spoločné s tým, čo konáte (neposlúchli ste ma, a preto sami budete niesť zodpovednosť za následky takéhoto konania).“,

217. Spol'ahni sa na (Boha) **mocného a milostivého,**

218. Ktorý ťa vidí, keď vstávaš,

219. I (vidí) **tvoje pohyby medzi tými, ktorí sa v polohe sužúdu klaňajú** (vidí ťa, ako sa úpenlivo modlíš a klanáš sa Bohu v rôznych polohách sám, ale aj spoločne s veriacimi, ktorí sa k Bohu modlia a klaňajú sa Mu v polohe sužúdu),

220. On (Boh) **všetko počuje a všetko vie.**

221. „Mám vám oznámiť (chcete, vy, ktorí patríte k obyvateľom Mekky, ktorí odmietate uznať posolstvo, s ktorým k vám prichádzam a ktorí hovoríte, že Korán je z tvorby satanov, aby som vám oznámil), **ku komu satani prichádzajú?“**

222. „Prichádzajú ku každému zvedenému (zo správnej cesty) **hriešnemu“,**

223. „Vrhajú mu, čoho sa dopočuli (v nebesiach). **Väčšina z nich** (z týchto satanov) **ale klame“.** (26:223)

(26:223): Verš hovorí, že posolstvo posla Muhammada a Korán nepochádzajú od žiadnych satanov. Satani totiž pred zoslaním Koránu sa občas dopyčovali o niečom, o čom sa hovorilo v nebesiach, k tomu popridávali zopár lží a výmyslov a takúto správu potom posúvali rôznym čarodejom a veštcom. Zoslaním Koránu sa však takéto niečo už satanom zakázalo, pozri verš 15:18.

224. „Básnikov, tých nasledujú len tí, ktorí do bludu skĺzli“. (26:224)

(26:224): Posolstvo, s ktorým posol Muhammad prichádza a Korán, ktorý mu bol zoslaný, nie je ani výtvorom básnika, pretože básnikov nasledujú len tí, ktorí do bludu skĺzli, a nie ľudia obdarení rozumom a jasnou myslou, akými boli ľudia, ktorí v Korán a v to, čo obsahuje, uverili. Pod básnikmi a básňami sa tu nemyslia obyčajní básnici a ich básne. Nimi sa tu myslia tí básnici, ktorí sa pokúšali napodobňovať znamenia (verše) Koránu a tvrdili, že im to bolo vnukané a že sú proroci. Niektorí ľudia takýchto básnikov aj nasledovali z rôznych dôvodov. Šlo napríklad o dôvody príbuzenské, mocenské a pod. Tieto javy sa však obmedzili len na lokálne úrovne a postupne zanikli smrťou takýchto básnikov.

Korán sa delí vo svojej základnej štruktúre na kapitoly. Kapitoly sa potom delia na jednotlivé úseky, ktoré Korán nazýva znameniami. Slovo „verš“ v spojitosti s Koránom samotný Korán, islamská veda a ani muslimovia nikdy nepoužívali a ani nepoužívajú. Je to chyba, ktorá sa objavila v dávnych prekladoch Koránu do iných jazykov a ktorá sa natoľko vžila, že ju používame aj v tomto preklade.

225. A či nevidíš (ty, ktorí vidíš a počúvaš, čo básnici tvoria), **že oni** (títo básnici) **v každom údolí blúznia**, (Títo básnici básne tvoria, každý podľa svojich predstáv a pocitov, každý vo svojom vlastnom údolí, mnohokrát ich básne vyzerajú nie ako niečo skutočné, ale ako blúznenie toho, kto o niečom hovorí a pritom o tom nič nevie. Ide pravdepodobne, ako vo svojom výklade napísal Al Zamachšari, o tých básnikov z kmeňa Qurejš obývajúcich Mekku, ktorí tvorili básne, usilujúc sa o napodobnenie Koránu. V týchto svojich básniach blúznili o všetkom možnom, ale najmä o nezmyselných a smiešnych veciach a predstavách. Tieto svoje básne, ktorými chceli napodobniť znamenia (verše) Koránu, potom prezentovali na rôznych zhromaždeniach, kde sa zhromažďovali obdivovatelia a kritici básní. Keď títo básnici svoje výtvory prezentovali, ľudia ich vysmiali pre nezmysly, ktoré ich básne obsahovali, do takej miery, že sa na niečo podobné už potom za života posla Muhammada sotva niekto odvážil.)

226. A že hovoria (títo básnici) **to, čo nerobia** (čokoľvek títo básnici v básniach, ktoré tvoria, sľubujú, nikdy to nedodržia a akokoľvek sami seba v nich opisujú, nikdy pravdu nehovoria alebo opis príliš prehánajú),

227. S výnimkou tých (z nich, zo spomenutých básnikov), **ktorí uverili a dobré skutky konali a často spomínali Boha** (neustále mali Boha vo svojom srdci a na Neho spomínali vo všetkom, čo konali) **a k víťazstvu pomohli po tom, ako im bolo ukrivdené.** (Výnimku z hore uvedených básnikov budú tvoriť len tí básnici, ktorí uverili v Boha, neustále na Neho spomínali a v básniach svojich sa postavili voči tým, ktorí hrubými slovami a veršami posla, Korán i muslimov napádali a krívd sa voči nim dopúšťali. Takýmto básnikom sa Božia spokojnosť a odpustenie dostane.) **Tí, ktorí sa krivdy dopustili, budú vedieť** (keď pravý čas príde) **v aký návrat sa vrátia** (do akého života sa vrátia po dni zmŕtvychvstania a v súdny deň).

KAPITOLA DVADSIATA SIEDMA

Al Namel (Mravce)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

- 1. Tá, Sín.** (Dve písmená arabskej abecedy. Prvé písmeno nemá ekvivalent v slovenskej abecede, najbližšie mu však zodpovedá písmeno T. Potom nasleduje písmeno S. Pozri výklad k prvému veršu druhej kapitoly.) **To sú znamenia Koránu a Kniha zjavná,**
- 2. Správne usmernenie je to** (táto Kniha predstavuje) **a radostná správa pre veriacich,**
- 3. Ktorí konajú modlitbu a dávajú** (dávku) **zakat a ktorí o živote poslednom** (a večnom) **sú bezpochyby presvedčení** (pre týchto ľudí je Korán a jeho znamenia správnym usmernením).
- 4. Tí, ktorí neveria v život posledný** (a večný), **tým sme okrášlili ich konania** (spôsobili sme, že ich pobyt v živote pozemskom úplne pohltí a prestávajú rozlišovať v tom, čo konajú, dobro od zla) **a tak tápajú** (vo svojom živote a nevedia v ňom nájsť žiaden zmysel).
- 5. To sú tí, ktorým sa dostane to najhoršie z trápenia a oni budú v živote poslednom** (a večnom) **tí, ktorí utrpia tú najväčšiu stratu** (zo všetkých).
- 6. Ty** (Muhammad) **prijímaš Korán od Toho** (od Boha), **kto oplýva múdrosťou a kto všetko vie.**
- 7. I** (spomeň, Muhammad) **Mojžiš povedal svojim ľuďom:** „Zbadal som oheň, prinesiem vám odtiaľ správu (o tom, kde sme a ako máme pokračovať ďalej), alebo vám prinesiem ohorok planúci, azda sa zohrejete“.
- 8. Keď k nemu** (ohňu) **prišiel, bolo naňho zavolané:** „Požehnaný je ten, kto je v ohni a ten, kto je okolo neho. A Jedinečný je Boh, nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (Bohu je vzdialené všetko to, čo mu je nepravdivo pripisované), Pán tvorstva“,
- 9. „Mojžiš! To som Ja, Boh mocný a múdry“,**
- 10. „Vrhní palicu svoju.“ Keď ju** (palicu) **ale uvidel** (Mojžiš), **ako sa** (palica) **trasie, akoby to bola užovka, chrbtom obrátený k nej utiekol a nevrátil sa späť.** „Mojžiš (povedal Boh)! Neboj sa. U Mňa sa poslovia neboja ničoho“,
- 11. „Okrem tých, ktorí by sa krivdy dopustili. Ak by však vykonané zlo** (ktorého sa predtým dopustili) **nahradili dobrom** (napravili zlo, ktoré vykonali dobrým činom), **tak** (nech vedia, že) **Ja som odpúšťajúci a milostivý“,**
- 12. „Vsuň ruku svoju pod odev na svoju hrud', vyjde von** (z odevu, keď si ju vyberieš) **biela bez akéhokolvek poškodenia. S deviatimi znameniami si vyslaný k faraónovi a k jeho ľuďom. Oni boli ľuďmi spurnými“.**
- 13. Keď k nim ale** (k Faraónovi a k jeho ľuďom) **prišli naše znamenia zreteľné** (prostredníctvom posla Mojžiša), **povedali:** „Sú to len čary zjavné“.
- 14. Popierali** (Faraón a jeho ľudia) **ich** (znamenia) **a pritom sa ich duše bez pochýb o nich** (o pravdivosti týchto znamení) **uistili** (vôbec nepochybovali, že sú to znamenia poslané

Bohom prostredníctvom Jeho posla Mojžiša), **popierali ich len z krivdy** (ktorej sa dopúšťali voči Bohu, ostatným ľuďom a voči sebe) **a z povýšenia** (pretože sa cítili, že sú na vyššom stupni, než aby uznali to, s čím bol k nim Mojžiš poslaný). **Pozri sa** (Muhammad), **aký bol koniec tých, ktorí skazu šíri.**

15. Dali sme Dávidovi a Šalamúnovi poznanie a obaja povedali: „Vďaka Bohu, ktorý nás uprednostnil pred mnohými (ľuďmi) z radov veriacich (pred veľkým počtom veriacich), ktorí sú Mu odovzdaní“.

16. Šalamún dedil po Dávidovi (proroctvo, poznanie a kraľovanie). Povedal (Šalamún): „Ľudia! Boli sme naučení spôsobu reči vtáctva a bolo nám dané zo všetkého (čo by sme potrebovali a čo by nám pomohlo a život uľahčilo). Toto je veru dobrodenie zjavné (ktoré sa nám od Boha dostalo).“

17. A boli pre Šalamúna zhromaždení jeho vojaci z radov žinnov, ľudí a vtáctva. Boli usporiadaní (zorganizovaní a rozdelení do oddielov),

18. Keď potom prišli do údolia mravcov, jeden mravec povedal: „Mravce! Vojdite do svojich príbytkov, aby vás nezničil Šalamún a jeho vojaci bez toho, aby to cítili (že vás pošliapali).“

19. Usmial sa Šalamún pobavený na jeho (mravca) slovách a povedal: „Pane môj, vnukni mi, aby som ďakoval za tvoj dar, ktorým si obdaril mňa a mojich rodičov a aby som konal dobro, s ktorým budeš spokojný a daj mi vojsť milosťou tvojou medzi zbožných patriacich k radom tých, ktorí sú Ti odovzdaní.“

20. Skontroloval (Šalamún) vtáctvo a povedal: „Čím to je, že nevidím dudka? Patrí snáď medzi neprítomných?“

21. „Podrobím ho trápeniu prísnemu, alebo ho zarezem, alebo mi prinesie dôkaz zjavný (ospravedlňujúci jeho neprítomnosť, vtedy ho nepotrestám).“

22. Zdržal sa (dudok) nie dlho a potom (keď sa vrátil) povedal: „Dozvedel som sa o niečom, čo si ty nevedel (o čom sa ti nedostali správy) a prišiel som k tebe zo Sáby so správou bezpochybnou (a istou).“

23. „Našiel som tam ženu (dudok pokračoval), ktorá im kraľuje, ktorej bolo dané zo všetkého (je bohatá a mocná) a ktorá má trón obrovský“,

24. „Uvidel som ju (dudok pokračuje) i jej ľudí, ako sa klaňajú slnku, uctievajúc ho mimo Boha (klaňali sa slnku, a nie Bohu). Satan im okrášľil ich skutky (chybné a zlé skutky, ktoré konali, im satan ukázal ako správne), tým im bránil nasledovať cestu správnu, preto nevedia nájsť správne usmernenie (správnu cestu).“

25. „A či by sa nemali klaňať Bohu (dudok pokračuje), ktorý dáva vyjsť najavo (odhaľuje) to, čo je schované v nebesiach a na zemi a ktorý vie, čo skrývate a čo prejavujete?“

26. „Boh, niet boha okrem Neho, On je Pánom Trónu preveľkého“.

27. Povedal (Šalamún): „Pozrieme sa, či si pravdu hovoril, alebo si patril medzi klamárov“,

28. „Chod' s týmto mojím listom, hod' im ho, potom ich nechaj a pozeraj (sleduj), čo odpovedajú“.

29. Povedala (kráľovná potom, ako jej dudok hodil Šalamúnov list): „Poprední (ľudia a dôverníci), bol mi hodený vznešený list“,

30. „Je od Šalamúna a je v mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť“,

31. „Nepovyšujte sa (nad Boha) a príd'te ku mne, Bohu oddaní (t.j. muslimovia).“

32. Povedala (kráľovná pokračujúc): „Poprední (ľudia a dôverníci), poraďte mi vo veci mojej (ako sa mám rozhodnúť a čo mám Šalamúnovi odpovedať), neučiním konečné rozhodnutie vo veci, pokiaľ nebudete toho svedkami (svedkami toho, ako som rozhodla a z akých dôvodov som tak rozhodla)“.

33. Povedali (poprední ľudia a dôverníci): „My sme silní a máme obrovskú silu (vojenskú) a rozhodnutie náleží tebe, zvaž (celú vec a rozhodni sa), čo prikážeš“.

34. Povedala (kráľovná): „Králi, ak by vošli (po vyhranej bitke) do nejakej dediny (z porazených dedín), tak ju skazia a učinia tých najmocnejších z jej obyvateľov pokorenými. Tak to veru robia“,

35. „Pošlem im (Šalamúnovi a jeho ľuďom) dar a uvidím, s čím sa vrátia poslovia (moji)“.

36. Keď prišiel k Šalamúnovi (kráľovnin posol s darmi), povedal (Šalamún): „Posielate mi majetky (aby sa zväčšilo moje bohatstvo a aby som vás nechal na tom, na čom ste)! To, čo mne dal Boh (proroctvo a poznanie), je lepšie než to, čo vám dal. To len vy sa z darov svojich (ktorými sa navzájom obdarúvate) radujete.“

37. Vráť sa k nim (k tvojim ľuďom s ich darmi). Prídeme k nim s vojakmi, akých ešte nevideli (ktorým nebudú môcť odolávať) a vyženieme ich z neho (z ich kráľovstva) v ponížení a s pocitom pokory.

38. Povedal (Šalamún): „Poprední (ľudia a dôverníci)! Kto z vás mi prinesie jej (kráľovnin) trón ešte predtým ako ku mne prídu, Bohu oddaní (t.j. muslimovia)?“.

39. Jeden mocný z radov žinnov povedal: „Ja ti ho prinesiem ešte predtým, ako vstaneš zo svojho miesta (na ktorom sedíš). Ja som veru silný (dokážem to) a poctivý (prinesiem ho bez toho, aby z neho čokoľvek ubudlo)“.

40. Povedal ten, kto má poznanie z Knihy: „Ja ti ho (trón) prinesiem ešte predtým, než sa k tebe vráti odraz tvojho pohľadu (predtým, než sa na niečo pozrieš a odrazí sa obraz tohto niečoho v tvojom oku)“. Keď (Šalamún) ho (kráľovnin trón) uvidel usadený u seba (pevne stál pred ním), povedal (Šalamún): „Toto patrí medzi dobrodenia Pána môjho, dal mi to, aby ma skúške podrobil, či budem ďakovať (za to všetko), alebo ďakovať odmietnem (odmietnem uznať dobrodenia Jeho a pýchou sa naplním). Kto ďakuje (Bohu za to, čo mu dal), ten ďakuje pre dobro svojej duše (pretože odmena Božia za vďačnosť sa takémuto vďačnému človeku pripíše na účet jeho dobrých skutkov). Kto by odmietol ďakovať, tak nech vie, že Pán môj nikoho nepotrebuje a je štedrý (dáva všetkým, čo usúdi).“

41. Povedal (Šalamún a prikázal): „Zamaskujte jej (kráľovnej) jej trón, uvidíme, či ho spozná, alebo bude patriť medzi tých, ktorí ho nespoznajú.“

42. Keď (kráľovná) prišla, bolo povedané (bola opýtaná): „Takýto je tvoj trón (podobá sa naň)?“ Povedala (kráľovná odpovedajúc): „Akoby to bol on!“ „Poznanie nám bolo dané (Šalamún povedal) ešte pred ňou (predtým než táto kráľovná prišla a jej trón sa k nám dostal mihnutím oka) a muslimovia (t.j. Bohu oddaní) sme boli“,

43. „Bránilo jej (vo viere v Boha) to, čo uctievala mimo Boha. Ona pochádzala z radov ľudí odmietajúcich vieru (v Boha)“.

44. Bolo jej (kráľovnej) povedané: „Vojdi do vysokej stavby“. (Arabské slovo Al Sarh preložené ako vysoká stavba môže tiež znamenať palác.) Keď (kráľovná) ju (stavbu alebo palác) uvidela, myslela si, že je to voda hlboká, a tak odhalila svoje nohy (aby cez ňu prešla). Povedal (jej Šalamún): „Je to vysoká stavba (alebo palác) hladká, z džbánikov zo skla.“ Povedala (kráľovná): „Ukrivdila som svojej duši (keď som uctievala niečo mimo Boha). Oddávam sa (potom, čo som videla) spolu so Šalamúnom Bohu, Pánovi tvorstva“.

45. Poslali sme k Samúdvcom ich brata Sáleha (ktorý im povedal): „Uctievaj Boha“ a hľa, stali sa z nich dve skupiny, ktoré sa sporili.

- 46. Povedal (Sáleh): „Ľudia moji! Prečo urýchlene žiadate o zlo pred dobrom (prečo odo mňa žiadate, aby bolo na vás zoslané trápenie miesto toho, aby ste uverili a žiadali o milosť od Pána svojho)? Proste radšej Boha o odpustenie, azda sa vám milosť dostane“.**
- 47. Povedali (jeho ľudia): „Máme zlé predtuchy z teba (Sáleh) a z tých, ktorí sú s tebou (ktorí uverili v to, s čím si prišiel)“.** Povedal (im Sáleh): „Predtuchy vaše u Boha sú (od Boha všetko závisí, a nie odo mňa alebo od vašich predtúch). Vy ste vskutku ľudia skúške vystavení (to, čo cítite, nie sú žiadne predtuchy, ale je to skúška, ktorej vás Boh podrobuje, ako sa v nej zachováte)“.
- 48. V meste bolo deväť mužov (patriacich k jej čelným predstaviteľom), ktorí skazu šírili na zemi a nenapravali (svoje správanie a dobro nekonali).**
- 49. Povedali (títo muži): „Odprisahajme si vzájomne na Boha, že naňho i na jeho rodinu za noci zaútočíme a potom povieme tomu, komu náleží pomsta za jeho krv: Neboli sme svedkami smrti jeho rodiny (nevideli sme, kto ich zavraždil) a my veru pravdu hovoríme“.**
- 50. Strojili úklady (uvedení muži) a nástrahy sme nastražili (t.j. obrátili sme ich úklady proti nim) bez toho, aby to cítili.**
- 51. Pozri sa, aký bol koniec ich úkladov. My sme ich zničili aj ich ľudí všetkých.**
- 52. Tam sú ich domy prázdne za to, že krivdili. V tom je veru znamenie ľudom, ktorí majú vedomosť (o tom, aká je Božia moc a aký je koniec toho, kto podobne koná ako títo ľudia).**
- 53. I zachránili sme tých, ktorí uverili a bohobojnými boli.**
- 54. I (spomeň im) Lot (Lot sa v Koráne nazýva Lút) povedal svojim ľuďom: „Dopúšťate sa nemravnosti (homosexuality) a pritom vidíte (že je to niečo nemravné a k zlému koncu to vedie)!“**
- 55. „Vy prichádzate k mužom s túžbou (po intímnom styku s nimi) a ženy nechávate (neprejavujete o ne žiaden záujem)! Vy ste ľudia neznalí (neviete rozlišovať, čo máte a môžete a čo nie)“.**
- 56. Odpoveď jeho (Lotových) ľudí (na Lotové výzvy) spočinula len v tom, že povedali: „Vyžeňte rodinu Lotovú (Lota i tých, ktorí jeho výzvu nasledovali) z tejto vašej dediny. Oni sú ľudia, ktorí sa očisťujú (sú to ľudia, ktorí chcú ostať čistí a nechcú praktizovať to čo my)“.**
- 57. A tak sme ho zachránili i jeho rodinu s výnimkou jeho ženy (všetci z Lotovej rodiny boli zachránení okrem Lotovej ženy), uvážili sme, že bude patriť medzi tých, ktorí ostanú (v dedine a postihne ju to, čo postihne jej obyvateľov, pozri kapitolu č. 7, verš č. 80 a nasl.),**
- 58. A dali sme na nich padať dážď. Zlý je veru dážď padajúci na varovaných (na ľudí, ktorí boli pred Božím hnevom varovaní, pretože takýto dážď so sebou nič dobrého neprináša).**
- 59. Povedz (Muhammad): „Vďaka Bohu a mier nech sprevádza tých, ktorí sa Mu (Bohu) odovzdali a ktorých si vyvolil (vybral)“.** (Podľa výkladov Koránu sa na tomto mieste ľuďmi myslia poslovia a proroci, ktorých Boh posolstvom poveril.) **A či Boh (jeden jediný a ojedinelý) nie je lepší ako to, čo pridružujú (k Nemu)?**
- 60. Kto (si myslíte, že) stvoril nebesá a zem a zoslal vám dole z neba vodu, ktorou sme dali vyrásť záhradám pôvabným (a pestrým), ktorých stromom by ste nedokázali dať vyrásť? A či existuje boh popri Bohu? Nie, nič také (žiaden boh neexistuje popri Bohu), oni (tí, ktorí k Bohu pridružujú) sú ľudia, ktorí (Bohu) rovných vyzdvihujú,**
- 61. Kto (si myslíte, že) učinil zem na prebývanie (aby ste na nej žili) a učinil cez ňu (cez zem) rieky a učinil jej kotvy (hory, ktoré sú ako kotvy, bránia zosuvom zemskeho povrchu)**

a učinil medzi dvoma morami prekážku? A či existuje boh popri Bohu? Veru, väčšina z nich nevie (čo hovorí),

62. Kto (si myslíte, že) prosby plní tomu, kto je v núdzi, keď by Ho (Boha) prosil (ten, kto je v núdzi o pomoc) a (kto) zbaví ho (prosiaceho) zla a učiní vás nástupcami na zemi (jedno pokolenie nastupuje po druhom)? A či existuje boh popri Bohu? Málokedy sa poučíte (z týchto skutočností),

63. Kto (si myslíte, že) vás správne usmerňuje v temnotách súše a mora a kto posielá vetry ako radostnú predzvest' svojej milosti (posiela vetry, ktoré ľuďom predzvestujú príchod dažďa)? A či existuje boh popri Bohu? Boh je vysoko nad tým, čo k Nemu pridružujú (Boh stojí nad všetkým, preto sa nedá porovnať moc, spravodlivosť, milosť a všetky ostatné vlastnosti Boha s tým, čo k Bohu ľudia pridružujú).

64. Kto (si myslíte, že) počína stvorenie a potom (ako všetko umrie a zanikne) ho prinavrátí (k životu v deň zmŕtvychvstania) a kto vám dáva z neba (dážď) i zo zeme (obživu)? A či existuje boh popri Bohu? Povedz (im, Muhammad): „Predložte svoj dôkaz, ak ste pravdovravní (predložte dôkaz tohto vášho tvrdenia, ak pravdu hovoríte)“,

65. Povedz (im, Muhammad): „To, čo nie je známe (to, čo je neznáme) v nebesiach a na zemi, nik okrem Boha nepozná.“ Necítia, kedy budú vzkriesení (nik okrem Boha nepozná všetko, čo je v nebesiach a na zemi a nik z tých, ktorí k Bohu pridružujú, nevie, kedy bude vzkriesení a kedy nastane deň zmŕtvychvstania).

66. Ich poznanie života posledného (a večného) je prislabé (a obmedzené a v súdny deň sa o ňom dozvedia, čo nevedeli). Oni sú na pochybách o ňom. Oni sú zaslepení ohľadom neho.

67. Povedali tí, ktorí odmietli veriť: „A či keď sa staneme zemou (prachom) i otcovia naši, potom budeme von (zo zeme znova) vyvedení?!“

68. „Toto bolo sľúbené nám i našim otcom už predtým. Sú to len historky starobyľých.“

69. Povedz (im, Muhammad): „Putujte po zemi (a hľadajte a skúmajte) a potom sa pozrite, aký bol koniec previnilcov (ktorí poslov zo lži obvinili).“

70. Nežiaľ nad nimi a nebud' stiesnený z úkladov, ktoré stroja.

71. Hovoria: „Kedy sa naplní tento sľub (deň zmŕtvychvstania a súdny deň), ak ste pravdovravní (je to adresované poslovi Muhammadovi a veriacim)?“

72. Povedz (im odpovedajúc): „Azda už niečo z toho, o čo urýchlenie žiadate (trápenie, pred ktorým ste boli varovaní), prichádza za vami (nasleduje vás a čoskoro vás to zastihne).“

73. Pán tvoj (Muhammad) svoje dobrodenie ľuďom dáva (preukazuje im svoje obrovské dobrodenia), ale väčšina z nich (ľudí) je (i tak) nevďačná,

74. Pán tvoj (Muhammad) vie, čo ich hrude ukrývajú a čo prejavujú,

75. Niet nič skrytého v nebi, ani na zemi bez toho, aby to bolo (zachytené) v Knihe jasnej.

76. Tento Korán oznamuje synom (potomkom proroka) Izraela väčšinu toho, o čom sa (oni) sporili (a ukazuje im, kde je pravda).

77. On (Korán) je správnym usmernením a milosťou pre veriacich.

78. Pán tvoj (Muhammad) ich rozsúdi (tých, ktorí sa sporili) múdrosťou svojou. On (Boh) je mocný a vševediaci.

79. Spoľahni sa (Muhammad) na Boha, pretože ty si na pravde zjavnej.

80. Ty (Muhammad) nedokážeš spôsobiť, aby mŕtvi počuli (tí, ktorí neustále vieru odmietajú, sú prirovnaní k mŕtvym, pretože ich srdcia pravdu nevnímajú) a nedokážeš ani

spôsobiť, aby hluchí počuli výzvu, keď by utiekli (od teba a od toho, k čomu ich vyzývaš, ignorujúci to) chrbrtom obrátení.

81. Ty (Muhammad) správne neusmerníš slepých preč od bludu ich. Počut' t'a budú len tí, ktorí uverili v naše znamenia a sú preto Bohu oddaní (t.j. muslimovia).

82. Keď na nich dopadnú slová (splnia sa slová, ktoré boli povedané, že súdny deň nastane a trápenie je už blízko), **vyvedieme pre nich zo zeme zviera, ktoré chodí, ktoré k nim prehovorí: „Ľudia o našich znameniach neboli bezpochyby presvedčení (nevnímali ich)“.**

83. V deň, keď zhromaždíme z každého spoločenstva huf (ľudí vybraných) z radov tých, ktorí za lož označujú naše znamenia a usporiadaní (a zoradení) budú,

84. Až prídu (na miesto, kde opýtaní budú), povie (Boh): „Moje znamenia (ktoré som zoslal v Koráne) ste označili za lož a nedokázali ste pochopiť poznanie v nich obsiahnuté (čo spôsobilo, že ste ich nenasledovali), alebo čo ste to vlastne robili (z akého dôvodu ste ich odmietali)? (Boh sa ich to bude pravdepodobne pýtať, aby si už konečne uvedomili, čo urobili a do čoho sami seba dostali)“,

85. Dopadnú na nich (naplnia sa) slová (ktorými boli varovaní) za to, ako krivdili (v živote pozemskom), a preto (už) neprehovoria, (V živote pozemskom boli tí, ktorí odmietajú veriť, varovaní pred súdnym dňom mnohými slovami a varovaniami. Oni si ale z toho posmech robili a hľ'a, v súdny deň na nich dopadne váha a obrovský význam týchto slov, keď na vlastné oči uvidia, že tieto slová ich varovali pred niečím skutočným a pravdivým a že nastal čas zúčtovať im ich krivdy. Keď to všetko uvidia, nezmôžu sa ani na slovo, ktorým by sa snažili svoje činy ospravedlniť.)

86. Nevideli, že sme učinili noc, aby v nej odpočívali a deň, aby v ňom zreteľne videli (a mohli tak vykonávať práce, ktoré by chceli a ktoré potrebujú)? V tom sú veru znamenia ľuďom veriacim.

87. V deň, keď bude fúknuté do Trúby, (vtedy) zľaknú sa (všetci) tí, ktorí sú v nebesiach a ktorí sú na zemi, okrem tých, u ktorých to Boh nebude chcieť (všetci sa naľakajú, s výnimkou tých, u ktorých Boh chcel, aby sa nezľakli). Všetci k Nemu (k Bohu) prídu ponížene (so strachom a pokorou),

88. Uvidíš hory, (o ktorých si) budeš si myslieť, že sú nehybné, ale ony sa budú pohybovať pohybom mračien (pohybovať sa budú veľkou rýchlosťou). Vytvorené je to všetko Bohom, ktorý dokonale všetko stvoril. On (Boh) všetko vie o tom, čo konáte.

89. Kto príde (v súdny deň) s dobrým skutkom, tomu bude náležať (odmena za) ešte lepší (skutok), než aký vykonal (odmena za dobré skutky sa znásobuje) a ten a jemu podobní pred hrôzou toho dňa budú v bezpečí,

90. Kto príde (v súdny deň) so zlým skutkom, tých tváre budú hodené do ohňa (a bude im povedané): „Je vám odplatené niečo iné než to, čo ste robili? (Oheň, v ktorom ste, je len spravodlivá odplata za to, čo ste robili)“.

91. Bolo mi (povedz, Muhammad, tým, ktorí naše znamenia lžou označujú) len prikázané, aby som uctieval Pána tejto dediny (myslí sa ňou Mekka), ktorý ju posvätnou učinil (zakázal, aby sa na jej území krv prelievala alebo aby v nej bolo niekomu ukrivdené). Jemu (Bohu) náleží všetko (v nebesiach a na zemi) a bolo mi prikázané, aby som patrili medzi muslimov (t.j. Bohu oddaných),

92. A (bolo mi prikázané) aby som prednášal Korán (ľuďom). Kto by správne usmernenie nasledoval (nasledoval to, čo Boh v Koráne zoslal), ten správne usmernenie nasleduje pre dobro svojej duše (urobí tak dobre sám pre seba) a kto by zblúdil, tak tomu povedz (Muhammad): „Ja len patrím medzi varovateľov (mojou úlohou je len varovať vás pred súdnym dňom, nie vás k niečomu nútiť, to, či uveríte, alebo nie, je vaše osobné rozhodnutie)“,

93. Povedz (Muhammad): „Vďaka Bohu, ukáže vám Svoje znamenia a vy ich spoznáte“. Pán tvoj (Muhammad) nie je nepozorný (a neznalý) voči tomu, čo konáte (veľmi dobre vie, čo každý robí).

KAPITOLA DVADSIATA ÔSMA

Al Qasas (Príbehy)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

- 1. Tá, Sín, Mím.** (Tri písmená arabskej abecedy. Prvé písmeno nemá ekvivalent v slovenskej abecede, najbližšie mu však zodpovedá písmeno T. Nasleduje písmeno S a po ňom M. Pozri vysvetlivku k prvému veršu druhej kapitoly.)
- 2. To sú znamenia Knihy (Koránu) zjavnej.**
- 3. Vyprávame ti (Muhammad) niektoré správy o Mojžišovi a Faraónovi, a to v pravde. Správy adresované ľuďom veriacim,**
- 4. Faraón sa povýšil na zemi (nad ostatných) a učinil jej obyvateľov skupinami, z ktorých jednu skupinu za slabú považoval (utláčal ju), zarezával ich synov (deti narodené členom tejto skupiny) a šetril ich ženy. On patrila veru medzi tých, ktorí skazu šírili.**
- 5. Chceli sme preukázať láskavosť tým, ktorí boli na zemi za slabých považovaní a učiniť ich vodcami (k dobru) a učiniť ich dedičmi,**
- 6. A upevniť ich postavenie na zemi a ukázať Faraónovi a Hámanovi a ich vojakom (ako sa naplní Božia vôľa a ako sa stane) to, čoho sa z ich strany (zo strany tejto skupiny, ktorá bola potláčaná) obávali.**
- 7. Vnukli sme Mojžišovej matke: „Koj ho (malého Mojžiša) a keď by si sa o neho bála, tak ho hod’ do mora a neboj sa (o neho) a nežiaľ, my ti ho vrátime a učiníme ho jedným z poslov (Božích)“.**
- 8. A tak ho (Mojžiša) vyzdvihla (z mora) rodina Faraónova (a vychovala ho), aby sa pre nich stal nepriateľom a príčinou zármutku (ako odplata za to, čo Faraón vystrájal). Faraón a Háman a ich vojaci sa veru mýlili (v tom, čo konali).**
- 9. Povedala Faraónova žena (Faraónovi, keď malého Mojžiša našli): „Bude prinášať upokojenie mne i tebe, nezabíjajte ho, azda nám pomôže (v niečom), alebo si ho vezmeme za syna (povedala to a dieťa si ponechali)“.** Pritom netušili, čo robia.
- 10. Srdce Mojžišovej matky ostalo prázdne (a zúfalé), takmer ho (malého Mojžiša) prezradila (že je to jej syn), nebyť toho, že sme posilnili jej srdce, aby patrila medzi veriacich (ktorých viera je silná a ktorí prijímajú, čo im Boh nadelí s pokorou a trpezlivosťou).**
- 11. Povedala (Mojžišova matka) jeho sestre: „Sleduj ho (Mojžiša, čo sa s ním deje)“.** Ona (sestra) ho (Mojžiša) zazrela zboku bez toho, aby to oni cítili (a bez toho, aby jej prítomnosť Faraónova rodina spozorovala).
- 12. Zakázali sme, aby prijal (Mojžiš) dojky (mlieko akejkoľvek dojky, okrem mlieka svojej matky) už predtým.** (Od začiatku sme určili, že malý Mojžiš bude odmietať dojky až dovtedy, kým nepríde rad na jeho skutočnú matku.) **Povedala (Mojžišova sestra rodine Faraóna, keď malý Mojžiš odmietal prijať mlieko od všetkých dojok, ktoré mu priniesli):**

„Mám vám ukázať obyvateľov domu, ktorí by sa ho pre vás ujali a ktorí sa budú oňho starať?“

13. Tak sme ho (Mojžiša) vrátili k jeho matke, aby sa upokojilo jej oko (neplakala) a nežiaľila a aby vedela, že sľub Boží je pravdivý. Väčšina z nich (ľudí) to ale nevie (túto skutočnosť nevníma, pretože inak by sa na príchod všetkého, čo Boh sľubuje a pred čím varuje, pripravili).

14. Keď dosiahol (Mojžiš) dospelosť a dozrel, dali sme mu múdrosť a poznanie. Takto odmeňujeme dobro činiacich. (28:14)

(28:14): Teraz sa prenášame do obdobia, keď už Mojžiš vyrástol a dospel.

15. Vošiel (Mojžiš) do mesta vo chvíli, keď to obyvatelia nespozorovali. Tam našiel biť sa dvoch mužov, jeden patrilo k jeho skupine a jeden k jeho nepriateľovi. Ten, ktorý patrilo k jeho skupine, ho požiadal o pomoc proti tomu, ktorý patrilo k jeho nepriateľovi. A tak ho (toho, kto patrilo k jeho nepriateľovi) Mojžiš udrel a zabil ho. Povedal (nato Mojžiš): „Toto je (dielo) z diel satana, on je veru nepriateľ zjavný, ktorý do bludu (ľudí) zvádza“.

16. Povedal (Mojžiš): „Pane môj, ukrivdil som svojej duši a Teba o odpustenie prosím (za to, čo som vykonal)“. A tak mu (Boh) odpustil, veď On (Boh) je odpúšťajúci a milostivý.

17. Povedal (Mojžiš): „Pane môj, z vďaky za to, čo si mi podaroval (z darov poznania a odpustenia), nebudem podporou pre previnilcov“.

18. Ostal (Mojžiš) v meste v strachu, vyčkávajúc (čo sa bude diať). Hľa, ten, ktorý od neho včera žiadal pomoc, naňho kričí znova a volá o pomoc (aby mu pomohol proti ďalšiemu mužovi, s ktorým sa bil). Mojžiš mu povedal: „Ty si veru do bludu zjavného skĺzol (včera som kvôli tebe muža zabil a dnes chceš znova všetko zopakovať)“.

19. Keď však (Mojžiš) chcel mocne udrieť toho, kto je ich (spoločným) nepriateľom, povedal (muž patriaci k Mojžišovým nepriateľom): „Mojžiš! Chceš ma zabiť podobne, ako si zabil dušu (zabil človeka) včera? Ty sa chceš len povyšovať na zemi (ukazovať svoju silu) a nechceš patriť medzi tých, ktorí po náprave volajú“.

20. Prišiel od konca mesta bežiaci muž. Povedal (tento muž): „Mojžiš! Poprední (ľudia a predstavitelia) sa radia o tebe, že ťa zabijú, uteč (z mesta), ja ti dobre radím“.

21. A tak z neho (z mesta) utiekol naplnený strachom, vyčkávajúc (čo sa bude diať). Povedal: „Pane môj, zachráň ma pred ľudmi krivdiacimi“.

22. Keď šiel (Mojžiš) smerom k Midjanu, povedal: „Azda ma Pán môj správne usmerní k ceste rovnej (správnej)“.

23. Keď prišiel k vode (ku studni) Midjanu, našiel pri nej spoločenstvo ľudí, ktorí napájali svoje stáda a našiel vedľa nich dve ženy, ktoré sa držali bokom i povedal (im pýtajúc sa): „Čo je vám (že svoje stáda nenapájate)?“ Povedali (ženy odpovedajúc): „Nenapájame, kým pastieri neodídu a náš otec je starec vysokého veku“.

24. A tak im (Mojžiš) napojil ich stádo a potom odišiel do tieňa, kde povedal: „Pane môj, pociťujem núdzu o akékoľvek dobro, ktoré by si mi zoslal (prosím o akékoľvek dobro, ktoré by si mi zoslal a pomohol mi tým)“.

25. Prišla k nemu (Mojžišovi) jedna z nich (zo žien, ktorým predtým napojil stádo), kráčajúc s ostychom a povedala: „Môj otec ťa volá, aby sa ti odvdáčil za to, že si nám napojil stádo“. Keď (Mojžiš) k nemu (k starcovi, otcovi oboch žien) prišiel a porozprával mu svoje príbehy (o tom, čo sa mu stalo a čo sa s ním dialo), povedal (starý muž): „Neboj sa, si zachránený pred ľudmi krivdiacimi“.

26. Jedna z nich (z oboch dcér) povedala: „Otče, najmi ho (aby nám pomáhal), veď najlepšie, koho by si si mohol najat', by bol muž silný a čestný“.

27. Povedal (starý muž): „Chcem ti dať za ženu jednu z týchto mojich dvoch dcér s tým, že budeš pre mňa pracovať osem rokov. Ak by si odpracoval desať (rokov), bude to (pomoc a) láskavosť od teba. Nechcem ti uložiť viac, ako znesieš. Uvidíš (Mojžiš), pokiaľ Boh bude chcieť (a umožní mi to), že patrím medzi zbožných (a nebudem ti ukladať nič, čo by ťa zaťažovalo)“.

28. Povedal (Mojžiš): „Taká je dohoda medzi mnou a tebou. Ktorúkoľvek lehotu (osem alebo desať rokov) by som splnil, tak sa voči mne žiadneho neprávania nedopustíte (ktorúkoľvek lehotu by som dodržal, splnil som svoj sľub) a Boh sa ujme toho, čo hovoríme (On dozrie na to, čo sme dohodli, ale aj na to, aby sme to splnili)“.

29. Keď Mojžiš splnil lehotu a šiel so svojou rodinou, zbadal zo strany hory oheň. Povedal (Mojžiš) svojej rodine: „Ostaňte tu, zbadal som oheň (pôjdem k nemu), azda vám odtiaľ prinesiem správu alebo ohorok z ohňa, azda sa zohrejete“.

30. Keď k nemu (ohňu) prišiel (Mojžiš), bolo naňho zavolané z pravej strany údolia, z požehnaného miesta zo stromu: „Mojžiš! Ja som Boh, Pán tvorstva“,

31. „Vrhni palicu svoju (na zem)!“ Keď ju (palicu svoju) uvidel (Mojžiš potom, ako ju na zem hodil), ako sa trasie, akoby bola užovka, utiekol chrbtom obrátený (k hadovi) a nevrátil sa späť. „Mojžiš! Pristúp a neboj sa, ty patíš medzi tých, ktorí sú v bezpečí“,

32. „Vsuh (Boh pokračuje) svoju ruku pod odev na svoju hrud', vyjde von (z neho, keď si ju vyberieš) biela, bez akéhokoľvek poškodenia (zbavená čohokoľvek zlého) a vlož svoju ruku pod svoju pazuchu, aby si sa strachu zbavil. To sú dva dôkazy od Pána tvojho Faraónovi a jeho popredným (ľuďom a dôverníkom, ktoré im potvrdia pravdivosť posolstva, s ktorým ťa k nim posielam). Oni boli ľuďmi spurnými“.

33. Povedal (Mojžiš): „Pane, ja som zabil jednu dušu (jedného človeka) z ich radov, preto sa bojím, že ma zabijú“,

34. „Môj brat (pokračuje Mojžiš) Áron má výrečnejší jazyk než ja, pošli ho so mnou ako oporu, aby potvrdil pravdovravnosť moju (ohľadom toho, čo mi prikážeš, aby som im oznámil). Bojím sa, že ma zo lži obvinia (nebudú mi veriť)“.

35. Povedal (Boh najvyšší): „Posilníme rameno tvoje tvojím bratom (aby ti bol oporou) a učiníme vám takú moc, že sa k vám nedostanú (keby vám chceli akokoľvek ublížiť). S našimi znameniami vy obaja i ten, kto by vás nasledoval, budete tí, ktorí zvíťazia (neporazia vás)“.

36. Keď k nim (k Faraónovi a k jeho popredným ľuďom a dôverníkom) prišiel Mojžiš s našimi jasnými znameniami, oni povedali: „Toto (s čím k nám prichádzaš, Mojžiš) sú len čary vymyslené a nepočuli sme o takom niečom u našich prvých otcov (nezachovala sa správa od našich predkov o niečom podobnom tomu, čo robíš a hovoríš)“.

37. Povedal Mojžiš: „Pán môj lepšie vie, kto prišiel so správnym usmernením od Neho (koho so správnym usmernením k ľuďom posielal) a komu bude náležať ten dobrý konečný príbytok (raj, ako odmena za to, čo konal). Neuspejú veru (v tom, čo konajú) krivdiaci (tí, ktorí krivdu páchajú)“.

38. Faraón povedal: „Poprední (ľudia a dôverníci), neviem o tom, že by ste mali iného boha, než som ja. Zapál' mi (oheň), Háman, pod hlinu (vyrob tehly) a učiň mi vysokú vežu (vysokú stavbu), azda sa pozriem na Mojžišovho Boha, aj keď si myslím, že patrí (Mojžiš) medzi klamárov“.

39. Povýšoval sa on (Faraón) i jeho vojaci na zemi bezprávne a mysleli si, že sa k nám nevrátia (aby sa im odplatilo zlo, ktoré páchali),

40. A tak sme ho zasiahli i jeho vojakov tým, čo ich zasiahlo a vrhli sme ich (Faraóna a jeho popredných a vojakov) do mora. Pozri sa, aký bol koniec krivdiacich.

41. Učinili sme ich vodcami, ktorí vyzývali (ostatných ľudí) do ohňa (na takú cestu, ktorá ich dovedie k ohňu pekelnému) a v deň zmŕtvychvstania im nebude daná pomoc ani podpora.

42. Dali sme, aby ich prenasledovalo v tomto živote (pozemskom) prekliatie a v deň zmŕtvychvstania budú patriť medzi opovrhnutých.

43. Dali sme Mojžišovi Knihu potom, ako sme zahubili prvé pokolenia (ktoré svojich poslov zo lži obvinili a naše znamenia odmietali), ako viditeľný dôkaz pre ľudí (sme mu túto Knihu dali) a ako milosť, azda budú na to pamätať (na to, čo sa s ich predchodcami stalo).

44. Nebol si (Muhammad) pri západnej hore (pri západnej strane hory), keď sme Mojžišovi vec oznámili a nepatril si medzi tých, ktorí boli svedkami (tejto udalosti). (28:44)

(28:44): Verš pripomína ľuďom, ktorým posol Muhammad predchádzajúce verše predniesol, že on nežil v tom čase, keď sa tieto udalosti udiali a že keby o nich nemal správu od Boha vševediaceho, nebol by sa o nich nikdy ani dozvedel.

45. My sme ale dali vzniknúť pokoleniam (po smrti Mojžiša a jeho potomkov) a dlhé roky prešli nad nimi (nad ľuďmi, ktorí prišli po nich a ktoré spôsobili to, že sa mnohé udalosti, ktoré sa vtedy odohrali, skreslili a pomenili, preto ti o nich, Muhammad, nemohol dať správu nik iný než Boh vševediaci). Nebýval si (Muhammad) medzi obyvateľmi Madiana, neprednášal si im naše znamenia (preto si tieto udalosti nemohol dôkladne poznať), to my sme poslali (ľuďom tvojej doby i doby, ktorá po tebe príde, pravdivé správy o tom prostredníctvom Koránu, ktorý sme ľuďom zoslali).

46. Nebol (Muhammad) si pri hore, keď sme zavolali (na Mojžiša). Vnukáme ti to ale (i tak ti zosielame pravdivé správy o tom, čo sa vtedy odohralo) ako milosť od Pána tvojho, aby si varoval ľudí (Arabov), ku ktorým neprišiel (žiaden) varovateľ pred tebou (pred tým, čo ich čaká po smrti v živote pozemskom). Azda budú na to pamätať.

47. Nebyť toho, keď by ich postihlo nešťastie za to, čo ich ruky vykonali, že by povedali: „Pane náš, keby si bol k nám poslal posla, aby sme nasledovali Tvoje znamenia a patrili sme medzi veriacich (boli by sme tohto posla nasledovali a vyvarovali sa trápenia)“, (28:47)

(28:47): Boh si vyvolil Muhammada za posla, ktorému vnukol Korán, aby už ľudia nemali v budúcnosti, v deň zmŕtvychvstania a v súdny deň žiadnu výhovorku, že nemali poznanie, ktoré by im ukázalo tú správnu cestu, ktorú majú nasledovať. Boh nám ďalej objasňuje, že keby nebol Korán zoslaný ľuďom, potom by ľudia odmietajúci pravdivú vieru tvrdili v súdny deň, že keby im Boh bol určil posla a zoslal im Svoje znamenia, boli by určite uverili a posla nasledovali. Preto bol posol Muhammad vybraný za posla a proroka a záverečné posolstvo a Korán prostredníctvom neho ľuďom dané.

48. Keď k nim však od Nás pravda prišla, povedali: „Keby mu (Muhammadovi) bolo dané niečo (znamenia) podobné tomu, čo bolo dané Mojžišovi (potom by sme uverili)“. A či neodmietli veriť v to, čo bolo predtým dané Mojžišovi? Povedali: „Dva druhy čarov (Tóra a Korán) sú to, ktoré sa navzájom podporujú (v tom, čo hovoria)“ a (okrem toho ešte) povedali: „V oboje my veru odmietame veriť“.

49. Povedz (im, Muhammad): „Prineste teda (ak neveríte v obe knihy) Knihu pochádzajúcu od Boha, ktorá správnejšie usmerňuje než obidve (Knihy), aby som ju nasledoval, ak ste pravdovravní“.

50. Ak by tak neurobili (nesplnili to, o čo si ich požiadal), tak vedz, že nasledujú svoje túžby (odmietaním posolstva, ktoré sme ti zoslali). Kto môže byť vo väčšom blude než ten, kto nasledoval svoje túžby bez správneho usmernenia (bez toho, aby mal správne usmernenie) pochádzajúceho od Boha? Boh veru správne neusmerní ľudí krivdiacich

(ktorí to, čo k nim Boh zoslal, podporené jasnými znameniami, tvrdohlavo odmietajú len z čistej vzdorovitosti).

51. Dali sme, aby sa slová (tohto Koránu) k nim (k tým obyvateľom Mekky, ktorí odmietali veriť) dostali, azda budú na to pamätať (na to, pred čím ich v ňom varujeme).

52. Tí, ktorým sme dali Knihu pred ním (pred zoslaním Koránu), v neho (v Korán) veria (myslia sa tým židia a kresťania, ktorí žili za čias proroka Muhammada a ktorí uverili, že to, čo bolo poslovi a prorokovi Muhammadovi dané, pochádza skutočne od Boha, ktorý predtým zoslal Tóru a Evanjelium).

53. Keď je im prednesený (Korán), hovoria (spomenutí židia a kresťania, ktorí v neho uverili): „**Uverili sme v neho (v Korán), je to pravda od Pána nášho, my sme boli už pred ním muslimami** (t.j. Bohu oddaní, a verili sme, že Boh naplní svoj sľub zoslaním posla a proroka, ktorý prinesie ľuďom nové posolstvo, ktoré dovŕši všetky predchádzajúce posolstvá a ktorým sa stal posol prorok Muhammad)“.

54. Tým bude daná ich odmena (Bohom sľúbená) dvakrát za to, akí trpezliví boli (keď museli znášať ubližovanie a zlo od svojich ľudí za to, že posolstvo posla Muhammada uznali) **a za to, že zahŕňajú dobrým skutkom skutok zlý a z toho, čo sme im dali, mňajú** (rozdávajú na účely, ktoré Boh určil).

55. Keď by počuli plané reči (ktorými tí, ktorí odmietali veriť, muslimom ubližovali), **tak sa ich stránia** (týchto planých reči) **a hovoria** (tým, ktorí plané reči vedú): „**Máme vlastné skutky** (za ktoré sa budeme zodpovedať) **a vy máte vlastné skutky** (za ktoré sa budete zodpovedať), **mier s vami, nechceme neznalých** (nechceme sa hádať alebo sporiť s vami, pretože nevíete, kde je pravda a kde nie)“.

56. Ty (Muhammad) správne neusmerníš, koho máš rád, ale to Boh správne usmerňuje, koho chce (u koho vidí, že si to zasluhuje). **On (Boh) lepšie vie** (než ktokoľvek iný) **o tých, ktorí sú správne usmernení** (o tých, u ktorých je predpoklad, že sú na to pripravení a že sa na správnu cestu dostali). (28:56)

(28:56): Keď smrť k Abú Tálebovi (strýkovi proroka Muhammada, ktorý sa ho ujal po smrti svojho starého otca Abdulmuttaleba) prichádzala, vošiel k nemu prorok Muhammad a práve uňho boli Abú Žahl a Abdulláh Bin Ebí Umejja (obaja patrili v tom čase medzi tých, ktorí v posolstvo posla Muhammada odmietali veriť). Prorok svojmu strýkovi, ktorý ležal na smrteľnej posteli, povedal: „Strýko môj, povedz: Niet boha okrem Boha. Je to veta, ktorou sa môžem za teba u Boha prihovoriť.“ Abú Žahl a Abdulláh Bin Ebí Umejja mu (Abú Tálebovi) ale povedali: „Chceš sa odkloniť od cesty Abdulmuttaleba (jeho otca a prorokovho starého otca)?“ Prorok viackrát Abú Tálebovi zopakoval, čo mu povedal prvýkrát a obaja ho nato od toho odrádzali, až Abú Táleb nakoniec povedal svoje posledné slová, ktoré zneli: „Ostávam na ceste Abdulmuttaleba.“ A zomrel. Prorok Muhammad nato povedal: „Budem pre teba prosiť o odpustenie, ak mi to nebude zakázané.“

Neskôr však Boh najvyšší zoslal Svojmu prorokovi verš (9:113), v ktorom bolo: „Neprisľúcha prorokovi (Muhammadovi) a tým, ktorí uverili (veriacim muslimom), aby prosili (Boha) o odpustenie pre tých, ktorí k Bohu pridružujú (ktorí k Nemu pridružujú niečo alebo niekoho), aj keby šlo o príbuzných, po tom, ako sa im (týmto veriacim) jasne ukázalo, že títo (ich príbuzní) budú obyvateľmi pekla (že sa do pekla dostanú)“.

57. Povedali (tí z kmeňa Qurejš, ktorí odmietali nasledovať posolstvo, ktoré bolo poslovi Muhammadovi zoslané): „**Ak by sme spolu s tebou nasledovali správne usmernenie** (s ktorým si prišiel a ktoré ti bolo zoslané), **budeme unesení zo zeme našej** (ostatné arabské kmene sa proti nám zhluknú a vyženú nás z nášho územia a pozabíjajú)“. **A či sme im nedali upevniť svoje postavenie a získať posvätné miesto bezpečné** (v Mekke, ktorej posvätnosť pochádza z posvätnosti Posvätnej mešity a Káby), **ku ktorému sú prinášané plody všetkého**

(druhu), **ako potravu od Nás?** (Čoho by sa mali báť?) **Väčšina z nich to ale nevie** (čo má a ako Boh všetko zariaduje). (28:57)

(28:57): Tento verš bol zoslaný v súvislosti s mužom zvaným Al Hares Bin Usmán Bin Abd Manáf, ktorý prorokovi Muhamadovi (p.) povedal: „My vieme, že to, čo hovoríš, je pravda, bráni nám však nasledovať ťa v tom, že by nás mohli arabské kmene unášať a vyhnúť z našej zeme, pretože by sa všetci do sporu s nami dostali a my nemáme silu postaviť sa proti nim“. Verš im odkazuje, že už v predislamskej dobe ich, Qurejšovcov, Boh usídlil na mieste, ktoré vyhlásil za posvätné, a tak boli v ňom chránení pred ostatnými. Tak ako Boh zariadil predtým, že sa v Mekke usídlili a bezpečie v nej našli, vytvorí im podobné podmienky aj potom, ako vyhlásia, že posolstvo posla a proroka Muhammada uznávajú a nasledujú. Mekka bola predtým miestom, kde nič nebolo, ale Boh určil, že sa stala pútnickým miestom, preto do nej začali prichádzať plody a tovary všetkého druhu. Boh, ktorý im toto všetko predtým umožnil a dal im to, má moc im to zachovať a ešte aj znásobiť. Oni si to zrejme ale neuvedomovali.

58. Koľko dedín, ktoré sa živobytím svojím pýšili, sme zahubili (Bohu prestali ďakovať za to, čo mali a mysleli si, že ich sila a bohatstvo ich ochráni pred Ním). **Hľa, to sú ich príbytky, neboli obývané po nich** (potom, ako boli zahubení), **len málo** (len krátky čas sa v nich ľudia zdržiavali). **A boli sme to my, kto to zdedil** (všetko, čo mali). (K nám sa vrátilo nakoniec všetko, čo mali, podobne, ako sa celá Zem, ktorú dočasne obývate, k nám vráti, až súdny deň nastane.)

59. Boh by nikdy nezahubil dediny, pokým nepošle k ich Matke (jednou z pomenovaní Mekky je aj názov Matka dedín, t.j. prvá zo všetkých dedín alebo pôvod všetkých dedín) **posla, ktorý im** (jej obyvateľom) **bude prednášať naše znamenia. Nikdy by sme nezahubili dediny bez toho, aby jej obyvatelia boli krivdiaci** (keď sa ich obyvatelia dopustili krívd, na čele ktorých stojí odmietanie viery a poslov, vtedy sme ich zahubili).

60. Čokoľvek, čo vám bolo dané, je pôžitkom života najnižšieho (pozemského) **a jeho ozdobou. Čo je u Boha, je lepšie a trvalejšie. A či nechápete** (a nepoučíte sa)?

61. A či ten, komu sme dali sľub dobrý (o tom, že do raja vojde) **a on** (takýto človek) **ho** (tento sľub) **nájde** (v súdny deň a uistí sa, že je skutočný a pravdivý), **je ako ten, komu sme dali užít si úžitok života najnižšieho** (pozemského) **a potom v deň zmŕtvychvstania bude patriť medzi prítomných** (v pekle)? (28:61)

(28:61): Verš kladie ľuďom otázku, čo je lepšie. Človek, ktorý sa riadi tým, čo Boh uložil a verí v Boha a v to, čo zoslal a pritom si žije spokojným životom v živote pozemskom. Alebo človek, ktorý vieru odmieta, Korán zanecháva, neriadi sa tým, čo Boh uložil a ktorému Boh dal z úžitkov a bohatstva života pozemského, ktoré si ale užije len v krátkom živote pozemskom a potom v súdny deň žiadne dobré skutky nenájde a do pekla rovno zamieri?

62. V deň (súdny deň), **keď na nich** (na tých, ktorí v Boha a v to, čo zoslal, odmietali veriť a celý ich záujem sa sústredil len na život pozemský) **zavolá** (Boh) **a povie: „Kde sú spoločníci Moji, o ktorých ste tvrdili, že existujú** (popri Mne a že majú moc sa vás zastat pred Mnou)?“

63. Tí (poprední a čelní predstavitelia, ktorí vieru a posolstvo posla Muhammada odmietali), **voči ktorým sa slová** (varovné) **uplatnili, povedia: „Pane náš, týchto** (ktorí nás z radov našich ľudí nasledovali), **ktorých sme do bludu nechali skĺznuť, sme nechali do bludu skĺznuť tak, ako sme do bludu my skĺzli.** (Neboli sme to my, kto s tým začal. My sme vieru odmietli, a tak sme do bludu skĺzli a podobne ako my i oni vieru odmietli, a tak do bludu skĺzli. My sme ich k ničomu nenútili.) **Oprosťujeme sa od nich** (od tých našich ľudí, ktorí naše blúdenie nasledovali) **pred Tebou, nie nás oni uctievali** (oni neuctievali nás, aby sme sa my za ich odmietanie viery zodpovedali, ale oni nasledovali a uctievali svoje túžby a myslenie svoje)“.

64. Bude povedané (tým, ktorí k Bohu pridružovali): „**Zavolajte spoločníkov svojich** (ktorých ste k Bohu pridružovali)“. **Oni ich volať budú, ale tí** (ktorých k Bohu pridružovali) **na ich výzvu neodpovedia**. A (vtedy tí, ktorí k Bohu pridružovali) **uvidia trápenie** (pred ktorým boli varovaní). **Keby sa len boli nechali správne usmerniť** (v živote pozemskom, keď k nim posolstvo Božie prišlo, to si vtedy budú želať).

65. V deň (súdny deň), **keď na nich** (Boh) **zavolá** (na tých, ktorí vieru odmietali alebo k Bohu pridružovali) **a povie** (im): „**Čo ste odpovedali poslom** (ktorých som k vám s posolstvami poslal)?“,

66. V ten deň (v súdny deň) **ostanú pred ich očami správy** (o výmysloch, ktoré si v živote pozemskom vymýšľali a ktorými poslom odpovedali) **skryté, preto sa** (jeden druhého) **nebudú navzájom spytovať** (ako a čo by mali odpovedať).

67. Ten, kto pokánie učinil, uveril (v Boha a v posolstvo posla Muhammada) **a dobro konal, azda bude patriť medzi tých, ktorí prospeli** (v skúške, ktorej v živote pozemskom boli vystavení).

68. Pán tvoj (Muhammad) **stvorí, čo chce a vyberá si** (čo chce a koho chce). **Im** (nikomu z ľudí) **nenáležal výber** (ničoho tam, kde Boh rozhodne a takýto výber neumožní). **Jedinečný je Boh, nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (Bohu je vzdialené všetko to, čo mu je nepravdivo pripisované) **a je vysoko nad tým, čo k Nemu** (Bohu) **pridružujú**.

69. Pán tvoj vie, čo ich hrude ukrývajú a čo (oni) prejavujú.

70. On (Boh) **je Boh, niet boha okrem Neho. Jemu náleží vďaka v živote prvom** (pozemskom) **a v živote poslednom** (večnom, ktorý príde po súdnom dni). **Jemu** (Bohu) **náleží rozhodnutie** (o všetkom) **a k Nemu** (Bohu) **bude váš návrat** (po smrti).

71. Povedz (Muhammad, tým z Mekky, ktorí odmietajú veriť): „**Vidíte** (čo by sa stalo), **ak by Boh učinil noc nad vami nepretržitú** (trvajúcu) **až do dňa zmŕtvychvstania, ktorý iný boh než Boh by k vám priviedol žiaru** (ktorá by vám všetko osvetlila)? **A či nepočujete** (čo je vám povedané)?“

72. Povedz (im, Muhammad): „**Vidíte** (čo by sa stalo), **ak by Boh učinil deň nad vami nepretržitým** (trvajúcim) **až do dňa zmŕtvychvstania, ktorý iný boh než Boh by k vám priviedol noc, v ktorej by ste odpočívali? A či nevidíte** (znamenia Božie)?“

73. Z milosti Svojej vám učinil (Boh) **noc i deň, aby ste v nej odpočívali a aby ste sa** (vo svetle dňa) **snažili o dobrodenie Ním dané** (Bohom vám dané tým, že budete pracovať a snažiť sa). **Snád' budete ďakovať** (za všetko, čo vám Boh dal).

74. V deň (súdny deň), **keď na nich** (Boh) **zavolá** (na tých, ktorí v Boha a v to, čo zoslal, odmietali veriť a celý ich záujem sa sústredil len na život pozemský) **a povie**: „**Kde sú spoločníci Moji, o ktorých ste tvrdili, že existujú** (popri Mne a že majú moc sa vás zastat' pred Mnou)?“

75. Vyjmeme z každého spoločenstva svedka (v súdny deň) **a povieme**: „**Predložte svoj dôkaz** (na základe ktorého ste za lož označili posolstvo, ktoré som vám poslal a odmietli ste veriť)“. **Vtedy už budú vedieť, že pravda náleží Bohu** (pravda bola v tom, čo Boh zoslal) **a opustí ich to, čo vymýšľali** (na Boha a na jeho posla Muhammada).

76. Qárún (Korah) **pochádzal z radov ľudí Mojžiša** (patril k nim), **ale zachoval sa k nim nevraživo**. **Dali sme mu** (Qárúnovi) **poklady, od ktorých kľúče by zaťažili aj skupinu silných mužov** (kľúče od priestorov, v ktorých tieto poklady boli ukryté). **Jeho ľudia mu povedali**: „**Neraduj sa** (z toho, že máš toľké majetky, ale skôr sa snaž nimi ľudom pomáhať), **pretože Boh nemá rád tých, ktorí sa takto radujú** (z toho, čo im Boh dal bez toho, aby z týchto majetkov dávali na účely, ktoré Boh určil)“,

77. „Sleduj (jeho ľudia pokračovali) tým, čo ti Boh dal, príbytok posledný (a konečný), ale pritom nezabúdaj na svoj podiel zo života najnižšieho (pozemského) a dobro konaj tak, ako ti Boh dobro dal a nesnaž sa šíriť skazu na zemi. Ved' Boh nemá rád tých, ktorí skazu šíria“.

78. Povedal (im Qárún odpovedajúc): „Boli mi dané pre poznanie, ktoré mám (o tom, ako takéto majetky zarobiť, a nie preto, že by mi ich Boh dal)“. A či nevedel, že Boh zahubil už pred ním také pokolenia, ktoré mali väčšiu silu (než on) a viac toho (majetkov než on) nahromadili? Previnilci nebudú opýtaní na hriechy, ktorých sa dopustili (aby ich mohli zatajiť alebo sa ich zriecť, pretože všetko sa zapisuje a eviduje).

79. A tak vyšiel (Qárún) medzi svojich ľudí vo svojich ozdobách (pýšiac sa pred nimi). Tí (z radov jeho ľudí), ktorí sledovali život najnižší (pozemský), povedali (želajúc si a závidiac): „Kiežby sme mali niečo podobné tomu, čo bolo Qárúnovi dané, on má veru obrovské šťastie“.

80. Avšak tí (z radov jeho ľudí), ktorým bolo dané poznanie, povedali: „Beda vám, odmena Božia je lepšia pre toho, kto uveril a konal dobro. Bude (takéto dobro) dané len tým, ktorí trpezlivými boli“.

81. A spôsobili sme, že ho zem spolu s jeho obydľím pohltila. Nemal žiadnu skupinu (ľudí alebo dôverníkov) mimo Boha, ktorá by mu pomohla a podporila by ho (len Božia pomoc ľudom v zlých chvíľach, keď ich všetci opustia, pomôže). Nepatril (Qárún) medzi tých, ktorí víťazstvo dosiahli (získali Božiu spokojnosť a vyhli sa záhube v živote pozemskom i posmrtnom).

82. Tí, ktorí si želali (byť na) jeho miesto včera, začali hovoriť: „Vidno (jasne a zreteľne), že Boh zoširoka dáva potravu (obživu i dary každému), komu chce z radov tých, ktorí sa Mu odovzdali a má moc (tak urobiť). Nebyť toho, že nám Boh preukázal láskavosť (tým, že sme nemali to, čo Qárún a nekonali sme tak, ako on konal), bol by prikázal, aby nás pohltila (zem, podobne, ako Qárúna pohltila). Vidno (jasne a zreteľne), že neuspeli tí, ktorí vieru odmietajú“.

83. Ten príbytok konečný (raj) učiníme pre tých, ktorí nechcú (nesledujú) žiadne povyšovanie sa na zemi a ani skazu (ale chcú žiť život striedmy a predovšetkým sa snažia o spokojnosť Božiu). Dobrý koniec patrí bohobojným.

84. Kto príde (v súdny deň) s dobrým skutkom, tomu bude náležať (odmena za) ešte lepší (skutok, než aký vykonal a odmena za dobré skutky sa znásobuje). Kto príde so zlým skutkom, tomu, kto zlý skutok vykonal, bude odplatené len to, čo konal (za každý dobrý skutok sa veriacemu zapíše pozitívny výsledok niekoľkokrát znásobený, ale za každý zlý skutok sa veriacemu zapíše len jeden negatívny výsledok).

85. Ten (Boh), kto ti (Muhammad) povinne uložil Korán (bremeno jeho oznámenia ľudom), ťa vráti k určenému stretnutiu (v súdny deň, keď sa každému oznámi, ako sa ustanoveniami Koránu riadil). (V niektorých výkladoch Koránu sa píše, že určeným stretnutím mal byť návrat do Mekky, z ktorej musel prorok predtým s muslimami utiecť.) Povedz (Muhammad): „Pán môj lepšie vie o tom, kto prišiel so správnym usmernením a kto je v blude zjavnom“.

86. Nedúfal si (Muhammad), že ti bude vrhnutá Kniha (obsah Koránu a že sa ti dostane táto česť i povinnosť ľudom ho oznámiť a stať sa poslom Božím). Bola to milosť pochádzajúca od Pána tvojho (že ťa učinil poslom a že poslal ľudom posolstvo, ktorým ich vyviedol z temnôt do svetla). Nebud' preto oporou pre tých, ktorí veriť odmietajú (nepodporuj ich v tom, k čomu vyzývajú mimo Boha, ale jasne a zreteľne im objasni, čo ti Boh zoslal).

87. Nech ti nič nebráni v nasledovaní Božích znamení po tom, ako ti boli zoslané dole a vyzývaj k Pánovi svojmu (ľudí) a nepatri medzi tých, ktorí k Bohu pridružili (rovných alebo potomkov či iné predmety alebo stvorenia).

88. Nevzývaj (je to adresované poslovi Muhammadovi, ale aj všetkým ľuďom) **popri Bohu boha iného, niet boha okrem Neho (Boha). Všetko smeruje k zániku okrem Jeho tváre (Božej).** (Čo predstavuje Božia tvár, úplne presne nevieme, pozri verš 2:115.) **Jemu (Bohu) náleží rozhodovanie (o všetkom) a k Nemu sa vrátite (v deň zmŕtvychvstania).**

KAPITOLA DVADSIATA DEVIATA

Al Ankabút (Pavúk)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Alef, Lám, Mím. (Tri písmená arabskej abecedy A, L, M. Pozri výklad k prvému veršu druhej kapitoly.)

2. Mysleli si ľudia, že budú ponechaní hovoriť: „Uverili sme“ bez toho, aby boli skúške vystavení (či je ich viera skutočná a dokážu pre ňu aj ťažkosti znášať, alebo nie)?

3. Skúške sme vystavili tých, ktorí boli pred nimi. Boh dá spoznať (pravdu o) **tých, ktorí pravdu hovorili** (a svoju vieru úprimne mysleli) **a dá spoznať tých, ktorí klamali** (vieru len predstierali).

4. Rátali tí, ktorí konali zlé skutky, s tým, že nás predbehnú (dokážu utiecť pred trestom, ktorý ich neminie)? **Zlé je veru, ako usudzujú** (spôsob, akým premýšľajú).

5. Kto dúfa v stretnutie s Bohom (že príde sľúbený deň, v ktorý sa s Bohom stretne), **tak nech vie, že čas Bohom určený** (kedy pred Ním všetci budú stáť) **príde. On (Boh) všetko počuje a všetko vie.**

6. Kto sa snaží (o Božiu spokojnosť tým, že trpezlivý bol a snažil sa vyhýbať tomu, čo Boh zakázal a snažil sa dodržiavať to, čo Boh uložil), **ten sa snaží pre dobro svojej duše** (výsledky a ovocie tejto snahy sa vrátia jemu samému v dobrom). **Boh nepotrebuje nikoho zo stvorených** (zaobíde sa bez kohokoľvek, všetko, čo človek koná v súlade s tým, čo Boh v Koráne zoslal, koná pre svoje dobro v živote pozemskom i poslednom a večnom).

7. Tí, ktorí uverili a dobré skutky konali, tým vymažeme ich zlé skutky a náležite ich odmeníme tým najlepším z toho, čo konali (vezmeme to najlepšie z ich skutkov a na základe toho ich odmeníme).

8. Odkázali sme človeku dobré správanie sa k rodičom (aby sa o nich staral, keď to potrebujú, vážil si ich a pomáhal, pozri verš 17:23). **Ak by sa ale** (zo všetkých síl) **usilovali o to, aby si ku Mne pridružil to, o čom nemáš poznanie, tak ich neposlúchni** (človek sa má starať o rodičov a snažiť sa o to, aby boli spokojní, s výnimkou toho, ak by ho vyzývali k tomu, aby pridružoval k Bohu niečo alebo niekoho, o ktorom Boh v Koráne neprikázal, že by sa mal popri Ňom uctievať alebo k Nemu pridružovať). **Ku Mne (Bohu) bude váš návrat** (po smrti) **a vtedy vám oznámim, čo ste konali.** (29:8)

(29:8): Tento verš bol zoslaný o jednom zo spoločníkov proroka Muhammada, zvanom Saed Bin Ebí Vaqqás. Keď Saed prijal islamské náboženstvo, jeho matka Žamíla mu povedala: „Saed, dostala sa mi správa o tom, že si konvertoval. Prisahám na Boha, nezatieni ma žiadna strecha pred horúčavou a vetrom (budem bývať pod holým nebom) a nebudem jesť ani piť, kým neodmietneš vieru v Muhammada a nevrátiš sa k tomu, na čom si bol“. Saed bol jej najobľúbenejšie dieťa, ale aj tak jej vyhrážky odmietol. A tak jeho matka vydržala tri dni, počas ktorých nejedla, nepila a bývala vonku, až sa o ňu Saed začal obávať, preto prišiel k prorokovi Muhammadovi (p.) a pošťazoval sa mu na správanie svojej matky.

Vtedy bol zoslaný tento verš, v ktorom sa jasne hovorí, že vo všetkom sa má brať ohľad na rodičov, s výnimkou prípadu, ak by chceli človeka od viery a islamského náboženstva odvrátiť. Saedova matka pochopila, že po zoslaní tohto verša s ním už nepohne, preto svoju prísahu odvolala.

9. Tí, ktorí uverili a dobré skutky konali, tým dáme vojst' medzi (k radom) zbožných.

10. Medzi ľudmi sú takí, ktorí hovoria: „Uverili sme v Boha“, ak by ale niekomu z nich (človeku z takejto skupiny ľudí) bolo ublížené pre jeho vieru v Boha (preto, že nasleduje cestu, ktorú Boh určil), skúšku, ktorej bol ľudmi vystavený, učiní rovnou trápeniu Bohom určenému (ak by bolo niekomu z týchto ľudí ublížené zo strany iných ľudí pre jeho vieru a náboženstvo, začne sa týchto ľudí obávať tak, ako sa obáva Boha a trápenia, pred ktorým Boh varoval, a odvráti sa od viery). A ak by prišlo víťazstvo od Pána tvojho (Boh by muslimom pomohol k víťazstvu), povedia (ľudia patriaci do tejto skupiny): „My sme boli s vami (muslimovia, podporili sme vás a veríme v to čo vy, povedia tak, aby sa im dostala časť koristi)“. A či Boh nepozná lepšie (než ktokoľvek), čo je v hrudiach stvorených skryté (aké sú ich zámary a pocity)? (29:10)

(29:10): Tento verš bol zoslaný o skupine pokrytcov, ktorí žili za čias posla a proroka Muhammada (požehnanie a mier Boží nech ho sprevádzajú). Táto skupina pulzovala medzi muslimami a ich nepriateľmi, ako to jej členom vyhovovalo. Zväčša im šlo o podiel na vojrovej koristi, ktorý získala jedna alebo druhá skupina počas vojenských stretov, ktoré sa medzi nimi odohrali. Okrem toho títo pokrytci neraz zohrávali aj dôležitú rolu pri oslabovaní a rozbíjaní jednoty muslimov, keď medzi jednotlivými muslimami šíрили rôzne fámy a siali medzi nich intrigy, nepriateľstvo a sváry.

11. Boh dá spoznať (pravdu o) tých, ktorí uverili (a svoju vieru úprimne mysleli) a dá spoznať pokrytcov (ktorí vieru len predstierali pre nízke a dočasné ciele).

12. Povedali tí, ktorí odmietli veriť tým, ktorí uverili: „Nasledujte našu cestu a my ponesieme hriechy vaše (vy nasledujte cestu, na ktorej sme a my za vás ponesieme všetky hriechy, ktorých by ste sa dopustili tým, že by ste sa od islamského náboženstva odvrátili)“. Neponesú (tí, ktorí odmietli veriť) z ich hriechov (z hriechov tých, ktorí uverili a ktorých vyzývali, aby svoje náboženstvo opustili) nič, oni veru klamú (nič také sa nestane, pretože každý ponesie svoje hriechy, za ktoré sa bude zodpovedať a nik za iného žiadne hriechy neponesie),

13. Ponesú (tí hore uvedení, ktorí odmietli veriť) bremená svoje i (k tomu ešte) bremená ďalšie so svojimi bremenami (títo ponesú bremená svoje a k tomu ešte aj váhu bremien tých, ktorých od Koránu a správneho usmernenia rôznymi sľubmi a ľstami odlákali a odklonili). A budú opýtaní v deň zmŕtvychvstania na to, čo si vymýšľali.

14. Poslali sme Núha (Noema) k jeho ľudom a on medzi nimi pobudol tisíc rokov bez päťdesiatich (950 rokov, kedy ich vyzýval k Bohu, ale oni jeho výzvy ignorovali). A tak ich zasiahla (a vzala zo života pozemského) potopa v stave, keď sa krivdy dopúšťali.

15. Zachránili sme ho (Noema) aj obyvateľov lode (tí, ktorí v Noemovo posolstvo uverili a nastúpili s ním do korábu) a učinili sme ju (loď - koráb) znamením pre stvorených.

16. Abrahám povedal svojim ľudom: „Uctieajte Boha a bojte sa Ho, to je lepšie pre vás. Keby ste to len vedeli (kde tkvie vaše dobro)“,

17. „Vy uctieвате mimo Boha len modly (ktoré sa na nič nezmôžu a nevlastnia pre vás žiadne dobro ani zlo) a strojíte to (predmety a výmysly), čo zvädza (ľudí od správneho usmernenia). Tí, ktorých uctieвате mimo Boha, nevlastnia pre vás žiadnu potravu (ani nič, čo by vám pomohlo), preto o potravu (a všetko dobré) žiadajte Boha a uctieajte Ho a ďakujte Mu. K nemu bude váš návrat (v deň zmŕtvychvstania)“,

- 18. „Ak by ste za lož označili (to, s čím k vám prichádzam), tak už spoločenstvá pred vami za lož označili (svojich poslov a posolstvá, s ktorými k nim prichádzali, nepreviníte sa ničím novým). Úloha posla je len jasné oznámenie (toho, čím bol Bohom poverený)“.**
- 19. Nevideli (tí, ktorí veriť odmietajú), ako Boh počína stvorenie (všetkého) a potom (po jeho smrti) ho prinavracia znova k životu? Je to pre Boha veru ľahké (ich vzkriesiť potom, ako umreli a rozložili sa). (29:19)**
- (29:19): Vedecké výskumy objavili, že každý človek sa skladá z určitého množstva chemických látok, ktoré sa percentuálne menia od jedného človeka k druhému. Okrem toho zistili, že každý človek má genetické kódy, ktoré sa líšia od iného človeka. Ak spojíme oba objavy, zistíme, že v teoretickej rovine sa telo človeka dá znova poskladať, aj keď by úplne zaniklo.
- 20. Povedz: „Putujte po zemi (a hľadajte a skúmajte) a pozrite sa, ako sa začalo stvorenie (všetkého na nej). Potom (ako všetko zomrie) Boh dá vzniknúť poslednému vznikutiu (keď nastane deň zmŕtvychvstania a Boh všetkých vzkriesi). Ved' Boh má moc nad všetkým“,**
- 21. „Podrobí (Boh) trápeniu, koho chce (kto si to zasluhuje za skutky, ktoré páchal) a milosťou zahrnie, koho chce (za dobré skutky a dobrý úmysel). A k Nemu bude váš návrat (v tento deň)“,**
- 22. „Vy nemôžete zabrániť tomu (nemáte moc to zastaviť, nemáte kam utiecť a nemáte nikoho, kto by vám pomohol) na zemi, ani v nebi a bez Boha (ľudia) nemáte žiadneho dôverníka a ani nikoho, kto by vám pomohol a podporil vás (nemáte nikoho, kto by vám pomohol alebo by sa vás zastal)“,**
- 23. „Tí, ktorí odmietli veriť v Božie znamenia a stretnutia s Ním (návrat v súdny deň), sú tí, ktorí stratili nádej na milosť Moju a tým sa dostane trápenie bolestivé“.**
- 24. Odpoveď jeho ľuďi spočinula len v tom, že povedali: „Zabite ho, alebo upál'te“. Boh ho ale zachránil od ohňa. V tom sú veru znamenia ľudom veriacim.**
- 25. Povedal (Abrahám svojim ľuďom): „Učinili ste si mimo Boha modly len pre láskavosť, ktorá medzi vami panuje v živote najnižšom (pozemskom). (Len preto modly uctievať, aby ste si navzájom prejavili určitú súdržnosť a vzájomnú náklonnosť.) V deň zmŕtvychvstania však budú jeden odmietať druhého a budú preklínať jeden druhého (za to, že ich naviedli na uctievanie modiel a zanechanie toho, čo Boh zoslal). Vaším príbytkom bude oheň a nebudete mať nikoho, kto by vám pomohol a podporil vás (zastal sa vás pred Bohom)“.**
- 26. V to, čo (Abrahám) hlásal, uveril Lot (Lút). Povedal (Abrahám): „Ja emigrujem k Pánovi svojmu (vzdiaľujem sa od všetkého, čo robíte a odchádzam preč, tam, kde budem uctievať len Boha a jemu sa oddám). On (Boh) je veru ten mocný, oplývajúci múdrosťou“.**
- 27. Dali sme mu (Abrahámovi) Izáka (Isháqa) a Jakuba (Jaqúba) a učinili sme v jeho potomstve prorockto (proroci budú pochádzať z potomstva jeho) a Knihu a dali sme mu jeho odmenu (ktorú si zasluhuje) v živote najnižšom a v živote poslednom (a večnom) bude patriť medzi zbožných.**
- 28. Lot povedal svojim ľuďom: „Dopúšťate sa nemravnosti (homosexuality), ktorej sa pred vami nedopustil nik zo stvorených?!“**
- 29. „Vy prichádzate k mužom (s túžbou o intímny styk s nimi) a prepadávate cestujúcich a dopúšťate sa vo svojich posedeniach (a zhromaždeniach) odsúdeniahodných vecí“. Odpoveď jeho ľuďi spočinula len v tom, že povedali: „Prived' nám (sľúbené) trápenie Bohom určené, ak patríš medzi pravdovravných“.**
- 30. Povedal (Lot): „Pane môj! Pomôž mi a podpor ma proti ľuďom skazu šíriacim“.**

31. Keď naši poslovia (ktorí mali sľúbené trápenie vykonať) **prišli k Abrahámovi s radostnou správou, povedali:** „**My zahubíme obyvateľov tejto dediny** (v ktorej býval Lot). **Jej obyvatelia sú veru krivdiaci** (krivdy sa dopúšťali sami voči sebe, ale aj voči ostatným)“.

32. Povedal (Abrahám): „**Je v nej** (v dedine) **Lot**“. **Povedali** (poslovia odpovedajúc): „**My lepšie vieme o tom, kto v nej je. Zachránime ho** (Lota) **i jeho rodinu, s výnimkou jeho ženy, ona bude patriť medzi tých, ktorí ostanú** (v dedine a postihne ju to, čo postihne jej obyvateľov).“ (Pozri kapitolu č. 7, verš č. 80 a nasl.)

33. Keď naši poslovia prišli k Lotovi, dostal z nich zlé predtuchy a bol z nich stiesnený (pretože sa obával toho, čo urobia jeho ľudia, keď sa o host'och dozvedia), **povedali** (poslovia): „**Neboj sa a nežiaľ. My ťa zachránime i tvoju rodinu, okrem tvojej ženy, ona bude patriť medzi tých, ktorí ostanú**“,

34. „My (poslovia pokračovali) **zošleme na obyvateľov tejto dediny po sebe prichádzajúce trápenie z neba za to, že spurnými boli**“.

35. Z nej (z dediny Lotových ľudí) **sme zanechali znamenie zjavné ľudom, ktorí chápu** (a vnímajú zmysel a hodnotu takýchto znamení).

36. K (obyvateľom) **Midjanu sme poslali ich brata Šába, ktorý povedal:** „**Ľudia moji, uctieajte Boha a dúfajte v Deň posledný** (deň zmŕtvychvstania a súdu) **a nešírte skazu na zemi a nebud'te skazu šíriaci**“.

37. Oni (Šábovi ľudia) **ho** (Šába) **však zo lži obvinili, a tak ich** (tých z radov jeho ľudí, ktorí odmietli veriť) **otras** (zemetrasenie alebo silný ohlušujúci výkrik) **zasiahol** (a vzal zo života pozemského) **a ráno ležali vo svojich príbytkoch mŕtvymi** (nehybnými, ako vtáci, keď niekam sadnú).

38. I (spomeň) **Ád a Samúd, podľa ich príbytkov ste jasne videli, ako dopadli** (pozri verš 26:123). **Satan im okrášlil ich skutky** (chybné a zlé skutky, ktoré konali, im satan ukázal ako správne), **a tak im bránil nasledovať cestu** (správnu) **a pritom jasne** (a zreteľne) **videli** (čo je správne a čo nie, ale aj tak si nedali povedať).

39. I (spomeň ľudí) **Qárun, Faraón a Hámán** (ku ktorým sme poslali poslov). **Prišiel k nim Mojžiš so znameniami zjavnými, oni sa ale povyšovali na zemi** (nad nasledovanie toho, čo Boh zoslal prostredníctvom Mojžiša i nad ostatných ľudí) **a neboli pritom prvými** (kto nasledovať posolstvá zoslané Bohom odmietal).

40. Každého (z nich) **sme zasiahli** (vzali zo života pozemského) **za jeho hriech. Na niektorých z nich sme poslali štrkovú smršť** (smršť plnú štrku a kameňov) **a niektorých vzal** (zo života pozemského a zasiahol) **výkrik** (ohlušujúci) **a u niektorých sme spôsobili, že ich zem pohltila a niektorých z nich sme potopili. Boh by im nikdy neukrivil** (keď na nich rôzne trápenia a katastrofy posielal), **ale oni svojim dušiam** (sami sebe) **krivdili** (činmi, ktoré konali).

41. Príklad tých, ktorí si učinili mimo Boha dôverníkov (ktorým sa zdôverujú so všetkým, ktorých prosia o pomoc a na ktorých sa obracajú), **sa podobá príkladu samičky pavúka, ktorá si učinila dom** (z pavúčích vlákien, ktorý pavúka neochráni pred vysokou teplotou, zimou, a iným). **Veru najchatrnejší dom** (medzi domami) **je dom pavúcej samičky. Keby** (tí, ktorí si mimo Boha dôverníkov vzali) **to len vedeli** (že stavajú na niečom veľmi chabom).

42. Boh pozná všetko, čo mimo Neho (Boha) **uctievajú. On je mocný a múdrosťou oplýva.**

43. Tieto príklady uvádzame ľudom a chápu ich (porozumejú im) **len tí, ktorí majú poznanie** (hlbšie poznatky).

44. Boh stvoril nebesá a zem v pravde (pre pravdivý dôvod ich stvoril, nie bezcieľne). **V tom je veru znamenie pre veriacich.**

45. Vyprávaj (Muhammad), **čo ti bolo vnuknuté z Knihy** (Koránu) **a konaj modlitbu, pretože modlitba zakazuje nemravnosti a odsúdeniahodné veci. A spomínanie na Boha je väčšie** (a cennejšie než čokoľvek iné, čo by človek konal). **A Boh vie, čo robíte.** (29:45)

(29:45): Spomínanie na Boha a modlenie je cennejšie než čokoľvek iné, pretože tým človek získava Božiu spokojnosť v živote pozemskom i konečnom. To ale neznamená, že len to postačuje na získanie úplnej spokojnosti Boha voči človeku, pretože Boh životu ľudí určil určitý poriadok a chod a ľudia tento poriadok a chod musia dodržiavať. To znamená, že modlenie a spomínanie na Boha je základom každej činnosti, preto by človek mal vykonávať všetky činnosti, ktoré si od neho jeho život pozemský vyžaduje, ale má pritom vždy spomínať na Boha a mať Ho v srdci a na mysli.

46. Nesporte sa (muslimovia) **s Ľuďmi Knihy** (židmi a kresťanmi), **iba ak v dobrom** (ak sa s nimi budete sporiť o niečom, tak v pokoji, bez hádok, urážok, a pod.), **s výnimkou tých z nich, ktorí by krivdili** (dopustili by sa voči vám alebo vášmu náboženstvu väčšej krivdy, alebo by proti vám zbrane svoje zdvihli, tým sa na odpor postavte). **A povedzte** (im): „**Uverili sme v to, čo nám bolo zoslané a v to, čo bolo vám zoslané a náš Boh a váš Boh je jeden a ten istý a my sme Mu (Bohu) oddaní** (t.j. my sme muslimovia)“.

47. Zoslali sme ti dole (Muhammad) **Knihu** (Korán, podobne, ako sme zoslali Knihu poslom pred tebou). **Tí, ktorým sme dali Knihu** (predtým), **v ňu** (Knihu - Korán) **veria.** (Tí, ktorí mali hlboké poznanie o knihách, ktoré sme poslom predtým zoslali a vnukli, spoznali, že Korán, ktorý ti bol, Muhammad, vnuknutý, je pravdivý a pochádza od Boha. Medzi takých patrili napríklad Abdulláh Bin Salám a ďalší židia, ktorí v posolstve posla Muhammada videli pravdu a pokračovanie posolstiev, ktoré Boh predtým poslom svojim zosiela.) **A aj v radoch týchto** (obyvateľov Mekky, ktorí neboli židmi ani kresťanmi) **sú takí, ktorí v ňu** (Knihu - Korán) **veria. Naše znamenia popierajú len tí, ktorí odmietajú veriť** (trvajú na svojom odmietaní len z čistej tvrdohlavosti, zanovitosti a nenávisti).

48. Pred ním (pred zoslaním Koránu) **si** (Muhammad) **nikdy neprednášal žiadnu knihu** (ani nebeskú knihu ani žiadnu inú knihu) **a ani si ju nepísal pravcou svojou, inak by boli zapochybovali tí, ktorí sa odklonili** (od toho, čo Boh poslovi Muhammadovi zoslal, ktorí v to odmietali veriť a boli by našli dôkaz o tom, že Korán si Muhammad vymyslel, čo ale nenašli). (29:48)

(29:48): Verš poukazuje na to, že Muhammad pred začiatkom zosielania a vnukania posolstva nikdy nečítal a ani nepísal žiadnu z Kníh, ktoré boli predtým zoslané, medzi ktoré patrili Tóra a Evanjelium a ani iné knihy podobného charakteru. Keby sa tak bolo stalo, boli by sa tí, ktorí neustále pochybovali a snažili sa Korán spochybňovať, toho chytili. Preto sa nemožno odvolávať na to, že posol a prorok Muhammad (p.) Korán vytvoril podľa Tóry a Evanjelia, a to aj vzhľadom na to, že poznatky v ňom obsiahnuté naprávajú a poukazujú na niektoré nesprávne informácie v oboch spomenutých knihách. O takýchto nesprávnych informáciách môže viesť len ten, kto tieto Nebeské knihy zoslal, teda Boh najvyšší.

49. Nie je tomu tak (ako si oni myslia, ty si, Muhammad, Korán ani nenapísal, ani nevymyslel a ani odnikiaľ neprebral), **on** (Korán) **predstavuje znamenia jasné, sú zachované v hrudiach tých, ktorým bolo dané poznanie. Naše znamenia popierajú len tí, ktorí sa krivdy dopúšťajú** (tým, že ich odmietajú a snažia sa ich spochybniť rôznymi výmyslami).

50. Povedali (tí, ktorí odmietali veriť): „**Keby mu** (Muhammadovi) **boli zoslané dole znamenia od Pána jeho** (ktoré by poukazovali na jeho pravdovravnosť, aké boli zoslané predtým Mojžišovi alebo Ježišovi, možno by sme uverili)“. **Povedz** (im, Muhammad): „**Znamenia pochádzajú len od Boha** (On určuje, či ich zošle a kedy), **ja som len varovateľ**“.

jasný. (Mojou úlohou je len vám oznámiť to, čo mi Boh zosiela, a nie určovať, čo mi má zoslať alebo kedy mi to má zoslať. Moja úloha spočíva len v tom, aby som vás varoval.)“

51. Nestačilo im, že sme ti (Muhammad) zoslali Knihu (Korán), ktorá je im prednášaná? (Sami videli, tí z radov Arabov, ktorí odmietali veriť, že sa im nepodarilo vytvoriť čo len niekoľko veršov podobných Koránu z hľadiska skladby a obsahu. Čo ešte viac chcú ako dôkaz toho, že Korán pochádza od Boha? Keď ich toto znamenie nepresvedčilo, potom budú už odmietat' akékoľvek znamenie, ktoré by sme im ukázali alebo dali.) **V tom** (v zoslaní Koránu) **je milosť** (od Boha daná, ktorú vám preukázal a ktorou vám ukázal pravdu a nenechal vás tápať) **a pripomenutie ľuďom veriacim.**

52. Povedz (im, Muhammad): „Boh je postačujúcim svedkom toho, čo je medzi mnou a vami (že pravdu hovorím a pravdu vám prinášam). **Pozná, čo je** (deje sa) **v nebesiach a na zemi** (nič sa pred Ním neskryje a keby nebol tento Korán pravdou od Neho zoslanou, bol by ma za to trestom a trápením postihol, tak ako sa to predtým dialo s tými, ktorí si o Bohu lži vymýšľali).“ **Tí, ktorí uverili v nepravdu a odmietli veriť v Boha** (a v pravdu, ktorú v Koráne zoslal), **to sú tí, ktorí stratu utrpeli** (stratili svoj život pozemský i život posledný a večný).

53. Urýchlene ťa žiadajú (Muhammad) o trápenie (pred ktorým ich varuješ, aby si ho na nich priviedol). **Nebyť času stanoveného** (ktorý bol určený pre ich smrť a odchod zo života pozemského), **bolo by k nim trápenie prišlo** (boli by sme ho zoslali ihneď). **Ono** (sľúbené trápenie, ktoré ich postihne) **k nim príde znenazdania, keď to nebudú cítiť** (že to prichádza a keď to nebudú predpokladať).

54. Urýchlene ťa žiadajú (Muhammad) o trápenie (o jeho zoslanie) **a veru** (si pritom neuvedomujú, že) **peklo bude obklopovať tých, ktorí odmietajú veriť.**

55. V deň, keď na nich dopadne trápenie sponad nich (zhora) **i spod ich nôh** (zospodu) **a povie (Boh): „Okúste** (následky a odplatu za) **to, čo ste konali“.**

56. Vy, ktorí ste Mne (Bohu) odovzdaní a ktorí ste uverili! Moja zem (zem, ktorú som stvoril a na ktorej som vám dal usadiť sa) **je rozsiahla** (ak by ste boli prenasledovaní v nejakej jej časti alebo vám bolo ubližované pre vaše náboženstvo a vy to nebudete môcť vydržať, tak odíďte do inej časti). **Mňa preto uctievať** (nikoho iného preto neuctievajte a nikoho ku Mne nepridružujte, aj keď by ste mali kvôli tomu opustiť svoju zem a krajinu a odísť inam).

57. Každá duša okúsi smrť a potom k nám bude váš návrat (všetkých).

58. Tí, ktorí uverili a dobré skutky konali, tým dáme usadiť sa v raji v komnatách, pod ktorými budú tiecť rieky a v ktorých budú naveky. Je to veru výborná odmena pre tých, ktorí konajú (tak, ako im Boh uložil),

59. Ktorí trpezlivými boli a na Pána svojho sa spoliehali (vo všetkom, čo konali).

60. Koľko z toho (zo stvorení), **čo chodí po zemi, nemá silu niest' ťažkosti spojené so svojou obživou** (zaobstarat' si ju alebo ju poniesť a uskladniť), **Boh im ale** (i tak) **obživu dáva i vám** (ľudia). **On (Boh) všetko počuje a všetko vie.**

61. Ak by si sa ich (tých, ktorí odmietajú veriť, Muhammad) **spýtal: „Kto stvoril nebesá a zem a určil, aby slúžilo slnko a mesiac?“**, **odpovedia: „Boh“.** **Kam sú teda zvedení?** (Ako to premýšľajú? Hovoria, že Boh sám stvoril ich i všetko vôkol nich bez akýchkoľvek spoločníkov a pomocníkov. Boh im objasňuje, že On je jeden jediný, prečo potom trvajú na tom, že budú popri Ňom uctievať niečo alebo niekoho iného a pripisujú týmto uctievaným moc, ktorú oni nemajú, nemali a nikdy nebudú mať?)

62. Boh zoširoka dáva obživu (a dobrodenie Svoje), **komu chce z radov tých, ktorí sú Mu odovzdaní a má na to moc** (aby každému určil, čo sa mu má dostať a aby každému dal, koľko uzná za vhodné). **Veď Boh o všetkom vie** (vie, ako sa každý má, čo má a čo nemá).

63. Ak by si sa ich (tých, ktorí odmietajú veriť, Muhammad) **spýtal: „Kto zoslal dole z neba vodu, ktorou dal ožiť zemi (dal jej život) po tom, ako bola mŕtva?“**, povedia (odpovedajúc): „Boh“. **Povedz** (Muhammad): „**Vďaka Bohu** (že to bol On a nik iný)“. **Väčšina z nich to ale nechápe** (nechápe tieto znamenia a dôkazy, ktoré sú im prednášané).

64. Tento život najnižší (pozemský) **je len hraním a zábavou** (v porovnaní so životom posledným a večným). **Príbytok posledný** (a večný) **je ten život skutočný, keby to len poznali** (túto skutočnosť).

65. Keď (tí, ktorí odmietajú veriť) **nastupujú na loď, vzývajú Boha a v náboženstve svojom sa stávajú Jemu vernými** (uznávajú, že Boh existuje, že je len jeden jediný a že islam je pravdivým náboženstvom od Boha zoslaným). **Keď ich** (Boh) **ale zachráni** (určí, že sa potopiť nemajú a oni sa v bezpečí dostanú) **na súš, hľa, oni znova pridružujú k Bohu** (nič z toho, čo sľubovali, nesplnia),

66. Nech odmietajú veriť v to, čo sme im dali (nech sa ich nevďačnosť prejaví a nech dočasne robia, čo chcú) **a nech si užívajú. Oni sa veru dozvedia** (čoskoro, kam ich ich činy dovedú).

67. Nevideli (tí z kmeňa Qurejš, ktorí pridružujú k Bohu), **že sme učinili** (ich dedinu - Mekku) **miesto posvätné a bezpečné** (kde sa nemusia nikoho báť), **a pritom sú ľudia vôkol nich unášaní?** (Nie je to pre týchto dostatočné znamenie, že oni žijú v bezpečí v meste, v ktorom Boh zakázal zabíjanie a páchanie zla, ktoré sa vôkol nich všade pácha? Myslia si snád, že túto posvätnosť toto miesto získalo pre ich modly a preto, že by ľudia vôkol nich modly rešpektovali? Alebo ho získalo preto, že ľudia tam chodia putovať kvôli Bohu?) **V nepravdu** (títo) **veria a Božie dary odmietajú uznať** (a odmietajú byť za ne vďační, ako to len uvažujú)?!

68. Kto väčšiu krivdu môže páchať než ten, kto by si vymýšľal o Bohu lži, alebo by za lož označil pravdu (Korán), **keď k nemu prišla?** (Nik by väčšiu krivdu nepáchal.) **A či nie v pekle je obydlie tých, ktorí odmietali veriť?** (Nikde inde ako v pekle neskončia.)

69. Tí, ktorí sa usilovali pre nás (aby získali Božiu spokojnosť), **tých správne usmerníme na cesty naše** (ktoré sú správne). **Boh je s tými, ktorí dobro konajú** (s tými, ktorí veria v Neho, v Korán, ktorý zoslal a dobro konajú).

KAPITOLA TRIDSIATA

Al Rúm (Rimania)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Alef, Lám, Mím, (Tri písmená arabskej abecedy A, L, M. Pozri výklad k prvému veršu druhej kapitoly.)

2. Východní Rimania boli porazení (30:2)

(30:2): Tento verš bol zoslaný vtedy, keď Peržania porazili vojsko Byzantskej ríše (Korán pre nich používa označenie Rimania, t.j. východní Rimania) v oblasti Šámu (približne územie dnešnej Sýrie, Libanonu, Jordánska a Palestíny pred rokom 1946). Správy o tejto porážke sa dostali k prorokovi Muhammadovi a jeho spoločníkom, čo ich zarmútilo. Prorok Muhammad nebol rád, keď počul správy o tom, že neveriaci porazili Ľudí Knihy. Tí z obyvateľov Mekky, ktorí odmietali veriť, sa porážke Rimanov tešili a vysmievali sa tomu. Nato stretli spoločníkov proroka Muhammada a povedali im: „Vy ste ľudia, ktorým bola zoslaná Kniha (Korán) a kresťania sú ľudia, ktorým bola zoslaná Kniha (Evanjelium) a my sme ľudia, ktorým nič od Boha nebolo zoslané a aj napriek tomu naši bratia z obyvateľov Perzie zvíťazili nad vašimi rímskymi bratmi. A keby ste sa pustili do boja proti nám, tak nad vami určite zvíťazíme.“

Vtedy Boh zoslal tieto verše, v ktorých muslimom oznámil, že neprejde dlhý čas a Rimania nad Peržanmi zvíťazia.

3. V najbližšej zemi (k Peržanom). Ale oni (Rimania) po porážke svojej zvíťazia (30:3)

(30:3): Výraz „v najbližšej zemi“ je možné preložiť aj ako „v najnižšie položenej zemi“. Výklady Koránu sa prikláňajú k prvému prekladu.

4. V priebehu niekoľkých rokov (o nie menej ako 3 roky a nie viac ako 9 rokov). **Bohu náleží vec** (rozhoduje o nej, a to) **predtým** (než Rimania prehrali) **i potom** (ako vyhrajú). (Boh rozhoduje o víťazstve a prehre.) **V ten deň sa budú veriaci (muslimovia) radovať** (z víťazstva Rimanov nad Peržanmi),

5. Z víťazstva Bohom daného (sa budú radovať). **Pomôže a podporí (Boh), koho chce** (a víťazstvo mu dá). **On je mocný a milostivý,**

6. Sľub Boží je to (že víťazstvo dá Rimanom). **Boh svoj sľub neporuší, aj keď to väčšina ľudí nevie** (nevie, že Boh svoj sľub nikdy neporuší),

7. Poznajú len to zjavné zo života najnižšieho (pozemského) **a životu poslednému** (a večnému) **pozornosť nevenujú** (a nevšímajú si ho, vôbec si neuvedomujú, že príde a vôbec sa naň nepripravujú),

8. Nepremýšľali o svojich dušiach (nezamysleli sa, ako ich Boh stvoril a ako všetko vôkol nich stvoril)? **Boh stvoril nebesá a zem a čo je medzi nimi, len v pravde** (neboli stvorené len tak, ale za určitým konkrétnym účelom) **a na čas stanovený** (po jeho skončení nastane deň zmŕtvychvstania a súdny deň). **Veľá ľudia v stretnutí Pána svojho odmieta veriť.**

9. Neputovali (necestovali a neskúmali) **po zemi, aby sa pozreli, aký bol koniec tých, ktorí boli pred nimi** (keď posolstvá od Boha zoslané ignorovali a poslov zabíjali)? **Oni mali** (tí, ktorí žili pred nimi) **oveľa väčšiu silu, orali zem a obývali ju viac, než ju tí** (z Mekky, ktorí odmietajú veriť) **obývali a prišli k ním poslovia im určené so znameniami** (ktoré však títo odmietli, za čo sa voči nim právom trest uplatnil). **Boh by im nikdy neukrivil** (keď na nich rôzne trápenia a katastrofy posielal), **ale oni svojim dušiam** (sami sebe) **krivdili** (činmi, ktoré konali),

10. Zlý bol koniec tých, ktorí zlo páchali, pretože za lož označili znamenia Božie a robili si z nich posmech.

11. Boh počne stvorenie (všetkého), **potom ho prinavráti** (po smrti k životu v deň zmŕtvychvstania) **a potom k Nemu** (Bohu) **bude váš návrat,**

12. V deň, keď nastane Hodina (súdu), **zúfalí ostanú previnilci.**

13. Nebudú mať v radoch tých, ktorých pridružovali k Bohu (v ten deň) **nikoho, kto by sa za nich prihovril** (tak ako v živote pozemskom tvrdili, že to, čo k Bohu pridružujú, sa za nich u Boha prihovrí). **A** (v ten deň) **spoločníkov svojich** (ktorých k Bohu pridružovali) **odmietnu** (keď zistia, že nemajú moc sa za nich prihovriť a ani sa na nič iné nezmôžu),

14. V deň, keď nastane Hodina (súdu), **v ten deň sa** (ľudia) **rozdelia** (časť pôjde do raja a časť do pekla),

15. Tí, ktorí verili a dobré skutky konali, tí budú v záhrade (rajskej) **v radosti prebývať,**

16. Avšak tí, ktorí odmietli veriť a za lož označili naše znamenia i (za lož označili stretnutie v živote poslednom (a že budú po svojom vzkriesení v živote svojom pokračovať), **tí budú v trápení prítomní.**

17. Jedinečný je Boh, nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (Bohu je vzdialené všetko to, čo mu je nepravdivo pripisované), **či už keď k vám noc prichádza, alebo keď sa do rána prebúdzate,**

18. Jemu (Bohu) **náleží vd'aka v nebesiach a na zemi a za súmraku a na poludní** (všade a vždy).

19. Vyvádza (Boh) **von živého z mŕtveho a vyvádza von mŕtveho zo živého a dá zemi, aby ožila po tom, ako bola mŕtva. Takto budete vyvedení** (zo zeme v deň zmŕtvychvstania a vzkriesení).

20. Medzi Jeho (Božie) **znamenia patrí, že vás stvoril zo zeme** (hlíny) **a potom ste sa stali ľuďmi rozptýlenými,**

21. Medzi Jeho (Božie) **znamenia patrí, že vám stvoril z vašich duší družky, aby ste u nich pokoj našli** (pozri verš 7:189) **a učinil medzi vami** (a vašimi družkami) **láskavosť a milosť** (aby prevládli vo vzájomnom správaní). **V tom sú veru znamenia ľuďom, ktorí premýšľajú,**

22. K Jeho (Božím) **znameniam patrí stvorenie nebies a zeme a rozličnosť vašich jazykov a farieb. V tom sú veru znamenia pre tých, ktorí majú poznanie** (dokážu pochopiť význam tohto všetkého, a tak pochopiť moc, jedinosť a existenciu Boha),

23. Medzi Jeho (Božie) **znamenia patrí váš spánok v noci a vo dne a vaša snaha o** (získanie niečoho z) **dobrodenia Jeho. V tom sú veru znamenia ľuďom, ktorí počujú** (o týchto znameniach a dokážu vnímať to, čo počujú),

24. Medzi Jeho (Božie) **znamenia patrí, že vám ukazuje blesk pre strach** (aby ste mali pred Bohom hlboký rešpekt a úctu) **a nádej** (že sa vám dostane Jeho milosť) **a zosiela z neba dole vodu, ktorou dáva život zemi potom, ako bola mŕtva. V tom sú veru znamenia ľuďom, ktorí chápu** (a vnímajú zmysel a hodnotu takýchto znamení),

- 25. Medzi Jeho (Božie) znamenia patrí, že nebo a zem stoja** (existujú v podobe, v akej sú) **príkazom Jeho. Potom, keď by vás vyzval výzvou vyjsť von zo zeme** (aby ste boli vzkriesení), **hľa** (zo zeme) **začnete vychádzať von** (ako bolo sľúbené),
- 26. Jemu (Bohu) náleží, kto je v nebesiach a na zemi. Všetci sú mu poslušní.**
- 27. On je ten, kto počína stvorenie** (všetkého) **a potom ho prinavráti** (po smrti k životu v deň zmŕtvychvstania), **je to preňho** (pre Boha) **veru ľahšie** (vrátiť niekoho, kto už predtým raz existoval, k životu). **Jemu náleží príklad najvyšší v nebesiach a na zemi** (Bohu náleží uvádzať tvorstvu tie najlepšie príklady a vzory, ako má tráviť svoj život a ako sa má v ňom správať). **On (Boh) je mocný a oplýva múdrosťou,**
- 28. Uviedol (Boh) vám príklad z vás samých** (poukazujúci na to, že čokoľvek k Bohu pridružujete, je nesprávne a nelogické). **Je snád' niekto z radov tých, ktorých vlastní vaša pravica** (vašich otrokov), **vaším spoločníkom v tom, čo sme vám dali** (v majetkoch a dobrodeniach, ktoré sme vám dali), **a preto sa s nimi musíte o to** (čo sme vám dali) **deliť, a tak sa ich bojíte podobne, ako sa bojíte sami seba navzájom? Takto objasňujeme znamenia ľuďom, ktorí chápu** (a vnímajú zmysel a hodnotu takýchto znamení). (30:28)
- (30:28): Boh v tomto verši uviedol príklad tým z kmeňa Qurejš, ktorí odmietali veriť v posolstvo posla Muhammada a trvali na uctievaní modiel a spoločníkov, ktorých k Bohu pridružovali. Príklad vychádza z ich vtedajšieho života preto, aby ho dokázali úplne vnímať. Verš sa ich pýta: Vy ako páni máte úplnú moc nad otrokmi, ktorých vlastníte a ktorých život je vo vašich rukách, vy máte všetko a oni nič. Ako páni nad nimi delili by ste sa s týmito otrokmi o to, čo máte, keď viete, že by sa na nič nikdy sami nezmohli? Obávali by ste sa ich niekedy tak, ako sa obávate jeden druhého, keď viete, že máte nad nimi úplnú moc a môžete im kedykoľvek život odňať? Keď vám Boh objasňuje, že On jediný má moc nad všetkým a že niet nikoho, kto by sa Mu akokoľvek vyrovnal a vy uznávate, že vaším stvoriteľom je Boh, ako môžete uvažovať o tom, že by sa modly, ktoré sa na nič nezmôžu, mohli s Bohom o vládu deliť, alebo že by sa mohli uňho akokoľvek prihovoriť?! Uvádzame mnohé znamenia a vysvetľujeme ich ľuďom, ktorí premýšľajú a dokážu uvažovať a používať rozum a zmysly, ktoré sme im dali.
- 29. Tí, ktorí sa krivdy dopustili, nasledovali svoje túžby** (pridružili k Bohu rôzne modly ako aj synov a dcéry) **bez poznania** (bez akéhokoľvek istého poznania o tom, čo tvrdia). **Kto správne usmerní toho, koho Boh do bludu uviedol?** (Kto sa odkloní od toho, čo Boh v Koráne zoslal, toho Boh do bludu uvedie a niet toho, kto by sa proti Božiemu rozkazu priečil a správne takéhoto človeka znova usmernil.) **Nebudú mať** (tí, ktorí nasledujú svoje túžby) **nikoho, kto by im pomohol a zastal sa ich.**
- 30. Obráť svoju tvár** (Muhammad) **k náboženstvu** (k islamu, ktorý si bol poverený ľuďom oznámiť a drž sa len jeho), **Bohu verný bud'.** **Je to prirodzenosť** (prirodzený inštinkt), **s ktorou Boh ľuďi stvoril.** (Boh do každého človeka vložil prirodzený inštinkt viery, ktorý sa s ním rodí. Tento inštinkt sa potom buď rozvíja správnym smerom k spoznaniu skutočného obrazu Boha tak, ako Boh sám seba v Koráne opisuje, alebo nesprávnym smerom, ktorý sa od tohto skutočného obrazu odchyľuje.) **Nebude sa meniť to, čo Boh stvoril** (tento prirodzený inštinkt sa bude s človekom vždy rodiť). **To je to náboženstvo rovné.** (Islamské náboženstvo je to správne náboženstvo, ktoré dáva človeku skutočný obraz o Bohu a ktoré človeka usmerňuje k tomu, aby bol Bohu verný a uctieval len Jeho a nikoho k nemu nepridružoval. Je to správne a rovné náboženstvo, ktoré nemá žiadne vybočenia alebo záhyby.) **Väčšina ľuďi to ale nepozná** (nepozná túto skutočnosť o Bohu, preto Boh islam zoslal, aby to ľuďom objasnil a vysvetlil),
- 31. Na Jeho (Boha) uctievaní zotrvaťte** (ľudia) **a bojte sa Ho** (Boha) **a konajte modlitbu a nepatrite k tým, ktorí k Nemu pridružujú** (k Bohu čokoľvek alebo kohokoľvek),

32. K tým (nepatriťte), ktorí rozdelili svoje náboženstvo (vo výkladoch sa píše, že sa nimi myslia židia a kresťania) **a z ktorých sa vytvorili skupiny. Každá skupina sa raduje z toho, čo má** (každému postačilo to, čo má a nesnažil sa hľadať pravdu ohľadom správnosti toho, čo má).

33. Ak by sa ľudí dotkla (jemne zasiahla) škoda, vzývajú svojho Pána, zotrvávajú na Jeho uctievaní. Potom ale, keď by im dal okúsiť milosť Svoju, hľa, skupina z nich k Pánovi svojmu pridruhuje (znova rovných alebo potomstvo),

34. Čím odmieta prejavíť vd'ačnosť za to, čo sme im dali (nech odmietajú pravdivú vieru a nech sa týmto odmietaním prejaví ich nevďačnosť). **Užívajte si** (života pozemského a buďte nevďační), **však sa vy dozviete** (a spoznáte, keď nastane ten pravý čas, čo ste urobili).

35. Zoslali sme im (tým, ktorí k Bohu pridruhujú) **snád' dole dôkaz hovoriaci o tom, čo pridruhujú?** (Zoslali sme im snád' nejaký dôkaz, ktorý by hovoril, že majú k Bohu pridruhuvať to všetko, čo k Nemu pridruhujú? Nikdy takéto niečo zoslané nebolo, prečo si teda o Bohu lži vymýšľajú a nenasledujú to pravdivé a skutočné, čo Boh v Koráne zoslal?)

36. Ak dáme ľudom okúsiť milosť, radujú sa z nej. Ale ak by ich (ľudí) postihlo niečo zlé za to, čo ich ruky vykonali, hľa, ostávajú zúfalí, (Začnú o Bohu pochybovať. Viera spočíva aj v tom, že človek prijíma od Boha dobré i zlé s trpezlivosťou a vždy mu má ďakovať aj za to zlé a prosíť Ho o pomoc a milosť.)

37. Nevideli (tí, ktorí zúfalými ostávajú) **snád', že Boh zoširoka dáva obživu** (a dobrodenie Svoje), **komu chce a má na to moc** (aby každému určil, čo sa mu má dostať a aby každému dal, koľko uzná za vhodné). **V tom sú veru znamenia ľudom veriacim** (aby zúfalí neboli a aby v Božiu milosť vždy dúfali).

38. Dávaj (veriaci človek) **príbuznému svojmu právo jeho** (pomáhaj mu z titulu príbuzenstva) **i biednemu i pocestnému** (ktorý sa počas cesty dostal do tiesne a nemá sa ako do svojej vlasti alebo mesta dostať). **V tom spočíva dobro pre tých, ktorí sledujú Božiu tvár.** (Veta „pre Božiu tvár“ sa v arabskom jazyku vyskytuje pomerne často a znamená „pre Božiu spokojnosť“, resp. robiť niečo s čistým srdcom a len pre získanie Božej spokojnosti.) **To sú tí, ktorí prospeli** (v skúške, ktorej boli v živote pozemskom vystavení).

39. Čokoľvek by ste dali v podobe pôžičky založenej na ribá (poskytli ľudom zo svojich majetkov za účelom ribá; význam slova ribá pozri vo výklade k veršu 2:275), **aby to** (čo ste požičali) **rástlo z majetkov ľudí** (a zúročilo sa na ich úkor), **to u Boha rásť nebude** (aj keď by ste z väčšej alebo menšej úžery získali nejaký prospech, tak vedzte, že to je prospech nedobrá a Boh ho neuznáva). **Čokoľvek by ste dali v podobe zakáta** (odviedli na účel dávky zakat alebo ste ako milodar rozdali), **sledujúc tým Božiu tvár** (Božiu spokojnosť, nie spokojnosť a chválu ľudí alebo iný zisk, ktorý by z toho plynul), **budete to vy i každý, kto tak koná, komu sa násobok toho, čo dal, dostane** (ako odmena za to, že ste ľudom pomáhali).

40. Boh je Ten, kto vás stvoril a potom vám dal obživu (majetky a všetko, čo máte) **a potom vás usmrť** (nechá zomrieť) **a potom vás oživí** (dá život znova v deň zmŕtvychvstania). **Je snád' niekto z vašich spoločníkov** (ktorých k Bohu pridruhujete), **kto by robil niečo také** (niečo podobné tomuto)? **Jedinečný je** (Boh), **nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (Bohu je vzdialené všetko to, čo mu je nepravdivo pripisované) **a je vysoko nad tým, čo k Nemu (Bohu) pridruhujú.**

41. Skaza sa objavila na súši i v mori za to, čo vykonali ruky ľudí, tým im (Boh) **dal okúsiť niečo z toho** (niektoré následky toho), **čo konali** (ešte v živote pozemskom), **azda sa vrátia späť** (k správne mu usmerneniu a zanechajú to, čo konali a svoje správanie i konania napravia).

- 42. Povedz (Muhammad): „Putujte po zemi (a hľadajte a skúmajte) a potom sa pozrite, aký bol koniec tých, ktorí žili predtým“. Väčšina z nich pridružovala k Bohu (a nenasledovala to, čo Boh uložil, preto bola aj zahubená).**
- 43. Obrát' svoju tvár (Muhammad) k náboženstvu rovnému (k islamu, ktorý ti Boh zoslal, ktorý si bol poverený ľudom oznámiť, ktorý dáva človeku skutočný obraz o Bohu a ktorý človeka usmerňuje k tomu, aby bol Bohu verný a uctieval len Jeho a nikoho k nemu nepridružoval. Je to správne a rovné náboženstvo, ktoré nemá žiadne vybočenia alebo záhyby), skôr než príde od Boha Deň (zmŕtvychvstania a súdny deň), ktorý odvrátený nebude (on nastane a nik ho nebude môcť odvrátiť). V ten deň sa rozdelia (na skupiny).**
- 44. Kto by odmietol veriť, ten sám bude niest' následky svojho odmietania. A kto by konal dobro, ten (takýto i každý, kto tak koná) pre svoju dušu pripravuje dobré miesto odpočinku (navěky v raji),**
- 45. Aby tak (Boh) odmenil tých, ktorí uverili a dobré skutky konali, zo svojej štedrosti (ich odmení za to, že uverili a dobro konali). On (Boh) nemá rád tých, ktorí odmietajú veriť (v Neho a odmietajú to, čo im o Sebe zoslal).**
- 46. Medzi Jeho (Božie) znamenia patrí, že posielá vetry, aby oznámili radostnú zvesť (že so sebou mračná a dážď prinášajú) a aby vám dal okúsiť z milosti Svojej a aby sa lode plavili (po vode, keď tieto vetry zavejú) na Jeho príkaz a aby ste sa snažili o dobrodenie dané od Neho (aby ste sa plavili po mori a obchodovali a lovili), snád' budete ďakovať (za to všetko, čo vám Boh dal a umožnil).**
- 47. Poslali sme pred tebou (Muhammad) poslov k ich ľudom. Tí (poslovia) k nim (ku svojim ľudom) prišli s jasnými dôkazmi (v ktoré títo ich ľudia odmietli veriť). A pomstili sme sa (zoslali sme na nich trápenie) tým, ktorí sa previnili. Je právo veriacich voči nám, aby sme im pomohli a podporili ich (získať víťazstvo, ktoré im bolo sľúbené).**
- 48. Boh je ten, kto posielá vetry, tie zdvihnú (do výšky) mračná, ktoré (Boh) rozprestrie na nebi, ako chce a učiní ich (tieto mračná) kusmi. A tak uvidíš, ako cez ne (cez mračná) vychádza von dážď (rôznej intenzity – pozri verš 24:43). Keď ním (týmto dažďom) zasiahne koho chce z radov tých, ktorí sú Mu odovzdaní, hľa, oni sa radujú (z tejto dobrej správy, z príchodu dažďa, ktorý so sebou vodu prináša),**
- 49. Aj keď boli (títo ľudia) predtým, ako na nich bol (dážď) dole zoslaný, pred ním (pred príchodom mračien) zúfalí (už si nemysleli, že príde, ale Boh ho tak nasmeroval, aby ich zachránil).**
- 50. Pozri sa na stopy Božej milosti, ako oživuje zem po tom, ako bola mŕtva. Ten (Boh, ktorý tak činí) oživí aj mŕtvych (v deň zmŕtvychvstania). On (Boh) má nad všetkým moc,**
- 51. Keby sme boli poslali vietor (škodlivý) a uvideli by ju (úrodu, sadivá a stromy) zožltnutú, ostali by po ňom (po odchode tohto vetra) odmietajúci vieru (i vďačnosť Bohu za všetko ostatné, čo im dal), (Opakovalo by sa to, čo vždy, pokiaľ by bolo všetko v najlepšom stave, ľudia by boli spokojní a Bohu by ďakovali, ale ak ich preskúšaniu podrobí, pri prvej skúške sa odvrátia a vieru a vďačnosť Bohu zanechajú.)**
- 52. Ty (Muhammad) nedokážeš spôsobiť, aby mŕtvi počuli (tí, ktorí neustále vieru odmietajú, sú prirovnaní k mŕtvym, pretože ich srdcia pravdu nevnímajú) a nedokážeš ani spôsobiť, aby hluchí počuli výzvu, keď by utiekli (od teba a od toho, k čomu ich vyzývaš, ignorujúc to) chrbtom obrátení,**
- 53. Ty (Muhammad) správne neusmerníš slepých preč od ich bludu. Počuť ťa budú len tí, ktorí uverili v naše znamenia a sú preto Bohu oddaní (t.j. muslimovia).**
- 54. Boh je ten, kto vás stvoril z niečoho slabého (boli ste v lonách svojich matiek a dotvárali ste sa, až kým ste sa nenarodili a nezačali rásť a silu nadobúdať) a potom po slabosti (vašej) učinil silu (rástli ste, až kým ste sa nedostali do fázy, v ktorej je človek na**

vrcholy svojich síl a schopností) **a potom učinil** (Boh) **po sile** (a vitalite, v ktorej ste boli znova) **slabosť a šediny** (postupne, ako vám roky pribúdali, začali vaše sily ubúdať a šedivé vlasy sa stali charakteristikou pre túto etapu života). **Tvorí** (Boh), **čo chce** (bez akéhokoľvek obmedzenia). **On** (Boh) **je vševediaci a na všetko má moc**.

55. V deň, keď nastane Hodina (súdu), **previnilci budú prisahať, že neostali** (v živote pozemskom) **viac ako hodinu** (bude im v porovnaní s tým, čo uvidia a čo ich čaká, život pozemský pripadať, akoby trval len jednu hodinu). **Tak boli zvedení**. (Klamali sami seba aj iných ľudí v živote pozemskom, keď tvrdili, že po smrti nič nebude.)

56. Povedia tí, ktorým bolo dané poznanie i viera (spomenutým ľuďom, ktorí budú tvrdiť, že boli v živote pozemskom len hodinu): „**Ostali ste** (zapísaní) **v Knihe Božej** (Knihe skutkov, kde sa zapisuje úplne všetko) **až do Dňa vzkriesenia** (a bolo tam zachytené všetko, čo ste povedali a urobili). **Hľa, toto je Deň vzkriesenia** (pred príchodom ktorého ste boli varovaní), **vy ste to ale nevedeli** (nezaujímalí ste sa a ani ste nechceli vedieť, že on skutočne nastane)“.

57. V ten deň nepomôže tým, ktorí sa krivdy dopustili, ich ospravedlnenie sa (za to, čo konali, nakoľko si boli vedomí predošlého varovania, ktoré sa im dostalo a i tak veriť odmietli) **a ani im nebude nič vyčítané** (uplynul už aj čas, kedy sa mohli pokajať a prosiť Boha o odpustenie za to, čo konali).

58. Uviedli sme ľuďom v tomto Koráne príklady každého druhu (aby sa poučili a aby nepochybovali, že súdny deň, pred ktorým ich Korán varuje, je skutočnosť a že nastane, nech toto varovanie nepodceňujú). **Aj keby si** (Muhammad) **k nim** (k tým, ktorí odmietajú veriť v existencii súdneho dňa) **prišiel so znamením** (a dôkazom o príchode tohto dňa), **tí, ktorí odmietli veriť, povedia: „Vy ste sa len odklonili** (od cesty vašich predkov)“.

59. Takto Boh zapečatí srdcia tých, ktorí nevedia (ktorým Boh ukázal svoje znamenia a dal im možnosť ich vidieť a možnosť pochopiť, že to, čo je v Koráne, je pravdivé a že to nastane). (Spôsob, akým Boh trestá takýchto ľudí je, že ich srdcia zapečatí na dobu, ktorú sám určil, tak, aby už znamenia nevideli a nevnímali.)

60. Buď (Muhammad) **trpezlivý** (Boh ti pomôže podobne, ako pomohol svojim poslom, ktorých poslal už predtým a to, čo je Bohom v Koráne sľúbené, nastane), **sľub Boží je pravdivý. A nech ťa neodradia** (a nezastrašia, Muhammad) **tí, ktorí nie sú bezpochyby presvedčení** (o tom, čo ti zosielame a buď trpezlivý a vyčkaj).

KAPITOLA TRIDSIA TA PRVÁ

Luqmán

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Alif, Lám, Mím. (Sú to tri písmená arabskej abecedy: A, L, M. Pozri výklad k prvému veršu druhej kapitoly.)

2. To (tento Korán) **sú znamenania Knihy múdrej,**

3. Správne usmernenie (predstavuje) **a milosť pre dobro konajúcich,**

4. Ktorí konajú modlitbu a dávajú (dávku) zakat a o živote poslednom (a večnom) **sú bezpochyby presvedčení,**

5. Tí sú správne usmernení (usmernením pochádzajúcim) **od Pána svojho a to sú tí, ktorí prosperujú** (v skúške, ktorej boli v živote pozemskom vystavení).

6. Medzi ľuďmi sú takí (jednotlivci), **ktorí kupujú zábavné rozprávanie** (príbehy a historky), **aby tým odvádzali** (ostatných ľudí) **od cesty, ktorú Boh určil, bez toho, aby mali akéhokoľvek poznania. A berú ich** (znamenania Božie obsiahnuté v Koráne) **na posmech. Tým** (ktorí tak konajú) **sa dostane trápenie ponížujúce,** (31:6)

(31:6): Tento verš bol zoslaný o jednom mužovi zvanom Al Nadr Bin Háres, ktorý žil za čias posla a proroka Muhammada. Tento muž chodieval do Perzie a kupoval tam rôzne príbehy, historky a rozprávky na pobavenie. Keď sa vrátil potom do Mekky, tieto príbehy rozprával Qurejšovcom a hovoril im: „Muhammad vám rozpráva o ľuďoch Áda a Samúda a ja vám budem rozprávať príbehy Peržanov.“ A tak si ľudia sadali k nemu, počúvali jeho príbehy a nechávali posla Muhammada a Korán, ktorý im na rozdiel od Háresa príbehy uvádzal, aby ich nimi poučal a varoval, nie pobavil. O tomto mužovi i ľuďoch, ktorí sa snažili podobnými spôsobmi ľudí odvieť od počúvania Koránu a od poznania, ktoré v ňom je, bol tento verš zoslaný.

7. Keď sú mu (spomenutému mužovi) **prednesené naše znamenania, utečie** (poponáhľá sa s odchodom z miesta) **povyšujúc sa, akoby ich nepočul, akoby mal v oboch ušiach hluchotu. Tomu oznám** (Muhammad) **radostnú zvesť o trápení bolestivom** (nech sa teší na krátky čas z toho, čo koná, ale potom svoje činy bude do nekonečna ľutovať).

8. Tí, ktorí uverili a dobré skutky konali, tým sa dostanú (za odmenu) **záhrady blaženosti** (ktoré budú obývať),

9. Budú v nich naveky. Je to sľub pochádzajúci od Boha pravdivý (všetko, čo je v Koráne zoslané a oznámené, je sľub pravdivý). **On** (Boh) **je mocný a múdrosťou oplýva,**

10. Stvoril (Boh) **nebesá bez stĺpov** (ktoré by ich niesli), **ktoré by ste videli. A vrhol** (Boh) **do zeme kotvy, aby sa s vami** (zem) **nehýbala** (neotriasla). **A rozptýlil na nej** (na zemi) **zo všetkých druhov chodiacich tvorov. A zoslali sme dolu z neba vodu, ktorou sme na nej** (na zemi) **dali vyrásť z každého páru pôvabného,**

11. To je to, čo Boh stvoril, ukážte mi (vy, ktorí odmietate veriť), **čo stvorili tí, ktorí sú mimo Neho** (ktorých uctievať mimo Boha)? **To len krivdiaci** (ktorí len z čírej tvrdohlavosti a povýšenosti Boha a Korán odmietajú) **sú v blude zjavnom.**

12. Dali sme Luqmánovi múdrosť (a odkázali sme): „**Ďakuj Bohu** (za všetko, čo ti dal)“. **Kto ďakuje** (Bohu za to, čo mu dal), **ďakuje pre dobro svojej duše** (pretože odmena Božia za vďačnosť sa takémuto vďačnému človeku pripíše na účet jeho dobrých skutkov). **Kto odmietol** (vďaku Bohu prejať a uznať), **nech vie, že Boh nikoho nepotrebuje** (nikoho nepotrebuje a na nikoho nie je odkázaný) **a že Jemu vďaka patrí** (za všetko).

13. I (spomeň) **Luqmán povedal svojmu synovi, poučujúc ho**: „**Syn môj, nepridružuj k Bohu, pretože pridružovanie k Bohu je** (voči Bohu, ostatným ľuďom i sebe) **krivda obrovská**“.

14. Odkázali sme človeku dobré správanie sa k jeho rodičom (aby sa o nich staral, keď to potrebujú, vážil si ich a pomáhal, pozri verš 17:23). **Jeho matka ho nosila zo stavu slabosti** (a ťažkosti) **k stavu** (ešte väčšej) **slabosti a jeho odstavenie** (od materského mlieka) **sa udeje v priebehu dvoch rokov** (počas prvých dvoch rokov života novorodenca). **Ďakuj** (človek) **Mne** (Bohu za dobrodenia, ktoré som ti dal) **i rodičom tvojim** (za výchovu a starostlivosť, ktorú ti venovali). **Ku Mne** (Bohu) **speje koniec** (všetkého).

15. Ak by sa ťa snažili (zo všetkých síl) **naviesť, aby si ku Mne pridružil to, o čom nemáš poznanie, tak ich neposlúchni** (človek sa má starať o rodičov a snažiť sa o to, aby boli spokojní, s výnimkou toho, ak by ho vyzývali k tomu, aby pridružoval k Bohu niečo alebo niekoho, o ktorom Boh v Koráne neprikázal, že by sa mal popri Ňom uctievať alebo k Nemu pridružovať) **a buď im v živote najnižšom** (pozemskom) **spoločníkom dobrým a** (pritom) **nasleduj cestu toho, kto na Mojom uctievaní zotrval** (buď im dobrou spoločnosťou, ale pritom k Bohu nepridružuj a nech ti je vzorom ten, kto zotrval na uctievaní Boha a Jemu ostal oddaný). **Potom ku Mne** (Bohu) **bude váš návrat** (po smrti), **kedy vám oznámim, čo ste konali**.

16. Syn môj (pokračuje Luqmán): „**Nech by šlo o váhu rovnajúcu sa horčičnému zrnku** (semienko horčičníka), **ktoré by** (toto zrnko) **bolo v skale alebo v nebesiach alebo v zemi, Boh to prinesie** (akýkoľvek dobrý alebo zlý skutok, ktorý by človek urobil, nech by bol akokoľvek malý a nech by ho urobil kdekoľvek, Boh o ňom vie a pripíše mu ho k jeho skutkom). **Veď Boh je milostivý a všeznalý**“,

17. „Syn môj, konaj modlitbu a káž chvályhodné veci a zakazuj odsúdeniahodné veci a maj trpezlivosť voči tomu, čo ťa postihne. To patrí (táto trpezlivosť) **veru medzi veci veľké** (nie každý dokáže byť trpezlivý voči tomu, čo ho postihne)“,

18. „A nevzdďaľuj líce svoje od ľudí („vzdďaľovať líce od ľudí“ je fráza, ktorá vyjadruje povýšenosť nad ľuďmi) **a neprechádzaj sa na zemi pýchou naplnený** (povyšujúci sa), **pretože Boh nemá rád pyšného a namysleného** (človeka)“,

19. „A buď umiernený vo svojej chôdzi a stíš hlas svoj, pretože najnepríjemnejšie zvuky sú zvuky somárov (sú to vysoké a nepríjemné zvuky)“.

20. Nevideli ste (ľudia), **že Boh určil, aby vám slúžilo, čo je v nebesiach a čo je na zemi a že vám dal zo širokej svojej dobrodenia zjavné i skryté? Medzi ľuďmi sú takí, ktorí sa sporia o Bohu** (o tom, aký je Boh a aké sú jeho vlastnosti) **bez toho, aby mali poznanie** (ktoré by sa im od Boha dostalo), **alebo správne usmernenie alebo Knihu osvecujúcu** (ktorá by im svetlom svojho poznania osvietila cestu),

21. Ak by im (takýmto ľuďom) **bolo povedané: „Nasledujte to, čo Boh zoslal (Korán)“, povedia** (odpovedajúc): „**Budeme nasledovať len to, na čom sme našli našich otcov** (čo naši predkovia nasledovali)“. **Aj keď by ich satan vyzýval k trápeniu ohňa planúceho** (budú to nasledovať, aj keď by to bola cesta, po ktorej ich satan vedie k trápeniu ohňa planúceho)?

22. Kto obráti svoju tvár k Bohu (bude mu oddaný a bude nasledovať to, čo Boh v Koráne zoslal) **a pritom dobro koná, ten sa uchopil pevnej rukoväti** (pridrži sa tej správnej

rukováti, ktorá ho bude stále spájať s pravdou v otázke viery, náboženstva, ale aj každodenného života). **K Bohu speje koniec vecí** (všetkých, On usudzuje a určuje konečné rozhodnutie o všetkých veciach, vrátane výšky odmeny či trestu za skutky, ktoré ľudia konajú).

23. Kto by odmietol veriť (Muhammad), **nech ťa nezarmucuje jeho odmietanie viery. K nám bude ich návrat** (tých, ktorí odmietajú veriť, spoločne s ostatnými ľuďmi), **kde ich oboznámime s tým, čo konali. Ved' Boh pozná, čo je v hrudiach skryté.**

24. Dáme im (tým, ktorí odmietajú veriť) **užiť si trocha** (v živote pozemskom) **a potom ich poženieme k trápeniu hrubému.**

25. Ak by si sa (Muhammad) **ich** (tých, ktorí odmietajú veriť) **spýtal: „Kto stvoril nebesá a zem?“**, povedia (odpovedajúc): „**Boh**“. **Povedz** (Muhammad): „**Vďaka Bohu** (že ich On, dokonalý, stvoril a nikto iný a že ste dosvedčili túto pravdu, ktorej znaky sú všade viditeľné)“. **Väčšina z nich však nevie** (čo tieto slová, ktoré vyslovujú, znamenajú, inak by sa nad nimi zamysleli).

26. Bohu náleží všetko, čo je v nebesiach a na zemi. Boh, On je ten, kto nikoho nepotrebuje a chválu (všetkých stvorených) **si zasluhuje.**

27. Keby bol každý strom, ktorý je na zemi perom a more (by tuš tvorilo a toto more) **by bolo posilnené siedmimi** (ďalšími) **morami za ním** (ktoré by za ním boli a dodávali by mu vodu), **neskončili by sa slová Božie** (všetko by sa skončilo, skončili by perá a skončil by tuš bez toho, aby slová Božie, ktoré sa písali, skončili). **Boh je mocný a múdrosťou oplýva.**

28. Vaše stvorenie a vzkriesenie (je pre Boha ľahké) **bude ako stvorenie a vzkriesenie jednej duše. Boh všetko počuje a všetko vidí.**

29. Nevidel si (človek) **snád', že Boh dáva noci vojsť do dňa a dáva dňu vojsť do noci a že podmanil slnko a mesiac, každý z nich beží k času stanovenému. A** (neuvedomil si si,) **že Boh o tom, čo konáte, dobre vie,**

30. To preto (to všetko je tak určené), **že Boh, On je pravda a že to, čo vyzývajú mimo Neho, je nepravda a preto, že Boh, On je Najvyšší** (niet toho, kto by bol vyššie postavený než On) **a je Veľký** (vo všetkých vlastnostiach svojich).

31 Nevidel si (človek), **že lode sa plavia na mori ako dôsledok dobrodenia Božieho** (pre vás), **aby vám** (Boh) **ukázal niektoré zo svojich znamení. V tom sú veru znamenia pre každého trpezlivého a vd'ačného.**

32. Keď by ich pokryli vlny (veľké) **ako tiene, vyzývajú Boha a v náboženstve svojom sa stávajú Jemu** (Bohu) **verní** (uznávajú, že Boh existuje, že je len jeden jediný a že islam je pravdivým náboženstvom od Boha zoslaným). **Keď ich** (Boh) **zachráni** (určí, že sa potopiť nemajú a že sa v bezpečí dostanú) **na súš** (niektorí z ich radov sú nevďační), **len niektorí z ich radov sa striedmosti držia** (dodržia to, čo Bohu prisľúbili, keď ho na mori prosili o pomoc). **Naše znamenia popiera len ten vierolomný, odmietajúci vieru.**

33. Ľudia! Bojte sa hnevu Pána svojho a bojte sa dňa (súdneho), **keď otec nenahradí** (a neuchráni pred trápením) **svoje dieťa a dieťa nenahradí** (a neuchráni pred trápením) **svojho otca v ničom. Sľub Bohom daný je pravdivý. Nech vás preto nezláka život najnižší** (pozemský) **a nech vás nezláka satan ku klamlivej nádeji v to, že sa vám dostane od Boha niečo, čo On neprisľúbil.** (Boh vám objasnil v Koráne, ako sa veci majú a k čomu spieť budú. Ak nebudete nasledovať a držať sa toho, čo vám uložil, potom si nerobte klamlivú nádej o odpustení alebo o čomkoľvek, čo sa vám nedostane.)

34. Boh, u Neho je poznanie o Hodine (o dni zmŕtvychvstania a súdnom dni, Boh vie, kedy nastanú). **Zosiela dole pomoc** (tu sa ňou myslí dážď) **a pozná, čo je v lonách** (ťarchavých žien). **Žiadna duša nevie, čo získa** (aké skutky sa jej pripíšu) **zajtra a žiadna duša nevie, v akej zemi umrie** (nech vás teda nezláka život pozemský a nasledujte to, čo je tu zoslané,

pretože nik z vás nevie, čo sa mu zajtra prihodí alebo kedy umrie a či sa vôbec stihne pokajať a oľutovať hriechy, ktorých sa dopustil). **Boh všetko vie a je všeznalý** (vie, čo každý robí a ako premýšľa). (31:34)

(31:34): Jedného dňa prišiel k poslovi a prorokovi Muhammadovi beduín a spýtal sa ho, kedy nastane hodina súdu. Ďalej mu povedal, že zem na ktorej žijú, je vyschnutá a spýtal sa ho, kedy naprší. Ďalej rozprával a povedal, že zanechal svoju ťarchavú ženu doma a spýtal sa, kedy porodí. Na záver beduín poslovi Muhammadovi povedal, že pozná zem, v ktorej sa narodil a spýtal sa ho, v akej zemi zomrie. Ako odpoveď na tieto otázky bol zoslaný tento verš.

KAPITOLA TRIDSIATA DRUHÁ

Al Sažda (Poklona v polohe sužúdu)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Alif, Lám, Mím. (Sú to tri písmená arabskej abecedy: A, L, M. Pozri výklad k prvému veršu druhej kapitoly.)

2. Zoslanie Knihy (Koránu) pochádza bez pochyb od Pána tvorstva.

3. Hovoria (tí, ktorí odmietajú veriť): „**Vymyslel si ju** (Knihu - Korán, Muhammad)“. **Nie, nie je to tak** (nič si nevymyslel), **je to pravda** (zoslaná) **od Pána tvojho, aby si varoval ľudí** (Arabov), **ku ktorým neprišiel** (žiaden) **varovateľ pred tebou** (aby ich varoval pred tým, čo ich čaká po smrti a odchode zo života pozemského), **azda správne usmernenie budú nasledovať** (budú nasledovať to, čo bolo prostredníctvom teba, Muhammad, zoslané, čím sa na správnu cestu dostanú).

4. Boh je ten, kto stvoril nebesá a zem a čo je medzi nimi, za šesť dní (pozri vysvetlivku vo verši 10:3) **a potom na Trón istavá.** (Istavá znamená vystúpiť hore, nasmerovať nie kam, a pod. Význam slova Trón, pozri verš 7:54.) **Okrem Neho (Boha) nemáte** (ľudia) **žiadneho ochrancu** (ktorý by vás pred trápením ochránil) **a ani toho, kto by sa za vás prihovril** (kto by sa za vás pred Bohom zastal). **A či sa nepoučíte** (a nezačnete konečne rozoznávať medzi tým, kto skutočnú moc má a kto nie a kto to všetko stvoril)?

5. Rozhoduje (Boh) **o veci** (o všetkom, čo stvoril s ohľadom na budúcnosť a s vedomosťou a poznaním následkov takýchto rozhodnutí) **z neba na zem, potom k Nemu** (to všetko) **stúpa počas dňa, ktorého množstvo (dĺžka) je ako tisíc rokov, ktoré vy rátate.**

6. To je Ten (Boh), **kto pozná to, čo nie je známe** (to, čo ľudia nepoznajú zo správ minulosti, súčasnosti i budúcnosti) **i to, čo je známe** (pozná aj všetko, čo tvorstvo pozná, robí a ako premýšľa), **mocný a milostivý,**

7. Ten, kto dobrým (a pekným) **učinil všetko, čo stvoril. A začal stvorenie človeka z blata** (hlíny),

8. Potom učinil jeho (ľudské) **potomstvo z vybranej čiastky z vody bezvýznamnej** (z vybranej čiastky mužského semena),

9. Potom ho zrovnal (narovnal a dal mu poslednú podobu i všetky potrebné údy a funkcie) **a vdýchol do neho zo Svojho ducha. A učinil vám sluch a zrak a srdcia** (aby ste nimi všetko vôkol vnímali). **Málokedy ďakujete** (za to).

10. Povedali (tí z Mekky, ktorí odmietali veriť v pokračovanie života po smrti): „**Ak by sme sa stratili v zemi** (umreli by sme a naše pozostatky by sa rozložili a zmiešali s rôznymi časťami zeme), **budeme znova stvorení?**“ **Oni v stretnutie Pána svojho odmietajú veriť** (odmietajú veriť nielen vo vzkriesenie, ale dokonca aj v to, že sa pred svojím Pánom budú zodpovedať).

11. Povedz (im, Muhammad): „**Vezme vás** (zo života pozemského) **anjel smrti, ktorý vás má na starosti a potom k Pánovi vášmu bude váš návrat.**“

- 12. Keby si videl (človek), ako previnilci budú mať sklonené hlavy pred Pánom svojim: „Uvideli sme a počuli sme, vráť nás teraz (do života pozemského), aby sme konali dobro. My sme už bezpochyby presvedčení“.**
- 13. Keby sme boli chceli, boli by sme dali každej duši jej (cestu na) správne usmernenie (a tak či už dobrovoľne alebo nedobrovoľne by túto cestu nasledovala; my sme im ale cestu ukázali a ponechali sme na nich, aby si vybrali), avšak uplatnia sa slová Mnou (Bohom) dané: „Naplním peklo počtom žinnov a ľudí, všetkými (ktorí odmietali nasledovať posolstvá, ktoré som ľuďom zoslal a ktorých záverom bolo posolstvo zoslané Muhamadovi, v ktorom je už dovŕšené všetko“, (Pozri verš 5:3, druhá veta.)**
- 14. „Okúste to (sľúbený trest). Za to, že ste zabudli na stretnutie s týmto vašim dňom (súdnym dňom), my sme na vás tiež zabudli (a preto v trápení ostanete podobne, ako ste vy predtým zabudli spomínať na to, čo príde). Okúste trápenie večnosti za to, čo ste (v živote pozemskom) konali“.**
- 15. V naše znamenia veria tí, ktorí keď by im boli pripomenuté (tieto znamenia), poklonia sa (na zem) do polohy sužudu a vďakou Pánovi svojmu svedčia o jedinečnosti Jeho a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (že je Mu vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované a len Jemu vďačia za všetko) a pritom sa nepovyšujú (nad nič, čo by im bolo od Boha zoslané),**
- 16. Ich boky sa vyhýbajú lôžkam (svojim), vzývajú Pána svojho so strachom (majú pred Ním hlboký rešpekt a úctu) a nádejou (že sa im dostane Jeho milosť) a z toho, čo sme im dali, míňajú (rozdávajú a pomáhajú ostatným ľuďom finančne).**
- 17. Žiadna duša nevie, čo je pre (duše podobné tým, ktoré boli uvedené v predchádzajúcich dvoch veršoch) nich skryté, čo ich oči pokojnými učiní (pokoj zaseje do ich duší a nebude to príčinou toho, že by slzy ronili) ako odmena (dobrá od Boha) za to, čo konali (nik z tých, ktorí neustále Boha uctievali, nevie, aké dobro si za toto uctievanie vyslúžil a ako mu to všetko Boh odplatí).**
- 18. Je snád' ten, kto je veriaci, ako ten, kto je spurný (môžu mať rovnaké postavenie u Boha)?! Nie sú si veru rovní (u Boha),**
- 19. Tým, ktorí uverili (v to, čo je v Koráne zoslané) a dobré skutky konali, sa dostanú Záhrady útočist' (rajské záhrady, ktoré to najlepšie útočisko poskytnú) ako pohostenie (od Boha, kde budú prebývať) za to, čo konali,**
- 20. Avšak tí, ktorí spurnými boli, tých príbytkom bude oheň. Vždy, keď by chceli z neho (z ohňa) vyjsť von, budú doň vrátení a bude im povedané: „Okúste trápenie ohňa, ktorý ste za lož označovali (tvrdili ste, že je to klamstvo a výmysly a že nikdy k nemu nedôjde)“.**
- 21. Dáme im (tým, ktorí odmietajú veriť) okúsiť z trápenia najnižšieho (rôznych trápení a nešťastí v živote pozemskom) ešte pred trápením najväčším (predtým než umrú a uplatní sa voči nim to najväčšie trápenie, ktoré ich čaká po súdnom dni), azda sa vrátia (na správnu cestu, poučia sa, poprosia Boha o odpustenie a vyvarujú sa pred tým, čo ich bude čakať, ak by i naďalej odmietali posolstvo Bohom v Koráne zoslané).**
- 22. Kto väčšiu krivdu pácha než ten, komu boli pripomenuté znamenia Pána jeho a potom sa od nich odvrátil? (Neexistuje väčšia krivda, ktorú by človek páchal voči sebe i voči ostatným ľuďom, ktorí by ho nasledovali). My sa previnilcom (ktorí vieru odmietli) pomstíme (dostane sa im sľúbené trápenie).**
- 23. Dali sme Mojžišovi Knihu (pred tebou), nebud' teda na pochybách o stretnutí s ním (s Mojžišom počas udalosti známej ako Al Miráž, kedy posol a prorok Muhammad vystúpil do siedmeho neba). I učinili sme ju (Knihu) správnym usmernením pre synov (potomkov proroka) Izraela (Jakuba),**

24. Učinili sme z nich (vybrali sme spomedzi nich) **vodcov, ktorí správne usmerňovali** (ľudí) **naším príkazom, keď trpezlivými** (potomkovia proroka Izraela) **boli a o znameniach našich boli bezpochyby presvedčení.**

25. Pán tvoj (Muhammad) **rozsúdi medzi nimi** (tými, ktorí uverili a tými, ktorí odmietli veriť) **v deň zmŕtvychvstania, o čom sa sporili** (oznámi každej takejto skupine, ktorá z nich mala skutočne pravdu).

26. Nedošlo im (neuvedomujú si tí z ľudí Mekky, ktorí v posolstvo tebe zoslané odmietajú veriť), **koľko pokolení, v obydliach ktorých oni kráčajú, sme zahubili pred nimi** (na koľko pokolení pred nimi sme sľúbené trápenie zoslali). (Obydlia týchto predchádzajúcich pokolení, ktoré títo ľudia odmietajúci vieru dobre poznajú a pri ktorých sa vo svojich cestách zastavujú, sú živým príkladom toho, čo sa s ich obyvateľmi stalo.) **V tom sú veru znamenia** (pre každého). **A či nepočujú** (čo je im v Koráne prednášané a nepočia sa)?

27. Nevideli, že vedieme vodu do zeme puste, a tak ňou (touto vodou) **dáme vyjsť von** (zo zeme, vyrásť) **sadivu, z ktorého** (potom) **je** (živí sa) **ich dobytok i oni. A či nevidia** (znamenia Božie)?

28. Hovorí (pýtajú sa tí z Mekky, ktorí odmietajú veriť, s posmechom): „**Kedy nastane to** (sľúbené) **vít'azstvo** (ku ktorému vám má Boh pomôcť proti nám), **ak pravdu hovoríte?**“

29. Povedz (im, Muhammad odpovedajúc): „**V deň** (toho skutočného) **vít'azstva** (ktorý príde s príchodom súdneho dňa) **už nepomôže tým, ktorí odmietli veriť, ich viera** (ktorú by v tento deň prejavili) **a ani im nebude dožičený žiaden odklad** (trápenia, ktoré sa im má dostať)“,

30. Stráň sa ich a vyčkaj (až sa naplní to, pred čím ich varujeme), **oni** (tiež) **vyčkávajú** (že sa vás zbavia a vyčkávajú, či trápenie, pred ktorým boli varovaní, nastane).

KAPITOLA TRIDSIATA TRETIA

Al Ahzáb
(Skupiny)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Prorok (Muhammad), boj sa Boha a neposlúchaj tých, ktorí odmietajú veriť a pokrytco. Ved' Boh všetko vie a múdrosťou oplyva.

2. Nasleduj to, čo ti je vnukané Pánom tvojím. Ved' Boh o tom, čo konáte, dobre vie,

3. Spol'ahni sa na Boha. Ved' Boh sám postačí, aby sa na Neho (vo všetkom) spoliehalo (nepotrebuje nikoho iného, aby mu v čomkoľvek pomáhal).

4. Boh neučinil žiadnemu mužovi dve srdcia v jeho vnútri (každý má len jedno srdce, ktorým cíti). A neučinil vaše manželky, ktorým hovoríte, že sú pre vás akoby chrbtami vašich matiek, vašimi matkami. (V predislamskej dobe sa stávalo, že manžel povedal svojej manželke vetu: „Si pre mňa ako chrbát mojej matky“. Ak manžel túto vetu vyslovil, znamenalo to, že s manželkou už viac nebude mať žiaden intímny život, resp. že ju z hľadiska intímneho styku pokladá akoby za svoju matku, s ktorou má styk zakázaný. Keď manžel takéto niečo povedal, manželka ostala s manželom už len v provizórnej domácnosti a až kým to Korán nezakázal, jej ďalšie zotrvanie v takomto manželstve bolo závislé len a len od manžela. Pozri napríklad verš 2:231.) **A neučinil (Boh) z vašich adoptívnych synov vašich vlastných synov. To sú len slová, ktoré vyslovujete svojimi ústami (Boh to neuložil). Boh hovorí pravdu a On správne usmerňuje k ceste správnej. (33:4)**

(33:4): Posledné dve vety boli zoslané v súvislosti s prorokovým sluhom Zejdom Bin Hárísom. Posol Muhammad (p.) Zejda dostal do daru od svojej prvej manželky Chedíže, ešte v predislamskom období. Neskôr ho prepustil na slobodu a adoptoval si ho. Zejd sa neskôr oženil so Zej nab Bint Žahš, avšak neskôr sa s ňou rozviedol. Onedlho na to sa so Zej nab oženil prorok Muhammad (celá udalosť je opísaná vo verši 37 a v nasledujúcich veršoch tejto kapitoly). Tento sobáš ale skritizovali židia a pokrytci a začali šíriť fámy, že Muhammad sa oženil s bývalou manželkou svojho syna. Vtedy boli zoslané tieto verše, v ktorých sa vyhlasuje, že adopcia je zakázaná. Korán aj naďalej nabádal muslimov, aby pomáhali, ako sa len dá, sirotám, ale formu adopcie, v ktorej sa úplne zmení pôvodné meno a priezvisko adoptívneho dieťaťa, zakázal. Je možné starať sa o sirotu ako o vlastné dieťa, brať ju ako súčasť rodiny, avšak s tým, že jej pokrvné väzby останú spojené s jej pôvodnými rodičmi.

5. Volajte ich (adoptívne deti) podľa ich otcov (zachovajte im ich meno a priezvisko), je to spravodlivejšie u Boha (ak ich takto volať budete). (Do zoslania tohto verša Zejda Bin Hárisu zvykli prezývať Zejd Bin Muhammada, t.j. Zejd syn Muhammadov. Po jeho zoslaní sa mu však vrátila jeho pôvodná prezývka Zejd Bin Hárisa.) **Ak by ste nepoznali ich otcov (boli by neznámi), tak sú vašimi bratmi na základe náboženstva a vám blízki (blízki k vášmu srdcu, ale nie vaši synovia a príbuzní). Nie je pre vás hriech v tom, v čom ste sa pomýlili, ale (hriech pre vás spočíva) v tom, čo vaše srdcia zámerne zamýšľali. Boh je odpúšťajúci a milostivý.**

6. Prorok (Muhammad) má väčšie právo byť bližšie k veriacim než ich vlastné duše. (Prorok Muhammad chcel pre veriacich a pre ich duše také dobro, aké si ani oni sami pre seba nevedeli predstaviť. Správne ich usmerňoval a radil, čo a ako majú robiť, aby správne žili a aby sa hriechu nedopustili.) **A jeho (prorokove) manželky sú v postavení ich matiek** (matiek týchto veriacich, preto si ich majú ctiť a vážiť ako svoje matky). **Tí, ktorých spájajú príbuzenské vzťahy, sú podľa Knihy Božej oprávnenejší než ostatní veriaci a emigranti dediť jeden po druhom s výnimkou, ak by ste chceli** (vy, ktorých spájajú príbuzenské vzťahy) **vykonať voči svojim dôverníkom a blízkym ľudom chvályhodnú vec** (alebo zvyklosť, ktorá je ustálená). **Tak bolo v Knihe zapísané.** (33:6)

(33:6): Keď muslimovia emigrovali z Mekky do Mediny a prorok medzi nimi vytvoril bratské puto z titulu toho istého náboženstva, muslim z Mekky dedil po muslimovi z Mediny a naopak. Bolo to nutné, pretože tí, ktorí emigrovali, boli chudobní, niektorí si z Mekky nemohli nič vziať so sebou, všetko tam nechali a bolo potrebné ich spočiatku zabezpečiť. Preto sa muslimovia z Mediny delili s muslimami z Mekky o všetko, aj dedili navzájom po sebe, až kým sa všetko nevyrovnalo a emigranti sa potom prispôsobili a mohli si začať zarábať a živiť seba i svoje rodiny. Vtedy už bol zoslaný tento verš, ktorý vrátil všetko tak, ako to malo byť z hľadiska dedenia a vyhlásil, že dediť sa má podľa príbuzenských vzťahov tak, ako je to na inom mieste určené.

7. Prijali sme záväzok od prorokov (že oznámia, čo im bolo zvestované a zoslané) **i od teba** (Muhammad) **i od Noema a Abraháma a Mojžiša a Ísu (Ježiša) syna Márie. Prijali sme od nich** (všetkých) **záväzok pevný** (že sa pridržia toho, čo im zvestujeme a oznámia to ľudom),

8. Preto, aby sa (Boh) **spýtal pravdovravných** (poslov a prorokov svojich v súdny deň) **na ich pravdovravnosť.** (Boh vzal od týchto poslov a prorokov pevný záväzok o tom, že oznámia ľudom posolstvá od Boha zoslané a títo poslovia a proroci sa zaviazali, že tak urobia. Boh tento záväzok od nich prijal, aby sa ich v súdny deň spýtal pred tými, ktorí ich nasledovali, na obsah posolstva, ktoré oznámili a aby sa títo poslovia sami stali svedkami toho, že ľudia po nich tieto posolstvá pomenili a odmietli nasledovať posolstvo, s ktorým k nim prišiel nasledujúci posol, ktorý mal napraviť to, čo pomenené bolo v posolstve jeho predchodcu.) **A pripravil** (Boh) **pre tých, ktorí odmietli veriť** (v posolstvo záverečného posla Muhammada, ktorý bol Bohom poverený oznámiť posolstvo, ktoré ľudom napráva niektoré chybné predstavy, ktoré si ich predkovia mylne interpretovali), **trápenie bolestivé.**

9. Vy, ktorí ste uverili, spomeňte si na dar Boží vám daný, keď k vám prišli vojaci a my sme na nich poslali vietor a vojakov (anjelov), **ktorých ste nevideli. Boh všetko, čo konáte, vidí,** (33:9)

(33:9): Verš hovorí o bitke známej ako bitka Al Chandaq (zákopy) v ktorej nepriatelia muslimov vyrazili s veľkým počtom bojovníkov smerom k Medine, aby muslimov pobili. Muslimovia však vykopali vôkol Mediny zákop a s tromi tisícami mužov mesto bránili. Nepriatelia muslimov postavili svoje stany z vonkajšej strany zákopu a mesto obliehali. Ako tam tak boli, zavial na ich tábor silný vietor, ktorý postrhával ich stany a oslabil ich. Potom sa medzi nimi vystupňovali spory, čo viedlo k rozkolu v ich radoch, a tak obliehanie ukončili a vrátili sa. Boh muslimom pripomína, ako im v týchto ťažkých časoch pomohol a poslal vojakov - anjelov, ktorých nik nevidel, aby muslimom pomáhali. Ďalej nasleduje opis niektorých chvíľ a postojov v tejto bitke.

10. Keď k vám (muslimovia) **prišli** (vaši nepriatelia) **sponad vás** (zhora) **i spopod vás** (zospodu) **a keď sa zraky odchýlili** (od bežnej viditeľnosti a zakalili sa) **a srdcia dosiahli hrdlá** (akoby sa ich srdcia od strachu zdvihli až na úroveň hrdla) **a keď ste si začali myslieť o Bohu rôzne myšlienky** (začali ste pochybovať, či vám Boh pomôže a dostaví sa víťazstvo, ktoré vám sľúbil),

11. Tam boli veriaci skúške podrobení a boli otrasení otrasom veľmi silným (od strachu),

- 12. Pokrytci a tí, v srdciach ktorých je choroba** (nie sú čisté ani úprimné), **tam** (keď ich z každej strany vojská nepriateľov obkľúčili) **hovorili**: „**Boh a jeho posol** (Muhammad) **nám sľúbili len klam**“,
- 13. Keď skupina z ich radov** (pokrytcev) **povedala**: „**Obyvatelia mesta Jasrib** (Jasrib je jedno z mien Mediny), **tu nie je vaše miesto** (vaše miesto je vo vašich domoch), **tak sa vráťte** (a nebojujte po boku muslimov)“. **A tak určitá skupina z ich radov** (z radov obyvateľov Jasribu) **žiada proroka o povolenie odísť a hovorí** (táto skupina): „**Naše domy sú nechránené**“, **ony** (ich domy) **ale** (v skutočnosti) **nechránené nie sú**. **Oni chcú len utiecť**.
- 14. Keby bolo** (mesto - Medina) **napadnuté** (vojskami nepriateľa) **zo všetkých strán a potom by boli požiadaní** (uvedení pokrytci) **o zdolanie skúšky viery** (o to, aby sa islamského náboženstva vzdali), **boli by sa tomu poddali** (neuspeli by v skúške a islamu by sa bez meškania zriekli) **a boli by sa v nej** (v Medine, v ktorej boli ich domy, o ktorých tvrdili, že neboli chránené) **len málo zdržali**.
- 15. Aj keď predtým sľúbili Bohu** (pred Jeho poslom Muhammadom), **že sa neobrátia chrbtom a nezutekajú** (z bojiska, ale že vydržia a zotrývajú). **Za sľub daný Bohu** (za jeho dodržanie a splnenie) **sa nesie zodpovednosť** (v súdny deň).
- 16. Povedz** (Muhammad, týmto pokrytcom): „**Nepomôže vám útek** (z bojiska), **ak by ste sa pokúsili utiecť pred smrťou** (na bojisku) **alebo pred zabitím** (na ňom, v každom prípade zomriete). **A ak aj** (ak by ste unikli smrti na bojisku), **tak si užijete len málo** (v tomto živote v porovnaní s tým, čo vás bude potom čakať)“.
- 17. Povedz** (Muhammad, spomenutým pokrytcom): „**Kto je ten, kto by vás ochránil pred Bohom, ak by vám chcel niečo zlé** (ak by vás chcel postihnúť niečím zlým, nejakým trestom za to, čo ste konali a ako ste sa zachovali), **alebo by vám chcel dať milosť** (ako odmenu za to, že ste sľúb dodržali)?“ **Nenájdu sami sebe mimo Boha žiadneho dôverníka a ani toho, kto by im pomohol a podporil ich** (kto by sa ich zastal alebo pomoc ponúkol).
- 18. Boh pozná tých z vás, ktorí morálku vojska podrývajú a tých, ktorí hovoria svojim bratom**: „**Podťte sem k nám** (a nechajte Muhammada s jeho spoločníkmi, nech sami bojujú)“. **Len málo by sa boja** (vojny, keď je to nutné) **zúčastnilo** (a svojich bratov v boji by podporilo).
- 19. Lakomí sú** (títo pokrytci) **voči vám** (v poskytnutí pomoci pri obrane mesta, v radách, podpore, atď.). **Keď strach** (z boja, ktorý už nastáva) **príde, uvidíš** (Muhammad) **ich** (pokrytcev), **ako sa na teba pozerajú, ich oči sa obracajú** (podobne) **ako tomu, na koho smrť dopadá** (ktorý prežíva posledné chvíle svojho pozemského života). **Keď by ale strach odišiel** (pominulo by nebezpečenstvo a prišiel by čas rozdeľovania koristí), **bičujú vás ostrými jazykmi** (ubližujú vám ostrým ohováraním), **sú** (prítom) **skúpi na dobro**. (V boji sú títo pokrytci najzbabelejší zo všetkých, ale pri rozdeľovaní vojnovnej koristi sa postavajú ako prví do radu a chcú z nej čo najviac. Ak by sa z nej najprv malo niečo rozdať na dobré účely, tak sú najmenej spokojní, a to aj napriek tomu, že sa o jej dosiahnutie najmenej zaslúžili.) **To sú tí, ktorí neuverili** (vieru len predstierajú), **preto Boh ich skutky márnymi učinil** (skutky, za ktoré pôvodne mali mať u Boha veľkú odmenu, sa stali márne a nezískali za ne nič, pretože ich konanie nebolo zo srdca a nevyplývalo z viery v Boha, ale len zo zištných a podlých dôvodov). **Je to pre Boha veru ľahké** (márnymi urobiť ich skutky).
- 20. Myslia si** (títo pokrytci), **že skupiny** (nepriateľov obkľúčujúci Medínu) **ešte neodišli** (že sa vrátia, preto ostávajú aj naďalej nepokojní a najradšej by ušli). **Keby sa skupiny** (nepriateľov) **ale vrátili, boli by najradšej** (keby len neboli v Medine), **keby boli kočovali medzi kočovnými Arabmi, pýtajúc sa na vaše správy** (ako dopadol boj bez toho, aby sa ho museli zúčastniť). **A i keby boli** (títo pokrytci) **medzi vami** (muslimovia, pri obrane mesta), **aj tak by nebojovali, len málo** (z nich by bojovalo).

21. Veru, máte (muslimovia) v poslovi Božom (Muhammadovi) príklad dobrý pre toho, kto dúfa v priazeň Božiu (že sa mu od Neho dostane milosť a odpustenie) a v Deň posledný (deň zmŕtvychvstania alebo súdny deň) a (pre toho,) kto si spomína často na Boha.

22. Keď veriaci uvideli skupiny (nepriateľov), povedali: „Toto je to, čo nám sľúbil Boh a jeho posol (Muhammad, keď povedal, že budú Bohom preskúšaní rôznymi skúškami a až potom im Boh dá víťazstvo) a pravdu hovoril veru Boh a jeho posol.“ A len im to (že uvideli, čo im bolo sľúbené) pridalo viac viery a oddanosti.

23. Medzi veriacimi sú muži, ktorí verne dodržali to, čo sľúbili Bohu. Niektorí z nich (týchto veriacich) splnili svoj sľub (a bojovali na ochranu toho, čo Boh zoslal a pritom aj zomreli) a niektorí z nich čakajú (na to, až svoj sľub úplne splnia tým, že budú chrániť islam - náboženstvo Bohom zoslané, až kým sa nezachová alebo zomrú na jeho obranu). A nezamenili (sľub, ktorým sa Bohu zaviazali) zamenením (žiadnym), (33:23)

(33:23): Verš bol zoslaný o muslimovi zvanom Anas Bin Al Nadr a o muslimoch, ktorí sa svojho sľubu držali. Anas totiž nebol prítomný pri prvom ozbrojenom strete muslimov s ich nepriateľmi z kmeňa Qurejš a s tými, ktorí sa s nimi spojili. Prvým stretom bola bitka Bedr. Anas povedal: „Nezúčastnil som sa prvého boja po boku posla Božieho (Muhammadom). Ak mi Boh dá zúčastniť sa boja, tak Boh uvidí, ako budem konať“. Keď nato nastala bitka Uhod a muslimovia začali prechať z bojiska, Anas povedal: „Bože! Nemám nič spoločné s tým, čo títo (nepriatelia, ktorí odmietali veriť) urobili a ospravedlňujem sa Ti za to, čo títo (muslimovia) urobili“. Potom vzal svoj meč a šiel. Nato stretol Saeda Bin Muáza a povedal: „Saed, prisahám na Boha, že cítim vôňu raja!“ Potom Anas bojoval, až v boji padol. Saed potom poslovi Muhammadovi povedal: „Nedokázal som činiť tak, ako on (Anas) činil“. Neskôr, keď boj utíchol, našli Anasa medzi padlými muslimami. Mal v tele o niečo viac ako osemdesiat rán od meča, kopijí alebo šípov. Anas Bin Málek povedal: „Nespoznali sme ho (Anasa) pre zohavenie, akým bol zohavený, až kým neprišla jeho sestra a tá ho spoznala podľa jeho prstov“.

24. Boh náležite odmení pravdovravných (sľúbenou odmenou) za ich pravdovravnosť a podrobí trápeniu pokrytco, ak by chcel (videl, že si to zasluhujú) alebo od nich pokánie príjme. Ved' Boh je odpúšťajúci a milostivý.

25. Boh odrazil tých, ktorí odmietali veriť, spolu s ich zlobou. Oni nedosiahli žiadne dobro (nič z toho, čo si zaumienili z vyhubenia islamu a muslimov, ba naopak, odišli s mnohonásobnými hriechmi a psychickou porážkou). Boh ušetril veriacich boja (Boh ich podrobil skúške a keď každému ukázal, ako sa zachoval, potom ich boja ušetril tým, že poslal na tých, ktorí Medinu obliehali, silný vietor a vojakov z radov anjelov). Boh je veru silný a mocný,

26. A (Boh) nechal tých z radov Ľudí Knihy, ktorí ich (tých, ktorí odmietali veriť) podporovali, zísť dole z ich pevností a vrhol do ich sŕdc strach. Skupinu ste zabili a skupinu (z nich) ste zajali, (33:26)

(33:26): Ľuďmi Knihy sa tu myslí určitá skupina židov, ktorá žila v Medine a jej okolí. Týchto židov viazala k poslovi Muhammadovi a muslimom spojenecká dohoda, ktorá ustanovovala, že zmluvné strany si budú pomáhať a budú jeden druhému kryť chrbát pred nepriateľmi. Židia túto dohodu opätovne porušili. Poprední predstavitelia židovských kmeňov, ktoré obývali Medinu a jej okolie, sa totiž na tajnej schôdzke s tou časťou kmeňa Qurejš, ktorá proti muslimom bojovala, vopred stretli a dohodli na spoločnom boji proti muslimom. Sľúbili Qurejšovcom otvoriť zadné brány Mediny. Okrem toho Qurejšovcov do boja s muslimami stále nabádali napríklad slovami: „Vy máte pravdivé náboženstvo, a muslimovia nie“. Tajný plán by im takmer bol vyšiel, nebyť toho, že ho muslimovia včas odhalili.

- 27. A dal vám (muslimovia) zdediť ich územie a príbytky a majetky a zem, do ktorej ste ešte (predtým) nevtrčali. A Boh má nad všetkým moc** (stane sa čokoľvek, čo určí, že sa má stať).
- 28. Prorok! Povedz svojim manželkám** (ktoré ťa neustále žiadajú, aby si na ne viac míňal a dal im viac z úžitkov života pozemského): **„Ak by ste chceli život najnižší (pozemský) a jeho ozdoby, tak podťe, dám vám užiť si** (hojného daru na rozlúčku) **a uvoľním vás z manželského zväzku uvoľnením pekným** (rozídem sa s vami v dobrom a môžete si nájsť niekoho, kto by vám umožnil pohodlný život, o aký žiadate)“, (33:28)
- (33:28): Keď muslimovia odrazili nepriateľov v spomenutej bitke zvanej Al Ahzáb alebo Al Chandaq, t.j. Výprava skupín alebo Výprava zákopu a následne aj porazili židovské kmene vôkol Mediny, dostali sa im mnohé vojnové koristi. Vtedy manželky proroka Muhammada, a bolo ich v tom čase deväť, zatúžili po šperkoch a hojnom živote podobne, ako to videli u kráľovských rodín tej doby, u Peržanov a iných. Prorokovi tieto ich neustále požiadavky vadili a unavovali ho. V tom čase bol zoslaný tento i nasledujúci verš, v ktorom Boh prikazuje svojmu poslovi Muhammadovi, aby dal každej zo svojich žien na výber jednu z dvoch vecí: buď bude spokojná s manželstvom s ním, so skromným životom, ktorý jej prorok zabezpečuje, alebo ju prorok obdarí hojným darom na rozlúčku a rozvedie sa s ňou, aby si mohla nájsť manžela, ktorý by jej zabezpečil pohodlnejší život. Vtedy si všetky vtedajšie prorokove manželky vybrali prvú možnosť, t.j. zotrvať s ním v manželstve a uspokojili sa s tým, čo im prorok dával.
- 29. „Ale ak by ste chceli Boha (jeho spokojnosť) a jeho posla (Muhammada) a príbytok posledný (a večný), tak vedzte, že Boh pripravil pre tie z vás, ktoré dobro činia, odmenu obrovskú“.**
- 30. Manželky proroka! Ktorá z vás by sa dopustila nemravnosti zjavnej, tej bude znásobené trápenie dvojnásobne. Je to pre Boha veru ľahké.**
- 31. A ktorá z vás (manželky proroka) bude poslušná Bohu a jeho poslovi a dobré skutky bude konať, tej dáme odmenu (ktorá jej náleží) dvakrát. A pripravili sme pre ňu potravu štedrú.**
- 32. Manželky proroka! Nie ste ako ostatné ženy. Ak by ste sa držali bohabojnosti, tak nepovoľujte** (nebud'te poddajné) **v tom, čo hovoríte** (ak hovoríte s nejakým mužom), **čím by sa naplnil nádejou ten, v srdci ktorého je choroba** (ktorého srdce a úmysly nie sú čisté). **A hovorte slová dobré** (správne, ktoré by nevzbudzovali žiadnu pochybnosť o tom, čo chcete povedať),
- 33. A ostávajúce vo svojich domoch** (vychádzajte z nich len vtedy, keď to potrebujete) **a nezvýrazňujte svoje ozdoby zvýrazňovaním podobným predchádzajúcej Dobe neznalosti** (neukazujte ozdoby, ktorými sa zdobíte, pred cudzími ľuďmi, aby ste priťahovali ich pozornosť podobne, ako sa to robilo v predislamskej dobe, ktorá sa nazývala dobou neznalosti). **A konajte modlitbu a dávajte zakat a poslúchajte Boha a jeho posla** (Muhammada). **On** (Boh tým, že vám ukladá tieto ustanovenia) **len chce z vás, Ľudia domu** (obyvatelia domu proroka Muhammada), **odstrániť nečistotu** (ktorá by sa na vás mohla nalepiť) **a očistiť vás očistením (úplným),**
- 34. A spomínajte** (manželky posla a proroka Muhammada), **čo je prednášané vo vašich domoch z Božích znamení a múdrosti** (učte ľudí z toho, čo bolo poslovi Muhammadovi zoslané a z toho, čo vás sám prorok naučil). **Ved' Boh je milostivý a všeznalý** (vie, čo je pre vás dobré, a preto to zoslal).
- 35. Muslimovia** (t.j. Bohu oddaní muži) **a muslimky** (Bohu oddané ženy) **a veriaci muži a veriace ženy a poslušní muži** (poslušní Bohu a tomu čo uložil) **a poslušné ženy a pravdovravní muži a pravdovravné ženy a trpezliví muži a trpezlivé ženy a pokorní**

muži a pokorné ženy a finančne pomáhajúci muži (tým, ktorí potrebujú pomoc, a to prostredníctvom dávky zekat, milodarov, almužny a pod.) **a finančne pomáhajúce ženy a postiaci sa muži a postiace sa ženy a muži chrániaci svoje pohlavie** (pred mimomanželským pohlavným stykom) **a ženy chrániace** (svoje pohlavie) **a muži ktorí si spomínajú na Boha často a ženy, ktoré si spomínajú** (často na Boha), **pre tých** (v ktorých takéto vlastnosti sú) **pripravil Boh odpustenie a odmenu obrovskú.**

36. Neprislúcha (žiadnemu) veriacemu mužovi a ani veriacej žene, ak by Boh a jeho posol (Muhammad) rozhodol o nejakej veci, aby im (týmto veriacim) náležal výber (odchýliť sa od takéhoto rozhodnutia) **v tejto veci.** (Veci, o ktorých Boh alebo posol Muhammad rozhodol, veriaci musia vykonať a riadiť sa nimi presne tak, ako boli rozhodnuté. V iných veciach majú veriaci na výber, ako budú konať.) **Kto neuposlúchne Boha a jeho posla, ten zblúdi v blude zjavnom.**

37. Keď hovoríš (adresátom je prorok Muhammad) **tomu, komu Boh Svoje dobrodenie uštedril a komu si** (Muhammad) **svoje dobrodenie uštedril** (myslí sa ním Zejd, sluha proroka Muhammada) **„Podrž si svoju manželku a boj sa Boha“ a pritom skrývaš vo svojej duši, čo Boh odhalí a bojíš sa ľudí a pritom Boh má väčšie právo na to, aby si sa Ho bál. Keď potom Zejd uskutočnil to, čo od nej chcel** (pokúsil sa so svojou manželkou žiť, ale nepodarilo sa mu to), **oženili sme ťa** (Muhammad) **s ňou** (potom, ako sa s ňou Zejd rozviedol), **aby veriaci muži nepociťovali úzkosť z manželského zväzku s bývalými manželkami svojich adoptívnych synov, keď by títo** (adoptívni synovia naplnili a) **uskutočnili, čo od nich** (týchto žien) **chceli** (pokúsili sa s nimi žiť v manželstve, avšak sa im to nepodarilo). **Boží príkaz** (hovoriaci o tom, že sa prorok Muhammad má oženiť s bývalou manželkou Zejda, ktorého pred zákazom adopcie považoval za svojho adoptívneho syna) **sa naplní** (pozri vysvetlivku k veršu č. 4),

38. Pre proroka nikdy nebolo hriechom to, čo mu Boh uložil. Je to zákonitosť Božia, ktorá sa uplatnila už u tých, ktorí boli (žili) **predtým.** (Táto zákonitosť spočívala v tom, že každý nový posol Boží a prorok, z príkazu Božieho mohol prelomiť alebo zmeniť nejaké zvyklosti, ktoré platili v tom ktorom spoločenstve, ku ktorému bol poslaný. Potom tieto staré zvyklosti nahradil novými.) **Príkaz Boží je určený a predurčený** (stane sa bez ohľadu na čokoľvek a presne tak, ako ho Boh určil).

39. Tí (sa nedopustia žiadneho hriechu), **ktorí oznamujú Božie posolstvá a obávajú sa Ho** (Boha) **a neobávajú sa** (prítom) **nikoho iného, len Boha. A Boh postačí ako účtovateľ** (Boh všetko sleduje a všetko každému zúčtuje, preto by sa nik nemal báť nikoho iného, len Boha).

40. Muhammad nikdy nebol otcom nikoho z vašich mužov, ale (je to) **posol Boží a zavŕšiteľ radu prorokov** (ním sa zavŕšili a dokončili posolstvá a proroctvá Bohom zoslané a určené). **Boh veru o všetkom vie.** (33:40)

(33:40): Veta „Muhammad nikdy nebol otcom nikoho z vašich mužov“ je adresovaná tým, ktorí proroka Muhammada hanili slovami: „Oženil sa s bývalou manželkou svojho syna“. Synom sa myslel Zejd spomenutý v predchádzajúcich veršoch. Verš týmto ľuďom vysvetľuje, že Muhammad nie je otcom Zejda, nakoľko medzi nimi neexistovali žiadne pokrvné vzťahy, preto nie je odteraz hriechom pre nikoho, ak sa oženie s bývalou manželkou niekoho, koho vychoval ako vlastného syna. Verš zdôrazňuje, že posol Muhammad sa so Zejnab oženil z pozície posla Božieho, ktorému bol tento sobáš Bohom prikázaný.

41. Vy, ktorí ste uverili, spomínajte si na Boha spomínaním hojným (majte Boha vždy na pamäti),

42. A skoro ráno i pri konci dňa (doba od popoludnia, až kým sa nezačne stmievať) **svedčte o Jeho jedinečnosti a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (svedčte stále o tom, že Bohu je vzdialené všetko to, čo mu je nepravdivo pripisované).

43. On (Boh) je ten, kto milosť (a požehnanie) na vás zosiela (Božou milosťou sa na tomto mieste myslí milosť a odpustenie, ktoré nahradia Boží hnev a trest) **i anjeli Jeho** (i Boží anjeli prosia Boha o odpustenie veriacim, pozri verš 40:7), **aby vás vyviedol z temnôt do svetla. A (Boh) je veru voči veriacim milostivý.**

44. Ich (týchto veriacich) **pozdrav** (ktorým budú anjelmi pozdravení) **v deň** (súdny deň), **keď Ho** (Boha) **stretnú, bude: „Mier“.** A (Boh) **pripravil pre nich odmenu štedrú.**

45. Posol (Muhammad)! **My sme ťa poslali ako svedka** (o tom, že Boh ľudom zoslal správne usmernenie a ukázal im, čo je správne a pravdivé a čo nie) **a zvestovateľa radostnej** (o tom, čo je pripravené tým, ktorí uverili) **zvesti a varovateľa** (pred trápením, ktoré čaká tých, ktorí uveriť odmietajú, ktorí v Boha neveria alebo k Nemu pridružia),

46. A ako (posla) **vyzývajúceho k Bohu s jeho povolením** (s Božím povolením, podporou a usmernením) **a ako lampu svietiacu** (ktorá osvetľuje a ukazuje ľudom správnu cestu ich života).

47. A oznám radostnú správu veriacim, že sa im dostane od Boha dobrodenie veľké.

48. Neposlúchaj tých, ktorí odmietajú veriť, ani pokrytcov a neubližuj im (za to, že ti ubližujú; Veta môže znamenať aj: Nevšímaj si ich ubližovanie, ktoré ti spôsobujú a buď trpezlivý) **a spoľahni sa na Boha. Boh sám postačí, aby sa na Neho** (vo všetkom) **spoliehalo** (a Boh ti pomôže vo všetkom).

49. Vy, ktorí ste uverili, ak by ste sa oženili s veriacimi ženami a potom by ste sa s nimi rozviedli ešte predtým, než by ste sa ich dotkli (mali s nimi pohlavný styk), **tak vám nenáleží žiadať od nich uddu** (žiadať, aby dodržali ochrannú dobu), **ktorú by ste od nich inak žiadali. Obdarujte ich a uvoľnite ich** (z manželského zväzku) **uvoľnením pekným** (rozíďte sa s nimi v dobrom, vládny spôsobom). (33:49)

(33:49): Udda predstavuje tzv. ochrannú dobu. O ochrannej dobe pozri vysvetlivku k veršu 2:228. Udda - ochranná doba bola uložená za účelom uistenia sa, že manželka nenesie vo svojom lone žiadne spoločné dieťa s manželom, s ktorým sa rozvádza. Takéto dieťa by totiž mohlo prispieť k tomu, že by obaja manželia počas tejto doby rozvod zrušili a vrátili sa k sebe. Ďalšia nemenej dôležitá funkcia doby uddy spočíva aj v odvrátení akéhokoľvek podozrenia z mimomanželského styku s cudzím mužom tesne po rozvode.

Verš ustanovuje výnimky z povinnosti dodržania doby uddy pre prípad, že by sa manželia zosobášili a ešte predtým, než by medzi nimi došlo k pohlavnému styku, by sa rozviedli. V takomto prípade sa nevyžaduje dodržanie akejkoľvek ochrannej doby, pretože by z takéhoto manželstva žiadne dieťa vzniklo. Verš sa končí tým, že prikazuje veriacim pre prípad, že by sa za takýchto okolností rozviedli, aby sa so svojimi manželkami rozišli v dobrom a zmiernili dopady takéhoto rozchodu aj pekným darom, ktorý by svojej, už bývalej manželke podarovali. K situáciám, kedy by došlo k rozvodu manželstva ešte predtým, než by mali manželia pohlavný styk, možno zaradiť napríklad objavenie sa choroby u jedného z manželov, ktorú druhému manželovi pred sobášom zatajili, nedodržanie ustanovení manželskej zmluvy niektorým z manželov a pod.

50. Prorok (Muhammad)! **My sme ti dovolili tvoje manželky** (ženiť sa s manželkami), **ktorým si dal ich odmeny** (vená ako dar pri uzavretí manželstva) **a tie** (dovolili sme ti spolužitie s tými ženami), **čo tvoja pravica vlastnila** (zajatkyne, ktoré boli zajaté vo vojne), **ktoré ti Boh dal ako** (vojnovú) **korisť** (tie, ktoré ti pripadli ako vojnová korisť) **a** (dovolili sme ti brať si za manželky) **dcéry tvojho strýka z otcovej strany a dcéry tvojej tety z otcovej strany a dcéry tvojho strýka z matkinej strany a dcéry tvojej tety z matkinej strany, ktoré emigrovali** (z Mekky do Mediny spolu) **s tebou a** (dovolili sme ti vstúpiť do manželstva, pokiaľ ide o) **veriacu ženu, ak by ponúkla samu seba prorokovi** (že sa zaňho vydá bez vena) **a ak by sa chcel s ňou prorok** (Muhammad) **oženiť,** (toto ustanovenie a

takáto žena je) **výlučne určenú pre teba** (Muhammad), **nie pre ostatných veriacich**. (Len na teba sa vzťahuje výnimka, že by si sa mohol oženiť s nejakou ženou bez toho, aby si jej dal veno. To platí, pokiaľ by sa nejaká žena rozhodla sama od seba, že by chcela s tebou vstúpiť do manželstva a stať sa tvojou manželkou bez vena.) **Vieme, čo sme** (aké ustanovenia) **im** (muslimom) **uložili o ich manželkách** (ohľadom nich) **a o tých** (ženách), **ktoré vlastnila ich pravica**. **Toto sme určili** (tieto ustanovenia, v ktorých muslimom vysvetľujeme, že tvoje postavenie a úloha, Muhammad, sú odlišné než ich), **aby si nepociťoval úzkosť** (z toho, že sa musíš trochu odchyľovať od toho, čo sme ostatným muslimom uložili). **Boh je veru odpúšťajúci a milostivý**,

51. Odložíš (Muhammad), **ktorú chceš z nich** (pravidelne nenavštíviš a neprespíš, u ktorejkoľvek chceš zo svojich manželiek) **a prichýliš k sebe, ktorú chceš** (pravidelne budeš navštevovať a prespávať, u ktorejkoľvek chceš). **Ktorúkoľvek by si chcel** (znova zaradiť medzi manželky, ktoré pravidelne navštevuješ a prespávaš u nich) **z radov tých, ktoré si vylúčil** (už predtým z pravidelného navštevovania), **nedopustíš sa tým hriechu** (ak by si ju navštívil). **Je to** (takáto jasná úprava zoslaná v tomto verši) **lepšie** (pre teba i pre tvoje manželky), **aby sa upokojili ich oči** (neplakali) **a nežiaľili by a aby boli spokojné s tým, čo si im všetkým** (prorok) **dal**. **Boh pozná, čo je vo vašich srdciach** (preto toto ustanovenie zoslal). **Boh veru všetko vie a má veľkú trpezlivosť**, (33:51)

(33:51): Oba predchádzajúce verše určujú špeciálne ustanovenie, ktoré sa týkalo len proroka Muhammada (p.). Verš č. 50 určil prorokovi, s akými ženami môže vstúpiť do manželstva. Okrem toho spomenutý verš ustanovil vo vzťahu k prorokovi Muhammadovi výnimku v tom zmysle, že ak by nejaká žena sama od seba ponúkla prorokovi sobáš a prorok by jej ponuku prijal, tak prorok nie je povinný ju obdať venom, ako to bolo v inom prípade ustanovené. Verš č. 51 potom prorokovi Muhammadovi povoľuje ďalšiu výnimku v tom zmysle, že prorok má voľnosť sám určiť, či tú ktorú manželku zaradiť medzi manželky, ktoré pravidelne navštevuje a u nich prespáva, alebo ju z tohto pravidelného navštevovania vynechá. Manžel - muslim má totiž povinnosť, pokiaľ by mal viac než jednu manželku, spravodlivo všetko rozdeľovať medzi ne, vrátane návštev a nocí, ktoré u každej strávi, pokiaľ ho od takejto povinnosti manželka dobrovoľne neuvoľnila. To bol zrejme aj dôvod, prečo dal prorok Muhammad svojim manželkám na výber, či chcú zotrvať v manželstve s ním s tým, že budú znášať všetko, čo toto manželstvo prináša (pozri verš 28 tejto kapitoly), alebo sa s ním rozísť. Prorokove manželky si vybrali zotrvať v manželstve s prorokom, akceptujúc podmienku, že prorok má už slobodnú voľbu v tom, ku ktorej a na aký čas bude chodiť. Tieto verše možnosť voľby pre proroka výslovne zakotvujú, a to aj s ohľadom na to, aby jeho manželky nepociťovali, že niektorú z nich už nechce alebo že jej nedal niečo, čo jej náležalo. Aj tak sa prorok snažil čo najúmernejšie a spravodlivo všetko deliť medzi svoje manželky. Boh najvyšší prorokovi Muhammadovi spomínanú výnimku povolil, ale na strane druhej prorokovi uložil obmedzenie, ktorým odmenil jeho manželky, ktoré dali prednosť životu s ním pred akýmkoľvek iným životom. Obmedzenie spočívalo v tom, že Boh prorokovi Muhammadovi zakázal rozviesť sa s ktoroukoľvek s doterajších manželiek a oženiť sa s akoukoľvek inou ženou. Nasledujúci verš o tomto obmedzení hovorí.

52. Nie je ti dovolené ženiť sa so ženami (s akoukoľvek ďalšou ženou) **po tomto** (príkaze) **a ani** (ti nie je dovolené) **aby si ich** (svoje manželky) **zamenil za iné manželky, aj keď by sa ti páčila ich krása, s výnimkou tých, ktoré vlastnila tvoja pravica** (na otrokyne, ktoré by si mal vo svojej moci, sa tento zákaz nevzťahuje). **Boh na všetko dozerá** (a všetko vidí).

53. Vy, ktorí ste uverili, nevchádzajte do prorokových domov (sami od seba kedykoľvek sa vám zachce), **jedine že by vám bolo dovolené** (do nich vojsť a boli ste pozvaní) **k jedlu bez toho, aby ste** (sedeli a) **tam vyčkávali, kým bude** (toto jedlo) **pripravené**. **Ak by ste ale boli pozvaní** (k jedlu alebo k nejakej príležitosti), **tak vojdite** (do domov proroka Muhammada). (Ak by ste boli pozvaní, tak prídte až vtedy, keď bude jedlo hotové.) **Keď by**

ste sa najedli, tak sa rozíd'te (a opustite prorokov dom) **bez toho, aby ste ostali zabávať sa rôznymi** (zábavnými) **rečami** (potom, ako sa najete, dlho sa nezdržujte, rozlúčte sa a odíd'te). **To** (že ste sa po skončení jedla ešte dlho v dome proroka zdržiavali a bavili sa) **ubližovalo prorokovi, ale on sa hanbil povedať to pred vami** (požiadať vás, aby ste už odišli). **Boh sa ale nehanbí upozorniť na pravdu** (pravda je, že ste to vysedávaním v prorokovom dome preháňali a Boh sa nehanbí vás na pravdu a vhodné správanie upozorniť). **Ak by ste od nich** (prorokových manželiek) **žiadali nejaký úžitok** (nejakú vec alebo chceli by ste ich požiadať o niečo užitočné), **tak to od nich žiadajte spoza závoja. Je to čistejšie pre vaše srdcia i pre ich srdcia** (keď ich o to, čo žiadate, požiadate spoza závoja, ktorý by medzi vami bol). **Neprislúcha vám** (veriaci muslimovia), **aby ste ubližovali poslovi Božiemu** (Muhammadovi) **a ani to, aby ste sa ženili s jeho manželkami po ňom** (potom, ako by prorok zomrel). **Nikdy** (sa s ktoroukoľvek z nich už nemôže niekto oženiť)! (Je tu už daný výslovný zákaz zdôraznený slovom „nikdy“ ženiť sa s manželkami proroka Muhammada po jeho smrti.) **To je veru u Boha niečo preveľké** (ubližovanie prorokovi Muhammadovi alebo ženiť sa s jeho manželkami je u Boha obrovské zlo a zasluhuje si Jeho hnev). (33:53)

(33:53): Dôvodom zoslania prvej časti verša bola príhoda, ktorá sa stala v deň svadby proroka Muhammada (p.) so Zejnab Bint Žahš. Vtedy prorok vystrojil hostinu, ktorá sa skladala z datlí, jahňata a iných plodov a jedál. Prorok Anasa požiadal, aby pozval jeho spoločníkov na hostinu. A tak ľudia prichádzali, najedli sa a odchádzali, až Anas nakoniec povedal: „Prorok Boží, pozýval som ľudí, ale už nenachádzam nikoho iného, koho by som pozval (už sa všetci najedli)“. A tak prorok povedal: „Odnesite jedlo“. Jedlo bolo odnesené a všetci ľudia odišli, až na troch mužov, ktorí ostali v dome a naďalej sa zabávali rôznymi rečami a príhodami. Títo traja ostali v prorokovom dome ešte dlho. Prorokovi to vadilo, ale nakoľko sa im hanbil čokoľvek povedať, nechal ich tak, nič im nepovedal a vydržal, až kým neodišli.

Čo sa týka závoja, v dôvodoch zoslania sa uvádza, že Omar Bin Al chattáb vošiel k prorokovi Muhammadovi a povedal: „Posol Boží, vchádzajú k tebe dobrí i zlí ľudia, bolo by lepšie, keby si prikázal matkám veriacich (bola to prezývka, ktorou sa prezývali manželky proroka Muhammada), aby sa zahalili“.

Ohľadom zákazu výdaja manželiek proroka Muhammada po jeho smrti sa v dôvodoch zoslania píše, že jeden z vysokopostavených ľudí v kmeni Qurejš povedal: „Ak by posol Boží zomrel, tak sa ožením s Ájišou (jednou z manželiek proroka Muhammada, ktorá bola veľmi blízka jeho srdcu)“. Dôvod zoslania nám z veľkej časti odhaľuje niekoľko príčin, pre ktoré bol vyslovený zákaz výdaja sa manželiek proroka Muhammada po jeho smrti. Prvý z nich, ako to z verša vyplýva, bol, aby jeho manželkám po jeho smrti nik neublížil nesprávnym alebo nevhodným správaním, nakoľko ublížiť prorokovej manželke znamenalo ublížiť samotnému prorokovi.

Ďalší zrejmy dôvod mal politické pozadie, aby si nik nenárokoval nejaké výnimočné postavenie alebo politickú moc, ktorú by odvodzoval od toho, že sa oženil s vdovou po prorokovi, a teda sa stal aj súčasťou jeho najbližšej rodiny. Ďalší dôvod zrejme spočíval aj v tom, že manželky proroka Muhammada zaujímali vo vtedajšej spoločnosti významné a nezastupiteľné miesto a poslanie, ktoré im ostalo zachované až do ich smrti. Preto by sa nemalo stať, že by boli tieto vdovy vystavené neustálemu presviedčaniu zo strany ostatných muslimov, aby sa znova vydali.

54. Ak prejavit' niečo alebo to skryjete (v sebe), vedzte, že Boh o všetkom vie.

55. Nie je pre ne (pre manželky proroka Muhammada) **hriechom ukázať sa** (ak by prehovorili a ukázali sa nezahalené alebo bez závoja) **pred svojimi otcami, ani pred svojimi synmi, ani pred svojimi bratmi, ani pred synmi ich bratov, ani pred synmi ich sestier, ani pred ich ženami** (vo výkladoch sa píše, že sa tu myslia veriace ženy) **a ani pred tými,**

ktorých vlastní ich pravica (otrokyňami, ktoré vlastnia). **Bojte sa Boha. Ved' Boh je všetkého svedkom.** (33:55)

(33:55): Verš ustanovuje kategórie ľudí, s ktorými sa manželky proroka Muhammada mohli zhovárať a stretávať aj bez závoja alebo bez toho, aby boli zahalené. Ide o ich otcov, synov, bratov, synov ich bratov, synov ich sestier, pred veriacimi ženami vo všeobecnosti a pred otrokyňami, ktoré by vlastnili.

56. Boh a jeho anjeli zosielať milosť (a požehnanie) **na proroka** (Muhammada). (Boh zosiela svoju milosť a požehnanie a anjeli pre proroka o milosť a požehnanie žiadajú a prorokovi ju z Božieho príkazu zosielať.) **Vy, ktorí ste uverili, žiadajte** (Boha najvyššieho) **preňho** (pre proroka Muhammada) **milosť** (Božiu a Jeho požehnanie) **a pozdravujte ho** (proroka) **pozdravmi** (najúprimnejšími a najvrelejšími). (33:56)

(33:56): Tento príkaz, ktorý je v Koráne adresovaný veriacim a ktorý spočíva v prosbe k Bohu, aby poslal na posla a proroka Muhammada svoju milosť a požehnanie a aby veriaci posielali poslovi Muhammadovi úprimné a vrele pozdravy, pramení z vysokého postavenia, ktoré posol a prorok Muhammad u Boha má. Je to to najmenšie, čo veriaci človek môže vo vzťahu k tomu, koho si Boh vybral, aby prostredníctvom neho zoslal ľuďom už záver všetkých svojich posolstiev a aby uzatvoril okruh poslov a prorokov, ktorí boli Bohom vybraní, a to až do doby pred príchodom dňa zmŕtvychvstania.

57. Tí, ktorí ubližujú Bohu (tým, že mu pripisujú potomstvo alebo vlastnosti, ktoré Boha ako absolútneho Stvoriteľa znižujú na úroveň stvorených) **a jeho poslovi** (Muhammadovi tým, že si posmech robia z neho a z posolstva, ktorým bol Bohom poverený), **tých Boh preklial v živote najnižšom** (pozemskom) **i živote poslednom** (a večnom) **a pripravil pre nich trápenie ponížujúce.**

58. Tí, ktorí ubližujú veriacim mužom a veriacim ženám pre niečo iné než pre to, čoho sa (títo veriaci muži alebo ženy) **dopustili, tí budú niest'** (ako bremeno) **klamstvo a hriech zjavný** (ten, kto nevinného krivo obviní z činu, ktorý nespáchal, poniesie všetky následky svojho klamstva i hriech spojený s týmto činom).

59. Prorok! Povedz svojim manželkám i svojim dcéram i ženám veriacich, aby stiahli na seba (zahalili sa) **svoje žalábib** (žilbáb v jednotnom čísle je nepriesvitný závoj, ktorý zahaľuje hlavu, chrbát a hrud' ženy). **Je to** (takéto zahalenie) **lepšie preto, aby neboli spoznané a aby im nebolo ublížené. Boh je veru odpúšťajúci a milostivý.** (33:59)

(33:59): Medina mala veľmi úzke domy a neboli v nej rozvinuté kanalizačné systémy, aké dnes poznáme. Preto ženy v minulosti chodievali vykonávať svoje potreby pod rúškom noci. Niektorí pokrytci a spurní ľudia chodievali na miesta, kde ženy vykonávali svoje potreby. Keď by títo muži videli, že žena je zakrytá závojom, povedali by: „To je slobodná žena (nie otrokyňa)“, a tak by ju nechali na pokoji. Keď by ale videli, že žena nie je zakrytá žiadnym závojom, povedali by: „To je otrokyňa“, a tak sa ju snažili zviať. Závoj bol preto akýmsi označením, ktoré poukazovalo na to, či je určitá žena slobodná a počestná, alebo patrí medzi otrokyne. Otrokyne v predislamskej spoločnosti, ako aj v prvých rokoch vzniku islamskej spoločnosti boli občas prenajímané svojimi páni ako prostitútky alebo samy od seba praktizovali mimomanželský styk bez zábran. To sa dialo až dovtedy, kým to islamské náboženstvo postupne nezakázalo. To bol aj dôvod zoslania tohto verša, ktorý uložil ženám zakrývať sa závojom.

60. Ak neprestanú pokrytci a tí, v srdciach ktorých je choroba (podľa výkladov sa nimi tu myslia tí, ktorí sa dopúšťali mimomanželského pohlavného styku) **a tí, ktorí šíria lži v Medine** (ak s tým, čoho sa dopúšťajú, neprestanú), **tak ťa** (Muhammad) **zlákame** (a navodíme, aby si) **proti nim** (zakročil) **a potom nebudú s tebou v nej** (Medine) **susediť, len málo** (času sa už v Medine zdržia, kým sa nepobalia a nepripravia na odchod alebo len málo z nich v tvojom susedstve ostane).

61. Budú prekliati. Kdekoľvek by boli, budú vzatí (zajatí) a zabití zabitím (spravodlivým za to, čoho sa dopúšťali).

62. Je to zákonitosť Božia, ktorá sa uplatnila už u tých (spoločenstiev a ľudí), **ktorí boli (žili) predtým. Nenájdeš** (nikde správu o tom), **že by sa zákonitosť Božia zamenila** (za inú, táto zákonitosť trvala a trvá).

63. Ľudia sa ťa (Muhammad) **pýtajú na Hodinu** (na čas zmŕtvychvstania alebo súdny deň, kedy nastane)? **Povedz** (im, odpovedajúc): **„Poznanie o nej je len u Boha** (Boh o nej všetko vie a Sám určil, kedy nastane)“. **Čo ty vieš** (ty, ktorý čítaš alebo počúvaš), **Hodina** (zmŕtvychvstania alebo súdu) **je už možno blízko.** (Nevieš, kedy nastane, preto môže nastať každú chvíľu. Človek by mal preto byť z hľadiska svojej viery, správania, činov a skutkov na ňu pripravený každú chvíľu.)

64. Boh prekliat tých, ktorí odmietli veriť a pripravil pre nich oheň planúci.

65. Budú v ňom (v tomto ohni) **na veky vekov. Nenájdu** (tam) **žiadneho dôverníka a ani nikoho, kto by im pomohol a podporil ich** (ktorý by sa ich zastal alebo im pomohol).

66. V deň, keď ich (tých, ktorí odmietli veriť) **tváre budú obracané v ohni, budú hovoriť:** „**Keby sme len boli poslúchli Boha a poslúchli posla** (Muhammada, neboli by sme sa dostali do trápenia, v ktorom sme)!“.

67. Povedia (tí, ktorí v ohni budú): „**Pane náš, my sme poslúchli svojich pánov a vysoko postavených** (ľudí) **a oni spôsobili, že sme zblúdili z cesty** (správnej na nesprávnú)“,

68. „Pane náš (budú pokračovať), **daj im dvojnásobok** (dvojnásobný podiel) **trápenia a prekľaj ich prekliatím veľkým“.**

69. Vy, ktorí ste uverili, nebuďte ako tí, ktorí ublížili Mojžišovi, a tak ho Boh oprostil od toho, čo povedali. Bol (Mojžiš) **u Boha ctihodným** (má svoje vážené miesto medzi tvormi, ktorých Boh stvoril).

70. Vy, ktorí ste uverili, bojte sa Boha a hovorte slová správne (spravodlivé, ktorými sledujete Božiu spokojnosť),

71. Napraví vám vaše skutky (učiní vaše skutky, ktoré by inak neplatné boli, platnými) **a odpustí vám vaše hriechy. Kto poslúchne Boha a jeho posla** (Muhammada), **ten vyhrá výhru obrovskú.**

72. My sme ponúkli Al Amánu nebesám i zemi i horám, ony to ale odmietli poniesť (takúto ťarchu a záťaž) **a ľutovali samy seba, že by ju mali poniesť** (že by museli niesť všetky bremená spojené so zverenou Al Amánou). **Človek ju** (Al Amánu) **ale poniesol** (prijal to bremeno poniesť). **On je veru** (človek) **krivdiaci** (sám voči sebe) **a neznalý** (toho, čo všetko takéto bremeno obnáša), (33:72)

(33:72): Al Amána je podstatné meno, ktoré vyjadruje súbor hmotných predmetov, ktoré sú niekomu zverené, aby ich opatroval a staral sa o ne čo najlepšie, až kým si ich ten, kto ich zveril, znova nevyžiada. Okrem hmotných vecí sa niekomu môžu zveriť aj informácie a poznatky rôzneho druhu, o ktorých má byť zachovať úplnú mlčanlivosť, alebo ktoré sú verejne známe, ale on má dbať o ich dodržiavanie a zachovávanie. Vo výkladoch Koránu sa píše, že Al Amanou sa tu myslí viera a náboženstvo a ich zásady, ktoré treba dodržiavať. Pritom si treba uvedomiť aj skutočnosť, že s vierou bola daná i možnosť výberu, či ju nasledovať, alebo nie.

73. Boh (potom, ako človek prijal poniesť Al Amánu) **trápeniu podrobí pokryteckých mužov a pokrytecké ženy a tých, ktorí pridružujú** (k Bohu) **a tie, ktoré pridružujú** (k Bohu) **a pokánie prijme od veriacich mužov a veriacich žien. Boh je odpúšťajúci a milostivý.**

KAPITOLA TRIDSIATA ŠTVRTÁ

Sába

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

- 1. Vďaka Bohu, ktorému náleží, čo je v nebesiach a čo je na zemi a Jemu (Bohu) náleží vďaka v živote poslednom (a večnom). On (Boh) múdrosťou oplýva a je všeznalý.**
- 2. Pozná (Boh), čo vchádza do zeme a čo z nej vychádza von a (pozná) to, čo zostupuje dole z neba a čo stúpa v ňom (nebi). On (Boh) je milostivý a odpúšťajúci.**
- 3. Tí, ktorí odmietli veriť, povedali: „Nedostaví sa k nám Hodina (žiadna udalosť zmŕtvychvstania ani súdny deň nenastane)“. Povedz (im, Muhammad, odpovedajúc): „Veru áno (dostaví sa). Prisahám na Pána svojho, že sa k vám dostaví. On (Boh) pozná to, čo nie je známe (všetko zo správ minulosti, súčasnosti i budúcnosti), neunikne Mu nič ani za mak (z toho, čo sa deje) v nebesiach a ani (za váhu maku z toho, čo sa deje) na zemi a ani nič menšie ako to (než váhu maku) alebo väčšie bez toho, aby to bolo (zapísané) v Knihe zjavnej“,**
- 4. Aby (Boh) náležite odmenil (dobrom a odmenou veľkou) tých, ktorí uverili a dobré skutky konali (preto hodina súdu príde). Tým (ktorí uverili a dobré skutky konali) sa dostane odpustenie a potrava štedrá.**
- 5. Avšak tí, ktorí sa snažili našim znameniam (obsiahnutým v Koráne) zabrániť a prekaziť ich (odviesť ľudí od nich), tým sa dostane trápenie pozostávajúce z trápenia bolestivého po sebe prichádzajúceho.**
- 6. Tí, ktorým bolo dané poznanie (ktorí nasledovali poznanie zoslané od Boha prostredníctvom posla Muhammada), vidia, že to, čo ti (Muhammad) bolo zoslané dole od Pána tvojho, je pravda a že to správne usmerňuje na cestu k Mocnému (Bohu), ktorému vďaka patrí (za všetko).**
- 7. Povedali tí, ktorí odmietli veriť: „Máme vám ukázať (ľudia) muža (mysleli ním posla a proroka Muhammada), ktorý vám oznámi, že až budete potrhání úplným potrhaním (v hrobe a splyniete so zemou), potom budete znova stvorení (vzkriesení)?“**
- 8. „Vymyslel si (Muhammad) o Bohu lož (týmto tvrdením o vzkriesení), alebo ho šialenstvo pochytalo (a rozpráva niečo, čo nevie)?“ Nie, nič z toho (posol Muhammad vám len pravdu oznamuje a varuje vás). To tí, ktorí neveria v život posledný (a večný), budú (dostanú sa) v trápení a blude ďalekom (ďaleko od pravdy).**
- 9. Nevideli snád' (tí, ktorí neveria v život, ktorý príde), čo z neba a zo zeme je pred nimi a za nimi (že nebo a zem, ktoré Boh stvoril, ich obklopujú)? Keby sme chceli, spôsobili by sme, aby ich zem pohltila, alebo by sme dali na nich padnúť kusy z neba. V tom je veru znamenie každému Bohu poddanému a na Jeho (Božom) uctievaní zotrvaťúcemu.**
- 10. Dali sme Dávidovi dobrodenie od nás (keď sme prikázali): „Hory, oslavujte s ním (slávu Božiu) i vtáctvo (nech oslavuje)“ a zmäčkili sme preňho železo (aby ho mohol ľahko spracovať a povedali sme mu),**
- 11. „Rob brnenie (pokrývajúce celé telo) a rozmeraj dobre retiazkové panciere. A konajte dobro, pretože Ja (Boh) vidím všetko, čo konáte“.**

12. Šalamúnovi sme podmanili vietor, jeho ranné viatie sa rovnalo (pochodu v dĺžke rovnajúcej sa) jednému mesiacu a jeho večerné viatie sa rovnalo (pochodu v dĺžke rovnajúcej sa) jednému mesiacu (tento vietor dokázal odnieť Šalamúna za jeden deň do vzdialeností, prekonanie ktorých by inak trvalo niekoľko dní). Dali sme preňho tieť prameňu medi (chemicky prvok s označením Cu). I podmanili sme mu z radov žinnov takých, ktorí pracovali pre neho s povolením jeho Pána (Boha). Kto by sa z nich (žinnov) odchyľil od nášho príkazu (slúžiť Šalamúnovi), dáme mu okúsiť z trápenia ohňa planúceho (tým sme Šalamúna obdarili),

13. Robili (žinnovia) pre neho (Šalamúna), čo len chcel: honosné stavby (a modlitebne), sochy, nádoby (na jedenie) veľké ako nádrže a kotly pevne zapustené. „Pracujte (povedali sme), rodina Dávidova, s vd'akou (za to, čo sme vám dali)“. Málo z tých, ktorí sú Mi (Bohu) odovzdaní, vd'aku prejavuje (a pociťuje za to, čo som mu dal).

14. Keď sme určili preňho smrť (určili, že Šalamún zomrie), neupozornilo ich (žinnov) na jeho smrť nič, jedine malý červ, ktorý obhrýzol jeho palicu. Keď spadol, žinnovia zistili, že keby boli poznali to, čo nie je známe, neboli by ostali v trápení ponížujúcim (nemuseli by pracovať a byť v službách človeka). (34:14)

(34:14): Tu sa nám jasne ukazuje, že život, ktorý existuje na zemi, nie je jediný a že z globálneho hľadiska príkazy a vedomosti, ktoré nám Korán prináša, môžu mať ďalekosiahlejšie následky a ciele, ako si dokážeme predstaviť. To sa napríklad týka aj verša č. 56 z 56. kapitoly Koránu.

15. Saba mala vo svojich príbytkoch dve znamenia: dve záhrady (jednu) sprava a (jednu) zľava (a jej obyvatelom sme povedali ústami našich poslov): „Jedzte z potravy Pána vášho (ktorú vám dal) a ďakujte Mu (Bohu)“. Krajina dobrá je to a (ten, kto vám to všetko dal, je) Pán odpúšťajúci.

16. Oni sa ale odvrátili (uvedené znamenia nebrali vážne), preto sme na nich poslali návaly vody rozdeľujúce (záhrady) na dve časti (ide o vodu, ktorá sa nahromadí medzi dvoma horami, vyleje sa a ako sa tak rúti, naberá čoraz väčšiu rýchlosť a rozdeľuje zaplavené územie na dve časti). A tak sme im vymenili obe ich záhrady za dve záhrady s horkými plodmi, tamariškami a s malým množstvom stromov Lotosových.

17. To bola naša odplata za to, že odmietli veriť. Postihujeme snád' podobnou odplatom niekoho iného než toho, kto odmieta veriť? (Podobná odplata sa dostáva len ľuďom, ktorí si nevážia, čo im Boh dal a svoju nevďačnosť prehľbujú ešte aj odmietaním viery.)

18. Učinili sme medzi nimi (obyvateľmi Sáby) a dedinami, ktorým sme požehnali, dediny viditeľné (aby si cestujúci a karavány počas cesty mohli oddýchnuť a aby ich cesta nebola až taká dlhá a nebezpečná) a predurčili sme dĺžku cestovania (medzi týmito dedinami a povedali sme): „Cestujte medzi nimi (dedinami) noci a dni v bezpečí (cestujte bez akéhokoľvek strachu pred tým, čo by vás počas cesty mohlo stretnúť)“.

19. Oni (obyvatelia Sáby) ale povedali: „Pane náš, predĺž cesty naše (z chamtivosti žiadali, aby sa vzdialenosť medzi jednotlivými dedinami predĺžila, aby tak mohli viac zarábať na zásobách, ktoré predávali cestujúcim)“. Ukrivdili svojim dušiam (sami sebe, keď od Boha niečo podobné požiadali), a tak sme ich učinili príbehmi (príkladmi na ponaučenie pre ostatných ľudí) a roztrhli sme ich úplným roztrhnutím (ako sa listy trhajú a drvia, do toľkých skupín sme ich rozdelili). V tom sú veru znamenia pre každého trpezlivého a vd'ačného (ako to dopadne, keď niekto nevie doceniť, čo mu Boh dal a keď za to nie je vd'ačný).

20. Pravdivé bolo to, čo si o nich (o ľuďoch) Iblís (satan) myslel (že ich môže zviest' od správnej cesty). A tak ho (satana) nasledovali (ľudia) okrem jednej skupiny z radov veriacich.

21. Nemal (satan) **nad nimi** (nad ľud'mi) **žiadnu moc** (dali sme mu voči ľud'om len obmedzenú moc a to), **dostal ju však len preto, aby sme vedeli** (aby sme dali rozoznať toho), **kto verí v život posledný** (a večný) **a kto je o ňom** (ohľadom neho) **na pochybách. Pán tvoj** (Muhammad) **je všetkému strážcom** (všetko sleduje a dozerá na chod všetkého).

22. Povedz (Muhammad, tým, ktorí k Bohu pridružujú): „**Privolajte tých, o ktorých ste tvrdili, že vám pomôžu** (a že sa za vás u Boha prihovoria), **mimo Boha** (s podmienkou, že sa len na nich obrátite, nie na Boha, a uvidíme, na čo sa zmôžu). **Oni** (pre vás) **nevlastnia** (nič) **ani za mak** (z toho, čo sa deje) **v nebesiach a ani** (čo sa deje) **na zemi a nemajú na oboch** (na nebesiach a na zemi) **žiaden podiel. On** (Boh) **nemá medzi nimi** (v radoch tých, ktorých k Nemu pridružujú) **nikoho, kto by ho podporoval.**“ (Boh všetko stvoril a príkazom svojim všetko riadi. Nepotrebuje a ani nemá určeného nikoho, aby mu pomáhal alebo ho podporil v niečom.)

23. Žiadne prihovorenie (sa niekoho za iného) **uňho** (u Boha) **nepomôže, iba prihovorenie sa toho, komu to** (Boh takéto prihovorenie sa za iných) **povolil** (to znamená, že nik z modiel alebo stvorených nemá tú moc prihovoriť sa za nikoho u Boha, len ten, komu to Boh povolil, preto nech ľudia nič iné okrem Boha neuctievajú a nech si nemyslia, že to, čo uctievajú mimo Boha, im pomôže). **A až zľaknutie** (a strach) **opustí ich srdcia** (budú zahnané), **povedia** (navzájom jeden druhému): „**Čo povedal váš Pán?**“ **Povedia** (odpovedajúc si navzájom): „**Pravdu** (o tom, čo príde)“. **On** (Boh) **je Najvyšší** (niet toho, kto by bol vyššie postavený než On) **a je Veľký** (vo všetkých vlastnostiach svojich i vo všetkom).

24. Povedz (im, Muhammad a spýtaj sa ich): „**Kto vám dáva obživu z nebies** (dážď) **a zo zeme** (jedlo a čo potrebujete)?“ **Povedz** (vzápätí im, Muhammad, aj odpovedz): „**Boh** (je ten, kto to všetko dáva). **My alebo vy** (jeden z nás dvoch) **sme buď správne usmernení, alebo sme v blude zjavnom** (jeden z nás je správne usmernený a druhý v blude tápa)“.

25. Povedz (im, Muhammad): „**Nebudete opýtaní** (volaní na zodpovednosť) **na naše previnenie a (my) nebudeme opýtaní** (a zodpovední) **na to, čo konáte.**“

26. Povedz (im, Muhammad): „**Zozbiera nás Pán náš** (v súdny deň a zhromaždí a ukáže vám, kto na pravde bol) **a potom rozhodne medzi nami podľa pravdy. On** (Boh) **je rozhodcom absolútne spravodlivým a všetko vie.**“

27. Povedz (im, Muhammad): „**Ukážte mi tých, ktorých ste k Nemu** (Bohu) **pripojili ako spoločníkov** (Boh žiadnych spoločníkov nemá a nepotrebuje). **Nie! Je len Boh** (jeden jediný) **mocný, ktorý múdrosťou oplýva** (najmocnejší s absolútnou mocou a najmúdrejší s absolútnou múdrosťou, Jeho vlastnosti sú absolútne, preto žiadnych spoločníkov ani potomstvo nemá).“

28. Poslali sme ťa (Muhammad) **všetkým ľud'om ako zvestovateľa radostnej zvesti** (o odmene pripravenej veriacim) **a ako varovateľa** (pred tým, čo čaká tých, ktorí vieru a Korán Bohom zoslaný odmietajú). **Ale väčšina ľudí to nepozná** (túto skutočnosť, čo ich vedie k odmietaniu viery i toho, čo Boh v Koráne zoslal).

29. Hovorí (tí, ktorí k Bohu pridružujú a odmietajú veriť): „**Kedy sa naplní tento sľub** (deň zmŕtvychvstania a súdny deň), **ak ste pravdovravní** (je to adresované poslovi Muhammadovi a veriacim)?“

30. Povedz (im, Muhammad, odpovedajúc): „**Máte stanovené stretnutie v deň** (súdny deň), **ktorý nebudete môcť zadržať čo i len na hodinu a ani ho urýchliť** (keď sa naplní lehota, ktorá im bola určená, nebudú môcť trest či odchod zo života pozemského ani na hodinu zadržať alebo ho urýchliť)“.

31. Povedali tí, ktorí odmietli veriť: „**Nebudeme veriť v tento Korán a ani v to, čo bolo zoslané predtým** (nebudeme veriť v žiadne nebeské posolstvo)“. **Keby si videl** (Muhammad, ten pohľad), **keď krivdiaci** (ktorí odmietli veriť, že súdny deň nastane) **budú postavení pred**

Pána svojho a vracať budú jeden druhému slová vyčítavé. (Navzájom sa budú obviňovať a vyčítať si, že oni boli príčinou stavu a trápenia, do ktorých sa dostali.) **Tí, ktorí boli považovaní za slabých** (nasledovali v živote pozemskom svojich popredných predstaviteľov), **budú hovoriť tým, ktorí sa povyšovali** (nad nasledovanie toho, čo Boh zoslal): „**Nebyť vás, boli by sme patrili medzi veriacich** (nebyť toho, že ste nás od správnej cesty odklonili a bludy a nepravdy nahovorili, boli by sme uverili a nasledovali správnu cestu)“.

32. Tí, ktorí sa povyšovali (nad prijatie viery a nad to, čo Boh zoslal) **povedia tým, ktorí boli za slabých považovaní:** „**A či my sme vám bránili nasledovať správne usmernenie po tom, ako k vám prišlo?! Nie, nie je to tak** (my sme vám v ničom nebránili, vy ste správne usmernenie nenasledovali), **to vy ste boli ľuďmi previnilými** (previnili ste sa, preto ste nenasledovali správne usmernenie, nie preto, že by sme vás my boli od neho odklonili)“.

33. Tí, ktorí boli považovaní za slabých, povedia tým, ktorí sa povyšovali: „**Veru** (my sme sa neprevinili, ale) **boli to úklady noci a dňa** (ktoré ste kuli, tie nás od správneho usmernenia odklonili), **keď ste nám prikazovali, aby sme odmietli veriť v Boha a aby sme Mu (Bohu) učinili rovných**“. **Budú tajiť** (títo ľudia odmietajúci vieru svoju) **ľútosť** (sami nad sebou), **keď uvidia trápenie** (pred ktorým boli varovaní, ako na nich dolieha). **Učiníme okovy v krkoch** (okolo nich) **tých, ktorí odmietli veriť. Dostáva sa im odplata za niečo iné než za to, čo konali?** (Dostala sa im len spravodlivá odplata za to, čo robili.)

34. Neposlali sme (nikdy) **do žiadnej dediny varovateľa** (ktorý by jej obyvateľov k Bohu vyzýval a varoval ich pred tým, čo príde) **bez toho, aby tí, ktorí v nej v prepychu žili, nepovedali:** „**My v to, s čím ste boli** (k nám) **poslaní, odmietame veriť**““. (Vždy, keď tí, ktorých sme poslali k nejakým ľuďom, aby ich varovali, k takýmto ľuďom prišli, opakovalo sa to isté. Tí obyvatelia týchto dedín, ktorí v prepychu žili, takéto varovania odmietali prijať.)

35. Povedali (tí, ktorí v týchto dedinách v prepychu žili, varovateľom): „**My máme viac majetkov a detí. My trápeniu nebudeme podrobení** (Boh je s nami spokojný, inak by nás nebol obdaril toľkými majetkami a potomstvom)“.

36. Povedz (im, Muhammad, odpovedajúc): „**Pán môj zoširoka dáva obživu** (a dobrodenie Svoje), **komu chce a má moc** (aby každému určil, čo sa mu má dostať a aby každému dal, koľko uzná za vhodné). **Ale väčšina ľudí to nepozná** (túto skutočnosť)““. (Skutočnosť, že sa niekomu dostalo veľa dobrodení v živote pozemskom, môže byť skôr skúškou pre neho, ako s tým všetkým naloží, než prejav Božej spokojnosti.)

37. Nie sú to vaše majetky, ani vaše deti, ktoré by vás priblížili k nám na priblížené miesto (miesto blízke k Bohu), **vynímajúc tých, ktorí uverili a dobré skutky konali, tým sa dostane odmena zdvojnásobená za to, čo konali** (ako so svojimi majetkami naložili a ako svoje deti vychovali) **a budú v komnatách** (v raji) **v bezpečí** (pred akýmkoľvek trestom či trápením).

38. Avšak tí, ktorí sa snažia všemožne sporiť o našich znameniach (obsiahnutých v Koráne a odviesť ľudí od nich), **tí budú v trápení prítomní.**

39. Povedz (Muhammad): „**Pán môj zoširoka dáva obživu** (a dobrodenie svoje), **komu chce z radov tých, ktorí sú Mu odovzdaní, a má na to moc**“. **Čokoľvek by ste minuli** (a rozdali zo svojich majetkov, aby ste tým získali Božiu spokojnosť), **On (Boh) to nahradí** (nahradí vám to v živote pozemskom a zapíše vám za to dobré skutky pre život ďalší). **On (Boh) je veru najlepší, kto (čokoľvek) dáva.**

40. V deň, keď ich všetkých zhromaždí (v súdny deň, keď Boh zhromaždí všetkých stvorených), **potom povie anjelom:** „**Títo** (ľudia tu zhromaždení) **vás uctievali** (vy ste im takéto niečo prikázali, Boh sa to bude pýtať, aby zvýraznil previnenie tých, ktorí k Bohu anjelov alebo rovných pridružovali)?“.

41. Povedia (anjeli): „**Jedinečný si** (Bože), **nemá sa Ti pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (a je Ti vzdialené všetko, čo Ti je nepravdivo pripisované), **Ty si naším ochrancom bez nich** (ty si, Bože, naším jediným ochrancom a nie oni, preto by sme sa na nič také nikdy neopovážili). **Nie, oni nás neuctievali, oni uctievali žinnov. Väčšina z nich** (týchto ľudí) **v nich** (žinnov) **veria** (veria, že sú božími dcérami alebo Bohu rovní a že majú moc prihovoriť sa za nich u Boha)“.

42. Dnes (vy, ktorí ste uctievali a vy, ktorí ste boli uctievaní) **nemáte moc privodiť jeden druhému prospech, ani škodu** (spôsobiť) **a povieme tým, ktorí krivdili: „Okúste trápenie ohňa, ktorý** (existenciu ktorého) **ste za lož označovali** (že on neexistuje a nepríde)“.

43. Keď sú im (tým, ktorí odmietali veriť) **prednesené naše znamenia** (zoslané v Koráne) **ako jasné dôkazy** (poukazujúce na existenciu Boha a života po smrti), **hovoria** (tí, ktorí odmietajú veriť a ktorí k Bohu pridružujú): „**To je len** (Muhammad) **muž, ktorý vám chce brániť nasledovať to, čo vaši otcovia uctievali**“. **A povedali** (dodali tí, ktorí k Bohu pridružujú): „**Nie je to nič iné len výmysel vymyslený**“. **Tí, ktorí odmietli veriť, povedali pravde** (Koránu), **keď k nim prišla: „Sú to len čary zjavné**“.

44. Nedali sme im (obyvateľom Mekky) **žiadne Knihy** (nebeské pred zoslaním Koránu), **ktoré by študovali. A neposlali sme k nim pred tebou** (Muhammad) **varovateľa** (ako teda môžu tvrdiť, že to, s čím si k nim prišiel, sú čary alebo výmysly, a nie pravda).

45. Za lož to označili už tí (ľudia, ku ktorým boli poslaní predtým poslovia), **ktorí boli pred nimi** (žili pred obyvateľmi Mekky) **a pritom títo** (obyvatelia Mekky) **nedosiahli desatinu toho, čo sme tým** (predchádzajúcim ľuďom, ku ktorým boli varovatelia poslaní) **dali** (preto nech ťa ich odmietanie nezarmucuje). **Oni** (tí, ktorí boli predtým) **zo lži obvinili mojich** (Božích) **poslov. Aké to bolo odmietnutie?** (Bolo pravdivé, alebo nie, dostavilo sa k nim trápenie, pred ktorým boli varovaní, alebo nie? Keď zo lži svojich poslov obvinili, bolo na nich zoslané trápenie, ako by vyzerali obyvatelia Mekky, keby sme na nich podobné trápenie zoslali?!)

46. Povedz (im, Muhammad): „**Poučujem vás o jednom** (nesmierne dôležitom princípe a to), **aby ste vstali, sledujúc spokojnosť Boha** (Jeho spokojnosť a zistenie pravdy, o ktorú vás žiada), **a to v dvojiciach i samostatne** (diskutujte a preberajte celú vec spoločne i každý osve) **a aby ste sa potom zamysleli** (nad tým, čo hovoríte)“. **Žiadne šialenstvo vášho spoločníka** (posla a proroka Muhammada) **nepostihlo. On** (posol Muhammad) **je len varovateľ** (určený) **pre vás** (aby vás varoval) **pred** (príchodom a) **prítomnosťou trápenia veľmi silného**.

47. Povedz (im, Muhammad): „**Ak som od vás žiadal akúkoľvek odmenu** (za posolstvo, ktoré vám prinášam), **tak** (táto odmena) **je vaša** (ak by ste nasledovali to, čo vám oznamujem a čo Boh zoslal). **Moja odmena je u Boha** (On mi odmenu za to, čo konám, dá). **On** (Boh) **je všetkého svedkom**“.

48. Povedz (im, Muhammad): „**Pán môj vrhá pravdu** (na nepravdu, aby nepravdu zmazal). **On** (Boh) **pozná to, čo nie je známe**“.

49. Povedz (Muhammad): „**Prišla pravda, nepravda nič nepočína a ani nevracia**“. (Nepravda príchodom Koránu sa už na nič nezmôže, nedokáže nič nového počať a ani nič z toho, čo pravda svojou mocou zmazala, vrátiť. Príchodom Koránu a pravdy v ňom obsiahnutej sa už nič z bludov a nepravd, ktoré vládli, nevráti a žiadne nové nepravdy sa pri ňom nadtiaľ neujmú.)

50. Povedz (im, Muhammad): „**Ak som zblúdil, tak som zblúdil, konajúc proti svojej duši** (len ja budem niesť hriech za blud, do ktorého by som sa dostal). **A ak by som bol správne usmernený, tak tým, čo mi vnuká Pán môj. On** (Boh) **všetko počuje a je blízko** (nič Mu neunikne)“. (34:50)

(34:50): Každý blud, do ktorého by som sa mohol dostať, pochádza odo mňa, je dôsledkom môjho myslenia alebo činov. Správne usmernenie naproti tomu, keď príde, prichádza len od Boha. Dobro prichádza od Boha, ale zlé činy a skutky z vlastného konania a uváženia ľudí.

51. Keby si videl (Muhammad) ako budú vyzerat', keď sa hrôzou (tí, ktorí odmietajú veriť) naplnia (až súdny deň nastane), bez možnosti úteku. Budú vzatí (do pekla) z miesta blízkeho. (34:51)

(34:51): V spojitosti s nasledujúcim veršom môže mať verš tento význam: Tí, ktorí odmietali veriť, keď prišiel ich koniec, sa hrôzou naplnili z toho, že si uvedomili, čo ich čaká po smrti a pritom boli vzatí zo života pozemského, teda z miesta, kde mohli uveriť a kde boli blízko k tomu, aby sami seba zachránili pred trápením, ktoré ich čaká. Keď potom uzreli súdny deň a zistili, že to, čo považovali za nemožné, sa naplnilo, chceli vieru uznať, ale tam už boli na mieste ďaleko od miesta, v ktorom svoju vieru mohli prehlásiť.

52. Povedia (tí, ktorí odmietali veriť, keď súdny deň uzrú): „Uverili sme v neho (v posolstvo posla Muhammada a v Korán)“. Ako by mohli niečo prijať (prijať vieru a získať Božiu spokojnosť) z miesta ďalekého (vzdialeného od života pozemského, v ktorom mali možnosti vieru prijať a nasledovať to, čo Boh v Koráne zoslal)?

53. Pritom v neho (v Korán a posolstvo posla Muhammada) odmietli veriť predtým (v živote pozemskom, keď k nim bolo zoslané). Vrhali svoje dohady (a domnienky) o tom, čo im nie je známe (o tom, čo nepoznali) z miesta ďalekého. (Vyslovovali sa o záležitostiach, o ktorých nemali ani potuchy, ako je napríklad existencia súdneho dňa, z miesta vzdialeného od miesta a času, v ktorom by si mohli overiť správnosť svojich tvrdení a dohadov.)

54. Budú (v súdny deň) oddelení (uvedení ľudia, ktoré odmietali veriť) od toho, po čom zatúžili (zatúžili prehlásiť svoju vieru v súdny deň a v posolstvo posla Muhammada a v Korán) tak, ako bolo predtým urobené s tými, ktorí patrili ku skupinám im podobným. Oni boli na pochybách podozrievajúc (pochybovali o všetkom uvedenom a podozrievali na to hľadeli, preto budú musieť znášať následky toho, čo konali).

KAPITOLA TRIDSIATA PIATA

Fáter
(Stvoriteľ)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

- 1. Vďaka Bohu, stvoriteľovi nebies a zeme, ktorý učinil anjelov poslami** (ktorí posolstvá od Boha prinášajú tým ľuďom, ktorých si Boh za poslov svojich na zemi vybral) **s krídlami dvomi a tromi a štyrmi pármí. Pridáva k stvoreniu** (anjelov a všetkého ostatného), **koľko chce** (Boh ich tvorí v podobe, v akej chce). **Ved' Boh má nad všetkým moc.**
- 2. Čo Boh otvorí ľuďom z milosti Svojej, to nik nezadrží** (nezadrží akúkoľvek milosť, ktorej brány by Boh otvoril). **A čo by zadržal (Boh), niet toho, kto by to poslal** (ľuďom znova) **po tom, ako to On (Boh) zadržal. On (Boh) je mocný a oplýva múdrosťou.**
- 3. Ľudia! Spomeňte si na dar Bohom vám daný** (dary, ktoré vám dal). **Je (existuje) snád' stvoriteľ okrem Boha, ktorý by vám dal obživu** (dobrodenie svoje a dary) **z nebies a zeme? Niet boha okrem Neho. Kam ste zvedení** (že nevidíte a nevnímate túto skutočnosť a k Bohu pridružujete).
- 4. Ak by ťa (Muhammad) zo lži obvinili, tak (vedz, že) už pred tebou boli poslovia, ktorí boli zo lži obvinení. Bohu náležia všetky veci** (Jemu prináleží rozhodovanie o všetkom).
- 5. Ľudia! Sľub Boží** (o tom, že príde súdny deň) **je pravdivý. Nech vás preto nezláka život najnižší** (pozemský) **a nech vás nezláka satan ku klamlivej nádeji v to, že sa vám dostane od Boha niečo, čo On neprislúbil.** (Boh vám objasnil v Koráne, ako sa veci majú a k čomu spieť budú, nerobte si teda klamlivú nádej o niečom, čo sa vám nedostane.)
- 6. Satan je pre vás** (ľudia) **nepriateľom, tak si z neho učinite nepriateľa** (berte ho ako nepriateľa). **On len vyzýva skupinu svoju** (ľudí, ktorí naslúchajú jeho našepkávaniu, aby porušili to, čo Boh ukladá), **aby patrili medzi obyvateľov planúceho ohňa** (pekla).
- 7. Tí, ktorí odmietli veriť, pre tých je pripravené trápenie veľmi silné. Tí, ktorí uverili a dobré skutky konali, tým sa dostane odpustenie a odmena veľká.**
- 8. A či ten, komu bol okrášlený jeho zlý skutok** (do takej miery), **až ho videl ako dobrý** (sa dá porovnať s tým, kto sa zlým skutkom vyhýbal a je správne usmernený)?! **Boh do bludu uvádza, koho chce** (Boh do bludu uvedie toho, kto si to zaslúži a správne usmerní toho, kto si to zaslúži) **a správne usmerní, koho chce. Nech tvoja duša neodíde** (nenič samého seba) **zo zármutku nad nimi** (nad tými, ktorí odmietajú veriť). **Ved' Boh dobre vie, čo robia** (takže buď pokojný, Muhammad, ty im len oznám posolstvo, ktoré ti bolo zoslané a to, či budú veriť, alebo nie, už nie je tvoja zodpovednosť a ani to nie je v твоjich rukách).
- 9. Boh je ten, kto poslal vetry, tie rozvírili** (zdvihli do výšky) **mračná a (potom) tie** (mračná) **sme poviedli do krajiny mŕtvej a oživil sme nimi** (mračnami) **zem po tom, ako bola mŕtva. Takto sa udeje oživenie** (podobným spôsobom sa k životu znova vrátite).
- 10. Kto by chcel moc** (a vysoké miesto), **tak nech vie, že Bohu moc** (a najvyššie miesto) **celá náleží. K Nemu (Bohu) stúpajú dobré slová a dobré skutky ich** (tieto slová) **zdvihnú** (k Bohu najvyššiemu). (Dobré slová k Bohu stúpajú, k Bohu ich ale zdvihnú dobré skutky,

ktoré tieto slová nasledujú.) **Tí, ktorí kujú zlo, tým sa dostane trápenie veľmi silné. A úklady tých sa stratia** (budú bezvýsledné, pretože ich Boh neúčinnými učiní).

11. Boh vás stvoril zo zeme, potom z kvapky obsiahnutej v mužskom semene a potom vás učinil pármí. Žiadna samica neponesie (neotarchavie) **a ani neporodí bez toho, aby o tom (Boh) vedel** (bez toho, aby vedel, čo ona má v sebe, či žije, alebo nie a kedy to porodí). **Nepredĺži sa život dlhovekého a ani sa neuberie z jeho života bez toho, aby to bolo v Knihe** (zaznamenané). **Je to veru pre Boha ľahké.**

12. Nie sú obe moria rovnaké (nie sú na tej istej úrovni). **To je** (prvé more) **sladké, až silno sladké, ľahko prehltateľné je to** (jeho voda), **čo sa z neho pije a to** (druhé more) **je slané, až silno slané. Z každého z nich** (z oboch morí) **jete mäkké mäso a vyberáte z neho von ozdoby, ktoré nosíte** (rôzne korále, perly a pod.). **Vidíš** (človek) **lode na ňom** (na mori), **ako sa plavia** (a ako vám Boh more umožnil užívať), **aby ste sledovali mnohé z Jeho** (Božích) **dobrodení** (ktoré vám dal a aby ste sa plavili po mori za účelom obchodu a vzájomného zoznamovania sa) **a snád' budete ďakovať** (Bohu za to všetko, čo vám dal),

13. Dáva (Boh) **noci vojsť do dňa a dáva dňu vojsť do noci a podmanil slnko a mesiac, každý z nich beží k času stanovenému. To je Boh, Pán váš, Jemu** (Bohu) **náleží kráľovstvo** (nad všetkým a vlastníctvo všetkého) **a tí, ktorých vzývate** (modly a všetko, čo vzývate) **mimo Neho** (Boha), **tí nevlastnia ani qatmír** (je to šupka alebo vlások, ktorý sa nachádza vo vnútri d'atle na kôstke),

14. Ak by ste ich (modly alebo to, čo by ste mimo Boha) **vzývali** (požiadali o čokoľvek), **nebudú počuť vaše vzývanie a aj keby počuli, nikdy by vám nič nespĺnili** (nespĺnili by vám nič z toho, o čo ich prosíte alebo žiadate). **A v deň zmŕtvychvstania** (tí, ktorých mimo Boha vzývate) **odmietnu uznať vaše pridružovanie** (prehovoria tí, ktorí boli vzývaní mimo Boha alebo popri ňom a odmietnu akúkoľvek spojitosť s tými, ktorí ich k Bohu pridružovali alebo mimo Neho alebo popri ňom uctievali či vzývali). **Neoznami ti** (Muhammad) **niečo podobné** (ako deň zmŕtvychvstania bude vyzeráť) **nik iný, len znalý** (len niekto, kto pozná budúcnosť a skutočnosť a pravdu o všetkých veciach ti, Muhammad, môže toto všetko oznámiť).

15. Ľudia! Vy ste tí chudobní, ktorí Boha potrebujete a Boh je ten, kto nikoho nepotrebuje a chválu (všetkých stvorených) **si zasluhuje** (za všetko, čo dáva).

16. Keby chcel (Boh), **pošle vás preč** (zo života pozemského - dá vám umrieť) **a príde so stvorením novým** (nahradí tých, ktorí na zemi doposiaľ bývali, inými ľuďmi alebo tvorstvom, ktoré stvoril).

17. Nie je to pre Boha nič, čo by sa vymykalo Jeho moci.

18. Nikto, kto bremeno nosí, nebude nosiť bremeno za iného (každý bude zodpovedať len sám za seba a nik neponesie hriechy za niekoho iného). **Nech by vyzvala nejaká duša** (ktorá by bola) **bremenami zatťažaná** (hriechmi a zlými skutkami, niekoho) **ku svojmu bremenu** (aby jej s ním pomohol a odbremenil ju), **nebude z neho** (bremena, ktoré ju ťaží) **nič ponesené** (nik za žiadnu inú dušu neponesie ani časť bremena bez Božieho súhlasu), **aj keď by šlo o príbuzného** (v ten deň ani žiaden príbuzný nebude môcť odbremeniť svojho blízkeho alebo príbuzného od toho, čo ten získal a za života pozemského nahromadil). **Ty** (Muhammad) **varuješ tých, ktorí sa boja Pána svojho, aj keď Ho bližšie nepoznajú** (varuješ tých, ktorí sa Boha obávajú aj bez toho, aby Ho videli) **a ktorí konajú modlitbu** (sledujúc tým len Pána svojho). **Kto by sa očistil** (od všetkého, čo by ho viedlo k Božej nespokojnosti), **ten sa očisťuje pre dobro svojej duše** (robí to sám pre seba, a nie pre niekoho iného, pretože sa to nakoniec na ňom odrazí tak v živote pozemskom, ako aj v súdny deň). **K Bohu speje koniec** (všetkého).

19. Slepí a vidiaci (kto má dobrý zrak) **nie sú rovnakí** (z hľadiska toho, čo každý z nich dokáže vidieť),

20. Ani temnoty a svetlo (nie sú rovnaké),

21. Ani tieň a horúčava,

22. Nie sú rovnakí živí (ktorých duša je živá) **a mŕtvi** (ktorí sú zvnútra mŕtvi - porovnaj s príkladom vo verši 6:122). **Boh dá počuť, komu chce** (u koho Boh vidí, že si to zasluhuje, tomu dá počuť výzvu, ktorú ľuďom prostredníctvom posla Muhammada zoslal). **Ty** (Muhammad) **nemáš moc dať tým, ktorí sú v hrobách** (tí, ktorí toto posolstvo nepočujú, sú akoby mŕtvi a v hrobách zakopaní), **počuť** (výzvu a posolstvo, ktoré som ti zoslal, pretože v nich vnútorný život nie je a oni nedokážu počuť a vnímať posolstvo a výzvu, ktorá im bola od Boha prostredníctvom teba adresovaná),

23. Ty (Muhammad) **si len varovateľ** (ktorý všetkých varuje pred tým, čo príde).

24. My sme ťa (Muhammad) **poslali s pravdou ako zvestovateľa radostnej zvesti** (o dobre, ktoré veriacich čaká) **a ako varovateľa** (pred trápením, ktoré tých, ktorí vieru odmietajú, postihne). **Niet spoločenstva, v ktorom** (ku ktorému) **by nebol** (poslaný) **varovateľ**.

25. Ak by ťa (Muhammad) **zo lži obvinili** (tí z radov tvojich ľudí, ktorí k Bohu pridružujú a ktorí odmietajú veriť posolstvu, ktorým si bol poverený), **tak** (vedz, že) **zo lži obvinili svojich poslov už tí** (tie spoločenstvá), **ktorí boli** (žili) **pred nimi**. **Prišli k nim** (k týmto spoločenstvám) **ich poslovia s jasnými dôkazmi a s knihami** (ktoré obsahovali Bohom zoslané usmernenia pre ľudí) **a s Knihou osvecujúcou** (ktorá svetlom svojho poznania osvieti cestu ľuďom).

26. Potom (keď ľudia patriaci do týchto spoločenstiev svojich poslov zo lži obvinili) **som vzal** (zo života pozemského) **tých, ktorí odmietli veriť**. **Aké to bolo odmietnutie?** (Mali ohľadom tohto odmietnutia pravdu, alebo nemali? Dostavilo sa k nim trápenie, pred ktorým boli varovaní, alebo nie? Oľutovali vtedy, keď sa trápenie dostavilo a keď im už nič nepomohlo, to, čo predtým vykonali, alebo nie?!)

27. Nevidel si, že Boh zoslal dole z neba vodu, ktorou sme dali vyjsť von plodom rôznych farieb (pôsobením vody začnú zo zeme vychádzať rôzne plody)! **A na horách sú** (Boh na nich stvoril) **pruhy biele a červené, pruhy rôznych farieb a** (iné) **silno čierne**.

28. Ľudí a toho, čo chodí po zemi a dobytok tiež v rôznych farbách (Boh) **stvoril**. **Z radov tých, ktorí sú Bohu odovzdaní, sa Ho obávajú najmä tí, ktorí poznanie majú**. (Z ľudí sa Boha najviac obávajú tí, ktorí majú poznanie o procese stvorenia a spôsobe fungovania spomenutých vecí, a teda Boha podľa toho, čo stvoril, najlepšie spoznávajú. Ku skutočnému poznaniu Boha je však potrebné okrem viditeľných dôkazov spoznať Ho v Jeho pravdivej podobe a to je tá úloha, pre ktorú Boh Korán a poznanie v ňom obsiahnuté zoslal.) **Boh je mocný a odpúšťajúci**.

29. Tí, ktorí prednášajú (a učia sa) **Knihu Božiu** (Korán) **a konajú modlitby a dávajú tajne i verejne z toho, čo sme im dali** (pomáhajú ostatným majetkami, ktoré sme im dali), **tí dúfajú v obchod, ktorý nebude stratený** (obchodom sa myslí skutočnosť, že dnes budú rozdávať z toho, čo majú a budú pomáhať ostatným, aby tým získali Božiu spokojnosť a dostala sa im za to odmena v súdny deň),

30. Aby ich (Boh v súdny deň) **odmenil náležitými odmenami** (za dobro, ktoré pre Božiu spokojnosť v živote pozemskom konali) **a aby im** (Boh) **pridal zo svojej štedrosti**. **On** (Boh) **je odpúšťajúci a vdáčný** (odvďačí sa tomu, kto v Neho veril a riadil sa tým, čo zoslal).

31. To, čo sme ti (Muhammad) **vnukli z Knihy** (z Koránu), **je pravda potvrdzujúca to, čo bolo zoslané predtým** (v nebeských Knihách). **Veru Boh o tých, ktorí sú Mu odovzdaní, dobre vie** (všetko) **a všetko** (čo konajú) **vidí**.

32. Potom sme dali ako dedičstvo Knihu tým, ktorých sme si vyvolili (vybrali) **z radov tých, ktorí sú nám odovzdaní**. **Niektorí z nich** (z tých, ktorí dostali Knihu ako dedičstvo, resp. pokračovali v jej dodržiavaní, šírení a ochrane) **krivdili svojim dušiam** (sami sebe tým,

že ustanovenia Knihy úplne nedodržiavali) **a niektorí z nich sú umiernení a niektorí z nich patria medzi prvých v konaní dobra s Božím povolením. To je veru to dobrodenie veľké,** (35:32)

(35:32): V mnohých známych výkladoch Koránu sa píše, že Knihou sa tu myslí Korán, ktorý bol ako dedičstvo daný tým, ktorí budú jeho poznanie nasledovať, t.j. muslimom. Bol daný ako dedičstvo, aby dbali na poznanie v ňom obsiahnuté, aby ho dodržiavali, konali v súlade s ním a aby prostredníctvom neho ukazovali cestu k spoznaniu Boha ostatným ľuďom.

33. Záhrady Edenu (bude to dobrodenie, ktoré sa im dostane), do ktorých budú vchádzať, v ktorých budú zdobení náramkami zo zlata a z perál a ich oblečenie v nich bude hodváb.

34. Povedia (tí, ktorým sa toto dobrodenie dostane): „Vďaka Bohu, ktorý nás zbavil zármutku (každého druhu). Náš Pán je veru odpúšťajúci a vd'ačný (odvd'ačí sa tomu, kto v Neho veril a riadil sa tým, čo zoslal)“,

35. „Ktorý (Boh) nás ubytoval v príbytku trvalom, udelenom z dobrodenia Jeho, nedotkne sa nás v ňom námaha a nedotkne sa nás v ňom ani únava“.

36. Tým, ktorí odmietli veriť, sa dostane oheň pekelný, nebude s nimi skoncované, aby umreli (nedočakajú sa smrti, ktorá by ich trápenia zbavila) a ani im nebude zmiernené nič z jeho (ohňa) trápenia (ostanú v trápení ohňa, pred ktorým boli varovaní bez toho, aby im bol tento oheň a jeho trápenie zmiernené). Takto odplácame činy každého, kto odmieta veriť (a nasledovať to, čo Boh zoslal).

37. Oni budú v ňom (v ohni) o pomoc žiadať (prosiac): „Pane náš, daj nám vyjsť von (z pekla), aby sme konali dobro a iné, než sme konali (predtým v živote pozemskom)“. „Nedali sme vám (im bude odpovedané, dostatočne) dlhý život, aby v ňom spomínal (na Boha), kto si chcel spomenúť? Prišiel k vám (okrem toho aj) varovateľ (ktorý vás varoval pred trápením, v ktorom ste, vy ste však tvrdohlavo na svojom trvali). Okúste (teda to, pred čím ste varovaní boli), pretože pre krivdiacich niet toho, kto by im pomohol a podporil by ich (ktorý by sa ich zastal alebo im pomohol)“.

38. Boh je ten, kto pozná to, čo nie je známe v nebesiach i na zemi (to, čo ľudia nepoznajú z nich, z ich minulosti, súčasnosti a budúcnosti). On (Boh) dobre pozná, čo je v hrudiach skryté (Boh dobre pozná, ako každý premýšľa a ako by sa zachoval).

39. On (Boh) je ten, kto vás učinil následníkmi na zemi (po spoločenstvách, ktoré zanikli). Kto by odmietol veriť, ten sám ponesie následky svojho odmietania. Odmietanie tých, ktorí odmietajú veriť, pridáva voči nim u ich Pána len nechť (voči ich odmietaniu a správaniu). Odmietanie tých, ktorí odmietajú veriť, im (prináša len to, že im to) nepridáva nič iné než stratu.

40. Povedz (Muhammad, tým, ktorí pridružujú k Bohu): „Vidíte svojich spoločníkov, ktorých vzývate mimo Boha, ukážte mi, čo (títo) stvorili zo Zeme (ktorú časť jej povrchu alebo tvorstva na nej)?“ Alebo majú snáď podiel na nebesiach (na stvorení nebies alebo na vláde v nich)? Alebo sme im dali Knihu a oni majú jasné presvedčenie získané z nej (z Knihy o tom, že majú mimo Boha alebo popri ňom niečo alebo niekoho uctievať)?! Nič z toho (nemajú), krivdiaci si jeden druhému sľubujú len klam.

41. Boh drží nebesá a zem (a chráni ich), aby sa nepohli zo svojho miesta. Ak by sa pohli, tak by ich nik po ňom (po Bohu) nedokázal zachytiť. On (Boh) veru má veľkú trpezlivosť a je odpúšťajúci.

42. Prisahali (tí z kmeňa Qurejš, ktorí k Bohu pridružili) na Boha najväčšou prísahou, (že) ak by k nim prišiel varovateľ, tak sa budú správneho usmernenia držať viac (správnejšie budú dodržiavať to, čo im varovateľ prinesie) ako určité spoločenstvo (spoločenstvá židov a kresťanov). Keď k nim ale prišiel varovateľ (posol Muhammad, ktorý

bol poverený oznámením posolstva a varovania Bohom zoslaného ľuďom), **ich odpudivosť sa zvýšila** (zvýšil sa stupeň odmietania varovania ako aj varovateľa),

43. Povyšovali sa na zemi a strojili zlo (to boli dôvody toto, že v posolstvo zoslané prostredníctvom nášho posla Muhammada odmietli veriť). **Strojené zlo neobklopí nikoho iného, jedine ľudí, ktorí ho strojili** (vystrojené zlo obklopí a zastihne toho, kto ho vystrojil). **Čakajú snád' (títo z kmeňa Qurejš) na zákonitosť, ktorá sa uplatnila už u tých prvých** (v dobách prvých prorokov, kedy Boh podrobil trápeniu a potom vzal zo života pozemského tých, ktorí odmietli svojim poslom veriť a zo lži ich obvinili)? **Nenájdeš** (nikde správu o tom), **že by sa zákonitosť Božia zamenila** (za inú, táto zákonitosť trvala a trvá). **Nenájdeš** (nikde správu o tom), **že by sa zákonitosť Božia odklonila** (ak by si sledoval, človek, ako sa tieto zákonitosti v minulosti uplatňovali, tak zistíš, že sa uplatnili úplne voči všetkým podobným spoločenstvám, ktoré odmietli veriť v posolstvo posla, ktorého k nim Boh poslal a od nikoho sa tieto zákonitosti ani o vlas neodklonili a nevynechali ho).

44. Neputovali (tí z kmeňa Qurejš, ktorí odmietajú veriť) **po zemi** (necestovali), **aby sa pozreli, aký bol koniec tých, ktorí boli** (žili) **pred nimi** (keď posolstvá Bohom zoslané ignorovali a poslov zabíjali) **a mali pritom** (tí, ktorí žili pred nimi) **väčšiu silu než oni** (než títo z kmeňa Qurejšu)? **Bohu nikdy nič nezabráni v ničom** (a ani Mu nič neunikne), **či už v nebesiach, alebo na zemi. On je vševediaci a na všetko mocný.**

45. Keby Boh bral ľudí (okamžite) **na zodpovednosť za to, čo** (oni) **získali** (vykonali), **nebol by nechal na jej povrchu** (na povrchu zeme) **nič, čo chodí po zemi. On** (Boh) **ich ale odkladá na čas stanovený** (odkladá ich odchod zo života pozemského, až kým nenastane čas, ktorý na to určil). **Keď sa naplní ich čas,** (nech vedia, že) **Boh dobre vidí všetko, čo tí, ktorí sú Mu odovzdaní, konajú** (vie o nich úplne všetko).

KAPITOLA TRIDSIATA ŠIESTA

Já Sín

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Já Sín (36:1)

(36:1): Já a Sín sú dve písmená arabskej abecedy, ktoré znázorňujú v slovenskej abecede písmená j alebo y a s. O význame týchto písmen pozri vysvetlivku k prvému veršu druhej kapitoly.

2. Prisahám (Boh prisahá) **na Korán oplývajúci múdrosťou** (ktorý v sebe obsahuje múdrosť a poznanie zoslané od Boha ľuďom),

3. Veru (Muhammad) **ty patíš medzi poslov** (ktorých sme ľuďom s posolstvami poslali),

4. Na ceste rovnej (a správnej) **kráčajúci** (kráčaš po ceste, ktorá je bez akéhokoľvek vybočenia, Bohom si správne usmernený),

5. Zoslaný (Korán) **je od mocného a milostivého** (Boha),

6. Aby si (prostredníctvom neho - Koránu) **varoval ľudí** (Arabov), **ktorých otcovia neboli** (predtým) **varovaní** (ku ktorým Boh od čias posla Ismaila - syna proroka Abraháma, z potomstva ktorého pochádzajú Arabi, neposlal žiadneho posla, ktorý by ich varoval pred tým, že nesmerujú správnym smerom, keď k Bohu pridružujú rovných a keď Mu činia deti a potomstvo), **a preto sú nepozorní** (a neznalí, nevšímajú si, že sa dostali z cesty, keď začali k Bohu pridružovať),

7. To, čo bolo povedané (a stanovené, že ten, kto v Boha odmieta veriť, toho Boh do bludu uvedie a v súdny deň trápeniu vystaví), **sa uplatnilo voči väčšine z nich** (z uvedených Arabov), **preto neveria**. (Z dôvodu, že do bludu boli uvedení, už nenachádzajú cestu k tomu, aby spoznali správne od nesprávneho.)

8. My sme učinili na ich krkoch (na krkoch spomenutých, ktorí vieru odmietajú) **okovy, ktoré siahajú až po brady, takže hlavy majú zdvihnuté,**

9. A učinili sme pred nimi priehradu a za nimi priehradu, a tak sme ich pokryli (zo všetkých strán), **preto nič nevidia** (budú obklopení priehradami zo všetkých strán, preto nebudú už nič vidieť).

10. Je pre nich jedno (pre spomenutých Arabov), **či ich** (Muhammad) **budeš varovať** (pred Božím hnevom), **alebo ich varovať nebudeš, aj tak neveria** (keďže uvedení ľudí vo verši č. 7 sú ku všetkým varovaniam ľahostajní, nedbajú už na to, či ich prorok bude varovať, alebo nie, pretože aj tak nechcú a nebudú počúvať a ani veriť).

11. Ty varuješ len toho, kto nasleduje Pripomenutie (obsiahnuté v Koráne) **a obáva sa Toho, v moci ktorého je milosť** (Boha v moci ktorého je udeľovať milosť), **aj keď Ho bližšie nepozná** (aj bez toho, aby Ho videl). **Tomu oznám radostnú zvesť o odpustení a odmene štedrej** (ktorá sa mu od Boha dostane).

12. My oživujeme mŕtvych (dávame im život - tu sa tým myslí udalosť zmŕtvychvstania) **a píšeme, čo predtým robili i čo po nich ostalo. Všetko sme spočítali v knihe jasnej.** (36:12)

(36:12): V dobe, keď prorok Muhammad žil v Medine, jej okraje obýval rod Bení Salama. Členovia tohto rodu sa u proroka sťažovali na to, že ich domovy sú ďaleko od mešity, preto sa chceli presťahovať, aby k nej boli čo najbližšie, čím by získali viac dobrých skutkov, pretože by bývali v jej blízkosti a boli medzi prvými, ktorí by sa dostavili na modlenie. Nato bol zoslaný tento verš, ktorý im objasnil, že všetko, čo konajú, sa zapisuje, a to aj kroky, ktoré merajú na svojej ceste do mešity, ale aj všetko dobre, čo po sebe zanechávajú. Preto im prorok potom povedal: „Vaše kroky i čo po sebe zanechávate, sa zapisuje, prečo by ste sa teda mali sťahovať“.

13. Uved' im (spomeň, Muhammad, tým, ktorí odmietajú veriť) **ako príklad** (toho, čo sa stane s ľuďmi, ktorí svojich prorokov odmietajú počúvať a nasledovať) **Ľudí dediny** (islamskí učenci, ktorí sa zaoberajú výkladom Koránu sa vyslovili za to, že šlo pravdepodobne o ľudí, ktorí žili v dedine Antakia), **keď k nim prišli poslovia** (s posolstvami od Boha),

14. Keď sme k nim poslali dvoch (poslov), **ale oni ich zo lži obvinili, a tak sme ich oboch** (poslov) **posilnili** (a podporili) **tretím** (poslom, ktorý potvrdil posolstvá tých dvoch prvých) **a oni Povedali** (títo traja poslovia ľuďom dediny povedali): „**Sme k vám poslaní**“,

15. Povedali (obyvatelia dediny): „**Vy ste len ľudia ako my** (nám podobní) **a Ten, v moci ktorého je milosť** (Boh), **nič nezoslal. Vy len klamete.**“

16. Povedali (poslovia): „**Náš Pán** (dobré) **vie, že sme k vám poslaní** (neopovážili by sme sa klamať v takejto veci)“,

17. „Našou úlohou je len (všetko) **jasne oznámiť** (posolstvo, ktorým sme boli Bohom poverení)“.

18. Povedali (obyvatelia dediny poslom): „**Máme z vás zlé predtuchy. Ak neprestanete** (s tým, k čomu nás vyzývate), **ukameňujeme vás a dotkne sa vás** (pocítite) **z našej strany trápenie bolestivé**“.

19. Povedali (poslovia): „**Tie zlé predtuchy si vy sami na seba privolávate. Veď je vám pripomenutie oznamované** (a vy to ignorujete). **Vy ste ale veru ľudia nestriedmi** (všetko preháňate)“.

20. Prišiel od konca mesta bežiaci muž a povedal: „**Ľudia moji! Nasledujte poslov**“,

21. „Nasledujte tých, ktorí od vás nežiadajú odmenu (za to, čo vám prinášajú) **a ktorí sú správne usmernení**“,

22. „Prečo by som neuctieval Toho, kto ma stvoril (Boha) **a ku ktorému bude váš návrat** (ku ktorému sa vrátite v deň zmŕtvychvstania)“,

23. „Mám si snád' učiť mimo Neho (Boha) **božstvá** (ktoré by som uctieval), **ktorých prihovorenie sa** (za mňa u Boha), **ak by ma Ten, v moci ktorého je milosť** (Boh), **chcel škodou** (a tiesňou) **postihnúť, mi v ničom nepomôže** (pretože ich slovo nie je u Boha nič platné) **a ani ma nezachráni**“,

24. „Bol by som veru v blude jasnom (pokiaľ by som si takéto božstvá učinil)“,

25. „Ja som uveril v Pána vášho (ktorý je mojím Pánom, vašim i Pánom všetkých stvorených), **tak ma počúvnite** (poslúchnite ma a nasledujte poslov, ktorých vám Boh poslal)“.

26. Bolo povedané (keď tento muž zomrel, Boh prikázal): „**Vojdi do raja**“. (Po jeho smrti ho Boh odmenil rajom.) **Povedal** (spomenutý muž): „**Keby moji ľudia len vedeli**“,

27. „Ako mi môj Pán odpustil a učinil ma jedným z tých, ktorým bola štedrosť daná (keby moji ľudia videli, čoho všetkého sa mi od Boha dostalo za to, že som poslov nasledoval a ako ma Boh rajom odmenil)“.

28. Nezoslali sme jeho ľudom po ňom (po smrti tohto muža, ktorého jeho ľudia zabili, pretože ich vyzval k nasledovaniu poslov) **už žiadnych vojakov z neba** (ktorí by im pomáhali) **a ani by sme neboli zosielali** (už nikoho po tom, čo urobili).

29. Bol to len jeden výkrik a hľa, ostali vyhasnutí. (Šlo zrejme o silný zvukový efekt, po ktorom ich životy vyhasli, ostali nehybní a zomreli.) (36:29)

(36:29): K slovu výkrik pozri poznámku k veršu č. 67 jedenástej kapitoly.

30. Sú hodní poľutovania tí, ktorí sa Mu odovzdali (a popri Ňom niečo alebo niekoho iného uctievali) **a vždy, keď k nim prišiel posol, posmech si z neho robili.** (Tí ľudia, ktorí uctievali toho nesprávneho, sú poľutovaniahodní, pretože obetujú svoj čas a vynakladajú svoje úsilie na niečo, čo im neprinesie žiaden prospech. Vždy, keď k nim od Boha prichádza posol, ktorý by im ukázal cestu k Bohu, ktorého majú uctievať, urobia si z neho posmech a odmietajú ho.)

31. Nevideli (títo, ktorí Boha neuctievajú a poslov nenasledujú), **koľko pokolení sme zahubili už pred nimi** (v minulosti) **a že sa k nim** (tieto pokolenia) **už nevrátia** (nevrátia sa k životu, aby tak oľutovali to, čo konali)? (36:31)

(36:31): Existovali mnohé pokolenia pred týmito ľuďmi, ktorých Boh zo života vzal, pretože odmietli nasledovať poslov, ktorí boli k nim Bohom poslaní. Nik z týchto pokolení sa k životu znova nevrátil. Nech sa preto títo ľudia poučia a nech nasledujú poslov predtým, ako príde čas ich odchodu zo života pozemského, odchod, po ktorom sa doň už pred súdnym dňom nevrátia, aby napravili to, čo predtým pokazili.

32. Všetci spoločne budú u nás prítomní (v súdny deň, kedy budú vidieť, akej chyby sa to len vo svojom živote pozemskom dopustili).

33. Znamením pre nich (pre ľudí všeobecne) **je mŕtva zem, oživilí sme ju** (dali sme jej život) **a dali sme z nej vyjsť von** (vyrásť) **zrno** (obilie, z ktorého zrno pochádza), **z ktorého jedia** (ktoré tvorí súčasť ich potravy).

34. A učinili sme na nej (na zemi) **záhrady paliem a viničov a dali sme z nej vytrysknúť pramene** (čistej vody),

35. Aby jedli z ich plodov (z plodov týchto paliem a viničov) **a z toho, čo ich ruky robili** (čo zasadili a o čo sa starali). **A či by nemali** (Bohu) **d'akovať** (za to všetko)?!

36. Jedinečný je (Boh, nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde a je Mu vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované) **Ten, ktorý stvoril všetky páry** (všetko, čo sa skladá z párov, zo samcov a samičiek, z mužského rodu a ženského) **z toho, čomu zem dáva vyrásť** (z toho, čo zo zeme vyrastá) **a z ich duší** (z ľudí) **a z toho, čo** (ľudia) **nepoznajú.**

37. Znamením pre nich (ľudí) **je noc, z ktorej odierame** (ako kožu zo zvieraťa) **deň, a hľa, sú v tme,**

38. A slnko beží ku konečnému cieľu svojmu (slnko sa pohybuje a smeruje k určitému koncu, ktorý nastane v súdny deň). **To je ustanovenie** (tento cyklus určil) **Mocného** (Boha), **Toho, kto všetko vie.**

39. A mesiacu sme predurčili fázy (určili sme mu presne stanovené etapy, ktoré sa opakujú), **na záver ktorých sa vrátil do podoby starého** (vyschnutého, vysušeného a ohnutého) **palmového konára.** (Konečná fáza, v ktorej sa mesiac na oblohe ukáže, sa podobá ohnutému palmovému konáru. Potom sa celý cyklus znova opakuje v predurčených fázach a cykloch.)

40. Ani slnko by nemalo dobehnúť mesiac a ani noc by nemala predbehnúť deň. Všetko v stanovenej dráhe pláva. (36:40)

(36:40): Všetko sa pohybuje, ako by plávalo na presne určenej dráhe. Tu si môžeme všimnúť, že vo verši sa použilo slovo plávať, čo poukazuje na bezváhový stav, ktorý existuje vo vesmíre, v ktorom sa človek pohybuje, akoby plával pod vodou.

- 41. Znamením pre nich** (pre ľudí) **je, že sme poniesli ich potomstvo** (potomstvo ľudskej rasy v Noemovej arche, keď nastala potopa) **v plne naloženej arche** (lodi),
- 42. A stvorili sme im** (ľuďom) **z niečoho jej podobného plavidlá, na ktorých sa vezú** (stvorili sme im plavidlá podobné arche, na ktorých sa vezú).
- 43. Keby sme chceli, potopili by sme ich. A nenájdu nikoho, koho by na pomoc volali** (aby ich pred utopením zachránil) **a ani nebudú zachránení** (pred takýmto utopením),
- 44. Jedine ak milosťou od Nás** (jedine milosťou od Nás sa zachránia) **a ako úžitok dopriaty** (ktorý im doprajeme) **na čas určitý** (necháme ich žiť, aby si užili života pozemského, až kým nepríde určený čas, kedy nastane ich smrť a neskôr súdny deň).
- 45. Keď by im bolo povedané: „Vyvarujte sa toho, čo máte v rukách** (ide o slovný zvrat, ktorý sa používa na označenie prítomnosti a ktorý znamená: vyvarujte sa toho, čo vás môže postihnúť v živote pozemskom, v ktorom žijete a poučte sa z predošlých spoločenstiev, ktorých príbehy poznáte) **i toho, čo príde za vami** (i toho, čo príde potom, keď umriete, dňa zmŕtvychvstania a čo bude po ňom nasledovať), **snád' vám bude milosť daná** (keď budete premýšľať nad tým, čo sa vám môže stať a čo príde, možno dospejete k viere a ku konaniu dobra, a tým sa vám dostane aj milosť Boha najvyššieho)“.
- 46. Nepríde k nim** (k uvedeným ľuďom odmietajúcim vieru) **žiadne znamenie zo znamení ich Pána bez toho, aby sa od neho** (od znamenia) **neodvrátili** (tieto znamenia vždy odmietajú).
- 47. Keď by im bolo povedané: „Míňajte** (rozdávajte) **z toho, čo vám Boh dal“**, tí, ktorí odmietli veriť, **povedia tým, ktorí uverili: „Máme dať jesť tomu, komu by Boh dal jesť, keby chcel?** (S posmechom hovoria tí, ktorí odmietli veriť: Prečo máme pomáhať chudobným? Keby bol Boh chcel, bol by im jedlo dal.) **Vy** (veriaci) **ste v blude zjavnom.“** (Ako keby im chceli povedať že, keby Boh existoval, bol by týmto chudobným dal najesť sa. Zabudli pritom ale na to, že Boh dal životu vo vesmíre určité zákonitosti, podľa ktorých má fungovať a nimi sa riadiť.)
- 48. Hovoria** (uvedení ľudia odmietajúci vieru a s iróniou sa pýtajú veriacich): **„Kedy sa naplní tento sľub** (sľúbený súdny deň), **ak ste pravdovravní?“**.
- 49. To, na čo čakajú, príde v podobe jedného výkriku** (súdny deň alebo deň zmŕtvychvstania, na ktorý tak čakajú, sa začne v podobe silného zvuku podobného silnému výkriku), **ktorý ich zasiahne** (vezme zo života pozemského - usmrtí) **medzi tým, ako sa budú sporiť** (bude to záležitosť, ktorú si ani nestihnú všimnúť medzitým, ako svoju pozornosť venujú iným záležitostiam svojho života a sporia sa o existencii zmŕtvychvstania alebo súdneho dňa),
- 50. Nebudú môcť nič odkázať a ani sa ku svojim ľuďom vrátiť** (táto udalosť bude bleskovo rýchla, takže už nik nestihne nič urobiť).
- 51. Bude fúknuté do trúby** (čo je jeden zo znakov dňa zmŕtvychvstania) **a hľa, oni** (títo už mŕtvi ľudia, ktorí vieru odmietali a ktorí si mysleli, že po smrti už nič nepríde) **z hrobov** (vstávajú) **k svojmu Pánovi sa budú ponáhľať**.
- 52. Budú hovoriť: „Beda nám! Kto nás vzkriesil z miesta, kde sme ležali** (boli pochovaní)?“ **To je to, čo Ten, v moci ktorého je milosť** (Boh), **sľúbil a to, o čom pravdu hovorili poslovia.**
- 53. Bude to len jeden výkrik a hľa, oni všetci** (všetky stvorenia) **budú u nás prítomní** (prídu na náš príkaz).
- 54. Dnes nebude ukrivdené žiadnej duši v ničom a nebude vám odplatené nič iné než to, čo ste konali** (v ten deň nastane absolútna spravodlivosť).

55. Obyvatelia záhrady (rajskej) budú dnes (v dobe po súdnom dni) zaneprázdnení a budú radostne žiť,

56. Oni (títo obyvatelia raja) a ich družky budú v tieňoch na pohovkách opretí,

57. Budú v nej (v rajskej záhrade) mať ovocie a budú mať, čo si zažiadajú.

58. „Mier (nech nad vami spočiniť)“ sú slová, ktoré sa im dostanú (v tomto raji) od Boha milostivého.

59. Oddel'te sa (bude povedané) dnes (v súdny deň), vy previnilci (ktorí ste vieru odmietali a ktorí ste sa previnili mnohými previneniami voči veriacim a dobrým ľuďom).

60. A či som vám neporučil, synovia Adama (ľudia), aby ste neuctievali satana (neposlúchali ho a nenaslúchali jeho našepkávaniu), pretože je pre vás nepriateľom zjavným,

61. Ale (poručil som vám) aby ste Mňa uctievali, to je veru cesta rovná (správna, bez akýchkoľvek vybočení).

62. On (satan) do bludu uviedol z vašich radov veľké množstvo stvorených. A či ste nechápali (čo vám bolo povedané a kde ste mali rozum, keď vám satan nahovoril všetko možné, aby ste zblúdili)?

63. Hľa, to je peklo, ktoré vám bolo sľubované.

64. Horte v ňom dnes za to, že ste vieru odmietali.

65. Dnes (stále sa hovorí o súdnom dni) zapečatíme ich ústa a ich (spomenutých previnilcov) ruky k nám prehovorí a ich nohy budú svedčiť o tom, čo získavali. (Keď sa Boh spýta týchto previnilcov, či skutočne vykonali zlo a prehrešky, ktoré sú na ich adresu zapísané a oni odpovedia, že nie a budú na to prisahať, Boh im znemožní hovoriť a nechá ich ruky a nohy svedčiť, že takéto zlo títo previnilci skutočne konali.)

66. Keby sme boli chceli, boli by sme ich (spomenutých previnilcov) oči oslepili, a tak by sa predbiehali (zbytočne) k ceste (ktorá by ich k tomu správne usmerneniu mala doviest'). Ako by ju ale len mohli vidieť (nájsť ju a vykročiť na ňu, ak im odnímem ich zraky, ktoré by im ju mali ukázať)?

67. Keby sme boli chceli, boli by sme ich (týchto previnilcov) na mieste premenili (zmenili ich výzor a stvorenie a premenili na niečo iné), a tak by nevládali nikam ísť a ani sa (odnikadiaľ) vrátiť (ostali by nehybne tam, kde boli premenení).

68. Komu dlhý život dáme, podobu (výzor, rozum, silu a pod.) jeho obraciame. (Keď sa človek narodí, je slabý a málo toho vie, potom začne rásť, zosilnie a učí sa, až kým nedosiahne vrchol svojich síl a schopností. Keď však pokročí vo veku, vracia sa postupne do toho istého stavu, ako sa narodil, ostáva slabý, potrebuje pomoc iných a jeho rozumové schopnosti a znalosti postupne zoslabujú a strácajú sa.) A či nechápu? (Nechápu ako to všetko chodí a že všetko sa odvíja v istom slede, začína sa a rodí sa slabé, zosilnie a potom znova zoslabne. Je to poriadok, ktorý Boh všetkému dal.)

69. My sme ho (Muhammada) nenaučili básneniu a ani mu to neprislúcha (Muhammada sme žiadne básne ani básnenie nenaučili a neprislúcha žiadnemu prorokovi, aby bol básnikom). Je to len pripomenutie a Korán zjavný (žiadne básne ani nič iné, Korán je len zjavným pripomenutím pre ľudí o tom, kto ich stvoril a o tom, ako a kde budú po smrti pokračovať), (36:69)

(36:69): Je to odpoveď tým, ktorí hovorili, že Muhammad je básnik a že Korán, to sú len básne.

- 70. Aby varoval (Korán) toho, kto je živý (kto má ešte živú dušu a srdce) a aby sa uplatnilo to, čo bolo povedané (trápenie, pred ktorým Korán varoval) voči tým, ktorí odmietajú veriť.**
- 71. Nevideli (tí, ktorí odmietajú veriť), že sme pre nich stvorili z toho, čo naše ruky urobili, dobytok, ktorý oni vlastnia?**
- 72. A že sme ho (tento dobytok) podmanili pre nich, na niektorých zvieratách (z tohto dobytku) sa vezú a z nich (z niektorých zvierat, z tohto dobytku)edia.**
- 73. A že majú z nich (z týchto zvierat) úžitky a nápoje. A či by nemali (Bohu) ďakovať (za to všetko)?**
- 74. Učinili si (tí obyvatelia Mekky, ktorí odmietli veriť) mimo Boha božstvá (z kameňov a iných substancií, ktoré vlastnými rukami vyrobili) s tým, že im azda bude pomoc a podpora daná (že im azda tieto modly pomôžu).**
- 75. Nemôžu im (tieto modly v ničom) pomôcť a podporu dať. Naopak, to oni (tí, ktorí tieto modly uctievali a v Boha odmietajú veriť) sú pre ne (pre tieto modly) stále prítomnými vojakmi.** (Tí z obyvateľov Mekky, ktorí odmietali veriť, uctievali tieto modly a dúfali, že im pomôžu a budú ich chrániť. Stal sa však opak, miesto toho, aby im modly pomohli, táto skupina obyvateľov Mekky bola v strehu a chránila modly pred ostatnými ľuďmi. Uctievali niečo, čomu museli pomáhať miesto toho, aby to pomáhalo im.)
- 76. Nech ťa nermúti (Muhammad) to, čo hovoria (ich nevhodné a obviňujúce slová, ktoré na tvoju adresu vyslovujú), my (dobré) poznáme, čo taja a čo prejavujú (všetko sa zapisuje a pred ich slovami a intrigami ťa uchránime).**
- 77. A či človek nevidel, že sme ho stvorili z kvapky obsiahnutej v mužskom semene? A hľa, on sa stáva protivníkom zjavným.** (Čo si človek neuvedomuje, že sme ho stvorili z kvapky obsiahnutej v mužskom semene, že zrazu, keď sa trochu zmohol, chce nám odporovať a stať sa naším protivníkom?)
- 78. Uviedol nám (spomenutý človek odmietajúci vieru vo vzkriesenie) príklad a pritom zabudol, ako bol stvorený (takmer z ničoho). Povedal: „Kto oživí kosti (znova ich k životu privedie), keď sa stanú spráchnivelé?“**
- 79. Povedz (mu, Muhammad): „Oživí ich Ten (Boh), kto im dal vzniknúť prvýkrát, ktorý o každom stvorení (dobré) vie“,**
- 80. „Ten, ktorý vám učinil zo zelených stromov oheň, a hľa vy z nich (z týchto stromov) oheň zapalujete“,**
- 81. Nie je snád' Ten, kto stvoril nebesá a zem, schopný stvoriť niečo im podobné (týmto kostiam, ktoré spráchniveli)? Veru áno (je to preňho ľahké). On (Boh) všetko stvoril a všetko vie,**
- 82. Ak by niečo chcel, jeho príkazom je len to, že mu (tomuto niečomu) povie: „Bud' (staň sa)“ a ono je (stane sa).**
- 83. Jedinečný je (Boh, nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde a je Mu vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované) Ten (Boh), v ruke ktorého je kráľovstvo (a vlastníctvo) všetkého a ku ktorému bude váš návrat (v deň zmŕtvychvstania a v súdny deň, keď budete pred ním zhromaždení).**
-

KAPITOLA TRIDSIATA SIEDMA

Al Sáfat (V radoch zoradení)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Prisahám (Boh prisahá) na tých (anjelov), ktorí sú v radoch zoradení,

2. Prisahám na tých (anjelov), ktorí zakazujú zakazovaním (úplným pokračovanie života pozemského, t.j. keď od Boha dostanú príkaz, konajú tak, aby sa život pozemský zastavil a začal sa proces zmŕtvychvstania), (37:2)

(37:2): Vo výkladoch Koránu sa uvádza aj iný význam slova zážirát, ktoré sme preložili ako zákaz. Uvádza sa tam, že sa tým myslia anjeli, ktorí „ženú“ mračná a vedia, ako im zakázať rozptýliť sa, podobne, ako pastier vedie stádo a bráni mu rôzne vyjadrenými zákazmi rozptýliť sa. V každom prípade sa jedná o anjelov, v preklade sme si však zvolili slovo zákaz, nadväzujúc na zmysel uvedeného slova vo verši č. 19 tejto kapitoly, kde ho všetky výklady už uvádzajú v tomto zmysle.

3. Ktorí prednášajú Pripomenutie,

4. Váš Boh je (veru) len jeden jediný (predchádzajúce prisahy sa týkali oznámenia, že Bohom všetkých ľudí je len jeden jediný Boh),

5. Je Pánom nebies a zeme a toho čo je medzi nimi a (Boh je) Pánom východov. (Podľa výkladov Koránu sa slovom „východy“ myslí každodenný východ slnka, ktorého čas sa mení zo dňa na deň.)

6. My sme vyzdobili dolné nebo najkrajšími planétami, (37:6)

(37:6): Ako planéty sme v tomto verši preložili arabské slovo „kavákeb“. Vo veľkej väčšine prekladov Koránu je toto slovo preložené ako hviezda. Arabský jazyk však na označenie hviezdy používa slovo „nažm“ a Korán v niektorých veršoch uvádza slovo nažm. V spisovnej arabčine sa slovom kavkab označuje planéta, preto sme sa rozhodli odchyliť od ostatných prekladov Koránu a preložiť arabské slovo kavkab ako planéta.

7. Ale aj (sme ho planétami ozdobili) na ochranu pred každým satanom vzbúreným,

8. Nemôžu (títo vzbúrení satani) naslúchať skupinám, ktoré sú vyššie, nad nimi. (Nemôžu už počúvať nič z toho, čo sa hovorí za hranicami priestoru, v ktorom sú. Až do príchodu posolstva vnuknutého poslovi Muhammadovi tak mohli, čím sa dozvedali mnohé veci, ktoré sa mali v budúcnosti u ľudí stať.) **Sú na nich (na týchto satanov) vrhané (meteority) z každej strany** (ktoré im takéto naslúchanie znemožnia).

9. Zavrhnutí sú (a odháňaní títo satani). Dostane sa im (v živote budúcom) trápenie trvalé.

10. S výnimkou toho, kto (z týchto satanov) bleskovo niečo zachytil (zaznamenal alebo zistil) **a koho nasledoval meteorit žiarivý** (s prenikavým svetlom). (37:10)

(37:10): Kto zo satanov by sa snažil dopočuť sa niečoho z toho, čo sa za hranicami ich priestoru hovorí, na toho sa vrhnú meteority zo všetkých strán, aby ho odradili a v súdny deň sa dostane týmto satanom trest trvalý. Komu zo satanov by sa však podarilo z toho, čo sa

hovorí, niečoho dopočuť, ten je už nasledovaný žiarivým a žeravým meteoritom, ktorý ho pravdepodobne aj spáli.

11. Spýtaj sa (Muhammad) ich (tých, ktorí odmietajú veriť vo vzkriesenie) **na ich názor, či sú oni ťažším a komplikovanejším stvorením** (tvorstvom) **ako tí, ktorých sme stvorili** (ako všetky ostatné tvory, ako nebesá a Zem). **My sme ich** (tých, ktorí odmietajú veriť i všetkých ľudí) **stvorili z blata lepkavého** (z hlíny).

12. Ty sa čuduješ (Muhammad, že aj napriek všetkému, čo im hovoríš a pred čím ich varuješ, odmietajú veriť) **a oni si posmech robia** (sú zaslepení a z toho všetkého si len posmech robia).

13. Keď je im Pripomenutie prednesené (aby sa spamätali a o tom, čo im prednášaš, premýšľali), **nespomínajú** (na nič a z tohto pripomenutia sa nepoučia).

14. Keď by uvideli znamenie (zoslané Bohom poslovi a prorokovi Muhammadovi), **začnú si robiť posmech**,

15. Hovorí (o takomto znamení): „**Toto sú len čary zjavné**“

16. „Keď zomrieme a staneme sa hlinou a kosťami, budeme vzkriesení?!“

17. „A spolu s nami aj naši prví otcovia (predkovia, ktorí už dávno pred nami zomreli, budú taktiež vzkriesení)?“.

18. Povedz (im, Muhammad): „**Áno** (budete všetci vzkriesení) **a budete pritom ponížení** (pokorní a oddaní nezmôžete sa na nič)“.

19. Bude to len jedno okríknutie (ktoré anjeli vyslovia a život pozemský sa zastaví a začnú sa udalosti zmŕtvychvstania - pozri verš č. 2) **a hľa, oni sa pozerajú** (čo sa to s nimi deje a ako je možné, že ožili znova po tom, ako zomreli),

20. Povedia (v dni zmŕtvychvstania): „**Beda nám, to je Deň zúčtovania** (deň, ktorý nám náboženstvá sľubovali)“.

21. To je deň rozsúdenia, ktorý ste za lož označili (o ktorom ste tvrdili, že nenastane).

22. Zhromaždíte (bude pravdepodobne povedané anjelom) **tých, ktorí krivdili** (v živote pozemskom okrem iného i sami sebe tým, že v Boha a v príchod súdneho dňa odmietali veriť), **družky ich a to, čo** (oni) **uctievali** (všetko, čo títo mimo Boha alebo popri ňom uctievali)

23. Mimo Boha (všetko to, čo spomenutí v predchádzajúcom verši mimo Boha uctievali). **Uved'te ich na cestu pekla**,

24. A zastavte ich. Oni sa budú zodpovedať (za všetko, čo konali, budú na to v tejto chvíli spýtaní a budú sa za to zodpovedať),

25. Čo je vám, prečo si nepomôžete a nepodporíte sa (navzájom tak, ako ste to v živote pozemskom robili, keď k vám prichádzali varovania Božie)?

26. Dnes sú už odovzdaní. (Keď zistili, že sa mýlili a že niet toho, kto by im pomohol alebo sa ich zastal, ostali už odovzdaní a pokorní, čakajúc na to, čo ich čaká.)

27. Jedni k druhým (tí, ktorí nasledovali i tí, ktorí boli nasledovaní) **budú prichádzať, vyčítajúc si navzájom**,

28. Povedia (tí, ktorí veriť odmietali svojim čelným predstaviteľom): „**Vy ste k nám sprava prichádzali**“, (Sprava znamená prostredníctvom sily a moci. Veta znamená: Vy ste k nám prichádzali a predstierali ste pred nami, že prichádzate z pevnej a silnej pozície a že pravda je s vami, tak ste nás nechali zblúdiť a nasledovať vás.)

29. Povedia (čelní predstavitelia ľudom, ktorí ich nasledovali a ktorí im vyčítali, že ich do bludu uviedli): „**Nie veru. To vy ste veriaci neboli** (nie my sme vás do bludu uviedli, ale vy ste vieru odmietali)“,

- 30. „Nemali sme (čelní predstavitelia pokračujú) nad vami žiadnu moc (aby sme vás prinútili nasledovať nás, vy ste si vybrali slobodnou vôľou nás nasledovať). To vy ste boli ľuďmi prekračujúcimi medze“,**
- 31. „Preto sme si vyslúžili to, čo Pán náš povedal (keď nás varoval pred súdnym dňom a peklom). Teraz to okúsime (čo trápenie, pred ktorým sme boli varovaní, znamená)“,**
- 32. „My (tak ako sme sa do bludu dostali) sme (i) vás do bludu uviedli (stále hovoria čelní predstavitelia svojim ľuďom, ktorí ich nasledovali), pričom my sami sme v blude boli“.**
- 33. Oni (hore spomenutí) v ten deň v trápení spoločne budú.**
- 34. My takto robíme s previnilcami (takýto je koniec tých, ktorí veriť odmietajú a ktorí sa previnili).**
- 35. Oni (vždy), keď im bolo povedané (keď im prorok Muhammad povedal): „Niet boha okrem Boha (preto k Nemu nič ani nikoho nepridružujte a v Neho verte)“, sa povyšovali,**
- 36. Hovorili: „Máme nechať naše božstvá (a veriť len v jedného jediného Boha) kvôli básnikovi bláznivému (pre to, čo hovorí)?“**
- 37. Nie, nie je básnikom (posol a prorok Muhammad nebol žiadnym básnikom). Prišiel (k nim) s pravdou a pravdivosť poslov (ktorí pred ním prišli) potvrdil (keď im prinášali radostné zvesti, ale aj keď ich varovali pred trestom).**
- 38. Veru, vy (previnilci) okúsite trápenie bolestivé,**
- 39. Nebude vám odplatené nič iné než to, čo ste konali.**
- 40. Neokúsia (trápenie bolestivé) ho tí, ktorí sa Bohu odovzdali a ktorí sú Mu verní,**
- 41. Tým sa dostane dobrodenie známe (určené),**
- 42. Ovocie (sa im dostane). A pritom budú ctihodní,**
- 43. V záhradách blaženosti,**
- 44. Na lôžkach oproti sebe (budú sedieť alebo ležať),**
- 45. Bude sa medzi nimi kolovať s pohárom z číreho nápoja (vo výkladoch Koránu sa spomína, že to bude víno zbavené všetkých škodlivých účinkov),**
- 46. Biely (tento nápoj bude), chuť bude tomu, kto ho bude piť,**
- 47. V ňom opojnosti niet a neopijú sa z neho.**
- 48. Budú pri nich dievčiny sklápajúce zrak (budú spokojné a nebudú sa pozerat' na nikoho iného), okaté (s veľkými a peknými očami),**
- 49. Akoby (to) boli vajcia uschované. (37:49)**
 (37:49): Ak sa v arabskom jazyku povie žene, že je ako uschované vajce, tak sa tým myslí, že je pekná, čistá a krehká ako škrupinka pštosieho vajca.
- 50. Prídu jeden k druhému, spytujú sa navzájom (stále sa hovorí o tých, ktorí v raji skončili),**
- 51. Jeden z nich povie: „Ja som mal priateľa (blízkeho)“,**
- 52. „Hovoril (mi a spytoval sa začudovane): „Ty patíš k tým, ktorí veria (v to, že bude vzkriesenie a súdny deň)?!““**
- 53. „V to, že keď (priateľ pokračuje otázkami) zomrieme a ostaneme hlinou a kosťami, bude s nami zúčtované (dostane sa nám trest alebo odmena)?!“.**
- 54. Povie (ten, kto v raji bol, svojim spoločníkom): „Nechcete sa podívať (so mnou, čo tento môj priateľ teraz robí)?“**

55. A tak sa podíva (ten, kto bol v raji, hľadajúc svojho priateľa, s ktorým ho spájalo blízke priateľstvo v živote pozemskom) **a zazrie ho uprostred pekla.**

56. Povie (ten, kto bude v raji, priateľovi, ktorý bude v pekle): „**Prisahám na Boha, skoro si spôsobil, že som skĺzol do záhuby** (do neviery a do pekla)“,

57. „Nebyť daru Pána môjho (že mi vieru v srdci uchoval), **bol by som patril medzi prítomných** (s tebou) **v pekle“.**

58. „My (ktorí sme v raji) **neumrieme** (žiadna iná smrť nás už nepostihne)“,

59. „Okrem tej našej prvej smrti (ktorú sme zažili, keď sme opúšťali život pozemský). **A nebudeme trápeniu vystavení“**, (Ešte stále si myslíš, že po tom, ako sme umreli v živote pozemskom, nás žiaden ďalší život nečaká?)

60. „Toto (raj, v ktorom som ja i ostatní veriaci) **je veru tá výhra obrovská“.**

61. Pre takéto niečo (aby získali niečo podobné tomu, čo bolo opísané) **nech konajú** (nech sa snažia) **tí, ktorí konajú** (ktorí v Boha veria a o Jeho odmenu sa snažia).

62. Je toto lepšie pohostenie (raj so všetkým, čo je v ňom) **ako strom zaqqúmu?** (Ďalej sa vysvetľuje, čo je to za strom.)

63. My sme ho (tento strom) **učinili skúškou pre krivdiacich.** (37:63)

(37:63): Vo výkladoch Koránu sa píše, že keď sa v predchádzajúcom verši spomenul strom zaqqúmu, tí, ktorí odmietli veriť, povedali: „Ako môže byť v ohni strom, keď oheň stromy spáli“. Takže odmietli veriť v to, že v pekle môže existovať strom. Nato bol zoslaný tento i nasledujúce verše, ktoré hovoria, že spomenutie tohto stromu bolo ďalšou skúškou pre ľudí, či v to uveria, alebo nie. Verše ďalej objasňujú, čo je to za strom.

64. Je to strom, ktorý vychádza v jadre zo základu pekla (tam, kde je jeho základ),

65. Jeho plody sú akoby hlavy satanov (podobajú sa na ne).

66. Oni (spomenutí obyvatelia pekla) **budú z neho jesť a naplnia si z neho bruchá** (budú z plodov tohto stromu jesť, až sa ich bruchá jeho plodmi naplnia),

67. Potom na to dostanú zmes vriacej vody (zapijú plody z uvedeného stromu),

68. Potom ich návrat bude do pekla (potom, ako sa najedia a napijú, sa znova vrátia do pekla),

69. Oni (tí, ktorí veriť odmietali, o ktorých je reč vo verši 11 a ďalej) **našli svojich otcov v blude** (a nasledovali slepo tento blud),

70. A po ich stopách (po stopách týchto svojich otcov) **sa ponáhľajú** (bez rozmýšľania).

71. Pred nimi zblúdila väčšina prvých spoločenstiev (ktoré žili prv ako tí z kmeňa proroka Muhammada, ktorí odmietali veriť a ostali v blude svojich predkov),

72. Poslali sme k nim varovateľov (ktorí ich vyzývali k viere a varovali ich pred peklom),

73. Hľa, pozri sa (Muhammad), **aký bol koniec tých, ktorí boli varovaní** (ako nakoniec dopadli)

74. S výnimkou tých, ktorí sa Bohu odovzdali a ktorí sú Mu verní (tí sa zlému koncu vyhli a dostala sa im Božia milosť a Jeho odpustenie).

75. Noe na nás zavolať (a prosil o pomoc, keď ho jeho ľudia zavrhlí a v jeho posolstvo odmietli veriť). **My sme najlepšie, kto naplní prosbu** (posla nášho), (37:75)

(37:75): V nasledujúcich veršoch sa stretneme so siedmimi príbehmi, ktoré Boh zoslal, aby ukázal svojmu prorokovi Muhammadovi, ako sa vždy končí zapieranie poslov a tiež preto, aby tých z Mekky, ktorí odmietali veriť, varoval pred tým, čo ich čaká.

- 76. Zachránili sme ho a jeho rodinu od tiesne prevel'kej** (v ktorej žil medzi svojimi ľuďmi a od potopy, ktorá potom nasledovala),
- 77. A učinili sme jeho** (Noemovo) **potomstvo tým** (potomstvom), **ktoré ostalo** (keďže ostatní sa potopili, z potomstva Noema sa ďalej všetci rozmnožovali),
- 78. A nechali sme o ňom správu u tých, ktorí potom nasledovali** (u tých spoločenstiev a ľudí, ktorí prišli po ňom),
- 79. „Mier bude sprevádzať Noema medzi stvorenými“,**
- 80. My takto** (podobnou odmenou) **odmeňujeme dobro konajúcich,**
- 81. On patrí medzi tých, ktorí sú nám odovzdaní a ktorí sú veriaci,**
- 82. Potom** (ako sme Noema a jeho rodinu zachránili) **sme potopili ostatných** (ostatných ľudí, ktorí v posolstvo Noema odmietli veriť).
- 83. Z jeho skupiny pochádza aj Abrahám,** (Abrahám pochádza z tej istej skupiny, ku ktorej patrili Noe. Môže sa tým myslieť, že Abrahám patrí k vzdialeným potomkom Noema, alebo že Abrahám a Noe hlásali tú istú vieru v Boha jedného jediného.)
- 84. Ten** (Abrahám) **prišiel k Pánovi svojmu so zdravým srdcom** (nemal žiadne pochybnosti o Bohu a veril v Neho bez pochyb), (37:84)
- (37:84): Verš môže tiež znamenať, že Abrahám svojím rozumom a logickým uvažovaním začal hľadať Boha, až k nemu nakoniec Boh poslal anjela Gabriela s posolstvom. Pozri verše 74 a nasledovné verše šiestej kapitoly.
- 85. Povedal** (Abrahám) **svojmu otcovi a svojim ľuďom: „Čo to uctieвате?“,** (37:85)
- (37:85): Začína sa príbeh o tom, ako Abrahám začal o Bohu premýšľať, ako nakoniec dospel k tomu, kto je skutočný Boh a ako sa proti nemu jeho ľudia postavili.
- 86. „Falošné božstvá mimo Boha uctievať chcete?“,**
- 87. „Čo si myslíte o Pánovi tvorstva?“**
- 88. Pozrel sa** (Abrahám) **pohľadom na hviezdy,**
- 89. Povedal** (svojim ľuďom): **„Ja som chorý** (odíd'te bezomňa)“
- 90. Oni** (jeho ľudia) **sa od neho odvrátili** (otočili sa a nechali ho tam) **odchádzajúc.**
- 91. Potajomky sa priblížil** (Abrahám) **k ich božstvám a povedal: „Prečo nejete?“,** (Jeho ľudia pred tieto modly zrejme dávali jedlo ako prejav úcty k nim.)
- 92. „Prečo neprehovoríte?“.**
- 93. Potajomky sa** (k nim) **priblížil a začal ich** (modly) **udierať** (a rozbíjať) **pravickou** (pravou rukou).
- 94. Dobešli** (Abrahámovi ľudia) **k nemu** (Abrahámovi) **bežiac.**
- 95. Povedal** (im Abrahám): **„Uctieвате to, čo vytesávate?“**
- 96. „A Boh vás pritom stvoril i to, čo robíte** (Boh stvoril vás i všetko, čo robíte, vyrábate a vytesávate a stvoril všetko, čo je vôkol vás)“.
- 97. Povedali** (Abrahámovi ľudia): **„Postavte pre neho stavbu a hod'te ho do pekla“.** (Reakcia Abrahámových ľudí na Abrahámove slová bola taká, že mu postavili stavbu alebo vykopali zákopu, v ktorej zapálili oheň a hodili ho doň. Pozri verše 51 a nasledovné verše dvadsiatej prvej kapitoly.)
- 98. Úklady mu** (Abrahámovi) **chceli nastrojiť, a tak sme ich učinili tými najnižšími** (boli ponížení a zosmiešnení, pretože Boh Abraháma pred nimi uchránil a nezmohli sa na nič a okrem toho ich trest v súdny deň neminie za to, čo robili).
- 99. Povedal** (Abrahám): **„Ja idem ku svojmu Pánovi, On ma správne usmerní“.**

100. „Pane môj (povedal Abrahám), daj mi syna, ktorý bude patriť medzi zbožných.“

101. A tak sme mu oznámili radostnú zvesť o chlapcovi uvážlivom (že sa mu narodí syn Ismail, medzi vlastnosťami ktorého vynikne vlastnosť trpezlivosti). (37:101)

(37:101): Syn sa Abrahámovi narodil. Nasledujúci verš nám približuje situáciu, ktorú zažil Abrahám so svojím synom.

102. Keď (tento syn) dosiahol vývin, v ktorom sa mohol podieľať na obstarávaní živobytia spolu s ním, povedal (Abrahám svojmu synovi): „Syn môj! Vidím vo sne (keď spím), že ťa zarezávam (obetujem). Pozri sa (na tento sen a zvaž ho), čo si o tom myslíš?“. Povedal (syn): „Otče môj! Urob, čo ti je prikázané. Zistíš, ak Boh bude chcieť, že patrí medzi trpezlivých“.

103. Keď sa oddali (Bohu a tomu, čo im bolo prikázané) a položil (Abrahám) ho (syna) čelom k zemi,

104. Zavolali sme naňho: „Abrahám (upusti od toho)“,

105. „Uveril si videniu (a poslúchol si ho). Takto odmeňujeme dobro konajúcich (tých, ktorí dobro konajú a sledujú božiu spokojnosť tým, čo konajú)“.

106. Toto je veru tá skúška zjavná (pri ktorej každý zistí, aká silná je jeho viera)

107. Vykúpili sme ho (syna) obeťou preveľkou (poslali sme mu obrovskú obeť, aby sa ňou vykúpil jeho syn),

108. A nechali sme o ňom správu u tých, ktorí potom nasledovali (u tých spoločenstiev a ľudí, ktorí prišli po ňom),

109. „Mier s Abrahámom (nech mier Abraháma sprevádza)“,

110. Takto (takouto odmenou) odmeňujeme dobro konajúcich,

111. On patrí medzi tých, ktorí sú nám odovzdaní a ktorí sú veriaci,

112. Oznámili sme mu (Abrahámovi) radostnú zvesť o Izákovi (že sa mu narodí), **ktorý bude prorokom a bude patriť medzi zbožných,**

113. Požehnanie sme zoslali naňho (na Abraháma alebo Ismaila) **a na Izáka. A z ich potomstva (potom) boli (nasledovali) takí, ktorí dobro konali i takí, ktorí zjavne sami sebe krivdili.** (Verš potvrdzuje zásadu, ktorá bola už mnohokrát spomenutá a ktorá jasne hovorí, že každý zodpovedá za svoje skutky a myslenie bez ohľadu na svoj pôvod. To sa týka dokonca aj potomstva pochádzajúceho zo samotných prorokov.)

114. I preukázali sme láskavosť Mojžišovi a Áronovi,

115. Zachránili sme ich aj ich ľudí od tiesne preveľkej (keď ušli pred Faraónom a Boh Mojžišovi a Izraelitom pomohol proti vojsku, ktoré ich prenasledovalo),

116. Pomohli sme im a podporili sme ich (Mojžiša a Izraelitov). **A tak boli oni tí, ktorí nepriateľa svojho porazili,**

117. Dali sme oboch Knihu objasnenú (v ktorej bolo všetko úplne jasné),

118. Oboch sme správne usmernili na cestu rovnú (správnu, ktorá je bez vybočení a záhybov),

119. A nechali sme o oboch správu u tých, ktorí potom nasledovali (u tých spoločenstiev a ľudí, ktorí prišli po nich),

120. „Mier s Mojžišom a Áronom (nech mier Mojžiša a Árona sprevádza)“.

121. Takto (takouto odmenou) odmeňujeme dobro konajúcich,

122. Oni dvaja patrili medzi tých, ktorí sú nám odovzdaní a ktorí sú veriaci,

123. Eliáš (veru) patrili medzi poslov,

124. Keď svojim ľuďom povedal: „A či sa nevyvarujete (Božieho hnevu a nezanecháte už konečne to, čo robíte)?!“,

125. „Vzývate Ba'la (meno jednej modly, ktorú uctievali) a zanechávate toho (Boha) najlepšieho Stvoriteľa?“

126. „Boh je vašim Pánom i Pánom vašich prvých otcov (predkov)“.

127. Oni ho však (Eliáša) zo lži obvinili. Budú veru prítomní (v trápení sľúbenom a určenom),

128. S výnimkou tých (z radov tých, ktorí boli varovaní, sa zlému koncu vyhli tí) Bohu odovzdaných, ktorí sú Mu (Bohu) verní (tých sa trápenie nedotkne).

129. Nechali sme o ňom správu u tých, ktorí potom nasledovali (u tých spoločenstiev a ľuďí, ktorí prišli po ňom),

130. „Mier s Eliášom (nech mier Eliáša sprevádza)“.

131. Takto (takouto odmenou) odmeňujeme dobro konajúcich.

132. On patril medzi tých, ktorí sú Bohu odovzdaní a ktorí sú veriaci,

133. Lot veru patril medzi poslov (ktorí predtým od Boha posolstvá obdržali),

134. Keď sme ho zachránili i jeho rodinu, všetkých (sme zachránili),

135. S výnimkou stareny, tá patrila medzi tých, ktorí ostali (s tými, ktorí ostali), (37:135)

(37:135): Lot so svojou rodinou a s veriacimi odišli z mesta pred pohromou, ktorá mesto postihla. Z Lotovej rodiny sa nezachránila len jeho žena, ktorá v jeho posolstvo odmietala veriť. Príbeh o Lotovi pozri napríklad v kapitole 26, verše 160-175 a v kapitole 27, verše 54 - 58.

136. Potom sme zničili ostatných (ľuďí, ktorí v dedine ostali a ktorí odmietali veriť a nemravnosti sa dopúšťali),

137. Vy (Qurejšovci) popri nich prechádzate ráno (pri každej ceste, ktorú podnikáte za obchodom, prechádzate popri pozostatkoch, ktoré po sebe Lotovi ľudia zanechali, niekedy popri nich prechádzate ráno, inokedy zasa večer)

138. I večer (popri nich prechádzate). A či nechápete (a nepoučíte sa)?

139. Jonáš veru patril medzi poslov (ktorí predtým od Boha posolstvá obdržali),

140. Keď utiekol na loď naloženú, (37:140)

(37:140): Vo výkladoch Koránu sa píše, že Jonášovi bolo zoslané posolstvo, ktoré mal oznámiť svojim ľuďom. Jeho ľudia mu však neverili a za luhára ho označili. Jonáš to už nevydržal, pohrozil im, že ich čoskoro postihne trest a opustil ich rozhnevaný bez toho, aby mu Boh takýto odchod povolil. Rozhnevaný Jonáš sa dostal až k morskému brehu, kde nastúpil na naloženú loď (tovarom a mužmi) a odplával s ňou. Po ceste loď zastihla búrka. Námorníci si povedali: „Vezieme so sebou utečenca a kvôli nemu nás táto búrka zastihla. Musíme ho hodiť do mora, aby sme sa zachránili“. A tak začali hádzať losy, aby sa rozhodlo, koho z lode vyhodí. Jonášov los prehrál, a tak ho hodili do mora. Vo vode ho pohltila obrovská veľryba a on ostal v nej uväznený. Zostatok príbehu nám porozprávajú nasledujúce verše.

141. Vrhol los a stal sa jedným z tých, ktorí boli porazení,

142. A tak ho pohltila ryba (veľryba) a bolo mu to, čo vykonal, vyčítané,

143. Nebyť toho, že patril medzi tých, ktorí svedčili o jedinečnosti Boha a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde,

144. Bol by ostal v jej bruchu až do dňa, kedy budú vzkriesení (bol by ostal uväznený vo veľrybe až do dňa zmŕtvychvstania),

145. Chorého sme ho vrhli na miesto pusté,

146. A nechali sme nad ním vyrásť strom z tekvice okrúhlej,

147. Poslali sme ho ku stotísícom, alebo k ešte väčšiemu počtu (ľudí),

148. Tí uverili, preto sme ich nechali si užiť (života pozemského) **na čas určitý** (až kým nezomreli).

149. Spýtaj sa (Muhammad) **ich** (tých z kmeňa Qurejš, ktorí odmietali veriť), **či tvojmu Pánovi patria dievčatá a im chlapci,** (37:149)

(37:149): Tu sa už končia príbehy o predošlých prorokoch a vraciame sa k tým z kmeňa Qurejš, ktorí odmietali veriť a ktorí žili v Mekke. Arabi žijúci v Mekke a v iných oblastiach v predislamskej dobe sa domnievali, že keď žena porodí chlapca, chlapec patrí im, keď ale porodí dievča, tak takéto dievča patrí Bohu a že dievčatá sú Božími dcérami. To bol aj jeden z dôvodov, prečo odmietali posolstvo posla a proroka Muhammada akceptovať. On totiž vyhlasoval Boha za jedného jediného, ktorý nespľodil a nebol splodený a ktorý nemal žiadne deti. Boh najvyšší preto prikazuje prorokovi Muhammadovi v tomto verši, aby sa tých, ktorí odmietali veriť, spýtal, ako môžu takémuto nezmyselnému tvrdeniu vôbec veriť.

150. Alebo (spýtaj sa ich) **či sme stvorili anjelov ako stvorenia ženského pohlavia a oni** (tí, ktorí odmietajú veriť) **boli toho svedkami?** (Boli snád' tí, ktorí odmietali veriť pri tom, keď boli anjeli stvorení, aby mohli tvrdiť, že dievčatá sú Božími deťmi a chlapci sú ich deti? Ako môžu tvrdiť niečo, čoho svedkami neboli a nemali o tom ani žiadnu dôveryhodnú správu.)

151. Oni v dôsledku toho, akým spôsobom sú zvedení, (zo správnej cesty) **hovorია:**

152. „Boh splodil“. Veru sú to klamári (Boh nemá žiadne deti ani potomstvo),

153. Vyyvolil si dievčatá pred chlapcami (hovorია)?!

154. Čo je vám, ako to usudzujete?! (Ak podľa vášho tvrdenia sú chlapci lepšími a užitočnými stvoreniami než dievčatá, tak prečo by si Boh, ktorý dal stvoriť oboch, ponechal to horšie. Ako to usudzujete? Prečo by boli chlapci lepší než dievčatá a prečo by mal mať Boh deti pochádzajúce zo stvorení, ktoré On stvoril? Ako to len premýšľate!)

155. A či sa nepoučíte (a neprestanete si na Boha rôzne výmysly a lži vymýšľať)?

156. Alebo máte (snád') **dôkaz zjavný** (o tom, čo o Bohu tvrdíte)?

157. Prineste teda svoju Knihu (Knihu zoslanú od Boha, v ktorej je zoslané a doložené, že to, čo o Bohu tvrdíte, je pravda), **ak ste pravdovravní.**

158. Učinili (tí hore uvedení, ktorí veriť odmietali) **medzi Ním** (Bohom) **a žinnmi príbuzenstvo** (povedali, že Boh si zo žinnov vzal manželku, ktorá porodila anjelov). **Žinnovia pritom ale vedeli, že** (tí, ktorí odmietali veriť a ktorí uvedené vlastnosti Bohu pripisujú) **budú prítomní** (v trápení určenom v súdny deň za to, čo hovorili).

159. Jediný je Boh, nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (Bohu je vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované) **a je vzdialený od toho, čo opisujú** (čo všetko k Nemu pridružujú a čím Ho opisujú).

160. Prítomní tam (v trápení) **nebudú tí, ktorí sú Bohu odovzdaní a ktorí sú Mu** (Bohu) **verní** (trápenie sa dotkne toho, kto odmietal veriť v Boha a Jemu byť verný).

161. Vy (ktorí veriť odmietate) **i to, čo uctievate,**

162. Nikoho tým od viery neodvrátite,

163. Jediné toho (dokážete odvrátiť), **kto bude horieť v pekle** (odvrátite len tých, ktorí svojimi činmi a neustálym pochybovaním a pokrytectvom dostali sami seba nakoniec do pekla).

164. Niet medzi nami (anjelmi) **nikoho, kto by nemal stanovište určené** (každý z nás má svoje miesto a úlohu, rámec ktorej neprekračuje), (37:164)

(37:164): V tomto a v nasledujúcich dvoch veršoch sú v stručnosti opísaní anjeli a niektoré ich vlastnosti, aby ľudia pochopili ich postavenie a úlohu.

165. My sme tí, ktorí sa v radoch zoradujú (k modleniu),

166. My sme tí, ktorí svedčia o jedinečnosti Boha a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (neustále Boha velebia a uznávajú, že Mu je vzdialené všetko, čo Mu je nepravdivo pripisované).

167. Predtým (pred začatím zvestovania posolstva poslovi a prorokovi Muhammadovi tí, ktorí veriť odmietali) **hovorili:**

168. „Keby sme mali pripomenutie (poznatie a Knihu) **od prvých** (pochádzajúce od našich predkov, podobné tomu, aké majú židia a kresťania)“,

169. „Patrili by sme medzi tých, ktorí sú Bohu odovzdaní a ktorí sú Mu (Bohu) verní“.

170. Oni v neho (v pripomenutie) **však odmietli veriť** (keď im bolo takéto pripomenutie neskôr prostredníctvom posla a proroka Muhammada zoslané, oni v neho odmietli veriť), **preto sa veru dozvedia** (skôr či neskôr dôsledky takéhoto ich odmietania viery).

171. Naše slovo (a sľub) **bolo už predtým dané tým, ktorí boli nám odovzdaní a ktorí boli poslaní,**

172. Že to budú oni, komu bude pomoc a podpora daná (a ktorí nakoniec zvíťazia), (37:172)

(37:172): Jedna zo zákonitostí, ktoré Boh ustanovil, bola, že vždy, keď si vybral niekoho z ľudí za posla a vnukol mu svoje posolstvo, aby ho ľudom oznámil, tento posol nakoniec zvíťazil nad ľuďmi, ktorí sa k jeho posolstvu nepriateľsky postavili. Túto zásadu znovu potvrdzujú verše 171 až 173.

173. A že naši vojaci budú tí, ktorí premôžu (svojho nepriateľa).

174. Odvráť sa (Muhammad) **od nich** (tých, ktorí odmietajú veriť v posolstvo, ktorým si bol Bohom poverený) **na nejaký (určitý) čas.**

175. A pozoruj ich (ako sa naplní trest, pred ktorým boli varovaní), **oni uvidia** (k akému koncu ich tvrdohlavosť a ľahostajnosť priviedli).

176. O trápenie nami určené (tí hore spomenutí, ktorí odmietajú veriť) **urýchlene žiadajú?!** (Keď bol zoslaný predchádzajúci verš, ktorý upozorňoval tých, ktorí odmietali veriť, že určený trest ich neminie, ich reakcia bola, že sa s posmechom spýtali: „A kedy už nastane tento trest?“)

177. Keď (tento trest) **zostúpi do ich nádvorí** (do nádvorí obydľí tých, ktorí veriť odmietali), **bude to veru zlé ráno** (nešťastný deň) **pre tých, ktorí boli** (pred takýmto trestom) **varovaní.**

178. Odvráť sa (Muhammad) **od nich** (od týchto, ktorí veriť odmietajú) **na nejaký (určitý) čas.**

179. A pozoruj (Muhammad, čo sa bude diať), **oni spozorujú** (že sa varovanie pred trestom naplnilo).

180. Jedinečný je Pán tvoj (nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde a je Mu vzdialené všetko to, čo mu je nepravdivo pripisované), **Pán moci a víťazstva** (ktorý vlastní všetku moc a dáva víťazstvá), **ktorý je vysoko nad tým, čo opisujú** (aké nepravdivé vlastnosti mu tí, ktorí veriť odmietajú, pripisujú).

181. A mier nech sprevádza poslov (nech mier sprevádza všetkých poslov, ktorých sme posolstvami poverili, od prvého posla až po posla Muhammada, posledného posla ľudom určeného),

182. A vďaka náleží Bohu, Pánovi tvorstva. (Boh ľudom pripomína, že mu majú za všetko, čo im dal, ďakovať.)

KAPITOLA TRIDSIATA ÔSMA

Sád

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Sád. (Písmeno arabskej abecedy, ktoré nemá ekvivalent v slovenskej abecede a ktoré sa najviac približuje k písmenu S. Pozri vysvetlivku k prvému veršu druhej kapitoly.) **Prisahám** (Boh prisahá) **na Korán obsahujúci pripomenutie.**

2. Veru tí, ktorí odmietajú veriť, sú pýchou naplnení (povyšujú sa nad Korán a nad pravdivé pripomenutie a pravdu, s ktorou k ľuďom prišiel) **a chcú sa sporiť** (sporia sa o Koráne a o jeho obsahu s prorokom Muhammadom nie preto, že by si mysleli, že je nepravdivý, ale pre svoju povýšenosť a pýchu s vedomím, že by mali nasledovať to isté náboženstvo ako ostatní ľudia, vrátane tých slabých a chudobných).

3. Koľko pokolení, ktoré existovali pred nimi (pred tými z Mekky, ktorí odmietajú veriť), **sme zahubili** (pre ich odmietanie viery a povýšenosť)! **Začali ale volať** (o pomoc), **keď už nebolo úniku** (a o treste už bolo rozhodnuté).

4. Čudovali sa (tí z Mekky, ktorí odmietali veriť v to, čo bolo prostredníctvom posla Muhammada v Koráne zoslané), **že k nim prišiel** (bol poverený posolstvom) **varovateľ** (posol Muhammad) **pochádzajúci z ich radov.** **Tí** (z radov obyvateľov Mekky), **ktorí odmietli veriť, povedali:** „Je to čarodej a klamár“,

5. „Učinil z božstiev jedného jediného Boha (urobil Muhammad zo všetkých bohov, ktorých sme predtým mali a uctievali len jedného jediného Boha)?! **To je veru niečo vrcholne čudné“.**

6. Poprední (ľudia a dôverníci pochádzajúci) **z ich radov** (z radov obyvateľov Mekky) **vyrazili** (odchádzajú od proroka Muhammada a povedali si navzájom): **„Kráčajte a s trpezlivosťou zotrvať na uctievaní svojich božstiev. Je to** (to, k čomu vás Muhammad vyzýva) **veru niečo chcené** (vopred pripravená vec, ktorou vás chce Muhammad odkloniť od uctievania vašich božstiev, preto si dajte pozor)“,

7. „Nepočuli sme o ničom takom u tých, ktorí nasledovali poslednú (predošlú, nám známu) **cestu** (mysleli tým kresťanov), **je to len** (číry) **výmysel** (ktorý si Muhammad vymyslel)“,

8. „Spomedzi nás práve jemu bolo zoslané pripomenutie (a pritom sú medzi nami takí, ktorí majú vyššie postavenie než on a ktorí sú bohatší než on)?“ **Oni sú na pochybách o pripomenutí Mojom** (oni nepochybujú o Muhammadovi a jeho pravdivoravnosti, ale pochybujú o pravdivosti a obsahu tohto pripomenutia Bohom zoslaného). **Oni ešte neskúsili trápenie** (Moje).

9. Majú snád' (hore uvedení, ktorí odmietajú toto pripomenutie) **pokladnice milosti Pána tvojho, mocného a nekonečne štedrého?**

10. Alebo majú (náleží im) **snád' kráľovstvo nebies a zeme a čo je medzi nimi? Nech teda vystúpia** (do nebies, ak majú takúto moc a takéto oprávnenie) **až k príčinám** (alebo prostriedkom, ktorými sa riadia nebesá a zem a určujú veci a nech pravdivosť tohto

pripomenutia vyvrátia, ak takú moc nemajú, a oni ju nemajú, tak nech toto pripomenutie neodmietajú a nech k Bohu nepridružujú).

11. Nie sú tam (v nebesiach) žiadni vojaci, ktorí by boli skupinami porazení. (Ak by sa dostali k príčinám a dôvodom, ktoré určujú chod nebies a zeme a všetkého, čo je v nich, tak zistia, že žiadne skupiny či spoločenstvá, ktoré by boli namierené proti tomu, čo Boh určil a zoslal, nikdy nezvíťazili. Nenájdu tam zmienku o tom, že skupiny, ktorých členovia k Bohu pridružujú iné božstvá, zvíťazia nad veriacimi, ktorí veria v jedného jediného Boha.) (38:11)

(38:11): Tento verš okrem iného predstavuje určité varovanie pre tých z Mekky, ktorí odmietali v Korán veriť. Tí totiž o niekoľko rokov neskôr uzavreli spoločenstvo s niekoľkými ďalšími kmeňmi proti muslimom s cieľom muslimov poraziť a zničiť islamské náboženstvo. Títo spojenci dostali podobne, ako to bolo u mnohých spoločenstiev v minulosti, ktoré sa postavili proti svojim poslom, prezývku Skupiny a vojenské ťaženie, ktoré uskutočnili, získavalo pomenovanie Výprava skupín alebo Výprava zákopu. Už v čase zoslania tohto verša Boh tým z arabských kmeňov, ktorí odmietali veriť, oznámil, že ich budúce spoločenstvo a vojenské ťaženie proti muslimom sa nevydarí. O niekoľko rokov vojská skupín, ktoré sa spojili, zaútočili na muslimov v dobe, kedy boli títo slabí, vyčerpaní a na pokraji svojich síl. Tieto vojská obliehali Medinu, vtedajšie hlavné mesto muslimov, s odhodlaním muslimov a islamské náboženstvo úplne zničiť a vymazať z povrchu zemskeho. I napriek tomu, že historické pramene uvádzajú, že počet vojakov týchto skupín dosiahol až 10.000 bojovníkov, čo bola na vtedajšiu dobu obrovská armáda a aj napriek zrade, ktorej sa židia žijúci v Medine voči muslimom dopustili, kedy sa im takmer podarilo otvoriť brány Mediny vojskám skupín, aj napriek tomu všetkému sa celá výprava skončila neúspešne. Jeden z hlavných dôvodov, prečo výprava stroskotala, bol silný a studený vietor, ktorý sa na obliehajúci tábor spustil, vytrhal stany a bol znamením toho, že výprava nikdy nedosiahne svoj cieľ.

12. Za lož označili (posolstvá svojich poslov) ešte pred nimi (pred tými, ktorí žili v Mekke a ktorí odmietali veriť) Ľudia Noema a Áda a Faraóna, ktorý mal koly (keď chcel Faraón spomenutý v Koráne niekoho mučiť, prikázal ho priviazať o štyri koly vsadené do zeme, preto sa nazýva - podľa výkladu Al-Žalálejn - Faraón, ktorý mal koly),

13. A Samúdovci a Ľudia Lota a Obyvatelia húštín (podľa výkladov ide o ľudí posla Šába). **To sú skupiny** (spomenutí ľudia tvoria skupiny uvedené vo verši č. 11),

14. Každý z nich (z uvedených spoločenstiev a skupín) **zo lži obvinil poslov** (ktorých Boh poveril posolstvami a ktorých poslal k nim), **preto si vyslúžili trest** (od Boha),

15. Títo čakajú už len na jeden výkrik, pri ktorom nebude oddych (pretože po ňom bude nasledovať súdny deň). (38:15)

(38:15): Slovo, ktoré sme preložili ako výkrik, pri ktorom nebude oddych, možno preložiť aj ako výkrik, ktorý bude plynulý, nebude prerušovaný.

16. Povedali (tí z Mekky, ktorí odmietli veriť): „**Pane náš, urýchli nám náš podiel** (z trápenia) **pred Dňom účtovania** (pred súdnym dňom, nech nás zasiahne trápenie čo najrýchlejšie)“.

17. Bud' trpezlivý voči tomu, čo hovoria a spomeň si na nášho poddaného Dávida (k slovu poddaný pozri vysvetlivku k veršu 2:23), **ktorý mal silu (a moc). On sa k Bohu vracal** (vždy a neustále od Neho prosil odpustenie, keď sa niečoho dopustil).

18. My sme podriadili hory, aby večer i za úsvitu spolu s ním (s Dávidom) **svedčili o jedinečnosti Jeho** (Boha) **a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (aby svedčili, že Bohu je vzdialené všetko to, čo nezodpovedá pravde),

19. A vtáctvo zhromaždené (u Dávida, aby svedčilo o jedinečnosti Boha spolu s ním). **Každý sa k Nemu** (Bohu) **vracia** (svedčiac o jedinečnosti Jeho a velebiac Ho),

- 20. A spevnili sme jeho kráľovstvo** (kráľovstvo na čele ktorého stál Dávid) **a dali sme mu múdrosť a schopnosť rozlíšiť to, čo počuje** (schopnosť rozlíšiť to správne od nesprávneho v tom čo mu ľudia predkladajú na rozsúdenie).
- 21. Dostala sa k tebe** (Muhammad) **správa o sporiacich sa, keď obklopili mihráb** (miesto alebo miestnosť určená na modlenie)?
- 22. Keď vošli k Dávidovi a on sa ich zľakol, povedali (mu): „Neboj sa. Sme dvaja sporiaci sa, jedni (z nás) sa nevraživo zachovali voči druhým, rozsúd' medzi nami v pravde a nehovor nič, čo by presahovalo pravdu** (skutočnú mieru vecí) **a správne nás usmerni na cestu rovnú (správnu)“**,
- 23. „Toto je môj brat** (prehovoril jeden z nich), **(ktorý) má (vlastní) deväťdesiatdeväť oviec a ja mám (vlastným) jednu ovcu. Povedal (mi tento môj brat): Zver mi ju** (nechaj ma postarať sa o ňu). **A premohol ma tým, čo hovoril** (svojou argumentáciou i vyhrážkami)“.
- 24. Povedal (Dávid, rozsudzujúc oboch): „Ukrivdil ti (tvoj brat), keď od teba žiadal pripojiť tvoju ovcu ku svojim ovciam. Veru veľa spoločníkov sa jeden k druhému nevraživo zachovávajú, okrem tých, ktorí uverili a dobré skutky konali a tých je veru málo“**. Dávid si myslel, že sme ho skúške vystavili (tým, že mu bol predstretý takýto spor a tým, že rozhodol, ako rozhodol), **a tak o odpustenie Pána svojho poprosil a padol na kolená a na Jeho uctievaní (Boha) zotrval**.
- 25. My sme mu to (Dávidovi) odpustili. On (Dávid) má k nám blízke miesto a dobrý návrat** (do života ďalšieho a večného, ktorý príde po dni zmŕtvychvstania a po súdnom dni).
- 26. „Dávid! My sme ťa učinili zástupcom** (ktorý nasleduje to, čo Boh zoslal) **na zemi** (poverili sme ťa, aby si sa staral o ľudí), **tak rozhoduj medzi ľud'mi v pravde a nenasleduj túžby, aby ťa nezviedli do bludu od cesty, ktorú Boh určil. Tí, ktorí zblúdia z cesty, ktorú Boh určil, tým sa dostane trápenie prísne (silné) za to, že zabudli na Deň účtovania** (zabudli, že nastane deň, v ktorom sa budú zodpovedať za to, čo v živote pozemskom konali).“
- 27. Nestvorili sme nebo a zem a čo je medzi nimi, nadarmo. Opak si myslia len tí, ktorí odmietajú veriť. Beda teda tým, ktorí veriť odmietli pred ohňom**.
- 28. Máme snád' tých, ktorí uverili a dobré skutky konali, postaviť na roveň tým, ktorí skazu na zemi šíрили, alebo máme bohobojných postaviť na roveň hriešnikom?!**
- 29. Je to (Korán) Kniha, ktorú sme ti zoslali a ktorá je požehnaná, aby premýšľali nad jej znameniami** (ktoré obsahuje) **a aby to mali na pamäti** (čo v nej Boh zoslal a ľudom pripomenul) **tí, ktorí rozum majú** (a ním aj premýšľajú a uvažujú).
- 30. Dali sme Dávidovi Šalamúna. Dobrým poddaným on bol** (k slovu poddaný pozri vysvetlivku k veršu 2:23). **On sa k Bohu vracal** (vždy a neustále od Neho prosil o odpustenie, ak sa niečoho dopustil).
- 31. Keď boli pred ním večer predvedené pevne stojace a rýchlo bežiace kone** (pekné a ušľachtilé kone, ktoré vlastnil),
- 32. Povedal: „Ja som uprednostnil lásku k pôžitkom** (k životu pozemskému a k jeho pôžitkom) **pred spomínaním si na môjho Pána** (tak dlho som si nespomenul na Boha), **až sa slnko skrylo za závojom** (zapadlo)“,
- 33. „Vráťte ich ku mne** (spomenuté kone)“ **. A (keď ich pred neho predviedli) začal pretínať nohy a krky** (spomenutých koní a nakrmil nimi chudobných).
- 34. Skúške sme vystavili Šalamúna a pohodili sme na jeho prestol telo. Zotrval** (aj tak) **potom na Jeho uctievaní** (na uctievaní Boha). (38:34)

(38:34): Išlo o ďalšiu skúšku, ktorou bol Šalamún preskúšaný, kedy veľmi ochorel, veľmi zoslabol a schudol, až sa podobal na mŕtvolu, a to aj vtedy, keď si na svoj trón sadol. Avšak zotrval na uctievaní Boha a na viere v Neho, a tak sa neskôr uzdravil.

35. Povedal: „Pane môj! Odpusti mi a daj mi kráľovstvo, aké nebude náležať nikomu po mne (po mojej smrti). Ty si (Pane môj) nekonečne štedrý (bezmedzne a bez hraníc dávaš).“

36. Určili sme, aby mu slúžil vietor, ktorý vial podľa jeho príkazu tam, kam len chcel,

37. A satanov (sme mu podmanili), každého staviteľa a potápača (z radov týchto satanov),

38. A ďalších spútaných v okovách.

39. To sú naše dary (tebe), preukazuj láskavosť (ostatným tým, že im z toho budeš dávať, ak usúdiš, že si zaslúžia) alebo zadrž (pred nimi akúkoľvek pomoc), a to bez počítania (bez toho, aby si počítal a aby si sa obával, že to, čo sme ti dali, sa skončí).

40. On (Šalamún) má k nám blízke miesto a dobrý návrat (vráti sa k niečomu dobrému po dni zmŕtvychvstania a po súdnom dni, pretože nasledoval len život pozemský, ale aj Bohu bol oddaný).

41. Spomeň poddaného nášho Jóba (Ajjúba, k slovu poddaný pozri vysvetlivku k veršu 2:23), keď zavola na Pána svojho: „Satan sa ma dotkol a spôsobil mi námahu a trápenie“.

42. „Dupni nohou svojou (odkázali sme mu). To (čo začne vyvierat') je voda na umývanie, studená i na pitie“.

43. Dali sme mu jeho rodinu a k nej počet (potomkov) podobný počtu jej členov ako milosť od nás a poučenie pre tých, ktorí rozum majú (a ním uvažujú a premýšľajú).

44. Vezmi do ruky svojej zväzok slabých prútikov a udri ním, tak neporušíš prísahu svoju. My sme ho našli (a videli) trpezlivého (bol trpezlivý voči všetkému, čím sme ho skúšali). Bol veru dobrým poddaným. On sa k Bohu vracal (vždy a neustále od Neho prosil odpustenie, ak sa niečoho dopustil). (38:44)

(38:44): Vo výkladoch Koránu sa uvádza, že jedného dňa, keď bol Jób chorý, prišla k nemu jeho žena a povedala mu znudená: „Dokedy bude táto tvoja choroba trvať?“. Jób sa na jej slová nahneval a prisahal, že keď sa uzdraví, tak ju prútom udrie stokrát. Keď sa však uzdravil, bolo mu ľúto svojej ženy, ktorá sa oňho počas jeho choroby starala, aby ju zbičoval, a tak mu Boh vnukol, aby vzal sto prútikov a udril nimi jemne svoju manželku, čím splní svoj sľub bez toho, aby to jeho žena pocítila.

45. Spomeň (Muhammad) nášho poddaného (k slovu poddaný pozri vysvetlivku k veršu 2:23) Abraháma a Izáka a Jakuba, (tých) ktorí mali silu (a moc) a zrak (otvorený a osvietený)

46. My sme ich vernými učinili výlučne jednej veci, spomínaniu na príbytok (konečný). (Vložili sme do ich srdc len vernú snahu o život konečný a večný, ktorý príde po pozemskej smrti.)

47. Oni patria u nás medzi vybraných a dobrých (ľudí).

48. Spomeň (Muhammad) Ismaila a Eliáša a Zal Kifla, každý z nich patrí medzi dobrých (ľudí).

49. Toto (čo bolo hore uvedené) je pripomenutie. A bohabojným sa dostane dobrý návrat (vrátia sa k niečomu dobrému po dni zmŕtvychvstania a po súdnom dni, pretože nasledovali len život pozemský, ale i Bohu boli oddaní),

50. Záhrady Edenu, ktorých dvere pre nich budú pootvárané,

51. Opreť v nich (týchto záhradách) budú (ležiac a oddychujúc) a budú v nich (záhradách) žiadať veľké množstvo ovocia a pitia (a o čo požiadajú, to aj dostanú).

52. Budú u nich dievčiny sklápajúce zrak (budú spokojné a nebudú sa pozerat' na nikoho iného), **rovnakého veku** (všetky tieto dievčiny budú mať rovnaký vek).

53. To je to, čo je vám sľúbené na Deň účtovania (že sa vám v tento deň dostane).

54. To je naša potrava (obživa i dary), **ktorá sa nikdy neminie**.

55. Tak to je (to je pripravené pre bohabojných). **Tým, ktorí medze prekračujú, sa dostane zlý návrat** (k životu po dni zmŕtvychvstania a po súdnom dni),

56. V pekle budú horieť. Je to veru zlé miesto odpočinku.

57. Tak to je (to bude pre nich pripravené). **Nech ho** (peklo) **okúsia**, (bude to) **vriace** (vriaca voda) **a studené hnilé**

58. A ďalší (trest) **jemu** (predchádzajúcemu) **podobný, všetko spolu**.

59. Hľa, toto je huf (ľudí) **rútiaci sa s vami** (do pekla). **Žiadne uvítanie sa im tu nedostane** (čaká ich tu len trápenie, pred ktorým boli varovaní). **Oni budú horieť v ohni**. (38:59)

(38:59): Správcovia pekla budú ukazovať vodcom tých, ktorí odmietli veriť počas života pozemského, ako tí, ktorí ich nasledovali, vchádzajú do pekla za nimi, na miesto, kde nie sú vítaní, na miesto, kde ich čaká len oheň a trápenie. Vodcovia budú hovoriť tým, ktorí ich nasledovali v živote pozemskom a potom aj do pekla, že nie sú na tomto mieste vítaní. Nech ich preto postihne trápenie a trest za to, čo predtým vykonali a za to, že veriť odmietali.

60. Povedia (ľudia, ktorí do pekla za svojimi vodcami vchádzajú): **„Vy nech nie ste tu vítaní** (nech vás to najhoršie trápenie postihne), **vy ste nám to** (trápenie, do ktorého vchádzame) **ponúkli** (a dostali ste nás do neho tým, že sme poslúchali to, čo ste nám hovorili a na čo ste nás nahovárali). **Veru, je to zlé miesto na stále prebývanie.**“

61. Povedia (tí, ktorí boli svojimi vodcami zvedení od viery a z cesty správnej): **„Pane náš, kto nám toto** (trápenie) **ponúkol** (naviedol nás na cestu, ktorá nás nakoniec sem priviedla), **tomu pridaj trápenie** (k trápeniu jeho) **dvojnásobné v ohni** (v ktorom bude horieť)“.

62. Povedali (tí, ktorí boli vodcami tých, ktorí vieru odmietali v živote pozemskom): **„Ako to, že nevidíme** (v pekle s nami) **mužov, ktorých sme prirad'ovali k zlým** (považovali ich za zlých a nedobrych)“, (38:62)

(38:62): Títo vodcovia hľadali niektorých ľudí, ktorí skutočnú vieru v Boha nasledovali, odmietali týchto vodcov nasledovať a im naslúchať, za čo ich oni považovali za zlých a stratených ľudí. Títo veriaci však neboli ani zlí a ani stratení, pretože práve oni sa dostali do raja a do pekla spolu s vodcami a ľuďmi, ktorí týchto vodcov nasledovali, nevstúpili.

63. „Robili sme si z nich (z týchto ľudí, ktorých tu nevidíme) **omylom posmech** (a pritom oni boli na pravde), **alebo sa od nich naše zraky odchýlili** (nie sú s nami títo veriaci v pekle alebo ich len nevidíme)? (Robili sme si z veriacich muslimov predtým posmech, ale v skutočnosti sme si robili posmech sami zo seba, pretože sme sa vlastnými činmi do ohňa pekelného dostali)“.

64. Je to (čo ti hovoríme, Muhammad) **veru pravda** (ktorá sa stane presne tak, ako sme ju opísali) - **sporenie sa ľuď** (obyvateľov) **ohňa** (že sa takto budú sporiť).

65. Povedz (ľuďom, Muhammad): **„Ja som len varovateľ. Niet boha okrem Boha jedného jediného, mocného“**,

66. „Pána nebies a zeme i toho, čo je medzi nimi, mocného a odpúšťajúceho“.

67. Povedz (im, Muhammad): **„Je to správa prevel'ká“**,

68. „Od ktorej sa odvraciate“,

69. „Nemal som žiadne poznanie o popredných (anjeloch) **hore, keď sa spori** (o Adamovi).“ (38:69)

(38:69): Verš prikazuje poslovi Muhammadovi, aby povedal tým, ktorí odmietajú veriť v posolstvo, ktoré mu bolo vnuknuté, že nikdy predtým nemal poznatky, ktoré sú mu zoslané v Koráne.

70. „Je mi vnukané (posolstvo) len preto, že som varovateľom zjavným. (Všetko, čo mi je zvestované, je zvestované len preto, aby som vás varoval pred pridružovaním k Bohu alebo pripisovaným vlastnostiam, ktoré mu nenáležia. Ale aj preto, aby som vás varoval pred tým, čo vás bude čakať, ak sa nebudete držať Koránu a posolstva, ktoré bolo Bohom zvestované ľuďom.)“

71. Pán tvoj (Muhammad) povedal anjelom: „Stvorím človeka z blata (hlíny)“,

72. „Keď ho zrovnám (narovnáam a dám mu poslednú podobu i všetky potrebné údy a funkcie) **a dýchnem do neho zo svojho ducha, tak pokloňte sa pred ním na zem** (a skloňte sa pred ním) **do polohy sužúdu** (poloha sužúdu znamená, že si človek kľakne na kolena, skloní trup dopredu a položí ruky, čelo a nos na zem)“.

73. Anjeli sa poklonili všetci spolu,

74. Okrem Iblísa (satana), (ten) povyšoval sa a patril medzi tých, ktorí odmietli poslúchnuť.

75. Povedal (Boh): „Iblís! Čo ti bránilo, aby si sa poklonil do polohy sužúdu pred tým, čo som stvoril vlastnými rukami? Povýšoval si sa alebo si patril medzi vysoko postavených (ktorí necítia potrebu skloniť sa pre ich vysoké postavenie)?“

76. Povedal (satan): „Ja som lepší než on (človek), stvoril si ma z ohňa a jeho si stvoril z blata“.

77. Povedal (Boh): „Vyjdi von z nej, si vyvrhnutý“,

78. „Preklatie Mnou určené spočinie na tebe až do Dňa zúčtovania (dňa, v ktorom budeš musieť skladať účty alebo vyrovnávať dlhy)“.

79. Povedal (Iblís): „Pane môj! Dožič mi odklad (počkaj s mojím trestom) **až do dňa, keď budú** (ľudia) **vzkriesení“.**

80. Povedal (Boh): „Odklad ti bol daný“

81. „Až do dňa známeho času (ktorý je vopred určený, ktorým je deň zmŕtvychvstania)“.

82. Povedal (satan): „Prisahám na Tvoju moc (Bože), dám im všetkým (ľuďom - potomstvu Adama a Evy) **do bludu sklznúť“,**

83. „Okrem (s výnimkou) **tých z radov tých, ktorí sa Ti odovzdali, ktorí sú oddaní** (Tebe i tomu, čo prikazuješ)“.

84. Povedal (Boh): „Pravdu, veru pravdu hovorím“,

85. „Naplním peklo tebou i tými, ktorí z nich (z ľudí) **t'a nasledovali, vami všetkými“.**

86. Povedz (Muhammad, ľuďom): **„Nežiadam od vás za to** (za oznámenie posolstva a za vašu vieru) **odmenu** (nič od vás za to nežiadam) **a nepatrím medzi tých, ktorí si vymýšľajú** (aby sa im za to odmena alebo sláva dostala)“,

87. „Je to (tento Korán, jeho obsah a celé moje posolstvo) **iba pripomenutie pre stvorených** (toho, že existuje Boh, aký je a čo ľudia po ich pozemskej smrti čaká)“,

88. „Dozviete sa správu o ňom (o jeho pravdivosti) **po čase** (keď nastane všetko, čo vám bolo v Koráne sľubované)“.

KAPITOLA TRIDSIATA DEVIATA

Al Zumar
(Skupiny)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

- 1. Zoslanie Knihy (Koránu) bolo od Boha mocného, oplývajúceho múdrosťou.**
- 2. My sme ti (Muhammad) zoslali Knihu s pravdou, preto uctievaj Boha a buď v náboženstve svojom (v jeho základe) Jemu (Bohu) verný.**
- 3. Čisté (rýdze) náboženstvo je to, ktoré je Bohu určené** (čisté náboženstvo je to, v ktorom sa uctieva len Boh ako jeden jediný boh, ktorý nemá žiadnych spoločníkov ani potomstvo a ktorému náležia absolútne vlastnosti vo všetkom, Boh, ktorému sa nik, nič a nikdy nevyrovná). **Tí, ktorí si učinili mimo Neho (mimo Boha) dôverníkov** (niečo alebo niekoho bližšieho k ich srdciam než Boha), **o ktorých tvrdili: „Uctieваме ich len preto, aby nás priblížili k Bohu na blízke miesto** (miesto blízke k Bohu)“, **medzi tými Boh rozhodne o tom, o čom sa sporili. Boh správne neusmerní toho, kto je klamárom, odmietajúcim vieru** (v to, čo On ľuďom zoslal).
- 4. Keby si Boh bol chcel urobiť (alebo osvojiť) dieťa** (ako sa mnohí ľudia mylne domnievajú), **bol by si vyvolil z radov toho, čo stvoril, čo by len chcel** (bol by si učinil alebo osvojil také dieťa, aké by On chcel, a nie aké by mu ľudia pripísali a pridružili). **Jedinečný je (Boh), nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (Bohu je vzdialené všetko to, čo mu je nepravdivo pripisované). **On (Boh) je Boh jeden jediný, mocný,**
- 5. Stvoril nebesá a zem v pravde. Stáča (zvíňa) noc na deň a stáča (zvíňa a skrúca) deň na noc. Podriadil slnko i mesiac** (poriadku určenému pre ich existenciu), **každý z nich beží k času stanovenému. Veru, On (Boh) je mocný a odpúšťajúci,**
- 6. Stvoril vás (ľudia) z duše jednej a potom z nej učinil** (nechal z nej oddeliť) **jej družku** (alebo druhý pár) **a zoslal vám dole osem párov dobytky. Tvorí vás v lonách vašich matiek tvorenie po tvorení** (postupne) **v troch temnotách. To je Boh, váš Pán, jemu náleží kráľovstvo** (nad všetkým), **niet boha okrem Neho, kam sa to teda odvraciate?**
- 7. Ak budete odmietat vieru, tak vedzte, že Boh vás nepotrebuje** (v ničom Bohu neuškodíte, ale budete škodiť sami sebe). **Nesúhlasí s tým, aby tí, ktorí sa Mu odovzdali, vieru** (v jej pravdivej podobe) **odmietali.** (Boh rád vidí tých, ktorí sa snažia o Jeho spokojnosť, ako nasledujú náboženstvo, ktoré je vo svojom základe pravdivé a nemá rád, keď nasledujú náboženstvo, ktoré Bohu pripisuje niečo nepravdivé rovnajúce sa odmietaniu viery v Boha, čím sa ich dobré skutky, ktoré mysleli úprimne, vytrácajú.) **Ale ak vd'aku (Bohu) prejavíte** (nasledovaním toho, čo zoslal v pravdivej podobe), **tak ju** (túto vd'aku) **od vás príjme.** (Aj keď Boh nikoho nepotrebuje, stanovil, že ľudia, ktorých stvoril, majú veriť len v Neho, a to v podobe, akú im sám o sebe v Koráne opísal. Kto bude Bohu za všetko ďakovať tak, ako má, toho vieru a vd'aku Boh prijme a súhlasí s ňou. Kto ale túto vieru odmietne, nech vie, že Boh nesúhlasí s tým, aby ľudia, ktorých stvoril, vieru v Neho - v ich Stvoriteľa odmietali, preto ich ponechá v živote pozemskom na čas ním určený a potom im potvrdí tento nesúhlas v súdny deň, kedy sa už ale ľudia na nič nezmôžu) **Nikto, kto bremeno nosí,**

nebude nosiť bremeno za iného (každý sa bude zodpovedať len sám za seba a nik neponesie hriechy za niekoho iného). **Potom bude k Pánovi vášmu váš návrat a On vám oznámi, čo ste** (v živote pozemskom) **konali. Ved' On** (Boh) **dobré vie, čo je v hrudiach skryté** (Boh dobre pozná, ako každý premýšľa a ako by sa zachoval).

8. Ak by sa človeka dotklo zlo (zasiahlo by ho), **prosil by Pána svojho o pomoc, zotrvať na Jeho uctievaní** (na uctievaní Boha). **Ale keď by** (Boh) **mu** (tomuto človeku) **zveril** (dal) **Svoje dobrodenie** (dal mu dary, majetky a hojnosť), **zabudne na Toho, koho prosil predtým** (na Boha) **a učiní Bohu rovných, aby zvädzal** (seba i ostatných ľudí) **do bludu z cesty, ktorú On** (Boh) **určil. Povedz: „Uži si trocha svoje odmietanie viery, pretože patriš medzi obyvateľov ohňa“.**

9. Dá sa porovnať (človek opísaný v predchádzajúcom verši) **s tým, kto je poslušný** (Bohu), **počas noci sa klania v polohe sužúdu i stojacky modliac sa** (oba pohyby sú základnými pohybmi modlitby), **obáva sa o život posledný** (a večný) **a dúfa v milosť Pána svojho** (dá sa porovnať takýto človek s tým, kto v Boha odmieta veriť alebo k nemu pridružuje a nielen seba, ale aj ostatných do bludu vedie)? **Povedz: „Dajú sa porovnať tí, ktorí majú poznanie** (majú správne a pravdivé poznanie) **s tými, ktorí poznanie nemajú** (a tápu v neznalosti)?“ (Porovnať sa určite nedajú, pretože tí, ktorí poznanie majú, vedia, čo a prečo robia, kým tí, ktorí poznanie nemajú, síce konajú, ale bez konečného cieľa.) **Na to spomínajú tí, ktorí rozum majú** (uvažujú ním a používajú ho).

10. Povedz (im, Muhammad): **„Vy, ktorí ste sa Mi** (Bohu) **odovzdali a ktorí ste uverili, bojte sa Pána svojho. Tým, ktorí dobro činili v tomto živote najnižšom** (pozemskom), **bude dobro náležať. A zem Božia** (ktorú stvoril a na ktorej vás usadil) **je rozsiahla** (môžete preto vycestovať tam, kde vás pre vaše náboženstvo a vieru neprenasledujú). **Tí, ktorí trpezlivými boli, tým bude náležite daná ich odmena bez počítania** (Boh im dá zo svojej štedrosti, koľko budú chcieť bez toho, aby rátal, či už vyčerpali to, čo im malo byť dané)“.

11. Povedz (Muhammad): **„Bolo mi prikázané, aby som uctieval Boha a aby som bol v náboženstve svojom** (ktoré nasledujem) **Jemu verný“,**

12. „A bolo mi prikázané, aby som bol prvým muslimom (prvý spomedzi tých, ktorí sú Bohu oddaní)“.

13. Povedz (Muhammad): **„Bojím sa, ak by som neposlúchol Pána svojho, trápenia dňa prevel'kého** (že ma zasiahne)“,

14. Povedz (Muhammad): **„Boha budem uctievať, verný mu budem v náboženstve svojom** (nikoho k nemu nepridružím a budem len Jeho uctievať)“,

15. „Uctievať (predchádzajúci verš pokračuje), **čo len chcete, mimo Neho** (Boha)“. **Povedz** (Muhammad): **„Tí, ktorí prehru utrpeli, sú tí, ktorí prehrali svoje duše i svoje rodiny v deň zmŕtvychvstania** (správali sa tak, že vieru odmietali alebo ju zmiešali s niečím, čo k nej nenáleží, a tak v súdny deň budú do pekla vrhnutí spolu so svojimi rodinami, ktorých k bludu viedli). **Veru, to je tá zjavná prehra“,**

16. Budú mať nad sebou tiene z ohňa i pod sebou budú mať tiene. Týmto (oznámením) **Boh vyvoláva strach u tých, ktorí sa Mu odovzdali** (aby sa tomu vyhýbali). **„Vy, ktorí ste sa Mi odovzdali** (Boh hovorí), **vyvarujte sa toho“.**

17. Tí, ktorí sa vyhýbali tomu, aby táguta (satana a všetky negatívne vlastnosti a prostriedky, ako je bezprávie, nevier a iné) **uctievali a zotrvali na svojom uctievaní Boha, tým patrí radostná zvesť. Oznám preto radostnú zvesť tým, ktorí sa mi** (Bohu) **odovzdali,**

18. Tým, ktorí počúvajú to, čo sa hovorí a nasledujú z toho to najlepšie (vyberajú si z toho to najlepšie, to hovoria a nasledujú a to zlé si nevšímajú). **To sú tí, ktorých Boh správne usmernil. A to sú tí, ktorí rozum majú** (uvažujú ním a používajú ho).

19. Toho, voči ktorému sa právom uplatnilo slovo určujúce preňho trápenie, toho, kto je v ohni, ty (Muhammad) chceš zachrániť? (39:19)

(39:19): Ako bolo už spomenuté, posol Muhammad sa snažil o to, aby všetci jeho ľudia uverili v posolstvo, ktorým bol poverený Bohom, aby ich tak zachránil pred trápením, ktoré ich inak postihne. Tu Boh jemu i ľuďom opakovane vysvetľuje, že tí, ktorí si vybrali cestu odmietania, tých už pred peklom a spravodlivo uplatneným trápením nik bez Božieho povolenia nezachráni.

20. Tí, ktorí sa báli Pána svojho, budú mať komnaty, nad ktorými sú komnaty budované, pod ktorými tečú rieky. Boží sľub je to (pre tých, ktorí uverili a nasledovali Korán, ktorým Boh završil všetky posolstvá). **Boh nikdy neporuší sľub** (ktorý dá).

21. Nevidel si, že Boh zoslal dole z neba vodu a dal jej raziť si cestu potôčikmi v zemi, potom dáva ňou (vodou) vyjsť von (zo zeme - vyrásť) sadivu rôznych farieb, to potom vyschne (toto sadivo) **a vidíš ho také zožltnuté a potom ho (Boh) učiní troskou** (rozdrví sa ako suché rastliny). **V tom je veru poučenie pre tých, ktorí rozum majú** (uvažujú ním a používajú ho).

22. Kto je ten, čiu hrud' Boh uvoľnil voči islamu (a On zbaví ju akejkol'vek tiesne či zlých predtúch a pochybností o islame), **a tak sa riadi svetlom** (sleduje svetlo, ktorým Boh jeho srdce osvietil) **pochádzajúcim od Pána svojho** (takýto je na správnej ceste alebo ten, čie srdce v blude ostáva)? (Boh položil túto otázku a ponechal každému, aby sa nad ňou zamyslel a našiel na ňu odpoveď) **Beda tým, ktorých srdcia sú tvrdé** (a vzdialené) **na to, aby si spomínali na Boha. Tí sú v blude zjavnom.**

23. Boh zoslal najlepšie slová, Knihu (Korán) sebe podobnú (ktorej časti sú si navzájom podobné) **zdvojenú** (v ktorej sú zoslané vždy dva príklady, jeden z nich vždy varoval a jeho opak vždy bol plný milosti a nádeje, pozri poznámku vo verši 15:87), **z ktorej naskakuje husia koža tým, ktorí sa svojho Pána boja a potom ich kože a srdcia zmäknú pri spomínaní si na Boha. To je správne usmernenie pochádzajúce od Boha, správne ním usmerňuje** (na správnu cestu), **koho chce** (je to dar od Boha, keď dá človeku, aby jeho srdce zmäklo a aby bol ľudský a dobrosrdečný k svojmu okoliu). **Koho Boh do bludu uvedie, ten už nemá** (nenájde) **nikoho, kto by ho správne usmernil.** (39:23)

(39:23): Verš vysvetľuje, čo znamená mať srdce tvrdé a ako môže srdce zmäknúť. Zmäknutie srdca sa dosahuje tak, že sa srdce najprv naplní strachom z niektorých veršov, ktoré sú obsiahnuté v Koráne a ktoré opisujú rôzne stavy a udalosti. Po nich potom nasledujú iné verše, ktoré túto hrôzostrašnú predstavu zmierňujú a naplnia veriaceho človeka nádejou, ktorá sa mu dostane, keď bude mať Boha v srdci pri každom pohybe a čine a keď bude nasledovať to, čo Boh uložil.

24. Kto je ten, kto sa svojou tvárou (tvár tu znázorňuje samotného človeka) **vyvaruje toho najhoršieho trápenia v deň zmŕtvychvstania** (dá sa porovnať s tým, kto do tohto trápenia bude smerovať)? **Bude povedané krivdiacim: „Okúste to** (následky toho), **čo ste získavali** (následky hriechov a zla v živote pozemskom)“.

25. Za lož označili (posolstvá a poslov svojich) **tí, ktorí boli pred nimi** (pred tými z kmeňa Qurejš, ktorí za lož označili posolstvo posla Muhammada a Korán), **a tak na nich doľahlo trápenie odtiaľ, odkiaľ to necítili** (doľahol na nich druh trápenia, ktorý nečakali),

26. Tak im Boh dal okúsiť potupu v živote najnižšom (pozemskom tým, že na nich zoslal toto trápenie). **Trápenie života posledného** (a večného) **je ale** (oveľa) **väčšie. Keby to len vedeli** (dokázali pochopiť).

27. Uviedli sme ľuďom v tomto Koráne z každého príkladu niečo, azda budú na to pamätať (na tieto príklady a poučia sa z nich),

- 28. Korán sme zoslali v čistom arabskom jazyku bez akýchkoľvek odchýlok** (či vybočení z pravidiel tohto jazyka, ktoré by ho robili nezrozumiteľným), **azda sa vyvarujú** (Božieho trestu, pred ktorým Korán jasne varuje).
- 29. Boh uviedol príklad muža** (otroka alebo sluhu), **ktorého majú vo vlastníctve škriepiaci sa spoločníci** (takýto otrok nevie, koho skôr uspokojiť a koho počúvať, preto je jeho celá snaha márna) **a (uviedol) príklad muža patriaceho výlučne jednému mužovi** (vlastníkovi, ktorého poslúcha a má v ňom istotu a dobrý pocit). **Sú si snád' oba tieto príklady rovné** (môžu sa porovnať možnosti a schopnosti človeka v oboch prípadoch)? **Vďaka Bohu** (za uvedenie tohto príkladu, v ktorom Boh jasne uvádza, že uctievanie jedného jediného Boha čo i len v základných úkonoch je lepšie a omnoho užitočnejšie než neustále uctievanie niekoľkých bohov popri sebe alebo popri Bohu). (Ak by bolo viacero bohov, všetko by sa rozpadlo a nič by nefungovalo, ako má.) **Väčšina z nich to ale nevie** (nepozná túto skutočnosť a nevníma ju).
- 30. Ty umrieš** (Muhammad) **aj oni umrú** (všetci ľudia),
- 31. Potom vy v deň zmŕtvychvstania sa budete u Pána svojho sporiť.**
- 32. Kto väčšiu krivdu môže páchať než ten, kto klamal o Bohu** (keď mu pripísal spoločníka a potomstvo a uvádzal o Bohu to, o čom nemá od Boha istú správu) **a za lož označil pravdu** (Korán a posolstvo posla Muhammada), **keď k nemu prišla** (bola mu oznámená)? **A či nie v pekle je obydlie tých, ktorí odmietali veriť?** (Nikde inde než v pekle neskončia.)
- 33. Ten, kto s pravdou prišiel** (posol Muhammad) **a ten, kto ju uznal** (pravdu, myslia sa tým tí ľudia, ktorí uverili v posolstvo zoslané poslovi Muhammadovi), **to sú tí bohabojní** (ktorí sa Boha skutočne boja).
- 34. Budú mať, čo len budú chcieť u Pána svojho** (čokoľvek, o čo zažiadajú, im bude dané). **To je odmena tých, ktorí dobro konali.**
- 35. Boh im vymaže to najhoršie z toho, čo konali** (ľuďom uvedeným vo verši 33) **a dá im odmenu, ktorá im náleží, ktorá zodpovedá tomu najlepšiemu z toho, čo konali** (Boh si vyberie tie najlepšie skutky, ktoré konali a podľa nich im dá odmenu, ktorá im náleží).
- 36. A či Boh nepostačí Svojmu poddanému** (pozri výklad k veršu 2:23)? (Myslí sa ním prorok Muhammad, v tom zmysle, že Boh, ktorý ho stvoril, mu postačí, aby ho ochránil pred čímkoľvek.) **Strašia ťa** (Muhammad, tí, ktorí odmietajú veriť) **tými** (božstvami, modlami, ľuďmi a inými), **ktorí sú nižšie postavení než On** (Boh a pritom tieto božstvá sa na nič nezmôžu). **Koho Boh do bludu uvedie, ten už nemá** (nenájde) **nikoho, kto by ho správne usmernil.**
- 37. Keď Boh niekoho správne usmerní, nenájde sa** (už) **ten, kto by ho do bludu uviedol** (ak Boh určí nejakému človeku správne usmernenie, niet už toho, kto by ho od tohto správneho usmernenia odklonil). **A či nie je Boh mocný a pomsta nie je v Jeho moci?** (39:37)
- (39:37): Boh v tomto verši upozorňuje ľudí a zvlášť tých, ktorí vieru odmietajú a ktorí veriacim ubližujú, aby si nemysleli, že Boh na nich nestačí a za zlo, ktoré páchajú, sa im nič nestane. Boh má neohraničenú moc zasiahnuť proti komukoľvek, necháva im ale čas na to, aby sa spamätali a to, čo vykonali, napravili.
- 38. Ak by si sa** (Muhammad) **ich** (tých, ktorí odmietajú veriť) **spýtal: „Kto stvoril nebesá a zem“, povedia: „Boh“.** **Povedz** (im nato): **„Vidíte to (všetko), čo vzývate mimo Boha, ak by chcel Boh na mňa škodu zoslať, zbavia ma ony** (tieto božstvá, ktoré uctievať mimo Boha) **škody Ním zoslanej? A ak by ma chcel** (Boh) **milosťou zahrnúť, zadržia ony túto Jeho milosť** (majú moc zabrániť, aby sa mi táto Jeho milosť dostala)? (Nedokážu ani to, pretože tieto modly a božstvá sa na nič nezmôžu)“. **Povedz** (im, Muhammad): **„Postačí mi**

Boh (v mojom živote i vo všetkom, čo konám), **na Neho sa spoliehajú tí, ktorí sa na niekoho chcú spoľahnúť** (že ich zahrnie svojou milosťou a pomocou)“.

39. Povedz (Muhammad, tým z tvojich ľudí, ktorí odmietajú tvoje posolstvo): „**Ľudia moji! Konajte, ako myslíte, ja budem tiež konať** (každý z nás nech koná, čo si myslí, že je správne). **Budete vedieť** (veta pokračuje v nasledujúcom verši)“.

40. „Ku komu príde trápenie, ktoré ho poníži a na koho dopadne trápenie trvalé (keď príde stanovený čas, zistíte, kto mal pravdu a kto len v bludoch tápal)“.

41. My sme ti (Muhammad) **zoslali Knihu** (Korán) **s pravdou pre ľudí. Kto správnym smerom kráča** (sleduje túto pravdu), **tak** (koná) **pre svoju dušu** (pomáha tým len sám sebe, jednak bude žiť v súlade s tým, čo od neho Boh vyžaduje a jednak sa zlepši celý jeho pozemský život). **Kto zblúdil** (nenasledoval ju alebo sa odklonil od nej), **ten sa do bludu dostal proti nej** (konal proti svojej duši a sám proti sebe, keď svoju dušu do bludu uviedol, a tým ju aj zatlátil). **Ty** (Muhammad) **nie si za nich** (i za ich konanie) **zodpovedný** (tvojou povinnosťou je im len oznámiť posolstvo a pravdu, ktorá ti bola zoslaná).

42. Boh berie (z tela) **duše, keď** (tieto) **umierajú, i** (berie z tela) **tie** (duše), **ktoré** (ešte) **neumreli vo svojom sne** (vo svojom hlbokom spánku). **Zadrží tie, pre ktoré rozhodol smrť** (že majú umrieť) **a pošle ostatné** (duše, ktorých čas smrti ešte nenastal, do ich tiel) **na čas stanovený** (aby ostali v telách až dovtedy, kým nepríde čas ich smrti). **V tom sú veru znamenia ľudom premýšľajúcim.**

43. Učinili si (tí, ktorí odmietli veriť) **mimo Boha niekoho, kto by sa za nich prihovril** (učinili si tieto božstvá, aby sa za nich u Boha prihovrili)?! **Povedz** (im, Muhammad): „**Aj keď by sa nezmohli na nič** (a nemali ani žiadnu moc) **a ani by nechápali** (nič z toho, čo od nich žiadate a čo im hovoríte, aj tak na ich uctievaní popri Bohu zotrývate)“.

44. Povedz (Muhammad): „**Bohu náleží** (aby povolil a k Nemu smeruje) **akékoľvek prihovorenie sa** (len Boh môže povoliť niekomu prihovoriť sa za iného a nik iný túto moc nemá). **Jemu náleží kráľovstvo nebies a zeme a potom k Nemu bude váš návrat** (po smrti alebo v deň zmŕtvychvstania).“

45. Ak by bol Boh spomenutý sám (prorokom alebo muslimami bez spomenutia niekoho iného z tých božstiev, ktoré k Bohu pridružujú), **odporom sa naplnia srdcia tých, ktorí neveria v život posledný** (že v stanovenom čase sa začne ďalší život, ktorý bude večne trvať). **Avšak ak by boli spomenutí tí, ktorých uctievali mimo Neho** (božstvá, ktoré mimo Boha uctievali), **hľa, ako sa** (tí, ktorí odmietajú veriť) **radujú.**

46. Povedz (Muhammad): „**Bože! Stvoriteľ nebies a zeme, ktorý poznáš to, čo nie je známe** (to, čo ľudia nepoznajú zo správ minulosti, súčasnosti a budúcnosti) **aj to, čo je známe** (pozná aj všetko, čo tvorstvo pozná, robí a ako premýšľa), **Ty rozhodneš medzi tými, ktorí sa Ti oddali, o tom, o čom sa sporili.**“

47. Aj keď by tí, ktorí ukrivdili, mali (a vlastnili) **všetko, čo je na zemi a k tomu ešte raz toľko, obetovali by to, aby sa tým vykúpili z najhoršieho trápenia** (ktoré ich postihne) **v deň zmŕtvychvstania. Ukáže sa im teraz** (keď pred trestom budú stáť) **od Boha to, s čím nerátali** (keď v deň zmŕtvychvstania budú vystavení tomu najhoršiemu trápeniu, zistia, že to, čo brali na ľahkú váhu a posmievali sa mu, sa naplnilo, a to ešte v takej forme, o akej sa im ani nezdalo).

48. Ukáže sa im (spomenutým v predchádzajúcom verši, čo v skutočnosti tvorilo) **to najhoršie z toho, čo získali** (vtedy zistia, že to najhoršie, čo získali, bolo ich odmietanie posolstva posla Muhammada a branie na ľahkú váhu varovania v Koráne obsiahnuté) **a obklopí ich to, z čoho si posmech robili** (to, s čím najmenej rátali, že ich postihne, ich obklopí, zomkne a z trápenia už nebudú môcť vyviaznúť).

49. Keď by sa človeka dotkla (postihla) škoda, vzyva nás (a prosí o pomoc), ale potom, keď by sme mu zverili (dali) dar od nás, povie: „Bolo mi to dané, pretože mám poznanie (o tom, ako takéto majetky zarobiť, nie preto, že by mi ich Boh dal)“. Nie, nie je to tak (nie je to len pre poznanie, ktoré má), je to skúška (pre ľudí, ako sa zachovávajú, keď im dáme z našich dobrodení a nie je to len preto, že majú poznatky a zručnosť majetky získať). Väčšina z nich (ľudí) to ale (túto skutočnosť) nevie,

50. Povedali to isté aj tí, ktorí boli pred nimi. Nepomohlo im to, čo získavali (na to, aby získali dary života pozemského i život posledný a večný).

51. A tak ich postihlo zlo (z) toho, čo získali (postihli ich zlé následky, ktoré vzišli z toho, čo konali). Tí, ktorí krivdili, z uvedených (hore spomenutých), tých postihne zlo toho, čo získali a oni tomu (že ich trest a trápenie za to, čo konali, postihne) nemôžu zabrániť (stane sa to, čo Boh určil).

52. Nevedeli snád, že Boh zoširoka dáva obživu (a dary Svoje), komu chce a má na to moc (aby každému určil, čo sa mu má dostať a aby každému dal, koľko uzná za vhodné)? V tom (uvedenom) sú veru znamenia ľudom veriacim (ako sa majú správať a že nemajú zabúdať na to, že čokoľvek, čo sa im dostane, prichádza nielen ich snahou, ale predovšetkým Božím príkazom na ich preskúšanie).

53. Povedz (Muhammad): „Vy, ktorí ste sa Mi (Bohu) odovzdali, ktorí ste nestriedmymi boli voči svojim dušiam (voči sebe a ktorí ste sa odchyľovali od striedmosti vo svojom konaní a správaní), nestrácajte nádej na Božiu milosť (nádej, že vám Boh túto nestriednosť odpustí). Boh odpúšťa všetky hriechy. Ved' On (Boh) je ten odpúšťajúci a milostivý“,

54. Zotrvajte na uctievaní Pána svojho a oddajte sa Mu predtým, než k vám príde trápenie, keď vám už pomoc a podpora nebude daná (keď trápenie príde, už sa vám pomoci nedostane a zastihne vás to, čo bolo určené).

55. Nasledujte (ľudia) to najlepšie z toho, čo vám bolo zoslané od vášho Pána (Korán, ktorý bol zoslaný ako posledná nebeská Kniha a ktorý napravil zásahy, ktoré ľudia v predchádzajúcich Knihách vykonali) predtým, ako k vám príde trápenie znenazdania bez toho, aby ste to cítili (kedy sa už na nič nezmôžete),

56. Aby žiadna duša nepovedala: „Beda mi za to, do akej miery som zanedbala svoje povinnosti voči Bohu. A (beda mi za to) že som patrila medzi tie (duše), ktoré si posmech (z toho, čo Boh zoslal) robili“,

57. Alebo aby (žiadna duša) nepovedala: „Keby ma bol Boh správne usmernil (a ukázal mi, v čom toto správne usmernenie spočíva), bola by som patrila medzi bohabojných“,

58. Alebo aby (takáto duša) nepovedala, keď uvidí trápenie: „Keby som sa mohla vrátiť (do života pozemského), aby som patrila medzi tých, ktorí dobro činia.“

59. Veru áno! Prišli k tebe Moje znamenia, ale ty (človek) si ich za lož označil a povyšoval si sa a patrila si medzi tých, ktorí odmietli veriť. (Boli zoslané znamenia obsiahnuté v Koráne, ktoré úplne jasne hovorili o tom, čo príde. Nermúť teraz, keď už je neskoro, nad tým, že si si Boha k srdcu bližšie nevzal, ani nad tým, že ťa Boh nevaroval.)

60. V deň zmŕtvychvstania budeš vidieť tých, ktorí klamali o Bohu (hovorili o Bohu niečo, o čom nemali od samotného Boha isté poznanie alebo si na Boha vymýšľali nepravdy), ich tváre budú sčerneté (budú mať čiernu farbu). A či nie v pekle je obydlie povyšujúcich sa (ktorí sa povyšovali nad to, čo Boh zoslal),

61. Boh zachráni tých, ktorí sa báli (Boha i toho, čo príde), budú v bezpečí, nedotkne sa ich zlo a ani nebudú zarmútení.

62. Boh je stvoriteľom všetkého a On sa všetkého ujíma (všetko udržiava, chráni a pozoruje).

- 63. Jemu (Bohu) patria kľúče nebies a zeme** (kľúče od všetkého v nebesiach a na zemi). **Tí, ktorí odmietli veriť v znamenia Božie, to sú tí, ktorí prehrali** (život pozemský i posledný a večný).
- 64. Povedz** (tým, ktorí odmietajú veriť, Muhammad): „**A či niekoho iného než Boha mi prikazujete uctievať, vy neznalí** (ktorí nemáte poznatky o Stvoriteľovi a aj napriek tomu sa chcete so mnou sporiť a odradiť ma od uctievania Boha)?!“
- 65. Bolo vnuknuté tebe** (Muhammad) **aj tým, ktorí boli pred tebou**: „**Ak by si k Bohu pridružil, tvoje skutky** (ktoré by si robil) **budú márne** (v súdny deň) **a budeš patriť medzi tých, ktorí prehrali** (pretože dobré skutky, ktoré sú sprevádzané odmietaním viery v Boha alebo pridružením k Nemu, Boh odplatí konajúcemu dobrom, ktoré sa mu dostane v živote pozemskom, ale v súdny deň nebudú mať tieto skutky žiadnu váhu)“.
- 66. „Len Boha uctievaj a patri k vd'ačným“.**
- 67. Nedocenili Boha docenením, ktoré mu náleží** (ktoré náleží Jeho jedinstvi a jedinečnosti, keď mu raz pripísali deti a inokedy Mu pripísali vlastnosti, ktoré nie je vhodné Bohu pripisovať). **Všetko (čo je) na zemi bude v Jeho hrsti v deň zmŕtvychvstania a nebesá budú poskladané v Jeho pravici. Jedinečný je (Boh), nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (Bohu je vzdialené všetko to, čo mu je nepravdivo pripisované) **a je vysoko nad tým, čo k Nemu (Bohu) pridružujú.**
- 68. Bude fúknuté do Trúby a bude šokom zasiahnutý** (silnou vlnou zvuku) **každý, kto je v nebesiach a kto je na zemi, okrem tých, ktorých Boh chcel, aby zasiahnutí neboli. Potom bude do nej fúknuté znova a hľa, oni budú vstávať a pozerat' sa.** (Prvýkrát bude fúknuté a zomrú všetci okrem tých, ktorých Boh z toho vyňal. Potom bude fúknuté znova a všetci ožijú a budú pozerat', čo sa to stalo.)
- 69. Zem sa rozžiarí svetlom svojho Pána, bude položená Kniha** (skončilo sa zapisovanie a začalo sa zúčtovanie) **a budú privedení proroci a svedkovia** (ktorí budú svedčiť v prospech ľudí alebo proti nim ohľadom toho, čo konali) **a bude medzi nimi** (medzi stvorenými) **rozhodnuté v pravde a nebude im v ničom ukrivdené** (každému sa dostane, čo mu patrí).
- 70. Každéj duši bude náležite odplatené to, čo vykonala a On (Boh) lepšie vie o tom, čo** (tí, ktorí sú na zúčtovaní prítomní) **konajú** (v živote pozemskom). (Boh dobre vie, čo každý vykonal, ale aj tak nechal knihy skutkov, aby každému dosvedčili, čo konal.)
- 71. Tí, ktorí odmietli veriť, budú vedení do pekla v skupinách a až tam prídu, otvoria sa jeho brány** (brány pekla) **a jeho strážcovia im povedia**: „**Neprišli k vám snád' poslovia pochádzajúci** (a vybraní) **z vašich radov** (ktorí vám neboli cudzí), **ktorí vám prednášali znamenia Pána vášho a ktorí vás varovali pred tým, že príde** (a nastane) **tento váš deň** (že nastane tento deň, v ktorom sa teraz nachádzate, a pred tým, čo všetko sa v ňom bude diať)?“ **Povedia** (tí, ktorí smerovali do pekla): „**Áno (prišli)**“. **Slovo určujúce trápenie** (ktoré bolo dané a sľúbený trest) **sa právom uplatní voči tým, ktorí veriť odmietali.** (Aj keď už zistili a uznali, že všetko, pred čím boli varovaní, je pravda, trápeniu sa nevyhnú, pretože boli na to upozornení a vedeli, čo ich bude čakať.)
- 72. Bude povedané**: „**Vojdite do brán pekla a ostaňte v ňom naveky. Zlé je veru obydlie povyšujúcich sa** (tých, ktorí sa povyšovali nad výzvy poslov a prorokov nami poslaných).“
- 73. Tí, ktorí sa báli Pána svojho, budú vedení do raja v skupinách. Keď tam prídu a jeho brány** (brány raja) **sa otvoria, jeho strážcovia im povedia**: „**Mier s vami, očisteni ste, tak doň vojdite** (a ostaňte v ňom) **naveky**“.
- 74. Povedia** (tí, ktorí do raja smerovali): „**Vďaka Bohu, že nám splnil Svoj sľub** (ktorý nám prostredníctvom svojich poslov dal) **a dal nám zdediť zem, môžeme sa usadiť v raji, kde chceme**“. **Je to veru výborná odmena pre tých, ktorí konajú** (ktorí konajú, ako im Boh uložil).

75. Budeš vidieť anjelov, ako obklopujú Trón, vďakou Pánovi svojmu svedčia o jedinečnosti Jeho a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (že je Mu vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované a len Jemu vďačia za všetko). Bude medzi nimi rozhodnuté v pravde a bude povedané: „Vďaka Bohu, Pánovi tvorstva“.

KAPITOLA ŠTYRIDSIA TA

Gháfer (Odpúšťajúci)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

- 1. Há, Mím.** (Dve písmená arabskej abecedy. Prvé písmeno slovenská abeceda nepozná a najbližšie ho možno prirovnať k písmenu H. Druhé písmeno je M. Pozri vysvetlivku k prvému veršu druhej kapitoly.)
- 2. Zoslanie Knihy (Koránu) bolo od Boha mocného, ktorý všetko vie,**
- 3. Ktorý odpúšťa hriech a prijíma pokánie, ktorý je prísny v trestaní a ktorý má na všetko dosah** (a Jemu náleží vďaka za všetko). **Niet boha okrem Neho, k Nemu (Bohu) speje koniec** (všetkého).
- 4. O znameniach Božích sa hádajú len tí, ktorí odmietli veriť. Nech ťa** (ty, ktorí to vidíš) **neklame to, že sa voľne pohybujú po krajine** (a žijú si dobrý a hojný život, je to len dočasné, až kým nenastane to, pred čím boli varovaní).
- 5. Za lož označili** (posolstvá svojich poslov) **už tí, ktorí boli** (žili) **pred nimi** (tí, ktorí žili pred tými z Mekky, ktorí odmietali veriť), **ľudia Noema** (to boli) **i skupiny, ktoré prišli po nich** (pozri verš 38:13). **Každé spoločenstvo sa pokúsilo svojmu poslovi ublížiť, aby ho vzalo** (zo života pozemského - aby ho zabilo). **Opierajúc sa o nepravdu, sa hádali** (členovia týchto spoločenstiev so svojimi poslami), **aby ňou** (touto nepravdou) **porazili pravdu, a tak som** (Boh) **ich** (ľudí týchto spoločenstiev) **vzal** (zo života pozemského). **Aký to bol trest** (ktorý ich postihol, bol taký, pred akým boli varovaní, alebo nie)?
- 6. Takto** (ako bolo uvedené) **sa uplatnilo slovo Pána tvojho voči tým, ktorí odmietli veriť, že budú** (stanú sa) **obyvateľmi ohňa.**
- 7. Tí, ktorí nosia Trón (Boží) a tí, ktorí sú okolo neho, vďakou Pánovi svojmu svedčia o jedinečnosti Jeho a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (že je Mu vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované a len Jemu vďačia za všetko), **veria v Neho a prosia o odpustenie pre tých, ktorí uverili** (hovoria): **„Pane náš, obsiahol si všetko milosťou a poznaním, odpusť preto tým, ktorí pokánie učinili a nasledovali cestu Tebou určenú** (ktorú si im zoslal a určil) **a ochráň ich pred trápením pekla“,**
- 8. „Pane náš** (tí, ktorí Trón nosia a ktorí sú okolo neho, pokračujú) **a daj im vojsť do záhrad Edenu, ktoré si im sľúbil i daj tam vojsť tým z ich otcov a manželiek a potomstva, ktorí boli zbožní. Ved’ Ty si ten mocný oplývajúci múdrosťou“,**
- 9. „A ochráň ich** (Bože) **pred zlými skutkami. Koho v ten deň** (deň zmŕtvychvstania alebo súdny deň) **ochrániš pred zlými skutkami** (následkami týchto skutkov, ktoré v živote pozemskom vykonali), **toho si milosťou zahrnul. To je veru tá výhra obrovská** (ktorá sa dostane tomu, koho Boh takouto milosťou zahrnie)“.
- 10. Na tých, ktorí odmietli veriť, bude zavolané: „Boh je z vás znechutený viac, ako vy ste znechutení sami zo seba, keď ste vyzvaní k viere a vy ju odmietate“,** (40:10)

(40:10): Boh sa na vás pozerá so znechutením, keď ste v živote pozemskom vyzvaní k viere a vy ju odmietate, a to s väčším znechutením, než je vaša nechuť samých voči sebe, ktorá sa prejaví v súdny deň, keď zistíte, že to, pred čím ste boli varovaní, je skutočné a že tým, že ste to ignorovali, ste dostali sami seba do trápenia ohňa pekelného.

11. Povedia (tí, ktorí odmietali veriť, keď uvidia súdny deň na vlastné oči): „**Pane náš, dal si nám umrieť dvakrát a oživil si nás dvakrát a my sme uznali naše hriechy, existuje cesta von** (z toho, v čom sme)?“

12. To preto (je Boh z vás znechutený, a preto nenájdete cestu von z trápenia, v ktorom ste), **že keď bol Boh vzývaný sám** (bez akýchkoľvek spoločníkov, potomkov a pod.), **odmietali ste veriť, ale keď bolo k Nemu (Bohu) niečo pridružené, uverili ste. Rozhodnutie** (o všetkom) **náleží Bohu Najvyššiemu** (a nikomu inému, niet toho, kto by bol vyššie postavený než On), **Veľkému** (vo všetkých jeho vlastnostiach).

13. On (Boh) je ten, kto vám ukazuje znamenia Svoje a zosiela vám z neba potravu. Spomína na to (má to na pamäti) **len ten, kto zotrúva na uctievaní Boha.**

14. Vzývajte Boha a buďte v náboženstve svojom Jemu verní (verní náboženstvu, ktoré zoslal a uložil ľuďom jeho dodržiavanie), **aj keď by sa to protivilo tým, ktorí odmietajú veriť.**

15. Je (Boh) na vysokých stupňoch (ktoré nik nedosahuje), **majúc (vlastniac) Trón. Vrhá ducha** (s posolstvom) **z príkazu Svojho, na koho chce z radov tých, ktorí sa Mu odovzdali, aby varoval pred Dňom stretnutia** (pred súdnym dňom, kedy budú ľudia pred Ním stáť),

16. V deň (zmŕtvychvstania), **keď sa oni ukážu** (bez toho, aby ich čokoľvek skrývalo alebo zatienovalo), **neskryje sa pred Bohom nič z nich** (nič z toho, čo robili a o čom premýšľali). **Komu patrí kráľovstvo** (a moc nad všetkým) **dnes** (bude otázka položená)? **Bohu jednému jedinému, mocnému** (patrí).

17. Dnes (v súdny deň) **bude odplatené každej duši, čo získala. Niet krivdy dnes** (voči nikomu, každému sa dostane to, čo v živote pozemskom konal). **Boh je rýchly v účtovaní.**

18. Varuj ich (Muhammad) **pred Dňom blízkym** (súdnym dňom, ktorý už nie je ďaleko), **keď sa srdcia zdvihnú až na úroveň hrdiel, potláčajú strach. Krivdiaci nebudú mať** (v ten deň) **žiadneho blízkeho priateľa a ani nikoho, kto by sa za nich prihovril, ktorého prihovorenie by bolo poslúchnuté** (nik taký, koho slovo a prihovorenie by malo váhu, sa za nich neprihovori).

19. Pozná zrádzenie očí (čoho sa oči dopostili a čo nemali) **i to, čo hrude skrývajú.**

20. Boh rozhoduje v pravde (a so spravodlivosťou absolútnou) **a tí, ktorých vzývajú mimo Neho, nerozhodujú o ničom** (podstatnom, pretože nemajú na to moc). **Boh všetko počuje a všetko vidí.**

21. Nechodili snád' po zemi (títo ľudia, necestovali a nebádali), **aby sa pozreli, aký bol koniec tých, ktorí boli pred nimi** (keď posolstvá od Boha zoslané ignorovali a poslov zabíjali)? **Oni** (tí, ktorí žili pred nimi) **mali väčšiu silu a zanechali (po sebe) väčšie stopy na zemi než títo** (ktorí odmietajú veriť v posolstvo, ktoré sme prostredníctvom teba, Muhammad, zoslali). **Aj tak** (i napriek ich sile) **ich Boh zasiahol** (a vzal zo života pozemského) **pre ich hriechy a nemali nikoho, kto by ich pred Bohom ochránil** (pred tým, aby sa na nich neuplatnilo trápenie, pred ktorým boli varovaní),

22. To preto (tak dopadli), **že k nim prichádzali ich poslovia** (poverení posolstvami od Boha) **so zjavnými dôkazmi, ale oni odmietali veriť, a tak ich Boh zasiahol** (a vzal zo života pozemského). **On (Boh) je silný** (má potrebnú silu čokoľvek prikázať a vykonať) **a je prísny v trestaní.**

23. Poslali sme Mojžiša s našimi znameniami a dôkazom zjavným

24. K Faraónovi a Hámanovi a Qárunovi, tí však povedali (o Mojžišovi, keď k nim prišiel a predniesol im tieto znamenia): „Čarodej a klamár“.

25. Keď k nim prišiel (Mojžiš) **s pravdou pochádzajúcou od nás, povedali** (Faraón, Háman a Qárun): „**Zabite synov tých, ktorí spolu s ním** (s Mojžišom v Boha) **uverili a ušetríte ich ženy** (aby nám slúžili)“. **Úklady tých, ktorí verit' odmietali, sú len bludom** (nikdy nebudú slúžiť správnej veci a nikdy z nich žiadne dobro nebudú mať).

26. Faraón povedal: „**Nechajte ma zabiť Mojžiša a nech** (teraz) **vzýva Pána svojho** (aby mu pomohol). **Bojím sa, aby nezmenil vaše náboženstvo alebo aby nespôsobil na zemi skazu**“.

27. Mojžiš povedal: „**Dávam sa pod ochranu Pána svojho** (ktorý je zároveň) **i Pána vášho** (Boha, ktorý je Pánom nás všetkých) **pred každým povyšujúcim sa, ktorý neverí v Deň účtovania**“.

28. Povedal veriaci muž z radov Faraónových ľudí, ktorý skrýval svoju vieru (že uveril v to, s čím Mojžiš prišiel): „**Chcete zabiť muža** (Mojžiša) **len za to, že hovorí:** „**Pánom mojím je Boh**“ **a pritom prišiel k vám s dôkazmi zjavnými od vášho Pána** (od Boha)?! **Ak by klamal, tak sám bude niest' následky za klamstvo svoje. Avšak ak by bol pravdovravný, postihne vás niečo z toho** (trápenia), **čo vám sľubuje. Boh správne neusmerní toho, kto striedmym nie je a kto luhárom je**“.

29. „Ľudia moji (veriaci muž pokračoval), **dnes máte kráľovstvo a ste silní na zemi** (máte silu a moc), **kto nám ale pomôže pred obrovskou mocou Božou, ak by k nám prišla** (zasiahla nás)?“ **Faraón povedal:** „**Hovorím vám len to, čo vidím** (ako správne, čo si myslím, že by ste mali robiť) **a usmerňujem vás len na cestu rozumnú**“.

30. Ten (z ľudí Faraóna), **ktorý uveril, povedal** (znova): „**Ľudia moji, bojím sa o vás, že vás postihne deň podobný Dňu skupín** (nasledujúci verš vysvetľuje, koho myslel pod skupinami)“.

31. „Podobný tomu, čo sa ustálilo u ľudí Noema a Áda a Samúda a u tých, ktorí prišli po nich (vždy, keď posolstvá poslov odmietali, trápenie od Boha zoslané ich postihlo). **Boh nechce krivdu pre tých, ktorí sa Mu odovzdali** (ale ich chce správne usmerniť k tomu, čo bude v ich prospech)“.

32. „Ľudia moji (pokračuje spomenutý veriaci pochádzajúci z ľudí Faraóna)! **Bojím sa o vás, že vás postihne Deň zvolávania** (súdny deň, keď bude každý zavolaný, aby sa zodpovedal za to, čo konal)“.

33. „Deň, keď sa obrátite chrbtom a začnete prchať, keď nebudete mať nikoho, kto by vás pred Bohom ochránil. Koho Boh do bludu uvedie, ten už nenájde nikoho, kto by ho správne usmernil“.

34. „Už predtým k vám prišiel Jozef s dôkazmi zjavnými, ale vy ste ostali stále na pochybách o tom, s čím k vám prišiel. Keď zomrel, povedali ste: „**Boh nepošle po ňom už žiadneho posla**“. **Takto Boh uvedie do bludu každého, kto striedmym nie je a kto neustále pochybuje**“.

35. Tí, ktorí sa hádajú (a sporia) **ohľadne Božích znamení** (že nie sú pravdivé a skutočné) **bez dôkazu, ktorý by sa im** (od Boha) **dostal** (hádajú sa len z čistej tvrdohlavosti a neuvedomujú si že), **sa dopúšťajú niečoho, čo Boh považuje za ohavnosť veľkú a za ohavnosť to považujú aj tí, ktorí uverili. Takto Boh zapečatuje srdce každého povyšujúceho sa a mocného** (každému mocnému, ktorý sa povyšuje nad Božími znameniami, Boh za trest zapečatí srdce, a tak sa k správne usmerneniu už nedostane).

36. Faraón povedal: „Háman! Postav mi vysokú vežu (vysokú stavbu), azda dosiahnem až k príčinám“,

37. „K príčinám nebies (ich vzniku a všetkého, čo sa ich týka) a pozriem sa až k Mojžišovmu Bohu (aby som Ho videl na vlastné oči), pretože si myslím, že (Mojžiš) klame (ohľadom toho, čo hovorí)“. Takto bol Faraónovi okrášlený jeho zlý skutok (zlo, ktoré vykonal a do ktorého dostal aj svojich ľudí odmietnutím posolstva, s ktorým Mojžiš prišiel, sa v jeho očiach zdalo byť správne a dobré) a bolo mu (tým) zabránené dostať sa na cestu správnu. Úklady Faraóna predstavujú len stratu a záhubu (v živote pozemskom i konečnom).

38. Ten (z radov Faraónových ľudí), ktorý uveril, povedal: „Ľudia moji, nasledujte ma, usmerním vás na cestu rozumnú“,

39. „Ľudia moji, tento život najnižší (pozemský) je len úžitkom (dočasným a krátkym) a život posledný (a večný) je príbytkom stálym (konečným a definitívnym)“.

40. Kto by vykonal niečo zlé, tomu bude odplatené (v súdny deň) len niečo podobné (to znamená, že sa mu zapíše negatívny stav rovnajúci sa len váhe tohoto zlého skutku). Kto by z jednotlivcov mužského pohlavia alebo jednotlivcov ženského pohlavia vykonal niečo dobré a pritom by bol veriaci, ten (a každý jemu podobný) vojde do záhrady (rajskej). Bude mu v nej dané (čokoľvek, na čo by len pomyslel) bez rátania (bez toho, aby sa mu to počítalo alebo aby sa niekto obával, že sa to skončí).

41. „Ľudia moji (pokračoval spomínaný veriaci)! Čo to má znamenať (nestačím sa diviť)! Ja vás vyzývam k záchrane a vy ma vyzývate k ohňu (ja pre vás chcem raj a vy pre mňa peklo)?!“

42. „Vyzývate ma, aby som odmietol vieru v Boha a aby som k Nemu pridružil to, o čom nemám poznanie (že by som mal k Nemu pridružiť) a ja vás pritom vyzývam k (Bohu) Mocnému a Odpúšťajúcemu?!“

43. „Niet pochýb, že to, k čomu ma vyzývate, nemôže byť vzývané v živote najnižšom (pozemskom) a ani v živote poslednom (a večnom) a že náš návrat bude k Bohu a že tí, ktorí nestriedmymi boli, tí budú obyvateľmi ohňa“,

44. „Budete pamätať na to, čo vám hovorím. Zverujem celú svoju vec (a samého seba) Bohu (nech mi Boh prisúdi to, čo bude chcieť, som osudu, ktorý On určil, úplne odovzdaný), veď Boh dobre vidí tých, ktorí sa Mu odovzdali“.

45. Boh ho ochránil pred zlom úkladov, ktoré strojili a rodinu Faraónovu obklopilo to najhoršie trápenie,

46. Oheň, pred ktorým budú predvedení ráno i večer. A v deň, keď nastane Hodina (súdu, bude povedané): „Uved'te rodinu Faraónovu do najprísnejšieho trápenia“.

47. V ohni sa budú dohadovať. Tí slabí (bežní ľudia) budú hovoriť tým (svojim popredným), ktorí sa povyšovali: „My sme vás nasledovali (keď ste odmietli v Boha veriť), odvrátite od nás teraz (ponesiete za nás) podiel z (trápenia) ohňa (v ktorom sme teraz kvôli vám)?“

48. Tí, ktorí sa povyšovali, povedia (odpovedajúc): „Všetci sme v ňom (v ohni). Boh už rozhodol (kto mal pravdu a kto nasledoval posolstvá, ktoré zoslal) medzi tými, ktorí sú Mu odovzdaní (rozhodol o tom, kto z tvorstva bol na pravdivej ceste a nasledoval posolstvá, ktoré zoslal).“ (40:48)

(40:48): Boh rozhodne medzi vyznávačmi rôznych náboženstiev, či oni skutočne nasledovali to, čo zoslal a či skutočne nasledovali tú cestu, ktorú Boh určil. Rozsúdenie bude založené na skutočnosti, ktorú Boh v Koráne zoslal a síce, že ľudia každého času majú nasledovať posla, ktorý im bol poslaný a zanechať pritom všetko, čo mali dovtedy, a to i náboženstvá, ktoré boli

pred príchodom nového posla zoslané. Je to tak preto, že vždy, keď bolo zoslané náboženstvo alebo posolstvo, ľudia robili doňho zásahy, ktoré ho z určitej stránky deformovali. Preto Boh posielal jedného posla za druhým z času načas. Takýto posol vždy prišiel nie s úplne novým posolstvom, ale skôr s nápravou toho, čo bolo predtým pozmenené. Títo poslovia pokračovali až do príchodu záverečného posla, ktorým bol posol Muhammad. O príchode tohto posla - posla Muhammada, boli uvedené mnohé správy a znamenia vo vtedajších Knihách židov a kresťanov. V Koráne sa spomenuté potvrdzuje napríklad vo verši 15:9, kde sa jasne píše, že Boh zoslal pripomenutie obsiahnuté v Koráne a že sa aj postará o to, aby sa zachovalo v nezmenenej podobe, čo sa aj stalo, keď sa nám zachoval Korán v nezmenenej podobe až dodnes, presne tak, ako bol spísaný za čias posla a proroka Muhammada a pod jeho dohľadom. Boh teda v súdny deň ľudí rozsúdi v tom zmysle, že im potvrdí to, čo v Koráne zoslal a teda, že mali nasledovať posolstvo posla Muhammada, ktoré bolo už záverečné a ktoré očistilo náboženstvo od toho, čo bolo k nemu predtým pridávané.

49. Tí, ktorí budú v ohni, povedia strážcom pekla: „Poproste Pána svojho, aby nám zmiernil aspoň jeden deň trápenia (v ktorom sme)“.

50. Povedia (im správcovia pekla odpovedajúc): „**Neprichádzali k vám snád' vaši poslovia s dôkazmi zjavnými** (a vy ste sa nad nich povyšovali a veriť odmietali)?“ **Povedia** (tí, ktorí sú trápeniu podrobení): „**Áno** (veru, chodili a my sme si z nich posmech robili)“. **Povedia** (strážcovia): „**Proste teda** (ak chcete), **ale prosby tých, ktorí odmietli veriť, budú len v blude** (budú bezcieľne blúdiť a nikdy nebudú vypočuté)“.

51. My pomôžeme a podporíme našich poslov v živote najnižšom (pozemskom) **aj v deň** (zmŕtvychvstania), **keď vstanú svedkovia** (poslovia a iní, ktorí budú svedčiť o tom, komu posolstvo oznámili a kto sa nad ním povyšoval a odmietal v neho veriť),

52. V deň, keď nepomôže krivdiacim ich ospravedlnenie sa a prekliatie im bude náležať a náležať im bude ten najhorší z príbytkov.

53. Dali sme Mojžišovi správne usmernenie a dali sme ako dedičstvo synom (proroka) **Izraela Knihu** (poslovia prichádzali k nim jeden za druhým, ale oni ich vždy zo lži obvinili a po smrti týchto poslov posolstvá, ktoré im zanechali, odvrhli - pozri napríklad 2:100),

54. Ako správne usmernenie (sme im Knihu dali) **a pripomenutie pre tých, ktorí rozum majú** (uvažujú ním a používajú ho).

55. Bud' (Muhammad) **trpezlivý, pretože sľub Boží je pravdivý** (Boh ti pomôže tak, ako pomohol Svojim poslom, ktorých poslal už predtým). **A pros o odpustenie svojho hriechu a večer i ráno vd'akou Pánovi svojmu svedč o jedinečnosti Jeho a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (že je Mu vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované a len Jemu vd'ačíš za všetko).

56. Tí, ktorí sa hádajú (a sporia) **ohľadne Božích znamení** (že nie sú pravdivé a skutočné) **bez dôkazu, ktorý by sa im** (od Boha) **dostal** (len z čistej tvrdohlavosti si neuvedomujú, že), **v ich hrudiach je len povýšenie, ktoré** (oni) **nikdy nedosiahnu**. (Chceli zhasiť svetlo posolstva, ktoré sme ti zoslali, aby sa tak dostali pred teba, Muhammad, a aby to, čo si myslia, že je správne, prevládlo nad tým, čo sme my zoslali. To sa ale nestane a okúsia trpkosť toho, čo konali.) **Žiadaj od Boha ochranu, veď On** (Boh) **všetko počuje a všetko vidí**.

57. V skutočnosti je stvorenie nebies a zeme väčšie (a neporovnateľne náročnejšie a významnejšie) **než stvorenie ľudí, ale väčšina ľudí to nevie** (a nevníma túto skutočnosť, zvlášť keď sa čuduje nad udalosťou zmŕtvychvstania).

58. Slepí a vidiaci nie sú rovnakí (z hľadiska toho, čo každý z nich dokáže vidieť), **ani** (nie sú si rovní) **tí, ktorí uverili a dobré skutky konali a tí, ktorí sa zla dopúšťajú. Málokedy sa poučíte** (a začnete veci trieťvo posudzovať).

59. Hodina príde, niet pochyb o nej, ale väčšina ľudí (i tak) **neverí** (v ňu a v jej príchod).

- 60. Pán váš povedal: „Proste ma (o čo chcete), splním vám vaše prosby. Tí, ktorí sa povyšujú nad to, že by ma (Boha) mali uctievať, tí vojdú do pekla ponížení (pokorní a oddaní bez toho, aby sa na čokoľvek zmohli)“.**
- 61. Boh je ten, kto vám učinil noc, aby ste v nej odpočívali a deň, aby ste v ňom zreteľne videli (a mohli tak vykonávať práce, ktoré chcete). Veru, Boh Svoje dobrodenie ľuďom dáva (preukazuje Svoje obrovské dobrodenia, medzi ktoré patrí aj to, že učinil ľuďom noc a deň), ale väčšina ľudí je (aj tak) nevďačná.**
- 62. Taký je Boh, Pán váš, stvoriteľ všetkého, niet boha okrem Neho, kam ste teda zvedení (čo vás ešte k odmietaniu viery zvädza)?**
- 63. Takto sú zvedení (z cesty správnej) tí, ktorí Božie znamenia popierali (keď ich popierali, nedokázali potom vnímať to, čo tieto znamenia v sebe obsahovali a čo ľuďom odkazujú a prinášajú).**
- 64. Boh je ten, kto vám učinil zem na prebývanie (aby ste na nej žili až do príchodu doby zmŕtvychvstania) a nebo (pre vás učinil) stavbou a podobu vám dal (Boh) a túto podobu dobrú (peknú) učinil (dal vám pekný a účelný tvar) a uštedril vám niektoré z dobrôt. To je Boh, váš Pán. Požehnaním oplýva Boh, Pán tvorstva (čokoľvek prikáže, je dokonalé a účelné).**
- 65. On je (ten, kto je) večne živý, niet boha okrem Neho, preto ho vzývajte a buďte v náboženstve svojom Jemu verní. Vďaka náleží Bohu, Pánovi tvorstva (len Jemu vďaka za všetko patrí a nikomu inému z modiel, potomstva alebo bohov, ktorých mimo Neho alebo spolu s ním vzývate).**
- 66. Povedz (Muhammad, tým, ktorí odmietajú veriť v Boha a ktorí chcú, aby si uznal ich božstvá): „Bolo mi zakázané, aby som uctieval tých, ktorých vzývate mimo Boha, keď mi prišli zjavné dôkazy od Pána môjho a bolo mi prikázané, aby som sa oddal Pánovi tvorstva“.**
- 67. On (Boh) je ten, kto vás stvoril zo zeme (hlíny), potom z kvapky obsiahnutej v mužskom semene, potom z pijavice (ďalšia etapa vývoja ľudského embrya je štádium, v ktorom sa plod podobá na pijavicu, kedy sa stočí a cez placentu dostáva živiny z tela matky), potom vám dá vyjsť von (z lona vašich matiek) v podobe dieťaťa, aby ste potom dosiahli dospelosť a aby ste sa stali napokon starcami. Niektorí z vás však zomierajú ešte predtým (než vyjdú z lón matiek svojich alebo predtým, než sa starcami stanú). A (vy, ktorí ostávate nažive, ostávate) aby ste dosiahli čas vám stanovený (ktorý je vám určený, že sa ho máte dožiť). Azda budete chápať (že kto tomuto všetkému dal život a stanovil takýto systém, môže byť len jeden jediný Boh, preto vám to Boh uvádza). (40:67)**
- (40:67): Boh tieto štádiá uvádza aj preto, aby ľudia pochopili, že celý tento proces vzniku človeka, ktorý v čase zoslania týchto veršov nebol známy, je dôkazom toho, že Korán pochádza od Boha a nebol človekom vymyslený.
- 68. On (Boh) je ten, kto oživuje (dáva život) a usmrčuje (určuje smrť). Keď by rozhodol o nejakej veci, len jej povie „Bud“ a ona je (stane sa).**
- 69. Nevidel si snáď tých, ktorí sa hádajú o znameniach Božích, kam sú odvracaní (odmietajú tieto znamenia uznať, ale kam si myslia, že smerujú)? (Tieto znamenia obsiahnuté v Koráne vedú ľudí k správne mu usmerneniu. Pokiaľ by sa od nich ľudia odchýlili, môžu sa viac či menej len od tohto správneho usmernenia odchýliť, nikam inde to nevedie.)**
- 70. Tí, ktorí za lož označili Knihu (Korán) a to, s čím sme poslali našich poslov (posolstvá, oznámením ktorých boli títo poslovia poverení), tí sa dozvedia (a až nastane čas, zistia, do čoho sami seba dostali),**
- 71. Keď budú na ich krkoch okovy (pripevnené) a reťaze, keď (za ne) budú ťahaní**

72. Do vriacej vody a potom v ohni budú pálení,

73. Potom (ako tomu budú podrobení) **im bude povedané** (budú opýtaní): „**Kde je to, čo ste pridružovali** (k Bohu, prečo vám to teraz, keď to potrebujete, nepomôže)?“

74. „Mimo Boha (uved'te to všetko, čo ste uctievali mimo Boha a čo ste k Nemu pridružovali).“ **Povedia** (tí, ktorí sú v trápení): „**Opustili nás. Nie, oni nás neopustili, my sme totiž predtým nič nevzývali** (vzývali sme niečo, čo v skutočnosti neexistuje, pretože nemá žiadnu moc)“. **Takto Boh dá zblúdiť tým, ktorí odmietajú veriť** (uzamkne ich srdcia tak, že už správne usmernenie nebudú vidieť a len blud budú nasledovať).

75. To zato (budete v spomenutom trápení), **že ste sa radovali na zemi** (v živote pozemskom) **bezprávne** (radovali ste sa z toho, že ste veriť odmietali) **a zato, že ste boli pýchou naplnení** (pýcha vás primäla k tomu, že ste sa od znamení Božích v Koráne obsiahnutých odvracali a posmech si robili).

76. Vojdite do brán pekla a ostaňte naveky v ňom. Zlé je veru obydlie povyšujúcich sa (tých, ktorí sa povyšovali nad poslúchnutie výzvy poslov a prorokov).

77. Bud' (Muhammad) **trpezlivý, sľub Boží je pravdivý** (Boh ti pomôže, tak ako pomohol Svojim poslom, ktorých poslal už predtým). **Nech by sme ti** (Muhammad) **ukázali niečo z toho, čo im sľubujeme** (nech by sme na nich zoslali nejaký trest, ktorý im sľubujeme, že ich postihne v živote pozemskom) **alebo by sme ťa k nám vzali** (zo života pozemského ešte pred tým, než by ich takýto trest zastihol), **aj tak sa k nám vrátia** (bez ohľadu na to, či ich v živote pozemskom potrestáme, alebo nie, trest ich v súdny deň, keď sa k nám vrátia, neminie).

78. Poslali sme (už) **pred tebou** (Muhammad) **poslov, o niektorých** (z nich) **sme ti rozprávali a o niektorých sme ti nerozprávali.** **Neprisľúcha žiadnemu poslovi, aby prišiel** (k ľuďom) **so znamením, iba ak s Božím povolením** (poslovia so znameniami vždy prichádzajú len z príkazu Boha najvyššieho). **Keď potom príde Boží príkaz, bude rozhodnuté v pravde** (spravodlivo a pravdivo) **a prehrajú tam tí, ktorí sa odklonili** (od toho, čo Boh zoslal).

79. Boh vám učinil dobytok, aby ste niektoré druhy z neho osedlali (a prevážali sa) **a aby ste z neho jedli,**

80. A máte z neho (dobytky rôzne iné) **úžitky. A aby ste** (prevádzajúc sa) **na ňom** (na dobytku) **dosiahli uspokojenie potreby vo vašich hrudiach** (ktorá vám na srdci leží, t.j. aby vám poniesli vaše tovary, veci, aby vás poniesli tam, kam chcete a pod.). **A na ňom** (na dobytku) **a na lodiach ste nosení** (sa veziete a prekonávate vzdialenosti s menšou námahou).

81. Ukazuje vám (Boh) **svoje znamenia. Ktoré zo znamení Boha chcete zaprieť** (ukázal vám množstvo znamení, ktoré z nich chcete zaprieť, keď vieru a poslanstvo posla Muhammada i Korán budete odmietat')? (Je ich toľko, že nech by ste sa akokoľvek snažili, všetky ich vyvrátiť nedokázate a budete svedkami toho, že aj napriek tomu, že ste ich nevyvrátili, v odmietaní viery pokračujete.)

82. Neputovali snád' po zemi (títo ľudia, necestovali a nepozorovali), **aby sa pozreli, aký bol koniec tých, ktorí boli pred nimi** (keď posolstvá zoslané od Boha ignorovali a poslov zabíjali)? **Oni** (tí, ktorí žili pred nimi) **mali väčšiu silu a väčšie stopy po sebe zanechali na zemi než títo** (ktorí odmietajú veriť v posolstvo, ktoré sme prostredníctvom teba, Muhammad, zoslali). **Ale ani tak im nepomohlo to, čo získavali** (keď nastal určený čas, všetko stratili a nepodarilo sa nikomu z nich získať život pozemský, ani život posledný a večný).

83. Keď k nim prišli poslovia k nim poslaní s jasnými dôkazmi, začali sa (títo ľudia) **radovať z poznania, ktoré mali** (predtým, trvali na tom, čo mali a odmietali poznanie, ktoré

im títo poslovia prinášali). **A obklopilo ich to, z čoho si posmech robili** (trápenie, pred ktorým boli varovaní a ktoré vážne nebrali).

84. Keď ale uvideli (títo ľudia) našu obrovskú silu (ako prichádza), povedali: „Uverili sme v Boha jedného jediného a odmietame veriť v to, čo sme pridružovali (k Bohu)“.

85. Ich viera im však už v ničom nepomohla, keď uvideli našu obrovskú silu (už bolo neskoro). Je to zákonitosť Božia, ktorá už plynula (uplatnila sa) u tých, ktorí sa Mu (Bohu) odovzdali (a ktorá sa teraz uplatňuje aj na nich). Tam (v tejto chvíli, keď trápenie prišlo) tí, ktorí odmietali veriť, prehrali (všetko). (40:85)

(40:85): V momente, keď trápenie alebo smrť začne prichádzať, už nikomu nepomôže to, že začne veriť. Vtedy je už všetko rozhodnuté a to, čo ľudia odmietajúci vieru predtým nenapravili, tu už nedokážu napraviť.

KAPITOLA ŠTYRIDSIA TA PRVÁ

Fussilat (Objasnená (a vysvetlená))

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

- 1. Há, Mím.** (Dve písmená arabskej abecedy. Prvé písmeno slovenská abeceda nepozná a najbližšie ho možno prirovnať k písmenu H. Druhé písmeno je M. Pozri vysvetlivku k prvému veršu druhej kapitoly.)
- 2. Je zoslaná** (Kniha - Korán) **od Milostivého** (Boha), **v moci ktorého je milosť** (ktorý svojou milosťou stvorených zahrňuje),
- 3. Kniha** (Korán), **ktorej znamenia** (verše) **boli objasnené** (a vysvetlené), **v podobe Koránu v arabskom jazyku** (zoslaného v čistom arabskom jazyku) **ľuďom, ktorí vedia** (oceniť poznanie v ňom obsiahnuté, nádheru jeho štruktúry a slov).
- 4. Je zvestovateľkou radostnej zvesti** (táto zoslaná Kniha) **a varovateľkou** (aby varovala ľudí pred tým, čo príde). **Väčšina z nich** (ľudí, ktorí odmietli veriť v posolstvo posla Muhammada a v Korán, ktorý mu bol od Boha zoslaný) **sa ale odvrátila a nepočúva** (znamenia Koránu a jeho verše). (Ľudia posla Muhammada sú pritom najpovolanejšími ľuďmi, ktorí dokážu rozoznať skutočnosť, či tento Korán pochádza od Boha, alebo nie, a to podľa jeho obsahu, slovných konštrukcií a slov formulovaných v arabskom jazyku.)
- 5. Povedali** (tí, ktorí odmietli veriť): „**Naše srdcia sú zahalené rúškom voči tomu, k čomu nás vyzývaš** (Muhammad) **a v našich ušiach je hluchota a medzi nami a tebou je závoj** (nevnímame nič z toho, čo hovoríš, tak sa nesnaž). **Ty konaj po svojom a aj my budeme konať po svojom.**“
- 6. Povedz** (im, Muhammad): „**Ja som len človek ako vy** (vám podobný), **ktorému je** (ale) **zvestované, že vašim bohom je jeden jediný Boh. Buďte preto k Nemu priami** (buďte Mu oddaní, nikoho k Nemu nepridružujte a sledujte len Jeho spokojnosť vo všetkom, čo konáte) **a proste Ho o odpustenie.**“ **Beda tým, ktorí pridružujú k Bohu niečo alebo niekoho,**
- 7. Ktorí** (verš nadväzuje na predchádzajúci) **nedávajú zakat** (o význame zakat pozri verš 9:60) **a ktorí v život posledný** (a večný) **odmietajú veriť.**
- 8. Tí, ktorí uverili a dobré skutky konali, tým sa dostane odmena nekonečná** (a zaslúžená).
- 9. Povedz** (svojim ľuďom, ktorí odmietajú veriť): „**Ved' vy odmietate veriť v Toho** (v Boha), **ktorý stvoril Zem za dva dni a činíte mu rovných** (keď k Nemu pridružujete). **Ten je Pán tvorstva** (ktorý to všetko stvoril).“
- 10. Učinil jej** (zemi) **kotvy** (hory) **na nej** (na jej povrchu) **a požehnal jej a určil jej obživu v štyroch dňoch rovných. Je to odpoveď pre tých, ktorí sa pýtajú** (na stvorenie Zeme),
- 11. Potom** (Boh) **do neba istavá** (istavá znamená vystúpiť, nasmerovať niekam a pod.), **ktoré (nebo) bolo dymom a povedal mu** (nebu) **i Zemi: „Príďte** (dostavte sa) **dobrovoľne** (a poslušne) **alebo proti svojej vôli**“. **Povedali** (nebo a Zem): „**Prichádzame dobrovoľne** (a poslušne)“.

12. A tak ich (Boh) ako sedem nebies dokončil (a učinil) v dvoch dňoch a vnukol v každom nebi vec jeho (systém jeho fungovania). A vyzdobili sme dolné nebo lampami (hviezdami, aby vám v noci svietili ako lampy alebo lampáše) i preto, aby strážili (vyššie nebesá pred naslúchaním satanov, pozri verše 15:16-18). To je (stanovenie a stvorenie takéhoto systému) ustanovenie Mocného a Vševediaceho.

13. Ak by sa odvrátili (tí, ktorí odmietajú veriť), povedz (im, Muhammad): „Varujem vás pred šokom (silným svetelným, elektrickým alebo iným, ktorý by vás mohol zastihnúť), podobným šoku (ktorý zasiahol) Ádovcov a Samúdovcov“,

14. „Keď (predchádzajúci verš pokračuje) k nim prišli ich poslovia spredu i zozadu (každým možným spôsobom, hovoriac im): „Neuctievajte nikoho iného než Boha“. Povedali (Ádovci a Samúdovci): „Keby bol náš Pán chcel, bol by zoslal dole anjelov. My v to, s čím ste boli poslaní, odmietame veriť“.

15. Ádovci, tí sa povyšovali na zemi bezprávne a povedali: „Kto má väčšiu silu než my?“ Nevideli, že Boh, ktorý ich stvoril, má väčšiu silu než oni? A (predsa) naše znamenia popierali.

16. A tak sme na nich poslali vietor svišťavý počas dní nešťastných, aby sme im dali okúsiť trápenie (vzchádzajúce z) poníženia v živote najnižšom (pozemskom). Veru, trápenie života posledného (a večného) je potupnejšie. Nebude im daná podpora a pomoc.

17. Samúdovcov, tých sme správne usmernili, ale bola im milšia slepota (uprednostnili ju) pred správnym usmernením, preto ich zasiahol (vzal zo života pozemského) šok trápenia potupného za to, čo získavali (zasiahol ich silný svetelný, elektrický alebo iný šok, ktorý predstavoval trápenie, pred ktorým boli varovaní).

18. A zachránili sme tých, ktorí uverili a bohabojnými boli.

19. V deň (súdny deň), keď budú zhromaždení nepriatelia Boha (tí, ktorí voči Bohu a jeho poslom a posolstvám nepriateľstvo chovali) do ohňa, oni (títo zhromaždení) budú usporiadaní,

20. Až tam (pred oheň) prídu (títo zhromaždení a usporiadaní), bude o nich svedčiť ich sluch, zrak a koža o tom (budú tieto ich zmysly svedčiť), čo konali (v živote pozemskom),

21. Povedia (uvedení zhromaždení) svojim kožiam: „Prečo ste proti nám svedčili?“ Povedia (ich kože): „Boh, ktorý dal prehovoriť všetkému, nám dal prehovoriť. On vás stvoril prvýkrát a k nemu bude váš návrat (On je počiatkom a koncom všetkého, u Neho bol váš začiatok a vznik a u Neho bude váš koniec)“,

22. Neskrývali ste sa (keď ste zlo plánovali a robili) pred tým, aby váš sluch, zrak a koža nesvedčili o vás (konali ste všetko zlo tak, že to zachytávali vaše sluchy, zraky a kože a zaznamenávali to, preto im teraz nevyčítajte, že proti vám svedčili). Vy ste si totiž mysleli, že Boh nepozná (a nevie o) veľa z toho, čo robíte (preto ste sa nesnažili tajiť zlo, ktoré ste konali a Boh je pritom bližšie k vám, než si to dokážete predstaviť).

23. To boli vaše myšlienky, ktoré ste si mysleli o vašom Pánovi (o Bohu), ony spôsobili (tieto vaše myšlienky), že ste do záhuby skĺzli, a tak ste sa dostali medzi tých, ktorí stratu utrpeli (v živote pozemskom i konečnom a večnom).

24. Ak budú trpezliví, (čoskoro zistia, že) oheň bude ich obydlím. A ak by žiadali, aby im to bolo (zlo, ktoré konali) vyčítané (a potom odpustené), nič im vyčítané (a odpustené) nebude. (Posledná veta znamená, že aj keby uznali svoju vinu, prosili by o to, aby im boli vyčítané všetky hriechy, ktorých sa dopustili a aby im boli odpustené, na tom mieste im už nebude nič vyčítané a odpustenie sa im nedostane. O to mali žiadať ešte vtedy, keď k tomu mali možnosť.)

25. Pridelili sme im priateľov, ktorí im okrášlili (urobili v ich očiach krásnu) ich súčasnosť i budúcnosť (naviedli ich k tomu, aby konali všetko proti tomu, čo Boh uložil, preto si užijú život pozemský a dali im falošnú nádej, že ak by existoval a nastal súdny deň, tak pôjdu s ostatnými do raja) **a právom sa uplatnili voči nim slová, ktoré sa uplatnili voči spoločenstvám z radov žinnov a ľudí, ktoré boli (žili) pred nimi.** (Uplatnila sa voči nim zákonitosť, ktorá sa uplatnila už predtým voči iným spoločenstvám. Nielen voči spoločenstvám ľudí, ale aj voči spoločenstvám žinnov. Podstata tejto zákonitosti spočívala v tom, že Boh pomôže svojim poslom, ale zároveň rôznym druhom trápenia postihne tých, ktorí v tieto posolstvá odmietajú veriť.) **Oni (títo ľudia) patrili medzi tých, ktorí prehru utrpeli (vo všetkom).**

26. Tí, ktorí odmietli veriť, povedali (jeden druhému): „Nepočúvajte tento Korán a prehlušujte ho planými rečami (aby ho nik nepočul), azda premôžete (Muhammada a veriacich a oni potom nebudú nič počuť ani vnímať).“

27. Dáme okúsiť tým, ktorí odmietli veriť, trápenie prísne a odplatíme im (dáme im za odplatu) to najhoršie z toho, čo konali.

28. To je odplata nepriateľom Boha, oheň. Budú v ňom (v ohni) mať príbytok večný. Odplata za to, že naše znamenia popierali.

29. Tí, ktorí odmietli veriť, povedali: „Pane náš, ukáž nám tých žinnov a ľudí, ktorí nás do bludu uviedli, aby sme ich učinili pod našimi nohami, aby patrili medzi tých najnižších (ktorí sú v tom najnižšom a najhoršom stupni v pekle).“

30. Tí, ktorí povedali: „Náš Pán je Boha“ a potom sa priamymi stali (napravili sa, dodržiavali to, čo im Boh uložil a dobro konali), k tým sú anjeli zosielení (prichádzajú a hovoria): „Nebojte sa a nesmúťte a prijmite radostnú zvesť o záhrade (rajskej), ktorá vám bola sľúbená (že sa do nej dostanete).“

31. „My sme vašimi dôverníkmi (anjeli pokračovali) v živote najnižšom (pozemskom) a v živote poslednom (a večnom). Budete v ňom (v raji) mať, po čom vaše duše zatúžia a budete v ňom mať, čo si zažiadate“,

32. „Pohostenie (to bude) od (Boha) odpúšťajúceho a milostivého“.

33. Kto by lepšie slová hovoril než ten, kto vyzval k Bohu (ľudí) a konal dobro a povedal: „Ja patríam medzi muslimov (tých, ktorí sú Bohu jednému jedinému oddaní).“

34. Dobrý skutok a zlý skutok sa nevyrovnajú (nikdy si nebudú rovné). Odrážaj to zlé (toho, kto ti zle robí) tým, čo je lepšie (lepším správaním, než akým sa k tebe správa) a hľ'a, ten, medzi ktorým a tebou bolo nepriateľstvo, sa stane akoby dôverníkom blízkym (nepriateľstvo a nenávisť sa zmení v priateľstvo).

35. Bude dané (takéto dobrodenie a dar, pri ktorom sa nepriatelia zmenia v priateľov) len tým, ktorí trpezlivými boli a bude dané len tomu, kto má šťastie obrovské.

36. Ak by si cítil akékoľvek podpichnutie (dráždenie) zo strany satana (ak by si niekedy pocítil, že ťa satan podpichuje a našepkáva niečo zlé), tak žiadaj od Boha ochranu. On je Ten, kto všetko počuje a všetko vie.

37. K Jeho (Božím) znameniam patrí noc a deň a slnko a mesiac. Neklaňajte sa do polohy sužúdu slnku a ani mesiacu, ale sa klaňajte do polohy sužúdu Bohu, ktorý ich oboje stvoril, ak Jeho (Boha) skutočne uctieвате (a veríte v Neho). (Klaňajte sa len Bohu, ktorý všetko stvoril a ničomu a nikomu inému z toho, čo stvoril, pretože tí, ktorých stvoril, vám v ničom nepomôžu a bez Božieho príkazu sa ani len nepohnú.)

38. Ak by sa povyšovali (tí, ktorí odmietajú veriť, nad klaňaním sa Bohu), tak (nech vedia, že) tí, ktorí sú (Muhammad) u Pána tvojho, v noci i vo dne svedčia o jedinečnosti Jeho (Boha) a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (svedčia o tom, že Bohu je

vzdialené všetko to, čo mu je nepravdivo pripisované). **Nikdy nezunujú** (nie sú nikdy unavení z toho, že Boha uctievať a velebia).

39. K Jeho (Božím) znameniam patrí, že vidíš zem pokornú (pokojnú), keď ale na ňu zošleme vodu, zachveje sa (jemnými otrasmi) a znásobí sa (a vegetácia začne rásť). Ten, kto ju oživil (Boh, ktorý jej dal život), oživí i mŕtvych (vráti ich znova k životu). On (Boh) má nad všetkým moc.

40. Tí, ktorí sa neviery dopúšťajú odchýlením sa od našich znamení (snažia sa naše znamenia pozmeniť a spochybňovať), nie sú pred nami skrytí (vieme o nich). A či ten, kto bude vrhnutý do ohňa, je lepší ako ten, kto príde v bezpečí v deň zmŕtvychvstania? (Porovnajte, ktorý človek bude na tom lepšie a potom si vyberte, ako budete chcieť vyzerat'.) Konajte, čo len chcete (robte, čo považujete za vhodné a správne). On (Boh) vidí všetko, čo konáte (a podľa toho sa vám odplata dostane).

41. Tí (budú do ohňa vrhnutí), ktorí odmietli veriť v Pripomenutie (obsiahnuté v Koráne), keď k nim prišlo. Je to veru (Korán) Kniha mocná.

42. Nedostane sa k nej (neprenikne do Koránu) nepravda spredu ani zozadu. Je zoslaná od Toho (od Boha), ktorý múdrosťou oplýva a ktorému vďaka patrí (za všetko).

43. Je ti povedané (Muhammad, zo strany tých, ktorí odmietajú veriť) len to, čo bolo povedané poslom (ktorí boli poslaní) pred tebou. Tvoj Pán má (pripravené) odpustenie (pre tých, ktorí Ho oň prosia a dbajú na to, čo uložil) a má (pripravený) i trest bolestivý (pre tých, ktorí odmietajú veriť v to, čo v Koráne zoslal a odkláňajú sa od toho, čo uložil).

44. Keby sme ho (Korán) boli učinili Korán v nearabskom jazyku (v cudzom jazyku), boli by povedali (tí, ktorí odmietajú veriť): „Keby boli jeho znamenia objasnené (a vysvetlené, boli by sme uverili)!“. Nearabský Korán a arabský posol?! (Keby sme boli zoslali Korán v inom než arabskom jazyku, boli by sa títo čudovali nad tým, že Korán v nearabskom jazyku bol zoslaný poslovi, ktorý bol vybraný z radov Arabov a ktorý pochádza z nich.) Povedz (im, Muhammad): „Je (Korán) pre tých, ktorí uverili, správnym usmernením a liečbou“. Tí, ktorí neveria, v ich ušiach je hluchota (nepočujú jeho znamenia - verše, keď sú prednášané) a on (Korán) je pred ich zrakmi skrytý. Tí (ktorí v neho neveria) sú (akoby) volaní z miesta ďalekého (znamenia Koránu vnímajú, ako keby niekto na nich zďaleka volal a tomuto volaniu pre diaľku jasne nerozumejú).

45. Dali sme Mojžišovi Knihu, o nej (o tom, či je skutočná) sa však začali (jeho ľudia) sporiť (nech ťa preto nermútia, Muhammad, tí z radov tvojich ľudí, ktorí odmietajú veriť). Nebyť slova od Pána tvojho (Muhammad) už predtým daného (že ľudom až v súdny deň, nie pred ním, jasne ukáže, čo bolo pravdou a čo lžou a bludom), bolo by medzi nimi rozhodnuté (bol by Boh zasiahol a tých, ktorí odmietali veriť, by bol vystavil sľúbenému trápeniu). Oni (Qurejšovci, ktorí odmietajú v tvoje posolstvo veriť) sú o nej (o Knihe, ktorá je tebe vnukaná - o Koráne) na pochybách a majú podozrenie (či je skutočne od Boha, alebo nie).

46. Kto konal dobro, tak (konal sám) pre dobro svojej duše (pre seba) a kto konal zlo, tak proti nej (kto koná zlo, získava tým hriechy a zlé skutky, ako keby konal sám proti svojej duši - proti sebe, nie proti niekomu inému). Pán tvoj nie je krivdiaci voči poddaným. (O význame poslednej vety pozri vysvetlivku k veršu 22:10.)

47. Od neho závisí poznanie o Hodine (súdu, času jej príchodu). Žiadne plody nevyjdú von zo svojich rukávov (obalov a puzdier) a žiadna samica neponesie (neotehotnie) a ani neporodí bez toho, aby o tom (Boh) vedel (bez toho, aby vedel, čo ona má v sebe, či to žije, alebo nie a kedy to porodí). V deň (súdny deň), keď na nich (Boh) zavolá (na tých, ktorí k Nemu pridružili a spýta sa ich): „Kde sú spoločníci moji (ktorých ste popri mne uctievali a tvrdili ste, že sa vás u mňa zastanú)?“, povedia (odpovedajúc): „Oznamujeme Ti (Bože),

že niet medzi nami na to svedka (ktorý by svedčil o niečom inom než o tom, že si jeden jediný a že nemáš žiadneho spoločníka)“.

48. Opustí ich (tých, ktorí k Bohu pridružovali v tej chvíli) **to, čo vzývali predtým** (všetkých vymyslených spoločníkov, bohov a modly). **A pomyslia si** (uvedomia si), **že už nemajú kam utiecť**.

49. Človeku sa nikdy nezunuje prosiť o dobro (neustále prosí Boha o rôzne druhy dobra), **ale ak by sa ho zlo dotklo** (niečo by ho postihlo), **ostáva zúfalý a bez nádeje**,

50. Ak by sme mu (človeku) **dali okúsiť milosť našu po škode**, ktorá sa ho dotkla (odvrátili sme od neho zlo a dali sme mu z našich dobrodení a darov), **povie: „To mi patrí** (miesto toho, aby Bohu ďakoval za to, čo mu dal a pomáhal iným tým, čo má, všetko si to osvojí, uschová a povie) **a nemyslím si, že Hodina** (súdu) **nastane. A aj keď by som bol vrátený k Pánovi svojmu, dostane sa mi u Neho** (nájdem u Neho pre mňa pripravené) **len dobro“**. Tým (však), ktorí odmietali veriť, **oznámime to, čo konali** (oboznámime ich s tým, ako sa správali) **a dáme im okúsiť** (niečo) **z trápenia veľmi silného**.

51. Ak by sme človeku podarovali mnohé dary (a dobrodenia, neďakuje, ale) **odvráti sa a vzdiali sa** (od toho, čo sme zoslali). **Ak by sa ho ale zlo dotklo, prosby široké** (a dlhé) **má** (na nás).

52. Povedz (im, Muhammad): **„Vidíte, ak by pochádzal** (tento Korán) **od Boha a vy by ste v neho odmietli veriť, kto už by potom vôbec mohol byť vo väčšom blude než ten, kto je v spore vzdialenom od pravdy** (už vo väčšom blude nik nemôže byť než ten, kto sa sporí a vzdďaľuje od pravdy)“.

53. Ukážeme im (ľuďom) **naše znamenia v končinách nebies a zeme a v ich dušiach** (v nich samých), **až kým sa im jasne neukáže, že je to** (tento Korán) **pravda** (zoslaná od všemohúceho Stvoriteľa). **Nepostačí, že Pán tvoj** (Muhammad), **je všetkého svedkom** (nestačí tým, ktorí odmietajú veriť v tento Korán, aby uverili, že sú v ňom zoslané znamenia a opísané udalosti, ktoré môže podať len ten, kto bol ich svedkom, preto o nich všetko vie)?

54. Oni (tí, ktorí odmietajú veriť) **sú veru na pochybách o stretnutí Pána svojho** (že príde chvíľa, kedy sa s ním stretnú). **On ale veru všetko obklopil** (svojím poznaním a mocou).

KAPITOLA ŠTYRIDSÍATA DRUHÁ

Al Šura (Vzájomná porada)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

- 1. Há, Mím.** (Dve písmená arabskej abecedy. Prvé písmeno slovenská abeceda nepozná a najbližšie ho možno prirovnať k písmenu H. Druhé písmeno je M. Pozri vysvetlivku k prvému veršu druhej kapitoly.)
- 2. Ajn, Sín, Qáf.** (Tri písmená arabskej abecedy, Prvé a tretie písmeno slovenská abeceda nepozná a najbližšie ich možno prirovnať k písmenám A a Q. Druhé písmeno je S. Pozri výklad k prvému veršu druhej kapitoly.)
- 3. Takto vnuká tebe (Muhammad) i tým, ktorí boli pred tebou, Boh mocný, oplývajúci múdrosťou.**
- 4. Jemu náleží, čo je v nebesiach a čo je na zemi. On je najvyšší** (niet toho, kto by bol vyššie postavený než On) **a je prevel'ký** (vo svojej existencii a moci je nad všetkým a nad všetkými stvorenými).
- 5. Takmer sa nebesá roztrhnú nad nimi. A anjeli vďaka Pánovi svojmu svedčia o jedinečnosti Jeho a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (že je Mu vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované a len Jemu vďaka za všetko) **a prosia o odpustenie pre tých, ktorí sú na zemi. Veru, Boh je odpúšťajúci a milostivý.**
- 6. Tí, ktorí si učinili mimo Neho (Boha) dôverníkov** (niečo alebo niekoho bližšieho k ich srdciam než Boh, tí nech vedia, že), **nad tými je strážcom Boh** (Boh ich vidí a vidí, čo konajú). **Ty (Muhammad) nie si za nich** (za ich konania) **zodpovedný.**
- 7. Vnukli sme ti** (Muhammad, podobne ako sme vnukli posolstvu tým, ktorí boli pred tebou,) **Korán v arabskom jazyku** (aby mu tvoji ľudia porozumeli), **aby si varoval Matku dedín** (Mekku, ktorá sa prezývala tiež Matkou dedín) **a čo je vôkol nej a aby si varoval pred Dňom** (dňom zmŕtvychvstania), **v ktorom budú zozbieraní a o ktorom niet pochýb** (že nastane). **Skupina** (z radov tých, ktorí budú súdení) **bude v záhrade rajskej a skupina v planúcom ohni.**
- 8. Keby Boh bol chcel, bol by ich učinil jedným** (a jednotným) **spoločenstvom** (ktoré Boha uctieva a bude sa riadiť len tým, čo On prikáže), **On (Boh) ale dá vojsť pod svoju milosť, komu chce** (pod Jeho milosť sa dostane len ten, kto si to zasluhuje). **Krivdiaci nemajú dôverníka ani nikoho, kto by im pomohol a podporil ich** (nemajú nikoho, kto by im pomohol alebo by sa ich zastal).
- 9. Učinili si mimo Neho (Boha) dôverníkov** (ktorí boli k ich srdcu bližší než Boh, ktorým dali moc, ktorá im nenáleží alebo ktorých na miesto rovné Bohu povýšili). **Boh je ten skutočný dôverník** (ktorého by sa mali držať a ktorý by mal byť najbližší k ich srdciam), **On oživuje mŕtvych** (dáva život mŕtvym) **a On má nad všetkým moc.**
- 10. V čomkoľvek z toho** (z vecí a záležitostí vášho života) **by ste sa nezhodli, tak rozhodnutie o tom náleží Bohu. To je Boh, Pán môj, na Neho som sa spoľahol a na Jeho uctievaní zotrvávam,**

- 11. Stvoriteľ nebies a zeme** (je Boh). Učinil vám z vašich duší družky a z dobytku páry. Tvorí vás v ňom (v živote pozemskom prostredníctvom reprodukcie). Nič nie je ako On. On všetko počuje a všetko vidí.
- 12. Jemu** (Bohu) patria kľúče nebies a zeme (kľúče od všetkého v nebesiach a na zemi). Zoširoka dáva obživu (a dobrodenie Svoje), komu chce a má na to moc (aby každému určil, čo sa mu má dostať a aby každému dal, koľko uzná za vhodné). On o všetkom vie.
- 13. Uzáknil pre vás z náboženstva to, čo odkázal Noemovi a to, čo sme ti vnukli a to, čo sme odkázali Abrahámovi a Mojžišovi a Ježišovi:** „Dodržujte náboženstvo a nerozdeľujte sa v ňom (snažte sa byť jednotní vo veciach, ktoré sa týkajú náboženstva)“. Ťažko dopadlo na tých, ktorí k Bohu pridružujú to, k čomu ich vyzývaš (uctievanie jedného jediného Boha). Boh si vyberá a priblíži k Sebe, koho chce a správne usmerní k Sebe toho, kto na Jeho (Božom) uctievaní zotrúva.
- 14. Rozdelili sa** (ľudia Knihy) až potom, ako k nim prišlo poznanie (od Boha), len zo vzájomnej nevraživosti (je to príklad a varovanie pre muslimov, aby sa nerozdeľovali tak, ako tomu bolo predtým u židov a kresťanov). Nebyť slova od Pána tvojho už predtým daného (že ľudom umožní prežiť život pozemský) do času stanoveného (ktorým je súdny deň, kedy sa budú zodpovedať za svoje činy), bolo by medzi nimi rozhodnuté (určené, kto mal pravdu a kto nie a boli by zo života pozemského vzatí). Tí, ktorým bola daná Kniha ako dedičstvo po nich (po tých prvých židoch a kresťanoch), sú o nej (o Knihe) na pochybách a majú podozrenie (či je správna, alebo nie, pretože tí, ktorí boli pred nimi a po ktorých sa k nim táto Kniha dostala, sa medzi sebou sporili a rozdeľovali vo svojich tvrdeniach o tom, čo je správne).
- 15. Preto vyzývaj** (ľudí, Muhammad) a vzpriam sa (a nasleduj cestu rovnú a správnu) tak, ako ti bolo (Bohom) prikázané a nenasleduj ich túžby (túžby ľudí Knihy spomenutých v predchádzajúcom verši) a povedz (im): „Uveril som v Knihy, ktoré Boh zoslal a bolo mi prikázané, aby som bol spravodlivý (keď budem rozhodovať) medzi vami. Boh je naším Pánom i vašim Pánom. My máme svoje skutky (za ktoré sa budeme zodpovedať) a vy máte svoje skutky (za ktoré sa budete zodpovedať). Niet už výhovorky medzi nami a vami. (Korán vám, ľudia Knihy, objasnil, čo je pravda, preto niet už na čo sa vyhovárať alebo o čom sa sporiť medzi nami a vami.) Boh nás zozbiera (v súdny deň a zhromaždí a ukáže vám, kto kráča vo svetle pravdy) a k Nemu (Bohu) speje koniec (všetkého)“.
- 16. Tí, ktorí sa sporia o Bohu, po tom, ako bola jeho** (Muhammadova) výzva vypočutá (keď ľudia začali prijímať islamské náboženstvo), tých výhovorka u Pána ich je ničotná, je na nich hnev zoslaný a dostane sa im trápenie prísne.
- 17. Boh je Ten, kto zoslal dole Knihu v pravde i zoslal dole váhu** (spravodlivosti). Čo ty vieš (ty, ktorý čítaš alebo počúvaš), Hodina (súdu) je možno už blízko.
- 18. Urýchlene o ňu** (o príchod hodiny súdu) žiadajú tí, ktorí v ňu (v príchod tejto hodiny) neveria. Tí, ktorí uverili, sa ľutujú pred ňou (ľutujú sami seba i ostatných pred udalosťami, ktoré ju budú sprevádzať) a (pritom) vedia, že je pravdivá (že ona nastane a príde). Tí, ktorí sú na pochybách o Hodine (súdu), sú v blude ďalekom (ďaleko od pravdy).
- 19. Boh je milostivý voči tým, ktorí sa Mu odovzdali, dáva, komu chce** (zo svojich dobrodení a darov a dáva koľko chce). On (Boh) je Ten silný a mocný.
- 20. Kto by chcel** (dosiahnuť) úrodu života posledného (večného), pridáme mu k jeho úrode. A kto by chcel (dosiahnuť) úrodu života najnižšieho (pozemského), dáme mu z nej, ale v živote poslednom nebude mať žiaden podiel (na dobre, ktoré sa tam dostane tým, ktorí oň Boha prosia).
- 21. Majú snád'** (tí, ktorí k Bohu pridružujú a ktorí odmietajú veriť) spoločníkov (ktorých popri Bohu alebo mimo Neho uctievať, ktorí majú veľkú moc), ktorí im uzáknonili

z náboženstva (niečo), **čo Boh nepovolil?** (Neexistuje nik mimo Boha, kto by mohol uzákoniť niečo iné, než čo Boh prikázal.) **Nebyť slova daného o rozsúdení** (Božieho rozhodnutia, že všetkých rozsúdi až v súdny deň), **bolo by medzi nimi** (veriacimi a tými, ktorí odmietajú vieru) **rozhodnuté** (v momente, keď sa tí, ktorí odmietli vieru, postavili proti tomu, čo Boh zoslal). **Krivdiacim sa dostane trápenie bolestivé.**

22. Budeš vidieť krivdiacich, ako ľutujú sami seba za to, čo získali (odmietaním viery a konaním zla) **a ono** (trápenie, pred ktorým boli varovaní) **na nich dopadne. Tí, ktorí uverili a dobré skutky konali, budú v záhradách rajských. Budú mať, čo budú chcieť u Pána svojho. To je veru to dobrodenie veľké.**

23. To je to, o čom Boh oznamuje radostnú zvesť tým z radov tých, ktorí sa Mu (Bohu) oddali, ktorí uverili a dobré skutky konali. Povedz (im, Muhammad): **„Nežiadam od vás za to** (že vám toto posolstvo od Boha oznamujem) **žiadnu odmenu, iba láskavosť k bližnému.“ A kto by vykonal dobro, pridáme mu k nemu** (tomuto dobru) **ešte viac dobra** (dostane sa mu ešte väčšie dobro, než aké vykonal). **Boh je odpúšťajúci a vdáčný** (odvdáči sa tomu, kto v Neho veril a riadil sa tým, čo On zoslal). (42:23)

(42:23): Keď prorok Muhammad (p.) prišiel do Mediny, mal nedostatok peňazí a mnohé povinnosti. Obyvatelia Mediny, ktorí prijali islam, si povedali: „Boh vás správne usmernil rukami tohto muža (mysleli tým proroka Muhammada) a on je aj synom vašej sestry a nemá dostatok financií, tak mu zozbierajte z vašich majetkov, čo vám neuškodí“. A tak zozbierali, čo mohli a prišli k prorokovi Muhammadovi a povedali mu: „Posol Boží, ty si náš synovec a nás Boh správne usmernil tvojimi rukami a ťažkosti a povinnosti ťa zaťažujú a nemáš dostatok peňazí, preto sme uvažili, že ti zozbierame peniaze, aby sme ti pomohli v ťažkostiach, ktoré máš“. Vtedy bol zoslaný tento verš.

24. I hovoria (a tvrdia tí, ktorí odmietajú veriť): **„Vymyslel si** (Muhammad) **o Bohu lži** (v tom, čo hovorí)!“ **Keby Boh chcel, zapečatí tvoje srdce** (Muhammad, pokiaľ by si si bol akúkoľvek lož vymyslel). **Boh vymaže nepravdu a pravdu uplatní svojimi slovami** (zoslanými poslovi Muhammadovi). **On (Boh) dobre pozná, čo je v hrudiach skryté** (Boh dobre vie, ako každý premýšľa a ako by sa zachoval).

25. On je ten, kto prijíma pokánie od tých, ktorí sa Mu odovzdali (Boh prijíma pokánie a odpúšťa, pričom prijatie takéhoto pokánia a udelenie odpustenia závisí len od Jeho rozhodnutia) **a prepáči zlé skutky** (tomu, kto ich oľutoval) **a pozná** (dobre), **čo robíte.**

26. Vypočuje (Boh prosby) **tých, ktorí uverili a dobré skutky konali a pridá im zo svojho dobrodenia. Tým, ktorí odmietli veriť, sa dostane trápenie prísne.**

27. Keby Boh bol zoširoka dal potravu (a dobrodenie svoje) **tým, ktorí sa Mu odovzdali, oni by sa boli nevraživosti na Zemi dopustili** (pre ich správanie by sa opäť stala charakteristická nevraživosť a neposlušnosť Bohu i tomu, čo Boh zoslal), **preto** (Boh) **zosiela** (potravu a dobrodenie svoje) **len v množstve, v akom chce** (presne toľko, koľko je potrebné a vyvážené). **On (Boh) o tých, ktorí sa Mu odovzdali, dobre vie** (všetko) **a všetko** (čo konajú) **vidí.**

28. On (Boh) je ten, kto zosiela pomoc po tom, ako zúfalí ostávajú (ľudia z toho, že neprichádza) **a rozprestiera svoju milosť** (nad nimi). **On (Boh) je dôverník** (ktorý nikdy nesklame a ktorého sa má každý držať), **ktorému patrí vdaka** (za všetko).

29. K Jeho (Božím) znameniam patrí stvorenie nebies a zeme a to z radov toho, čo chodí po zemi, čo v nich (v nebesiach a na zemi) **rozptýlil. On (Boh) má moc ich** (všetkých) **zozbierať** (a zhromaždiť), **ak bude chcieť.**

30. Akékoľvek nešťastie by vás postihlo, je to za to, čo vaše ruky získali (a vykonal). **Mnohé však** (aj tak Boh) **prepáči.** (Boh vám prepáči mnohé zlé skutky, ktoré ste vykonal a

odvracia od vás následky mnohých zlých vecí, ktorých ste sa dopustili. Preto by ste mali vedieť, že to, čo vás postihuje, je následkom len časti zla, ktorého ste sa sami dopustili.)

31. Vy nemôžete zabrániť tomu (nemáte moc zastaviť to, čo vám Boh prisúdi, nemáte kam utiecť a nemáte nikoho, kto by vám pomohol) **na zemi. Bez Boha** (ľudia) **nemáte žiadneho dôverníka a ani toho, kto by vám pomohol a podporil vás** (nemáte nikoho, kto by vám pomohol alebo by sa vás zastal).

32. K Jeho (Božím) **znameniam patria lode plaviace sa na mori ako** (dlhé a vysoké) **kopce** (alebo ako vlajky, ktoré sa nad morom týčia).

33. Keby chcel (Boh), **utíši vietor, a tak ostanú** (tieto lode) **nehybné na jeho povrchu** (na hladine). **V tom sú veru znamenia pre každého trpezlivého a vd'áčného,**

34. Alebo ich (tieto lode) **zahubí** (potopí) **za to, čo získali** (tí, ktorí sú na ich palube). **Mnohé prepáči** (z toho zla, ktoré ste vykonali, takže čo vás postihuje, je len časť zla, ktorého ste sa dopustili).

35. Pozná (Boh) **tých, ktorí sa sporia ohľadom našich znamení. Tí nebudú mať kam utiecť.**

36. Čokoľvek, čo je vám dané, je len úžitkom života najnižšieho (pozemského). **A čo je u Boha, je lepšie a trvalejšie** (určené) **pre tých, ktorí verili a na Pána svojho sa spoliehajú,**

37. A (to, čo je u Boha, je určené) **pre tých, ktorí sa vyhýbajú tým najväčším hriechom a nemravnostiam a keď by ich niečo rozhnevalo, tak odpúšťajú,**

38. A (je to určené) **pre tých, ktorí poslúchajú Pána svojho a konajú modlitbu a o veciach, ktoré sa ich týkajú, sa navzájom radia** (o každej verejnej a dôležitej záležitosti by sa mali muslimovia medzi sebou radieť a až potom rozhodnúť) **a z toho, čo sme im dali, mňajú** (rozdávajú a pomáhajú ostatným ľuďom finančne),

39. A (je to určené) **pre tých, ktorých ak by postihla nevraživosť** (zo strany iných), **tak sa proti tomu postavia** (bránia svoje náboženstvo, seba i všetky hodnoty, ktoré Boh určil, že sa majú chrániť).

40. Odplata za zlý skutok má byť zodpovedajúca (vykonanému) **zlému skutku. A kto** (z radov tých, ktorým bolo ublížené) **by prepáčil a nápravu** (toho, čo sa narušilo) **by sledoval, toho odmena je u Boha. On** (Boh) **nemá rád krivdiacich,** (42:40)

(42:40): V predchádzajúcom verši Boh prikázal muslimom brániť sa, ak by ich postihla nevraživosť zo strany kohokoľvek. Vzápätí ale už Boh muslimom hovorí, že pri odvracaní zla, ktorého sa voči nim niekto dopustil, sa nesmú dopustiť väčšieho zla, než aké bolo im spôsobené. Verš však pokračuje a vysvetľuje, že aj keď sa spravodlivá odplata pripúšťa, je lepšie pre toho, komu bolo ublížené, prepáčiť druhému, čo ten vykonal a napraviť vzťahy, ktoré sa narušili. Za takéto prepáčenie Boh sľubuje tomu, komu bolo ublížené, odmenu. Verš na záver upozorňuje, aby sa muslimovia neodchýlili od spravodlivosti, pretože by sa tým dopustili krivdy a Boh nemá rád tých, ktorí sa krivdy dopúšťajú.

41. Kto by sa postavil na odpor potom, ako mu bolo ukrivdené, proti tomu niet dôvodu (a príčiny) **na jeho potrestanie** (pokiaľ sa spravodlivosti bude držať),

42. Dôvod (a príčina) **na potrestanie** (a volanie na zodpovednosť) **je** (oprávnený) **voči tým, ktorí krivdia ľuďom a dopúšťajú sa nevraživosti na zemi bezprávne. Tým sa dostane trápenie bolestivé.**

43. Ten, kto by mal trpezlivosť (voči zlu, ktoré sa voči nemu pácha) **a odpustil by** (takéto zlo, sledujúc Božiu spokojnosť a odmenu), **to** (takáto jeho výdrž a trpezlivosť) **patrí veru medzi veci veľké** (vydržať takéto ubližovanie je veľmi ťažká vec, preto si vyžaduje veľkú dávku trpezlivosti a zbožnosti).

44. Koho Boh uvedie do bludu, ten už po Ňom nebude mať žiadneho dôverníka (nebude mať nikoho blízkeho, kto by mu pomohol alebo ho správnym smerom usmernil, keď ho Boh potrestá uvedením do bludu). **Budeš vidieť krivdiacich, keď uzrú trápenie, ako budú hovoriť:** „Je (existuje) cesta k návratu (do života pozemského, aby sme oľutovali a zmenili naše predchádzajúce správanie v ňom)?“,

45. Budeš ich vidieť, ako budú predvedení pred neho (pred oheň), **pokorní budú z poníženia** (do ktorého sami seba dostali), **budú sa pozerat' pohľadom kradmým** (kútikom oka, aby ich nik nevidel). **Tí, ktorí uverili, povedia:** „Tí, ktorí prehru utrpeli, sú tí, ktorí prehrali svoje duše (sami seba) i svoje rodiny v deň zmŕtvychvstania (správali sa tak, že vieru odmietali alebo ju zmiešali s niečím, čo k nej nenáleží a podľa zásad náboženstva sa nesprávali)“. **Veru krivdiaci budú v trápení trvalom.**

46. Nebudú mať (tí, ktorí uctievali mimo Boha alebo popri ňom čokoľvek alebo kohokoľvek iného) **žiadnych dôverníkov** (ktorí by boli blízki ich srdcu), **ktorí by im pomohli a podporili by ich** (v súdny deň) **mimo Boha** (len Boh alebo tí, ktorým by to On povolil, sa v súdny deň budú môcť niekoho zastat', nik iný, žiadni iní ľudia, modly alebo vymyslené božstvá). **Koho Boh do bludu uvedie, ten nebude mať cestu von** (ako sa k správnejmu usmerneniu a na správnu cestu dostať).

47. Vypočujte si a poslúchnite Pána svojho (vy, ktorí odmietate vieru a islamské náboženstvo od Boha zoslané) **predtým než príde od Boha deň** (zmŕtvychvstania a súdny deň), **ktorý odvrátený nebude** (on nastane a nik ho nebude môcť odvrátiť). **Nebudete mať žiaden úkryt v ten deň a nebudete mať nikoho, kto by odmietol** (trápenie a trest, ktorému budete podrobení, nik sa vás nezastane).

48. Ak by sa odvrátili, tak vedz (Muhammad i oni nech vedia), **že sme ťa k nim neposlali ako strážcu** (aby si striehol, či veria, alebo nie). **Tvojou povinnosťou je len oznámiť** (toto posolstvo, ktorého oznámením si bol poverený). **Ak by sme dali človeku okúsiť milosť od nás, radoval by sa z nej. Ale ak by ho postihlo niečo zlé za to, čo jeho ruky vykonali, človek odmieta vieru** (v Boha, zabúda na dobro a stáva sa po všetkom dobrom, čo sme mu dali, nevďačným).

49. Bohu náleží kráľovstvo nebies a zeme. Stvorí (Boh), **čo chce** (bez akéhokoľvek obmedzenia). **Dáva** (Boh), **komu chce, deti ženského pohlavia a dáva, komu chce, deti mužského pohlavia,**

50. Alebo ich zdvojuje v (dá vzniknúť súčasne novorodeniatkam) **mužské pohlavie a ženské pohlavie. A činí, koho chce, neplodným. On všetko vie a je na všetko mocný.**

51. Neprislúcha žiadnemu človeku, aby k nemu Boh prehovoril jedine ak vnuknutím (prostredníctvom neho), **alebo spoza clony** (ako to bolo u posla Mojžiša a u Muhammada pri udalosti Al Isrá a Al Miráž, pozri 17:1), **alebo** (k takémuto človeku) **pošle posla, ktorý vnukne s jeho** (Božím) **povolením, čo** (Boh) **chce. On** (Boh) **je najvyšší** (niet toho, kto by bol vyššie postavený než On) **a múdrosťou oplýva.**

52. Takto sme ti (Muhammad) **vnukli Rúhan z príkazu nášho. Nevedel si** (predtým, ako sa vnuknutie tebe určené začalo), **čo je Kniha** (nepoznal si posolstvá a ani Knihy, Tóru a Evanjelium a ani ich obsah predtým, ako sa vnuknutie začalo) **a ani čo je viera** (čistá a očistená od všetkého, čo k nej nepatrí), **ale my sme ho** (Korán) **učinili svetlom, ktorým správne usmerňujeme, koho chceme z radov tých, ktorí sa nám odovzdali. Ty veru** (Muhammad) **správne usmerňuješ na cestu rovnú** (správnu, ktorá je bez akýchkoľvek vybočení či záhybov), (42:52)

(42:52): Slovo Rúhan sa prekladá ako Duch a myslí sa ním najčastejšie anjel Gabriel. Na tomto mieste však výklady Koránu uvádzajú, že sa ním môže myslieť Korán, ktorý vnáša duch života a milosti do srdca stvorených. Okrem toho sa vo výkladoch spomína, že niektorí

učenci uviedli, že sa týmto slovom môže myslieť posolstvo vnuknuté poslovi Muhammadovi, alebo dokonca sa tým môže myslieť aj milosť.

53. K ceste Boha (ktorá vedie k Bohu), ktorému náleží, čo je v nebesiach a čo je na zemi. K Bohu spejú všetky veci.

KAPITOLA ŠTYRIDSIAATA TRETIA

Al Zuchrof
(Výzdoby)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Há, Mím. (Dve písmená arabskej abecedy. Prvé písmeno slovenská abeceda nepozná a najbližšie ho možno prirovnať k písmenu H. Druhé písmeno je M. Pozri vysvetlivku k prvému veršu druhej kapitoly.)

2. Na Knihu zjavnú (Korán) prisahám (Boh prisahá).

3. My sme ho, Korán, učinili v arabskom jazyku, azda budete chápať (jeho obsah, význam, zmysel a nezvyčajnú skladbu).

4. On (Korán) je v Matke Knihy (v prvotnej a hlavnej Knihe, ktorú Boh stvoril a určil v nej všetko) **u nás, je najvyšší** (má najvyššie miesto) **a múdrosťou oplýva.**

5. Máme zabrániť tomu, aby sa k vám dostalo pripomenutie (obsiahnuté v Koráne) **preto, že ste boli ľuďmi nestriednymi?** (43:5)

(43:5): Keď Boh začal vnukať Korán poslovi Muhammadovi (p.) a jeho ľudia toto poslanstvo odmietali, Boh im ho mohol odňať a viac ho už neposlať. Ale počas celých 20 rokov, počas ktorých sa Korán vnukal, Boh im Korán a pripomenutie v ňom obsiahnuté neustále pripomínal a nepotreštal ich za ich nestriednosť.

6. Koľko prorokov sme poslali (už predtým) **k tým prvým** (ľuďom),

7. Vždy však, keď prišiel k nim prorok, robili si z neho posmech,

8. My sme zahubili takých, ktorí mali väčšiu silu (než tí z kmeňa Qurejš, ktorí odmietajú veriť). **Bol už spomenutý príklad tých prvých** (predchádzajúcich spoločenstiev, čo sa s nimi stalo, keď v posolstvách poslov odmietali veriť; nech si preto tí z kmeňa Qurejš, ktorí odmietajú veriť, dajú pozor).

9. Ak by si sa (Muhammad) **ich** (tých z Mekky, ktorí odmietajú veriť) **spýtal: „Kto stvoril nebesia a zem“, povedia: „Stvoril ich (Boh) ten Mocný, ktorý všetko vie“,**

10. Ktorý vám (ľudia) **učinil zem lôžkom a učinil vám na nej** (na zemi) **cesty, azda správny smer nájdete** (pri svojich cestách, a privedie vás to k premýšľaniu nad Tým, kto to všetko v takejto podobe stvoril),

11. Ktorý dáva zísť dole z neba vode v množstve známom (určenom), **ktorou** (touto vodou) **dávame oživiť dedine** (všetko jej okolie), **ktorá mŕtva bola. Takto budete vyvedení** (zo zeme - vzkriesení),

12. Ktorý stvoril všetky páry a učinil vám lode a dobytok (vrátane tiav), **aby ste sa na nich viezli,**

13. Aby ste sa usadili na ich chrbtoch (a palubách). **A aby ste si spomínali na dar Pána svojho potom, keď sa na nich** (na ich chrbtoch a palubách) **usadíte a aby ste hovorili: „Jedinečný je** (Boh, nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde a je Mu vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované) **Ten, kto určil, aby nám toto slúžilo, pretože**

by sme to (takéto usadenie sa a zužitkovanie dobytku na cestovanie bez jeho pomoci) **inak neboli zvládli** (neboli by sme vládali podmaniť si ich)“,

14. „My (pokračujú) sa k Pánovi nášmu (po smrti) vrátíme“.

15. Učinili (tí, ktorí k Bohu pridružujú) **Mu** (Bohu) **časť z radov tých** (stvorených), **ktorí sa Mu odovzdali.** (Učinili Bohu dcéry, synov alebo si vybrali z tvorstva niekoho, o kom povedali, že je súčasťou Boha, a tak ho uctievali, pritom vo verši č. 9 jasne uznávajú, že jediným stvoriteľom nebies a zeme je Boh.) **Človek veru zjavne veriť odmieta** (takýmto správaním). (43:15)

(43:15): Verš tým, ktorí pridružujú k Bohu iných, vyčíta, čo robia. Napriek tomu, že uvedení ľudia uznali, že Boh je stvoriteľom všetkého, aj tak si na Boha vymýšľajú nepravdy, keď hovoria, že Boh si vyvolil zo stvorenia, ktoré stvoril, dcéry, synov alebo spoločníkov, ktorí sa podieľajú s ním na Jeho moci a na správe všetkého. Nasledujúci verš na to nadväzuje.

16. Tvrdíte, že z radov toho, čo (Boh) stvoril, si (Boh) vyhradil dievčatá a pre vás (ľudia) **vybral výlučne chlapcov?** (Tvrdíte, že dcéry náležia Bohu a chlapci patria svojim rodičom? Pozri verše 16:57 a nasledovne.)

17. Ak by niekomu z nich (z tých obyvateľov Mekky, ktorí odmietali veriť) **bola oznámená radostná správa o narodení sa toho** (že sa mu narodilo to), **čo pripisuje** (Bohu) **Tomu, v moci ktorého je milosť** (o narodení sa novorodeniatka ženského pohlavia, o ktorých hovorili, že sú vyhradené Bohu), **jeho tvár sa zamračí a potláča zármutok a zlosť svoju.** (43:17)

(43:17): Verš hovorí, že tí obyvatelia Mekky, ktorí k Bohu pridružujú, tvrdili, že Boh si učinil dcéry, ktorými mali byť anjeli a že pre nich len chlapcov určil. To znamená, že dievčatá akoby u nich symbolizovali Božie potomstvo. Miesto toho, aby sa z dievčat radovali, keď by sa im narodili, oni sa zlosťou naplňujú a narodenie sa dcéry považujú za potupu. Je to z ich strany jeden protiklad za druhým, pretože keby boli bývali skutočne presvedčení o tom, že Boh má dcéry, mali by sa radovať z toho, že sa im narodilo dievčatko, nie opak. Verš vskutku poukazuje na ich slabé a protichodné myslenie.

18. Tie pripisujú Bohu, ktoré rastú (a sú vychovávané) **v ozdobách** (ich záujem sa sústreďoval okolo šiat a ozdôb) **a ak by sa sporili** (ak by sa mali s niekým sporiť ohľadom niečoho), **ich slová nie sú presvedčivé?** (V tej dobe vo väčšine prípadov, keď by sa chcela žena sporiť s niekým v dôležitých záležitostiach, nebola schopná hájiť svoje tvrdenie a ani si ho presadiť, pretože ženy sa starali v prvom rade o domácnosť. Z tohto dôvodu v prípade sporu boli ženy považované za slabé a musel niekto hájiť ich záujmy.) (43:18)

(43:18): Ženy v tej dobe sa vo väčšine starali o domácnosť a výchovu detí, preto neboli výrečné a nevedeli ani svoje záujmy a tvrdenia hájiť. Verš sa pýta tých Arabov, ktorí tvrdili, že Boh si vyhradil novorodeniatka ženského pohlavia a im určil novorodeniatka mužského pohlavia, že ak by si Boh chcel učiniť potomstvo, prečo by si vybral práve ženy, ktoré v spoločnosti zaujímali to slabšie postavenie.

19. Učinili (hore spomenutí, ktorí k Bohu pridružovali) **anjelov, ktorí sú odovzdaní** (Bohu) **Tomu, v moci ktorého je milosť, anjelmi ženského pohlavia** (sami od seba určili, že anjeli sú ženského pohlavia). **Boli snád' svedkami ich stvorenia** (boli svedkami toho, ako boli anjeli Bohom stворení, keď tvrdia, že sú ženského pohlavia)? **Svedectvo** (o pôvode anjelov), **ktoré prednášajú, bude zapísané a budú naň opýtaní** (v súdny deň, kde takéto tvrdenie nabrali).

20. Povedali (tí, ktorí k Bohu pridružujú): **„Keby bol chcel (Boh) Ten, v moci ktorého je milosť, neboli by sme ich** (týchto anjelov) **uctievali“.** **Nemajú o tom** (o pôvode anjelov) **žiadne poznanie, oni sa len domnievajú** (sú to len domnienky, ktoré vyslovujú), (43:20)

(43:20): Ako Korán na niektorých miestach uvádza, posolstvo, ktoré bolo zoslané poslovi Muhammadovi, Boh poslal preto, aby sa potom nik z ľudí nemohol vyhovárať, že to, čo

uctieval mimo Boha alebo čo k nemu pridružoval, považoval za správne a nemal odkiaľ vedieť, že nie je na správnej ceste. Takže Boh ľuďom všetko podstatné v Koráne objasnil a je už na každom, čo si v živote vyberie.

21. Dali sme im snád' Knihu pred ním (pred zoslaním Koránu, kde by boli tieto ich tvrdenia uvedené), **ktorej sa oni pevne držia** (a preto poznanie v Koráne zoslané odmietajú)? (Žiadne iné posolstvo týmto Arabom predtým nebolo zoslané, takže nemajú zdroj, o ktorý by svoje mylné tvrdenia týkajúce sa Boha opierali.)

22. Nič také nemajú (nemajú žiadnu Knihu, o ktorú by sa opreli, ale), **len povedali: „Našli sme našich otcov na určitej ceste** (a na určitom náboženstve) **a my po ich stopách** (sledujúc ich a držiac sa ich) **budeme správne usmernení“**.

23. Takto sa to aj predtým dialo. Neposlali sme pred tebou (Muhammad) **do žiadnej dediny varovateľa bez toho, aby tí, ktorí v nej v prepychu žili, nepovedali: „Našli sme našich otcov** (predkov) **na určitej ceste** (a na určitom náboženstve) **a my ich stopy budeme nasledovať“**.

24. Povedz (im, Muhammad): **„Aj keby som k vám prišiel s niečím správnejšie usmerňujúcim než to, na čom ste našli vašich otcov** (aj tak by ste sa držali toho starého a to nové a správnejšie by ste odmietli nasledovať)?“ **Povedali** (spomenutí ľudia, odmietajúci veriť): **„My odmietame veriť v to, s čím ste boli poslaní** (odmietame všetko, čo bolo poslané)“.

25. Tak sme sa im pomstili (zoslali sme na nich trápenie pre krivdu, ktorej sa dopúšťali). **Pozri, aký bol koniec tých, ktorí za lož označili posolstvá a poslov** (všetko, s čím prišli predchádzajúci Boží poslovia a proroci).

26. Hľa, Abrahám povedal svojmu otcovi a ľuďom svojim: „Ja nemám nič spoločné s tým, čo uctieвате (nebudem s vami uctievať modly, ktoré uctieвате popri Bohu)“,

27. „S výnimkou Toho, kto ma stvoril (len Jeho budem uctievať), **(Boh) Ten ma správne usmerní“**.

28. Zanechal (Abrahám) **to** (čo povedal o výlučnom uctievaní Toho, kto ho stvoril - Boha) **ako slovo, ktoré sa zachovalo v jeho potomstve, azda sa vrátia** (k správne usmerneniu vždy, keď si na jeho slová spomenú).

29. Veru som (Boh) **dal týmto** (potomkom posla Abraháma - Arabom pochádzajúcich od Abrahámovho syna Ismaila) **aj ich otcom** (pred nimi) **užívať si** (konať, ako chcú a odkloniť sa od správnej cesty), **až kým k nim neprišla pravda a posol zjavný** (ktorým bol posol a prorok Muhammad s posolstvom).

30. Keď k nim ale pravda prišla, povedali: „To sú čary a my odmietame v ne veriť“.

31. Povedali (tí, ktorí odmietli veriť): **„Prečo nebol tento Korán zoslaný dole mužovi pochádzajúcemu z oboch dedín, preveľkému** (a významnému, nie chudobnému a osirelému Muhammadovi). (Keby bol býval zoslaný dole niekomu významnému, boli by sme v toto posolstvo uverili a nasledovali ho)“

32. A či oni delia milosť Pána tvojho (Muhammad, a určujú, koho si Boh má za posla vybrať)? **My sme rozdelili medzi nich ich živobytie v živote najnižšom** (pozemskom) **a pozdvihli sme niektorých z nich nad iných o stupne** (dali sme niektorým väčšie bohatstvo než ostatným, iným zasa viac poznania než ďalším, tretím vyššie postavenie a podobne), **aby si niektorí z nich brali iných do svojich služieb**. (Boh presne vie, čo za akým účelom robí a prečo si Muhammada vybral na oznámenie posolstva, ktoré ľuďom zoslal.) **Milosť Pána tvojho je lepšia než to, čo hromadia** (než ich všetky majetky a posty).

- 33. Nebyť toho, že ľudia tvoria jedno spoločenstvo** (v ktorom sú dobrí a zlí, veriaci a neveriaci a pod.), **boli by sme učinili na domoch tých, ktorí odmietajú veriť v Toho, v moci ktorého je milosť, strechy zo striebra a schody, po ktorých môžu stúpať,**
- 34. A (boli by sme učinili) ich domom dvere. A lôžka, o ktoré sa môžu opierať,**
- 35. A (boli by sme im učinili rôzne) výzdoby. Všetko toto sú len úžitky života najnižšieho (pozemského). Život posledný** (a večný, ktorý je lepší než všetko toto) **je u Pána tvojho (Muhammad) pripravený pre bohabojných.**
- 36. Ten, kto je slepý voči pripomenutím si Toho, v moci ktorého je milosť, tomu pridáme satana, ktorý bude v jeho spoločnosti** (bude mu robiť neustáleho spoločníka a bude ho neustále zvädzať),
- 37. Oni** (títo satani a spoločníci) **im** (tým, ktorí sú spomenutí v predchádzajúcom verši) **budú brániť nasledovať cestu správnu. A budú si pritom** (tí, ktorí sú spomenutí v predchádzajúcom verši a ktorým satani budú robiť spoločnosť) **myslieť, že sú správne usmernení,**
- 38. Keď k nám však príde** (v súdny deň človek spomenutý v predchádzajúcom verši, vtedy si trpkú skutočnosť uvedomí a), **vtedy povie** (želajúc si): „**Bodaj by bola bývala medzi mnou a tebou** (satan) **vzdialenosť rovnajúca sa vzdialenosti oboch východov** (podľa výkladov oba východy môžu predstavovať východ a západ alebo najdlhší a najkratší deň v roku). **Zlý spoločníkom si ty veru** (keď sa staneš niekomu spoločníkom)“,
- 39. Dnes** (v súdny deň) **vám nepomôže** (adresáti sú stále ľudia spomenutí v predchádzajúcich veršoch), **keďže ste sa** (predtým v živote pozemskom) **krivdy dopustili, to, že budete v trápení spoločne** (so satanmi, ktorí vám spoločnosť robili v živote pozemskom). (Spravodlivý trest, ktorý sa vám má dostať, sa medzi vami deliť nebude, ale každému z vás sa dostane celá dávka trestu, aká mu náleží.)
- 40. A či ty** (Muhammad) **dáš hluchým počuť alebo správne usmerníš slepých a tých, ktorí sú v blude zjavnom?** (Netráp sa nad nimi, nie je to v tvojej moci, ty im len posolstvo oznám.)
- 41. Ak by sme ťa** (Muhammad) **odviedli preč** (z Mekky alebo zo života pozemského), **aj tak sa im pomstíme** (za to, že ťa zo lži obvinili a tebe a veriacim ubližovali),
- 42. Alebo by sme ti** (Muhammad, v Mekke alebo v živote pozemskom) **ukázali to, čo sme im sľúbili** (trápenie a trest za odmietanie viery, v každom prípade nech vedia, že), **my máme moc** (vykonať všetko, čo sme sľúbili) **proti nim.**
- 43. Drž sa pevne toho, čo ti bolo vnuknuté. Ty si** (kráčaš) **na ceste rovnej** (správnej bez žiadnych záhybov či vybočení).
- 44. Je to** (tento Korán) **pripomenutie pre teba i pre tvojich ľudí. A budete opýtaní** (ako ste sa voči nemu a voči poznaniu v ňom zoslanom zachovali).
- 45. Spýtaj sa** (Muhammad, ak by si zapochyboval o jedinstve a jednotnosti Boha) **tých z radov našich poslov, ktorých sme poslali pred tebou, či sme učinili mimo Toho, v moci ktorého je milosť, božstvá uctievané.** (Len Boh jeden jediný je skutočný a pravdivý Boh. Verš je týmto spôsobom adresovaný prorokovi, aby potvrdil skutočnosť, že poslovia, ktorí pred prorokom Muhammadom prichádzali s posolstvami, hlásali vždy uctievanie Boha jedného jediného, ktorý nemá žiadneho spoločníka ani potomstvo.)
- 46. Poslali sme Mojžiša so znameniami našimi k Faraónovi a jeho popredným** (ľuďom a dôverníkom), **povedal** (im Mojžiš, keď pred nich predstúpil): „**Ja som poslom Pána tvorstva**“.
- 47. Keď k nim** (k Faraónovi a k jeho popredným Mojžiš) **prišiel s našimi znameniami, hľa, oni sa z nich smiali.**

48. Každé znamenie, ktoré im ukazujeme, je väčšie než to predchádzajúce (aj tak odmietli v posolstvo veriť). A zasiahli sme ich trápením, azda sa vrátia (k správne usmerneniu a zanechajú odmietanie a stav, na ktorom boli).
49. Povedali (Faraón a jeho poprední): „Čarodej! Vyzvi nám Pána svojho na základe sľubu, ktorý ti (Boh) dal (aby od nás trápenie, v ktorom sme, odvrátil), my už správne usmernenie nasledujeme (uverili sme ti i posolstvu, s ktorým si prišiel)“.
50. Keď sme ich ale zbavili trápenia, hľa, oni to porušili (všetky vyhlásenia a sľuby, ktoré predtým dali).
51. Zavolať Faraón vo svojich ľuďoch, povedal: „Ľudia moji! A či nie mne patrí kráľovstvo (a vlastníctvo) Egypta, a hľa, tu rieky bežia podo mnou, nevidíte (u koho je moc a veľké kráľovstvo)?“,
52. „Som azda lepší než tento (Mojžiš), ktorý je slabý (nemá žiadnu moc ani kráľovstvo) a takmer sa nevie ani vyjadriť?“,
53. „Keby mu bol aspoň hodený náramok zo zlata, alebo by prišli s ním anjeli, sprevádzajú ho“.
54. Jeho ľudia (Faraónovi ľudia) to (všetko) vzali na ľahkú váhu a poslúchli ho (Faraóna). Oni boli ľuďmi spurnými.
55. Keď nás rozhnevali, pomstili sme sa im a potopili sme ich všetkých.
56. Učinili sme ich niečím, čo už uplynulo (ľuďmi, ktorí dostali, čo si zaslúžili a odišli) a príkladom pre ostatných (ktorí po nich prídu).
57. Keď bol uvedený Máriin syn (Ježiš) ako príklad, hľa, tvoji ľudia (Muhammad) hlučnými sa stali (ako môže uctievanie jedného človeka porovnávať s uctievaním ich početných bohov),
58. Povedali (spomínaní ľudia): „Sú lepšie naše božstvá, alebo on (Ježiš)?!“ Uviedli ti ho (Ježiša ako príklad pridruženia k Bohu) len preto, aby sa s tebou sporili (aby mali oporu v tom, že uctievať popri Bohu aj iné božstvá). Oni sú len ľudia, ktorí sa sporia (nechcú k pravde dospieť, ale chcú sa len sporiť a dohadovať).
59. On (Ježiš) je len poddaný (k slovu poddaný pozri vysvetlivku k veršu 2:23), ktorému sme podarovali mnohé dary (a dali mnohé znamenia) a ktorého sme učinili príkladom pre synov (potomkov proroka) Izraela.
60. Keby sme boli chceli, boli by sme medzi vami učinili anjelov, ktorí by na zemi (po vás) nasledovali (ujali sa správy zeme miesto vás).
61. A on (Ježiš) je oznámením o Hodine (o blížiacom sa dni zmŕtvychvstania). Nepochybujte preto o nej (o jej príchode) a nasledujte ma. To je cesta rovná (správna bez žiadnych záhybov a vybočení).
62. Nech vám satan nebráni ju nasledovať (nech vám nebráni svojim našepkávaním a zvádzaním nasledovať správne usmernenie, ktoré vám zosielame ústami posla Muhammada), on (satan) je pre vás nepriateľom zjavným (dajte si pred ním pozor).
63. Keď Ísa (Ježiš) prišiel so znameniami (k svojim ľuďom), povedal: „Prišiel som k vám s Múdrost'ou (s poznatkami, v ktorých je múdrosť), aby som vám objasnil niečo z toho, o čom ste sa sporiли. Bojte sa Boha a poslúchnite ma“,
64. „Boh, On je mojim Pánom i vašim Pánom (Ježiš pokračuje), preto Ho uctieвайте. To je cesta rovná (správna bez záhybov a vybočení)“.
65. Avšak skupiny (kresťanov) sa medzi sebou začali sporiť (ohľadom Ježiša, jeho pôvodu a smrti). Beda Tým (z nich), ktorí sa krivdy dopustili, až nastane trápenie dňa bolestivého (ktorý ich čaká).

- 66. Čakajú snád' už len na Hodinu (súdu), aby k nim prišla znenazdania, keď to nebudú cítiť?** (Na čo už len čakajú, aby svoju vieru napravili? Keď príde súdny deň, vtedy už nebude do života pozemského návratu a vtedy sa už na nič nezmôžu.)
- 67. Blízki priatelia budú v ten deň (súdny deň) jeden druhému nepriateľmi s výnimkou bohabojných** (tí budú toho ušetrení).
- 68. Vy, Mne (Bohu) odovzdaní, niet strachu o vás dnes (v súdny deň) a ani nebudete zarmútení,**
- 69. Ktorí ste uverili v naše znamenia a boli ste muslimami** (t.j. Bohu oddaní),
- 70. Vojdite do raja** (bude týmto veriacim povedané) **vy i vaše družky, v radosti** (tam prebývajte),
- 71. Medzi nimi** (týmto veriacimi a ich družkami v raji) **sa bude kolovať s podnosmi** (ide o podnosy, na ktoré sa pomestí jedlo pre päť osôb) **zo zlata a s pohármi. Bude v ňom** (v raji) **to, po čom duše zatúžia a čo očiam zachutí** (keď to uvidia, očami svojimi zatúžia po tom a zaželať si to). **Vy** (veriaci, Bohu oddaní) **budete v ňom** (v raji) **naveky,**
- 72. To bude tá záhrada** (rajská), **ktorú zdedíte za to** (všetko dobré), **čo ste konali,**
- 73. Budete tam mať veľa ovocia, z ktorého budete jesť.**
- 74. Previnilci** (ktorí odmietajú veriť v to, čo Boh v Koráne zoslal) **budú v trápení pekla naveky,**
- 75. Nebude im zmiernené** (toto trápenie) **a oni v ňom zúfalí ostanú,**
- 76. Neukrividili sme im, ale oni boli tí, ktorí sa krivdy dopustil,** (Ukrividili sami sebe, keď vieru a Korán odmietali. Krivdy sa však dopustili aj voči tým, ktorí pod ich vplyvom vieru a poznanie Koránu taktiež odmietli.)
- 77. Zavolajú** (tí, ktorí sú v trápení ohňa pekelného): **„Málik** (meno správcu ohňa), **nech to tvoj Pán s nami skončí** (nech nás usmrť a zbaví nás toho, v čom sme)“. **Povie** (Málik, odpovedajúc): **„Ostanete tu** (o žiadny koniec nežiadajte)“,
- 78. Prišli sme k vám** (keď ste žili v živote pozemskom) **s pravdou, väčšine z vás sa ale pravda protivila** (chceli ste ostať na tom, na čom ste, nasledovali ste svoje túžby a nepočúvali ste).
- 79. Zosnovali snád'** (tí, ktorí odmietli veriť v posolstvo posla Muhammada) **nejakú vec** (plánujúc ho zabiť)? **Aj my snujeme** (okolnosti tak, aby sa zachránil), (43:79)
- (43:79): Verš uvádza plány tých najväčších nepriateľov proroka Muhammada, ktorí ho ohľadom posolstva zo lži obvinili a ktorí zosnovali plán, ako ho v noci zabiť a zbaviť sa ho. Boh však tieto ich plány prekazil a prorok Muhammad sa zo svojho domu priamo pod ich zrakmi dostal von bez toho, aby ho dokázali spozorovať, pretože Boh ich zraky zatemnil.
- 80. Myslia si snád'** (ľudia z kmeňa Qurejš uvedení v predchádzajúcom verši), **že nepočujeme, čo skrývajú i ich tajné hovory** (ktoré medzi sebou vedú)? **Veru áno** (my všetko počujeme a o všetkom vieme) **a naši poslovia sú u nich a zapisujú** (to všetko, aby to bolo týmto ľuďom, keď nastane čas, odplatené).
- 81. Povedz** (Muhammad): **„Keby mal Ten, v moci ktorého je milosť, dieťa** (dcéru alebo syna), **ja by som bol prvý, kto by ho** (toto dieťa popri Bohu) **uctieval** (Boh ale žiadne potomstvo nemá)“,
- 82. Jedinečný je** (Boh), **nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (Bohu je vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované), **Pán nebies a zeme, Pán Trónu a je vzdialený od toho, čo** (títo) **opisujú.**

83. Nechaj ich (Muhammad), **nech hovoria znevažujúco** (čo chcú) **a nech sa zabávajú** (nad tým, čo bolo v Koráne zoslané), **až** (dovtedy) **kým nestretnú deň** (súdny deň), **ktorý je im sľubovaný** (vtedy zistia, nad čím sa zabávali).

84. On (Boh) **je ten, kto je v nebi Bohom a na zemi Bohom. On múdrosťou oplýva a všetko vie.**

85. Požehnaním oplýva Ten, komu náleží kráľovstvo nebies a zeme a čo je medzi nimi a u ktorého je poznanie o Hodine (súdu, kedy nastane) **a ku ktorému bude váš návrat** (po smrti).

86. Tí, ktorých vzývajú mimo Neho (mimo Boha), **nebudú mať moc prihovoriť sa** (ani za seba, ani za nikoho iného), **jedine tí** (sa budú môcť prihovoriť), **ktorí svedčili** (o Bohu) **v pravde a naisto ju poznali** (vedeli, že nik sa u Boha nemôže za nikoho prihovoriť bez Božieho súhlasu). (43:86)

(43:86): Verš hovorí, že nik z modiel, anjelov, poslov a prorokov, medzi ktorých patrili napríklad Abrahám, Mojžiš, Ježiš a ďalší, nemá moc prihovoriť sa u Boha za nikoho. Prihovoriť sa u Boha však môžu tí, ktorí pravdu o Bohu ľuďom oznámili, ktorí bez akýchkoľvek pochyb sú Bohu jednému jedinému oddaní a ktorí vedia, že všetko závisí od Boha, jedine On im môže povoliť prihovoriť sa za niekoho a jedine Boh určuje, za koho sa prihovoriť môžu, a za koho nie. Platí to o oddaných anjeloch a o posloch a prorokoch, medzi ktorých patrí Abrahám, Mojžiš a Ježiš, ktorí sú Bohu oddaní a ktorí svedčia o Božej jedinstve a ojedinelosti.

87. Ak by si sa ich (tých, ktorí k Bohu pridružujú) **spýtal** (Muhammad, na to), **kto ich** (samých) **stvoril, povedia** (odpovedajú): **„Boh“**. **Kam sú teda zvedení?!** (Ako to premýšľate? Hovoríte, že Boh sám vás stvoril i všetko vďaka vám bez toho, aby mal akýchkoľvek spoločníkov a pomocníkov. A Boh vám objasňuje, že On je jeden jediný, prečo teda trváte na tom, že budete popri Ňom uctievať niečo alebo niekoho iného a dávať týmto moc, ktorú oni nemajú, nemali a nikdy nebudú mať.)

88. A spomeňte si (vy, ktorí odmietate veriť) **na jeho** (Muhammadove) **slová** (keď na vás Bohu žaloval): **„Pane! To sú ľudia, ktorí neveria** (v posolstvo, ktoré si prostredníctvom mňa zoslal a ani v Korán, ktorý si zoslal)“.

89. Prepáč im to (Muhammad) **a povedz** (im, odpovedajúc na ubližovanie, ktoré sa ti od nich dostáva): **„Mier** (nebudem sa vám pomstiť)“**”**. **Oni sa veru dozvedia** (kam sami seba týmito činmi dostali).

KAPITOLA ŠTYRIDSIA ŠTVRTÁ

Al Duchán (Dym)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. **Há, Mím.** (Dve písmená arabskej abecedy. Prvé písmeno slovenská abeceda nepozná a najbližšie ho možno prirovnať k písmenu H. Druhé písmeno je M. Pozri vysvetlivku k prvému veršu druhej kapitoly.)
2. **Prisahám** (Boh prisahá) **na Knihu** (Korán) **jasnú** (zreteľnú, ktorá základy všetkého jasne vysvetľuje),
3. **My sme ho** (Korán) **zoslali dole v noci požehnanej** (v jednej z nocí mesiaca Ramadanu známej ako Noc Al Qadr, pozri kapitolu 97). **My sme veru varovali** (ľudí týmto Koránom, aby poznali pravdu a aby sa pripravili na to, čo príde),
4. **Počas nej** (tejto požehnanej noci, noci Al Qadr) **sa rozhodne každá vec** (záležitosť) **múdra** (vyžadujúca múdre rozhodnutie, nevyhnutná a správna, ktorá sa týka života stvorených),
5. **Príkazom od nás** (sa tak stane). **My veru dole zosielame** (poslov a posolstvá),
6. **Milosťou od Pána tvojho. On** (Boh) **všetko počuje a všetko vie,**
7. **Je** (Boh) **Pánom nebies a zeme a čo je medzi nimi;** (oznamujeme vám to) **ak chcete dospieť k bezpochybnému presvedčeniu** (že to všetko nejaká sila stvorila).
8. **Niet boha okrem Neho, oživuje** (dáva život) **a usmrcuje** (určuje smrť). **Je Pánom vašim i Pánom vašich prvých otcov** (predkov, vy, ktorí odmietate veriť).
9. **Oni** (tí, ktorí odmietajú veriť) **sú ale** (aj napriek tomu, že sme im všetko objasnili a napriek tomu, že uznávajú, že Boh to všetko stvoril) **na pochybách** (pochybnosti stále u nich ostávajú ohľadom posolstva, ktoré bolo poslovi Muhammadovi zoslané) **a zabávajú sa** (na tom, čo v Koráne zoslané je).
10. **Čakaj teda, až nebo príde so zjavným dymom,**
11. **Ktorý zahalí ľudí. To je** (už prichádza) **trápenie bolestivé,**
12. **„Pane náš** (vtedy tí, ktorí odmietali veriť, skríknu), **zbav nás trápenia, už budeme veriť.“**
13. **Kdeže im teraz pomôže spomenúť si keďže predtým k nim prišiel posol zjavný** (posol Muhammad s pripomenutím),
14. **Ale oni sa od neho odvrátili a povedali: „Bláznivý učiteľ“.**
15. **Keď by sme vás trochu zbavili trápenia** (odložili ho, aby ste sa napravili, ani tak to nepomôže), **vy sa k tomu vrátite** (k odmietaniu viery, na ktorom ste boli).
16. **V deň, keď mocne udrieme veľkým mocným úderom, vtedy sa pomstíme** (tým, ktorí odmietli veriť, za všetko zlo, ktoré konali).

17. **Skúšky sme vystavili už pred nimi ľuďi Faraóna a prišiel k nim posol vznešený** (Mojžiš, ktorý im povedal:)
18. **„Vydajte mi tých Bohu odovzdaných (mojich ľudí), ja som k vám poslaný ako posol čestný (pocitívý, aby som vám radil to, čo je vo váš prospech)“**,
19. **„Nepovyšujte sa nad Boha (to som vám prišiel oznámiť). Prišiel som k vám s dôkazom zjavným“**,
20. **„Dávam sa (pokračoval Mojžiš) pod ochranu Pána môjho i Pána vášho (Boha, ktorý je Pánom nás všetkých) pred tým, že by ste ma ukameňovali“**,
21. **„Ak by ste mi neverili, tak sa ma stráňte“**.
22. **Vzýval Pána svojho (Mojžiš hovoriac): „Títo sú ľudia previnili (zachráň ma pred nimi).“ (Preto sme mu prikázali:)**
23. **„Vydaj sa za noci na cestu s tými, ktorí sa Mi odovzdali. Budete prenasledovaní“**,
24. **„A zanechaj more pokojné (potom, ako cezeň prejdete, aby vás prenasledovali), oni sa stanú vojakmi potopenými (more ich zaleje a utopia sa)“**.
25. **Koľko záhrad a prameňov (čistej vody) za sebou zanechali**,
26. **A sadív a miesta štedrého (a vznešeného)**,
27. **A dar, v ktorom si radostne žili**.
28. **Takto sa stalo (a takto nakoniec dopadli, keď odmietli to, čo sme im poslali). Ako dedičstvo (po nich) sme to postúpili (všetky spomenuté dary a dobrodenia) ľuďom ďalším (iným)**.
29. **Neplakalo nad nimi (neoplakávalo ich) nebo ani zem a nepatrili medzi tých, ktorým bol odklad umožnený (aby si aspoň užili života pozemského, keďže o život konečný a večný v záhrade rajskej záujem nemali, a teda ho aj stratili a oheň pekelný pred ňou uprednostnili)**.
30. **Zachránili sme synov (potomkov proroka) Izraela pred trápením ponížujúcim**,
31. **Pred Faraónom. On sa povyšoval a patril medzi tých, ktorí striedmymi neboli**,
32. **Vybrali sme si ich (aby sa posolstvu nášmu podvolili) zo stvorených ľudí (v dobe, v ktorej žili) na základe poznania (ktoré máme o nich)**,
33. **A dali sme im z množstva znamení také, v ktorých spočíva skúška zjavná (pre nich, či sa ich budú držať alebo sa od toho, čo sme im dali, odklonia)**.
34. **Títo (tí z ľudí Mekky, ktorí odmietli veriť v posolstvo posla a proroka Muhammada) hovoria:**
35. **„Nastane len táto naša prvá smrť (v živote pozemskom) a nebudeme oživení (znova k životu prinavrátení v deň zmŕtvychvstania)“**,
36. **„Prived'te (späť k životu) našich otcov, ak ste pravdovravní (je to adresované prorokovi Muhammadovi i veriacim, ktorí boli s ním)“**.
37. **A či oni (tí z kmeňa Qurejš, ktorí odmietali veriť a k Bohu pridružovali,) sú lepší (majú viac majetkov, sily a slávy), alebo sú lepší ľudia Tubbaa (Tubba je titul starých kráľov Jemenu alebo meno jedného z týchto kráľov) a tí, ktorí boli (žili) pred nimi?! (Tí boli majetnejší, mocnejší a slávnejší než títo Qurejšovci - obyvatelia Mekky.) Zahubili sme ich. Oni boli totiž previnilci (ktorí sa hrubo previnili). (Boh tým z kmeňa Qurejš, ktorí odmietali veriť, oznamuje, že pred nimi žili ľudia a spoločenstvá, ktoré boli omnoho silnejšie a majetnejšie než oni ale aj tak, keď odmietli poslov, ktorí boli k nim poslaní, nasledovať, Boh ich zahubil a zo života pozemského vzal. Nech si preto dajú pozor na to, čo hovoria a robia.)**
38. **Nestvorili sme nebo a zem a čo je medzi nimi, pre zábavu (boli stvorené pre konkrétny cieľ a nevznikli len pre nič za nič samy od seba)**,

39. Stvorili sme ich oboje (nebesá a zem) **v pravde** (neboli stvorené len tak, ale za určitým konkrétnym účelom), **väčšina z nich to ale nevie** (nepozná túto skutočnosť, preto odmieta veriť, že by po smrti boli znova vzkriesení, preto im neustále objasňujeme, že takáto chvíľa príde a nastane),

40. Deň rozsúdenia bude čas stretnutia ich všetkých (v ňom sa všetci predoslí i nasledovní stretnú, aby im boli zúčtované ich skutky),

41. Deň, v ktorom nepomôže blízky (človek svojmu) **blízkemu v ničom** (každý sa bude starať len sám o seba) **a ani im nebude daná pomoc a podpora** (nenájdu nikoho, kto by im pomohol bez Božieho povolenia),

42. Jedine tomu (sa pomoc dostane), **koho Boh milosťou** (svojou) **zahrnie. On** (Boh) **je veru ten mocný a milostivý.**

43. Strom Zaqqúmu (44:43)

(44:43): Čo je to strom zaqqúmu, vysvetľuje verš 37:62 a nasledovne.

44. Bude potravou hriešnika (ktorý sa hriechov v živote pozemskom dopúšťal),

45. Podobne ako muhl (slovo muhl môže mať viacero významov, môže ísť o roztavenú meď, roztavené olovo alebo vreľý olej), **bude** (tento strom po jeho konzumácii) **vrieť v bruchách** (spomenutých hriešnikov),

46. Ako vrenie vriacej vody.

47. „Vezmite (bude povedané správcom pekla) **ho** (takéhoto hriešnika) **a zaveďte ho do stredy pekla“**,

48. „Potom nalejte na jeho hlavu z trápenia vody vriacej“,

49. „Skús (bude takémuto hriešnikovi povedané), **veď ty si ten mocný a vznešený** (ako si to tvrdil v živote pozemskom, keď sa k tebe dostali znamenia Božie a jeho varovanie)!“,

50. „To je to, o čom ste pochybovali“.

51. Bohabojní budú na mieste bezpečnom (pred týmto všetkým),

52. V záhradách a pri prameňoch čistej vody.

53. Obliekať si budú odev z jemného hodvábu a z hodvábu hrubého (z brokátu), **oproti sebe** (sedieť alebo ležať) **budú**,

54. Takto to bude (v raji) **a oženíme ich s pannami** (dievčinami s bielou a priezračnou pokožkou) **okatými** (s veľkými a peknými očami),

55. Budú v nej (v záhrade) **žiadať o každý druh ovocia, v bezpečí budú** (tam pred všetkým),

56. Neokúsia v nej (v záhrade) **smrť, iba smrť prvú** (ktorú už majú za sebou). (Po prvej smrti, pri ktorej odišli zo života pozemského, už ostanú v záhradách naveky a viac smrť neokúsia.) **Ochráni ich** (Boh) **pred trápením pekla**,

57. Dobrodenie od Pána tvojho (Muhammad,) **to bude. To je tá výhra obrovská.**

58. Učinili sme ho (Korán) **zrozumiteľným v tvojom jazyku** (Muhammad), **azda budú na to pamätať** (tvoji ľudia i všetci ľudia na varovanie v ňom uvedené).

59. Čakaj (Muhammad, až príde to, pred čím boli varovaní), **oni tiež čakajú** (a dúfajú v tvoju smrť).

KAPITOLA ŠTYRIDSIATA PIATA

Al Žásija
(Kľáčiace)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. **Há, Mím.** (Dve písmená arabskej abecedy. Prvé písmeno slovenská abeceda nepozná a najbližšie ho možno prirovnať k písmenu H. Druhé písmeno je M. Pozri vysvetlivku k prvému veršu druhej kapitoly.)
2. **Zoslanie Knihy (Koránu) bolo od Boha mocného, oplývajúceho múdrosťou.**
3. **V nebesiach a na zemi sú veru znamenia** (o Bohu, jeho existencii, ojedinelosti a moci) **pre veriacich,**
4. **A vo vašom stvorení a v tom, čo rozptyľuje** (Boh na zemi) **z radov toho, čo chodí** (z radov stvorení), **sú znamenia ľuďom, ktorí sú bezpochyby presvedčení** (o Božej existencii a Jeho podobe),
5. **A v rozdielnosti** (v obmieňaní, zmene, v striedaní) **noci a dňa a v potrave, ktorú Boh zoslal dole z neba** (zoslal dážď, ktorým dal vyrásť potravu), **a tak ňou** (touto vodou) **dal ožiť zemi po tom, ako bola mŕtva a v premieňaní sa vetrov, v tom všetkom sú znamenia ľuďom, ktorí chápu** (a vnímajú zmysel a hodnotu takýchto znamení).
6. **To sú znamenia Božie, prednášame ti ich v pravde** (znamenia a verše Koránu, ktoré ti prednášame, Muhammad, sú pravdou a milosťou od Boha zoslanou). **V aké slová po Božích** (po slovách Bohom zoslaných) **a po jeho znameniach** (po znameniach, ktoré Boh zoslal, tí, ktorí odmietajú veriť) **budú veriť** (ak im ani slová Bohom zoslané nič nehovoria, tak čo už len považujú za pravdivé)?
7. **Beda každému zvedenému** (zo správnej cesty) **hriešnemu,**
8. **Počuje znamenia Božie** (zoslané v Koráne), **ako sú mu prednášané a aj napriek tomu vedome trvá na ich odmietaní** (na odmietaní pravdy v Koráne zoslanej), **povyšuje sa** (pritom nad túto pravdu), **ako by ich** (tieto znamenia) **nepočul. Tomu oznám** (Muhammad) **radostnú zvesť o trápení bolestivom** (ktoré je preňho pripravené za jeho povýšenosť nad tým, čo Boh v Koráne zoslal a za to, čo konal),
9. **Keď by spoznal niektoré z našich znamení** (počul niektoré z nich alebo spoznal pravdu v nich obsiahnutú), **berie ich** (tieto znamenia) **na posmech** (robí si z nich posmech, miesto toho, aby sa nad nimi a nad ich obsahom zamyslel). **Tým** (každému, kto by tak konal) **sa dostane trápenie ponížujúce,**
10. **Za nimi** (za takýmito ľuďmi) **bude peklo** (čakať na nich, až budú doň uvrhnutí). **Nepomôže im** (v tento deň) **to, čo získali** (v živote pozemskom z majetkov alebo potomkov), **v ničom** (neodvráti to od nich sľúbené trápenie) **a (nepomôžu im) ani dôverníci, ktorých si učinili mimo Boha** (a ktorým sa zdôverovali so všetkým, ktorých prosili o pomoc a na ktorých sa obracali). **Dostane sa im trápenie obrovské.**
11. **Toto** (tento Korán a jeho znamenia) **je správne usmernenie** (ktoré ľudí vedie k pravdivému spoznaniu Boha a ukáže im, ako sa majú usilovať o Jeho spokojnosť). **Tým,**

ktorí odmietli veriť v znamenia Pána svojho (Boha), sa dostane trápenie (spočívajúce a pochádzajúce) z trápenia bolestivého po sebe prichádzajúceho.

12. Boh je ten, kto určil, aby vám more slúžilo, aby sa lode plavili na ňom (na mori) Jeho príkazom a aby ste sledovali (snažili sa o) dobrodenie dané od Neho (cestovali po mori, objavovali, obchodovali a lovili). Azda budete d'akovat' (za to všetko, čo vám Boh dal a umožnil).

13. Určil (Boh), aby vám slúžilo, čo je v nebesiach a čo je na zemi, všetko je od Neho (od neho pochádza, Jemu patrí a On vám to umožnil). V tom sú veru znamenia ľuďom, ktorí premýšľajú.

14. Povedz tým, ktorí uverili, aby odpustili tým, ktorí nedúfajú v dni Božie (neveria, že sa naplní sľub, ktorý Boh dal, že ich môžu postihnúť dni, v ktorých na nich dopadne trápenie podobne, ako dopadlo na tých, ktorí boli pred nimi a že príde deň zmŕtvychvstania a súdny deň). Náležite odplatiť (Boh) ľuďom to, čo získavali. (45:14)

(45:14): Jedného dňa počas výpravy Bení Al Mustaleq sa muslimovia utáborili pri studni zvanej Al Murejse. Jeden pokrytec zvaný Abdulláh Bin Ubej, poslal svojho sluhu, aby mu priniesol vodu zo studne. Sluha sa omeškal, preto sa za ním Abdulláh vybral. Keď ku sluhovi prišiel a spýtal sa ho, prečo meškal, sluha odpovedal: „Sluha Omara Bin Al Chattába sa posadil pri otvore studne a nenechal nikoho nabrat' si vodu, až kým nenaplnil prorokove nádoby, nádoby Abú Bakra a nádoby svojho pána“. Nato Abdulláh povedal: „Príklad nás a ich sa podobá na ten príklad, v ktorom bolo povedané: Vypas svojho psa a on ťa zožerie“. Keď sa Omarovi dostalo, čo Abdulláh povedal, uchopil svoj meč a chcel ísť za Abdulláhom. Nato bol zoslaný tento verš.

15. Kto konal dobro, konal tak (dobro) pre svoju dušu (pre seba) a kto konal zlo, konal proti nej (kto koná zlo, získava tým hriechy a zlé skutky, a tak ako keby konal sám proti svojej duši, proti sebe, a nie proti niekomu inému). Potom k Pánovi vášmu bude váš návrat.

16. Dali sme synom (proroka) Izraela (Jakuba) Knihu a múdrosť a proroctvo a dali sme im z rôznych dobrôt a uprednostnili sme ich pred stvorenými (v dobe, v ktorej žili, rôznymi dobrodeniami, ktorými sme ich obdarili),

17. Dali sme im (potomkom proroka Izraela) jasné dôkazy vo veci (Knihy, ktorú sme im zoslali tým, že sme im ju objasnili). (V niektorých výkladoch sa píše, že vecou, o ktorej dostali jasné dôkazy, bolo posolstvo a proroctvo posla Muhammada.) Nezhoda medzi nimi nastala (vo veciach Knihy alebo vo veciach pravdivosti posolstva posla Muhammada) až potom, ako k nim prišlo poznanie (objasňujúce im význam jej ustanovení alebo príchod nového posolstva, ktorým bolo posolstvo posla Muhammada) a pramenila len zo vzájomnej nevraživosti. (Nezhoda medzi nimi nastala z nevraživosti, ktorú v sebe chovali, a nie pre nepochopenie významov zoslanej Knihy.) Pán tvoj (Muhammad) ich rozsúdi v deň zmŕtvychvstania ohľadom toho, o čom sa sporili (a rozhodne, kto bol na pravde, a kto nie).

18. Potom sme ťa (Muhammad) učinili na jasnej ceste vo veci našej (podobne ako sme predtým dali poslom a prorokom posolstvá a znamenia a ukázali sme im správnu cestu, tak sme aj tebe dali jasné znamenia a ustanovenia, ktoré budú ľuďí viesť na tú správnu cestu k Bohu a k dobrému a plnohodnotnému životu), preto ju nasleduj a nenasleduj túžby tých, ktorí nevedia.

19. Oni ti (Muhammad) nepomôžu pred Bohom v ničom (neodvrátia od teba trápenie Božie, ak by si nekonal podľa toho, čo ti Boh prikazuje). Krivdiaci, tí sú jeden druhému dôverníkmi (krivdiaci sa navzájom podporujú a pomáhajú si v krivde, ktorú páchajú). A Boh, ten je dôverníkom bohabojných (najbližším k ich srdcu a ich ochrancom).

- 20. Toto** (tento Korán a jeho znamenia) **je viditeľný dôkaz pre ľudí a správne usmernenie a milosť ľudom bezpochyby presvedčeným** (o Božej existencii a o pravdivosti Koránu a posolstva, ktoré Boh ľudom poslal prostredníctvom Ním určeného posla Muhamada).
- 21. Mysleli si snád' tí, ktorí získali zlé skutky, že ich učiníme na roveň tých, ktorí uverili a dobré skutky konali, že rovnými si budú v živote ich (pozemskom) aj (po ich) smrti? Zle veru usudzujú** (zlý je spôsob, akým premýšľajú).
- 22. Stvoril Boh nebesá a zem v pravde** (pre určitý účel, nie pre nič) **a aby bolo každej duši náležite odplatené to, čo získala. A nebude im** (dušiam) **ukrivené.**
- 23. Videl si** (Muhammad) **toho, kto si za boha svojho učinil túžbu svoju** (robil si to, čo sa mu zachcelo a nebral do úvahy, čo Boh uložil) **a Boh mu** (preto) **dal** (za trest) **zblúdiť na základe Svojej znalosti všetkého** (čo on konal, ako myslel a ako bude konať) **a zapečatil jeho sluch a srdce a učinil nad jeho zrakom závoj. Kto by ho správne usmernil po Bohu?** (Potom, ako ho Boh za to, čo konal, do bludu uviedol, kto je ten, kto by mal moc ho znova správne usmerniť?) **A či sa nepoučíte** (a nezačnete konečne naslúchať tomu, čo Boh v Koráne zoslal a tým sa riadiť)?
- 24. Povedali** (tí, ktorí odmietli veriť): **„Existuje len tento náš život najnižší (pozemský), zomierame a žijeme v ňom a len čas nás usmrť (neexistuje žiaden ďalší život po smrti).“ Nemajú však o tom** (o neexistencii života po smrti) **žiadne poznanie, oni sa len domnievajú** (že neexistuje, s istotou to ale nevedia),
- 25. Keď im** (tým, ktorí odmietali veriť) **boli prednesené naše znamenia** (zoslané v Koráne) **ako jasné dôkazy** (poukazujúce na existenciu Boha a života po smrti), **ich jediná výhovorka** (ktorou tieto znamenia okomentovali) **bola, že povedali: „Príďte s našimi otcami** (vráťte život našim predkom), **ak ste pravdovravní“.**
- 26. Povedz** (im, Muhammad odpovedajúc): **„Boh vás oživí** (dá vám život), **potom vás usmrť** (nechá zomrieť) **a potom vás zozbiera** (a zhromaždí) **ku dňu zmŕtvychvstania, niet o ňom** (o tomto dni a jeho príchode) **pochýb.“ Ale väčšina ľudí to nevie** (neuvedomuje si, že tento deň s určitosťou príde).
- 27. Bohu náleží kráľovstvo nebies a zeme** (všetko, čo v nich je, Bohu patrí). **V deň, keď nastane Hodina** (súdu alebo zmŕtvychvstania), **v ten deň prehrajú tí, ktorí sa odklonili** (od toho, čo Boh zoslal),
- 28. Budeš vidieť** (v ten deň) **každé spoločenstvo kľačiace. Každé spoločenstvo bude vyzvané ku svojej knihe** (skutkov). **Dnes je vám náležite odplatené to, čo ste konali** (v živote pozemskom),
- 29. To je naša kniha** (skutkov), **vyslovuje sa o vás** (a o tom, čo ste konali) **v pravde** (všetko je v nej presne a pravdivo zachytené). **My sme prepisovali** (presne v knihe evidovali všetko) **to, čo ste konali** (vo vašom živote pozemskom),
- 30. Tí, ktorí uverili a dobré skutky konali, tým dá vojsť pod milosť Svoju. To je veru výhra zjavná,**
- 31. Ale tým, ktorí odmietli veriť** (bude povedané): **„Neboli vám prednášané Moje znamenia** (ktoré vás varovali)? **Vy ste sa ale povyšovali a boli ste ľudmi previnilými“,**
- 32. „Keď bolo** (pred vami) **povedané: „Sľub Boží je pravdivý a Hodina** (súdu), **niet pochýb o nej** (že nastane)“, **povedali ste: „Nevieme, čo je Hodina, my len uvažujeme v myšliach našich o nej** (že niečo také môže existovať a nastať), **ale nie sme bezpochyby uistení** (že ona nastane)““,
- 33. Ukáže sa im** (previnilcom v súdny deň) **to najhoršie z toho, čo konali a obklopí ich** (z každej strany) **to, z čoho si posmech robili** (trápenie, pred ktorým boli varovaní a z ktorého si posmech robili),

34. Bude povedané (v tento deň): „Dnes na vás zabudneme (necháme vás v trápení, ako keby sme na vás zabudli), tak ako ste vy zabudli na to, že stretnete tento váš deň (súdny deň). Vaším útočiskom bude oheň a nebudete mať nikoho, kto by vám pomohol a podporil by vás (pred Bohom sa vás zastal)“,

35. „To preto (vás toto všetko postihne), že ste si vzali znamenia Božie na posmech a zlákal vás život najnižší (pozemský k tomu, aby ste sa nepripravili na toto stretnutie)“. Dnes z neho (ohňa) nebudú vyvedení von a ani im nebude nič vyčítané (uplynul už aj čas, kedy mohli pokánie urobiť a prosiť Boha o odpustenie za to, čo konali).

36. Bohu náleží vďaka. Je Pánom nebies a Pánom zeme, Pánom tvorstva (všetkého je On).

37. Jemu (Bohu) náleží vysoké miesto (oddanosť a poslušnosť všetkého, čo je) v nebesiach a na zemi. On (Boh) je mocný a múdrosťou oplýva.

KAPITOLA ŠTYRIDSIA ŠIESTA

Al Ahqáf
(Duna)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Há, Mím. (Dve písmená arabskej abecedy. Prvé písmeno slovenská abeceda nepozná a najbližšie ho možno prirovnať k písmenu H. Druhé písmeno je M. Pozri vysvetlivku k prvému veršu druhej kapitoly.)

2. Zoslanie Knihy (Koránu) bolo od Boha mocného, múdrosťou oplývajúceho.

3. Stvorili sme nebesá a zem a čo je medzi nimi len v pravde a do času stanoveného. (Nebesá a zem neboli stvorené len tak, ale za určitým konkrétnym účelom, ktorý pozná Boh najvyšší a tí, ktorým takéto poznanie dal. Tieto nebesá a zem zotrývajú až do určeného času, ktorým je deň zmŕtvychvstania a súdny deň.) **Tí, ktorí odmietli veriť, sa od toho, pred čím boli varovaní, odvracajú.**

4. Povedz (Muhammad, týmto, ktorí odmietajú veriť): **„Vidíte to všetko, čo vzývate mimo Boha? Ukážte mi, čo (títo) stvorili zo zeme** (ktorú časť jej povrchu alebo tvorstva na nej)? **Alebo majú snáď podiel na nebesiach** (na stvorení nebies alebo na vláde v nich)?! **Prineste mi knihu** (zoslanú Bohom), **ktorá bola pred týmto** (Koránom), **alebo stopu po poznaní** (starobylého, od Boha zoslaného, ktoré by poukazovalo na to, že to, čo vzývate mimo Boha, je pravdivé), **ak ste pravdovravní“.**

5. Kto môže byť vo väčšom blude než ten, kto vzyva mimo Boha toho, kto si ho nevypočuje (vzyva rôzne modly, ktoré nevnímajú a nepočujú nič a nesplnia mu žiadnu prosbu a neposkytnú pomoc) **až do dňa zmŕtvychvstania** (nech by človek vzyval čokoľvek mimo Boha, nedočká sa odpovede alebo splnenia prosby, a to až dovtedy, kým nenastane proces zmŕtvychvstania, kedy sa takíto ľudia dozvedia skutočnosť o bezmocnosti kohokoľvek a čohokoľvek, čo vzyvali mimo Boha). **Oni** (tí, ktorí sú mimo Boha vzyvaní) **sú voči ich vzyvaniu** (voči vzyvaniu tých, ktorí ich vzyvajú) **nepozorní** (tí, ktorí sú mimo Boha vzyvaní, si nevšímajú tých, ktorí ich vzyvajú),

6. Keď budú ľudia zhromaždení (v súdny deň), **stanú sa** (tí, ktorí boli vzyvaní mimo Boha) **ich** (tých, ktorí ich vzyvali) **nepriateľmi a budú** (tí, ktorí boli mimo Boha vzyvaní) **ich uctievanie** (tých, ktorí ich uctievali) **odmietať**. (Všetko, čo je mimo Boha uctievané, sa zriekne akejkoľvek spojitosti s tými, ktorí ich mimo Boha uctievali. Ba naopak, stanú sa tí, ktorí boli mimo Boha uctievaní, svedkami toho, že tí, ktorí ich uctievali, ich k Bohu pridružili.)

7. Keď sú im (tým, ktorí k Bohu pridružujú alebo mimo Neho iných uctievajú) **prednesené naše znamenia** (zoslané v Koráne) **ako jasné dôkazy** (poukazujúce na existenciu Boha jedného jediného, stvoriteľa všetkého, ktorý nebol splodený a ktorý nemá žiadne potomstvo), **tí, ktorí odmietajú veriť, povedia** (tejto) **pravde, keď k nim príde: „Sú to len čary zjavné“**,

8. Alebo povedia (o tomto jasnom dôkaze - Koráne): **„Vymyslel si ho** (Muhammad, Korán obsahujúci tieto znamenia) **“.** **Povedz** (im odpovedajúc): **„Ak som si ho vymyslel** (ako

tvrdíte), **nevlastníte pre mňa od Boha nič** (žiadne odpustenie ani ospravedlnenie, sám poniesim následok takéhoto výmyslu a nik odo mňa Boží hnev nedokáže odvrátiť). **On (Boh) lepšie vie, čo podnikáte** (aby ste ľudí od Koránu odvrátili a aby ste to, čo Boh zoslal, za lož alebo čary vyhlásili). **On (Boh) je postačujúcim svedkom toho, čo je medzi mnou a vami** (že pravdu hovorím, že pravdu vám prinášam a že túto pravdu odmietate). **On (Boh) je odpúšťajúci a milostivý**“.

9. Povedz (im, Muhammad): „Nie som ničím novým medzi poslami (neprinášam vám nič nového, čo by Boh nebol predtým zoslal svojim ostatným poslom) **a neviem, čo bude urobené** (čo sa stane) **so mnou a čo** (bude urobené) **s vami** (ako Boh o mne a o vás rozhodne). **Ja len nasledujem to, čo je mi vnukané a ja som len varovateľ zjavný** (ktorý vám oznamuje to, čo mu bolo Bohom zoslané)“.

10. Povedz (im, Muhammad): „Vidíte, ak by bol (tento Korán) od Boha a vy by ste v neho odmietli veriť a dosvedčil by svedok z radov synov (potomkov proroka) **Izraela o jeho podobnosť** (podobnosti Koránu s Tórou, čo dosvedčuje, že oba pochádzajú z toho istého zdroja), **a tak by uveril** (v pravdivosť Koránu a poznania v ňom zoslaného) **a vy by ste sa povyšovali**. (Ako chcete váš odmietavý postoj voči Koránu odôvodniť, keďže niektorí ľudia z potomkov proroka Izraela potvrdili, že tento Korán je pravdivý a všetko nasvedčuje tomu, že bol Bohom zoslaný, a v neho aj uveril? Váš postoj nepramení z pochybností, ale len z čistého povyšovania sa a z pocitu nadradenosti.) **Boh správne neusmerní ľudí krivdiacich** (keď niekto bude trvať bezhlavo na bludoch svojich, tak Boh ho v týchto bludoch ponechá a neukáže mu cestu k správne usmerneniu)“.

11. Povedali tí, ktorí odmietli veriť, tým, ktorí uverili: „Keby to (čo bolo Muhammadovi zoslané) **bolo dobro, neboli by nás** (tí slabí a chudobní) **predstihli k nemu** (určite by sme to boli ako prví spoznali)“. **A keďže ním (Koránom) správne usmernení neboli** (ako prví a v neho odmietli veriť), **budú hovoriť: „Je to len (tento Korán) výmysel starý**“.

12. Pred ním (pred týmto Koránom) bola zoslaná Kniha Mojžišova ako vzor a príklad a milosť. **A toto (Korán) je Kniha potvrdzujúca to** (že predtým boli zoslané posolstvá a Knihy od Boha) **v jazyku arabskom** (ktorému dokážete dobre porozumieť), **aby varovala tých, ktorí krivdili** (keď do predchádzajúcich posolstiev a Kníh zasahovali a v nich zmeny robili) **a ako radostná zvesť pre dobro konajúcich** (ktorí sa budú držať toho, čo Boh v Koráne ako záverečnej nebeskej Knihe zoslal).

13. Tí, ktorí povedali: „Náš Pán je Boh“ a potom sa priamymi stali (napravili sa, dodržiavali to, čo im Boh uložil a dobro konali), **o tých niet strachu** (v súdny deň) **a ani nebudú zarmútení**,

14. Tí budú obyvateľmi raja, naveky v ňom budú, náležitá odmena (dobrá a spravodlivá) **to bude za to, čo konali** (držali sa toho, čo Boh v Koráne zoslal).

15. Odkázali sme človeku dobre zaobchádzať s rodičmi (aby sa o nich staral, keď to potrebujú, vážil si ich a pomáhal, pozri verš 17:23). **Jeho matka ho** (človeka) **nosila** (v lone svojom) **v strastiach a porodila ho v strastiach a jeho** (dieťaťa) **nosenie** (v matkinom lone) **a odstavenie** (od materského mlieka) **je** (sa udeje) **v tridsiatich mesiacoch** (počas nich). **Keď** (človek) **dosiahne dospelosť a** (potom) **dosiahne štyridsať rokov** (kedy by mal byť človek už na vrchole svojich rozumových schopností a duševnej vyspelosti), **povie: „Pane môj! Vnukni mi, aby som dŕakoval za Tvoj dar, ktorý si daroval mne a mojim rodičom a aby som konal dobro, s ktorým budeš spokojný a naprav mi moje potomstvo. Kajám sa k Tebe** (Bože) **a patrím medzi muslimov** (medzi ľuďmi Tebe oddaných)“.

16. To sú tí, od ktorých prijímame to najlepšie z toho, čo konali a opomenieme ich zlé skutky, medzi obyvateľmi raja spočinú (budú k nim patriť). **Je to** (táto odmena) **sľub pravdivý, ktorý im** (takto konajúcim ľuďom) **bol sľubovaný**.

17. Ten, kto povedal svojim rodičom: „Mám vás už dost' oboch, sľubujete mi, že budem vyvedený von (z hrobu v deň zmŕtvychvstania) a pritom sa pominuli už pokolenia predomnou (a nik z nich sa k životu nevrátil)!“ Obaja (jeho rodičia) pritom prosia Boha o pomoc (a hovoria): „Beda ti (syn náš), uver, Boží sľub je pravdivý (a deň zmŕtvychvstania a súdny deň bezpochyby nastane)“. Ale on (ich syn) hovorí (odpovedajúc svojim rodičom): „To sú len historky starobylých“.

18. To sú tí, voči ktorým sa právom uplatnili slová, ktoré sa uplatnili voči spoločenstvám z radov žinnov a ľudí, ktoré boli (žili) pred nimi (uplatnila sa voči nim zákonitosť, ktorá sa uplatnila už predtým voči iným spoločenstvám, a to nielen voči ľuďom ale aj žinnom, ktorá hovorí, že kto odmietne veriť, voči tomu sa trápenie Božie uplatní). Oni (tí, ktorí odmietli veriť) patrili medzi tých, ktorí prehrali (všetko).

19. Pre každého (kto niečo koná či už v súlade s tým, čo Boh uložil, alebo v nesúlade s tým) sú určené stupne (podľa ktorých sa jeho skutky hodnotia) podľa toho, čo konal. Náležite (Boh) im (všetkým) odplatí ich skutky (ktoré konali) a nebude im (nikomu z nich) ukrivdené (v ničom). (Kto veril v Boha a dobro konal, tomu sa dostane odmena a kto odmietal veriť a zlo konal, ten v trápení spočinie.)

20. V deň, keď budú tí, ktorí odmietli veriť, predvedení pred oheň (bude im povedané): „Premárnili ste to dobré (čo ste mali a čo vám bolo dané) vo svojom živote najnižšom (pozemskom) a užili ste si to (ako ste chceli a nahromadili ste si množstvo skutkov bez toho, aby ste si všímali to, pred čím sme vás varovali). Dnes (v súdny deň) sa vám ale dostane ako odplata trápenie potupné za to, že ste sa zvyšovali na zemi bezprávne a za to, že ste spurnými boli“.

21. Spomeň (Muhammad, tým, ktorí odmietajú veriť, príbeh) Ádovho (môže sa tým myslieť aj rod Ádovcov) brata (posla Húda), keď varoval svojich ľudí (bývajúcich) pri dune (piesočnatej dune) a pritom už pred ním (pred jeho varovaním) varovatelia boli (poslaní Ádovcom) a budú i za ním (po jeho smrti poslaní ďalší varovatelia k ďalším spoločenstvám, on povedal): „Neuctievajte nikoho okrem Boha. Bojím sa o vás, že vás postihne trápenie dňa preveľkého“.

22. Povedali (jeho ľudia): „Prišiel si k nám, aby si nás zvedol od našich božstiev (ktoré sme doposiaľ uctievali)? Prived' na nás, čo nám sľubuješ, ak patríš k pravdovravným“.

23. Povedal (Húd odpovedajúc): „Poznanie (času jeho príchodu) je len u Boha, ja vám oznamujem len to, s čím som bol poslaný. Vidím však, že ste ľudia neznalí (neviete, čo je pravda a čo nie a kde je dobro a kde nie)“.

24. Keď uvideli mračná blížiac sa k ich údoliam, povedali: „To sú mračná, ktoré nám dážď prinášajú“. Nie je to tak (dážď to veru nie je), je to to, o čo ste urýchlene žiadali, vietor, v ktorom je trápenie bolestivé.

25. Ničí (tento vietor) všetko z príkazu Pána svojho. Ráno nebolo už nič vidieť, len ich obydlia (ostali po nich len ruiny a varovanie pre tých, ktorí po nich prídu). Takto odplácame činy ľudí previnilých.

26. Upevnili sme ich (Ádovcov) postavenie (na zemi) v takej miere, v akej sme vaše neupevnili (mali väčšiu silu a možnosti než vy) a učinili sme im (Ádovcom) sluch (ktorým dobre počuli a vnímali) a zrak (ktorým dobre videli) a srdcia (ktorými dobre všetko cítili a uvedomovali si). Ich sluch ani zrak a ani srdcia im však nepomohli v ničom, keďže znamenia Božie popierali a obklopilo ich to, z čoho si posmech robili (trápenie, pred ktorým boli varovaní). (46:26)

(46:26): Ádovci boli silnejší, múdrejší a vnímavejší, ale aj tak im to nebolo nič platné, keď posla Húda, ktorý k nim s posolstvom bol poslaný, odmietali nasledovať a naslúchať jeho varovaniam.

27. Zahubili sme dediny, ktoré boli vôkol vás (keď odmietli veriť v to, čo k nim Boh poslal, adresátni sú obyvatelia Mekky). **A objasnili sme znamenia** (vysvetlili sme im, čo sa stalo s dedinami, ktoré svojich poslov zo lži obvinili, cez obraz ruín, popri ktorých počas svojich ciest prechádzajú), **azda sa vrátia** (z cesty bludnej na cestu správnu).

28. Prečo im nepomohli tí, ktorých si (spomenutí ľudia) **učinili mimo Boha ako božstvá, ktoré ich k Bohu mali priblížiť? Nemôžu, pretože tí** (božstvá, ktoré títo ľudia vzývali popri Bohu, aby ich k Bohu priblížili) **ich** (týchto ľudí) **opustili** (v ničom im nepohli). **To je to zvedenie zo správnej cesty, v ktorom boli a to je to, čo si vymýšľali** (takto to bude vyzerat' a zle nakoniec dopadnú v dôsledku výmyslov, ktoré si vymýšľali).

29. I (spomeň, Muhammad,) **poslali sme k tebe určitý počet** (viac ako jeden a menej ako desať) **žinnov, aby počúvali Korán** (aby si ho vypočuli). **Keď už prítomní boli** (pri prednášaní Koránu), **povedali** (títo žinnovia jeden druhému): „**Počúvajte**“. **Keď sa skončilo** (prednášanie Koránu), **odišli** (urýchlene) **k svojim ľudom, varujúc ich** (pred nevierou v Boha a pred Božím hnevom a oznamujúc im znamenia, ktoré v Koráne počuli).

30. Povedali (uvedení žinnovia): „**Ľudia naši! Počuli sme Knihu (Korán), ktorá bola zoslaná dole po Mojžišovi** (po jeho smrti), **ktorá potvrdzuje to, čo bolo predtým zoslané** (že boli predtým zoslané posolstvá od Boha), **ktorá správne usmerňuje k pravde a na cestu rovnú (správnu)**“,

31. „Ľudia naši (žinnovia pokračujú): „**Poslúchnite toho** (proroka Muhammada), **ktorý vyzýva k Bohu a uverte v neho** (a v posolstvo, ktorým ho Boh poveril, aby ho stvoreným oznámil), **odpustí vám** (Boh) **z vašich hriechov a ochráni vás pred trápením bolestivým**“,

32. „Kto by neposlúchol toho, ktorý vyzýva k Bohu, ten aj tak nikdy nemôže zabrániť ničomu (nemôže zabrániť, aby ho postihlo to, čo Boh bude chcieť alebo aby sa posolstvo, ktoré ľudom prostredníctvom posla Muhammada poslal, šírilo) **na zemi, a nebude mať mimo Neho** (Boha) **žiadnych dôverníkov** (ktorí by mu pomohli proti niečomu, čo Boh ustanovil). **Tí** (ktorí by výzvu neposlúchli) **sú v blude zjavnom**“.

33. Nevideli, že Boh, ktorý stvoril nebesá a zem a neunavilo Ho pritom ich stvorenie, má moc na to, aby oživil mŕtvych (dal im život)? **Veru áno, On má nad všetkým moc.**

34. V deň, keď budú tí, ktorí odmietli veriť, predvedení pred oheň (budú opýtaní): „**Nie je toto** (pred čím ste boli varovaní a čo ste brali na ľahkú váhu) **pravdivé?**“ **Povedia** (odpovedajúc): „**Áno, prisaháme na Pána nášho** (že to pravdivé je)“. **Povie** (Boh): „**Okúste trápenie za to, že ste veriť odmietali**“.

35. Vydrž (a buď trpezlivý, Muhammad, voči ublíženiu, ktoré sa ti dostáva od tých, ktorí odmietajú veriť v posolstvo, ktorým si bol poverený), **podobne ako** (predtým) **vydržali tí s pevnou vôľou z radov poslov a nežiadaj urýchlenie trápenia pre nich** (nežiadaj ihneď, aby Boh svoje trápenie na nich zoslal, ale daj im čas a posolstvo im neustále pripomínaj). **V deň, keď uvidia, čo im je sľubované, pociťia** (bude sa im zdať), **ako keby neboli ostali** (ako keby neboli žili v živote pozemskom) **viac než jednu hodinu dňa** (taký krátky sa im v ten deň bude zdať čas, ktorý v živote pozemskom strávili, akoby trval len jednu hodinu). **Toto je oznámenie** (pre ľudí a varovanie). **Bude snád' zahubený niekto iný než ľudia spurní?**

KAPITOLA ŠTYRIDSIATA SIEDMA

Muhammad

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. **Tí, ktorí odmietli veriť** (v posolstvo posla Muhammada) **a bránili** (ľuďom) **nasledovať cestu, ktorú Boh určil** (v Koráne), **tých skutky** (a konania, Boh) **zblúdiť** **nechal**.
2. **Tí, ktorí uverili a dobré skutky konali a uverili v to, čo bolo zoslané dole Muhammadovi a čo je pravdou pochádzajúcou od ich Pána, tých zlé skutky vymazal a napravil ich myseľ**.
3. **To preto** (tak bolo alebo bude učinené), **že tí, ktorí odmietli veriť, nasledovali nepravdu a preto, že tí, ktorí uverili, nasledovali pravdu pochádzajúcu od ich Pána. Takto Boh uvádza ľuďom ich príklady** (príklady toho, čo sa stane s každou z oboch skupín).
4. **Keď stretnete** (v boji) **tých, ktorí odmietli veriť, údery na krky im zasadíte** (čo znamená, že spomenutí muslimovia majú byť silní a odhodlaní bojovať proti svojim nepriateľom a nemajú v boji proti nim poľaviť). **Až im silné rany zasadíte** (ktoré by ich oslabili a rozbili ich rady), **potom ich pevne spútajte** (t.j. zajmte svojich nepriateľov, fráza „pevne spútajte“ vyjadruje vzatie vojnových zajatcov). **Potom, buď ich omilostíte, alebo za výkupné prepustíte, a to** (platí) **až kým vojna nepoloží svoje bremená** (kým sa vojna neskončí a neskončia sa aj všetky útrapy a obmedzenia, ktoré so sebou nesie). **Tak je určené** (že sa má počas vojny konať). **Keby Boh bol chcel, bol by víťazstvo nad nimi určil** (bez pričinenia kohokoľvek, tým, že by na nich zoslal trápenie alebo anjelov, ktorí by ich zničili), **ale** (nechal vás proti sebe bojovať) **podrobil vás skúške** (a ukázal vám silu vašej viery a poslušnosti) **tak, že ste sa stretli** (v boji) **jeden proti druhému** (jedna skupina ľudí sa stala skúškou viery pre tú druhú). **Tí, ktorí boli zabití za cestu, ktorú Boh určil** (v tomto prípade bránenie náboženstva, islamu, ktoré Boh zoslal), **tých skutky On nenechá zblúdiť** (dá im, aby sa ich skutky nedostali medzi skutky bludné, ale aby sa im za ich snahu dostala náležitá odmena),
5. **Správne ich usmerní a naprávi ich myseľ**,
6. **A dá im vojsť do záhrady rajskej, s ktorou ich oboznámil** (opísal im ju v Koráne s tým najvýznamnejším, čo k nej patrí).
7. **Vy, ktorí ste uverili, ak pomôžete a podporíte to, čo Boh uložil** (náboženstvo, ktoré zoslal), **On (Boh) vám pomôže a podporí vás a spevní** (v čase vojny) **vaše nohy** (dodá vám silu, odvahu a pomôže vám, aby ste na bojisku pevne stáli a nezačali ihneď z bojiska utekať).
8. **Tí, ktorí odmietli veriť, tí v nešťastí spočinú a skutkom tých zblúdiť dá** (budú bezcenné a bezvýznamné),
9. **To preto, že sa im protivilo to, čo Boh zoslal, a tak (Boh) ich skutky márnymi učinil** (za skutky, za ktoré sa veriacim bežne dostáva odmena, sa tým, ktorí odmietli veriť, žiadna odmena nedostane).
10. **Neputovali po zemi** (spomenutí ľudia, necestovali a nebádali), **aby sa pozreli, aký bol koniec tých, ktorí boli** (žili) **pred nimi** (keď posolstvá od Boha zoslané odmietali a neposlušnosti voči nim sa dopúšťali)? **Boh poslal na nich to, čo ich zničilo** (zničilo ich

obydli, potomstvo, majetky, a pod. a následky všetkého, čoho sa dopustili, dopadli na nich, zahubili ich a zrútilo sa na nich všetko). **Tým, ktorí odmietajú veriť, bude patriť koniec tomu** (tomuto koncu) **podobný**,

11. To preto, že Boh je ochrancom tých, ktorí uverili a že tí, ktorí odmietli veriť, ochrancu nemajú. (Keď ich Boh nebude chrániť, nik ich ochrániť nedokáže.)

12. Boh dá vojsť tým, ktorí uverili a dobré skutky konali, do záhrad (rajských), pod ktorými tečú rieky. Tí, ktorí odmietli veriť, si užívajú a konzumujú tak (podobne), ako konzumuje dobytok (konzumujú a užívajú si len tak bez cieľa, sledujú len svoje vlastné pudy bez toho, aby sa nad vyššími hodnotami a stvorením zamysleli). **Oheň bude ich obydliím.**

13. Koľko dedín (existovalo a) **malo väčšiu silu** (Muhammad) **než tvoja dedina** (Mekka, ktorá sa aj nazýva Um Al Qurá, t.j. Matkou dedín), **ktorá ťa vyhnala a i tak sme ich zahubili a nemali nikoho, kto by im pomohol a podporil ich.**

14. A či ten (myslí sa tu prorok Muhammad), **kto má jasné presvedčenie od Pána svojho** (od Boha), **môže byť ako ten** (možno ho porovnávať s tým), **komu bol skrášlený jeho zlý skutok** (videl zlo, ktoré konal úplne opačne ako niečo dobré a užitočné) **a kto** (on a jemu podobní) **nasledoval túžby svoje?** (Nikdy si v ničom podobní nebudú.)

15. Je (dá sa porovnať) **príklad záhrady** (rajskej a toho, kto do nej vojde), **ktorá bola bohobojným sľúbená, v ktorej sú rieky s vodou nezmenenou** (nemení sa pod vplyvom rôznych faktorov jej chuť ani vôňa, ale ostáva úplne čistá a priehľadná) **a rieky mlieka, ktorého chuť sa nezmenila** (tiež nepodlieha skaze) **a rieky vína, chutné pre tých, ktorí ho budú piť** (bude im veľmi chutiť) **a rieky medu precedeného** (úplne čistého) **a v ktorej** (v záhrade) **budú mať zo všetkých plodov a** (k tomu ešte) **odpustenie od Pána svojho** (Boha), **ako ten** (ako príklad toho), **kto je naveky v ohni? A budú** (ten, kto je v ohni a každý jemu podobný) **napájani vriacou vodou, ktorá potrhá ich črevá.**

16. Medzi nimi (uvedenými ľuďmi - pokrytcami) **sú takí, ktorí ťa** (Muhammad) **počúvajú, ale keď vyjdú od teba** (von), **povedia tým, ktorým bolo dané poznanie: „Čo to teraz** (Muhammad) **povedal?“** (Robia sa, že tomu, čo prorok z Koránu prednášal, nerozumeli.) **To sú tí, ktorým Boh zapečatil srdcia a ktorí nasledovali svoje túžby.**

17. Tým, ktorí boli správne usmernení (chceli pochopiť a vnímať to, čo Muhammad z Koránu prednášal), **pridal** (Boh) **správneho usmernenia** (usmernil ich ešte bližšie k správnej ceste) **a dal im bohobojnosť im určenú** (ktorá im náleží a je zhodná so stupňom správneho usmernenia, ktoré dosiahli).

18. Čakajú snád' už len na Hodinu (súdu), **aby k nim prišla znenazdania** (kedy im už nič nepomôže)? **Jej príznaky už ale prišli** (jeden z príznakov blížiaceho sa súdneho dňa bol príchod záverečného nebeského posolstva, ktorým bolo posolstvo zoslané prostredníctvom posla Muhammada a záverečnej nebeskej Knihy - Koránu). **Kdežeby im to pomohlo, že si ju** (hodinu súdu) **pripomenú, keď k nim príde** (keď nastane, vtedy im to už nepomôže).

19. Vedz (Muhammad), **že niet boha okrem Boha a pros o odpustenie svojho hriechu a pros o odpustenie pre veriacich mužov a veriace ženy. Boh vie, kam sa vrátite a kde bude vaše obydlie** (kde nakoniec skončíte).

20. Tí, ktorí uverili, hovorili: „Kiežby bola zoslaná kapitola (v ktorej by bola povinnosť bojovať za svoje práva jasne stanovená, tak by sme takéto ustanovenie uposlúchli)“. **Keď by ale bola zoslaná jednoznačná kapitola** (ktorá by mala jednoznačný význam) **a bol by v nej spomenutý boj, uvidel by si tých, v srdciach ktorých je choroba, ako sa na teba** (Muhammad) **pozerajú pohľadom toho, na koho smrť dol'ahla** (ktorý prežíva svoje posledné chvíle). **Vhodnejšia by ale bola pre nich**

21. Poslušnosť a (hovoriť) slová dobré (poslúchli by to, čo im Boh uložil a potvrdili by túto poslušnosť aj verbálne). **Keď sa o veci** (pristúpenia k boju) **pevne rozhodlo, mali byť úprimní k Bohu** (a mali dodržať svoj sľub, že budú poslúchať to, čo im Boh zosiela a budú brániť náboženstvo, ktoré zoslal), **bolo by to lepšie pre nich**.

22. Nemyslíte si, že je možné, že ak sa odvrátite (od toho, čo vám Boh uložil), **budete skazu šíriť po zemi a pretrhnete** (úplne prerušíte) **svoje príbuzenské vzťahy?**

23. To sú tí, ktorých Boh preklial, a tak im dal ohluchnúť a oslepil ich zraky (už viac nepočuli pravdu a ani ich zraky ju nevideli).

24. Prečo dobre nepremýšľajú (spomenutí ľudia) **o Koráne** (o jeho obsahu a poznaní, ktoré v ňom je)? **Alebo na srdciach sú zámky** (majú svoje srdcia zámkami uzamknuté, že Korán nevnímajú a o ňom nepremýšľajú)?

25. Tí, ktorí sa odvrátili, obracajúc sa chrbtom po tom, ako sa im ukázalo správne usmernenie (potom, ako sa presvedčili, že posolstvo posla a proroka Muhammada od Boha skutočne pochádza), **tých satan nahovoril na to** (na takýto čin) **a vyvolal v nich nádej** (na dlhý život, keď im našepkával, že pokiaľ nebudú bojovať a neuposlúchnu Boží príkaz, budú dlho žiť, pozri napríklad verš 3:154),

26. To preto sa tak stalo (preto sa satanovi podarilo tých pokrytcov nahovoriť), **že povedali tým (židom), ktorým sa protivilo to, čo Boh zoslal** (v Koráne): „**V niektorých veciach vás poslúchneme**“. (Tie veci, ktoré sa nám budú páčiť z toho, čo poslovi Muhammadovi bolo zoslané, budeme nasledovať, ale v ostatnom, čo nám vyhovovať nebude, budeme nasledovať vás - židov, ktorí tam žijete.) **Boh ale pozná, čo (títo pokrytci) taja,**

27. Ako budú vyzerat' (títo pokrytci), keď ich budú anjeli brat' (zo života pozemského vo chvíli smrti) **a (keď ich budú) udierat' po tvárach a zozadu** (po chrbtoch)?

28. To (všetko ich postihne) preto, že nasledovali to, čo Boha silno rozhnevalo a protivila sa im Jeho spokojnosť (snaha a viera v to, čo by ich viedlo k Božej spokojnosti). **Preto (Boh) ich skutky márnymi učinil.**

29. Alebo si snád' mysleli tí, v srdciach ktorých je choroba, že Boh nedá, aby vyšla von (na povrch a odhalila sa) **ich nenávisť** (ktorú pociťujú voči islamu a muslimom)?

30. Keby sme chceli, ukázali by sme ti (Muhammad) ich (týchto pokrytcov), **a tak by si ich spoznal podľa ich vlastností. Budeš (Muhammad) ich** (týchto pokrytcov) **poznať podľa tónu reči. A Boh pozná vaše skutky.**

31. Podrobíme vás (muslimovia) skúške, aby sme spoznali (a verejne ukázali pred všetkými) **tých z vás, ktorí sa snažia** (o Božiu spokojnosť) **a ktorí sú trpezliví a aby sme podrobili skúške správy vaše** (kto je skutočne veriaci tak, ako sa o ňom hovorí a kto pokrytectvo skrýva).

32. Tí, ktorí odmietli veriť a bránili (ľuďom) ísť po ceste, ktorú Boh určil (v Koráne) **a postavili sa proti poslovi (Muhammadovi) po tom, ako sa im ukázalo správne usmernenie** (potom, ako sa presvedčili, že posolstvo posla a proroka Muhammada od Boha skutočne pochádza), **tí neuškodia Bohu v ničom** (uškodí len sami sebe) **a ich skutky (Boh) márnymi učiní** (skutky, za ktoré sa veriacim dostáva odmena, im sa žiadna nedostane).

33. Vy, ktorí ste uverili, poslúchajte Boha a poslúchajte posla (Muhammada) a nečinite neplatnými skutky svoje (nespôsobujte neplatnosť svojich skutkov pokrytectvom, pretvárkou a odmietaním viery).

34. Tí, ktorí odmietli veriť a bránili (ľuďom) ísť po ceste, ktorú Boh určil (v Koráne) **a potom zomreli ako (ľudia) odmietajúci vieru, tým Boh už neodpustí.**

35. Nestrácajte (muslimovia) odvahu a silu a nevyzývajte k uzatvoreniu mieru (počas vojny), **keď ste vy tí, ktorí majú prevahu** (nad nepriateľom a ktorí sú v presile). **Boh je**

(prítom) **s vami** (okrem prevahy máte Boha na svojej strane a máte u Neho vyššie postavenie než tí, ktorí veriť odmietajú). **Neuberie vám z vašich skutkov** (odmena za ne sa vám dostane úplná). (47:35)

(47:35): Verš hovorí, že pokiaľ by došlo k boju medzi muslimami a ich nepriateľmi a muslimovia by mali nad nimi prevahu, nemali by to byť oni, kto začne strácať odvahu a vyzývať nepriateľa k ukončeniu vojny a k uzavretiu mieru, ale majú sa spoľahnúť na Boha a v boji neochabnúť, až kým ich nepriateľ prehru neprizná a nepožiadá o uzavretie mieru.

36. Život najnižší (pozemský) **je len hranie a zábava. Ak uveríte a budete bohabojní, dá vám (Boh) vaše odmeny. A nežiada od vás vaše majetky** (ale len čiastku určenú pri dávke zakát a aby ste podľa možnosti iným v núdzi pomáhali),

37. Ak by (Boh) ich (vaše majetky) **od vás žiadal a stiesnil by vás tým** (mali by ste pocít, že musíte z nich dávať viac, než by ste si želali), **skúposť by vás ovládla a dal by vyjsť najavo** (zreteľne) **vašej nenávisti** (voči neustálemu pomáhaniu ostatným svojimi majetkami a voči ich poskytovaniu na účely, ktoré Boh uložil).

38. Hľa, vy ste vyzvaní, aby ste míňali (rozdávali zo svojich majetkov) **na cestu, ktorú Boh určil. Niektorých z vás ovládne skúposť** (a odmietnu zo svojich majetkov pomoc poskytnúť). **Ten, koho skúposť ovládne, ten sa lakomí sám voči svojej duši** (voči sebe, pretože sám seba oberá o možnosť získať Božiu spokojnosť a dobré skutky, ktoré predstavujú ten pravý majetok). **Boh je bohatý a vy ste tí chudobní** (ktorí potrebujete neustále Jeho pomoc a to, aby vám dal, čo potrebujete). **Ak by ste sa odvrátili, tak vás vymení za ľudí iných** (nechá vás odísť zo života pozemského a privedie na vaše miesto iných ľudí, ktorí budú nasledovať to, čo Boh uložil) **a tí už potom nebudú vám podobní** (v lakomosti a odmietaní a budú sa držať toho, čo Boh uložil).

KAPITOLA ŠTYRIDSIATA ÔSMA

Al Fath (Vít'azstvo)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. My sme ti (Muhammad) vít'azstvo dali, vít'azstvo zjavné (bezpochybné). (48:1)

(48:1): Tento verš bol zoslaný vtedy, keď sa muslimovia vracali po uzavretí mierovej dohody Al Hudejbijja so svojimi nepriateľmi. V ten rok sa vracali podľa ustanovení dohody bez toho, aby vykonali Umru (Umra je rituál, ktorý sa podobá púti, avšak sa vykonáva mimo času určeného na púť a má niektoré odlišné rituály). Muslimovia boli smutní z toho, že im nebola Umra umožnená. Vtedy posol Boží, Muhammad (p.), povedal: „Bol mi zoslaný verš, ktorý mi je milší než celý pozemský život“. Bol to tento verš, ktorý oznamoval muslimom, že onedlho zvíťazia a Mekku a Kábu oslobodia od modiel, ktoré tam boli.

2. Aby ti (Muhammad) Boh odpustil skorší hriech i neskorší (Boh svojmu poslovi týmto oznamuje, že mu odpustil akékoľvek hriechy, ktorých sa v minulosti dopustil alebo ktorých by sa dopustil až do svojej smrti) a dovŕšil (Boh) svoje dobrodenie tebe dané (Muhammad) a správne ťa usmernil na cestu rovnú (správnu, ktorá nemá žiadne vybočenia),

3. A aby ti (Muhammad i muslimom) pomohol a podporil ťa k vít'azstvu mocnému (oslobodenie Mekky od modiel).

4. On (Boh) je Ten, kto zoslal pokoj do srdca veriacich, aby nadobudli ku svojej (doterajšej) viere ešte viac viery. Bohu náležia vojaci nebies a zeme. Boh všetko vie a múdrosťou oplýva.

5. Aby (Boh) dal veriacim mužom a veriacim ženám vojsť do záhrad (rajských), pod ktorými tečú rieky, v ktorých budú naveky a aby im vymazal ich zlé skutky. To je u Boha veru tá výhra obrovská (keď sa niekomu dostane niečo podobné), (48:5)

(48:5): Keď boli zoslané prvé tri verše tejto kapitoly, veriaci muslimovia povedali prorokovi a poslovi Muhammadovi (p.): „Blahoželáme ti, posol Boží, k tomu, čo ti Boh dal. Ale čo dá nám?“. O tom bol zoslaný tento verš.

6. A aby podrobil trápeniu pokrytcoz z radov mužov a pokrytcoz z radov žien a tých z radov mužov, ktorí pridružujú k Bohu a tie z radov žien, ktoré pridružujú k Bohu, ktorí si myslia o Bohu niečo zlé (podozrievajú Ho z toho, že veriacim nepomôže a že ich nepriatelia vyhubia). Nešťastie nech sa proti nim obráti (veta znamená, že nešťastie sa nakoniec proti nim obráti). Boh na nich zoslal svoj hnev a preklial ich a pripravil pre nich peklo. Je to veru zlý koniec.

7. Bohu náležia vojaci nebies a zeme. Boh je mocný, oplývajúci múdrosťou.

8. My sme ťa (Muhammad) poslali (k ľuďom s posolstvom) ako svedka (o ľuďoch, či uveria v Boha a v Korán od Neho zoslaný, alebo nie), zvestovateľa radostnej zvesti (o tom, čo je pripravené tým, ktorí uverili) a ako varovateľa (pred trápením, ktoré čaká tých, ktorí veriť odmietajú, ktorí v Boha neveria alebo k Nemu pridružujú),

9. Aby ste (ľudia) uverili v Boha a Jeho posla (Muhammada) a aby ste ho (Muhammada) podporili a poctu mu vzdali. A aby ste skoro ráno i pri konci dňa (doba od popoludnia, až kým sa nezačne stmievať) svedčili o Jeho jedinečnosti a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (aby ste svedčili stále o tom, že Bohu je vzdialené všetko to, čo mu je nepravdivo pripisované).

10. Tí, ktorí sa dohodli s tebou (Muhammad, že ťa budú nasledovať a poslúchať to, čo ti Boh ukladá, pozri verš č. 18) akoby sa (v skutočnosti) dohodli s Bohom (že budú nasledovať to, čo prostredníctvom svojho posla Muhammada zošle), ruka Božia je nad ich rukami (získali podporu Boha najvyššieho, keď sa s poslom Muhammadom dohodli a spečatili túto dohodu tým, že všetci položili ruky svoje jednu na druhú). Kto by to porušil (túto dohodu a sľub), ten to porušuje proti svojej duši (sám proti sebe, pretože Bohu neuškodí ani prorokovi a ani veriacim, ale uškodí len sám sebe, zvlášť preto, že stratí Božiu podporu). Kto splnil to, čo sľúbil Bohu, tomu dá (Boh) odmenu obrovskú. (48:10)

(48:10): Veta „ruka Božia je nad ich rukami“ vyjadruje skutočnosť, že títo muslimovia získali podporu Boha najvyššieho, keď sa s poslom Muhammadom dohodli a spečatili túto dohodu tým, že všetci položili ruky svoje jednu na druhú.

11. Tí (pokrytci) z kočovných Arabov, ktorí sa zdržali (ostali doma a nezúčastnili sa s prorokom na výprave, pozri verš 9:81), budú (Muhammad) hovoriť (vyhovárajú sa): „Zamestnali nás naše majetky a rodiny (starostlivosť o ne, preto sme s tebou do boja nešli, keď si nás potreboval), pros pre nás (Boha) o odpustenie“. Hovoria (títo) jazykmi svojimi, čo v ich srdciach nie je (len sa pretvarujú a nehovoria to, čo skutočne cítia). Povedz (im, Muhammad): „Kto by niečo zmohol proti Bohu, ak by (Boh) chcel pre vás škodu, alebo by chcel pre vás úžitok? (Nik nemôže zasiahnuť alebo zmeniť rozhodnutie Božie, pokiaľ nemá od Boha jasne daný a potvrdený sľub, že mu Boh takéto niečo umožní)“. Boh veru o tom, čo konáte, dobre vie. (Boh dobre vie, že pravdu nehovoríte, keď tvrdíte, že vás zamestnali vaše majetky a rodiny.)

12. Vy ste si (totiž) mysleli, že posol a veriaci sa nevrátia späť ku svojim rodinám nikdy. To (tieto vaše predstavy) sa vám stalo ozdobou vašich srdc (namiesto viery a úprimnosti, ktorá zdobí srdce každého veriaceho, sa ozdobou vašich srdc stali pochybnosti o Bohu a pokrytectvo). A mysleli ste si niečo zlé (tieto pochybnosti vo vás vyvolali predstavu, že Boh svoj sľub nesplní a že posol a prorok Muhammad spolu s veriacimi budú porazení a vyhubení) a stali ste sa (pre tieto svoje predstavy) ľuďmi stratenými.

13. Kto neuveril v Boha a jeho posla (Muhammada, že je poslom Božím), tak (nech vie, že) pre tých, ktorí odmietali veriť, sme pripravili oheň planúci.

14. Bohu náleží kráľovstvo nebies a zeme. Odpustí (Boh), komu chce a podrobí trápeniu, koho chce. Boh je odpúšťajúci a milostivý.

15. Tí (pokrytci), ktorí sa zdržali (ostali doma a nezúčastnili sa s prorokom na výprave, pozri verš č. 11) budú hovoriť, ak by ste vyrazili ku koristi, aby ste si ju vzali (keď by ste šli do ľahšieho boja, kde sa zdá, že boj vyhráte a ukoristíte z neho dobrú korisť): „Nechajte nás, aby sme vás nasledovali (aby sme s vami šli do boja)“. Chcú (títo pokrytci) zmeniť slová Božie (ktorými Boh určil, že tí, ktorí sa bez ospravedlniteľného dôvodu zdržia boja s prorokom Muhammadom, už s vojskom muslimov do ďalšieho boja nepôjdu, pozri napríklad verš 9:83). Povedz (týmto pokrytcom, Muhammad): „Nebudete nás nasledovať (nepôjdete s nami do boja). Tak Boh povedal už predtým (že kto sa zdržal a s ostatnými do boja bezdôvodne nešiel, ten už viac nepôjde)“. Budú hovoriť (pokrytci budú tento zákaz komentovať slovami): „Vy nám len závidíte (že by sme sa mali s vami deliť o vojnovú korisť)“. Veru oni rozumeli (a pochopili) len málo (z toho, čo im bolo povedané). (Nepochopili vo svojej honbe za majetkovým prospechom z vojnovéj koristi, že im bolo

naznačené, že ich srdcia nie sú čisté, ale sú naplnené pokrytectvom. Preto by boli len záťažou a bremenom pre armádu.)

16. Povedz (Muhammad) tým z radov kočovných Arabov (pokrytcom), ktorí sa zdržali (ostali doma a nezúčastnili sa s prorokom na výprave): „Budete vyzvaní k stretu s ľuďmi, ktorí majú veľkú silu, s ktorými alebo budete bojovať, alebo oni príjmu islam (za svoje náboženstvo). Ak poslúchnete, Boh vám dá odmenu dobrú. Ak by ste sa ale odvrátili tak, ako ste sa odvrátili predtým, podrobí vás trápeniu bolestivému“. (48:16)

(48:16): Vo výkladoch Koránu nájdeme mnoho názorov na to, kto boli tí, proti ktorým sa malo bojovať. Niektoré hovorili, že šlo o kmeň zvaný Havázen, iní, že šlo o kmeň zvaný Suqajf, tretí, že šlo o kmeň zvaný Benú Hanífa, atď. Nedá sa s úplnou istotou povedať, ktorý nepriateľ v minulosti sa týmto veršom myslel. Je však možné, že sa nimi mysleli židovské kmene, ktoré proti muslimom vyhlásili otvorený boj. Pozri vysvetlivku k nasledujúcemu veršu č. 20.

17. Slepý sa však nedopustí hriechu a ani ten, kto kríva (pre invaliditu, ktorá ho postihla) a ani ten, kto je chorý (ak by sa pre svoje telesné prekážky boja nezúčastnili). Kto poslúchne Boha a jeho posla, tomu dá vojsť do záhrad (rajských), pod ktorými tečú rieky. Kto sa odvráti, toho podrobí (Boh) trápeniu bolestivému.

18. Boh je spokojný s tými veriacimi, ktorí sa dohodli s tebou (Muhammad, že ťa budú nasledovať a poslúchať to, čo ti Boh ukladá) pod stromom, pretože vedel (Boh), čo je v ich (týchto veriacich) srdciach. Preto zoslal dole na nich pokoj a odmenil ich víťazstvom blízky (ktoré onedlho príde), (48:18)

(48:18): Dôvod zoslania tohto verša spočíva v tom, že keď posol Muhammad (p.) s muslimami dorazil na miesto zvané Al Hudejbija za účelom vykonania Umry (rituálu, ktorý sa podobá púti, avšak sa vykonáva mimo času určeného na púť a má menej rituálov) do Mekky, prorok poslal svojho spoločníka Osmána Bin Affána do Mekky, aby oznámil jej obyvateľom, že muslimovia prišli na vykonanie Umry a nechcú žiadnu vojnu. Keď Osmán dorazil do Mekky, jej obyvatelia ho zajali. Prorokovi Muhammadovi sa ale dostala správa, že Osmán bol zabitý. Preto sa posol Boží dohodol s muslimami, ktorí boli s ním a vyzval ich, aby sľúbili, že vstúpia do Mekky bojom a oni mu prisľúbili, že ho budú podporovať svojimi životmi. Táto dohoda alebo sľub bol nazvaný Bejat Al Ridván. Keď sa správy o príchode muslimov dostali obyvateľom Mekky, tí sa zľakli, Osmána prepustili a požiadali posla Božieho Muhammada o uzavretie mierovej dohody s tým, že posol s muslimami do Mekky vstúpia až nasledujúci rok, kedy v nej ostanú tri dni. Prorok Muhammad pristúpil na ich požiadavku a bol uzavretý mier Al Hudejbija. Muslimovia sa vrátili do Mediny so smútkom, pretože nemohli vykonať Umru. Nato bola zoslaná táto celá kapitola.

19. Veľkou korisťou (ich odmení), ktorú si budú brať (po víťazstve, ktoré dosiahnu). Boh je mocný a múdrosťou oplýva.

20. Boh vám sľúbil veľké množstvo koristi, ktorú si vezmete (získate), a tak vám túto (korisť, ktorú ste získali po víťazstve) urýchlil a odvrátil od vás (veriaci muslimovia) ruky ľudí (ktorí vám chceli ublížiť) a dal, aby sa stala (táto udalosť, t.j. ako Boh muslimov chránil a ako im víťazstvo a korisť postupne pripravil) znamením pre veriacich (o tom, že Boží sľub je pravdivý) a aby vás správne usmernil na cestu rovnú (správnu bez záhybov a vybočení), (48:20)

(48:20): Po podpísaní mierovej dohody s Qurejšovcami z Mekky sa väčšina muslimov vracala do Mediny so smútkom. Aj napriek tomu, že mali konečne ako taký pokoj od Qurejšovcov z Mekky, ich hlavných nepriateľov, boli smutní z toho, že po takom dlhom čakaní nemohli vstúpiť do Mekky a vykonať Umru. Verše tejto kapitoly im však oznamujú, že dobro, ktoré im bolo prisľúbené v živote pozemskom i posmrtnom a večnom, sa im dostane. Nech nezúfajú a nesmútiť nad tým, že do Mekky nemohli vstúpiť, aj keď im to Boh sľúbil, pretože

všetko, čo im bolo sľúbené, príde. Boh im oznamuje, že časť toho, čo im sľúbil, už čoskoro príde. Onedlho po návrate do Mediny sa muslimovia museli vysporiadať so židovskými kmeňmi, ktoré sa začali proti nim zoskupovať a ktoré svoje otvorené nepriateľstvo voči muslimom naposledy zreteľne prejavili zradou, ktorej sa proti nim dopustili pri bitke zákopy (Al Chandaq). Muslimovia sa teda pripravili a tiahli proti nim a zvíťazili nad nimi a získali značnú vojnovú korisť, ktorú tieto kmene po sebe zanechali. Tým sa naplnili slová verša a muslimovia už videli, ako sa víťazstvo, ktoré im bolo sľúbené, začína postupne naplňať.

21. A (Boh vám sľúbil i) ďalšiu (korisť a víťazstvo), na ktorú ste sa nezmohli, ktorú ale Boh obsiahol (svojou mocou a znalosťou a určil, že ju získate a víťazstvo vám usúdil). **Boh má nad všetkým moc** (stane sa to, čo On rozhodne). (48:21)

(48:21): Víťazstvom a korisťou, ktorá sa tu spomína, je podľa výkladov Koránu dobytie Mekky. Jej dobytie pri Bejat Al Ridván (pozri komentár k veršu č. 18) muslimovia museli zrušiť kvôli mieru, ktorý bol vtedy uzavretý s jej obyvateľmi. Boh ale muslimom oznamuje v tomto verši, že ju dobjú a oslobodia spod ťarchy modiel, ktoré sú v nej.

Neprešiel dlhý čas a Qurejšovci so svojimi spojencami porušili mierovú dohodu a zaútočili na kmeň, ktorý bol pod ochranou muslimov. Vtedy prorok Muhammad zhromaždil muslimské vojská v počte okolo 10.000 bojovníkov, nasmeroval k Mekke a bez boja nakoniec vstúpil do nej. Tým sa naplnil aj tento sľub, ktorý im Boh dal.

22. Keby boli s vami bojovali tí (obyvatelia Mekky), ktorí odmietli veriť (i bez toho, že by ste boli podpísali mierovú dohodu s nimi), **aj tak by sa boli obrátili chrbtom a boli by začali prchať** (z bojiska). **Potom by nenašli (žiadneho) dôverníka a ani nikoho, kto by im pomohol a podporil ich** (ktorý by sa ich zastal alebo by im pomohol). (Boh obyvateľov Mekky obdaroval tým, že nemuseli bojovať, že pochopili aj bez toho, aby sa ich krv preliala, že to nemá pre nich žiaden zmysel.)

23. Je to zákonitosť Božia, ktorá už plynula predtým (už sa predtým uplatnila a ktorá spočívala v tom, že Boh poskytne pomoc svojim poslom a prorokom proti tým, ktorí proti nim vystupujú). **Nenájdeš** (nikde správu o tom), **že by sa zákonitosť Božia zamenila** (za inú, táto zákonitosť trvala a trvá).

24. On (Boh) je Ten, kto odvrátil ich ruky (ruky Qurejšovcov) **od vás** (muslimovia na mieste Al Hudejbijja, kde sa následne uzavrel mier Al Hudejbijja, takže ste s nimi nemuseli bojovať) **a ruky vaše od nich uprostred Mekky** (potom, ako ste Mekku dobyli, takže nemuseli proti vám bojovať) **po tom, ako vám dal nad nimi** (vašimi nepriateľmi, Qurejšovcami z Mekky) **zvíťaziť**. **Boh všetko, čo konáte, vidí**.

25. Oni (tí z kmeňa Qurejš, ktorí proti vám bojovali) **boli tí, ktorí odmietli veriť a bránili vám vstup do Posvätnej mešity** (v Mekke) **a dary** (zvieratá, ktoré sa počas púte obetujú a pomáha sa ich mäsom biednym a chudobným) **zadržovali** (zabránili im), **aby sa nedostali na svoje určené miesto** (kde majú byť obetované). **Nebyť veriacich mužov a veriacich žien** (ktorí v Mekke žili a), **o ktorých ste nevedeli** (že islamské náboženstvo prijali), **že by ste ich mohli pošliapať** (a zabiť, mysliac si o nich, že patria k vašim nepriateľom), **a tak by vás postihla hanba** (a hriech) **bez toho, aby ste vedeli** (bol by vám Boh už prv dobytie Mekky silou umožnil). **Boh však chcel zahrnúť svojou milosťou, koho chcel**. (Boh zariadil, aby muslimovia nakoniec Mekku oslobodili bez boja preto, aby umožnil tým, ktorí uverili alebo boli k viere blízko, avšak ju predtým nemohli verejne prejsť, sa jej pridržať, a tak aj získať Božiu spokojnosť.) **Keby sa boli od seba oddelili** (tí z radov Qurejšovcov, ktorí uverili, od tých, ktorí odmietali veriť), **boli by sme trápeniu podrobili tých, ktorí odmietli veriť**, (a to) **trápením bolestivým**.

26. Keď tí, ktorí odmietli veriť, učinili vo svojich srdciach pýchu a povýšenosť - pýchu a povýšenosť doby neznalosti (predislamskej doby), **Boh vtedy zoslal pokoj Svoj na Svojho posla a na veriacich a zaviazal ich slovom bohabojnosti** (veriaci sa zaviazali, že budú

nasledovať posla Muhammada a Korán, ktorý bol Bohom zoslaný a nebudú k Bohu nikoho pridružovať alebo mimo Neho vzývať). **Oni** (títo veriaci) **mali naň** (na toto slovo a na všetko, čo znamenalo) **väčšie právo** (než tí obyvatelia Mekky, ktorí odmietli veriť) **a boli toho** (aby im bolo zverené) **hodní** (boli hodní toho, aby im bolo zverené toto posolstvo, nasledovať ho, dodržiavať a odovzdávať ho ďalej ľuďom). **A Boh o všetkom vie.**

27. Pravdivé bolo videnie, ktoré Boh svojmu poslovi (Muhammadovi) ukázal v pravde, že vojdete (muslimovia) do Posvätnej mešity (v Mekke), ak Boh bude chcieť (a vám to už umožní), **v bezpečí** (vstúpite tam bez boja), **budete si holiť hlavy svoje a skracovať vlasy** (jeden z rituálov púte do Posvätnej mešity v Mekke je skrátenie si vlasov alebo úplné oholenie hlavy), **nebudete sa báť nikoho** (pretože budete mať dobrú výzbroj a hlavne, že budete mať Boha na svojej strane). **Vedel (Boh), čo ste vy nevedeli, preto učinil okrem toho** (popri sľúbenom dobytí Mekky) **víťazstvo blízke** (ktorým bol mier Al Hudejbijja a ktoré ste získali až na dobu, kým Mekku nedobyjete). (48:27)

(48:27): Prorok Muhammad (p.) jedného dňa videl vo sne, že vstupuje do Mekky. O tomto sne prorok povedal svojim spoločníkom a tí sa radovali z takéhoto znamenia, ktoré predpovedalo, že muslimovia čoskoro oslobodia Mekku z rúk svojich nepriateľov.

Keď však neskôr došlo k uzavretiu mieru Al Hudejbijja (pozri vysvetlivky k veršom č. 18 a 20 tejto kapitoly), niektorí muslimovia boli z toho sklamaní, pretože si mysleli, že už nastal čas, kedy sa do Mekky vrátia. Boh im však v tomto i v predchádzajúcich veršoch objasnil, že vie, čo oni nevedia a že víťazstvo a návrat do Mekky, ktorý im sľúbil a o ktorom mal prorok Muhammad sen, čoskoro príde. V tom roku, v ktorom bol uzavretý mier Al Hudejbijja, prijalo islam viac ľudí ako počas predchádzajúcich rokov. Preto sa vo verši mier Al Hudejbijja označuje ako blízke víťazstvo, ktoré predchádzalo dobytíu Mekky.

28. On (Boh) je ten, kto poslal svojho posla (Muhammada) so správnym usmernením a s náboženstvom pravdy (islamom), aby ho (toto správne usmernenie a toto náboženstvo) **pozdvihol** (a dal mu vyniknúť) **nad všetky náboženstvá** (aby stálo toto náboženstvo svojou pravdivosťou, autenticnosťou a logikou nad akýmkoľvek náboženstvom). **Boh postačí ako svedok** (o tom, že Muhammad je jeho poslom, ktorého poslal s pravdivým náboženstvom k ľuďom). (Svedectvo Boha najvyššieho je nad všetkými svedectvami, preto je nespochybniteľné.)

29. Muhammad, posol Boží a tí (veriaci muslimovia), ktorí sú s ním, sú prísni voči tým, ktorí odmietli veriť (voči svojim nepriateľom) **a sú milostiví medzi sebou. Vidiš ich** (týchto veriacich), **ako sa klaňajú v polohe rukúu** (je to poklona, ktorá sa vykonáva počas modlenia, v ktorej modliaci skloní trup dopredu o 90 stupňov, hlavu má vystretú a ruky položené na kolená) **a v polohe sužúdu** (sužúd je poklona, v ktorej sa človek pokloní, kľakne na kolená, nakloní trup a hlavu smerom k zemi, spojí čelo a nos so zemou a položí ruky ku hlave; obe poklony sú súčasťou modlitby a na ňu poukazujú), **sledujú Božie dobrodenie a spokojnosť** (Božiu). **Znak označujúci ich je na ich tvárach ako stopa zanechaná poklonou sužúdu** (táto poklona na ich tvárach zanecháva svoju stopu). **Je to tak, tak sú opísaní** (veriaci) **v Tóre a tak sú opísaní v Evanjelii** (takýmito vlastnosťami sú veriaci v oboch spomenutých nebeských Knihách opísaní, že sú milostiví voči sebe navzájom, sú prísni voči svojim nepriateľom a modlia sa k Bohu, až toto modlenie na ich tvárach zanecháva svoje stopy), **ako sadivá** (rastliny, ktoré sa sadia), **ktoré vyhnali svoje výhonky, tie zosilneli, a zhrubli** (spevneli) **a potom sa vzpriamili na svojej stonke. Páčia sa tým, ktorí sejú** (ako krásne a silno vyrástli). **Zlobou nimi** (týmito silnými a plodnými výsledkami) **naplňajú tých, ktorí odmietajú veriť. Boh sľúbil tým z ich radov** (z radov spomenutých veriacich), **ktorí uverili a dobré skutky konali, odpustenie a odmenu obrovskú.** (48:29)

(48:29): Boh najvyšší v tomto príklade porovnal ľudí, ktorí uverili v posolstvo, ktoré bolo zoslané prostredníctvom posla Muhammada, k sadivu. Viera týchto ľudí zo dňa na deň rastie

tak, ako rastie sadivo, až sa nakoniec dostane do posledného štádia, kedy dozrie a získa tie najlepšie a najkrajšie vlastnosti. Pod vplyvom toho sa počet veriacich zväčšuje tak, ako sa zväčšuje sadivo, čo tých, ktorí odmietali veriť a bojovali proti muslimom, naplňalo čoraz väčšou zlobou.

KAPITOLA ŠTYRIDSIATA DEVIATA

Al Hužurát
(Komnaty)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Vy, ktorí ste uverili, nečiňte seba (nestavajte samých seba) **pred Boha a jeho posla** (Muhammada). (Neuprednostňujte sami seba pred Bohom a poslom Muhammadom a ani o ničom nerozhodujte sami od seba bez toho, aby ste sa s poslom Muhammadom poradili.) **Bojte sa Boha. Ved' Boh všetko počuje a všetko vie.**

2. Vy, ktorí ste uverili, nezvyšujte svoje hlasy nad hlas proroka (keď s ním hovoríte alebo keď on hovorí) **a hlasno mu neadresujte slová** (ktoré mu chcete povedať), **tak ako ich hlasno adresujete jeden druhému** (keď sa rozprávate navzájom), **aby sa vaše skutky márnymi nestali bez toho, aby ste to cítili.** (49:2)

(49:2): Stávalo sa, že u proroka Muhammada sedávali ľudia a tí začali hlučne v jeho prítomnosti rozprávať. Stávalo sa aj to, že niekto sa proroka Muhammada na niečo pýtal takým spôsobom, že kričal. Stávalo sa i to, že niektorí na proroka z diaľky hlasno a krikom volali. To všetko sa v týchto veršoch zakázalo a Boh muslimov učil, že keď s prorokom alebo pred ním rozprávajú, majú tak činiť v tichosti a slušne, pretože inak by mohli zmariť svojim konaním dobré skutky, ktoré predtým vykonali, bez toho, aby to cítili.

3. Tí, ktorí stišujú svoje hlasy u posla Božieho, to sú tí, ktorých srdcia Boh podrobil skúške bohabojnosti (či sa bohabojnosť už ujala v ich srdciach a stala sa ich nerozlučnou vlastnosťou). **Dostane sa im** (týmto bohabojným) **odpustenie a odmena obrovská.**

4. Tí, ktorí na teba (Muhammad) **volajú spoza komnát, väčšina z nich nechápe, ako sa má správať** (a čo od nich slušnosť k Bohu a jeho poslovi vyžaduje). (49:4)

(49:4): Tento verš bol zoslaný o skupine ľudí, ktorej členovia prišli za poslom Muhammadom do mešity. Keď do nej vošli, začali kričať a volať naňho spoza komnát, v ktorých býval. A tak bol zoslaný tento verš.

5. Keby boli vydržali (spomenutí ľudia, ktorí na proroka volali), **kým za nimi vyjdeš von** (a porozprávaš sa s nimi), **bolo by to lepšie pre nich** (u Boha, ale aj u ľudí). **Boh je odpúšťajúci a milostivý.**

6. Vy, ktorí ste uverili, ak by k vám prišiel nevierohodný človek so správou (akoukoľvek), **tak si ujasnite jej pravdivosť** (pravdivosť správy, s ktorou prišiel), **aby ste nezasiahli** (a neoznačili neprávom) **ľudí** (nevinných) **z neznalosti** (pretože ste si najprv neoverili správu, o ktorej ste sa dopočuli), **a potom budete to, čo ste urobili, ľutovať.**

7. Vedzte, že je medzi vami posol Boží (Muhammad). **Keby vás poslúchol v mnohých veciach, boli by ste sa do ťažkostí** (a záhuby) **dostali. Ale Boh vložil do vás lásku k viere a okrášlil ju vašim srdciam a sprotivil vám odmietanie viery a spurnosť a neposlušnosť. To sú tí rozumne usmernení.**

8. Dobrodenie od Boha (všetko uvedené v predchádzajúcom verši) **a dar je to. Boh všetko vie a múdrosťou oplýva.**

9. Ak by sa dve skupiny z radov veriacich pobili, tak ich zmierte. Ak by sa niektorá z nich nevraživo správala voči druhej, bojujte proti tej, ktorá sa nevraživosti dopustila, až kým sa neprikloní (nevráti) k príkazu Božiemu (k tomu, čo Boh prikázal, k spravodlivosti, ktorú uzákonil). Ak by sa priklonila (a vrátila k tomu, čo Boh prikázal), tak napravte vzťahy medzi nimi (a udobrite ich) so spravodlivosťou a dodržiujte spravodlivosť. Ved' Boh má rád tých, ktorí dodržiujú spravodlivosť.

10. Veriaci sú bratia (majú sa správať voči sebe, akoby boli bratia), tak napravte vzťahy medzi vašimi bratmi (snažte sa napraviť vzťahy, ktoré by sa medzi nimi narušili a udobrite ich). Bojte sa Boha, azda sa vám milosť (Božia) dostane.

11. Vy, ktorí ste uverili, nech sa ľudia neposmievajú (iným) ľudom, pretože možno títo (ktorým sa posmievajú) budú lepší než oni (než tí, ktorí sa posmievajú) a ani (nech sa neposmievajú) ženy (iným) ženám, pretože možno tieto (ktorým sa posmievajú) budú lepšie než ony (než tie, ktoré sa posmievajú). Netupte (nehaňte) svoje duše (navzájom – nehaňte jeden druhého) a nevrhajte prezývky po sebe (nedávajte si navzájom prezývky so zámerom urážať sa). Je zlé (ak sa na niekoho nalepí) meno znázorňujúce spurnosť (pripisujúce spurnosť osobe) po viere (potom, ako bola vlastnosťou viery označená a viery sa držala). Kto by pokánie (za činy hore uvedené) neučinil, to sú tí krivdiaci (ktorí sa krivdy dopustili).

12. Vy, ktorí ste uverili, vyhýbajte sa veľkej časti domnienok, pretože niektoré domnienky sú základom pre hriech. (Nemyslite, nekonajte a nevyslovujte slová založené len na domnienkach bez toho, aby ste si overili pravdivosť a opodstatnenosť takýchto domnienok. Pretože ak by ste nasledovali mnohé domnienky, o ktorých si myslíte, že sú správne a oni v skutočnosti nie sú, dopustíte sa hriechu.) Nešpehujte (sa navzájom) a neohovárajte jeden druhého. Bol by snád' niekto z vás rád, keby jedol mäso svojho mŕtveho brata, za čo by sa vám sprotivil. (Verš prirovnáva ohováranie k činu, ktorý sa rovná situácii, keď by niekto jedol mäso svojho brata po jeho smrti) Bojte sa Boha (pri všetkom, čo robíte)! Ved' Boh pokánie prijíma a je milostivý.

13. Ľudia! My sme vás stvorili z jedinca mužského pohlavia a jedinca ženského pohlavia a učinili sme vás národmi a kmeňmi, aby ste sa spoznávali (nie aby ste sa sporili alebo ničili). Najvznešenejší z vás u Boha je ten najbohabojnejší (nie biely alebo čierny, chudobný alebo bohatý je ten, kto si u Boha získa vysoké miesto, ale je ním ten najbohabojnejší). Boh všetko vie a je všeznalý (dobré vie, čo každý robí a ako premýšľa). (49:13)

(49:13): Pokiaľ by boli ľudia jedným národom alebo kmeňom, je možné, že by sa zastavil pokrok a ľudstvo by stálo na mieste. Rôznorodosť národov a ľudí je ten hnací faktor, ktorý všetkým hýbe.

14. Kočovní Arabi povedali: „Uverili sme“. Povedz (im, Muhammad): „Neuverili ste (ešte). Ale povedzte: „prijali sme islam (ako náboženstvo)“, pretože viera ešte nevošla do vašich srdiec“. Ak budete poslúchať Boha a jeho posla (Muhammada), neuberie vám (Boh) z vašich skutkov nič (a dostane sa vám za ne plná odmena). Ved' Boh je odpúšťajúci a milostivý. (49:14)

(49:14): Kočovní Arabi tu predstavujú určitú skupinu kmeňov, ktorých členovia tvrdili, že verili, avšak oni v skutočnosti len uznali posolstvo posla Muhammada a nasledovali ho bez toho, aby ich srdcia na úroveň skutočnej viery dospeli. Viera je vyššia úroveň islamu, ktorá zahŕňa nielen uznanie Boha jedného jediného, ktorý nesplodil a nebol splodený a ktorému sa nik nevyrovná a uznanie, že Muhammad je Božím poslom a prorokom, ona je aj určitý vnútorný pocit, ktorý človeka sprevádza. Ak je niekto muslimom a k viere ešte nedospel, neznamená, že musí byť pokrytcom, ale znamená to toľko, že je na ceste k viere. V každom

pripade Boh sl'ubil aj muslimom, ktorí k viere este nedospeli, odmenu za dobré skutky, ktoré konajú, pokiaľ sa budú držať toho, čo Boh zoslal.

15. Veriaci sú tí, ktorí uverili v Boha a jeho posla (Muhammada) a potom nezapochybovali (o Bohu a o tomto posolstve) **a usilovali sa svojimi majetkami i svojimi dušami** (vynaložili osobné úsilie) **o cestu, ktorú Boh určil** (aby kráčali po ceste, ktorú im Boh určil a držali sa jej). **To sú tí pravdovravní** (ktorí skutočnú vieru v srdciach majú a pociťujú).

16. Povedz (im, Muhammad a spýtaj sa ich): „**Chcete poučovať Boha o náboženstve vašom** (vy chcete pred Bohom tvrdiť, že ste veriaci a pritom viera do vašich srdc ešte nevošla)? **Boh pritom pozná, čo je** (čo sa deje) **v nebesiach a na zemi** (nič sa pred ním neskryje a dobre pozná, čo v sebe skrývate)“. **Boh o všetkom** (čo robíte, čo cítite, o čom premýšľate) **vie** (nič sa pred Ním neskryje).

17. Tvária sa (spomenuté kmene kočovných Arabov), **že ti** (Muhammad) **preukazujú láskavosť tým, že islam prijali. Povedz** (im, Muhammad): „**Netvárite sa, že ste mi láskavosť preukázali tým, že ste islam prijali. To Boh vám láskavosť preukázal tým, že vás správne usmernil k viere, ak ste** (skutočne) **pravdovravní.** (Ak sa do vašich srdc skutočne dostala viera, tak môžete za to Bohu len ďakovať, nie sa tváriť, akoby ste mi preukázali obrovskú láskavosť. Všetko, čo konáte, konáte pre seba, aby vás Boh za to odmenil, nie pre mňa alebo pre akéhokoľvek človeka.)“

18. Boh pozná to, čo nie je známe v nebesiach i na zemi (to, čo ľudia nepoznajú z nich, zo svojej minulosti, súčasnosti i budúcnosti). **Boh vidí všetko, čo konáte.**

KAPITOLA PÄŤDESIATA

Qáf

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Qáf. (Je to písmeno arabskej abecedy, ktoré slovenská abeceda nepozná a najbližšie ho možno prirovnať k písmenu Q. Pozri vysvetlivku k prvému veršu druhej kapitoly.) **Prisahám** (Boh prisahá) **na Korán slávny.**

2. Čudovali sa (tí z kmeňa Qurejš), **že k nim prišiel varovateľ pochádzajúci z ich radov** (posol Muhammad, ktorý im prinášal posolstvo od Boha najvyššieho), **na čo tí, ktorí odmietali veriť, povedali: „To je niečo divné** (že Boh k nám posielal človeka z našich radov ako posla, pozri verše 6:4 a nasledovné)“,

3. „Ked’ zomrieme (pokračovali spomenutí z kmeňa Qurejš) **a staneme sa hlinou** (budeme k životu znova vzkriesení)? **To je návrat vzdialený** (od skutočnosti, nikdy sa nestane)“,

4. Vieme, koľko z nich (z ich tiel a v akom množstve) **zem uberá** (keď sú do zeme pochovaní). **Máme knihu, ktorá uchováva** (záznamy o všetkom).

5. Oni za lož pravdu (ktorá k nim od Boha prišla v podobe Koránu) **označili, keď k nim prišla, preto majú vo veci** (vo veci Koránu a posla Muhammada) **zmiešané pocity.** (Raz hovoria, že posol je básnik a Korán sú básne, potom, že posol je mág a Korán sú čary a iné. Nevedia vymyslieť o poslovi Muhammadovi a o Koráne nijaké výmysly, ktoré by boli aspoň sčasti presvedčivé.)

6. Nepozerali sa na nebo nad nimi, ako sme ho vybudovali a ozdobili a že nemá žiadne trhliny?

7. A zem sme rozprestrelí a vrhli sme do nej kotvy (kotvami sa na mnohých miestach v Koráne myslia hory, pozri 79:32) **a dali sme na nej** (na zemi) **vyrásť z každého páru pôvabného,**

8. Aby to jasne videl (každý, náznaky Božieho stvorenia a moci, ktorú On má) **a ako pripomenutie pre každého Jemu poddaného a na Jeho** (Božom) **uctievaní zotrjavúceho.**

9. Zoslali sme dole z neba požehnanú vodu a dali sme ňou vyrásť záhradám a zrnú obilnín,

10. A palmy vysoké (sme nechali vyrásť), **ktoré majú pošvy zoradené** (nad sebou),

11. Ako potravu pre tých, ktorí sa Mu odovzdali (sme to všetko stvorili). **A oživilí sme ňou** (vodou) **dedinu mŕtvu** (v ktorej už život vyschol pre nedostatok vody). **Takto bude vyzerat’ vyvedenie** (zo zeme - vzkriesenie).

12. Za Lož označili (posolstvá svojich poslov) **tí, ktorí boli pred nimi** (ktorí žili pred tými z Mekky, ktorí odmietali veriť), **ľudia Noema, obyvatelia Al Rass** (obyvatelia studne) **a Samúdovci,**

13. A Ádovci (ľžou označili poslov svojich) **a Faraón a súkmeňovci Lota,**

14. A obyvatelia húštin (podľa výkladov ide o ľudí posla Šába) **a ľudia Tubbaa** (Tubba je titul starých kráľov Jemenu alebo meno jedného z týchto kráľov). **Každý** (z nich) **zo lži**

obvinil poslov, preto si (všetci) vyslúžili naplnenie hrozby (vyslúžili si, že sa naplnila hrozba o zoslaní trápenia, ktorým im bolo pohrozené).

15. Myslia si, že nás unavilo stvorenie prvé? (Skutočne si myslia tí, ktorí odmietajú veriť v deň zmŕtvychvstania, že Boha unavilo to, čo predtým počal a stvoril a že už nemá moc a silu, aby všetko znova vrátil k životu?!) **Nie je to tak, oni sú na omyle vo svojej predstave o novom stvorení** (tí, ktorí pochybujú o procese vzkriesenia, sú v hlbokom omyle, pretože Boh, ktorý mal moc človeka stvoriť z ničoho, má moc ho znova oživiť).

16. Stvorili sme človeka a vieme, čo mu jeho duša našepkáva (a k čomu ho nahovára). **My sme** (myslia sa tu anjeli) **bližšie k nemu než jeho krčná tepna** (ktorá je spojená so srdcom, sme ku človeku veľmi blízko a vieme, čo mu jeho duša našepkáva a čo má na srdci),

17. Keď prijímajú (a zapisujú, čo dotyčný človek hovorí a aké skutky koná) **tí, ktorí sú určení na prijímanie a zapisovanie** (obaja anjeli, ktorí sú poverení zapisovaním skutkov konkrétného človeka), **sediaci napravo a naľavo** (jeden anjel je na pravej strane človeka a zapisuje jeho dobré skutky a druhý je na ľavej strane človeka a zapisuje jeho zlé skutky),

18. Nevysloví (človek) žiadne slová bez toho, aby mal u seba (nad sebou) **pozorovateľa** (a svedka) **pripraveného** (evidovať všetko, čo tento človek vysloví alebo urobí).

19. Dostavilo sa opojenie smrti (keď sa smrť dostaví, človek je v stave, akoby strácal kontrolu nad sebou, kedy ho zachvátia jej príznaky) **v pravde**. (Dostavila sa smrť, pri ktorej Boh určil, že postihne každého. Je to pravdivá udalosť, ktorá ohlasuje koniec prvej etapy života človeka v živote pozemskom. Po tejto udalosti príde ďalšia udalosť, ktorá je tiež pravdivá a o ktorej Boh ľuďom správu poslal. Pôjde o tú druhú etapu života človeka, ktorej bude predchádzať vzkriesenie - návrat k životu.) **To je to, čomu si sa** (človek odmietajúci veriť) **snažil vyhýbať** (pretože vieš, že tým sa končia všetky tvoje príležitosti na zvrátenie tvojich konaní).

20. Bude fúknuté do Trúby (v deň zmŕtvychvstania). **To je sľúbený deň**.

21. Každá duša prichádza a s ňou prichádza sprievodca (ktorý ju dovedie na určené miesto) **a svedok** (ktorý bude svedčiť v jej prospech alebo proti nej).

22. Bol si (človek) **ľahostajný voči tomuto** (voči všetkým upozorneniam, že táto udalosť nastane a tvoje srdce i oči boli zatemnené), **preto sme sňali z teba kryt tvoj** (ktorý bol na tvojom srdci, zraku a sluchu). **Tvoj zrak je dnes** (stal sa) **už železný** (dnes máš ostrý zrak a už dobre vidíš aj všetko to, čo si vidieť nechcel).

23. Jeho druh (ktorý tohto ľahostajného človeka sprevádzal v živote pozemskom i v deň súdenia) **povie: „Tento, ktorého tu mám, je pripravený“**.

24. „Hod'te do pekla každého odmietajúceho vieru, tvrdohlavého“.

25. „Brániaceho dobru, prekračujúceho mieru, podozrievavého (ktorý spochybňuje všetko, čo sa viery a islamu týka)“.

26. „Ktorý učinil popri Bohu boha ďalšieho. Hod'te ho preto do trestu veľmi silného“.

27. Jeho druh povie: „Pane náš, ja som nebol príčinou toho, že prekročil medze, ale to on bol v blude ďalekom (nie ja som zapríčinil, že zblúdil, ale on pôvodne už hlboko v blude tápal)“.

28. Povie (Boh): „Nesporte sa tu u Mňa (teraz), **keďže som k vám predtým poslal výstrahu** (prostredníctvom poslov a posolstiev, ktoré som k vám poslal)“.

29. „U mňa sa nebudú meniť žiadne slová (ktoré by som predtým určil) **a nie som ani krivdiaci voči poddaným** (stane sa presne to, čo bolo sľúbené, nič menej a nič viac)“.

(50:29)

(50:29): Slovo poddaný sa tu zrejme uvádza preto, že v deň zmŕtvychvstania a v súdny deň už bude všetko ohľadom Boha a viery jasné. Nik už nebude mať slobodnú vôľu ohľadom viery či neviery a začne sa proces súdu, ktorý je vopred určený a ktorého výsledok bude musieť každý človek prijať.

30. V deň, keď peklu povieme: „Už si sa naplnilo?“, ono povie (odpovie): „Je ešte viac toho?“ (Veta znamená skutočnosť, že nech by do pekla vošiel akýkoľvek počet stvorených, aj tak tam bude stále miesto pre všetkých, ktorí doň majú vojsť.)

31. Záhrada rajska bude priblížená k bohobojným, nie je už ďaleko,

32. „To je (bude povedané) to, čo vám bolo sľúbené, každému, kto sa k Bohu vracia, dbalému (dbá na to, čo Boh stanovil)“.

33. „Tomu, kto sa bál Toho, v moci ktorého je milosť (Boha), aj keď Ho bližšie nepoznal (Boha, bez toho, aby Ho na vlastné oči videl) a prišiel so srdcom pokorným“.

34. „Vojdite do nej (do záhrady rajskej) v mieri, to je deň večnosti“.

35. Budú tam mať, čo len budú chcieť a budeme mať pre nich ešte viac.

36. Koľko pokolení (ktoré žili v minulosti) pred nimi (predtým než sa tí z Mekky, ktorí odmietajú veriť, narodili) sme zahubili (kvôli ich odmietaniu a povýšenosti), ktoré mali väčšiu silu (než tí z Mekky, ktorí odmietajú veriť), ktoré dôkladne prehľadali krajinu, či sa dá niekam utiecť (keď na nich doľahlo trápenie, pred ktorým boli varovaní, ale vtedy im už nič nepomohlo).

37. V tom je veru pripomenutie (a poučenie) pre toho, kto má srdce, alebo napäl (zbystril) sluch a je (duchom) prítomný (pozorne počúva a vníma, čo je vôkol neho a čo mu je povedané).

38. Stvorili sme nebesá a zem a čo je medzi nimi za šesť dní a nedotkla sa nás pritom žiadna únava (nebolo to pre Boha nič zložité alebo únavné). (50:38)

(50:38): Jedného dňa prišla skupina židov k prorokovi Muhammadovi (p.) a spýtala sa ho, za aký čas Boh stvoril nebesá a zem. Prorok im odpovedal, že Boh stvoril nebesá a zem za šesť dní a potom vystúpil na Trón (pozri verš 7:54). Židia na to povedali: „Bol by si to úplne správne povedal, keby si dodal, že potom Boh oddychoval“. Proroka táto ich veta nahnevala. Vtedy bol zoslaný tento i nasledujúce verše, aby Boh napravil mylné predstavy a tvrdenia židov o tom, že by Boh oddychoval, unavil sa alebo potreboval odpočinok.

39. Maj trpezlivosť voči tomu, čo hovoria a pred východom slnka a pred jeho západom, vďakou Pánovi svojmu svedč o jedinečnosti Jeho a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (že je Mu vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované a len Jemu vďačíš za všetko),

40. A v časti noci (Bohu určí časť noci, počas ktorej) svedč o jedinečnosti Jeho a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde; aj (svedč o jedinečnosti Jeho) na konci poklony sužúdu. (Poklona sužúdu tu symbolizuje modlitbu, čo znamená, že veta prikazuje, aby prorok Boha velebil na konci modlitby a modlil sa aj mimo povinných modlitieb, koľko vládze.)

41. A počúvaj v deň, keď zvolá zvolávateľ (podľa výkladov Koránu je to anjel Gabriel alebo anjel Israfil) z miesta blízkeho,

42. V deň, keď budú počuť výkrik pravdivý (začne sa proces vzkriesenia, o príchode ktorého bola ľuďom zoslaná správa pravdivá). To je deň vyvedenia (zo zeme - vzkriesenia).

43. My oživujeme (dávame život) a usmrcujeme (určujeme smrť) a k nám speje koniec (všetkého).

44. V deň, keď sa zem roztrhne (nastanú v nej trhliny) **a vyvrhne ich** (ľudí, ktorí predtým umreli) **rýchlo** (aby nastal proces súdu). **To je zhromaždenie** (proces zhromaždenia), **ktorého uskutočnenie je pre nás ľahké** (nie je to pre nás nič ťažké).

45. My lepšie vieme (ako ktokoľvek iný), **čo hovoria** (tí z Mekky, ktorí odmietajú veriť v posolstvo, ktorým si bol poverený, Muhammad, a vieme aký posmech si z neho robia). **Ty nemáš moc ich prinútiť** (k prijatiu viery, tvoja úloha je len posolstvo oznámiť). **Pripomínaj** (Muhammad) **prostredníctvom Koránu tomu, kto sa Mojej** (Božej) **hrozby obáva** (pripomínaj mu to, čoho by sa mal vyvarovať a čo má nasledovať).

KAPITOLA PÄŤDESIATA PRVÁ

Al Záriját (Rozsypávajúce)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

- 1. Prisahám (Boh prisahá) na tie (vetry), ktoré rozsypávajú (prach a vietor) rozsýpaním,**
- 2. Prisahám na tie (mraky), ktoré nesú záťaž (vody),**
- 3. Prisahám na tie (lode), ktoré bežia s ľahkosťou (na vode),**
- 4. Prisahám na tých (anjelov), ktorí rozdeľujú príkaz Boží** (prichádzajú s Božím príkazom a zabezpečujú jeho vykonanie a rozdelenie záležitostí, trestov, milosti a darov v ňom obsiahnutých).
- 5. To, čo je vám sľubované (smrť a vzkriesenie, trápenie a blaženosť a pod.), je pravdivé,**
- 6. Súdny deň nastane** (príde v určený čas).
- 7. Prisahám (Boh prisahá) na nebo preplnené cestami. (51:7)**
(51:7): Vo výkladoch Koránu sa nachádza niekoľko možných interpretácií vety, ktorú sme vo verši preložili ako „preplnené cestami“. Podľa prvého výkladu sa jedná o nebo „preplnené cestami a dráhami“. Ďalší hovorí, že ide o „nebo prepletené“ podobne, ako sú prepletené šaty alebo železné brnenie. Ďalší výklad hovorí, že ide o „nebo zvlnené“, ktorého vlnenie sa podobá na vlny, ktoré zanecháva vietor na piesku v púšti alebo na tichej vode alebo na vlnenie podobné vlneniu kučeravých vlasov.
- 8. Vy (ktorí odmietate veriť) máte (vyjadrujete) slová rozporné** (ohľadom posla Muhammada, keď ho raz opisujete, že je básnikom, potom zasa, že je čarodejníkom a pod.).
- 9. Zvedený je od neho (od Koránu a posla Muhammada) každý, kto je zvedený** (zo správnej cesty).
- 10. K zabitiu dovedli samých seba luhári,** (Tí, ktorí odmietli veriť v Korán a v posolstvo, ktorým bol poverený posol Muhammada, akoby sami seba zabili, pretože sami seba do zatratenia uvrhli)
- 11. Ktorí sú v hĺbinách bludu svojho, zanedbávajú varovania pred tým, čo príde** (varovania, ktoré k nim prichádzajú, ktoré varujú pred tým, čo v deň zmŕtvychvstania a v súdny deň príde).
- 12. Pýtajú sa (tí, ktorí odmietajú veriť): „Kedy nastane Deň zúčtovania** (deň, ktorý nám náboženstvá sľubovali)?“
- 13. Deň, v ktorom budú na ohni skúške vystavení** (ako vydržia a či budú odolní voči ohňu, pred ktorým boli neustále varovaní, v ten deň im bude povedané),
- 14. „Okúste (bude im v ohni povedané) následky skúšky, ktorá vám bola určená** (okúste oheň, z ktorého ste si posmech robili v živote pozemskom)! **To (tento oheň) je to, o čo ste urýchlene žiadali** (v živote pozemskom, keď ste si posmech robili a žiadali posla Muhammada, aby na vás trápenie privodil, ak je posolstvo, s ktorým prišiel, pravdivé)“.
- 15. Bohabojní budú (prebývať) v záhradách a prameňoch** (čistej vody),

- 16. Berúc si, čo im ich Pán dal. Oni boli predtým (patrili v živote pozemskom medzi) dobro konajúci,**
- 17. Oni (títo dobro konajúci) len malú časť noci spávali (trávili značnú časť noci činnosťami, ktorými si Božiu spokojnosť získavali),**
- 18. A na sklonku noci o odpustenie (Boha) prosili,**
- 19. A v ich majetkoch bolo právo pre toho, kto prosil o pomoc a kto v biede bol.**
- 20. Na zemi sú znamenia (o Božej existencii, moci a o Jeho vlastnostiach) pre tých, ktorí sú bezpochyby presvedčení (že Boh existuje),**
- 21. Aj vo vašich dušiach (vo vás samých sú znamenia). A či nevidíte (že tieto znamenia prehliadate)?**
- 22. V nebi je obživa vaša (z neho sa všetko určuje a delí a z neho prší aj dážď, z ktorého život pramení) i to, čo je vám sľubované (dobro a odmena ale aj trápenie, pred ktorým ste varovaní).**
- 23. Prisahám na Pána nebies a zeme, že je to (všetko, čo je vám sľubované) tak pravda (pravdivá), ako že vy ste schopní hovoriť (vyslovovať hlásky a slová).**
- 24. Dostal sa k tebe (Muhammad) príbeh o štedrých host'och (proroka) Abraháma (ktorí k nemu prišli)?**
- 25. Keď k nemu (k Abrahámovi) vošli a povedali: „Mier“, povedal (Abrahám): „Mier, ľudia neznámi“.**
- 26. Potajomky sa priblížil ku svojej rodine (Abrahám) a prišiel (vrátil sa k host'om) s teľat'om vypaseným,**
- 27. Priblížil ho k nim (k host'om) a povedal: „Nechcete jesť (prečo nejete)?“**
- 28. Zatajil v sebe strach z nich (z hostí). Povedali (hostia): „Neboj sa“ a oznámili mu radostnú zvesť o chlapcovi, ktorý bude veľa viesť (bude mať rozsiahle poznatky). (Podľa výkladov Koránu sa chlapcom myslel Izák.)**
- 29. Jeho žena (Abraháмова) hlučne dobehla, facla sa po tvári (od údivu) a povedala: „Starena neplodná som (ako môžem mať deti)!“**
- 30. Povedali (poslovia): „Takto povedal Pán tvoj (že sa stane)“. On (Boh) je ten, kto múdrosťou oplýva a všetko vie.**
- 31. Povedal (Abrahám, spytujúc sa): „Ako je to s vami, poslovia (ohľadom čoho ste prišli a boli poslaní)?“**
- 32. Povedali (poslovia): „My sme boli poslaní k ľud'om previnilým (za ľud'mi posla Lota, ktorí sa previnili voči tomu, čo Boh poslal a stanovil)“,**
- 33. „Aby sme na nich zoslali kamene z blata (hlíny)“,**
- 34. „Ktoré sú označené (spomenuté kamene) u Pána tvojho a určené tým, ktorí striednymi neboli (ľud'om posla Lota)“,**
- 35. Vyviedli sme von (z Lotovej dediny) toho z veriacich, kto v nej (v dedine) bol,**
- 36. Nenašli sme v nej však nikoho iného (Bohu oddaného) okrem jedného domu Bohu oddaného (ktorého obyvateľa boli Bohu oddaní - bol to Lot a jeho rodina, ktorá bola z dediny vyvedená pred trápením, ktoré dedinu postihlo),**
- 37. Nechali sme v nej (v postihnutej dedine) znamenie pre tých, ktorí sa boja trápenia bolestivého (aby videli, ako nakoniec dopadli ľudia, ktorí konajú podobne, ako Lotovi ľudia konali),**
- 38. I v Mojžišovi (v jeho príbehu sme tiež nechali znamenie pre ľudí), keď sme ho poslali k Faraónovi s dôkazom zjavným.**

39. On (Faraón) sa však odvrátil so silou svojou (so svojimi dôverníkmi a vojakmi) a povedal (o Mojžišovi): „Čarodejník (je to) alebo blázon“.

40. A tak sme ho vzali i jeho vojakov (zo života pozemského) a vrhli sme ich do mora, a je mu čo vyčítať (za to, čo robil).

41. I v Ádovcoch (v ich príbehu je pre ľudí príklad a znamenie), keď sme na nich poslali vietor neplodný (ktorý nič dobrého so sebou neprináša),

42. Nenechával (tento vietor) nič z toho, na čo by dopadol, bez toho, aby to neučinil ako niečo spráchnivé (rozpadajúce sa, rozplynúce sa).

43. A v Samúdovcoch (v ich príbehu je pre ľudí príklad a znamenie), keď im bolo povedané: „Užívajte si na určitý čas (kým nepríde to, pred čím ste boli varovaní)“,

44. Oni sa povýšili nad príkaz Pána svojho, preto ich zasiahol šok (silný svetelný, elektrický alebo iný, ktorý ich usmrtil) medzitým, ako pozerali (ako na nich trápenie dolieha).

45. Nemali silu (Samúdovci) vstať (a ujsť pred trápením, ktoré k nim prichádza) a nikdy by nedokázali zvíťaziť (a premôcť to, čo na nich bolo zoslané).

46. A v ľudoch Noema predtým (v príbehu Noemových ľudí, ktorí žili už pred uvedenými spoločenstvami, je pre ľudí príklad a znamenie). Oni boli ľuďmi spurnými.

47. Nebo sme vybudovali silou (mocou veľkou) a rozširujeme ho (zväčšujeme a určujeme mu všetko a máme moc tak vykonať),

48. A zem sme rozprestreli. A veru sme najlepší, kto niečo upravuje,

49. A zo všetkého sme stvorili dva páry, azda sa poučíte (pochopíte, ako to všetko vzniklo a ako to funguje).

50. Utiekajte sa k Bohu (Jeho žiadajte o pomoc a na Neho jedného jediného sa vo všetkom spoliehajte), ja (posol Muhammad) som Ním určený pre vás ako varovateľ zjavný (ktorého pravdivosť je potvrdená v Koráne).

51. Nečinite popri Bohu boha ďalšieho (nikoho iného, koho by ste na roveň Boha stavali alebo mu pripisovali niečo z Božích vlastností alebo moci). Ja (posol Muhammad) som Ním určený pre vás ako varovateľ zjavný (pravdivý).

52. Tak je to, neprišiel (s posolstvom) k tým, ktorí boli pred nimi (pred touto skupinou Qurejšovcou z Mekky, ktorí odmietajú veriť), žiaden posol (ku svojim ľuďom) bez toho, aby (títo ľudia) povedali (a obvinili ho): „Čarodejník (je to) alebo blázon“.

53. Odkazovali si to (odkázali to ľudia, ktorí žili predtým, týmto ľudom z Qurejšu, ktorí odmietajú veriť, že sa títo zachovali ku svojmu poslovi Muhammadovi a konali presne tak, ako sa zachovali tí ľudia voči svojim poslom)? Nie, nič také (nič im tí, ktorí žili predtým, neodkázali), oni (táto skupina Qurejšovcov) sú len ľudia, ktorí prekračujú medze (preto sa nezdráhajú niečo podobné hovoriť).

54. Odvráť sa od nich (Muhammad), tebe nebude nič vyčítané (oznánil si posolstvo, ktoré si mal, splnil si svoju úlohu a za ostatné už pred Bohom nezodpovedáš).

55. Pripomínaj (ľuďom Boha i Korán), pretože pripomenutie pomáha veriacim (neustále im pripomína, aby pamätali na Boha pri všetkom, čo konajú a na čo myslia).

56. Stvoril som žinnov a ľudí len preto, aby Ma uctievali, (51:56)

(51:56): Aby konali tak, ako Boh určil, aby sa riadili systémom a poriadkom, ktorý Boh stvoril. Uctievanie nezahŕňa v sebe len modlenie a základné náboženské úkony, aj keď sú tieto na prvom mieste. Zahŕňa v sebe aj celkový spôsob života človeka, jeho správanie sa k sebe, k ostatným ľuďom a ku svojmu okoliu. Či je toto jeho správanie v súlade s tým, čo Boh

priamo v Koráne uložil, ale aj v súlade so zákonitosťami a poriadkom, ktorý všetkému vôkol nás určil.

57. Nežiadam od nich potravu (a obživu) a ani nechcem, aby Ma živili.

58. Boh, On je ten, kto dáva (obživu i všetko ostatné ľuďom), kto má silu a kto je pevný (jeho moc a sila sú pevné a nikdy nezoslbnú a nezaniknú).

59. Tí, ktorí krivdili, majú nahromadené hriechy (za ktoré sa budú zodpovedať) podobné hriechom tých, ktorí sa im podobajú (ktorí konali podobne ako oni a ktorí za ne budú ťažko pykať), nech sa preto neponáhľajú (a nežiadajú o urýchlené zoslanie trápenia, pred ktorým sú varovaní).

60. Beda veru tým, ktorí odmietli veriť pred dňom (súdny dňom, ktorý bol určený na rozsúdenie), ktorý je im sľubovaný (ktorý bezpochyby v určený čas príde).

KAPITOLA PÄŤDESIATA DRUHÁ

Al Túr
(Hora)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

- 1. Prisahám** (Boh prisahá) **na horu** (pri ktorej Boh k Mojžišovi prehovoril),
- 2. Prisahám na Knihu napísanú** (myslí sa ňou Korán alebo všetky nebeské Knihy, ktoré boli zoslané a ktorých zosielane sa uzavrelo Koránom),
- 3. V pergamene rozprestretom,**
- 4. Prisahám** (Boh ďalej prisahá) **na Dom navštevovaný** (52:4)
(52:4): Podľa výkladov Koránu Dom navštevovaný je stavba podobná Kábe, ktorá sa nachádza v nebi, v priestore v tej istej rovine ako Kába, ktorú neustále navštevujú anjeli. V niektorých výkladoch sa uvádza okrem uvedeného aj výklad, že ide o samotnú Kábu na zemi, ktorú pútnici neustále navštevujú.
- 5. Prisahám na strechu** (nebo a atmosféru) **zdvihnutú** (chrániacu zem, pozri verš 21:32),
- 6. Prisahám na more zapálené,** (52:6)
(52:6): Slovo masžúr, ktoré sme vo verši preložili ako zapálené, môže znamenať aj naplnené.
- 7. Veru trápenie** (pred ktorým sú ľudia varovaní) **Pánom tvojim** (Muhammad) **určené nastane** (ono s úplnou istotou príde),
- 8. Niet toho, kto by ho** (toto trápenie) **odvrátil,**
- 9. V deň, keď sa nebo rozbúri rozbúrením silným** (vtedy toto trápenie príde),
- 10. A hory sa dajú do pochodu pochodom** (plynulým a prudkým),
- 11. Beda v ten deň tým, ktorí za lož označili** (naše posolstvá a poslov),
- 12. Ktorí sa rozprávaním** (o tom, čo im nikdy nepomôže) **zabávajú,**
- 13. V deň, keď budú postrčení do ohňa pekelného postrčením silným** (im bude povedané),
- 14. „Toto je oheň, ktorý ste za lož označili** (tvrdili, že neexistuje)“,
- 15. „Je to snád' čaro** (tento oheň, do ktorého ste vrhnutí), **alebo snád' dobre nevidíte** (podobne, ako ste v živote pozemskom dobre nevideli, keď ste o Koráne tvrdili, že sú to len čary)?“
- 16. Horte v ňom** (v ohni) **a vydržte** (trápenie, ktorému v ňom budete vystavení), **alebo nevydržte, je to pre vás to isté** (nič to na vašom postavení a trápení, ktorému ste vystavení, nezmení). **Je vám odplatené len to, čo ste konali** (v živote pozemskom).
- 17. Bohabojní budú** (v tento deň) **v záhradách a v blaženosti,**
- 18. Radostne si budú žiť v tom, čo im ich Pán dal. Ich Pán ich ochránil pred trápením pekla,**

19. „**Jedzte a pite** (bude týmto bohobojným v záhradách povedané) **s pohodlím** (bez akejkoľvek námahy na získanie potravy) **za to, čo ste konali** (bude to pre vás odmena za dobro, ktoré ste konali v živote pozemskom)“,
20. **Opretí budú o zoradené lôžka** (ležiace na nich) **a oženíme ich s pannami** (dievčinami s bielou a priezračnou pokožkou) **okatými** (s veľkými a peknými očami),
21. **Tí, ktorí uverili a ich potomstvo ich nasledovalo vo viere, k tým pripojíme ich potomstvo** (bude ich nasledovať do raja) **a neuberieme im z ich konaní nič** (dostane sa im úplná a spravodlivá odmena). **Každý má v zálohe len to, čo získal** (má v zálohe len to, čo získal z dobra alebo zla a len tým môže disponovať a podľa toho bude posudzovaný),
22. **Zásobíme ich ovocím a mäsom z toho, po čom zatúžia** (čo im príde na chuť),
23. **Budú si v nich** (v záhradách) **podávať** (podávať a núkať navzájom) **pohár, z ktorého nie sú** (jeho obsah nespôsobuje) **plané reči a ani** (nespôsobuje jeho obsah a nevyvoláva) **hriech,**
24. **Budú medzi nimi kolovať chlapci** (ktorých výzor bude), **ako keby boli** (podobali sa na) **perly uchované** (vo svojich lasturkách, nepoškodené a lesknúce sa),
25. **Jeden k druhému budú prichádzať a spytovať sa navzájom,**
26. **Povedia: „My sme predtým** (v živote pozemskom), **keď sme boli vo svojich rodinách** (žili sme v ich kruhu v živote pozemskom), **samých seba ťutovali** (že by nás postihlo trápenie, pred ktorým sme boli varovaní, preto sme sa Boha obávali a konali v súlade s tým, čo zoslal)“,
27. **„Boh nám ale preukázal svoju láskavosť a ochránil nás** (za vieru a dobré skutky) **pred trápením vysokej teploty** (môže ísť o oheň vysokej teploty alebo o veľmi horúci vietor)“,
28. **„My sme Ho (Boha) predtým** (v živote pozemskom) **vzývali** (uctievali a držali sa toho, čo nám zoslal). **On je veru ten, kto sľub dodrží** (nikdy neporuší sľub, ktorý On skutočne dá) **a je milostivý“.**
29. **Pripomínaj** (Muhammad, ľudom Boha a čo Boh v Koráne zoslal a ničoho sa neobávaj). **Ty nie si z dôvodu dobrodenia** (ktoré ti bolo zoslané od) **Pána tvojho** (týmto dobrodením je vnukanie, posolstvo a Korán) **ani veštec a ani blázon** (si zdravý a normálny človek, ktorému ale Boh dal to dobrodenie, že ho ustanovil za Svojho posla a proroka a zoslal mu Knihu - Korán, v ktorom je správne usmernenie pre ľudí).
30. **Ak hovoria** (tí, ktorí odmietajú veriť, keď sa im nepodariť preukázať, že by bol posol Muhammad veštcou alebo bláznom): **„Básnik je on, u ktorého vyčkávame, až ho čas svojimi nešťastiami** (medzi ktoré patrí smrť) **zachváti“,**
31. **Povedz** (im, Muhammad): **„Vyčkávajte** (ako sa udalosti budú uberať), **ja budem s vami** (tiež) **vyčkávať** (a uvidíme)“,
32. **Prikazujú im to** (odmietanie viery) **azda ich trpezlivé rozumy? Alebo sú to** (tí, ktorí odmietajú veriť) **ľudia, ktorí prekračujú medze** (a preto posolstvo, ktorým bol poverený posol Muhammad, odmietajú)? (52:32)
- (52:32): Poprední predstavitelia Qurejšovcov, ktorých väčšina sa zaradila medzi tých, ktorí odmietali veriť v posolstvo posla Muhammada, boli charakterizovaní mnohými vlastnosťami, medzi ktoré patrila aj vlastnosť múdreho a správne uvažujúceho rozumu. Z tohto dôvodu sa verš pýta, či odmietanie posolstva posla Muhammada, znaky správnosti ktorého vidia na vlastné oči, im prikazujú ich múdre rozumy a myslenie. Na záver ale verš konštatuje, že títo poprední z kmeňa Qurejš, ktorí odmietajú veriť, na odmietaní trvajú nie z nedostatku presvedčenia, ale pre skazenosť, ktorou ich duše trpia.
33. **Oni hovoria: „Vymyslel si jeho slová** (slová Koránu)“. **Nie, nevymyslel, oni však nechcú veriť** (pre povýšenosť, ktorá v nich zotrváva, najmä pre predstavu o tom, že by mali sedávať, jesť a modliť sa spolu s tými, ktorí im ako otroci a sluhovia predtým patrili).

- 34. Nech prinesú** (hore uvedení, ktorí si o poslovi Muhammadovi a Koráne rôzne lži vymýšľajú) **slová jemu** (Koránu) **podobné, ak sú pravdovravní** (vo svojich tvrdeniach, že si to Muhammad vymyslel a že to nie je od Boha zoslané).
- 35. Myslia si** (tí, ktorí odmietajú veriť) **snád', že boli stvorení z ničoho** (bez moci, ktorá by im dala podobu, na ktorej sú a dala im život a životnú silu)? **Alebo si snád' myslia, že oni sú stvoriteľmi** (a oni sami seba i to všetko vôkol stvorili)?
- 36. Alebo to boli oni, kto stvoril nebesá a zem? Nie,** (ich odmietanie pramení z toho, že) **oni len nie sú bezpochyby presvedčení** (o jedinstve Boha a Jeho moci). (To je dôvod, pre ktorý odmietajú uznať posolstvo posla Muhammada a Korán jemu vnuknutý. Nie preto, že by mali o osobe posla Muhammada akékoľvek pochybnosti.)
- 37. Majú** (tí, ktorí odmietajú veriť) **snád' pokladnice Pána tvojho** (aby určovali, čo sa má stať a čo nie a komu Boh posolstvo zverí a komu nie)? **Alebo sú to oni, ktorí všetko ovládajú?**
- 38. Alebo majú** (tí hore uvedení, ktorí odmietajú veriť) **rebrík, pomocou ktorého počúvajú** (čo anjeli v nebesiach hovoria a aké príkazy dostávajú, že sú si istí, že majú pravdu ohľadom posolstva posla Muhammada a Koránu)? **Nech príde ten z nich, kto niečo také počul, s dôkazom jasným** (potvrdzujúcim pravdivosť toho, čo o Koráne a posolstve posla Muhammada tvrdia).
- 39. Tvrдите** (vy hore spomenutí), **že Jemu** (Bohu) **patria dievčatá a vám** (ľuďom) **chlapci?!** (52:39)
- (52:39): Čo je to za rozum a za správne uvažovanie, keď hovoríte, že Boh stvoril obe pohlavia, mužské a ženské a pritom si z novorodencov ženského pohlavia učinil dcéry a vám ponechal chlapcov?! Aký je to rozum a uvažovanie, ktoré vám prikazuje zabíjať svoje novorodeniatka ženského pohlavia?!
- 40. Alebo** (odmietajú veriť, pretože) **od nich azda žiadaš odmenu** (za to, že k nim toto posolstvo prinášaš), **kvôli ktorej sú dlhmi zat'ážení?**
- 41. Alebo** (odmietajú veriť, pretože) **poznajú to, čo nie je známe** (poznajú minulosť, súčasnosť a budúcnosť i to, ako všetko funguje, že s istotou tvrdia o poslovi Muhammadovi a o Koráne to, čo tvrdia?), **a teda píšú** (toto neznámo si zapisujú a ním svoje tvrdenia dokladajú)?
- 42. Alebo snád'** (odmietajú veriť, pretože) **chcú kuť úklady** (proti tebe, Muhammad, aby nestratili svoj vplyv a bohatstvo)? **Tí, ktorí odmietli veriť, sú ale tí, proti komu sa úklady obrátia** (pretože Boh ich úklady proti nim obráti, a tým vlastne akoby sami proti sebe úklady kuli),
- 43. Alebo** (odmietajú veriť, pretože) **majú snád' iného boha než Boha? Jedinečný je Boh, nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (Bohu je vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované) **a je vzdialený od toho, čo k Nemu pridružujú** (nie iného boha než On).
- 44. Keď by uvideli** (tí, ktorí odmietajú veriť), **ako z neba padá dole kus niečoho, povedali by:** „**Mračná nahromadené** (pozri verš 17:92, 26:187, 34:9)“.
- 45. Nechaj ich** (Muhammad), **až kým nestretnú deň svoj, v ktorom budú šokom zasiahnutí** (v súdny deň od úžasu a strachu, budú tí, ktorí v príchod tohto dňa odmietali veriť, akoby bleskom alebo elektrickým šokom zasiahnutí a otrasení),
- 46. Deň** (to bude), **kedy im** (hore spomenutým) **nepomôžu ich úklady v ničom a ani im nebude pomoc a podpora daná** (nenájdu nikoho, kto by im pomohol bez Božieho povolenia).

47. Tým, ktorí krivdili, sa dostane trápenie aj iné než to (okrem trápenia v súdny deň sa tým, ktorí krivdia, dostane aj trápenie a trest v živote pozemskom), **ale väčšina z nich to nevie** (že každému, kto krivdí, sa dostane trápenie nielen v súdny deň, ale ešte predtým aj v živote pozemskom).

48. Bud' trpezlivý (Muhammad) **voči rozhodnutiu Pána svojho** (ohľadom povinnosti oznámenia posolstva, ktorou ťa Boh poveril), **pretože si pod dozorom našich očí** (strážime ťa a ochraňujeme). **A keď (ráno) vstávaš, vd'akou Pánovi svojmu svedč o jedinečnosti Jeho a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (že je Mu vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované a len Jemu vd'ačíš za všetko),

49. A v časť noci (Bohu určí časť noci, počas ktorej) **svedč o jedinečnosti Jeho a svedč o tom i po odchode** (zájdení) **hviezd** (po úsvite a po príchode rána).

KAPITOLA PÄŤDESIATA TRETIA

Al Nažm (Hviezda)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

- 1. Prisahám** (Boh prisahá) **na hviezdu, keď sa rúti smerom dole** (s rýchlosťou),
- 2. Nezblúdil** (z cesty správnej) **spoločník váš** (posol a prorok Muhammad) **a ani do bludu neskĺzol**, (Nezblúdil vôbec a ani šťastie do bludu neskĺzol. Adresáti sú tu tí z kmeňa Qurejš, ktorí odmietli posolstvo posla Muhammada a Korán uznať a proti poslovi rôznymi formami brojili.)
- 3. Slová nevyslovuje** (posol Muhammad) **podľa** (na podklade) **vlastnej túžby** (osobnej alebo osobného želania či myslenia),
- 4. Je to** (Korán) **len vnuknutie, ktoré sa** (mu, poslovi) **vnuká**, (53:4)
(53:4): V nasledujúcich veršoch Boh najvyšší vysvetľuje tým, ktorí odmietajú veriť v posolstvo posla Muhammada alebo ktorí ho zo lži obviňujú, ako anjel Gabriel k poslovi Muhammadovi s posolstvom zostúpil.
- 5. Naučil** (Muhammada) **ho** (tento Korán) **ten** (podľa výkladov Koránu sa tu myslí anjel Gabriel), **kto má silu veľkú**,
- 6. Rozum a silu** (stále sa hovorí o anjelovi Gabrielovi) **úplne mal a istavá**, (Istavá znamená, vystúpiť hore, stúpať hore, nasmerovať niekam, a pod. Na tomto mieste to môže niesť aj význam vzpriamil sa alebo ustal.)
- 7. Keď bol na horizonte najvyššom** (v najvyššej časti horizontu),
- 8. Potom sa priblížil** (anjel Gabriel) **a dolu sa spustil**,
- 9. A tak bol už vo vzdialenosti dvoch lukov** (dĺžková merná jednotka), **alebo ešte bližšie**,
- 10. Vnukol** (anjel Gabriel) **tomu, kto sa Mu** (Bohu) **odovzdal** (myslí sa ním posol Muhammad) **to, čo vnukol** (z odkazov a znamení Boha najvyššieho).
- 11. Neklamalo srdce** (posla Muhammada) **o tom, čo videl** (to sa skutočne stalo).
- 12. Spochybňujete ho** (posla Muhammada, vy z kmeňa Qurejš, ktorí odmietate veriť) **v tom** (ohľadom toho), **čo videl** (počas cesty Al Isrá a Al Miráž, pozri verš 17:1)?
- 13. I videl** (Muhammad) **ho** (anjela Gabriela) **pri zostupe ďalšom**,
- 14. U Sidret Al Muntahá** (podľa výkladov Koránu je to lotosový strom, ktorý sa nachádza v siedmom nebi),
- 15. Pri nej** (pri tejto Sidre, pri tomto strome) **je** (sa nachádza) **Záhada útočiska** (rajská záhrada, ktorá to najlepšie útočisko poskytnie, pozri verš 32:19).
- 16. Keď Sidru** (lotosový strom) **zahalilo to, čo ju zahalilo**. (Vo výkladoch Koránu sa píše, že keď svetlo Boha najvyššieho zahalí tento strom, nik zo stvorených, ktorí ho vidia, nedokáže nájsť slová, ktorými by opísal krásu tohto stromu.)

17. Neodklonil sa (nemieril nikam inam) **zrak** (tvoj, Muhammad) **a ani neprekročil medze** (toho, čo ti bolo dovolené vidieť, keď si pri Sidre bol, videl si zo znamení Pána svojho len to, čo ti bolo určené)

18. Videl (Muhammad tam) **niektoré z veľkých znamení svojho Pána.**

19. Vidíte (vy z Qurejšu, ktorí odmietate veriť) **Al Lát a Al Uzzá?** (Sú to pomenovania dvoch modiel, ktoré títo popri Bohu uctievali.)

20. A Manát, tú ďalšiu tretiu (modlu)? (Zamyslite sa nad nimi, môžu ony dosiahnuť čo i len zrnko veľkosti, moci a ostatných vlastností, ktoré Bohu náležia.)

21. A či vám (vy z kmeňa Qurejš, ktorí odmietate veriť) **chlapec náleží a Jemu** (Bohu) **dievča?** (53:21)

(53:21): Boh sa pýta tých z kmeňa Qurejš, ktorí odmietali uznať posolstvo posla Muhammada, odkiaľ vzali ten nezmysel, na základe ktorého tvrdia, že Boh určil ľuďom len mužské potomstvo a ženské potomstvo si vyhradil pre seba. K tomu pozri verš 17:40.

22. To je potom veru delenie nespravodlivé. (53:22)

(53:22): Vy, z kmeňa Qurejš, hore uvedení, máte v obľube chlapcov pre výhody, ktoré v nich nachádzate. Majú väčšiu silu než ženy, majú schopnosť bojovať, môžete sa nimi chváliť, sú vašou poctou a pýchou, atď. Na strane druhej považujete dievčatá za menejcenné z tohto pohľadu. Chlapcov teda obľubujete, dievčatá nie a Bohu pripisujete to, čo je z vášho pohľadu menej cenné a nepodstatné namiesto toho, aby ste Ho uctievali a snažili sa o Jeho spokojnosť! To bol aj dôvod, pre ktorý si časť Arabov v predislamskej dobe vytvárala modly, ktoré pomenovávali ženskými menami a o ktorých si mysleli, že ich k Bohu priblížia a že sprostredkujú ich modlitby a želania k Bohu. Verš pokračuje a hovorí: Ak si myslíte, že je pravda to, čo hovoríte, potom to, že Bohu pripisujete to menejcenné a sebe to cennejšie, je veru delenie nespravodlivé. Verš spomenutej skupine Qurejšovcov zreteľne ukazuje, aký nezmysel si o Bohu vymysleli týmto delením i modlami, ktoré ženskými menami pomenovali.

23. Sú to (tieto modly) **len mená** (vymyslené), **ktoré ste vy i vaši otcovia pomenovali, o ktorých Boh nezoslal žiaden dôkaz.** (Nemáte žiaden dôkaz o tom, že by tieto modly mali akúkoľvek váhu alebo význam u Boha. Tieto modly sú len nezmyselné pomenovania, ktoré sa na nič nezmôžu. Ako ich môžete k Bohu pridružovať, keď od Boha nemáte žiaden dôkaz alebo istotu, že ich uctievaním sa vám Božia spokojnosť dostane.) **Oni nasledujú len dohady** (o ktorých si myslia, že sú správne) **a to, čo je po vôli ich dušiam** (nasledujú to, čo chcú nasledovať, a nie to, čo majú). **Pritom sa im dostalo od ich Pána správne usmernenie** (v podobe posolstva zoslané poslovi Muhammadovi, aby im objasnilo, čo je správne a čo nie).

24. Človeku patrí, čo si zažela?! (Myslí si, že všetko, čo si zažela, je správne a naplní sa?!) (53:24)

(53:24): Nie je všetko, čo si človek zažela, správne a nie všetko sa naplní. Nech preto spomenutí Qurejšovci a každý, kto by konal podobne ako oni, nemyslí, že ho akékoľvek modly alebo pridružovanie k Bohu dostanú k Bohu bližšie. Naopak, každé takéto správanie ich od Boha oddaľuje.

25. Bohu náleží moc nad posledným životom (večným životom, ktorý príde po udalosti zmŕtvychvstania a súdu) **i nad prvým** (životom pozemským).

26. Koľko je (existuje) **anjelov v nebesiach, ktorých prihovorenie sa** (u Boha za niekoho) **v ničom nepomôže, jedine ak po tom, keď Boh povolí, komu chce z nich a s prihovorením sa ktorého bude** (Boh) **spokojný.** (Len vtedy sa niektorý anjel môže u Boha za niekoho prihovoriť, keď mu to Boh dovolí a keď je Boh s takýmto anjelom alebo prihovorením sa spokojný. Preto, nech si nik nemyslí, že anjeli sami od seba majú nejakú moc alebo že ich uctievaním niečo dosiahne.)

27. Tí, ktorí neveria v život posledný (a večný), tí pomenovávajú anjelov menami ženského rodu (len tí, ktorí neveria, že existuje život ďalší, dávajú anjelom ženské mená). (53:27)

(53:27): Verš už jasne stotožnil vyhlásenia o tom, že anjeli sú ženského pohlavia a že sa za ľudí u Boha prihovoria, s nevierou v súdny deň a večný život, ktorý po ňom bude nasledovať. Tým sa definitívne a jednoznačne povedalo, že kto takéto vlastnosti anjelom pripisuje, ten stráca jeden zo základných článkov viery, a to vieru v súdny deň a život, ktorý bude po ňom nasledovať.

28. Nemajú o tom, čo robia (o pôvode anjelov a ich možnostiach), **jednoznačné poznanie** (s istotou to nevedia, pretože neboli svedkami stvorenia anjelov), **oni len nasledujú dohady** (svoje ohľadom anjelov). **A dohady** (a domnienky) **nenahradia pravdu v ničom**.

29. Stráň sa (Muhammad) **toho, kto sa odvracia od pripomenutia nášho** (od Koránu, ale aj od spomínania si na Boha) **a kto nechce nič iné než život najnižší** (pozemský a nezaujíma sa o život budúci a večný).

30. To je stupeň poznania, ktorý dosiahli (tí, ktorí odmietajú veriť, poznajú len svoj svet a život, v ktorom žijú a ktorý vidia a iné poznanie už neakceptujú, preto je zbytočné týchto ľudí presviedčať). **Pán tvoj** (Muhammad) **lepšie vie o tom, kto zblúdil z Jeho** (Božej) **cesty**. **A On** (Boh) **lepšie vie o tých, ktorí sú správne usmernení**.

31. Bohu náleží, čo je v nebesiach a čo je na zemi (On má všetko v moci). **Odplatí tým, ktorí zlo páchali, to, čo konali** (dá im to, čo si zaslúžia za zlo, ktorého sa dopustili) **a odmení tých, ktorí dobro činili, dobrom**,

32. Tých, ktorí sa vyhýbajú tým najväčším hriechom a nemravnostiam a (ak sa niečoho dopustia, tak) **dopustia sa len malých prehreškov** (tým sa dostane Božie odpustenie). **Odpustenie od Pána tvojho veľa obsiahne**. **On** (Boh) **lepšie vie o vás** (všetko), **veď vám dal vzniknúť zo zeme, a veď ste boli plodmi v lonách svojich matiek**. **Preto nevychvaľujte** (a neprehlasujte za bezhriešnych) **sami seba** (nech nik z vás nevychvaľuje sám seba a netvrdí, že je úplne čistý bez akéhokoľvek hriechu, pretože každý človek sa nejakého hriechu dopúšťa a rozdiel je len v tom, či ide o veľký hriech, alebo o malý prehrešok). **On** (Boh) **lepšie pozná toho, kto sa** (Boha a božieho hnevu) **obával**. (53:32)

(53:32): Malými prehreškami sa myslia tie, ktorých sa človek dopustí nezámerne alebo ktoré nikomu neublížia.

33. Videl si (Muhammad) **toho, kto sa odvrátil** (od toho, čo ti bolo zoslané), (53:33)

(53:33): Tento a nasledujúce verše boli zoslané o mužovi zvanom Al Valíd Bin Al Mughíra. Ten sa rozhodol nasledovať náboženstvo, ku ktorému posol Muhammad ľudí vyzýval, t.j. islam. Niektorí druhovia Al Valída z radov tých, ktorí odmietali posolstvo posla Muhammada, Al Valídovi vyčítali, že nasledoval proroka Muhammada a jeden z nich mu povedal: „Prečo si nechal náboženstvo vysoko postavených a povedal si o nich, že zblúdili a že budú v ohni horieť?“ Al Valíd odpovedal: „Bál som sa trápenia, ktoré by ma od Boha mohlo postihnúť“. A tak sa mu tento jeho druh zaručil, že ak mu dá určitý obnos peňazí a vráti sa k predošlému náboženstvu a pridruhovaniu k Bohu, preberie zaňho akúkoľvek zodpovednosť a akékoľvek hriechy, ktoré by Al Valíd vykonal. A tak sa Al Valíd odvrátil od nasledovania proroka Muhammada a dal tomuto svojmu druhovi len časť toho, čo mu sľúbil za to, že zaňho ponesie všetky jeho hriechy.

34. Dal trochu (z toho, čo sľúbil) **a potom zadržal** (to, čo sľúbil dať),

35. Má poznanie o tom, čo nie je známe (že sa spolieha na to, že jeho druh zaňho ponesie jeho hriechy), **a tak vidí, čo príde** (čo sa bude diať a že ten, kto mu sľúbil, že zaňho ponesie jeho hriechy, ich skutočne zaňho aj v súdny deň ponesie)?

36. Alebo mu nebolo oznámené, čo je vo zvitkoch Mojžiša,

- 37. A Abraháma, ktorý dodržal, čo mu bolo uložené (a splnil to, čím bol Bohom poverený a oznámil to, čo mu Boh prikázal)?**
- 38. To (oznámené mu bolo), že nikto, kto bremeno nosí, neponesie bremeno za niekoho iného** (každý bude zodpovedať len sám za seba a nik neponesie hriechy za niekoho iného),
- 39. A že človek má len to, o čo sa usiloval** (v súdny deň bude mať každý len to, o čo sa v živote pozemskom snažil, t.j. len skutky, ktorými sa usiloval o Božiu spokojnosť, iné skutky nebudú mať v ten deň váhu),
- 40. A že jeho (človeka) úsilie (a snaha v živote pozemskom) bude videné** (bude každému premietnuté a ukázané, čo konal a s akým úmyslom),
- 41. A že potom mu bude (človeku) náležite odplatené to, čo konal a odplatenie úplné sa mu dostane** (je to výstraha pre tých, ktorí odmietajú veriť a je to zároveň sľub pre veriacich),
- 42. A že k Pánovi tvojmu (Muhammad) bude spieť koniec** (všetko sa nakoniec vráti k Bohu),
- 43. A že On (Boh) smiech dal (ľuďom) i plač** (dal človeku smiech a smútok, čím si človek môže uľaviť),
- 44. A že On (Boh) smrť ustanovil (určil smrť) i život** (dal život),
- 45. A že On (Boh) stvoril oboch jedincov páru, mužské pohlavie a ženské pohlavie,**
- 46. Z kvapky obsiahnutej v mužskom semene, keď sa (toto semeno) vyroní,**
- 47. A že na Ňom (Bohu) je (sám sa postará o) ďalšie vzniknutie** (o celý proces vzkriesenia),
- 48. A že On (Boh) dáva bohatstvo a spokojnosť,**
- 49. A že On (Boh) je Pánom Síríusa** (hviezda, ktorú predislamskí Arabi uctievali),
- 50. A že On (Boh) zahubil predošlých Ádovcov** (ku ktorým bol poslaný prorok Húd a ktorí sa zaraďovali medzi silných ľudí),
- 51. A Samúdovcov (zahubil) a nič (z nich) nezanechal** (ostali po nich len matné stopy),
- 52. A ľudí Noema predtým. Oni boli tí, ktorí väčšiu krivdu páchali a skazenejší boli** (boli skazenejší ako všetci uvedení),
- 53. A vyvráteným dedinám (Sodomy a Gomory) dal z výšky zrútiť sa** (z výšky sa na zem zrútiť),
- 54. A tak ich zahalilo (z trápenia) to, čo ich zahalilo,**
- 55. O ktorých daroch Pána svojho (človek) pochybuješ?**
- 56. To je varovanie z varovaní daných prvým spoločenstvám** (ľuďom, ktorí svojich poslov odmietli nasledovať, uvádzame vám príklady predošlých ľudí ako varovanie pre vás).
- 57. Priblížila sa (je už blízko) blížiaci sa udalosť zmŕtvychvstania** (Hodina a udalosť zmŕtvychvstania),
- 58. Niet mimo Boha nikoho, kto by ju odvrátil** (až ona nastane).
- 59. Tomu, čo sa hovorí, sa čudujete?**
- 60. Smejete sa a neplačete** (miesto toho, aby ste zaplakali nad tým, čo vás čaká, sa smejete a zabávate sa na tom)?
- 61. A pritom (ako tieto varovania počúvate) sa zabávate?**
- 62. Kľaňajte sa Bohu do polohy sužúdu a uctievaťe** (Ho, to je to správne pre vás, a nie modly, ktorým sa klaniate a uctievaťe ich).

KAPITOLA PÄŤDESIATA ŠTVRTÁ

Al Qamar (Mesiac)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

- 1. Priblížila sa Hodina** (ktorá spúšťa proces zmŕtvychvstania alebo súdny deň) **a mesiac sa roztrhol** (roztrhne sa alebo rozpolť).
- 2. Keď uvidia** (tí z kmeňa Qurejš, ktorí odmietajú veriť) **znamenie** (zo znamení Bohom určených, ktoré poukazuje na pravdivosť posolstva posla Muhammada), **odvrátia sa a povedia: „Čary ustavičné“**.
- 3. Za lož označili** (posla Muhammada a posolstvo, ktoré bolo jeho prostredníctvom od Boha zoslané) **a nasledovali svoje túžby. A pritom každá vec je stabilná** (na svojom určenom mieste a stabilne smeruje ku koncu, ktorý jej bol určený).
- 4. Prišli k nim** (k spomenutým ľuďom z kmeňa Qurejš) **správy, v ktorých je** (pre každého dostatočne) **odradzujúce varovanie** (pred zotrvaním na odmietaní viery).
- 5. Múdrost' dosahujúca úplnú výstižnosť je to** (je tento Korán a toto varovanie). **Varovatelia** (a ich varovania) **im** (tým, ktorí nič nechcú počúvať) **však nepomôžu**. (V Koráne je uvedený dostatok dôkazov a je to múdrost' dosahujúca úplnú výstižnosť, ale tým, ktorí nechcú nič počuť a ani vnímať, bez Božieho povolenia už niet pomoci.)
- 6. Odvrát' sa od nich** (Muhammad a nechaj ich, nech si myslia a robia, čo len chcú). **V deň, keď vyzve vyzývateľ** (anjel Isráfil, ktorý vyzve k začatiu procesu zmŕtvychvstania) **k niečomu strašnému** (procesu zmŕtvychvstania, ktorý bude sprevádzaný rôznymi ťažkými a hrôzu naháňajúcimi udalosťami),
- 7. Ich** (spomenutých z kmeňa Qurejš) **zraky budú pokorné** (v deň zmŕtvychvstania), **budú vychádzať z hrobov, akoby boli kobyľky rozptýlené**.
- 8. Bežať budú k tomu, kto ich vyzýva** (spomenutí budú v ten deň bežať k anjelovi, ktorý ich vyzýva). **Tí, ktorí odmietli veriť, budú hovoriť: „Toto je deň príťažky** (pre tých, ktorí odmietli veriť to bude udalosť veľmi ťažká a hrôzyplná)“.
- 9. Už pred nimi ľudia Noema za lož označili** (posolstvo, ktoré sme im poslali), **nášho poddaného zo lži obvinili a povedali: „Blázon“ a bol okríknutý**. (K slovu poddaný pozri verš 2:23.)
- 10. Vzával (Noe) Pána svojho: „Ja som porazený** (nevládzem na nich), **tak pomôž a podpor** (ma proti nim)“.
- 11. Otvorili sme brány neba s vodou prúdom padajúcou**.
- 12. Dali sme zo zeme vytrysknúť prameňom, a tak sa** (dažd'ová s vodou z prameňov) **voda stretla pre vec, ktorá bola predurčená**.
- 13. Poniesli sme ho** (Noema) **na lodi** (vyrobenej) **z lát** (drevených) **a povrazov**. (Arabské slovo, ktoré sme preložili ako povrazy, môže tiež znamenať aj kolíky alebo klinec)

- 14. Plavila sa (táto loď) pod naším dohľadom. Zadosťučinenie to bolo pre toho (Noema), ktorý bol odmietnutý** (potopa nastala a bol zachránený len Noe a tí veriaci, ktorí s ním na loď nastúpili).
- 15. Nechali sme ju** (spomienku na udalosť potopy) **ako znamenie** (aby slúžila ľuďom ako výstraha). **Je niekto, kto by spomínal** (na túto udalosť a poučil sa z nej)?
- 16. Aké bolo trápenie Mnou určené** (ktoré Som zoslal) **a varovanie** (boli pravdivé, alebo nie)?
- 17. Uľahčili sme tento Korán na pripomenutie** (učinili sme jeho jazyk zrozumiteľným, aby ho mohli ľudia ľahko vnímať a aby pochopili to, čo obsahuje). **Je niekto, kto by spomínal** (na toto pripomenutie a poučil sa z neho)?
- 18. Za lož označili Ádovci** (posla svojho, ktorý bol k nim poslaný). **Aké bolo trápenie Mnou určené** (ktoré som na nich zoslal) **a varovanie** (bolo pravdivé, alebo nie)?
- 19. Poslali sme na nich vietor svišťavý v deň nešťastia pokračujúceho** (toto nešťastie pokračovalo, až kým ich všetkých neskosilo),
- 20. Trhal ľudí (vietor), ako by to boli kmene paliem vyvrátené.**
- 21. Aké bolo trápenie Mnou určené** (ktoré som sľúbil) **a varovanie** (bolo pravdivé a stalo sa, alebo nie)?
- 22. Uľahčili sme tento Korán na pripomenutie** (učinili sme jeho jazyk zrozumiteľným, aby ho mohli ľudia ľahko vnímať a aby pochopili to, čo obsahuje). **Je niekto, kto by spomínal** (na toto pripomenutie a poučil sa z neho)?
- 23. Samúdovci zo lži obvinili varovateľov** (ktorí k nim prichádzali od Boha s varovaním),
- 24. Povedali (Samúdovci): „Človeka pochádzajúceho z našich radov, len jedného, máme nasledovať** (nechať naše božstvá a nasledovať to, k čomu nás vyzýva jeden človek, ktorý ešte k tomu pochádza z našich radov)? **To by sme veru boli v blude a pobláznení** (ak by sme tak urobili)“.
- 25. „Práve jemu spomedzi nás bolo vrhnuté pripomenutie** (a pritom sú medzi nami takí, ktorí majú väčšie bohatstvo a vyššie postavenie)? **Nie** (nič mu nebolo dané), **on je drzým klamárom**“,
- 26. Zajtra budú vedieť (Samúdovci), kto je tým drzým klamárom** (či posol Sáleh, alebo jeho ľudia, Samúdovci, ktorí ho odmietli nasledovať),
- 27. My posielame ťavu** (zázračnú ako dôkaz pravdivosti posolstva, s ktorým k nim Sáleh prišiel, ale aj) **ako skúšku pre nich** (či potom, ako dostali dôkaz, o ktorý žiadali, budú Sáleha nasledovať, alebo budú pokračovať v jeho označovaní za luhára). **Vyčkaj na nich (Sáleh) a buď trpezlivý** (znášaj zatiaľ ublíženie, ktoré sa ti dostáva od nich, až kým sa nerozhodnú, ako budú konať),
- 28. Oznám (Sáleh) im** (tvojim ľuďom, Samúdovcom), **že voda bude rozdelená medzi nich** (pitná voda sa bude deliť medzi ťavu a Samúdovcov). **Podiel na vode bude patriť tomu, kto má byť práve prítomný** (tomu, kto má právo na vodu v určený deň). (54:28)
- (54:28): Podľa výkladov Koránu sa pitná voda delila medzi ťavu a Samúdovcov tak, že jeden deň mali právo vodu nabráť len Samúdovci a druhý deň už pila len ťava a takto to pokračovalo.
- 29. Oni však zavolali svojho druhu** (jedného z ich radov), **ktorý sa ujal činu** (vzal meč svoj) **a zarezal ju** (ťavu, aby sa jej zbavili).
- 30. Aké bolo trápenie Mnou určené** (ktoré som sľúbil) **a varovanie** (bolo pravdivé a stalo sa, alebo nie)?

31. My sme poslali na nich jeden výkrik, po ktorom ostali ako suché a polámané rastliny z košiara. (54:31)

(54:31): Slovo výkrik tu môže znamenať aj silný zvuk, plynulý a neprerušovaný.

32. Uľahčili sme tento Korán na pripomenutie (učinili sme jeho jazyk zrozumiteľným, aby ho mohli ľudia ľahko vnímať a aby pochopili to, čo obsahuje). **Je niekto, kto by spomínal** (a poučil sa z toho, čo hovorí)?

33. Ľudia (posla) Lota zo lži obvinili varovateľov,

34. Preto sme na nich poslali štrkovú smršť (smršť plnú štrku a kameňov), **okrem rodiny Lotovej, tú sme zachránili pred úsvitom.**

35. Dar od nás to bol (že sme ich zachránili). **Takto odmeňujeme toho, kto ďakoval** (bol Bohu vďačný za to, čo mu dal).

36. On (posol Lot) **ich** (svojich ľudí) **varoval pred naším mocným úderom, oni ale o varovateľoch zapochybovali** (aj o tom, s čím títo varovatelia prišli).

37. Chceli (Lútovi ľudia) **ho** (Lúta) **odlákajú od jeho hostí** (aby sa o svojich hostí nestaral a aby oni s nimi mohli robiť, čo si želali, pozri verš 7:80 a nasledovne), **a tak sme ich oči oslepili** (a bolo povedané): „**Okúste trápenie Mnou určené a varovanie** (či toto trápenie a varovanie je skutočné a či zodpovedá tomu, pred čím ste boli varovaní)“,

38. V skoré ráno sa ich zmocnilo trápenie ustálené (ktoré na nich doľahlo a už ich neopustilo),

39. Okúste trápenie Mnou určené a varovanie (pred ktorými ste upozornení boli a z ktorého ste si posmech robili).

40. Uľahčili sme tento Korán na pripomenutie (učinili sme jeho jazyk zrozumiteľným, aby ho mohli ľudia ľahko vnímať a aby pochopili to, čo obsahuje). **Je niekto, kto by spomínal** (na toto pripomenutie a poučil sa z neho)?

41. Prišli k rodine Faraónovej varovatelia,

42. Oni ale za lož označili všetky naše znamenia, a tak sme ich vzali (zo života pozemského) **vzatím Mocného, ktorý má moc čokoľvek vykonať** (nič nie je preňho prekážkou).

43. A či tí z vás (z arabských kmeňov), **ktorí odmietajú veriť, sú lepší než tí tam** (ľudia predošlých spoločenstiev, ktorí odmietli veriť v to, s čím ich poslovia prišli, a tak boli trápeniu vystavení)? **Alebo ste toho** (trestu a trápenia) **oprostení** (a toto oprostenie je zakotvené) **v knihách** (predošlých poslov a prorokov)?

44. Alebo hovoria (príslušníci týchto kmeňov ako odôvodnenie toho, že odmietajú veriť): „**My sme zhromaždenie** (veľké a) **vít'aziace** (zvít'azíme nad Muhammadom, nad tými, ktorí sú s ním a nad posolstvom, s ktorým prišiel)“.

45. Zoskupenie (o ktorom si myslia, že je neporaziteľné) **bude porazené** (až nastane správny čas) **a obrátia sa chrbtom** (jeho členovia) **a začnú prchať.**

46. Ona Hodina (ktorou sa začne proces zmŕtvychvstania a súdu) **bude časom ich stretnutia** (kde sa im dostane ten skutočný trest). **Hodina bude strašnejšia a horkejšia.**

47. Veru, previnilci sú v blude (v živote pozemskom) **a v planúcom ohni** (v živote konečnom a večnom),

48. V deň, keď budú ťahaní do ohňa po svojich tvárach (tvárou dole a bude im povedané): „**Okúste dotknutie Saqaru** (ako to vyzerá, keď sa vás čo i len dotkne oheň Saqaru, pozri verše 74:26-32)“

49. My sme všetko stvorili v množstve známom (určenom).

- 50. Naš príkaz je** (rýchly) **ako jedno mihnutie oka** (vždy sa dostaví rýchlo a v určený čas).
- 51. Zahubili sme** (už predtým) **skupiny vám podobné** (podobné vám, ktorí odmietate veriť). **Je niekto, kto by spomínal** (na toto pripomenutie a poučil sa z toho, čo postihlo už predtým tých, ktorí veriť odmietali)?
- 52. Všetko, čo robili** (tieto spoločenstvá, ktoré boli pred týmito z kmeňa Qurejš, ktorí odmietajú veriť), **je v knihách** (zachytené),
- 53. Každá maličkosť i veľká vec je** (v týchto knihách) **napísaná.**
- 54. Bohabojní budú v záhradách a riekach** (raja),
- 55. Na sedadle** (na pozícii) **pravdy** (pravdivej, ktorá im bola sľúbená a na ktorej niet hriechu, ale len božia spokojnosť), **u Kráľa, ktorý má moc čokoľvek vykonať** (nič nie je preňho prekážkou).
-

KAPITOLA PÄŤDESIATA PIATA

Al Rahmán
(Ten, v moci ktorého je milosť)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Ten, v moci ktorého je milosť, (55:1)

(55:1): Keď bol zoslaný verš 25:60, tí obyvatelia Mekky, ktorí odmietali veriť v posolstvo posla Muhammada, povedali: „Kto to je Ten, v moci ktorého je milosť?“ Nato boli zoslané nasledujúce verše.

2. Naučil (ľudí) Korán (ktorý ľuďom poskytuje poznanie o Bohu a organizuje tie najdôležitejšie záležitosti ich života),

3. Stvoril človeka,

4. Naučil ho (človeka) výrečnosti (ako má čo najjasnejšie vyjadrovať svoje pocity, potreby a zámery, ako má používať jazyk a hlas, ktorým ho Boh obdaril).

5. Slnko a mesiac sú presne vypočítané. (55:5)

(55:5): V starých a prvých výkladoch Koránu sa píše, že táto veta môže znamenať, že slnko a mesiac majú presne stanovenú a vypočítanú dráhu a miesto. Ďalej to môže znamenať, že slnko a mesiac majú presne vypočítaný vek a obe telesá spejú k určitému koncu, verš 39:6. Ďalej to môže znamenať, že oboje bežia v dráhe podobnej kamenným kolesám mlynu. Jeden z výkladov hovorí, že to môže znamenať, že pohybom slnka a mesiaca sa určuje čas, ktorý je pre život ľudí nevyhnutný,

6. Hviezdy a stromy sa do polohy sužúdu klaňajú (uznávajú Božiu moc a úplne sa Bohu poddávajú).

7. Nebo (Boh) zdvihol (pozri verš 13:2) **a váhu stanovil** (nebu a zemi), (Ustanovil spravodlivosť, vyváženosť, presný chod a spôsob určovania rovnováhy všetkého.)

8. Aby ste neprekračovali medze vo váhe. (Keby mal na vás ponechať určenie miery spravodlivosti a vyváženosti, boli by ste prekročili únosnú mieru, preto sám všetko vyvážil a presne stanovil a určil mieru všetkého.)

9. Váhu (všetkého) dodržiujte spravodlivo a z váhy neuberajte.

10. Zem (Boh, v moci ktorého je milosť) učinil prístupnú pre tvorstvo.

11. Na nej (na tejto zemi) je ovocie a palmy s rukávmi, (55:11)

(55:11): Slovo rukávy podľa výkladov Koránu môže mať niekoľko významov. Myslia sa tým napríklad pošvy palmových plodov, alebo palmové pošvy, v ktorých sa nachádza peľ, ďalej môže ísť o palmové listy, ktoré akoby palmu zhora zakrývali.

12. A (na tejto zemi je tiež) zrno so suchým stebлом a lístím a rastliny peknej vône (ako sú napríklad ruže, jazmín, a pod.).

13. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) **popierate** (ak toto všetko Boh stvoril a máte to na dosah ruky a užívate si to, ktoré z darov Pána svojho odmietate uznať, že od Neho pochádzajú)?

14. Stvoril (Boh) človeka z vysušenej hliny podobnej hrnčiarskej hline.
15. Stvoril žinnov z bezdymého plameňa ohňa (silne žiarivý a čistý plameň ohňa bez dymu).
16. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) **popierate** (ak toto všetko Boh stvoril a máte to na dosah ruky a užívate si to, ktoré z darov Pána svojho odmietate uznať, že od Neho pochádzajú)?
17. Je (Boh) Pán oboch východov a Pán oboch západov.
18. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) **popierate** (ak toto všetko Boh stvoril a máte to na dosah ruky a užívate si to, ktoré z darov Pána svojho odmietate uznať, že od Neho pochádzajú)?
19. Zmiešal obe moria (moria so sladkou vodou a moria so slanou), obe sa stretávajú (miešajú sa tam, kde vznikne medzi nimi deliaca čiara),
20. Medzi nimi (oboma moriami) je prekážka, ani jedno (z nich) neprekračuje medzu (obe moria sú oddelené a žiadne more sa nezmieša s druhým).
21. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) **popierate**?
22. Vychádzajú z nich (z týchto morí) perly a korále.
23. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) **popierate**?
24. Jemu (Bohu) náležia tie plaviace sa (lode) postavené v mori ako kopce (dlhé alebo ako vlajky).
25. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) **popierate**?
26. Každý, kto je na nej (na zemi), zahynie (a zomrie).
27. Oстане (večne len) tvár Pána tvojho (tvár tu symbolizuje Boha) oplývajúceho majestátnosťou a vznešenosťou.
28. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) **popierate**?
29. Obracia sa naňho (na Boha) s prosbami každý, kto je v nebesiach a na zemi. Každý deň bdie nad vecami (bdie nad všetkým a chod všetkého riadi a kontroluje, každý deň odpúšťa, komu chce, dáva, komu chce a odoberá, komu chce, pomáha, komu chce, atď.).
30. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) **popierate**?
31. Budeme sa vám venovať (a zúčtujeme vám všetko, čo ste konali), vám, obom bremenám. (Vo výkladoch Koránu sa píše, že bremenami sa tu myslia ľudia a žinnovia.)
32. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) **popierate**?
33. Zoskupenie žinnov a ľudí! Ak by ste mohli preniknúť cez aqtár nebies a zeme, tak preniknite. Nepreniknete, iba ak by ste mali moc (ktorú vám Boh dá a umožní). (55:33)
(55:33): Slovo „aqtár“ môže mať niekoľko významov. Môže znamenať severný a južný pól Zeme a nám ešte neznáme polia nebies. Môže znamenať určité strany alebo zóny Zeme. Môže ale znázorňovať aj zemskú gravitáciu a príťažlivosť, keďže táto vytvára akúsi zónu vôkol Zeme. Verš v každom prípade poukazuje na to, že bez určitého poznania, moci a prostriedkov ani žinnovia a ani ľudia nedokážu cez tieto póly alebo gravitáciu preniknúť, pretože sú ťažko preniknuteľné.
34. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ktorú vám Boh dá a umožní) **popierate**?
35. Budú na vás oboch (žinnovia a ľudia) poslané bezdymé plamene (čisté plamene) z ohňa a medi, a tak nezvíťazíte (nad touto prekážkou).
36. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) **popierate**?
37. Až sa nebo roztrhne a ostane ružové (alebo červené) ako náter,

- 38. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) popierate?**
- 39. V ten deň (v deň zmŕtvychvstania) nebude opýtaný na svoj hriech človek a ani žinn (každý bude rozpoznateľný podľa určitých svojich znakov).**
- 40. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) popierate?**
- 41. Previnilci budú poznaní podľa svojich vlastností. Budú (títo) vzatí za šťice a nohy (a budú vrhnutí do ohňa).**
- 42. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) popierate?**
- 43. To bude peklo, ktoré za lož označujú (o ktorom tvrdia, že neexistuje) previnilci (tí, ktorí v jeho existenciu odmietajú veriť),**
- 44. Budú kolovať medzi ním (ohňom pekelným) a medzi (silno) vriacou vodou.**
- 45. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) popierate?**
- 46. Tomu, kto sa bál postavenia sa (že bude stáť) pred Pána svojho (v súdny deň, a preto v Boha veril, nikoho k Nemu nepridružil, žil a správal sa podľa toho, čo Boh uložil, tomu), budú náležať dve záhrady.**
- 47. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) popierate?**
- 48. Budú mať (tieto záhrady) konáre (husté a rozvetvené).**
- 49. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) popierate?**
- 50. Budú v nich (v záhradách) dva pramene (čistej vody) tečúce.**
- 51. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) popierate?**
- 52. Budú v nich z každého ovocia dva páry.**
- 53. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) popierate?**
- 54. Budú (v týchto záhradách tí, ktorí sa do nich dostali) opretí o pohovky brokátom podšité (ležiace na nich). Plody oboch záhrad budú naklonené (blízke k obyvateľom záhrad tak, že ich môžu bez námahy z každej pozície čerstvé odtrhnúť).**
- 55. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) popierate?**
- 56. Budú v nich dievčiny sklápajúce zrak (nebudú sa pozerieť na nikoho iného, len na tých, s ktorými majú nažívať), ktorých panenstvo neporušil pred nimi (pred príchodom tých obyvateľov raja, s ktorými budú tieto dievčiny nažívať) žiaden človek ani žinn.**
- 57. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) popierate?**
- 58. Budú (tieto dievčiny vyzeráť) akoby boli rubíny a korále.**
- 59. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) popierate?**
- 60. Môže byť snáď odmena za dobré činy iná než dobro? (Za dobré konanie sa dostane človeku len dobrá odmena.)**
- 61. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) popierate?**
- 62. Popri nich (oboch spomenutých záhradách) budú dve (iné) záhrady.**
- 63. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) popierate?**
- 64. Tmavozelené (obe záhrady budú).**
- 65. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) popierate?**
- 66. Budú v nich (v týchto dvoch ďalších záhradách) dva pramene (čistej vody) vytryskujúce (vodu).**
- 67. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) popierate?**
- 68. Bude v nich (v oboch záhradách) ovocie, palmy a granátové jablká.**

- 69. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) popierate?**
- 70. Budú v nich (v oboch záhradách) dobré a pekné dievčiny.**
- 71. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) popierate?**
- 72. Panny (to budú) zdržiavajúce sa v stanoch.**
- 73. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) popierate?**
- 74. Panenstvo ktorých (týchto dievčín) neporušil pred nimi (pred príchodom tých obyvateľov raja, s ktorými budú tieto dievčiny nažívať) žiaden človek a ani žinn.**
- 75. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) popierate?**
- 76. Budú opretí (v týchto záhradách) o podušky zelené a koberce pekné.**
- 77. Ktoré z darov Pána svojho obaja (ľudia a žinnovia) popierate?**
- 78. Požehnané je meno Pána tvojho, oplývajúceho majestátnosťou a vznešenosťou.**
-

KAPITOLA PÄŤDESIATA ŠIESTA

Al Váqia

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

- 1. Až nadíde Al Váqia** (nezvratná udalosť - udalosť zmŕtvychvstania),
- 2. Nebude toho, kto by jej príchod za lož označil** (vtedy už všetci pochopia, že prísľub a správy o jej príchode boli pravdivé),
- 3. Spôsobí** (táto udalosť) **klesanie a zdvíhanie sa.** (Všetko sa začne zrejme vlniť. Vo výkladoch Koránu sa uvedená veta vykladá aj tak, že táto udalosť spôsobí, že niektorí ľudia, ktorí boli v živote pozemskom vysoko postavení a vážení, klesnú do pekla a iní zasa, ktorí boli v živote pozemskom skromnými a obyčajnými ľuďmi, dosiahnu vytúžené miesto vysoko v raji.)
- 4. Až bude zem otrasená** (silným) **otrasom,**
- 5. A hory budú rozdrtené rozdrtením** (úplným),
- 6. A stanú sa prachom rozptýleným.** (Malé čiastočky prachu budú všade lietať. Keď sa toto všetko stane, vtedy nastane udalosť zmŕtvychvstania.)
- 7. Budete** (v tento deň) **tvoriť tri páry** (ľudia sa budú deliť do troch skupín),
- 8. Tí** (budú tvoriť jednu skupinu), **ktorí budú na pravej strane** (ktorí si prevezmú knihu skutkov svojou pravou rukou). **Ktorí to budú tí na pravej strane?**
- 9. A tí** (budú tvoriť druhú skupinu), **ktorí budú na ľavej strane** (ktorí si prevezmú knihu skutkov svojou ľavou rukou). **Ktorí to budú tí na ľavej strane?**
- 10. A tí prví** (v živote pozemskom, ktorí ako prví uverili v Boha a snažili sa konať dobro a žiť v súlade s tým, čo Boh uložil) **budú prvými** (v raji),
- 11. Tí** (prví) **budú** (tí) **priblížení** (budú mať svoje blízke miesto u Boha najvyššieho),
- 12. V záhradách blaženosti** (títo prví budú),
- 13. Skupina z tých prvých** (veriacich, ktorí žili pred posolstvom posla Muhammada),
- 14. A malý počet z tých posledných** (nasledujúcich veriacich, ktorí žili a budú žiť po zoslaní posolstva poslovi Muhammadovi), (56:14)
(56:14): Vo výkladoch Koránu sa píše, že počet tých posledných, resp. nasledujúcich veriacich, nebude malý v úplnom slova zmysle, ale bude malý v porovnaní s počtom veriacich, ktorí žili do zoslania posolstva poslovi Muhammadovi.
- 15. Na lôžkach vypletených** (budú títo prví oddychovať),
- 16. Na ktorých budú opretí** (budú ležať na nich) **oproti sebe** (budú sedieť alebo ležať),
- 17. Budú medzi nimi kolovať chlapci veční,** (Všetci budú mať podobný nemenný výzor a podobný nemenný vek, Boh ich stvoril, aby obyvatel'ov raja obsluhovali)
- 18. S pohármi a džbánmi a pohárom s čírym nápojom,** (Vo výkladoch Koránu sa spomína, že to bude víno zbavené všetkých škodlivých účinkov)
- 19. Nebude ich hlava z neho** (tohto nápoja) **bolieť a ani nebudú opojení,**

- 20. A ovocie** (tam budú mať) **aké si len vyberú** (budú tam mať ovocia, koľko budú chcieť a druh, aký si vyberú a po akom zatúžia),
- 21. A mäso vtáčie** (tam budú mať) **z toho, po čom zatúžia** (čo im príde na chuť),
- 22. A** (budú tam mať) **panny okaté**, (Dievčiny s bielou a priezračnou pokožkou s veľkými a peknými očami)
- 23. Podobné perlám uchovaným** (vo svojich lastúrach, nepoškodené a lesknúce sa),
- 24. Ako odmena** (sa im to dostane) **za to, čo konali**.
- 25. Nebudú v nich** (v záhradách) **počuť plané reči a ani nič, čo by im ako hriech bolo vyčítané** (hriechu sa nedopustia),
- 26. Iba slová: „Mier, mier** (nech vás sprevádza)“. (Budú tam počúvať len dobré slová, nič z planých rečí alebo slov, ktoré v živote pozemskom hriech privolávali.)
- 27. Tí, ktorí budú na pravej strane** (ktorí si prevezmú knihu skutkov svojou pravou rukou), **ktorí to budú tí na pravej strane?**
- 28. Budú medzi lotosovými stromami neostnatými** (zbavené budú akýchkoľvek ostňov),
- 29. Medzi Talhom poskladaným**, (56:29)
- (56:29): Vo výkladoch sa uvádza mnoho významov slova Talh, napríklad že je to banánovník alebo obrovské stromy, a pod., stromy, ktorých plody sú poskladané a zoradené.
- 30. V tieni predĺženom** (budú chránení),
- 31. S vodou nalievanou** (neustále tečúcou, budú žiť v prostredí, kde budú pramene neustále čistej a pramenistej vody),
- 32. A veľkým množstvom ovocia**,
- 33. Nebude** (toto ovocie) **ani obmedzené** (určitým ročným obdobím, ale bude k dispozícii stále a v akomkoľvek množstve) **a ani zakázané** (každý si bude môcť vziať, koľko bude chcieť a čo bude chcieť),
- 34. A na pohovkách zdvihnutých** (do výšky).
- 35. My sme im dali** (pannám, ktoré tam budú) **vzniknúť vzniknutím** (osobitným),
- 36. A učinili sme ich pannami**
- 37. Láskyplnými** (a prítulnými ku svojim druhom) **s vekom rovnakým** (všetky budú rovnako staré),
- 38. Pre tých, ktorí budú na pravej strane** (budú určené),
- 39. Pre skupinu z tých prvých** (veriacich, ktorí žili pred poslanstvom posla Muhammada),
- 40. A pre skupinu z tých posledných** (nasledujúcich veriacich, ktorí žili a budú žiť po zoslaní poslanstva poslovi Muhammadovi). (56:40)
- (56:40): Keď boli v Koráne zoslané verše č. 13 a 14 tejto kapitoly, Omar Bin Al Chattáb, spoločník posla a proroka Muhammada (p.) sa rozplakal a povedal: „Posol Boží, uverili sme v teba a uverili sme ti a aj napriek tomu len málokto z nás sa zachráni.“ Vtedy boli zoslané oba tieto verše, t.j. č. 39 a 40. Posol Boží potom poslal pre Omara a povedal mu: „Omar Bin Al Chattáb, Boh zoslal dole o tom, na čo si sa pýtal (verše). A (Boh) učinil skupinu z tých prvých (ktorí boli pred poslanstvom zoslanom poslovi Muhammadovi) a skupinu z tých posledných (ktorí prídu po zoslaní a oznámení tohto poslanstva, oni sa pred peklom zachránia).“ Omar nato povedal: „Sme spokojní s tým, čo nám Pán náš udelil a s tým, čo sa nám dostane za to, že sme uverili v proroka nášho“. Posol Boží potom povedal: „Ľudia od Adama až do našich čias budú tvoriť skupinu tých prvých a ľudia od našich čias do dňa zmŕtvychvstania budú tvoriť skupinu tých posledných“.

41. **Tí, ktorí budú na ľavej strane** (ktorí si prevezmú knihu skutkov svojou ľavou rukou), **ktorí to budú tí na ľavej strane?**
42. **Budú vo vysokej teplote a vo vode vriacej** (ďalej žiť),
43. **V tieni čierneho dymu,**
44. **Nebude (tieň) studený a ani blahodarný** (nebude prinášať úľavu).
45. **Oni** (tí, ktorí budú na ľavej strane) **boli** (a žili) **predtým** (v živote pozemskom) **v prepychu,**
46. **Vedome trvali na hriechu obrovskom** (odmietaním viery v Boha, pridružovaním k Nemu, dopúšťaním sa rôznych ďalších veľkých hriechov),
47. **Hovorili: „Keď umrieme a staneme sa hlinou a kosťami, budeme** (k životu znova) **vzkriesení?!“**,
48. **„Aj naši prví otcovia** (predkovia, ktorí už dávno pred nami zomreli, budú taktiež **vzkriesení?!“**
49. **Povedz** (im, Muhammad, odpovedajúc): **„Veru, prví (ľudia) i poslední (ľudia)“**
50. **„Budú zozbieraní** (a zhromaždení) **na stretnutie v deň známy** (určený)“,
51. **„Potom vy** (myslí sa ňou tá skupina Qurejšovcov z Mekky, ktorá odmietala veriť), **ktorí v blude ste a ktorí za lož označujete** (existenciu dňa zmŕtvychvstania a súdneho dňa)“,
52. **„Budete jesť zo stromu zaqqúmu** (o tom, čo je strom zaqqúmu, pozri verš 37:62 a nasledovne)“,
53. **„Budete z neho** (z tohto stromu) **naplňat' bruchá svoje“**,
54. **„Zapíjat' ho** (tento strom, resp. čo z neho zjete) **budete vriacou vodou“**,
55. **„Budete piť** (túto vodu) **ako smädné t'avy“**,
56. **To bude ich pohostenie v Deň zúčtovania.**
57. **My sme vás** (ľudia) **stvorili, prečo teda neveríte** (v príchod udalosti zmŕtvychvstania)? (Boh, ktorý počal stvorenie všetkého, má moc všetko znova bez ťažkosti k životu prinavrátiť.)
58. **Videli ste semeno, ktoré vyroňujete** (do lôn svojich žien)?
59. **Ste to vy, kto ho tvorí, alebo sme to my, kto ho tvorí** (vy tvoríte celý proces vývinu plodu v lônach matiek, alebo my sme tí, ktorí mu dávajú vzniknúť a dotvárame ho)?
60. **My sme medzi vami** (ľudia) **smrť predurčili** (každého z vás zastihne bez ohľadu na jeho postavenie, silu či majetnosť) **a nebudeme predbehnutí** (v tom),
61. **Aby sme vás vymenili za vám podobných a dali vám vzniknúť v to** (v takú formu), **čo nepoznáte** (nepoznáte ani zďaleka všetko, a preto na vás môžeme smrť zoslať a nechať vás vzniknúť v inej forme a na inom mieste, ktoré nepoznáte),
62. **Poznáte prvé vzniknutie** (ako život na zemi vznikol a ako bol Adam stvorený), **prečo sa nepoučíte?** (Prečo sa nepoučíte a neuvedomíte si konečne, že Boh, ktorý vás stvoril v podobe, v akej ste, vás môže stvoriť v tej istej alebo v akejkoľvek inej podobe na ktoromkoľvek mieste a v ktoromkoľvek čase.)
63. **Videli ste to, čo oriete?**
64. **Ste to vy, kto ho** (sadivo) **sadí, alebo sme to my, kto sadí** (dáva mu možnosť vyrásť)?
65. **Keby sme chceli, boli by sme ho učinili troskami** (suchými rozdrvenými a neužitočnými rastlinami) **a vy by ste ostali zadivení** (z toho, čo sa s vašim sadivom stalo, alebo by ste ľutovali, čo ste konali, za čo ste boli potrestaní a hovorili by ste:)
66. **„My sme mugramún“** (56:66)

(56:66): Mugramún znamená byť zruinovaný alebo stratiť majetky bez akéhokoľvek úžitku či prospechu alebo byť potrestaný stratou všetkého, čo bolo vynaložené na kultiváciu, a pod.

67. „Ba čo viac, my sme všetkého (dobrá) zbavení“.

68. Videli ste vodu, ktorú pijete?

69. Ste to vy, kto ju zoslal dole (dal jej padať) z mrakov bielych (plných vody), alebo sme to my, kto ju (vodu) zosiela dole?

70. Keby sme chceli, boli by sme ju (vodu) učinili slanú (nevhodnú na pitie a ani na iné účely), prečo (za to všetko) ned'akujete? (56:70)

(56:70): Jeden zo zachovaných výrokov proroka Muhammada (p.) hovorí, že keď sa prorok napil, povedal: „Vďaka Bohu, ktorý nám dal na pitie čistú a studenú vodu a neučinil ju silno slanú za hriechy naše“.

71. Videli ste oheň, ktorý vykresávate?

72. Ste to vy, kto dal vzniknúť stromu jeho (stromu ohňa, z ktorého sa berie drevo, ktoré sa páli a ktoré potom oheň udržiava), alebo sme to my, kto mu vzniknúť dal?

73. My sme ho (oheň v živote pozemskom) učinili pripomenutím (a varovaním pred tým, čo v súdny deň príde) a úžitkom pre cestujúcich (oheň sme učinili úžitkom pre tých, ktorí cestujú na púšti, ale aj úžitkom pre všetkých ľudí),

74. Spomínaním mena Pána svojho (Muhammad) preveľkého svedč o jedinečnosti Jeho a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (že je Mu vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované a len Jemu vďačíš za všetko).

75. Veru, prisahám (Boh prisahá) na pozície (dráhy a pohyby) hviezd,

76. A je to veru, keby ste len vedeli, (z hľadiska dôležitosti) prisaha preveľká (pozície a dráhy hviezd predstavujú obrovskú vec z hľadiska ich dôležitosti a podstaty),

77. Že je to Korán vznešený (Boh prisahá na pozície a dráhy hviezd, že Korán je Ním zoslaný a že obsahuje pravdivé a vznešené poznanie),

78. V Knihe (v nebesiach je Korán) uchovaný,

79. Nik sa ho nedotýka, len tí očistení (anjeli, ktorí sú očistení od akýchkoľvek hriechov, neviery alebo pridružovania k Bohu), (56:79)

(56:79): Vo výkladoch sa píše aj ďalší výklad tohto i predchádzajúceho verša. Uvádza sa tam, že Knihou sa myslí Korán, ktorý máme a že nik by sa ho nemal dotknúť, pokiaľ by nebol fyzicky čistý.

80. Zoslaný dolu je (tento Korán) od Pána tvorstva.

81. Voči tomu, čo bolo povedané, sa vy pretvarujete? (Navonok prejavujete, že v Boha veríte a islam prijímate a vo vnútri zotrvávate na odmietaní viery?)

82. A svoje živobytie si zaobstarávate tým, že za lož označujete (skutočný pôvod svojho a Toho, kto vám ju zoslal a pripisujete ju niekomu inému)? (56:82)

(56:82): Za čias posla a proroka Muhammada (p.) sa spustil dážď a ľuďom sa dostala voda, ktorú potrebovali. Posol Boží, Muhammad, povedal: „Niektorí ľudia, ktorí Bohu d'akujú a hovoria, že tento dážď je milosťou od Neho, sú vďační. Iní ale hovoria, že dážď spáchol, pretože to predpovedala a sľúbila hviezda, ktorá padala. Tí ešte stále odmietajú veriť a vieru ešte len predstierajú (ešte stále odmietajú uznať, že všetko je Božej moci podriadené a že len On ich zachráni a pomôže im, keď to potrebujú)“. Vtedy bol zoslaný tento i predchádzajúci verš.

83. Keď dosiahne (duša) hrdlo,

84. Vy sa vtedy pozeráte (na umierajúceho, ako ho duša opúšťa),

85. My sme k nemu však bližšie než vy, ale vy to nevidíte.

86. Ak skutočne nie ste závislí (váš život nie je závislý od Boha, Jeho moci a rozhodnutia),

87. Vráťte ju (túto dušu umierajúceho, ktorú anjeli z jeho tela vynímajú, do jeho tela), **ak ste pravdovravní.** (56:87)

(56:87): My sme vám dali mnoho znamení o tom, ako ste boli stvorení, kto je vašim Bohom a Pánom, ale vy ste to odmietali a odmietali ste myšlienku, že by ste boli závislí vo svojom živote terajšom i posmrtnom od niekoho. Odmietali ste aj myšlienku, že by ste sa mali v stanovenom čase za svoje skutky zodpovedať. Ak nie ste od ničoho závislí, potom vráťte túto dušu späť do tela umierajúceho. Keďže však nič také neurobili, Boh pokračuje a hovorí, čo sa s takouto dušou potom, ako opustí život pozemský, stane.

88. Ak bude (ten, kto umrel) **patriť medzi priblížených** (ktorí budú mať svoje blízke miesto u Boha najvyššieho),

89. Potom odpočinok, rastliny peknej vône (ako sú ruže, jazmín, atď.) **a záhrady blaženosti sa mu dostanú.**

90. Ak by patrili medzi tých, ktorí budú na pravej strane (ktorí si prevezmú knihu skutkov svojou pravou rukou),

91. Potom mier (pokoj a bezpečie) **bude patriť tebe** (umierajúcemu) **od tých, ktorí sú na pravej strane.**

92. Ale ak by patrili (umierajúci) **medzi tých, ktorí za lož označujú** (existenciu súdneho dňa) **a v blude sú** (zo správnej cesty zblúdili),

93. Potom ich pohostením (ktoré sa im tam dostane) **bude voda vriaca,**

94. A horenie v pekle.

95. Toto (všetko uvedené) **je veru pravdivé bezpochybné presvedčenie.**

96. Spomínaním mena Pána svojho (Muhammad) **prevel'kého, svedč o jedinečnosti Jeho a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (že je Mu vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované a len Jemu vďačíš za všetko).

KAPITOLA PÄŤDESIATA SIEDMA

Al Hadíd
(Železo)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. O jedinečnosti Boha a o tom, že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (že je Bohu vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované), svedčí všetko, čo je v nebesiach a na zemi. On (Boh) je ten mocný, oplývajúci múdrosťou.

2. Jemu (Bohu) náleží kráľovstvo nebies a zeme, oživuje (dáva život) a usmrcuje (určuje smrť). On (Boh) má nad všetkým moc.

3. On (Boh) je ten prvý (pred ktorým nič nebolo) a posledný (za ktorým nič nie je) a zjavný (každý Ho spoznáva podľa dôkazov, ktoré na Jeho existenciu poukazujú) a skrytý (súčasne Ho rozum a vnemy nedokážu viditeľne vnímať). On (Boh) o všetkom (čo sa deje) vie (nič sa pred Ním neskryje).

4. On (Boh) je ten, kto stvoril nebesá a zem za šesť dní (pozri vysvetlivku vo verši 10:3) a potom na Trón istavá (istavá znamená, vystúpiť hore, stúpať hore, nasmerovať niekam, atď., k významu slova Trón, pozri verš 7:54). Pozná (Boh), čo vchádza do zeme a čo z nej vychádza a (pozná) čo zostupuje dole z neba a čo stúpa špirálovito doňho (do neba). On (Boh) je s vami, kdekoľvek by ste boli. Boh vidí všetko, čo konáte.

5. Jemu (Bohu) náleží kráľovstvo nebies a zeme. Bohu náležia všetky veci (Jemu prináleží rozhodovanie o všetkých záležitostiach).

6. Dáva (Boh) noci vojsť do dňa a dáva dňu vojsť do noci. On (Boh) dobre pozná, čo je v hrudiach skryté (Boh dobre vie, ako každý premýšľa a ako by sa zachoval).

7. Uverte v Boha a jeho posla (Muhammada) a míňajte (rozdávajte na pomoc ostatným) z toho, v čom vás učinil nasledovníkmi. (Všetky majetky patria Bohu. On ich dal ľuďom pred vami a od nich potom postupne prechádzali z generácie na generáciu. Boh vám ich zveril, tak ich správne využívajte.) Tí z vás, ktorí uverili a míňali (rozdávali zo svojich majetkov na pomoc iným), tým sa dostane odmena veľká.

8. Čo je vám, že neveríte v Boha (jedného jediného) a posol (Muhammad) vás pritom vyzýva, aby ste uverili v Pána vášho, veď (Boh) vzal od vás (ľudia) záväzok (že v Neho budete veriť a budete nasledovať poslov, ktorých k vám s posolstvami pošle), ak skutočne veríte (tak je najvyšší čas nasledovať posla Muhammada, ktorého k vám posiela). (57:8)

(57:8): V súvislosti s týmto veršom sa vo výkladoch uvádza jeden z výrokov posla a proroka Muhammada (p.), keď sa posol jedného dňa spýtal svojich spoločníkov: „Vieru ktorých veriacich najviac obdivujete (alebo viera ktorých veriacich vás najviac prekvapuje)?“ Povedali: „Anjelov“. Posol (p.) povedal: „A prečo by nemali veriť, keď sú (priamo) u Pána svojho“. Povedali (spoločníci): „Tak prorokov“. Posol povedal: „A prečo by nemali veriť, keď im je posolstvo (priamo) zvestované“. Povedali: „Tak svoju“. Posol povedal: „A prečo by ste nemali veriť a ja som pritom medzi vami. Obdiv si zaslúži viera tých veriacich, ktorí prídu po vás a nájdu (už len) knihy a (i napriek tomu) v ne (ich obsahu) uveria“.

9. On (Boh) je ten, kto zosiela dole svojmu poddanému (myslí sa ním posol Muhammad, k slovu poddaný pozri verš 2:23) **znamenia zjavné, aby vás vyviedol von z temnôt do svetla** (poznania, aby ste spoznali vášho Pána a stvoriteľa, váš vznik a existenciu). **Boh je voči vám zľutujúci sa a milostivý** (keď vás nenechal samých tápať a odpovede hľadať, ale vám tú podstatu zoslal).

10. Čo je vám, že nemínate (nedávate zo svojich majetkov) **na cestu, ktorú Boh určil** (na účely, ktoré Boh určil) **a Bohu pritom patrí dedičstvo nebies a zeme.** (K Bohu sa všetko nakoniec vráti. Nik si nevezme po smrti so sebou nič z terajšieho života okrem skutkov, ktoré vykonal. A až všetko na zemi vymrie, potom sa vlastníctvo všetkého na zemi a v nebesiach vráti Bohu. Nech si preto ľudia uvedomia, že majetok, ktorý dočasne vlastnia, majú na to, aby zaň „kúpili“ čo najviac dobrých skutkov, ktoré budú tým skutočným majetkom v súdny deň.) **Nevyrovňajú sa** (v odmene) **tí z vás, ktorí míňali** (a pomáhali majetkami svojimi) **ešte pred víťazstvom** (vstupom muslimov do Mekky a pred jej oslobodením spod ťarchy modiel, ktoré tam boli) **a bojovali** (pretože pred týmto víťazstvom bola omnoho väčšia potreba peňazí a bojovníkov ako po jeho dosiahnutí a zosilnení muslimov a islamského štátu). **Tí sú na vyššom stupni** (majú u Boha najvyššieho vyšší stupeň skutkov) **než tí, ktorí míňali potom a bojovali** (po tomto víťazstve). **Avšak každej skupine z nich Boh sľúbil dobro** (aj keď na odlišných stupňoch, ale každému, kto míňal a bránil to, čo Boh uložil, sa dobro dostane). **Boh o tom, čo konáte, dobre vie.**

11. Kto je ten, kto poskytne Bohu dobrú pôžičku, aby mu ju (Boh) **znásobil?** (Ten, kto zo svojich majetkov dáva na ciele, ktoré Boh určil, je v postavení človeka, ktorý dáva Bohu pôžičku. Boh mu túto pôžičku zúročí niekoľkonásobne a vráti mu ju spôsobom, ktorý uzná za vhodný.) **Dostane sa mu** (takémuto človeku) **odmena štedrá.**

12. V deň, keď uvidíš veriacich mužov a veriace ženy, ako ich svetlo beží pred nimi i po pravici ich (bude im povedané): „**Radostná správa vám náleží dnes, záhrady, pod ktorými tečú rieky, v ktorých budete naveky, to je veru tá obrovská výhra**“.

13. V deň (v súdny deň), **keď pokrytci z radov mužov a pokrytci z radov žien povedia tým, ktorí uverili:** „**Počkajte na nás, vezmeme si aspoň ohorok zo svetla vášho**“, **bude povedané** (týmto pokrytcom): „**Vráťte sa späť a hľadajte svetlo**“. **Bude medzi nich zasadená hradba, ktorá bude mať bránu, v jej vnútornej strane bude milosť a v jej vonkajšej strane, pred nimi, bude trápenie.**

14. Budú (pokrytci) **na nich** (na veriacich) **volať:** „**Neboli sme s vami** (spoločne v živote pozemskom sme sa modlili, postili, a pod.)?“ **Povedia** (veriaci odpovedajú): „**Áno, ale vy ste skúške vystavili svoje duše** (a v skúške ste neuspeli) **a vyčkávali ste** (že muslimovia budú porazení a islam zanikne a potom obrátite svoju tvár) **a mali ste pochybnosti** (ohľadom islamského náboženstva) **a lákali vás vaše želania** (a to dovtedy), **až kým neprišiel príkaz Boží** (smrť)“. **A zlákala vás klamlivá nádej v to, že sa vám dostane od Boha niečo, čo On neprislúbil.** (Boh vám objasnil v Koráne, ako sa veci majú a k čomu spieť budú. Nerobte si preto klamlivú nádej na milosť, odpustenie a na iné, čo by ste od Boha mohli dostať napriek tomu, že ste neustále hrubo porušovali a ignorovali to, čo vám Boh uložil.)

15. Dnes (v súdny deň) **od vás** (adresátmi sú spomenutí pokrytci) **a ani od tých, ktorí odmietli veriť, nebude vzaté** (prijaté žiadne) **výkupné. Vaším útočiskom bude oheň. On bude vašim ochrancom. Je to veru koniec zlý.**

16. Nenastal už čas u tých, ktorí uverili (v Boha a v posolstvo, ktoré zoslal prostredníctvom posla Muhammada), **aby sa ich srdcia pokornými stali pri spomenutí si na Boha a** (pri spomenutí) **na to, čo bolo zoslané dole z pravdy a aby neboli ako tí, ktorým bola daná Kniha už predtým** (židia a kresťania)? **Dlhý bol pre nich** (pre tých, ktorým bola daná Kniha predtým) **čas** (ktorý uplynul od doby, kedy k nim proroci a poslovia s posolstvami od Boha prichádzali), **a tak ich srdcia stvrdli** (už im spomenutie na Boha málo hovorilo a málo z

toho, čo im bolo uložené, dodržiavali). **Veľký počet z nich** (zo spomenutých židov a kresťanov) **je spurný**. (57:16)

(57:16): Keď za čias proroka Muhammada (p.) muslimovia emigrovali z Mekky do Mediny a tam sa ich celková situácia zlepšila a zlepšili sa aj životné podmienky, niektorí muslimovia poľavili v niektorých náboženských úkonoch a v niektorých dobrých zvykoch, ktoré predtým konali. Preto bol zoslaný tento verš, aby im pripomenul, čo sa stalo so židmi a kresťanmi predtým. Keď uplynul určitý čas od doby, kedy ich ich posol opustil, začali zabúdať na náboženské úkony, prekrútili niektoré ustanovenia Kníh, ktoré mali a prestali sa riadiť niektorými úpravami v nich. Verš, aj keď spomína židov a kresťanov, je v prvom rade adresovaný muslimom, aby sa chrbtom ku Koránu neobracali, aby ho čítali a riadili sa tým, čo je v ňom zoslané.

17. Vedzte, že Boh dáva zemi ožiť potom, ako bola mŕtva. Objasnili sme vám znamenia (ktoré by ste mali brať na zreteľ), **azda budete chápať** (že, kto má takú moc, má moc aj vzkriesiť mŕtvych).

18. Tí (muži), ktorí veria a tie (ženy), ktoré veria a poskytnú Bohu dobrú pôžičku (rozdávali zo svojich majetkov na účely, ktoré Boh stanovil, aby získali Božiu spokojnosť, pozri napríklad verš 9:60), **tým bude** (táto pôžička) **znásobená**. (Ten, kto zo svojich majetkov dáva na ciele, ktoré Boh určil, je v postavení človeka, ktorý dáva Bohu pôžičku. Boh mu túto pôžičku zúročí niekoľkonásobne a vráti mu ju spôsobom, ktorý uzná za vhodný v podobe pomoci, ktorú mu v živote pozemskom zošle alebo v podobe dobrých skutkov, ktoré sa mu zapíšu alebo v podobe oboch.) **Dostane sa im** (tým, ktorí tak konajú) **odmena štedrá**.

19. Tí, ktorí uverili v Boha a v Jeho poslov, to sú tí pravdovravní a svedkovia (ktorí dosvedčili jedinosť a ojedinelosť Boha najvyššieho) **u Pána svojho, tým sa dostane odmena a svetlo, ktoré im náležia** (pozri verš 57:12). **Tí, ktorí odmietli veriť a za lož označili naše znamenia, tí budú obyvateľmi pekla**.

20. Vedzte, že život najnižší (pozemský) je len hraním sa a zábavou a ozdobou a vystatovaním sa (a chvastaním sa navzájom majetkami, deťmi, pôvodom, a pod.) **a súperením o váženosť ohľadom majetkov a detí. Podobá sa** (život najnižší) **na príklad dažďa, ktorý dal rastlinstvu vyrásť, ktoré sa zapáčilo tým, ktorí odmietli veriť, ktoré** (toto rastlinstvo) **však potom vyschne, uvidíš ho zožltnuté a potom sa stane troskou** (rozdrví sa ako suché rastliny). (Život pozemský je ako tento dažď a rastlinstvo, ktoré po ňom vyrastie. Páči sa tým, ktorí odmietajú veriť, so všetkými jeho radosťami a úžitkami, ale neprejde dlhý čas a toto sa skončí a nič z neho neostane.) **V živote poslednom** (a večnom) **bude dané** (a pripravené) **trápenie a odpustenie od Boha a spokojnosť** (každému sa dostane to, čo si zaslúži). **Život najnižší (pozemský) je len klamlivý pôžitok** (v porovnaní s pôžitkami života konečného).

21. Predbiehajte sa (ľudia navzájom) **k odpusteniu od Pána vášho a k záhrade, ktorej šírka je ako šírka neba a zeme, ktorá je pripravená pre tých, ktorí uverili v Boha a jeho poslov. To je Božie dobrodenie, dáva ho (Boh), komu chce. Bohu náleží vďaka za dobrodenie obrovské** (ktoré ľudom dáva).

22. Akékoľvek nešťastie, ktoré by postihlo čokoľvek na zemi (napríklad veľké sucho, zemetrasenie, slabá úroda, atď.), **alebo** (by postihlo) **vaše duše, je v Knihe** (zapísané) **už predtým, než ho** (toto nešťastie) **stvoríme. Je to veru pre Boha ľahké**.

23. Aby ste nežiaľili nad tým, čo vám uniklo (zo života) **a aby ste sa neradovali** (priveľmi) **z toho, čo vám (Boh) dal** (je to takto dané). **Boh nemá rád toho, kto je pyšný a namyslený** (človek),

24. Tých, ktorí sú skúpi (nepomáhajú ľudom svojimi majetkami, ako im to Boh určil) **a prikazujú ľudom, aby boli skúpymi** (ku svojej lakomosti ešte aj iných ľudí k lakomosti

nabádajú, charitu tých Boh nepotrebuje). **Kto sa odvráti** (a ostatným pre spokojnosť Božiu pomáhať nebude), **ten nech vie, že Boh - On je ten, kto nikoho nepotrebuje a chválu (všetkých stvorených) si zasluhuje.**

25. Poslali sme našich poslov so znameniami a zoslali sme dolu s nimi Knihu (v ktorej je poznanie pravdivé) **a Váhu** (zásady spravodlivosti), **aby ľudia zachovávali spravodlivosť. Zoslali sme dolu železo** (rudu), **v ktorom je veľká sila a úžitok pre ľudí. Aby Boh nechal rozpoznať, kto mu** (náboženstvu, ktoré zoslal a poslov, ktorých posielal) **bude pomáhať i Jeho poslom, aj keď Ho bližšie nepoznal** (aj napriek tomu, že Boha priamo pred sebou nevidel). **Boh je silný a mocný.**

26. Poslali sme Noema a Abraháma a učinili sme v ich potomstve prorocstvo a Knihu. Niektorí z nich sú správne usmernení, ale veľký počet z nich je spurný.

27. Potom sme vyslali po stopách, ktoré po nich ostali (ktoré ostali po spomenutých posloch), **našich poslov (ďalších) a vyslali sme Ísu (Ježiša), syna Márie a dali sme mu Evanjelium a učinili sme v srdciach tých, ktorí ho (Ježiša) nasledovali, súcť a milosť a mníšstvo. Nepredpísali sme im ho** (mníšstvo a zdržanie sa žien), **oní si ho vymysleli, sledujúc** (týmto mníštvom a zrieknutím sa manželstva) **spokojnosť Božiu. Avšak oni ho** (mníšstvo a celibát) **nedodržiak tak, ako ho mali dodržiak, preto sme dali tým z nich, ktorí uverili, odmenu, ale veľký počet z nich je spurný.**

28. Vy, ktorí ste uverili, bojte sa Boha a uverte v Jeho posla (Muhammada), dá vám (Boh) dva podiely z milosti Svojej a učiní vám svetlo, s ktorým budete chodiť (správne usmernení) **a odpustí vám. Boh je odpúšťajúci a milostivý.**

29. Aby ľudia Knihy (židia a kresťania) vedeli, že sa na nič nezmôžu z Božieho dobrodenia (nie oni určujú, komu Boh svoje dobrodenie a posolstvo zošle a komu nie, resp. že posolstvo a nebeské Knihy nie sú obmedzené len na nich) **a že dobrodenie je v ruke Božej** (v Jeho moci), **dá ho komu chce. Bohu náležia vďaka za dobrodenie obrovské.**

KAPITOLA PÄŤDESIATA ÔSMA

Al Mužádala (Dohadovanie sa)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Boh počul, čo hovorila tá, ktorá sa s tebou dohaduje o svojom manželovi a žaluje Bohu (svoju bolesť). Boh počuje vaše zhováranie. Ved' Boh všetko počuje a všetko vidí. (58:1)

(58:1): Tento verš bol zoslaný vtedy, keď jedného dňa prišla za poslom Božím Muhammadom (p.) žena zvaná Chavla Bint Salaba a žalovala prorokovi na svojho manžela, keď povedala: „Posol Boží, zničil moju mladosť a dala som mu z môjho lona deti. Teraz, keď som zostarla a už nemôžem mať deti, sa ma zriekol a povedal, že som preňho ako chrbát jeho matky (t.j. že už sa ju z intímnej stránky nedotkne). Bože, tebe to žalujem“. Žena ešte od proroka ani neodišla a anjel Gabriel zostúpil s týmto a nasledujúcimi veršami.

2. Tí z vás, ktorí hovoria svojim ženám (manželkám), že sú pre nich zakázané ako chrbty svojich matiek, (tí, nech si uvedomia, že) ony (ich manželky) nie sú ich matkami. Ich matkami sú len tie, ktoré ich porodili. Oni (muži, ktorí takéto niečo hovoria svojim manželkám) hovoria odsúdeniahodné slová a krivé a falošné. Boh je ale prepačujúci a odpúšťajúci. (58:2)

(58:2): V predislamskej dobe sa stávalo, že manžel povedal svojej manželke vetu: „Si pre mňa ako chrbát mojej matky“. Ak manžel túto vetu vyslovil, znamenalo to, že s manželkou už viac nebude mať žiaden intímny život, resp. že ju z hľadiska intímneho styku pokladá za svoju matku, s ktorou má styk zakázaný. Keď manžel takéto niečo povedal, manželka ostala s manželom už len v provizórnej domácnosti a až kým to Korán nezakázal, jej ďalšie zotrvanie v takomto manželstve bolo závislé len a len od manžela, pozri napríklad verše 2:231 a 33:4.

3. Tí, ktorí hovoria svojim ženám (manželkám), že sú pre nich zakázané ako chrbty svojich matiek (že sa ich už viac nedotknú) a potom by chceli odvolať, čo povedali (oľutovať to a odčiniť), nech oslobodia otroka ešte pred tým, než by sa (manželia) jeden druhého dotkli. Týmto ste poučení (ako máte postupovať a že sa k takémuto niečomu nemáte vracat'). Boh o tom, čo konáte, dobre vie. (58:3)

(58:3): Výklady Koránu a učenci sa úplne nezhodli v tom, čo znamená slovo „dotkli“ uvedené vo verši. Skupina povedala, že pokiaľ manžel má čo i len úmysel odvolať slová, ktoré povedal, stačí to na to, aby bol povinný odčiniť, čo urobil. Iná skupina zasa povedala, že pokiaľ má manžel úmysel so svojou manželkou ostať a normálne pokračovať v manželskom živote, až vtedy je povinný odčiniť, čo urobil, atď.

4. Kto by nenašiel (otroka, ktorého by mohol oslobodiť), nech drží pôst dva po sebe nasledujúce mesiace ešte predtým, než sa (s manželkou) jeden druhého dotknú. Kto by to (postiť sa) nedokázal, ten nech nakrmi šesťdesiat chudákov. (Takéto niečo bude predstavovať preňho odčinenie.) To preto (vám bolo uložené), aby ste verili v Boha a jeho posla (a nepokračovali v zlých zvykoch, na ktoré ste boli predtým navyknutí). To sú hranice

Bohom určené (hranice zásad a ustanovení, ktoré Boh ľuďom určil). Tým, ktorí odmietli veriť, sa dostane trápenie bolestivé.

5. Tí, ktorí sa priečia Bohu a poslovi (Muhammadovi, odmietajú to, čo Boh zoslal a to, čo posol Muhammad prikázal) budú vystavení poníženiu, tak ako boli poníženiu vystavení tí, ktorí boli pred nimi. Zoslali sme znamenia zjavné (v ktorých je všetko vysvetlené). Tým, ktorí odmietli veriť, sa dostane trápenie ponížujúce.

6. V deň, keď ich (vyššie spomenutých) Boh vzkriesi všetkých, oboznámi ich s tým, čo robili. Boh to spočítal (všetko, čo robili), aj keď oni na to zabudli. Boh je všetkého svedkom.

7. Nevidel si, že Boh pozná, čo je v nebesiach a čo je na zemi? Niet tajného hovoru troch ľudí bez toho, aby bol On ich štvrtým (prítomným) a ani (tajný hovor) piatich (ľudí) bez toho, aby bol On (Boh) ich šiestym (prítomným) a ani menej než to (než tento počet ľudí), alebo viac (väčší počet ľudí) bez toho, aby bol (Boh) s nimi, kdekoľvek by boli. Potom im v deň zmŕtvychvstania oznámi, čo konali. Ved' Boh o všetkom (čo sa deje) vie (nič sa pred Ním neskryje).

8. Nevidel si tých (židov a pokrytcov v Medine), ktorým bolo zakázané viesť tajné hovory, no oni sa vracajú k tomu, čo im bolo zakázané a tajné hovory vedú (i naďalej) v hriechu a neprávosti a s odmietaním poslúchnuť posla (Muhammada)? Keď by k tebe (Muhammad) prišli, pozdravia ťa tým, čím ťa Boh nepozdravil (uviedení židia a pokrytci proroka Muhammada nezdravili tradičným pozdravom Assalámu alejka, t.j. mier s tebou, ale ho zdravili vetou Assámu alejka, t.j. smrť nech doľahne na teba. K tomu tiež pozri výklad k veršu 2:104) a hovoria vo svojich dušiach (myslia si s posmechom): „Prečo nás Boh nepodrobí trápeniu za to, čo hovoríme (ak je Muhammad skutočne poslom Božím)?“ Postačí im peklo, v ktorom budú horieť (ako trest, ktorý ich neminie). Je to veru koniec zlý. (58:8)

(58:8): Ájisha, manželka proroka Muhammada, spomínala, že raz prišlo niekoľko židov k prorokovi Muhammadovi (p.) a povedali: „Assám alejkom (t.j. smrť nech vás sprevádza, miesto toho, aby pozdravili Assalámu alejkom) Abá Al Qásem (Abá Al Qásem bola prezývka proroka Muhammada a znamená Otec Al Qásema)“. Nato som im odpovedala (Ájisha stále hovorí): „Assám alejkom a nech tak Boh s vami vykoná“. Posol Boží (Muhammad) mi povedal: „Ájisha! Boh nemá rád nemravnosť (tu sa tým mysleli škaredé slová)“. Povedala som (Ájisha stále rozpráva): „Posol Boží, myslíš si, že neviem, čo hovoria?“. Prorok povedal: „Nevidíš, že im vraciam to, čo hovoria, keď hovorím Va alejkom (t.j. aj vás)?“. O tomto pozdrave bol zoslaný tento verš.

9. Vy, ktorí ste uverili, ak by ste viedli tajné rozhovory, tak neved'te tajné rozhovory v hriechu a neprávosti a odmietania poslúchnuť posla (Muhammada), ale ved'te tajné rozhovory (ak ich chcete viesť) v úctivosti a bohabojnosti. Bojte sa Boha, ku ktorému budete zhromaždení.

10. Tajné rozhovory sú (pochádzajú) od satana, aby zarmútil tých, ktorí uverili a on (satan) im pritom v ničom neuškodí, jedine ak s Božím povolením (Boh veriacich chráni a satan im môže ublížiť jedine vtedy, keď to Boh povolí). Na Boha nech sa spoľahnú veriaci.

11. Vy, ktorí ste uverili, ak by vám bolo povedané, urobte miesto (ostatným ľuďom, ktorí prichádzajú) na posedenie, tak miesto urobte, i Boh vám urobí miesto (vo svojej milosti). A keď je vám povedané, aby ste sa rozišli, tak sa rozíd'te. Boh pozdvihne tých z vás, ktorí uverili a tých, ktorým bolo dané poznanie o niekoľko stupňov (vyššie). Boh o tom, čo konáte, dobre vie. (58:11)

(58:11): Počas piatkových modlitieb sa muslimovia schádzali na mieste, ktoré nebolo príliš priestranné. Na tomto mieste prorok Muhammad prednášal piatkové kázne. Niektorí

muslimovia si zvykli chodiť na miesto kázne pred ostatnými, aby si rezervovali miesto hneď vpredu pred prorokom. Prorok pritom neraz vyzdvihoval tých muslimov, ktorí sa zúčastňovali bitky Bedr a pripomínal ostatným ich zásluhy a miesto a želal si, aby ostatní muslimovia brali na to zreteľ. Keď raz začal prorok v piatok kázať, niektorí z tých, ktorí sa bitky Bedr zúčastnili, boli predbehnutí inými muslimami, ktorí si sadli tesne pred prorokom.

Skupina muslimov, ktorá sa zúčastnila Bedru, sa preto postavila oproti prorokovi a čakala, že im ostatní urobia miesto. To sa ale nestalo, čo trochu zarmútilo proroka. Prorok preto povedal niektorým z tých, ktorí tam sedeli a ktorí sa Bedru nezúčastnili, aby urobili miesto skupine, ktorá sa Bedra zúčastnila. To zasa trochu zarmútilo tých, ktorí sa museli zo svojho miesta posunúť. Prorok si všimol nevôľu v tvárach tých, ktorí sa museli posunúť. Pokrytci túto príležitosť využili a povedali muslimom: „Nie vy tvrdíte, že váš spoločník (mysleli ním proroka Muhammada) je spravodlivý medzi ľuďmi? Prisaháme na Boha, že spravodlivý nebol voči týmto ľuďom, ktorí si miesta rezervovali a chceli byť blízko k svojmu prorokovi a on ich nechal posunúť sa a usadil tých, ktorí prišli neskôr, na ich miesto“. Nato Boh zoslal tento verš.

Pri zhromaždeniach v mešitách, vrátane piatkovej kázne, si muslimovia sadajú oproti rečníkovi (chatíbovi), ktorý kázeň prednáša. Keď ľudia postupne prichádzajú, roztrúsia sa jednotlivito po celej mešite. Keď sa však postupne počet ľudí, ktorí prichádzajú, začne rozrastať, začne sa mešita naplňovať. Preto je potrebné, aby si prítomní už posadali vedľa seba, aby sa tak uvoľnilo miesto na sedenie pre tých, ktorí prichádzajú. Medzitým, ako sa postupne zaplňajú prázdne miesta na zemi, v priestore mešity, prítomní sa posúvajú bližšie k rečníkovi alebo naopak, vzdiaľujú sa od neho.

V tomto smere prorok Muhammad (p.), povedal: „Nech sa nestane, že niektorý muž povie inému, aby vstal a uvoľnil svoje miesto a potom si tam on sadne“. Prorok odkázal, aby sa ľudia navzájom znášali a aby sa posunuli a uvoľnili miesto na sedenie aj iným, pokiaľ je na to priestor.

12. Vy, ktorí ste uverili, ak by ste chceli viesť tajný rozhovor s poslom (Muhammadom), tak dajte vopred, pred týmto tajným rozhovorom milodar (chudobným a pomôžte tým, ktorí to potrebujú). Je to lepšie pre vás a očisťujúce (pre vaše duše). Ak by ste nič nenašli (nemali nič, čo by ste mohli dať, pre svoju chudobu), tak (nemusíte nič dať a vedzte, že) Boh je odpúšťajúci a milostivý (žiada od vás len to, čo môžete dať). (58:12)

(58:12): Tento verš bol zoslaný o bohatých muslimoch. Tí totiž prichádzali k prorokovi Muhammadovi (p.) a dlho s ním viedli súkromné a neverejné rozhovory a prorokovi neostával čas na tých chudobnejších, čo mu veľmi vadilo. Preto Boh najvyšší zoslal tento verš a prikázal, aby každý, kto chce s prorokom viesť súkromný a tajný rozhovor, vopred dal milodar chudobným. Tí, ktorí boli chudobní, nemali čo dávať, preto boli spod tejto povinnosti oslobodení. Ale tí, ktorí boli bohatší a mali čo dať, tí boli skúpi. To malo ťažký dopad na prorokových spoločníkov, preto bola táto povinnosť zrušená a ostala muslimom len povinnosť odvádzať pôvodné odvody na dávku zakat. Boh najvyšší ale muslimom ukázal, že majú byť voči iným ohľaduplní, pretože inak im uloží také povinnosti, ktoré by len s veľkými ťažkosťami zvládli.

13. Je vám ľúto dať vopred, pred tajným rozhovorom (s poslom) milodary (z obavy pred chudobou)? Keďže ste tak neurobili a Boh od vás (aj tak) pokánie prijal, tak konajte modlitbu a dávajte zakat a poslúchajte Boha a jeho posla (namiesto milodarov Boh určil, že veriacim postačí platiť povinnú dávku zakat a tým, ktorí milodary nedali, túto povinnosť odpustil). Boh dobre vie o tom, čo konáte.

14. Nevidel si (Muhammad) tých (pokrytcov), ktorí si vzali za dôverníkov (ktorým sa zdôverovali) ľudí, na ktorých Boh zoslal svoj hnev? (Židov z Mediny, ktorým títo pokrytci nosili správy o muslimoch.) Nepatria (títo pokrytci) k vám (muslimovia) a ani k nim (k

týmto židom) **a prisahajú na pravdivosť lži** (že je pravdou, keď prisahajú, že sú muslimovia) **a pritom vedia** (že ide o lož a že islam len predstierajú), (58:14)

(58:14): Tento a nasledujúce verše boli adresované niektorým pokrytcom, ktorí sedeli u proroka Muhammada, všetko počúvali a sledovali a potom sa tým židom z Mediny chodievali zdôverovať a proroka ohovárať.

15. Boh pre nich (pre týchto pokrytcov) **pripravil trápenie silné. Veru, je zlé, čo konali,**

16. Vzali (učinili) **si** (títo pokrytci) **svoje prísahy za záštitu** (pred vami), **a tak bránili** (ľuďom) **ísť po ceste, ktorú Boh určil** (v Koráne tým, že ľst'ou v ľuďoch pochybnosti o posolstve posla Muhammada vyvolávali). **Dostane sa im** (za to) **trápenie ponížujúce,**

17. Nepomôžu im (týmto pokrytcom) **ich majetky a ani ich deti pred Bohom** (keď budú pred Ním v súdny deň stáť) **v ničom. Tí budú** (stanú sa) **obyvateľmi ohňa, budú v ňom naveky,**

18. V deň, keď ich (vyššie uvedených) **Boh vzkriesi všetkých a budú mu** (Bohu) **prisahať** (ľživo) **podobne, ako prisahajú vám, mysliať si, že nasledujú niečo. Veru, oni sú tí, ktorí klamú** (majte sa preto pred nimi na pozore).

19. Satan ich (týchto pokrytcov) **pridružil k sebe** (úplne sa mu oddali a dovolili, aby ich život ovládol), **a tak spôsobil u nich, že zabudli spomínať si na Boha. Tí sú skupinou satanovou** (tvoria ju). **Veru, skupina satanova** (každý, kto sa k nej pridá) **sú tí, ktorí prehrali** (všetko, svoj život pozemský i konečný a večný).

20. Tí, ktorí sa priečia Bohu a poslovi (Muhammadovi, odmietajú to, čo Boh zoslal a posol Muhammad prikázal), **tí budú patriť medzi ponížených** (ktorí všetko prehrali).

21. Boh predurčil: „Premôžem (všetkých a zvíťazím) **Ja** (a náboženstvo, ktoré som zoslal) **i moji poslovia** (ktorých som týmito posolstvami poveril)“. **Ved' Boh je silný a mocný.**

22. Nenájdeš ľudí, ktorí by verili v Boha a verili by v Deň posledný (v deň zmŕtvychvstania alebo v súdny deň) **a ktorí by pritom láskavosť prejavovali voči tomu, kto by sa priečil Bohu a jeho poslovi** (Muhammadovi), **i keď by to boli ich otcovia alebo deti alebo bratia alebo kmeň. Tým** (takýmto veriacim) **do srdca** (Boh) **napísal** (vložil) **vieru a podporil ich duchom od Neho pochádzajúcim. Dá im vojsť do záhrad, pod ktorými tečú rieky, v ktorých budú naveky. S tými je Boh spokojný a oni budú spokojní s Ním** (budú spokojní s tým, čo im Boh sľúbil a dal). **Tí** (ktorí tak konali) **sú skupinou Božou** (tvoria tú skupinu, ktorá smeruje k Bohu). **Veru, skupina Božia** (každý, kto sa k nej pridá) **sú tí, ktorí prospeli** (v skúške, ktorej boli v živote pozemskom vystavení). (58:22)

(58:22): Uvedený verš bol zoslaný o tých prvých muslimoch, medzi ktorých patrili napríklad Abú Bakr, Abú Ubejda ibn Al žarráh, Ali Bin Ebí Taleb, Hamza, atď., ktorí neváhali obetovať čokoľvek, vrátane seba a svojich rodín, aby chránili islamské náboženstvo a muslimov.

KAPITOLA PÄŤDESIATA DEVIATA

Al Hašr (Zhromaždenie)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. O jedinečnosti Boha a o tom, že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (že je Bohu vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované), svedčí všetko, čo je v nebesiach a na zemi. On (Boh) je ten mocný, oplývajúci múdrosťou.

2. On (Boh) je ten, kto dal vyvieť von tých z Ľudí Knihy, ktorí odmietli veriť (tu sa nimi myslia len židia z kmeňa Bení Al Nadír sídliači v Medine a jej blízkosti) **z ich príbytkov na prvé zhromaždenie.** (Boli zhromaždení a poslaní do oblasti prírodnej Sýrie. Druhé zhromaždenie potom bude v deň zmŕtvychvstania.) **Nemysleli ste si** (muslimovia), **že by boli vyvedení** (že by boli porazení a museli opustiť svoje opevnenia) **a oni** (títo židia) **si mysleli, že ich opevnenia ubránia pred Bohom. A tak k nim Boh prišiel odtiaľ, odkiaľ s tým nerátali a vrhol do ich srdca strach. Ničia** (títo židia) **svoje domy vlastnými rukami a rukami veriacich. Berte si z toho poučenie vy, ktorí zrak máte** (a vidíte, ako títo dopadli), (59:2)

(59:2): Keď prorok Muhammad (p.) emigroval spolu s muslimami z Mekky do Mediny, uzavrel s kmeňom Bení Al Nadír dohodu o neútočení. Podstatou tejto dohody bola požiadavka zo strany židov, že nebudú musieť s prorokom a muslimami bojovať proti nikomu, ale aj ich záväzok, že nebudú proti muslimom bojovať alebo niekomu inému proti muslimom pomáhať. Keď ale boli muslimovia porazení v bitke Uhod, títo židia svoj záväzok porušili a prejavili nepriateľstvo voči poslovi Muhammadovi a muslimom. Preto ich prorok spolu s muslimami obliehal a potom s nimi uzavrel dohodu, zmyslom ktorej bolo, že títo židia opustia svoje domy a odídu preč do oblasti prírodnej Sýrie s tým, že každý môže so sebou vziať toľko, koľko jeho ťava unesie. A tak si títo židia vzali, čo mohli a zvyšok sami vlastnými rukami zničili.

3. Nebyť toho, že im (spomenutým židom) **Boh predpísal** (uložil) **vyhnanstvo, bol by ich v živote najnižšom** (pozemskom) **podrobil trápeniu** (tým, že by uložil muslimom ich dobyť a pobiť). **A v živote poslednom** (a večnom) **sa im dostane trápenie ohňa** (Boh týmto židom pripomína svoju milosť, ktorá sa im dostala tým, že im bolo umožnené odísť a Božie trápenie ich nepostihlo, a to aj napriek obrovskej zrade, ktorej sa dopustili),

4. To preto (ich postihne vyhnanstvo a trápenie), **že sa postavili proti Bohu** (proti tomu, čo Boh zoslal) **a** (proti) **jeho poslovi** (Muhammadovi). **Kto sa postaví proti Bohu, nech vie, že Boh je prísny v trestaní.**

5. Čokoľvek by ste (muslimovia) **odsekli z datľových paliem, alebo by ste ich nechali stáť na ich koreňoch** (a kmeňoch), **tak** (to robíte) **s povolením Božím. Aby** (Boh) **do poníženia uviedol spurných** (za zlo, ktoré konali). (59:5)

(59:5): Keď muslimské vojsko pochodovalo ku kmeňu Bení Al Nadír, tento sa opevnil vo svojich pevnostiach. Prorok Muhammad preto prikázal vojsku, aby posekalo palmy, ktoré boli v okolí pevnosti a spálili ich, aby ľudia v pevnosti oslabili. To opevnených židov naplnilo

strachom, a tak prorokovi povedali: „Tvrdil si, že chceš nápravu a dobro a ty pritom prikazuješ, aby boli posekané palmy. Našiel si v tom, čo ti bolo zoslané, aj šírenie skazy na zemi?“. Tieto slová do určitej miery ťažko dopadli na proroka a spôsobili neistotu medzi muslimami. Jedni totiž hovorili, že by sa stromy nemali posekať, iní zasa hovorili, že z taktického hľadiska áno. Boh zoslal tento verš, v ktorom objasňuje, že v tomto konkrétnom prípade to bol On, kto nechal tieto stromy posekať a spáliť, aby boli dôkazom úplnej bezmocnosti napadnutého kmeňa pred ostatnými.

6. To, čo Boh dal ako (vojnovú) korisť svojmu poslovi (a čo pochádza) od nich (od kmeňa Bení Al Nadír), k tomu ste sa nemuseli hnať na koňoch a ani na ťavách (ľahko ste to dobyli, nakoľko to bolo v blízkosti Mediny). Boh navádza (a usmerňuje) svojich poslov, na koho chce (z ľudí). Boh má veru nad všetkým moc.

7. To, čo Boh dal ako (vojnovú) korisť svojmu poslovi (a čo pochádza) od ľudí dedín (podľa výkladov to boli kmene, vrátane Bení Al Nadír, ktoré muslimovia bez väčšieho boja či námahy dobyli), to náleží Bohu a poslovi (Muhammadovi) a príbuzným a sirotám a biednym a stiesneným pocestným, aby nekolovala (vojnová korisť) len medzi (tými) bohatými z vás (muslimovia, ale aby sa dostala tým, ktorí ju potrebujú). Čo vám posol (Muhammad) dal (z koristi), to si vezmite a čo vám zakázal, toho sa zdržte. Bojte sa Boha, pretože Boh je prísny v trestaní.

8. Pre chudobných emigrantov (je určená táto korisť), ktorí boli vyhnaní zo svojich príbytkov a majetkov svojich, ktorí sledovali dobrodenie od Boha a spokojnosť a ktorí pomáhajú a podporujú Boha (to, čo Boh zoslal a uložil) a jeho posla (Muhammada). To sú tí pravdovravní (ktorí skutočnú vieru v srdciach majú a pociťujú a ktorí si túto korisť zasluhujú), (Emigrantmi sa tu myslia prví muslimovia, ktorí boli vyhnaní z Mekky a boli nútení emigrovať do Mediny z obavy o svoje životy.)

9. Tí (muslimovia), ktorí sa usadili v týchto príbytkoch (v Medine, myslia sa nimi prví muslimovia pochádzajúci z Mediny) a prijali vieru už pred ich príchodom (predtým než muslimovia z Mekky k nim prišli emigrujúc), majú (títo muslimovia z Mediny) radi tých (muslimov), ktorí emigrovali k nim (z Mekky) a nenachádzajú vo svojich hrudiach (muslimovia z Mediny) žiadnu potrebu v tom, čo tým (emigrantom) bolo dané (z koristi) a uprednostňujú (títo muslimovia z Mediny) pred sebou iných, aj keď by boli sami v núdzi. Kto je ochránený pred lakomosťou svojej duše, to (taký a jemu podobní) je ten, ktorý prosper (v skúške, ktorej bol v živote pozemskom vystavení). (59:9)

(59:9): Keď emigranti z radov prvých muslimov dorazili z Mekky do Mediny, muslimovia z Mediny povedali prorokovi Muhammadovi: „Posol Boží, rozdeľ naše pozemky medzi nás a našich bratov emigrantov na dve polovice“. Posol (p.) povedal: „Nie. Pomôžete im, budete sa deliť s nimi o plody, ale zem ostáva vaša“. Muslimovia z Mediny povedali: „Súhlasíme“. A tak sa muslimovia z Mediny podelili o všetko s emigrujúcimi muslimami z Mekky. Druhá časť verša, počnúc slovom „uprednostňujú“, bola zoslaná o muslimoch z Mediny, ktorí nič nenamietali, keď prorok Muhammad (p.) rozdelil výtazok z koristi, ktorú ukoristili pri výprave proti židom z kmeňa Bení Al Nadír a iným kmeňom, tým muslimom, ktorí emigrovali z Mekky do Mediny, a to aj napriek tomu, že i títo muslimovia z Mediny boli v núdzi.

10. Tí (muslimovia), ktorí prišli po nich (po týchto muslimoch z Mekky, ktorí emigrovali a po muslimoch z Mediny, ktorí ich za bratov prijali), hovoria: „Pane náš, odpusť nám i našim bratom, ktorí nás predbehli vo viere a neučín v našich srdciach zlobu voči tým, ktorí uverili. Pane náš, veď ty si zľutujúci sa a milostivý“.

11. Nevidel si (Muhammad) tých, ktorí pokrytectvo prejavili, (ako) hovoria svojim bratom z radov Ľudí Knihy, ktorí odmietli veriť (tu sa bratmi myslia židia z kmeňov Bení Al Nadír a kmeňa Qurejza): „Ak by ste boli vyhnaní, pôjdeme s vami a nebudeme

ohľadom vás poslúchať nikdy nikoho a ak by niekto proti vám bojoval, tak vám pomôžeme a podporíme vás“. Boh ale svedčí o tom, že (títo pokrytci) sú klamári,

12. Ak by boli (spomenutí židia) **vyhnaní, nepôjdu** (títo pokrytci) **s nimi a ak by niekto proti nim** (týmto židom) **bojoval, nepomôžu im a nepodporia ich a keď by** (títo pokrytci) **im** (týmto židom) **aj pomohli a podporili ich, tak by sa obrátili chrbtom a začali by prchať** (nič by nevydržali a ako vojaci by im neboli nič platní) **a potom im** (týmto židom) **už nik nepomôže a nepodporí ich.**

13. Veru, vy (muslimovia) **spôsobujete väčšie obavy v ich hrudiach** (v hrudiach pokrytco) **než Boh** (boja sa vás viac než Boha). **To preto, že sú to** (títo pokrytci) **ľudia, ktorí nič nechápu** (stále nechápu, kto má moc nad všetkým a že sa majú obávať Boha a nikoho iného).

14. Nebudú (títo židia) **proti vám** (muslimovia) **bojovať všetci** (spoločne), **iba ak v dedinách opevnených alebo spoza múrov. Ich** (vzájomná) **sila** (a neznášanlivosť) **je medzi nimi veľká** (neznášanlivosť a nenávisť, ktorá medzi spomenutými židmi vládla, bola veľká). **Myslíš si** (o nich), **že sú jednotní** (zjednotení), **ale ich srdcia sú rozdielne** (nejednotné). **To preto** (to s nimi tak vyzerá), **že sú to ľudia, ktorí nechápu** (dobré to, čo im Boh uložil).

15. Podobajú sa príkladu tých, ktorí boli pred nimi a neďaleko (žili). (Príklad týchto židov sa podobá príkladu tých z kmeňa Qurejš, ktorí ešte pred nimi odmietli veriť v posolstvo posla Muhammada, postavili sa proti nemu, ubližovali mu a snažili sa ho zabiť, ale nakoniec boli v bitke Bedr porazení. Aj títo židia kuli proti poslovi Muhammadovi a muslimom rôzne úklady, a tak dopadli podobne, ako dopadli spomenutí Qurejšovci.) **Okúsili zlý následok svojho konania. Dostane sa im** (týmto židom) **trápenie bolestivé** (v súdny deň).

16. Podobajú sa (spomenutí pokrytci a židia) **príkladu satana, keď povedal človekovi: „Odmietni vieru“.** **Keď** (človek) **vieru odmietol, povedal** (mu satan): **„Ja s tebou nemám nič spoločné, ja sa bojím Boha, Pána tvorstva“.** (Podobne aj pokrytci posľubovali týmto židom podporu a pomoc, aby títo židia porušili svoje záväzky voči Bohu a muslimom, ale keď ich porušili, vtedy sa pokrytci tvárili, že s nimi nemajú nič spoločné a žiadnu pomoc a podporu im nesľúbili.)

17. Ich koniec (týchto židov a týchto pokrytco) **bude, že obaja** (ten, kto zlo káže a ten, kto zlo nasleduje) **budú v ohni, budú v ňom naveky. Taká je odplata určená pre krivdiacich.**

18. Vy (muslimovia), **ktorí ste uverili, bojte sa Boha a nech sa každá duša pozerá na to, čo vykonala** (pripravila si) **pre zajtrašok** (keď bude v súdny deň na svoje myslenie i skutky spýtaná). **Bojte sa Boha** (pri všetkom, čo konáte a sledujte jeho spokojnosť). **Veď Boh dobre vie o tom, čo konáte,**

19. Nebuďte (veriaci muslimovia) **ako tí, ktorí zabudli na Boha** (na to, že ich vidí a zanechali to, čo im uložil), **a tak** (Boh) **dal** (spôsobil), **že zabudli na svoje duše** (prestali sa starať o to, čo im pomôže a čo je pre nich prospešné). **To sú tí spurní** (ktorí na Boha zabúdajú a ktorým to Boh odpláca tým, že ich nechá zabúdať na svoje duše a v súdny deň prídu nepripravení).

20. Nevyrovnajú sa obyvatelia ohňa a obyvatelia záhrady rajskej (obrovský rozdiel bude medzi tým, kde každý z nich skončí). **Obyvatelia záhrady rajskej sú tí, ktorí vyhrali** (ten večný a dobrý život).

21. Keby sme zoslali dole tento Korán na horu, uvidel by si ju pokornú, popraskanú z obavy pred Bohom (keby si len ľudia uvedomovali zmysel, hodnotu a silu tohto Koránu). **Tieto príklady uvádzame ľuďom, azda budú premýšľať** (o význame toho, čo im bolo zoslané).

22. On (Boh) **je Boh, niet boha okrem Neho. Pozná to, čo nie je známe** (to, čo ľudia nepoznajú z minulosti, súčasnosti a budúcnosti) **aj čo je známe** (pozná aj všetko, čo tvorstvo

pozná, robí a ako premýšľa). **On je Ten milostivý** (Boh je milostivý voči stvoreným), **v moci ktorého je milosť** (a udeľovanie milosti je v Jeho moci). (59:22)

(59:22): Milosť je jedna zo základných vlastností Boha najvyššieho. Boh ju udeľuje tam, kde je potrebná a každému, kto si ju zaslúži. Základným atribútom na udelenie milosti je však to, aby ten, kto ju udeľuje, mal aj skutočnú moc ju udeliť. Boh je ten, kto má tú najvyššiu a absolútnu moc milosť udeľovať stvoreným a kto ju aj skutočne neustále udeľuje.

23. On (Boh) je Boh, niet boha okrem Neho. Je Al Melek (Kráľ nad všetkým alebo vládcom všetkého), **Al Quddús** (Svätý, vo svojich vlastnostiach je ojedinelý), **Al Salám** (Dokonalý, bez akýchkoľvek nedostatkov alebo slabostí, toto slovo môže znamenať aj Ten, ktorého činy sú bez akejkoľvek krivdy), **Al Múmen** (Potvrdzujúci pravdivosť poslov svojich, ktorým posolstvá svoje zveril, toto slovo môže znamenať aj Bezpečnosť zaistujúci, t.j. Ten, kto zaistuje plynulosť všetkého a chod všetkého podľa princípov, ktoré položil), **Al Muhejmen** (Sledujúci tých, ktorých stvoril, slovo môže znamenať aj Ten, kto všetko sleduje a dozerá nad tým), **Al Azíz** (Mocný), **Al Žabbár** (Majúci moc a vládu), **Al Mutakabber** (Najvyššie miesto Mu náleží i všetka oddanosť a poslušnosť). **Jedinečný je Boh, nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (Bohu je vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované) **a je vzdialený od toho, čo k Nemu pridružujú** (niet iného boha než On).

24. On (Boh) je Boh. Je Al Cháleq (Stvoriteľ), **Al Báre** (Kto všetkému dal vzniknúť z ničoho), **Al Musawwer** (Ktorý podobu všetkému dáva). **Jemu (Bohu) náležia najlepšie mená** (zo všetkých mien a vlastností). **To, čo je v nebesiach a na zemi, svedčí o jedinečnosti Jeho (Boha) a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde. On (Boh) je mocný a oplýva múdrosťou.**

KAPITOLA ŠEŠŤDESIATA

Al Mumtahina (Skúška)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Vy, ktorí ste uverili, neberte si z Mojich nepriateľov a vašich nepriateľov (tých, ktorí v Boha odmietajú veriť, ktorí sa snažia ľudí slovom i silou od viery v Neho odohnať, tí ktorí vám jasne a zreteľne nepriateľstvo prejavujú) **dôverníkov, prejavujete im láskavosť svoju a oni pritom odmietli veriť v to, čo k vám prišlo z pravdy** (Korán od Boha zoslaný). **Vyháňajú** (spomenutí nepriatelia) **posla i vás len preto, že veríte v Boha, Pána vášho. Ak ste vyšli von** (zo svojich domovov), **usilujúc sa o cestu, ktorú som** (Ja, Boh) **určil a** (ak ste vyšli) **sledujúc Moju spokojnosť** (potom si neberte dôverníkov z Mojich i vašich nepriateľov). **Skryto im** (týmto nepriateľom) **prejavujete láskavosť a pritom Ja** (Boh) **lepšie viem, čo ste skryli a čo ste prejavili. Kto z vás by to robil, ten zblúdil z cesty rovnej** (správnej). (60:1)

(60:1): Tento verš bol zoslaný v súvislosti s jedným muslimom, ktorý sa nazýval Háteb Bin Ebí Beltaa. Jedného dňa totiž prišla k poslovi Božiemu Muhammadovi (p.) Sára, bývalá otrokyňa (alebo príbuzná) Ebí Omara Bin Suhajba Bin Hišáma Bin Abda Munáfa. Sára prišla z Mekky do Mediny v čase, keď vrcholili prípravy muslimov na oslobodenie Mekky. Prorok Muhammad sa jej spýtal: „Prijala si islam a prišla si k nám?“. Sára odpovedala: „Nie“. Prorok jej povedal: „A čo ťa teda k nám privádza?“. Odpovedala: „Vy ste moja rodina a kmeň môj a ja som sa dostala do veľkej núdze, preto som k vám prišla, aby ste mi pomohli a ošatili ma“. Prorok jej povedal: „A kde sú všetci mládenci z Mekky?“ (Sára bola povolaním speváčka). Sára odpovedala: „Nik odo mňa už nič nežiadal po bitke Bedr“. Prorok Muhammad zavolať ľudí z rodu Bení Abdulmutaleb a Bení Táleb. Tí ju ošatili a dali jej toľko, čo by jej postačilo. Pred jej odchodom ale k nej prišiel Háteb. Ten napísal obyvateľom Mekky list a dal Säre desať denárov za to, že tento list odovzdá obyvateľom Mekky. V liste sa písalo: „Od Háteba obyvateľom Mekky. Posol Boží smeruje k vám, tak si dajte pozor“. Sára Medinu opustila a odišla smerom do Mekky. Onedlho zostúpil anjel Gabriel k poslovi Muhammadovi a oznámil mu, čo Háteb urobil. Posol Muhammad nato zavolať Aliho, Ammára, Al Zubejra, Talhu, Miqdáda a Abá Mursida. Všetci patrili medzi jazdcov. Posol im povedal: „Vyrazte a choďte, až kým nedorazíte k záhrade Chách. Tam nájdete pocestnú ženu, ktorá má list od Háteba adresovaný tým ľuďom Mekky, ktorí k Bohu pridružujú (nepriateľom muslimov, ktorí ich v Mekke mučili a boli príčinou toho, že muslimovia museli z Mekky emigrovať a utiecť). List vezmite a pustite ju. Ak by vám ho nevydala, tak ju zabite (aby nemohla tento list alebo jeho obsah oznámiť nepriateľom v Mekke)“. Jazdci vyrazili a šli, až kým Sárú nedostihli na spomenutom mieste. Spýtali sa jej, kde má ten list. Ona ale odprisahala na Boha, že žiaden list nemá. Jazdci prehľadali jej batožinu, ale žiaden list nenašli. Takmer sa už pobrali, aby sa vrátili, keď tu Ali povedal: „Prisahám na Boha, neklamali sme a ani sme neboli oklamaní (myslel tým, že posol nikdy neklamal)“. Ali vytasil svoj meč a Säre povedal: „Odovzdaj nám ten list, inak prisahám na Boha, že ťa zabijem“. Keď to Sára počula a videla, že Ali neodíde, kým mu list nevydá, vybrala list zo spony, ktorú mala vo vlasoch. A tak ju jazdci pustili a vrátili sa s listom k poslovi Božiemu. Posol Muhammad poslal po Háteba a keď ten prišiel,

posol mu povedal: „Spoznávaš tento list?“ Háteb odpovedal: „Áno“. Prorok sa ho spýtal: „Čo ťa viedlo k tomu, čo si urobil?“. Háteb odpovedal: „Posol Boží, prisahám na Boha, že som sa od viery neodvrátil odvtedy, čo som islam prijal a ani som ťa nepodviedol odvtedy, čo som ti radu dal a ani k nim (tým z obyvateľov, ktorí v nej ostali a ktorí proti muslimom bojovali) odvtedy, čo som od nich odišiel, žiadnu náklonnosť nechovám. Avšak každý z tých muslimov, ktorí emigrovali z Mekky, má v Mekke niekoho, kto by chránil jeho rodinu v prípade útoku, ja som ale k nim prišiel ako cudzí a moja rodina žije medzi nimi. Strach o nich ma preto primäl k tomu, že som im (nepriateľom z Mekky) napísal, aby som mal u nich neodplatenú láskavosť (a tak by dali mojej rodine pokoj). Pritom som si ale uvedomoval, že Božia sila ich neminie a môj list im v tomto smere v ničom aj tak nepomôže“. Prorok Muhammad Hátebovi uveril a prijal jeho ospravedlnenie. Vtedy bol zoslaný tento verš.

2. Ak by vás stretli (spomenutí nepriatelia), budú vašimi nepriateľmi a vystrú k vám (vzťahnu na vás, muslimovia) svoje ruky a svoje jazyky so zlom (budú vás chcieť zabiť a namieria voči vám tie najhoršie slová) . Želali by si, aby ste vieru odmietli (a vrátili sa k tomu, na čom ste predtým boli).

3. Nepomôžu vám (v súdny deň v ničom) vaše príbuzenské vzťahy a ani vaše deti (kvôli ktorým sa chýb dopúšťate). V deň zmŕtvychvstania budete rozsúdení (každému, veriacemu i neveriacemu, bude odplatené to, čo konal.). Boh vidí všetko, čo konáte. (60:3)

(60:3): Tento verš oznamuje, že spôsob, akým Háteb rozmýšľal, nebol správny, keď takmer zradil posla a muslimov kvôli svojej rodine, pretože v súdny deň sa bude každý zodpovedať za to, čo sám konal, preto by mal každý zvážiť, čo a ako koná.

4. Bol pre vás príklad dobrý (vzorný) v Abrahámovi a v tých (veriacich), ktorí boli s ním, keď povedali svojim ľuďom: „My nemáme nič spoločné s vami a ani s tým, čo uctieвате mimo Boha. Odmietame vás. Nepriateľstvo a nenávisť sa prejavila medzi nami a vami navždy, až dovtedy, kým nebudete veriť len v Boha jedného jediného“. Okrem prípadu, keď Abrahám svojmu otcovi povedal (nech je pre vás prorok Abrahám vzorom v tom, čo sa o ňom v Koráne hovorí, okrem jedného prípadu): „Budem prosiť pre teba o odpustenie a nemám pre teba od Boha nič (žiaden sľub, že ti odpustí, pozri verš 9:114)“. „Pane náš (pokračoval Abrahám s veriacimi, ktorí boli s ním), na Teba sme sa spoľahli, na Tvojom uctievaní zotrváme a k Tebe (Bože) speje koniec (všetkého)“,

5. „Pane náš, neučín nás predmetom skúšky pre tých, ktorí odmietli veriť (tým, že ich na nás pošleš, a tak nás podrobia trápeniu, ktoré by nás od našej viery odvrátilo a ktoré by ich primälo hovoriť: „Keby títo mali pravdu, nebolo by ich od nás postihlo, čo sa im stalo“) a odpusti nám, Pane náš. Ved' Ty si Ten mocný a múdrosťou oplývaš“.

6. Bol pre vás (muslimovia) v nich (v Abrahámovi a v tých, ktorí boli s ním) dobrý príklad (vzorný), pre toho, kto dúfa v Boha (a v jeho odmenu) a dúfa v Deň posledný (v deň zmŕtvychvstania alebo v súdny deň, verí že ten deň nastane a že on bude v ten deň pred trápením ochránený). Kto sa odvráti (od viery), nech vie, že Boh je Ten, kto nikoho nepotrebuje a ktorému vd'aka patrí (za všetko).

7. Boh možno učiní medzi vami a tými z ich radov, s ktorými ste znepriatelení, láskavosť (a dobré vzťahy). Boh má moc (čokoľvek urobiť). Boh je odpúšťajúci a milostivý. (60:7)

(60:7): Keď bol zoslaný predchádzajúci verš, veriaci muslimovia prestali chovať dobré city voči tým svojim príbuzným, ktorí k Bohu pridružovali a ktorí im prejavovali nepriateľstvo. Boh vedel, že to títo veriaci muslimovia ľahké nemali, preto zoslal tento verš a podľa toho sa aj neskôr stalo, že mnohí príbuzní týchto veriacich muslimov islam prijali a vzťahy medzi nimi boli ešte lepšie ako predtým.

8. Boh vám nezakazuje, aby ste boli voči tým, ktorí proti vám nebojovali kvôli vášmu náboženstvu a nevyhnali vás z vašich príbytkov, úctíví a aby ste k nim boli spravodliví

(nezakazuje vám, aby ste sa s nimi stýkali a mali s nimi dobré vzťahy). **Ved' Boh má rád tých, ktorí dodržujú spravodlivosť** (ak vám neubližujú, tak sa voči nim zachovajte podobne, ba ešte lepšie).

9. Boh vám zakazuje len tých, ktorí proti vám bojovali kvôli vášmu náboženstvu (bojovali proti vám a neznášali vás len preto, že islamské náboženstvo uznávate) **a vyhnali vás z vašich príbytkov a podporili iných** (vašich nepriateľov) **v tom, aby vás vyhnali,** (zakazuje vám) **aby ste si ich za dôverníkov vzali** (zakazuje vám zdôverovať sa im). **Kto by si ich za dôverníkov vzal, to je ten krivdiaci** (ktorý sa krivdy dopustili).

10. Vy, ktorí ste uverili, ak by k vám prišli veriace ženy emigrujúce, tak ich skúške podrobte (podrobte ich vieru skúške a zistíte, z akého dôvodu emigrovali). **Boh lepšie vie o ich viere** (všetko, ale vy ich preskúšajte, aby ste zistili úprimnosť ich viery). **Ak by ste o nich zistili, že sú veriace, tak ich nevracajte k tým, ktorí vieru odmietli. Ony** (veriace ženy) **nie sú im dovolené** (nie je im dovolené žiť v manželskom zväzku spoločne s tými, ktorí odmietajú veriť) **a ani oni** (tí, ktorí odmietajú veriť) **nie sú dovolení im** (veriacim ženám, aby s nimi žili v manželstve). **A dajte im** (manželom týchto veriacich žien, ktorí odmietli veriť), **čo minuli** (vynahradte týmto manželom všetko, čo na svoje manželky vynaložili). **Nie je pre vás** (muslimovia) **hriechom, ak by ste sa s nimi** (s týmito veriacimi ženami, ktoré opustili svojich manželov) **ženili, ak im dáte ich odmeny** (vená). **Nedržte sa zväzku** (manželského) **s tými, ktoré odmietli veriť** (zväzku s vašimi manželkami, ktoré v Mekke ostali, odmietli veriť a neemigrovali) **a pýtajte si** (muslimovia, od tých obyvateľov Mekky, ktorí odmietli veriť), **čo ste minuli** (aby vám vynahradili to, čo ste minuli na svoje manželky, ktoré odmietli veriť a vrátili sa do Mekky za tými, ktorí odmietali veriť) **a nech si oni** (tí, ktorí odmietajú veriť) **pýtajú** (od vás), **čo minuli** (na svoje manželky, ktoré uverili a ktoré za vami do Mediny emigrovali). **To je rozhodnutie Božie, On medzi vami rozhoduje** (ako sa máte zachovať). **Boh všetko vie a múdrosťou oplýva.** (60:10)

(60:10): Mier Al Hudejbijja, ktorý bol uzavretý medzi poslom Muhammadom a tými z Mekky, ktorí odmietli veriť, stanovil okrem iného podmienku, že ak by niekto z obyvateľov Mekky prešiel na islam a emigroval by k muslimom do Mediny, muslimovia sú povinní vrátiť ho do Mekky a ak by sa niekto z muslimov rozhodol islam zanechať a vrátiť sa do Mekky, obyvatelia Mekky nie sú povinní vrátiť ho do Mediny. Onedlho po uzavretí tohto mieru prišla Um Kalsúm, dcéra Uqby Bin Ebí Muít do Mediny, emigrujúc z Mekky po tom, ako islam prijala. Po jej stopách sa vydali jej bratia Umára a Al Valíd, ktorí poslovi Muhammadovi povedali, keď do Mediny dorazili: „Vráť nám ju, ako to bolo dohodnuté“. Posol Muhammad im ale odpovedal: „Dohoda sa týkala mužov, nie žien“. Preto Boh najvyšší zoslal tento verš, aby muslimov naučil, že nemajú prijať akúkoľvek ženu, ktorá by do Mediny prišla, ale len veriace ženy, ktoré emigrovali z dôvodu prenasledovania, ktorému boli vystavené kvôli svojej viere a prijatiu islamského náboženstva. A tak, ako to Ibn Abbás, spoločník proroka Muhammada opísal, ženy museli po svojom príchode do Mediny odprisahať, že neemigrovali kvôli nenávisti voči svojmu manželovi, ani pre nejaký iný cieľ, ale že emigrovali z lásky k Bohu a k jeho poslovi Muhammadovi a aby si svoje náboženstvo chránili.

11. Ak by vám unikli (ušli) niektoré vaše manželky k tým, ktorí odmietli veriť a ukoristili by ste niečo (nejakú korisť v boji), **tak dajte tým, ktorých manželky odišli, niečo podobné tomu, čo oni minuli.** (Tí z Mekky, ktorí odmietli veriť, odmietli aj vzájomnú reciprocitu uvedenú v predchádzajúcom verši, že by mali za každú ženu, ktorá by k nim od muslimov prešla, zaplatiť veno, ktoré na ňu jej manžel minul. Z tohto dôvodu ako náhradné riešenie tento verš stanovil, že ak by niektorému muslimovi manželka utiekla do tábora tých, ktorí odmietli veriť a nedostal by za to od nich žiadne finančné vyrovnanie, má sa takémuto muslimovi dať z toho, čo muslimovia vo vojne ukoristili, finančné zadostučinenie, aby sa tak aspoň trochu zmiernil dopad takéhoto úteku naňho.) **Bojte sa Boha, v ktorého vy** (veriaci muslimovia) **veríte.**

12. Prorok! Ak by k tebe prišli veriaci ženy, aby sa dohodli s tebou (že ťa budú nasledovať a poslúchať to, čo Boh zoslal a), že nebudú pridružovať k Bohu nič a nebudú krahnúť a nebudú sa mimomanželského pohlavného styku dopúšťať a nebudú zabíjať svoje deti a nedopustia sa klamstva, ktoré by si vymysleli ohľadom toho, čo je medzi ich rukami a nohami a že ti neodopru poslušnosť v chvályhodných veciach (že ťa poslúchnu ohľadom dobrých a chvályhodných vecí), tak sa s nimi dohodni (a prijmi záväzok od nich) a pros pre ne Boha o odpustenie. Ved' Boh je odpúšťajúci a milostivý. (60:12)

(60:12): Frázou „medzi ich rukami a nohami“ sa myslí, že nebudú klamať ohľadom pôvodu detí, ktoré držia vo svojich rukách alebo ktoré porodili a ktoré sa z tela matky dostanú spomedzi matkiných nôh.

13. Vy, ktorí ste uverili, neberte si za dôverníkov ľudí, na ktorých Boh zoslal svoj hnev, ktorí stratili nádej na život posledný (a večný, prestali sa starať a konať dobro pre život, ktorý po smrti príde a prestali dúfať, že by sa im v živote poslednom a večnom dostalo z blaženosti raja) tak (podobne), ako stratili tí, ktorí odmietli veriť, nádej ohľadne obyvateľov hrobov (že by sa títo vrátili k životu v deň zmŕtvychvstania, čím odmietli veriť, že by po smrti a po odchode zo života pozemského existoval iný život a ďalšia existencia). (60:13)

(60:13): Verš bol zoslaný o skupine chudobných muslimov, ktorí posedávali so židmi v Medine, rozprávali im o správach muslimov, a tak sa u nich najedli z plodov, ktoré im títo židia dávali. Verš týmto muslimom zakazuje zdôverovať sa spomenutým židom s dôvernými správami o muslimoch.

KAPITOLA ŠEŠŤDESIATA PRVÁ

Al Saf
(Zoradenie)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. O jedinečnosti Boha a o tom, že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (že je Bohu vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované), svedčí všetko, čo je v nebesiach a na zemi. On (Boh) je ten mocný, oplývajúci múdrosťou. (61:1)

(61:1): Jedného dňa si u proroka Muhammada sadla skupina jeho spoločníkov a povedala: „Keby sme boli vedeli, ktoré konania sú Bohu najvyššiemu najmilšie, boli by sme ich robili“. Boh preto zoslal túto kapitolu a posol Muhammad im ju predniesol.

2. Vy, ktorí ste uverili, prečo hovoríte to, čo nerobíte? (Ak niečo sľúbite alebo poviete, tak svoj sľub dodržte a slová splňte.)

3. Pre Boha je to ohavnosť veľká, keď hovoríte to, čo nerobíte.

4. Boh má rád tých (veriacich), ktorí bojujú za cestu, ktorú On určil, zoradení ako stavba spojená (a pevná). (61:4)

(61:4): Verš vysvetľuje, že ak by veriaci museli tiahnuť do boja, mali by byť jednotní ako jedna spojená stavba.

5. Mojžiš povedal svojim ľuďom: „Ľudia moji! Prečo mi ubližujete a pritom viete, že som Boží posol poslaný k vám?“ Keď sa (jeho ľudia) odchýlili (od pravdy, ktorú im Boh zoslal), Boh odchýlil ich srdcia (od správnej cesty, ako trest pre nich). Boh správne neusmerní ľudí spurných.

6. Ísa (Ježiš), syn Márie povedal: „Synovia (potomkovia proroka) Izraela, ja som posol Boží poslaný k vám, potvrdzujúci to, čo mám v rukách (čo bolo predtým zoslané od Boha) z Tóry a zvestujúc radostnú zvesť o poslovi, ktorý príde po mne a ktorého meno bude Ahmad“. Keď však (Ježiš) k nim (k potomkom proroka Izraela) prišiel so znameniami, oni povedali: „Sú to len čary zjavné“. (61:6)

(61:6): Posol Muhammad (p.) mal niekoľko mien. Jeho druhé najznámejšie meno bolo Ahmad, čo znamená: „Ten, kto Boha chváli viac než ostatní“.

7. Kto väčšiu krivdu môže páchať než ten, kto by si vymyslel o Bohu lži (že Boh má potomstvo alebo spoločníkov) a pritom je (takýto človek) vyzývaný k islamu (kde je mu zreteľne objasnené, že Boh je jeden jediný, ojedinelý, ktorý nesplodil a nebol splodený a ktorému sa nik nevyrovná)? (Nik nemôže väčšiu krivdu páchať než ten, komu je vysvetlená skutočnosť o existencii Boha a jeho podobe a on si potom aj naďalej o Bohu lži vymýšľa). Boh správne neusmerní ľudí krivdiacich (ktorí sa takejto obrovskej krivdy a nepravosti dopúšťajú).

8. Chcú (tí, ktorí k Bohu pridružujú) zhasiť svetlo Božie ústami svojimi (svetlom Božím sa tu myslí jednak islam ako náboženstvo zoslané od Boha a jednak viera v Boha v podobe, v akej bola zoslaná poslovi a prorokovi Muhammadovi), Boh však dokoná svetlo Svoje, aj keď by sa to protivilo tým, ktorí odmietajú veriť (aj keby to bolo proti ich vôli).

9. On (Boh) poslal svojho posla (Muhammada) so správnym usmernením a s náboženstvom pravdy (islamom), aby ho (toto správne usmernenie a toto náboženstvo) pozdvihol nad všetky náboženstvá (aby toto náboženstvo svojou pravdivosťou, autenticnosťou a logikou prevyšovalo akékoľvek náboženstvo), aj keď by sa to protivilo tým, ktorí pridružujú (k Bohu niečo alebo niekoho).

10. Vy, ktorí ste uverili: „Mám vám ukázať obchod, ktorý vás zachráni pred trápením bolestivým?“

11. „Budete veriť v Boha a jeho posla (Muhammada) a budete sa usilovať svojimi majetkami a dušami svojimi o cestu, ktorú Boh určil. To je lepšie pre vás, keby ste to len vedeli (kde tkvie vaše dobro)“,

12. „Odpustí vám (Boh) vaše hriechy a dá vám vojsť do záhrad, pod ktorými tečú rieky a do príbytkov dobrých v záhradách Edenu. To je veru tá výhra obrovská“

13. „A niečo ďalšie (vám splní), čo máte radi, (dostane sa vám) víťazstvo od Boha dané a dobytie blízke. Oznám (Muhammad) radostnú zvesť veriacim (o všetkom, čo sa im dostane)“. (61:13)

(61:13): Vo výkladoch sa píše, že dobytím sa myslelo dobytie Mekky alebo stanovišťa Peržanov a Byzantíncov.

14. Vy (muslimovia), ktorí ste uverili, pomôžte a podporte vo výzve k Bohu (verte, dodržujte a bráňte toto náboženstvo, islam, ktoré je od Boha zoslané) podobne, ako (sa stalo, keď) povedal Ísa (Ježiš), syn Márie učeníkom: „Kto budú tí, ktorí mi pomôžu a podporia ma vo výzve k Bohu (kto ma bude nasledovať po ceste, ktorú mi Boh určil)?“ Učenci povedali: „My pomôžeme a podporíme vo výzve k Bohu (my ti pomôžeme)“. Skupina z radov synov (potomkov proroka) Izraela uverila a (ďalšia) skupina odmietla veriť. Podporili sme tých, ktorí uverili, proti ich nepriateľom, a tak silní ostali.

KAPITOLA ŠEŠŤDESIATA DRUHÁ

Al Žumua
(Piatok)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. O jedinečnosti Boha a o tom, že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (že je Bohu vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované), **svedčí všetko, čo je v nebesiach a na zemi. On (Boh) je Al Melik** (Kráľ nad všetkým alebo vládca všetkého), **Al Quddús** (Svätý, vo svojich vlastnostiach je ojedinelý), **Al Azíz** (mocný), **Al Hakím** (oplývajúci dokonalou múdrosťou).

2. On (Boh) je ten, kto poslal k neznalým (neznalými boli nazývaní Arabi, ktorým nebolo zoslané žiadne nebeské posolstvo ani poznanie až do príchodu posla a proroka Muhammada a jeho poverenia posolstvom islamu) **posla** (Muhammada) **pochádzajúceho z nich** (z radov týchto Arabov), **ktorý im prednáša Jeho (Božie) znamenia a očisťuje ich a učí ich Knihu** (Korán - poznatky v ňom obsiahnuté) **a múdrosť, i keď oni boli predtým v blude zjavnom.** (Od čias proroka a posla Abraháma a jeho syna Ismaila nebolo týmto Arabom zoslané žiadne posolstvo, v dôsledku čoho sa postupom času dostali do zjavného bludu. I napriek tomu k nim Boh posla Muhammada s posolstvom pre nich, ale aj pre ostatných ľudí.)

3. Poslal ho (Boh poslal posla Muhammada) **aj k ďalším z nich** (k ľuďom všeobecne, ktorí uverili v Boha a v posolstvo posla Muhammada), **ktorí ich ešte nenasledovali** (ktorí prídu neskôr po týchto spomenutých Araboch). **On (Boh) je mocný a múdrosťou oplýva.** (62:3)

(62:3): Posolstvo, ktoré bolo prostredníctvom posla Muhammada zoslané ľuďom od Boha, je posolstvo určené všetkým ľuďom. Napráva zásahy do posolstiev predchádzajúcich poslov a prorokov, ktoré sa udiali po ich smrti a ukazuje ľuďom tú správnu cestu k Bohu, k jeho spoznaniu a k životu v súlade s tým, čo Boh uložil, aby bol život človeka i na zemi dobrý a zmysluplný.

4. To je Božie dobrodenie, dáva ho (Boh), komu chce. Bohu náleží vďaka za dobrodenie obrovské (ktoré ľuďom dáva).

5. Príklad tých, ktorým bola daná Tóra, aby ju poniesli (zachovávali ju a riadili sa ňou), **ktorí ju ale neponiesli** (nedržali sa jej a ani ju nezachovali čistú bez zmien a zásahov), **je podobný príkladu somára, ktorý nesie** (na svojom chrbte) **knihy** (náklad cenných a užitočných kníh, z ktorých nič nemá a ktoré ho len ťažia). **Je veru zlý** (so zlým koncom) **príklad ľudí, ktorí za lož označili znamenia Božie. Boh správne neusmerní ľudí krivdiacich.** (62:5)

(62:5): Príklad uvedený v tomto verši sa vzťahuje na židov, ktorým bola daná Tóra, aby ju dodržiavali a ňou sa riadili, avšak oni sa jej nedržali a jej význam pozmenili. Títo židia sa podobajú na somára, ktorý nesie na svojom chrbte cenné knihy, ktoré ho ťažia a unavujú. Keďže však somár žiadne z týchto kníh nevníma a nechápe ich zmysel, sú preňho skôr záťažou než úžitkom, ktorý by z nich mal mať.

6. Povedz (Muhammad): „Vy, ktorí ste pokánie činili (židia), ak by ste tvrdili, že ste dôverníkmi Božími (že Boh je vášmu srdcu najbližší a má vás rád) **bez ostatných ľudí** (len

vás má Boh rád a len vám sa odpustenie a milosť Božia dostane), **tak si zaželajte smrť, ak ste pravdovravní** (ak je pravdivé vaše tvrdenie, že vo vašich srdciach je len Boh a že sa života pozemského a jeho úžitkov a radostí nedržíte)“. (62:6)

(62:6): Verš je odpoveďou na mnohé tvrdenia židov, že len oni sú blízki Bohu a že oni sú vyvolení národ, ktorému je všetko odpustené. Verš im hovorí, že ak sú o tom presvedčení, nech si želajú smrť, aby sa čo najrýchlejšie dostali do blaženosti a raja, o čom sú presvedčení, že ich to po smrti čaká. Pozri napríklad verše 5:18, 2:111.

7. Nikdy by si ju (smrť) nezaželali za to, čo ich ruky vykonali (za krivdy, ktorých sa dopustili a za to, že odmietli veriť v posolstvo posla Muhammada, a to i napriek tomu, že bezpochyby vedeli, že je ono pravdivé a že posol Muhammad je ten posol, ktorého príchod sa očakával). **Boh dobre vie o krivdiacich** (čo vykonali a ktorí sú to).

8. Povedz (Muhammad, týmto židom): „**Smrť, pred ktorou prcháte, tá si vás nájde** (tam, kde je vám to súdené, pretože na každého smrť skôr či neskôr doľahne).“ **Potom** (po vašej smrti) **budete vrátení k Tomu** (k Bohu), **kto pozná to, čo nie je známe** (to, čo ľudia nepoznajú zo správ minulosti, súčasnosti i budúcnosti) **i to, čo je známe** (pozná i všetko, čo tvorstvo pozná, robí a ako premýšľa). **On** (Boh) **vám** (vtedy) **oznámi, čo ste** (v živote pozemskom) **konali**.

9. Vy, ktorí ste uverili (veriaci muslimovia), **ak by bolo volané k modleniu** (v určenú dobu) **v piatok, tak sa usilujte o spomínanie si na Boha** (smerujte do mešít a modlitební, aby ste si vypočuli piatkovú kázeň a pomodlili sa piatkovú modlitbu) **a nechajte predaj** (nechajte činnosti, ktoré vykonávate). **To je lepšie pre vás, keby ste len vedeli** (kde tkvie vaše dobre),

10. Keď sa modlitba skončí, tak sa rozptýľte po zemi a sledujte (a snažte sa o) **Božie dobrodenie a spomínajte si často na Boha, azda** (u Boha) **prospejete**.

11. Keď by videli (niektorí muslimovia) **obchod** (výnosný) **alebo zábavu, rozprchli by sa k nemu** (obchodu) **a nechali by ťa** (Muhammad) **stáť** (a kázať a odišli by). **Povedz** (im, Muhammad a pouč ich): „**To, čo je u Boha, je lepšie než zábava a obchod. Boh je veru najlepši, kto** (čokoľvek) **dáva**“. (62:11)

(62:11): Tento verš bol zoslaný vtedy, keď raz posol Muhammad (p.) v piatok v mešite v Medine kázal piatkovú kázeň. Vtedy do Mediny dorazila obchodná karavána. Príchod karavány bol oznámený bubnovaním. Keď to muslimovia v mešite počuli, časť z nich mešitu opustila, až napokon v mešite ostalo len dvanásť muslimov. Vtedy bol zoslaný tento verš, aby muslimov upozornil, že keď prorok Muhammad káže, mali by celú svoju pozornosť sústrediť len na neho, a na nič iné.

KAPITOLA ŠEŠŤDESIATA TRETIA

Al Munáfiqún (Pokrytci)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Ak by k tebe (Muhammad) prišli pokrytci, povedia: „Svedčíme (o tom), že si posol Boží“. Boh dobre vie, že si jeho (Boží) posol (bez ohľadu na to, čo títo pokrytci alebo niekto iný hovorí alebo si myslí) a Boh svedčí o tom, že pokrytci sú klamári (prejavujú niečo iné, ako skrývajú), (63:1)

(63:1): Keď prorok Muhammad (p.) prišiel do Mediny a počet muslimov v Medine vzrástol, niektorí jej obyvatelia z kmeňov Al Avs a Al Chazraž začali s pretvárkou a pokrytectvom. Navonok prejavovali vieru a prijatie islamu, avšak vo svojom vnútri a medzi sebou navzájom vieru a islam odmietali. Robili tak, aby si zachovali svoje vysoké spoločenské postavenia a svoje majetkové a finančné záujmy. Tento i nasledujúce verše upozorňujú muslimov, aby si dali pozor pred nimi.

2. Vzali (učinili) si (títo pokrytci) svoje prísahy za záštitu (pred vami), a tak bránili (ľuďom) ísť po ceste, ktorú Boh určil (v Koráne, tým, že ľst'ou vyvolávali v ľuďoch pochybnosti o posolstve posla Muhammada). Veru, je zlé to, čo konali,

3. To preto (pokrytectvo spomenutých ľudí postihlo), že uverili (v posolstvo posla Muhammada) a potom vieru odmietli (znova sa od viery a uznania posolstva posla Muhammada odvrátili). Preto (z tohto dôvodu ako trest pre nich) boli ich srdcia zapečatené, preto nič nechápu (z toho, čo im je povedané a nedokážu rozoznať správne a pravdivé od nesprávneho),

4. Keď by si (Muhammad) ich (týchto pokrytcov) videl, páčili by sa ti ich telá (aké sú zdravé a silné, aká dobrá posila je to pre muslimov a islam proti jeho nepriateľom). Keď hovoria (títo pokrytci), počúvaš (Muhammad), čo hovoria (so záujmom pre ich výrečnosť). Sú, akoby to boli opreté drevené dosky. (Vyzerali síce navonok silní, ale v skutočnosti boli dutí, ako drevo, nepočúvali nič z toho, čo im posol Muhammad rozprával a ani nič nevnímali. Vo svojom vnútri boli strachom naplnení.) Myslia si (títo pokrytci), že každý výkrik (ktorý zaznie) patrí im. (Pre svoje pokrytectvo majú nepokojné duše. Vždy, keď niekto skríkne alebo sa nejaká udalosť odohrá, naplní ich strach, pretože si myslia, že sa ich pokrytectvo odhalilo.) To oni sú ten (skutočný a skrytý) nepriateľ, preto si daj pozor na nich. Boh nech je proti nim (nech svoj hnev na nich zošle). Kam sú zvedení (zo správnej cesty, nevidia, čo je správne a čo nie napriek všetkým dôkazom, ktoré na vlastné oči uvideli), (63:4)

(63:4): Veta „Boh nech je proti nim“ sa používa na upozornenie toho, kto počúva alebo číta, aby si dal pozor na to, čo koná, pretože inak ho zasiahne hnev, trest a sila Božia.

5. Ak by im (týmto pokrytcom, ktorých tvorili poprední, vysoko postavení a majetní ľudia) bolo povedané: „Podťe (k poslovi Muhammadovi), aby pre vás posol Boží (Muhammad) poprosil (Boha) o odpustenie (aby vám Boh odpustil to, čoho ste sa dopustili)“, obrátia svoje hlavy (na druhú stranu s pohrdaním a povyšovaním sa) a uvidíš ich, ako sa bránia (a

odvracajú od toho, k čomu ich vyzývaš), **povyšujúc sa** (nad to, aby pre nich prorok Muhammad poprosil o odpustenie Boha najvyššieho).

6. Je im jedno (týmto pokrytcom), **či pre nich** (Muhammad) **budeš prosiť** (Boha) **o odpustenie, alebo pre nich o odpustenie prosiť nebudeš. Boh im neodpustí. Pretože Boh správne neusmerní ľudí spurných** (pokiaľ ostanú na svojom pokrytctve, tak im nepomôže ani to, že pre nich o odpustenie prosiť budeš),

7. To oni (títo pokrytci) **sú tí, ktorí hovoria: „Nemínajte** (finančne nepomáhajte a zo svojich majetkov nerozdávajte) **na tých, ktorí sú u posla Božieho** (Muhammada), **až kým sa nerozprchnu** (nepomáhajte tým muslimom, ktorí emigrovali k nám z Mekky, až kým ho neopustia)“. **Bohu náležia pokladnice nebies a zeme** (všetko, čo kto mal, má alebo bude mať, pochádza od Boha a z jeho príkazu, takže bez ohľadu na to, či niekto bude finančne pomáhať týmto emigrantom, alebo nie, aj tak im Boh pomoc pošle), **ale pokrytci nič nechápu** (nechápu, že všetko závisí od Boha, nie od nich),

8. Hovoria (títo pokrytci okrem spomenutého v predchádzajúcom verši): **„Ak sa vrátíme do Mediny, vyženie z nej mocnejší** (a bohatší) **slabšieho** (a chudobnejšieho).“ (Mocnejšími mysleli títo pokrytci seba a tými slabšími a chudobnejšími mysleli proroka Muhammada a muslimov, ktorí z Mekky emigrovali.) **Bohu ale náleží moc, jeho poslovi** (Muhammadovi) **i veriacim** (muslimom, ktorí posla Muhammada úprimne nasledovali), **pokrytci to však nepoznajú** (nepoznajú túto skutočnosť a myslia si, že oni majú moc nad všetkým).

9. Vy, ktorí ste uverili, nech vás neodpútajú vaše majetky a ani deti od spomínania si na Boha (od vykonávania základných náboženských úkonov a dodržiavania toho, čo Boh uložil). **Kto by tak robil** (vždy dal prednosť niečomu zo spomenutého pred spomínaním si na Boha a pred dodržiavaním toho, čo On uložil), **to bude ten, kto prehral** (život pozemský i posledný a večný). (Vo verši sa spomínajú majetky a deti, pretože práve ony dokážu človeka najviac zamestnať a odvieť jeho pozornosť od všetkého ostatného.)

10. Mínajte (na dobročinné účely a na účely, ktoré Boh uložil) **z toho, čo sme vám dali, predtým než sa dostaví k niekomu z vás smrť, keď** (takýto umierajúci človek) **povie: „Pane môj, odlož môj odchod** (zo života pozemského) **o krátky čas, aby som finančne pomáhal** (tým, ktorí to potrebujú a ktorým si pomoc prikázal) **a aby som patrili medzi zbožných“.**

11. Boh neodloží odchod (zo života pozemského) **žiadnej duše, keď príde jej čas** (odchodu zo života pozemského). **Boh dobre vie o tom, čo konáte.**

KAPITOLA ŠEŠTDESÍATA ŠTVRTÁ

Al Tagábon

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

- 1. O jedinečnosti Boha a o tom, že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (že Bohu je vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované), **svedčí všetko, čo je v nebesiach a na zemi. Jemu (Bohu) náleží kráľovstvo** (nad všetkým) **a Jemu náleží vd'aka** (za všetko). **On (Boh) má nad všetkým moc.**
- 2. On (Boh) je ten, kto vás stvoril. Niektorí z vás** (aj napriek tomu) **odmietajú vieru a niektorí sú veriaci. Boh vidí všetko, čo konáte.**
- 3. Stvoril (Boh) nebesá a zem v pravde** (pre určitý účel), **podobu vám dal (Boh) a túto podobu dobrú učinil** (dal vám pekný a účelný tvar a vzhľad). **K Nemu (Bohu) speje koniec všetkého.**
- 4. Pozná (Boh), čo je v nebesiach a na zemi a pozná, čo skrývate a čo prejavujete. Boh pozná, čo je v hrudiach skryté.**
- 5. Nedostala sa k vám** (vy, ľudia z kmeňa Qurejš) **správa o tých, ktorí odmietli veriť predtým** (o spoločenstvách, ktoré predtým žili a odmietli veriť v poslov svojich a v posolstvá, ktoré k nim od Boha títo poslovia prinášali), **ako** (skončili tak, že) **okúsili zlý následok svojho konania? Dostane sa im** (týmto spoločenstvám) **trápenie bolestivé.**
- 6. To preto, že k nim prichádzali ich poslovia** (poverení posolstvami od Boha) **so zjavnými znameniami, ale oni** (ľudia spomenutých spoločenstiev) **povedali: „Ľudia stvoreni nás majú správne usmerňovať?“**, **a tak** (týmto svojimi slovami a činmi, ľudia týchto spoločenstiev) **odmietli veriť a odvrátili sa. Boh ich nepotrebuje** (nie je odkázaný na to, či ľudia budú veriť, alebo nie, pozri napríklad verš 4:147). **Boh nikoho nepotrebuje** (a na nikoho nie je odkázaný) **a Jemu vd'aka patrí** (za všetko).
- 7. Tí** (obyvatelia Mekky), **ktorí odmietli veriť, tvrdili, že nebudú vzkriesení. Povedz** (Muhammad): **„Veru áno, prisahám na Pána svojho, že budete vzkriesení a potom vám bude oznámené, čo ste konali.“ Je to pre Boha veru ľahké** (vás všetkých vzkriesiť).
- 8. Uverte v Boha a jeho posla** (Muhammada) **a v svetlo, ktoré sme zoslali dole** (Korán). **Boh o tom, čo konáte, dobre vie.**
- 9. Deň, keď vás** (Boh) **zozbiera** (a zhromaždí) **ku Dňu zozbierania** (a zhromaždenia, ku dňu zmŕtvychvstania; učenec Ibn Kesír túto vetu komentoval tým, že Boh zozbiera a zhromaždí všetkých ľudí, prvých i posledných na jedno miesto), **to bude deň Al Tagábon.** (Al Tagábon je podstatné meno zo slovesa gabana, ktoré znamená ubrať alebo ubudnúť. V obchodných vzťahoch toto slovo vyjadruje obchod, v ktorom jedna strana získa výhodnú kúpu a druhá utrpí stratu. V tomto verši slovo Al Tagábon znamená, že tí, ktorí vojdú do raja, získajú výhodný obchod za to, že sa v živote pozemskom snažili, kým tí, ktorí vojdú do pekla, utrpia ujmu vo svojom obchode, pretože prežili život pozemský v stave odmietania viery a odmietania toho, čo Boh zoslal, vymenili dobrý raj za zlé peklo. Al Tagábon tiež znamená, že tí, ktorí do raja vojdú, sa budú na tých, ktorí do pekla šli, pozerat' ako na niekoho nerozumného, pretože pre pár strávených rokov v živote pozemskom dostali sami seba do

večného života v pekle.) **Kto uverí v Boha a bude konať dobro, tomu (Boh) vymaže jeho zlé skutky a dá mu vojsť do záhrad, pod ktorými tečú rieky, v ktorých budú on a jemu podobní naveky vekov. To je veru tá výhra obrovská.**

10. Tí, ktorí odmietli veriť a za lož označili naše znamenia, tí budú obyvateľmi ohňa, naveky v ňom budú. Je to veru koniec zlý.

11. Akékoľvek nešťastie, ktoré by postihlo kohokoľvek (alebo čokoľvek), ho postihne jedine s Božím povolením (nič sa nestane bez toho, aby to Boh povolil). Kto uverí v Boha (a na viere zotrvá), tomu On (Boh) správne usmerní srdce. Boh o všetkom (čo sa deje) vie (nič sa pred Ním neskryje). (64:11)

(64:11): O všetkom, čo sa vo vesmíre i na zemi deje, Boh vie, pretože sa nič pred Ním neskryje. Boh ponecháva sled udalostí, aby bežal podľa všeobecných zákonitostí, ktoré chodu vecí určil. Do tohto chodu Boh zasiahne odvrátením a nepovolením určitého nešťastia vtedy, keď rozhodne, že takéto nešťastie nemá určitého človeka postihnúť, alebo že takéto nešťastie sa nemá stať, pozri napríklad verš 42:30. Nešťastia sú bežnými následkami určitých zákonitostí a len nepovolenie a zásah zo strany Boha môže takúto zákonitosť zmeniť alebo zastaviť.

12. Poslúchajte Boha (v tom, čo vám zoslal, muslimovia) a poslúchajte posla (Muhammada). Ak by ste sa odvrátili (a neposlúchli), tak vedzte, že úlohou nášho posla (Muhammada) je len oznámenie zjavné (toho, čím ho Boh poveril).

13. Boh, niet boha okrem Neho. Na Boha nech sa spoľahnú veriaci (vo všetkom, o čom premýšľajú a čo konajú).

14. Vy, ktorí ste uverili, niektoré vaše manželky a niektoré vaše deti sú nepriateľmi pre vás (vedú vás a nabádajú ku konaniam, ktoré pre vás znamenajú zlo), preto si dajte pozor pred nimi. Ak prepáčite (čo vykonali) a necháte (nepotrestáte) a odpustíte (im), tak (vedzte, že) Boh je odpúšťajúci a milostivý. (64:14)

(64:14): Keď niekto z nových muslimov v Mekke oznámil prijatie islamského náboženstva a chcel emigrovať do Mediny za poslom Muhammadom a ostatnými muslimami, jeho rodina a deti sa mu v tom snažili prosbami a nárekom zabrániť. Preto sa stávalo, že niektorí noví muslimovia týmto prosbám podľahli a emigráciu do Mediny odložili napriek tomu, že v tom čase bola emigrácia z Mekky do Mediny povinnosťou každého muslima. O týchto muslimoch bola zoslaná prvá časť verša. Keď neskôr títo muslimovia emigrovali a videli, že jednak porušili predtým uloženú povinnosť emigrácie, keď včas neemigrovali a jednak prišli o veľa z toho, čo sa tí muslimovia, ktorí včas emigrovali, naučili, chceli svoje rodiny potrestať. O tom bola zoslaná druhá časť verša, ktorá im odkazuje, že ak to svojim rodinám, manželkám a deťom odpustia, potom im Boh odpustí, čo urobili.

15. Vaše majetky a deti sú len skúškou (či vydržíte a uprednostníte svoju vieru a náboženstvo pred nimi, alebo skúške podľahnete a neuposlúchnete to, čo Boh uložil a jeho posol Muhammad prikázal). Boh má u Seba odmenu obrovskú.

16. Prejavujte bázeň voči Bohu, ako len môžete (Boh vám neukladá niečo, čo je nad vaše sily) a počúvajte a poslúchajte (čo je vám Bohom uložené) a míňajte, v čom je dobro pre vaše duše (rozdávajte zo svojich majetkov a míňajte z nich na účely, ktoré sú pre vaše duše prospešné v živote pozemskom, ale hlavne v živote poslednom a večnom. Pomáhajte ostatným, dávajte na účely, ktoré Boh uložil a nebuďte skúpi ani sami voči sebe vo veciach, ktoré potrebujete a ktoré sa nepriečia tomu, čo Boh uložil). Kto je ochránený pred lakomosťou svojej duše, to je ten, ktorý prosper (v skúške, ktorej boli on a jemu podobní v živote pozemskom vystavení).

17. Ak poskytnete Bohu dobrú pôžičku (budete rozdávať zo svojich majetkov na účely, ktoré Boh stanovil, aby ste tým získali Božiu spokojnosť, pozri napríklad verš 9:60), znásobí

vám ju (túto pôžičku) **a odpustí vám. Boh je vd'ачný** (odvd'ací sa tomu, kto v Neho veril a riadil sa tým, čo zoslal) **a má veľkú trpezlivosť.**

18. Pozná (Boh) to, čo nie je známe (to, čo ľudia nepoznajú zo správ minulosti, súčasnosti i budúcnosti) **i čo je známe** (pozná i všetko, čo tvorstvo pozná, čo robí a ako premýšľa). **Je mocný, oplývajúci múdrosťou.**

KAPITOLA ŠEŠŤDESIATA PIATA

Al Taláq
(Rozvod)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Prorok! Ak by ste sa (ty alebo niekto z muslimov) **rozviedli so ženami** (manželkami svojimi), **tak sa s nimi rozved'te počas ich uddy** (ochrannej doby, pozri verš 33:49) **a vypočítajte dobu uddy** (presne, aby ste sa uistili, že vaša žena, s ktorou ste sa rozviedli, nie je tehotná). **Bojte sa Boha, Pána vášho. Nevyháňajte ich** (vaše bývalé manželky, ktoré prechádzajú ochrannou dobou) **z ich domovov** (z domu, v ktorom s vami žili, a to až dovtedy, kým neuplynie doba uddy) **a nech ani nevychádzajú** (vaše bývalé manželky, ktoré prechádzajú dobou uddy), **iba že by sa dopustili zjavnej nemravnosti. To sú hranice Bohom určené** (hranice zásad a ustanovení, ktoré Boh ľuďom určil). **Kto prekročil hranice Bohom určené** (a stanovené), **ten ukrivdil svojej duši. Nevieš** (ty, ktorý počúvaš), **možno Boh potom** (ako sa manželcia alebo jeden z nich k vykonaniu rozvodu rozhodli) **dá priechod inej veci** (než pôvodne manželcia alebo jeden z nich chceli, veci ktorá by viedla k odvolaniu takéhoto rozvodu a k obnove rozvedeného manželstva). (65:1)

(65:1): Verš, podobne ako verš č. 33:49, vysvetľuje muslimom zásady rozvodu. Tento verš stanovuje, že ak by sa niekto chcel so svojou manželkou rozviesť, má tak urobiť až potom, ako sa skončí jej menštruácia a za podmienky, že po jej skončení nemal so svojou manželkou žiaden pohlavný styk. Ak by sa potom k rozvodu pristúpilo, takýto rozvod sa stáva účinným až po uplynutí troch menštruačných cyklov manželky (doba uddy). Až do uplynutia lehoty týchto troch cyklov je možné rozvod odvolať a manželstvo sa obnoví bez potreby uzavretia novej sobášnej zmluvy. Rozvod je možné odvolať len dvakrát. Ak sa manželcia rozvedú aj tretíkrát po tom, ako ho už dva razy v dobe uddy odvolali, potom sa stáva automaticky účinný a absolútny a nie je možné ho už odvolať. Po rozvode má rozvedená manželka ostať v dome svojho bývalého manžela, a to počas celej doby uddy (ochrannej doby) dovtedy, kým táto doba neuplynie. Toto ustanovenie, ustanovenie o dobe uddy, bolo uložené najmä preto, aby sa obaja rozvedení manželcia uistili, že sa skutočne chcú rozísť a že ich rozvod nebol chvíľkovou záležitosťou. Ďalej to bolo uložené preto, aby sa obaja manželcia uistili, že manželka nie je ťarchavá a nečaká s rozvedeným manželom dieťa. Je možné, že pokiaľ by rozvedení manželcia zistili, že sa s rozvodom unáhli alebo že manželka čaká ich spoločné dieťa, rozhodli by sa rozvod v zákonnej lehote, t.j. počas doby uddy, odvolať.

2. Keď by (potom) **dovršili** (vaše bývalé manželky) **im určenú lehotu** (koniec doby uddy), **tak s nimi ostaňte podľa dobrej zvyklosti, alebo sa rozíd'te s nimi podľa dobrej zvyklosti a dosvedčte to dvoma spravodlivými svedkami z vašich radov a nech je svedectvo vykonané pre spokojnosť Božiu** (dosvedčte túto skutočnosť pravdivo bez toho, aby ste sa priklonili k jednej alebo druhej strane). **Týmto je poučaný ten, kto verí v Boha a verí v Deň posledný** (v deň zmŕtvychvstania alebo súdny deň). **Kto sa Boha bojí** (a sleduje Božiu spokojnosť vo všetkom, čo koná), **tomu** (Boh) **učiní východisko** (z núdze a ťažkostí, v ktorých sa nachádza),

3. Dá (Boh) mu (takémuto človeku z dobrodení Svojich) odtiaľ, odkiaľ s tým neráta. Kto sa spoľahne na Boha, tak On (Boh) mu (takémuto človeku) postačí (pomôže mu a nenechá ho napospas). Boh dosiahne vec, ktorú On určil (to, čo Boh určí, to sa nakoniec aj stane). Boh učinil všetkému (presne) stanovené množstvo (a mieru).

4. U tých z radov vašich žien, ktoré stratili nádej na menštruáciu (vekom ju už nemávajú), ak by ste boli ohľadom nej na pochybách (či ju ešte majú, alebo nie), tak ich udda (ochranná doba) bude tri mesiace, to platí aj pre tie, ktoré ešte menštruáciu nemali (pokiaľ by žena, u ktorej sa menštruácia zvyčajne predpokladá, menštruáciu nemala pre akýkoľvek dôvod, u tých žien doba uddy predstavuje tri mesiace). Pre ťarchavé (ženy) je koniec lehoty určený tým, že porodí. Kto sa Boha bude báť (a sledoval Božiu spokojnosť vo všetkom, čo koná), tomu On (Boh) uľahčí vec jeho (Boh uľahčí takémuto človeku jeho záležitosti a pomoc mu poskytne tam, kde to nutne bude potrebovať).

5. To je príkaz Boží (aby ste robili tak, ako je v predchádzajúcich veršoch uvedené), zoslal ho (Boh) k vám (aby ste sa ním riadili). Kto sa bude Boha báť (sledovať Božiu spokojnosť vo všetkom, čo koná), tomu vymaže (Boh) jeho zlé skutky a zvýši hodnotu jeho odmeny.

6. Nechajte ich (manželky, s ktorými ste sa rozviedli odvolateľným rozvodom a ktoré sú v dobe uddy alebo tie, s ktorými ste sa rozviedli už neodvolateľným rozvodom) bývať tam, kde bývate, podľa možností svojich (zabezpečte im bývanie vo svojom dome podľa toho, ako vám to dovoľí vaša finančná situácia). Neškod'te im (nezaobchádzajte s vašimi bývalými manželkami, ktoré u vás bývajú, hrubo a nespravodlivo) s tým (zámerom), aby ste ich stiesnili (a prinútili váš dom opustiť). Ak by boli (ženy, s ktorými ste sa rozviedli) ťarchavé, tak na ne mŕňajte (dávajte im a kupujte, čo potrebujú), až kým neporodia. Ak by pre vás potom kojili (ak by vaša bývalá manželka súhlasila, že bude dieťa, ktoré porodila, kojiť), tak im (týmto vašim bývalým manželkám) dajte ich odmeny (bývalý manžel by mal svojej bývalej manželke zabezpečiť to, čo potrebuje a starať sa o ňu z finančnej stránky počas trvania kojenia). Rad'te sa (navzájom) medzi sebou (bývalí manželia) podľa dobrej zvyklosti (snažte medzi sebou dobre vychádzať a nech nik z vás neukladá druhému niečo, na čo nemá právo alebo čo by toho druhého nadmieru zaťažilo). Ak ťažkosť vzájomne pocítite (a nezhodu pri snahe dohodnúť sa), tak nech preňho (pre otca) kojí iná (otec si napríklad prenajme dojku, ktorá dieťa bude kojiť a starať sa oň).

7. Nech mŕňa ten, kto hojnosť má (má dostatok prostriedkov a majetkov), zo svojej hojnosti (každý nech sa postará o svoje dieťa a o svoju bývalú manželku, ktorá sa o dieťa stará podľa svojich možností). U koho by bolo to, čo mu je dané (obživa, ktorú mu Boh prideli), obmedzené, ten nech mŕňa z toho, čo mu Boh dal (nech sa stará o dieťa a bývalú manželku alebo dojku podľa svojich možností). Boh neukladá žiadnej duši (aby mŕňala) nič iné než to, čo jej dal. Boh učiní po ťažkostiach úľavu (Boh pomôže tomu, kto je v núdzi a kto sa naňho s prosbou o pomoc obráti).

8. Koľko dedín (existovalo v minulosti a) sa povyšovalo nad príkaz Pána svojho a Jeho poslov, a tak sme s nimi (týmto dedinami) zúčtovali účtovaním prísny (zoslali sme na nich rôzne pohromy) a podrobili sme ich trápeniu ťažkému (potupujúcemu a ponižujúcemu, ktorému by sa každý človek mal vyhýbať).

9. Okúsili (tieto dediny a ich obyvatelia) zlý následok svojho konania a ich vecí (ktorej sa dopustili - odmietanie poslov a posolstiev od Boha zoslaných) sa skončili stratou (všetkého v živote pozemskom i v živote poslednom a večnom),

10. Boh pre nich pripravil trápenie veľmi silné. Bojte sa Boha, vy, ktorí rozum máte (uvažujete ním a používate ho), ktorí ste uverili (v Boha a v posolstvo posla Muhammada a v Korán, ktorý Boh zoslal). Boh k vám zoslal dole pripomenutie (Korán, ktorý vám pripomína Boha i to, čo príde a čo vás neminie),

11. Posla (Muhammada k vám Boh poslal), **ktorý vám prednáša znamenia Božie** objasnené, **aby vyviedol tých, ktorí uverili a dobré skutky konali, z temnôt do svetla. Kto uverí v Boha a bude robiť dobro, dá mu vojsť do záhrad, pod ktorými tečú rieky, v ktorých bude naveky vekov. Boh mu** (takémuto veriacemu človeku) **dobrú** (vynikajúcu a štedrú) **obživu vybral** (a zabezpečí mu život dobrý a pohodlný).

12. Boh je ten, kto stvoril sedem nebies a podobne i zemí (Boh tiež stvoril sedem zemí). **Zostupuje dole vec** (ktorú anjel Gabriel prináša) **medzi nimi** (nebesami a zemami), **aby ste vedeli** (ako to beží a), **že Boh** (ktorý toto stvoril) **má na všetko moc a že Boh obsiahol všetko znalosťou svojou** (o všetkom, čo sa v nebesiach a zemi deje).

KAPITOLA ŠEŠŤDESIATA ŠIESTA

Al Tahrím (Zakazovanie)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Prorok! Prečo zakazuješ (sám sebe) to, čo ti Boh povolil, čím sleduješ spokojnosť manželiek svojich? Boh je odpúšťajúci a milostivý. (66:1)

(66:1): Prorok Muhammad (p.) mal vo zvyku rozdeľovať svoj čas medzi svoje manželky rovnomerne s výnimkou tých, ktoré už boli staršie a z tejto povinnosti ho uvoľnili. Keď raz prišiel deň, ktorý mal prorok stráviť so svojou manželkou Hafsou, tá ho poprosila, že by chcela ísť navštíviť svojich rodičov. Prorok Muhammad nenamietal, a tak Hafsa šla ku svojim rodičom. Medzitým prišla k prorokovi Mária Quptská. Mária bola v postavení tzv. dievčiny, t.j. z hľadiska práv a povinností bola v postavení otroka, avšak spôsob života sa rovnal životu slobodnej ženy. Podľa jedných zachovaných správ prorok Muhammad po tom, ako mu bola Mária podarovaná egyptským kráľom, jej dal na výber. Buď ju zo stavu otroctva prepustí a stane sa slobodná a ožení sa s ňou, alebo ostane uňho zo spoločenského hľadiska v postavení otrokyne. Mária s prorokom chcela ostať, vybrala si však zotrvať v postavení otrokyne. V takom prípade sa jej totiž dostávalo od proroka správanie podobné tomu, ako sa správal ku svojim manželkám, ale s určitými rozdielmi, medzi ktoré patrilo napríklad, že sa nemusela úplne zahaliť, nevystavila sa problémom, ktoré by mohla mať vo vzťahu k ostatným prorokovým manželkám, pokiaľ by sa s ňou prorok oženil a pod. Podľa iných zachovaných správ sa však Mária rozhodla získať slobodu a prorok sa s ňou oženil s tým, že nebude bývať v jeho dome, ale v inom, ktorý pre ňu pripravil. V každom prípade si Mária zachovala svoje vážené miesto medzi muslimami aj po smrti proroka Muhammada, až kým život neopustila aj ona.

Keď Mária vošla za prorokom do Hafsinej izby, posedela tam a obaja po sebe zatúžili, a tak sa pomilovali. Keď Mária odchádzala, Hafsa ju zbadala a prorokovi povedala: „Prečo si ju vzal ku mne? Veru si tak urobil len preto, že som u teba zo všetkých tvojich manželiek najmenej cenná“. Prorok jej nato povedal: „Už sa jej nedotknem. Ale Ájiši (ďalšej prorokovej manželke) nič nespomínaj“. Hafsa však Ájiši všetko prezradila, čo proroka rozhnevalo a celý mesiac ani za jednou zo svojich manželiek nešiel. A tak bol zoslaný tento verš.

2. Boh vám uložil, ako sa spod prísah oslobodiť. Boh je vaším ochrancom. On (Boh) všetko vie a múdrosťou oplýva. (66:2)

(66:2): Ak by sa stalo, že by nejaký muslim odprisahal, že sa svojej manželky už nedotkne, tak sa spod takejto prísahy môže oslobodiť spôsobom ustanoveným vo verši 5:89. Ibn Abbás, jeden zo spoločníkov proroka Muhammada (p.) povedal: „Ak by manžel odprisahal, že sa už nedotkne svojej manželky, tak je to prísaha, ktorej nedodržanie treba odčiniť“. Vo výkladoch Koránu sa uvádza, že prorok Muhammad po zoslaní tohto verša vykúpil jedného z otrokov spod otroctva, čím sa rušilo to, čo pred Hafsou prehlásil, že sa Márie už viac nedotkne.

3. Keď sa prorok (Muhammad) zdôveril potajomky niektorej zo svojich manželiek (Hafse) s niečím, čo povedal (s tým, že sa Márie už nedotkne), ona (Hafsa) to (tajomstvo,

ktoré jej prorok povedal) **prezradila** (Ájiši, čím tajomstvo neustrážila). **Keď mu** (prorokovi Muhammadovi) **to potom Boh odkryl** (všetko, čo Hafsa Ájiši povedala a všetko, na čom sa obe dohodli), **o ničom** (z toho, čo mu Boh odkryl) **jej dal vedieť** (že to vie) **a o ničom nie** (prorok nedal svojej manželke Hafse vedieť, že Boh mu odkryl všetko, čo si s Ájišou povedali a na čom sa dohodli, aby ju ušetril trápností celej situácie). **Keď** (prorok) **jej** (Hafse) **o tom dal vedieť** (že vie, že to prezradila), **povedala** (Hafsa): „**Kto ti o tom povedal** (čo som so zvereným tajomstvom urobila)?“ **Povedal** (prorok): „**Oznámil mi to (Boh) Ten, kto všetko vie a je všeznalý**“.

4. Ak obe (Hafsa a Ájiša) **pokánie učiníte k Bohu, bude to následkom toho, že vaše srdcia sa naklonili** (k tomu, čo prorok nemá rád a čo mu ubližuje). **Ak sa budete** (obe) **navzájom podporovať proti nemu** (proti prorokovi Muhammadovi), **tak** (vedzte, že) **Boh, On je jeho** (prorokovým) **ochrancom a** (anjel) **Gabriel a zbožní veriaci a anjeli ho budú potom podporovať** (a pomáhať mu). (66:4)

(66:4): Verš manželkám proroka Muhammada vysvetľuje, že sa nemajú proti prorokovi spájať a znepriemniť mu život len preto, aby dosiahli nejaký cieľ, ktorý si zaumienili. Inak mu Boh bude proti nim pomáhať a na pomoc mu pošle aj anjela Gabriela, zbožných muslimov i ďalších anjelov, a všetko, čo by ony plánovali, bude zmarené. V týchto veršoch je aj poučenie pre manželky, že nemajú proti manželom nič vymýšľať a kuť, ale snažiť sa o čistý, úprimný a pokojný život, pretože inak sa môže celé ich manželstvo zrútiť.

5. Ak by sa s vami rozviedol (prorok Muhammad), **azda mu Pán (Boh) jeho dá miesto váš manželky lepšie, ako ste vy** (ktoré budú), **Bohu oddané, veriace, poslušné** (Bohu v tom, čo On zoslal), **kajúce sa** (k Bohu), **uctievajúce Boha, cestujúce kvôli Bohu** (po zemi, aby plnili to, čo im Boh uložil a nasledovali posla Muhammada), **nepanny i panny** (t.j. rozvedené, ovdovené alebo ešte predtým nevydaté ženy).

6. Vy, ktorí ste uverili, chráňte svoje duše i rodiny (svoje) **pred ohňom** (ktorý po súdnom dni postihne tých, ktorí odmietajú veriť a ktorí sa nedržia toho, čo Boh v Koráne zoslal), **ktorého palivom budú ľudia a kamene, nad ním** (nad ohňom) **budú anjeli tvrdí a silní, ktorí neporušia, čo im Boh prikázal a urobia, čo je im prikázané**.

7. Vy, ktorí ste odmietli veriť, neospravedlňujte sa dnes (keď ste už trápenie, ktoré vás čaká, uzreli). **Je vám náležite odplatené len to, čo ste konali** (v živote pozemskom).

8. Vy, ktorí ste uverili, učinite pokánie k Bohu, pokánie úprimné, azda vám Pán váš vymaže vaše zlé skutky a dá vám vojsť do záhrad, pod ktorými tečú rieky, v deň, keď Boh nevystaví poníženiu proroka (Muhammada) **a tých, ktorí s ním uverili** (ochráni ich pred strachom a obdarí ich milosťou a bezpečím). **Ich svetlo bude bežať pred nimi i po pravici ich a budú hovoriť: „Pane náš, dokonaj nám naše svetlo a odpusti nám. Ved’ Ty** (Bože) **máš nad všetkým moc**“.

9. Prorok, usiluj sa proti tým, ktorí veriť odmietli, i proti pokrytcom a buď na nich prísny. Ich príbytkom bude peкло. Je to veru koniec zlý. (66:9)

(66:9): Pozri vysvetlivku k veršu 9:73.

10. Boh uviedol príklad pre tých, ktorí odmietli veriť, a to ženu Noema a ženu Lota. Obe boli v manželskom zväzku s dvoma (žili s nimi v manželstve) **nám poddanými** (Noe a Lot, k slovu poddaný pozri vysvetlivku k veršu 2:23) **z radov tých, ktorí sa Mu odovzdali a obaja boli zbožní. Ale ony ich zradili** (nesprávali sa tak, ako by sa mali manželky prorokov správať a svoju vieru určitými činmi a myšlienkami poškvrnili) **a obaja** (proroci) **im** (svojim manželkám) **nemohli pomôcť pred Bohom v ničom** (ani to, že boli manželkami prorokov, obom ženám nepomohlo u Boha, keď sa tie hrubo previnili). **Bolo povedané: „Vojdite obe do ohňa s tými, ktorí tam vchádzajú**“.

11. Boh uviedol ako príklad pre tých, ktorí uverili, ženu Faraóna, keď povedala: „Pane môj, postav mi u Seba dom v raji a zachráň ma pred Faraónom a pred tým, čo koná a zachráň ma pred ľuďmi krivdiacimi“,

12. A (uviedol veriacim ako príklad) Máriu (matku Ježiša), dcéru Imrána, ktorá ochránila svoju poctivosť (nemala intímny styk so žiadnym mužom), a tak sme do jej lona vdýchli z nášho ducha (a narodil sa Ježiš bez otca). Za pravdivé pokladala slová Pána svojho a (za pravdivé pokladala) Jeho knihy a patrila medzi poslušných (Bohu a tomu, čo zoslal). (Obom týmto ženám, aj keď za manželov nemali prorokov, sa dostala Božia spokojnosť a milosť Jeho.) (66:12)

(66:12): Predchádzajúce verše upozorňujú manželky proroka Muhammada, že aj keď sú jeho manželkami a majú svoje osobitné miesto, musia stále dbať na to, aby sa držali toho, čo Boh uložil, pretože sa budú nakoniec zodpovedať podobne ako každý iný človek za svoje skutky.

KAPITOLA ŠEŠŤDESIATA SIEDMA

Al Mulk
(Kráľovstvo)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

- 1. Požehnaním oplýva (Boh) Ten, v ruke (v moci) ktorého je kráľovstvo (nebies a zeme). On (Boh) má nad všetkým moc,**
- 2. Ktorý stvoril smrť a život, aby vás skúške podrobil, kto z vás bude lepšie konať. On (Boh) je mocný a odpúšťajúci,**
- 3. Ktorý stvoril sedem nebies úplne podobných (slovo, ktoré sme preložili ako „úplne podobných“ môže niesť aj význam „jedno nebo nad druhým“ alebo „v určitých vrstvách“), neuvidíš (ty, ktorý sa pozeráš) žiadne rozdiely v tom, čo Ten, v moci ktorého je milosť (Boh), stvoril (všetko je súmerné, rovnomerné a vyvážené). Obráť zrak svoj (smerom k nim), vidíš niekde akékoľvek trhliny (rozdiely alebo nevyváženie)?**
- 4. Potom (ak sa na ne pozrieš, znova) obráť svoj zrak (znova skús hľadať akékoľvek rozdiely v nich) ešte dvakrát, zrak (pohľad) sa vráti k tebe späť bezúspešne (bez toho, aby našiel, čo hľadal) a pritom bude zarmútený (z toho, že žiadne rozdiely alebo nevyváženosť nenašiel).**
- 5. Ozdobili sme dolné (alebo najbližšie) nebo lampami (hviezdami, aby vám v noci svietili) a učinili sme ich (tieto lampy) vyvrhnutím pre satanov (a ochranou ľuďom pred nimi) a pripravili sme pre nich (satanov) trápenie ohňa planúceho.**
- 6. Tým, ktorí odmietali veriť vo svojho Pána, sa dostane trápenie pekla. Je to veru koniec zlý.**
- 7. Keď budú do neho (do pekla) hodení, budú počúvať, ako sa (peklo) nadýchne pritom, ako kypí,**
- 8. Takmer sa (peklo) roztrhne (praskne, vybuchne) od zloby. Vždy, keď je do neho (do pekla) hodený huf (ľudí), jeho strážcovia sa ich spýtajú (týchto ľudí): „Neprišiel k vám varovateľ (ktorý vás varoval pred týmto dňom a trápením, do ktorého ste sa dostali)?“,**
- 9. Povedia (títo ľudia do pekla hodení): „Veru áno, prišiel k nám varovateľ, my sme to ale za lož označili (jeho i to, s čím prišiel) a povedali sme: Boh nič nezoslal dole, vy ste len v blude veľkom“,**
- 10. Povedia (tí, ktorí do ohňa budú hodení, dodávajúc): „Keby sme boli počúvali alebo chápali (a vnímali, s čím k nám poslovia prichádzali), neboli by sme teraz medzi obyvateľmi ohňa planúceho“.**
- 11. Priznajú svoj hriech (spočívajúci v odmietaní poslov a posolstiev od Boha zoslaných). Preč do hlbín (ďaleko od Božej milosti) s obyvateľmi ohňa planúceho.**
- 12. Tí, ktorí sa boja Pána svojho, aj keď Ho bližšie nepoznajú (kto sa Boha bojí aj bez toho, aby Ho priamo pred sebou videl), tým sa dostane odpustenie a odmena veľká.**

13. Tajte to, čo hovoríte, alebo to zverejnite, On (Boh aj tak) dobre pozná, čo je v hrudiach skryté (Boh dobre vie, ako každý premýšľa a ako by sa zachoval), (67:13)

(67:13): Verš bol zoslaný o tých z kmeňa Qurejš, ktorí ohovárali a ubližovali poslovi a prorokovi Muhammadovi a ktorí dbali na to, aby proroka v tajnosti ohovárali.

14. A či nepozná (Boh), koho stvoril? (Boh pozná každého, koho stvoril) On (Boh) je milostivý a všeznalý (vie, čo je pre vás dobré, preto to zoslal).

15. On (Boh) je ten, kto učinil zem vám poddajnú, kráčajte (a putujte) po jej končinách a jedzte z toho, čo vám dal. K Nemu (k Bohu) bude smerovať (vaše) **oživenie** (v deň zmŕtvychvstania, kedy budete pred Bohom stáť).

16. Máte záruku (vy, ktorí odmietate veriť) **od Toho, kto je v nebi, že vás nedá zemou pohltiť a ona (zem) sa rozbúri** (a otrasie ako pri zemetrasení)?

17. Alebo máte záruku (vy, ktorí odmietate veriť) **od Toho, kto je v nebi, že na vás nepošle štrkovú smršť** (smršť plnú štrku a kameňov). **Budete vedieť, aké varovanie to bolo** (či bolo pravdivé, alebo nie).

18. Za lož už označili (poslov, ktorí boli k nim poslaní) **tí, ktorí boli pred nimi** (pred týmito z kmeňa Qurejš). **Aké to bolo odmietnutie** (mali ohľadom tohto odmietnutia pravdu, alebo nemali, dostavilo sa k nim trápenie, pred ktorým boli varovaní, alebo nie)?

19. Nevideli vtákov nad sebou, ako rozprestierajú a skladajú krídla svoje? Nik ich nedrží (vo vzduchu), **len (Boh) Ten, v moci ktorého je milosť. Ved'** (Boh) **On všetko vidí.**

20. Kto je ten, kto vojskom je pre vás (kto by vás ochránil), **ktorý by vám pomohol a podporil mimo Toho, v moci ktorého je milosť?** **Tí, ktorí odmietajú veriť, sú** (nachádzajú sa) **len v klame** (keď si myslia, že modly a božstvá, ktoré mimo Boha alebo popri ňom uctievali, im v niečom pomôžu).

21. Kto je ten, kto vám dá (obživu), **ak by On (Boh) zadržal potravu svoju** (ktorú vám posielal)? **Oni** (sa nepoučili) **ale ešte tvrdohlavejšími ostali v povýšení a v odpudení.**

22. Je ten, kto kráča tápajúc (bezcieľne nevediac, kam ide), **správnejšie usmernený, alebo ten, kto kráča po ceste rovnej** (správnej)? (67:22)

(67:22): Ide tu o porovnanie veriaceho človeka s človekom neveriacim alebo odmietajúcim veriť. Prvý kráča po správnej ceste a presne vie a vidí, kam ide, kým druhý len tápa bezcieľne a nevie kam ísť.

23. Povedz (im, Muhammad): **„On (Boh je ten, kto) vám dal vzniknúť a (kto) učinil vám sluch a zrak a srdcia** (aby ste nimi všetko vôkol vnímali). **Málokedy d'akujete** (za to).“

24. Povedz: „On (Boh) je ten, kto vás stvoril na zemi a k Nemu budete zhromaždení.“

25. Hovorí (tí, ktorí k Bohu pridružujú a odmietajú veriť): „Kedy sa naplní tento sľub (nastane súdny deň), **ak ste pravdovravní?“** (Je to adresované poslovi Muhammadovi a veriacim.)

26. Povedz (im, Muhammad): **„Poznanie** (času príchodu trápenia, dňa zmŕtvychvstania a súdneho dňa) **je len u Boha. Ja som len varovateľ zjavný** (pravdivý)“.

27. Keď ho (trápenie a deň zmŕtvychvstania) **uvidia, ako sa priblížil, ustarostené ostanú tváre tých, ktorí odmietli veriť a bude** (im) **povedané: „Toto je to, o čo ste žiadali** (z čoho ste si posmech robili a čo ste žiadali, keď ste boli predtým varovaní)“.

28. Povedz (im, Muhammad): **„Vidíte, ak by ma Boh zahubil i tých** (veriacich), **ktorí sú so mnou, alebo by nás milosťou zahrnul, kto** (potom) **ochranu poskytne tým, ktorí veriť odmietli, pred trápením bolestivým?** (Bez ohľadu na to, čo sa s nami stane, ak neuveríte a nebudete nasledovať to, čo Boh uložil, nik vás pred trápením nezachráni. Zanechajte zášť, ktorú voči nám máte a uvedomte si konečne, kto je váš skutočný Boh a k Nemu sa obráťte)“.

29. Povedz (im, Muhammad): „**Je to (Boh) Ten, v moci ktorého je milosť** (jediný, kto by vás mohol zachrániť). **Uverili sme v Neho a na Neho sme sa spoľahli. Budete vedieť** (až čas nastane), **kto je v blude zjavnom** (my, alebo vy)“.

30. Povedz (im a spýtaj sa ich, Muhammad): „**Vidíte, ak by vaša voda** (ktorú zo studní čerpáte, pijete z nej a polievate) **ostala hlboko** (v zemi) **skrytá** (tak, že by ste sa k nej nedostali), **kto vám** (okrem Boha) **privedie vodu tečúcu?**“

KAPITOLA ŠEŠŤDESIATA ÔSMA

Al Qalam (Pero)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Nún (písmeno arabskej abecedy „N“, pozri výklad k prvému veršu druhej kapitoly). **Prísahám** (Boh prisahá) **na pero a na to, čo píšu.** (68:1)

(68:1): Tými, ktorí píšú, sa myslia podľa výkladov Koránu ľudia alebo anjeli. Ľudia písmom usporadúvajú svoj život na zemi a anjeli zapisujú, čo ľudia konajú.

2. Ty nie si (Muhammad) **z dôvodu dobrodenia** (ktoré ti bolo zoslané od) **Pána tvojho** (t.j. vnuknutia posolstva a Koránu) **bláznom** (si zdravý a normálny človek, ktorému však Boh dal to dobrodenie, že ho ustanovil za Svojho posla a proroka a zoslal mu Knihu - Korán, v ktorom je správne usmernenie pre ľudí).

3. Patrí ti (Muhammad) **odmena nekonečná** (a zaslúžená za všetko trápenie, ktorým si prešiel pri oznamovaní posolstva, ktorým ťa Boh poveril).

4. Ty máš veru správanie (zvyky a vlastnosti) **veľmi ušľachtilé.** (68:4)

(68:4): Ešte pred príchodom anjela Gabriela s posolstvom k poslovi Muhammadovi, Muhammad (p.) získal prezývku „pravdovravný a čestný“ a vynikal medzi ľuďmi svojím dobrým správaním. Keď niečo povedal, nik nepochyboval o tom, že vraví pravdu. Keď niekomu niečo sľúbil, tak svoj sľub dodržal. Jeho čestnosť vynikala až do takej miery, že ľudia uňho bez obáv schovávali rôzne veci a majetky.

5. Budeš vidieť (Muhammad) **a budú vidieť** (aj tí, ktorí odmietajú veriť),

6. Kto z vás v skúške prepadol (a odklonil sa od pravdy a správnej cesty). (68:6)

(68:6): Väčšina veršov tejto kapitoly bola zoslaná o dvoch popredných predstaviteľoch kmeňa Qurejš v Mekke. Boli to Abú Žahl a Al Valíd Bin Al Mughíra, ktorí stáli na čele tej skupiny z Qurejšu, ktorá najviac brojila proti poslovi a prorokovi Muhammadovi a muslimom a ubližovala im.

7. Pán tvoj lepšie vie o tom, kto zblúdil z Jeho (Božej) cesty a On (Boh) lepšie vie o tých, ktorí sú správne usmernení.

8. Neposlúchaj preto (Muhammad) **tých, ktorí za lož označili** (posolstvo, ktoré ti bolo zoslané a vnuknuté a ktorí ťa vyzvali, aby si sa vrátil k tomu, čo oni a ich otcovia predtým uctievali).

9. Želajú si, aby si polichotil (a kompromisy robil v mnohom z toho, čo ti Boh zoslal a čo by im vyhovovalo), **aby aj oni polichotili** (tebe a uznali niečo z toho, čo bolo tebe zoslané).

10. Neposlúchaj (Muhammad, úplne) **každého prisahajúceho poníženého** (nie každý, kto pred tebou prisahá na rôzne veci, to myslí úprimne a skutočne, zvlášť takí ľudia, ktorí sú zvyknutí neustále prisahať, či už pravdu hovoria a myslia svoju prisahu vážne, alebo nie),

11. Klebetníka, ohovárača,

12. Brániaceho dobru (ktorý bráni ostatným v konaní dobra, ako je napríklad finančná pomoc tým, ktorí sú v núdzi), **prekračujúceho mieru, hriešneho,**

13. Krutého a potom (všetkom, čím bol opísaný, ešte k tomu) **aj pochybného pôvodu.** (68:13)

(68:13): Podľa výkladov bol tento verš zoslaný o mužovi menom Al Valíd Bin Al mughíra, ktorý najviac brojil proti poslovi Muhammadovi a muslimom. Keď boli tieto verše zoslané, prišiel Al Valíd ku svojej matke a povedal jej: „Muhammad ma opísal deviatimi vlastnosťami, ktoré sú u mňa viditeľné a ja ich poznám s výnimkou tej deviatej (t.j. že má pochybný pôvod). Ak mi pravdu nepovieš, zotnem ti hlavu týmto mečom“. Jeho matka mu odpovedala: „Tvoj otec bol neplodný a ja som sa bála o všetky majetky, ktoré sme mali, preto som umožnila jednému pastierovi, aby ma oplodnil a ty si syn tohto pastiera“. Takýmto spôsobom sa Al Valíd, ktorý sa všade pýšil svojimi majetkami a vznešeným pôvodom, dozvedel po zoslaní týchto veršov, že nie je manželským dieťaťom, čo bolo v tom čase veľkou potupou.

14. Za to, že mal (Al Valíd) **majetky a deti** (početné, ostatným ubližoval a povedal o Koráne, že je len výmyslom a lžou),

15. Keď sú mu (Al Valídovi) **prednesené naše znamenia** (obsiahnuté v Koráne), **povie:** „Historky starobylých“,

16. Označujeme ho na chobote (na jeho nose). (68:16)

(68:16): Nos je ľudský orgán, ktorým človek okrem iného ohŕňa a vyjadruje povýšenosť nad niekým alebo niečím. Neskôr počas bitky Bedr bol Al Valíd zranený a jeho nos bol odseknutý.

17. My sme ich (obyvateľov Mekky) **skúške podrobili** (hladom a nedostatkom) **podobne, ako sme skúške podrobili vlastníkov záhrady, keď odprisahali, že ju ráno oberú** (oberú jej plody),

18. Pričom nepovedali: „Ak Boh bude chcieť (a umožní nám to)“.

19. Preto koloval okolo nej (záhrady a medzi jej plodmi) **kolujúci** (podľa výkladov Koránu tým kolujúcim bol anjel Gabriel, alebo trápenie zoslané od Boha, alebo ohnivý pás), **poslaný Pánom tvojím, kým oni spali,**

20. Ostala (záhrada) **ako čerň** (vyschla a sčernela ako popol).

21. Zvolali (spomenutí vlastníci záhrady) **jeden na druhého ráno** (keď sa zobudili, aby šli obrať jej plody),

22. „Vyrazte (zvolali jeden na druhého) **v ranných hodinách k úrode vašej, ak chcete žať** (a posekať jej plody)“.

23. Vyrazili a pritom si šepkali (hovoriac),

24. „Nech nevojde do nej (do záhrady) **dnes k vám žiaden chudák**“.

25. Vyrazili v ranných hodinách s odhodlaním, disponujúc silou (na to, aby uskutočnili to, na čo sa odhodlali, t.j. aby zabránili chudákovi vstup do záhrady).

26. Keď ju (záhradu) **ale uvideli** (ako je poničená a znehodnotená), **povedali:** „**My sme veru zblúdili** (šli sme nesprávnou cestou a toto nie je naša záhrada)“,

27. „Nie, nezblúdili sme (a toto je skutočne naša záhrada), **nám to bolo odňaté** (bolo nám odňaté dobro a úžitok z našej záhrady za to, čo sme chceli vykonať)“.

28. Najstriedmejší z ich radov (vlastníkov záhrady) **povedal:** „**Nepovedal som vám, aby ste radšej svedčili o jedinečnosti Jeho a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde?** (Nepovedal som vám, že ste mali Bohu ďakovať za to, čo vám dal, miesto toho, aby

ste sa odhodlali zakázať chudákovi vstup do záhrady a neposkytnúť im pomoc, ktorú vám Boh uložil.)“

29. Povedali: „Svedčíme, že náš Pán je jedinečný a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde. Veru sme boli krivdiaci (dopustili sme sa krivdy tým, čo sme povedali a čo sme chceli urobiť, preto si zaslúžime trest, ktorý na nás Boh poslal)“.

30. Prišli jeden k druhému (jedna časť vlastníkom záhrady prišla k druhej), **vzájomne si vyčítajúc,**

31. Povedali (jeden druhému): „Beda nám, my sme medze prekročili (tým, čo sme chceli vykonať; uvedomili si, čo urobili)“,

32. „Azda nám náš Pán dá (novú záhradu) **lepšiu, ako bola táto** (naša záhrada, ktorá bola zničená). **My Pánovi nášmu spieť chceme** (naším konečným cieľom je získať Božiu spokojnosť)“.

33. Takto vyzerá trápenie (ktorým Boh trestá v živote pozemskom). **Trápenie života posledného** (a večného) **je ale veru väčšie. Keby len vedeli** (tí z kmeňa Qurejš, ktorí veriť odmietajú). (68:33)

(68:33): Podobné trápenie a trest postihol tých z kmeňa Qurejš obývajúcich Mekku, ktorí odmietli veriť v posolstvo vnuknuté prostredníctvom posla Muhammada. Keď totiž oni vyrazili z Mekky na stretnutie s muslimským vojskom v Bedre, odprisahali, že sa nevrátia do Mekky, kým Muhammada a jeho spoločníkov nezabijú a kým si na svoje víťazstvo nepripijú a piesňami a chválami ich speváčky nepobavia. Odchádzali z Mekky s odhodlaním a prevahou, ale boli porazení tak, že sa z toho nevedeli spamätať.

34. Bohabojní majú u Pána svojho (pripravené) **záhrady blaženosti.**

35. Máme muslimov (t.j. Bohu oddaných) **učiť** (postaviť) **na roveň previnilcov?!** (68:35)

(68:35): Tento verš bol zoslaný vtedy, keď tí z Mekky, ktorí odmietli veriť, povedali muslimom: „V živote poslednom a večnom nám bude daná odmena a blaženosť lepšia, než budú vám dané“.

36. Čo je vám, ako to usudzujete (že si myslíte, že tí, ktorí odmietli nasledovať to, čo Boh zoslal, budú postavení na roveň tých, ktorí v Boha verili a riadili sa tým, čo On uložil)?!

37. Alebo máte (snáď vy, ktorí tak tvrdíte,) **Knihu** (od Boha zoslanú), **ktorú študujete** (a v ktorej je potvrdenie toho, čo tvrdíte)?

38. Je pre vás v nej (v knihe zaručené), **že sa vám dostane to, čo si vyberiete** (čo si zaželáte a o čo požiadate)?

39. Alebo máte prísahu od nás (ktorá platí) **až do dňa zmŕtvychvstania, že budete mať** (že sa vám dostane a splní sa všetko) **to, o čom usudzujete** (a zaželáte si to)?

40. Spýtaj sa ich (Muhammad), **kto z nich** (tých, ktorí odmietajú veriť) **sa za to zaručí** (že všetko, čo bolo spomenuté, sa stane).

41. Alebo majú snád' (tí, ktorí k Bohu pridružujú a ktorí odmietajú veriť) **nejakých spoločníkov** (ktorých popri Bohu alebo mimo Neho uctievať, ktorí sa im za to zaručia)? **Nech privedú spoločníkov svojich** (ktorých popri Bohu uctievať, nech im takéto niečo zaručia), **ak sú pravdovravní** (že sa im nakoniec dostane to, čo sa veriacim a bohabojným dostane).

42. V deň (spomeň, Muhammad svojim ľuďom tento deň), **keď bude odhalená noha a budú** (tí, ktorí odmietali veriť) **vyzvaní k poklone do polohy sužúdu** (aby Bohu úctu a oddanosť prejavili), **nebudú ju môcť vykonať**, (68:42)

(68:42): Fráza „odhalená noha“ vyjadruje príchod ťažkej a náročnej veci. Vo vtedajšej dobe Arabi nosievali dlhý a voľný odev, preto keď chceli vykonať niečo náročné a ťažké, tak si

tento odev vyhrnuli, čím sa odhalili ich nohy. Veta vyjadruje príchod ťažkej a náročnej doby, ktorou bude deň zmŕtvychvstania.

Výraz „keď bude odhalená noha“ môže mať podľa toho, ako je vo výkladoch Koránu uvedené, aj iné významy. Jeden z nich sme hore uviedli. Medzi ďalšie možné výklady tejto vety patrí, že nastane vec ťažká a obrovská. Ďalší výklad hovorí, že slovo sáq, ktoré sme preložili ako noha, môže znamenať aj kmeň stromu. V tomto prípade by šlo o kmeň a pôvod celej pravdy.

43. Ich (tých, ktorí odmietali veriť) **zraky budú pokorné, bude ich vyčerpávať** (sužovať) **poníženie. Pritom boli vyzývaní** (v živote pozemskom) **k poklone** (Bohu) **do polohy sužúdu, keď boli zdraví** (keď sa Bohu pokloniť mohli a keď by im to bolo bývalo platné).

44. Nechaj ma (Muhammad) **s tými, ktorí za lož označujú toto vyprávanie** (tento Korán a čo im rozprávaš, Ja si s nimi už poradím). **Prilákame ich postupne** (k tomu, aby sa dopúšťali čoraz viac hriechov a priestupkov) **odtiaľ** (zo strany), **odkiaľ netušia** (že by k nim mohli niečo prísť, čo by ich prilákalo k dopúšťaniu sa hriechov),

45. Predĺženie im doprajem (predĺžim im dobu trvania ich života pozemského, aby nabrali čo najviac hriechov). **Nástraha Mnou určená** (odplata za ich činy) **je veru pevná** (nepovolí a niet pred ňou východiska).

46. Žiadaš od nich (od tých, ktorí odmietajú veriť) **azda odmenu** (za to, že k nim toto posolstvo prinášaš), **preto sú dlhmi zaťažení?**

47. Alebo (odmietajú veriť, pretože) **majú poznanie o tom, čo nie je známe** (poznajú minulosť, súčasnosť a budúcnosť i to, ako všetko funguje, že s istotou tvrdia o poslovi Muhammadovi a o Koráne to, čo tvrdia?), **a teda píš** (zapisujú si toto neznámo a ním svoje tvrdenia dokladajú)?

48. Bud' trpezlivý voči rozhodnutiu Pána svojho (bud' trpezlivý voči rôznym ublíženiam, ktorými sa proti tebe tí, ktorí veriť odmietajú, previňujú) **a nebud' ako spoločník ryby** (ako Jonáš, pozri verš 37:139 a nasledovne), **keď zamračený a potláčajúci zármutok svoj** (a úzkosť svoju) **zavolať**.

49. Nebyť toho, že ho (spoločníka ryby) **dostihlo dobrodenie od jeho Pána, bol by vyvrhnutý na miesto pusté a opovrhnutý**.

50. Jeho Pán si ho (Jonáša) **ale vyvolil** (a pridružil k poslom svojim) **a učinil ho jedným zo zbožných** (ľudí).

51. Tí, ktorí odmietli veriť, keď počuli pripomenutie (Korán), **svojimi závistlivými zrakmi takmer spôsobili, že si sa pošmykol** (tí, ktorí odmietli veriť, od nenávisti, ktorú voči tebe, Muhammad, chovajú, by si želali, aby ti mohli svojimi závistlivými očami spôsobiť nešťastie a smrť a odkloniť ťa od cesty a posolstva, ktoré ti Boh zoslal), **hovoria** (o tebe): „**Je to len blázon**“.

52. Je to pritom (tento Korán) **len pripomenutie pre stvorených** (aby im pripomenul Boha a udalosti, ktoré v budúcnosti prídu a ktoré ich čakajú).

KAPITOLA ŠEŠŤDESIATA DEVIATA

Al Háqqa

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Al Háqqa,

2. Čo je Al Háqqa?

3. A či ty (ktorý počúvaš) vieš, čo je Al Háqqa? (69:3)

(69:3): Slovo Al Háqqa znamená realitu, skutočnosť, niečo, čo sa bezpochyby stane. Toto slovo je ďalším z mien dňa zmŕtvychvstania. Odpoveď na uvedené tri verše nachádzame vo verši č. 13 a v nasledujúcich. Predtým však kapitola uvádza vo veršoch 4 až 12 príklady niektorých spoločenstiev ľudí, ktorí žili v minulosti a ktoré spochybnil existenciu tohto dňa, za čo na nich boli zoslané rôzne druhy živlov, ktoré ich zo života pozemského vzali. Pomenovanie dňa zmŕtvychvstania ako skutočná a bezpochybná udalosť má ľuďom naznačiť, že táto udalosť nastane bez ohľadu na to, či v nej niekto uverí, alebo nie.

4. Za lož označili Samúdovci a Ádovci Al Qáriu. (69:4)

(69:4): Al Qária je deň zmŕtvychvstania - pozri kapitolu 101.

5. Samúdovci boli zahubení výkrikom zasahujúcim všetko (ktorý prekročil mieru únosnosti vo svojej sile).

6. Ádovci boli zahubení vetrom svišťavým, vo svojej sile prekračujúcim mieru (obvyklú pre podobný vietor).

7. Nasmeroval (Boh) ho (vietor) proti nim (týmto Ádovcom a doliehal na nich) **na sedem nocí a osem dní nepretržite. Videli by si týchto ľudí v ňom** (v tomto vetre alebo v ich domovoch) **mŕtvych, ako by to boli duté kmene paliem** (bez duše pohodené kade - tade).

8. Vidíš snád', že by po nich niečo ostalo? (Nik z nich sa nezachránil a všetko, čo mali, bolo zničené.)

9. Dopustil sa Faraón a tí, ktorí boli (žili) pred ním i obyvatelia vyvrátených dedín vedomého omylu (dopustili sa vedome veľkého omylu, keď odmietli veriť poslom a posolstvám, ktoré k nim Boh poslal),

10. Keď (v dôsledku omylu, ktorého sa dopustili) **odmietli poslúchnuť posla svojho Pána** (v dôsledku omylu, ktorého sa dopustili), **preto ich** (Boh) **vzal** (zo života pozemského) **vzatím** (z hľadiska sily) **niekoľko násobne silnejším** (spôsob ich odchodu zo života pozemského bol omnoho ostrejší a ničivejší než pri iných spoločenstvách, ktoré boli zo života pozemského vzaté).

11. Keď voda zasiahla všetko (prekročila vo svojom stúpaní mieru únosnosti a zakryla zem), **my sme vás poniesli v plaviacej sa lodi** (arche na vode; ide tu o proroka Noema a tých, ktorí spolu s ním uverili),

12. Aby sme ju (túto udalosť) **učinili pre vás** (ľudia) **pripomenutím** (že ste neobmedzenej Božej moci podriadení, že On potupí, koho chce a zachráni, koho chce a že tých, ktorí odmetajú veriť, stretne zlý koniec) **a aby si to pozorne zapamätalo** (vnímalo a nezabudlo) **ucho, ktoré pozorne počúva** (aby to mal na pamäti ten, kto pozorne počúva to, čo sa hovorí).

- 13. Až bude fúknuté do obrovskej trúby** (anjel Isráfil do nej fúkne) **jedným fúknutím** (oznamujúc koniec života pozemského),
- 14. A zem a hory budú zdvihnuté a rozdrvené jedným rozdrvením** (budú zrovnané a rozdrvené naraz).
- 15. V ten deň nastane Al Váqia, (69:15)**
(69:15): Al Váqia je jedno z viacerých mien dňa zmŕtvychvstania a znamená nezvratnú udalosť.
- 16. Nebo sa roztrhne a ostane v ten deň veľmi slabé** (ako keď strecha domu veľmi zoslabne),
- 17. Anjeli budú na jeho okrajoch** (na okrajoch neba) **a ponesú Trón Pána tvojho nad nimi ôsmi,**
- 18. V ten deň budete predvedení** (na súdenie), **neskryje sa z vás** (pred Ním) **nič skryté** (nik z vás sa pred Bohom neskryje a ani žiadne tajomstvo, ktoré by ste skrývali, sa pred Ním neskryje).
- 19. Ten, komu bude daná jeho kniha** (skutkov) **do jeho pravej ruky, ten povie** (s radosťou): „**Tu máte, čítajte moju knihu**“,
- 20. „Ja som si myslel** (bol som presvedčený), **že účtovanie moje mi bude predložené** (že príde čas, keď budem stáť zoči voči tomu, čo som konal a všetko mi bude zúčtované)“.
- 21. Ten** (kto rátať s takýmto niečím v živote pozemskom, podľa toho sa riadil a v súdny deň dostal svoju knihu skutkov do pravej ruky) **bude žiť život spokojný**
- 22. V záhrade vysokej,**
- 23. Ktorej zrelé plody budú naklonené** (k nemu a blízke tak, že ich môže dosiahnuť z každej polohy).
- 24. „Jedzte** (bude povedané tým, ktorí v záhrade budú) **a pite s pohodlím** (bez akejkoľvek námahy na získanie potravy) **za to, čo ste predtým vykonali v dňoch uplynulých** (ktoré ste v živote pozemskom prežívali)“.
- 25. Avšak ten, komu bude daná jeho kniha** (skutkov) **do jeho ľavej ruky, ten povie** (a bude si želať): „**Kiežby mi nebola daná kniha moja**“,
- 26. „A nedozvedel som sa, aké je účtovanie moje** (sumár dobrých a zlých skutkov)“.
- 27. „Kiežby to** (smrť v živote pozemskom) **bola bývala smrť konečná** (po ktorej by som sa nikdy k životu nevrátil)!“
- 28. „Nepomohol mi môj majetok** (ktorý som v živote pozemskom hromadil, v ničom)“,
- 29. „Zanikla** (tu) **moc moja** (moc, majetky i všetko, čo som v živote pozemskom mal, som už stratil)“.
- 30. „Vezmite ho** (bude povedané správcom pekla) **a okujte ho** (okovami)“,
- 31. „Potom ho v pekle nechajte horieť“,**
- 32. „Potom do reťaze, ktorej lakeť** (merná jednotka) **je** (sa rovná) **sedemdesiat lakt'ov, ho vsuňte** (a omotajte ho ňou)“,
- 33. „On totiž neveril v Boha preveľkého** (ktorému všetko náleží a nad ktorým niet nikoho)“,
- 34. „A nenabádal na nakŕmenie biedneho** (a chudobného človeka)“,
- 35. „Dnes tu preto nemá blízkeho priateľa** (pretože nikomu predtým nepomohol a nik mu preto ani nepomôže)“,
- 36. „Ani jedlo** (tu nemá), **jedine z Ghislínu**“, (69:36)

(69:36): Podľa výkladov Koránu môže byť Ghislín strom, ktorý rastie v pekle alebo odpadky, hnis a krv, ktoré tečú z ľudí, ktorí sú v pekle.

37. „Ktoré (takéto jedlo) jedia len tí, ktorí sa vedome omylu dopustili (keď veriť odmietli)“.

38. Prisahám (Boh prisahá) na to, čo vidíte (vnímate a poznáte),

39. I na to, čo nevidíte (nevnímate a o čom neviete),

40. Že sú to (tento Korán) slová posla vznešeného, (Existujú dva možné výklady toho, kto sa myslí pod poslom vznešeným. Jeden hovorí, že sa ním myslí anjel Gabriel, ktorý ich prinášal poslovi Muhammadovi a ten ich ľuďom oznámil. Ďalší význam vety môže byť, že Korán, to sú slová prednášané poslom Muhammadom, ktoré mu boli od Boha prostredníctvom anjela Gabriela vnuknuté.)

41. Nie sú to slová básnika (ako to tí, ktorí odmietajú veriť, prehlasujú). Málokedy však veríte,

42. Nie sú to ani slová veštca. Málokedy sa však poučíte,

43. Zoslaný dole od Pána tvorstva je on (tento Korán).

44. Keby nám bol (Muhammad) pripísal nejaké slová (ktoré Boh nezoslal),

45. Boli by sme ho uchopili za pravú ruku (alebo ho potrestali mocou našou),

46. Potom by sme preťali (a prerušili) jeho tepnu (srdcovú),

47. A nik z vás by nezadržal nič jemu (poslovi Muhammadovi) určené (nezadržal by nič, čo by bolo preňho určené). (69:47)

(69:47): Posol Muhammad si nikdy nič nevymyslel a ani nemohol, pretože vedel, že keby si niečo, čo mu zoslané nebolo, vymyslel, Boh by ho potrestal trestom silným. Tieto verše túto skutočnosť potvrdzujú.

48. Je to veru (tento Korán) pripomenutie pre bohabojných.

49. My dobre vieme, že sú medzi vami takí, ktorí za lož označujú (Korán, keď tvrdia, že Korán od Boha nepochádza, ale že si ho posol a prorok Muhammad vymyslel).

50. On (Korán) bude veru zármutkom pre tých, ktorí odmietli veriť (v súdny deň, keď zistia, že bol pravdivý a že sa naplnilo to, čo oznamoval),

51. On (Korán) je veru pravdivé bezpochybné presvedčenie (o ktorom niet pochyb, že od Boha pochádza),

52. Spomínaním mena Pána svojho (Muhammad) preveľkého, svedč o jedinečnosti Jeho a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (že je Mu vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované a len Jemu vďačíš za všetko).

KAPITOLA SEDEMDESIATA

Al Maárez (Cesty stúpajúce)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Pýtajúci sa (sa opýtal posla Muhammada na trápenie, pred ktorým ich varoval a) **žiadal o zoslanie trápenia, ktoré aj tak** (aj bez jeho žiadosti) **nastane**, (Jeden z obyvateľov Mekky žiadal, aby trápenie, pred ktorým boli varovaní, bolo od Boha zoslané.) (70:1)

(70:1): Keď posol Boží Muhammad (p.) varoval tých z kmeňa Qurejš, ktorí odmietli veriť, jeden z predných predstaviteľov kmeňa Qurejš, ktorý sa nazýval Al Nadr Bin Al Háres, s posmechom povedal: „Bože, ak je to, čo Muhammad hovorí, pravda zoslaná od Teba, tak na nás zošli kamene z neba alebo nás postihni trápením bolestivým“. To je význam verša. Al Nadr neskôr pri bitke Bedr zahynul.

2. Ktoré (toto trápenie) **zasiahne tých, ktorí odmietli veriť a ktoré** (toto trápenie) **nemá toho, kto by ho odvrátil** (od nich).

3. Od Boha (bude zoslané), **ktorý má** (v moci) **cesty špirálovo stúpajúce** (toto trápenie príde).

4. Anjeli a duch k Nemu stúpajú počas dňa, ktorého množstvo (dĺžka) je ako päťdesiat tisíc rokov (aké ľudia poznajú).

5. Bud' (Muhammad) **trpezlivý** (voči ubližovaniu, ktorému si zo strany svojich ľudí vystavený) **trpezlivosťou peknou** (nebud' k nim hrubý a ani im ich zlo neopätuj a bud' pokojný).

6. Oni (tí, ktorí odmietajú veriť) **ho** (trápenie) **vidia ďaleké** (myslia si, že nikdy nenastane a ak aj, tak je ešte priveľmi vzdialené),

7. Ale my ho (trápenie) **vidíme blízko** (čoskoro príde, nie je vôbec ďaleko, pozri napríklad verš 46:35).

8. V deň (trápenie, pred ktorým sú varovaní, príde), **keď bude nebo ako rozžeravený Muhl**, (70:8)

(70:8): Slovo Muhl má v arabskom jazyku viac významov: roztavená meď, roztavené olovo, vreľý olej.

9. A hory budú ako kúsky vlny farebnej (hory budú rozdrvené a roztrúsené a budú sa podobat' na farebné kúsky rozčesanej vlny).

10. Blízky priateľ sa (vtedy) **nebude pýtať na blízkeho priateľa** (každý sa bude starať len sám o seba, aby sa zachránil),

11. Uvidia sa (títo blízki priatelia) **navzájom**. **Previnilec si bude želať, aby sa mohol vykúpiť z trápenia toho dňa svojimi synmi**,

12. A družkou svojou a bratom svojím,

13. A príbuzenstvom svojím, ktoré ho prichyľuje,

14. **A tými, ktorí sú na Zemi, všetkými, aby ho** (Boh, tohto previnilca) **potom zachránil** (pred trápením).
15. **Nie** (nič z toho sa nestane a každému sa dostane to, čo si zaslúži). **On** (oheň pekelný) **bude blčať**,
16. **Bude sťahovať kožu z hlavy** (od sily toho ohňa sa koža na hlave bude roztápať),
17. **Vyzývať bude** (tento oheň k príchodu) **toho, kto sa otočil a odišiel** (odvrátil sa, keď počul prednášať znamenia Božie v Koráne obsiahnuté bez toho, aby sa snažil nad nimi čo i len zamyslieť),
18. **A nahromadil** (majetky) **a schoval** (ich bez toho, aby z nich vynaložil na účely, ktoré Boh uložil).
19. **Človek bol stvorený vrtkavý** (a ustráchaný),
20. **Ak by sa ho dotklo** (postihlo) **zlo, je strachom naplnený**,
21. **A ak by sa ho dotklo** (zastihlo) **dobro, je skúpy**,
22. **Okrem** (s výnimkou) **modliacich sa** (tí sú uchránení od takýchto vlastností),
23. **Ktorí na modlitbách svojich zotrúvajú** (dodržujú všetky modlitby, ktoré majú),
24. **A v majetkoch ktorých spočíva známe právo** (dávka zakat, ktorá im bola uložená)
25. **Pre toho, kto prosí o pomoc a kto v biede je**,
26. **A ktorí veria v pravdivosť Dňa zúčtovania** (súdneho dňa, že s určitosťou príde a nastane),
27. **A ktorí sa pred trápením určeným ich Pánom ľutujú** (uvedomujú si Božiu moc, a preto sami seba ľutujú pred tým, čo sa im môže stať, ak by porušili čokoľvek z toho, čo im uložil).
28. **Veru, pred trápením určeným ich Pánom nie je nik v bezpečí** (nik nemá istotu ani ubezpečenie, že ho Božie trápenie nepostihne za niečo, čo vykonal alebo nevykonal).
29. **A tí, ktorí svoje pohlavné orgány chránia** (pred mimomanželským pohlavným stykom),
30. **S výnimkou** (táto ochrana sa nevzťahuje) **pred svojimi manželkami alebo pred tým, čo vlastnila ich pravica** (pred otrokyňami, ktoré vlastnia). **To im nebude vyčítané** (s nimi pohlavný styk majú povolený).
31. **Kto by sledoval niečo mimo toho** (mal by styk s inou ženou než s manželkou alebo otrokyňou), **to sú tí, ktorí mieru prekročili**.
32. **A ktorí sa o záležitosti** (a veci) **im zverené a sľuby svoje starajú** (aby ich vykonal čo najlepšie),
33. **A ktorí svedectvá svoje vykonávajú** (svedčia o tom, čo videli a čo majú a svoje svedectvá pravdivo podávajú),
34. **A ktorí svoje modlitby dodržiavajú** (dbajú na vykonávanie uložených modlitieb),
35. **Tí budú v záhradách ctihodní** (vítaní a zahrnutí dobrodením Boha najvyššieho).
36. **Čo je tým, ktorí odmietli veriť, že sa náhlia k tebe** (Muhammad, aby si vôkol teba posadali, počúvali, čo hovoríš a potom miesto toho, aby sa zamysleli, robia si z teba a z muslimov posmech),
37. **Napravo i naľavo** (si vôkol teba, Muhammad, posadajú) **v skupinkách**.
38. **Každý z nich** (z tých, ktorí odmietajú veriť) **skutočne dúfa, že vojde do záhrady blaženosti** (i napriek všetkému, čo koná)? (70:38)

(70:38): Tí, ktorí odmietali veriť v posolstvo posla Muhammada, sedávali vôkol neho, počúvali to, čo posol hovoril, ale sa z toho nepoučili, ba naopak, za lož označovali to, čo

hovoril a posmech si robili, hovoriac okrem iného: „Ak by títo skutočne vošli do raja, tak doň vojdeme ešte pred nimi a budeme v ňom mať viac, než oni v ňom mať budú“. A tak bol zoslaný tento verš, ktorý sa ich pýta, či si skutočne myslia, že aj napriek ich odmietaniu viery sa im dostane niečo podobné tomu, čo sa veriacim dostane.

39. Nie (nič také sa nestane). **My sme ich stvorili z toho, čo poznajú** (z malej kvapky z mužského semena, takže im neprislúcha, aby sa povyšovali nad to, čo Boh zoslal).

40. Prisahám na Pána východu a západu, že máme moc,

41. Aby sme ich (tých, ktorí odmietajú veriť) **vymenili za lepších, než sú oni** (vzali ich zo života pozemského a miesto nich dosadili nových a lepších ľudí) **a nebudeme predbehnúť** (v tom).

42. Nechaj ich (Muhammad), **nech hovoria** (čo chcú) **a nech sa zabávajú** (na tom, čo hovoríš a čo bolo v Koráne zoslané), **až kým nestretnú deň** (súdny deň), **ktorý je im sľubovaný** (vtedy zistia, na čom sa zabávali).

43. V deň, keď budú vychádzať z hrobov rýchlo, ako keby sa k modle (alebo nejakému cieľu vopred určenému) **ponáhľali,**

44. Ich (tých, ktorí odmietali veriť) **zraky budú pokorné, bude ich vyčerpávať** (sužovať) **poníženie. To je ten deň** (súdny deň), **ktorý im bol sľúbený** (a z ktorého si posmech robili a pred ktorým niet úniku).

KAPITOLA SEDEMDESIATA PRVÁ

Núh
(Noe)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

- 1. My sme poslali Núha (Noema) k ľuďom jeho (a poverili sme ho): „Varuj svojich ľudí, predtým než k nim príde trápenie bolestivé“.**
- 2. Povedal (Noe svojim ľuďom): „Ľudia moji! Ja som určený pre vás ako varovateľ zjavný (o ktorom niet pochýb a mojou úlohou je vás vyzvať)“,**
- 3. „Uctieajte Boha, bojte sa Ho a poslúchnite ma“,**
- 4. „Odpustí vám (Boh) z vašich hriechov a odloží vás (váš odchod zo života pozemského) na čas stanovený (nevezme vás z tohto života predčasne). Čas Bohom určený (na odchod človeka zo života pozemského), keď príde, odložený nebude (váš odchod zo života pozemského nik bez Božieho príkazu neodloží). Keby ste to len vedeli (a uvedomovali si túto skutočnosť, neboli by ste vieru a varovania odmietali)“.**
- 5. Povedal (Noe potom, ako to všetko svojim ľuďom oznámil): „Pane môj! Ja som vyzýval svojich ľudí v noci i vo dne“,**
- 6. „Moja výzva im však nepridala nič iné než útek (pred pravdou, ku ktorej som ich vyzýval)“,**
- 7. „Vždy, keď som ich vyzval (k viere v Boha a k nasledovaniu toho, čo si uložil), aby si im odpustil (ich hriechy), vložili svoje prsty do svojich uší a zakryli sa svojimi šatami a vedome trvali na tom, na čom sú (na odmietaní viery) a povyšovali sa (nad to, čo som im hovoril) povyšovaním (veľkým)“,**
- 8. „Potom som ich ja vyzval (k viere) verejne“,**
- 9. „Potom som im to (posolstvo) oznámil verejne i potajomky (som ich s tým oboznámil) skryto (ďaleko od očí ostatných, aby sa nebáli a neostýchali)“,**
- 10. „Povedal som (im): Proste o odpustenie Pána svojho. On je odpúšťajúci“,**
- 11. „Pošle na vás mraky z neba s hojným dažďom“,**
- 12. „A posilní vás majetkami a synmi a učiní vám záhrady a učiní vám rieky“.**
- 13. Čo je vám, že Bohu poctu nevzdávate (ako jednému jedinému Stvoriteľovi, ktorý má moc nad všetkým)?**
- 14. On (Boh) vás pritom stvoril po etapách (fázach, stupňoch),**
- 15. Nevideli ste, ako Boh stvoril sedem nebies úplne podobných? (71:15)**
(71:15): Výraz „úplne podobných“ môže niesť aj význam „jedno nebo nad druhým“ alebo „v určitých vrstvách“.
- 16. A učinil (Boh) v nich (v nebesiach) mesiac svetlom a učinil slnko lampou,**
- 17. Boh vám dal vyrásť zo zeme vyrastaním,**

- 18. Potom vás do nej vráti** (po vašej smrti v živote pozemskom) **a (potom) dá vám vyjsť von** (z nej v deň zmŕtvychvstania) **vyjdením** (určitým a nepochybným, nik sa tomuto procesu nevyhne),
- 19. Boh vám** (pre vás) **učinil zem rozprestretú** (širokú, vystretú ako koberec),
- 20. Aby ste na nej razili cesty široké.**
- 21. Noe povedal: „Pane môj! Oni ma odmietli poslúchnuť a nasledovali toho** (bohatých ľudí, ktorí vtedy tam žili), **komu jeho majetky a deti nepridali nič iné, len stratu** (z týchto majetkov mali jediný úžitok, že sa ešte viac hriechov dopúšťali)“,
- 22. „Kuli** (tí bohatí a mocní z radov Noemových ľudí) **úklady ohromné** (aby ľudí od Noema odohnali)“,
- 23. „Povedali** (títo bohatí a mocní): **„Nezanechávajúte** (neopúšťajte) **svoje božstvá a nezanechávajúte Vadda, ani Suwáa, ani Jaghusa, Jaúqa a Nasra** (boli to mená piatich najvýznamnejších modiel u nich)““,
- 24. „Do bludu pritom uviedli** (títo bohatí a mocní) **veľa ľudí. Krivdiacim** (Bože) **nepridaj nič iné než blud** (ešte väčší, než v akom boli, aby svoj blud, ktorý opustiť nechcú, ešte prehĺbili)“,
- 25. Pre svoje vedomé omyly** (ktoré vedome robili) **boli potopení** (Noemovi ľudia) **a boli uvedení do ohňa. A sami pre seba nenašli mimo Boha nikoho, kto by im pomohol a podporil ich.** (Mimo Boha niet toho, kto by im pomohol, takže keď Boha odmietli, už nebolo toho, kto by im pomocnú ruku podal.)
- 26. Noe povedal: „Pane môj! Nenechaj na zemi nikoho z tých, ktorí odmietli veriť“,**
- 27. „Ak by si ich nechal** (na zemi), **uvedú do bludu tých, ktorí sa ti odovzdali a nebudú rodiť nič iné než hriešnikov odmietajúcich vieru“,**
- 28. „Pane môj! Odpusti mi i mojim rodičom i tomu, kto vošiel do môjho domu ako veriaci** (uveril v to, čo som oznamoval) **i (odpušť) veriacim mužom i veriacim ženám a nepridaj krivdiacim nič iné len zničenie** (v živote pozemskom a stratu dobra v živote večnom)“.
-

KAPITOLA SEDEMDESIATA DRUHÁ

Al Žin
(Žinnovia)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

- 1. Povedz (Muhammad, svojim ľuďom): „Bolo mi vnuknuté, že skupina z radov žinnov počúvala (Korán, keď som vám ho prednášal) a (nato) povedala: „Počuli sme Korán podivuhodný (ktorý na nás silno zapôsobil)““**,
- 2. „Správne usmerňuje (tento Korán) k ceste správnej a rozumnej, a tak sme v neho (v to, čo tento Korán obsahuje) uverili a k Pánovi nášmu nebudeme pridružovať nikoho“**,
- 3. „Veľkosť (vznešenosť, majestátnosť, všestrannosť a dokonalosť) Pána nášho je vysoko nad čímkoľvek (čo by si kto dokázal predstaviť), neučinil si (Boh) spoločníčku a ani dieťa (je jeden jediný a ojedinelý vo svojej existencii)“**.
- 4. „Ten nerozumný z nás (z našich radov, ktorý nevedel, čo hovorí) hovoril o Bohu niečo presahujúce pravdu (keď Mu pripisoval spoločníkov, potomstvo alebo vlastnosti, ktoré dokonalému Bohu nenáležia)“**,
- 5. „Mysleli sme si, že ľudia a žinnovia nepovedia o Bohu klamstvá (avšak po tom, ako sme tento Korán, posolstvo od Boha zoslané počuli, sme si uvedomili, že ľudia i žinnovia si o Bohu nepravdy vymysleli)“**,
- 6. „Existovali muži (pochádzajúci) z radov ľudí, ktorí sa dávali pod ochranu (žiadali ich ochranu) mužov z radov žinnov, a tak im (týmto ľuďom) títo (žinnovia) pridávali k ich vyčerpaniu (k vyčerpaniu týchto ľudí) ešte viac vyčerpania“**,
- 7. „Oni (spomenutí ľudia) si mysleli podobne, ako ste si vy mysleli (aj vy, žinnovia), že Boh nepošle nikoho (žiadneho posla, ktorý by im správne usmernenie ukázal)“**. (72:7)
(72:7): Posledná veta pripúšťa aj význam: „Oni (spomenutí ľudia) si mysleli podobne, ako ste si mysleli (aj vy, žinnovia), že Boh nevzkriesi nikoho (a po smrti v živote pozemskom už nič nebude jestvovať)“.
- 8. „Hľadali sme (žinnovia pokračujú, tajné a neznáme správy) v nebi, avšak našli sme ho (nebo) naplnené strážcami veľmi silnými a meteoritmi“**, (72:8)
(72:8): Pred poverením posla Muhammada posolstvom a pred príchodom anjela Gabriela s Koránom od Boha, mali žinnovia možnosť zisťovať niektoré poznatky o veciach, o ktorých nič nevedeli, ale aj o záležitostiach, ktoré v budúcnosti mali nastať. Preto sa v Arábii hovorilo o niektorých veštcoch, že sú v spojení so žinnami, ktorí im prinášajú správy o budúcnosti. Zoslaním Koránu sa to ale všetko zmenilo. Boh žinnom túto možnosť už zamedzil a vždy, keď sa niektorý z nich snažil získať nejakú správu, nasledoval ho žeravý meteorit a spálil ho.
- 9. „Sedávali sme v ňom (v nebi) na určitých miestach, aby sme počúvali (správy, ktoré sa v ňom objavujú). Kto by ale teraz počúval (takéto správy), zistí, že nášho meteorit striehne (ktorý ho spáli a zahubí)“**,
- 10. „My nevieme, či zlo bolo mienené pre tých, ktorí sú na zemi (keďže sa nebo naplnilo silnými strážcami a meteoritmi a zem bude trápeniu podrobená), alebo ich Pán chcel pre**

nich niečo správne a rozumné (čo by im dalo rozum a správne poznanie a ukázalo im tú správnu cestu prostredníctvom posla, ktorého Boh posla)“,

11. „Sú medzi nami dobrí (žinnovia, ktorí Boha a len Jeho uctievali) **a sú medzi nami i menej než to** (sú medzi nami takí, ktorí sú menej a menej dobrí a bohabojní). **Nasledovali sme cesty rôzne**“, (Žinnovia boli rozdelení na skupiny a každá skupina mala svoju cestu a svoje myslenie.)

12. „Boli sme si istí, že nezabráňime Bohu v ničom, čo by určil na zemi (boli sme presvedčení, že Boh vykoná to, o čom rozhodne, bez ohľadu na to, čo my chceme) **a že Mu (Bohu) nezabráňime v ničom, čo by chcel, ani našim útekom** (keď nás bude Boh chcieť potrestať alebo čokoľvek iné urobiť, tak mu nikdy a nikam neunikneme, pretože Boh má neobmedzenú a nekonečnú moc nad všetkým)“,

13. „Keď sme počuli správne usmernenie (Korán), **my sme uverili v neho** (v Korán, že je pravdivým poznaním vnuknutým Bohom). **Kto uverí v Pána svojho, ten nech sa nebojí ubratia** (z jeho dobrých skutkov) **a ani vyčerpania**“,

14. „Medzi nami sú muslimovia (t.j. Bohu oddaní, ktorí pochopili Korán a čo v ňom Boh odkazuje) **a sú medzi nami aj takí, ktorí sa spravodlivosti nedržia** (a odmietajú veriť v to, čo v Koráne zoslané bolo). **Kto sa Bohu oddal** (a nasledoval to, čo v Koráne zoslané bolo), **ten** (a každý, kto podobne koná) **vyhľadal to, čo je správne a rozumné** (a nasledoval správnu cestu a správne usmernenie)“,

15. Tí, ktorí sa spravodlivosti nedržali (odmietli veriť v Korán a v poznanie v ňom zoslané), **tí budú pre peкло drevom** (nimi sa bude zosilňovať oheň pekelný).

16. Keby sa boli (tí, ktorí islam za svoje náboženstvo neprijali) **vzpriamili na ceste správnej** (a uverili v Boha a v to, čo Boh v Koráne zoslal), **boli by sme im dali napit' sa vody hojnej** (boli by sme im poslali dážď, z ktorého by vzišlo veľa vody na pitie, na napájanie dobytku, na zavlažovanie a na iné účely),

17. Aby sme ich ňou (vodou a všetkým, čo vďaka nej majú) **skúške vystavili** (či budú v Boha, ktorý im to poslal, veriť a či na tejto viere zotrývajú, alebo nie). **Kto sa odvráti od spomínania si na Pána svojho, toho** (jeho Pán, Boh) **uvedie do trápenia ťažkého** (ktoré na jedinca doľahne a bude ho veľmi ťažko znášať).

18. „Mešity (žinnovia pokračujú) **sú určené pre uctievanie Boha** (určené na to, aby sa v nich uctieval len Boh jeden jediný, nik iný mimo Neho), **preto nevzývajte popri Bohu nikoho iného** (nech sú vaše modlitby a želania adresované len Bohu, nikomu a ničomu inému)“,

19. „Keď vstal ten Bohu poddaný (tu sa ním myslí posol Muhammad), **vzývajú Ho** (Boha a modliac sa k Nemu), **takmer sa naňho** (na posla Muhammada) **v skupinách nalepili**“. (72:19)

(72:19): Najznámejšie výklady Koránu spomínajú, že táto veta môže mať niekoľko významov. Mohlo ísť o žinnov, ktorí keď počuli posla Muhammada, ako Korán prednáša, chceli sa k nemu dostať čo najbližšie, aby ho počuli, až sa naňho skoro lepili, aby im neuniklo ani jedno slovo z toho, čo hovorí. Ďalší z možných výkladov hovorí, že sa tým myslia tí, ktorí k Bohu pridružovali, ktorí chceli posla Muhammada zavraždiť. Tretí možný výklad hovorí, že išlo o ľudí a žinnov, ktorí sa spojili na to, aby toto poslanstvo zmietli zo sveta.

20. Povedz (Muhammad, tým, ktorí odmietajú veriť v Korán a v poslanstvo, ktoré ti bolo Bohom zoslané): **„Ja vzývam len Pána svojho a nepridružím k Nemu nikoho**“.

21. Povedz (im, Muhammad): **„Nemám moc** (nie je v mojej moci) **privodiť vám škodu a ani vás prinútiť k niečomu rozumnému** (nemôžem vám nič prikázať, vy sa musíte rozhodnúť, čo chcete)“.

22. Povedz (im, Muhammad): „Mne neposkytne ochranu pred Bohom (jeho hnevom) nik a nenájdem mimo Neho (Boha) útočisko (ktoré by ma dokázalo ochrániť)“,

23. „Jedine ak oznámením (vám i všetkým) toho, čo od Boha pochádza a (oznámením) Jeho posolstva (jedine čo vám môžem ponúknuť a tak si zaistiť aj Božiu ochranu a spokojnosť je, že vám oznámim posolstvo, ktorým ma Boh poveril a ktoré spočívalo v oznámení Koránu - toho, čo Boh zoslal ľuďom)“. Kto neuposlúchne Boha a jeho posla (Muhammada), tomu sa dostane oheň pekelný, v ktorom ostane naveky vekov.

24. Až keď uvidia to, čo im (tým, ktorí odmietali veriť) bolo sľúbené (trápenie), vtedy budú vedieť, kto má slabšieho pomocníka a ochrancu a menší počet (vojakov a zástancov, či oni, alebo úprimne veriaci muslimovia).

25. Povedz (im, Muhammad): „Neviem, či je blízko to (trápenie alebo súdny deň), čo je vám sľúbené, alebo tomu Pán môj učiní (ustanoví) čas vzdialený“. (72:25)

(72:25): Keď posol Muhammad varoval tých, ktorí odmietajú veriť, pred trápením, ktoré ich od Boha môže postihnúť za ich odmietanie, oni prejavili svoju ľahostajnosť voči tomu a spýtali sa ho, kedy toto trápenie nastane a kedy súdny deň príde. Boh preto poslovi Muhammadovi zoslal tento verš, v ktorom im hovorí, že posol Muhammad nevie, kedy toto všetko nastane, on len oznamuje a podáva to, čo je mu Bohom vnuknuté a len Boh rozhodne, kedy takéto trápenie zošle, alebo či ho odloží.

26. On (Boh) pozná to, čo nie je známe (to, čo ľudia nepoznajú zo správ minulosti, súčasnosti i budúcnosti) a neukáže (neodhalí) nikomu to, čo On určil, že nemá byť známe (udalosti, ktoré určil, že ich nemá nik poznať),

27. Jedine tomu (to odhalí), s kým je spokojný ako s poslom (ktorého si vyberie ako posla z radov ľudí alebo anjelov). Tomu vloží do cesty pred neho i zaňho pozorovateľov (anjelov, ktorí ho budú i to, čo mu bolo od Boha zoslané, chrániť),

28. Aby vedel (a aby sa zaznamenalo), že (poslovia) oznámili posolstvá Pána svojho (ktoré im zoslal) a že On obsiahol všetko, čo u nich (u týchto poslov) je a že všetko spočítal v presnom počte (všetko sa zapísalo a nič sa nevynechalo a ani neuniklo). (Dovtedy títo anjeli ostanú ochraňovať poslov pred všetkým, čo by mohlo posolstvo zmeniť, až kým poslovia svoju úlohu nesplnia a neoznámia posolstvo Božie nepozmenené.)

KAPITOLA SEDEMDESIATA TRETIA

Al Muzzemel (Rúchom zakrytý)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Ty rúchom zakrytý. (73:1)

(73:1): Rúchom zakrytý sa myslí prorok Muhammad. Prorok je tu označený ako rúchom zakrytý v súvislosti s príhodou, ktorá sa mu prihodila v počiatkoch posolstva. Celá príhoda je uvedená vo výklade k veršu 74:5 vo vydaní prekladu Koránu s výkladom.

2. Ostaň hore v noci modliac sa, okrem malej časti z nej (nechaj spánok, Muhammad, v noci a väčšiu časť z nej sa modli a pripravuj sa na ťažkú úlohu, ktorou si bol poverený, priprav sa na oznámenie tohto nového posolstva ľuďom),

3. Polovicu z nej (modli sa polovicu noci), **alebo uber z nej trocha** (uber z tejto polovice a modli sa o niečo menej),

4. Alebo pridaj k nej (modli sa viac než polovicu noci, ak by si chcel a vládol, modli sa ale tak dlho, aby ti to dodalo dostatok trpezlivosti a výdrže) **a odriekaj** (počas tejto noci) **Korán odriekaním pomalým** (aby nebol pre teba veľkou záťažou a aby si ho vnímal a cítil jeho slová).

5. My vrhneme na teba slová ťažké (ktoré majú obrovskú váhu a význam, preto sa na prijímanie týchto slov uvedeným spôsobom pripravuj),

6. Prvé hodiny noci, tie majú väčší dopad (silnejšie pôsobia na dušu človeka, pretože sa všetko práve odobralo na odpočinok a všetko stíchlo) **a povedia sa v nich správnejšie slová** (keďže sa človek už odpúta od každodenných povinností a problémov, lepšie vníma a jeho myseľ je čistejšia),

7. Vo dne sa o záležitosti svoje dlho staráš, (Staráš sa o zabezpečenie svojej obživy a zárobku. Staráš sa pritom aj o záležitosti ľudí, preto ti veľa času na uctievanie a spomínanie si na Boha neostáva, takže si na to vyhradiť časť noci.)

8. Ale spomínaj (aj napriek tomu) **meno Pána svojho a k Nemu sa obráť** (na čas zanechaj za sebou život pozemský i všetko, čo v ňom je) **obrátением úplným** (v ktorom budeš mať len Jeho v srdci a v mysli), (73:8)

(73:8): Význam predchádzajúcich veršov je: Až dokončíš svoje každodenné povinnosti, Muhammad, noc príde a všetko sa uloží k spánku. Potom sa už celým svojim srdcom v časti noci venuj už len Bohu, jeho uctievaniu a prednášaniam Koránu.

9. K Pánovi východu a západu. Niet boha okrem Neho (Boha), **preto sa naňho spoľahni,**

10. Buď trpezlivý voči tomu, čo hovoria a opusti ich opustením pekným (nechaj ich a odíď od nich v pokoji a bez toho, aby si im akékoľvek tvrdé slovo povedal),

11. Nechaj Ma (Boha, Muhammad) **s tými, ktorí za lož označujú** (čo som zoslal), **ktorým sa dary dostali** (dary Mnou ľuďom určené - bohatstvo a dostatok všetkého) **a počkaj na nich trocha** (Ja sa o nich i o to, čo som im dal, postarám),

12. U nás sú okovy a peklo (pripravené pre všetkých tých, ktorí veriť odmietajú a zlu sa oddávajú)

13. A jedlo, ktoré dusí (zastaví sa v hrdle a nedá sa prehltnúť) **i trápenie bolestivé.**

14. V deň, keď sa zem a hory otrasú a hory ostanú ako pohyblivý piesok (vtedy príde čas tých, ktorí veriť odmietali, nastane deň zmŕtvychvstania a súdny deň).

15. My sme k vám poslali posla ako svedka svedčiaceho o vás (bude svedkom toho, aký postoj ste zaujali voči tomu, čo sme vám zoslali), **podobne ako sme poslali k Faraónovi posla** (ktorý sa stal svedkom toho, ako sa Faraón k posolstvu zachoval),

16. Faraón však neposlúchol posla (a posolstvo, s ktorým sme tohto posla k nemu poslali), **preto sme ho vzali** (zo života pozemského) **vzatím so zlým následkom preňho.**

17. Pokiaľ by ste odmietli veriť, ako sa vyhnete dňu (zmŕtvychvstania a súdnemu dňu), **ktorý učiní deti šedivými** (v ktorom aj deti zošedivejú od strachu pred tým, čo sa bude diať)? (73:17)

(73:17): Adresátmi sú tu tí z kmeňa Qurejš, z obyvateľov Mekky, ktorí odmietali veriť v posolstvo, ktoré Boh prostredníctvom svojho posla Muhammada ľuďom zoslal.

18. Nebo bude roztrhnuté v ňom (v spomenutom dni). **Jeho** (Boží) **sľub** (o príchode tohto dňa) **sa naplnil.**

19. Toto (čo je v Koráne zoslané) **je pripomenutie** (pre stvorených). **Kto bude chcieť, ten na cestu k Pánovi svojmu vykročí.**

20. Pán tvoj (Muhammad) **vie, že ostávaš hore** (v noci, uctievaúc Boha) **o niečo menej ako dve tretiny noci**, (niekedy o niečo menej ako) **jej polovicu a** (inokedy o niečo menej ako) **jej tretinu a hore ostáva aj skupina z radov tých** (veriacich), **ktorí sú s tebou** (časť veriacich, ktorí uverili v to, čo Boh zoslal ostáva tiež v noci hore a k Bohu sa modlí). **Boh stanovuje noc a deň** (ich dĺžku a čo k nim náleží). **Vedel, že to nespočítate** (že nedokážete vyrátať presne, kedy uplynú dve tretiny noci alebo polovica noci alebo jej tretina), **preto prijal od vás pokánie** (za to a túto povinnosť vám zmiernil). **Prednášajte, koľko sa dá z Koránu** (čítajte z neho a prednášajte, koľko budete vládvať). **Vedel** (Boh), **že budú medzi vami chorí a ďalší budú cestovať po zemi, sledujúc** (a snažiac sa o) **Božie dobrodenie a** (budú i) **ďalší** (ktorí) **budú bojovať za cestu, ktorú Boh určil. Prednášajte, koľko sa z neho** (Koránu) **dá. Konajte modlitbu a dávajte zakat a poskytnite Bohu dobrú pôžičku** (rozdávajte zo svojich majetkov na účely, ktoré Boh určil, aby ste tým získali Božiu spokojnosť, pozri napríklad verš 9:60). **Akékoľvek dobro, ktoré by ste vykonali pre svoje duše** (najmä druhy dobrých konaní hore uvedených), **nájdete u Boha** (za dobro, ktoré vykonáte v živote pozemskom, nájdete u Boha odmenu), **bude ešte lepšie a s ešte väčšou odmenou** (a Božiu spokojnosť tým dosiahnete). **Proste Boha o odpustenie. Ved' Boh je odpúšťajúci a milostivý.** (73:20)

(73:20): Boh vedel, že nedokážete vyrátať presne, kedy uplynú dve tretiny noci alebo polovica noci alebo jej tretina, preto prijal od vás pokánie za to a túto povinnosť vám zmiernil.

Tento verš bol zoslaný potom, ako boli zoslané verše 2 až 4 tejto kapitoly. Muslimovia chceli spomenuté verše dodržať a modliť sa aj časť noci, ale nevedeli, kedy presne uplynú polovica noci alebo jej tretina. Preto ostávali hore modliť sa, kým nezačalo svitať, z obavy, aby sa nepomýlili. To ich ale vyčerpávalo, až im nohy opuchli a oni zbledli. Preto Boh zoslal tento verš, v ktorom im hovorí, že Boh vie, že nedokážu vypočítať, kedy presne nastane polovica alebo tretina noci a ponechal modlenie počas noci na individuálne možnosti modliacich sa.

KAPITOLA SEDEMDESIATA ŠTVRTÁ

Al Muddesser (Rúchom prikrytý)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Ty, rúchom prikrytý, (74:1)

(74:1): Rúchom prikrytý sa vo verši myslí prorok Muhammad.

2. Vstaň a varuj (ľudí pred tým, že Bohu pridružujú spoločníkov a oznám im, že Boh je jeden jediný, nech Ho preto uctievať),

3. Pána svojho velebuj,

4. Odev svoj očisti,

5. Nečistotu (nečistotou sa tu myslia vo všeobecnom zmysle akékoľvek zlé zvyky alebo správania, v užšom zmysle sa ňou myslia modly, ktoré Arabi uctievali v predislamskej dobe) **opusti**, (Je to príkaz daný poslovi a prorokovi Muhammadovi, aby ľudí od uctievania modiel odhováral. V tomto smere bolo o prorokovi Muhammadovi známe, že sa vo svojom živote nikdy žiadnej modle nepoklonil.) (74:5)

(74:5): Keď sa vek Muhammada (p.) začal blížiť k štyridsiatke, vznikla uňho záľuba zotrvať z času načas osamote. Preto sa poberal do jaskyne pri Mekke, zvanej Jaskyňa Hirá, ktorá sa nachádza severovýchodne od Mekky. Muhammad sa v jaskyni dlhé noci modlil a premýšľal o Bohu. Potom sa na čas vracal ku svojej rodine, kde si nabral okrem iného aj nové zásoby a vrátil sa znova do jaskyne. Takto plynuli dni a noci, až kým sa raz nezjavil anjel Gabriel. Imam Al Buchári (jeden z najvýznamnejších kronikárov, ktorí zozbierali výroky proroka Muhammada v knihách zvaných Al Siháh) ústami prorokovej manželky Ájiši obdobie zjavenia sa anjela Gabriela Muhammadovi opísal takto: Prvé náznaky posolstva u posla a proroka Muhammada sa začali peknými snami počas spánku. Vždy, keď sa mu o niečom snívало, videl to jasne ako ranný úsvit. Potom vznikla uňho záľuba v samote. Vybral si na to Jaskyňu Hirá, kde sa modlil početné noci. Potom sa vracal k svojej rodine a k svojej manželke Chediži, kde si zaopatril ďalšie zásoby a vrátil sa. Tak to bolo, až kým k nemu neprišla pravda, keď bol v Jaskyni Hirá. Tam k nemu prišiel anjel a povedal mu: „Čítaj!“ Muhammad odpovedal: „Nebudem čítať“. Anjel Muhammada vzal a zakryl, až sa Muhammad unavil a potom ho pustil. To sa opakovalo trikrát. Anjel potom Muhammadovi povedal: „Čítaj v mene Pána svojho, ktorý stvoril. (1) Stvoril človeka z pijavice. (2) Čítaj a vedz, že tvoj Pán je ten najštedrejší (3) Ktorý naučil perom (4) Naučil človeka to, čo (človek) nevedel (5). (Korán 96:1-5)“ Po tomto stretnutí sa prorok Muhammad vrátil k svojej manželke Chediži a celý sa triasol. Prišiel k nej a povedal: „Prikryte ma, prikryte ma.“ Prikryli ho, až kým z neho nevyprchal strach. Prorok Chediži všetko vyrozprával a povedal jej: „Bál som sa o seba.“ Chediža povedala: „Nie. Prisahám na Boha, že ťa Boh nikdy nesklame. Veď ty udržiavaš dobré vzťahy s príbuznými, pomáhaš tým, ktorí potrebujú pomoc, dáš zarobiť biednemu, pohostiš hosťa a pomáhaš mu k pravde.“ Chediža Muhammada vzala a šla s ním k svojmu bratrancovi Varaqovi Bin Navfalovi. Varaqa prijal kresťanstvo ešte pred zoslaním islamu. Písal knihy v hebrejčine. Písal v hebrejčine aj z Evanjelia toľko, koľko Boh chcel, aby písal.

Varaqa bol v tom čase starý a už aj oslepol. Chediža mu povedala: „Bratranec môj. Počúvaj, čo ti povie tvoj synovec.“ Varaqa Muhammadovi povedal: „Synovec môj, čo si videl?“ Muhammad mu vyrozprával to, čo videl. Varaqa mu nato povedal: „To je anjel, ktorý sa zjavil Mojžišovi. Želal by som si, aby som bol mladý a silný, želal by som si, aby som bol živý, keď ťa tvoji ľudia donútia odísť.“ Prorok Muhammad sa Varaku spýtal: „Oni ma donútia odísť?“ Varaqa povedal: „Áno. Ešte nikdy neprišiel muž s niečím podobným tomu, s čím si ty prišiel bez toho, aby sa ľudia proti tomu nepriateľsky nepostavili. Ak sa dožijem tohto dňa, budem silno stáť na tvojej strane a podporovať ťa.“ Onedlho nato Varaqa zomrel.

Po tomto stretnutí proroka Muhammada s anjelom Gabrielom sa anjel na čas prestal zjavovať. Islamskí učenici sa prikláňajú k názoru, že doba, počas ktorej sa anjel vôbec nezjavil, bola šesť mesiacov.

Treba poznamenať, že spomenuté verše 96. kapitoly zvanej Al Alaq boli prvými veršami Koránu, s ktorými anjel Gabriel prišiel k poslovi a prorokovi Muhammadovi (p.).

Al Buchári ďalej pokračuje vo svojom rozprávaní o počiatkoch zjavenia sa anjela Gabriela s posolstvom, keď hovorí: Prorok Muhammad povedal: „Medzitým, ako som šiel, naraz som počul hlas z neba. Zdvihol som svoj zrak a zazrel som anjela, ktorý ku mne prišiel v Jaskyni Hirá, ako sedí na kresle medzi nebom a zemou. Zľakol som sa ho a vrátil sa (domov) a povedal: „Zakryte ma, zakryte ma.“ Vtedy Boh mocný a vznešený zoslal dole prvých päť veršov 74. kapitoly. Tým sa zvestovanie posolstva stalo častejším a ustálilo sa.“

6. Nepreukazuj (Muhammad) láskavosť (ľuďom), aby si dostal za ňu viac. (Nepomáhaj ľuďom a nepreukazuj im láskavosti, čakajúc od nich, že sa ti za ňu odvdčia ešte väčšou láskavosťou alebo darom. Vždy ľuďom pomáhaj, sledujúc tým spokojnosť Božiu nie preto, že by si od niekoho niečo čakal.)

7. Kvôli Pánovi svojmu (sledujúc Jeho spokojnosť) **bud' trpezlivý** (voči všetkým nepríjemnostiam a trápeniam, s ktorými sa zo strany tých, ktorí veriť odmietajú a zo strany ľudí všeobecne stretávaš).

8. Keď bude klepnuté na to, na čo sa klepnúť má, (V deň zmŕtvychvstania bude na niečo silno klepnuté, následkom čoho vznikne veľmi silný a zničujúci zvuk, podobne ako je to pri Trúbe, na ktorej v ten deň bude zatrúbené. Z tohto hľadiska učenici vo výkladoch Koránu napísali, že klepnutím sa myslí druhé fúknutie do Trúby, ktoré prichádza po prvom fúknutí.)

9. To bude, ten deň, dňom ťažkým,

10. Pre tých, ktorí odmietli veriť, nie ľahký (nebude to pre nich ľahký deň).

11. Nechaj Ma (Boha, Muhammad) **s tým, koho som stvoril samého** (osamelého bez akýchkoľvek majetkov a potomstva, Ja mu dám, čo mu patrí za jeho nevďačnosť), (74:11)

(74:11): Verš je adresovaný jednému z najmajetnejších a najvplyvnejších ľudí v Mekke zvanému Al Valíd Bin Al Mugíra, ktorý aj napriek úplnému presvedčeniu o pravdivosti posolstva posla a proroka Muhammada toto posolstvo odmietal nasledovať. Dôvodom zoslania tohto i nasledujúcich veršov bola príhoda, ktorá sa stala za čias proroka Muhammada ešte pred jeho emigráciou z Mekky do Mediny a ktorá spočívala v tom, že jedného dňa prišiel k prorokovi Muhammadovi jeden z najbohatších mužov z kmeňa Qurejš, ktorý sa nazýval Al Valíd Bin Al Mugíra a povedal mu: „Povedz mi niečo z Koránu.“ Prorok mu začal prednášať verše z kapitoly č. 16, počnúc veršom č. 90, ktorý sa začína slovami: „Boh prikazuje spravodlivosť a konanie dobra a pomáhanie (poskytovanie finančnej pomoci) príbuzným a zakazuje nemravnosti a odsúdeniahodné veci a nevraživosť (prekročenie miery v čomkoľvek). Poučuje vás (Boh), azda sa poučíte (pochopíte, ako sa máte správať) .. (Korán 16:90)“ Keď prorok skončil, Al Valíd mu povedal: „Zopakuj mi to!“ Prorok mu to zopakoval. Al Valíd nato povedal: „Prisahám na Boha, že to má osobitnú krásu. Začiatok rozkvitá a koniec je hojný. Je to vyššie než čokoľvek a nič nedokáže byť vyššie než to (stále hovorí o veršoch

Koránu, ktoré počul). Veru to prevažuje nad všetkým ostatným. Takéto niečo veru človek nedokáže povedať.“ Al Valíd nebol len jedným z najbohatších Qurejšovcov, ale patrili aj medzi ich najznámejších básnikov nielen v Mekke, ale aj v časti Arabského polostrova. Preto sa ľudia obávali omnoho viac jeho jazyka než jeho bohatstva a vplyvu. Básne mali v tom čase taký veľký význam v živote Arabov, pretože keď bol niekto ohovorený alebo ponížený v básni a nedokázal na túto báseň odpovedať inou silnejšou, stratil svoju česť, čo sprevádzalo počas života nielen jeho, ale aj jeho potomstvo. Keby sa takéto prehlásenie, ktoré vyšlo z úst Al Valída rozšírilo medzi ľuďmi na Arabskom polostrove, ľudia by sa začali omnoho intenzívnejšie zaujímať o to, čo posol a prorok Muhammad hovorí a k čomu ich vyzýva.

Keď sa Abú Žahl' (ďalší z Qurejšovcov, ktorý proti prorokovi silno vystupoval) dozvedel, čo Al Valíd povedal, prišiel k nemu a povedal mu: „Strýko môj. Tvoji ľudia chcú urobiť zbierku a zozbierať pre teba peniaze.“ Al Valíd sa spýtal: „A prečo?“ Abú Žahl' povedal: „Šiel si k Muhammadovi, aby si si vynahradil, čo ti ušlo.“ Al Valíd povedal: „Qurejšovci dobre vedľa, že som medzi nimi najbohatší.“ Abú Žahl' povedal: „Tak povedz o ňom (o Muhammadovi) slová, ktoré sa dostanú k tvojim ľuďom a v ktorých ho odmietaš.“ Al Valíd sa spýtal: „A čo mám povedať? Prisahám na Boha, niet medzi vami nikoho, kto by sa v básniach vyznal lepšie ako ja ..“

Čas bežal a nastal čas púte. Al Valíd Qurejšovcom povedal: „Budú k vám prichádzať zástupy Arabov zo všetkých strán a všetci sa dopyčujú o Muhammadovi. Ohľadom neho sa dohodnite na jednom stanovisku a nesporujte sa o tom, pretože potom každý z vás bude tvrdiť, že ten druhý klame (a klamstvo sa odhalí).“ Qurejšovci povedali: „Tak vymysli ty niečo.“ Al Valíd povedal: „Nie. Vy niečo vymyslíte a ja budem počúvať.“ Qurejšovci povedali: „Poviem, že je veštec.“ Al Valíd povedal: „Nehovorí nič, čo by sa podobalo na mrmlanie a reč veštcov.“ Qurejšovci povedali: „Poviem, že je blázon.“ Al Valíd povedal: „Bláznom nie je. To, ako vyzerajú blázni, sme videli a spoznali. Nepodobá sa to ani na dusenie sa duševne chorého, ani na jeho vidiny a ani na nič z jeho príznakov (mysleli tým najmä stav, v ktorom k prorokovi Muhammadovi prichádzal anjel Gabriel s veršami Koránu).“ Qurejšovci povedali: „Poviem o ňom, že je básnik.“ Al Valíd povedal: „Básnikom nie je. Básne dobre poznáme, poznáme spôsob ich zostavovania, ich rytmus, slová, štýl, rétoriku.“ Qurejšovci povedali: „Tak poviem, že je to mág a čarodejník.“ Al Valíd im povedal: „Mágom a čarodejníkom nie je. Videli sme mágov a čarodejníkov a ich čary, toto sa nepodobá na uzly a čary ani na zaklínadlá (na to, čo mágovia a čarodejníci robia).“ Qurejšovci sa spýtali: „A čo máme teda povedať Abá Abdišems? (Abá Abdišems bola prezývka Al Valída a znamenala otec uctievača slnka.)“ Al Valíd odpovedal: „Čokoľvek by sme z toho, čo ste spomenuli, povedali, zistilo by sa, že to nie je pravda. Vidím, že najlepšie, čo môžete povedať, je: To je mág, ktorý rozdeľuje ľudí, bratov, mužov od ich žien a mužov od ich kmeňov.“ Na tom sa potom všetci dohodli a rozišli sa. A tak si sadli ľuďom do cesty a vždy, keď niekto okolo nich prešiel, varovali ho pred prorokom Muhammadom. Boh najvyšší potom o Al Valídovi v Koráne v 74. kapitole zoslal verše od verša č. 11 po č. 26.

12. A učinil som mu majetky rozľahlé,

13. A synov (s ním neustále) prítomných (Boh dal Al Valídovi desať synov, ktorí ho všade sprevádzali a boli pre jeho srdce potešením),

14. A všetko som (Boh) mu (Al Valídovi) pripravil prípravou dobrou, (Všetko som mu pripravil tak, aby sa z neho bez veľkej námahy z jeho strany stala bohatá a významná osobnosť. Dal som mu všetko, sám sa presvedčil o pravdivosti posolstva, ktoré som prostredníctvom svojho posla Muhammada ľuďom poslal ale aj napriek tomu toto posolstvo odmietal nasledovať.)

15. Potom (po všetkom) ešte dúfa, že mu pridám (uštedrím ďalšie majetky, deti a pôžitky života pozemského, ako tomu bolo doposiaľ)?!

- 16. Nie veru** (nepridám). **On bol voči znameniam našim tvrdohlavý** (tvrdohlavo odmietal nasledovať pravdu a znamenania, s ktorými náš posol Muhammad prišiel).
- 17. Unavím ho** (do vyčerpania) **preto stúpaním**. (Bude stúpať a stúpať nahor, až sa bude úplne vyčerpávať. Potom sa znova vráti na miesto, z ktorého predtým začal a začne znova stúpať. To sa bude opakovať až do nekonečna.)
- 18. On premýšľal a uvažoval** (premýšľal a uvažoval o Koráne a o tom, čo také by mohol o ňom povedať, aby od neho ľudia odradil),
- 19. K zabitíu samého seba ho však priviedlo to, ako uvažoval**. (Tým, čo Al Valíd o poslovi a prorokovi Muhammadovi a Koráne vymyslel a povedal, akoby sám seba zabil, pretože sám seba svojou nezodpovednosťou a márnivosťou do zatratenia uvrhol.)
- 20. Potom** (ako vymyslel, čím ľudí od posolstva posla a proroka Muhammad odradiť) **k zabitíu samého seba ho priviedlo to, ako uvažoval** (keď vo svojich úmysloch a činoch pokračoval a neprestal),
- 21. Potom sa pozrel** (znova sa zamyslel nad Koránom a jeho znameniami),
- 22. Potom sa zamračil a jeho tvár stemnela** (jeho tvár ostala temná a tmavá),
- 23. Potom sa obrátil chrbtom** (k tomuto Koránu) **a povyšoval sa** (nad jeho nasledovanie, napriek tomu, že uznal jeho pravdivosť).
- 24. Povedal: „Toto sú len čary tradované** (od čarodejov a mágov)“,
- 25. „Sú to len slová** (to, čo posol a prorok Muhammad hovorí) **človeka** (nám podobného, nie slová od Boha zoslané)“.
- 26. Dám** (Boh dá) **mu** (Al Valída) **horieť v Saqare**,
- 27. Vieš ty, čo je Saqar?**
- 28. Spaľujúci oheň, ktorý nenechá a ani nezanechá** (nikoho ani nič, zasiahne každého, komu to bude určené),
- 29. Bude sa ukazovať** (tento oheň) **ľuďom** (budú ho mať stále pred očami a neustále z neho - Saqaru budú naplnení strachom a hrôzou),
- 30. Budú nad ním** (nad Saqarom ustanovení ako strážcovia a správcovia) **devätnásti** (anjeli),
- 31. Učinili sme správcami ohňa len anjelov. A učinili sme** (a určili) **ich počet** (devätnásť) **len ako skúšku určenú pre tých, ktorí odmietli veriť, aby sa bezpochyby uistili** (o pravdivosti posolstva, ktorým bol posol a prorok Muhammad poverený) **tí, ktorým bola daná Kniha** (židia a kresťania) **a aby sa prehĺbila viera tých, ktorí uverili a aby podozrenie** (o počte týchto správcov) **nemali tí, ktorým bola Kniha daná i veriaci** (muslimovia). **A** (správcami ohňa sme učinili anjelov) **aby povedali tí, v srdciach ktorých je choroba a tí, ktorí odmietli veriť: „Čo Boh chcel týmto príkladom** (ako nás Boh chcel zastrašiť príkladom, v ktorom uvádza, že oheň bude strážený len 19 anjelmi)“ **Takto Boh uvádza do bludu, koho chce a správne usmerňuje, koho chce. Nik nepozná vojakov Pána tvojho len On** (Boh najlepšie vie, akí sú a aké sú ich vlastnosti). **Je to** (tento oheň – Saqar) **len pripomenutie pre ľudí** (o tom, ako to v živote konečnom a večnom bude vyzeráť). (74:31)

(74:31): Keď bol v predchádzajúcom verši uvedený počet správcov a strážcov spomenutého ohňa - Saqar, jeden z tých obyvateľov Mekky, ktorí odmietali posolstvo posla a proroka Muhammada nasledovať, povedal svojim prívržencom: „Muhammad hovorí, že počet týchto strážcov je devätnásť a vy ste pritom v početnej prevahe a ste statoční. Každých desať z vás by nedokázalo premôcť každého muža z nich?“ Abú Al Ašd Al Žamhy, ktorý bol veľmi silný, prehlásil: „Ja sa postarám o sedemnástich a vy sa postaráte o zvyšných dvoch“. Preto bol zoslaný tento verš.

32. **Nie** (spomenutý oheň Saqar je pravdou, nie je to žiadnym výmyslom). **Prisahám** (Boh prisahá) **na mesiac**,
33. **A** (prisahám) **na noc, až sa obráti chrbtom** (odíde, aby nastalo svetlo),
34. **A** (prisahám) **na ráno, až sa rozbrieždi**,
35. **Že je to** (spomenutý oheň Saqar) **jedno z veľkých nešťastí** (a útrap pre toho, kto ho zažije),
36. **Varovanie je to** (je tento oheň Saqar) **pre ľudí** (aby sa báli Pána svojho a aby rátali s príchodom súdneho dňa),
37. **Pre toho z vás** (je varovaním), **kto by sa chcel posunúť dopredu** (čo najďalej od neho, a to nasledovaním toho, čo Boh v Koráne zoslať) **alebo dozadu** (bližšie k nemu odmietaním viery v to, čo bolo zoslané od Boha poslovi Muhammadovi).
38. **Každá duša má v zálohe len to, čo získala**, (Má v zálohe len dobro alebo zlo, ktoré vykonala. Len tým môže disponovať a podľa toho bude posudzovaná.)
39. **Okrem** (s výnimkou) **tých, ktorí budú na pravej strane** (ktorí v súdny deň prevezmú svoju knihu skutkov pravou rukou, u ktorých prevážia dobré skutky nad zlými a vojdú do raja - pozri verš 56:27 a nasledovné),
40. **V záhradách** (budú), **budú sa spytovať navzájom**
41. **Na hriešnikov** (ktorých sa potom spýtajú),
42. „Čo vás **primälo ísť cestou Saqara** (cestou, ktorá vás doviedla do tohto ohňa, do Saqara)?“
43. **Povedia** (tí, ktorí v ohni Saqar skončili): „**Nepatrili sme k tým, ktorí sa modlili**“,
44. „**A nedávali sme najesť biednemu**“,
45. „**A hovorili sme znevažujúco** (o tom, o čom sme nemali tak hovoriť a posmech sme si robili) **spolu s tými, ktorí znevažujúco hovorili**“,
46. „**A za lož sme označovali Deň zúčtovania** (súdny deň)“,
47. „**Až** (dovtedy) **kým sa nám bezpochybné uistenie** (o príchode súdneho dňa) **nedostalo** (keď sa k nám dostalo, a to samotným príchodom tohto dňa, vtedy nám už ale nič nepomohlo)“.
48. **Tým** (už potom) **nepomôže** (nič,), **ani keby sa za nich prihovorili tí, ktorí by sa za nich prihovoriť chceli**.
49. **Čo im je, že sa od pripomenutia odvracajú** (a pritom im je jasné a zreteľné to, čo sa v budúcnosti stane a udeje)?
50. **Ako keby boli zebry splašené** (tak sa odvracajú),
51. **Ktoré ušli pred levom** (za nimi bežiacim).
52. **Každý z nich** (z tých, ktorí veriť odmietajú) **by snád' chcel, aby mu boli dané knihy roztvorené** (podobné Koránu, aký sme nášmu poslovi Muhammadovi dali)!
53. **Nie** (nie je príčina ich neviery v nedostatku dôkazov o pravdivosti posolstva nášho posla Muhammada). **Oni sa neboja života posledného** (a večného, neveria v jeho existenciu a príchodu, to je príčina toho, že odmietajú nasledovať posolstvo, s ktorým k nim Muhammad prišiel).
54. **Nie** (tento Korán nie je Muhammadovým výmyslom). **Je to pripomenutie** (pre ľudí, pripomína im Boha a varuje ich pred tým, čo príde),
55. **Kto bude chcieť, ten si ho pripomenie** (a vezme si k srdcu všetko, čo obsahuje),

56. Nepripomenú si nič (tí, ktorí by si to chceli pripomenúť a nepoučia sa) **bez toho, aby to Boh chcel. On je hoden toho, aby sa Ho** (všetci) **báli a je hoden toho, aby** (takým, ktorí sa boja) **odpustenie udelil.**

KAPITOLA SEDEMDESIATA PIATA

Al Qijáma (Zmŕtvychvstanie)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Prisahám (Boh prisahá) na deň zmŕtvychvstania.

2. A prisahám na dušu, ktorá si výčitky činí (vždy, keď sa dopustí niečoho, čoho by sa nemala).

3. Myslí si človek snád', že nezobierame jeho kosti (až nastane čas zmŕtvychvstania)? (75:3)

(75:3): Jedného dňa prišiel za prorokom Muhammadom (požehnanie a mier nech ho sprevádzajú) Amr Bin Rebía, jeden z tých, ktorí v posolstvo posla Muhammada ostro odmietali veriť a prorokovi povedal: „Rozprávaj mi o dni zmŕtvychvstania, kedy nastane a ako bude vyzerat' a čo sa v ňom odohrá“. Prorok Muhammad mu o tomto dni porozprával. Amr prorokovi nato povedal: „Aj keby som videl tento deň, Muhammad, neveril by som ti a neuveril by som v neho. A či Boh zozbiera tieto (roztrúsené) kosti?“ Nato bol prorokovi zoslaný tento i nasledujúci verš.

4. Veru áno, máme moc zrovnat' (usporiadať) konce jeho prstov (koncami prstov sa myslí posledná časť každého prsta, ktorou sa robia odtlačky prstov). (75:4)

(75:4): Tento verš niektorí učenci z odboru islamských vied zaraďujú do kategórie tzv. vedeckých veršov. Ako dôkaz toho, že každý človek, každý jedinec môže byť znova stvorený aj potom, ako sa jeho kosti rozprášia. Verš uvádza fakt, že Boh má tú moc znovu stvoriť dokonca aj konce prstov, ktorých odtlačky sú akoby identifikačným znakom každého človeka.

5. Človek (človekom sa tu myslí Amr, ale vo všeobecnosti i každý človek odmietajúci vieru v Boha) **sa chce** (osobne a zámerne) **dopustiť hriešnosti pred Ním** (pred Bohom)! (75:5)

(75:5): Niekedy sa človek odmietajúci vieru dostáva do takého stavu slepej tvrdohlavosti pri svojom odmietaní, že sa chce zámerne dopustiť hriechov, aby vyjadril svoj odmietavý a nemenný postoj, v tomto prípade k udalosti zmŕtvychvstania.

6. Pýta sa (spomenutý človek): „**Kedy nastane deň zmŕtvychvstania?**“

7. Až zrak v úžase ostane (ostane zmätený bez mihnutia),

8. A zmizne svetlo mesiaca,

9. A budú zhromaždené (alebo spojené) **slnko a mesiac** (vtedy nastane čas zmŕtvychvstania).

10. Človek bude hovoriť (klásť si otázku) **v ten deň: „Kam sa dá utiecť** (pred týmto dňom, pred tým, čo sa v ňom deje a pred tým, čo bude po ňom nasledovať)?“.

11. Nie veru, niet úkrytu (pred týmto dňom),

12. K Pánovi tvojmu bude v ten deň konečný cieľ (k Bohu všetko smeruje na posledný súd).

13. Človek bude oboznámený v ten deň (v súdny deň) s tým, čo vykonal (počas svojho života) a čo zanechal (po sebe). (75:13)

(75:13): V tejto súvislosti prorok Muhammad (požehnanie a mier nech ho sprevádzajú) povedal, že keď človek zomrie, prestanú mu plynúť akékoľvek dobré skutky s výnimkou troch prípadov, a to dobrý skutok alebo milodar, ktorého účinky pretrvávajú aj po smrti toho, kto ho vykonal alebo poskytol, ďalej je to poznanie, ktoré ľuďom pomáha a tretí prípad je, ak syn, ktorého zosnulý zanechá, pre zosnulého Boha prosí o odpustenie a milosť. Tu si všimnime tri momenty, ktoré v živote ľudí zohrávajú veľkú rolu a ktorými človek môže niekomu pomáhať a za to získať dobré skutky aj po smrti. Ide v prvom rade o finančnú pomoc tým, ktorí ju potrebujú. Takáto finančná pomoc môže napríklad spočívať v zriadení dobročinnnej organizácie, z ktorej príjmov sa ľuďom v tiesni pomáha. Ďalším dôležitým zdrojom dobrých skutkov je poskytnutie určitého užitočného poznania, ktoré ľuďom pomáha a z ktorého majú úžitok aj po smrti toho, kto ho poskytol. Napríklad ak niekto vynášiel určitý druh lieku, ktorý ľuďom pomáha, ak niekto skonštruoval stroj, ktorý ľuďom uľahčuje život, ak niekto publikoval určitú publikáciu, z ktorej ľudia čerpajú užitočné informácie aj po jeho smrti, atď. Tretím hlavným zdrojom dobrých skutkov, ktoré človeku plynú aj po jeho smrti, je výchova dobrého potomka. Nestačí tu len dieťa splodiť, ale treba sa postarať aj o jeho správnu výchovu. Keď je takýto syn alebo dcéra správne vychovaná a pociťuje aj určitú vďaku Bohu a rodičom za túto výchovu, potom bude pre rodičov aj po ich smrti prosieť Boha, aby im odpustil a aby im milosť dal. Výrok vyzdvihol tri základné dobrá, ktoré sa v spoločnosti prejavajú aj po smrti človeka, a to spolupatričnosť a vzájomnú pomoc medzi ľuďmi, vyzdvihol i hodnotu vedy a poznania a nakoniec aj hodnotu námahy vynaloženej na výchovu dobrých a zásadových členov spoločnosti.

14. Veru, človek je svedkom svedčiacim o duši svojej, (Človek je najväčším svedkom toho, čo sám konal a ako to konal. V súdny deň tak bude sám o sebe všetko rozprávať a sám dosvedčiť všetko to, čo v živote pozemskom vykonal.)

15. I keď by predniesol výhovorky svoje. (Nech by sa človek v súdny deň vyhováral na čokoľvek a nech by sa snažil svoje konania odôvodniť akokoľvek, nepomôže mu to, pretože nakoniec sám seba odhalí a prizná, čo všetko predtým povedal a vykonal.)

16. Nepohybuj svojím jazykom (Muhammad) v snahe rýchlo ho (Korán, ktorý ti je vnukaný) zopakovať (z obavy, aby si niečo z neho nezabudol). (75:16)

(75:16): Až do zoslania tohto verša, vždy, keď anjel Gabriel poslovi Muhammadovi Korán vnukal, posol z obavy pred tým, že by zabudol alebo omylom vypustil čo i len jedno slovo, vždy po anjelovi Korán opakoval a v tichosti prednášal pohybom jazyka a perí. To ale proroka veľmi vyčerpávalo a unavovalo. Preto Boh prorokovi v tomto i v nasledujúcom verši odkazuje, aby sa nebál, že niečo z toho, čo mu je zvestované, zabudne, pretože On sa postará o to, aby z toho nič nezabudol.

17. Je na nás zozbierať ho (Korán, Muhammad, my sa postaráme o zozbieranie Koránu do uceleného celku tak, aby si si ho zapamätal), **predniesť a oznámiť** (ti ho a zvestovať),

18. Keď by sme ho predniesli, tak sleduj toto prednášanie, (Keď ti anjel Gabriel Korán zvestuje, vnuká a prednáša, Muhammad, dávaj dobrý pozor a sleduj to, čo ti prednáša, bez toho, aby si hýbal svojím jazykom a bez toho, aby si sa bál, že z neho niečo zabudneš.)

19. A potom jeho objasnenie bude na nás. (My sa postaráme nielen o to, aby si Korán správne pred ľuďmi predniesol a oznámil, ale sa postaráme aj o to, aby bol význam jeho veršov objasnený. Vo vede o Koráne platí jedna dôležitá zásada, ktorá hovorí, že jedny verše Koránu vysvetľujú druhé, niektoré verše obsahujú určité zásady a poučenia a iné tieto zásady a poučenia podrobnejšie vysvetľujú.)

- 20. Nie veru,** (vy ľudia, ktorí veriť odmietate a nedržíte sa toho, čo Boh uložil, nesledujete prospech a dobro života posledného a večného, ale) **vy máte radi** (a skôr uprednostňujete krátky) **rýchlo pominuteľný život** (a skorú odmenu i úžitok v živote pozemskom),
- 21. A nechávate** (a zariekate sa) **život posledný** (a večný, dobro, ktoré v ňom je a život v hojnosti, ktorý v ňom Boh veriacim pripravil).
- 22. V ten deň niektoré tváre budú svieže** (tváre tých veriacich, ktorí do raja pôjdu),
- 23. K Pánovi svojmu** (na Neho) **sa budú dívať**.
- 24. A tváre iné v ten deň budú temné** (tmavé, budú to tváre tých, ktorí veriť odmietali a ktorí sa toho, čo Boh uložil, nedržali, ktorí do pekla smerovať budú),
- 25. Myslieť si budú** (ľudia, ktorých tváre budú temné), **že budú** (za to, čo v živote pozemskom konali) **postihnutí pohromou**.
- 26. Nie veru,** (človek nežije len svoj život pozemský, pretože) **až** (duša) **dosiahne hrdlo** (ohryzok, stav, keď človek umiera a duša telo opúšťa),
- 27. A bude povedané: „Kto jeho vylieči** (a zachráni umierajúceho pred smrťou)“,
- 28. A pomyslí si** (tento umierajúci), **že už všetko opúšťa** (že jeho život definitívne končí),
- 29. A obkrúti sa** (prepletie) **noha okolo nohy** (od toho, čo umierajúci prežíva, keď opúšťa život pozemský a prechádza do života ďalšieho),
- 30. K Pánovi tvojmu v ten deň bude cesta viest'** (až budeš, človek, umierať, nebude to koniec tvojho života, ale nastane čas, kedy k Pánovi tvojmu budeš vedený).
- 31. Ani neveril a ani sa nemodlil** (takýto človek a po smrti, keď bude pred Boha predvedený, si uvedomí, že ani v Boha a v posolstvá jeho poslov a prorokov neuveril a ani sa k Bohu nemodlil),
- 32. Ba naopak, za lož označil** (posolstvo posla a proroka Muhammada, Korán i všetko, čo Boh zoslal) **a odvrátil sa** (od nich),
- 33. A potom šiel k rodine svojej preťahujúc sa** (prejavujúc tým znudenie a nezáujem). (75:33)
- (75:33): Učenci z odboru islamských vied tieto verše komentovali slovami, že boli adresované jednému z tých, ktorí odmietali v posolstvo posla a proroka Muhammada veriť a ktorí prorokovi zle robili. Bol to muž menom Abú Žahl, ktorý patrila k popredným predstaviteľom Mekky.
- 34. Takmer na teba dopadá záhuba** (trápenie a trest za to, že si neuveril). **Veru, takmer na teba dopadá záhuba** (trápenie a trest za to, že si sa nemodlil),
- 35. A takmer na teba dopadá záhuba** (trápenie a trest za to, že si za lož označil Korán i posolstvo zoslané poslovi a prorokovi Muhammadovi). **Veru, takmer na teba dopadá záhuba** (trápenie a trest za to, že si sa od Koránu a od proroka odvrátil). (75:35)
- (75:35): Všetky uvedené slová na Abú Žahla nezapôsobili a neskôr pri prvej bitke, ktorá sa odohrála medzi muslimami a tými z obyvateľov Mekky, ktorí veriť odmietli a proti muslimom bojovali pre ich vieru, bol Abú Žahl v boji zabitý. Tým na neho dopadol trest, pred ktorým bol v oboch predchádzajúcich veršoch varovaný.
- 36. Myslí si snád' človek, že bude ponechaný** (po smrti) **len tak** (bez povšimnutia a bez toho, aby sa zodpovedal za svoje činy)?
- 37. A či nebol kvapkou obsiahnutou vo vyroňujúcom sa mužskom semene** (kvapkou obsiahnutou v mužskom semene, ktorá sa von, do ženského lona dostávala výronom tohto semena),

38. A potom sa stal pijavicou (ďalšia etapa vývoja ľudského embrya je štádium, v ktorom sa plod podobá pijavici, kedy sa stočí a cez placentu dostáva živiny z tela matky), **stvoril** (Boh) **ho** (človeka) **a vyrovnal** (stvoril ho v rovnováhe a usporiadal), (75:38)

(75:38): V tejto etape, keď sa ľudské embryo začne podobat' pijavici, sa uňho začínajú tvoriť základné ľudské orgány, akými sú srdce a základ horných a dolných končatín. Tento vývoj potom pokračuje, kým v štvrtom mesiaci už plod nedostane zreteľné ľudské črty a pokračuje vo vývoji,

39. A učinil z neho oboch jedincov páru, mužské pohlavie a ženské pohlavie. (75:39)

(75:39): Na konci ôsmeho týždňa od doby, kedy embryo začalo rásť, je ukončené prvotné utváranie všetkých dôležitých orgánov a je možné na embryu rozoznať ľudské rysy, aj keď nemá ešte viac ako dva centimetre. Až keď sa toto všetko vytvorí, potom v 12. týždni začína plod vylučovať moč, vyvíjajú sa vonkajšie pohlavné orgány a je možné už pomocou ultrazvuku zistiť i pohlavie plodu.

40. A či Ten (Boh, ktorý celý proces vzniku a formovania sa človeka tak dokonale určil, od jedinej bunky až k sformovanej ľudskej bytosti) **nemá moc na to, aby oživil mŕtvych** (znova im dal život v čase zmŕtvychvstania)? (Verš na tomto mieste necháva už priestor každému, aby si sám na túto otázku odpovedal.)

KAPITOLA SEDEMDESIATA ŠIESTA

Al Insán
(Človek)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Či nebol taký úsek času, v ktorom človek neznamenal nič podstatné? (Niečo čo by stálo za zmienku)

2. My sme stvorili človeka z kvapky obsiahnutej v mužskom semene, zmiešanej, podrobujúc ho skúške; preto sme ho učinili tak, aby počul a videl. (76:2)

(76:2): Tento verš patrí do kategórie tzv. vedeckých veršov v Koráne alebo verše s vedeckými poznatkami. Je to kategória veršov v Koráne, ktoré v sebe obsahujú určitú vedeckú skutočnosť. Verš hovorí, že človek bol stvorený v prvom rade z kvapky obsiahnutej v mužskom semene. Korán podobne ako v iných veršoch tejto kategórie používa obrazné vyjadrenie, aby ľuďom priblížil chcený význam. Korán toto vyjadrenie používal najmä preto, že v dobe jeho zoslania ľudia ešte nemali poznatky, o ktorých hovorí, takže nemali pre ne ani jednotné názvy či jednotnú terminológiu, akú dnes poznáme. Ak si dnes vezmeme akúkoľvek publikáciu z oblasti medicíny, v ktorej je fotografia mužských spermií zväčšená z určitého uhla, uvidíme, že každá z týchto spermií sa podobá kvapke vody. Jedna z týchto kvapiek sa nakoniec dostane až k ženskému vajíčku, zmieša sa s ním a oplodní ho.

3. My sme ho (človeka) správne usmernili k ceste (správnej a ukázali sme mu, ktorá je to). **Buď je vd'ačný** (a nasleduje túto cestu), **alebo túto cestu odmieta.** (Boh človeku správnu cestu ukáže a dá mu na výber. Človek potom, buď svoju vd'aku za toto usmernenie prejaví a túto cestu nasleduje, alebo je nevďačný a odmietne ju nasledovať.)

4. My sme pripravili pre tých, ktorí odmietali veriť, reťaze a okovy a oheň planúci.

5. Úctiví (úplne a úprimne Bohu oddaní) **budú piť** (v raji) **z pohára, v ktorom je** (v jeho obsahu) **zmiešaný** (podiel vody z rajskeho prameňa zvaného) **káfur,**

6. Prameň (je to), **z ktorého pijú tí, ktorí sa Bohu odovzdali.** **Silným treskom vytryskáva** (tento prameň).

7. Budú to tí (v predchádzajúcich dvoch veršoch opísaní), **ktorí svoje sľuby dané Bohu plnia a ktorí sa boja dňa, ktorého zlo sa naširoko rozprestrie** (boja sa dňa zmŕtvychvstania, ktorého živly, katastrofy, strach a ničivá sila zasiahnu obrovský priestor),

8. A budú to tí, ktorí dávajú jedlo (pomáhajú ostatným tým, že im dávajú najesť sa) **z lásky k Nemu** (dávajú najesť sa z lásky k Bohu) **biednemu, sirote a zajatcovi.** (76:8)

(76:8): Tento verš má všeobecný význam a je adresovaný všetkým ľuďom. Podľa zachovaných správ bol však zoslaný pri nasledujúcej udalosti. Jednej noci Ali Bin Ebí Táleb prisľúbil, že bude pracovať na zavražnení určitého počtu paliem a ako odmenu za to mal dostať určité množstvo prosa. Keď už bolo ráno a on svoju prácu splnil, dostal toto proso. Vzal z neho tretinu, zomlel ho a urobili z neho (pre svoju rodinu) jedlo, ktorému sa hovorilo Al Chazíra. Keď bolo jedlo hotové, prišiel jeden biedny človek a oni mu uvarené jedlo dali. Potom vybrali druhú tretinu prosa a uvarili ho. Nato prišla jedna sirota a poprosila ich, aby jej

dali najesť sa a oni jej dali. Potom vzali poslednú tretinu a uvarili ju. Keď bolo jedlo hotové, prišiel k nim zajatec, ktorého muslimovia zajali a oni mu posledné jedlo dali a takto svoj deň ukončili.

9. Budú to tí, ktorí (keď jedlo niekomu ponúkajú) **hovoria: „Dávame vám jesť, sledujúc tým Božiu tvár.** (Konštrukcia „pre Božiu tvár“ sa v arabskom jazyku vyskytuje pomerne často a znamená pre Božiu spokojnosť, resp. robiť niečo s čistým srdcom a len pre získanie Božej spokojnosti.) **Nechceme od vás** (za to) **odmenu a ani** (žiadnu) **vd'aku** (dávame to ostatným ľuďom pre získanie Božej spokojnosti, preto od vás za to nič nežiadame a ani nechceme)“,

10. „My sa obávame toho, že príde od nášho Pána deň zamračený a zlovestný“.

11. Boh ich (za ich vieru a dobré skutky) **ochránil pred zlom tohto** (zamračeného a zlovestného) **dňa a dal im sviežosť a potešenie** (sviežosť v deň, keď všetci strach a útrapy budú pociťovať a potešenie, keď sa všetci o svoj koniec budú obávať),

12. A za trpezlivosť, ktorú preukázali, ich odmenil záhradou (kde boli krásou obklopení a mali dostatok všetkého) **a hodváhom** (ktorého si mohli obliekať koľko len chceli).

13. Budú sa v nej opierať o pohovky (ležať na nich). **Nebudú v nej** (v tejto záhrade) **vidieť slnko a ani** (nepocítia) **ostrú zimu** (počasie v tejto záhrade bude mierne, nebudú tam sušujúce horúčavy a ani ostrá a silná zima),

14. A jej tieň (tieň stromov rajskej záhrady) **budú nad nimi** (nad tými, ktorí ju obývajú) **naklonené** (budú ich zatieňovať svojím tieňom) **a jej zrelé plody budú podrobené** (im úplným) **podrobením** (zrelé plody týchto stromov budú k úplnej dispozícii obyvateľom záhrady, kedykoľvek by po nich zatúžili.),

15. A medzi nimi (obyvateľmi záhrady) **sa bude kolovať s nádobami zo striebra a pohármi ako džbánikmi** (na pitie), (Zvyčajne sa z takýchto džbánikov pije a bývajú vyrobené zo striebra, zlata alebo krehkého skla, krištáľu či keramiky.)

16. Džbánikmi zo striebra, ktoré (náplň ktorých) **odhadom odhadli** (tieto džbániky budú naplnené tak, že množstvo nápoja bude presne zodpovedať potrebe toho, komu bude určený),

17. A budú v nej (v záhrade) **napájanie z pohára, v ktorom je** (v obsahu) **primiešaný zázvor** (pridaný do nápoja),

18. Z prameňa v nej (ktorý je v záhrade), **ktorý sa volá Selsebíl,**

19. A budú medzi nimi (obyvateľmi záhrady rajskej) **kolovať chlapci veční** (všetci budú mať podobný nemenný výzor a podobný nemenný vek, ktorých Boh stvoril, aby obyvateľov záhrady obsluhovali). **Keď by si ich videl, myslel by si si** (pre ich výzor a pohyb), **že sú to perly rozsypané,**

20. A ak by si sa pozrel tam (porozhliadol po záhrade rajskej), **uvidel by si** (v nej) **blaženosť** (ktorou toto miesto oplýva) **a kráľovstvo veľké** (obrovské a rozľahlé), (76:20)

(76:20): V jednom zo svojich výrokov posol a prorok Muhammad spomenul, že Boh povedal: „Pripravil som tým zbožným z radov tých, ktorí sa mi odovzdali, niečo, čo žiadne oko nevidelo (predtým), ani ucho nepočulo a nikomu sa o tom ani nesnívalo (predtým)“.

21. Budú mať na sebe oblečenie z jemného zeleného hodvábu a z hodvábu hrubého. A budú zdobené náramkami zo striebra a ich Pán im dá napit' sa čistého nápoja.

22. Toto bude pre vás (vy, ktorí sa do záhrady dostanete) **náležitou odplatom** (za vašu vieru a dobro, ktoré ste v živote pozemskom konali a že ste sa toho, čo som vám uložil, držali). **A vaša snaha bude vd'akou odmenená.**

23. My sme ti (Muhammad) **zoslali dole Korán zoslaním** (pravdivým a postupným),

24. Bud' preto trpezlivý voči rozhodnutiu Pána svojho (bud' trpezlivý voči rôznym ublíženiam, ktorými sa proti tebe tí, ktorí veriť odmietajú, previňujú) **a neposlúchaj žiadneho hriešnika z ich radov** (z radov týchto ľudí) **a ani toho z ich radov** (neposlúchaj), **kto vieru odmietal.**

25. A spomínaj meno Pána svojho skoro ráno i pri konci dňa (doba od popoludnia, až kým sa nezačne stmievať),

26. A v noci klaňaj sa Mu do polohy sužúdu (modli sa k Bohu) **a dlho v noci svedč o jedinečnosti Jeho** (Boha) **a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde** (a čo je Mu pripisované). (76:26)

(76:26): Význam oboch predchádzajúcich veršov spočíva v tom, aby si človek neustále, cez deň i v noci na Boha spomínal. Keď je medzi ľuďmi, ale aj keď je len sám so sebou.

27. Títo (ktorí v Boha odmietajú veriť) **majú radi rýchlo pominuteľný život** (a skorú odmenu i úžitok v živote pozemskom) **a nechávajú za sebou bez povšimnutia deň ťažký** (deň zmŕtvychvstania a súdny deň). (Užívajú si úžitky krátko života pozemského a nechávajú za svojimi chrbtami bez povšimnutia ťažký deň, ktorý ešte len príde.)

28. My sme ich stvorili a spevnili sme ich stvorenie. (Stvorenie na tomto mieste môže predstavovať aj postavu, stavbu tela alebo pospájanie jednotlivých častí tela žilami a nervami.) **A keď by sme chceli, vymenili by sme ich za im podobných vymenením** (úplným a ľahkým). (Kedykoľvek by sme chceli, zmietli by sme takýchto ľudí z povrchu zemskeho a vymenili ich za ľudí im podobných, ktorí však v Boha veriť budú a Jemu oddaní budú.)

29. Toto (tieto verše i tento Korán) **je pripomenutie** (pre ľudí, ktoré im pripomína Boha i to, čo ich ešte čaká a neminie). **Kto bude chcieť** (rozhodne sa toto pripomenutie vážne brať), **ten si k Pánovi svojmu cestu** (Ním určenú) **zvolí** (vykročí na ňu).

30. A nič nebudete môcť chcieť (nič z toho, čo by ste chceli, sa vám nenaplní), **iba ak by to Boh chcel** (stane sa tak len v prípade, ak by Boh dal súhlas na to, čo chcete). **A Boh všetko vie a múdrosťou oplýva.**

31. Dá vojsť pod svoju milosť, komu chce. A pre krivdiacich pripravil trápenie bolestivé.

KAPITOLA SEDEMDESIATA SIEDMA

Al Mursalát
(Poslané)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. **Prisahám na poslané vetry po sebe idúce** (alebo obvykle vejúce),
 2. **Prisahám na vetry búrlivo vejúce,**
 3. **Prisahám na vetry život prinášajúce,**
 4. **Prisahám na anjelov oddelujúcich** (pravdu od nepravdy) **oddelením** (zreteľným a bezpochybným),
 5. **Prisahám na anjelov vrhajúcich pripomenutie** (do srdca a duší poslov a ľudí o Bohu a o všetkom, čo im v ich živote pomôže),
 6. **Ospravedlňujúce** (aby ospravedlnilo a uviedlo na správnu mieru chyby, ktorých sa ľudia dopustili), **alebo varujúce** (aby varovalo pred tým, čo príde a aby si tak ľudia dali pozor). (77:6)
- (77:6): Výklad a význam uvedených šiestich veršov je vo výkladoch Koránu nejednoznačný. To nás vedie k domnienke, že tieto verše sa týkajú prírodných udalostí a zákonitostí, ktoré ešte doposiaľ neboli objasnené, a preto ich význam nemožno ešte stále s presnosťou určiť. Uvedené verše možno zaradiť do kategórie veršov, ktoré hovoria o zákonitostiach a javoch prírody a vesmíru. Význam tejto kategórie veršov sa začína objasňovať až postupom rozvoja vedeckých poznatkov.
7. **To, čo je vám sľubované** (zmŕtvychvstanie, súdny deň, trápenie a raj), **sa stane.**
 8. **Keď sa svetlo hviezd stratí,**
 9. **A keď sa nebo otvorí,**
 10. **A keď budú hory vyhodené do vzduchu,**
 11. **A keď nastane čas poslov** (aby boli vrátení k ľuďom, ku ktorým boli pôvodne poslaní, keď Boh medzi nimi a tými z radov ich ľudí, ktorí v nich odmietli veriť, rozsúdi),
 12. **Pre ktorý deň boli** (títo poslovia) **odložený?** (Čo si myslíte, aká bude úloha týchto poslov v tento deň?)
 13. **Pre deň rozsúdenia.** (Deň rozsúdenia je ďalšie pomenovanie súdneho dňa. Úlohou poslov bude dosvedčiť, že posolstvo Božie, ktoré im bolo zverené, ľuďom odovzdali a dosvedčiť, kto v toto posolstvo veril a kto veriť odmietal.)
 14. **A či ty vieš (človek), čo je deň rozsúdenia?**
 15. **Beda v ten deň tým, ktorí za lož označili** (naše posolstvá a poslov),
 16. **A či sme nezahubili** (či sme nevzali zo života pozemského) **tých prvých** (predošlých ľudí, ktorí v posolstvá svojich poslov veriť odmietali)?

- 17. A potom sme po nich** (po zahubení ľudí spomenutých poslov) **dali nasledovať ďalších?** (Zahubili sme i ľudí, ktorí po zahubení tých prvých prišli na ich miesto a v odmietaní viery a poslov pokračovali.)
- 18. Tak robíme s previnilcami** (berieme ich zo života pozemského).
- 19. Beda v ten deň** (v deň zmŕtvychvstania) **tým, ktorí za lož označili** (naše posolstvá a poslov),
- 20. A či sme vás nestvorili z vody malej a slabej** (pozri prvé verše 32. kapitoly)
- 21. Ktorú sme učinili** (túto vodu) **na mieste bezpečnom?**
- 22. Až do doby vopred určenej,**
- 23. A tak sme predurčili. A sme veru tí najlepší, ktorí predurčujú.**
- 24. Beda v ten deň** (v deň zmŕtvychvstania) **tým, ktorí za lož označili** (naše posolstvá a poslov).
- 25. A či sme neučinili zem miestom zhromažďujúcim a objímajúcim** (všetko)
- 26. Živých i mŕtvych?**
- 27. A učinili sme v nej vztyčujúce sa kotvy** (hory, ktoré sú ako kotvy, bránia zosuvom zemského povrchu) **a dali sme vám napit' sa vody čirej** (čistej a priehľadnej)?
- 28. Beda v ten deň** (v deň zmŕtvychvstania) **tým, ktorí za lož označili** (naše posolstvá a poslov).
- 29. Vyrazte k tomu, čo ste za lož označovali,**
- 30. Vyrazte k tieňu s tromi vetvami,**
- 31. Netieni a ani nepomôže pred plameňmi.**
- 32. On** (ohneň) **hádže iskry podobné konárom palmovým** (alebo podobné krkom tiav, srší a hádže do vzduchu iskry v tvaroch podobných ohnutým palmovým konárom),
- 33. Ako by to boli** (svojou farbou sa podobá na) **travy žlté.**
- 34. Beda v ten deň** (v deň zmŕtvychvstania) **tým, ktorí za lož označili** (naše posolstvá a poslov).
- 35. Toto je deň, v ktorom** (spomenutí ľudia) **ani slovo nevyslovia** (od úžasu a strachu),
- 36. A nebude im povolené, aby sa ospravedlnili.**
- 37. Beda v ten deň** (v deň zmŕtvychvstania) **tým, ktorí za lož označili** (naše posolstvá a poslov).
- 38. Toto je deň rozsúdenia. Zhromaždili sme vás i tých prvých** (ľudí, aby sme vám ukázali, kto nasledoval pravdu a kto nie),
- 39. Ak skutočne dokážete kuť úklady** (aké ste v živote pozemskom kuli voči našim poslom a voči ľuďom), **tak kujte** (skúste, či vám ony teraz v niečom pomôžu a či vás pred sľúbeným trápením uchránia).
- 40. Beda v ten deň** (v deň zmŕtvychvstania) **tým, ktorí za lož označili** (naše posolstvá a poslov).
- 41. Bohabojní budú** (v ten deň) **v tieňoch** (mimo dosahu ostrého a páliaceho svetla) **a pri prameňoch** (z ktorých vyteká číra a studená voda),
- 42. A dostane sa im ovocie, po akom zatúžia,**
- 43. „Jedzte** (im bude povedané) **a pite s pohodlím** (bez akejkoľvek námahy na získanie potravy) **za to** (dobro), **čo ste konali** (v živote pozemskom)“,
- 44. Takto my odmeňujeme tých, ktorí dobro činia.**

- 45. Beda v ten deň** (v deň zmŕtvychvstania) **tým, ktorí za lož označili** (naše posolstvá a poslov).
- 46. Jedzte a pite krátko** (krátky čas). (Užite si ten krátky čas, v ktorom v živote pozemskom prebývate.) **Vy ste previnilci** (ktorí potom okúsia následky toho, čo konali).
- 47. Beda v ten deň** (v deň zmŕtvychvstania) **tým, ktorí za lož označili** (naše posolstvá a poslov).
- 48. Keď by im bolo povedané** (v živote pozemskom): „**Klaňajte sa** (Bohu) **do polohy rukúu**“ (je to poloha, v ktorej človek skloní svoj trup dopredu), **nesklonia sa** (odmietajú sa pokloniť Bohu a pritom On ich stvoril a Jemu vďaka patrí za všetko).
- 49. Beda v ten deň** (v deň zmŕtvychvstania) **tým, ktorí za lož označili** (naše posolstvá a poslov).
- 50. V aké slová po ňom** (po tomto Koráne a po znamení, ktoré v sebe nesie) **budú teda veriť** (ak po takýchto znameniach neuverili, v čo iné budú teda veriť)?
-

KAPITOLA SEDEMDESIATA ÔSMA

Al Nabá
(Správa)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Na čo (ohľadom čoho) sa spytujú navzájom? (78:1)

(78:1): Tí, ktorí k Bohu pridružovali, sa vždy pýtali jeden druhého na súdny deň a hovorili o ňom s odmietaním a posmechom. Boh preto zoslal začiatok tejto kapitoly vo forme otázky, aby sa tak zdôraznil obrovský význam tejto udalosti.

2. Na správu prevel'kú (pochádzajúcu od Boha a hovoriacu o príchode dňa zmŕtvychvstania a súdneho dňa),

3. O ktorej sa sporia (a dohadujú, či nastane, alebo nie).

4. Nie (nie je to tak, ako si myslia, že táto udalosť nenastane), **oni budú vedieť** (keď tieto udalosti nastanú, že správa o nich bola pravdivá),

5. Veru nie (nie je to tak, ako si myslia), **oni budú vedieť** (že to všetko, pred čím boli varovaní, je pravdivé). (78:5)

(78:5): Verš č. 5 opakovane potvrdzuje správu z verša č. 4, aby ešte viac zdôraznil to, že správa o príchode dňa zmŕtvychvstania je pravdivá.

6. Neučinili sme zem lôžkom (rovnú a rozprestretú ako lôžko, po ktorej môžete ľahko kráčať a pohybovať sa)?

7. A hory (do zeme sme zasadili) **ako klíny?**

8. A stvorili sme vás v pároch.

9. A učinili sme váš spánok odpočinkom.

10. A učinili sme noc odevom (ktorý vás zakrýva tmou svojou).

11. A učinili sme deň živobytím.

12. A vybudovali sme nad vami sedem silných. (78:12)

(78:12): Vo výkladoch Koránu sa píše, že je to sedem nebies silných a zomknutých.

13. A učinili sme lampu žiarivú. (78:13)

(78:13): Vo výkladoch Koránu sa píše, že je to slnko.

14. A zoslali sme dole z daždivých mrakov vodu prudko padajúcu,

15. Aby sme ňou (vodou) dali vyjsť von (vyrásť) zrnu (obilu) i rastlinám,

16. A záhradám poprepletaným (a bujným). (78:16)

(78:16): Záhrady s hustými rastlinami a s hustou vegetáciou. Po upozornení tých, ktorí odmietali veriť, že deň súdu nastane a že postihne tých, ktorí v jeho príchod neverili, Boh najmocnejší uviedol niekoľko príkladov toho, čo stvoril, aby tak ľuďom ukázal, že Ten, kto tomuto všetkému dal vzniknúť, má moc ich k životu po ich smrti vzkriesiť. V nasledujúcej časti sa spomína súdny deň a to, čo sa počas tejto udalosti udeje.

17. Veru deň rozsúdenia je časovo (presne) stanovený,
 18. V deň, keď bude fúknuté do Trúby (v deň zmŕtvychvstania) a vy budete prichádzať v húfoch,
 19. Otvorí sa nebo a stane sa bránami,
 20. Hory budú uvedené do pohybu a stanú sa (akoby) fotomorgánami.
 21. Veru, peklo očakáva,
 22. Tých, ktorí medze prekračujú, bude pre nich miestom návratu (do ktorého sa vrátia, aby v ňom ostali).
 23. Ostanú v ňom (v pekle) na čas neurčitý.
 24. Neokúsia v ňom (v pekle) chládok (ktorý by zmiernil horúčavu) ani nápoj (ktorý by zahasil smäd),
 25. Len všetko vriace (vriacu vodu) a studené hnilé,
 26. Bude to odplata rovnajúca sa (a primeraná k) tomu, čo si zaslúžia.
 27. Ved' oni nedúfali v žiadne účtovanie (nemysleli si a ani neočakávali, že sa budú zodpovedať za to, čo v živote pozemskom vykonali)
 28. Za lož označili naše znamenia, odmietajúc ich.
 29. Všetko (čo robili,) sme *pritom* spočítali v knihe.
 30. Okúste (následky svojich skutkov, bude im povedané). **Nepridáme vám nič iné než trápenie** (nečakajte nič iné). (78:30)
- (78:30): Týmto veršom sa končí opis niektorých udalostí dňa zmŕtvychvstania, súdneho dňa a pekla, ktoré postihne tých, ktorí odmietali veriť. Korán ďalej pokračuje v opisovaní toho, čo čaká veriacich a tých, ktorí v Božích poslov uverili.
31. Bohabojným sa dostane výhra (ktorá im bola sľúbená),
 32. Záhrady a viniče,
 33. A spanilé dievčiny rovnakého veku (všetky budú rovnako staré),
 34. A pohár plný,
 35. Nebudú v nich počuť (žiadne) plané reči a ani (žiadne) klamstvá.
 36. Bude to odmena (všetko uvedené) od Pána tvojho, dary (spravodlivo) vyrátané (alebo zúčtované, sa im dostanú),
 37. Od Pána nebies a zeme a (všetkého) čo je medzi nimi, od Toho (od Boha), v moci ktorého je milosť. Nemajú (všetci stvorení, ktorí v súdny deň budú pred súdom stáť) od Neho (Boha) povolenie prehovoriť. (Nik zo stvorených nebude môcť v ten deň prehovoriť sám od seba. Prehovorí len ten, komu by to Boh povolil.)
 38. V deň, keď Duch (anjel Gabriel) a anjeli budú stáť v rade. Neprehovoria, len ten prehovorí, komu to Ten (Boh), v moci ktorého je milosť, povolil a kto povie niečo správne.
 39. To je ten pravdivý (pravdivo sľúbený) deň. Kto bude chcieť (aby v ten deň získal Božiu spokojnosť a vyhol sa potupe a trápeniu), ten si k Pánovi svojmu cestu (Ním určenú) zvolí (nastúpi na ňu a bude po nej kráčať).
 40. My sme vás varovali pred trápením blízkym (ktoré príde) v deň, keď sa (každá) osoba bude pozerat' na to, čo jej ruky vykonali a (v deň, kedy) ten, kto odmietol veriť, bude hovoriť: „Bodaj by som bol (ostal) zemou (hlinou)!“ (78:40)

(78:40): V tento deň si tí, ktorí odmietli veriť v živote pozemskom, budú želať, aby neboli nikdy vzkriesení, aby sa nedočkali toho, pred čím boli varovaní a z čoho si posmech robili.

KAPITOLA SEDEMDESIATA DEVIATA

Al Náziát (Vyt'ahovanie)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Prisahám (Boh prisahá) na tých (na anjelov), ktorí ťahajú (duše z tiel pri smrti) úplným ťahaním (až kým ich z nich úplne nevytiahnu), (79:1)

(79:1): V tomto smere sa hovorí, že keď nastáva smrť a anjeli ťahajú z tela dušu veriaceho človeka, táto duša nepociťuje takmer nič, pretože to, čo sa pred ňou otvára, ju naplňa radosťou. Naopak, najväčšie muky pri tomto procese zažívajú ľudia, ktorí odmietali vieru v Boha alebo ktorí prežili svoj život pozemský neustálym ubližovaním a krivdením ostatným.

2. Prisahám na tých (na anjelov), ktorí (tieto duše) uvoľňujú uvoľnením (pri ktorom sa tieto duše vyslobodzujú zo svojich tiel), (79:2)

(79:2): Keď anjeli dušu vytiahnu z tela, táto duša sa uvoľňuje a nasmeruje tam, kam je jej určené.

3. Prisahám na tých (na anjelov), ktorí plávajú plávaním (v priestore alebo s uvedenými dušami, ktoré z tiel vytiahli),

4. Prisahám na tých (na anjelov), ktorí sa predbiehajú predbiehaním (v plnení toho, čo im Boh uložil),

5. Prisahám na tých (na anjelov), ktorí vykonávajú vec (alebo príkaz Pána svojho, ktorý je im určený). (79:5)

(79:5): Tu sa končí opis toho, ako človek prechádza z fázy života pozemského do fázy, v ktorej bude vyckávať na udalosť zmŕtvychvstania.

Na rozdiel od ostatných kapitol sa začiatok tejto kapitoly, t.j. prvých päť veršov, sústreďuje len na opis určitého deja a jeho sledu. Neuvádza sa však v nich, čo sa týmto sledom konkrétne myslí. Preto vo výkladoch Koránu, v nových i starých, nájdeme niekoľko názorov na to, čo sa uvedenými piatimi veršami myslelo. Značná časť výkladov sa prikláňa k názoru, že sa nimi myslia anjeli, nevylučujú však aj ďalšie možné výklady. K týmto ďalším výkladom patrí aj výklad, ktorý hovorí, že prvý verš hovorí o hviezdach a planétach, ktoré sa vytahujú a pohybujú z miesta na miesto, ktoré sa uvoľňujú a dávajú sa do pohybu, ktoré plávajú vo vesmíre, pohybujú sa rôznou rýchlosťou a ktoré vykonávajú a plnia úlohy vopred určené, ako je striedanie noci a dňa a podobne. Jeden z novodobých výkladov hovorí, že môže ísť o vetry. Tie prechádzajú ponad hladinou vody a pomaly ju naberajú. Táto voda potom stúpa hore a tvorí mračná. Potom prichádzajú ďalšie vetry, ktoré uvoľňujú a odnášajú tieto mračná a plávajú s nimi v atmosfére. Tieto mračná sa predbiehajú, jedny sú rýchlejšie, iné zasa pomalšie, až začne v určitej oblasti padať dážď. Tak sa potom naplňa jedna z úloh vetrov a dážď prebúdzá k životu všetko, čo potrebuje vodu. V každom prípade, aj keď ohľadom uvedených veršov existuje niekoľko výkladov, význam týchto slov ostáva nemenný. S najväčšou pravdepodobnosťou až niekedy v budúcnosti s vývojom vedy a našich poznatkov budeme schopní určiť s istotou, čo sa presne nimi myslelo. Jazykový význam týchto slov sa nemení, ani ich presný slovosled. Tieto verše patria do kategórie tzv. vedeckých veršov

Koránu, ktoré Korán obsahuje a ktoré obsahujú určité informácie vedeckého charakteru. Tieto verše pravdepodobne neboli adresované ľuďom v dobe, v ktorej bol Korán zoslaný, ale ľuďom, ktorí prídu o stáročia neskôr, aby ich obsah spoznali a aby bol tento obsah dôkazom pravdivosti Koránu a jeho slov. Skutočný význam veršov patriacich do tejto kategórie sa pred nami i pred budúcimi generáciami bude postupne otvárať.

6. V deň, keď sa (zem) otrasie otrasom (prvým), (79:6)

(79:6): V deň, keď bude prvýkrát fúknuté do trúby, keď sa zem a hory silno otrasú a všetko, čo žije, zomrie.

7. Za ktorým bude nasledovať ďalší (otras alebo ďalšie fúknutie), (79:7)

(79:7): Za prvým fúknutím a prvým otrasom bude nasledovať druhé fúknutie a druhý otras, po ktorom sa spustí proces zmŕtvychvstania.

8. Do srdc (niektorých ľudí) v ten deň bude nahnaný strach (do srdc tých, ktorí odmietali veriť a mieru prekračovali),

9. Ich zraky (zraky týchto ľudí) budú pokorné,

10. Budú hovoriť: „Budeme vrátení k životu (znova po predchádzajúcej smrti)?“

11. „A to i po tom (budeme k životu vrátení), ako sme sa stali zhnitými kosťami?“

12. Povedia (takíto ľudia vrátení k životu): „To je (ak sme boli vzkriesení znova k životu a varovania poslov pred týmto dňom boli pravdivé, potom je to) veru návrat prehratý (odmietali sme v to veriť, preto sme si na tento deň nič nepripravili a nemáme sa čím obhájiť).“

13. Bude to len jeden výkrik (a všetko znova ožije),

14. Hľa, oni (všetci uvedení) ostanú na povrchu zeme. (79:14)

(79:14): Niektoré výklady význam slovného spojenia „povrchu zeme“ ešte detailnejšie lingvisticky rozpracúvajú a uvádzajú, že ide o rovný povrch zeme. Ďalší učitelia poukazujú na iný možný význam slova Al Sáhira, ktoré sme preložili ako „povrch zeme“, keď uvádzajú, že to môže znamenať aj miesto, kde sa nespí, kde ostávajú všetci bdelí.

15. Dostala sa k tebe (Muhammad) správa o Mojžišovi (ako to s ním bolo)?

16. Keď naň zavolať Pán jeho v posvätnom údolí (zvanom) Tavá,

17. „Chod' k faraónovi (prikázal mu Boh najmocnejší), on (faraón) prekročil medze (svojou nespravodlivosťou a odmietaním viery)“,

18. „Povedz (faraónovi): Chcel by si sa očistiť (od všetkého, čoho si sa dopúšťal)?“

19. „A chcel by si, aby som ťa správne usmernil (ukázal ti správny smer) k Pánovi tvojmu, a tak sa budeš obávať (Boha i toho, čo by ťa mohlo postihnúť za zlo, ktoré páchaš)?“. (79:19)

(79:19): Príbeh sa teraz prenáša k faraónovi. Mojžiš k nemu prišiel, postavil sa pred neho a predniesol pred ním predchádzajúce slová.

20. Ukázal mu (Mojžiš Faraónovi) to najväčšie znamenie (ktorým ho Boh najmocnejší obdaril),

21. Ale on (Faraón) za lož označil (to, s čím k nemu Mojžiš prišiel) a neposlúchol,

22. Potom sa (Faraón) obrátil chrbtom (k tomu, k čomu ho Mojžiš vyzval) a bežal (pokračujúc v tom, čo predtým konal, pripravujúc niečo, čím by znamenia, ktoré mu Mojžiš ukázal, zmaril),

23. Zhromaždil (Faraón svojich ľudí) a zvolal,

24. Povedal (Faraón): „Ja som váš pán, nad ktorým vyššieho niet“.

25. A tak ho (Faraóna) Boh vzal (zo života pozemského a potrestal ho) odplatou za to posledné (za to, čo povedal v predchádzajúcom verši, že on je tým pánom nad ktorým vyššieho niet) i za to prvé. (79:25)

(79:25): Odplatou za to, čo povedal v predchádzajúcom verši, že on je tým pánom, nad ktorým vyššieho niet, i za to, čo už skôr povedal a konal. Pozri verš 28:38.

26. V tom je veru ponaučenie pre toho, kto sa obáva (Boha a snaží sa vyvarovať zlého konca).

27. Vy ste ťažším (a komplikovanejším) stvorením (tvorstvom) ako nebo? Postavil ho (Boh), (79:27)

(79:27): Dá sa snáď porovnať stvorenie neba so všetkým, čo k tomu náleží, so stvorením človeka? Nemyslíte si, ľudia, že pre Boha, ktorý stvoril nebo, nie je ničím ťažkým stvoriť človeka a potom ho aj prinavrátiť k životu znova?

28. Zdvihol ho (nebo) vysoko a (dokonale) zarovnal,

29. Tmou zahalil jeho (neba) noc a dal vyjsť von jeho (neba) dňu (tma zahaluje noc a svetlo osvetľuje deň).

30. Zem potom vyrovnal.

31. Vyviedol z (zo zeme) nej jej vodu a pastviny,

32. Hory (pevne) zakotvil,

33. Ako úžitok pre vás i pre váš dobytok. (79:33)

(79:33): To všetko, čo bolo spomenuté, Boh najmocnejší stvoril pre ľudí a pre ich dobytok. Uvádza sa to preto, aby Boh ukázal človeku viditeľné a rozumovo vnímateľné dôkazy skutočnej možnosti oživenia človeka po jeho smrti. Ďalej Boh pokračuje a potvrdzuje, že deň súdu skutočne príde.

34. Keď príde (nastane) tá pohroma najväčšia (obrovské udalosti sprevádzajúce deň zmŕtvychvstania),

35. Deň, keď si človek spomenie na to, o čo sa usiloval (v živote pozemskom a ako ho trávil),

36. Bude vyjavené peklo tomu, kto vidí, (79:36)

(79:36): Každý, kto je obdarený zrakom, bude v ten deň vidieť peklo. Boh najmocnejší potom, ako opísal deň zmŕtvychvstania, spomenul aj fakt, že sa ľudia v tento deň rozdelia na dve skupiny: tí, ktorí budú blažení a tí, ktorí budú zatratení.

37. Ten, kto prekročil medze (odmietal vieru, bol nespravodlivý, ľudom ubližoval a pod.),

38. A uprednostnil život najnižší (pozemský),

39. Pre toho bude peklo útočiskom (v ktorom skončí).

40. Ten, kto sa bál (a uvedomoval si), že predstúpi pred Pána svojho, a preto zakazoval svojej duši túžby (ktoré by nemal nasledovať a ktorými by prekročil medze toho, čo je povolené),

41. Pre toho raj bude útočiskom (kde bude vo svojom živote v pokoji pokračovať).

42. Pýtajú sa ťa (ľudia, Muhammad) na Hodinu (ktorá spúšťa proces zmŕtvychvstania), kedy (ona) nastane?

43. Kdeže ty o nej (o čase jej príchodu) môžeš vedieť (poznatie o čase jej príchodu Boh žiadnemu človeku nedal), (79:43)

(79:43): Tí obyvatelia Mekky, ktorí odmietali veriť, sa neustále pýtali posla a proroka Muhammada na to, kedy nastane deň zmŕtvychvstania a súdny deň. Odmietali pripustiť, že

takýto deň príde a s posmechom sa pýtali: „Kedy ho Boh už privedie? Kedy už nastane?“ Nato bol zoslaný tento verš ako odpoveď na ich otázky v tom zmysle, že čas, kedy nastane deň zmŕtvychvstania a súdny deň, pozná iba samotný Boh a Muhammad je iba posol a prorok, ktorý vie toľko, koľko ho Boh vševediaci naučil. Preto nech už prestanú s tými otázkami a nech sa skôr zamýšľajú nad tým, čo ich čaká, a nie nad tým, kedy to nastane, pretože v deň, keď Hodina príde, budú si želať, aby nikdy nenastala.

44. K Pánovi tvojmu speje jej (Hodiny) koniec, (Plynutie času, Hodiny, na konci ktorého nastáva proces zmŕtvychvstania a súdny deň, postupuje tak, že nakoniec dospeje k bodu, ktorý mu Boh určil.)

45. Ty si iba varovateľom pre toho, kto sa jej (Hodiny) obáva (kto sa obáva udalostí, ktoré ju budú sprevádzať).

46. V deň, keď ju (Hodinu) uvidia, akoby neboli (ľudia) ostali (žiť v živote pozemskom) **dlhšie než (jeden) večer alebo jeho** (tohto večera) **ráno** (ktoré po ňom nasleduje). (79:46)

(79:46): Výklady Koránu uvádzajú, že pohromy, hrôzy a strach, ktoré budú deň zmŕtvychvstania sprevádzať, budú takého rázu, že ľuďom bude pripadať čas, ktorý v živote pozemskom strávili, veľmi krátky, ako jeden večer alebo rána, ktoré po ňom nasleduje.

KAPITOLA OSEMDESIATA

Abasa
(Zamračil sa)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Zamračil sa a odvrátil sa

2. Preto, že k nemu prišiel slepec, (80:2)

(80:2): Týmito veršami Boh vyčítal svojmu poslovi a prorokovi Muhammadovi (požehnanie a mier Boží nech ho sprevádzajú), že nevenoval pozornosť jednému slepcovi zvanému Abdulláh Bin Um Maktúm, ktorý k nemu prišiel, aby sa dozvedel niečo o islame. Bolo to v čase, keď prorok vynakladal veľké úsilie, aby presvedčil vodcov svojho kmeňa, kmeňa Qurejš v Mekke, aby prijali islam za svoje náboženstvo. Boh týmito veršami posla a proroka Muhammada upozornil na to, že by nemal venovať svoj čas len popredným, vplyvným a majetným ľuďom, ale mal by ho venovať aj tým slabším a jednoduchším, pretože možno práve oni budú tí, ktorí dokážu s čistým srdcom vnímať posolstvo, Korán i jeho obsah. Od chvíle zoslania týchto veršov sa stalo u proroka zvykom, že vždy, keď k nemu Abdulláh prišiel, prorok mu povedal: „Je vítaný ten, kvôli ktorému mi môj Pán výčitky vyslovil“. Potom mu prorok prestrel na zem plášť, aby si naň sadol.

3. Čo ty (Muhammad) vieš, možno sa očistiť (a obráti sa so svojou vierou len na Boha jedného jediného),

4. Alebo sa poučí a toto poučenie mu prospeje (prispeje k tomu, aby našiel správnu cestu a aby sa prehĺbila jeho viera).

5. Ten, kto pohrdol (vierou a Bohom a myslel si, že sa bez nich zaobíde),

6. Tomu svoju pozornosť venuješ.

7. Nie na tebe spočívne zodpovednosť (za to), **ak sa neočistiť** (tvojou povinnosťou je len oznámiť posolstvo, nie zodpovedať za to, či ľudia uveria v posolstvo, ktorým si bol poverený, alebo nie).

8. Avšak ten, kto prišiel k tebe snažiac sa (učiť sa od teba),

9. A pritom sa obával (Boha a toho, aby nekráčal v blude a snažil sa o to, aby pravdu zistil),

10. Toho si nevšímaš (tvoja pozornosť je od neho odvrátená a sústredená inam).

11. Nie (tak by si nemal konať). **Je to** (Korán) **pripomenutie** (zoslané pre dobro všetkých), (80:11)

(80:11): Tieto verše pripomínajú poslovi a prorokovi Muhammadovi, ale aj ľuďom všeobecne, aby sa pri oznamovaní posolstva a islamu nesústredili len na niektorých ľuďoch pre ich postavenie alebo bohatstvo atď., ale aby sa venovali všetkým ľuďom rovnako.

12. Kto (z ľudí) by chcel, ten si ho (Korán) bude pripomínať (a bude sa zamýšľať nad jeho obsahom). (80:12)

(80:12): V nasledujúcich veršoch nám Boh opisuje, ako je Korán v nebi zachovaný.

13. V zvitkoch (alebo knihách), **ktoré majú ctihodné miesto** (je uchovaný).

14. Zdvihnuté (povznesené alebo vysoko postavené sú tieto zvitky), **očistené** (od akejkol'vek nepravosti alebo zásahu, preto si zachovávajú svoju čistotu a pravdu),

15. Rukami pisárov (nimi sa tu myslia anjeli),

16. Vznešených a úctivých.

17. Zabitý je človek tým, ako veľmi odmieta vieru. (80:17)

(80:17): Človek neustále niečo odmieta, a to aj vtedy, keď by cítil a videl, že to, čo odmieta, je správne a pravdivé. Jednou z vecí, ktoré človek odmieta, je aj viera v Boha, Stvoriteľa, a to v jej skutočnej podobe. I napriek tomu, že existujú nespočetné dôkazy o existencii Boha, človek neustále odmieta vieru v Boha a v mnohých prípadoch, ak aj v Boha verí, túto svoju vieru kazí pridružovaním k Bohu. Boh nám pritom v Koráne jasne zadefinoval, aké sú znaky odmietania viery alebo pridruženia k Bohu, ktorým by sa mal každý veriaci človek vyhýbať. Verš poukazuje na skutočnosť, že človek, ktorý odmieta vieru, akoby sám seba zabíjal, pretože svoju dušu odsudzuje k záhube a zatrateniu v pekle. Tento verš sa netýka veriacich ľudí, ktorých viera je správna a čistá, ale je adresovaný ľuďom, ktorí odmietajú vieru v Boha alebo k nemu pridružujú. Nasledujúce verše potom vracajú človeka do reality a Boh odkazuje každému, aby sa pozrel vôkol seba, ako všetko poukazuje na Boha a na Jeho moc.

18. Z čoho ho (človeka, Boh) stvoril? (Nech sa len každý pozrie a zmyslí sa)

19. Z kvapky obsiahnutej v mužskom semene ho (človeka) stvoril a predurčil (jeho stvorenie a čo mu náleží).

20. Potom mu (človeku) cestu ul'ahčil (von z matkinho lona a dal mu všetky vnemy a slobodu myslenia a rozhodovania),

21. Potom (Boh) ho (človeka) usmrtil (nechal zomrieť) **a do hrobu pochoval** (určil ľuďom, že majú svojich mŕtvych pochovávať a ukladať do zeme).

22. Potom, keď bude chcieť, vzkriesi ho (v čase, kedy Boh určil, že sa život na zemi preruší a že nastane udalosť zmŕtvychvstania a súdu).

23. Nie, (ešte stále človek) nevykonal, čo mu (Boh) prikázal. (80:23)

(80:23): Aj napriek všetkému uvedenému veľa ľudí stále nežije životom, akým by malo žiť a odmieta vieru v Boha alebo k Nemu pridružuje.

24. Nech sa pozrie človek na svoju potravu,

25. My sme naliali vodu (z neba do zeme) **naliatím** (hojným),

26. Potom sme roztrhli zem roztrhnutím (počas ktorého sa v nej objavili pukliny a medzery), (80:26)

(80:26): Slovo roztrhli - šaqaqna môže znamenať aj rozštiepili.

27. A dali sme v nej vyrásť zrnkám (z ktorých potom vyrástlo obilie),

28. A hroznám a d'ateline (stopkám rastlín a konárom),

29. A olivovníkom a (datľovým) palmám,

30. A záhradám hustým (s rôznymi stromami a rastlinami),

31. A ovociu a pastvinám,

32. Ako úžitok pre vás a pre vaše dobytky.

33. Ale až príde Assáchcha, (80:33)

(80:33): Assáchcha je podľa výkladov Koránu ohlušujúci výkrik alebo zvuk ako jedna z udalostí spúšťajúcich deň zmŕtvychvstania.

34. Deň, v ktorom jedinec ujde od svojho brata,

35. A od svojej matky a svojho otca,

36. A od svojej družky a detí svojich,

37. Každý jedinec z nich bude zaujatý v ten deň niečím, čo ho úplne upúta (čo ho úplne zamestná a odpúta jeho pozornosť od čohokoľvek, každý sa bude v tú dobu už starať len sám o seba),

38. Niektoré tváre (tváre niektorých ľudí) **budú v ten deň rozjasnené** (budú to tváre tých, ktorí si zaslúžili a získali Božiu spokojnosť),

39. Usmiate (budú tieto tváre) **čakajúce na radostnú správu** (o výsledku toho, čo v živote pozemskom konali),

40. Na niektorých tvárach (na tvárach iných ľudí) **bude v ten deň prach,**

41. Vyčerpávať ich (a sužovať) **bude temnota** (úzkosť a strach),

42. To budú tí, ktorí odmietali veriť a odklonili sa (od toho, čo Boh uložil a zoslal).

KAPITOLA OSEMDESIATA PRVÁ

Al Takvír (Zvinutie)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Až bude slnko zvinuté (stočí sa, skrúti sa a zoslabne),

2. A až sa hviezdy rozptýlia (alebo zrýchlia), (81:2)

(81:2): Slovo Inkadarat, ktoré sme preložili ako rozptýlenie, môže znamenať aj zrýchlenie, padnutie, zrútenie alebo stíchnutie svetla a jeho zblednutie.

3. A až sa hory (ktoré sú na zemskom povrchu ako koly) **do pohybu dajú,**

4. A až ťarchavé ťavy budú zanedbané (opustené, nik ich nebude chcieť a stratia svoju funkciu), (81:4)

(81:4): Podľa výkladov Koránu sa tu spomínajú ťavy, pretože ony boli najcennejším majetkom Arabov vo vtedajšej dobe. Tento verš však vzhľadom na slová, ktorými bol vyjadrený, môže niesť aj iný význam, a to: A až sa zastaví funkčnosť mračien (ktoré vodu nesú so sebou). Rozhodujúce pre výklad tohto verša je slovo Išár, ktoré sme preložili ako ťarchavé ťavy. Je to najzaužívanejší výklad. Toto slovo však môže znamenať aj mračná prinášajúce dážď. Môže však vyjadrovať aj číslicu desať. Jeden z autorov novodobých výkladov píše, že toto slovo môže poukazovať na rozdiel medzi slnečným a lunárnym kalendárom, kde je lunárny kalendár kratší o desať dní ako slnečný. To by potom, v spojitosti s predchádzajúcimi veršami znázorňovalo zastavenie sa rotácie zeme a zastavenie sa merania času.

5. A až divoké zvieratá budú zhromaždené,

6. A až sa moria zapália, (81:6)

(81:6): Slovo sužžirat, ktoré sme preložili ako zapália, môže však tiež znamenať: vyliť sa, prestať sa pohybovať a stíchnuť. Najviac sa však používa v zmysle zapáliť sa. Podstatou ostáva, že moria sa dostanú do iného, neprirodzeného stavu, než v akom ich poznáme.

7. A až budú duše pridružené (každá duša bude pridružená k tým dušiam, ktoré konali v živote pozemskom podobne ako ona, pozri kapitolu č. 56, verš siedmy a nasledovné.), (81:7)

(81:7): Tento verš môže niesť aj význam spojenia duší so svojím telom.

8. A až zaživa pochované novorodeniatko (Mawúda) bude opýtané, (81:8)

(81:8): Slovom Mawúda sa označovali novorodeniatka ženského pohlavia, ktoré bývali zaživa pochovávané do zeme v dobe pred príchodom islamu. Vtedy vládlo presvedčenie, že žena prináša len hanbu a poníženie nielen otcovi, ale aj celému rodu, preto narodenie dievčatka bolo jednou z najhanebnjších vecí u niektorých Arabov a aby sa vyhli hanbe, zakopávali novorodeniatka zaživa do zeme. Islam takýto čin zakázal a Boh v Koráne zoslal, že je to jeden z najväčších zločinov, ktoré vyvolávajú Jeho hnev.

9. Za aký hriech (či zločin) bolo zabité?

10. A až knihy (alebo zvitky skutkov každého, dobrých i zlých) **budú roztvorené,**

11. A až nebo bude odstránené (Kušitat), (81:11)

(81:11): Slovo Kušitat, ktoré sme vo verši preložili ako „odstránené“, v arabskom jazyku znamená odrat', vytrhnúť, odstrániť, dať preč. Toto slovo sa používa v súvislosti s odratím zvieraťa a znamená rýchle a prudké stiahnutie kože zo zvieraťa. V tomto prípade sa dá povedať, že bude stiahnutý zôkol našej zeme obal, ktorý ju ochraňuje.

12. A až peklo (jeho oheň prudko) vzbĺkne,

13. A až záhrada rajska bude priblížená (priblíži sa k tým, ktorí do nej majú vojsť),

14. Bude poznať (vtedy každá) duša, čo si (so sebou) priniesla (ako sa v živote pozemskom na tento deň pripravila).

15. Prisahám (Boh prisahá) na Al Chunnas (hviezdy), (81:15)

(81:15): Slovo Al Chunnas, ktoré sme preložili ako hviezdy, môže mať aj užší význam, a to planéty, ktorých svetlo vidíme voľným okom v noci a ktoré slabne, až zmizne počas dňa.

16. Bežiac, vracajúce sa na svoje stanovištia (ktoré bežia vo svojich dráhach), (81:16)

(81:16): Ak by sme brali užší význam slova Al Chunnas v zmysle planét, potom by verš znel: Bežiac, vracajúce sa na svoje stanovištia (skrývajúce sa počas dňa).

17. A prisahám na noc, keď sa (postupne) rozprestiera (až všetko zahalí),

18. A prisahám na ráno, keď naberá dych (postupne svetlo vychádza),

19. Že ho (Korán a čo je v ňom zoslané) prináša posol vznešený, (81:19)

(81:19): Boh prisahal na všetky uvedené prírodné úkazy, ktoré stvoril, že Korán, ktorý máme v rukách, od Boha pochádza a že s ním k poslovi a prorokovi Muhammadovi prichádza anjel Gabriel, ktorý je opísaný ako vznešený posol.

20. Obdarený silou (na to, aby konal to, čo mu Boh uloží). Má (svoje) pevné postavenie u Toho (u Boha), kto Trón má (v moci svojej). (K pojmu Trón pozri poznámku k veršu 7:54.)

21. Poslúchaný je (tými, ktorí sú v nebesiach). Presne odovzdá (opatrue a vykoná), čo mu je zverené.

22. Váš spoločník (posol a prorok Muhammad) veru bláznom nie je (žiadne blúznenie ho nepostihlo, on vám len oznamuje posolstvo, ktoré mu je zverené), (81:22)

(81:22): V prvých rokoch posolstva potom, ako Boh prikázal poslovi Muhammadovi, aby začal verejne vyzývať ľudí v Mekke k islamu, sa zvýšil počet tých, ktorým takáto výzva prekážala. Mnohí sa voči posolstvu a voči prorokovi Muhammadovi postavili aj napriek tomu, že verili, že slová Koránu majú nadprirodzený pôvod. Pýcha, povýšenosť, strach o stratu spoločenského postavenia, strach o stratu nečestných majetkov a iné bolo v skutočnosti to, čo ich viedlo k tomu, že sa voči posolstvu postavili. Ich odmietavý postoj sa prejavoval v rôznych podobách, počínajúc verbálnymi útokmi a končiac použitím sily so snahou proroka zabiť. Jednou z vecí, ktoré vymyslela skupina ľudí, ktorá sa proti posolstvu postavila, bolo, že opísala posla Muhammada ako blázna, ktorý blúzni. Takéto tvrdenie však dlho neobstalo, pretože keď ľudia slová Koránu počuli, sami videli, že je to niečo, čo sa blúzneniu v žiadnom prípade nepodobá. Boh aj napriek tomu ľuďom potvrdzuje, že to, čo posol Muhammad videl, nebolo blúznenie, ale bol to v skutočnosti anjel Gabriel.

23. On (posol Muhammad) ho (anjela Gabriela) veru videl na obzore jasnom,

24. On (posol Muhammad) nie je na to, čo nie je (vám, ľudia) známe, skúpy (všetko, čo mu je vnukané, poctivo oznamuje, nič pred vami neskrýva a nič si nenecháva len pre seba),

25. Nie je to (Korán) slovo satana zavrhnutého,

26. Kam teda chcete ísť (nič z uvedených obvinení nie je pravdivé, už to viete, akou cestou sa teraz chcete vydať)?

27. Je to (Korán) len pripomenutie pre (všetkých) stvorených,

28. Pre tých z vás, ktorí by sa chceli napraviť (chceli by kráčať po rovnej a správnej ceste).

29. Nebudete môcť chcieť (čokoľvek) **bez toho, aby to (Boh) Pán tvorstva chcel** (vám to umožniť).

KAPITOLA OSEMDESIATA DRUHÁ

Al Infitár (Rozštiepenie)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

- 1. Až sa nebo roztrhne,**
- 2. A až sa planéty rozptýlia** (pohnú sa, opustia svoje miesta a roztrúsia sa),
- 3. A až bude spôsobené, že moria vytrysknú,**
- 4. A až budú hroby poprevracané,**
- 5. Dozvie sa** (alebo spomenie si v ten deň každá) **duša, čo vykonala** (počas svojho života) **a čo zanechala** (po sebe). (K tomuto pozri komentár k veršu 75:13.)
- 6. Človek! Čo ťa zlákalo ku klamlivej nádeji v to, že** (i keď budeš všetko porušovať a vieru odmietat') **sa ti dostane od Pána tvojho štedrého, niečo, čo On neprisľúbil?** (Božia štedrosť a milosť nemá hranice, avšak v Koráne vám objasnil, ako sa veci majú a k čomu spieť budú, nerobte si preto klamlivú nádej na milosť, odpustenie, a pod., ktoré by sa vám od Boha dostali napriek tomu, že neustále hrubo porušujete a ignorujete to, čo vám Boh uložil.)
- 7. Ktorý ťa stvoril a** (potom) **vyrovnal** (stvoril v rovnováhe a usporiadal) **a** (potom) **narovnal** (vzpriamil a dal konečnú podobu).
- 8. Do akéhokoľvek obrazu by chcel, ťa zložil.** (82:8)
(82:8): Ber do úvahy, človek, že Boh ti dal peknú, praktickú a striedmu podobu, pritom ťa mohol poskladať do akejkolvek podoby a obrazu. Buď preto Bohu vďačný za to všetko.
- 9. Nie** (veru, nie ste Bohu vďační, ale naopak), **vy za lož označujete zúčtovanie** (súdny deň, udalosť, v ktorej bude každému všetko zúčtované).
- 10. Pritom sú vám určení strážcovia** (anjeli, ktorí zapisujú vaše skutky a ktorým nič z toho, čo konáte, neunikne),
- 11. Vznešení, ktorí zapisujú,**
- 12. Vedia, čo konáte** (a poctivo to evidujú).
- 13. Úctiví budú v blaženosti** (Bohu oddaní a snažiaci sa dodržiavať, čo Boh uložil).
- 14. Hriešnici budú v pekle,**
- 15. Budú v ňom horieť v Deň zúčtovania** (v súdny deň, deň, kedy bude každému všetko zúčtované),
- 16. Nebudú v ňom veru chýbať** (budú prítomní, pretože nebudú mať kam pred ním uniknúť).
- 17. Vieš ty** (človek), **čo je Deň zúčtovania** (súdny deň)? (Dokážeš si uvedomiť, čo predstavuje a čo všetko sa v ňom udeje?)
- 18. Veru** (aj potom, keď sa zamyslíš), **vieš ty** (človek), **čo je Deň zúčtovania** (myslíš si, že si si už uvedomil, čo je to za udalosť)? (82:18)

(82:18): Otázka sa tu opakuje v oboch veršoch po sebe, aby sa zvýraznil nesmierny význam tejto udalosti, o ktorej vlastne vieme len toľko, koľko nám Boh najvyšší v Koráne oznámil.

19. Deň (je to), **v ktorom nebude vlastniť duša nič inej duše** (nebude v moci žiadnej duše pomôcť alebo uškodiť inej duši, ale uplatní sa to, čo Boh určí) **a vec** (celá) **bude v ten deň náležať Bohu** (v ten deň bude každá duša úplne podriadená tomu, čo Boh určí a nikomu nebude bez Božieho povolenia náležať žiadne rozhodnutie alebo konanie).

KAPITOLA OSEMDESIATA TRETIA

Al Mutaaffifín (Uberajúci na váhach a mierach)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Beda tým, ktorí uberajú na váhach a mierach, (83:1)

(83:1): Ide o ľudí, ktorí klamú na váhach a mierach a ukracujú ľudí o ich práva. Napríklad, keď sa obchodník pohráva s váhou, aby ukazovala viac, než je skutočná váha váženého tovaru.

2. Ktorí keď žiadajú, aby pre nich ľudia niečo odmerali, žiadajú úplnú mieru (aby im ľudia všetko odmerali presne a úplne),

3. Ale keď by im (ľuďom) oni (tí, ktorí od iných úplné miery žiadajú) **merali alebo vážili, uberajú** (z miery alebo váhy, čím ľudí okrádajú). (83:3)

(83:3): Islamskí učitelia napísali, že tieto verše hovoria o mužovi zvanom Ebí Žuhajna, ktorý mal dve váhy. Jednu správnu, ktorou vážil, keď kupoval alebo od ľudí bral tovar a druhú nesprávnu, ktorá ukazovala viac a ktorou vážil iným. Tieto verše predstavujú výstrahu pre každého, kto sa hral s váhami, kto meria dvojakým metrom a kto tak ľudí okráda.

4. A či si títo (ktorí ľudí okrádajú na mierach a váhach) **nemyslia, že budú vzkriesení** (a budú sa za toto zodpovedať)?

5. V deň prevel'ký (ktorého udalosti budú ohromné),

6. V deň, v ktorom ľudia vstanú k Pánovi tvorstva (a predstúpia pred Neho)? (83:6)

(83:6): Nemyslia si, že by si mali dať pozor a pripraviť sa na tento deň?

7. Nie (smrťou sa všetko neskončí, všetci budú vzkriesení a budú sa zodpovedať za to, čo konali). **Kniha** (skutkov) **hriešnikov bude v Sižžíne,**

8. Vieš ty (človek), **čo je Sižžín?**

9. Kniha uchovaná (je to, v ktorej je zachytené všetko, čo konali).

10. Beda v ten deň tým, ktorí za lož označujú,

11. Ktorí za lož označujú Deň zúčtovania (súdny deň),

12. Ten (deň) **za lož označuje len ten, kto prekračuje mieru, hriešnik** (existenciu tohto dňa popiera len ten, kto prekračuje mieru a kto je hriešnikom),

13. Ktorému keď sú prednesené naše znamenia (verše Koránu), **povie: „Historky starobylých** (sú to)“.

14. Nie (nie sú to historky starobylých). **To ich srdcia premohlo to, čo získavali** (hriechy a zlé skutky, ktorých sa neustále dopúšťali, natoľko otupili ich srdcia, až ony upadli do temnoty).

15. Nie (nie je to tak, ako títo hriešnici myslia). **Bude im v stretnutí s ich Pánom** (a v jeho uzretí) **závojom zabránené.** (83:15)

(83:15): Zúčtovanie sa voči týmto ľuďom vykoná, avšak Pána svojho, ktorého v živote pozemskom popierali, neužrú, Boh k nim neprehovorí, neočistí ich a ani sa na nich nepozrie (pozri napríklad verše 2:174 a 3:77)

16. Potom v pekle horieť budú,

17. Potom bude povedané: „To je to (zúčtovanie a oheň pekelný), čo ste za lož označovali“.

18. Nie (nezomrú bez toho, aby boli vzkriesení a zodpovedali sa za to, čo konali). **Kniha** (skutkov) **tých úctivých bude v Illijín,**

19. Vieš ty (človek), čo je Illijín?

20. Je to Kniha uchovaná (v ktorej je zachytené všetko, čo konali),

21. Ktojej svedkami budú tí priblížení (ktorí majú svoje blízke miesto u Boha najvyššieho).

22. Úctiví budú veru v blaženosti

23. Na pohovkách sa pozerat' (na to, čo sa im od Boha dostalo),

24. Spoznáš v ich tvárach sviežosť blaženosti,

25. Budú napájaní z nektára zapečateného (ktorého chuť a vlastnosti sa plynutím času nekazia a nemenia),

26. Ktorého pečat' bude (vôňa) **pižmová. O to nech súperia tí, ktorí chcú o niečo súperit'** (tí, ktorí by chceli o niečo medzi sebou súperiť, nech súperia medzi sebou v plnení toho, čo Boh uložil, aby nakoniec vyhrali takúto štedrú odmenu),

27. Bude (tento nektár) **namiešaný z Tesnímu** (s vodou z Tesnímu),

28. Prameňa, z ktorého pijú tí priblížení. (83:28)

(83:28): Tesním je pomenovanie prameňa vody, z ktorého pijú len tí, ktorých Boh priblížil k Sebe.

29. Tí, ktorí sa previnili, sa tým, ktorí uverili, smiali, (83:29)

(83:29): V tomto a nasledujúcich veršoch sa opisujú vlastnosti tých, ktorí sa previnili. Opis sa začína tým, že sa títo smiali a posmech si robili z tých, ktorí verili.

30. Keď prejdú (títo previnilci) **popri nich** (popri veriacich), **žmurkajú na seba** (previnilci začnú žmurkať jeden na druhého, robiac si posmech z veriacich),

31. A keď sa vrátia (títo previnilci) **k svojim rodinám, vrátia sa vtipkujúc** (o veriacich),

32. Keď by ich (veriacich previnilci) **videli, povedali by: „Títo veru v blude tápajú** (keď nasledujú posolstvo Muhammada a zriekajú sa božstiev, ktoré k Bohu pridružovali)“,

33. Pritom neboli (títo previnilci) **poslaní, aby ich** (veriacich) **strážili** (a sami určovali, či sú títo veriaci v blude, alebo nie, mali sa však skôr starať o to, aby v ňom sami neostali).

34. Dnes (v súdny deň) **sa budú tí, ktorí uverili, smiat' tým, ktorí odmietli veriť,** (Akí nerozvážni boli, keď odmietali vieru a nenasledovali to, čo Boh zoslal miesto toho, aby sa povyšovali a posmech si robili.)

35. Na pohovkách (budú títo veriaci odpočívať a) **sa budú pozerat'** (vôkol seba, čím všetkým ich Boh obdaril).

36. Dostala sa tým, ktorí odmietali veriť, náležitá odmena (trpká) za to, čo robili? (83:36)

(83:36): Spravodlivá odplata neminie tých, ktorí odmietali veriť a k tomu ešte všetko spomenuté konali. Tieto verše a znamenia sú živým pohľadom do budúcnosti a poukazujú na to, čo skutočne príde a nastane.

KAPITOLA OSEMDESIATA ŠTVRTÁ

Al Inšiqáq (Roztrhnutie)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

- 1. Až sa nebo roztrhne,**
- 2. A vypočuje** (a poslúchne) **Pána svojho, čo je povinné** (urobiť),
- 3. A až sa zem rozprestrie** (a zmiznú z jej povrchu akékoľvek hory alebo výšiny),
- 4. A (zem) odhodí** (a vyvrhne), **čo je v nej a opustí to** (všetko, čo v nej bolo dovtedy skryté, sa objaví),
- 5. A vypočuje** (a poslúchne) **Pána svojho, čo je povinné** (urobiť).
- 6. Človek! Ty s úsilím svojím smeruješ k Pánovi svojmu, so všetkým úsilím** (dobrým i zlým) **a stretneš Ho.** (84:6)
(84:6): Verš môže mať dva významy. Prvý, že človek sa snaží a v súdny deň uvidí výsledok tejto svojej snahy a úsilia. Druhý, že po tomto úsilí, človek, ktorého úsilie bolo úspešné, uvidí Pána svojho.
- 7. Ten, komu bude daná jeho kniha** (skutkov) **do pravice jeho,**
- 8. S tým bude zúčtovane účtovaním ľahkým** (účtovanie s takýmto človekom bude preň ľahké, pretože jeho zbožnosť a dobré skutky prevýšia tie zlé),
- 9. A vráti sa k rodine svojej potešený.**
- 10. Avšak ten, komu bude daná jeho kniha** (skutkov) **spoza jeho chrbta,**
- 11. Ten bude prosieť o záhubu** (aby bol zahubený, zomrel a vyhol sa tomu, čo vidí a čo ho neminie),
- 12. A bude horieť v planúcom ohni,**
- 13. On žil** (predtým v živote pozemskom) **vo svojej rodine v radosti** (žil bezstarostným a radostným životom, odmietajúc vieru i to, čo Boh uložil a nebral do úvahy varovania, ktoré varovali pred týmto dňom),
- 14. On** (takýto človek) **si myslel, že sa** (k Pánovi svojmu) **nenavráti.**
- 15. Ale áno** (on sa k Nemu vráti a bude vzkriesený). **Jeho Pán vidí všetko, čo sa ho týka** (a čo robí).
- 16. Prisahám** (Boh prisahá) **na súmrak,**
- 17. A na noc a na všetko, čo ona pojala** (a zahalila svojou temnotou),
- 18. A na spln mesiaca** (keď je mesiac v splne okružly a plný),
- 19. Že nastúpíte etapu po etape** (a stav po stave a nimi prejdete). (84:19)
(84:19): Z hľadiska významu tohto verša nájdeme vo výkladoch Koránu niekoľko možných výkladov. Najznámejší z nich hovorí, že sa tu myslí človek, ktorý prechádza rôznymi etapami

od chvíle, kedy je počatý, až kým nezomrie a nebude vzkriesený. Ďalší výklad hovorí, že sa tým myslia stavy v deň zmŕtvychvstania a súdny deň.

20. Čo je im (ľuďom), že neveria (napriek všetkým týmto jasným varovaniam)?

21. A keď je im prednesený Korán, do polohy sužúdu (sužúd je poklona, v ktorej sa človek pokloní, kľakne na kolená, nakloní trup a hlavu smerom k zemi, spojí čelo a nos so zemou a položí ruky ku hlave) **sa nesklonia** (a neprejavia tak úctu a rešpektu Bohu najvyššiemu)?

22. Tí ktorí odmietajú veriť, ho (Korán) za lož označujú (miesto toho, aby nad slovami v ňom zoslanými premýšľali a vážne ich brali),

23. Boh pritom lepšie vie, čo skrývajú (vo svojich srdciach),

24. Oznám im radostnú zvesť o trápení bolestivom. (Nech sa v živote pozemskom takýto človek teší a raduje z toho, čo koná, ale nech vie, že až nastane čas, bude donekonečna ľutovať, ako sa voči poznaniu zoslanom v Koráne zachoval.)

25. Tým, ktorí uverili a dobré skutky konali, sa dostane odmena (úplná a) **nekonečná** (tých sa toto trápenie nedotkne).

KAPITOLA OSEMDESIATA PIATA

Al Burúž
(Hviezdy)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Prisahám (Boh prisahá) **na nebo s obrovskými** (a jasnými) **hviezdami** (obrovské hviezdy by mohli mať aj význam zoskupení zverokruhov),

2. A (prisahám) **na sľúbený deň** (súdny deň),

3. A (prisahám) **na toho, kto bude svedkom a na toho, o kom bude svedčené,**

4. Že k zabitiu dovedli samých seba Ľudia priekopy. (85:4)

(85:4): Tí, ktorí vykopalí priekopu a zapálili ju, aby do nej veriacich hodili, akoby sami seba zabili, pretože sami seba do zatratenia uvrhli.

Podstata príbehu Ľudí priekopy je v tom, že existovalo spoločenstvo ľudí, ktoré neskôr dostalo pomenovanie Ľudia priekopy. Ľudia tohto spoločenstva sa raz rozhodli, že sa zbavia veriacich, ktorí s nimi žili. Preto dali vykopať priekopu, tú zapálili a do nej pohádzali veriacich. Nasledujúce verše nám uvádzajú, v čom spočíval tento príbeh.

5. Oheň s hojným palivom (zapálili ľudia, ktorí priekopu vykopalí),

6. Okolo ktorého si (títo ľudia, ktorí priekopu vykopalí) **posadali,**

7. A boli (prítom títo ľudia) **svedkami toho, čo** (sami) **robili s veriacimi,** (85:7)

(85:7): Vedeli presne, čo chceli a čo robili, preto hádzali veriacich do ohňa bez milosti.

8. Zášť (prítom Ľudia priekopy) **voči nim** (veriacim z ich radov) **mali len preto,** že (títo veriaci) **uverili v Boha mocného, ktorému vďaka patrí** (za všetko),

9. Ktorému patrí kráľovstvo nebies a zeme (a má absolútnu moc nad nimi). **Boh je všetkého svedkom** (vie o všetkom, čo sa deje).

10. Tí, ktorí skúške vystavili veriacich mužov a veriace ženy (tým, že podmienili ušetrenie ich životov odvrátením sa od Boha a viery v Neho) **a potom pokánie** (k Bohu) **neučinili** (a neľutovali a nenapravili svoje činy), **tým sa dostane trápenie pekla a trápenie ohňa.**

11. Tí, ktorí uverili a dobré skutky konali, tým sa **dostanú** (ako odmena) **záhrady** (rajské), **pod ktorými tečú rieky. To je tá výhra veľká** (ktorú môže človek dosiahnuť).

12. Mocný úder Pána tvojho (Boha) **je veľmi silný** (ak niekoho potrestá).

13. On je Ten, kto počína (každé stvorenie) **a** (po smrti ho) **prinavracia** (v deň zmŕtvychvstania).

14. On je odpúšťajúci a láskavý (voči tým, ktorí v Neho veria a cestu, ktorú v Koráne zoslal ľuďom, nasledujú),

15. Majúci Trón slávny (ktorému vládne),

16. Vykonávajúci (všetko), **čo chce** (vykonať).

17. Dostal sa k tebe (Muhammad) **príbeh o vojakoch?**

18. O Faraónovi a Samúdvcoch? (85:18)

(85:18): Počul si príbeh o Faraónovi a jeho ľudoch a o ľudoch Samúda? Oni boli oveľa silnejší než tí v Mekke, ktorí odmietajú veriť a proti tebe broja, ale aj tak boli za svoje hriechy potrestaní a vyhubení spolu so svojimi vojskami.

19. Veru (aj napriek tomu, ako dopadli predošlé spoločenstvá), **tí** (z tvojich ľudí, Muhammad), **ktorí odmietajú veriť, neustále za lož označujú** (posolstvo, ktorým si bol poverený a broja proti tebe),

20. Boh ich ale obklopuje zozadu (i zo všetkých strán tak, že vie o nich všetko a kedykoľvek ich môže postihnúť pohromou podobnou tej, akou postihol predchádzajúce spoločenstvá).

21. Veru (aj keď posolstvo za lož označujú, nech vedia, že) **je to Korán slávny** (vznešený a dobre známy v nebesiach),

22. V tabuli (nachádzajúcej sa v nebi) **chránený** (pred tým, aby sa v ňom čokoľvek bez Božieho zvolenia zmenilo). (Pozri napríklad prvé verše 43. kapitoly.)

KAPITOLA OSEMDESIATA ŠIESTA

Al Táreq (Prenikavo žiarivá hviezda)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Prisahám (Boh prisahá) na nebo a na Al Táreq, (86:1)

(86:1): Al Táreq je ten, kto prichádza a ohlási sa klopaním na dvere alebo kto preniká a vchádza bez ohlásenia,

2. A či ty vieš (ty, kto počúvaš tieto slová), čo je Al Táreq?

3. Hviezda žiarivá (s prenikavým svetlom, ktorá svojím svetlom preniká cez tmu),

4. Niet duše, nad ktorou by nebol strážca (každá duša má nad sebou strážcu, ktorý zaznamenáva jej dobré i zlé skutky).

5. Nech sa človek pozrie (a zamyslí sa nad tým), **z čoho bol stvorený,**

6. Bol stvorený z vody, ktorá sa roní (bez toho, aby takýto výron človek ovládal, pretože určený orgán dostáva automatickú správu, aby k výronu došlo pri sexuálnom vzrušení človeka),

7. Vychádza spomedzi chrbtice a hrude (spomedzi rebier).

8. On (Boh) má moc ho (človeka) prinavrátiť (k životu aj bez tohto celého procesu podobne, ako Boh stvoril Adama).

9. V deň, keď budú skúške podrobené (a vyjavené) **tajomstvá** (ktoré ľudia skrývali a ukáže sa to, čo skryté bolo),

10. Nebude mať (človek) **silu** (čokoľvek od seba odvrátiť) **a ani nikoho, kto by mu pomohol a podporil ho.** (Každý bude vtedy sám a bude sa musieť za všetko zodpovedať)

11. Prisahám (Boh prisahá) na nebo, k vlastnostiam ktorého patrí vracanie sa (a opakovať svoje cykly, medzi ktoré patrí aj dážď),

12. A prisahám (Boh prisahá) na zem, vlastnosťou ktorej je, že má trhlinu, (86:12)

(86:12): Keď zem popraská, vychádzajú z nej stromy a rastliny.

13. Že sú to (Korán) **slová oddeľujúce** (pravdu od nepravdy a dobro od zla),

14. Nie sú (určené) **na pobavenie** (neberte ich na ľahkú váhu a zamyslite sa nad nimi so všetkou vážnosťou).

15. Oni (tí, ktorí odmietajú súdny deň i Korán) **kujú úklady kutím** (veľkým proti tebe, Muhammad, i proti tvojim spoločníkom),

16. Ale i Ja som nástrahy nastražil (spôsobom, ktorým proti nim obrátim úklady, ktoré oni kujú, pozri napríklad 68:45 a 12:76 druhú vetu),

17. Dožič (Muhammad) **odklad tým, ktorí odmietajú veriť** (daj im čas, nech sa radujú z toho, čo kujú a konajú). **Počkaj na nich krátku chvíľu** (dostavia sa následky toho, čo konajú).

KAPITOLA OSEMDESIATA SIEDMA

Al Aalá
(Najvyšší)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

- 1. Svedč (Muhammad) o jedinečnosti mena Pána svojho najvyššieho,**
- 2. Ktorý stvoril (všetko existujúce) a vyrovnal (stvoril v rovnováhe a usporiadal),**
- 3. A ktorý predurčil (čo je dobré a čo zlé) a správne usmernil (k dobrou a ukázal, kde ono spočíva),**
- 4. A ktorý dal pastvinám vyjsť von (vyrásť zo zeme),**
- 5. A potom ich (pastviny) učinil zvyškami vyschnutými a sčernelými. (87:5)**
(87:5): Učinil ich suchými rastlinami, ktoré môžu neskôr zvieratá konzumovať. Tento cyklus však v určitom zmysle znázorňuje aj chod všetkého vôkol nás.
- 6. Oznamujeme ti ho (Korán, Muhammad, alebo dáme ti ho prednášať) tak (takým spôsobom), že ho nezabudneš (nič z neho),**
- 7. S výnimkou toho, čo Boh chce (aby si zabudol). On (Boh) vie (o všetkom), čo je zjavené i čo je skryté. (87:7)**
(87:7): Keď k poslovi a prorokovi Muhammadovi (požehnanie a mier nech ho sprevádzajú) prichádzal anjel Gabriel s veršom Koránu, posol sa snažil tento verš nahlas prednášať z obavy, aby nič z neho nezabudol. Preto mu Boh najvyšší zoslal tento i iné verše, aby ho upokojil, že nič z toho, čo mu je vnukané, nebude zabudnuté s výnimkou toho, čo Boh najvyšší usúdi, že sa má zabudnúť.
- 8. I uľahčíme ti (Muhammad) cestu k tomu, čo je ľahšie, (87:8)**
(87:8): Dáme ti, aby si si vždy vybral tú najľahšiu cestu, keď niekam chceš ísť alebo chceš niečo vykonať, vrátane náboženstva, ktoré je striedne vo všetkom. V tomto smere sa tradovalo, že keď prorok Muhammad (p.) chcel niečo vykonať a mal na výber, ako to vykonať, vždy si vybral tú ľahšiu cestu, pokiaľ neskrývala v sebe nejaký hriech.
- 9. Pripomínaj (ľuďom tento Korán), ak by pripomenutie pomohlo (ak by si videl, že je vhodný čas na to a že ľudia ťa počúvajú),**
- 10. Pripomenutie (v Koráne obsiahnuté) vážne vezme ten, kto sa obáva (Boha a toho, čo príde),**
- 11. A vyhýba sa mu (tomuto pripomenutiu) ten nešťastník,**
- 12. Ktorý bude horieť v ohni najväčšom,**
- 13. A potom (ako doň vstúpi a bude v ňom horieť) v ňom nezomrie (aby si oddýchol) a nebude ani žiť (životom dobrým).**
- 14. Prospel (v skúške) ten, kto sa očistil (uверil a očistil svoje srdce i dušu vierou),**
- 15. A spomenul meno Pána svojho, a tak sa (k Nemu s pokorou) modlil.**

16. Veru (vy) uprednostňujete život najnižší (pozemský a zabúdate na život posledný a večný),

17. A pritom život posledný (a večný) **je lepší a trvalejší** (než váš život pozemský, na ktorom tak ľpiete).

18. Toto (pripomenutie) **je i vo zvitkoch prvých** (predchádzajúcich poslov),

19. Vo zvitkoch Abraháma a Mojžiša.

KAPITOLA OSEMDESIATA ÔSMA

Al Ghášija (Ťažká udalosť)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Dostala sa k tebe (Muhammad) správa o Al Ghášiji? (88:1)

(88:1): Al Ghášija v arabskom jazyku znázorňuje obrovskú a ťažkú udalosť, ktorá zasiahne všetkých. Na tomto mieste sa tým myslí súdny deň a čo je s ním spojené.

2. Tváre (niektorých ľudí) budú v ten deň pokorné (tváre tých, ktorí odmietali veriť alebo k Bohu pridružovali),

3. Pracujúce a namáhané (unavené) budú (tváre tu znázorňujú ľudí),

4. Horieť budú v ohni rozpálenom (zúri vo blčiacom),

5. Napájané budú z prameňa vriaceho,

6. Nebudú mať inú potravu než darii, (88:6)

(88:6): Darii je suchá, horká a trnistá rastlina, ktorá rastie na púšti.

7. Z ktorého sa nestlštne a ani nezaženie hlad.

8. Tváre (iných ľudí) budú v ten deň blaženosť pociťovať (budú to tváre tých, ktorí v Boha verili a konali tak, ako im uložil),

9. S úsilím svojím (ktoré vynaložili v pozemskom živote) **budú spokojné** (pretože sa im dostalo to, čo bolo sľúbené)

10. V záhrade rajskej vysokej (vysokej svojím miestom i hodnotou),

11. V ktorej nebudú počuť plané reči,

12. V ktorej bude prameň tečúci,

13. A lôžka zdvihnuté,

14. A poháre položené (na okrajoch prameňov, vždy naplnené a pripravené na pitie),

15. A vankúše zoradené (pri sebe v rade),

16. A (cenné) koberce rozprestreté.

17. A či sa nepozerajú na ťavy (a neuvažujú o tom), **ako boli stvorené** (koľko smädu znesú a koľko úžitku do nich Boh pre ľudí vložil)?

18. A na nebo, ako bolo zdvihnuté?

19. A na hory, ako boli vztýčené (a pevne v zemi zasadené)?

20. A na zem, ako bola rozprestretá (a jej povrch sa rovným stal)?

21. Pripomínaj (Muhammad, ľudom toto všetko, nech sa zamyslia), **veď ty si poverený pripomínať** (tvojou úlohou je len ľudom pripomínať to, čo ti bolo vnuknuté),

22. Nie si poverený ich ovládať (alebo nútiť nasledovať to, čo im pripomínaš; každý sa rozhoduje sám za seba, ako bude konať).

23. Jedine toho, kto sa odvrátil a odmietol veriť (v Boha a nič zo znamení, ktoré zosielame, nenasledoval),

24. Toho Boh podrobí trápeniu najväčšiemu.

25. K nám bude ich návrat (po smrti),

26. A potom bude na nás vykonať účtovanie s nimi (za to, čo konali).

KAPITOLA OSEMDESIATA DEVIATA

Al Fažr
(Úsvit)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Prisahám (Boh prisahá) na úsvit,

2. A prisahám na desať nocí, (89:2)

(89:2): Ide o desať nocí mesiaca Zilhižža (podľa islamského lunárneho letopočtu). Tieto dni a noci sa považujú za požehnané, pretože sú to dni, kedy sa koná púť ku Kábe v Mekke.

3. A na párne a nepárne (zo všetkého, čo Boh stvoril), (89:3)

(89:3): Párny a nepárny sa rôzne interpretuje jednotlivými školami a výkladmi Koránu. Niektorí hovoria, že párnym sa myslí deň obetovania, ktorý je desiatym dňom mesiaca Zilhižža a nepárnym sa myslí deň Arafa, deviaty deň v mesiaci Zilhižža. Iní zasa hovoria, že párnym sa myslí stvorený a nepárnym sa myslí Boh, keďže On je jeden jediný. Ďalší sa zasa vyjadrujú, že párne sú všetky štyri povinné modlitby okrem modlitby pri západe slnka, ktorá je nepárna. Jeden z novodobých výkladov uvádza, že desať dní predstavuje rozdiel medzi lunárnym a slnečným kalendárom.

4. A na noc, keď odchádza (a blíži sa úsvit).

5. Je v tom všetkom dostatočná prísaha pre toho (človeka), kto je chránený rozumom (ktorý svoj rozum používa, ním uvažuje a snaží sa tak chrániť sám seba pred tým, aby sa zmýlil)? (Sú to všetko veci, ktoré majú svoju ohromnú váhu a prísaha na ne znamená veľa, alebo nie?)

6. A či si nevidel (Muhammad i ty, ktorý počúvaš), čo Pán tvoj učinil s Ádovcami (pozri napríklad verše 69:6, 54:18, 46:21)?

7. S (ich mestom) Iramom, ktoré malo silný základ (a honosné stavby, alebo ktoré bolo podopreté mohutnými stĺpmi),

8. Ktorým nik podobný nebol v krajine stvorený (nik podobný široko ďaleko neexistoval), (89:8)

(89:8): Ľud Ádu (Ádovci) bol veľmi silný a dožíval sa vysokého veku s obrovskými rozmermi tela. Boh najvyšší to spomenul, aby upozornil tých z Mekky, ktorí odmietajú veriť, že aj napriek tomu, že ľud Ádu ich prevyšoval vo všetkom, predsa bol nakoniec vyhubený, pretože odmietal svojho proroka, ubližoval mu a odmietol v Boha jedného jediného veriť.

9. A (čo Boh učinil) so Samúdovcami (s ľuďmi tohto kmeňa alebo spoločenstva), ktorí vysekávali skaly v údolí (a cez ktoré ich premiestňovali, aby si tak stavali príbytky), (89:9)

(89:9): Učenci z odboru islamských vied uvádzajú, že Samúdovci vybudovali 1700 mestečiek z kameňa v údolí nazvanom Údolie dedín.

10. A (čo Boh učinil) s Faraónom, ktorý mal koly, (89:10)

(89:10): Keď chcel faraón niekoho mučiť, prikázal priviazať ho o štyri koly vsadené do zeme.

11. S tými (všetkými uvedenými), ktorí prekračovali medze (skazy a nespravodlivosti sa dopúšťali) v krajinách (v ktorých vládli),

12. A tak v nich (týchto krajinách) veľa skazy napáchali,

13. Preto Pán tvoj na nich spustil rôzne trápenie (ktorému každého z nich podrobil).

14. Pán tvoj (Muhammad, ktorý je zároveň aj Pánom všetkého existujúceho) všetko sleduje (vie o všetkom, čo sa deje a nič Mu neunikne, nech si dá pozor každý, kto by chcel konať alebo by konal podobne ako uvedení ľudia a skazu by na zemi a medzi ľuďmi šíril).

15. Avšak človek (je takej povahy), ak by ho jeho Pán podrobil skúške a uštedril mu a dary mu dal, tak povie (takýto človek): „Pán môj mi uštedril (zo svojich dobrodíní, pretože si to zaslúžim)“,

16. Ale ak by ho (Boh človeka) skúške podrobil a obmedzil mu to, čo mu dával, tak povie (takýto človek): „Pán môj ma ponížil (a nie je so mnou i s tým, čo robím, spokojný)“. (89:16)

(89:16): Boh v tomto i predchádzajúcom verši poukazuje na to, že viera, dobrý úmysel a dobré správanie sú meradlom Božej spokojnosti, a nie to, či niekomu dá veľa majetkov alebo mu dožičí vysoké postavenie v spoločnosti. Ani skutočnosť, že niekto je chudobný a v spoločnosti nemá významné postavenie, nie je náznakom toho, že Boh s ním nie je spokojný. Každý človek vo svojom živote prechádza neustálymi skúškami a rôznymi rozhodnutiami, ktoré mu ukazujú aj hĺbku jeho viery. Mnohokrát sa stávajú udalosti, ktoré sa nás týkajú a ktoré vnímame len z jedného uhla pohľadu, avšak ony majú ďalekosiahlejšie následky a účinky, než si môžeme predstaviť a to, čo sa nám udeje, je len určitou súčasťou celého sledu udalostí. Skúška nespočíva v tom, že je niekomu niečo odobraté alebo obmedzené. Skúška spočíva aj v tom, že je niekomu niečo dané. Skúške je vystavený chudobný, ako túto chudobu vydrží a ako sa s ňou vysporiada, ale aj bohatý, čo s bohatstvom, ktoré dostal, vykoná a ako s ním naloží.

17. Nie (nie je to tak, ako si to predstavujete a Boh nemeria takým istým metrom, akým vy meriate). **Vy štedrosť nepreukazujete sirotám** (a nedávate im z toho, čo sa vám dostáva),

18. A nenabádate sa (navzájom) na poskytnutie jedla biednemu,

19. A pohlcujete dedičstvo hltaním úplným (a nenásytným), (89:19)

(89:19): Nezáleží vám na tom, či je to dedičstvo poctivé, alebo nie. U Arabov pred zoslaním Koránu dedili len muži. Ženám a deťom z dedičstva nič nedávali. V niektorých výkladoch sa uvádza, že dedičstvom sa tu myslí dedičstvo náležiacie sirotám, ktoré si ostatní pozostalí nechali a podelili a sirotu z neho neprávom vylúčili.

20. A milujete majetky milovaním veľkým (ste radi, keď majetky hromadíte, nemínate z nich a schovávate ich).

21. Nie (to všetko vám nepomôže a nerobíte dobre). **Až bude rozdrvená zem, rozdrvená rozdrvením** (úplným v deň zmŕtvychvstania),

22. A príde Pán tvoj (človek) a anjeli (prídu s Ním) rad za radom (zorazení),

23. A bude v ten deň predvedené peklo. V ten deň si spomenie človek (na všetky varovania pred týmto dňom), **ale kdežby mu už vtedy pomohlo spomenúť si** (už teraz, keď sa už knihy skutkov zapečatili a keď už nič nedokáže robiť).

24. Bude hovoriť (človek, ktorý konal, ako bolo uvedené): „**Kiežby som si bol** (v živote pozemskom) **pripravil, čo sa len dalo, pre svoj život** (budúci)“. (89:24)

(89:24): Mal som veriť v Boha, nikoho k Nemu nepridružovať, konať tak, ako mi uložil a mať na pamäti, že život sa smrťou nekončí, ale ďalej pokračuje.

- 25. V ten deň** (každý zistí, že) **nik nepodrobí trápeniu podobnému trápeniu Ním určenému** (nik nemá moc podrobiť takému trápeniu, akému Boh dokáže niekoho vystaviť),
- 26. A nik nespúta spútaním podobným spútaniu Ním určeným.** (Nik nemá takú moc ani možnosť ako Boh, aby niekoho pripútal k takémuto trápeniu a nechal ho prežívať ho.)
- 27. Ty, duša pokojná** (ktorá si verila a žila tak, ako ti Pán tvoj určil, a preto si teraz, v tento ťažký deň, pokojom obdarená),
- 28. Vráť sa k Pánovi svojmu spokojná** (s tým, čo sa ti dostalo od Boha), **uspokojivá** (získala si Božiu spokojnosť s tebou),
- 29. Vstúp medzi tých, ktorí sa Mi odovzdali,**
- 30. A vstúp do Mojej záhrady** (raja).
-

KAPITOLA DEVÄŤDESIATA

Al Ba'ad (Mesto)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Prisahám na toto mesto, (90:1)

(90:1): Mestom sa myslí Mekka v ktorej sa nachádza Kába.

2. Keď ty (Muhammad) si v tomto meste (v Mekke),

3. A (prisahám) na otca a na to, čo (on) splodil, (90:3)

(90:3): Podľa výkladov Koránu sa vo verši otcom myslí Adam, ktorý sa považuje za otca ľudstva a splodenými sú ľudia pochádzajúci z jeho potomstva, najmä proroci a poslovia Boží.

4. Stvorili sme človeka do stavu sprevádzaného námahou. (90:4)

(90:4): Pretože celý život človeka na zemi je drinou a námahou: od jeho nosenia v lone matky, cez jeho pôrod, živenie, dospievanie, cez jeho život až po smrť.

5. Myslí si (človek, ktorí odmieta vieru v Boha a v poslanstvo posla Muhammada, povyšuje sa a pýši svojou silou), že nik proti nemu nič nezmôže? (Človek ako taký je tvor veľmi zraniteľný, preto by si mal uvedomiť, že môže byť zasiahnutý kedykoľvek)

6. Hovorí (a bedáka človek, keď mu to už nie je platné): „Premárnil som bohatstvo nahromadené“.

7. Myslí si (človek), že ho nik nevidel (kde a kam svoje majetky premárnil)?

8. A či sme mu (človeku) nedali dve oči (ktorými vidí)?

9. A jazyk a dve pery (ktorými je a hovorí)?

10. A ukázali sme mu obe cesty (dobrá i zlá, aby dokázal rozpoznať, čo je správne a čo nie)?

11. Nech preto (po tom všetkom, čo sme človeku dali) prekoná prekážku (ktorú má pred sebou, prekonaním ktorej získa Božiu spokojnosť, dovedie ho to k dobru a prekonaním ktorej zdolá ľudskú lakomosť a strach),

12. A či ty vieš (ty, ktorý počúvaš), čo je to za prekážku?

13. Oslobodenie spod otroctva (to je tá prekážka),

14. Alebo nakrmenie (toho, kto nemá čo jesť) v deň hladu (keď je hlad a núdza a nedostatok potravy, kedy si človek uberie z toho, čo má, aby ostatným dal a pomáhal im),

15. Sirotu príbuznú (príbuzného osirelého, ktorý nemá, kto by sa oňho staral a pomáhal mu, čím sa zvyrazňuje dôležitosť príbuzenských vzťahov),

16. Alebo (nakrmenie) chudáka na zemi ležiaceho (a biedou postihnutého),

17. A potom (keď to všetko plní, ešte) patriť medzi tých, ktorí uverili a pobádali sa k trpezlivosti (k výdrži a vytrvalosti v dobrých i zlých obdobiach) a pobádali sa k milosti (a milosrdenstvu nielen k chudobným a biednym, ale aj ku všetkým ľuďom). (90:17)

(90:17): Uvedené správanie a pomáhanie ľuďom sa človeku rátajú ako dobrý skutok, pokiaľ by tieto dobročinné úkony boli podporené vierou a sledovali Božiu spokojnosť. Inak by nimi človek chcel dosiahnuť buď iba spokojnosť ľudí, alebo by chcel uspokojiť iba samého seba a za to mu Boh najvyšší nemôže pripísať dobré skutky. Ak niekto koná dobro v živote pozemskom bez viery a bez toho, aby týmto dobrom sledoval Božiu spokojnosť, potom Boh takémuto človeku dobro, ktoré vykonal, odplatí dobrom v živote pozemskom. Ako dobré skutky sa mu však nepripíšu a v súdny deň sa nezarátajú, keďže takýto človek existenciu Boha alebo súdneho dňa vôbec nepripúšťa. Človeku sa dostane to, k čomu smeruje jeho úmysel a vôľa. O spokojnosť Stvoriteľa sa nakoniec usiluje len ten, kto v Neho skutočne verí.

18. Tí (ktorí tak konajú) budú na pravej strane. (Budú to tí, ktorí si prevezmú knihu skutkov svojou pravou rukou a budú pokračovať do raja. Pozri úvodné verše 56. kapitoly Al Váqia.)

19. Tí, ktorí odmietli veriť v naše znamenia, tí budú na ľavej strane (budú to tí, ktorí si prevezmú knihu skutkov svojou ľavou rukou a budú pokračovať do pekla),

20. Bude na nich oheň uzavretý (a obklopí ich zo všetkých strán, zomkne sa vôkol nich).

KAPITOLA DEVÄŤDESIATA PRVÁ

Al Šams
(Slnko)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Prisahám (Boh prisahá) **na slnko a na ráno, ktoré s ním prichádza** (ktoré so sebou prináša rozbíjanie, svetlo a ráno),

2. A prisahám na mesiac, keď ho nasleduje (keď mesiac nasleduje slnko),

3. A prisahám na deň, keď ho zreteľne ukáže (keď deň ukáže úplnú žiaru slnka),

4. A prisahám na noc, keď ho zahľúpe (keď noc zahľúpe slnko),

5. A prisahám na nebo a na to (na tú Silu) **čo ho postavilo** (na to, čo toto nebo postavilo a zdvihlo), (91:5)

(91:5): Verš pripúšťa aj ďalší význam, a to: A prisahám na nebo a na Toho (na Boha), kto ho postavil. V takom prípade by Boh prisahal sám na Seba. Ak by sa bral do úvahy tento ďalší význam, potom by musel byť aplikovaný aj na nasledujúce verše.

6. A prisahám na zem a na to (na tú Silu), **čo ju rozprestrela** (na to, čo zem rozprestrela, že sa na nej dokáže bez námahy pohybovať a žiť živé tvory, medzi ktoré patrí aj človek),

7. A prisahám na dušu a na to (tú Silu), **čo ju vyrovnať** (na to, čo dušu vyrovnať a dotvorilo),

8. Keď jej (tejto duši) **vnukol jej hriechnosť i bohabojnosť** (vložil do nej oba protipóly - zlo i dobro, hriechnosť a bohabojnosť),

9. Prospel (získal a správne urobil) **ten, kto ju** (dušu) **očistil** (vierou v Boha a v nikoho iného, naprávaním samého seba a konaním dobra),

10. A sklamanie (z prehry) **utrpiť ten, kto ju** (svoju dušu) **uvrhol do nečistoty**. (91:10)

(91:10): Predchádzajúce štyri verše nám jasne hovoria, že Boh ukázal každej duši, v čom spočíva jej dobro a v čom jej zlo. Každý začínal z toho istého bodu a Boh nikomu v ničom neukrivil. Preto aj posledné dva predchádzajúce verše presne vystihujú život každého z nás. Kto sa snaží svoju dušu očistiť, verí v Boha, v to čo Boh zoslal v Koráne, v to, čo Boh uložil, aby sa toho ľudia držali, ten získal dobrý život pozemský, ale aj Božiu spokojnosť a dobro pre obdobie, ktoré príde po smrti. Kto však šiel so svojou dušou opačným smerom, ten sklamanie a stratu utrpí nielen v živote pozemskom, ale hlavne v živote, ktorý prichádza po smrti. Zodpovednosť každého z nás za svoje myslenie a skutky sa pritom neustále prelína s osudom, s udalosťami, ktoré mimo nás dotvárajú náš každodenný život a myslenie.

11. Samúdovci za lož označili (svojho posla Sáleha a to, s čím k nim prichádzal od Boha) **preto, že prekročili medze** (toho, čo mohli),

12. Keď urýchlene šiel (aby zarezal ťavu) **ten najskazenejší** (a najhorší spomedzi nich),

13. A pritom im posol Boží (Sáleh) **povedal: „Je to ťava Bohom určená** (určená ako znamenie pre vás) **a je to jej právo na vodu** (nesiahajte na to)“. (91:13)

(91:13): Príbeh Samúdocov sa odvíjal práve od spomínanej ťavy. Keď k nim prišiel posol Sáleh s posolstvom od Boha, jeho ľudia ho požiadali, aby im Boh dal dôkaz poukazujúci na pravdivosť jeho tvrdenia. Nato im Boh dal ťavu ako dôkaz pravdivosti tohto posolstva. Pozri napríklad siedmu kapitolu, verše 73 a nasl., kapitola 26, verše 155 a nasl., kapitola 11, verše 61 a nasl., kapitola 54, verše 23 a nasl.

14. Zo lži ho (Sáleha) však obvinili a zarezali ju (ťavu). Preto na nich ich Pán opakovane zoslal trápenie (až kým všetkých, ktorí sa previnili, nevzal zo života pozemského) **pre ich hriech, a tak ich** (Samúdocov, ich mesto a to čo vlastnili) **zrovnal** (so zemou), (Opakujúce sa trápenie doľahlo na celé ich spoločenstvo rovnako a zmietlo ho zo života pozemského.)

15. A neobáva sa (Boh) následkov toho. (91:15)

(91:15): Nič sa nezmení na povahe života na zemi, nik nebude nad Samúdocami alebo im podobnými smútiť a nik nemá moc Bohu v niečom oponovať. Trápenie v takejto podobe Samúdocov postihlo, pretože Boh pozná všetky udalosti v ich úplnom slede, vie, aký dopad majú na budúcnosť, ale aj preto, že Jeho spravodlivosť je spravodlivosťou dokonalou a úplnou.

KAPITOLA DEVÄŤDESIATA DRUHÁ

Al Lajl
(Noc)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

- 1. Prisahám** (Boh prisahá) **na noc, až svojou tmou zahalí** (všetko),
- 2. A na deň, až sa ukáže** (so svetlom svojím),
- 3. A na Toho** (na Boha), **kto stvoril jedinca mužského pohlavia a jedinca ženského pohlavia**, (92:3)
(92:3): Verš možno preložiť aj ako: A na to, čo stvorilo jedinca mužského pohlavia a jedinca ženského pohlavia,
- 4. Že vaša snaha je rôzna** (snažíte sa o rôzne veci vo svojom živote),
- 5. Ten, kto dal** (a pomáhal z toho, čo mu Boh uštedril na účely, ktoré Boh určil) **a vyvaroval sa** (toho, pred čím Boh varoval),
- 6. A uveril v to najlepšie** (čo môže byť a v to, že keď bude veriť v Boha, v to, čo zoslal v Koráne a že keď bude konať tak, ako Boh uložil, potom sa mu dostane to najlepšie, čo môže niekto dosiahnuť),
- 7. Tomu uľahčíme cestu k tomu, čo je ľahšie** (zo všetkého a dostane sa k dobru života pozemského i života posmrtného tou ľahšou cestou).
- 8. Ten, kto by bol skúpy** (nepomáhal a nedával by na účely, ktoré Boh určil) **a pohrdol** (vierou v Boha, konaním toho, čo Boh uložil a myslel si, že sa bez Neho zaobíde),
- 9. A za lož označil to najlepšie** (odmietol by existenciu Boha, dňa zmŕtvychvstania, ako aj existenciu raja),
- 10. Tomu uľahčíme cestu k tomu, čo je ťažšie** (tomu, čo je ťažšie a hriešnejšie a keď sa bude musieť zodpovedať za to, čo konal, jeho koniec bude ten najťažší),
- 11. Nepomôžu mu jeho majetky, až sa zrúti** (do záhuby a do ohňa pekelného za to, že vieru v Boha a v to, čo zoslal, odmietal, a za to, že sa tým neriadil).
- 12. Na nás je správne usmernenie** (ukázať každému, kde je dobro a odkiaľ a kam vedie tá správna cesta, ktorú by mal nasledovať),
- 13. A nám patrí život posledný** (ktorý príde po súdnom dni) **a život prvý** (pozemský). (Všetko, čo v nich je, Bohu náleží a riadi sa tým, čo Boh určil.)
- 14. Preto som** (Boh) **vás varoval pred ohňom blčiacim**,
- 15. V ktorom bude horieť len ten najskazenejší**,
- 16. Ktorý za lož označil** (to, čo Boh zoslal, ako aj poslov, ktorých posolstvom poveril) **a odvrátil sa** (od viery v Boha a od toho, čo Boh v posolstvách Ním zoslaných a v Koráne uložil),
- 17. Bude dané, že sa mu** (tomuto ohňu) **vyhne** (a bude z neho vyňatý) **ten najbohabojnejší**,

18. Ktorý dáva (sám od seba) majetky svoje (z toho, čo mu Boh dal) a očisťuje sa (dáva zo svojich majetkov na účely, ktoré Boh určil, aby svoje majetky i sám seba očistil),

19. A nik uňho pritom nemá dar hodný odplaty (nik mu predtým neprejavil žiadnu láskavosť, ktorú mu teraz odpláca a ani tomu, komu pomáha, nič nedlhuje a takto mu dlh spláca), (Pomoc musí byť nezištná a veriaci človek ňou musí sledovať len Božiu spokojnosť.) (92:19)

(92:19): Tento verš súvisí s predchádzajúcim veršom v tom zmysle, že bohobojný človek dáva zo svojho bohatstva ľuďom len čisto z bohobojnosti, a nie na dosiahnutie určitého prospechu alebo ako prejav vďaky a odplaty niekomu inému. Islamskí učenici uviedli, že predchádzajúce verše boli zoslané vtedy, keď Abú Bakr Al Siddíq (jeden z najbližších ľudí k prorokovi Muhammadovi) kúpil Biľál'a (ktorý bol v tom čase otrokom) a ihneď potom, ako ho kúpil, ho prepustil na slobodu, sledujúc pritom len Božiu spokojnosť.

Tí, ktorí k Bohu pridružovali a odmietali veriť v posolstvo posla Muhammada, Abú Bakrovo konanie komentovali tým, že Abú Bakr tak urobil preto, aby Biľál'ovi oplatil láskavosť, ktorú mu on preukázal, čo však nebola pravda. Biľál'a predtým než ho Abú Bakr kúpil, nepriatelia muslimov veľmi trápili a mučili, pretože sa dozvedeli, že prijal islam za svoje náboženstvo.

20. Sleduje (tým) len Tvár svojho Pána najvyššieho, (92:20)

(92:20): Konštrukcia „pre Božiu tvár“, „pre Tvár Pána svojho“ sa v arabskom jazyku vyskytuje pomerne často a znamená pre Božiu spokojnosť, respektíve robiť niečo s čistým srdcom a len pre získanie Božej spokojnosti.

21. Preto (takýto bohobojný človek) **bude spokojný** (s tým, čo mu Boh, nad ktorým nikoho niet, za odmenu pripravil).

KAPITOLA DEVÄŤDESIATA TRETIA

Al Duhá (Predpoludnie)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Prisahám (Boh prisahá) **na predpoludnie** (na ráno – na prvé hodiny dňa),

2. A na noc, až všetko zakryje (a usadí sa),

3. Tvoj Pán (Muhammad) **t'a neopustil a ani si t'a neprestal všímať** (stále je s tebou, ochraňuje t'a a o všetkom vie), (93:3)

(93:3): Adresátom je tu prorok Muhammad (p.). Táto časť kapitoly bola zoslaná ako odpoveď tým, ktorí neznášali posla a proroka Muhammada, keď povedali, že posla a proroka Muhammada (p.) opustil jeho Pán. Bolo to následkom toho, že po určitý čas anjel Gabriel za poslom Muhammadom neprišiel. Keď tí z Mekky, ktorí odmietali veriť, tak povedali, bola zoslaná táto kapitola, ako odpoveď na ich slová.

4. To posledné (život po smrti alebo to, čo ti dá Boh neskôr, Muhammad) **bude pre teba lepšie než to prvé** (než život pozemský alebo to, čo ti doposiaľ dal), (93:4)

(93:4): O tom, čo sa myslí pod prvým a posledným, sú dva výklady. Jeden hovorí, že sa tým myslí život pozemský a život večný, ktorý príde po súdnom dni. Druhý výklad zase hovorí, že sa tým myslí to, čím Boh posla a proroka Muhammada obdaril a považovalo sa to za útechu a zvesť pre posla Muhammada, aby vydržal všetko, čomu je vystavený, pretože Boh mu pripravil niečo omnoho lepšie, čo ešte len príde.

5. Pán tvoj ti dá (zo všetkého dobra to najlepšie), **a budeš** (s tým, čo ti dá) **spokojný** (tak sa neboj, že by t'a Boh opustil).

6. A či t'a (Muhammad) **nenašiel** (Boh) **osirelého a nedal ti útočisko?** (93:6)

(93:6): Adresátom je tu posol a prorok Muhammad (p.). Prorokov otec zomrel, keď on bol ešte v lone svojej matky. Po šiestich rokoch od jeho narodenia mu zomrela aj matka. Do opatery si ho potom vzal jeho starý otec Abdul Muttaleb a opatroval ho až do svojej smrti. Keď mal prorok Muhammad (p.) osem rokov, zomrel aj jeho starý otec. Nato sa ho ujal jeho strýko Abú Táleb, ktorý sa oňho staral a neskôr ho bránil a zastával sa ho. Aj napriek tomu, že Abú Táleb aj po vnuknutí posolstva Muhammadovi naďalej uctieval popri Bohu sochy, bránil Muhammada a zastával sa ho pred ľuďmi (keďže mal vysoké postavenie medzi nimi). Zmysel tohto verša spočíva v tom, že Boh vždy zabezpečil prorokovi Muhammadovi niekoho, kto sa oňho staral až dovtedy, kým nebol zoslaný verš, v ktorom Boh prorokovi oznamuje, že sa už nemá báť nikoho, má oznámiť všetko, čo mu bolo od Boha vnuknuté a Boh sa postará o jeho ochranu. Vtedy prorok požiadal stráž, ktorá ho strážila, aby ho prestala strážiť a odvtedy až do svojej smrti bol prorok bez stráže.

7. A našiel t'a (Boh, Muhammad) **blúdiaceho** (hľadájúceho pravdu a premýšľajúceho o Stvoriteľovi, o Bohu), **a tak t'a správne usmernil** (určil, že nastal čas, aby sa posolstvo začalo naplňovať a aby začalo vnukanie Koránu a tak t'a vrátil spolu s ľuďmi na tú jedinou cestu, ktorú od počiatkov určil),

8. A našiel ťa (Muhammad) živiaceho rodu (starajúceho sa o živenie a zabezpečenie svojej rodiny) a tak ti dal, čo ti postačí.

9. Preto sirotu neutláčaj, (93:9)

(93:9): Buď k nej dobrý a milý ako láskavý otec a nepoužívaj silu, aby si ju obral o jej práva alebo ponížil. Tento verš i nasledujúci učí ľudí, ako sa majú správať k sirotám a chudobným ľuďom, aby tak prejavili vďaky Bohu za to, čo im dal.

10. A toho, kto prosí o pomoc, neokríkaj (a neodháňaj, ak by ťa o pomoc požiadal, ale milým spôsobom sa od neho odvráť, ak mu pomoc nemôžeš alebo z nejakého dôvodu nechceš poskytnúť),

11. A o dare Pána svojho (ľuďom) rozprávaj (rozprávaj im o Bohu, o posolstve, ktoré ti vnukol a poveril ťa ho ľuďom oznámiť a o dobre, ktoré im Korán prináša). (Okrem toho pomáhaj ostatným, čím sa to, čo Boh ukladá, začne prakticky naplňať.)

KAPITOLA DEVÄŤDESIATA ŠTVRTÁ

Al Šarh
(Uvoľnenie)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. A či sme ti (Muhammad) neuvoľnili hrud' tvoju (a svetlom múdrosti nenaplnili, aby si prijal vnuknutie Bohom zoslané a mal trpezlivosť a silu znášať ubližovanie a ťažkosti ľudí)? (94:1)

(94:1): Zvestovanie a vnukanie Koránu poslovi a prorokovi Muhammadovi (p.) prostredníctvom anjela Gabriela bolo pre posla Muhammada veľmi náročné a vyčerpávajúce. Ved' sám Boh, nad ktorým vyššieho niet, v Koráne hovorí: „Keby sme zoslali dole tento Korán na horu, uvidel by si ju pokornú, popraskanú od strachu pred Bohom“ verš 59:21.

2. A snali sme z teba (Muhammad) tvoje bremeno (ktoré ťa zaťažovalo),

3. Ktoré ťažilo tvoj chrbát, (Bremenom, ktoré posla a proroka Muhammada zaťažovalo, boli všetky ťažkosti spojené s oznámením posolstva ľudom a s tým všetkým, čím pritom prechádzal.)

4. A pozdvihli sme (vysoko) postavenie tvoje. (94:4)

(94:4): Jeden z výrokov proroka Muhammada (p.) hovorí: Prišiel ku mne anjel Gabriel a povedal mi: „Muhammad, tvoj Pán hovorí: Vieš, ako som pozdvihol vysoko tvoje postavenie?“ Povedal som: „Boh, nad ktorým niet vyššieho, vie.“ (Anjel Gabriel) Povedal: „Keď Som (Boh) spomenutý, si spomenutý so mnou“. To sa nám javí napríklad pri volaní k modlitbe, ktoré znie: „Svedčím, že niet boha okrem Boha a svedčím, že Muhammad je Božím poslom“, alebo v samotnej modlitbe a pod. Tým sa vlastne postavenie a spomienka na proroka dostala tak vysoko, že keď je spomenutý Boh, je tesne za ním spomenutý aj Muhammad ako posol Boží.

Táto kapitola bola zoslaná poslovi a prorokovi Muhammadovi (p.) v prvých rokoch islamu, keď bol ešte v Mekke (pred odchodom do Mediny) a v čase, keď boli muslimovia vo veľkej tiesni a keď voči nim ich nepriatelia zostrili boj a nenávisť. Boh pripomína prorokovi (p.), čo všetko mu dal a že jemu i veriacim čoskoro pomôže, len musia byť trpezliví a mať výdrž.

5. S ťažkosťou (a trápením) **prichádza aj uľahčenie** (Boh nenechá nikoho v tiesni donekonečna),

6. S ťažkosťou (a trápením) **prichádza aj uľahčenie.** (Boh túto skutočnosť znova zvyrazňuje, aby si jej boli ľudia vedomí a aby Ho prosili o pomoc, ochranu a uľahčenie.)

7. Keď teda skončíš (s tým, čo si robil a s oznamovaním posolstva), **tak sa vzpriam,**

8. A k Pánovi svojmu spieť chce (s modlením a prosbami svojimi). (94:8)

(94:8): Význam predchádzajúcich troch veršov adresovaných prorokovi Muhammadovi (p.) spočíva v tom, že proroka nabádajú, aby po skončení svojich každodenných povinností a problémov uvoľnil svoju myseľ, vzpriam sa a pripravil sa k modlitbe a uctievaniu Pána svojho. Uvedené verše sú síce adresované prorokovi Muhammadovi (p.), avšak ukazujú

ostatným veriacim, že by nemali zabúdať na modlenie a na spomínanie si na Boha, keď skončia svoje každodenné povinnosti a mali by si časť svojho dňa vyhradiť na tento účel.

KAPITOLA DEVÄŤDESIATA PIATA

Al Tín (Figy)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Prisahám (Boh prisahá) na figy a na olivy, (95:1)

(95:1): V niektorých výkladoch sa píše, že v tomto verši sa hovorí o dvoch mestách, o ktorých je známe, že v nich rastú najmä figovníky a olivovníky: Damašek, kde rastú figovníky a Al Quds (Jeruzalem), kde rastú olivovníky.

2. A na horu Sínin, (95:2)

(95:2): Vo výkladoch sa uvádza, že ide o horu v Sinaji, na ktorej stál Mojžišovi, keď k nemu Boh prehovoril.

3. A na toto bezpečné mesto (na Mekku), (95:3)

(95:3): Podľa výkladov Koránu sa bezpečným mestom myslí Mekka. Islamskí učitelia komentovali predchádzajúce tri verše tak, že prisaha bola symbolom troch miest a troch posolstiev: prvé bolo Ježišovo posolstvo, ktorého symbolom bol Al Quds (Jeruzalem), druhé bolo posolstvo Mojžišovo na hore Sinaj a tretie bolo posolstvo posla a proroka Muhammada (p.) v Mekke.

4. Že sme stvorili človeka v najlepšej podobe,

5. A potom sme ho vrátili najnižšieho z najnižších, (95:5)

(95:5): Výraz „najnižšieho z najnižších“ môže mať niekoľko významov. Jeden z nich znamená, že človek bol stvorený v najlepšej podobe, bol obdarený zrakom, sluchom, peknou postavou, rozumom atď., aby to všetko použil pre svoje dobro v pozemskom živote a pripravil sa na život posmrtný. Avšak tí, ktorí tieto dobrodenia Božie nevedeli správne využiť, dostanú sa v najhoršej podobe do pekla. Ďalší možný význam vety je, že človek potom, ako bol na vrchole svojich síl a mladosti, sa postupne vracia do etapy, v ktorej začína strácať silu a rozum, až ich v určitom štádiu staroby úplne stratí.

6. Okrem tých (tých sa predchádzajúci verš netýka), ktorí uverili (v Boha a v to, čo zosla) a dobré skutky konali, tým sa dostane odmena nekonečná (a zaslúžená).

7. Čo ťa (ty, človek, ktorý počúvaš) ešte vedie za lož označovať zúčtovanie (ktoré príde s príchodom súdneho dňa)?

8. A či nie je Boh najmúdrejší (a najspravodlivejší) z tých, ktorí rozhodujú? (95:8)

(95:8): Výraz „najmúdrejší z tých, ktorí rozhodujú“ môže znamenať aj: „najspravodlivejší zo spravodlivých“, „najmúdrejší z múdrych“ alebo „Ten, kto najdokonalejšie niečo k dokonalosti dovedie“.

Traduje sa, že vždy, keď prorok Muhammad (p.) tento verš počul, povedal: „Áno, a ja som toho svedkom“.

KAPITOLA DEVÄŤDESIATA ŠIESTA

Al Alaq

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Čítaj (Muhammad slová Koránu, ktoré ti prinášame) **v mene Pána svojho (Boha), ktorý stvoril**, (96:1)

(96:1): Tento verš je prvý, ktorým bol posol a prorok Muhammad (p.) oslovený Bohom najvyšším. Je v ňom výzva k čítaniu, písaniu a k vede a vzdelaniu vo všeobecnosti, pretože tak človek dospeje k tomu, aby lepšie vnímal svoje okolie i zákonitosti, ktoré Boh všetkému dal, a tak sa človek aj priblíži k Bohu. Verš hovorí: Čítaj Muhammad tento Korán v mene Boha, ktorý stvoril všetko existujúce. Preto sa každá kapitola v Koráne (okrem jednej), každý úkon, ktorý muslim koná, začína vetou: V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť, čo znamená, že Boh nielenže má moc milosť udeliť a ju udeľuje, ale táto milosť je v Jeho výlučnej moci.

2. Stvoril človeka z pijavice (jedna z etáp vývoja ľudského embrya je štádium, v ktorom sa plod podobá pijavici, kedy sa stočí a cez placentu dostáva živiny z tela matky), (96:2)

(96:2): V niektorých prekladoch Koránu sa slovo Alaq, ktoré sme preložili ako pijavica, prekladá ako zrazenina krvi. Slovo Alaq pripúšťa oba významy, aj keď sa zdá, že preklad tohto slova ako pijavica hlbšie vystihuje podstatu tohto slova. V každom prípade, ak sa na toto štádium vývoja embrya pozrieme, uvidíme veľkú podobnosť s pijavicou i krvnou zrazeninou.

3. Čítaj (Muhammad) **a vedz, že Pán tvoj je najštedrejší** (vo všetkom, čo dáva),

4. Ktorý naučil perom (písať, čím sa poznatky zachovávajú a prenášajú),

5. Naučil človeka to, čo (človek) nevedel. (96:5)

(96:5): Predchádzajúce verše sa pokladajú za prvé verše, ktoré boli poslovi a prorokovi Muhammadovi vnuknuté Bohom prostredníctvom anjela Gabriela. Bolo to v jaskyni Hirá, kde prorok posledné mesiace, pred zjavením sa anjela Gabriela zvykol tráviť dlhší čas a premýšľať o Bohu. Prvé, o čom verše hovoria, je čítanie a písanie. Zdôrazňujú, že jeden z nespočetných darov Boha najštedrejšieho človeku je pero znázorňujúce písanie. Čítaním a písaním a získavaním poznatkov prostredníctvom toho sa zachovávajú poznatky a informácie nezmenené ľudským podaním a časom. Je to akoby príkaz poslovi a prorokovi Muhammadovi, odkazujúci na dôležitosť tohto prvku ľudskej existencie a vývoja.

6. Nie (človek sa nespráva tak, ako sa má). **Človek prekračuje medze,**

7. Keď videl (takýto človek sám seba), **že nikoho nepotrebuje** (že má bohatstvo a moc, tak začne páchať zlo).

8. K pánovi tvojmu bude návrat (po smrti, tak na to nezabúdaj). (96:8)

(96:8): Tento a nasledujúci verš (od 6. až do konca) je adresovaný Abú Žahlovi a ľudom jemu podobným. Abú Žahl, ktorý šíril nespravodlivosť a zlo svojím bohatstvom, priveľmi nenávidel proroka Muhammada (p.). Aj keď je tento verš zoslaný v konkrétnej situácii, v jeho obsahu nie je spomenutá konkrétna osoba, čo znamená, že sa vzťahuje na podobné prípady a krivdy vo všeobecnosti a v každom čase.

9. Vidiš toho, kto zakazuje

10. Bohu poddanému modliť sa, keď by sa tento modlil? (96:10)

(96:10): Tým, kto zakazuje, sa myslí Abú Žahl' a tým, kto je Bohu poddaný a kto sa modlí, sa myslí prorok Muhammad (p.). Tento verš bol zoslaný potom, ako Abú Žahl' povedal: „Ak by som videl Muhammada modliť sa, stúpim mu na krk“.

11. Vidiš (predstav si Abú Žahl' i každý, kto by podobne konal), **ak by bol** (Muhammad alebo muslim, ktorý sa modlí) **správne usmernený**

12. Alebo by prikázal bohabojnosť (ako bude vyzerat' ten, kto by to zakazoval, keď zistí, akej chyby sa dopúšťal)? (96:12)

(96:12): Otázka znie, aký bude osud človeka, ktorý bráni veriacemu v konaní dobra a vo všetkých spomenutých dobrých činoch a v presvedčení a chce ho odvrátiť od cesty pravdy a pokoja. Nech každý zváži následky svojho konania predtým než koná, aby to potom neľutoval, keď mu to už nepomôže.

13. Vidiš (Muhammad alebo ty, kto počúvaš, ako by vyzeral Abú Žahl' alebo kto podobne koná), **ak by** (Abú Žahl' alebo kto podobne koná) **za lož označil** (Korán a poslanstvo, ktorým bol poverený posol Muhammad) **a odvrátil sa** (od viery a od toho, čo v ňom Boh zoslal)?

14. Nevedel vari, že Boh vidí (všetko, čo on koná a čo v sebe skrýva)? (Skutočne si takýto človek myslí, že Boh ho nevidí a nevie, čo zamýšľa a nechá ho neustále ubližovať veriacim len kvôli ich viere?)

15. Nie (nebude si robiť, čo chce a ubližovať). **Ak neprestane, tak ho potiahneme za šticu** (poníženiu ho vystavíme a do pekla silou stiahneme),

16. Šticu ľživú (lož šíriacu), **omylom naplnenú** (v omyle a hriešnosti zotrváva a ostatných k nemu vedie).

17. Nech zavolá tých, s ktorými sedáva (na zhromaždeniach svojich a u ktorých je predpoklad, že ho podporia). (96:17)

(96:17): Ak si myslí, že je taký silný a že ho necháme Muhammadovi ubližovať.

18. Zavoláme (naňho a na toho, kto s ním príde) **anjelov prinášajúcich trápenie**. (96:18)

(96:18): Islamskí učenci posledné dva verše dávajú do súvisu s tým, že raz Abú Žahl' prešiel popri prorokovi Muhammadovi (p.), keď sa modlil a povedal mu: „A či som ti nezakázal modliť sa tu, Muhammad?“ Prorok Muhammad (p.) mu nato pohrozil Božou mocou, načo Abú Žahl' povedal: „Čím sa mi vyhrážaš, Muhammad! Prisahám na Boha, že medzi ľuďmi tohto údolia mám najviac spoločníkov a prívržencov“. Nato Boh najmocnejší zoslal oba predchádzajúce verše, ktoré hovoria, že ak by Abú Žahl' zvolal svojich spoločníkov, aby ublížil prorokovi, tak Boh najvyšší svojmu prorokovi a veriacim pošle na pomoc tých najmocnejších anjelov, prinášajúcich so sebou trápenie pre Abú Žahl'a a tých, ktorí by s ním boli.

19. Nie (veci sa nemajú tak, ako si to predstavuje Abú žahl'). **Neposlúchaj ho** (Muhammad a pokračuj vo svojich modlitbách) **a poklonu sužúd konaj** (sužúd je poklona, v ktorej sa človek pokloní, kľakne na kolená, nakloní trup a hlavu smerom k zemi, spojí čelo a nos so zemou a položí ruky ku hlave) **a približuj sa** (tak k Pánovi svojmu). (96:19)

(96:19): V jednom z výrokov proroka Muhammada (p.) sa hovorí: „Človek je k svojmu Pánovi najbližšie počas poklony sužúdu“.

KAPITOLA DEVÄŤDESIATA SIEDMA

Al Qadr (Noc Al Qadr)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. My sme ho (Korán) zoslali dole v noci Al Qadr, (97:1)

(97:1): Podľa výrokov proroka Muhammada noc Al Qadr nastáva v poslednej tretine mesiaca Ramadan. Najpravdepodobnejšie je to noc z 26. na 27. deň Ramadanu. V noci Al Qadr bol Korán v celistvosti zoslaný zo zachovanej tabule v siedmom nebi do nášho neba a z neho potom bol počas približne 23 rokov vnuknutý po častiach poslovi a prorokovi Muhammadovi.

2. A či ty vieš (ty, ktorý tieto slová počúvaš), čo je noc Al Qadr?

3. Noc Al Qadr je lepšia než tisíc mesiacov (odmena za vykonávané náboženské úkony, dobré správanie a dobré skutky počas tejto noci sa rovná odmene za ich konanie počas tisíc mesiacov života),

4. Anjeli a duch (anjel Gabriel) **sú v nej zoslaní dole so súhlasom svojho Pána v každej veci** (ktorú Boh prisúdil ľuďom),

5. Mier je v nej (mier spočíva v tejto noci) **až do úsvitu.**

KAPITOLA DEVÄŤDESIATA ÔSMA

Al Bajjina
(Jasný dôkaz)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Tí z radov ľudí knihy, ktorí odmietli veriť (židia a kresťania) a tí z radov tých, ktorí pridružujú k Bohu a odmietli veriť, by neboli upustili od toho, čo konajú (a zanechali to, na čom boli), až kým by k nim neprišiel jasný dôkaz, (98:1)

(98:1): Určitá skupina z radov židov, kresťanov a tých Arabov, ktorí k Bohu pridružovali, hovorila v dobe pred zoslaním posolstva poslovi a prorokovi Muhammadovi: „Neupustíme od toho a nezanecháme to, v čo veríme, až pokým nepríde prorok, ktorý bol spomenutý v Tóre a v Evanjeliu.“ Týmto spomenutým prorokom bol práve prorok Muhammad (požehnanie Božie a mier nech ho sprevádzajú). Boh najvyšší v prvých troch veršoch tejto kapitoly členom uvedenej skupiny pripomína, že sľubovali, že po príchode sľúbeného proroka sa podriadia tomu, s čím on bol poslaný a zanechajú svoje nezhody a mylne tvrdenia. V nasledujúcom štvrtom verši sa už hovorí, čo sa stalo potom, keď bol tento prorok poslaný a ako sa táto skupina ľudí zachovala, keď len niektorí z nej v proroka uverili a uverili v pravdu, s ktorou prišiel a zachránili tak svoje duše pred záhubou.

2. Posol od Boha prichádzajúci (poverený posolstvom), ktorý prednáša knihy (alebo zvitky) očistené (Korán a jeho jednotlivé verše a kapitoly), (Uvedené skupiny sľubovali, že keď očakávaný posol a prorok, ktorým bol posol a prorok Muhammad, príde s posolstvom od Boha, potom zanechajú to, na čom sú a budú ho nasledovať.)

3. V ktorých (v týchto knihách) je napísané niečo rovné (alebo cenné, ktoré sa neodchyluje od pravdy a ukazujú priamu cestu k tomu, čo Boh chce, bez okľúk alebo vybočení).

4. Tí, ktorým bola Kniha daná (židia a kresťania), sa rozdelili (vo svojej viere a názoroch) až potom, keď k nim prišiel dôkaz jasný (posol Muhammad a Korán, ktorý mu bol vnuknutý), (98:4)

(98:4): Tieto verše hovoria o židoch a kresťanoch, ktorí žili v Medine a neďaleko nej. Všetci čakali posla, ktorý mal prísť so záverečným posolstvom od Boha. Keď bol potom za tohto posla vyvolený a vybraný Muhammad a židia a kresťania, ktorí ho stretli alebo k nemu prichádzali, spoznali v ňom očakávaného posla, začali sa medzi sebou sporiť, až sa napokon rozdelili na tri skupiny. Prvá skupina židov a kresťanov nielenže uverila v to, čo bolo poslovi Muhammadovi zoslané, t.j. Korán a spoznala v ňom znaky a vlastnosti očakávaného posla a proroka, ale toto posolstvo potom aj nasledovala. Druhá skupina v to uverila, ale uprednostnila zotrvať na svojom pôvodnom náboženstve. Tretia skupina taktiež veľmi dobre vedela, že Muhammad je tým poslom a prorokom, ktorého očakávala, avšak odmietala to nasledovať a ešte k tomu proti prorokovi a muslimom začala brojiť a nepriateľstvo skryto i verejne prejavovať. Vyčíňanie členov tejto tretej skupiny malo rôzne pohnútky. Niektorí sa nedokázali zmieriť s tým, že očakávaný posol a prorok nepochádza z ich radov. Iní zasa v tomto posolstve a v zásadách, ktoré so sebou prináša, videli ohrozenie svojich mocenských alebo finančných záujmov, atď.

5. Pritom im nebolo prikázané nič iné, než aby uctievali Boha a boli v náboženstve svojom Jemu (Bohu) verní (aby nikomu inému oddanosť neprejavovali, len Bohu), aby boli verní a aby konali modlitbu a dávali zakat (pomáhali ostatným zo svojich majetkov, a tak svoje majetky očisťovali). To je to náboženstvo pravé (správne a priame, ktoré od nás Boh chce, aby sme nasledovali).

6. Tí z radov Ľudí knihy, ktorí odmietli veriť (židia a kresťania) a tí z radov tých, ktorí pridružujú k Bohu a odmietli veriť, v ohni pekelnom budú, naveky v ňom budú. To sú tí najhorší z radov stvorených.

7. Tí, ktorí uverili a dobré skutky konali, to sú tí najlepší z radov stvorených,

8. Ich náležitou odmenou u ich Pána budú záhrady rajske, pod ktorými tečú rieky, v ktorých budú na veky vekov. Boh je s nimi spokojný a oni budú s Ním spokojní (s tým, čo im sľúbil, pripravil a dal). To bude pre toho, kto sa bál Pána svojho (a tak sa držal toho správneho, čo Boh zoslal).

KAPITOLA DEVÄŤDESIATA DEVIATA

Al Zalzala (Zemetrasenie)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

- 1. Až sa zem otrasie otrasom svojím** (silným a ničivým, ktorý jej bol Bohom predurčený a ktorý sprevádza udalosť zmŕtvychvstania),
 - 2. A až zem svoje bremená vyvrhne** (vyjaví na povrch všetko, čo v nej je),
 - 3. A až človek (s údivom a strachom) povie: „Čo je to s ňou (čo sa to s ňou deje)?“**,
 - 4. V ten deň bude (zem) oznamovať správy svoje** (o tom, čo sa deje a čo sa na nej dialo), (99:4)
(99:4): Prorok Muhammad (požehnanie Božie a mier nech ho sprevádzajú) povedal: „Viete, čo sú jej správy?“ Všetci odpovedali: „Boh a Jeho posol to vedia“. Prorok povedal: „Správy zeme sú, že o každom človeku bude svedčiť, čo on na zemi konal. Zem (o každom) povie: V ten deň urobil to a to. To sú jej správy“. Zem bude preto svedkom vypovedajúcim o činoch každého človeka, ktorý na nej žil.
 - 5. Že Pán tvoj jej vnukol** (aby ich oznámila a aby vyvrhla bremená, ktoré v nej boli).
 - 6. V ten deň sa ľudia budú vracat' rozdelení, aby videli svoje skutky** (bolo im ukázané, čo všetko vykonali a boli im tieto ich skutky odplatené).
 - 7. Kto by vykonal (čo i len) za mak dobra, tak ho (ako dobro) uvidí** (nič sa tam nestratí a každý veriaci človek tam nájde dobro, ktoré vykonal a bude mu daná zaň odmena),
 - 8. A kto by vykonal (čo i len) za mak zla, tak ho (ako zlo) uvidí** (zistí, akého zla sa dopustil a dostane sa mu odplata spravodlivá).
-

KAPITOLA STÁ

Al Ádiját (Bežiaci)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Prisahám (Boh prisahá) **na bežiaci a dychtivé** (vydávajúce zvuk podobný zvuku, ktorý vydávajú kone, keď bežia), (100:1)

(100:1): V starších výkladoch Koránu sa uvádzajú dva výklady tohto verša. Prvý, že sa nimi myslia útočiace kone. Druhý, že sa nimi myslia ťavy vezúce pútnikov vôkol Mekky na miesta tvoriace súčasť rituálu púte. V niektorých novodobých výkladoch sa však stretávame s výkladom, ktorý hovorí, že sa týmto i nasledujúcimi veršami myslia vetry.

2. A prisahám na tie, ktoré hádzu viditeľné iskry,

3. A prisahám na tie, ktoré útočia na úsvite,

4. A ktoré v ňom mračná (prachu alebo vody) **víria** (a dvíhajú),

5. A ktoré sa v ňom do stredu dostávajú zhromaždené (spoločne), (100:5)

(100:5): Ak by sme brali prvý výklad o útočiacich koňoch, tak by sa tým myslelo do stredu vojska nepriateľa.

6. Človek je veru Pánovi svojmu nevďačný (za všetky dary a dobrodenia, ktoré mu On dal, čoho prejavom je to, že svoj život, majetky a všetko ostatné nespravuje v súlade s tým, čo mu Boh uložil),

7. A on (človek) **je toho** (ako s tým všetkým nakladá a spravuje to) **prítom svedkom,**

8. A jeho láska (láska človeka) **k úžitkom** (majetkom, bohatstvu, moci a pod.) **je veľmi silná,**

9. A či nevie (človek a neuvedomuje si), **že až bude rozhádzané to, čo je v hroboch** (a mŕtvi budú vzkriesení),

10. A ukáže sa (bude odhalené), **čo je v hrudiach** (skryté),

11. Že ich Pán (Pán všetkých ľudí i všetkého tvorstva) **bude v ten deň o nich všetko vedieť.** (Nech si uvedomia, že Boh pozná minulosť, súčasnosť i budúcnosť a i v tento deň bude o nich vedieť úplne všetko a bude odhalené i všetko, čo vo svojom živote tajili.)

KAPITOLA STO PRVÁ

Al Qária

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Al Qária, (101:1)

(101:1): Al Qária je obrovská a ťažká udalosť.

2. Čo je Al Qária,

3. A či ty (kto tieto slová počúvaš) vieš, čo je Al Qária,

4. Deň, keď budú ľudia ako rozptýlené mole,

5. A hory budú ako kúsky farebnej rozčesanej vlny (hory budú rozdrvené a roztrúsené a budú sa podobat' na farebné kúsky rozčesanej vlny). (101:5)

(101:5): Hory ako jediná vec, ktorou, zdá sa, nemožno pohnúť, sa v ten obrovský deň roztrieskajú na kúsky a budú lietat' vo vzduchu ako rozčesaná vlna.

6. Ten, čia váha dobrých skutkov bude ťažká,

7. Ten bude žiť život spokojný (a príjemný v raji),

8. A ten, čia váha dobrých skutkov bude ľahká,

9. Ten skončí v objatí Hávije. (101:9)

(101:9): Hávija znamená v arabskom jazyku hlboká priepasť a tiež peklo.

10. A či ty vieš (ty kto počúvaš tieto slová), čo je to Hávija?

11. Oheň rozpálený (zúrivo blčiaci, to je Hávija).

KAPITOLA STODRUHÁ

Al Takásor
(Súperenie)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

- 1. Odpútalo vás súperenie** (o pôžitky a bohatstvo života pozemského od podstatných vecí, od Boha a od prípravy na život ďalší),
 - 2. Až kým ste nenavštívili hroby** (neumreli a neboli do nich pochovaní). (102:2)
(102:2): Slovom „navštívili“ sa zvyrazňuje fakt, že pochovanie tela do hrobu je len dočasné.
 - 3. Nie je to tak** (ako si myslíte, že nič po smrti neexistuje). **Vy budete vedieť** (a dozviete sa, až nastane čas, aké budú následky toho, čo ste konali a že ste sa na súdny deň nepripravili),
 - 4. Veru nie je to tak** (ako si myslíte). **Vy budete vedieť** (aký význam malo to, čo ste konali a kam vás to dostalo i to, že deň zmŕtvychvstania a súdny deň sú skutočné),
 - 5. Nie, nie je to tak** (ako si myslíte, pretože vy vzkriesení budete). **Keby ste mali bezpochyby isté poznanie,**
 - 6. Boli by ste videli peklo** (vedeli by ste si ho predstaviť),
 - 7. Potom** (keď nadíde čas) **ho ale budete bezpochyby isto vidieť** (zistíte bez akéhokoľvek čo i najmenšieho náznaku pochybnosti, že je skutočné),
 - 8. A potom budete v ten deň opýtaní na blaženosť.** (Keď zistíte, čo je to pravá blaženosť a pravé dobrodenie, budete opýtaní, či sa dá to, čo ste v živote pozemskom hromadili a čo vás zabavilo, porovnať so skutočnou blaženosťou.)
-

KAPITOLA STOTRETIA

Al Asr (Popoludnie)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Prisahám (Boh prisahá) na Al Asr, (103:1)

(103:1): Slovom Al Asr sa označuje čas. Ním sa však označuje aj časový úsek popoludnia až do západu slnka. Aj keď výklady uvádzajú oba významy, viac sa prikláňajú k prvému.

2. Že človek je v strate (stráca),

3. Okrem tých, ktorí uverili a dobré skutky konali a pobádali sa (a podporovali sa navzájom) **k pravde** (a k tomu, čo Boh uložil) **a pobádali sa k trpezlivosti** (k výdrži a vytrvalosti v dobrých i zlých obdobiach, aby tak získali Božiu spokojnosť).

KAPITOLA STOŠTVRTÁ

Al Humaza
(Ohovárač)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Beda každému, kto ohovára (a klebetí) a tupí (haní ľudí), (104:1)

(104:1): Táto kapitola hovorí o mužovi zvanom Al Achnas Bin Šurejq, pretože on neustále ľudí ohováral a sial nenávisť a nepriateľstvo medzi nich. Kapitola ďalej pokračuje v opisovaní vlastností Al Achnasa, avšak varovanie je adresované každému, kto konaním svojim nasledoval podobné úmysly a činy: „Beda každému ...“. Z tohto a nasledujúceho verša vyplýva, že okrem uvedených vlastností ide o človeka, ktorý má majetky a ktorý ich neustále ráta, bojí sa o ne a chce ich mať viac a viac aj za cenu, že bude ostatných ohovárať, tupiť a haniť pred ľuďmi.

2. Ktorý nahromadil majetky (a bohatstvo) a neustále ich prepočítaval (104:2)

(104:2): Stále sa len strachoval o tieto majetky, prepočítaval ich a nezveľadľoval ich tým, že by konal dobro a rozdával z nich na dobré účely.

3. Mysliac si, že ho jeho majetky večným učinia. (104:3)

(104:3): V honbe za peniazmi a hromadením bohatstva takýto človek zabudol na fakt života a smrti na zemi a na vzkriesenie a súdny deň. Jediný majetok, ktorý si so sebou človek v súdny deň môže priniesť, je jeho viera, oddanosť Bohu a dobré skutky, ktoré vykonal. O takýto majetok by sa každý mal snažiť.

4. Nie, nestane sa tak (tieto majetky mu večnosť nedajú), (ba naopak) bude vrhnutý do Al Hutama,

5. A či ty vieš (ty, kto čítaš a počúvaš), čo je to „Al Hutama“?

6. Oheň Boží zapálený (a blčiaci je to),

7. Ktorý siaha až do (hlbín) srdc.

8. On (oheň) bude na nich uzavretý (a bude ich obklopovať zo všetkých strán), (104:8)

(104:8): Táto veta však môže aj znamenať: Sú v ňom (v ohni) uzavretí.

9. V stĺpoch natiahnutých.

KAPITOLA STOPIATA

Al Fíl' (Slon)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. A či si nevidel, čo Pán tvoj urobil s Ľuďmi slona? (105:1)

(105:1): O príbehu Ľudí slona (arabsky Asháb Al Fíl') islamskí učenci napísali: Tradovalo sa, že Abraha Al Ašram, kráľ Jemenu a Etiópie, postavil v Sane veľký kostol a chcel, aby k nemu pútnici chodili namiesto ku Kábe v Mekke (príbeh sa odohrával ešte pred posolstvom posla a proroka Muhammada). Tento úmysel sa kráľovi nevydaril, čo ho veľmi rozhnevalo a prisahal, že Kábu zbúra. Vystrojil obrovské vojsko spolu so slonmi, na čele ktorých bol jeden obrovský slon. Keď sa vojsko priblížilo k Mekke, jej obyvatelia utiekli do hôr zo strachu pred ním. Predtým než opustili Mekku, sa na Kábu naposledy pozreli a povedali: „Dom, t.j. Kába, má Pána, ktorý ho ochráni“. Keď už vojsko bolo blízko Mekky, Boh najmocnejší zoslal na vojsko Abrahu čierne vtáky. Každý vták mal tri ohnivé kamene, jeden v zobáku a po jednom v každej nohe. Vtáky vrhli svoje kamene na vojsko a vyhubili ho úplne. Tak sa stali Ľudia slona ponaučením pre Ľudí. Aj z tohto dôvodu si všetky ostatné kmene i národy vážili Qurejšovcov (rod posla a proroka Muhammada). Tento príbeh sa odohral v tom istom roku, keď sa posol a prorok Muhammad narodil (rok 570 podľa gregoriánskeho letopočtu).

2. A či neučinil, aby ich úklady do bludu speli (kuli svoje úklady, ale Boh ich obrátil proti nim samým, a tak skĺzli zo správnej cesty),

3. A poslal na nich krdle vtákov (jeden po druhom),

4. Ktoré na nich vrhali kamene z hlíny poskladanej (pozri vysvetlivku k veršu 11:82),

5. A tak (Boh) ich (armádu) učinil ako vyžrané strnisko (rozdrvenú, skosenú a bezvládu). (105:5)

(105:5): Skutočnosťou ostáva, že po tejto udalosti sa stal kmeň Qurejšovcov, ku ktorému patrili aj rod Hášimovcov, rod, z ktorého pochádzal otec proroka Muhammada, obávaným a rešpektovaným kmeňom. Svedkovia rozniesli po Arabskom polostrove svedectvá o tom, ako celá armáda so slonmi dopadla. Po tejto udalosti Qurejšovci zišli z hôr, zo svojich úkrytov a podelili sa o veľkú korisť, ktorá ostala na mieste vyhubenej armády. Ešte dôležitejšie než samotná veľká korisť, ktorú Qurejšovci bez boja získali, bola váženosť medzi ostatnými kmeňmi. Každý, koho by predtým napadlo napadnúť Mekku, už takúto predstavu zavrhol a to aj napriek tomu, že Qurejšovci už teraz oplývali ešte väčším bohatstvom než predtým. Mnohí sa už skôr snažili získať si ich na svoju stranu. Táto udalosť, ako už bolo spomenuté, zabezpečila pre Qurejšovcov a ich obchodné karavány bezpečný prechod cez mnohé územia, kde na nich číhalo nebezpečenstvo prepadu a olúpenia.

A práve o tomto dare, o týchto obchodných cestách hovorí nasledujúca kapitola zvaná Qurejš.

KAPITOLA STOŠIESTA

Qurejš (Kmeň Qurejšovcov)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Pre obvyklú cestu Qurejšovcov (a pre jednotnosť, ktorú dosiahli a ktorú im Boh dal),

2. Pre ich obvyklú cestu zimnú (do Jemenu) **i letnú** (do Šámu), (106:2)

(106:2): Obchodníci z kmeňa Qurejš vypravovali dve veľké obchodné karavány ročne. Jednu počas zimy do Jemenu a druhú počas leta do Šámu (bola to oblasť, ktorá sa rozprestierala približne na území dnešnej Sýrie, Libanonu, Jordánska a Palestíny spreď roka 1948). Qurejšovci si počas týchto dvoch ciest prinášali všetko, čo potrebovali. Pritom ich ostatní ľudia a ostatné kmene nechávali v mieri, pretože ich pokladali za obyvateľov Mekky, v ktorej sa nachádza Kába, prvá stavba venovaná uctievaniu Boha jedného jediného, o ktorú sa Qurejšovci starali. To bol dôvod, pre ktorý sa báli im ublížiť alebo krivdiť. Potom, ako Boh najvyšší vyhubil Ľudí slona (viď kapitolu Al Fíl (slon), č. 105) a odvrátil ich zlo, ľudia si ešte viac začali vážiť Qurejšovcov, a tak ich zisky z obchodu výrazne vzrástli. Preto je táto kapitola adresovaná práve Qurejšomcom, aby si vážili bohatstvo a svoje vážené miesto medzi kmeňmi, ktoré im Boh dal a aby ďakovali Bohu za to a nasledovali posolstvo, ktoré zoslal. Kmeň Qurejšovcov bol mimo iného aj kmeňom, z ktorého pochádzal posol a prorok Muhammad (požehnanie a mier Božie nech ho sprevádzajú).

3. Nech uctieujú Pána tohto Domu (Káby), (106:3)

(106:3): Jedným z pomenovaní Káby, ktorá sa nachádza v Mekke v Posvätnnej mešite, je Dom alebo Starý dom. Kába bola prvá stavba na zemi, ktorá bola vybudovaná na uctievanie Boha jedného jediného.

4. Ktorý im dal najesť sa po (dlhom) **hlade a dal im bezpečie po strachu.** (Zabezpečil im lepšiu cestu, na ktorej mohli získať to, čo im púšť nedala a zabezpečil im aj mier a váženosť u všetkých kmeňov.)

KAPITOLA STOSIEDMA

Al Máun (Úžitok)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Videl si (Muhammad) toho, kto za lož označuje zúčtovanie (deň zmŕtvychvstania a súdny deň)? (107:1)

(107:1): Veta sa končí otáznikom, ktorý vzbudzuje pozornosť čitateľa a jej význam je: Vieš, Muhammad, kto je ten, kto popiera existenciu Dňa zúčtovania a súdneho dňa? Odpoveď na túto otázku prichádza v nasledujúcom verši.

2. Je to ten, kto sirotu utláča (odopiera jej zákonné dedičské právo a iné práva, ktoré jej náležia a kto sirote nepomáha tam, kde by mal pomáhať),

3. A (je to) ten, kto nepobáda k poskytovaniu jedla biednemu.

4. Beda modliacim sa,

5. Ktorí svoju modlitbu (ktorá im bola predpísaná) **zanedbávajú,** (107:5)

(107:5): O tom, čo sa myslí zanedbávaním modlitby, vo výkladoch Koránu nachádzame dva názory. Prvý hovorí, že zanedbávaním modlitby sa tu myslí jej bezpríčinné odkladanie tak, že ju muslim vykoná až po uplynutí času, ktorý je jej určený. Druhý názor hovorí, že zanedbávaním modlitby sa tu myslí jej úplné zanedbanie tak, že ju muslim úplne zanedbá a nepomodlí sa ju ani po uplynutí jej času.

6. Ktorí sa pretvarujú (pred ostatnými ľuďmi predstierajú bohabojnosť),

7. A ktorí odopierajú (ľuďom) **úžitok** (a dobro). (107:7)

(107:7): Odopierajú pomoc a úžitok ľuďom aj v tom najmenšom, v čom by im mohli pomôcť.

KAPITOLA STOÔSMA

Al Kawsar (Rajská rieka)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. My sme ti (Muhammad) dali Al Kawsar, (108:1)

(108:1): Slovo Al Kawsar na tomto mieste znamená rajskú rieku, ktorá predstavuje hojné dobro. Prorokovi Muhammadovi (p.) Boh najvyšší túto rieku sľúbil v Koráne. Brehy rieky Al Kawsar sú zo zlata, dno z drahokamov, jej zem je voňavejšia než misk (druh prírodných arôm používaných na výrobu parfumov), jej voda je sladšia než med a biela ako sneh. Kto sa z tejto rieky raz napije, už nikdy viac nepocíti smäd.

2. Modli sa preto k Pánovi svojmu a (obete) obetuj. (108.2)

(108.2): Je to príkaz adresovaný ľuďom k uznaniu jednosti Boha, a to modlením sa a obetovaním len Bohu najvyššiemu. Príkaz modliť sa a obetovať len Bohu bol vyslovený najmä preto, že ľudia sa zvyčajne modlia a niekomu obetujú obete ako prejav najväčšieho uznania. Preto by sa muslim mal modliť len k Bohu a keď by obetoval, tak obetovať len pre Boha. Obetovanie v islame sa koná s určeným druhom zvierat, ktorých konzumácia nie je zakázaná. Medzi takéto zvieratá sa zaraďujú barany, kravy, ťavy a pod. Zvieratá musí spĺňať niekoľko podmienok, medzi ktoré napríklad patrí, že zviera nesmie byť choré a ani postihnuté. Mäso obetovaných zvierat sa potom má rozdať chudobným a tým, ktorí to potrebujú a v poradi, aké na to Korán určil.

3. Ten, kto ťa neznáša (nenávidí a nemá rád), je ten, kto je odrezaný od akéhokoľvek dobra. (108.3)

(108.3): Keď zomrel Al Qásem, syn proroka Muhammada, Al Ás Bin Wáel povedal: „Nechajte ho (Muhammada), veď je to muž odrezaný od akéhokoľvek dobra, nemá totiž žiadneho potomka a až zomrie, upadne do zabudnutia“. Arabi pred islamom používali výraz „odrezaný“ pre pomenovanie muža, ktorý nemal žiadnych mužských potomkov. Vtedy Boh najvyšší zoslal túto kapitolu (súru), v ktorej vysvetľuje, že muž odrezaný od dobra nie je ten, kto potomkov nemá, ale ten, kto odmieta nasledovať to, čo Boh v Koráne zoslal. Je to ten, koho záujem je sústredený len na život pozemský. V súdny deň preto takýto človek príde v stave odmietania viery a bez dobrých činov a skutkov.

KAPITOLA STODEVIATA

Al Káfirun (Odmietajúci vieru)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Povedz (Muhammad, tým, ktorí odmietajú veriť): „**Vy, odmietajúci vieru** (v Boha v Jeho skutočnej podobe a v to, čo v Koráne bolo Bohom zoslané)“,

2. „Ja neuctievam to, čo vy uctieвате“, (109:2)

(109:2): Muhammad, povedz tým, ktorí odmietajú veriť v posolstvo i Korán, ktoré ti boli zoslané, ktorí ťa vyzývajú k uctievaniu sôch, kameňov a svojich božstiev: „Ja neuctievam tie nehybné sochy, ktoré vy uctieвате a o ktorých si myslíte, že vás priblížia k Bohu“.

Táto kapitola (súra) bola zoslaná vtedy, keď Qurejšovci (kmeň, z ktorého pochádza prorok Muhammad) žiadali od proroka, aby uctieval jeden rok ich bohov a sochy, ktoré oni uctievali a mysleli si, že ich približuje k Bohu, začo budú oni uctievať jeho Boha ďalší rok. Tu Boh najvyšší zoslal svojmu poslovi a prorokovi túto kapitolu. Po jej zoslaní prorok Muhammad (p.) šiel do Posvätnej mešity v Mekke, kde boli zhromaždení poprední Qurejšovského kmeňa a predniesol pred nimi, čo mu bolo Bohom zoslané.

3. „A ani vy neuctievate to, čo ja uctievam (ja uctievam Boha a vy svoje sochy a modly)“,

4. „A ani ja nebudem uctievať to, čo vy uctieвате“,

5. „A ani vy nebudete uctievať to, čo ja uctievam“.

6. „Vy máte svoje náboženstvo a ja mám svoje náboženstvo (islam)“. (Každý z nás má svoje náboženstvo, ktoré uznáva, preto nik z nás nebude popri svojom uznávať a dodržiavať to druhé. Každý z nás môže dodržiavať a uznávať len to svoje náboženstvo.) (109.6)

(109:6): Verš jasne naznačil, že náboženstvo, ktoré je poslovi Muhammadovi zosielané, je to jediné pravdivé, preto nemôže od neho nik očakávať, že bude uctievať a držať sa iného náboženstva.

KAPITOLA STODESIATA

Al Nasr (Vít'azstvo)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Až príde pomoc a podpora Božia a víťazstvo (110:1)

(110:1): Víťazstvom sa tu myslí dobytie Mekky.

2. A uvidíš (Muhammad) ľudí, ako v húfoch prijímajú náboženstvo Bohom určené (Bohom zoslané - islam),

3. Tak vd'akou Pánovi svojmu svedč o jedinečnosti Jeho a že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde (že je Mu vzdialené všetko to, čo Mu je nepravdivo pripisované a len Jemu vd'áciš za všetko) **a pros Ho o odpustenie. On je (veru) odpúšťajúci.** (On je Ten, kto odpúšťa hriechy. Odpúšťa ich aj tomu, kto predtým odmietal veriť a kto sa Naňho obracia s úprimnou prosbou a ľútosťou.)

KAPITOLA STOJEDENÁSTA

Al Masad (Palmový povraz)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Prehrali (zahynuli) a do bludu sa dostali obe ruky Abú Lahaba a prehral (zahynul) a do bludu sa dostal (i sám Abú Lahab), (111:1)

(111:1): Bezvýznamným sa stane všetko, čo Abú Lahab v živote robil a jeho miestom bude peklo. Abú Lahab bol jedným zo strýkov proroka Muhammada (p.). Jeho žena sa nazývala Um Jamil. Obaja, Abú Lahab a jeho žena neznášali a nenávideli proroka (p.) a jeho posolstvo a vždy sa mu snažili ubližovať.

2. Nepomôžu mu jeho majetky a ani (všetko), **čo získal** (majetky, skutky a všetko čo získal, pretože svojím nevraživým a nenávisným správaním voči poslovi a prorokovi Muhammadovi a posolstvu, ktorým bol poslaný, si vyslúžil miesto v pekle), (111:2)

(111:2): Po bitke Badr dostal Abú Lahab chorobu podobnú moru a zahynul. Tým sa naplnili Božie slová.

3. Bude horieť v ohni, ktorý má (šľahajúce) **plamene,**

4. A jeho (Abú Lahabova) **žena, nosička dreva,** (111:4)

(111:4): Manželka Abú Lahaba tiež pôjde s ním do pekla, pretože šírila zlo a nenávisť medzi ľuďmi. Zlo a nenávisť šírila aj voči prorokovi (p.), hádzala pichliače a drobné kosti v tme noci na jeho cestu, aby mu tak ublížila. V arabskom jazyku sa ten, kto o ľuďoch šíri lži a ohovárania a ktorý vždy, keď tieto lži začnú strácať na sile, začne ich oživovať, sa prirovnával k človeku, ktorý nesie so sebou drevo a vždy, keď oheň stíchne, začne pridávať doň drevo. Je to podobné porovnanie, ako keď sa v slovenčine povie, že niekto prilieva olej na oheň.

5. Okolo jej krku bude (ovinutý) **povraz z masadu.** (111:5)

(111:5): Masad znamená hrubé palmové vlákna stočené veľmi silno a pevne.

KAPITOLA STODVANÁSTA

Al Ichl'ás (Oddanosť)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Povedz (Muhammad, tým, ktorí veriť odmietajú): **On, Boh je jeden jediný,**

2. Boh je Al Samad, (Al Samad v arabskom jazyku znamená Pán, nad ktorého vyššieho niet, je to Pán, ku ktorému sa všetci o pomoc obracajú, pričom On sám sa bez všetkých zaobíde a nepotrebuje ničiu pomoc.)

3. Nesplodil a (ani) nebol splodený,

4. A niet toho, kto by sa Mu vyrovnal. (112:4)

(112:4): V jednom z výrokov posla a proroka Muhammada (p.) sa hovorí: „Boh najvznešenejší hovorí: Adamov syn (človek) vo mňa neuveril a pritom mu to neprislúchalo. A urazil ma a pritom mu to neprislúchalo. Svoju nevieru voči mne vyjadril slovami: „Stvoril ma, ale nedokáže ma vzkriesiť“. Vzkriesiť ho pritom nie je pre Mňa ťažšie než ho stvoriť. A urazil ma, keď povedal: „Boh si učinil syna“ a pritom Ja som jediný, na koho sa všetci obracajú, ktorý nesplodil a nebol splodený a ktorému sa nik nevyrovná“.

KAPITOLA STOTRINÁSTA

AI FALAQ (Úsvit)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Povedz (Muhammad): Dávam sa pod ochranu Pána úsvitu, (113:1)

(113:1): Podľa islamských učencov úsvit sa tu uvádza preto, lebo ním sa po dlhej noci začína svetlo dňa podobne, ako po ťažkostiach a trápeniach prichádza úľava a pokoj.

2. Pred zlom toho, čo stvoril, (113:2)

(113:2): Vo väčšine prípadov, ak nie vo všetkých, to, čo je vôkol nás, môže slúžiť dobrej, ale aj zlej veci. Závisí to len od toho, ako a na aký cieľ je čo využité. Boh v tejto kapitole učí veriaceho človeka prosbe, s ktorou sa má obrátiť na Boha vtedy, ak by niekto proti nemu použil tú zlú stránku niečoho alebo nejakej veci.

3. A pred zlom šíriacim sa za noci (v tme noci),

4. A pred zlom tých (čarodejníčok), ktoré fúkajú do uzlov (čarodejnícky stroja čary tak, že robia uzly a do nich fúkajú, aby nimi ľudom škodili),

5. A pred zlom závistníka, keď by závidel.

KAPITOLA STOŠTRNÁSTA

Al Nás
(Ľudia)

V mene Boha milostivého, v moci ktorého je milosť

1. Povedz (Muhammad): Dávam sa pod ochranu Pána Ľudí,

2. Kráľa Ľudí,

3. Boha Ľudí,

4. Pred zlom našepkávajúceho Channása (satana, ktorý našepkáva zlo do ľudských duší),
(114:4)

(114:4): Channás znamená v arabskom jazyku skryť sa, zmiznúť. Toto slovo vyjadruje aj jednu z vlastností satana, ktorý človeku našepkáva zlo. Našepkávajúci satan sa vytratí až vtedy, keď si človek začne spomínať na Boha. Zasa sa však objaví, keď človek začína zabúdať na svojho Stvoriteľa.

5. Ktorý našepkáva do ľudských hrudí,

6. Z radov žinnov a Ľudí (pochádza). (114:6)

(114:6): Žinnovia (v jednotnom čísle žinn) sú stvorenia, ktoré Boh stvoril z ohňa.

SLOVNÍK

(A)

Abasa. Abasa znamená „zamračil sa“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 80 Koránu.

Abú Lahab. Abú Lahab bol jedným zo strýkov proroka Muhammada (p.) a jeho žena sa nazývala Um Jamil. Obaja, Abú Lahab a jeho žena neznášali a nenávideli proroka (p.) a jeho posolstvo a vždy sa mu snažili ubližovať.

Ád (Ádovci). Ide o ľudí proroka Húda.

Ajjúb. Prorok Jób v arabskom jazyku.

Ajn. Je to písmeno arabskej abecedy, ktoré nemá ekvivalent v slovenskej abecede. Podobnými písmenami arabskej abecedy sa začínajú aj niektoré ďalšie kapitoly Koránu. Názorov a výkladov ohľadom dôvodu uvedenia takýchto písmen na začiatok týchto kapitol je mnoho. Jeden z nich hovorí, že Korán upozorňuje na to, že je zložený z podobných písmen, aké tvoria abecedu, že neobsahuje žiadne slová, ktoré by Arabi v čase vnukania Koránu nepoznali a ktoré by z Koránu urobili nezrozumiteľné alebo záhadné písmo. Tieto písmená každý pozná a môže z nich tvoriť slová a vety, aké chce. Avšak i napriek tomu, že sa skladá z obvyčajných písmen, Korán i jeho poznanie ostáva nenapodobiteľné. Keď tí, ktorí odmietli veriť, obvinili posla a proroka Muhammada, že si Korán vymyslel, Boh, nad ktorým vyššieho niet, ich neraz vyzval k tomu, aby dokázali svoje obvinenia a tvrdenie a vytvorili čo i len jednu kapitolu podobnú Koránu z hľadiska formy, ale predovšetkým obsahu a pravdivosti poznatkov v ňom obsiahnutých.

Al Aalá. Slovo Al Aalá znamená „najvyšší“. Je to jedna z vlastností Boha najvyššieho. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 87 Koránu.

Al Ádiját. Slovo Al Ádiját znamená „bežiace“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 100 Koránu.

Al Ahqáf. Slovo Al Ahqáf znamená „duna“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 46 Koránu.

Al Ahzáb. Slovo Al Ahzáb znamená „skupiny“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 33 Koránu.

Al Alaq. Slovo Al Alaq znamená „pijavica“ alebo „krvná zrazenina“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 96 Koránu. V kapitole č. 96 vo verši č. 2 sme toto slovo preložili ako pijavica. Slovo Alaq pripúšťa oba významy, aj keď sa zdá, že preklad tohto slova ako pijavica hlbšie vystihuje podstatu tohto slova v uvedenom verši.

Al Ali. Al Ali je jedno z mien Boha najvyššieho a znamená ten Najvyšší, niet toho, kto by bol vyššie postavený než On.

Al Amána. Slovo Al Amána je podstatné meno, ktoré vyjadruje súbor hmotných predmetov, ktoré sú niekomu zverené, aby ich opatroval a staral sa o ne čo najlepšie, až kým si ich ten, kto mu ich zveril, znova nevyžiada. Okrem hmotných vecí sa niekomu môžu zveriť aj informácie a poznatky rôzneho druhu, o ktorých má buď zachovať úplnú mlčanlivosť, alebo ktoré sú verejne známe, ale on má dbať o ich dodržiavanie a zachovávanie. Vo výkladoch Koránu sa píše, že vo verši č. 72 kapitoly č. 33 Koránu sa Al Amanou myslí viera a náboženstvo a ich zásady, ktoré treba dodržiavať. Pritom si treba uvedomiť aj skutočnosť, že s vierou bola daná i možnosť výberu, či ju nasledovať, alebo nie.

Al An'ám. Slovo Al An'ám znamená „dobytok“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 6 Koránu.

Al Anbijá. Slovo Al Anbijá znamená „proroci“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 21 Koránu.

Al Anfál. Slovo Al Anfál znamená „vojnová korisť“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 8 Koránu.

Al Ankabút. Slovo Al Ankabút znamená „pavúk“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 29 Koránu.

Al Aráf. Slovo Al Aráf znamená „múr“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 7 Koránu.

Al Aqsa. Al Aqsa je mešita, ktorá sa nachádza v Jeruzaleme. Táto mešita sa spomína aj v súvislosti s veršom č. 1 kapitoly č. 17 Koránu. Tento verš hovorí o jednej z udalostí, ktorá sa odohrala ešte v počiatočných posolstvách posla Muhammada (p.), keď sa mu anjel Gabriel ešte len začínal zjavovať. V tom čase sa stala udalosť zvaná Al Isrá wa Al Miráž. Išlo o cestu, ktorú posol Muhammad (p.) absolvoval počas jednej noci, keď sa z Mekky preniesol do mešity Al Aqsá, z ktorej potom stúpil do neba. Tam uvidel mnohé Božie znamenia, ktoré jednak rozšírili jeho poznatky a jednak nimi Boh svojho posla duchovne posilnil a ukázal, že posolstvo, s ktorým k nemu anjel Gabriel prichádza, je pravdivé. Prorok počas cesty uvidel napríklad raj a peкло, ako budú vyzeráť, stretol sa tam s anjeli a s niektorými predošlými poslami a prorokmi.

Al Asr. Slovo Al Asr znamená „popoludnie“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 103 Koránu. Slovo Al Asr sa spomína vo verši č. 1 kapitoly č. 103 Koránu. V tomto verši sa slovom Al Asr označuje čas. Ním sa však označuje aj časový úsek popoludnia až do západu slnka.

Al Azíz. Al Azíz je jedno z mien Božích a znamená „Mocný“. Toto meno Božie je spomenuté vo verši č. 23 kapitoly č. 59 Koránu.

Al Bajjina. Slovo Al Bajjina znamená „jasný dôkaz“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 98 Koránu.

Al Baʿad. Slovo Al Baʿad znamená „mesto“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 90 Koránu.

Al Baqara. Slovo Al Baqara znamená „krava“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 2 Koránu.

Al Báre. Al Báre je Božie meno a znamená Ten, kto všetkému dal vzniknúť z ničoho.

Al Burúz. Slovo Al Burúz znamená „hviezdy“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 85 Koránu.

Al Chabír. Al Chabír (Všeznalý) je jedno z mien Boha najvyššieho a znamená všeznalý.

Al Cháleq. Al Cháleq je Božie meno a znamená stvoriteľ.

Al Chunnas. Al Chunnas sú hviezdy. Toto slovo však môže mať aj užší význam, a to planéty, ktorých svetlo vidíme voľným okom v noci a ktoré slabne, až zmizne počas dňa.

Al Duchán. Slovo Al Duchán znamená „dym“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 44 Koránu.

Al Duhá. Slovo Al Duhá znamená „predpoludnie“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 93 Koránu.

Alef. Alef je písmeno arabskej abecedy A.

Al Falaq. Slovo Al Falaq znamená „úsvit“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 113 Koránu.

Al Fath. Slovo Al Fath znamená „vítazstvo“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 48 Koránu.

Al Fátiha. Slovo Al Fátiha znamená „úvodná“ alebo „otváracia“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 1 koránu.

Al Fažr. Slovo Al Fažr znamená „úsvit“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 89 Koránu.

Al Fíl. Slovo Al Fíl znamená „slon“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 105 Koránu.

Al Furqán. Slovo Al Furqán znamená „rozlíšenie“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 25 Koránu.

Al Ghani. Al Ghani je jedno z mien Boha najvyššieho a znamená ten, kto nikoho nepotrebuje.

Al Ghášija. Slovo Al Ghášija znamená „ťažká udalosť“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 88 Koránu.

Al Hadíd. Slovo Al Hadíd znamená „železo“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 57 Koránu.

Al Hakím. Slovo Al Hakím je jedno z mien Boha najvyššieho a znamená oplývajúci múdrosťou.

Al Hamíd. Slovo Al Hamíd je jedno z mien Boha najvyššieho a znamená ten, komu vďaka za všetko patrí.

Al Háqqa. Je to pomenovanie kapitoly č. 69 Koránu. Slovo Al Háqqa znamená realitu, skutočnosť, niečo, čo sa bezpochyby stane. Toto slovo je ďalším z mien dňa zmŕtvychvstania.

Al Hašr. Slovo Al Hašr znamená „zhromaždenie“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 59 Koránu.

Al Haž. Slovo Al Haž znamená „pút“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 22 Koránu.

Al Hižr. Slovo Al Hižr znamená „Obyvatelia Al Hižr“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 15 Koránu.

Al Humaza. Slovo Al Humaza znamená „ohovárač“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 104 Koránu.

Al Hutama. Slovo Al Hutama je uvedené v kapitole č. 104, verše č. 4 a nasledovne.

Al Hužurát. Slovo Al Hužurát znamená „komnaty“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 49 Koránu.

Al Ichl'ás. Slovo Al Ichl'ás znamená „oddanosť“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 112 Koránu.

Ál Imrán. Slovo Ál Imrán znamená „Rodina Imránová“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 3 Koránu.

Al Infitár. Slovo Al Infitár znamená „rozštiepenie“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 82 Koránu.

Al Insán. Slovo Al Insán znamená „človek“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 76 Koránu.

Al Inšiqáq. Slovo Al Inšiqáq znamená „roztrhnutie“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 84 Koránu.

Al Isrá. Slovo Al Isrá znamená „prenesenie“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 17 Koránu.

Al Kabír. Al Kabír (Veľký) je jedno z mien Boha najvyššieho a znamená veľký vo všetkých vlastnostiach Jeho.

Al Káfirun. Slovo Al Káfirun znamená „odmietajúci vieru“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 109 Koránu.

Al Kahf. Slovo Al Kahf znamená „jaskyňa“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 18 Koránu.

Al Kawsar. Slovo Al Kawsar znamená „rajská rieka“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 108 Koránu.

Al Kitáb. Slovo Al Kitáb znamená Kniha. Najčastejšie sa týmto slovom označuje Korán alebo niektorá z predchádzajúcich nebeských kníh v závislosti od kontextu verša.

Al Lajl. Slovo Al Lajl znamená „noc“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 92 Koránu.

Al Lát. Je pomenovanie jednej modly, ktorú Qurejšovci uctievali popri Bohu.

Al Latíf. Al Latíf je jedno z mien Boha najvyššieho a znamená Milostivý.

Al Máida. Slovo Al Máida znamená „Prestretý stôl“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 5 Koránu.

Al Maárez. Slovo Al Maárez znamená „cesty stúpajúce“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 70 Koránu.

Al Marwá. Al Marwá je hora, ktorá sa nachádza v Mekke.

Al Máun. Slovo Al Máun znamená „úžitok“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 107 Koránu.

Al Masad. Slovo Al Masad znamená „palmový povraz“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 111 Koránu.

Al Melek (Kráľ). Je jedno z mien Boha najvyššieho. Je spomenuté napríklad vo verši 20:114

Al Mann. Al Mann je druh potravy.

Al Masáni. Al Masáni z jazykového hľadiska znamená zdvojené, t.j. sedem zo zdvojených. V 39. kapitole, vo verši 23 sa slovo Al Masáni tiež spomína a dá sa z neho vyčítať, že v Koráne boli zoslané vždy dva príklady, jeden z nich vždy varoval a jeho opak vždy bol plný milosti a nádeje. Vo výkladoch Koránu sa uvádzajú mnohé významy slova Al Masáni. Jeden z nich je, že je to prvá kapitola Koránu, ktorá sa nazýva Matkou Korán, ktorá má sedem veršov a ňou sa začína Korán. Druhý význam je, že sa týmto slovom myslia kapitoly 2 až 8 Koránu.

Al Maš'ar Al Harám. Al Maš'ar Al Harám je ďalšie miesto, na ktorom sa pútnici počas konania púte do Mekky zastavia a ktoré sa tiež nazýva Al Muzdelifa.

Al Mesih Ísa ibn Marjam. Mesiáš Ísa syn Márie.

Al Muddesser. Slovo Al Muddesser znamená „rúchom prikrytý“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 74 Koránu.

Al Muhejmen. Al Muhejmen je jedno z Božích mien a znamená Ten, kto sleduje tých, ktorých stvoril. Slovo môže znamenať aj Ten, kto všetko sleduje a dozerá nad tým.

Al Mulk. Slovo Al Mulk znamená „kráľovstvo“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 67 Koránu.

Al Múmen. Slovo Al Múmen je jedno z Božích mien a znamená Ten, kto potvrdzuje pravdivosť poslov svojich, ktorým posolstvá svoje zveril. Toto slovo môže znamenať aj bezpečnosť zaisťujúci, t.j. Ten, kto zaisťuje plynulosť všetkého a chod všetkého podľa princípov, ktoré položil.

Al Muminún. Slovo Al Muminún znamená „veriaci“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 23 Koránu.

Al Mumtahina. Slovo Al Mumtahina znamená „skúška“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 60 Koránu.

Al Munáfiqún. Slovo Al Munáfiqún znamená „pokrytci“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 63 Koránu.

Al Mursalát. Slovo Al Mursalát znamená „poslané“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 77 Koránu.

Al Musawwer. Al Musawwer je Božie meno a znamená, Ten ktorý podobu všetkému dáva.

Al Mutaffifín. Slovo Al Mutaffifín znamená „uberajúci na váhach a mierach“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 83 Koránu.

Al Mutakabber. Al Mutakabber je meno Božie a znamená, Ten, komu najvyššie miesto náleží i všetka oddanosť a poslušnosť.

Al Muzzemel. Slovo Al Muzzemel znamená „rúchom zakrytý“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 73 Koránu.

Al Mužádala. Slovo Al Mužádala znamená „dohadovanie sa“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 58 Koránu.

Al Nabá. Slovo Al Nabá znamená „správa“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 78 Koránu.

Al Nahl. Slovo Al Nahl znamená „včely“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 16 Koránu.

Al Namel. Slovo Al Namel znamená „mravce“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 27 Koránu.

Al Nás. Slovo Al Nás znamená „ľudia“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 114 Koránu.

Al Nasr. Slovo Al Nasr znamená „víťazstvo“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 110 Koránu.

Al Náziát. Slovo Al Náziát znamená „vyťahovanie“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 79 Koránu.

Al Nažm. Slovo Al Nažm znamená „hviezda“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 53 Koránu.

Al Nisá. Slovo Al Nisá znamená „ženy“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 4 Koránu.

Al Núr. Slovo Al Núr znamená „svetlo“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 24 Koránu.

Al Qadr. Slovo Al Qadr znamená „noc Al Qadr“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 97 Koránu. Podľa výrokov proroka Muhammada (p.) noc Al Qadr nastáva v poslednej tretine mesiaca Ramadan. Najpravdepodobnejšie je to noc z 26. na 27. deň Ramadanu. V noci Al Qadr bol Korán v celistvosti zoslaný zo zachovanej tabule v siedmom nebi do nášho neba a z neho potom bol počas 23 rokov vnukaný po častiach poslovi a prorokovi Muhammadovi.

Al Qalam. Slovo Al Qalam znamená „pero“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 68 Koránu.

Al Qamar. Slovo Al Qamar znamená „mesiac“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 54 Koránu.

Al Qária. Slovo Al Qária znamená „obrovská a ťažká udalosť“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 101 Koránu.

Al Qasas. Slovo Al Qasas znamená „príbehy“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 28 Koránu.

Al Qijáma. Slovo Al Qijáma znamená „zmŕtvychvstanie“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 75 Koránu.

Al Quddús. Al Quddús je Božie meno a znamená „Svätý, vo svojich vlastnostiach je ojedinelý.“

Al Raed. Slovo Al Raed znamená „hrom“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 13 Koránu.

Al Rahmán. Slovo Al Rahmán znamená „Ten, v moci ktorého je milosť“. Je to jedno z Božích mien. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 55 Koránu.

Al Rass. Sú to obyvatelia studne spomenutí vo verši č. 38 dvadsiatej piatej kapitoly.

Al Rúm. Slovo Al Rúm znamená „Rimania“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 30 Koránu.

Al Saf. Slovo Al Saf znamená „zoradenie“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 61 Koránu.

Al Safá. Al Safá je hora, ktorá sa nachádza v Mekke.

Al Sáfat. Slovo Al Sáfat znamená „v radoch zoradení“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 37 Koránu.

Al Salám. Al Salám je jedno z Božích mien a znamená „Dokonalý, bez akýchkoľvek nedostatkov alebo slabostí“. Toto slovo môže znamenať aj „Ten, ktorého činy sú bez akejkoľvek krivdy“.

Al Salwá. Al Salwá je druh potravy.

Al Samad. Al Samad je Božie meno. Al Samad v arabskom jazyku znamená Pán, nad ktorého vyššieho niet, je to Pán, ku ktorému sa všetci o pomoc obracajú, pričom On sám sa bez všetkých zaobíde a nepotrebuje ničiu pomoc.

Al Sažda. Slovo Al Sažda znamená „poklona v polohe sužúdu“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 32 Koránu.

Al Šams. Slovo Al Šams znamená „slnko“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 91 Koránu.

Al Šarh. Slovo Al Šarh znamená „uvoľnenie“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 94 Koránu.

Al Šuará. Slovo Al Šuará znamená „básnici“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 26 Koránu.

Al Šura. Slovo Al Šura znamená „vzájomná porada“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 42 Koránu.

Al Tagábon. Slovo Al Tagábon znamená „Deň zozbierania“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 64 Koránu. V tejto kapitole sa toto slovo spomína v deviatom verši. Al Tagábon je podstatné meno zo slovesa gabana, ktoré znamená ubrať alebo ubudnúť. V obchodných vzťahoch toto slovo vyjadruje obchod, v ktorom jedna strana získa výhodnú kúpu a druhá utrpí stratu. V deviatom verši 64. kapitoly slovo Al Tagábon znamená, že tí, ktorí vojdú do raja, získajú výhodný obchod za to, že sa v živote pozemskom snažili, kým tí, ktorí vojdú do pekla, utrpia ujmu vo svojom obchode, pretože prežili život pozemský v stave odmietania viery a odmietania toho, čo Boh zoslal, vymenili dobrý raj za zlé peklo. Al Tagábon tiež znamená, že tí, ktorí do raja vojdú, sa budú na tých, ktorí do pekla išli, pozerat' ako na niekoho nerozumného, pretože pre pár strávených rokov v živote pozemskom dostali sami seba do večného života v pekle.

Al Tahrím. Slovo Al Tahrím znamená „zakazovanie“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 66 Koránu.

Al Takásor. Slovo Al Takásor znamená „súperenie“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 102 Koránu.

Al Takvír. Slovo Al Takvír znamená „zvinutie“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 81 Koránu.

Al Taláq. Slovo Al Taláq znamená „rozvod“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 65 Koránu.

Al Táreq. Slovo Al Táreq znamená „prenikavo žiarivá hviezda“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 86 Koránu.

Al Tavba. Slovo Al Tavba znamená „pokánie“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 9 Koránu.

Al Tín. Slovo Al Tín znamená „figy“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 95 Koránu.

Al Túr. Slovo Al Túr znamená „hora“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 52 Koránu.

Al Uzzá. Je to pomenovanie jednej významnej modly, ktorú Qurejšovci uctievali popri Bohu.

Al Váqia. Slovo Al Váqia znamená „nezvratná udalosť – udalosť zmŕtvychvstania“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 56 Koránu.

Al Zuchrof. Slovo Al Zuchrof znamená „výzdoby“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 43 Koránu.

Al Zalzala. Slovo Al Zalzala znamená „zemetrasenie“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 99 Koránu.

Al Záriját. Slovo Al Záriját znamená „rozsypávajúce“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 51 Koránu.

Al Žabbár. Al Žabbár je jedno z Božích mien a znamená Majúci moc a vládu.

Al Žásija. Slovo Al Žásija znamená „kľáčiace“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 45 Koránu.

Al Žin. Slovo Al Žin znamená „Žinnovia“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 72 Koránu.

Al Žúdi. Je názov hory spomenutej vo verši č. 44 jedenástej kapitoly Koránu.

Al Žumua. Slovo Al Žumua znamená „piatok“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 62 Koránu.

Al Zumar. Slovo Al Zumar znamená „skupiny“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 39 Koránu.

Alef. Písmeno A arabskej abecedy.

Aqtár. Slovo „aqtár“ môže mať niekoľko významov. Môže znamenať severný a južný pól Zeme a nám ešte neznáme polia nebies. Môže znamenať určité strany alebo zóny Zeme. Môže ale znázorňovať aj zemskú gravitáciu a príťažlivosť, keďže táto vytvára akúsi zónu vôkol

Zeme. Verš v každom prípade poukazuje na to, že bez určitého poznania, moci a prostriedkov ani žinnovia a ani ľudia nedokážu cez tieto póly alebo gravitáciu preniknúť, pretože sú ťažko preniknuteľné.

Arafát. Arafát je hora a údolie, v ktorom sa pútnik počas púte určitý čas zdrží, aby vzdýval a prosil Boha.

Áron. Áronom sa myslí brat proroka Mojžiša, pokiaľ je spomenutý v súvislosti s ním.

Asáma. Slovo Asáma môže znamenať podľa výkladov početné hriechy, môže znamenať aj odplatu, ale môže to byť aj pomenovanie údolia v pekle alebo trest.

Assáchcha. Assáchcha je podľa výkladov Koránu ohlušujúci výkrik alebo zvuk ako jedna z udalostí spúšťajúcich deň zmŕtvychvstania.

Ázar. Ázar je otec proroka Abraháma.

(B)

Bádija. Bádija je názov, ktorým sa označuje skalnatá púšť. Piesočnatá púšť sa v arabskom jazyku nazýva Sahara, z čoho pochádza aj slovo sahara.

Ba'l. Ba'l je meno modly, ktorú uctievali ľudia proroka Eliáša.

Bedr. Bedr je prvý vojenský stret, ktorý sa odohral medzi prorokom Muhammadom a muslimami na jednej strane a tými z Mekky, ktorí odmietali uveriť a proti muslimom brojili, na strane druhej.

Bekka. Bekka je jedno z mien Mekky.

Buhejra. Je druh zvierat bližšie vysvetlený v komentári 5:103.

(C)

Channás. Channás znamená v arabskom jazyku skrývajúci sa, ten, kto mizne. Toto slovo vyjadruje aj jednu z vlastností satana, ktorý človeku našepkáva zlo. Našepkávajúci satan sa vytratí až vtedy, keď si človek začne spomínať na Boha. Zasa sa však objaví, keď človek začína zabúdať na svojho Stvoriteľa.

(D)

Daríi. Daríi je suchá, horká a trnistá rastlina, ktorá rastie na púšti.

Dávud. Prorok Dávid.

Deň posledný. Posledný deň, po ktorom už nastáva deň zmŕtvychvstania a súdny deň.

Deň zúčtovania. Deň zúčtovania vyjadruje súdny deň, v ktorom Bohu náleží súdenie, ustanovenie absolútnej spravodlivosti, odmena, trest a všetko ostatné.

Dirham. Dirham je peňažná jednotka.

Dom. Domom (s veľkým D) sa v Koráne myslí Kába v Mekke.

Dvojrohý. V mnohých známych výkladoch Koránu sa hovorí, že Dvojrohým sa môže myslieť Alexander veľký. V Koráne však neexistuje žiadna ďalšia zmienka o tom, kto to je a čo výraz dvojrohý znamená. Nie je preto známe, či ide o muža s dvojrohou helmou, alebo či to znázorňuje dve časové obdobia, alebo nejakú moc, a pod. Je možné, že archeologické

vykopávky v budúcnosti v tejto súvislosti odhalia nejaké starodávne nálezy, ktoré by nám pomohli presne určiť, o koho v týchto veršoch šlo.

(E)

Ejjúb. Prorok Jób.

Elias'a. Prorok Elizea

(F)

Fáter. Fáter je jedno z Božích mien a znamená „stvoriteľ“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 35 Koránu.

Firdovs. Podľa výkladov Koránu Firdovs je najvyšším stupňom rajských záhrad.

Fúm. Fúm znamená v arabskom jazyku pšenica alebo cesnak.

Fussilat. Slovo Fussilat znamená „objasnená a vysvetlená“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 41 Koránu.

(G)

Gabriel. Je anjel Gabriel. Anjel Gabriel bol aj anjel, ktorý vnukal Korán pochádzajúci od Boha najvyššieho poslovi a prorokovi Muhammadovi.

Gháfer. Slovo Gháfer znamená „odpúšťajúci“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 40 Koránu.

Ghašija. Ghašija je obrovská a ťažká udalosť, ktorá zasiahne všetkých. Je to aj pomenovanie kapitoly číslo 88 Koránu.

Ghislín. Podľa výkladov Koránu to môže byť strom, ktorý rastie v pekle alebo odpadky, hnis a krv, ktoré tečú z ľudí, ktorí sú v pekle.

(H)

Há. Há je písmeno arabskej abecedy. Ide o písmeno H.

Hámi. Je to názov druhu dobytká. Toto slovo je bližšie vysvetlené vo výklade 5:103.

Hárun. Hárun Je Áron.

Hávija. Hávija znamená v arabskom jazyku hlboká priepasť a tiež Peklo.

Húd. Slovo Húd je meno proroka Húda, proroka poslaného k Ádovcom. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 11 Koránu.

Hunejn (Deň Hunejn). Je ozbrojený stret, ktorý sa odohral medzi muslimami a ich nepriateľmi z kmeňa Qurejš a ich spojencami. Viac k tejto bitke vo výklade k veršu 9:25.

(I)

Iblís. Iblís je jedno z mien satana.

Ibráhím. Ibráhím znamená „Abrahám“. Je to meno proroka Abraháma. Je to zároveň aj pomenovanie kapitoly č. 14 Koránu.

Idrís. Je meno proroka Idrísa.

Iljás. Je meno proroka Eliáša.

Illijín. Význam slova Illijín sa uvádza vo veršoch 83. kapitoly Koránu, verše číslo 18 a nasledovne.

Ísa. Je jedno z mien, ktorými sa v Koráne označuje posol a prorok Ježiš.

Ísa syn Márie. Je to jedno z mien, ktorými sa v Koráne označuje posol a prorok Ježiš.

Isháq. Isháq je prorok Izák.

Ismail. Ismail je prorok Ismail, syn prorok Abraháma.

Istavá. Istavá znamená, vystúpiť hore, stúpať hore, nasmerovať niekam a podobne.

Izzá. Slovo Izzá znamená pocta, česť, opora, pýcha.

(J)

Já. Je písmeno araskej abecedy I.

Já Sín. Je to pomenovanie kapitoly č. 36 Koránu.

Jahja. Jahja je arabská výslovnosť mena Ján.

Jaqúb. Jaqúb je prorok Jakub.

Jasrib. Jasrib je jedno z mien Mediny.

Jaúq. Bola to jedna z významných modiel Noemových ľudí spomenutá vo verši 71:23 Koránu.

Jážúž. Jážúž a Mážúž je meno dvoch kmeňov uvedených vo verši 18:94 Koránu.

Jaghus. Bola to jedna z významných modiel Noemových ľudí spomenutá vo verši 71:23 Koránu.

Júnus. Slovo Júnus znamená „Jonáš“. Je to meno proroka Jonáša. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 10 Koránu. Slovo Júnus sa niekedy prepisuje aj ako Júnés.

Júsuf. Slovo Júsuf znamená „Jozef“. Je to meno proroka Jozefa. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 12 Koránu.

(K)

Kába. Kaba bola vybudovaná ako prvá stavba určená výlučne na uctievanie Boha jedného jediného. Kába sa nachádza v Mekke. Kába sa tiež nazýva Domom alebo Starým domom.

Káf. Je písmeno arabskej abecedy K.

Kmeňové spoločenstvá. Kmeňové spoločenstvá sú kmene, ktoré vzišli z potomkov Jakuba. Na čele každého kmeňa stál niektorý z jeho synov.

Kresťania. Kresťania sú označení v Koráne dvomi výrazmi v závislosti od toho, o aký dej ide a v ktorom časovom období. Sú označení ako „tí, ktorí pomohli a podporili“ a ako „kresťania“.

Kursy. Slovo kursy znamená v arabskom jazyku stolička, ale aj sedadlo trónu. Keďže vznikli určité výhrady proti prekladu tohto slova do iných jazykov ako trón, bolo toto slovo napríklad

vo verši 2:255 ponechané bez prekladu a uviedla sa len jeho podoba v arabskom jazyku. Tieto výhrady si všimneme najmä pri prekladoch Koránu do anglického jazyka, kde sa v starších prekladoch uvádza slovo trón a v novších prekladoch sa ponecháva arabský prepis tohto slova a vysvetľuje sa jeho význam. O aký trón presne ide a či ide o skutočný trón alebo ide len o porovnanie, ktoré má ľuďom priblížiť chcený význam tohto slova, presne nevieme. Dôležité však je, že nám táto veta približuje rozsah Božej moci a Božieho poznania, keď hovorí, že Božia moc a Božie poznanie pojmajú nebesá a zem a ochrana a opatrovanie nebies a zeme Boha nezaťahuje.

(L)

Lám. Je písmeno arabskej abecedy L.

Ľudia Knihy. Korán používa na označenie židov a kresťanov výraz „Ľudia Knihy“, pretože im boli predtým zoslané nebeské Knihy.

Luqmán. Je pomenovanie kapitoly č. 31 Koránu.

Lút. Je prorok Lot.

(M)

Manát. Manát je názov modly, ktorú predislamskí Arabi uctievali.

Marjam. Slovo Marjam znamená „Mária“. Je to meno Márie, matky proroka Isu (Ježiša). Je to aj pomenovanie kapitoly č. 19 Koránu. Marjam v arabskom jazyku znamená „pobožná, slúžiaca Bohu“.

Masad. Masad sú hrubé palmové vlákna stočené veľmi silno a pevne. Je to aj pomenovanie 111. kapitoly Koránu.

Mážíž. Jážíž a Mážíž sú dva kmene, ktoré šíрили zlo na zemi. Sú spomenuté vo verši 18:94 a nasledovne a vo verši 21:96.

Medianovci. Medianovci sú ľudia posla Šába.

Mihráb. Mihráb je miesto určené na modlenie.

Mikael. Mikael je anjel Mikael

Mím. Je písmeno arabskej abecedy M.

Mugramún. Mugramún znamená byť zruinovaný alebo stratiť majetky bez akéhokoľvek úžitku či prospechu alebo byť potrestaný stratou všetkého, čo bolo vynaložené na kultiváciu a pod.

Muhammad. Slovo Muhammad je meno posla a proroka Muhammada (p.). Je to aj pomenovanie kapitoly číslo 47 Koránu.

Muhl. Slovo muhl môže mať viacero významov, môže ísť o roztavenú meď, roztavené olovo alebo vreľý olej. Toto slovo je uvedené vo veršoch 18:29, 44:45 a 70:8.

Músa. Músa je prorok Mojžiš.

Mušrik (v ženskom rode mušrika). Slovo „mušrik“ Korán používa na označenie tých, ktorí k Bohu pridružujú. V známych výkladoch Koránu sa uvádza, že pod týmto výrazom sa myslí človek, ktorý k Bohu pridruhuje.

(N)

Nasr. Slovom Nasr (Al Nasr) sa myslí víťazstvo. Je to aj pomenovanie 110. kapitoly Koránu.

Núh. Núh je meno proroka Noema v arabskom jazyku. Je to aj názov kapitoly číslo 71 Koránu.

Nún. Nún je písmeno arabskej abecedy „N“.

(P)

Pút'. Je putovanie muslima do Mekky k Posvätej mešite v presne stanovenom čase s presne stanovenými rituálmi. Je to aj názov 22. kapitoly Koránu.

Poddaný. K tomuto slovu pozri komentár k veršu 2:23.

Posvätná mešita. Posvätná mešita je najväčšia mešita v Mekke, uprostred ktorej sa nachádza Kába.

(Q)

Qáf. Slovo Qáf predstavuje písmeno arabskej abecedy, ktoré slovenská abeceda nepozná a najlepšie ho možno prirovnať k písmenu Q. Je to aj pomenovanie kapitoly číslo 50 Koránu.

Qárún. Qárún je Korah a je spomenutý vo verši 28:76.

Qatmír. Qatmír je šupka alebo vlások, ktorý sa nachádza vo vnútri datle na kôstke.

Qibla. Qibla je strana, smer a miesto, ku ktorému sa modliaci obracia počas modlenia.

Qisá. Qisá je rastlina podobná uhorkám.

Qurejš. Slovo Qurejš znamená „kmeň Qurejšovcov“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 106 Koránu.

(R)

Rá. Rá je písmeno arabskej abecedy „R“.

Ráina. Slovo ráina, podobne ako slovo unurná, majú v arabskom jazyku ten istý význam a predstavujú prosbu: „Daj nám viac času, počkaj na nás, kým to vykonáme“. Keď muslimovia niečo nestíhali alebo to nedokázali včas splniť, požiadali proroka Muhammada, aby im dal viac času na to, aby splnili svoje úkony alebo na to, aby sa naučili Korán. Túto požiadavku vyjadrovali slovom ráina. Slovo ráina sa spomína aj v súvislosti so židmi, ktorí žili v Medine, avšak židia toto slovo používali v inom význame, znamenalo to u nich hlúposť a určitý druh nadávky. Židov tešilo, že muslimovia toto slovo používajú a začali ho používať aj oni, keď hovorili s prorokom. Z tohto dôvodu bolo muslimom zakázané, aby slovo ráina používali v tejto súvislosti a mali ho nahradiť slovom unurná, ktoré vyjadrovalo uvedenú prosbu a jeho význam bol jednoznačný. Pozri verše 2:104 a 4:46.

Ramadan. Ramadan je mesiac pôstu. Pôst predstavuje jeden mesiac v roku - mesiac Ramadan, počas ktorého sa muslim musí postiť. Pôst ako aj mesiac pôstu a úpravy s ním spojené sa v Koráne spomínajú vo viacerých veršoch. Rozsiahlejšia úprava je napríklad vo verši 2:184.

Ribá. Slovo ribá sa zvyklo prekladať ako úroky. Tak je tomu aj v českých prekladoch Koránu. Význam slova ribá je však obsiahlejší než úroky. Slovo ribá znamená peňažnú čiastku alebo akékoľvek plnenie, ktoré veriteľ obdrží od dlžníka ako odplatu za to, že mu poskytol pôžičku alebo mu predĺžil dobu jej splatnosti. To platí bez ohľadu na to, či sa jedná o peňažnú alebo inak určenú pôžičku, napríklad o tovar poskytnutý ako pôžičku. Toto slovo v sebe zahŕňa význam úroku, úžerníctva i čohokoľvek, čo sa na ne podobá.

V dobe, v ktorej žil prorok Muhammad, sa obchodovalo okrem iného aj takým spôsobom, že sa kupovali a predávali tovary toho istého druhu, avšak s rozdielnou kvalitou s tým, že rozdiel v kvalite sa vyrovnával rozdielom v množstve. To znamená, že niekto kúpil napríklad kilo datlí dobrej kvality výmenou za dve kilá datlí horšej kvality. I tento spôsob obchodovania prorok zakázal, pretože vzbudzoval dojem, že sa jedná o ribá a povedal, že ak by niekto chcel kúpiť ten lepší druh datlí, nech najprv predá za peniaze alebo iný tovar tie horšie datle, ktoré chce predáť a až potom za to, čo dostal, nech si kúpi tie datle, ktoré mal v úmysle kúpiť.

Jedným z hlavných veršov Koránu, v ktorom sa ribá spomína, je verš 2:275. Verš hovorí: tí, ktorí žijú z ribá, vstanú v deň zmŕtvychvstania tak, ako keby boli postihnutí šílenstvom. Boh ich takýmto trestom potrestá, pretože povoľovali to, čo Boh zakázal, porovnali ribá s predajom a povedali, že predaj je to isté ako ribá. Boh však objasňuje, že svojou podstatou i výsledkom je ribá, ktoré je zakázané, odlišné od predaja, ktorý je povolený. Ak sa toto napomenutie o zákaze uplatnenia ribá niekomu dostalo, on poslúchol a s bráním ribá prestal, tomu ostávajú majetky, ktoré mal prv, než sa o tomto zákaze dopyčul (i keď časť jeho majetku môže pochádzať z takéhoto ribá) a o jeho prípade Boh rozhodne, či ho za to potrestá, alebo mu to odpustí. To znamená, že ustanovenie o zákaze úrokovania, úžerníctva i všetkého, čo vyjadruje slovo ribá, v tom čase nemalo spätnú účinnosť a začalo platiť až od okamihu, keď sa o ňom ľudia dozvedeli. Verš sa končí výstrahou pre ľudí a upozorňuje ich, že ten, kto by sa vrátil k braniu alebo dávaniu ribá, bude patriť medzi obyvateľov ohňa, v ktorom bude naveky.

V dnešnej dobe sa však objavujú názory niektorých učencov, ktorí hovoria, že pojmom ribá sa nemyslia bežné úroky, ktoré dnes banky vyplácajú, ale doslova správanie, ktoré možno prirovnať k nadmerne vysokým úrokom alebo úžere.

Rovná cesta. Pod rovnou cestou sa myslí cesta, ktorá nemá žiadne vybočenia, je priama, a teda správna.

Rúhan. Slovo Rúhan sa prekladá ako Duch a myslí sa ním najčastejšie anjel Gabriel. Pri verši 42:52 však výklady Koránu uvádzajú, že sa ním môže myslieť Korán, ktorý vnáša duch života a milosti do srdca stvorených. Okrem toho sa vo výkladoch spomína, že niektorí učenci uviedli, že sa týmto slovom môže myslieť posolstvo vnuknuté poslovi Muhammadovi, alebo dokonca sa tým môže myslieť aj milosť.

Rukúu. Rukúu je poklona typická pre modlenie, pri ktorej modliaci skloní trup dopredu o 90 stupňov, vystrie chrbát a so spustenými rukami sa oprie o kolená.

(S)

Sába. Je to pomenovanie kapitoly číslo 34 Koránu.

Sábijovci. O Sábijovcoch sa hovorí v niektorých veršoch Koránu. Napríklad vo verši 2:62. Vo výkladoch Koránu k tomuto veršu niektorí učenci z oblasti islamských vied, ktorí sa zaoberali výkladom tohto verša, hovoria, že Sábijovci sú určitá skupina kresťanov, iní zasa hovoria, že sú to ľudia, ktorí nemali žiadne náboženstvo, ale verili v Boha, tretí zasa, že sú to ľudia, ktorí zanechali svoje náboženstvo a prijali iné, a preto Arabi hovorili tým židom a kresťanom, ktorí prijali islam, že sú Sábijovci. I keď slovo Sábijovci na tomto mieste môže

mať viacero významov, vždy sa však jedná o ľudí, ktorí uctievali jedného jediného Boha, ktorý nemá spoločníkov, ktorý nespľodil, nebol splodený a ktorému sa nik nevyrovná.

Sád. Slovo Sád predstavuje písmeno arabskej abecedy, ktoré nemá ekvivalent v slovenskej abecede a ktoré sa najviac približuje k písmenu „S“. Je to aj pomenovanie kapitoly č. 38 Koránu.

Sáiba. Sáiba je názov druhu dobytky spomenutý vo verši 5:103 Koránu. Pozri komentár k tomuto veršu.

Sáleh. Sáleh je posol a prorok Sáleh.

Samirčan. Samirčan bol čarodej, ktorý buď pochádzal z mesta Sámira, alebo mal iba prezývku Samirčan. Podstatné je, že to bol muž, ktorý ľudí nechal zblúdiť uctievaním kravy, ktorú pre nich vyrobil. Pozri verš 20:85 a nasledovné.

Samúd (Samúdoenci). Samúdoenci sú ľudia proroka Sáleha. Pozri napríklad verš 26:141 a nasledujúce.

Saqar. Saqar je oheň. Pozri verš 74:26 a nasledujúce.

Selsebíl. Selsebíl je prameň vody uvedený vo verši 76:18.

Siddíqa. Siddíqa znamená silne veriaca. Mária bola nazvaná podľa tejto vlastnosti, pretože verila úprimne a pravdivo v znamenia zoslané Bohom najvyšším a v posolstvo svojho syna Ježiša. Týmto slovom bola Mária pomenovaná vo verši 5:75.

Sidret Al Muntahá. Podľa výkladov Koránu je to lotosový strom, ktorý sa nachádza v siedmom nebi. Pozri verš 53:14.

Sín. Sín je písmeno arabskej abecedy „S“.

Sínin. Vo výkladoch Koránu sa uvádza, že ide o horu v Sinaji, na ktorej stál Mojžišovi, keď k nemu Boh prehovoril. Pozri verš 95:2.

Sižžín. Pozri verš 83:7 a nasledovne.

Sulejmán. Prorok Šalamún.

Suwá. Suwá je meno jednej z najvýznamnejších modiel noemových ľudí. Pozri verš 71:23.

Sužúd. Sužúd je poklona, v ktorej sa človek skloní, kľakne na kolená, nakloní trup a hlavu smerom k zemi a spojí čelo a nos so zemou.

(Š)

Šáb. Je prorok Šáb.

Šehíd. Šehíd (alebo Šahíd) je veriaci človek, ktorý umrie pri dodržiavaní alebo pri plnení povinností, ktoré mu viera a islamské náboženstvo ukladajú. Občas sa toto slovo prekladá ako mučeník. Pojem šehid však okrem významu mučeníka nesie v sebe aj ďalšie nemenej dôležité významy. V tomto ohľade sa pojem šehid zvykne chápať v užšom a v širšom slova zmysle. Užší zmysel pojmu šehid možno stotožniť s obsahom slova mučeník. V užšom zmysle sa šehidom chápe veriaci muslim, ktorý zomrel pre ochranu svojej viery a náboženstva. V širšom zmysle slova šehid predstavuje veriaceho muslima, ktorý zomrel v stave, plniac alebo dodržiavajúc niektorú zo zásad a povinností, ktoré Boh v Koráne určil. To znamená, že v širšom slova zmysle sa za šehida pokladá veriaci muslim, ktorý obetoval svoj život alebo jeho časť, aby sa výlučne venoval šíreniu islamu, teda učeniu ľudí Koránu, základom a zásadám islamu. Za šehida v tomto zmysle možno napríklad pokladať vedca, ktorý zahynul pri experimente, ktorého výsledky by ľudstvu pomohli. Mohlo by ísť o veriaceho muslima, ktorý

cestoval za účelom získania poznania a vedomostí a na svojich cestách zahynul. Mohlo by taktiež ísť o záchranára, ktorý pri výkone svojej profesie zahynul.

Mohol ním byť aj veriaci muslim, ktorý si chránil svoj majetok alebo rodinu pred napadnutím a bol pritom smrteľne zranený. Mohlo by ísť o matku, ktorá pri pôrode zomrela, atď. V prvom prípade by šlo o veriaceho muslima, ktorý zomrel pri učení ľudí islamu, snažil sa usmerniť ľudí na cestu, ktorú im Boh určil, teda vykonával osvetovú činnosť. V druhom prípade by sa naplňala zásada, podľa ktorej by mal muslim ostatným ľuďom pomáhať. V treťom prípade by sa naplnila požiadavka vzdelanosti, ku ktorej Korán muslimov nabáda a o ktorej prorok Muhammad povedal: „Hľadanie a dožadovanie sa poznania je povinnosťou každého muslima“ atď.

Väčšia zásluha u Boha sa vždy pripisuje šehidovi chápanému v užšom zmysle slova, teda tomu, ktorý zomrel pri obrane islamského náboženstva, čo je v konečnom dôsledku aj pochopiteľné, pretože ak by islam zanikol, zanikli by s ním i všetky jeho ostatné princípy a zásady a nebolo by možné už hovoriť o šehidovi v širšom zmysle. O to viac, že na to, aby niekto zomrel ako šehid, musí činnosťou, pri ktorej zomrel, sledovať Božiu spokojnosť a naplňovanie zásad, ktoré Boh určil. V prípade zániku islamu by ľudia už nedokázali určiť, aké sú to tieto princípy a zásady. Treba si ale aj tak uvedomiť, že odmeňovanie za to, čo človek koná, náleží v konečnom dôsledku Bohu a On určuje, akú odmenu komu a za čo pripíše.

Šuejb. Je prorok Šáb.

(T)

Tá. Tá je písmeno arabskej abecedy. Toto písmeno nemá ekvivalent v slovenskej abecede, najbližšie mu však je písmeno T.

Tágút. V preklade Koránu sa slovo „tágút“ uviedlo bez prekladu, pretože slovenský jazyk nemá presný ekvivalent tohto slova. Slovo tágút sa zvyklo prekladať ako satan. Toto slovo má ale širší význam než len pomenovanie satana, pretože koreň slova pochádza z výrazu, ktorý predstavuje obrovské neprávie a nespravodlivosť. Tágút znamená satan, ale i všetko, čo prekračuje určité medze, ktoré Boh ľuďom stanovil, čo zakrýva pravdu, čo je uctievané mimo Boha alebo popri ňom.

Táhá. Je pomenovanie kapitoly č. 20 Koránu.

Tajammom. Tajammom znamená symbolické očistenie, ktoré spočíva v obtrení si rúk napríklad o čistú zem, piesok alebo kameň a potom prejsť týmito rukami po tvári a po rukách až po lakte.

Talh. Vo výkladoch sa uvádza mnoho významov slova Talh, napríklad že je to banánovník alebo obrovské stromy a pod., stromy, ktorých plody sú poskladané a zoradené.

Taráeq. Vo výkladoch Koránu sa píše, že slovo taráeq znamená nebesá, t.j. sedem nebies. Ďalej sa píše, že ide o nebesá, ktoré sú poukladané jedno nad druhým. Jedným z možných významov tohto slova môže byť aj to, že ide o cesty, t.j. sedem ciest.

Tavá. Tavá je údolie spomenuté v verši 79:16.

Tesním. Tesním je pomenovanie prameňa vody, z ktorého pijú len tí, ktorých Boh priblížil k Sebe. Pozri verš 83:27 a nasledovné.

Tí, ktorí pokánie činili. V niektorých veršoch Koránu sa touto vetou označujú židia.

Tí, ktorí pomohli a podporili. V niektorých veršoch Koránu sa touto vetou označujú kresťania.

Tubba. Tubba je titul starých kráľov Jemenu alebo meno jedného z týchto kráľov. Pozri verš 44:37 Koránu.

(U)

Udda. Udda predstavuje takzvanú ochrannú dobu. O ochrannej dobe pozri vysvetlivku k veršu 2:228. Udda - ochranná doba bola uložená za účelom uistenia sa, že manželka nenesie vo svojom lone žiadne spoločné dieťa s manželom, s ktorým sa rozvádza. Takéto dieťa by totiž mohlo prispieť k tomu, že by obaja manželia počas tejto doby rozvod zrušili a vrátili sa k sebe. Ďalšia nemenej dôležitá funkcia doby uddy spočíva aj v odvrátení akéhokoľvek podozrenia z mimomanželského styku s cudzím mužom tesne po rozvode.

Umma. Umma vyjadruje určitú skupinu alebo spoločenstvo ľudí, ktorých spája nejaká charakteristická črta. Vo väčšine prípadov, v súvislosti s ktorými sa toto slovo v Koráne uvádza, sa ním myslí náboženské spoločenstvo, resp. skupina ľudí, ktorá má to isté náboženstvo bez ohľadu na akékoľvek rasové, jazykové, národnostné alebo iné rozdiely. V tomto zmysle poznáme muslimskú ummu, židovskú ummu, kresťanskú ummu atď. Týmto slovom sú ale označené aj iné živé tvory, nielen človek. Verš 6:38 hovorí, že všetko, čo chodí po zemi, vtáci, ktorí lietajú krídlami, sú tiež ummou, určitým druhom spoločenstva. Tento podrobný výklad slova umma uvádzame preto, lebo ono sa nesprávne prekladá takmer vo všetkých prekladoch Koránu ako národ. Ak by to bolo tak, potom by sme mohli napríklad povedať, že medvede sú národ, lastovičky sú národ alebo že muslimovia tvoria národ, keď sa o nich hovorí ako o „muslimskej umme“, čo by nebolo správne, pretože muslimovia nikdy netvorili a pravdepodobne ani nebudú tvoriť jeden národ. O muslimoch môžeme povedať, že tvoria jednotné náboženské spoločenstvo v tom zmysle, že to, čo ich spája, je islam.

Umra. Umra je putovanie do Mekky mimo určeného obdobia púte. Putovanie do Mekky nazývame púťou, ak sa vykonáva počas dní, ktoré sú na to v roku určené. Ak sa putovanie do Mekky koná v inom čase, nazýva sa umra.

Uzejr. Ezra.

(V)

Vadd. Bola to jedna z významných modiel ľudí Noema.

Vasíla. Pozri výklad k veršu 5:103 Koránu.

Večne živý (Al Haj). Je jedno z mien Boha najvyššieho. Uvedené je napríklad vo verši 20:111.

Večne existujúci (Al Qajjúm). Je jedno z mien Boha najvyššieho. Nachádza sa napríklad vo verši 20:111.

(Z)

Zabúr. Zabúr je Kniha, ktorá bola zoslaná Dávidovi.

Zakarajjá. Je Zachariáš.

Zannún. Jeden z prorokov spomenutý vo verši 21:87 Koránu.

Zakat. Zakat je povinný odvod na sociálne účely, ktorý sa vyberá z určenej časti majetku a predstavuje vo všeobecnosti 2,5 % z hodnoty peňažného majetku. V Koráne sú určené aj účely, na ktoré sa tieto odvedené prostriedky majú použiť, pozri napríklad verš 9:60.

Zaqqúm. Zaqqúm je strom, ktorého opisuje verš 37:62 a nasledovne Koránu.

Zoroastrovci. Zoroastrovci boli určitá skupina ľudí, ktorá žila v minulosti a ktorá uctievala oheň.

(Ž)

Žalábib. Žilbáb v jednotnom čísle je nepriesvitný závoj, ktorý zahaľuje hlavu, chrbát a hrud' ženy.

Židia. Židia sú označení v Koráne tromi výrazmi, v závislosti od toho, o aký dej ide a v ktorom časovom období. Sú označení ako „tí, ktorí pokánie činili“, ďalej ako „synovia Izraela“ a ako „židia“.

Žinnovia. Pozri vysvetlivku k slovu Al Žin.

Korán

1. Čo je Korán

Slovo Korán (v arabskom jazyku „Qur'án“) v súvislosti s islamským náboženstvom vyjadruje určitý súbor poznatkov, poznanie zoslané Bohom najvyšším ľudom. Slovom Korán sa však zväčša označuje Kniha, v ktorej je toto poznanie písomne zaznamenané. Korán je známy aj pod ďalším menom Al Furqán, t.j. oddeľujúci, pretože oddeľuje pravdu od nepravdy. To sú dve najznámejšie pomenovania. K ďalším názvom patria: Al Kitáb, t.j. Kniha, Al Zikr, t.j. pripomenutie a Al Tenzíl, t.j. zoslanie.

Korán je hlavným a základným prameňom islamského náboženstva. Pre muslimov je hlavným zdrojom poznatkov o stvorení sveta, v ktorom žijeme, o stvorení ľudstva, ale predovšetkým o Tom, kto to všetko stvoril.

Korán bol zvestovaný poslovi a prorokovi Muhammadovi (p.) Bohom najvyšším prostredníctvom anjela Gabriela. Prostredníctvom tohto anjela boli aj ostatným poslom a prorokom v minulosti oznámené posolstvá, ktorými ich Boh poveril a ktoré mali oni ľudom oznámiť.

Anjel Gabriel sa prorokovi Muhammadovi prvýkrát zjavil približne desať rokov predtým, ako sa začal datovať islamský kalendár „Hižry“ (ten sa začal datovať až od emigrácie proroka a muslimov z Mekky do Mediny). Vtedy mal Muhammad štyridsať rokov. Od tej chvíle sa začalo zvestovanie Koránu prostredníctvom anjela Gabriela a prorok začal vyzývať ľudí k viere v Boha a k novému náboženstvu.

Zvestovanie Koránu pokračovalo počas nasledujúcich rokov a skončilo sa tesne pred smrťou posla a proroka Muhammada, keď Boh najvyšší veršom Koránu oznámil muslimom, že ich náboženstvo je už úplné. Onedlho po tomto oznámení prorok ochorel a zomrel.

Korán nebol zvestovaný naraz, ale postupne počas niekoľkých rokov. Doba zvestovania Koránu sa odhaduje na 20, 23 alebo 25 rokov podľa toho, ako sa ráta čas, ktorý prorok strávil v Mekke od začatia zvestovania Koránu až po svoju emigráciu z Mekky do Mediny. Doba prorokovho pobytu v Medine od emigrácie až po jeho smrť bola desať rokov.

Počas zvestovania Koránu prorok dbal na to, aby sa ho muslimovia v prvom rade učili naspamäť, keďže medzi Arabmi bola v tom čase značne veľká negramotnosť. Prorok však pritom dbal i na to, aby sa to, čo mu bolo vnukané, vždy písomne zaznamenalo, aby bol Korán v písomnej forme uložený v jeho, teda v prorokovom dome.

Po smrti proroka Muhammada došlo k prepísaniu Koránu komisiou, ktorá bola na to ustanovená a členovia ktorej boli vybraní z tých muslimov, ktorí proroka dlhý čas sprevádzali a ktorí boli známi tým, že majú dobrú pamäť, takže Korán dobre naspamäť ovládali a na česť ktorých sa dalo bezvýhradne spoľahnúť. Najprv sa vyhotovila jedna kópia Koránu, ktorá bola prepísaná priamo z predmetov, na ktorých bol Korán za čias proroka zapísaný. Po niekoľkých rokoch, keď sa islamský štát začal zväčšovať a počet muslimov zvyšovať, komisia z pôvodnej kópie Koránu, ktorá bola starostlivo uložená v dome kalifa, vyhotovila ďalších päť kópií a tie boli rozoslané do rôznych kútov vtedajšieho islamského štátu. Zo zaslaných kópií sa potom začali vyhotovovať stovky a tisíce nových kópií, ktoré sa rozoslali do miest a oblastí. Treba však podotknúť, že dôraz sa vždy kládol na ústne podávanie a deti sa Korán učili od malička v mešitách alebo špeciálnych školách.

2. Čo predstavuje Korán pre muslimov

Prvé, čo bolo z Koránu prorokovi Muhammadovi zoslané v dobe, keď muslimovia boli ešte v Mekke, boli verše, ktoré hovorili o Bohu. Tieto verše začali učiť prvých muslimov, kto je Boh a aké sú Jeho vlastnosti. Bola to najdôležitejšia úloha, na ktorej stálo všetko ostatné. Ľudia museli jasne a zreteľne pochopiť, v čom sa mýlili vo svojich predstavách o Bohu. Keď túto úlohu muslimovia zvládli, začali prichádzať verše, ktoré im určovali základné náboženské úkony, mravné správanie a základné zásady islamu.

Korán pre muslimov predstavuje v prvom rade poznatky o Tom, kto všetko, čo je vôkol nás, stvoril. To znamená, že muslimovia vo všetkých svojich predstavách o Bohu, o živote a smrti a o zákonitostiach nášho sveta vychádzajú z Koránu.

Okrem poznatkov o Bohu, živote a smrti Korán obsahuje i verše stanovujúce základné náboženské úkony. Muslimovia z Koránu čerpajú poznatky, ako praktizovať a dodržiavať svoje náboženstvo. Čerpajú z neho mravné zásady, ktoré sa snažia naučiť a podľa nich si aj život na zemi zariadiť. Niektoré verše Koránu zasahujú i do oblasti právneho života muslimov. Korán, aj keď len vo veľmi obmedzenej miere, upravuje i túto stránku života islamskej spoločnosti. Upravuje napríklad aj niektoré zásady uzatvárania zmlúv, podrobne sú upravené otázky rozvodu a vena. Dedičstvo a spôsob delenia pozostalosti po zomrelom sa tiež v Koráne dostatočne rozvádza.

Korán je obsiahnutý v jednej Knihe a má dohromady 114 kapitol. Každá kapitola sa delí na určitý počet veršov. Okrem toho sa Korán delí na tridsať častí a každá časť obsahuje niekoľko kapitol. To znamená, že máme tridsať častí, každá časť má niekoľko kapitol a každá kapitola sa skladá z niekoľkých veršov.

Verše Koránu boli Bohom najvyšším zoslané prorokovi Muhammadovi v arabskom jazyku a dodnes sa píše a čítajú v tomto jazyku. To znamená, že Korán sa dodnes zachoval v jazyku, v ktorom bol zvestovaný a v ktorom bol prvýkrát napísaný.

Korán obsahuje v prvom rade poznanie o tom, že existuje Boh. Boha nám predstavuje ako najvyššiu Existenciu, ktorá je počiatkom a koncom všetkého. V Koráne nemá Boh žiadnu stelesnenú podobu, má len určité vlastnosti, podľa ktorých ho ľudské chápanie dokáže vnímať. To znamená, že Boha si nemožno predstaviť v žiadnej nám známej podobe. Boh je najvyššou a ojedinelou Existenciou. Z tohto dôvodu Bohu nemožno pripisovať žiadnych spoločníkov alebo potomstvo.

Boh najvyšší sám seba v Koráne charakterizuje mnohými vlastnosťami, medzi ktoré patrí napríklad: spravodlivosť, milosť, moc odpúšťať, múdrosť, vševedomosť, všemocnosť. Je opísaný ako stvoriteľ všetkého, ako vládca súdneho dňa a môžeme sa tu dočítať aj o ďalších jeho vlastnostiach. To nájdeme napríklad v prvej kapitole Koránu, v stodvanástej kapitole, vo štvrtej kapitole, verš č. 136 a pod.

Základné náboženské úkony predstavujú ďalšiu oblasť, ktorú Korán upravuje. Ide v prvom rade o modlenie, o platenie zakatu (povinnej dávky), o postenie sa počas mesiaca Ramadanu a o púť do Mekky. Spôsob vykonania niektorých týchto náboženských úkonov Korán priamo upravuje, ďalšie Boh najvyšší ponechal na proroka Muhammada, aby ich muslimov naučil. Napríklad Korán stanovuje muslimovi povinnosť modliť sa, spôsob výkonu tejto modlitby však muslimov naučil prorok Muhammad. Keď muslimovia už ovládali spôsob výkonu modlitby, Korán stanovil výnimku z tradičného spôsobu jej výkonu pre prípad, že by boli na bojisku alebo pre prípad choroby. Tu je na mieste upozorniť na to, že Korán a výroky proroka Muhammada sú dve odlišné veci. Všetko, čo prorok Muhammad za svojho života povedal, môžeme zoradiť do jednej skupiny a verše Koránu, ktoré mu boli zoslané, do skupiny druhej. Prorok Muhammad mal totiž svoj charakteristický štýl a spôsob rozprávania, ktorý sa na Korán nepodobá. Dokonca samotní Arabi, ktorí žili za čias proroka Muhammada, a to aj

najväčší nepriatelia islamu, v tej dobe uznali, že štýl a skladba viet Koránu je ojedinelá a nepodobá sa na nič, čo predtým počuli.

Ďalšia oblasť obsiahnutá v Koráne sa týka niektorých právnych inštitútov a úprav. Korán napríklad upravuje podrobne inštitút vena, ktoré snúbenec poskytuje snúbenici. Korán ďalej upravuje spôsob rozdelenia dedičstva po zomrelom, pričom ustanovuje aj ženám zákonné povinné podiely z dedičstva. Ďalej je stanovená povinnosť písomne uzatvárať zmluvy (pokiaľ tomu nebráni nejaká prekážka). V Koráne nájdeme aj ustanovenia o maximálnych sadzbách a trestoch za niektoré trestné činy, ako je vražda, ozbrojená lúpež alebo krádež. Do štvrtej oblasti môžeme zaradiť určité poznatky o udalostiach a príbehoch, ktoré nájdeme v Tóre a v Evanjeliách. V Koráne sa zväčša nachádzajú len niektoré fázy takýchto príbehov a udalostí, len výnimočne tam nájdeme celý príbeh. Účel uvádzania týchto príbehov je dvojaký.

Niektoré príbehy alebo časti príbehov sú v Koráne Bohom najvyšším zoslané, aby uviedli na správnu mieru udalosti, ktoré sa v minulosti udiali a ktoré boli časom v Tóre alebo Evanjeliu pozmenené alebo chybné ľudmi interpretované. Druhým cieľom takýchto príbehov je uviesť príklad toho, čo sa stane, ak ľudia nedodržia alebo nebudú nasledovať zásady, ktoré Boh určil.

V Koráne sa dočítame napríklad o stvorení Adama a Evy a o tom, ako museli opustiť raj. V Koráne nájdeme tiež celý príbeh proroka Abraháma, ako začal premýšľať o Bohu, ako sa postavil proti svojim ľuďom a modlám, ktoré uctievali, ako ho jeho ľudia chceli upáliť a ako im v tom Boh zabránil, ale i to, ako sa mu narodil syn Ismail, ktorého musel i s jeho matkou odviesť do púšte a nechať ich na mieste, kde dnes stojí Mekka, v ktorej je posvätná mešita a vo vnútri mešity je Kába, prvý objekt v dejinách ľudstva vybudovaný na uctievanie len Boha jedného jediného.

V Koráne nájdeme aj príbeh počatia Márie a narodenie Ježiša, pričom sa tu jasne uvádza, že počatie Márie sa stalo nadprirodzeným spôsobom a očisťuje ju od akéhokoľvek hriechu či cudzoložstva. Ďalej sú tam príbehy Jozefa, Mojžiša a iných prorokov.

V období, keď prorok Muhammad žil v Medine, skupina židov sa snažila prekrucovať niektoré udalosti uvedené v Tóre. Z toho dôvodu nájdeme v Koráne mnohé verše, ktoré proroka upozorňujú na túto skutočnosť a týchto židov varujú, aby prestali páchať zlo proti muslimom a aby uverili v to, s čím Boh posla a proroka Muhammada k ľuďom poslal. Mnohé z týchto veršov nesú v sebe všeobecné odkazy, ktoré už nie sú adresované len skupine židov, ale ľuďom vo všeobecnosti.

Do piatej oblasti by sme mohli zaradiť verše, ktoré sa týkali života muslimov. Ide o verše, ktoré muslimov učia určitým mravným zásadám, spôsobu, akým sa má riadiť ich život, ako sa majú správať k ostatným ľuďom a k sebe navzájom. Sem môžeme zaradiť i verše, ktoré prorokovi prezrádzali niektoré nebezpečenstvá, ktoré naňho číhali, alebo úklady a spiknutia, ktoré sa proti nemu chystali, čím mu Boh najvyšší zachraňuje život. Ďalej sú tu i verše, ktoré predpovedali určité udalosti a ktoré sa naplnili už za života proroka Muhammada alebo po jeho smrti.

Ako príklad môžeme uviesť verše, ktoré prorokovi Muhammadovi prikázali rozpustiť strážu, ktoré ho strážili. Boh najvyšší mu v nich totiž oznámil, že ich nepotrebuje, pretože On sám ho pred akýmkoľvek nebezpečenstvom ochráni. Prorok poslúchol, svoju stráž rozpustil a jeho život sa skončil prirodzenou smrťou, a nie na želanie jeho odporcov. Verše obsiahnuté v tejto oblasti sa teda týkali života muslimov a udalostí, ktoré sprevádzali ich život.

Do šiestej oblasti patria verše týkajúce sa dňa zmŕtvychvstania, súdneho dňa a verše, ktoré hovoria o raji a pekle. Takýchto veršov je v Koráne mnoho, najmä v posledných kapitolách, resp. v posledných dvoch častiach. Podstata týchto veršov je v tom, že Boh najvyšší dal ľuďom rozum a možnosť slobodného výberu medzi vierou a nevierou, ale zároveň ich upozornil na to, že život, ktorý žijú, nie je konečný, že sa nekončí smrťou, ale po smrti

človeka pokračuje v odlišnej forme. Súčasťou tohto pokračujúceho života je i udalosť zvaná deň zmŕtvychvstania. Hovorí sa síce o dni, ale ako dlho to z hľadiska ľudského vnímania času bude trvať, to už nevieme. Po dni zmŕtvychvstania a udalostiach, ktoré ho budú sprevádzať, prichádza súdny deň. Je to ďalšia etapa, v ktorej bude každému človeku (ale pravdepodobne sa to dotkne nielen ľudí, ale všetkých živých tvorov žijúcich na zemi alebo aj mimo nej) presne do detailu zrátané, čo vo svojom živote vykonal, či už to bolo dobro, alebo zlo. Pri tomto zúčtovaní sa uplatní zákon absolútnej spravodlivosti voči všetkým, ale i Božia milosť a odpustenie voči niektorým ľuďom, resp. voči tým, u ktorých sa Boh rozhodne, že si to zasluhujú. Po súdnom dni človek pokračuje vo svojom živote v závislosti od toho, ako bolo o jeho skutkoch v deň súdu rozhodnuté. Ako vyzerá raj a ako pekle, to nám Korán znázorňuje v mnohých veršoch.

V Koráne je mnoho správ o dni súdenia, o raji a pekle, a to okrem iného i preto, aby varovali ľudí pred tým, čo ich čaká. Aby to ľudí upozornilo, že existuje Boh, ktorý sleduje všetko, čo sa na zemi deje. Aby ľudia, ktorí nechcú veriť v Boha alebo ktorí sa nedržia zásad dobra a ľudskosti, stanovené Bohom, vopred vedeli, čo ich za takúto nevieru alebo činy v budúcnosti čaká.

Siedma oblasť zahŕňa verše, ktoré v sebe nesú poznatky z oblasti vedy vo všeobecnosti. Tieto poznatky sú akýmsi znamením pre ľudí neskorších čias o tom, že to, čo Korán obsahuje, je správne a pravdivé okrem iného i preto, že podobné poznatky ľudia v dobe zoslania Koránu nepoznali a ani nemali odkiaľ poznať. Význam týchto veršov sa podarilo objasniť až v posledných rokoch zásluhou pokroku vedy dvadsiateho storočia. Niektoré takéto verše však pre nás ostávajú ešte dodnes neobjasnené. Je zaujímavé, že v jednom z veršov Koránu (35:28) je napísané, že najväčší rešpekt a najväčšiu pokoru pred Bohom majú práve ľudia vzdelaní so schopnosťami vedeckého poznania. Oni si najlepšie dokážu uvedomiť i hodnotu týchto veršov a akým stupňom znalostí a poznania disponoval ten, kto ich zoslal.

Korán nám opisuje napríklad štádiá vývoja embrya človeka v maternici až po narodenie, a to jednoduchým, ale výstižným spôsobom. Celý tento proces vývoja ľudského plodu dokázala veda určiť až v posledných desaťročiach, pričom poznatky uvedené v Koráne pochádzajú zo 7. storočia.

Do ôsmej a zároveň poslednej skupiny môžeme zaradiť verše, v ktorých sa jasne hovorí, že tieto verše sú znamenia, ktoré ľuďom naznačujú existenciu Boha a zákonitosti, ktoré Boh nášmu svetu na jeho riadenie určil.

3. Kompozícia a štýl Koránu

Korán ako kniha alebo súbor veršov sa vyznačuje tak z hľadiska formy ako i obsahu niekoľkými špecifickými znakmi a zvláštnosťami. Medzi prvé špecifiká Koránu patrí fakt, že takmer každá kapitola s výnimkou tých menších sa delí na niekoľko tematických okruhov. Každá kapitola je teda rozdelená na niekoľko skupín veršov. Každá skupina má pritom obsah odlišný od predchádzajúcich a nasledujúcich. Počet veršov jednotlivých skupín je rôzny. Deliacia čiara medzi skupinami veršov neexistuje, prechod medzi nimi však možno ľahko spoznať podľa obsahu jednotlivých veršov. Ako príklad možno uviesť druhú kapitolu Koránu.

Prvú skupinu veršov tvoria verše č. 1 až 29. Táto skupina hovorí zhruba o veriacich a o ľuďoch odmietajúcich vieru. Od verša 30 sa už začína ďalšia skupina, v ktorej je príbeh o Adamovi a Eve, presahujúci až do verša 39, kde sa začína tretia skupina veršov atď. Zjednodušene možno povedať, že celý Korán môžeme rozdeliť na niekoľko desiatok až stoviek skupín veršov, ktoré idú po sebe. Ak chceme Korán čítať, túto skutočnosť musíme mať vždy na pamäti.

Charakteristickým znakom Koránu je pevná konštrukcia slov, viet a veršov. Každý verš, veta, ba dokonca slovo, má svoj význam nielen z hľadiska obsahu, ale aj z hľadiska jeho umiestnenia v samotnej vete alebo verši. Každé slovo a písmeno s úplnou presnosťou a výstižnosťou na niečo poukazuje, preto tam nenájdeme nič zbytočné alebo neužitočné.

Možno povedať, že mnohé verše Koránu obsahujú poznatky v maximálnej miere koncentrované tak, že slovnými zvratmi a konštrukciou vety sa dosahuje odovzdanie čo najviac informácií na čo najmenšom priestore. Pozoruhodné pritom je, že celková konštrukcia Koránu a jeho štylizácia sa vôbec nezmenili počas viac než 20 rokov, t.j. po dobu, v ktorej zvestovanie Koránu trvalo. Je známe, že človek podlieha určitému vývoju myšlienok, skúseností, celkovému vývoju osobnosti, psychickým a fyzickým faktorom v momente, keď niečo hovorí alebo píše, čo sa musí nutne prejavíť aj na tom, čo hovorí alebo píše. V Koráne žiadne takéto zmeny počas 20 rokov nenastali. To je i jeden z dôkazov toho, že Korán nemôže pochádzať ani od proroka Muhammada a ani od iného človeka. Mnohé verše Koránu boli prorokovi Muhammadovi zoslané ako odpovede na určité otázky, na ktoré sa ľudia v tom čase pýtali a na ktoré on sám nevedel odpovedať. Takže predpoklad, že by boli odpovede na otázky, ktoré ešte neboli vyslovené a ktoré boli položené v súvislosti s určitou udalosťou, napísané vopred, je nemožný. Okrem toho štylizácia, konštrukcia slov, viet a veršov Koránu v arabskom jazyku v dobe, keď bol prorokovi Muhammadovi zoslaný prvý verš, je taká istá ako v dobe po viac ako dvadsiatich rokoch, keď mu bol zoslaný posledný verš.

K ďalším znakom, ktoré sú pre Korán charakteristické, patrí dostatočná konkrétnosť i abstraktnosť niektorých právnych úprav obsiahnutých v jeho veršoch, čo im umožňuje zotrvať v každej etape vývoja ľudskej spoločnosti. K charakteristickým znakom Koránu ďalej patrí jeho zrozumiteľnosť. Až na niektoré výnimky človek i dnes po viac než 1400 rokoch dokáže Korán ľahko čítať a pochopiť význam jeho veršov.

Ak chceme preniknúť do hĺbky veršov Koránu, postačia nám na to poznatky a informácie, ktoré dnes máme. Čím je však človek vzdelanejší, tým hlbšie dokáže pochopiť zmysel a podstatu Koránu, pretože svoje poznatky dáva do súvisu s obsahom Koránu a postupne dochádza k tomu, že Korán tieto jeho poznatky, pokiaľ sú správne, v mnohých smeroch potvrdzuje.

Použitá literatúra

Korán v arabskom jazyku:

- Vznešený Korán. Vydal: Stredisku kráľa Fehda pre tlač Koránu, Kráľovstvo Saudskej arábie, Medína.

Korán v slovenskom jazyku:

- KORÁN preklad do slovenského jazyka s vysvetlivkami a výkladom. Preložil Abdulwahab Al-Sbenaty. ALJA, s.r.o., Bratislava 2008.

Výklady Koránu v arabskom jazyku:

a) Hlavná literatúra:

- M. A. Sábuni. Safwat Al Tafasir (Výber výkladov). Vydal: Dár Al Qurán Al Kerím, Bejrút 1981.

- Al Qurtubi. Al Žame Liahkam Al Quran (Sumár ustanovení Koránu). Dielo pôvodne vydané v roku 1272. Vydal v elektronickej forme spoločnosť Sachr, šieste vydanie 1996.

- Ibn Kesir. Tefsír Al Qurán Al Kerim (Výklad vznešeného Koránu). Dielo pôvodne vydané v roku 1372. Vydal v elektronickej forme spoločnosť Sachr, šieste vydanie 1996.

- Dr. Ahmad Al Sabagh. Al Muchtar min tafasir Al Quran wa asbab al nuzúl (Výber z výkladov Koránu a dôvodov zoslania). Vydalo: nakladateľstvo Al Inša, druhé vydanie 1993.

- Al Zamachšari. Al Kašáf s komentárom. Pôvodne vydané v roku 1143. Vydal v elektronickej forme Kráľovský inštitút islamských vied v Jordánsku.

- Muhammad M. Al Sharawi. Chawater Muhammad M. Al Sharawi (Úvahy M. M. Sharawiho). Pôvodne vydané v roku 1997. Vydal v elektronickej forme Kráľovský inštitút islamských vied v Jordánsku.

b) Pomocná literatúra:

-- Sejjed Qutb. Fi Zilal Al Qurán (Pod tieňmi Koránu). Pôvodne vydané v roku 1967. Vydal v elektronickej forme Kráľovský inštitút islamských vied v Jordánsku.

- Abdulrahman Al Sadi. Tejsir Al Kerim Al Rahman fi tefsir kalam Al Mannan. Vydalo Stredisku kráľa Fehda pre tlač Koránu, Kráľovstvo Saudskej arábie, 2000.

- Al Tabari. Žame Al Bajan fi tefsir Al Quran. Pôvodne vydané v roku 922. Vydal v elektronickej forme Kráľovský inštitút islamských vied v Jordánsku.

- Mujahed Al Machzumi. Tefsir Mujahed. Pôvodne vydané v roku 722. Vydal v elektronickej forme Kráľovský inštitút islamských vied v Jordánsku.

- Muqatel Bin Selman. Tefsir Muqatel. Pôvodne vydané v roku 767. Vydal v elektronickej forme Kráľovský inštitút islamských vied v Jordánsku.

Dôvody zoslania:

- Abu Al Hasan Al Nejsaburi. Asbab Al Nuzul (Dôvody zoslania). Pôvodne vydané v roku 1075. Vydal: Dar Al Kutob Al Ilmiya, 2000.

Preklady Koránu v iných jazykoch:

- Dr. Muhammand Taqi-Ud-Din Al-Hilali, Dr. Muhammad Muhsin Khan. Noble Qur'an, the-English Translation of the Meanings and Commentary. Vydal Dar-us-Salam, Kráľovstvo Saudskej arábie.
- Ivan Hrbek. Korán, Vydal Preface 1991

Výkladové slovníky

a) slovníky v arabskom jazyku

- Imam Fejruz Abadi. Al Qamus Al Muhit (Obsiahli slovník). Vydal Dar ihya al turas, Bejrut, 1991. Vydalo v elektronickej forme nakladateľstvo Madrasa, 1995.
- Imam Ibn Al Asir. Al nihaya fi gherib al hadis. Vydalo v elektronickej forme nakladateľstvo Madrasa, 1995.
- Abi Bekr Al Razi. Muchtar Al Sihah. Vydalo v elektronickej forme nakladateľstvo Madrasa, 1995.
- Al Asfahani. Mufradat alfaz Al Quran Al Kerim. Vydalo v elektronickej forme nakladateľstvo Madrasa, 1995.

b) slovníky v iných jazykoch

- Slovenská akadémia vied. Krátky slovník slovenského jazyka. Vydala Veda, 1997.
- Della Summers. Longman Active Study Dictionary. Vydal Librairie du Liban 1984.
- J. Smejkalová, D. Smrčinová, K. Herrmannová, K. Hais. English-Slovak and Slovak-English dictionary. Vydalo Slovenské pedagogické nakladateľstvo 1991.

Autorské práva

Copy right

Všetky práva súvisiace s tlačou a distribúciou prekladu Koránu do Slovenského jazyka sú vyhradené prekladateľovi a chránené autorskými zákonmi platnými na území Slovenskej republiky i medzinárodnými zmluvami na ochranu práva duševného vlastníctva.

Na povolenie tlače alebo distribúcie prekladu v akejkoľvek forme sa vyžaduje písomný súhlas JUDr. Abdulwahaba Al-Sbenatyho alebo Ing. Zouheira Kotrocha.

ADRESA

Preklad Koránu v elektronickej forme nájdete na webovej adrese: www.koran.sk

www.islamic-invitation.com

Obsah

Úvod_K druhému vydaniu 2015	4
Úvod_K prvému vydaniu 2008	5
PodĎakovanie	7
Dôležité poznámky k prekladu	8
KAPITOLA_PRVÁ Al Fátiha (Úvodná kapitola)	10
KAPITOLA DRUHÁ Al Baqara (Krava)	11
KAPITOLA TRETIA Ál Imrán (Rodina Imránová)	79
KAPITOLA ŠTVRTÁ Al Nisá (Ženy)	117
KAPITOLA PIATA Al Máida (Prestretý stôl)	160
KAPITOLA ŠIESTA Al An'ám (Dobytok).....	184
KAPITOLA SIEDMA Al Aráf (Múr)	207
KAPITOLA ÔSMA Al Anfál' (Vojnová korisť).....	230
KAPITOLA DEVIATA Al Tavba (Pokánie).....	244
KAPITOLA DESIATA Júnus (Jonáš).....	273
KAPITOLA JEDENÁSTA Húd.....	286
KAPITOLA DVANÁSTA Júsuf (Jozef)	300
KAPITOLA TRINÁSTA Al Raed (Hrom)	310
KAPITOLA ŠTRNÁSTA Ibráhim (Abrahám)	317
KAPITOLA PÄTNÁSTA Al Hižr (Obyvatelia Al Hižr)	322
KAPITOLA ŠESTNÁSTA Al Nahl (Včely).....	329
KAPITOLA SEDEMŇASTA Al Isrá (Prenesenie)	342
KAPITOLA OSEMŇASTA Al Kahf (Jaskyňa)	354
KAPITOLA DEVÄTNÁSTA Marjam (Mária).....	365
KAPITOLA DVADSIATA Táhá	374
KAPITOLA DVADSIATA PRVÁ Al Anbijá (Proroci)	383
KAPITOLA DVADSIATA DRUHÁ Al Haž (Púť)	392
KAPITOLA DVADSIATA TRETIA Al Muminún (Veriaci).....	401
KAPITOLA DVADSIATA ŠTVRTÁ Al Núr (Svetlo)	409
KAPITOLA DVADSIATA PIATA Al Furqán (Rozlíšenie).....	419
KAPITOLA DVADSIATA ŠIESTA Al Šuará (Básnici).....	425

KAPITOLA DVADSIATA SIEDMA Al Namel (Mravce)	436
KAPITOLA DVADSIATA ÔSMA Al Qasas (Príbehy).....	443
KAPITOLA DVADSIATA DEVIATA Al Ankabút (Pavúk)	452
KAPITOLA TRIDSIATA Al Rúm (Rimania)	459
KAPITOLA TRIDSIATA PRVÁ Luqmán	465
KAPITOLA TRIDSIATA DRUHÁ Al Sažda (Poklona v polohe sužúdu)	469
KAPITOLA TRIDSIATA TRETIA Al Ahzáb (Skupiny).....	472
KAPITOLA TRIDSIATA ŠTVRTÁ Sába	483
KAPITOLA TRIDSIATA PIATA Fáter (Stvoriteľ)	489
KAPITOLA TRIDSIATA ŠIESTA Já Sín	494
KAPITOLA TRIDSIATA SIEDMA Al Sáfát (V radoch zoradení)	500
KAPITOLA TRIDSIATA ÔSMA Sád	510
KAPITOLA TRIDSIATA DEVIATA Al Zumar (Skupiny)	516
KAPITOLA ŠTYRIDSIA GHÁFER (Odpúšťajúci)	524
KAPITOLA ŠTYRIDSIA PRVÁ Fussilat (Objasnená (a vysvetlená)).....	532
KAPITOLA ŠTYRIDSIA DRUHÁ Al Šura (Vzájomná porada)	537
KAPITOLA ŠTYRIDSIA TRETIA Al Zuchrof (Výzdoby)	543
KAPITOLA ŠTYRIDSIA ŠTVRTÁ Al Duchán (Dym).....	550
KAPITOLA ŠTYRIDSIA PIATA Al Žásija (Kľáčiaci).....	553
KAPITOLA ŠTYRIDSIA ŠIESTA Al Ahqáf (Duna)	557
KAPITOLA ŠTYRIDSIA SIEDMA Muhammad.....	561
KAPITOLA ŠTYRIDSIA ÔSMA Al Fath (Víťazstvo).....	565
KAPITOLA ŠTYRIDSIA DEVIATA Al Hužurát (Komnaty)	571
KAPITOLA PÄŤDESIATA Qáf	574
KAPITOLA PÄŤDESIATA PRVÁ Al Záríjât (Rozsypávajúce)	578
KAPITOLA PÄŤDESIATA DRUHÁ Al Túr (Hora)	582
KAPITOLA PÄŤDESIATA TRETIA Al Nažm (Hviezda)	586
KAPITOLA PÄŤDESIATA ŠTVRTÁ Al Qamar (Mesiac).....	590
KAPITOLA PÄŤDESIATA PIATA Al Rahmán (Ten, v moci ktorého je milosť).....	594
KAPITOLA PÄŤDESIATA ŠIESTA Al Váqia	598
KAPITOLA PÄŤDESIATA SIEDMA Al Hadíd (Železo).....	603
KAPITOLA PÄŤDESIATA ÔSMA Al Mužádala (Dohadovanie sa).....	607
KAPITOLA PÄŤDESIATA DEVIATA Al Hašr (Zhromaždenie).....	611

KAPITOLA ŠESŤDESIATA AI Mumtahina (Skúška)	615
KAPITOLA ŠESŤDESIATA PRVÁ AI Saf (Zoradenie)	619
KAPITOLA ŠESŤDESIATA DRUHÁ AI Žumua (Piatok)	621
KAPITOLA ŠESŤDESIATA TRETIA AI Munáfiqún (Pokrytci)	623
KAPITOLA ŠESŤDESIATA ŠTVRTÁ AI Tagábon	625
KAPITOLA ŠESŤDESIATA PIATA AI Taláq (Rozvod)	628
KAPITOLA ŠESŤDESIATA ŠIESTA AI Tahrím (Zakazovanie)	631
KAPITOLA ŠESŤDESIATA SIEDMA AI Mulk (Kráľovstvo)	634
KAPITOLA ŠESŤDESIATA ÔSMA AI Qalam (Pero)	637
KAPITOLA ŠESŤDESIATA DEVIATA AI Háqqa	641
KAPITOLA SEDEMDESIATA AI Maárez (Cesty stúpajúce)	644
KAPITOLA SEDEMDESIATA PRVÁ Núh (Noe)	647
KAPITOLA SEDEMDESIATA DRUHÁ AI Žin (Žinnovia)	649
KAPITOLA SEDEMDESIATA TRETIA AI Muzzemel (Rúchom zakrytý)	652
KAPITOLA SEDEMDESIATA ŠTVRTÁ AI Muddesser (Rúchom prikrytý)	654
KAPITOLA SEDEMDESIATA PIATA AI Qijáma (Zmŕtvychvstanie)	660
KAPITOLA SEDEMDESIATA ŠIESTA AI Insán (Človek)	664
KAPITOLA SEDEMDESIATA SIEDMA AI Mursalát (Poslané)	667
KAPITOLA SEDEMDESIATA ÔSMA AI Nabá (Správa)	670
KAPITOLA SEDEMDESIATA DEVIATA AI Náziát (Vyťahovanie)	673
KAPITOLA OSEMDESIATA Abasa (Zamračil sa)	677
KAPITOLA OSEMDESIATA PRVÁ AI Takvír (Zvinutie)	680
KAPITOLA OSEMDESIATA DRUHÁ AI Infitár (Rozštiepenie)	683
KAPITOLA OSEMDESIATA TRETIA AI Mutaffifín (Uberajúci na váhach a mierach)	685
KAPITOLA OSEMDESIATA ŠTVRTÁ AI Inšiqáq (Roztrhnutie)	687
KAPITOLA OSEMDESIATA PIATA AI Burúz (Hviezdy)	689
KAPITOLA OSEMDESIATA ŠIESTA AI Táreq (Prenikavo žiarivá hviezda)	691
KAPITOLA OSEMDESIATA SIEDMA AI Aalá (Najvyšší)	692
KAPITOLA OSEMDESIATA ÔSMA AI Ghášija (Ťažká udalosť)	694
KAPITOLA OSEMDESIATA DEVIATA AI Fažr (Úsvit)	696
KAPITOLA DEVÄŤDESIATA AI Baład (Mesto)	699
KAPITOLA DEVÄŤDESIATA PRVÁ AI Šams (Slnko)	701
KAPITOLA DEVÄŤDESIATA DRUHÁ AI Lajl (Noc)	703

KAPITOLA DEVÄŤDESIATA TRETIA AI Duhá (Predpoludnie)	705
KAPITOLA DEVÄŤDESIATA ŠTVRTÁ AI Šarh (Uvoľnenie).....	707
KAPITOLA DEVÄŤDESIATA PIATA AI Tín (Figy)	709
KAPITOLA DEVÄŤDESIATA ŠIESTA AI Alaq	710
KAPITOLA DEVÄŤDESIATA SIEDMA AI Qadr (Noc AI Qadr)	712
KAPITOLA DEVÄŤDESIATA ÔSMA AI Bajjina (Jasný dôkaz).....	713
KAPITOLA DEVÄŤDESIATA DEVIATA AI Zalzala (Zemetrasenie).....	715
KAPITOLA STÁ AI Ádiját (Bežiace).....	716
KAPITOLA STO PRVÁ AI Qária	717
KAPITOLA STODRUHÁ AI Takásor (Súperenie)	718
KAPITOLA STOTRETIA AI Asr (Popoludnie)	719
KAPITOLA STOŠTVRTÁ AI Humaza (Ohovárač)	720
KAPITOLA STOPIATA AI Fíl (Slon).....	721
KAPITOLA STOŠIESTA Qurejš (Kmeň Qurejšovcov)	722
KAPITOLA STOSIEDMA AI Máun (Úžitok)	723
KAPITOLA STOÔSMA AI Kawsar (Rajská rieka)	724
KAPITOLA STODEVIATA AI Káfirun (Odmietajúci vieru)	725
KAPITOLA STODESIATA AI Nasr (Víťazstvo)	726
KAPITOLA STOJEDENÁSTA AI Masad (Palmový povraz)	727
KAPITOLA STODVANÁSTA AI Ichlâs (Oddanosť)	728
KAPITOLA STOTRINÁSTA AI FALAQ (Úsvit)	729
KAPITOLA STOŠTRNÁSTA AI Nás (Ľudia).....	730
SLOVNÍK.....	731
Korán	747
1. Čo je Korán.....	747
2. Čo predstavuje Korán pre muslimov.....	748
3. Kompozícia a štýl Koránu	750
Použitá literatúra.....	752
Autorské práva	754
ADRESA.....	754